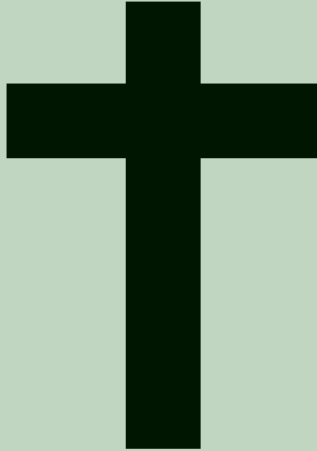

El Nuevo Testamento
en mixe de
Guichicovi

New Testament in Mixe, Isthmus (MX:mir:Mixe, Isthmus)

El Nuevo Testamento en mixe de Guichicovi New Testament in Mixe, Isthmus (MX:mir:Mixe, Isthmus)

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Isthmus

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Guichicovi [mir], Mexico

Copyright Information

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Isthmus

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
4e564219-157f-5807-b810-47a15308b8b8

Contents

San Mateo	1
San Marcos	62
San Lucas	106
San Juan	168
Hechos	221
Romanos	296
1 Corintios	335
2 Corintios	364
Gálatas	384
Efesios	393
Filipenses	404
Colosenses	410
1 Tesalonicenses	417
2 Tesalonicenses	424
1 Timoteo	427
2 Timoteo	436
Tito	442
Filemón	446
Hebreos	448
Santiago	468
1 Pedro	474
2 Pedro	485
1 Juan	491
2 Juan	498
3 Juan	499
Judas	500
Apocalipsis	502

San Mateo

¹ Yaa jaduñ myiñ cujaay nebiaty ja'a Jesús yhap tieedyhajxy jecy xiøhajty. Abraham xiøhajty ja'a jawyiinhájtábä. David xiøhajty ja'a cujecy jaac múnábä.

² Ja'a Abraham yhuung, Isaac je'e xiøhajty. Ja'a Isaac yhuung, Jacob je'e xiøhajty. Ja'a Jacob yhuung tu'ug, Judá je'e xiøhajty. May ja'a Judá ja'a piuhya'ay hánajty miøðä. ³ Ja'a Judá yhuunghajxy, Fares hajxy xiøhajty møðä Zara. Ja'a Fares tiajhajxy, Tamar je'e xiøhajty. Ja'a Fares yhuung, Esrom je'e xiøhajty. Ja'a Esrom yhuung, Aram je'e xiøhajty. ⁴ Ja'a Aram yhuung, Aminadab je'e xiøhajty. Ja'a Aminadab yhuung, Naasón je'e xiøhajty. Ja'a Naasón yhuung, Salmón je'e xiøhajty. ⁵ Ja'a Salmón yhuung, Booz je'e xiøhajty. Ja'a Booz tiaj, Rahab je'e xiøhajty. Ja'a Booz yhuung, Obed je'e xiøhajty. Ja'a Obed tiaj, Rut je'e xiøhajty. Ja'a Obed yhuung, Isái je'e xiøhajty. ⁶ Ja'a Isái yhuung, David je'e xiøhajty. Mänitá David tiägøøyy gobiernähajpä. Mänitá Urías yajyagho'cä mänaa ja'a tsip jiadyiijän. Coó ja'a Urías yho'cy, mänitá David ja'a Urías tio'oxiøjc wyiingpøjcä. Mänitá David yaghuungpaaty. Salomón ja'a yhuung hajxy yajxøhajty.

⁷ Ja'a Salomón yhuung, Roboam je'e xiøhajty. Ja'a Roboam yhuung, Abías je'e xiøhajty. Ja'a Abías yhuung, Asa je'e xiøhajty. ⁸ Ja'a Asa yhuung, Josafat je'e xiøhajty. Ja'a Josafat yhuung, Joram je'e xiøhajty. Ja'a Joram yhuung, Uzías je'e xiøhajty. ⁹ Ja'a Uzías yhuung, Jotam je'e xiøhajty. Ja'a Jotam yhuung, Acáz je'e xiøhajty. Ja'a Acáz yhuung, Ezequías je'e xiøhajty. ¹⁰ Ja'a Ezequías yhuung, Manasés je'e xiøhajty. Ja'a Manasés yhuung, Amón je'e xiøhajty. Ja'a Amón yhuung, Josías je'e xiøhajty. ¹¹ Ja'a Josías yhuung tu'ug, Jeconías je'e xiøhajty. Jimá Jeconías ja'a piuhya'ay hánajty miøðä. Mänitá judíoshajxy hadsip yajnøcxä jäguem Babilonia-naaxooty.

¹² Jim hajxy chánaadiaacpøjcy Babilonia. Jimá Jeconías ja'a yhuung yajxøhajty Salatiel. Ja'a Salatiel yhuung, Zorobabel je'e xiøhajty. ¹³ Ja'a Zorobabel yhuung, Abiud je'e xiøhajty. Ja'a Abiud yhuung, Eliaquim je'e xiøhajty. Ja'a Eliaquim yhuung, Azor je'e xiøhajty. ¹⁴ Ja'a Azor yhuung, Sadoc je'e xiøhajty. Ja'a Sadoc yhuung, Aquim je'e xiøhajty. Ja'a Aquim yhuung, Eliud je'e xiøhajty. ¹⁵ Ja'a Eliud yhuung, Eleazar je'e xiøhajty. Ja'a Eleazar yhuung, Matán je'e xiøhajty. Ja'a Matán yhuung, Jacob je'e xiøhajty. ¹⁶ Ja'a Jacob yhuung, José je'e xiøhajty. Coó ja'a María yhuung hánajty tøø myiñ tøø quia'ay, ja'a Jesúshajpä, mänitá José ja'a María wyiingpøjcy. Ja'a Jesús, Cristo je'e xiøhajty; paady yaa quiejxä hádaa yaabä naaxwiin maa højtscøxpän.

¹⁷ Námajmacts ja'a Jesús ja'a yhap ja'a tieedy hánajty miøðä, møðä Abraham møðä David. Y jaac námajmacts ja'a yhap ja'a tieedy hánajty miøðä, møðä Salomón møðä Jeconías. Mänitá judíoshajxy yajnøcxä Babilonia-naaxooty. Y jaac námajmacts ja'a Jesús ja'a yhap ja'a tieedy hánajty miøðä, møðä Salatiel møðä José. Mänitá Cristo myiñguiahy.

¹⁸ Yaa jaduñ myiñ cujaay nebiä Jesucristo myiñguiahyän. Ja'a Jesucristo tiaj, María hánajty je'e xiøhaty. Tøø hánajty tiðiägø'øy coó ja'a Maríahajxy hánajty piøga'añ møðä José. Pero cajná hajxy hánajty piøcyñä, mänitá María quiahxø'cy coó hánajty yhuungmøðä. Ja'a Dioshespírituhaam hánajty tøø yhuungpaady. ¹⁹ Jaduñ ja'a judíoshajxy

hänajty quiuhdujthaty, coo ja'a to'oxiøjc yhuungpáadät jabiøcy, mänit jaduñ yhøxmájtsänät. Pero miøød ja'a José hojioot hänajty; cabä María hänajty ñäxø'øwø'owa'añ. Mänitä José wyiinmahñdyhajty coo ja'a María yhøxmádsät hamee'ch, nebiä María jaduñ quia'a yajtsähdiünät. ²⁰ Yhuuc wiinmahñdyhajpy ja'a José hänajty, mänit miaaho'cy. Mänitä Diosmoonsä wyiinhijxy cuma'ayhaam. Tsajpootyp hänajty chooñ. Mänitä José ñämaayyá:

—José, David miich hijty mhaphajpy mdeedyhajpy. Ca'a mdajy ca'a mmay. Hoy jaduñ coo ja'a María mwiingpógät. Dioshespírituhaam jaduñ tøø yhuungpaady. ²¹ Ya'ayhána'c jaduñ yhuunghadaamby, ja'a Jesúsajpä. Coo ja'a quiu'ug ja'a piojpä quiädieey yajnähwa'adsaanä, paady jaduñ xiøhata'añ Jesús.

²²⁻²⁵ Coo ja'a José mia'abiädø'cy, mänit quiudiuuñ neby hänajty tøø ñäma'ayíjäm ja'a Diosmóonsäm. Mänitä María wyiingpøjcy. Pero cab hajxy ñimiøødmaawä høxtä coonä ja'a María ja'a Jesús yajmiññä. Ja'a coobhuung, je'eds jaduñ miingahw. Jesús jaduñ xiøhajty. Coo ja'a Jesús jaduñ myiñguiahy, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy jecy quiujahyyän:

Huungpaadaamby ja'a cäxyihána'c tu'ug.

Ya'ayhána'c yhuunghadaamby.

Jue'e xiøhata'añ, Emanuel.

Je'eduhñ ñänøømby coo ja'a Dios hajxy xmiøødhájtäm.

2

¹ Ja'a Jesús, jim jaduñ myiñguiahy maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Belén, jim Judeanaaxooty. Ja'a Herodes, je'e hänajty tuumb gobiernä. Jim je'e hänajty chána'ay maa ja'a møjcajptän Jerusalén. Mänitä jäya'ayhajxy jim näje'e miejch maa ja'a Heródesän. Jäguem hajxy hänajty tøø chooñ maa ja'a xøø piädsømiän. Madsa'ahøxtaabiä hajxy hänajty wiädity. ² Mänit hajxy yajtøøyy:

—Maa ja'a judíos guobiernähajxy, ja'a tøø myiñ tøø quia'ayabä. Jäguem højts ja'a miadsa'a tøø nnäheebøøyyä, jim maa ja'a xøø piädsømiän. Paady højts yaa tøø nmiñ tøø nmech neby højts jaduñ nwiingudsähgø'owät.

³ Coo ja'a gobiernä Herodes jaduñ miädoyhajty møødä Jerusalénpä-jäya'ayhajxy nägøxiä, mänit hajxy tiägøøyy tajpä maabiä. ⁴ Mänitä Herodes miøjyaaxy ja'a teedywiindsøn hajxy møødä ley-yajnahixøøbiähajxy. Mänitä Herodes yajtøøyy:

—Maa ja'a Cristo myina'añ quia'awa'añ, ja'a Dios quiexaambiä.

⁵ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Beléncajptóotiäc jaduñ myina'añ quia'awa'añ yaa Judeanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä jecy cujahy nebiä Dios miänaañän:

⁶ Ja'a cajpt jaduñ xøhajpä Belén, jim Judeanaaxooty,

jimä wiindsøn tu'ug myina'añ quia'awa'añ;

je'ečh ja'a ngu'ug xyhane'emáañäp, ja'a judíoshajxy; paadiä Beléncajpt jaduñ yajmäbaada'añii nebiä møjcajptän.

⁷ Mänitä Herodes miøjyaaxy hamee'ch ja'a madsa'ahøxtaabiähajxy. Mänitä Herodes yajtøøyy:

—Mäduhnajtä ja'a madsa'a quiähxø'tsohñ.

⁸ Coo ja'a Herodes tøyhajt miooyyä, mänitä miänáangumbä:

—Nøcx ja'a pigäna'c hajxy jim yajtøw Belén. Naxy hajxy hoy mdehm yajtøwät. Coö mbáadät, mänitøch hajxy min xyhawaanä, nébiøch jim nõcxy nwiingudsähgøøbiä.

9-10 Mänitä madsa'ahøxtaabiähajxy tiu'ubøjcy. Jim hajxy nõcxy Belén nebiä Herodes hänajty tøø miäna'añän. Mänitä madsa'a hajxy jadähooc yhjxcumbä, ja'a hajxy hänajty tøø yhuug hijxpä jäguem maa ja'a xøø piädsømiän. Mänit hajxy jiaanč tehñ xiooñdaacy. Mänitä madsa'a hajxy piadu'ubøjcy. Mänitä madsa'a jim tøyyä tiänaaxiojpy maa ja'a pigäna'c-huung hänajty yhitiän naaxyp. Tøyyä ja'a madsa'a hänajty quiuhjajnaaxy maa hänajty quio'na'ayän. ¹¹ Mänitä madsa'ahøxtaabiähajxy tiøjtägøøyy. Jimä regalo hajxy hänajty miøødä caajäjooty. Mänitä pigäna'c-huung hajxy yhjxy møødä tiaj Maria. Mänitä pigäna'c hajxy wyiinjiçädaacy; wyiingudsähgøøyy hajxy jaduhñ. Mänitä quiaajä hajxy yaghawaach. Mänitä oro hajxy yajpädsøømy møødä poom møødä mir-raperfume. Pa'agxuu'p je'e; tsow nõcxy. Mänitä pigäna'c hajxy jaduhñ ñä'a mooyy. ¹² Mänit hajxy wyiimbijnä. Mänit hajxy nõcxy maa ja'a quiajpthaxiän. Wiingtuum hajxy ñøcxøøñä; cab hajxy jim ñaxøøñä maa ja'a Heródesän. Hiç, tøø hajxy hänajty yhawáañäxä cuma'ayhaam coö hajxy jim quia'a naxøøñät.

¹³ Coö ja'a madsa'ahøxtaabiähajxy hänajty tøø wyiimbijnä, mänitä José ja'a Diosmoonsä tu'ug wyiinhijxy cuma'ayhaam, ja'a tsajpootypä. Mänitä José ñämaayyä:

—José, pädø'og. Nøcx hajxy jim Egiptonaaxooty møødä mhuung møødä mdo'oxy. Jim hajxy mmähmø'owät høxtä coonä nhawáañämät coö hajxy mwiimbíädät. Paady hajxy mbäyó'ogät neby yø'ø mhuung xquia'a yaghó'cät. Ja'a Herodes, xyhøxta'awáañäp yø'ø mhuung jaduhñ; xyajyagho'ogáañäp jaduhñ.

¹⁴ Mänitä José piädø'cy. Mänitä Joséhajxy jim jiaanč nõcxy Egipto møødä yhuung møødä tio'oxy. Mänitcoods hajxy tiehm tiu'ubøjcy. ¹⁵ Jim hajxy hänajty miähmø'owa'añ Egipto. Høxtä ja'a Herodes hó'ogäp, mänit hajxy hänajty wyiimbijtägatsa'añ. Jequiän ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä hänajty tu'ug tøø quiujaay nebiä Dios miänaañän: “Nhøxyaaxpädsømämbiøch ja'a nhuung jiiby Egiptonaaxooty.” Y coö ja'a Joséhajxy jim jiaanč nõcxy Egipto, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ.

¹⁶ Coö ja'a Herodes ñajuøøyy coö hänajty tøø wyiinhøøñii ja'a madsa'ahøxtaabiädøjc, mänitä Herodes jiootma'ty. Mänitä Herodes ja'a pigäna'c yajyagho'cä nägøxiä, pønjaty ja'a mejtsjumøjtpä hänajty ca'a yaghabejpnä, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä Belén møødä Belén mäwiingon. Hiç, tøø hänajty mejtsjumøjt yhiñä coö ja'a madsa'a quiahxø'tsohñ, ja'a madsa'ahøxtaabiädøjc-hajxy hänajty tøø yhíxiäbä. ¹⁷⁻¹⁸ Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy tiøjiájumbä nebiä Jeremías hänajty jecy tøø quiujaayän:

Jim maa xiøhatiän Ramä,

jimä Raquel ja'a yhuung ñäjøøyy ñaxuu'ch.

Coö ja'a yhuung yaghó'cäxä, paady quia'a jootcapxmøcpøgaanä.

Ja'a Jeremías, je'e ja'a Diosmädia'agy jecy yajwa'x.

¹⁹ Coö ja'a Herodes yho'nä, jimnä ja'a Joséhajxy hänajty Egiptonaaxooty. Mänitä José ja'a Diosmoonsä tu'ug wyiinhijxcumbä cuma'ayhaam, ja'a tsajpootypä. Mänitä José ñämaayyä:

²⁰ —Pädø'og, wiimbit hajxy møødä mhuung møødä mdo'oxy. Nøcx hajxy Israelnaaxooty. Tøø jäya'ayhajxy yho'nä, ja'a mhuung hajxy hijty xaygho'ogáanäbä.

²¹ Mänitä Joséhajxy piädø'cy møødä yhuung møødä tio'oxy. Mänit hajxy jim jiaančh nøcxy Israelnaaxooty. ²² Mänitä José miädoyhajty coo Arquelao hánajty guobiernähajnä jim Judeanaaxooty maa ja'a tieedy Herodes hánajty tøø guobiernähatiän. Mänitä José chähgøøyy. Cab hánajty jim ñøcxaanä Judeanaaxooty. Wiingtuum hajxy ñøcxy Galileanaaxooty, nebiä José hánajty tøø yhawáanäxän cuma'ayhaam. ²³ Coó hajxy jim miejch Galileanaaxooty, mänit hajxy jim chánaadiaacpøjcy maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret. Coó hajxy jim chánaadiaacpøjcy, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ maa jaduhñ myiñän cujaay coo ja'a Jesús hánajty ñäma'awa'añii coo jim chooñ Nazaret. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy jaduhñ jecy cujahy.

3

¹ Cujecy ja'a Juan ja'a mäyajnäbejpä jim miejch Judeanaaxooty pactuum. Ja'a Diosmädia'agy hánajty yajwa'xyp. ² Mänitä Juan tiägøøyy mädiaacpä. Mänit miänaañ:

—Najtshixø'ow ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy; habaadáanäp jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ.

³ Ja'a Isaías, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä, je'e hánajty jaduhñ jecy tøø quiujaay:

Jimä jäya'ay tu'ug yaaxwädity pactuum:

“Najtshixø'ow ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy, nebiä mwiindsón hajxy hoy mjøbhixät;

hoy hajxy jaduhñ mwiingudsähgø'owät.”

Ja'a Juan jaduhñ nänøømä.

⁴ Ja'a Juan, camellopøjt hánajty wyithajpy; wajhac hánajty wiøønhajpy. Chu'chp mu'u hánajty je'e; yhuucypy cunaaxmøjtjiinnøø hánajty.

⁵ Majiäya'ay ja'a Juan hánajty ñämečhii. Jerusalén hajxy hánajty näje'e chooñ. Näje'e hajxy hánajty chohmä Judeanaaxooty møødä Jordánmøjnøøbaha. Yhamädoowhidáanäp ja'a Juan miädia'agy hajxy hánajty. ⁶ Mänitä piojpä quiädieey hajxy ñägapxy. Mänitä hajxy jim yajnäbejtä ja'a Juángäm maa ja'a Jordánmøjnøøjän.

⁷ Mänitä Juan yhijsy coo hánajty ñämečhii ja'a fariseoshajxy nämay møødä saduceoshajxy. Ja wi'i ñäbetaamb hajxy hánajty je'ebä. Ja'a fariseoshajxy, hoy hajxy hánajty jiaančh tehñ quiudiuñ ja'a Moisés miädia'agy. Ja'a saduceoshajxy, wiingä cuhdujt hajxy hánajty miøødä; cab hajxy hánajty miäna'añ coo hajxy jiuypiojtägatsa'añ. Mänitä Juan miänaañ:

—Hay, møjcu'u, caj mijts hoguihdujt mnä'ägädä møødä. Paady hajxy mja wi'i ñäbetaambä nebiä Dios hajxy jaduhñ xquia'a yajcumädówät, túhmäts. ⁸ Hoy hajxy mwädität neby hajxy jaduhñ myajcähxø'ogät coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy hánajty tøø mjaančh najtshixø'oy. ⁹ Cab hajxy jaduhñ mmänä'anät: “Abrahámhøch hijty nhaphajpy ndeedyhajpy, páadyhøch ja'a Dios jaduhñ xquia'a yajcumädowa'añ.” Mänitä Dios jaduhñ xayjñähwá'adsät coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'owät, ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty. ¹⁰ Pøn hoy ca'a wädijp, jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä

quepychaajän, ja'a ca'a tømhajpä. Piuxaamby hajxy je'e; mänit hajxy ño'oga'añ. Paady hajxy hoy mwädítät nebiä Dios hajxy jaduñ xquia'a yajcumädówät. ¹¹ Tøyhajt mijts nyajnäbety nõøhaam neby hajxy jaduñ myajcähx'ógät coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy tøm mnajtshix'øy. Pero xii jäya'ay tu'ug jiaac miñ høxhaam; je'eds mäbójnábä ja'a Diosh-espíritu hajxy xmio'owaamb. Xyajñhwa'ads xyajcuhwa'adsaamb hajxy jaduñ. Maas mōcä cuhdujt je'e miøødä quejeech høøch. Cábøch cuhdujt nnä'ägä møødä ni weeñtiä maa jaaya'aguiøxpän. ¹² Ja'a jäya'ayhajxy, coo ja'a trigo hajxy hānajt tøm tiexy, tøgooty hajxy nõcxy piäda'agy. Pero ja'a trigohac, naaxwiin je'e quia'ay. Jaduñ mäwínäts jäya'ayhajxy quia'awa'añ haxøøgtuum, ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ca'a najtshix'øwaambä. Cøjxta'axiøø hajxy jii by chaachpøga'añ.

¹³ Mänitä Jesús miejch maa ja'a Juan hānajt miäyajnäbetiän jim maa ja'a Jordánmøjnøøjän. Galilea ja'a Jesús hānajt tøm chooñ. Näbetaamb hānajt je'ebä. ¹⁴ Mänitä Juan ja'a Jesús ñāmaayy:

—Cab jaduñ yhahix'øy cooçh miich nyajnäbétät; maas hoy hijty jaduñ cooçh miich cu xyajnäbejty.

¹⁵ Mänitä Jesús miānaañ:

—Høøch yajnäbéjtäc neby jaduñ ngudiúuñämät nebiaty ja'a Dios xyhanéhñäm.

Mänitä Juan jaduñ miānaañ:

—Ween nyajnäbétät.

¹⁶ Mänitä Jesús ñäbejty. Mänit je'e tiø'ødspädsøømy. Mänitä tsajt yhawaach. Mänitä Jesús ja'a Diosh-espíritu yhiijxy coo hānajt miānacy nebiä palomän, coo hoy yhäñaaguiäda'agy ja'a Jesús quiuhduum.

¹⁷ Mänitä Dios jim quiapxy tsajpootyp:

—Høøch nHuung yø'ø. Njaançh tehñ chójpiøch jaduñ. Jaançh tehñ jiootcüjç-høch nnijiäwø'øyii ja'a nHuungcøxpøch.

4

¹ Mänitä Diosh-espíritu ja'a Jesús wioonøcxy pactuum. Jimä Jesús hānajt jia wi'i ñāma'awa'añii ja'a møjcu'ugóngäm coo haxøøg jiatc'owät.

² Juxychägui'xxøø ja'a Jesús hānajt jim tøm yhity jaguiay. Ni xøøm ni coods hānajt tøm quia'a cay. Mänit yäho'pøjcä. ³ Mänitä Jesús ñāmejtsä ja'a møjcu'ugóngäm. Ja wi'i yagjatc'øwáañäp ja'a Jesús hānajt haxøøg. Mänitä møjcu'ugong miānaañ:

—Pø miich ja'a Dios tøyhajt xyHuunghajp, nāma'aw yø'ø tsaac coo ween chajcaagyquiojy.

⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduñ ja'a Diosmädia'agy miāna'añ: “Ca'a quiaaguiähajtiä ja'a jäya'ayhajxy miädsānaaby hädaa yaabä naaxwiin; møødä Diosmädia'agy hajxy miädsāna'ay.”

⁵ Mänitä møjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy jim Jerusalén. Ja'a Dioscajpt je'e jim. Mänitä Jesús miøødwiiimbejtä ja'a møjtsajtøjcuhduum. ⁶ Mänit ñāmaayyä:

—Pø miich ja'a Dios tøyhajt xyHuunghajp, cuhdøpxnax jii. Caj miich nej mjädät. Jaduñ ja'a Diosmädia'agy miāna'añ:

Ja'a Dios ja'a mioonsä hane'emaamb, ja'a hajxy jim tsajpootypä coo miich xcwieendähädät. Xchehñhidaamb miich hajxy nej miich tsaajooty jaduñ mga'a cuhnébät.

⁷ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Pero nòm ja'a Diosmädia'agy miänaambä: “Cabä Dios ja'a mWiindsón mjøjcapxó'owät.”

⁸ Mänitá møjcu'ugong ja'a Jesús wioonóxcumbä maa ja'a tunän, ja'a jaančh tehñ quióxpä. Mänitá Jesús yajnähixóoyyá ja'a naax ja'a cajpt cõxiä hädaa yaabä naaxwiin, coo ja'a jäya'ayhajxy miøjjä jiaančh.

⁹ Mänitá Jesús ñämaayyá:

—Hóõch nje'e yó'øduhn cõxiä mäduhñtiä jii quiähxó'øgy. Cooch miich jijna'a xwyiingudsähgó'owät, mänitáts yó'ø ngõxy mó'owät.

¹⁰ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Jäwa'ads miich jim, møjcu'u. Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ: “Dios hajxy mwiingudsähgó'owäp, ja'a hajxy mWiindsónhapiä. Cab jaduhñ wiingpä mwiingudsähgó'owät.”

¹¹ Mänitá møjcu'ugong wyiimbijnä; nidiuhñ ja'a Jesús miähmóoyy. Mänitá Jesús ñägädaacä ja'a Dios mióonsäm ja'a tsajpootypä. Mänit je'e piuhbejtä.

¹² Coo ja'a Jesús miädoyhajty coo ja'a Juan hänajty tóø chumyii, mänit jim ñõcxy Galileanaaxooty. ¹³ Mänitá Jesús jim ñaxóoyy maa ja'a Nazaret-cajptän, pero cab jim miähmóoyy. Mänit jim chänaadiaacpøjcy maa ja'a cajpt jaduhñ xióhatiän Capernaum. Jimäts je'e Galileamejypia'a maa ja'a Zabolón yhap yhoc-hajxy chäna'ayän. Jimä Neftalí ja'a yhap yhoc-hajxy chänaabiä. ¹⁴ Coo Ja'a Jesús jim chänaadiaacpøjcy Capernaum, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ nebiä Isaías hänajty jecy tóø quiujaayän, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä:

¹⁵ Ja'a naax maa ja'a Zabolón yhap yhoc-hajxy chäna'ayän, maa ja'a Neftalí yhap yhoc-hajxy chänaabiän, jimä tu'u ñaxó'oy mejypia'a, jim Galilea, jim maa ja'a ca'a judíoshajxy chäna'ayän.

¹⁶ Ja'a jäya'ayhajxy hijty haxóøgwädijpä, tóø ja'a piojpä quiädieey hajxy yajnähwáatsäxä.

Ja'a jäya'ayhajxy hijty hagoonstuum ca'awaambä, nõcxaamb hajxy je'e jim tsajpootyp, coo ja'a piojpä quiädieey hajxy tóø yajnähwáatsäxäbä.

¹⁷ Mänitá Jesús tiägóoyy yajwiingapxóobiä ja'a Diosmädia'agy. Mänit miänaañ:

—Najtshixó'ow ja'a mhaxóøgcuhdujt hajxy. Habaadäänñp jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxó'øga'añ.

¹⁸ Jimä Jesús hänajty miejypia'ayo'oy maa ja'a Galileamejjiän. Mänitá jäya'ay metsc yhijxy, ja'a Simón, ja'a xóhjäpä Pedro, móødä piuhya'ay Andrés. Hacxmats hajxy hänajty tiuunghajpy. Jimä yhacxjohmđ hajxy hänajty miejypiäda'aga'añ. ¹⁹ Mänitá Simónhajxy ñämaayyá ja'a Jesúsäm:

—Jam hajxy wädjtäm. Jue'e mijts mduunghajpy, hacxmats; wiingtuung mijts nmo'owaamby. Nyajnähixó'øwaamby mijts nebiä jäya'ay hajxy myajwiingapxó'owät ja'a Diosmädia'agy.

²⁰ Tuunä je'eduhñ ñä'ä mänaañ, mänitiä ja'a yhacxjohmđ hajxy ñajtswidsooyy; mänit ja'a Jesús hajxy piadu'ubøjcy.

²¹ Mänitá Jesús jiaag hädaacy mejypia'a. Mänitá Zebedeo yhijxy móødä yhuunghajxy, ja'a Jacobo móødä Juan. Jiiby hajxy hänajty yhäña'ay barcojooty. Yhacxjohmđ hajxy hänajty yhaxodsóoby. Mänitá Jesús ja'a Jacobo miøjyaaxy móødä Juan. ²² Tuunä hajxy jaduhñ ñä'ä mädooyy,

mänitiä hajxy piädsøomy barcojooty; mänit ja'a Jesús hajxy piadu'ubøjcy; yajmähmøoy ja'a tieedy hajxy jiiby barcojooty.

²³ Mänitä Jesús tiägøoy wädiipä cajpt-cajpt jim Galilea. Mädia'agy-yajwa'xpä jaduhñ wiädiity coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. Homiädyii cajptä hänajty ñøcxy, jiiby hänajty yajñähixø'øy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. May ja'a jäya'ay yajmøcpøjcy. Homiädyii pa'amä jaduhñ yajnaxjy. ²⁴ Mänitä mädia'agy jaduhñ wiädiity ja'a Jesúsøxpä jim maa jaduhñ xiøhatiän Siria. Mänitä pa'amjäya'ayhajxy yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, pønjaty ja'a møjcu'u møød, møød pønjaty ja'a pojpa'am møød. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay quiøxy yajmøcpøjcy. ²⁵ Mänitä Jesús piadu'ubøjca ja'a majiäya'ay. Jim Galilea hajxy hänajty näje'e chooñ. Näje'e hajxy hänajty chooñ maa ja'a majc-hagajptän, näje'e Jerusalén, møødä Judea møødä Jordánmøjnø'awiimb.

5

¹ Coo ja'a Jesús ja'a majiäya'ay yhiixy, mänit ñøcxy tunghduum. Mänit yhøxtaacy naaxwiin. Mänit nämejtsä ja'a jiamioødhajxy. ² Mänit tiägøoy yajñähixø'øbiä. Mänit miänaañ:

³ —Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjaty jaduhñ yajpejxp. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo hajxy jim ñøcxa'añ maa ja'a Diosän.

⁴ Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjaty jootmayhajp. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy quiapxmøcpøga'añijäm.

⁵ Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjaty mee'xxieemy hidaamb. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy mio'owa'añijäm nebiaty ja'a Dios tøø yajwiinwaanø'øy.

⁶ Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjaty ja'a jioot tsojp coo hajxy hoy quiudiünät. Puhbedaanäp hajxy jaduhñ Diósäm.

⁷ Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjaty hojioot møød. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy ñäxuudsaañijäm.

⁸ Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjaty haxøøgwiinmahñdy ca'a møød. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy yhixa'añ.

⁹ Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjaty capcuhgädaacp maa ja'a tsip piädø'øguiän. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy yhuunghada'añijäm.

¹⁰ Tsaachpøjp ja'a jäya'ayhajxy näje'e coo hoguiuhdujt hajxy miøødä; pero jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo hajxy jim ñøcxa'añ maa ja'a Diosän.

¹¹ Jootcujc hajxy mhida'añ, hoy ja'a jäya'ayhajxy hänajty xjia nämä'ay haxøøg, hoy ja'a jäya'ayhajxy hänajty xjia tuna'añ haxøøg, hoy ja'a jäya'ayhajxy hänajty xjia nähøønø'øwa'añ hoñeipiä ja'a høøchcøxpä.

¹² Jaanä jaduhñ hajxy jecy tøø chaachpøjpä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. Pero xoonä'ag hajxy, jootcugø'ow hajxy; jimä hoybä weenbä hajxy mjaanč tehñ piaada'añ jim tsajpootyp.

¹³ Ja'a caan, coo ja'a tiaamdspä tiägøoyät, cab jaduhñ mänaa tiaamd-søønät. Tøø jaduhñ mia'ady. Mänitä jäya'ayhajxy yhøxwøjy, mänit hajxy yajteen. Jaduhñ mäwiinät mijts nebiä caanän hädaa yaabä naaxwiin; coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mnajtshixø'owät, mmä'adäp hajxy jaduhñ.

¹⁴⁻¹⁶ Ja'a cajpt, ja'a tunghduum hijpä, caj mänaa yhiixtägoyyii. Y coo ja'a cera hajxy ñø'ogy, cab hajxy jaduhñ ñähjupety cachpa'c. Caj pues. Jiiby

hajxy jaduhñ piäda'agy cøxp maa ja'a ceratoyøhñdiän, nebiä jäya'ayhajxy nägøxiä quiduoø'xøøjät jiiby tøgooty. Jaduhñ mäwínäts mijts, hoy hajxy mwädität nebiä jäya'ay hajxy jaduhñ xyhíxät coo hajxy hänäjty hoy mwädity. Mänitä jäya'ayhajxy wyiingudsähgø'øwät ja'a nDeedyhájtäm jim tsajpootyp.

17 'Páadyhøch yaa tøø nmiñ tøø nmech hädaa yaabä naaxwiin nébiøch mijts jaduhñ nyajnähiø'øwät nebiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiünät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, ja'a Diosmoonsähajxy yajwá'xäbä, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. Cábøçhä Diosmädia'agy nyajcuhdägoyya'añ. Cab hajxy jaduhñ nmäná'anät cooçh nyajcuhdägoyya'añ. 18 Tøyhájhøch mijts nnäma'ay, mäduhñtiä ja'a tsajtwiing miähmø'øwa'añ, mäduhñtiä hädaa yaabä naaxwiin miähmø'øwa'añ, cabä Diosmädia'agy quihdägoyya'añ, ni weeñtiä, ni tu'lí'xytiädä, høxtä coonä hänäjty tøø quiøxy habejnä. 19 Pønjaty ja'a Diosmädia'agy jaduhñ cudiuumb, pønjaty ja'a wiinghäna'c jaduhñ yajnähiøøby coo hajxy quidiuumbät, je'eds hajxy møj jaançh päda'agaañäp coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. Pero pønjaty ja'a Diosmädia'agy ni weeñtiä ca'a cudiuumb, pønjaty ja'a wiinghäna'c yajnähiøøby coo hajxy quia'a cudiuünät, cab hajxy je'e møj jaançh piäda'aga'añii coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. 20 Mijtsøch jaduhñ nnämaaby, cabä ley-yajnähiøøbiädøjc-hajxy hoy wiädity ni ja'a fariseodøjc-hajxy. Coo mijts maas hoy mwädität, mänit hajxy jim mnøcxät cøxp maa ja'a Diosän. Pø cab hajxy hoy mwädita'añ, cab hajxy jim mnøcxät.

21 'Tøø hajxy mmädoyhaty nebiä mhap mdeedyhajxy hijty jecy miäna'añän: "Ca'a hajxy mjäya'ay-yagho'ogy coo ja'a cuduung hajxy xyajcumädöwät." 22 Pero høøçh mijts nnämaaby, pøn ja'a miäjøøn miädøjc mäjootma'p, je'eds cumädowaamb maa ja'a cuduungän. Pøn ja'a miäjøøn miädøjc nähwaambj, je'eds cumädowaamb maa ja'a gobiernän. Pøn ja'a miäjøøn miädøjc nämaaby coo je'e quihmañø'øy, je'eds jiiby ca'awaamb haxøøgtuum, maa ja'a jøøn mänaa quia'a pi'ichän.

23 'Entonces, coo hajxy hänäjty tii mänaa myoxa'añ jiiby tsajtøgooty maa ja'a altarän, y coo hajxy mänit mjahmiédsät coo ja'a mmäjøøn mmädøjc hajxy hänäjty tøø xmiädsibø'øy hotyiguixpä, 24 jim hajxy mna-jtsconø'øwät altarwiinduum, tijaty hajxy hänäjty myoxaamb. Mänit hajxy jim mnøcxät maa ja'a mmäjøønän maa ja'a mmädøjcän, neby hajxy jaduhñ myajtødiägø'øwät. Mänit hajxy mwiimbídät. Mänit hajxy mnøcxtägätsät maa ja'a altarän. Mänit hajxy myójxnät.

25 'Coo pøn hänäjty mänaa xñäxø'øwø'øwa'añ maa ja'a cuduungän, jayøjp myajtødiägø'øwät tu'haamnøcxpä. Coo jim mga'a yajtødiägø'øwät tu'haamnøcxpä, mänit hajxy xyajmédsät cuduungwiinduum. Mänitä cuduung xyajcø'ødägø'øwät ja'a policíahajxy. Mänit hajxy xchúmät. 26 Jiiby jaduhñ mmähmø'øwät pujxtøgooty. Cab jaduhñ mdsoj pädsómät. Mänit jaduhñ mbädsómät coo hänäjty pedyii tøø mniyhøxjuubiädsømyii. Tøyhajt jaduhñ.

27 'Tøø hajxy mmädoyhaty coo jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miäna'añ coo hajxy mga'a tu'udägöyyät. 28 Pero høøçh mijts jaduhñ nnämaaby, coo pøn wiingto'oxiøjc mänaa yhadsoy, nä'ägädä tu'udägooby je'eduhñ.

29-30 'Coo tii hoyhadsojnä mhíxät, cab jim̄ mmøjhée'pnät ni mga'a nähdonät. Jaduhñ mnibiäda'agóøjät nebiä wiindspän nebiä cø'øducpäñ. Pø caj, jii by hajxy mga'awa'añ haxøøgtuum.

31 'Jaduhñä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miänaambä: "Coo pøn ja'a tio'oxiøjc mänaa yhøxmádsät, mäniä hagujpøjnocy quióø'tsnät." 32 Pero høøch mijts jaduhñ nnämaaby, coo pøn tio'oxiøjc mänaa yhøxmádsät, y cabä tio'oxiøjc hänäjty nej tøø jiatcø'øy, coo ja'a to'oxiøjc wiingya'adiøjc jiojpoøgø'øwät, pues tu'udägóyyäp ja'a to'oxiøjc jaduhñ. Ja'a ya'adiøjc, ja'a hänäjty jawyiin tøøbä yhøxmächäbä, je'edsä pojpa møød. Y ja'a ya'adiøjc tøø jiaac jøjpoøgø'øyabä, jaanä tu'udägooby je'ebä.

33 'Jaduhñä jecyjiiäya'ayhajxy hijty ñäma'ayii: "Pø tøø ja'a Dios hajxy mnäma'ay hamuumdu'joot coo hajxy hotyijjä mgudiuna'añ, tsipcøxp hajxy jaduhñ mgudiúnät." 34-36 Pero høøch mijts nnämaaby coo hajxy tii mga'a jajwiinwaanø'øwät nä'ä nägoobä. Coo hajxy hänäjty tii myajwiinwaanø'øwa'añ, cabä tsajpootypä hajxy mgapxpáadät, ni ja'a naaxwiimbä, ni ja'a Jerusalén, ni ja'a mgopc-hajxy. Hix, paadiä tsajpootypä hajxy mga'a capxpáadät je'eguiøxpä coo ja'a Dios jim̄ yhäña'ay. Møød hädaa yaabä naaxwiin hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo ja'a Dios yajtänaabiety. Møødä Jerusalén hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo je'e Dyioscajptä. Møødä mhamdsoo copc hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo ja'a mguhwaay hajxy hoy mga'a yajpó'owät, ni hajxy hoy mga'a yagjiñø'owät. 37 Jaduhyyä hajxy mmäná'anät pø tøyhajt, pø caj. Coo hajxy waamb mjaac mäná'anät, ja'a møjcu'ugong hajxy jaduhñ xyajmänaamb.

38 'Tøø hajxy hijty mmädoyhaty nebiä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miäna'añ: "Coo pøn cøxypänejpiä xñä'ä túnät, myaghawiimbidäp jaduhñ." 39 Pero høøch mijts nnämaaby: cab jaduhñ myaghawiimbidät; coo pøn xyhala'pø'øgät tu'nax, mjaac yégäp jaduhñ ja'a tu'naxpä, ween xjiaac hala'pø'øgy. 40 Coo pøn mänaa xñäxø'owø'øwät, coo ja'a mgamiixy hänäjty xpiøgaanä, myégäp jaduhñ møødä mnähgäjén. 41 Coo pøn hänäjty tii xyajtsømnøcxa'añ tu'kilómetro hadsip, mejtskilómetro mnä'ägä tsømnøcxät. 42 Coo pøn hänäjty tii xmiäyujwa'ana'añ, mmó'owäp jaduhñ. Tsipcøxp jaduhñ hotyijjä mmó'owät.

43 'Tøø hajxy hijty mmädoyhajpä nebiä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miänaambä: "Hoy ja'a mmägu'ughajpä mdsoc mba'häyowät; pero ja'a mmädsip, mmähänhädäp je'e." 44 Pero høøch mijts nnämaaby: ca'a mmähänhaty pønjaty jaduhñ xmiädsiphajp. Hoy hajxy mnänómät pønjaty haxøøg xñänøømb. Mnäxúudsäp hajxy pønjaty xmiähänhajp. Mänuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ween mio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt pønjaty xwyiinwohm̄b xyhawohm̄b, pønjaty xyhäyoowhijxp. 45 Jaduhñä Dios hajxy hoy xyhuunghädät, ja'a jim̄ hijpä tsajpootyp. Jaayá'ayäts jaduhñ yajxøøhaamb maa ja'a jäya'ay hoybän chaads jim̄ maa ja'a jäya'ay ca'awiindøybän. Jaayá'ayäts jaduhñ yajtuub maa ja'a jäya'ay hoybän chaads jim̄ maa ja'a jäya'ay ca'awiindøybän. 46 Cab hajxy tii mbáadät nä'ä tægø'øbä coo ja'a mmägu'ughajpähajtjä mmøødnijootpaadøøjät. Høxtä ja'a yajnähjuudiutpädøjc-hajxy niçhojc nibia'häyóowäp. Pero coo ja'a mmädsip hajxy mmée'xät, mäniä Dios hajxy xyhuunghädät. 47 Cab jaduhñ ñejpiä coo ja'a mmägu'ughajpä hajxy mmøødnijootpaadyii. Hopiønä ñijjootpaadyii, hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy quia'a ja mähøcy. Pero coo ja'a mmädsip hajxy mmée'xät, hoy hajxy mgudiunñ. 48 Ja'a

nDeedyháltäm, ja'a jim tsajpootypä, jaančh tehñ ñä'ägä hoy je'eduhñ yhity. Hoy hajxy jaduhñ mbahixpät.

6

¹ 'Näje'e ja'a jäya'ayhajxy jia wi'i yajcumaya'añ, paady hajxy jaduhñ ñibiäda'agyii nebiä hojiäya'ayän. Pero cab jaduhñ yhooyä coo hajxy jaduhñ yajcumáyät. Cab hajxy jaduhñ mbahix mbadúnät. Coo hajxy jaduhñ mbahix mbadúnät, cabä Dios hajxy xyhuunghádät, ja'a jim tsajpootypä. ² Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, coo ja'a häyoobäya'ay ja'a xädø'øñ hajxy hánajty tøø mio'oy, mänit hajxy tiägø'øy mädiaacpä jii by tsajtøgooty møød jim tu'haam. Paady hajxy jaduhñ miädia'agy, yajcumayaamb hajxy jaduhñ maa ja'a cu'ugän. Pero cabä Dios hajxy jaduhñ quiumayíijäm, je'eguiøxpä coo hajxy hánajty jim tøø yajcumay maa ja'a cu'ugän. ³ Pero mijts, coo ja'a häyoobäya'ay xädø'øñ hajxy hánajty tøø mmo'oy, cab hajxy waamb mmáná'anät. Ni pøn hajxy mga'a hawáanät, ni ja'a mmägu'ughajpähajxy. ⁴ Hamee'ch ja'a xädø'øñ hajxy jaduhñ myégät. Dios hajxy jaduhñ xyhixäp; mänit hajxy jaduhñ xyhuunghádät.

⁵⁻⁶ 'Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, täna'a ja'a Dios hajxy naxy pia'ya'axy jii by tsajtøgooty møød jim maa ja'a tu'uxeñän. Pero cabä Dios hajxy tu'joot pia'ya'axy. Nä'ä yajcumayaamb hajxy jaduhñ maa ja'a cu'ugän. Pero cabä Dios hajxy jaduhñ quiumaya'añíijäm. Tøyhajt jaduhñ. Pero mijts, hamee'ch ja'a Dios hajxy mba'yá'axät. Xyhixäp xmiädówäp hajxy je'eduhñ; mänit hajxy xyhuunghádät.

⁷⁻⁸ 'Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, cab hajxy ñajuø'øy waambaty ja'a Dios hajxy jia pa'ya'axy. Ja capxp hajxy jaduhñ ja naañ ja tsojc. Paady hajxy jaduhñ jia capxy cooc tyijy ja'a Dios hajxy jaduhñ miädowa'añíijäm. Pero mijts, cab hajxy jaduhñ mbahix mbadúnät. Hix, jäguemä ja'a Dios ñajuø'øy tijaty hajxy hánajty myajmaajiajpy. ⁹ Jaduhñä Dios hajxy mba'yá'axät:

Teedy, jim miich mdsána'ay tsajpootyp;
ween miich ja'a cu'ughajxy xwyiingudsähgø'øy.

¹⁰ Ween ja'a mmäjaa min yaa myajcähxø'øgy hädaa yaabä naaxwiin.

Ween ja'a jäya'ay ja'a mmädia'agy hajxy yaa xquiudiuunä hädaa yaabä naaxwiin,

neby jim xquiudiuunän tsajpootyp.

¹¹ Højts ja'a caayyøøc huucøøc móoyäc jabom-jabom.

¹² Højts ja'a nbojpä ngädieey méé'xäc neby højts tøø nmämeé'xiän ja'a højts tøø xñägädieeyø'øyäbä.

¹³ Ca'a højts xyajcädieey; pero pädáacäc højts hodium neby højts jaduhñ nga'a cädiéeyät.

Miich hanemb; miich ja'a mäjaa mmøød; miich møj jaančh homiänaajä.
Amén.

¹⁴ 'Coo mijts jaduhñ mmämée'xät ja'a hajxy tøø xñägädieeyø'øyäbä, mänitä Dios hajxy jaduhñ xmiée'xpät, ja'a nDeedyháltäm ja'a jim tsänaabiä tsajpootyp. ¹⁵ Pero coo wiinghäna'c hajxy jaduhñ mga'a mämée'xät, cabä Dios ja'a mbojpä mgädieey hajxy jaduhñ xmiée'xät.

¹⁶ 'Jii jäya'ayhajxy näje'e, coo hajxy hánajty yhayuhada'añ, jaduhñ hajxy ñibiäda'agyii nebiä jootmayhjäpän. Paady hajxy jaduhñ ñibiäda'agyii, jaduhñ hajxy quiahxø'øga'añ jäya'awyiinduum coo hajxy hánajty yhayuuhaty. Tøyhájthoch mijts nnäma'ay, cab hajxy jaduhñ tii piaada'añ.

17 Pero mijts, cab hajxy jaduhñ mnibiäda'agóøjät nebiä jootmayhajpän. Coö hajxy hänäjty mhayuuhada'añ, yajxón hajxy mniyhonóøjät mniwiyi-imbujóøjät. 18 Jaduhñ hajxy mga'a yajcähxó'ogät maa ja'a cu'ugän pø mhayuuhajp hajxy hänäjty. Hamee'ch ja'a Dios hajxy jaduhñ xyhixät, ja'a ca'a cähxó'pä. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xmió'owaamb ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.

19 'Cabä mjoot hajxy yaa mbädá'agät tijaty yaabä naaxwiin. Haagä ma'adaamb jaduhñ cøxiä mäduhñtiä hädaa yaabä naaxwiin. Y jaanč tehñ wiädijp ja'a mee'tspähajxy. 20 Pero jaduhñ hajxy mwiinmahñdyhädät neby hajxy hoy mwädítät. Jaduhñ hajxy jootcujc mhídät jim tsajpootyp; caj pøn jim xyagjootmayhädät. 21 Pøn jaduhñ ja wi'l miäyøøhadaamb hädaa yaabä naaxwiin, jimä jioot hajxy jaduhñ piäda'agy maa ja'a xädø'øñän. Pero pøn hoy wäditaamb, jimä jioot jaduhñ piäda'agy maa ja'a Diosän.

22 'Pø mmøødä howyiinmahñdy hajxy, mänit hajxy hoy mwädítät nebiä Dios choquiän. 23 Pero pø cabä mwiinmahñdyhajxy yhooyä, cab hajxy hoy mwädítät nebiä Dios jia tsoquiän.

24 'Cabä wiindsón hoy metsc mmøødtúnät. Mxøøghadaamb by tu'ug; jat'u'ugpä jaduhñ mdsogaamb by. Hoy ja'a miädia'agy jaduhñ mgudi-unaañ. Jaanä jaduhñduhmbä, coö ja'a mjoot mbädá'agät maa ja'a xädø'øñän, cabä Dios jaduhñ hoy mwiingudsähgø'owät.

25 'Jaduhñäts mijts nnäma'ay, ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay tijaty hajxy mnäjyghädäp, tii hajxy mwithädäp. Maas tsoobaatp ja'a jugyhajt jaduhñ quejee ja'a cay, y maas tsoobaatp ja'a ni'x jaduhñ quejee ja'a wit.

26 Høxtahñdsä muuxyhajxy, cab hajxy ñi'lby tiuñ, cab hajxy tii piäda'agy tsehñjooty. Pero ja'a nDeedyhajtäm ja'a jim tsajpootypä, je'eds jaduhñ yagjøø'xp yajpøjp. Y mmaas tsoobaatp mijts quejee ja'a muuxyhajxy.

27 Ni pøn jaduhñ hamdsoo quia'a yajniijugyhádøøjät.

28 'Cabä wit hajxy mnädaj mnämáyät. Høxtahñdsä pøjy hujts, cab tii tiuñ. 29 Pero maas yajxón je'e quejee ja'a rey Salomón hijty; jaanč tehñ yajxón ja'a Salomón hijty jegyhajty ñibiäda'agyii. 30 Ja'a pøjy hujts, yajxón ja'a Dios jaduhñ tøø quiunuu'xy. Y häyaa jaboom hajxy jaduhñ ño'oga'añ. Y mijts, xmiaas cunuu'xaamb mijts ja'a Dios, hoy hajxy mga'a ja mabøcy.

31 Ca'ads hajxy mdajy mmay; ca'a hajxy mwi'i miäna'añ: "Tii ngáayyamb, tii nhúucämb, tii mwithajtämb." 32 Yø'øduhmbä hajxy yhøxtaaby ja'a Dios hajxy ca'a wiingudsähgøøbiä. Pero ja'a nDeedyhajtäm jim tsajpootypä, ñajuøøby je'eduhñ coö mijts myajmaajiaty. 33 Mhøxtá'awäp hajxy jayøjp neby hajxy hoy mwädítät, neby hajxy jaduhñ jim mnócxät maa ja'a Diosän. Jaduhñä Dios chocy. Mänit hajxy jaduhñ cøxiä xmió'owät. 34 Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay ja'a jaboomgøxpä; ween hamdsoo yhuuc habaady. Mäðoyyä ja'a tsaächpä hajxy xpiaada'añ ja'a jäda'agøxpä.

7

1 'Cabä wiinghäna'c hajxy mnähójtät, coö ja'a Dios hajxy jaduhñ xñä'ä yajcumädówät. 2 Jaduhñ hajxy xyajcumädówät nej mijts wiinghäna'c hänäjty tøø mnähøjjiän. 3-4 Coö ja'a mmägu'ughajpä weeñtiä quiädiéeyät, y coö miič hänäjty maas hanaxiä tøø mgädieey, cab jaduhñ yhawiiinmatsä coö ja'a mmägu'ughajpä waamb mnämá'awät. 5 Mänitä mmägu'ughajpä jaduhñ hawiiinmats mwiingapx mjøjcapxø'owät, coö miič hänäjty tøø myajniñähwa'ačhii.

⁶ Cabä jäya'ay hajxy hadsip mnämä'awät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböät. Pø cab hajxy jaduhñ miädowa'añ, ca'a hajxy hadsijpc mduñ, coo hajxy jaduhñ ñä'ä jootmä'adät.

⁷⁻⁸ 'Coo ja'a Dios hajxy tii mmäyujwá'anät, mänit hajxy jaduhñ xmió'owät; coo hajxy mmänuu'xtá'agät, mänit hajxy jaduhñ xpiuhbédät.

⁹ 'Coo ja'a mhuung ja'a tsajcaagy xmiäyujwa'añ, je'eds jaduhñ mmooby, túhmäts. Cabä tsaa mmo'oy. ¹⁰ Y coo hacx jaduhñ xmiäyujwa'añ, je'eds jaduhñ mmooby, túhmäts. Cabä tsahñdy mmo'oy. ¹¹ Hoorä, je'edsä mhuung hajxy mmooby ja'a hoybä, hoy mijts mja haxøøgjäya'ayä. Pero ja'a nDeedyhajtäm jim tsajpootypä, hojiäya'ay je'e. Xmio'owaamb ja'a hoyhajt hajxy jaduhñ coo hajxy mmäyujwá'anät.

¹² 'Jaduhñäts mijts ja'a jäya'ayhajxy mnäxúu'tspät nej mijts mya-jnäxuuds'añän. Jaduhñä Moisés jecy miänaañ coo hajxy ngudiúunämät. Jaduhñ hajxy jecy miänaambä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä.

¹³⁻¹⁴ 'Hamäjaa jim mnøcxät Dioswiinduum. Jaduhñ mäwínäts jim nebiä xu'udstu'ujän; cab hajxy jaduhñ nämay piaady. Pero coo jii by mhädá'agät haxøøgtuum, cab jaduhñ yhamäjaajä. Jaduhñ mäwínäts je'e nebiä møjtu'ujän; nämay hajxy jii by yhäda'agy.

¹⁵ 'Mnigwieendähadóøjap hajxy maa ja'a jäya'ayhajxy tyijy Diosquexyän. Nä'ä hønñdaacp hajxy jaduhñ. Jaduhñ hajxy ñibiäda'agyii nebiä mäßjöpän, pero cab hajxy tiehñ miäböcy; jaanç tehñ quia'awiindöy hajxy jaduhñ. ¹⁶ Haxøøg hajxy jiatcø'oy; jaduhñ hajxy mhøxcábät coo haxøøgwiinmahñdy hajxy miøødä. Jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nebiä hujts nebiä haptiän. Ja'a wädsats, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä tsaatypän. Ja'a hapy, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä piidsän. ¹⁷⁻¹⁸ Mädyii quepychaa hoy, hoy tiøømhaty; mädyii ca'a hoy, cab hoy tiøømhaty. ¹⁹ Mädyii quepychaa jaduhñ hoy ca'a tømhapj, piujxyp hajxy jaduhñ; mänit hajxy ño'ogy. ²⁰ Ja'a jäya'ayhajxy haxøøg jatcøøbiä, jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nebiä quepychaa hoy ca'a tømhapjän. Jaduhñ hajxy mhøxcábät coo haxøøgwiinmahñdy hajxy miøødä.

²¹ 'Nämäyhøch ja'a jäya'ayhajxy xjia nämä'ay: "Wiindsón." Pero cab hajxy nägøxiä jim tiägø'owa'añ Dioswiinduum jim tsajpootyp. Pønjätyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy xquiudiúunäp, je'eds jim tægø'owaamb. ²² Coo ja'a naaxwiimbä hänäjty wyiimbida'añ, mänitøch hajxy nämay xjia nämä'awa'añ: "Wiindsón, tøø højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy ja'a miich mmäjaagøxpä; tøø højts ja'a møjcu'u ngøxy yajpáyø'ogy ja'a miich mmäjaagøxpä; tøø højts ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä may nyajcähxø'ogy ja'a miich mmäjaagøxpä." ²³ Mänitøch hajxy nnämä'awa'añ: "Cábøch mijts mänaa tøø nhixyhaty. Jua'ads hajxy jim; haxøøg ja'a mwiiinmahñdyhajxy jaduhñ."

²⁴ 'Pønñhøch nmädia'agy xmiädóowäp, coo jaduhñ quiudiúnät nébiøch nhane'emiän, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä jäya'ay ja'a tiøjc tøø quiojjiän tsaawiing. ²⁵ Mänit com tiuuyy. Mänitä møjnøø quiomgådaacy. Mänitä tøjc møc miøjpojpejty. Pero cabä tøjc ñä'ä jijty, je'eguiøxpä coo tsaawiing quiojjiä. ²⁶ Pero pønñhøch nmädia'agy tøø xquia'a cudiunä nébiøch nhane'emiän, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä jäya'ay ca'a jajpän. Jiibiä tiøjc quiojy tsabiu'ujooty. ²⁷ Mänit com tiuuyy. Mänitä møjnøø quiomgådaacy. Mänitä tøjc miøjpojpejty møc. Mänit piuumy.

²⁸ Mänitä Jesús miädiacpädøøyy. Mänitä jäya'ayhajxy yagjuøøyy nebiaty ja'a Jesús hänäjty tøø yajnähixø'oy. ²⁹ Jaduhñ hänäjty yajnähixø'oy

nebiä møjcuhdjtmøødpän. Ja'a cu'ug wyiindsøn

8

¹ Tunghduum ja'a Jesús hänajty tøø yajnä2 Mänit pa'amjäya'ay Jesús ñämejch. Haxøøgpa'am hänajty miøød. Mänitä Jesús wyiinjiçädaacä, wyiin-gudsähgøøyyä. Mänit ñämaayyä:

—Wiindsón, pø chojpy ja'a mjoot jaduñ, hóyhøch jaduñ xya-jnä

³ Mänitä Jesús ja'a mähdiøjç ñähdoöñ. Mänit ñämaayy:

—Chójpïøch ja'a njoot jaduñ; tøø jaduñ mnähwa'açh mguhwa'açh.

Mänitä ja'a mähdiøjç jiaançh nähwaach jiaançh cuhwaach. ⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Huuc mäadow, ca'a pøn mnä'ägädä hawaanä. Nøcx jim Jerusalén maa ja'a teediän. Jim myajcähxø'øgät coo tøø mnähwa'açh coo tøø mguhwa'açh. Jimä xädø'øñ mguyoxø'øwät nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Jaduhñä hijxtahñd myajcähxø'øgät coo tøø mnähwa'açh coo tøø mguhwa'açh.

⁵ Mänitä Jesús miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Capernaum. Coo quiajptägøøyy, mänit ja'a Jesús ja'a soldadowiindsón ñämejch. ⁶ Mänit Jesús ñämaayyä:

—Jimhøch ja'a nmoonsä tu'ug quio'na'ay tøgooty. Tøø ja'a tiecy miucy. Hanaxiä jaduñ chaaçhpøcy tehngajnä.

⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nøcxy nhuuc yaghoyø'øy.

⁸ Mänitä soldadowiindsón yhadsooyy:

—Pero Wiindsón, cab jaduñ yahixø'øy coo miich jiiby mdägø'øwät maach ndøgootiän, je'eguiøxpä coo miich mmøjjä mjaançhä. Nägooyyä miich jaduñ nmäná'anät cooch nmoonsä yhoyø'øwät, pues hoyø'øwäp. ⁹ Hané'emyhøch nhity; jimhøch nwiindsøn**bä**, y jimhøch nsoldado. Coochä nsoldado tu'ug nnämä'awät coo homiaajä ñøcxät, nõcxäp jaduñ; y cooch nnämä'awät coo myínät, mínäp jaduñ. Y coochä nmoonsä waamb nnämä'awät, quiudiúnäp jaduñ.

¹⁰ Mänitä Jesús jiaançh tehñ yagjuøøyy. Mänit ñämaayy ja'a hajxy hänajty pawädiçpä:

—Cábøçhä nmägunaaxhajxy jaduñ miäböcy neby yø'ø craa miäböquiän, y jäguem yø'ø chooñ. Tøyhajt jaduñ. ¹¹ Coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänajty yajcähxø'øga'añ, mänit hajxy hänajty nämay miedsa'añ, ja'a hajxy hänajty mäßøjpä. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänajty choona'añ. Mänit hajxy hänajty miøødhida'añijäm ja'a Abraham møødä Isaac møødä Jacob. ¹² Pero ja'a judiøshajxy ca'a mäßøjpä, cab hajxy hänajty jim quiooda'añ Dioswiinduum. Jiiby hajxy jaduñ quiuhjuipnaxa'añii møjcu'uhaam maa yhagoodsän. Jiiby hajxy jaduñ chaaçhpøga'añ tehngajnä.

¹³ Mänitä Jesús ja'a soldadowiindsón ñämaayy:

—Nøcx maa ja'a mdøjcän. Tøø jaduñ mmäböcy, tøø ja'a mmoonsä jaduñ yhoyø'øy.

Mänitä ja'a mioonsä jiaançh hoyøøyy.

14 Mänitá Jesús ñöcxy maa ja'a Pedro tiöjçän. Jiibiä Pedro miö'ød hoc hánajty quio'na'ay tomiööd. 15 Mänitá Jesús ja'a tajiäya'ay ja'a quio'ö ñahdoonä. Mänitá tiöy tiöjch. Mänitá tajiäya'ay piädö'cy. Mänit tiägööyy mayhajtuumbä ja'a Jesúsöxpä.

16 Coö quioodsööyy, mänitá pa'amjäya'ayhajxy may yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. Töö hajxy hánajty näje'e miačhii ja'a möjcu'ujäm. Mänitá Jesús quiapxy. Manityä hajxy yhöxmajtsä ja'a möjcu'ujäm. Jaduhnä pa'amjäya'ayhajxy quioöxy yajmöcpöjçä; ja'a Jesús jadhun yajmöcpöjç. 17 Töjiajt ja'a Diosmädia'agy jadhun maa jadhun myiñän cujaay, mänaa ja'a Isaiás jecy miäna'añän: "Jaaya'ay ja'a nba'amhájtäm töö xyajnhwáatsäm töö xyajcuhwáatsäm." Ja'a Isaiás, je'eds ja'a Diosmädia'agy jadhun jecy yajwa'x.

18 Coö ja'a Jesús yhijsy coö hánajty cujç töö piäda'agyii ja'a majiäya'ay, mänit miänaañ coö hajxy ñáxät mejyhawiimb möödä jiamiöödhajxy. 19 Cajnä hajxy hánajty tiu'uböcyñä, mänitá Jesús jäya'ay tu'ug ñámejtsä. Yajnahixööby hánajty je'ebä maa ja'a tsajtöjçän. Mänitá Jesús ñämaayyá: —Wiindsón, miñ nhuuc jamiöödhaty. Homiaajä mnöcxät, quipxy nbawädítät.

20 Mänitá Jesús yhadsooyy: —Ja'a xöögaa, jimä jiu't je'e; ja'a muuxy, jimä pie'eñ je'e; pero hööčh, ja'a Diosqueyypä, cáböch ndöjç maäch nboo'x nhäñá'awät.

21 Mänitá Jesús ja'a jiamiööd tu'ug miänaañ: —Wiindsón, mänitöch miich nbadu'uböga'añ coöčhä ndeedy hánajty töö yho'nä, coöčh hánajty töö nyajnaaxtägööñä.

22 Mänitá Jesús yhadsooyy: —Ween ja'a mjujy ja'a mmägu'ughajxy yajnaaxtägö'öy. Cáböch ja'a nmädia'agy hajxy xpianöcxaanä. Pero miich, ween quipxy nwädíjtäm.

23 Mänitá Jesús hajxy tiägööyy barcojooty möödä jiamiöödhajxy. Tiu'uböjnä hajxy barcojooty. 24 Mänitá poj möc piädö'cy, höxtä cugujjööyy ja'a nöö jii by barcojooty. Pero töö ja'a Jesús hánajty miaaho'nä. 25 Mänit hoy yuxyijäm ja'a miägu'ughajpä tu'ug. Mänit ñämaayyá:

—Wiindsón, höjts yajnahwáatsäc. Cham höjts nnööhö'ogö'owa'añ.

26 Mänitá Jesús yhadsooyy: —Tii hajxy coö mwi'i chähgö'öy. Cáböch mijts ja'a nmädia'agy hajxy jadhun xñä'a mäböjçä, paady hajxy mdsähgö'öy.

Mänit piädö'cy. Mänitá poj jiojçunäma'awööyy möödä mejy coö quia'a miñnät. Mänit jadhun yuungööyy. Caj ñä'ägädä pojnä. 27 Mänitá miägu'ughajpähajxy yagjuööyy. Mänit hajxy ñiñämaayyá:

—Nebiäda'a jadhun coö miädia'agy miäböjçäxä höxtä ja'a poj möödä mejy.

28 Mänitá Jesús hajxy jim miejch mejyhawiimb maa ja'a naax hánajty xiöhatiän Gadara. Jimä cabäsantä hánajty tu'ug. Mänitá Jesús jäya'ay nämetsc ñámejtsä. Jim hajxy hánajty töö choöñ maa ja'a cabäsantän. Töö hajxy hánajty miačhii ja'a möjcu'ujäm. Jaanč tehñ quia'awiindöy hajxy hánajty ñibiäda'agyii. Ni pön hajxy hánajty quia'a yajnaxa'añ maa ja'a tu'ujän. 29 Mänitá Jesús tiägööyy wiinguyaaxööyyäbä:

—Jesús, tii höjts xwia'ana'añ, miich Dioshuung. Cajnä yhabaady coö höjts xyajcümädöwät.

Ja'a möjcu'uhajxy jadhun mänaañ, ca'a jiäya'ayä.

³⁰ Jim mayhädsøm hänajty wiädity tunwiinmänac jäguemjuøby. ³¹ Mänitä Jesüs miänuu'xtaacä ja'a møjcu'uhajxy:

—Pø xyajpädsømaamb højts yaa maa hädaa jäya'ayän nämetscä, na'añ højts jiihy nhuuc tägø'øy maa yø'ø hädsøm jioodootyhajxiän.

³² Mänitä Jesüs miänaañ:

—Nøcx hajxy jiihy tägø'øw.

Mänitä møjcu'uhajxy nähwaach ja'a jäya'ay nämetspä. Mänitä hädsøm hajxy nämejch. Cøjx ja'a hädsømhajxy wyiinmänacpäyø'ogy. Cøjx hajxy quiuhcahnaxy naaxøjpcøxp. Mejjiooty hajxy hoy quiuga'awø'øy. Cøjx hajxy jiihy yho'ogy mejjiooty.

³³ Mänitä hädsømgüeendähajpähajxy chähgø'øbäyø'cy. Coø hajxy jim miejch maa ja'a cajptän, mänit hajxy miädiaacy nebiaty hajxy hänajty tøø yhiyxy, coø ja'a møjcu'uhajxy hänajty tøø nähwa'açh ja'a jäya'ay nämetspä. ³⁴ Cøjx ja'a cu'ughajxy ñøcxxy päyø'oguiä maa ja'a Jesüsän. Coø ja'a Jesüs hajxy piaaty, mänit hajxy miänuu'xtaacy coø ja'a Jesüs jim chöönät maa ja'a ñaaxhajxiän.

9

¹ Mänitä Jesüshajxy tiägøøguiumbä barcojooty, ñajxtägajch hajxy jadähooc mejyhawiimb maa ja'a quiajpthajxiän. ² Mänitä tecymiucypiä tu'ug quiøømiejtsä tsaajiooty maa ja'a Jesüsän. Ja'a mähdiøc ja'a miägu'ughajpähajxy jaduhñ cøømiejtsä. Coø ja'a Jesüs yhiyxy coø hajxy hänajty miäböcy, mänitä Jesüs ja'a mähdiøc ñämaayy:

—Huong, jootcugø'øw; tøø ja'a mbojpä mgädieey xñähwa'açh.

³ Jimä ley-yajnähiøøbiädøjc hänajty näje'e tiäna'ay ja'a Jesüs nähmøjc. Coø hajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesüs miänaañän, mänit hajxy näje'e quiopcooty tiägøøyy mädiaacpä: “Capxtägooby hädaa craa jaduhñ maa ja'a Dioscøxpän.” ⁴ Ñajuøøby ja'a Jesüs hänajty neby hajxy hänajty miädia'aguiän quiopcooty. Mänit miänaañ:

—Tii haxøøgwiinmahñdy hajxy coø mmøødhaty mgopcooty. ⁵ Mädyii mädia'agy maas tsip, cooçh hädaa mähdiøc nnämä'awät: “Tøø ja'a mbojpä mgädieey xñähwa'açh”, tøgä maas tsip jaduhñ cooçh nnämä'awät: “Tänaayyø'øg, yo'oyø'øg.” ⁶ Nyajcähxø'øgåambiøch cooçh cuhdujt jaduhñ nmøødä hädaa yaabä naaxwiin cooçhä pojpä cädieey nyajnähwä'adsät, høøch ja'a Diosquexypä.

Mänitä Jesüs ja'a tecymiucypiä ñämaayy:

—Tänaayyø'øg, widsø'øg yø'ø mdsaay, nøcxnä maa ja'a mdøjcän.

⁷ Mänitä tecymiucypiä tiänaayyø'cy. Mänit ñøcxnä maa ja'a tiøjcän. ⁸ Coø ja'a cu'ughajxy jaduhñ yhiyxy coø ja'a tecymiucypiä tøø yhooyø'øy, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. Mänitä Dios hajxy wyiingudsähgøøyy, je'eguiøxpä coø ja'a Jesüs ja'a mäjaa hänajty tøø mio'oyii, ja'a Diosquexypä. Cab hajxy hänajty ñajuø'øy pø Dioshuung hänajty je'e, ja'a Jesüs.

⁹ Mänitä Jesüs jim chohñ. Mänitä jäya'ay tu'ug yhiyxy, ja'a xøhajpä Mateo. Jimä Mateo hänajty yhäña'ay maa hänajty yajnähuudiu'udiän. Mänitä Mateo ñämaayyä:

—Jam quipxy wädjätäm.

Mänitä Mateo tiänaayyø'cy. Mänit ja'a Jesüs piadu'ubøjcy.

¹⁰ Jimä Jesüs hänajty quiaiy tøgooty møødä miägu'ughajpähajxy. Mänitä yajnähuudiuutpähajxy may miejch mägaabiä, møødä jäya'ayhajxy ca'a panøcxpä ja'a judios quiuhdujt. Mänitä Jesüs hajxy tiägøøyy møødcabiä.

11 Jimä fariseoshajxy hänajtypä, ja'a hajxy hänajty hoy jaančh tehñ pianøcxpä ja'a Moisés miädia'agy. Mänitä fariseoshajxy miänaaŋ:

—Tii yø'ø mwiindsøn coo miøødcay ja'a yajnähjuudiutpähajxy møødä cubojpä cugädieeyhajxy —nømä Jesús miägu'ughajpähajxy ñämaayyä.

12-13 Miädoow ja'a Jesús jaduhñ. Mänit miänaaŋ:

—Pøn jaduhñ møc, caj yajtsooyø'øy; pøn jaduhñ pa'ammøød, je'eds jaduhñ yajtsooyøøby. Jaduhñ mäwínøch høøch nebiä mädsooyøøbiän. Páadyhøch yaa tøø nmiñ tøø nmech, nébiøch ja'a cubojpä cugädieeybähajxy nnämä'awät coo ja'a yhaxøøgwinnmahñdy hajxy ween ñajtshixø'øy. Ja'a hojiäya'ayhajxy, cábøch hajxy je'e waamb nnäma'awa'añ. Nøcx hajxy habøc tii ja'a Diosmädia'agy jaduhñ ñänøømby: “Chójpiøch ja'a njoot jaduhñ coo hojiot hajxy mmøødhädät; cábøch jaduhñ nmänaaŋnä coo animal hajxy myóxät maa ja'a høøchcøxpän.”

14 Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a Juan mäyajnäbejpä miägu'ughajpähajxy. Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Tii miich mmägu'ughajpähajxy jaguiay quia'a nä'ägädä hida'añ. Naxy højts jaguiay tu'xøøjaty nhity tähoocjaty; jaduhñ højts ja'a Dios nwiingudsähgø'øy. Jaanä jaduhñä fariseoshajxy yhijpä jaguiay.

15 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo ja'a jäya'ayhajxy mänaa piøcy yhu'ugy, cabä woyba wichpä hajxy jio'øy xiuuch. Xoondaacp hajxy jaduhñ, je'eguiøxpä coo ja'a jamio'ød jyijä. Jaduhñ mäwínøch høøch nebiä jamio'ødän. Páadyhøch nmägu'ughajpähajxy jaguiay quia'a hity. Habaadaamb jaduhñ cooçh yaa ndsoonaaŋnä; mänit hajxy mäbøcypä jaguiay yhida'añ.

16 'Cab jaduhñ pøn tucwit yhagø'øy jemywyithaam. Mügäp ja'a jemywyit jaduhñ y maas hanaxiä ja'a tucwit jaduhñ quiøødsät. 17 Jaanä jaduhñduhmbä, cabä pøn jemyvyino quiudemø'øy tucwajhacxujiooty. Cøødsäp ja'a wajhacxuy jaduhñ y høxyógäp ja'a vino jaduhñ. Haagä tägöyyäp ja'a wajhacxuy jaduhñ møødä vino. Pero jibiä jemyvyino hajxy quiudemø'øy maa ja'a wajhacxuy jemybiän. Jaduhñ ni mädyii quia'a tägöyyät.

18 Cajnä ja'a Jesús hänajty miädiaacpädø'øy, mänitä tsajtøjcwindsøn tu'ug miejch. Mänitä Jesús wyiingo'naaguiädaacä. Mänit ñämaayyä:

—Naamhø'ogyhøchä nhuung ja'a to'oxypä. Coo miich nøcxy mnähdoñ, mänit jiuypiojtägätsät.

19 Mänitä Jesús piädø'cy. Mänit jaaya'ay miøødtu'ubøjcy møødä Jesús miägu'ughajpähajxy. 20-21 Jimä tajiäya'ay hänajty tu'ug høxhaam pianøcxy. Pa'ammøød hänajty je'e. Majmetscjumøjt ja'a ñø'ty hänajty tøø wyi'i xiee'xy, weenjaty weenjaty. Jaduhñä tajiäya'ay hänajty miädia'agy quiop-cooty: “Nägöoyyøch ja'a wyitpa'a nnähdoonät, mänitøch nmøcpøgät.” Coo ja'a Jesús ja'a tajiäya'ay jiäguyohdiägøøyyä, mänitä wyitpa'a ñähdoonäxä. 22 Mänitä Jesús yhee'pwiimbijty, Mänit ja'a tajiäya'ay yhijxy. Mänit miänaaŋ:

—Huang, jootcugø'øw; tøø jaduhñ mmøcpøcy, je'eguiøxpä coo tøø mmäbøcy.

Mänitiä ja'a tajiäya'ay miøcpøjcy. 23 Mänitä Jesús hajxy jim miejch maa ja'a tsajtøjcwindsøn tiøjcän. Jibiä xuuxpädøjc-hajxy hänajty yho'ogyjiäya'awyiinxu'uxy. Jibiä jäya'ayhajxy hänajty wyi'i yhaamhaty.

24 Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Pädsøm hajxy jibiä. Cab yø'ø tøø yho'ogy, nä'ä maab yø'øduhñ.

Mänitá Jesús ñäxiicä. ²⁵ Cøjx hajxy jaduhñ piädsømy. Mänitá Jesús tiøjtägøøyy. Mänitá to'oxyhána'c quiøømajch. Mänitá to'oxyhána'c yhánaayyø'cy. ²⁶ Mänitá mädia'agy wiädijty wiinduhmyhagajpt coo ja'a to'oxyhána'c tøø yagjujyipyogyii.

²⁷ Coo ja'a Jesús hajxy jim chohñ, mänitá wiindshajxy nämetsc piadu'ubøjcy yáaxäp:

—Højts näxu'u'tsác. David miich hijty mhaphajpy mdeedyhajpy.

²⁸ Coo ja'a Jesús tiøjtägøøyy, mänitá wiindshajxy miäwiingooñ. Mänitá Jesús miänaañ:

—Nej, mmäbøjpy hajxy jaduhñä coochä mäjaa nmøødä coo hajxy nyaghijxø'ögädä.

Mänit hajxy miänaañ:

—Wiindsøñ, nmäbøjpy højts.

²⁹ Mänitá Jesús ja'a wiinds wyiinhajxy ñähdoonä. Mänitá Jesús miänaañ:

—Ween hajxy mhijxø'ogy coo hajxy tøø mmäböcy.

³⁰ Mänit hajxy yhijxø'cy. Mänitá Jesús miänaañ:

—Ca'a pøñ hajxy mnä'ägädä hawaanä.

³¹ Coo ja'a wiindshajxy jim chohñ, mänit hajxy tiägøøyy mädia'agy-yajwädijpä coo hajxy tøø yaghijxø'ogyii ja'a Jesúsäm.

³² Mänitá huum tu'ug yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. Tøø hänajty miächii ja'a møjcü'ujäm. ³³ Mänitá Jesús ja'a møjcu'u jii by yajpâyø'cy. Mänitiä ja'a huum quiapxø'cy. Yagjuøøyy ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ. Mänit hajxy miänaañ:

—Ni mänaa jaduhñ pøñ tii quia'a yagjadyii nebiä hädaajän yaa Israel-naaxooty.

³⁴ Mänitá fariseoshajxy miänaañ:

—Paady yø'øya'ay ja'a møjcu'u yajpâyø'ogy, coo ja'a møjcu'ugong miäjaa miøødhajtä.

³⁵ Cøjx ja'a Jesús wiädity wiinduhmyhagajpt. Homiaajä hänajty wiädity, jii by hänajty yajñähixø'oy tsajtøgooty coo ja'a Dios ja'a miäjaa mobädajp yajcähxø'øga'añ. Yajnajxyp hänajty homiädyyii pa'amä. ³⁶ Näxuu'chp ja'a Jesús ja'a majiäya'ay hänajty. Jaduhñ mäwínäts hajxy hänajty nebiä meegän, ja'a cajpä wyiindsøñ. Nebiä tægowiädijpän hajxy hänajty je'e. Nebiä jootmayhjäpän hajxy hänajty je'e. ³⁷ Mänitá Jesús ñämaayy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Yø'ø majiäya'ayhajxy, hoy jaduhñ coochä nmädia'agy hajxy xmiäböjcat. Pero cab højts nnämäyyäm, højts ja'a mädia'agy nyajwá'xämbä. ³⁸ Mänuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ween ja'a mägu'ughajpähajxy xjiaac móoyämät, neby højts ja'a mädia'agy hajxy xmiøødyajwá'xämät.

10

¹ Mänitá Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy miøjyaaxy ja'a nämajmetspä. Mänitá cuhdujt miooyy coo ja'a møjcu'u hajxy yajpâyø'ögät, coo homiädyyii pa'amä hajxy yajnáxät.

² Jaduhñä nämajmetspähajxy hänajty xiøhaty: Simón Pedro møødä piuhya'ay Andrés; ja'a Zebedeo yhuunghajxy, Jacobo møødä Juan; ³ Felipe;

Bartolomé; Tomás; Mateo ja'a yajnáhjuudiutpá; Jacobo, ja'a Alfeo yhuung; Lebeo Tadeo; ⁴ Simón ja'a cananista; Judas Iscariote, ja'a Jesús hánajty yajyagho'ogáanábá.

⁵ Mánitá Jesús ja'a námajmetspáhajxy quiejxy mádia'agy-yajwa'xpá. Mánit nñamaayy:

—Ca'a hajxy jim mnøcxy maa ja'a ca'a judíoshajxy chána'ayán, y ca'a hajxy jim mnøcxy Samarianaaxooty. Yaayyá hajxy jaduñ mwáditát, yaa Israelnaaxooty. ⁶ Ja'a jáya'ayhajxy yaabá, jaduñ máwínáts hajxy je'e nebiá meeg tágowiádjipán. ⁷ Mnägápxáp hajxy jaduñ coo ja'a Dios ja'a miájaa mobádajpá yajcáhxø'øga'añ. ⁸ Myajnáxáp hajxy homiádyii pa'amá mөөdä haxøøgpa'am. Myagjujyipiøgáp ja'a ho'ogyjiáya'ay hajxy. Myajpáyø'øgáp ja'a møjcu'u hajxy. Nná'á móobiøch mijts hádaa cuhdujt; cábøch mijts nyagjuya'añ; jaduñ mijtspá, cab hajxy myagjúubiát.

⁹ 'Cabá xádø'øñ hajxy mgónát ni weeñtiá. ¹⁰ Cabá morral hajxy mwídsát. Tu'uquiá camiixy hajxy mwídsát. Cabá cø'øg hajxy mejtstehng mmánøcxát. Cabá cuhdajt hajxy mgábát. Jim hajxy mmägaya'añ mmáhu'uga'añ maa hajxy hánajty mhamejtsta'aga'añ.

¹¹ 'Coo hajxy maa mgajptägø'øwát, jimä jáya'ay hajxy mhøxtá'awát ja'a hojiootmөөdpá; jim hajxy mhamejtstá'agát. Jiiby hajxy mhídat høxtá cooná hajxy hánajty mdu'ubøga'añ. ¹² Coo hajxy mdøjtägø'øwát, mánit hajxy myajpóo'xát. ¹³ Coo hajxy jaduñ xyajtøjtägø'øwát hamuumdu'joot, mánit hajxy jaduñ quiunuu'xøøját ja'a Díosám; pø caj, cab hajxy jaduñ quiunuu'xøøját. ¹⁴ Coo hajxy jaduñ xquia'a ná'ägá jøjpøgø'øwát, coo ja'a mmádia'agyhajxy xquia'a ná'ägá mádóowát, mánit hajxy jim mdsóonát. Mánitá mdecy hajxy mwiinwop mwiinxídat, nebiá hijxtahnd jaduñ miáhmø'øwát coo mijts jaduñ tøø xquia'a yajtøjtägø'øy. ¹⁵ Tøyhájtáts mijts nnáma'ay, coo yhabáadát coo ja'a jáya'ayhajxy quiumádowa'añ, maas hanaxiá yø'ø cajpt jaduñ quiumádowa'añ quejee ja'a Sodomacajpt mөөdä Gomorracajpt.

¹⁶ 'Maač mijts nwiingexiän, haxøøgwiinmahñdy ja'a jáya'ayhajxy jim miөөd. Paady hajxy nähix hahixø'ø mnibiáda'agøøját. Mee'xxieemy hajxy jaduñ mwáditát. ¹⁷ Mniyajcopcø'øwøøjáp mijts. Xyajcø'ødagø'øwáp mijts maa ja'a tuungmөөdpán. Mánitáts hajxy xwyiinwop xjijwóbát maa ja'a chajtøgootyhajxiän. ¹⁸ Høxtá jim hajxy xyajmedsa'añ maa ja'a gobierná wyiinduumhajxiän, mөөd jim maa ja'a ca'a judíos wyiinduumhajxiän. ¹⁹ Pero coo hajxy jaduñ xyajmédsát maa ja'a wyiinduumhajxiän, cab hajxy mdaj mmáyát waambaty hajxy hánajty mmádia'aga'añ. Coo jaduñ yhabáadát, mánitá Dios jaduñ xyhawáanát waambaty hajxy jaduñ mmáná'anát. ²⁰ Cab hajxy hamdsoo mmádia'aga'añ. Dioshespírituhaam hajxy jaduñ mmádia'aga'añ.

²¹ 'Haxøøg jaduñ jiada'añii. Hamdsoo hajxy nñáhanuu'xø'øwa'añii ja'a tu'que'expá-jáya'ay. Jaduñ ja'a tieedyhajxy jiatcø'øwaambá mөөdä yhuunghajxy. ²² Ja'a høøhcøxpá mijts ja'a jáya'ayhajxy nägøxiá xmiáhanhada'añ. Pøn jaduñ mee'xtujp cøjxta'axiøø, je'eds jaduñ máhmø'øwaamb hodiium. ²³ Coo mijts hajxy xchaačhtiünát mádu'ughagajpt, mánit hajxy mbäyø'øgát, mánit hajxy mnøcxát wiingtuum. Tøyhájtáts mijts nnáma'ay, coøch hánajty ngáda'aga'añ, høøch ja'a Diosquexypá, cahná cajpt hajxy hánajty mwiinwáidityñá maa ja'a judíoshajxy chána'ayán.

24 'Cabä pøn jaduhñ jiaty nebiä wyiindsøn jiatian. 25 Coö hajxy jaduhñ mjädät nebiä mwiindsøn hajxy jiatian, jootcujc hajxy jaduhñ mhídät. Coochä jäya'ay hajxy jaduhñ tøø xñäma'ay: "Møjcu'u", jaduhñ mijts hajxy xñäma'awaambä.

26 'Cabä cu'ug hajxy mdsähg'owät. Nebiaty hajxy jaduhñ jiatcø'oy hamee'ch, cähxø'øgaamb jaduhñ. 27 Waambátyhöch mijts hamee'chhaam nnajtscapxø'oyyäm, majiäya'ayhagujc hajxy myajcapxø'owät. 28 Cab hajxy mdsähg'owät pøn ja'a mnaaxni'x hajxy xyaghó'cäp; cabä mháañmä hajxy jaduhñ xyaghó'cät. Ja'a Dios hajxy mdsähg'owäp; je'edsä cuhdujt jaduhñ møød coö hajxy jiiby xquiéxät haxøøgtuum. Jiiby ja'a mnaaxni'x hajxy quiuhdägóyyät møødä mháañmähajxy.

29 'Ja'a muuxyhuunghajxy, coö hajxy quia'ay, yhiixyp ja'a nDeedyhájtäm hajxy jaduhñ, hoy hajxy quia'a ja tswä. 30 Jaaná jaduhñ mijts xyhiixpä, høxtä xñajuø'oyyap mijts naag mijts mguhwaay. 31 Cabä jäya'ay hajxy mdsähg'owät; hiix, mmaas tsoobaatp mijts quejee ja'a muuxyhajxy.

32 'Pønjátyhöch ja'a nmädia'agy xmiøødyajtu'ugøøby maa ja'a cu'ugwiinduumän, mänítöch ja'a miädia'agy hajxy nmøødyajtu'ug'øwaambä maa chä nDeedy wyiinduumän jim tsajpootyp. 33 Pero pønjátyhöch jaduhñ tu'ugmädia'agy tøø xquia'a møødhity maa ja'a cu'ugwiinduumän, ni høøch jaduhñ tu'ugmädia'agy nga'a møødhidaambä maa chä nDeedy wyiinduumän jim tsajpootyp.

34 'Cooch yaa tøø ngäda'agy, paadia jäya'ay hajxy jaduhñ ñimiädsibø'owa'añii ja'a høøch nmädia'agy quiøxpä. Cab hajxy jootcujc yhida'añ. 35-36 Tu'tøjc hajxy jaduhñ ñimiädsibø'owa'añii, møødä tiaj møødä tieedy, møødä ñøøx møødä miajc, møødä jiaxie'eb møødä xiocy.

37 'Pønä tiaj pønä tieedy maas tsojp quejeech høøch jaduhñ xchocy, cáböch ja'a nmädia'agy hoy xpianøcxät. Y pønä ñøøx pønä miajc maas tsojp quejeech høøch jaduhñ xchocy, ni je'ečh ja'a nmädia'agy hoy xquia'a panøcxäbät. 38 Pønä jioot tsojp cooch høøch xpianøcxät, pero cabä jioot jaduhñ chocy coö chaächpögät nébiöch jaduhñ ndsaächpøga'añän, cáböch nmädia'agy jaduhñ hoy xpianøcxät. 39 Pønä jiugyhajt jaduhñ ja wi'i yaghoyø'owaamb, tägóyyäp ja'a jiugyhajt jaduhñ. Pero pønä jiugyhajt najtshixø'owaamb ja'a høøchcøxpä, je'eds hodium nøcxaamb.

40 'Pøn mijts jaduhñ xchojp, jaduhñ mäwíinøch høøch xchojpä. Y pøn høch høøch jaduhñ xchojp, jaduhñ mäwíinädsä Dios jaduhñ chojpä, ja'a ch tøø xquiéxiäbä. 41 Ja'a Diosquexy hajxy, hodium hajxy ñøcxa'añ. Jaaná jim hajxy ñøcxaambä pøn jaduhñ tsojp ja'a Diosquexy. Paady hajxy chogyii coö hajxy jaduhñ Dyiosquexiä. Jaaná jim hajxy ñøcxaambä hodium pøn jaduhñ tsojp ja'a hojiäya'ay. 42 Coö hädaa häyoobäya'ay tøchñøø ñä'ä mo'owøøjät je'eguiøxpä cooch jaduhñ xpianøcxy, mänit jaaya'ay piäda'agøøjät hodium, ja'a nøø tøø yéquiäbä. Tehm tiøyhajt jaduhñ.

11

1 Coö ja'a Jesús ja'a jiamioødhajxy jajwiingapxøøbiädøøyy, mänit jim chohñ. Mänit tiägøøyy jajnä hixøøbiä maa ja'a cajpt mäwiingonän.

² Ja'a Juan, tsumyhãñaaby hãnajty je'e. Coo miãdoyhajty coo ja'a Cristo hãnajty wiãdity yajnãhixøøbiã, mãnitã miãgu'ughajpã metsc quiejxy maa ja'a Jesúsän. ³ Mãnitã Jesús hajxy miãyajtøøyy:

—Nej, miich ja'a Crístojä, ja'a Dios jaduhñ quiexaambã, tøgã wiinghãna'c je'ejã.

⁴ Mãnitã Jesús yhadsooyy:

—Nøcx ja'a Juan hajxy hawaanã neby hajxy xii mhix mmãdoyy. ⁵ Nøcx hajxy yajmøødmãdia'ag coo ja'a wiindshajxy tøø yhijxø'øgy, coo ja'a tecymia'adpãhajxy tøø yo'oyø'øgy, coo ja'a haxøøgpa'ammøødpãhajxy tøø ñãhwa'açh, coo ja'a cuhnatpãhajxy tøø miãdoowø'øgy, coo ja'a ho'ogyjiãya'ayhajxy tøø jiuypioçy, coo ja'a häyoobãya'ayhajxy tøø yajmøødmãdia'agyii ja'a Diosmãdia'agy. ⁶ Jootcuçj hajxy jaduhñ yhity ja'açh nmãdia'agy hajxy hamuumdu'joot tøø xmiãbøjçabã.

⁷ Coo ja'a Juan miãgu'ughajpãhajxy wyiimbijty, mãnitã Jesús ja'a cu'ug tiãgøøyy møødmãdiaacpã ja'a Juancøxpã.

—Coo hajxy tøø mhoy pactuum, ja'a Juan miãdia'agy hajxy hãnajty mmãdowãanãp, túhmãts. Cabã tsajcapy pojyu'xpã hajxy hoy mhixy. Caj pues, paady hajxy jim tøø mhoy coo ja'a Juan ja'a miãdia'agy hajxy hãnajty mmãdowãanã. ⁸⁻⁹ Diosquexy je'e, paadiã miãdia'agy hajxy hoy tøø mmãdoowã, hoy ja'a howyit hãnajty quia'a ja møødã nebiã mäyøøjãya'ayhajxy miøødã. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Juan ja'a Diosmãdia'agy yajwiingapxø'øy. Pero ja'a Diosmãdia'agy hajxy nã'ã jaac yajnãhixøøbiã, je'edsã cuhdujt hajxy maas may tøø mio'oyii ja'a Diósãm. ¹⁰ Ja'a Diosmãdia'agy jecy mãdiãacãbã, Juan je'e. Nømä Dios jecy miãnaañ coo ja'a quiuguexy hãnajty jayøjp quiexa'añ maa ja'a cu'ugã, ween yajwiinxiic yajwiingapxø'øy coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwãt. Høxháamhøch hãnajty ngãda'aga'añ. Jayøjp ja'a Juan jiaa'nch quejã; høxháamhøch njaançh cãdaacy. ¹¹ Ni pøn jaduhñ jãda'ahaty quia'a mäbaady hädaa yaabã naaxwiin nebiã Juan mäyajnãbejpã ja'a cuhdujt miøødã. Tøyhajt jaduhñ. Pero cooçh hãnajty tøø nho'nã, cooçh hãnajty tøø nnøcxtãgach maaçh nhuuc tsohmãbã, pønjaty ja'a Diosmãdia'agy mãbøgaamb ja'a høøchcøxpã, maas mayyã cuhdujt hajxy hãnajty miøødhada'añ quejee ja'a Juan miøødã, hoy ja'a møjcuhtajt hajxy hãnajty quia'a ja møødã.

¹² 'Coo ja'a Juan tiãgøøyy mäyajnãbejpã, høxtã je'enã jãda'anãbaadyñã, nãgø'ø nãdecypiã ja'a jãya'ayhajxy jia wi'i tiãgø'øwa'añ maa ja'a Dios wyiinduumã. ¹³⁻¹⁴ Ja'a Diosquexyhajxy jecypiã, jaduhñ hajxy jecy miãnaañ coo ja'a Dios ja'a miãjaa yajcãhxø'øga'añ. Jaduhñã Moisés miãdia'agy miãnaambã. Pero jayøjpãc ja'a Elías hijty myina'añ. Y coo ja'a Juan tøø miech, Elías je'e, pø mwijnjuø'øwaamby hajxy jaduhñ. ¹⁵ Pøn mädohnd møød, ween miãdoy.

¹⁶ Pãnébiøch jãya'ayhajxy nyajmãbãadãt ja'a jãda'ahatypã. Cab hajxy tii yhojiãwø'øwa'añ. Jaduhñ mãwĩnãts hajxy je'e nebiã pigãna'c wiinhecpã. Coo hajxy naxy miech häyø'pã tøjpa'c, mãnitã miãbigãna'c hajxy ñãma'ay: ¹⁷ "Tøø højts nja xu'uxy, pero cab hajxy tøø mhech. Tøø højts hojiøøñã nja høy, pero cab hajxy tøø mjø'øy." ¹⁸ Coo ja'a Juan miejch, cab hãnajty quiaya'añ yhu'uga'añ. Mãnit mijs mnãnøømy coo je'e quiu'umañøøbiã. ¹⁹ Mãnítøch nbamejtspã, høøch ja'a Diosquexypã. Mãnítøch ndãgøøyy caabiã huucpã. Jadúhnhøch mijs xñãnøømbã cooçh nwi'i quiaya'añ cooçh nwi'i yhu'uga'añ, cooçhã cubojpã cugãdieeybã

nmägu'ughaty mөөдä yajnähuudiutpädöjc. Pero yajcähxö'ögaamby ja'a Dios jaduһn ja'a wyiimahñdyhaam cooč ja'a төyhajt jaduһn nmөөдä.

²⁰ Mänitä Jesús tiägөөyy hamänajpä. Ja'a cajptjäya'ayhajxy jaduһn hojjä, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä maa ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuөөñäjatypä hänajty төө jia yajcähxö'öguiän. Paady jaduһn yhamänajty, coo yhaxөөgwiimahñdy hajxy hänajty төө quia'a najtshixö'öy. Mänitä Jesús miänaañ:

²¹ —Haxөөg mijts mjada'añ mhabeta'añ, mijts yaa tsänaabiä Corazín mөөдä Betsaida. Ja'a jecyjäya'ayhajxy hijty jim tsänaabiä Tiro mөөдä Sidón, coo hajxy häxöpy төө yhixy ja'a hoy-yagjuөөñäjatypä nej mijts төө mja hixiän, төө ja'a yhaxөөgwiimahñdy hajxy häxöpy ñajtshixö'öy.

²² Төyhajt jaduһn, coo ja'a Dios yaghabáadät, maas haxөөgtuum mits jaduһn xpiáda'aga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jim jecy tsänáayybä Tiro mөөдä Sidón. ²³ Y mijts jim tsänaabiä Capernaum, mja wi'i yajcumayaamb hajxy jaduһn. Pero cabä Dios hajxy jaduһn xquiumaya'añ. Ja'a jecyjäya'ayhajxy hijty jim tsänaabiä Sodoma, coo ja'a hoy-yagjuөөñäjatypä hajxy häxöpy төө yhixy nej mijts төө mja hixiän, cab hajxy häxöpy төө quiuhdägoy. ²⁴ Төyhajt jaduһn, coo ja'a Dios yaghabáadät, maas haxөөgtuum mijts xpiáda'aga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jim jecy tsänáayybä Sodoma.

²⁵ Mänitxөө ja'a Jesús miänaañ:

—Teedy, miich nba'yaaxyp. Miich jim häñaaby tsajpootyp; miich yaa Dioshajp maa hädaa yaabä naaxwiinän. Dioscujú'uyäp coo ja'a төyhajt төө myajnähixö'öy ja'a hajxy tii ca'a jajpä. Caj төө myajnähixö'öy ja'a hajxy tyijy jajpä. ²⁶ Төyhajt jaduһn, Teedy, je'eguiөxpä coo miich mjoot jaduһn chocy.

²⁷ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Төөчhä nDeedy ja'a төyhajt xquioxxy yajcө'өдägө'öy. Cábөch pөñ yxhixyhaty, hөөч ja'a Dioshuung. Төyhajt jaduһn. Jagóoyyөч nDeedy yxhixiä. Y cábөch ja'a nDeedy pөñ yxhixyhajtä. Jagóoyyөч jaduһn nhixiä, hөөч ja'a Dioshuung. Nyajnähdjábөch pөñjatyhөch nDeedy hixyhádäp. ²⁸⁻³⁰ Mijts, pөñ jaduһn ca'a mee'xtugaamb neby hajxy hijty mguhdujthatiän, hөөч nguhdujt haböjcäc. Hojióothөch nmөөд; cábөch nyajcumaya'añ. Mänitäts ja'a hoybä weenbä hajxy mbáadät. Cábөch ja'a jemчpä mapxypä jaduһn nbäda'aga'añ.

12

¹ Mänitxөө ja'a Jesúshajxy hänajty wiädity trigoni'ibyquiuyc poo'xxiөjooty. Yähó'cäp ja'a Jesús jiamióөdhajxy hänajty. Mänit hajxy tiägөөyy trigotөjpä. ² Coo ja'a fariseoshajxy jaduһn yhijxy, mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Huug hix, xiidsä mmägu'ughajpä trigo hajxy wyl'i tiөjy. Cabä cuhdajt jaduһn myiñ coo hajxy tii ndúunämät ja'a poo'xxiөjooty.

³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Неj, cahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxiä. Jim jaduһn myiñ cujaay coo ja'a Davidhajxy yäho'pөjcä. ⁴ Mänit hajxy tiägөөyy Diostөгooty. Mänitä Diostajcaagy hajxy quiaayy, ja'a teedyhajxy hänajty төө quiuy-oxö'öyabä. Cabä cuhdajt hänajty pөñ miөөдä coo hajxy quiaýät ni ja'a Davidhajxy. Jagooyyä teedy ja'a cuhdajt hajxy hänajty miөөдä coo hajxy quiaýät. ⁵ Jaduһn cujaay myiimbä maa ja'a Moisés miädia'aguiän coo ja'a

teedyhajxy tsajtøgootypä quia'a nä'ägädä poo'xy ja'a poo'xxiøøjooty; y cab jaduñ ñejpiä. ⁶ Y høøch, maas móc-høch ja'a cuhdujt jaduñ nmøødä quejee ja'a tsajtøjc. ⁷ Caj mijts mwiinjuø'oy waamb ja'a Diosmädia'agy jaduñ miäna'añ: "Mänáambøch jaduñ coo hojioot hajxy mmøødhädät; cábøch jaduñ nmäna'añ coo animal hajxy moyóat ja'a høøchcøxpä." Coo hajxy jaduñ mwiinjuø'owät, cabä jäya'ay hajxy nä'ä nägoodä mwiin-gapxpédät. ⁸ Høøch ja'a Diosquexypä, nmøødhøch cuhdujt jaduñ høxtä maa ja'a poo'xxiøøbaadiän.

⁹ Mänitä Jesús jim chohñ. Mänit tiägøøyy tsajtøgooty. ¹⁰ Jiibiä mähdiøjc hänajty tu'ug; cø'ødø'øds hänajty tu'nax. Jiibiä fariseoshajxy hänajty näje'e tiänaabiä. Mänitä Jesús miäyajtøwä:

—Nej, hoy jaduñ coo ja'a pa'amjäya'ay myajmøcpøgät ja'a poo'xxiøøjootiä.

Paadiä fariseoshajxy jaduñ miänaañ, yhøxtaaby ja'a wiinmahñdy hajxy hänajty nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät. Coo ja'a Jesús ja'a pa'amjäya'ay yajmøcpøgät ja'a poo'xxiøøjooty, mänitä Jesús hajxy hänajty yajtsuma'añii. ¹¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hoy pues. Coo pøn mieeg quiuga'awø'oy nøøjutjooty ja'a poo'xxiøøjooty, mänit hajxy nøcxy yajpædsømy, túhmäts. ¹² Y maas tsoobaatp ja'a jäya'ay quejee ja'a meeg. Hoy jaduñ coo jäya'ay mnäxúudsät ja'a poo'xxiøøjooty.

¹³ Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc ñämaayy:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänit xiajtøøyy. Mänit miäbaaty nebiä tu'ugpä. ¹⁴ Mänitä fariseoha-jxy tiøjpædsøømy. Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät.

¹⁵ Coo ja'a Jesús jaduñ miädoyhajty, mänit jim chohñ. Mänitä jäya'ay may piadu'ubøjcy. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay yajmøcpøjcy nägøxiä. ¹⁶ Mänit jaduñ miänaañ coo hajxy quia'a nägápæat pøn je'e. ¹⁷ Jaduñdsä tiøjiajty nebiä Isaiás jecy miänaañän, ja'a Diosquexypä. Dios jaduñ mänaamb:

¹⁸ Høøchä nmoonsä hädaa, ja'açh tøø nwiimbíyyäbä.

Ndsójpíøch jaduñ. Jootcújc-høch nnijiäwø'oyii yø'øgøxpä.

Nbäda'agáambiøch ja'a nEspíritu maa yø'øjän.

Høøch nguhdujt jaduñ xyajwiingapxø'øwáanäp maa ja'a jäya'ayhajxy nägøxiän.

¹⁹ Caj chiptuna'añ; caj ya'axa'añ caj jioga'añ.

Hahuum jaduñ wiädita'añ cajptooty.

²⁰⁻²¹ Jiootcapxmøcpøgaamby pøn hobiä nejpiä mæbøjp.

Mæbøgáanäxäp ja'a miädia'agy ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä.

Mänit jaduñ tiägø'øwa'añ hoyhanehmbä.

²² Mänitä mähdiøjc tu'ug yajmejtsä maa Jesúsän. Wiindsä mähdiøjc hänajty, møød hänajty yhuumä, møød ja'a møjcu'uba'am hänajty miøødä. Mänitä Jesús jaduñ yajnähwaach, yaghijxø'cy, yajcapxø'cy. ²³ Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä yagjuøøyy. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Nej, David yhap yhocäda'a yø'øduhñä.

²⁴ Coo ja'a fariseoshajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy miänaañ:

—Coo yø'ø craa ja'a møjcu'uwiinmahñdy jaduñ miøødä, paadiä møjcu'uba'am jaduñ yajnähwa'açh.

25 Ñajuøøbiä Jesús hänäjty nebiä fariseoshajxy hänäjty wyiinmahñdyhaty. Mänit miänaañ:

—Coo ja'a tu'hagajtpä jäya'ayhajxy ñimiädsibø'owøøjät, cuhdägöyyäp ja'a quiajphajxy jaduhñ. Y coo ja'a tu'ugtøgootypä jäya'ayhajxy ñimiädsibø'owøøjät, cab hajxy hoy yhijnät tu'ugtøgooty. 26 Jaaná jaduhñduhmbä, coo ja'a møjcu'uhajxy ñimiädsibø'owøøjät, tägöyyäp ja'a wyiinmahñdyhajxy jaduhñ. 27 Hoorä, mijts jaduhñ mänaamb cooçh ja'a møjcu'uba'am nyajnäwha'açh ja'a møjcu'uwiinmahñdyhaam. Coo häxøpy jiaduhñä, maa mijts ja'a mjamiøød ja'a wiinmahñdy hajxy piaady coo ja'a møjcu'uba'am hajxy yajnäwha'açh. Hamdsoo hajxy myajcähxø'øgy coo ja'a tøyhajt hajxy mğa'a møødä. 28 Pero høøçh, Diosheshpírituháamhøch ja'a møjcu'uba'am nyajnäwha'açh. Cähxø'p jaduhñ coo tøø yhabaatnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

29 'Coo ja'a møjcu'u xquia'a yajmäjädá'agät, cabä miäjaa jaduhñ mbøjcät.

30 'Pøñhøch jaduhñ xquia'a møødpädø'p, høøçh nmädsip je'e. Y pøñhøch jaduhñ xquia'a møødtuumb, xmiähahñájøch je'e.

31-32 'Je'eguiøxpøch mijts jaduhñ nnäma'ay, coo pøñ jaduhñ tiu'udägöyyät, hoy jaduhñ ñähwá'adsät, hóyhøch jaduhñ xjia nänømy, høøçh ja'a Diosquexypä. Pero coo pøñ jaduhñ ñänømät ja'a Diosheshpíritu, cab jaduhñ mänaa ñähwa'adsa'añ.

33 'Mhøxcábäp hajxy jaduhñ pøñ ja'a howyiinmahñdy møød; je'eds hoy wädijp. Pøñ ja'a howyiinmahñdy ca'a møød, cab hoy wiädity. 34 Jaduhñ mäwíinäts mijts hajxy mjatcø'øy nebiä tsahñdiän. Paadiä hoybä hajxy mğa'a mädia'aga'añ, coo ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøødä. Haagä mgopcooty ja'a mmädia'agyhajxy jaduhñ chohnda'agy. 35 Jaaya'ay hojjäya'aybä, hoy jaduhñ quiapxy miädia'agy je'eguiøxpä coo ja'a howyiinmahñdy miøødä quiopcooty. Pero jaaya'ay ca'a hoybä, haxøøg jaduhñ quiapxy miädia'agy je'eguiøxpä coo ja'a haxøøgwiinmahñdy miøødä quiopcooty. 36 Chaaçh mijts nnäma'ay, coo jaduhñ yhabáadät coo ja'a Dios hänäjty yajnähdija'añ, mäniä Dios hajxy xmiäyajtøwa'añ waambaty hajxy hänäjty tøø mgapxtägoy, hoy hajxy jaduhñ tøø mja nä'a wiingapxnaxy. 37 Pø haxøøg hajxy hänäjty tøø mmädia'agy, mäniä Dios hajxy xpiäda'aga'añ haxøøgtuum. Pø hoy hajxy hänäjty tøø mmädia'agy, mäniä Dios hajxy xpiäda'aga'añ hodiium.

38 Mäniä Jesús ñämaayyä ja'a fariseoshajxy näje'e møødä ley-yajnähxøøbiähajxy:

—Wiindsøn, højts ja'a hijxtahñd huuc yaghíxäc ja'a hoy-yagjuøøñbä.

39 Mäniä Jesús yhadsooyy:

—Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxøøg hajxy jiatcø'øy; cabä Dios hajxy chocy. Ja'a hijxtahñd hajxy mja wil'i yhixaamby. Jagooyyä hajxy jaduhñ mhixa'añ nebiä hijxtahñd jecy quiahxø'quiän ja'a Jonáscøxpä, ja'a Dios jecy quiejxäbä. 40 Ja'a ballenajoodooty ja'a Jonás yhiyty tägøøgxøø tägøøgtsuhm. Jaduhñäts høøçh nhidaambä naaxjutjooty tägøøgxøø tägøøgtsuhm, høøçh ja'a Diosquexypä. 41 Coo ja'a Jonás jaduhñ piädsøømy ballenajoodooty, mäniä Diosmädia'agy hoy yajwa'xy maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Nínive. Coo hajxy jim miädooyy, mäniä hajxy miäbøjcy. Mäniä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixøoyy. Y cabä Jonás møjtuung hijty jaduhñ jiaty møødä. Maas møjtuunghøch nmøødä høøçh. Pero cábøch nmädia'agy hajxy xmiädowaañ, ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä.

Coo jaduhñ yhabáadät coo hajxy hánajty yajñähdiija'añii, mänit hajxy ñäma'awa'añii coo hajxy jaduhñ piäda'agóøjät haxøøgtuum. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy jaduhñ mäna'anaamb, ja'a hajxy hijty jegyhajty tsánaabiä Nínive. ⁴² Jaduhñdsä to'oxiøjc miäna'anaambä, ja'a jecy gobiernähájtäbä jäguemnaax ja'a jøømbojmánajpä. Mänitä Salomón hoy miämädoowhity, je'eguiøxpä coo ja'a Salomón hánajty jiaanç tehñ quiuhwijiä. Y cabä Salomón ja'a mõjtuung hijty jiaty mõødä. Maas mõjtúunghøch nmøødä høøch. Pero cábøch nmädia'agy hajxy xmiädowaanä, ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä.

⁴³⁻⁴⁵ Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxøøgwiiñmahñdy hajxy miøød. Y cooçh nmädia'agy hajxy xquia'a mábøjcät, maas haxøøg hajxy jaduhñ jiädät. Jaduhñ mäwíinäts hajxy jiädät nebiä jäya'ay mõjcu'umøødpän. Coo ja'a mõjcu'u jiiby piädsómät maa jaaya'ay quiopcän, mänitä poo'xtaact nõcxy jäguemduum yhøxta'ay maa ja'a tøødsnähgapän. Coo ja'a poo'xtaact jim quia'a páadät, mänit miäna'ana'añ: “Mejor nnä'ägä nõcxtägáçhøch maaçh nhuuc tsohmän.” Coo jaduhñ wyiimbíädät, mänitä jäya'ay quiopc jaduhñ piáatät nebiä yajwa'adstøjcän, ja'a yajxon tøø pie'edyjiäbä. Mänitä jiamiøød nõcxy juxtujc jiaac woy, ja'a maas haxøøgpä. Mänit hajxy nägøxiä tiägø'y maa jaaya'ay quiopcootiän. Y maas haxøøg jaaya'ay jaduhñ jiada'añ quejee hijty yhity.

⁴⁶ Jimnä ja'a Jesús ja'a cu'ug hánajty miøødmädia'agyñä, mänitä tiajhaxy miejch mõødä piuhya'ayhajxy. Jim hajxy miähmøøyy tøba'am. Ja'a Jesús hajxy hánajty miøødmädia'agaamby. ⁴⁷ Mänitä Jesús hoy ñäma'ayii: —Xiidsä mdaj xmiøødmädia'aga'añ tøba'am mõødä mbuhya'ayhajxy.

⁴⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøñhøch ndajhajpy; pøñhøch nbuhya'ayhajpy.

⁴⁹ Mänitä jiamiøød ñädsiiwøøyy. Mänit miänaañ:

—Høøch ndaj yø'ø; høøch nbuhya'ay yø'ø. ⁵⁰ Pøñhøch ja'a nDeedy miädia'agy xquiudiúunäp ja'a tsajpootypä, jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nébiøch nbuhya'ayän, nébiøch nbuhdo'oxiän, nébiøch ndajján.

13

¹ Mänitxøø ja'a Jesús jim choññ tøgooty. Mänit jim miejch mejypia'a. Hoy jim yhäñaaguiäda'agy. ² Mänitä jäya'ay may miejch maa ja'a Jesús hánajtiän. Mänitä Jesús tiägøøyy barcojooty. Hoy jiiby yhøxta'agy. Cøjxä jäya'ayhajxy jim miähmø'y pu'uwiiing. ³ Mänitä Jesús tiägøøyy yajñähixøøbiä madiu'u. Mäbaadyhaam jaduhñ yajñähixøøyy. Mänit miänaañ:

—Mänitä jäya'ay tu'ug tiu'ubøjcy niippä. ⁴⁻⁸ Coo ja'a tøømd tiägøøyy wøjpä, näje'e ja'a tøømd quiahy tu'haam, näje'e quiahy tsaanähgøxp, näje'e quiahy haptiooty, näje'e quiahy maa ja'a hoñaaxän. Ja'a jim cáhwäbä tu'haam, yajpádø'c ja'a muuxyhajxy je'e. Ja'a jim cáhwäbä tsaanähgøxp, paquiä jaduhñ jia mujxy, je'eguiøxpä coo ja'a naax quia'a jaty cøøcä. Coo quiøxxøøjøøyy, mänitä tiøøch, coo ja'a tyicts hánajty quia'a mõødä. Ja'a cáhwäbä haptiooty, ja mujx jaduhñ. Ja yee'c jaduhñ, pero cabä ñä'ä tøømbejty. Hix, ja'a hapti je'e xaam. Y ja'a cáhwäbä maa ja'a hoñaaxän, may jaduhñ tiøømhajty, näje'e mägo'xhaam, näje'e tægøøghii'xhaam, näje'e hii'xmajc-haam. ⁹ Pøñ jaduhñ wiinjuøøby, weenç hádaa nmädia'agy xmiäbøjcä.

¹⁰ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a jiamiøødhajxy. Mänit miäyajtøøwä:

—Tii ja'a cu'ug coo myajñähixø'y yajmäbaadyhaam.

11 Mänitä Jesús yhadsooy:

—Tøø mijts ja'a Dios xyajwiinjuø'øy nebiaty yhane'emy. Cab hijty yajwiinjuø'øy. Y yø'ø cu'ughajxy, cab hajxy hoy wyiinjuø'øwa'añ. ¹² Pøñ madiu'jaduhñ møød, maas may jaduñ mio'owa'añii. Pero pøñ weeñtiä møød, pøgåanäp je'e mäduhñtiä jim miøødä. ¹³ Páadyhøch jaduñ nmädia'agy yajmäbaadyhaam. Jia wi'i yhee'py hajxy, cab hajxy tii yhixy. Jia wi'i miämädoowhijpy hajxy, cab hajxy wyiinjuø'øy, neby hajxy tii quia'a mädoybän.

¹⁴ Tøjiajp jaduñ yø'øya'aguiøxphajxy nebiä Isaías jecy miänaañän, ja'a hijty jegyhajty wädijpä Diosquexy:

Mmädoowaamby hajxy jaduñ, cab hajxy mwiinjuø'øwa'añ;

Mheebaamby hajxy, cab hajxy mhixa'añ.

¹⁵ Tøø hädaa jäya'ayhajxy quiuhxexy;

nebiä cuhnatpäñ, nebiä wiimbi'idspän hajxy jaduñ ñibiäda'agyii neby

hajxy jaduñ quia'a wiinjuø'øwät,

nébiøch nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjcät.

Cooch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät,

mänitøch hajxy jaduñ nyajñähwá'adsät.

¹⁶ Jootucj jaduñ mhity je'eguiøxpä coo hajxy jaduñ mhixy, coo

hajxy jaduñ mmädoy. ¹⁷ Tøyhájthøch mijts nnäma'ay, may ja'a

Diosquexypähajxy, may ja'a hojiäya'aybähajxy jia hixaañ nej mijts cham

mhixiän. Jia mädowaan hajxy nej mijts cham mmädooyän.

¹⁸ Huuc mädoow hajxy waamb ja'a niippä cwieento miädia'agytiägø'øy.

¹⁹ Näje'e ja'a jäya'ayhajxy, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miädooy nebiä

Dios yhane'emiän, cab hajxy wyiinjuø'øy. Mänitä Diosmädia'agy

hajxy piøjcäxä ja'a møjcu'ugong. Jaduñ mäwínäts hajxy je'e nebiä

tøømd quiahyyän tu'haam. ²⁰⁻²¹ Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy

hamuumdu'joot yhuuc ja mäbøcy. Pero coo hajxy chaaçhtiuñii ja'a

Diosmädia'agyquiøxpä, mänit hajxy piädsøømnä. Jaduñ mäwínäts

hajxy je'e nebiä tøømd quiahyyän tsaanähgøxp. Paquiä jaduñ tiø'øch

je'eguiøxpä coo ja'a tyicts quia'a hity. ²² Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy

yhuuc ja mädooy. Pero jiaanç tehñ jiahmiejchp hajxy jaduñ hädaa

yaabä naaxwiimbä. Jiaanç tehñ yhadsojpy ja'a xädø'øñ hajxy, paadiä

Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a panøcxa'añ. Jaduñ mäwínäts hajxy

je'e nebiä tøømd quiahyyän haptiooty. ²³ Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy

hoy wyiinjuø'øy. Hoy hajxy jaduñ pianøcxy hamuumdu'joot. Jaduñ

mäwínäts hajxy je'e nebiä tøømd quiahyyän hoñaaooxy.

²⁴ Mänitä Jesús tiägøøguiumbä mädiaacpä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jaduhñhøch nyajmäbaada'añ nebiä

tu'jäya'ay hodiøømd tøø wiøjjiäbän maa ja'a ñaañän. ²⁵ Mänitcoods hajxy

quiøxy maahø'cy. Mänitä miädsip ja'a cizañatøømd hoy wiøjy maa ja'a

trigotøømd hänajty tøø wiøjjiän. ²⁶ Tu'cuहुdujt ja'a trigo miujxy møødä

cizaña. Coo ja'a trigo xiäbaajøøyy, mänitä cizaña quiahxø'pä. ²⁷ Mänitä

jäya'ay hoy ñäma'ayijäm ja'a mioonsähajxy: “Wiindsøn, hodiøømd

miich mwøj, túhmäts. Pämaadä yø'ø cizañahujts tøø chooñ.” ²⁸ Mänitä

wyiindsøn miänaañ: “Nmädsiphøchäda'a jaduñ tøø jiatcø'øy.” Mänitä

mioonsä miänaañ: “Nej, nõcxäp højts yø'ø cizañahujts nwixiä.” ²⁹ Mänitä

wyiindsøn miänaañ: “Caj, cab hajxy mwixät coo ja'a trigo jaduñ ñä'ä

mäbädø'øgø'øwät. ³⁰ Ween yhity; ween tu'cuहुdujt yeegy. Coo ja'a

trigopux jaduñ yhabáadät, mänitøch nmoonsä nguexa'añ, weenä

cizañahujts hajxy jayøþ quiøxy yajpæðøgy. Ween hajxy quiøxy haxoch. Mänit hajxy jaduñ ñó'ogät. Mänitå trigo hajxy ñähmädsät. Mänit hajxy piädä'agät tsehþjooty."

³¹ Mänitå Jesús tiägøøguiumbå mädiaacpä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jadúññhøch nyajmäbaada'añ nebiå mostazapajcån. Jim tu'jåya'ay tøø ñi'iby maa ja'a ñaaxån. ³² Tøyhajt jaduñ coo ja'a mostazapajc jiaanç tehñ chayyå. Pero coo yeegy, cruty jaduñ jiaty nebiå quepychaajån. Mådøyyå ja'a muuxyhajxy nøcxy jim mia'ay yhaajiooty.

³³ Mänitå Jesús miänánaungumbå yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jadúññhøch nyajmäbaada'añ nebiå to'oxiøjc ja'a tsajcaagyooy yajmädiþ'øyåbån harinajooty tægøøgquixpøhñdy. Mänit jaduñ cøxiå yajmäyåbicøøy.

³⁴ Jaduññå Jesús ja'a cu'ug yajñähixøøyy Haagå yajmäbaadyhaam.

³⁵ Jaduññds tiøjiajty nebiå Diosquexyppå jecy quiujahyyån:

Måbaadyháamhøch nmädia'aga'añ.

Nyajcåhxø'øgåmbiøch mädyijjaty hånajty yu'uçhtium hijp mänaa hädaa yaabå naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiån; cahnå quiåhxø'øgyñå.

³⁶ Mänitå Jesús ja'a cu'ughajxy quiejxwiimbijty. Mänit tiøjtægøøyy. Mänit ja'a jiamioødhajxy miejch. Mänitå Jesús hajxy ñåmaayy:

—Højts capxwíjjac ja'a cizañahujtsøxpå.

³⁷ Mänitå Jesús miånaañ:

—Høøch ja'a Diosquexyppå, jaduñ mäwínhøch høøch nebiå jaaya'ay hodiøømd tøø wiøjjiåbån. ³⁸ Y hädaa yaabå naaxwiin, jaduñ mäwíinåts hädaa nebiå naaxån maa ja'a hodiøømd wiøjjiån. Jaaya'ayhajxy hanéñmäbå ja'a Diósåm, jaduñ mäwíinåts hajxy je'e nebiå hodiøømdån. Jaaya'ayhajxy hanéñmäbå ja'a mõjcu'ugong, jaduñ mäwíinåts hajxy je'ebå nebiå cizañahujtsån. ³⁹ Y ja'a mõjcu'ugong, jaduñ mäwíinåts je'e nebiå jaaya'ay ja'a cizañahujts tøø wiøjjiåbån. Coo ja'a naaxwiimbå wyiimbida'añ, jaduñ mäwíinåts je'e nebiå trigo hajxy yajpæðø'quiån mõøðå cizañahujts. Y ja'a Dios ja'a mioonsåhajxy tsajpootypå, jaduñ mäwíinåts hajxy je'e nebiå jaaya'ay ja'a trigo hajxy yajpæðø'quiån. ⁴⁰ Coo ja'a naaxwiimbå jaduñ wyiimbida'añ, jaduñ mäwíinåts je'e nebiå cizañahujts hajxy ño'quiån. ⁴¹ Mänitøch nmoonså nhane'ema'añ coo hajxy ween nøcxy yajpæðsømy pønjaty ja'a haxøøgwíinmahñdy mõøð, mõøðå pønjaty jaduñ ja wi'i yhadugaamb ja'a Diosmädia'agy. Jim hajxy yajpæðsøma'añii maaç hånajty nhane'ema'añån, høøch ja'a Diosquexyppå. ⁴² Mänit hajxy hånajty quiujuipø'owa'añii jøønjooty. Jiiby hajxy jiø'owa'añ xiuudsaañ. ⁴³ Ja'a hajxy jaduñ howiådiþpå, jaanç tehñ miøj jaanç tehñ jiaanç hajxy yhida'añ maa ja'a Tieedyhajxy yhane'ema'añån. Pø jii mmådohndhajxy, mmådowåp hajxy jaduñ.

⁴⁴ 'Coo ja'a Dios ja'a miåjaa yajcåhxø'øga'añ, jaduñ mäwíinåts je'e nebiå jåya'ay maxiåðø'ñ tiajø'øyåbån naaxpa'c. Coo pøn piåadät, mänitå tiajøøðiågatsa'añ. Xoonða'agaamb jaduñ. Mänit nøcxy tiøogy tijaty jim miøøð. Mänitå naax nøcxy jiuy maa ja'a maxiåðø'ñ tøø piåadiån.

⁴⁵ 'Coo ja'a Dios ja'a miåjaa yajcåhxø'øga'añ, jaduñ mäwíinåts je'e nebiå perlatsaahajuubiån, ja'a jaanç tehñ yajxonbå. Ja'a perlatsaa, pic je'e mõøð piøbå. ⁴⁶ Coo jaduñ tu'ug piåadät jaanç tehñ chowbå, mänit nøcxy tiøogy tijaty jim miøøð. Mänitå perlatsaa nøcxy jiuy.

47 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ, jaduñ mävínäts je'e nebiä hacxjohmð hajxy piädá'aguiábän mejjiooty coo hacx hajxy hánajty jiooma'añ madiu'u. 48 Coo ja'a hacxjohmð jaduñ yhúdsät, mänit hajxy yhøxwohmðadsømy. Mänit hacx hajxy wyiimbiy ja'a hojiatypä. Mänit hajxy piäda'agy cachjooty. Mänitä ca'a hojiatypä hajxy ñøøga'adsø'oy. 49 Jaduñ mävínäts jiada'añ coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ. Mänitä Dios ja'a mioonsähajxy wyiimbiwa'añ ja'a hojiäya'aybä. 50 Pøñ ca'a hojiäya'ay, je'e hajxy cujuipø'øwáañäp jøønjooty. Jiiby hajxy jio'øwa'añ xiuudsa'añ.

51 Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, mwiinjuøøby hajxy jaduñä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Wiindsøñ, nwiinjuøøby højts jaduñ.

52 Mänitä Jesús miänaañgumbä:

—Coo ja'a ley-yajnahixøøbiähajxy tiägø'owät habøjpä nebiä Dios yhane'emiän, mejtstu'u ja'a mädia'agy jaduñ jiada'añ møødä jecypiä møødä jemybiä. Jaduñ mävínäts je'e nebiä cudøjc madiu'u miøødhátiábän, møødä jemybiä møødä jecypiä.

53 Coo ja'a Jesús jaduñ miädiaacpädøøyy, mänit jim chohñ. 54 Mänit miehcy maa ja'a yhamdsoo cajptän. Mänit tiägøøyy yajnahixøøbiä tsajtøgooty. Mänitä jäya'ayhajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Maa yø'ø wiinmahñdiäda'a tøø yhabøcy. Nebiä hoy-yagjuøøñäjatypä jaduñ yajcähxø'ogy. 55 José yhuung yø'ø, yø'ø tsejtpä pujxpä. María ja'a tiaj xiøhaty. Jue'e piuhya'ayhajxy xiøhaty, Jacobo, José, Simón, møødä Judas. 56 Yaa hajxy chäna'ay maa højts ngajptän møødä piuhdo'oxyhajxy. Päämaadä yø'ø wiinmahñdy yø'øduhmä tøø yajtsooñ.

57 Mänitä Jesús miädia'agy quia'a mäbøjcäxa. Mänitä Jesús miänaañ:

—Homiaajä ja'a Diosquexy wiädity, cumáayyap jaduñ. Pero cab jim quiumayii maa yhamdsoo naax maa yhamdsoo tøjcän.

58 Cabä Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä jim jiaty yajcähxø'cy, je'eguiøxpä coo ja'a miädia'agy hánajty quia'a mäbøjcäxa.

14

1 Mänitä Herodes miädoyhajty coo ja'a Jesús hánajty jim wiädity. Ja'a Herodes, jim hánajty je'e guiobernadorhaty Galileanaaxooty. 2 Mänitä Herodes ja'a mioonsä ñämaayy:

—Juan mäyajnäbejpäda'a je'e. Tøøda'a jiuypioøcy. Paadiä møøcmäjaa jiaanč tehñ miøødä.

3-4 Tøø ja'a Herodes ja'a Juan hánajty yajtsumyii. Tøø ja'a Juan hánajty quio'øxoçhiü cadenaam. Paadiä Juan jaduñ chuumä coo ja'a Herodes hánajty tøø ñäma'ay coo jaduñ quia'a hoyyä coo ja'a Herodes ja'a piuhya'ay tio'oxioøc miøødtsänáyyät. Jue'e ja'a Herodes piuhya'ay hánajty xiøhaty, Felipe. Jue'e ja'a Felipe tio'oxioøc hánajty xiøhaty, Herodías. 5 Jaduñä Herodes hánajty tiajy miay coo ja'a Juan hánajty yagho'oga'añ. Pero jaanč tehñ chähgøøby ja'a Herodes hánajty. Ja'a cu'ug hánajty chähgøøby je'eguiøxpä coo ja'a cu'ughajxy hánajty miäna'añ coogä Juan ja'a Diosmädia'agy hánajty yajwa'xy.

6 Mänitä Herodes jiumøjt jaduñ piejtä. Jimä Herodes hánajty yhäña'ay møødä pawoy pawichpähajxy. Mänit hajxy tiägøøyy wiinhéjtsäbä. Ja'a

Herodías yhuung jaduḥḥn tågøøyy hejtspä. Mänitå Herodes xiooḥḥdaacy nägø'ø nädecypä. ⁷ Mänitå Herodes ja'a quixy yajwiinwaanøøyy:

—Hotyijå miich xmiäyujwå'anåt, nmó'owåbøch miich jaduḥḥn.

⁸ Mänitå quixy ja'a tiaj hoy yhawaanå. Mänitå tiaj jaduḥḥn miånaañ coo ja'a Juan mäyajnåbejpå quiopc jaduḥḥn miäyujwå'anåt. Mänitå quixy ja'a Herodes hoy ñåma'ay:

—Høøchå Juan mäyajnåbejpå quiopc móooyåc texyjooty.

⁹⁻¹⁰ Mänitå Herodes jiootmadiågøøyy nägø'ø nädecypä. Pero tøø hånajty miåna'an jāya'awyiinduum coog hånajty yega'añ hotyijatiå. Mänit yhanehmy coo ja'a Juan quiopc yhxpxjxåxåt jiiby pujxtøgooty. ¹¹ Mänitå Juan quiopc yajnøcxåxå texyjooty maa ja'a Herodeshajxiån. Mänitå quixy mioooyå. Mänitå quixy ja'a tiaj hoy mio'oy.

¹² Mänitå Juan ñåxåwa'ay yo'tuc hoy quiøøyyåxå; ja'a Juan miägu'ughajpåhajxy jaduḥḥn hoy quiø'øyy. Mänitå Juan hajxy hoy yajnaaxtågø'øyy. Mänitå Jesús hajxy hoy yhawaanå cooc ja'a Juan hånajty tøø yagho'ogyii.

¹³ Coo ja'a Jesús jaduḥḥn miådoyhajty cooc ja'a Juan tøø yagho'ogyii, mänit jim chohñ barcojooty nidiuḥḥm. Mänit ñøcxy hanidiuḥḥmduum. Mänitå cu'ughajxy miådoyhajty cooc ja'a Jesús hånajty jim tøø chooñ. Mänitå Jesús hajxy piadu'ubøjcy cajptooty. Tecy-yo'oy hajxy pianøcxy. Jayøjp hajxy jim miejch maa ja'a Jesús hånajty ñøcxiån. Mänitå Jesús piamejch høxhaam. ¹⁴ Coo ja'a Jesús piådsøømy barcojooty, mänitå majiåya'ay yhiijxy. Mänit ñåxuu'ch. Mänitå pa'amjåya'ay yajmøcpøjcy. ¹⁵ Mänittsuu ja'a Jesús miägu'ughajpåhajxy piamejch. Mänitå Jesús hajxy ñåmaayy:

—Tøø chuujø'oy y cabå tøjc yaa. Quejxwiimbit yø'ø jāya'ayhajxy; weenå caagy hajxy nõcxy jiuuy cajptooty.

¹⁶ Mänitå Jesús miånaañ:

—Caj, ween hajxy yhity. Mijs jaduḥḥn ween myajcåyåt.

¹⁷ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab højts tii nmøødå. Jagooyyå højts ja'a tsajcaagy mägoøxyå nmøødå chaadså hacx metscå.

¹⁸ Mänitå Jesús miånaañ:

—Mämiḥxå yø'ø.

¹⁹ Mänitå Jesús ja'a majiåya'ay ñåmaayy coo hajxy ween yhøxta'agy møøwyiing. Mänitå tsajcaagy quiøøchooyy møødå hacx. Mänit yu-ughee'py cøxp. Mänit miånaañ:

—Dioscujú'uyåp.

Mänitå Jesús ja'a tsajcaagy yhaguidøøyy. Mänitå miägu'ughajpåhajxy mioooyy. Mänit hajxy hoy yajwa'xy majiåya'ayhagujc. ²⁰ Nägøxiå hajxy jaduḥḥn quiaayy cu'uxiå. Mänitå Jesús miägu'ughajpå tsajcaagyhaguijc hajxy yajpådø'cy majmejtscach. ²¹ Nämägøøxmil hajxy quiaayy haagå ya'adiøjc. Hawiingå to'oxiøjc-hajxy møødå pigåna'c-hajxy.

²² Mänitå Jesús ja'a miägu'ughajpå ñåmaayy coo hajxy ween tiågø'øyy barcojooty, coo hajxy ween ñøønajxø'øgy. Mänitå Jesús ja'a majiåya'ayhajxy quiejxwiimbijty. ²³ Mänitå Jesús ñøcxy nidiuḥḥm tuḥnåhgøxp Diospa'yaaxpå. Coo quioodsøøyy, jimnå Jesús hånajty nidiuḥḥm tuḥnåhgøxp. ²⁴ Ja'a Jesús ja'a miägu'ughajpåhajxy, mejyquiuyc hajxy hånajty tøø mieh barcojooty. Møc hajxy hånajty jiojcubojø'øyy; paadiå nøø hånajty miøjjådseembejty barcomøjc. ²⁵ Coodsnå Jesús

tiu'ubøjcy tecy-yo'oy. Mejywyiing jaduhñ yohy. Mänit miejch maa ja'a miägu'ughajpähajxiän. ²⁶ Coo ja'a Jesús hajxy yhiixy coo hänajty yo'oy mejywyiing, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. Mänit hajxy chähgø'øyaaxy:

—Haañämäda'a yø'ø.

²⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Høøch ja'a Jesús.

²⁸ Mänitä Pedro miänaañ:

—Wiindsón, pø miich ja'a Jesús, høøch huuc hanéhmac cooch jim mnøcxät yo'oy maa miichän.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Minxä.

Mänitä Pedro piädsøømy barcojooty. Mänit tiägøøyy yohbiä mejywyiing. Jim hänajty ñøcxa'añ maa ja'a Jesúsän. ³⁰ Coo jäwøøyy coo møc piojy, mänit chähgøøbiøjcy. Mänit tiägøøyy quiimbä. Mänit yaaxy:

—Wiindsón, høøch yajpädsøømac.

³¹ Mänitiä ja'a Jesús ja'a Pedro quiø'ø miajtsä. Mänit miänaañ:

—Caj miich mhuuc mäbøjpä. Tiich nmädia'agy coo xquia'a mäbøjcä.

³² Coo ja'a Jesús tiägøøyy barcojooty møødä Pedro, mänitä poj yuungøøyy. ³³ Mänitä Jesús hajxy wyiinjiicädaacy. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Tøyhajt miich mDioshuungä.

³⁴ Mänit hajxy miejch mejyhawiimb maa hänajty xiøhatiän Genesaret.

³⁵ Coo ja'a Jesús yhöxcajpä ja'a jäya'ayhajxy jimä, mänitä mädia'agy tiägøøyy wädijpä coo ja'a Jesús jim tøø miech Genesaret. Mänitä pa'amjäya'ayhajxy may yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. ³⁶ Mänitä Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a wyitpa'a hajxy ween ñähdoonä. Coo hajxy jaduhñ ñähdoon, mänit hajxy miøcpøjcy.

15

¹ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a fariseoshajxy näje'e møødä ley-yajnähiøøbiähajxy näje'e. Jerusalén hajxy hänajty chooñ. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

² —Yø'ø mmägu'ughajpähajxy, tii ja'a cuhdujt hajxy coo quia'a cud-iuñ nebiä jecyjiäya'ayhajxy xyajmämhøøyyäm. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy, cø'øbujp hajxy hijty coo hajxy hänajty quiaya'añ. Jaduhñ hajxy hijty quiuhdujthaty. Pero yø'ø mmägu'ughajpähajxy, cab hajxy jaduhñ quiuhdujthaty.

³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pero mijts, cabä Dios miädia'agy hajxy myajtuunä. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtuumby. ⁴ Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coo ja'a ndaj ndeedy hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Jaduhñ miänaambä, coo pøn ja'a tiaj ja'a tieedy haxøøg ñänømat, tsipcøxp jaduhñ yho'oga'añ. ⁵⁻⁶ Pero wiing mijts mmänaambä. Mijts jaduhñ mänaamb coo jaduhñ yhooyä coo ja'a mdaj ja'a mdeedy jaduhñ mnämä'awät: “Cábøchä xädø'øñ nmøødä cooch mijts nbuhbédat. Tøøchä Dios ngøxy mo'oy mäduhñtiä mijts hijty nmo'owa'añ.” Coo hajxy jaduhñ mmäna'añ, cabä Diosmädia'agy hajxy hänajty myajtuñ. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy hänajty myajtuumby. ⁷ Jaduhñ mäwínäts mijts mnibiäda'agyii nebiä hoyhäna'cän. Pero cab hajxy mhoyhäna'cä. Mijtsøxpä ja'a Isaías Diosquexypä jecy miänaañ:

8 Nǎ'ä mänaamb hajxy jaduhñ cooc tyijy hajxy xwyiingudsähgø'oy hamuumdu'joot.

9 Xiøøbä hajxy jaduhñ ñä'ä mäna'añ; cábøch nmädia'agy hajxy xñä'ä panøcxä.

Yhamdsoo wiinmahñdy hajxy yajwiinhixøøby, nømä Dios miäna'añ.

10 Mänitä Jesús jäya'ay may miøjyaaxy. Mänit miänaañ:

—Huuc mäadow hajxy, huuc wiinjuø'ow hajxy. 11 Mädyijaty tågøøby mhaawjooty, cab jaduhñ xyajtägóyyät. Je'eduhñ xyajtägóyyäp mädyijaty pädsøømb mhaawjooty.

12 Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Cabä fariseoshajxy yhojiäwø'oy coo jaduhñ tøø mmäna'añ.

13 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mädyijátyhøch nDeedy tsajpootypä tøø quia'a päda'agy, cab jaduhñ yhojø'owa'añ. 14 Weends yøø fariseoshajxy yhity. Jaduhñds hajxy wiädity nebiä Haagä wiindspän coo hajxy ñibiawoyii. Nämetsc hajxy nøcxy wiocca'ay.

15 Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Cab højts ndu'jootwiinjuø'oy. Højts capxwíjác.

16 Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, ni mijts tii mga'a wiinjuø'oyñä. 17 Jaduhñds je'e, mädyijaty tågøøby mhaawjooty, jiiby jaduhñ yhäda'agy mjoodooty. Mänitä jaduhñ piädsøømdägach. 18 Pero mädyijaty jaduhñ pädsøømb mhaawjooty, jiiby jaduhñ chohnda'agy mgopcooty. Je'eduhñ xyajtägóyyäp. 19 Haagä jiibä haxøøgwiinmahñdy chohnda'agy mgopcooty hoñä'ä mädyiibä. Je'eduhñ xøhajn ja'a haxøøgwiinmahñdy, ja'a jäya'ay-yagho'ogyiibä, møødä meeçhiibä, møød coo wiingjäya'ay tio'oxiøjc mmøødsänäyyät, møød coo mhøhnda'agät, møød coo häna'c haxøøg mnänómät. 20 Je'eds jaduhñ xyajtägóyyäp. Pero coo mgáyät jaguiø'øbujy, cab jaduhñ ñeipiä; cab jaduhñ xyajtägóyyät.

21 Mänitä Jesús jim chohñnä. Mänit ñøcxnä Canaán maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Tiro møødä Sidón. 22 Mänitä Jesús tadjäya'ay tu'ug ñämejtsä. Jim hänäjty chäna'ay Canaán. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsøn, miich ja'a David hijty mhaphajpy mdeedyhajpy. Høøch näxúu'tsäc. Tøøch ndo'oxyhuung miaçhii ja'a møjcu'u. Hanaxiä jaduhñ chaächtiuñii —nøm je'e yaaxy.

23 Cabä Jesús yhadsooyy. Mänitä ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Huuc quejxwiimbit yøø tadjäya'ay. Tsaächyáaxäp jaduhñ xpi-awädíjtäm.

24 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Yáayyøçhä Dios tøø xquiexy maa hädaa judíosahxiän. Cáboch wiingtuum tøø xquiexy.

25 Mänitä tadjäya'ay ja'a Jesús wyiinjiçädaacy. Mänit ñämaayy:

—Wiindsøn, tunä mayhajt. Høøch puhbéjtäc.

26 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduhñ yhooyä cooçhä huc tsajcaagy nmó'owät mädyii ja'a pigäna'c-hajxy quiaayaamby.

Ja'a judíos Jesús yajmäbaat nebiä pigäna'cän. Ja'a ca'a judíosahjxy, je'eduhñ yajmäbaat nebiä hucän. 27 Mänitä tadjäya'ay miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ. Pero quiaaby ja'a huc ja'a tsajcaagyhawaagy coo jim quia'ay maa ja'a wyiindsón ja'a mieexän.

²⁸ Mänitá Jesús miánaañ:

—Tøyhájthøch miich nmädia'agy xmiäbøjcä. Weenä mhuung miøcpøcy. Mänitiä ja'a yhuung jiaančh møcpøjcy.

²⁹ Mänitá Jesús jim chohnnä. Mänit ñøcxnä maa ja'a mejypia'ajän, ja'a xøhajpä Galilea. Mänit hoy piety tunnähgøxp. Mänit yhøxtaacy.

³⁰ Mänitá jäya'ay may miejch maa ja'a Jesúsän, møødä pa'amjäya'ay, møødä cøømucypiä tecymiucypiä, møødä wiindspä, møødä huumbä. Mänitá Jesús yajmäbaadøoyy. ³¹ Mänitá jäya'ayhajxy yagjuøøyy coo hajxy jaduhñ yhijxy coo ja'a huumbähajxy tøø quiapxøøgy, coo ja'a cøømucypiähajxy tøø yhojøøgy, coo ja'a tecymiucypiähajxy tøø yo'oyøøgy, coo ja'a wiindspähajxy tøø yhijxøøgy. Mänit hajxy miánaañ coogä Dios miøjjä jiaančhä.

³² Mänitá Jesús miøjyaaxy ja'a miägu'ughajpä. Mänit miánaañ:

—Nnäxú'chpøch yø'øya'ayhajxy. Tägøøgxøjøch hajxy tøø xpiawädity, y cabä caayyøøc hajxy miøødä. Cábøch hajxy nguejxwiimbida'añ jaguiay maa tiøjcän coo hajxy maa tiu'ugädäwät.

³³ Mänitá Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy miánaañ:

—Pero maadsä cay hajxy jaduhñ nnä'ä páatämät maa yø'øya'aguøxphajxiän. Pactuumäda'a yaa.

³⁴ Mänitá Jesús miäyajtøøyy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Naag tsajcaagy hajxy jii mmøødä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Juxtujc, chaadsä hacxhuung mejtstägøøg.

³⁵ Mänitá Jesús miánaañ coo ja'a jäya'ayhajxy yhøxtá'agät naaxwiin.

³⁶ Mänitá tsajcaagy quioñdsooyy møødä hacxhuung. Mänitá Dios ñämaayy:

—Dioscujú'uyäp.

Mänitá Jesús ja'a miägu'ughajpä ja'a tsajcaagy hajxy yajnäguidøøyy møødä hacxhuung. Mänit hajxy yajwa'xtägajch maa ja'a jäya'ayhajxiän.

³⁷ Mänit hajxy quiaayy cu'uxiä nägøxiä. Mänitá Jesús miägu'ughajpä ja'a tsajcaagyhaguijc hajxy yajpäðø'cy juxtujcach. ³⁸ Nämädaaxmil ja'a ya'adiøjc-hajxy quiaayy. Pagaayy ja'a to'oxiøjc-hajxypä møødä pigäna'c-hajxy. Pero cab jaduhñ yajnajuøøgy nänaagä hajxy hänäjty je'ebä.

³⁹ Mänitá Jesús ja'a jäya'ayhajxy quiejxwiimbijty. Mänit tiägøøyy barcojooty. Mänit ñøxcy Magadännaaxooty.

16

¹ Mänitá Jesús ñämejtsä ja'a fariseoshajxy näje'e møødä saduceoshajxy. Mänitá Jesús ñämaayy coo hijxtahñd ween yajcähxøøgy jim tsajpootyp. Paady hajxy jaduhñ miánaañ coo ja'a Jesús hajxy hänäjty jia wi'i jiøjcaxøøwa'añ. ² Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Coo hänäjty chuujøøy, mänit hajxy naxy mmäna'añ: “Wa'ads ja'a tsajt; wa'ads jaboom yhida'añ.” ³ Y coo hänäjty jioðøøy, mänit hajxy naxy mmäna'añ: “Tøø wyiimbøcy; tu'uwaamb.” Mnajuøøby hajxy jaduhñ nebiä tsajt yhida'añ, pero cabä hijxtahñd hajxy mwiinjuøøy ja'ačh chaa nyajcäjxøøpiä. Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxøøg hajxy jiäya'ayhajnä; cabä Dios hajxy chocy. ⁴ Hijxtahñd hajxy jaduhñ yujwaamb, pero cab

hajxy mio'owa'añii. Jagooyyã hajxy jaduħn yaghixa'añii nebiã Jonás jecy jiajty yhabejtiã.

Mänitã Jesús jim̄ jiãwaach. Mänit jim̄ tiu'ubøjcy.

⁵ Mänitã Jesúshajxy miejyñajxy. Pero jiahdiāgooyy ja'a quiaayyøøc hajxy, ja'a Jesús miãgu'ughajpãhajxy. ⁶ Mänitã Jesús miãnaañ:

—Huuc mäadow hajxy. Cabã fariseos chajcaagychooyhajxy yhooyã, ni ja'a saduceos chajcaagychooyhajxy quia'a hooyã.

⁷ Mänitã miãgu'ughajpãhajxy tiãgøøyy mädiaacpä:

—Paady jaduħn miãna'añ, coo ja'a caayyøøc hajxy nga'a jahmiéjtsãm.

⁸ Ñajuøøby ja'a Jesús hãnajty nebiaty hajxy hãnajty miãdia'agy. Mänit miãnaañ:

—Tii hajxy jaduħn coo mwi'i miãdia'agy coo ja'a caayyøøc hajxy mga'a møødã. Cábøchã nmãdia'agy hajxy jaduħn xñã'ägädã mäbøjcã. ⁹ Cãhnøch nmãdia'agy hajxy xwyiinjuøøyyã. Cab hajxy jaduħn mjahmiejtsnä nébiøch ja'a mägooxpä tsajcaagy nyajnãwa'xøøyyã ja'a nãmãgooxmilpä jäya'ay, y coo hajxy maguiach myajpãdø'cy. ¹⁰ Ni jaduħn hajxy mga'a jahmiejtsnä nébiøch ja'a juxtuypã tsajcaagy nyajnãwa'xøøyyã ja'a nãmãdaaxmilpä jäya'ay, y coo hajxy maguiach myajpãdø'cumbã. ¹¹ Cooch jaduħn nmãnaañ coo ja'a fariseos chajcaagychooyhajxy quia'a hooyã, coo ja'a saduceos chajcaagychooyhajxy quia'a hooyã, cábøch tsajcaagychooy hãnajty ndehm̄ ñãnøømy. Pero caj mijts mwiinjuøøyy.

¹² Mänit hajxy wyiinjuøøñã tii Jesús hãnajty miãdiaacpyy. Ca'a chajcaagychooyã hãnajty tiehm̄ miãdiaacpyy, ja'a hajxy yajtsajcaagyquiojpiã. Jaduħn hãnajty miãdia'agy cooc ja'a fariseos miãdia'agyhajxy quia'a hooyã, cooc ja'a saduceos miãdia'agyhajxy quia'a hooyã.

¹³ Mänitã Jesúshajxy jim̄ miejch maa ja'a cajpt hãnajty xiøhatiã Cesarea de Filipino. Mänitã Jesús miãyajtøøyy ja'a miãgu'ughajpãhajxy:

—Waambátyhøch ja'a cu'ughajxy xñãnømy pønñhøch høøch ja'a Diosquexypã.

¹⁴ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Nãje'e ja'a cu'ughajxy miãna'añ cooc miich mJuan mäyajnãbejpã; nãje'e hajxy miãnaambã cooc miich mhElíasã; nãje'e hajxy miãnaambã cooc miich mJeremíasã, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwã'xãbã; nãje'e hajxy miãnaambã cooc miich mDiosquexiã.

¹⁵ Mänitã Jesús miãnaañ:

—Mijtsãts, wãambøch mijts xñãnøømbã.

¹⁶ Mänitã Simón Pedro miãnaañ:

—Miiçh je'e ja'a Cristo. Miiçh ja'a Dios tøø xquiexy, ja'a jim̄ tsajpootypã. MDioshuung miiçh.

¹⁷ Mänitã Jesús yhadsooyy:

—Miiçh Simón, Jonás miiçh xyhuunghajp. Caj miiçh pøn tøø xyhawaanã cooch nDioshuungã. Ja'a nDéedyhøch tøø xyhawaanã, ja'a jim̄ tsajpootypã. Paady miiçh hoyhajt weenhajt mbaada'añ. ¹⁸ Miiçh jaduħn nnãmaaby coo miiçh mxøhata'añ Pedro; je'edu'un ñãnøømby “tsaa.” Miiçhcøxpøch ja'a jäya'ay ja'a nmãdia'agy hajxy may xmiãbøgaanã. Hoy hajxy cu jia ho'og, cab hajxy jaduħn quiuhdãgoyya'añ. Cøjxta'axiøø hajxy jim̄ yhida'añ tsajpootyp. ¹⁹ Nmo'owãambiøch miiçh cuhdujt cooch miiçh nmãdia'agy xyajwã'xãt nébiøch ja'a jäya'ay ja'a nmãdia'agy hajxy jaduħn xmiãbøjcãt. Dios jaduħn xñajtsapxø'øwãanãp nebiaty ja'a

jäya'ayhajxy mhané'emät coo hajxy jaduñ ween quiudiuñ, coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixó'owät.

²⁰ Mänitá Jesús ja'a miägu'ughajpá yhanehmy coo hajxy ween quia'a mädia'agy coo je'e Cristo.

²¹ Mänitxøø ja'a Jesús tiägøøyy hawáañäbä ja'a miägu'ughajpähajxy cooc hánajty jim ñøcxa'añ Jerusalén, cooc hánajty jim yajtsaachpøga'añijäm ja'a martuumädøjc møødä teedywiindsøn'hajxy møødä ley-yajnahixøøbiädøjc. Mänit miänaambä cooc hánajty yagho'oga'añii, pero cumáaxcäc hánajty jiuypjøga'añ.

²² Mänitá Pedro ja'a Jesús yajwooduuty. Mänitá Jesús wyiingu-gapxøøyyä:

—Wiindsón, cab jaduñ yhooyä miäbaadä coo jaduñ mjádät mhabétät.

²³ Mänitá Jesús wia'wiimbijty. Mänitá Pedro yhojjä:

—Jua'ads jim, møjcu'u. Náxyhøch miich xjijøjcapxø'øyy. Jaduñ miich mwiiinmahñdy nebiä jäya'ayhajxy wyiinmahñdyhatiän. Caj miich mwiiinmahñdy tiuhñä nebiä Dios wyiinmahñdiän.

²⁴ Mänitá Jesús ñämaayy ja'a miägu'ughajpá:

—Pøñhøch nmädia'agy jaduñ xpiadu'ubøgáañäp, weenä yhamdsoo cuhdujt ñajtshixø'øyy; ween jaduñ chaachpøjpät nébiøch ndsaachpøga'añän; weençh nmädia'agy xjijøjtägøøyyä. ²⁵ Pøñ yhamdsoo wiinmahñdy ja wi'i yaghidaamb, cuhdägøyyaamb je'e. Pero coo pøñ jaduñ yhó'ogät ja'a høøchcøxpä, nä'ägä hodium je'e nøcxy miähmø'owa'añ. ²⁶ Coo pøñ jaduñ quiuhdägøyyät, hoy jaduñ yaa tøø jia mäyøøhaty hädaa yaabä naaxwiin, caj tii piaada'añ. Cabä jiuhyajt jaduñ piaadaañnä, homiäduhñtiä xädø'øñ cu jia yec.

²⁷⁻²⁸ Cädaactägatsaambøch yaa, høøch ja'a Diosquexypä. Ja'a Diosmóonsøch nmøødcäda'agaamby, ja'a hajxy jim tsajpootypä. Møødhøch nDeedy quiuhdujt jaduñ ngädaactägatsa'añ. Mänitøch ja'a jugyhajt hánajty njaac mo'owa'añ pønjaty hánajty hoy tøø wiädity. Pero pønjaty hánajty hoy tøø quia'a wädity, je'eds hajxy hánajty yajcumädowáañäp. Mänitøch ndägø'owa'añ hanehmbä. Tøyhajt mijts nnäma'ay, coøch hánajty ngädaactägatsa'añ, mänitøch hajxy näjë'eyyäm yxhixa'añ, ja'a hajxy yaa tänaabiä. Cajnä hajxy hánajty yho'ogyñä.

17

¹ Cudädujxøø ja'a Jesús ja'a Pedro wioonøcxy tunñähgøxp møødä Jacobo møødä Jacobo yhuch Juan. Nämädaaxc hajxy jaduñ ñøcxy møødä Jesús.

² Mänitá Jesús wiing jiajty maa ja'a Pedro wyiinduumhajxiän. Jaduhñdsä wyiin jiojpcøjx jiaty nebiä haambän. Mänitá wyit hobioob jiajty. ³ Mänitá Moisés'hajxy ñäguehxtø'øxy møødä Elías. Mänitá Jesús hajxy tiägøøyy møødmäiaacpä. Coo hajxy yhiixä, ⁴ mänitá Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, hoyøøyy jaduñ coo højts yaa tøø nbéjtäm. Pø chojpiä mjoot jaduñ, ween højts tøjquemyhuung tægøøg nhuuc hädiuñ ja'a mitjtsøxpä cøjtu'ug; tu'ug miich mje'e, tu'ug ja'a Moisés jie'e, tu'ug ja'a Elías jie'e.

⁵ Mädiaaccujc ja'a Pedrohajxy ñähgädaacpejtä ja'a nämä'a. Hajajp ja'a nämä'a hánajty. Mänit hajxy miädooyy quiapxy nämä'ajooty:

—Høøch nHuung hädaa; njaançh tehñ chójpiøch. Xyagjootcugøøbiøch. Huuc mädoowä ja'a miädia'agy hajxy.

⁶ Coo ja'a Pedrohajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy miägutsädaacy naaxwiin. ⁷ Mänit hajxy ñähdoonä ja'a Jesús. Mänit hajxy ñämaayyá:

—Pädø'øg hajxy; ca'a hajxy mdsähgø'øy.

⁸ Mänit hajxy piädø'cy. Mänit hajxy yhiwxwädiyty. Cab hajxy pøn yhihxy; jagooyyá ja'a Jesús hajxy nidiuhñ yhihxy.

⁹ Mänit hajxy miänajcy tunñähgøxp. Mänitá Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Cab hajxy pøn mhawáañät nebiaty hajxy jim tøø mhixy tunñähgøxp, høxtä cóonøch hñajty tøø njujypiøjtägach, høøch ja'a Diosquexypä.

¹⁰ Mänitá Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Yø'ø ley-yajñähixøøbiädøjc, tii hajxy coo miäna'añ cooc ja'a Elías miejtsø'øga'añ.

¹¹ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduñ coo ja'a Elías hijty miejtsø'øga'añ. Mänit hijty cøxiä wiinä yaghoyø'øwa'añ. ¹² Pero mijts jaduñ nnämaaby coo ja'a Elías tøø jia hoy; pero caj yhöxcajpä. Jaduñ tiuunä nebiä jäya'ay jioothajxy chojquiän. Jaduñch hajxy xchaächtiunaambä, høøch ja'a Diosquexypä.

¹³ Mänitá Pedrohajxy wyiinjuøøñä coo ja'a Jesús ja'a Juan mäyajnäbejpä hñajty miädia'agy.

¹⁴ Mänitá Jesús hajxy miehch maa ja'a jäya'ayhajxy miayyän. Mänitá tu'jäya'ay ja'a Jesús wyiinjiicädaacy. Mänitá Jesús ñämaayyá:

¹⁵ —Wiindsón, høøch nhuung näxúu'tsäc. Mayhooc jaduñ tøø quiäday pojmoød. Hanaxiä jaduñ chaächpøcy. Naxy jiøøngädawø'øy; naxy ñøøgädawø'øy. ¹⁶ Yaač tøø nja yajmech maa miich mmägu'ughajpädøjcän, pero cab hajxy hijty yajñähwa'adsa'añ.

¹⁷ Mänitá Jesús miänaañ:

—Caj mijts mnä'ägä mæbøcy. Cábøch nmee'xtugaannä cooch mijts njaac møødhidät. Mämín ja'a pigäna'c yaa.

¹⁸ Mänitá Jesús ja'a møjcu'u yhojy. Mänitiä ja'a pigäna'c ñähwaach.

¹⁹ Mänitá Jesús hawiing ñämaayyá ja'a miägu'ughajpädøjc.

—Tii højts ja'a møjcu'u hijty coo nga'a yajpædsøma'añ.

²⁰ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Caj mijts hijty mnä'ägädä mæbøcy. Tøyhajt mijts nnäma'ay, coo hajxy jaduñ mmæböğät howieeñtiä, mänit hajxy hotyijjä mjädät. Høxtähmäts yø'ø tun, coo yø'ø tun hajxy mnämä'awät: “Jua'ads jim, nøcx wiingtuum”; mänitäts yø'ø tun jiaanč jäwá'adsät. Hotyijjä hajxy jaduñ mjädät coo hajxy tøyhajt mmæböğät. ²¹ Mänitá møjcu'u hajxy myajpædsømat coo ja'a Dios hajxy mba'yá'axät, coo hajxy mhamajtschádät.

²² Jimä Jesús hajxy hñajty wiädity Galileanaaxooty. Mänitá Jesús miänaañ:

—Xyajcø'ødägø'øwáambøch ja'a cu'ughajxy, høøch ja'a Diosquexypä.

²³ Mänitøch hajxy xyagho'øga'añ. Pero cudägøøgxøøch njujypiøjtägatsa'añ.

Mänitá miägu'ughajpädøjc-hajxy jiootmadiägøøyy.

²⁴ Mänitá Jesús hajxy miehch Capernaum. Mänitá Pedro miäyajtøøwä ja'a yajñähjuudiutpädøjc:

—Nej, cabä mwiindsøn hajxy ñähjuudi'uudy maa ja'a tsajtøjcänä.

²⁵ Mänitá Pedro yhadsooyy:

—Ñähjuudiuutyp pues.

Mänitá Pedro tiøjtägøøyy maa ja'a Jesús hñajty yhäña'ayän. Mänitá Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Simón, nej miičh mmána'añ, ja'a gobiernähajxy, pøn hajxy yajñähjuudiutyp, yhamdsoo cu'ug, tøgä wiingjäya'ay.

²⁶ Mänitä Pedro yhadsooy:

—Wiingjäya'ay hajxy yajñähjuudiutyp.

Mänitä Jesús miánaañ:

—Entonces, cabä yhamdsoo cu'ug hajxy yajñähjuudi'udy. ²⁷ Pero cábøch pøn nyagjootma'ada'añ. Nøcx mejypia'a. Jiibiä xuhñdy mnøwobø'øwät. Coo hacx mxüyät, mänit myajpäsómät. Jiibiä xädø'øñ mbaada'añ hacxhaawjooty. Mädyhadaamb jaduhñ coo nämetsc nyajniñähjuudiúutämät. Mänitäts nøcxy mnähjuudi'udy.

18

¹ Mänitä Jesús miägu'ughajpädøjc-hajxy miejch maa ja'a Jesús wyiinduumän. Mänitä Jesús miäyajtøwä:

—Pønjaty ja'a møjtuung møød maa ja'a Dios yhane'emiän.

² Mänitä Jesús ja'a pigäna'c tu'ug miøjyaaxy. Mänitä pigäna'c cujc piädaacä. ³⁻⁴ Mänitä Jesús miánaañ:

—Ja'a pigäna'c-hajxy, cabä møjtuung hajxy ñiyhøxtáyyäxä. Pøn ja'a møjtuung yaa niyhøxtáyyäxäp hädaa yaabä naaxwiin, cab jim tiägø'øwa'añ maa ja'a Dios wyiinduumän. Pero pøn ja'a møjtuung jaduhñ ca'a høxtaaby, nebiä hädaa pigäna'c jaduhñ quia'a høxta'ayän, je'eds ja'a møjtuung jaduhñ jim paadaamb maa ja'a Dios yhane'emiän. Tøyhajt jaduhñ. ⁵ Pøn jaduhñ mägu'ugpøgäp hädaa pigäna'c jaduhmbä maa ja'a høøchcøxpän, jaduhñ mäwiinhøch høøch xmiägu'ughaty.

⁶ Hädaa pigänä'c-høch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcäbä, coo hajxy pønjaty jøjcaxø'øwøjät, maas hoy hit jaduhñ coo ja'a mäjøcaxøøbiä paan yajyo'xodsø'øwøjät y coo miejjiäwipø'øwøjät hagamduum. ⁷ Hanaxiä hajxy yaa chaächpøcy ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiin tsánaabiä. Paady hajxy chaächpøcy coo ja'a jøjcaxøøbiä hajxy piaady. Pero Dios jaduhñ yajcumädowaamb ja'a mäjøcaxøøbiä.

⁸⁻⁹ 'Coo tii hoyhadsojnä mhíxät, cab jim mmøjhée'pnät ni mga'a nähdonät. Jaduhñ mnibiäda'agøjät nebiä wiindspän, nebiä cø'øducpä. Pø caj, jim haxøøgtuum mga'awa'añ.

¹⁰ 'Ca'a yø'ø pigäna'c hajxy mxøøghaty. Cueendähájtäp hajxy jaduhñ. Ja'a Diosmoonsähajxy ja'a Dioswiinduumbä, je'edsä pigäna'c hajxy cueendähajp. ¹¹ Høøch møjhajp. Yaačh tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nébiøch ja'a jäya'ayhajxy nyajñähwá'adsät coo hajxy hijty quihdägoyya'añ.

¹² 'Tsøc mädiácäm. Jii tu'jäya'ay meeg mägo'x miøødä. Coo tu'ug tiägóyyät, mänit nøcxy yhøxta'ay. Jimä meeghajxy miähmø'øy tuñhøjx, ja'a hajxy tøø quia'a tägóyyäbä. ¹³ Y coo piäadät, mänit xioonnda'aga'añ nägø'ø nädecypiä. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁴ Jaduhñ mäwiinäts je'e neby højts nDeedyhájtäm ja'a jim tsajpootypä; cabä jioot chocy coo ni mädyii pigäna'c quia'a cuhdägóyyät.

¹⁵ 'Coo ja'a mmäjøøn coo ja'a mmädøjc jaduhñ xmiägädiéeyät, mänit hamee'ch mmägäp xhané'emät. Coo jaduhñ xmiäbøjcät, mänit jaduhñ yhojø'øwät. ¹⁶ Pero coo jaduhñ xquia'a mäbøjcät, mänitä jäya'ay mmøjyá'axät mejtstägøøg neby hajxy jaduhñ tiestigohádät waambaty hajxy hánajty nmädia'agy. ¹⁷ Y coo ni jaduhñ quia'a mäbøgät, mänitäts

ja'a hermanodøjc mhawáanät. Y coo ni jaduñ quia'a mábógät, mäniť hajxy mbuhwá'adsät.

18 'Tøyhajt mijts nnäma'ay coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yaa myajwá'xät hädaa yaabä naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy jaduñ hoy yhidät. Dios hajxy jaduñ xyhané'emäp nebiaty hajxy mmädiá'agät.

19 'Jaduñ mijts nnämaabiä, coo hajxy nämetsc mnøcxät tu'ugmädia'agy hädaa yaabä naaxwiin, y cooçh nDeedy hajxy homiädyiibä xmiäyujwáanät ja'a jim tsajpootypä, mäniť jaduñ xmió'owät. 20 Coo hajxy nämetsc nädägøøg tiu'ugmúgät maa ja'a høøchcøxpän, jimhøch jaduñ nhidaambä kujc.

21 Mäniť Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsøn, cooçh nmäjøøn cooçh nmädøjc jaduñ xmiägädiéeyät, naaghóoc-høch jaduñ nmämée'xät. Nej, mädøyyä jaduñ cooçh jux-tujc-hooc nmämée'xädä.

22 Mäniť Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduñ miädøyyä. Cunaaghooc hänäjty xmiägädieey, mäniť mmämée'xät.

23 'Neby hajxy hoy mwiinjuó'owät nebiä Dios yhane'emiän. Tsøc yajmäbáatäm nebiä rey tu'ugän. Mäniť rey wyiinnmahñdyhajty coo ja'a mioonsähajxy ñuu'xycápät. 24 Naamnä hänäjty ñuu'xycapxtsooñ coo ja'a mioonsä tu'ug miejch. Mamyilløn hänäjty miänuu'xyhadyii. 25 Pero cabä mioonsä xädøñ hänäjty miøødä neby jaduñ yajnähwá'adsät. Mäniť rey miänaañ coo ween tiogøøjät møødä yhuung møødä tio'oxy, møødä chømy møødä tiajy, cøxiä nebiä ñuu'xy jaduñ ñähwá'adsät. 26 Mäniť rey wyiinjiçädaacä ja'a mióonsäm. Mäniť miänuu'xtaacä: “Wiindsøn, mee'x. Cøxáambøch nyega'añ.” 27 Mäniť wyiindsøn hojioot ñä'a møødhajty. Mäniť miänaañ coo tø ñähwa'açh, coo ween yhawa'adspädsømy. 28 Coo ja'a moonsä jim choññ, mäniť miämoonsä tu'ug piaaty. Mejtsmil tägøøgmil hänäjty miänuu'xyhadyii. Mäniť miämoonsä yo'mämadsøyy. Mäniť miänaañ: “Høøch móoyyác mäduhñtiøch miich xmiänuu'xyhaty.” 29 Mäniť wyiinjiçädaacä. Mäniť miänuu'xtaacä: “Mee'x, cøxáambøch nyega'añ.” 30 Pero cabä craa hojioot ñä'a møødhajty. Mäniť mähdiojc yajtsuumä. Jiiby jaduñ yhida'añ pujxtøgooty høxtä coonä quiøxy yégät. 31 Coo ja'a moonsädøjc-hajxy yhiçy, ja'a hajxy hänäjty jaac jimä, mäniť hajxy jiootmabiøjcy. Mäniť wyiindsøn hajxy hoy yhawaanä nebiaty hänäjty tø jiaty tø yhabety. 32 Mäniť rey ja'a mioonsä miøjyaaxy, ja'a hänäjty tø ñähwá'açhäbä. Mäniť miänaañ: “Haxøøghäna'c miich. Tøøch miich cøxiä nyajnähwa'açh mäduhñtiøch miich hijty xmiänuu'xyhaty. Pädyyhøch miich tø nyajnähwa'açh, cooçh miich tø xmiänuu'xta'agy. 33 Jaduñ miich mmämoonsä cu mnäxuu'ch nébiøch miich tø nnäxuuchän.” 34 Hoyhoy ja'a rey jaduñ yhawa'andaacy. Mäniť miänaañ coo ja'a mioonsä quiumädówät høxtä coonä hänäjty tø yajnähwa'açh mäduhñtiä hänäjty miänuu'xyhadyii. 35 Jaduñch nDeedy mijts xyajcumädowaambä, ja'a jim tsajpootypä, coo ja'a mmäjøøn coo ja'a nmädøjc hajxy mga'a mämée'xät hamuumdu'joot.

Mäniť Jesús jaduñ miädiaacmaayy.

19

1 Mänitá Jesús jim chohñ Galilea. Mänit jim ñøcxy Judeanaaxooty. Jimäts je'e Jordánmøjnøøhawiimb maa ja'a xøø piädsømiän. 2 Mänitá jäya'ayhajxy may piadu'ubøjcy. Mänit hajxy yajmøcpøjcä ja'a Jesúsäm.

3 Mänitá Jesús ñämejtsä ja'a fariseoshajxy näje'ebä. Mänitá Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Nej, hoy jaduñ coo jäya'ay ja'a tio'oxiøjc nä'ä nägoobä yhøxmädsädä.

Paady hajxy jaduñ miänaañ, jia jøjcaxø'øwaañ ja'a Jesús hajxy jaduñ. 4 Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Nej, cajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxyñä. Jiiby jaduñ myiñ coo ja'a Dios jäya'ay jecy quiunuu'xy ya'adio'oxy. 5 Paadiä ya'adiøjc ja'a tiaj ja'a tieedy hajxy ñähgüecnä, coo ja'a to'oxiøjc hajxy wyi-ingpøjnä. Nämetsc hajxy jaduñ ñimiødtsäna'awáañänä. 6 Jaduñ hajxy yhidaañnä nebiä tu'que'expän. Cab jaduñ yhooyä coo hajxy myajniyhøxmadsoøjät pønjaty ja'a Dios jaduñ tøø quiunuu'xy coo hajxy ñimiødtsäna'awøøjät —nømä Jesús miänaañ.

7 Mänitá Jesús hajxy miäyajtøøgumbä:

—Tii ja'a Moisés jaduñ coo miänaañ coo ja'a to'oxiøjc yhøxmadsoøjät cuhdujthaam.

8 Mänitá Jesús miänaañ:

—Coo ja'a mgopc-hajxy jaduñ wyi'i xiexä, paadiä Moisés hajxy jaduñ xquiuhdujtmoooy coo ja'a mdo'oxiøjc hajxy mhøxmädsät. Pero cabä Dios jaduñ quiunuu'xy. 9 Cab jaduñ yhooyä coo wi-ingto'oxiøjc mwiingpøjtägätsät, pø nä'ä nägoobä ja'a mdo'oxiøjc hänäjty tøø mhøxmach. Ni jaduñ quia'a hoyyä coo høxmachtio'oxiøjc mwi-ingpøgät.

10 Mänitá Jesús ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Maas hoyyädä'a jaduñ coo mga'a nä'ägädä pøgät.

11 Mänitá Jesús miänaañ:

—Cab hajxy nägøxiä wyiinjuø'øwa'añ hädaaduhmbä. Jayooyyä hajxy jaduñ wyiinjuø'øwa'añ pønjaty ja'a Dios jaduñ tøø yajwiinjuø'øy. 12 Näje'e ja'a ya'adiøjc-hajxy ma'ad myiñguia'ay; paady hajxy quia'a ñibiøgyii. Näje'e hajxy yajtsucy. Coo ja'a Dios hajxy wyi-ingudsähgø'øwa'añ, paady hajxy näje'e quia'a nibiøgyii. Pøn jaduñ mee'xtugaamñb, ween miee'xtucy.

13 Mänitá pigäna'c-hajxy näje'e wiomejtsä maa ja'a Jesús wyiindumän nebiä Jesús ja'a hoyhajt jaduñ mió'owät. Pero cabä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy jaduñ yhojiäwøøyy. Mänit hajxy yhojjä, ja'a pigäna'c hajxy hänäjty tøø wiomechébä. 14 Mänitá Jesús miänaañ:

—Caj, wéenhøch ja'a pigäna'c-hajxy xñämech. Ca'a hajxy mhojy. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduñ mmäbøgät nebiä pigäna'c-hajxy miäbøquiän, mänitá Dios hajxy jaduñ xyhuunghädät.

15 Coo ja'a Jesús ja'a pigäna'c-hajxy hänäjty tøø mio'oy ja'a hoyhajt, mänit jim chohñ.

16 Mänitá Jesús jäya'ay tu'ug ñämejtsä. Mänit miäyajtøøwä:

—Wiindsøn, tii hóbøch ndúnäp nébiøch njugyhädät cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhätian.

17 Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tiich ja'a hoybä coo xmiäyajtøy. Caj pøn jaduñ yhooyä; jagooyyä Dios jaduñ yhooyä. Pø chojpy ja'a mjoot jaduñ coo mjugyhädät

cøjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhatian, mgudiúnäp ja'a Diosmädia'agy jaduhñ.

¹⁸ Mänitä craa miänaañ:

—Mädyibä.

Mänitä Jesús yhadsooy:

—Caj mjäya'ay-yaghó'ogät; caj mméedsät; caj pøn mnähøøñ'øwät; ¹⁹ mwiingudsähgø'øwäp ja'a mdaj ja'a mdeedy; mmøødnijootpaadøøjöp ja'a mmäjøøn ja'a mmädøjc hamuumdu'joot.

²⁰ Mänitä craa miänaañ:

—Tøøch jaduhñ ngøxy cudiuñ. Múutsnøch hänäjty coöch jaduhñ ngudi-uundsohñ. Tijátyhøch jaduhñ nga'a cudiumyñä.

²¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pø mjaançh cudiuñaamby hoy yajxón, nøcx yøø mje'e cøxy toog. Mänitä häyoobädøjc mnä'ä mó'owät cøxiä. Jaduhñ jim mdägø'owät tsajpootyp. Mänitøch jaduhñ xpiadu'ubögät.

²² Coö ja'a craa jaduhñ miädooy, mänit jaduhñ jiootmadiägøøyy. Hix, mäyøø ja'a craa hänäjty. Mänit wyiimbijnä.

²³ Mänitä Jesús ñämaay ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Nä'ägä tøyhajt mijts nnäma'ay, tsip jaduhñ coö mäyøøhäna'c jim ñöcxät tsajpootyp. ²⁴ Tøyhajt jaduhñ, cab jaduhñ jiaty tsipä coö ja'a camello ñäxät xuhñdyutjooty. Maas tsip coö mäyøøhäna'c jim ñöcxät tsajpootyp.

²⁵ Coö hajxy jaduhñ miädooy, mänit hajxy yagjuøøyy. Mänit hajxy ñimiäyjtøøwä:

—Pønds jaduhñ nähwá'adsäp.

²⁶ Mänit hajxy wyiinhee'ppejtä ja'a Jesúsäm. Mänitä Jesús miänaañ:

—Cabä jäya'ayhajxy jaduhñ ñä'ä jájpät; pero hotyijä ja'a Dios jaduhñ jiaty.

²⁷ Mänitä Pedro miänaañ:

—Wiindsøn, tøø højts cøxiä nnähgue'egy nhøxyo'oy. Tøø højts miich nbadu'ubøjnä. Tii højts jaduhñ nbaadaamby.

²⁸ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Nä'ägä tøyhajt mijts nnäma'ay, coö ja'a xøøwiimbä naaxwiimbä cøxiä jieemdagätsät, mänitøch jim nøcxy nhøxta'aga'añ maa ja'a Dios wyiinduuman, høøch ja'a Diosquexytä. Jimhøch nhane'ema'añ. Y mijts, jim hajxy jaduhñ nøcxy mhøxta'agaambä pønjätyhøch yaa tøø xpiawädity. Cødu'ug häñaabiejt hajxy jim mbaada'añ, majmetspä. Jim mijts ja'a judiøshajxy mhane'ema'añ, ja'a majmetsc-hagajtpä. ²⁹ Pønjaty ja'a tiøjc jaduhñ tøø ñähgue'egy ja'a høøchcøxpä, o ja'a piuhya'ay ja'a piuhdo'oxy, o ja'a tiaj ja'a tieedy, o ja'a yhuung ja'a tio'oxy, o ja'a ñaax, majiäduhñtiä piaattägatsa'añ, y cøjxta'axiøø jjugyhada'añ nebiä Dios jjugyhatian. ³⁰ Ja'a hajxy mõjtuungmøødpä jäda'ahaty, nämay ja'a tiuung hajxy yajtägoyya'añ; y ja'a mõjtuung hajxy jäda'ahaty ca'a møødpä, nämay hajxy miøjtuungpaada'añ.

20

¹ Maa ja'a Dios yhane'emiän, tsøc yajmäbáatäm nebiä cudsatypcamän tu'ug. Jopy jaduhñ tiu'ubøjcy moonsähøxtaabiä, pøn jaduhñ miøødtúnäp ja'a chaatypcamjooty. ² Coö piaaty, mänit hajxy quiojyquiapxtiuuñ coö ja'a xiøøhajxy jjuyáañäxä mägooxmiljaty. Mänit hajxy quiejxä tuumä

maa ja'a tsaatypcamän. ³ Mõjpetyxiøø ja'a cudsatypcam tiu'ubõjcumbä moonsähøxtaabiä. Mänitä jäya'ay jim yhihxy maa halaplaazän. Nämetsc nädägøøghajxy hänajty jim tiäna'ay. Cabä tuung hajxy hänajty miøødä. ⁴ Mänit hajxy ñämaayyä: "Jam hajxy cudún maačh ndsaatypcamän. Nä'ä mädøyyäjuøøbyhøch jaduhñ njuya'añ." Mänit hajxy ñøcxy cuduumbä. ⁵ Mänitä cudsatypcam yhóoguiumbä moonsähøxtaabiä cujyxiøøho'ogy. Mänit yhóoguiumbä mänacyxiøø. ⁶ Mõjmänacyxiøø tiu'ubõjcumbä. Jimä jäya'ay yhihxy halaplaaz. Cabä tuung hajxy hänajty miøødä. Mänit hajxy ñämaayyä: "Tii mijts coo myaajä. Tii hajxy yaa coo mwi'i xiu-naxy." ⁷ Mänit hajxy miänaañ: "Cab højts pøn waamb tøø xñäma'ay." Mänit hajxy ñämaayyä: "Jam hajxy cudún maačh nnaaxootiän. Nä'ä mädøyyäjuøøbyhøch jaduhñ njuya'añ." ⁸ Coo chuujøøyy, mänitä cudsatypcam ja'a moonsäwiindsøn mõjhajpä ñämaayy: "Mmøjyá'axäp yøø moonsähajxy. Mänit hajxy mmäjüyät. Pønjaty høxhaam tøø jiaac tägø'øy cuduumbä, je'eds hajxy jawyiin mmäjüüchóonäp. Y pønjaty jawyiin tägøøyy cuduumbä, je'eds hajxy høxhaam mmäjüyäp." ⁹ Mänit hajxy yajmäjuuyy. Jawyiin hajxy yajmäjuuyy ja'a hajxy hänajty tøø tiägø'øyäbä mänacyxiøø. Pedyii hajxy jaduhñ miooyyä mägooxmiljaty. ¹⁰ Ja'a hajxy hänajty tøø tiägø'øyäbä jayøjp, jaduhñ hajxy hänajty tiajy miay coo hajxy maas majiaty mio'owa'añii. Pero jaduhñ hajxy miøoyyabä mägooxmiljaty. ¹¹ Coo hajxy jaduhñ yajmäjuuyy tu'cuhdujtä, paadiä cudsatypcam hajxy miäjootma'ty. ¹² Mänit hajxy miänaañ: "Yøø häna'c-hajxy høxhaam tøø jiaac tehñ tiägø'øyäbä, tu'höräyyä hajxy jaduhñ ñä'ä tuuñ. Pero jaduhñ miich tøø mmäjuy neby højts tøø xmiäjüyyän. Cab jaduhñ yhooyä. Tøø højts tu'xøø nmee'xtucy. Jaanč tehñ yhan jaduhñ. Hamäjaa højts jaduhñ tøø nmänaxy." ¹³ Mänitä cudsatypcam yhadsooyy: "Mägu'ughajpä, cábøch miich tøø nyajniwiyiindoyii. Jaduhñ ngojyquiapxtiunän cooçh miich mägooxmil nmo'owa'añ. ¹⁴ Chaadsä mmäjühñdy. Nøcxnä. Chøjpiøch njoot jaduhñ cooçh yøø craa nmó'owät nébiøch miich tøø nmo'oyän, yøø craa høxhaam tøø jiaac tägø'øyäbä. ¹⁵ Nej, cábøch ja'a cuhdut jaduhñ nmøødä cooçh nxädøñ jaduhñ nyajwä'xät nébiøch njoot choquiän. Tøgä paady jaduhñ njootma'adiä, cooçh hojiot nmøødä." ¹⁶ Pønjaty høxhaam tägøøby, copc-hadaamb je'e. Pønjaty jawyiin tägøøby, høxhaamø'owaamb je'ebä. Nämäy hajxy jaduhñ tøø jia mõjya'axyii, pero näweeñtiä hajxy tøø wyimbiyii.

¹⁷ Mänitä Jesúshajxy jim chohñ, ñøcxy hajxy Jerusalén. Nämäy ja'a cu'ughajxy hänajty ñøcxy. Tu'haamnøcxpä ja'a Jesúshajxy yohwia'xy møødä miägu'ughajpädøjc-hajxy nämajmetspä. Mänitä Jesús miänaañ:

¹⁸ —Yam hajxy nnøcxäm Jerusalén. Høøch ja'a Diosquexypä, jimhøch häna'c xyajcø'dägø'owa'añ maa ja'a teedywiindsøn'hajxiän, maa ja'a ley-yajnähihøçhbiädøjc-hajxiän. Jimhøch hajxy xyajyagho'oga'añii. ¹⁹ Mänitøch hajxy xyajcø'dägø'owa'añ maa ja'a jäya'ayhajxiän, ja'a jäguemnaaxtsohmä. Mänitøch hajxy xwyiinwoona'añ. Mänitøch hajxy xwiobho'oga'añ. Mänitøch hajxy xmiøjpahbeda'añ cruzcøxp. Pero cudägøøgxøøch jaduhñ njuyypio'ga'añ cooçh hänajty tøø nho'ogy.

²⁰ Jaduhñä Jesús miägu'ughajpähajxy hänajty xiøhaty metscä, Jacobo møødä Juan. Zebedeo ja'a tieedyhajxy hänajty xiøhaty. Coo ja'a Jesúshajxy hänajty ñøcxy Jerusalén, jimä Jacobo tiajhajxy hänajty piawädijpä. Mänit

miejch maa ja'a Jesús wyiinduumän. Mänitä Jesús wyiinjjicädaacä, miäyujwaanä ja'a mayhajt.

²¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii mayhajt^hoch jaduhⁿ ndúnäp.

Mänitä tadjäya'ay yhadsooyy:

—Coo miich hänäjty t^øø mgoody maa mhane'ema'añän, mänit mhané'emät cooch nhuunghajxy yagh^øxta'ag^øøjät hahooyhaampiä m^øødä hanajtyhaampiä maa miich mwiinduumän.

²² Mänitä Jesús ja'a nämajmetspä ñämaayy:

—Cab hajxy jaduhⁿ mnaju^ø'oyy tii hajxy jaduhⁿ myujwaamby. Nej, hoy hajxy jaduhⁿ mjada'añ mhabeta'añä nébi^øch jaduhⁿ njada'añ nhabeta'añän.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Hoy pues.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nä'ägä t^øyhajt jaduhⁿ coo mijts jaduhⁿ mjadaambä mhabetaambä nébi^øch njada'añ nhabeta'añän. Pero cáb^øch cuhdujt jaduhⁿ nm^øødä coo hajxy jimⁿ mh^øxtá'agät maačh nwiinduumän, hahooyhaampiä m^øødä hanajtyhaampiä. P^ønjätyh^øch ja'a nDeedy jaduhⁿ t^øø yajnähdiy, je'eds jaduhⁿ jimⁿ h^øxta'agaamb maačh nwiinduumän.

²⁴ Coo ja'a Jesús miägu'ughajpäd^øjc-hajxy jiaac mädooyy ja'a jaac nämajcpä, mänitä Jacobo hajxy miäjootma'ty m^øødä Juan. ²⁵ Mänitä Jesús jämi^øød qui^øxy m^øjyaaxy. Mänit miänaañ:

—Mnaju^øøby hajxy coo ja'a gobiernähajxy yhane'emy maa hajxy tiuñän. Ja'a hajxy m^øjtuun^gm^øødpä, je'eds hajxy maas hanehm^b. ²⁶ Pero mijts, cab hajxy jaduhⁿ mhane'ema'añ. P^øn ja'a m^øjtuun^g jaduhⁿ tsoj^p maa mijtsän, tsipc^øxp ja'a miägu'ughajpä piuhbédät. ²⁷ Y jaanä jaduhⁿduhm^{bä}, p^øn jaduhⁿ yajcumayaamb maa mijtsän, tsipc^øxp ja'a miägu'ughajpä yajtun^øøjät. ²⁸ H^øøch ja'a Diosquexypä, puhbéj^øch jaduhⁿ t^øø ngäda'agy. Cáb^øch jaduhⁿ nyajpuhbeda'añ. Páadyh^øch yaa t^øø ngäda'agy nébi^øch ja'a jäya'ay jaduhⁿ may nnähho'tú'udät.

²⁹ T^øø hajxy hänäjty quiody maa ja'a cajpt hänäjty xi^øhatiän Jericó. Coo hajxy quiajptpáds^øømy, mänitä jäya'ayhajxy may piadu'ub^øjcy. ³⁰ Jimä wiindspähajxy hänäjty quiuh^xna'ay tu'uba'a nämetscä. Coo ja'a Jesús hajxy miädooyy ñajxy, mänit hajxy yaaxy:

—Wiinds^øn, miich ja'a David jecy mhaphajt mdeedyhajt. H^øjts näxú'utsäc.

³¹ Mänit hajxy yhojjä ja'a cú'ugäm, ween hajxy jaduhⁿ yhamoñ. Pero cab hajxy miäb^øjcy. Mänit hajxy tehngajnä yáaxy:

—Wiinds^øn, miich ja'a David jecy mhaphajt mdeedyhajt. H^øjts näxú'utsäc.

³² Mänitä Jesús tiänaaxi^øjpy. Mänitä wiindspähajxy mi^øjyaaxy:

—Tii mayhajt hajxy jaduhⁿ mdsojpy.

³³ Mänit hajxy yhadsooyy:

—H^øjts yaghijx^ø'cäc.

³⁴ Mänit hajxy ñäxuu'tsä. Mänit hajxy wyiingudsiiw^øoyy. Mänit hajxy jiaanč hijx^ø'cy. Mänitä Jesús hajxy piadu'ub^øjcy.

21

¹ Mäwiingoomb ja'a Jesúshajxy hánajty jim Jerusalén. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Betfagé, jim mädøyyä maa ja'a Olivostunän. ² Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpá nãmetsc ñãmaayy:

—Nøcx hajxy maa yøø cajpt ximhaampiän. Jimä burrataj hajxy mbaada'añ cuxoch møødä yhuung. Mmägüe'j'øwäp hajxy jaduñ. Mänit hajxy yaa mwitsmínät. ³ Coø hajxy pøñ waamb xñámá'awät, jaduñ hajxy mnámá'awät coø ja'a wiindsøn jaduñ yajmaajiaty, coø hajxy mänit mmoodiägatsa'añ.

⁴ Jaduñds tiøjajty nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpä jecy quiujahyyän: ⁵ Jaduñdsä cu'ug hajxy mhawáanät ja'a hajxy jim tsánaabiä Jerusalén: “Huuc heeb hajxy, xiidsä mgobiernä hajxy jaduñ xñägøody burrohuungnähgøxp møødä burrataj.

Cab jaduñ yajcumaya'añ.”

⁶⁻⁷ Mänitä burrataj hajxy hoy wyich møødä burrohuung, neby hajxy hánajty tøø ñãma'ayijän. Mänitä Jesús miägu'ughajpá wyithajxy yagjäbe'enøøyy ja'a burrohuung. Mänitä Jesús yajpejty. ⁸ Jimä cu'ughajxy hánajty may tøø yhamugø'øy. Mänitä wyit hajxy ye'py tu'haam maa ja'a Jesús hánajty ñaxø'øwa'añän. Ja'a jäya'ayhajxy näje'ebä, mänitä hujtshaa'x hajxy hoy ñäbuxy. Mänitä hujtshaa'x hajxy hoy ñajtswidso'øy tu'haam. ⁹ Mänit hajxy nägøxiä tiägøøyy hayaaxpá:

—¡Viva ja'a rey David yhap yhoc! Tsøg hajxy wiingudsähgøøyyäm, ja'a Dios tøø quiéxiabä. Weenä Dios jim wyiingudsähgø'øyii tsajpootyp.

¹⁰ Mänitä Jesúshajxy quioo'ty Jerusalén. Coø hajxy tiägøøyy cajptooty, mänitä cu'ughajxy tiägøøyy haamhajpá. Mänit hajxy nämay ñimiäyjtøøwä:

—Pøñ jäya'ay yø'øduñ.

¹¹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Jesús yø'ø. Nazaret chooñ Galileanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy jaduñ yajwa'xyp.

¹² Mänitä Jesús tiägøøyy Diostsajtøgooty. Jiibiä jäya'ayhajxy hánajty may jiuuydiooyy. Mänit hajxy yhøxquejxpädsøømä. Mänitä xädø'øñguiuwijtspädøjc ja'a mieexä hajxy yajtsitø'cäxä møødä palomatoopädøjc ja'a yhäñaabiejthajxy. ¹³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Jue'e'ch ndøjc hajxy xwiäänät coo'ch hajxy jaduñ jiiby xpia'yá'axät.” Dios jaduñ mänaañ; pero mijts jaduñ mwa'añ meedsøhñdy podøhñdy.

¹⁴ Mänitä Jesús ñãmejtsä ja'a wiindspä møødä tecymia'adpä. Jiiby hajxy hánajty ñä'ägä hity tsajtøgooty. Mänit hajxy yajmøcpøjcä yajmábaadøøyyä. ¹⁵ Jiibiä pigäna'c-hajxy hánajty wyl'i ya'axy tsajtøgooty: “¡Viva ja'a rey David yhap yhoc!” Ja'a teedywiindsøñhajxy møødä ley-yajnáhixøøbiädøjc-hajxy, coø hajxy yhjxy nebiä Jesús ja'a hoy-yagjuøøñjajtypä hánajty yajcähxø'øguiän, coø hajxy miädooyy coø pigäna'c-hajxy hánajty wyl'i ya'axy, mänit hajxy yhawa'andaacy.

¹⁶ Mänitä Jesús ñãmaayyä:

—Nej, mmädooby jaduñ waambaty hajxy ya'axiä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jexio'ch, nmädóbiøch jaduñ. Pero mijts, nej, cajnä hajxy jaduñ nmädoyhatyñä nebiä Diosmädia'agy myiñän cooc ja'a Dios jaduñ tøø miäna'añ coø ja'a pigäna'c-hajxy ween yhøy maa ja'a Diosøxpän.

¹⁷Mänitä Jesús hajxy jim chohñ. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Betania. Jim hajxy jaduhñ chuunajxy.

¹⁸Coo jioobøyy, mänitä Jesús hajxy wyiimbijty. Yähó'cäp hajxy hänajty.
¹⁹Tu'haamnøcxpä piids hajxy jaduhñ piaaty. Pero cabä tii tøm hänajty miøødä. Haagä haay hänajty je'e. Mänitä Jesús ja'a piids ñämaayy:

—Ni mänaa miich mga'a tømbejtägatsaanä.

Mänitiä ja'a piids jaduhñ jiaanč tøøch. ²⁰Coo ja'a Jesús miägu'ughajpähajxy jaduhñ yhijxy, mänit hajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy. Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Neby yø'ø piids jaduhñ paquiä jiaanč tøøch.

²¹Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nä'ägä tøyháthøch mijts nnäma'ay, coo hajxy hamuumdu'joot mjaanč mäbøgät, hotyijä hajxy jaduhñ mjädät, nébiøch yø'ø piids jaduhñ tøø nyajtø'øchän. Coo yø'ø tun hajxy jaduhñ mnämä'awät: "Jua'ads jim, nøcx mejjiooty tägø'øw", mänit jaduhñ jiaanč tägø'øwät.

²²Pø mjaanč mäbøp hajxy jaduhñ, coo ja'a Dios hajxy tijaty mmäyujwá'anät, mänit hajxy jaduhñ xmió'owät.

²³Mänitä Jesús tiägøøyy tsajtøgooty. Mänit tiägøøyy yajnahixøøbiä. Mänitä teedywiindsøn hajxy miejch møødä martuumädøjc. Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Pøn miich cuhdujt tøø xmió'oy coo miich yaa mhané'emät.

²⁴Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cooch mijts ja'a tøyhajt xmió'owät nébiøch mijts cham nmäyajtøwa'añän, mänitøch mijts ja'a tøyhajt nmoodiägätsät põnhøch ja'a cuhdujt tøø xmió'oy cooch yaa nhané'emät. ²⁵Pønä Juan jaduhñ quejx mäyajnäbejpä, Dios tøgä jäya'ayä.

Cab hajxy ñä'a hadsooyy. Mänit hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä:

—Coo hajxy nhadsóowämät coo ja'a Dios quiejxy, mänit hajxy xmiäyajtøwaañäm tii ja'a Juan miädia'agy hajxy coo tøø nga'a mäbøjcäm.

²⁶Ni jaduhñ quia'a hoyyä coo hajxy nhadsóowämät coo jäya'ay jaduhñ quiejxy; cabä cu'ughajxy jaduhñ yhojiäwø'øwät. Jaduhñ hajxy miäna'añ cooc ja'a Juan Dyiosquexiä.

²⁷Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Cab højts nnajuø'øy.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Cábøch nnägapxaambä põnhøch ja'a cuhdujt tøø xmió'oy cooch yaa nhané'emät.

²⁸Mänitä Jesús miänaañ:

—Chaads mijts cuento tu'ug nyajmøødmädia'aga'añ. Jii jäya'ay hijty tu'ug; metscä yhuung hänajty. Mänitä yhuung ñämaayy tu'ug: "Huong, nøcx jim huuc tun maač ndsaatypcamän." ²⁹Mänitä yhuung yhadsooyy: "Cábøch nnøcxa'añ." Pero mänit wyiinmahñdyhajty jadähooc coo jaduhñ ñøcxáangumbä. ³⁰Mänitä yhuung tu'ug ñämáaguumbä coo ñøcxät tuumbä. Mänit yhadsooyy coo ñøcxa'añ. Pero cab jaduhñ ñä'a nøcxy.

³¹Mädyii craa jaduhñ cudiuun nebiä tieedy hänajty tøø miäna'añ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a jawyiinhajpä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Nä'ägä tøyháthøch mijts nnäma'ay, jawyiin ja'a yajnahjuudiutpädøjc-hajxy tiägø'øwa'añ Dioswiinduum møødä

cuhhindo'oxiøjc-hajxy. Pero mijts, høxhaam mijts mdägø'øwa'añ. ³² Ja'a Juan mäyajnäbejpä, hoy mijts xjia yajnähiøøyy neby hajxy hoy mwädítät, cab hajxy mmäbøjcy. Ja'a yajnäjuudiutpädøjc-hajxy mөөдä cuhhiendo'oxiøjc-hajxy, je'eds hajxy jaduñ mäbøjc. Hoy mijts mja hijxy coo hajxy miäbøjcy, caj mijts mwiiinmahñdyhajty jadähooc coo hajxy mmäbøjpat.

³³ 'Chaads mijts cuento tu'ug nyajmөөдmädia'agáangumbä. Jii jäya'ay hijty tu'ug naaxmөөд. Mänitä tsaatypcam quiojy. Mänit curaa piädaacy. Mänitä tsaatyñøøxee'xøhñdy ñädajøøyy tsaajooty. Mänitä häña'awøhñdy cøxp quiojy.

'Mänitä wiingjäya'ay ja'a tsaatypcam hajxy yaghajoodiujcä. Mänita cudsatypcam jim chohñ, ñøcxy jäguem. ³⁴ Coo ja'a tsaatyptuc yhabaaty, mänitä cudsatypcam miejtstägajch. Mänitä mioonsä quiejxy coo ja'a tsaatyp hajxy yajmédsät mäduhñtiä hajxy hänäjty mio'owa'añii. ³⁵ Mänitä mioonsähajxy miájtsäxä; ja'a naaxhajoodiujpähajxy jaduñ mämajts. Wøjpä mähdijc tu'ug; yagho'cä tu'ugpä; ca'tsä tu'ugpä. ³⁶ Mänitä cudsatypcam ja'a mioonsä quiejxy maas may. Jaanä jaduñ hajxy yhayoowhijxäbä.

³⁷ 'Mänitä yhamdsoo huung jaduñ quiejxy coo tyijy jaduñ wyiingudsähgøøyyäxät. ³⁸ Pero coo yhuung jaduñ yhiñxäxä, mänitä naaxhajoodiujpähajxy ñiñämaayyä: "Coo yø'ø craa ja'a tieedy yhö'ogät, mänit yø'ø craa ja'a tsaatypcam miämähmø'øwa'añ. Tsøg hajxy yagho'cäm. Mänit højts ja'a tsaatypcam jaduñ nmämähmøøyyämät." ³⁹ Mänit hajxy jiaanč majch. Mänit hajxy yhøxjujipädsøømy. Mänit hajxy yagho'cy. ⁴⁰ Hoorä, coo ja'a cudsatypcam jaduñ miédsät, nebiä naaxhajoodiujpähajxy tiuna'añii.

⁴¹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Yagho'tägatsáanäp hajxy jaduñ je'eguiøxpä coo hajxy quia'awiindøyyä. Mänitä wiingjäya'ay ja'a naax yaghajoodiuga'añ, pønä tsaatyp jaduñ yegaamb coo ja'a tsaatyptuc yhabáadät.

⁴² Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxyñä maa jaduñ myiñän cujaayä:

Ja'a tsaa mädyii ja'a tøjcojppähajxy quia'a nä'ägä cumaayy,

je'e nä'ägä tuundsohñ.

Dios jaduñ pädaac, paady højts njaanč tehñ yagjuø'øy.

(Jesús jaduñ hamdsoo niyajmäbaatä nebiä tsaajän je'eguiøxpä coo hänäjty quia'a tsocy quia'a mee'xyijäm ja'a cu'ug. Pero mo'owáanäp ja'a Jesús ja'a møjtuung ja'a hodiung hänäjty.) ⁴³ Paady, xpiøgáanäp ja'a mguhdujt hajxy coo hajxy jim mdägø'øwät Dioswiinduum. Wiingjäya'ayäts jaduñ tægø'øwaamb pønjaty jaduñ howiädijp. ⁴⁴ Pøn jaduñ cá'awäp yø'ø tsaanähgøxp, tægóyyäp jaduñ. Y coo pøn jaduñ ñähgahbedøøjät yø'ø tsáajäm, jaanä tægóyyäp je'ebä.

⁴⁵ Coo ja'a teedywiindsønñhajxy jaduñ miädooyy mөөдä fariseodøjc-hajxy, mänit hajxy ñajuøøyy coo hajxy hänäjty tøø miädia'agyii ja'a Jesúsäm. ⁴⁶ Mänitä teedywiindsønñ ja'a Jesús hajxy jia madsaañ; cab hajxy ñä'a majch je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hajxy hänäjty chähgø'øy; hiñ, jaduñä cu'ughajxy hänäjty miäna'añ cooc ja'a Jesús ja'a Diosmädia'agy hänäjty yajwa'xy.

22

1 Mänitá Jesús tiägóøguiumbä mädiaacpä. Mänit miänaañ:

2 —Maa ja'a Dios yhane'emiän, jaduñ mäwíñats je'e nebiä rey tu'ugän. Yajpøgaamby ja'a yhuung hánajty je'e. Yagjadäänäp ja'a cay ja'a hu'ug hánajty je'e. 3 Mänitá mioonsähajxy quiejxy woobä wijtspä; pero cabä jäya'ayhajxy hánajty ñøcx'a'añ mägaabiä. 4 Mänitá rey ja'a mioonsä quiejxcumbä. Mänit miänaañ: “Nøcx hajxy näma'aw coo ja'a cay ja'a hu'ugy tøø quiøønä, coochä waj tøø nyajyagho'ogyii ja'a ni'xpä. Tøø ja'a cayiibä yhabaady; weends hajxy miñ quiaiy.” 5 Pero cabä jäya'ayhajxy ñä'ägädä mäbøjcy. Tu'jäya'ay ñøcxy maa ja'a quiamän; tu'jäya'ay ñøcxy too'pä. 6 Mänitá rey mioonsähajxy miäjtsäxä ja'a jäya'ayhajxy hánajty jaac jimä. Mänit hajxy yaghäyoowhijxy; yagho'cä hajxy jaduñ. 7 Mänitá rey yhawa'andaacy. Mänitá soldadohajxy quiejxä mäyagho'pä. Ja'a hajxy hánajty tøø mioonsäyagho'oguiäbä, je'e hajxy nøcxy yagho'ogyii; møødä quiajpthajxy nøcxy ñö'cäxä. 8 Mänitá rey ja'a mioonsähajxy ñämaayy: “Tøø jaduñ yhabaady coochä nhuung jaduñ piøga'añ. Pero ja'a jäya'ayhajxy tøø nja woy tøø nja wíchäbøch, cab hajxy hawiinmats myíñat. 9 Nøcx hajxy wow wits pønjaty hajxy mbaatpy jim tu'haam.” 10 Mänitá mioonsähajxy hoy wioy wyich nägøxiä, pønjaty hajxy jaduñ piaatyp, møødä hojiäya'ay møødä haxøøgjäya'ay. Mänitádsä tøjc jaduñ yhujch.

11 'Mänitá rey tiøjtägøøyy woybä wíchpä hijxpä. Mänitá craa tu'ug yhiixä, cabä wyit hánajty yhooyä. 12 Mänit ñämaayy: “Mägu'ughajpä, cab yø'ø mwit yaa hawiinmats mmädägø'øwät maa ja'a pøc jaduñ jiadyiijän.” Pero cabä craa ñä'ä hadsoowiimbijty. 13 Mänitá rey ja'a mioonsä ñämaayy, ja'a hajxy hánajty texycøøbiä: “Cø'øxots tecyxiots yø'ø craa. Mänit hajxy mhøxjuipädsømat maa wyiingoodsän. Jim jaduñ jiø'øwa'añ xiuudsa'añ.” 14 Nämäy hajxy jia møjya'axa'añii, pero näweeñtiä hajxy jaduñ wyiimbiwa'añii.

15 Mänitá fariseoshajxy jim chohñ. Mänit hajxy quiojyquiapxytíuuñ coo ja'a Jesús hajxy jiojcapxø'øwa'añ neby hajxy jaduñ yajñähdsømat. 16 Mänitá miägu'ughajpähajxy quiejxy møødä Herodes miägu'ughajpähajxy. Mänitá Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coo miich ja'a tøyhajt myecy, coo ja'a Diostu'u myajñähixø'øy. Caj miich mmøjpäda'agy nebiaty ja'a cu'ughajxy miädia'agy; caj miich mmøjpäda'agy pøn tyijy møjcuhdjtmøød. 17 Højts capxwíjjäc. Nej, hähixøøby jaduñ coo ja'a gobiernä xädø'øñ mmó'owädä, ja'a jim tsánaabiä Roma.

18 Najuøøbiä Jesús hánajty coo hánajty jia jøjcapxø'øwa'añii. Mänit miänaañ:

—Haxøøg mijts mwiinmahñdyhajxy, hoy hajxy mja nibiäda'agyii nebiä hojiäya'ayän. Tiich hajxy coo xjia jøjcapxø'øwa'añ. 19 Tsögä xädø'øñ tu'ug huuc híjxäm.

Mänitá Jesús wa'xxiädø'øñ miooyy. 20 Mänit miänaañ:

—Pøn yhädiuunñaxxy hädaaduhñ; pøn xiøø hädaaduhñ.

21 Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä.

Mänitá Jesús miänaañ:

—Mmó'owäbä gobiernä hajxy mädyii je'e jie'e; y mmó'owäbä Dios hajxy mädyii je'e jie'e.

22 Coo hajxy jaduħn miädooyy, mänit hajxy yagjuøøyy. Mänit hajxy wyiimbijnä.

23 Mänitxøø ja'a saduceodøjc-hajxy näje'e miejch maa ja'a Jesúsän. Jaduħn hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy hajxy nga'a jujypiojtägatsáañäm. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

24 —Wiindsón, ja'a Moisés jecy mänaañ, coo ja'a pøcy-ya'adiøjc yho'ogät, ja'a cäjpä yhuung, mänitäsä piuhya'ay ja'a yaamgto'oxy wyiingpøgät, nebiä yaamgto'oxy jaduħn yhuungpáadät ja'a ya'adiøjcøxpä, ja'a tøø yho'oguiäbä. 25-26 Bueno, näjuxtujc hajxy hijty tu'que'ex, haagä ya'adiøjc. Ja'a coobhuung, jayøjp jaduħn piøjcy; mänit yho'cy. Cabä yhuung hänajty. Mänitäsä jiädsømy ja'a yaamgto'oxy wyiingpøjcy. Mänitäs je'e yho'cumbä. Mänitäsä miädägøøgpä jaduħn jiäjcumbä. Jaduħn hajxy nägøxiä jiajty møødä miäjuxtujcpä. 27 Mänitä to'oxiøjc yho'pä høxhaam. 28 Bueno, coo hajxy jaduħn jiuypiojgät, mädyii tehñ tiøybä hänajty to'oxiøjc-hadaamñ, ja'a näjuxtujcpä puhya'ayhajxy, ja'a hajxy hänajty tøø jia pøquiäbä.

29 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Caj mijts ja'a tøyhajt mnä'ägädä møødä. Cabä Diosmädia'agy hajxy mhixiä ni ja'a Diosmäjaa. 30 Coo ja'a jäya'ayhajxy jiuypiojga'añ, cab hajxy hänajty piøga'añ, ni cabä yhuung hajxy hänajty yajpøga'añ. Jaduħn hajxy yhida'añ nebiä Diosmoonsähajxiän, ja'a hajxy jim tsajpootypä. 31 Hamdsoo ja'a Dios hajxy jaduħn tøø xñäma'ay cujaayhaam coo ja'a jäya'ayhajxy jiuypiojga'añ: 32 “Xwyiingudsähgøøbiøch ja'a Abraham møødä Isaac møødä Jacob.” Hoorä, wiingudsähgøøyap ja'a Dios ja'a jujcyjiäya'ayháxiäm. Cab jaduħn wyiingudsähgøøyii ja'a ho'ogyjiäya'ayháxiäm.

33 Coo ja'a cu'ughajxy jaduħn miädooyy nebiä Jesús hänajty yajñähixøøy, mänit hajxy yagjuøøyy.

34 Coo ja'a fariseoshajxy jaduħn miädoyhajty coo ja'a Jesús quia'a yajmäjädaacy ja'a saduceos, mänitä fariseoshajxy yhamugøøyy. 35 Jimä fariseo hänajty tu'ug; ley-yajñähixøøby hänajty je'e. Ja'a Jesús hänajty jøjcapxø'owáañp. Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

36 —Wiindsón, mädyii cuhdujt maas møj maa ja'a ley myiñän.

37 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—“Wiingudsähgøøw ja'a nDioshajtäm hamuumdu'joot; mabøjcä ja'a miädia'agy; mjahmiédsäp cøjxta'axiøø.” 38 Hädaa cuhdujt, jawyiin jaduħn myiñ maa ja'a leyän y maas møj jaduħn. 39 Jaanä jaduħn ja'a miämetspä miänaamñbä: “Møødnijiootpaadøø ja'a mmäjøøñ ja'a mmädøjc hamuumdu'joot.” 40 Hädaa cuhdujt metspä, ja'a ley yhøjx tiecy jaduħn møødä cøxiä mäduhñtiä ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy tøø miädia'agy.

41 Jimnä ja'a fariseoshajxy hänajty tiäna'ayñä. 42 Mänitä Jesús miäyajtøøyy:

—Waamñ mijts mmäna'añ ja'a Cristocøxpä. Pøñ je'e yhaphajpy tieedyhajpy.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—David yhap yhoc je'eduhñ.

43 Mänitä Jesús miänaañ:

—Pero ja'a Dioshespñitucøxpä ja'a David ja'a Cristo ñämaayy: “Wiindsón.” Jaduħnä David miänaañ:

44 Tøøchä Dios ja'a nWiindsón xñämaayyä:

“Häña'aw yaa hahooyhaamby høxtä coonä ja'a mmädsip jaduñ quia'a mäjädá'agät”,
nömä Dios miänaañ.

45 Bueno, pø tøø ja'a David ja'a Cristo ñäma'ay: “Wiindsón”, nébiäts jaduñ yhaphat yhoc-hádät.

46 Caj pøn waamb ñä'ägädä hadsooy. Y cabä Jesús waamb miäyajtøwänä høxtä coonä hänajty yho'oga'añ.

23

1 Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñämaayy møødä jiamiøødhajxy:

2 —Ja'a ley-yajnähiøøbiädøjc møødä fariseoshajxy, cuhdujtmø'oy hajxy jaduñ coo ja'a Moisés miädia'agy hajxy yajnähiøøyyä. ³ Mgudiúnäp hajxy jaduñ waambaty hajxy xñäma'ay. Pero cab hajxy mbahíxät nebiaty hajxy jiatcø'øy. Cabä yhamdsoo mädia'agy hajxy quiudiuñ. ⁴ Hanaxiä hajxy tsipjaty yajnähiøø'øy; y mänaamb hajxy jaduñ coo ja'a cu'ug tsipcøxp quiudiuñät. Pero cab hajxy hamdsoo quiudiuñ. ⁵ Jaançh tehm yajcumayaamb hajxy maa ja'a cu'ugwiinduumän. Paadiä nocyquiuaaybä hajxy yajxon yajniwyiinnähgopxodsø'øyii; paady hajxy yajniø'øxodsø'øyii. Paadiä wit hajxy piägø'øy ja'a høxyoñbä. ⁶ Coø hajxy maa miägay, häña'awaamb hajxy hänajty maa ja'a meexäteecän. Y coø hajxy ñøcxy tsajtøgooty, häña'awaamb hajxy hänajty maa ja'a häñaabiejt yajxonbän. ⁷ Coø hajxy maa wiädity cajptooty, yajwiingudsähgø'øwaamb hajxy hänajty maa ja'a cu'ugän. Yajnäma'awaamb hajxy hänajty: “Wiindsón.”

⁸ Pero mijts, cab hajxy mmäná'anät coo ja'a cu'ug hajxy xñämä'awät: “Wiindsón.” Tu'ugä mWiindsøn hajxy jaduñ; ja'a Cristo je'e. Jaduñ hajxy mnijiäwø'øwøøjät nebiä tu'que'expän. ⁹ Cab hajxy pøn mnämä'awät: “Teedy”, hädaa yaabä naaxwiimbä. Tu'ugä mDeedyhajxy jim cøxp. ¹⁰ Cab hajxy mmäná'anät coo pøn xñämä'awät coo hajxy xquiopc-hádät. Tu'jaya'ay hajxy jaduñ xyhané'emät; ja'a Cristo je'e. ¹¹ Pøn jaduñ puhbejp ja'a jiamiøødhajxy, je'edsä møjtuung jaduñ paadaamb maa mijtsän. ¹² Hix, pøn jaduñ yajcumayaamb, cabä møjtuung jaduñ pi-aada'añ. Pero pøn jaduñ ca'a yajcumayaamb, je'edsä møjtuung jaduñ paadaamb.

¹³ Mänitä ley-yajnähiøøbiädøjc-hajxy ñämaayyä møødä fariseoshajxy:

—Jaduñ mijts mnibiäda'agyii nebiä hoyhäna'cän; pero cab hajxy mhoyhäna'cä. Haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Cab hajxy jim mdägø'øwa'añ maa ja'a Dioswiinduumän, y cab hajxy jaduñ mmäna'añ coo wiinghäna'c jim tiägø'øwät, hoy hajxy hänajty hamdsoo jia mäna'añ coo hajxy jim tiägø'øwa'añ.

¹⁴ Xiøøbä ja'a Dios hajxy jejcy tøø mnä'a pa'ya'axy. Mänitä yaamgto'oxy ja'a tiøjc hajxy mbøjcä. Paady hajxy hoyhoy mdsaaçhpøga'añ.

¹⁵ Wiinduhmyhagajpt jamiøød hajxy naxy mhøxta'ay pøn jaduñ xmiøødtünäp maa ja'a mguhdujthaxiän. Y coo hajxy hänajty tøø mbaady, mänitä haxøøgcuhdujt hajxy myajnähiøø'øy. Maas haxøøg hajxy jaduñ jiatcø'øwa'añ quejee mijts.

¹⁶ Cab hajxy hoy mnä'ägä yajnähiøø'øy. Jaduñ hajxy mmäna'añ; coo hajxy hänajty tii myajwiinwaanø'øwa'añ, coo ja'a tsajtøjc mgapxpäädät,

cab tyijy jaduññ ñejiä coo hajxy mǵa'a cudiúnät neby hajxy häñajty t̄oø myajwiinwaan̄ø'yän. Pero jaduññ hajxy mmänaambä, coo ja'a oro hajxy mgapxpäädät, ja'a jiiby tsajt̄ogootypä, tsipc̄oxp hajxy tyijy mgudiúnät. ¹⁷ Mguhmäñ̄øby hajxy jaduññ; cab hajxy tii mwiinjuø'y. Haa ca'a, maas tsoobaatp ja'a tsajt̄ojc quejee ja'a oro. Hix, Dios ja'a tsajt̄ojc jaduññ cunuu'x. Ja'a oro, ñä'ä yajmägunu'u'xøyy je'eduhñ. ¹⁸ Jaanä jaduññ hajxy mmänaambä, coo mgapxpäädät ja'a cuyoxøhñdy, cábac tyijy jaduññ ñejiä coo mǵa'a cudiúnät. Pero jaduññ hajxy mmänaambä, coo hajxy mgapxpäädät tijaty t̄oø mguyoxø'y, tsipc̄oxpác tyijy jaduññ mgudiúnät. ¹⁹ Nej, cab hajxy mnajuø'yä coo ja'a cuyoxøhñdy miaas tsoobaady quejee tijaty hajxy mguyoxøby. ²⁰ Pøñ jaduññ capxpaatp ja'a cuyoxøhñdy, jaanä jaduññ quiapxpaatpä tijatyc̄oxpä ja'a jäya'ayhajxy jiiby t̄oø quiuyoxø'y. ²¹ Pøñ jaduññ capxpaatp ja'a tsajt̄ojc̄oxpa, jaanä Dios quiapxpaatpä, ja'a jiiby tsänaabiä tsajt̄ogooty. ²² Pøñ jaduññ capxpaatp ja'a tsajpootyp, jaanä Dios yhäñabiejt quiapxpaatpä, møødä Dios ja'a jim häñabiä.

²³ 'Mijts myajcopcøby mädyii ca'a tsoobaatp coo hajxy häñajty tii mguyoxø'owa'añ maa ja'a tsajt̄ojcän. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy myajcopcø'y coo jaduññ miäna'añ coo mhojiäya'ayhadät, coo hojioot mmøødhädät, coo ja'a Diosmädia'agy mmäbøgät. Maas hoy jaduññ coo hajxy mgudiúnät ca'xy pedyii. ²⁴ Jaduññ mäwínäts hajxy myajwiin-hixø'y nebiä wiindspän; cab hajxy myajcopcø'y mädyii tsoobaatp.

²⁵⁻²⁸ 'Jaduññ mijts mja wi'i quiähxø'øga'añ nebiä hoyhäna'cän maa ja'a cu'ugwiinduumän. Pero haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøød. Tsipc̄oxp ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'owät, jaduññ hajxy tøyhajt hoy mhídät.

²⁹ 'Naxy hajxy yajxón mguhmuuch maa ja'a Diosquexypähajxy jecy ñaaxtägøyyän. Hojiäya'ayhajxy hijty. ³⁰ Mänit hajxy mmäna'añ: "Coo højts häxøpy jecy t̄oø njugyhajtäm, cabä nhap ndeedy hajxy häxøpy t̄oø nbuhbéjtäm coo ja'a Diosquexypä hajxy yagho'cy." ³¹ Cab jaduññ tiøyyä. T̄oø ja'a mhap mdeedy hajxy häxøpy mbajatcøöbiä; ³² y jaduññ hajxy mjaançh pajatcø'owaambä.

³³ 'Jaduññ mäwínäts hajxy mǵa'awiindøyyä nebiä tsahñdiän. Hoyhoy hajxy jaduññ jiiby mdsaaçhpøga'añ møjcu'uhaam. ³⁴ Nguexáambïoch ja'a Diosquexypä maa mijtsän, møødä cuhwijypiä, møødä yajnähxøöbiä. Näje'e hajxy myagho'oga'añ; näje'e hajxy mmøjpahbeda'añ cruzc̄oxp; näje'e hajxy mwobho'oga'añ tsajt̄ogooty. Näje'e hajxy mbäbo'owa'añ cajpt-cajpt. ³⁵ Mijts jaduññ mmøødhadaamby ja'a pojpä coo ja'a hojiäya'ayhajxy nägøxiä yagho'cä møødä Abel møødä Zacarias, ja'a Berequías yhuung. Tsajt̄ogooty ja'a Zacarias yagho'cä; ja'a mhap ja'a mdeedyhajxy jaduññ jecy jatcøyy. ³⁶ Tehñ tiøyhajt jaduññ, mijts ja'a pojpä mmøødhadaamby.

³⁷ 'Mijts Jerusalénpäjäya'ay, t̄oø ja'a Diosquexypä hajxy mguhga'açh. Jaduññ mäwínhøch mijts mayhooc t̄oø nja näwa'añ nebiä tseej ja'a yhuung ñähmuhxtägoyyän; pero caj mijts myajnäwa'ana'añ. ³⁸ Mobädájpøch mijts nnähgüe'ega'añ, ³⁹ y cábøch jaduññ xhixaxaannä høxtä cóonøch häñajty ngädaactägatsa'añ. Mänit hajxy mmäna'ana'añ: "Tsøc yø'øya'ay wiingudsähgøyyäm, yø'øya'ay Diosquexypä."

24

¹ Mänitá Jesúshajxy piädsøømy tsajtøgooty. Mänitá Jesús ñämaayyá ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Huug hix yø'ø møj tsajtøjc.

² Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tehm tiøyhájthøch mijts nnäma'ay, yø'ø møj tsajtøjcä, cøxaamb jaduhñ piuma'añ; cøxaamb jaduhñ quiuhdägoyya'añ.

³ Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a Olivostunän. Mänitá Jesús yhøxtaacy naaxwiin. Mänitá Jesús hamee'ch ñämaayyá ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Højts hawáanäc mänaa yø'ø tsajtøjc jaduhñ piuma'añ. Mädyii hijtahñd jaduhñ cähxø'øgaamb coo hánajty mgädaactägatsa'añ, coo ja'a naaxwiimbä hánajty wyiimbida'añ.

⁴ Mänitá Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy myajwiinhøøñ. ⁵ Minaamb hajxy nämay. Jaduhñ hajxy ñibiäda'aga'añii nébiøch høøchän. Jaduhñ hajxy miäna'ana'añ: “Høøch je'e Cristo.” Nämayyá jäya'ay yajwiinhøøna'añ. ⁶ Mänit hajxy mmädoyhada'añ coo ja'a tsip jaduhñ tøø piädo'øgy. Pero cab hajxy mdsähgø'øwät. Tspicøxpä häyohn jaduhñ jiada'añii. Pero cajnä hánajty yhabaady coo ja'a naaxwiimbä hánajty wyiimbida'añ. ⁷ Cajpthaam hajxy jaduhñ ñimiädsibø'owa'añii. Naxaambä yuuba'am wiinduhmyhagajpt møødä hujx. ⁸ Pero nä'ä tsohñdaacnä ja'a tsø'ty hánajty jaduhñ.

⁹ 'Mänit mijts myaghäyoowhixa'añ myajyagho'oga'añ. Mänit mijts myajmähanhada'añ maa ja'a høøchcøxpän wiinduhmyhagajpt. ¹⁰ Mänitá Dios hajxy ñajtshixø'owa'añ nämay. Mänit hajxy ñimiähänhada'añii hamiñ haxøpy møødä hajxy tijaty yajniñähdsøma'añii. ¹¹ Wäditaambä høhñdaacpähajxy hánajty may. Mäna'anaamb hajxy hánajty cooc tyijy hajxy wiädity ja'a Diosøxpä. Nämayyá cu'ughajxy yajwiinhøøna'añ. ¹² Cab hajxy ñimiägu'ughadäänänä je'eguiøxpä coo ja'a haxøøgpä hánajty jiaanç tehñ wiädity. ¹³ Pero pønjaty jaduhñ ca'a jøjwa'adsaamb, je'eds ja'a hoybä paadaamb. ¹⁴ Wiinduhmyhagajpt ja'a mädia'agy wiädita'añ mädyii jaduhñ mänaamb coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. Cøxaambä cu'ughajxy miädoyhada'añ; mänitäts ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ.

¹⁵ '(Pøn hädaa nocy capxp, ween jaduhñ wyiinjuø'øy.) Ja'a Daniel, Dios jaduhñ jecy quejx. Je'eduhñ cujahy coo ja'a haxøøgpä miedsa'añ maa ja'a Diostøjcän, y coo mänit jaduhñ yajma'ada'añ. Coo ja'a haxøøgpä hajxy mhíxät, ¹⁶ mänit hajxy päyø'øguiä mnøcxät maa ja'a tunän, mijts yaa tsänaabiä Judeanaaxooty. ¹⁷ Y ja'a hajxy hijpä tøjwiing, jaduhyyá hajxy piäyø'tówät, cab hajxy jaduhñ tii yajpädsømät tøgooty. ¹⁸ Y ja'a hajxy jim hijpä camjooty, jaduhyyá hajxy piäyø'tøøbät, cab hajxy jaduhñ nøcxy tii wyich maa ja'a tiøjcän. ¹⁹ Pobre ja'a to'oxiøjc-hajxy hánajty maaxhuung-møødpä, møød hajxy hánajty huungyajtsi'tspä. ²⁰ Mmänuu'xtá'agäp ja'a Dios hajxy coo hajxy ween mga'a päyø'øgy coo hánajty tiøøhcä, ni ja'a poo'xxiøjooty. ²¹ Porque jaanç tehñ miøc ja'a tsaächpä ñaxa'añ. Ni mänaa jaduhñ tøø quia'a jadyii nebiä jaduhñ jiada'añiiñän. Y caj mänaa jiajtägatsa'añii jadähooçän. ²² Pero Dios jaduhñ tøø yajnähdiyy coo ja'a tsaächpä jecy quia'a jadøøjät, je'eguiøxpä coo chocy ja'a tøøbä wyiimbíyyäbä. Coo häxøpy jaduhñ tøø quia'a yajnähdiyy, caj pøn häxøpy cho'oga'añ.

23 'Coo mijts pøñ xñámá'awät: "Huug hix, chaadsä Cristo", o "Huug hix, xiids je'e", cab hajxy mmäbögät. 24 Hix, minaambä wiinhømbähajxy; jaduñ mäwiñäts hajxy ñibiäda'aga'añii nebiä Criston; jaduñ mäwiñäts hajxy ñibiäda'aga'añii nebiä Diosqueexypän. Yajcähxø'øgaamby hajxy ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä nebiä cu'ug hajxy jaduñ wyiinhøønät; høxtä ja wiinhøønánañp hajxy je'ebä, ja'a Dios tøø wyiimbiiyyäbä. 25 Chaads mijts nnäma'ay jäguemiä. 26 Coo pøñ xñámá'awät: "Huug hix, jim wiädity pactuum", cab hajxy jim mnøcxät; o coo hajxy xñámá'awät: "Huug hix, jii by je'e yu'uçhtium", cab hajxy mmäbögät. 27 Cooç hñajty nwiimbida'añ, høøçh ja'a Diosqueexypä, jaduñ mäwiin quiähxø'øga'añ nebiä wädsucän. Wiinduhmyhagájphøch ja'a jäya'ayhajxy xyhixa'añ. 28 Tsipcøxp jaduñ jiada'añii nébiøch chaa nmäna'añ.

29 'Coo ja'a tsaächpä hñajty tøø ñajxnä, mänitiä hñajty wyiingoodsø'owa'añ; cabä po'o hñajty yhana'añ. Chaadsä madsa'a may quia'awa'añ; chaadsä tsajt chäyuyya'añ. 30 Mänitøch ja'a nhijxtahnd jim quiähxø'øga'añ tsajpootyp cooç hñajty nwiimbida'añ, høøçh ja'a Diosqueexypä. Mänitä jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt jio'owa'añ xiu-udsä'añ. Mänitøch hajxy xyhixa'añ cooç hñajty ngäda'aga'añ jocjooty. Diosmäjaaháamhøch jaduñ ngäda'aga'añ hajájjäp. 31 Mänitøch ja'a nmoonsä tsajpootypä nhane'ema'añ coo ween hajxy møc xiu'uxy xuuxthaam. Mänitøch ja'a nwiimbiiybähajxy xyajtu'ugmugaanä wiinduhmyhagajtpä.

32 'Tsøg ja'a tsø'ty jaduñ yajmäbáatäm nebiä piidsquepiän. Coo yhaabiädsømy, mänit hajxy mnajuø'øy coo pioodtägøøñä. 33 Jaduñ mäwiñäts je'e, coo ja'a tsø'ty hajxy jaduñ mhíxät, mänit hajxy mnajuø'owät cooç hñajty mobädajpä nwiimbida'añ. 34 Tøyhájtäts mijts nnäma'ay, cooç hñajty nwiimbida'añ, cajnä jäya'ayhajxy hñajty quiøxy ho'ogy, ja'a hajxy jäda'ahaty jugyhajpä. 35 Ja'a tsajtwiing jaduñ tägoyyaamb møødä naaxwiimbä. Tøjiadaamb jaduñ nébiøch cham nmädia'aguiän.

36 'Pero ni pøñ jaduñ quia'a najuø'øy mänaaxøø jiada'añii ni mäduhnajtä. Ni ja'a Diosmoonsä tsajpootypä hajxy quia'a najuø'øy. Ni høøçh nga'a najuø'øy, høøçh ja'a Dioshuung. Jagooyyä Dios jaduñ ñajuø'øy, ja'a nDeedyhájtäm.

37 'Cooç jaduñ nwiimbida'añ, høøçh ja'a Diosqueexypä, jaduñ mäwiñäts hñajty jiada'añii nebiä Noé jecy jiajtiän. 38 Cajnä Dios ja'a nøøgomdägoy hñajty quiexyñä. Jimä jäya'ayhajxy hñajty quia'y yhu'ugy, piøcy yhu'ugy, høxtä coo ja'a Noé hñajty tøø tiägø'øy barcojooty. 39 Ni mänit hajxy hñajty quia'a najuø'øyñä høxtä coonä ja'a nøøgomdägoy miejch. Mänit hajxy øjx chømdu'ubøgyii. Jaduñ mäwiñäts jiadaañäbä cooç hñajty nwiimbida'añ, høøçh ja'a Diosqueexypä. 40 Mänitxøø ja'a ya'adiøjc-hajxy hñajty nämetsc yhida'añ camjooty. Tu'ug hñajty yajnøcxa'añii; tu'ug hñajty yajmähmø'owa'añii. 41 Metscä to'oxiøjc-hajxy hñajty jioch. Tu'ug hñajty yajnøcxa'añii; tu'ug hñajty yajmähmø'owa'añii.

42 'Nähix hahixø'ø hajxy mhídät; cab hajxy mnajuø'øy mänaa ja'a mWiindsøn hajxy quiäda'aga'añ. 43 Jaduñ mäwiñäts ja'a cudøjc-hajxy, coo hajxy jaduñ ñajuø'owät mäduhnajtä ja'a mee'tspä miedsa'añ coods, jujcy hajxy jaduñ yhidät, y cabä mee'tspä hajxy jaduñ yajtøjtägø'owät. 44 Jaduñ mäwiñäts mijtspä, nähix hahixø'ø hajxy mhídät. Cábøch

mijts xñä'ägä najuó'owät mänáajoch jaduhñ ngäda'aga'añ, hөөч ja'a Diosquexypä.

⁴⁵ 'Ja'a moonsäwiindsón, je'edsä miämoonsä yajcaaby maa ja'a wyiindsón tiöjcän. Hoy jaduhñ coo ja'a wyiindsón miädia'agy miäböjcat, coo cuhwijy tiünät. ⁴⁶ Coo ja'a wyiindsón miédsät, jootcujc ja'a moonsä ñijiäw'owa'añii mädyii jaduhñ cudiuumb. ⁴⁷ Tøyhajtäts mijts nnäma'ay, jaduhñä moonsä piäda'aga'añii nebiä wyiindsónän jim maa ja'a wyiindsón tiöjcän, mäduhñtiä ja'a wyiindsón hänajty miöödä. ⁴⁸ Pero ja'a moonsä ca'a hoybä, je'eds jaduhñ mäna'anaamb cooc tyijy ja'a wyiindsón quia'a tsoj medsa'añ. ⁴⁹ Mänitä miämoonsä tiägö'owa'añ häyoowhijxpä. Mänitä mu'ugyjiäya'ay miöödtägö'owa'añ caabiä huucpä. ⁵⁰ Cabä wyiindsón jaduhñ yhuuc jahmiedsaannä coo wyiimbida'añ. Coo ja'a wyiindsón jaduhñ jiaančh médsät, ⁵¹ mänitäts ja'a craa hoyhoy quiumädowa'añ mөөdä miäga'awiindöybä. Mänit hajxy jio'owa'añ xiudsä'añ.

25

¹ 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa jaduhñ yajcähxö'oga'añ, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä pөc hu'ug tөө jiadyiijän. Jimä cäxyiidöjc ja'a jamiö'öd hajxy hänajty yhahixy. Nämajc hajxy hänajty. Candilcón hajxy hänajty yhahixy. ²⁻⁴ Nämägooxc-hajxy, cab hajxy hänajty nähix hahixö'ö tөө tiu'uböcy. Cabä guiaastä hajxy hänajty nä'ä tögö'öbä tөө jiuuy. Pero ja'a jiamioödhajxy ja'a jaac nämägooxpä, nähix hahixö'ö hajxy hänajty tөө tiu'uböcy mäböjpä. Nä'ä tögö'öbä ja'a guiaastä hajxy hänajty tөө jiuuy. ⁵ Coo ja'a jamiö'öd jaduhñ quia'a tsoj mejch, mänitä cäxyiidöjc-hajxy cөjx miaaho'ogy. ⁶ Coo quiuptsuhmdäjäöy, mänitä jäya'ay tu'ug yaaxy: "Xiidsä jamiö'öd miech; nөcx hajxy jөjcubaadö'ow." ⁷ Mänitä cäxyiidöjc-hajxy cөjx piädö'ögy. Mänitä quiandilhajxy quiuhdö'oxöy. ⁸ Mänit hajxy miänaañ, ja'a hajxy hänajty nähix hahixö'ö tөө quia'a tu'uböquiäbä: "Hөjtsä gaastä weeñtiä möoyäc; pi'idsaamb hөjtsä ngandil jaduhñ." ⁹ Mänit hajxy yhadsooy, ja'a hajxy hänajty nähix hahixö'ö tөө tiu'uböquiäbä: "Caj, ni jaduhñ quia'a mädöyhada'añ maa ja'a hөjtsөxpän. Nөcx hajxy jaduhñ ñijiuuyäxä maa tioogyiijän." ¹⁰ Mänit hajxy ñөcy juubiä. Mänitä jamiö'öd jaduhñ miejch. Ja'a cäxyiidöjc-hajxy gaastämөөdpä, mänitä jamiö'öd hajxy miöödtägöy tögooty. Mänitä tөjc hajxy yhagөөñä. ¹¹ Mänitä cäxyiidöjc-hajxy jia mejtsnä, ja'a gaastä hajxy hoy tөө jiuuyäbä. Mänitä hajxy jia cugapxöy: "Wiindsón, huuc yaghawa'ads hädaa tөjc." ¹² Mänit hajxy ñämaayyä: "Cábөch mijts jaduhñ nhixiä. Tөyhajt jaduhñ."

¹³ Coo ja'a Jesús jaduhñ miädiaacpädöy, mänit miänaañ:

—Jaduhñ hajxy mnibiäda'agöjät nähix hahixö'ö. Caj mijts mnajuö'oy mänáajoch nwiimbida'añ, hөөч ja'a Diosquexypä.

¹⁴ 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa jaduhñ yajcähxö'oga'añ, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä jäya'ay tu'ugpä. Nөcxaamb hänajty je'e wiingnaaxooty. Mänitä mioonsähajxy miöjyaaxy. Mänitä xiädö'öñ yajmämähmөөy.

¹⁵ Tu'ug jaduhñ yajmämähmөөy mägöoxmillón. Paady may miooyyä coo hänajty jiaty xädö'öñyajmayö'ow. Tu'ug jaduhñ yajmämähmөөyä tu'millón. Mänitä wiindsón tiu'uböjcy. ¹⁶ Jaaya'ay ja'a mägöoxmillón wiingpöjcäbä, yajtagöy jaduhñ niyhajtäbä. Yajmayöy ja'a xädö'öñ jaduhñ; mägöoxmillón jaduhñ jiaac paaty. ¹⁷ Jaanä jaduhñduhmbä, jaaya'ay ja'a mejtsmillón

wiingpójcäbä, mejtsmillón jaduhñ jiaac paaty. ¹⁸ Pero jaaya'ay ja'a tu'millón wiingpójcäbä, hoy ja'a jut jaduhñ tiajy. Mänitä wyiindsón xiädø'ñ hoy yú'tsänä jutjooty.

¹⁹ 'Cujecy ja'a wyiindsónhajxy miejstägajch. Mänit hajxy tiägøoyy cuentäyapädsømbä. ²⁰ Jayøjp jaaya'ay miejch ja'a mägooxmillón hänäjty tøø wyiingpóquiäbä. Mänitä wyiindsón miooyy cøxiä møødä mägooxmillón tøø jiaac páadiäbä. Mänit miänaañ: "Wiindsón, mägooxmillónhöch jaduhñ xmiooyy; chaads je'e møødä mägooxmillónhöch tøø njaac yajmayó'øyäbä." ²¹ Mänitä wyiindsón miänaañ: "Hoy miich jaduhñ tøø mgudiunñ. Wéeñtiøch miich nyajmämähmøoyy. Maas máyhøch miich ja'a xädø'ñ jaduhñ njaac mo'owa'añ neby jaduhñ mjaac yajmayó'øwät. Tøjtägø'øw tøgooty, ween nxooñdáacäm." ²² Mänitä craa jiaac mejch ja'a mejtsmillón hänäjty tøø wyiingpóquiäbä. Mänit miänaañ: "Wiindsón, mejtsmillónhöch jaduhñ xmiooyy; chaads je'e møødä mejtsmillónhöch tøø njaac yajmayó'øyäbä." ²³ Mänitä wyiindsón miänaañgumbä: "Hoy miich jaduhñ tøø mgudiunñ. Wéeñtiøch miich jaduhñ nyajmämähmøoyy. Maas máyhøch miich ja'a xädø'ñ jaduhñ njaac mo'owa'añ neby jaduhñ mjaac yajmayó'øwät. Tøjtägø'øw tøgooty, ween nxooñdáacäm." ²⁴ Mänitä craa jiaac tehñ miejch ja'a tu'millón hänäjty tøø wyiingpóquiäbä. Mänit miänaañ: "Wiindsón, nnajuøøbiøch coo miich hojioot mga'a møødä. Miich ja'a xädø'ñ jaduhñ mbaadaamby maa tøø mga'a tuñän. ²⁵ Páadyhöch hijty ndsähgø'øy. Páadyhöch ja'a xädø'ñ hoy nyu'u'ch naaxjutjooty. Huug hiz, chaads je'e." ²⁶ Mänitä wyiindsón yhadsooyy: "Caj miich hoy mgudiunñ. Mjaan'ch tehñ ñuux miich. Mnajuøøby miich jaduhñ coo'ch hojioot nga'a møødä, coo'chä xädø'ñ nbaada'añ maa'ch tøø nga'a tuñän. ²⁷ Páadyhöch nxädø'ñ jaduhñ cu xpiädaacä bancojooty. Jiiby cu miayøøoyy. Mänitøch nxädø'ñ cu xmiooyy møødä xädø'ñhuung." ²⁸ Mänitä hajxy ñämaayyä, ja'a hajxy jim tanaabiä: "Pøjcä yø'ø craa xädø'ñ hajxy tu'millón; mo'ow yø'ø craa hajxy ja'a majcmillónmøødpä. ²⁹ Pøñ may nä'ägä møød, maas may jaduhñ mio'owa'añii. Hanaxiä jaduhñ miøødhada'añ. Pero pøñ jaduhñ weeñtiä møød, pøgáañäxäp je'e mäduhñtiä miøødä. ³⁰ Yø'ø craa jaan'ch tehñ ñuuxpä, høxwijtspädsøñ hajxy hagogoodstuum. Jiiby jaduhñ jio'øwa'añ xiuudsa'añ."

³¹ 'Coo'ch jaduhñ ngädá'agät hanehmbä, høøch ja'a Diosquexypä, jimhöch jaduhñ nhäña'awa'añ maa ja'a hoyhäñaabiejtän ja'a yajxonbä. Quipxyhøch nmoonsä tsajpootypähajxy xmiøødcäda'aga'añ nägøxiä. ³² Mänitøch ja'a jäya'ayhajxy xwyiingumedsø'øwa'añ ja'a wiinduhmyhagajtpä. Mänitøch hajxy jaduhñ nyajwa'xa'añ nebiä meegän nebiä chiibän. ³³ Nbäda'agáambiøch näje'e maa'ch nhahooguiø'øjän, näje'e maa'ch nhanajtycø'øjän. ³⁴ Ja'a hajxy hijpä hahooguiø'ø, mänitøch hajxy nnäma'awa'añ: "Min hajxy yam; tøø'ch mijts nDeedy xwyiimbiy coo hajxy mhané'emät. Jequiän hajxy jaduhñ xwyiimbiyy, cajnä ja'a naaxwiin hänäjty yhädiunñ. ³⁵ Mänájøch hijty nyäho'ogyiijän, mänitøch hajxy xyajcaayy. Mänájøch hijty ndødsø'øyiijän, mänitøch hajxy xyajnöøhuucy. Mänájøch hijty nwädiitiän nebiä jäguembäya'ayän, mänitøch hajxy xyaghamejtstaacy. ³⁶ Mänájøch hijty wit hijty nga'a møødän, mänitøch hajxy xñähxojxy. Mänájøch hijty mba'amgo'na'ayän, ndsumyähäña'ayän, mänitøch hajxy hoy xquiuhixy." ³⁷ Ja'a hajxy hijpä hahooguiø'ø, mänit hajxy yhadsowa'añ: "Wiindsón,

mānaa hōjts miičh tōō nyajcay; mānaa hōjts miičh tōō nyajnōōhu'ugy; ³⁸ mānaa hōjts miičh tōō nyaghamejtsta'agy; mānaa hōjts miičh tōō nnāhxōxy; ³⁹ mānaa hōjts miičh hoy tōō nguhixy.” ⁴⁰ Mānītōch nhadsowa'añ: “Tōyhajt mijts nnāma'ay, coōch mijts ja'a njamiōōdhajxy tōō xñāxuu'tsä, hoy hajxy quia'a ja mōjtōjcä, jaduħn māwīnhōch tōō xñāxuu'tspä.”

⁴¹ 'Mānītōch hajxy nnāma'awa'añ ja'a hajxy hanajtycō'ōbä: “Jua'ads hajxy jim, mijts haxōōgtuum hijpä. Häda'ag hajxy jiihy maa ja'a jōōn mānaa quia'a pi'ichän. Paadiä jōōn tōō piäda'agyii, jiihiä mōjcu'uhajxy chaachpōga'añ. ⁴² Mānāajōch hijty nyāho'ogyiijän, cābōch hajxy xyajcaayy; mānāajōch hijty ndōdsō'oyiijän, cābōch hajxy xyajnoōhuucy; ⁴³ mānāajōch hijty nwäditiän nebiä jäguembāya'ayän, cābōch hajxy xyaghamejtstaacy; mānāajōch wit hijty nga'a mōōdän, cābōch wit hajxy xmioooyy; mānāajōch hijty nba'amgo'na'ayän, ndsumyhāña'ayän, cābōch hajxy hoy xquihixy.” ⁴⁴ Mānit hajxy miāna'ana'añ: “Wiindsōñ, mānaa hōjts miičh nga'a puhbejty; mānaa hōjts miičh nhijxy coo hānajty myāho'ogyii, coo hānajty mdōdsō'oyii, coo hānajty mwädity nebiä jäguembāya'ayän, coo wit hānajty mga'a mōōdä, coo hānajty mba'amgo'na'ay, coo hānajty mdsunyhāña'ay.” ⁴⁵ Mānītōch nhadsowa'añ: “Tōyhajt mijts nnāma'ay, coōch mijts ja'a njamiōōdhajxy tōō xquia'a näxuu'tsä, hoy hajxy quia'a ja mōjtōjcä, jaduħn māwīnhōch tōō xquia'a näxuu'tspä.” ⁴⁶ Yō'ōds hajxy jiihy häda'agaamb maa hajxy chaachpōga'añän cōjxta'axiōō. Pero pōnjātyhōch tōō nwiimbij, je'eds hajxy cōjxta'axiōō jugyhadaamb nebiä Dios jjugyhätian.

26

¹ Coo ja'a Jesús jaduħn miādiaacpādōōyy, mānit ñāmaayy ja'a jiamioōdhajxy:

² —Mnajuōōby hajxy jaduħn coo ja'a pascuaxōō cumaaxc yhadsumjō'owa'añ. Mānītōch hajxy xyajcō'ōdägō'owa'añ, hōōch ja'a Diosquexypä. Mānītōch hajxy xmiōjpahbeda'añ cruzcōxp.

³ Mānitä teedywiindsōñhajxy yhamugōōyy mōōdä ley-yajnahixōōbiähajxy mōōdä jäya'ayhajxy martuumāhajpä maa ja'a judiōshajxiän. Jim hajxy yhamugōōyy maa ja'a Caifās tiōjcän, ja'a hānajty mōjcuħdujtmōōdpä maa ja'a teedyhajxiän. ⁴ Mānit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy miādsät, neby hajxy jaduħn yaghō'ogät. ⁵ Mānit hajxy ñiñāmaayyä:

—Cab jaduħn yhooyä coo hajxy nmājtsämät ja'a xōōjooty coo ja'a cu'ughajxy ñä'ä haamhadät.

⁶ Jimä Jesús hānajty maa ja'a cajpt jaduħn xiōhatiän Betania, maa ja'a Simón tiōgootiän, ja'a hānajty tōō ñāhwa'ačhíjābä ja'a haxōōgpa'am. ⁷ Jimä Jesús hānajty quiaay, mānitä to'oxiōjc tu'ug miejch, perfumecōñ, ja'a jaančh tehñ chowbä. Mānitä Jesús ja'a perfume yajcuħda'xōōyyä. ⁸ Coo ja'a Jesús jiamioōdhajxy jaduħn yhiixy, cab hajxy jaduħn yhojiāwōōyy. Mānit hajxy miānaañ:

—Tii yō'ō perfume jaduħn coo yaghäyooyy. ⁹ Coo jaduħn cu tioo'cy, mānitä häyoobāya'ay jaduħn cu ñä'ägä puhbejty.

¹⁰ Coo ja'a Jesús jaduħn miādooyy, mānit miānaañ:

—Ca'a yō'ō to'oxiōjc hajxy mhadsipy. Ca'a yhaxōōgpä jaduħn tōō tiuñ maa ja'a hōōchcōxpän. ¹¹ Ja'a häyoobādōjc, homiānaajä mijts

jaduhñ xmiøødhida'añ; pero høøch, cáboch mijts jejcy nmøødhida'añ. ¹² Páadyhøch yø'ø to'oxiøjc perfume xyajcuhda'xøøyy, cooç mobädajpä nho'oga'añ. ¹³ Tøyhajtäts mijts nnäma'ay, homiaajä hädaa hogu-iaapy hädaa homiädia'agy hajxy yaghawa'xø'owät maa hädaa yaabä naaxwiinän, mänit hajxy jaduhñ miädia'aga'añ nébiøch yø'ø to'oxiøjc perfume tøø xyajcuhda'xø'oy. Jaduhñds yø'ø to'oxiøjc jiahmiedsa'añii.

¹⁴⁻¹⁵ Ja'a Jesús jiamiøødhajxy ja'a nämajmetspä, tu'ug hänajty xiøhaty Judas Iscariote. Mänitä Judas ja'a teedywiindsøn'hajxy hoy ñäma'ay:

—Mädúhñtiøch hajxy xmiäjüyät cooç ja'a Jesús hajxy nyajcø'ødägø'owät.

Mänitä Judas miooyä hii'xmajc plataxädø'øñ. ¹⁶ Mänit wyiin-mahñdyhajty nebiä Jesús yajcø'ødägø'owät.

¹⁷ Ja'a tehñ xiøøhadsuujø'ø hajxy hänajty quiuhdujthaty coo ja'a tsaj-caagy hajxy hänajty quiay ja'a ca'a tsoomiøødpä. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämejtsä. Mänit miäyajtøøwä:

—Maa hajxy ndsuugáayämät ja'a pascuaxøøjooty.

¹⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nøcx hajxy cajtooty maaç nmägu'ughajpä tiøjcän. Mänit hajxy mnämá'awät: “Nøñ højts nWiindsøn miäna'añ cooc tøø yhabáatäxä, y cooc højts yaa ndsuugaya'añ ja'a pascuaxøøjooty maa miich mdøgootiän.”

¹⁹ Mänit hajxy jiaanç cudiuuñ neby hajxy ñämaayyän. Mänitä jøø'xy hajxy yhädiuuñ.

²⁰ Coo quioodsøøyy, jimä Jesúshajxy hänajty quiay møødä nämajmetspä.

²¹ Mänitä Jesús miänaañ caaguiujc:

—Tøyhajtäts mijts nnäma'ay cooç mijts mjamiøød tu'jäya'ay xya-jcø'ødägø'owa'añ maaç nmädsipän.

²² Mänit hajxy jiootmadiägøøyy. Mänit hajxy tiägøøyy yajtøøbä:

—Wiindsøn, nej, høøch je'ejä.

²³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'aç tu'ugtexy xmiøødcaamiujpä, je'echäts jaduhñ xya-jcø'ødägø'owaamb. ²⁴ Jadúhñhøch njada'añ nhabeta'añ, høøch ja'a Diosqueyypä, nebiä Diosmädia'agy jaduhñ miäna'añän. Pero jaanç tehñ chaachpøgaamb jaaya'ay häyoobä ja'aç tøø xyhawaanø'øyäbä. Mejor häxøpy tøø quia'a miñ tøø quia'a ca'ay.

²⁵ Mänitä Judas miänaañ, ja'a hänajty tøø yhawaanø'øyäbä:

—Wiindsøn, nej, høøch je'ejä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Miiç je'e.

²⁶ Jimnä hajxy hänajty quiayñä, mänitä Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mänitä Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitä tsajcaagy qyijwa'xy. Mänitä jiamiøød miooyy. Mänit miänaañ:

—Cay hajxy; jaduhñ mäwiin hädaa tsajcaagy nébiøchä nni'x nébiøchä ngøpcän.

²⁷ Mänitä Jesús taza quionø'cy. Mänitä Dioscujú'uyäp yéjcumbä. Mänitä jiamiøød ja'a taza miooyy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Hu'ug hädaa vino hajxy nägøxiä.

Mänitä vino hajxy yhuucmujcy tu'ugtaza.

²⁸ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Jaduhñ mäwiin hädaa vino nébiøchä nnø'tiän. Hijxtahñd jaduhñ cooçhä jemyguiuhdujt nyajwiimbädsøma'añ cooçhä jäya'ayhajxy

may nnähho'tu'uda'añ, cooçh jaduñ nyajñahwa'adsaanä ja'a piojpä quiädieey. ²⁹ Pero nnämäabiøch mijts cooçh hädaa vino nga'a huuctägatsa'añ høxtä cóonøch hñajty tøø nho'ogy. Mänitøch mijts jaduñ nmøødhuucmujtägatsa'añ jim maachä nDeedy jaduñ yhane'emiän.

³⁰ Mänitä Dioshøy hajxy yhøøyy. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a Olivostunän. ³¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Hädaa coods, cábøch mijts ja'a nmädia'agy hajxy hoy xmiäbøgäänänä. Mänitøch hajxy jaduñ xñähgue'ega'añ. Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Nyagho'ogáambiøch ja'a meegcueendähajpä. Mänitä meeghajxy xii yaa ñøcxø'øwa'añ.” ³² Pero cooçh hñajty tøø njujypiøcy, mänitøch nnøcxø'øga'añ jim Galilea; mänit mijts høxhaam mnøcxa'añ.

³³ Mänitä Pedro miänaañ:

—Hoy miich hajxy nägøxiä xjia nähgué'egät, cábøch miich nnähgué'egät.

³⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyháthøch miich nnäma'ay, coo ja'a tseey hñajty quia'a ya'axyñä hädaa coods, tøø miich hñajty tägøøghooc mnijjogapxyii cóogøch tyjy jaduñ xquia'a hixiä.

³⁵ Mänitä Pedro miänaañ:

—Høyhøch miich näguipxy nja møødhó'ogät, cábøch jaduñ nniijogapxøøjät.

Jaduñ hajxy nägøxiä piamänaambä.

³⁶ Mänitä Jesúshajxy miehch maa hñajty xiøhatiän Getsemaní. Mänitä Jesús miänaañ:

—Yaa hajxy høxta'ag naaxwiin; nõcxyhøch jimhaamby nhuuc Diospa'ya'axy.

³⁷ Mänitä Jesús ja'a Pedro wioonøcxy hawiing møødä Zebedeo yhuung-hajxy nämetscä. Mänitä Jesús tiägøøyy jootmayhajpä hoyhoy. ³⁸ Mänit miänaañ:

—Jaanch tehñ jootmayhájpøch jaduñ. Jadúhnhøch nnijjiawø'oyii nebiä ho'ogaambän. Yaa hajxy mmähmø'øwät. Tsog hajxy jujcy hjítäm.

³⁹ Mänitä Jesús weeñtiä jiaac nõcxy. Mänit miägutscädaacy. Mänit Dyiospa'yaaxy:

—Teedy, miich mee'x, ca'a yhndijy jaduñ cu ndsaaçhpøjcy. Pero ca'a yhøøchä nguhdujt jaduñ nyajtunaamby; miichä mguhdujt nyajtunäänäm.

⁴⁰ Mänitä Jesús wyiimbijty maa ja'a nädägøøgpä hñajty tøø ñähgue'eguiän. Jim hajxy hñajty mia'ay coo ja'a Jesús jim miehch. Mänitä Pedro ñämaayyä:

—Nej, ni tu'horä hajxy jujcy mga'a hida'añä. ⁴¹ Jujcy hajxy mhídät. MDiospa'yá'axäp hajxy jaduñ nebiä møjcu'u hajxy jaduñ xquia'a jøjcapxø'øwät. Jia tsojpiä mjoothajxy jaduñ coo hajxy jujcy mhídät, pero ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy jaduñ ca'a mee'xtugaamb.

⁴² Ja'a miämetsc-hoocpä Jesús ñøcxy Diospa'yaaxpä:

—Teedy, miich mee'x, cábøch ndijy jaduñ cu ndsaaçhpøjcy. Pero ween miichä mguhdujt nyajtunäänäm.

⁴³ Mänit wyiimbijcumbä maa ja'a Pedrohajxiän. Tøø hajxy hñajty miaahó'cumbä. Jaanch tehñ mia'awaamb hajxy hñajty hanaxiä. ⁴⁴ Mänitä Jesús ñähguéeccumbä. Mänit ñøxcumbä miädägøøghoocpä Diospa'yaaxpä.

Mänit jaduhyä miänáangumbä. ⁴⁵ Mänit miéjtscombä maa ja'a Pedrohaxiän. Mänit miänaañ:

—Ma'awxä hajxy, poo'xxä hajxy. Tøøds je'e yhabaady cooçh hajxy xyajcø'ødägø'owa'añ maa ja'a cubojpä cugädieejäya'ayän, høøçh ja'a Diosquexyypä. ⁴⁶ Pädø'øg hajxy, jamds hajxy. Xiids je'e myiñ ja'a høøçh jaduñ xyegaambä.

⁴⁷ Mädiaacnä ja'a Jesús hänajty coo ja'a Judas miehch, ja'a Jesús hänajty tøø miøødwädítiäbä ja'a miämajmetspä. Jaançh tehñ miay ja'a jäya'ay hänajty miøødä, pujxtmøødpä, paxycappä. Ja'a teedywiindsøn hajxy jaduñ quejx møødä martuumädøjc. ⁴⁸ Ja'a Judas ja'a Jesús hänajty yegaamb. Tøø ja'a Judas ja'a jäya'ay hänajty ñäma'ay:

—Ja'a høøçh hänajty ndsu'xaambiä, je'eds hajxy mmádsäp.

⁴⁹ Mänitä Judas ja'a Jesús ñämejch. Mänitä yajpoo'xy. Mänit chu'xy. ⁵⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mägu'ughajpä, tiich xwia'ana'añ.

Mänitä Jesús hajxy miajch.

⁵¹ Mänitä Jesús jiamiøød ja'a piujxt jiuu'ty. Mänitä teedywiindsøn mioonsä tu'ug tiaatspujxtúutäxä. ⁵² Mänitä Jesús miänaañ:

—Cuyugø'ow yø'ø mbujxt. Pønjaty jaduñ pädø'p pujxthaam, jaanä pujxthaam yho'ogaambä. ⁵³ Nej, caj miich mnajuø'oyä, cooçh nDeedy jaduñ nnämä'awät cooçh ween xpiuhbety, mänitøch ja'a mioonsä tsajpootypä milhaam xyajnäguéxät. ⁵⁴ Pero cooçh jaduñ nnämä'awät, cabä Diosmädia'agy jaduñ tiøjiädät maa jaduñ myiñän cujaay cooçh jaduñ tsipcøxp njada'añ nhabeta'añ.

⁵⁵ Mänitä Jesús ja'a majiäya'ay ñämaayy:

—Pujxtmøød paxycap hajxy tøø mbädø'ogy. Jadúhnhøch hajxy tøø xmiach nebiä mee'tspän. Jabom-jabómhøch mijts hijty nyajnähixø'oy tsajtøgooty, y cábøch hajxy mänaa tøø xmiach. ⁵⁶ Pero páadyhøch jaduñ njaty nhabety, jaduñä Diosmädia'agy jaduñ tiøjiädät, nebiä Diosquexyypähajxy jecy quiujahyyän.

Mänitä Jesús jiamiøødhajxy quiøxy päyø'cy. Nidiuhmä Jesús jaduñ ñähgüecä.

⁵⁷ Mänitä Jesús yajmejtsä maa ja'a Caifás tiøjcän, ja'a møjcuhdujtmøødpä maa ja'a teedyhajxiän. Jimä ley-yajnähixøøbiähajxy hänajty tøø yhamugø'oy møødä martuumädøjc-hajxy. ⁵⁸ Ja'a Pedro, jäguemjuøøby hänajty pianøcy. Mänitä jii by tiägøøyy maa ja'a Caifás tiøjwiingän. Mänitä yhøxtaacy maa ja'a policiahajxiän. Yhixaamby hänajty je'e nebiä Jesús hänajty tiuna'añii.

⁵⁹ Ja'a Jesús, tøø hänajty yajtøjtägø'oyii maa ja'a teedywiindsøn hajxy hänajty tøø yhamugø'oyän møødä ley-yajnähixøøbiähajxy møødä møjtøjc-hajxy. Jii by hajxy hänajty wyiinmahñdyhaty nebiä Jesús hajxy jaduñ ñähøønø'owät, hoy jaduñ quia'a ja tøyyä, nebiä Jesús hajxy jaduñ yajyagho'ogøøjät. ⁶⁰ Pero cabä tøyhajt hajxy piaaty, hoy jäya'ay maa jia wi'i ñähøønøøyy. Mänitä hønndaacpä metsc piädsøømy. ⁶¹ Mänit hajxy miänaañ:

—Nøm yø'ø craa miänaañ coogä Diostøjc jaduñ yajma'ada'añ; mänitäc cumaaxc wiingpä yajpädø'ogáangumbä.

⁶² Mänitä teedywiindsøn tiänaayø'cy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Nej, caj mhadsowa'añä. Tii hajxy jaduñ coo xñäxø'owø'oy.

⁶³ Pero cabä Jesús waamb ñä'ä mänaañ. Mänitä teedywiindsõn miänáangumbä:

—Ja'a Dioscõxpä miich ja'a tõyhajt myégät; højts hawáanác pø tõyhajt jadhun coo miich ja'a Dios tøø xquiexy, coo ja'a Dios xyHuunghaty.

⁶⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tõyhajt jadhun nej miich mmäna'añän. Jadúhnhøch mijts nnämaabiä, høøch ja'a Diosquexypä, cooch hajxy xyhixa'añ hãña'a maa ja'a Dios yhahooyhaampiän, ja'a mäjaamøødpä; y cooch jadhun nmänajtägatsa'añ jocjooty.

⁶⁵ Mänitä teedywiindsõn ja'a wyit quiøø'ch. Paady quiøø'ch coo hánajty yhawa'anda'agy. Mänit miänaañ:

—Tøø hädaa craa quiapxtägoy ja'a Dioscõxpä. Tii testigo hajxy njaac wáanämät. Hamdsoo hajxy tøø mmädoy nej tøø quiapxtägoyyän. ⁶⁶ Neby hajxy mmäna'añ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Tøø jadhun quiapxtägoy ja'a Dioscõxpä; ween yho'ogy.

⁶⁷ Mänitä Jesús wyiingudsujøøyyä. Mänit wiojpä. Mänit wyiingu-goxøøyyä. ⁶⁸ Mänit ñämaayyä:

—Pø tõyhajt jadhun coo Dios tøø xquiexy, najuø'ow pøn tøø xquioxy.

⁶⁹ Jimnä ja'a Pedro hánajty yháña'ay tõjwiing. Mänitä Pedro ñámejtsä to'oxymoonsä tu'ug. Mänit ñämaayyä:

—Miich ja'a Jesús hijty mmøødwädijpy, túhmäts, ja'a Galileatsohmbä.

⁷⁰ Mänitä Pedro ñijjogapxä maa ja'a jäya'ayhajxiän:

—Pätiidä jadhun mnä'ä mädiaacypy.

⁷¹ Tøjpädsømáannäp ja'a Pedro hánajty, mänit yhíxägumbä ja'a to'oxymoonsä tu'ug. Mänitä moonsä ñämaayy ja'a hajxy hánajty jimnä:

—Yøø mixy ja'a Jesús hijty møødwädijp ja'a Nazarettsohmbä.

⁷² Jadähooç ja'a Pedro ñijjogapxä:

—Tõyhajt, cábøch ja'a craa nhixiä.

⁷³ Mänitjuøøby ja'a Pedro ñämáayyägumbä, ja'a hajxy hánajty jimnä:

—Tõyhajt jadhun coo miich ja'a Jesús hijty mmøødwädity; jadhun miich mmädiaacpä nebiä Galileatsohmbän.

⁷⁴ Mänitä Pedro miänaañ:

—Pø cábøch tõyhajt nmädia'agy, wéenhøch ja'a Dios jadhun xya-jcumädoy. Cábøch ja'a craa nhixiä.

Tuunä ja'a Pedro jadhun ñä'ä mänaañ, mänitiä tsee yaa xy. ⁷⁵ Mänitä Pedro quiøxy jahmiejch nebiaty ja'a Jesús hánajty tøø miäna'añän: “Ca-jnä ja'a tsee hánajty ya'axy, tøø miich hánajty tägøøghooç mnijjogapxyii cóogøch tyijy xquia'a hixiä.” Mänitä Pedro jim chohñ. Mänit tiägøøyy jøøbiä hoyhoy.

27

¹ Coo jioðøøyy, mänitä teedywiindsõnhajxy quiøyquiapxytiuuñ møødä martuumädøjc-hajxy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. ² Mänitä Jesús hajxy cø'øxoch hoy yajcø'ødägø'øy maa ja'a Poncio Pilatän, ja'a hánajty tuumbä gobernador.

³ Ja'a Judas ja'a Jesús hánajty tøø yhawaanø'øy. Coo ja'a Judas yhiijy coo ja'a Jesús hánajty yagho'oga'añii, cabä jioot jadhun ñä'ä møc-hajty. Mänitä hii'xmajcpä plataxadø'øñ hoy yajwiimbity maa ja'a teedywi-indsõnhajxiän, maa ja'a martuumädøjc-hajxiän. ⁴ Mänit miänaañ:

—Tøøch jaduhñ ngädieey coočhä craa ho'cøøc tøø nhawaanø'øy, ja'a cajpä pojpä cädieemiøødpä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ca'a yhojts ngüeendä yø'øduhñ. Miičh mgüeendä yø'øduhñ.

⁵ Mänitä Judas ja'a xädø'øñ ñajtsxäbapøøyy jii by tsajtøgooty. Mänit hoy ñiyo'tøøyyänä.

⁶ Mänitä teedywiindsøn ja'a xädø'øñ hajxy pyiwø'cy. Mänit hajxy miänaañ:

—Cab hädaa xädø'øñ hajxy hawiinmats nbädäacämät maa ja'a xädø'øñ hajxy quiuvoxø'øyän, je'leguiøxpä coo jäya'ay jaduhñ tøø tioogyii ho'cøøc.

⁷ Mänit hajxy quiuojyquiapxytiuuñ coo ja'a naax hajxy hänäjty jiuuya'añ, ja'a xøhajpä Tu'tspojtstaact, ja'a xädø'øñhaam ja'a Judas hänäjty hoy tøø ñajtsxäbapø'øyäbä. Je'e hajxy hänäjty wia'ana'añ cabäsantä maa ja'a jäguembäjäya'ayhajxy ñaaxtägø'øwät. ⁸ Coo ja'a naax hajxy jaduhñ jiuuuy ja'a xädø'øñhaam ja'a Judas hänäjty hoy tøø ñajtsxäbapø'øyäbä, paady jaduhñ xiøhaty Nø'ñaax høxtä jäda'anäbaadyñä. ⁹ Jaduhñdsä tiøjiajty nebiä Jeremias jecy miänaañän, ja'a Diosquexyä: “Mänitä plataxädø'øñ hajxy miooyy hii'xmajc (nebiä judiøshajxy tøø ñägaxiän).” ¹⁰ Mänitä tu'tspojtstaact hajxy hoy jiuu nebiøch ja'a Dios tøø xyhane'emiän.”

¹¹ Mänitä Jesús yajmejtsä maa ja'a gobernadorän. Mänit miäyajtøøwä:

—Nej, miičh ja'a judiøshajxy xguiobiernähajpä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ nej miičh mmäna'añän.

¹² Mänitä Jesús ñähwaambejtä ja'a teedywiindsøñhajxy møødä martu-umädøjc-hajxy. Pero cabä Jesús waamb ñä'ägä mänaañ. ¹³ Mänitä Pilato miänaañ:

—Nej, caj miičh jaduhñ mmädoyyä nebiaty hajxy jaduhñ xñänómiänä.

¹⁴ Pero cabä Jesús ñä'a hadsooyy; paadiä gobernador jiaančh tehñ yagjuøøyy. Cab hänäjty ñajuø'øy nebiaty jaduhñ wyiinmahñdyhadät.

¹⁵ Jaduhñdsä gobernador hänäjty quiuhdujthaty coo ja'a tsumyjjäya'ay hänäjty tu'ug yhoxmach xøøjooty pøn ja'a cu'ug jaduhñ ñänómäp coo yhoxmadsøøjät. ¹⁶ Jii biä craa hänäjty tu'ug chumyčhänä'ay ja'a xøhajpä Barrabás. Tøø ja'a Barrabás xiøø hänäjty wyi'i wia'xy. ¹⁷ Coo ja'a cu'ughajxy hänäjty tøø quiøxy hamugø'øy, mänitä Pilato yajtøøyy:

—Pøn mijts jaduhñ mnänøømby coočh nhøxmádsät, Barrabás tögä ja'a Jesús ja'a Cristohajpä.

¹⁸ Ñajuøøbiä Pilato hänäjty coo ja'a Jesús jaduhñ yajcø'ødägøøyyä je'leguiøxpä coo ja'a quiuhdujt hänäjty quia'a yajmädsójcäxä.

¹⁹ Jimnä ja'a Pilato hänäjty yhäña'ayñä maa hänäjty tiuñän, mänitä Pilato quiapxyñäguejxä ja'a tio'oxiøjcäm: “Cab jaduhñ cu mdsaačhtiuuñ; hoyhäna'c yø'øduhñ. Tøøch haamyquioods haxøøg nguma'ay yø'øgøxpä.”

²⁰ Mänitä teedywiindsøn ja'a cu'ug hajxy jiojcapxøøyy coo ween hajxy miäna'añ coo ja'a Barrabás yhoxmadsøøjät, y coo ja'a Jesús yagho'ogøøjät.

²¹ Mänitä gobernador ja'a cu'ug miäyajtøøgumbä:

—Mädyii häna'c mijts mnänøømby coočh nhøxmádsät.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Barrabás.

²² Mänitä Pilato yajtøøyy:

—Ja'a Jesúsäts, ja'a xøhajpä ja'a Cristo, nebiøch je'e ndúnät.

Mänit hajxy nägøxiä yhadsooyy:

—Møjpahbet cruzcøxp.

²³ Mänitä Pilato miänaañ:

—Tii haxøøgpä jaduñ tøø tiuñ coo jaduñ yagho'ogóøjät.

Mänit hajxy jaduñ yáaxcumbä:

—Møjpahbet cruzcøxp.

²⁴ Coo ja'a Pilato jaduñ yhijsy coo ja'a cu'ughajxy hänäjty quia'a mädowa'añ, coo hajxy maas hanaxiä yhaamhada'añ, mänitä nøø yu-jwaañ. Mänit quiø'øbujy cu'ugwiinduum. Mänit miänaañ:

—Ca'a yhøøch jaduñ mänaamb coo yø'ø hoyhäna'c jaduñ yagho'ogóøjät; mijts jaduñ mänaamb.

²⁵ Mänitä cu'ughajxy nägøxiä miänaañ:

—Tøyhajt jaduñ. Højts jaduñ mänaamb møød højts nnøøx møød højts nmajc.

²⁶ Mänitä Pilato ja'a Barrabás yhøxmajch. Mänitä Jesús yajwojpa. Mänit yajcø'ødägøøyy coo nøcxy miøjpahbedyii.

²⁷ Mänitä Jesús yajnøcxä ja'a gobernador soldadohajxy. Mänitä Jesús jiu-hbigøøyyä ja'a soldadohajxy nägøxiä. ²⁸ Mänitä wyit yajtsíjjäxä. Mänitä tsaptswit yajpägøøyyä. ²⁹ Mänitä haptycoronä piädaacä maa ja'a quiuhduumän. Mänitä paxy yajcø'øgabøøyyä yhahooyhaampiäcø'ø. Mänit wyiinjjädaacä. Mänit wyiingapxpejtä:

—¡Viva ja'a judíos ja'a guiobiernähajxy, viva!

³⁰ Mänitä Jesús wyiingutsujøøyyä. Mänitä paxy piójcäxä. Mänit wiojpa quiuhduum. ³¹ Coo yhuuc wiingapxpéjtäbä, mänit tsaptswit yajtsíjjägumbä. Mänit yhamdsoo wit yajpägøøyyägumbä. Mänit yajnøcxänä maa hänäjty miøjpahbeda'añiijän.

³² Tu'haamnøcxpä jäya'ay hajxy tu'ug jiojcubaadøøyy ja'a Cirenetsohmä. Simón hänäjty xiøhaty. Mänitä Simón ja'a cruz hadsip yajcajtsoowä.

³³ Mänit hajxy miejch maa jaduñ xiøhatiän Gólgota. Je'eduhñ ñänøømby: “Maa ja'a ho'ogyjiäya'aguiopc ñähgäda'aguian.” ³⁴ Mänitä Jesús tsaatyñøø jia yaghuucä ja'a jaanč tehñ tiahmbä. Coo jaduñ yhuucmajch, cab jaduñ chojcy.

³⁵ Mänitä Jesús miøjpahbéjtänä cruzcøxp. Mänitä soldadohajxy yhäyø'cy dadoshaam nebiä Jesús ja'a wyit hajxy yajwá'xät. Jaduñdsä tiøjiajty nebiä Diosquexypä jecy miänaañän: “Dadoshaam hajxy yhäyø'cy nébiøch nwit hajxy jaduñ xyajwá'xät.” ³⁶ Mänitä soldadohajxy jim yhøxtaacy nebiä Jesús hajxy jaduñ wyiinhäñä'awät. ³⁷ Mänit hajxy jim yuugjahy cruzcuhduum tiiguøxp ja'a Jesús coo tøø miøjpahbedyii: “Jesús hädaa, ja'a judíos guiobierno hajxy.”

³⁸ Jimä mee'tspä metsc miøjpahbéjtäbä. Cujc ja'a Jesús miähmøøyy, tu'ug hanajtyhaamby, tu'ug hahooyhaamby. ³⁹ Ja'a jäya'ayhajxy hänäjty najxpä, wyl'i wyiingapxpejpy hajxy hänäjty møød hajxy hänäjty wyl'i quiuhjägøñ. ⁴⁰ Jaduñ hajxy hänäjty ñiñäma'ayii:

—Ja'a, miich jaduñ mänaañ coo mahñdy ja'a tsajtøjc myagjida'añ, y cumaaaxc mahñdy mhädiuna'añ wiingpä. Niyajmänacóøjät's hamdsoo pø tøyhajt jaduñ coo miich Dios xyHuunghaty.

⁴¹ Jaduñ ja'a teedywiindsøñhajxy piämänaambä møødä ley-yajnähiøøbiähajxy, møødä fariseoshajxy, møødä martu-umädøjc-hajxy.

42 —Tøø jaduhñ yhuuc wi'i miäyajnähwa'ačh, y caj hamdsoo ñiyajnähwa'adsa'añii. Pø tøyhajt jaduhñ coo jaduhñ guobiernähaty maa ja'a judíoshajxiän, ween jaduhñ hamdsoo ñiyajmänaqyii cruzcøxp neby højts jaduhñ nmäbøjcämät. 43 Jaduhñ tøø xnämáayyäm coo yHuunghadyii ja'a Díosäm y coo ja'a Dios jaduhñ cwieendähada'añ. Pø tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios jaduhñ jiaanč tsoey, ween jaduhñ yajnähwa'ačh.

44 Jaduhñdsä mee'tspähajxy piamánaambä, ja'a hajxy jim møjpahbetypä cruzcøxp.

45 Mänitcujyxiøø ja'a naaxwiimbä wyiingoodsøoyy. Tägøøghorä jaduhñ yhjity wiingoods. 46 Mänitmänacyxiøø ja'a Jesús møc yaaxy: “Elí, Elí, lama sabactani”, je'eduhñ ñänøømby: Dios mee'x, Dios mee'x, tiich jaduhñ coo tøø xñajtshixø'øy.

47 Ja'a hajxy hánajty jim wi'i tiänaabiä, coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Elías yø'ø craa jaduhñ jia wi'i miøjyaaxyp.

48 Mänit tu'jäya'ay xo'od hoy quioñ päyø'øguiä. Mänit quiumadsøoyy ja'a tsaatyñøøxunjooty. Cøjx je'e chomø'øy. Mänit paxy yagjøjwøøonøoyy ja'a xo'od. Mänitä Jesús yaghaguubøoyyä neby jaduhñ miüugät. 49 Mänitä häna'c-hajxy wiingpä miänaañ:

—Huug hahixnä, ween yhuuc cähxø'øgy pø minaambä Elías yajnähwa'adsa'añ.

50 Mänitä Jesús jadähooc møc yáaxcumbä. Mänit yho'nä. 51 Mänitä tsajtøjc-hadøødiuc quioø'tswa'xy cujjiä. Cøxp jaduhñ quioø'tsohñ. Mänitä hujx ñajxy. Mänitä tsaä jaduhñ wia'xy. 52 Mänitä ho'ogyjiäya'ajiut may yhawaach. Mänitä ho'ogyjiäya'ayhajxy may jiuypiojcy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty tøø miäbøquiäbä. 53 Coo ja'a Jesús hánajty tøø jiuypiojcy, mänitä ho'ogyjiäya'ayhajxy yhawa'adspädsøømy, ja'a hajxy hánajty tøø jiuypiojcy. Mänit hajxy quiajptägøøyy Jerusalén. Jim hajxy jaduhñ yhiixä nämay.

54 Jimä soldadowiindsøn ja'a Jesús hánajty cwieendähaty møødä soldadohajxy. Coo ja'a tsø'ty hajxy jaduhñ yhiixy, mänit hajxy jiaanč tehñ chähgøoyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Tøyhajtäm hijty coo hädaa craa hijty Dyioshuungä.

55 Jimä tajjäya'ay ja'a Jesús hajxy hánajty wyi'i ñäheebø'øy jäguemduum. Jimä Jesús hajxy hánajty tøø piadsoon Galilea. Tøø hajxy hánajty piuhbety. 56 Jimä María hánajtypä ja'a Magdalatsohmä, møødä María ja'a Jacobo tiajhajxy, møødä Zebedeo tio'oxiojcy. 57 Coo quioodsøoyy, mänitä mäyøøjäya'ay tu'ug miejch, ja'a xøhajpä José. Jim hánajty choon Arimatea. Pianøcxäbä ja'a Jesús miädia'agy hánajty je'e. 58 Mänitä José ja'a Pilato cuhdujt hoy miäyujwa'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ay yajmänácät cruzcøxp. Mänitä José ja'a cuhdujt miooyy. 59 Mänit jaduhñ yajmänajcy. Mänitä poobwit yajnähbijty. 60 Mänit jaduhñ jii by piädaacy tsaajutjooty ja'a naamdajypä. Paadiä José ja'a tsaajut hánajty tøø yajtajyii, jii by hánajty piäda'aga'añii coo hánajty tøø yho'ogy. Mänitä tsaajut yhähamoomtägøoyy tsaahaam maa ja'a Jesús hánajty tøø ñaaxtägø'øyän. Mänitä José wyiimbijty. 61 Jimä María Magdalatsohmähajxy miähmøoyy møødä María tu'ugpä. Jim hajxy hánajty yhäñ'ay maa ja'a Jesús hánajty tøø ñaaxtägø'øyän.

62 Viernes ja'a Jesús jaduhñ yho'cy. Cujaboom ja'a teedywiindsøn hajxy miejch maa ja'a Pilatän møødä fariseoshajxy. 63 Mänitä Pilato ñämaayyä:

—Miičh mǝjteedy, ja'a craa häxǝy hó'cäbä, tǝǝ hijty miäna'añ cooc tyjy cumaaꝥc hijty jiuypioꝥga'añ. Pero nä'ä hǝhndaac jaduñ. ⁶⁴ Entonces, quex ja'a soldado jim maa tǝǝ ñaaxtägǝ'yän, jaduñ hajxy jaduñ jim yhadänä'awät jadu'tsuhm. Jaduhñdsä Jesús miägu'ughajpä ja'a ñaaxni'x hajxy nõcxy quia'a yajpädsǝmǝ. Jaduhñdsä cu'ug hajxy quia'a nämá'awät cooc tyjy tǝǝ jiuypioꝥcy. Maas hanaꝥiä hajxy jaduñ cu yhǝhndaacy quejee ja'a Jesús hijty yhǝhnda'aguiän.

⁶⁵ Mäniä Pilato miänaañ:

—Xiidsä soldadohajxy. Ween hajxy jim nõcxy yhadäna'ay neby jaduñ quia'a pädsǝmǝt.

⁶⁶ Mäniä soldadohajxy jim quiejxä hadänaabiä. Mäniä tsaa hajxy xiǝǝjǝy ja'a jim hämoomnaabiä maa ja'a tsaaajuthaawän. Mäniä hajxy jim miähmǝy.

28

¹ Cujaboom näxǝǝ jopyñä, mäniä María Magdalatsohmä jim miejch maa ja'a Jesús hänajty tǝǝ ñaaxtägǝ'yän mǝǝdä María tu'ugpä. ² Mäniä hujx mǝc ñajxy. Jimä Dios ja'a mioonsä hänajty tu'ug tiäna'ay. Tsajpootyp hänajty tǝǝ chooñ. Mäniä tsaa jǝhämoomy ja'a hijty hijpä juthaguum. Mäniä yhǝxtaacy tsaanähgǝp. ³ Jaanč tehñ yhaamñ hänajty je'e. Jaanč tehñ pioob ja'a wyit hänajty. ⁴ Coö ja'a soldado ja'a Diosmoonsä hajxy yhijxy, mäniä hajxy tiägǝy tsäyubiä. Jaanč tehñ chähgǝby hajxy hänajty. Mäniä hajxy quidaay. Jaduhñ hajxy miähmǝy nebiä ho'ogypiän. ⁵ Mäniä María hajxy ñämaayä ja'a Diosmoonsäm:

—Ca'a hajxy mdsähgǝ'y. Nnajuǝbiǝch jaduñ coö ja'a Jesús hajxy mhǝxta'ay, ja'a hijty tǝǝ miǝjpahbedyijäbä. ⁶ Cabä jii; tǝǝ jiuypioꝥcy neby hijty tǝǝ miäna'añän. Min hajxy huug hiꝥ maa tǝǝ ñaaxtägǝ'yän. ⁷ Coö hajxy jaduñ mhíxät, mäniä miägu'ughajpä hajxy nõcxy paquiä mhawaanä coö jaduñ tǝǝ jiuypioꝥcy, coö jaduñ ñǝcxǝ'ǝga'añ Galilea. Jim hajxy jaduñ mbaada'añ. Jaduhñhǝch mijts nhawaanäm.

⁸ Mäniä María hajxy hoy yhiꝥ paquiä maa ja'a Jesús hänajty tǝǝ ñaaxtägǝ'yän. Jíibädä hajxy chähgǝ'y, jíibädä hajxy xioonda'agy. Mäniä miägu'ughajpä hajxy hoy yhawaanä päyǝ'ǝguiä. ⁹ Tu'haamnǝcxpä ja'a Jesús ñägüehxtǝ'y. Mäniä María hajxy yajpoo'xä. Mäniä Jesús hajxy wyiingumedsǝy. Mäniä hajxy tiecymiämänenǝy. Jaduhñ hajxy wyiingudsähgǝy. ¹⁰ Mäniä hajxy ñämaayä:

—Ca'a hajxy mdsähgǝ'y. Nǝcxhǝch ja'a nmägu'ughajpä hajxy hawaanäc coö hajxy jim ñǝcxät Galilea, cooçh hajxy jim xpiaada'añ.

¹¹ Coö ja'a María hajxy hänajty tǝǝ wyiimbity maa ja'a Jesús hänajty tǝǝ jiuypioꝥquiän, mäniä soldadohajxy näje'e ñǝcxy cajpooty, ja'a hajxy hänajty tǝǝ yhadäna'ayäbä. Mäniä teedywiindsǝñ hajxy hoy yhawaanä nebiaty hajxy hänajty tǝǝ yhiꝥ. ¹² Mäniä teedywiindsǝñ hajxy hoy miǝǝdmädia'agy ja'a martuumädǝjç-hajxy neby hajxy jaduñ quiojyquiapxytiünät. Mäniä soldado xädǝ'ǝñ hajxy may miooyä. ¹³ Mäniä soldadohajxy ñämaayä:

—Jaduñ hajxy mmänä'anät coö hajxy coods mmaaho'cy, y coö ja'a Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy hoy yajpädsǝmyii. ¹⁴ Y coodsä gobernador jaduñ miädoyhädät, hǝjts jaduñ nyajmäbǝgäp. Jaduhñ hajxy xquia'a capxpäädät.

¹⁵ Mänitä soldado ja'a xädø'õñ hajxy wyiingpøjcy. Mänit hajxy hoy jiatcø'øy neby hajxy hānajtý tøø ñāma'ayiiñ. Jaduhñdsä judiøshajxy miādia'agyñā høxtā jāda'anābaadyñā.

¹⁶ Mänitā Jesús miāgu'ughajpāhajxy jim ñøcxy Galilea, ja'a nāmajtu'ugpā. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a tunān maa ja'a Jesús hānajtý tøø ñāgapxiān. ¹⁷ Coø ja'a Jesús hajxy yhiixy, mänit hajxy wyiingudsāhgøøyy, hoy hajxy hānajtý nāje'e quia'a ja mābøcy hamuumdu'joot. ¹⁸ Mänit hajxy wyiingumedsøøyyā. Mänit hajxy ñāmaayyā:

—Tøøchā Dios cuhdujt cøxiā xmio'oy jim tsajpootyp, møød hādaa yaabā naaxwiin. ¹⁹ Nøcx hajxy wiinduhmyhagajpt. Yajwiingapxø'øw hajxy nébiøch nmādia'agy hajxy xmiābøjcāt. Jaduhñ hajxy myajnābētāt ja'a Diosteedycøxpā, møødā høøchcøxpā, møødā Dioshespíritucøxpā. Høøch ja'a Dios xyHuunghajp. ²⁰ Jaduhñ hajxy myajnāhixø'øwāt coø hajxy jaduhñ miābøgāt nebiātyhøch mijts tøø nhane'emiān. Mjah-miēdsāp hajxy jaduhñ coøch mijts nmøødhida'añ cøjxta'axiøø høxtā coonā naaxwiimbā wyiimbidāt.

San Marcos

¹ Jaduhnä Diosmädia'agy chohnnda'agy ja'a Jesucristocøxpä, neby jiajty, neby yhabejty. Dioshuungä Jesucristo je'eduhn.

² Jaduhn jim cujaay myiñ nocyjiooty, ja'a Isaiás jecy quiujáhyyäbä. Ja'a Isaiás, je'e ja'a Diosmädia'agy jecy yajwa'x. Jaduhnä Dios ja'a yHuung jecy ñämaayy:

Huuc mäadow, chámhøchä nguguexy nguejxø'øga'añ maa miich mnøcxø'øwa'añän.

Je'e ja'a mädia'agy nøcxy yajwa'xa'añ coo miich jim nøcxy mwäditaambä.

³ Mänitä Dios jiaac mänaañ:

“Pactúumhøchä nguguexy nøcxy wiädita'añ. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhn miädoyhada'añ coo ja'a wiingapx jøjcapxøøbiä jim tøø quiäda'agy pactuum,

mänit hajxy nøcxy wyiingapx jøjcapxø'øwa'añii coo ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'ød,

coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy miäböjcat, ja'a hajxy mWiindsønhadambiä.”

Ja'a Juan jaduhn nänøømä, ja'a hänäjty mäyajnäbetaambä.

⁴⁻⁵ Mänitä Juan je'e jiaanč tägøøyy mäyajnäbejpä jim jäguemduum, maa ja'a møjnøø hänäjty xiøhatiän Jordán. Mänitä jäya'ayhajxy may miejch maa ja'a Juan hänäjtiän. Jim hajxy hänäjty choon maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Judea, møød jim maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Jerusalén. Mänitä Juan ja'a cu'ug tiägøøyy yajwiingapxøøbiä coo hajxy ñäbétat, weenä jiootä wyiinmahñdy hajxy yajtagach. Jaduhnä Dios ja'a piojpa quiädieey hajxy yajnahwáatsät. Mänitä cu'ugä piojpa quiädieey hajxy ñägapy. Jaduhn hajxy hänäjty miäna'añ cooc ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy hänäjty ñajtshixø'øwa'añ. Mänit hajxy ñäbejnä.

⁶ Ja'a Juan, camellopøjt hänäjty wyithajpy. Wajhac hänäjty wiøønhajpy. Mu'u hänäjty chu'uchhajpy. Møjtsinnøø hänäjty yhu'ugyhajpy. ⁷ Mänitä Juan ja'a cu'ug yajwiingapxøøyy: “Jímhøchä njamiøød tu'ug jiaac medsa'añ yajwiingapxøøbiä. Maas mäjaamøød je'e miedsa'añ quejeech høøch. Cábøch cuhdujt jaduhn njaty møødä nebiä cuhdujt je'e miøødän, ja'a jaac medsaambä. ⁸ Coo mijts nyajnäbejty, nøøhaam mijts nyajnäbejty. Pero ja'a jaac minaambä, Dioshespírituhaam hajxy jadähooc xyajnäbejtägatsa'añ.” Jaduhnä Juan miänaañ.

⁹ Cujequiä Jesús jim miejch maa ja'a Juan hänäjty miäyajnäbetiän, jim maa ja'a møjnøø hänäjty xiøhatiän Jordán. Jimä Jesús hänäjty tøø choon maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret, jim maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Galilea. Mänitä Juan ja'a Jesús yajnäbejty. ¹⁰ Tuunä Jesús ñä'a tø'ødspädsøømy, mänit yhjxy coo ja'a tsajt yhawaach. Mänitä Jesús ja'a Dioshespíritu yhjxy coo hänäjty ñägäda'agyii nebiä paloman. ¹¹ Mänitä Dios jim quiuhgapxnajxy tsajpootyp. “Høøch miich tu'uquiä nHuung-hajpy. Miich njaanč tehñ chojpy. Miich njaanč tehñ quiumaaby.” Jaduhnä Jesús ñämaayyä.

¹² Mänitä Jesús miødhajtä pactuum ja'a Dioshespíritu. ¹³ Mänitä Jesús jim piuhwaatsä. Nidiuhm jim miähmøøyy. Jagooyyä animalhajxy hänäjty jim wiädity. Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a møjcu'ugong. Mänitä

Jesús jia tägøøyyä jøjcapxøøyyäbä. Juxychägui'xxøø ja'a Jesús jim̄ yhi-jty jäguemduum. Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a Diosmoonsähajxy ja'a jim̄ tsajpootypä. Mänitä Jesús piuhbejtä.

¹⁴ Ja'a Juan, cujegy je'e chuumä, mänitä Jesús jim̄ ñøcxtägajch Galilea. Mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy yajwi-ingapxøøbiä ja'a Diosmädia'agy cooc hänajty yhabaatnä coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa hänajty yajcähxø'øga'añ. ¹⁵ “Habáatnäp jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øga'añ. Paadiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcat. Weenä mjootä mwiinmahñdy hajxy myajtägach. Weenä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'øy.” Jaduhñä Jesús miänaañ.

¹⁶ Cujequiä Jesús tiägøøyy wädijpä maa ja'a mejy hänajty xiøhatiän Galilea. Jim̄ hänajty wiädity mejypia'a, mänitä jäya'ay metsc yhi-jxy, ja'a Simón møødä piuhya'ay Andrés. Hacxmats ja'a Simónghajxy hänajty tiuunghajpy. Jiibiä yhacxjohm̄d hajxy hänajty piäda'agy mejjiooty. ¹⁷ Mänitä Simónghajxy ñämaayyä:

—Jam̄ hajxy wädijtäm. Je'e mijts hijty mduunghajpy, hacxmats. Wiing-tuung høøch mijts nmo'owaamby. Nyajnähixø'øwäambiøch mijts nebiä cu'ugä Diosmädia'agy hajxy myajwiingapxø'øwät —nømä Jesús miänaañ.

¹⁸ Tuunä jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänitä Simón ja'a yhacxjohm̄d hajxy hoy ñajtswidø'øy mejypia'a. Mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy. ¹⁹ Weeñtiä ja'a Jesúshajxy hänajty tøø miejypia'ayo'oy, mänitä Jesús ja'a Zebedeo yhiixy møødä yhuunghajxy, ja'a Santiago møødä Juan. Barcohuungooty ja'a Zebedeohajxy hänajty yhäña'ay. Jiibiä yhacxjohm̄d hajxy hänajty yhaxodsø'øy. ²⁰ Mänitä Jesús ja'a Santiago miøjyaaxy møødä Juan. Mänitä Santiago ja'a Jesús hajxy piadu'ubøjpa. Nähgueec ja'a tieedy hajxy jiiby barcohuungooty møødä mioonsähajxy.

²¹ Mänitä Jesúshajxy jim̄ miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Capernaum. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänit hajxy jiiby tiägøøyy tsajtøgooty. Mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy yajwiingapxøøbiä. ²² Mänitä cu'ughajxy yagjuøøyy coogä Jesús hänajty hoy yajnähixø'øy nebiä møjcuhdjtmøødpän. Maas höyyäc hänajty yajnähixø'øy quejee ja'a häna'c-hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty naxy yajnähixøøbiä tsajtøgooty. ²³ Jiibiä mähdiøjc hänajty tu'ug tsajtøgooty, tøø hänajty yajtägø'øyii ja'a møjcu'u. Mänitä møjcu'u tiägøøyy yaaxpä møc:

²⁴ —Miich Jesús, Nazaret miich mdsooñ. Tii højts coo xmiädsibø'øy. Højts jaduhñ xjia wi'i yajcuhdägoyyaamb, túhmäts. Nnajuøøbiøch pøn miich. Miichä Dios xyHuunghajp —nømä mähdiøjcä møjcu'u ya-jmänaañä.

²⁵ Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhojy:

—Hamón, jua'ads jim̄ maa yø'ø mähdiøjcän —nømä Jesús miänaañ.

²⁶ Mänitä møjcu'u ja'a mähdiøjc je'e yajpojpaaty. Yáaxäbä mähdiøjc ñähwaatsä. Ja'a møjcu'u jaduhñ yajyaax. ²⁷ Coo ja'a Jesús ja'a mähdiøjc jaduhñ yajnähwaach, jiaançh tehñ yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduhñ nägøxiä. Mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä:

—Maa yø'ø craa cuhdjyt jaduhñ tøø ñä'ä mahñ piøcy coo yø'ø mähdiøjcä møjcu'u jaduhñ yajnähwaatsä. Nej, hawiinjemyguiuhdujtäda'a miøødäjä —nømä Jesús ñänøømä.

²⁸ Paquiä mädia'agy jim̄ wia'xy Galileanaaxooty wiinduhmyhagajpt coo ja'a Jesús ja'a miøcmäjaa hänajty tøø yajcähxø'øgy.

²⁹ Coo ja'a Jesúshajxy jiiby chajtøjpädsøømy møødä jiamiøødtøjc, mänit hajxy jim̄ ñøcxy maa ja'a Simónghajxy hánajty chána'ayän møødä Andrés. Quipxiä Santiagohajxy hánajty choonä møødä Juan. ³⁰ Ja'a Simón ja'a miø'ødhoc, pa'amgo'naaby hánajty je'e. Tobia'am hánajty miøød. Coo ja'a Jesús jim̄ miehcy maa ja'a Simón tiøjcän, mänitä Jesús yhawáanäxä coo ja'a pa'amjäya'ay hánajty jiiby tøgooty. ³¹ Coo ja'a Jesús tiøjtägøøyy, mänitä pa'amjäya'ay wyidsø'cy. Mänitiä ja'a tiøy tiøjch. Mänitä Jesús yajcaayyā yaghuucä ja'a Simón ja'a miø'ødhoc.

³² Mänittsuu, coo ja'a xøø hánajty tøø quiuhnaxy, mänitä Jesús pa'amjäya'ay may yajnämejtsä, jim̄ maa ja'a Simón tiøjcän, møødä møjcu'umøødpähajxy. ³³ Jim̄ä cu'ughajxy hánajty may tiäna'ay tøgħaawjooty. ³⁴ Mänitä Jesús jäya'ay may yajpa'amnajxy. Madiu'ujä pa'am hajxy hánajty miøødä. Møødä møjcu'umøødpähajxy, yajnähwaatsä hajxy je'ebä. Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhanehmy coo hajxy quia'a cápxät, je'eguiøxpä coo ja'a Jesús hánajty ñajuø'øyii pøñ je'e.

³⁵ Cujaboom, je'enä hánajty wyiingoodsä, mänitä Jesús piädø'cy. Mänit tiøjpädsøømy. Mänit jim̄ ñøcxy jäguemduum. Mänitä Tieedy hoy pia'ya'axy. ³⁶ Coo jioðøøyy, mänitä Simónghajxy yhiixy coo Jesús hánajty tøø tiu'ubøcy. Mänit hajxy tiu'ubøjcy høxtaabiä. ³⁷ Coo ja'a Jesús piaatä, mänit ñämaayyā:

—Jim̄ miichä cu'ug xjia wi'i yajtøy maachä ndøjcän.

³⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jam̄ hajxy wiingtuum wädjätäm maa ja'a cajpt wiingonbän. Jadúhñhøchä cu'ugä Diosmädia'agy jim̄ nyajwiingapxóøbiät. Jadúhñhøch nwiinguexiä coochä Diosmädia'agy wiinduhmyhagajpt nmäwädítät.

³⁹ Mänitä Jesús tiägøøyy wädijpä tsajtøjc-tsajtøjc wiinduhmyhagajpt jim̄ Galileanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy hánajty yajwiingapxøøby, møødä pa'amjäya'ay hánajty yajnähwaatspä, ja'a hajxy møjcu'umøødpä.

⁴⁰ Mänitä Jesús pa'amjäya'ay ñämejtsä tu'ug, ja'a leprapa'ammøødpä. Mänitä Jesús wyiinjjicädaacä, miänuu'xtaacä:

—Pø chojpy miichä mjoot jaduññ, høøch hädaa nba'am yajnähwáatsäc —nømä Jesús ñämaayyā.

⁴¹ Mänitä mähdiøjc ñäxuu'tsä. Mänit ñähdoonä. Mänit ñämaayyā:

—Tii coo quia'a cabä. Tøø jaduññ mnähwa'aäch.

⁴² Tuunä ja'a Jesús jaduññ ñä'ä mänaañ, mänitiä mähdiøjcä pia'am ñähwaatsä. ⁴³⁻⁴⁴ Mänit miägäpx yhanehmä:

—Huuc mäðow, cab jaduññ pøñ mhawáanät coo tøø mba'amnähwa'aäch. Tu'uda'aquíä jim̄ mnøcxät maa ja'a teediän, ween jaduññ xyhiixy coo tøø mjaanç pa'amnähwa'aäch. Mänit mguyoxó'øwät nebiä Moisés jecy yhanehmiän, jaduññä cu'ughajxy ñajuó'øwät coo tøyhajtä mba'am tøø jiaanç naxy —nømä Jesús miänaañ.

⁴⁵ Pero cabä craa ñä'ä mädia'agymiäbøjcy, ja'a pia'am hánajty tøø yajnähwa'aächíjábä. Coo tiu'ubøjcy, mänit tiägøøyy mädiaacpä nebiaty hánajty tøø jiaty. Wiinduhmyhagajptä mädia'agy jaduññ wia'xy. Coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy jaduññ miädoyhajty coo ja'a Jesús hánajty miäyajpa'amnaxy, mänitä Jesús hajxy tiägøøyy høxtaabiä coo ja'a pia'amhajxy yajnäxäxät. Paadiä Jesús hánajty quia'a cajptägø'øwaañnä coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy hánajty jia wi'i ñämech. Paadiä Jesús miähmøøñä jäguemduum maa jäya'ay quia'a hitiän. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay may ñämejtsä. Wiinduhmyhagajptjaty hajxy hánajty chooñ.

2

¹ Cujequiä Jesús jadähooc quiajptägøøyy Capernaum. Mänitä mädia'agy wia'xy coo hänajty jim tøø miejtscombä. ² Mänitä jäya'ayhajxy may miejch maa ja'a Jesús hänajty miejtsa'aguiän. Paquiä ja'a tøjc jadhun yhujch. Høxtä tøguubiaady hajxy miejch. Mänitä Jesús ja'a cu'ugä Diosmädia'agy tiägøøyy yajwiingapxøøbiä. ³ Mänitä pa'amjäya'ay tu'ug quiøømiejtsä cø'ømucy tecymiucy. Nämädaaxcä jäya'ayhajxy hänajty quiø'øy tsaajiooty. ⁴ Cabä pa'amjäya'ay hänajty hoy yajmedsa'añii maa ja'a Jesúsän, coo ja'a jäya'ayhajxy hänajty jiaanč tehñ miayyä. Mänitä mähdiøjc miäbejtä cuhjodiønähgøxp. Mänitä tøjc hajxy weeñtiä yajcuhwaach, jim mäðøyyä maa ja'a Jesús hänajty pia'täna'ayän, mäduhñtiä pa'amjäya'ay hoy ñänaxy. Mänit jadhun quiuhdøøñajxä tsaajiooty. Jiiby hoy quiäda'agy maa ja'a Jesús wyiinduumän. ⁵ Paadiä pa'amjäya'ay yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, ñajuøøby hajxy hänajty coo ja'a pia'am hänajty yajnaxáañäxä. Coo ja'a Jesús jadhun yhijxy coo ja'a miädia'agy hänajty miäbøgáañäxä coo hänajty miäyajtso'oga'añ, mänitä pa'amjäya'ay ñämaayyä:

—Mägu'ughajpä, tøø ja'a mboj tøø ja'a mgädieey xñähwa'ačh —nømä Jesús miänaañ.

⁶ Jiibiä häna'c-hajxy hänajty näje'e piahäña'ay, ja'a Diosmädia'agy hajxy naxy yajnähixøøbiä tsajtøgooty. Jiiby hajxy hänajty miämädoonaabiä. Mänit hajxy näje'e miänaañ quiopcooty: ⁷ “Tii yø'ø craa jadhun coo miäna'añ cooc tyijy yø'ø pa'amjäya'ay piojpä quiädieey tøø yajnähwáatsäxä. Cap pøn cuhdujt miøødä coo jäya'ayä piojpä quiädieey yajnähwáatsät; jagooyyä Dios tu'uquiä miøødä.” ⁸ Ñajuøøyy ja'a Jesús jadhun waambaty hajxy hänajty miädia'agy quiopcooty. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Tii hajxy jadhun coo mwi'i miädia'agy mgopcooty. ⁹⁻¹¹ Høøčh, Diosquéxyhøch høøčh, páadyhøch cuhdujt nmøødä coohä jäya'ayä piojpä quiädieeyhajxy yaa nyajnähwáatsät hädaa yaabä naaxwiin. Hädaa mähdiøjc, nyajpa'amnaxáambiøch hädaa. Jaduhñhøch nyajcähxø'øga'añ cooh njaanč Diosquexiä. Jadhunä tøyhajt hajxy mmøødhájpät cooh cuhdujt njaanč møødä coohä jäya'ayä piojpä quiädieeyhajxy nyajnähwáatsät —nømä Jesús miänaañ.

Mänitä pa'amjäya'ay ñämaayyä:

—Tänaayyø'øg, Widsø'øg yø'ø mdsaa. Nøcxnä maa ja'a mdøjcän.

¹² Tuunä ja'a Jesús jadhun ñä'a mänaañ, mänitä pa'amjäya'ay jiaanč møcpøjcy. Mänit tiänaayyø'cy. Mänitä chaay wyidsø'cy. Mänit tiu'ubøjnä. Coo ja'a cu'ughajxy jadhun yhijxy, mänit hajxy nägøxiä jiaanč tehñ yagjuøøyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Ni mänaa højts jadhun nga'a híxäm.

Mänitä Dios hajxy wyiingudsähgøøyy.

¹³ Mänitä Jesús ñøcxtagajch maa ja'a mejjiän. Mänitä jäya'ay jim may ñäméjtsägumbä. Mänitä Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxøøyyä. ¹⁴ Jimä Jesús hänajty miejypia'ayo'oy, mänitä Leví yhijxy, ja'a Alfeo yhuung. Jim hänajty yhäña'ay meexäpa'a maa hajxy hänajty yajnähjuudiu'udiän. Mänitä Leví ñämaayyä:

—Jam wädíjtäm —nømä Jesús miänaañ.

Mänitä Leví tiänaayyø'cy. Mänit piadu'ubøjcy.

¹⁵ Mänitä Jesús hajxy wioowä mägaabiä maa ja'a Leví ja'a tiøjcän, møødä jiamøødtøjc. Nämäyyä jäya'ayhajxy jim piamejch, ja'a Jesús

hajxy hānajtj pawādijpā. Jiibiā yajnāhjuudiutpādōjcā Jesús hajxy hānajtj may miōōdcaamiucy miōōdhuucmucy, mōōdā cuboj cugādieediōjc. ¹⁶ Jiibiā fariseoshajxy hānajtj nāje'e miāhee'pna'ay, mōōdā hāna'c-hajxy, ja'a Diosmādia'agy hajxy hānajtj naxy yajnāhixōōbiā tsajtōgooty. Coō ja'a Jesús hajxy jaduhñ yhiyjy coō ja'a yajnāhjuudiutpādōjc-hajxy hānajtj miōōdcaamiugyii mōōdā cuboj cugādieejiāya'ayhajxy, mānitā Jesús ja'a jiamioōdhajxy ñāmaayyā:

—Yō'ō mwiindsōñ, tii yō'ō yajnāhjuudiutpādōjc coō miōōdcaamiucy, mōōd yō'ō cuboj cugādieejiāya'ay —nōmā fariseoshajxy miānaañ.

¹⁷ Miādoow ja'a Jesús jaduhñ coō hajxy jaduhñ miānaañ. Mānit hajxy ñāmaayyā:

—Pōñ jaduhñ mōc, cab hajxy yajtsooyō'ōy. Pōñ jaduhñ pa'ammōōd, je'eds hajxy jaduhñ yajtsooyōōby. Pāadyhōch yaa tōō ngāda'agy hādaa yaabā naaxwiin coōhā cuboj cugādieebiāhajxy nnāmā'awāt coō ja'a yhaxōōgwiinmahñdy hajxy ween ñajtshixō'ōy. Pōñac tyijy pojppā cādieey ca'a mōōd, cābōch hajxy je'e waamñb nnāma'awa'añ —nōmā Jesús miānaañ.

¹⁸ Cujecy, jimā Juan ja'a jiamioōdhajxy hānajtj jaguiay yhity, mōōdā fariseoshajxy nāje'e. Mānitā jāya'ayā Jesús hajxy hoy nāje'e miāyajtōy:

—Yō'ō Juan ja'a jiamioōdhajxy, jaguiay hajxy yō'ō yhity, mōōd yō'ō fariseoshajxy. Pero miichā mjamiōōdhajxy, cab hajxy jaduhñ yhijpā. Tisān —nōmā Jesús ñāmaayyā.

¹⁹ Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Coō ja'a pōc ja'a hu'ug naxy jiadyii, cabā jāya'ayhajxy yhity jaguiay, ja'a hajxy woybā wichpā, coō ja'a jamiōōd hajxy hānajtj wyiingay wyiinhū'ugy. Cab hajxy hānajtj jiootmayhaty. ²⁰ Pero habaadāāññāp jaduhñ coōh yaa ndsoonaannā. Mānitōch mābōjnābā ja'a njamiōōdhajxy yhida'añ jaguiay. Jootmayhadaamñb hajxy hānajtjān.

²¹ 'Ni pōñā tuclwit quia'a hagōyō'ōy jemywyithaam. Ja'a jemywyit, mūgāp je'e. Ja'a tuclwit, cōōdsāp je'ebā. Maas hanaxiā jiaac pagōōdsāt.

²² Jaanā jaduhñduhmbā, ni pōñā jemyvyino quia'a cudemō'ōy tucwajhacxujiooty. Jaac xūñāp ja'a jemyvyino jaduhñ. Māgōōdsō'ōb ja'a tucwajhacxuy jaduhñ. Cōxāp ja'a jemyvyino yhōxyocy. Nā'āgā tāgōyyāp jaduhñ nāmetsc. Tāgōyyāp ja'a tucwajhacxuy. Jaanā tāgōyyābā jemyvyinābā. Pāadiādsā jemyvyino hajxy quiudemō'ōy jemywiajhacxujiooty —nōmā Jesús miānaañ.

²³ Poo'xxiōōjooty hānajtj je'e, jimā Jesús hajxy hānajtj wiādity trigocamjooty, mōōdā jiamioōdtōjc. Mānitā jiamioōdhajxy yohguiujc tiāgōōyy trigowiingādsujtspā. Je'e hajxy hānajtj jiōō'xaamby. ²⁴ Jimā Fariseoshajxy hānajtj nāje'e piawādijpā. Mānitā Jesús ñāmaayyā:

—Tii yō'ō mjamiōōdhajxy coō trigowiingādsuch poo'xxiōōjooty. Nej, cab hajxiāda'a ñajuō'ōyā coō ja'a cuhdujt jaduhñ myiñā coō hajxy jaduhñ mga'a tūnāt poo'xxiōōjootiā —nōmā fariseoshajxy miānaañ.

²⁵ Mānitā Jesús miānaañ:

—Nej, cahnā Diosmādia'agy hajxy mgapxiā coō ja'a Davidhajxy jecy yāho'pōjcā mōōdā jiamioōdtōjc. ²⁶ Ja'a Abiatar hānajtj tuumb teedywiindsōñ. Mānitā David jiiyb tiāgōōyy Diostōgooty. Mānitā tsajcaagy quiaayy, ja'a teedyhajxy hānajtj tōō quiuyoxō'ōyābā Dioswiinduum. Mānitā David ja'a jiamioōdtōjc pihmooyy. Hoorā, cabā cuhdujt hānajtj

myiñ coo ja'a David ja'a tsajcaagy hajxy jaduñ quiáyät. Jagooyyá teedy cuhdujt hajxy hánajty miøødá coo hajxy quiáyät.

²⁷ Mänitá Jesús miánaangumbä:

—Paadiä Dios ja'a poo'xxiøø quiunuu'xy, weenä jäya'ayhajxy mänit pioo'xy. Mijts jaduñ ja mänaamb, paadiä Dios ja'a jäya'ay piäda'agy cooc tyijy ja'a poo'xxiøø hajxy wyiingudsähgø'øwät. Cab jaduñ ñä'ä tøyyä. ²⁸ Cooč jaduñ nDiosquexiä, páadyhøch cuhdujt nmøødá cooč nmähané'emät høxtä poo'xxiøøjootypaady —nømä fariseoshajxy ñämaayyá.

3

¹ Mänitá Jesús jadähooc tiøjtägøøyy tsajtøgooty. Jimä jäya'ay hánajty tu'ug cø'øma'ad. ² Jimä fariseos ja'a Jesús hajxy hánajty miähee'pna'ay pø jaanč mäyajpa'amnaxaamb hánajty je'e poo'xxiøøjooty. Wiinmahñdy hajxy hánajty yhøxtaaby nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät. ³ Mänitá cø'øma'adpä ñämaayyá:

—Tänaayyø'øg. Miñ yam cujc täna'aw —nømä Jesús miänaañ.

Mänitá mähdiojc jaduñ quiudiuuñ. ⁴ Mänitá fariseoshajxy ñämaayyá:

—Nebiä cuhdujt myiñ coo hajxy ndúunämät poo'xxiøøjooty, hoy tøgä haxøøgä. Nej, jaduñä cuhdujt myiñ coo jäya'ay hajxy nyajtsóocämät poo'xxiøøjootiä, tøgä jaduñ myiñ coo jäya'ay hajxy nyaghó'cämädä —nømä Jesús miánaangumbä.

Pero cabä fariseoshajxy waamb ñä'ägä hadsooyy. ⁵ Mänit hajxy wyi-inhee'ppejtä, mäduhñtiä Jesús hajxy hánajty jiuhdänaawiädity. Jootmay-hajpä Jesús hánajty coo ja'a fariseos ja'a cø'øma'adpä hajxy hánajty quia'a näxuuč. Cabä Jesús hánajty jiootcujcä. Mänitá mähdiojc ñämaayyá:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänitá quiø'ø jiaanč xajtøøyy. Tuunä jaduñ ñä'ä xajtøøyy, mäniä quiø'ø yhooyøyy. ⁶ Mänitá fariseoshajxy wyiimbijty. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a Herodes jiamiøødhajxiän. Ja'a Herodes, gobiernä hánajty tiuumby. Mänitá fariseoshajxy nägøxiä quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy yajyagho'ogøøjät.

⁷ Coo ja'a Jesús hajxy jii by chohñ tsajtøgooty møødá jiamiøødtøjc, mänit hajxy jim ñøcxtägajch maa ja'a mejypia'ajän. Jimä jäya'ayhajxy hánajty may piawädity. Galilea hajxy hánajty chooñ. ⁸ Tøø ja'a mädia'agy hánajty wia'xy wiinduhmyhagajpt coo ja'a Jesús madiu'u hoy-yagjuøøñäjatypä hánajty yajcähxø'øgy. Coo ja'a jäya'ay ja'a mädia'agy hajxy jaduñ miädooyy wiinduhmyhagajpt, mäniä Jesús jäya'ay may ñämejtsä. Wiinduhmyhagajpt hajxy hánajty chooñ, møød jim Judeanaaxooty, møød jim Jerusalén, møød jim Idumea, møød jim Jordánmøjnøøhawimb, møød jim Tiro, møød jim Sidón. ⁹⁻¹⁰ Coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy hánajty may tøø yajmøcpøgyii, paadiä Jesús hánajty jia wi'i ñähdona'añii ja'a jäya'ayhajxy jaac pa'ammøødpä, ween hajxy jaduñ ñähwaatpä. Høxtä niyhanø'tsmújcäp hajxy hánajty. Mänitá Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy coo barcohuung hajxy jim nähix hähixø'ø miähäñá'awät, jaduñä Jesús jii by paquiä piédät coo hánajty pianø'ødsañii ja'a cu'ug.

¹¹ Jimä jäya'ayhajxy hánajty wiädijpä ja'a møjcu'umøødpä. Homiaajä Jesús hajxy hánajty yhixy, mäniä Jesús hajxy hánajty wyiinjiicäda'agy, mäniä Jesús hajxy hánajty ñäma'ay:

—Dios miich xyHuunghajp —jaduhñä møjcu'umøødpähajxy hänajty wyi'i ya'axy.

¹² Mänit hajxy yhanehmä coo ja'a Jesús hajxy quia'a nägápät ma-jiäya'ayhagujc. Ja'a Jesús jaduñ hanehm.

¹³ Mänitä Jesús jim ñöcxy tunguhduum. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød miøjyaaxy, pøn hänajty hoy quipxy miøødwäditaamby. Coo hajxy jim quioo'ty maa Jesús hänajtiän, ¹⁴ mänit hajxy nämajmetsc wyiinguejxä coo ja'a Jesús hajxy quipxy miøødwädität, møød coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nõcxy yajwa'xy. ¹⁵ Mänitä cuhdujt hajxy miooyä coo jäya'ay hajxy yajñähwá'adsät, ja'a hajxy møjcu'umøødpä. ¹⁶ Jaduhñä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty xiøhaty, ja'a hajxy nämajmetspä. Tu'ug hänajty xiøhaty Simón. Je'e ja'a Jesús yajxøbejt Pedro. ¹⁷ Jimä Zebedeo yhuunghajxy hänajtpä, ja'a Santiago møødä Juan. Jue'e hajxy yajxødägøoyä Boanerges. Jaduhñ hänajty miädia'agytiägø'oy coo hajxy hänajty paquiä jiaanč tehñ yhawa'anda'agy nebiä häneejan. ¹⁸ Ja'a hajxy hänajty jaac jimä, jaduñ hajxy hänajty xiøhaty Andrés, møødä Felipe, møødä Bartolomé, møødä Mateo, møødä Tomás, møød Santiago, ja'a Alfeo yhuung, møødä Tadeo, møødä Simón, ja'a hänajty xøhajpä ja'a celote. ¹⁹ Ja'a miämajmetspä hänajty xøhajp Judas Iscariote. Je'e ja'a Jesús cujegy too'c; ja'a Jesús miädsiphajxy cø'ødägøoyä. ²⁰ Mänitä Jesús hajxy ñöcxy maa tiøjcän møødä jiamiøødhajxy.

Mänitä jäya'ayhajxy may miéjtscumbä maa ja'a Jesús hajxy hänajtiän. Paadiä Jesús hajxy hänajty quia'a näbaadøoyäxä mänaa hajxy jaduñ quiáyät møødä jiamiøød, coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy hänajty wyi'i yhad-sipy coo ja'a pia'amhajxy yajñäxäxät. ²¹ Coo ja'a Jesús ja'a jiuju miägu'ughajxy jaduñ miädoyhajty coo ja'a Jesús hänajty jiaanč tehñ yhadsiby, mänitä Jesús hajxy ñämejch. Mänitä Jesús hajxy jia yajñöcxañ hadsip. Jaduhñ hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy ja'a Jesús hänajty tøø quiuhhiñ.

²² Mänitä häna'c-hajxy näje'e quiädaacy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty naxy yajñähixøöbiä tsajtøgooty. Jerusalén hajxy hänajty tøø chohñda'agy. Mänit hajxy miänaañ:

—Yø'ø Jesús, puhbéjtäp yø'ø ja'a møjcu'ugong, paadiä mäjaa miøødä coo jäya'ay yajñähwa'ačh, ja'a hajxy møjcu'umøødpä. Haa ca'a, ja'a møjcu'ugong ja'a møjcu'u hajxy wyiindsøn hajpiä —nömä Jesús wyiingapxpejtä.

²³⁻²⁶ Mänitä yajñähixøöbiädøjc-hajxy miøjyaaxä. Mänitä Jesús tiägøoyy yajñähixøöbiä cuento yajmäbaadyhaam.

—Coo jäya'ayhajxy ñimiädsibø'owøjät quipxyjiaty tu'cajpt, cab hajxy hoy ñimiøødtunäñänä. Jaanä jaduñduhmbä, coo jäya'ayhajxy ñimiädsibø'owøjät quipxyjiaty tu'que'ex, cab hajxy hoy tøgooty ñimiøødhidäñänä. Jaanä jaduñduhmbä, coo ja'a møjcu'uhajxy ñimiädsibø'owøjät quipxyjiaty møjcu'u, cab hajxy jaduñ hoy wiäditañänä. Cóxäp hajxy jaduñ quiuhdägoyy. Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhädät coočhä møjcu'ugong xquia'a puhbety.

²⁷ Jaanä jaduñduhmbä, ni pønä møjjäya'ay hoy mga'a mäméedsät tijaty jii by miøød tiøgooty. Mänit mäßöcypä coo jawyiin mgø'øxots mde-cyxiódsät, mänitäts hoy mmäméedsät.

²⁸ Tøyhajt jaduñ coo ja'a Dios jäya'ay miämee'xa'añ nebiatiä pojpä cädieey hajxy miøødä, waambatiä Dios hajxy tøø miägapxtägoy. ²⁹ Pero

põnã Dioshespíritu tøø miägapxtägoy, je'e määbøcypiä, cab hajxy mänaa miämee'xáanänã. Homiánaaxøø ja'a piojpa quiädieey hajxy miäwädita'añ —nømä Jesús miänaañ.

³⁰ Paadiä Jesús jaduñ miänaañ, coo hánajty tøø ñänømyii cooc tyijy ja'a mõjcu'ugong hánajty miøødwädity.

³¹⁻³² Jimä Jesús hánajty miädia'agyñä, mänitã tiajhajxy miejch møødä pihya'ayhajxy. Coo jäya'ayhajxy hánajty jiaanč tehñ miayyã tøgooty, paadiä tiajhajxy tøguum miähmøøyy. Mänitã capxy hajxy quiejxy tøgooty coo ja'a Jesús ween yhuuc pädsømy. Jiibiä Jesús jäya'ay hánajty may jiuhhäñaawiädityii tøgooty. Mänit hajxy miänaañ:

—Ximã mdaj xwyi'i yajtøy møødä mbuhya'ayhajxy møødä mbuhdo'oxyhajxy.

³³ Mänitã Jesús yhadsooyy:

—Põnhøch ndajhajpy; põnhøch nbuhya'ayhajpy.

³⁴⁻³⁵ Mänitã Jesús jäya'ay wyiinhee'ppejty mäduhñtiä hánajty jiuhhäñaawiädityii. Mänit miänaañ:

—Pønjátyhøch nDeedy miädia'agy cudiúunäp, je'ečh ndajhajpy, je'ečh nbuhya'ayhajpy —nømä Jesús miänaañ.

4

¹ Mänitã Jesús jadähooc yhädáaccumbä mejypia'a Diosmädia'agy-yajwiingapxøøbiä. Mänitã jäya'ayhajxy may miejch maa je'e hánajtiän. Coo hawa'adspä hánajty jim quia'a hity pu'uwiing, paadiä Jesús barcohuungooty tiägøøyy mejywyiing. Mänit jiiby yhäñaaguiädaacy. Jimä jäya'ayhajxy miähmøøyy pu'uwiing hamädoowhijpä waambatiä Jesús hánajty miädia'agy. ² Mänitã Jesús tiägøøyy yajñähixøøbiä cuento-yajmäbaadyhaam.

³ —Huuc mädoow hajxy, mänitã jäya'ay tu'ug tiu'ubøjcy trigowøjpä. ⁴ Näje'e trigotøømd quiahy tu'haam. Mänitã muuxyhajxy hoy pyiwø'øgy. ⁵ Wiingtuumä trigotøømd hoy quiähgumbä tsaajoot maa naax hánajty quia'a møødän. Paquiä trigotøømd miujxy coo naax hánajty quia'a cøøcä. ⁶ Pero nägooyiä xøø piädsømy, cøjxä trigohuung tiø'øčh coo tyictis hánajty cøøc tøø quia'a häda'agy. ⁷ Wiingtuum hoy quiähgumbä maa hapy hánajty jiaanč tehñ miayyän. Coo hapy jaduñ yee'cy, cøjx jaduñ ñähäna'ayii. Ni tiøøm ja'a trigo quia'a pejty. ⁸ Wiingtuum hoy quiähgumbä maa ja'a naax hánajty jiaanč tehñ tiøø'quiaän. Jaanč tehñ yhooyøøyy ja'a trigo jim. Näje'e hii'xmajcpajc miøødä tu'wipä; näje'e tægøøghii'xpajc miøødä; näje'e mägo'xpajc miøødä tu'wipä.

⁹ Mänitã Jesús jiaac mänaañ:

—Pøn hädaaduhñ wiinjuøøby, wéenhøch nmädia'agy xmiäbøjçä.

¹⁰ Coo majiäya'ayhajxy wyiimbijty, jimä Jesús ja'a jiamioød miøødmähmøøyy, ja'a hajxy hánajty nämajmetspä, møødä wiingjäya'ay ja'a näwéeñtiäbä. Mänitã Jesús ñämaayyã coo quiapxtøwät waambaty hánajty tøø miädia'agy. ¹¹ Mänitã Jesús yhadsooyy:

—Jaduñä Dios jioot chocy coo mijts mwiinjuø'øwät nebiä miäjaa yajcähxø'øga'añ. Hijty, cap põñ hijty wyiinjuø'øy. Yø'ø wiinghäna'c-hajxy, ni yø'øhajxy quia'a wiinjuø'øy. Páadyhøch yø'ø häna'c-hajxy nyajñähixø'øy cuento-yajmäbaadyhaam. ¹² Hoy hajxy jia mädooy, cab hajxy wyiinjuø'øy; jaduñä Dios hajxy quia'a jøjpøgø'øwät; jaduñä piojpa quiädieey hajxy quia'a yajñähwäatsäxät.

¹³ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Mijts, pø cab hajxy jaduhñ hoy mwijnjuø'øwa'añ waambátyhøch naamnä tøø ngapxy cuento-yajmäbaadyhaamä, ni jaduhñ hajxy hoy mga'a wiinjuø'øwa'añ waambátyhøch njaac yajmøødmädia'aga'añ cuento-yajmäbaadyhaam. ¹⁴ Ja'a jäya'ay trigowøjpä, jaduhñ mäwiinäts miäbaady nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpän. ¹⁵ Ja'a trigotøømd cáhwäbä tu'haam, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e jia mädoyyän. Pero nägooyyä ja'a møjcu'u ñämech, mäniitiä hajxy yagjahdiägóoyyächä waambaty hajxy tøø yajwiingapxø'øyii. ¹⁶ Ja'a tøømd cáhwäbä tsaajoot, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e paquiä miäbøquiän, Jaançh tehñ xioondaacp hajxy jaduhñ. ¹⁷ Pero cab hajxy jejcy miäbøcy. Nägooyyä hajxy jaduhñ chaachtuñii ja'a Diosmädia'agyquiøxpä, mäniit hajxy ñajtshixøøñä. ¹⁸ Ja'a tøømd cáhwäbä maa hapyt jiaançh tehñ miayyän, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e jia mäbøquiän. ¹⁹ Pero jiaançh tehñ jiahmiejchp hajxy jaduhñ ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä. Je'e hajxy jaduhñ wyi'i ñädajpy wyi'i ñämaaby neby hajxy hoy çhänä'awät, neby hajxy hoy yhäyowät, møød maa mäyøøhadyiibän. Yajtägoobiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ. ²⁰ Ja'a tøømd cáhwäbä maa naax jiaançh tehñ tioø'quiän, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e hamuumdu'joot miäbøquiän. Hoy hajxy jiaançh tehñ quiudiuñ. Jaduhñ hajxy miäbaady nebiä trigo hii'xmajcpajc miøødän tu'wipä, møød nebiä tägøøghii'xpajc miøødän, møød nebiä mägo'xpajc miøødän tu'wipä.

²¹ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Coo jäya'ay jøøn hajxy quiudøø'xø'øy, cøxp hajxy yujcoñ. Cab hajxy jiiiby quiuhjupy cubetapa'c. Ni jiiiby hajxy quia'a päda'agy maabejtpa'c. ²² Jaanä jaduhñduhmbä, tijaty jaduhñ hijp yu'u'ch, tsipcøxp jaduhñ quiøxy cáhxø'øga'añ. ²³ Pøñ jaduhñ wiinjuøøby, wéenhøch nmädia'agy xmiäbøjçä.

²⁴ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Huuc wiinjuø'øw hajxy nébiøch chamñ nyajmøødmädia'aga'añ; pøñ hädaa mädia'agy hoy wiinjuøøby, maas hoy jaduhñ jiaac yajwiinjuø'øwa'añii. ²⁵ Pøñhøch nmädia'agy tøø xmiäbøjçä, je'e'ch njaac yajñähixø'øwaamby. Pero pøñhøch nmädia'agy tøø xquia'a mäbøjçä, cábøch je'e tii nyajñähixø'øwaanä. Høxtä jiahdiägoyyaamby je'e mädyii tyijy tøø jia wiinjuø'øy.

²⁶ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ñi'ibiän. ²⁷ Coo ñiippädø'øy, mäniit nøcxy miaanä coo tøø quioodsø'øy. Cujaboom, coo jioø'øy, mäniit piädø'cumbä. Pero cab jaduhñ ñajuø'øy nebiä tøømd miuxy. Hiç, hamdsoo ja'a tøømd miuxy yeegy. ²⁸ Ja'a tøømd, jiiibiä miäjaa piaady naaxooty. Coo miuxy, mäniit yeegy. Coo yeegy, mäniit piøjy. Coo piøjy, mäniit tiøømbety. Coo tiøømbety, mäniit miäjay. ²⁹ Coo miäjay, mäniit hajxy chucy. Tøø jaduhñ yhabaatnä coo hajxy yajpädø'øgät.

³⁰ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Nebiaduhñ njaac yajmäbaatämät coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa jaduhñ yajcähxø'øga'añ. ³¹⁻³² Coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä mostazapajcän. Jaançh tehñ chay ja'abi'

mostazapajc jaduhñ. Ni mädyii hujts piajc jaduhñ quia'a tsayyã nebiã habi' mostazapajc chayyãn. Pero coo mn'ibät, jaančh tehñ piaquiã jaduhñ yeegy cøxp. Mäjatyjaty yhaa'x yeegy. Høxtã hoyyã muuxyhajxy jim pie'eñ yhaa'xjooty.

³³⁻³⁴ Haagã hädaaduhmbã cuento-yajmäbaadyhaamã Jesús ja'a cu'ug hänajty yajwiingapxø'y, mäduhñtiã hajxy hänajty hoy wyiinjuø'øwa'añ. Pero coo ja'a cu'ug hänajty tøø wyiimbijnã, mänitã Jesús ja'a jiamiøød hawiing ca'xy quiapxtøønã, ja'a hajxy hänajty nämajmetspä.

³⁵ Coo chuujøøyy, mänitã Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Tsøc hajxy jáamãm barcojooty; jam hajxy jimhaamby mejyhawiimb.

³⁶ Jiibiã Jesúshajxy hänajty yhäña'ay barcojooty møødã jiamiøødhajxy. Mänit hajxy tiu'ubøjcy. Jiibiã jäya'ayhajxy näje'e piadu'ubøjpa wiing-barcojooty. Pero ja'a majiäya'ay, jim hajxy miähmøøyy mejypia'a.

³⁷ Mänit møc tiägøøyy pojpa. Mänitã mejy tiägøøyy ja'tspã. Mänitã barco ñähja'tspejtã. Mänitã nøø com tiägøøyy barcojooty. Høxtã hujts ja'a barco jaduhñ. Quinaamã barco hänajty. ³⁸ Pero ja'a Jesús, maab hänajty je'e jii by barcohøjxhaam. Cuhnø'øxø'y hänajty jii by mia'ay. Jaančh tehñ chähgøøbiã Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty. Mänitã Jesús hajxy hoy yuxy. Mänitã Jesús ñämaayyã:

—Wiindsøn, nej, caj mdajy mmayyã coo hajxy nguhdägoyyãñãmã.

³⁹ Coo ja'a Jesús mia'abiädø'cy, mänitã poj yhojy møødã mejy coo yuungø'øwät. Mänitã poj jiaančh mooñ; møødã mejy, yuungøøyy je'ebã.

⁴⁰ Mänitã Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Tii hajxy hijty coo mwi'i chähgø'øy. Nej, cab hajxy mmäbøquiã cooçh møcmäjaa nmøødã.

⁴¹ Jaančh tehñ chähgøøby hajxy hänajty. Mänit hajxy hamee'ch ñiñämaayyã:

—Pønãda'a yø'ø; høxtã poj møødã mejy, cudiúunãxãbã miãdia'agy yø'ø.

5

¹ Mänitã Jesúshajxy jim miejch mejyhawiimb, maa ja'a naax hänajty xiøhatiã Gerasa. ² Coo hajxy miänajcy barcojooty, jimã jäya'ay hänajty tu'ug tiãna'ay jäguemjuøøby. Møjcu'u hänajty tøø yajtãgø'oyii. ³ Jutjooty hänajty chãna'ay maa ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hänajty ñaaxtägø'oyã. Jaančh tehñ miøcã craa hänajty. Ni cadenahaamã jäya'ayhajxy hänajty hoy quia'a cø'øxots quia'a tecyxiodsa'añ. ⁴ Mayhooc hajxy hänajty tøø jia cø'øxoch tøø jia tecyxioch cadenahaam. Pero wyl'i yaghapodøøbiã cadena hänajty. Ni pøn hänajty quia'a mäjãda'aga'añ. ⁵ Xøømdsuhñ hänajty jim ya'axy jiocy cabäsantãjooty møød tunjooty. Naxy hänajty tsaahaam hamdsoo ñiçhugyii. ⁶ Coo ja'a Jesús jaduhñ yhiyxã jäguem, mänit päyø'øguiã ñänøcxã. Mänit hoy wyiinjiçcãda'agyii. ⁷⁻⁸ Mänitã Jesús ja'a møjcu'u ñämaayy:

—Jua'ads miich jii by maa yø'ø craajã.

Mänitã møjcu'u møc yaaxy:

—Miiçh Jesús, miichã Dios xyHuunghajp, ja'a jim tsajpootypã. Nej mnijiãwø'oyii møød høøchcøxpã. Tunã mayhajt, ca'açh xhaačhtiuñ. Dios, cøxp je'e.

⁹ Mänitã Jesús ja'a møjcu'u miäyajtøøyy:

—Tii mxøhaty.

Mänitã møjcu'u yhadsooyy:

—Legiõnghøch nxøhaty. Páadyhøch jaduñ nxøhaty coo højts jaduñ njaanč tehñ ñāmayyā.

¹⁰ Mānitā Jesús miānuu'xtaacā coo ja'a mōjcu'uhajxy quia'a hōxquexøøjät jäguem.

¹¹⁻¹³ Jim wiingõñ maa ja'a Jesúshajxy hānajtīān, jim mejypia'a, jim hādsømhajxy hānajtý may yuumydiajy tuñmōjc. Nāmejtsmil hajxy hānajtý wiādity. Mānitā Jesús jadāhooc miānuu'xtaacā coo ja'a mōjcu'uhajxy ween jim quiexyii maa ja'a mayhādsømān, weenā hādsømhajxy nõcxy yajtägø'øyii. Mānitā mōjcu'uhajxy jiaanč quejxā maa ja'a hādsømān. Mānitā craa ñāhwaach, ja'a hānajtý tøø miōjcu'uyajtägø'øyijābā. Mānitā hādsømhajxy cōjx yajtägø'øyii. Mānit hajxy päyø'øguā yhädaacy mejjiooty. Cōjx hajxy jiiby ñøøji'xø'øy.

¹⁴ Ja'a hāna'c-hajxy hānajtý jim hādsømguēendāhajpā, cōjx hajxy piäyø'øgy. Hoyyā mādia'agy hajxy jim yajwa'xy cajptooty møød cajptpa'a neby hānajtý tøø jiadyii tøø tiuñii. Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miādooyy, mānit hajxy hoy yhixy. ¹⁵ Coo hajxy jim miejch maa ja'a Jesús hānajtīān, mānitā craa hajxy yhijxy, ja'a hijty pa'ammøødpā, coo hānajtý tøø ñāhwāatsānā ja'a mōjcu'u. Jim je'e hānajtý witmøød yhäñaañā. Coo hijty pia'ammøødā, nāhwa'ads hōxwa'ads hijty wiādity. Tøø hānajtý wyiinmahñmejtsnā. Jaanč tehñ yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduñ coo ja'a craa hajxy yhijxy coo ja'a pia'am hānajtý tøø ñāhwāatsānā. Høxtā tsāhgøøyy hajxy jaduñ. ¹⁶ Mānit hajxy cōjx yajmøødmādia'agyii neby hānajtý tøø jiadyii tøø tiuñii. Ja'a jāya'ayhajxy jaduñ hijxābā coo ja'a hādsøm ja'a mōjcu'u hajxy yajtägøøyyā, je'edshajxy jaduñ mādiaac. ¹⁷ Mānitā cu'ug ja'a Jesús hajxy miānuu'xtaacý coo jim chõonāt maa ja'a quiajpthajxiān.

¹⁸ Coo ja'a Jesús hānajtý wyiimbidaañnā barcojooty, mānit jaduñ ñāmaayyā coo ween piadu'ubøgyii. Ja'a craa jaduñ mānaañ, ja'a pia'am hānajtý tøø yajnāxāxābā. ¹⁹ Mānitā Jesús ja'a craa ñāmaayy:

—Caj, ca'ač xpianøcxy. Nøcx jim maa ja'a mdøjcān, maa ja'a mjujy maa ja'a mmāgu'ugān. Nøcxā mādia'agy yajwa'x coo miichā Dios tøø xñāxuuch, coo miichā Dios ja'a mōjcu'u tøø xyajnāhwa'ačh.

²⁰ Mānitā craa jiaanč nõcxy maa ja'a tiøjcān. Mānitā mādia'agy jim tiägøøyy yajwa'xpā maa naax hānajtý xiøhatiān Decāpolis. Jaduñ je'e miādia'agytiägø'øy majc-cajpt. Jaduñnā miādia'agy hānajtý yajwa'xy coo ja'a Jesús ja'a mādijc mōjcu'umøødpā hānajtý tøø yajnāhwa'ačh. Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miādooyy, mānit hajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy.

²¹ Mānitā Jesúshajxy wyiimbijnā barcojooty møødā jiamiøødhajxy. Coo hajxy jim miéjtscombā mejyhawiimb maa hajxy hānajtý tøø chohnda'aguiān, mānit hajxy jim biarcomānajcy mejypia'a. Mānitā Jesús jāya'ay may ñāmejtsā. ²² Mānitā Jesús jāya'ay tu'ug wyiinjjicādaacā. Jairo hānajtý xiøhaty. Je'e hānajtý jim tuumb wiindsõñ maa ja'a tsajtøjcān. ²³ Mānitā Jesús miānuu'xtaacā:

—Wiindsõñ, møjtā'agyhøch nhuung. To'oxiāna'c je'e. Majmetscjumøjt miøødā. Jámhøch nhuung cø'ønāhgājpāc, ween jaduñ miøcpøcy —nømā Jairo miānaañ.

²⁴ Mānitā Jairo ja'a Jesús miødhajty. Jimā jāya'ay ja'a Jesús hajxy hānajtý may pianø'øčh piabooñ. ²⁵ Jimā tajjāya'ay hānajtý tu'ug pa'ammøød majjāya'ayhagujc. Majmetscjumøjtā ñø'ty hānajtý tøø xiee'xy jabom-jabom.

26 Tøø ja'a mähdiøjc hänäjty jejcy jia yajtsooyø'øy maa ja'a doctorhaxiän. Pero cábädsä pia'am hänäjty ñä'ägä yajnájxäxä. Tøø ja'a xiädø'øn hänäjty quiøjxnä tii jaduñ ñä'ä jaac yajniñämäjuyø'owøøjáp. Coø hänäjty jaduñ ñä'ägä yajtsooyø'øy tehngajnä, maas hanaxiä pia'am hänäjty jaduñ jiaac tehñ miøjta'agy. 27-28 Coø ja'a mähdiøjc jaduñ miädoyhajty coø ja'a Jesús hänäjty wiädity mäba'amyajnajxpä, mänit jaduñ wyiinmaayy quiopcooty: "Cooch yø'ø wyit häyaa nnä'ä nähdoonät, naxäbøch nba'amäda'a häyaaä." Mänitä Jesús jioøgyohdiägøøyyä. Mänitä wyit jiaanč nähdoonäxä. 29 Mänitä tajjäya'ay ñø'ty jiaanč hadujcy. Mänit ñijiäwøøyyä coø ja'a pia'am hänäjty tøø ñaxy. 30 Mänitä Jesús ñijiäwøøyyä coø tu'jäya'ay hänäjty tøø miøcpøcy ja'a miäjaahaam. Mänitä Jesús ja'a jäya'ay cøjx wyiinhee'ppety. Mänit miänaaŋ:

—Pøñhøch nwit tøø xñähdoonä.

31 Mänitä jiamiøødhajxy yhadsooyy:

—Tii jaduñ coø myajtøy pø tøø miich jäya'ay mwit xñähdoonä. Haa ca'a, majiäya'ay hajxy jaduñ xwyi'i pianø'tsäma —nømä Jesús ñämaayyä.

32 Pero jimä Jesús hänäjty yhöxta'ayñä pønä wyit hänäjty tøø ñähdoonäxä. 33 Ja'a tajjäya'ayä, jaanč tehñ chähgøøby hänäjty je'e. Paady hänäjty chähgø'øy coø hänäjty ñajuø'øy neby hänäjty tøø miøcpøcy. Mänitä Jesús hoy wyiinjiçäda'agyii tsäyüuyyáp. Mänitä tajjäya'ay ñägapxy neby hänäjty tøø miøcpøcy. 34 Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Huung, paady miich mba'am tøø ñaxy coø tøø mmäbøcy cooch mäjaa nmøødä coohä jäya'ay tøy njaanč yajpa'amnaxy. Nøcxnä jootcujc.

35 Jimä Jesús hänäjty miädia'agynä, mänitä jäya'ayhajxy näje'e miehch. Jim hajxy hänäjty tøø choñda'agy maa ja'a Jairo tiøjcän. Mänitä Jairo ñämaayyä:

—Tøø ja'a mhuung yho'nä. Ca'a Jesús mhadsijpnä. Tii jaduñ jim ñä'ä jaac tünáp. Tøø ja'a mhuung yho'nä.

36 Coø ja'a Jesús jaduñ yhamädoonajxy, mänitä Jairo ñämaayyä:

—Ca'a mga'a mäbøcy. Ca'a mjootmayhaty —nømä Jesús miänaaŋ.

37 Mänitä Jesús miänaaŋ coø pøn jim quia'a panøcxät maa ja'a Jairo tiøjcän. Jagóoyyägä Pedrohajxy jim ñøcxät møødä Santiago møødä Juan, ja'a Santiago piuhya'ay. 38 Coø hajxy jim miehch maa ja'a Jairo tiøjcän, jaanč tehñ jioøby jaanč tehñ yaaxpä jäya'ayhajxy hänäjty jim. 39 Mänitä Jesús hajxy tiøjtägøøyy. Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Cajxä yø'ø to'oxiäna'c ñä'ä hó'oguiäbä. Tii hajxy coø mwi'i jioø'øy coø mwi'i ya'axy. Nä'ä maab yø'øduñ.

40 Coø ja'a Jesús jaduñ miänaaŋ, mänit ñäxiicä. Mänitä Jesús ja'a jäya'ay cøjx yhöxquejxpädsømy tøghaguuy. Mänitä Jesús ja'a to'oxiäna'c hajxy ñänøcxy maa to'oxiäna'c hänäjty quio'na'ayän, møødä Jesús ja'a jiamiøødhajxy, møødä to'oxiäna'cä tiaj tieedyhajxy. 41 Mänitä Jesús ja'a to'oxiäna'c wyidsø'cy. Mänit ñämaayy:

—Quixyhuung, pädø'øg.

42 Tuunä ja'a Jesús jaduñ ñä'ä mänaaŋ, mänitä to'oxiäna'c jiaanč pädø'cy. Mänit yo'oyø'cy. Jiaanč tehñ yagjuøøyy ja'a Jairohajxy jaduñ møødä Jesús ja'a jiamiøødhajxy. 43 Mänitä Jairohajxy yhanehmä coø hajxy jaduñ quia'a mädiä'agät coogä yhuung hänäjty tøø jiuypioøcy. Mänit hajxy ñämäayyäbä coø yhuung hajxy yajcäyät. Ja'a Jesús jaduñ mänaan.

6

¹ Coo ja'a Jesús hajxy jim chónhgumbä mөөдä jiamiөөdhajxy, mänit hajxy jim ñöcxy maa ja'a cajpt hänajty xiөhatiän Nazaret. Jimä Jesús hänajty ñä'ägädä tsooñ. ² Coo ja'a poo'xxiөө yhabaaty, mänitä Jesús jim ñöcxy maa ja'a tsajtöjcän. Mänit tiägөөyy yajnähixөөbiä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jiaanč tehñ yagjuөөyy. Mänit hajxy tiägөөyy niñämäayyabä:

—Maa yө'ө craa mädia'agy jaduhmbä төө ñä'ä maañ yhaböcy coo jaduhñ jiaanč tehñ jiaty jiaanč tehñ ñajuө'өy, coo jaduhñ hoy-yagjuөөñajaty yajcähxө'өgy. Haa ca'a, höjts nmägunaaxhajtäm yө'өjä. ³ Je'e yө'ө, ja'a hijty tsejtpä pujxpä. Ja'a María yhuung yө'ө. Hajchhajtäp yө'ө, ja'a Santiago, mөөдä José, mөөдä Judas, mөөдä Simón. Yaa ja'a piuhdo'oxyhajxy chäna'ay maa höjts ngajptän.

Coo ja'a Jesús hänajty jim chooñ Nazaret, paady hänajty jim quia'a mämөjө'өy quia'a mämayө'өyii.

⁴ Coo ja'a Jesús jaduhñ miädooyy, mänit miänaañ:

—Homiaajä ja'a Dioswiinguexyypähajxy wyiingudsähgө'өyii. Jagooyyä hajxy jim quia'a wiingudsähgө'өyii maa yhamdsoo cajpthajxiän, maa yhamdsoo төjc-hajxiän.

⁵ Coo ja'a Jesús hänajty jim quia'a mämөjө'өy quia'a mämayө'өyii, paady hänajty jim madiu'u hoy quia'a yajcähxө'өгa'añ. Nämets nädagөөquiaä pa'amjäya'ayhajxy jim ñä'ä maañ yajpa'amnajxä cө'өнähgapyhaam.

⁶ Jiaanč tehñ yagjuөөbiä Jesús hänajty jaduhñ coo ja'a miädia'agy jim quia'a jөjpөгө'өyyäxä.

Mänitä Jesús ja'a mädia'agy jim tiägөөyy yajwa'xpä mäduhñjatiä cajpthuung wiingonbä. ⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamiөөd wyiinguejxy, ja'a hajxy hänajty nämajmetspä, coo hajxy wiädität cajpt-cajpt, coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy yajnähwä'adsät, ja'a hajxy hänajty möjcu'umөөdpä. Nämetscjaty hajxy hänajty wiädita'añ. ⁸ Mänitä Jesús ja'a jiamiөөd jiaac nämaayy coo hajxy tii quia'a mänöcxät, ni tsajcaagy, ni morral, ni xädө'өñ. Jagooyyä yomybiäxy hajxy quiäbät tu'uquia. ⁹ Tu'tehñquia cө'өг hajxy miänöcxät mөөд tu'xojxyä wit. ¹⁰ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Coo hajxy jim mmөdsät homiädyii cajptä, jimä төjc hajxy tu'ug myujwä'anät maa hajxy hänajty mmejtsta'aga'añän. Jimiä hajxy jaduhñ mhídät. Cabä төjc hajxy myajtägätsät. ¹¹ Majaty mijtsä cu'ugä mmädia'agy hänajty xquia'a jөjpөгө'өwaanä, mänitä mdecy hajxy mwiinxit mwiinwöbät, weenä naaxoc jaduhñ quiөxy ca'ay. Jaduhñä hijxtahñd miähmө'өwät coo ja'a cu'ugä Diosmädia'agy hajxy hänajty төө quia'a jөjhadsowө'өy. Mänit hajxy jim mdsónät.

¹² Mänitä Jesús ja'a jiamiөөdhajxy tiu'uböjnä mädia'agy-yajwa'xpä. Jaduhñä cu'ug hajxy hänajty yajwiingapxө'өy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy piadu'uböjnät, mөөд coo ja'a yhaxөөгwiinmahñdy hajxy ñajtsixöөñät. ¹³ Mayyä jäya'ayhajxy hänajty yajnähwa'ačhii, ja'a hajxy hänajty möjcu'umөөdpä. Mayyä pa'amjäya'ayhajxy hänajty yajmөcpөгyii coo hon hajxy hänajty yajnähaaxyii.

¹⁴ Jimä Herodes hänajty guiobiernähaty maa ja'a naax hänajty xiөhatiän Galilea. Mänitä Herodes miädoyhajty coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuөөñajaty pä hänajty yajcähxө'өgy. Mänitä Herodes miänaañ cooc tyijy ja'a Juan mäyajnäbejpä төө jiuypjөjtägach. Ja'a Juan, je'e ja'a Herodes yhajodhajt cooc tyijy hänajty je'e Jiesüsä; páadiägä

hoy-yagjuoõñajatypä yajcähxø'ogy ja'a wyiinmahñdycøxpä, cooc tyijy hänäjy tøø jiuypiojtägach.

¹⁵ Wiingatiä jäya'ayhajxy hänäjy miänaambä. Näje'e hajxy hänäjy miäna'añ cooc tyijy Jesús hänäjy je'e yhEliasä. Näje'e hajxy hänäjy miänaambä cooc tyijy ja'a Jesús hänäjy wiädity nebiä jecyjiäya'ayhajxy hänäjy tøø Dyiosmädia'agy-yajwa'xiän jegyhajty. ¹⁶ Pero ja'a Herodes, tehngajnä je'e hänäjy miäna'añ cooc tyijy je'e Jwiangä, ja'a hänäjy tøø yajyo'puxyijäbä. Je'eg tyijy jaduñ tøø jiuypiojtägach.

¹⁷⁻¹⁸ Hix, haxøögä Herodes hänäjy jiäya'ayhaty; ja'a yhamdsoo puhya'ay tio'oxiojc hänäjy miøødtsänáayyap. Felipe ja'a Herodes piuhya'ay hänäjy xiøhaty. Herodías ja'a Felipe tio'oxiojc hänäjy xiøhajpä, ja'a Herodes hänäjy miøødtsánaabiä. Mänitä Juan ja'a Herodes yhojy: “Cab jaduñ yhojy coo ja'a mhamdsoo puhya'ay tio'oxiojc jaduñ mmøødtsänáayyät.” Coo ja'a Herodes jaduñ yhojjä, paadiä Juan yajmatsä. Mänitä Juan chuuma.

¹⁹ Cabä Herodías hänäjy yhojwiø'oy coo ja'a Herodes jaduñ yhojjä, paadiä Herodías ja'a Juan hänäjy jia wi'i yajyagho'oga'añii. ²⁰ Pero cabä Herodes hänäjy jaduñ miäna'añ coo ja'a Juan yagho'ogóøjät. Hix, wyiingudsähgøöbiä Herodes ja'a Juan hänäjy. Näjuøöbiä Herodes hänäjy coo ja'a Juan hänäjy jiaanč tehñ yhojhána'cä. Jaanč tehñ yhomiädoonä ja'a Herodes ja'a Juan miädia'agy hänäjy miädoowä. Pero cabä Herodes hänäjy ñajuø'oy neby jiatcø'owät. ²¹ Cabä Herodías wiinmahñdy hänäjy ñä'ägädä paady nebiä Juan yajyagho'ogóøjät. Mänit yhabaaty coo ja'a Herodes xiø hänäjy jiada'añii. Mänitä Herodes ja'a jiamioødtøjc miøødcaayy miøødhuucy, møødä mioonsähajxy, møødä generalhajxy, møødä mäyøødøjc-hajxy, ja'a hajxy hänäjy jim tsánaabiä Galilea. ²²⁻²³ Jim hajxy hänäjy quia yhu'ugy, mänitä Herodías yhuung jiby tiøjtägøøyy. Mänitä quixy tiägøøyy hejtspä pujpä. Jaanč tehñ yajxón yhejch piujty. Jaanč tehñ xioõndaac ja'a Herodeshajxy jaduñ møødä wioybä wyichpä. Mänitä Herodes ja'a quixy ñämaayy:

—Tehñ tiøyy nnämä'awät, høøch yajmäyujwáanäc tii mdsogaamby, nmó'owábøch miich je'e, hotyijä, høxtä nmó'owábøch miich naax cupc maach yaa ngobiernähatiän.

Paadiä Herodes jaduñ miänaañ, jaanč tehñ xioõndaacp hänäjy jaduñ coo ja'a quixy hänäjy yajxón yhech. ²⁴ Mänitä quixy piädsøømy. Mänitä tiaj hoy miäyajtøyy tiig jaduñ yujwá'anäp. Mänitä Herodías wiinmahñdy piaaty nebiä Juan mäyajnäbejpä yajyagho'ogóøjät. Mänitä yhuung ñämaayy coo ja'a Juan ja'a quiopc yujwáanäxät. ²⁵ Mänitiä quixy ja'a Herodes hoy ñäma'ay:

—Høøchä Juan quiopc móoyyác texyjooty.

²⁶ Coo ja'a Herodes jaduñ ñämaayy, mänit jiaanč tehñ jioot-madiägøøyy. Mänit jaduñ ñähadsooyy. Hix, tøø hänäjy jaduñ miäna'añ cooc hänäjy hoy ñä'a tiijä yega'añ. Hix, tøø ja'a wioybä wyichpä hänäjy jaduñ yajmädoy. ²⁷ Mänitä Herodes ja'a mioonsä jiby quiejxy pujxtøgooty coo ja'a Juan nøcxy yo'puxyii. ²⁸ Mänit hoy jiaanč yo'puxyii. Mänitä quixy ja'a Juan quiopc hoy yajcø'dägø'oyii texyjooty. Mänitä tiaj hoy miöödiägach.

²⁹ Coo ja'a Juan jiamioødhajxy jaduñ miädoyhajty coo ja'a Juan hänäjy tøø yagho'ogyii, mänitä Juan ñi'x hajxy hoy yajpædø'cä. Mänit hajxy hoy yajnaaxtägø'oy.

³⁰ Mänitá Jesús ñámejtstägajtsá ja'a jiamiøød, ja'a hajxy nämajmetspá. Cøjxá Jesús yhawáañäxá, nebiaty hajxy hánajty tøø miäba'amyajnaxy, møød waambaty hajxy hánajty tøø yajnáhixø'øy. ³¹ Jaančh tehñ miayyá Jesús jáya'ay hajxy hánajty ñámečhii. Wiimbijp hadøjpá majiäya'ayhajxy hánajty. Coo ja'a jáya'ayhajxy may wyi'i miech, paadiá Jesúshajxy hánajty quia'a nábaadøøyyäxá mäduhnajtä hajxy quiaiy yhú'ugät. Mänitá Jesús miänaañ:

—Jam hajxy paquiä pøø'xäm wiingtuum maa majiäya'ay hajxy xquia'a paadäänäm.

³² Mänitá Jesúshajxy tiägøøyy barcojooty. Tsohñ hajxy jimän. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a majiäya'ayhajxy hánajty quia'a jadyhitiän. ³³ Coo ja'a Jesúshajxy jaduhñ yhiixtu'ubøjcä, mänitá majiäya'ayhajxy wyi'i piadu'ubøjpá. Najuøøby hajxy hánajty jaduhñ maa ja'a Jesúshajxy hánajty ñøcxa'añ. Päyø'øguiä hajxy jaduhñ ñä'ägä ñøcxy. Jawyiin hajxy jim ñä'ägä mejch maa ja'a Jesúshajxy hánajty ñøcxiän. Wiinduhmyguiajpt hajxy hánajty chooñ. ³⁴ Coo ja'a Jesús jii by piädsøømy barcojooty, mänitá jáya'ay yaghixøøyy may. Mänit näxuu'tscapxy miøødhajty. Jaduhñ yhiixy nej coo meeg wyiindsøñ ca'a hijpän, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty quia'a yajnáhixø'øy. Mänitá Jesús madiu'u tiägøøyy yajnáhixøøbiä. ³⁵ Tøø hánajty chuujøøñä. Mänitá Jesús ja'a jiamiøød ñámejtsá. Mänitá Jesús ñämaayyá:

—Jue'e jaduhñ yaa, pactuum. Cabä cajpt yaa maa ja'a cu'ug quiaayyøøc hajxy häyaa jiüyät. Tøø jaduhñ hoyhoy jiaančh tehñ chuujø'øy. ³⁶ Nämä'aw yø'ø cu'ug, ween hajxy ñøcxy quiaiyhøxta'ay maa ja'a cajpt yaa wiingonbän —nømä Jesús ñämaayyá.

³⁷ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tsøg hajxy nä'ägä yajcáayyäm højtshájtäm.

Mänit hajxy yhadsóogumbä:

—Haa tii hajxy jaduhñ nhuuc nä'ä yajcáayyämbäp. Cajx nä'ä caayyøøcpä nä'ä huucøøcpä. Nej, jaduhñ miich mmäna'añä coo højts tsajcaagy ñøcxy njuy mejtsmägo'x denario —nømä Jesús jiamiøød ñämáayyägumbä.

³⁸ Mänitá Jesús miänáangumbä:

—Huuc mäyajtøw yø'ø cu'ug pøñ caayyøøc møød. Pøñjaty jaduhñ møød, ween hajxy yajmucy.

Coo hajxy hánajty tøø yajmujnä, mänitá Jesús ñämaayyá:

—Jagooyyá højts tsajcaagy mägoøxyä tøø nbaady møødä hacx metsyá.

³⁹⁻⁴⁰ Mänitá Jesús miänaañ coo ja'a cu'ughajxy yhøxtá'agät necchooty tu'hagøøbiäjaty, nämägo'xhaam møød näjuxychägui'xmajc-haam. Mänit hajxy jaduhñ jiaančh yhøxtaacy. ⁴¹ Mänitá Jesús ja'a tsajcaagy mägoøxpä quiooñdsooyy møødä hacx metspá. Coo chajhee'py, mänitá Dioscuju'uyäp yejcy ja'a tsajcaagy quiøxpä møødä hacx quiøxpä. Mänitá tsajcaagy tiägøøyy haguiddøøbiä. Mänitá jiamiøød tiägøøyy moobiä ja'a tsajcaagy møødä hacx, ween hajxy jaduhñ yajwa'xy maa ja'a cu'ugän. Tehngajnä Jesús ja'a tsajcaagy hánajty yajwa'añguiojy møødä hacx. Jiaac tehñ yajmayøøby hánajty jaduhñ. ⁴² Cu'uxiä jáya'ayhajxy jaduhñ jiaančh tehñ quiaayy. ⁴³⁻⁴⁴ Hoyyá jáya'ayhajxy hánajty jaduhñ jia mayyá, majmetscachä tsajcaagy quiunajxy møødä hacx. Ja'a Jesús jaduhñ yajwa'añguioj. Nämägoøxmil ja'a ya'adiøjc-hajxy jaduhñ quiaayy yhuucy.

45 Mänitiä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy coo hajxy tiägø'owät jii by barcojooty, wéenac hajxy jim ñöcxø'ögät mejyhawiimb maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Betsaida. Coogä Jesús ja'a majiäya'ay jaduñ ñähguéecnät, mänitac hajxy jim ñibiaadøøjat. 46 Coo ja'a Jesús ja'a majiäya'ay ñähguéecy, mänit jim ñöcxy tungøxp Diospa'yaaxpä. 47-48 Coo quioodsøøyy, jimä Jesús hänajty tøø miähmø'oy mejypia'a nidiuhm. Ja'a barco, jagoooyä hänajty mejyquiuyc tøø ñä'ä mahñ miech. Jaanč tehñ miøcä barco hänajty jiojcubojø'oyii. Tøø ja'a Jesús jiamiøødhajxy hänajty jiaanč tehñ yhanuu'xøøñä coo ja'a barco hajxy hänajty jia wi'i quiaaby. Coo ja'a Jesús jaduñ yhijsy coo hajxy hänajty tøø yhanuu'xøøñä, mänit yo'oyhaam tiu'ubøjcy nøøwiing. Mobädajpä hänajty jiojbo'owaannä, tøø ja'a Jesús ja'a jiamiøød hänajty ñajtspaadøøñä. Wyiinnaxáannä Jesús ja'a jiamiøød hänajty jaduñ. 49 Coo ja'a Jesús yhijsä coo hänajty yo'oy nøøwiing, mänitä jiamiøødhajxy miänaañ cooc tyijy hänajty je'e yháañmä. Mänit hajxy møc chaachyaaxy. 50 Nägøxiä hajxy hänajty chähgø'oy coo ja'a Jesús hajxy jaduñ yhijsy coo hänajty yo'oy nøøwiing. Cab hajxy choj høxcajpy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Møcä mjoot hajxy päda'ag; høøch hädaa; ca'ačh hajxy xchähgø'oy.

51 Coo ja'a Jesús tiägøøyy barcojooty, mänitä poj miooñ. Jiaanč tehñ yagjuøøyy ja'a Jesús jiamiøødhajxy jaduñ coo poj miooñ. 52 Hoy hajxy hänajty tøø jia hixy coo ja'a Jesús ja'a tsajcaagy yajwa'añguiojy møødä hacx, cab hajxy hänajty ñajuø'oy coo ja'a Jesús møcmäjaa miøødä ja'a Dioscøxpä. Jaanč tehñ quiuhxex hajxy hänajty.

53 Coo ja'a Jesús hajxy jim miejch mejyhawiimb maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Genesaret, mänitä barco hajxy jim quiuxojch mejypia'a. 54 Tuunä hajxy jaduñ ñä'ä barcopädsøømy, mänitiä Jesús yhøxcajpä ja'a cu'ug. 55-56 Paquiä mädia'agy jim wia'xy coo ja'a Jesús hänajty jim tøø miech. Mänit tiägøøyy wädijpä cajpt-cajpt. Mänitä pa'amjäya'ayhajxy tiägøøyy cøømiéjtsäbä tsajjooty maa ja'a Jesús hänajty wiäditiän. Jimä pa'amjäya'ayhajxy hänajty tøø ñajtsøø'oyii møjtu'uba'a maa ja'a Jesús hänajty ñaxø'owa'añän. Mänitä Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy yajpa'amnaxøøjat. Pønjetiä Jesús wyitpa'a hänajty nä'ä nähdoonäxap, tehñ ñajxpä pia'amhajxy hänajty mänitiä.

7

1 Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy ñämejch, møødä häna'c ja'a Diosmädia'agy hajxy yajñähixøøbiä. Jim hajxy hänajty chooñ Jerusalén. 2 Mänitä fariseoshajxy yhijsy coo ja'a Jesús jiamiøød ja'a cuhdujt hajxy hänajty näje'e quia'a yajtuñ, coo hajxy quia'a cø'øbuju coo hajxy hänajty tiägø'owa'añ caabiä huucpä. Ja'a fariseoshajxy, jaanč tehñ yhooyä judiocuhdujt hajxy hänajty quiudiuñ. 3 Hix, jaduñä judiøshajxy hänajty nägøxiä quiuhdujthatyñä nebiä yhapä tieedyhajxy hänajty jegyhajty tøø yajñähixøø'oyii. Naaghooc hajxy hänajty quiaya'añ, tsipcøxpä quiø'ø hajxy hänajty hoyhoy ñä'ägä puju wa'ads. 4 Møød coo hajxy hänajty tøø yhoy halaplaaztø'pa'c, cab hajxy hänajty quiaya'añ jaguiø'øbuju. Madiu'u cuhdujt hajxy hänajty miøødä coo hajxy cøxiä wiinä ñähbuju ñähje'ečh, møødä cayøhñdy hu'ugøhñdy, møødä tu'ts, møødä pujxtu'ts. 5 Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Tii yo'ø mjamiøødhajxy jaguiø'øbuju coo quiaay. Cabä jecyquihdujt hajxy yajtuñ neby jäya'ayhajxy hijty jegyhajty quiuhdujthatiän.

⁶ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Jue'e mijts, mjaanč tehñ miähane'emaamb mijts, pero cab hajxy mnä'ä cudiuñ waambaty hajxy hamdsoo mja hane'emy. Mijtsçxpä ja'a Isaías jecy quiujahy, mänitä Dios miänaañ:

Hädaa jäya'ayhajxy, ja mänaamb hajxy jaduhñ cóogøch tyijy hajxy xwyiin-gudsähgø'øy,

pero cábøch hajxy hamuumdu'joot xñä'ä tsoy.

⁷ Xiðbøch hajxy xjia wi'i pia'häyoy.

Jaduhñ hajxy jia mäna'añ cóogøch tyijy nmädia'agy hajxy xjia ya-jnähixøøyyä,

pero yhamdsoo mädia'agy hajxy ñä'ä wi'i miädiaacyy,

nømä Isaías jecy quiujahy. ⁸ Mijts, tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mna-jtshixøøñä. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy jaduhñ myaghijnäp —nømä Jesús ja'a fariseos ñämaayy.

⁹⁻¹⁰ Mänitä Jesús ñämäaguiumbä:

—Paadiä Diosmädia'agy hajxy tøø mnajtshixø'øy, jaduhñä mhamdsoo cuhdujt hajxy hoy myaghida'añ. Jaduhñä Moisés jecy miänaañ coo ja'a mdaj coo ja'a mdeedy hajxy mwiingudsähgø'øwät. Pero põnägä tiaj ja'a tieedy haxøøg nänøømb, yajcyagho'ogø'øwáanábäc jaduhñ. ¹¹⁻¹² Pero wiing mijts mja mäna'añ coc tyijy jaduhñ yhawiinmatsä coc põnä tiajjä tieedy haxøøg ñämä'awät: “Cábøch mijts nbuhbedaanä. Hix, tøøchä Dios nnäma'ay cooch je'e cøxiä nmo'owa'añ ja'ačh mijts hijty nmo'owaambä.” ¹³ Coo hajxy jaduhñ mmäna'añ, myajcähxø'py hajxy jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a yajtuunnä, møød coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myajnähixøøñä. Madiu'u hajxy jaduhñ myajcähxø'øgy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø mnajtshixøøñä, møød coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtuunnä —nømä fariseoshajxy ñämaayyä.

¹⁴ Mänitä Jesús ja'a cu'ug yajwiingapxøøguiumbä:

—Høøch nmädia'agy hajxy hamädoowhjtäc. ¹⁵ Tijaty hajxy mgaaby mhuucypy, cab hajxy xyajcädieey. Pero ja'a haxøøgwiinmahñdy, je'eds hajxy mäbøcy xyajcädieeyäp. ¹⁶ Pøn jaduhñ wiinjuøøby, wéenhøch nmädia'agy xmiäbøjcä.

¹⁷ Coo ja'a Jesús ja'a quiapxy miädia'agy jaduhñ yajmaayy, mänitä cu'ughajxy quiøxy wiimbijnä. Mänitä Jesús hajxy tijtägøøñä møødä jiamioødtøjc, ja'a hajxy hänajty ja'a nämajmetspä. Mänitä Jesús miäyajtøøwä neby hänajty jaduhñ miädia'agytiägø'øy ja'a hänajty jaduhñ jim tøø miädiä'aguiäbä majiäya'ayhagujc. Ja'a Jesús jiamioødhajxy jaduhñ yajtøøw yajtøø'x. ¹⁸ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Nej, ni mijts hajxy jaduhñ tøø mga'a wiinjuø'øyä waambátyhøch tøø nja mädia'aguä. Jaduhñds je'e, tijaty hajxy mgaaby mhuucypy, cab hajxy xyajcädieey. ¹⁹ Hix, ja'a jøø'xy ja'a pøcy, jii by jaduhñ yhäda'agø'øy maa ja'a mjøø'xytiøjc-hajxiän. Jadähooc nøcxy piädsømy. Cab jaduhñ jii by tiehñ tiägø'øy maa ja'a mjuøhñdyhajxiän —nømä Jesús miänaañ.

Jaduhñ hädaaduhñ miädia'agytiägø'øy coo ni mädyii jøø'xy pøcy quia'a hamajtsä. ²⁰ Mänitä Jesús miänäänqumbä:

—Pero ja'a haxøøgwiinmahñdy, je'eds hajxy mäbøjnäbä xyajcädieeyäp. ²¹⁻²² Coo ja'a jäya'ay haxøøgwiinmahñdy hajxy jiaanč tehñ miøødä, paady hajxy haxøøgiaty jiaanč tehñ jiatcø'øy; paady hajxy miämeečh, paady hajxy ñiyagho'ogyii, paadiä jäya'adio'oxiøjc hajxy miøødtsäna'ay,

paadiä jäya'ajie'e hajxy yhadsoy, paady hajxy miäwiinhøøñ, paady hajxy ñiñähoyii, paady hajxy jiaanč tehñ yajcumaya'añ, paady hajxy quia'a nä'ägädä wiinmahñmech. Coö hajxy naxy miu'ugyii, paadiä hadsojwiinmahñdy hajxy miøødä. ²³ Jaduhñds je'e, jaanč tehñ miadiu'u ja'a haxøøgwiinmahñdy jii. Je'eds hajxy jaduhñ mabøcy xyajcädiehby.

Mäniä Jesús miädiaacpäðøøñä.

²⁴ Coö ja'a Jesús jim̄ chohñ, mäniä jim̄ ñøcxy maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Tiro møød Sidón. Mäniä tøjc tu'ug piaaty maa hänäjty miejsta'aga'añän. Hamee'ch jim̄ jia hidaañ. Pero miädoow ja'a cu'ughajxy jaduhñ coö ja'a Jesús hänäjty jim̄ tøø miech. ²⁵⁻²⁶ Jimä tajiäya'ay hänäjty tu'ug chäna'ay. Hagriego hänäjty miädia'agy. Ca'a hänäjty je'e juudiosä. Jimä yhuung hänäjty tu'ug, to'oxiäna'c. Tøø ja'a to'oxiäna'c hänäjty pia'ambety. Møjcu'u hänäjty tøø yajtägø'yii. Coö ja'a quixiä tiaj jaduhñ miädoyhajty coö ja'a Jesús hänäjty jim̄ tøø miech, mäniä Jesús hoy wyiinjicäda'agyii. Mäniä Jesús miänuu'xtaacä coö ja'a to'oxiäna'c nøcxy yajpa'amnäxäxä. ²⁷ Mäniä Jesús miänaañ:

—Cab jaduhñ yhahixø'øy coöchä huc-huung tsajcaagy nmó'owät, ja'a pigäna'c-hajxy hijty quiaayaambiä.

Coö ja'a Jesús jaduhñ miänaañ, ja'a juđioshajxy jaduhñ yajmäbaatä nebiä pigäna'cän. Ja'a ca'a juđioshajxy jaduhñ yajmäbaatä nebiä hucän. ²⁸ Mäniä tajiäya'ay yhadsooy:

—Wiindsøn, tøyhajt jaduhñ. Pero jiibiä huc-huunghajxy pia'piy pia'coñ meexäpa'c tijaty ja'a pigäna'c-hajxy yajwiinga'awøøby.

²⁹ Mäniä Jesús miänaañ:

—Coö jaduhñ tøø mmäna'añ, cähxø'p jaduhñ coöch nmädia'agy xmiäbøjcä. Tøø ja'a mhuungä møjcu'u ñähwäatsänä. Nøcxnä jootcuyc maa ja'a mdøjcän.

³⁰ Mäniä tajiäya'ay wyiimbijty. Coö jim̄ miehch maa ja'a tiøjcän, tøø ja'a yhuungä møjcu'u hänäjty jiaanč nähwäatsänä. Jimä yhuung hänäjty quio'na'ay maabejtøxp hoy weenän.

³¹ Mäniä Jesús jim̄ wyiimbijtägajch maa ja'a naax xiøhatiän Tiro. Mäniä jim̄ ñaxøøyy maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Sidón. Mäniä jim̄ ñøcxøøyy maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Decápolis. Mäniä jim̄ miedsøøyy maa ja'a mejy hänäjty xiøhatiän Galilea. ³² Mäniä mähdiojc tu'ug yajmejtsä maa ja'a Jesús ja'a wyiinduumän. Cabä mähdiojcä mädia'agy hänäjty hoy yhabädsømy, møød hänäjty quiuhnata. Mäniä Jesús miänuu'xtaacä coö ja'a quio'ø yajnähgäbät maa ja'a mähdiojc cuhnatpän. Ja'a mähdiojcä jiamioødhajxy jaduhñ mänaañ. ³³ Mäniä Jesús ja'a mähdiojc jäguemjuøøby miødhajty nidiuhñ. Mäniä Jesús ja'a mähdiojcä tiaatsc piadsihwä. Mäniä Jesús ja'a quio'øwahxc chujyñähbo'ty. Mäniä mähdiojc tiaatsc chujyhabo'odøøyyäxä. ³⁴ Mäniä Jesús chajhee'py. Mäniä miänaañ: “Efata.” Jaduhñ hädaa miädia'agytiägø'øy: “Hawa'ads.”

³⁵ Tuunä ja'a Jesús jaduhñ ñä'ä mänaañ, mäniä mähdiojc quiapxø'cy miädoowø'cy. Jaanč tehñ yhoy jaduhñ miädiaacnä. ³⁶ Mäniä Jesús miänaañ coö hajxy quia'a mädiä'agät coö ja'a mähdiojc jaduhñ tøø yhojø'øy. Pero cab hajxy jaduhñ jioodhajty. Mäniä hajxy jaduhñ hoy yhamädiaagø'øy. Hoyyä Jesús mayhooc jia hanehmy coö hajxy quia'a hamädiaagø'owät, maas hanaxiä ja'a mähdiojc hajxy yhamädiaagøøyy. Cabä Jesús miädia'agy jaduhñ ñä'ä yajtuunäxä. ³⁷ Jiaanč tehñ yagjuøøbiä cu'ughajxy hänäjty jaduhñ. Mäniä hajxy tiägøøyy mänaambä:

“Jaanč tehñ miøjmayhajt jaduñ tiuumby coo ja'a cuhnatpä yajmadoowø'øgy, møød coo ja'a huumbä yajcapxø'øgy.”

8

¹ Cujaboom cumaaxc, mänitä jäya'ayhajxy nämay yhamugøøguiumbä maa ja'a Jesús hänajtiän. Ja yähó'cäp hajxy hänajty, cabä caayyøøc hajxy hänajty ñäl'ägädä møødá. Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc yaaχmujcy, ja'a hajxy hänajty nämajmetspä. Mänitä Jesús miänaañ:

² —Nnäxú'chpøch hädaa jäya'ayhajxy. Tägøøgxøøjoch hajxy tøø xpiawädijnä. Tøø ja'a quiay tøø ja'a yhu'ugyhajxy quiøjxnä. Tii hajxy jaduñ ñäl'ä jaac cáyap. ³ Cooč hajxy jaguiay nguejwiimbídät, wehñdä hajxy jim tiu'uyuugádawät. Hiχ, näje'e hajxy jäguem tøø chohnda'agy.

⁴ Mänitä Jesús yhadsoowä ja'a jiamiøødtøjc:

—Tii hädaa jäya'ay hajxy häyaa nnä'ä yajcáayyamb. Cabä cajpt yaa. Maa tsajcaagy hajxy häyaa nnä'ä páatämät —nømä Jesús jiamiøødhajxy miänaañ.

⁵ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc miäyajtøøyy:

—Naag tsajcaagy hajxy jii nmøødá.

—Juxtujc —nøm hajxy yhadsooyy.

⁶ Mänitä Jesús miänaañ coo ja'a majiäya'ayhajxy yhöxtá'agät naaxwiin. Mänitä Jesús ja'a tsajcaagy quioondsooyy. Mänitä Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitä tsajcaagy tiägøøyy haguiddøøbiä. Mänitä jiamiøødtøjc miooyy. Mänitä majiäya'ayhajxy miooyy. Coo ja'a Jesús ja'a tsajcaagy hänajty yhaguiddø'øy, yajwa'añguiojpy hänajty tehngajnä. ⁷ Jimä hacxhuung hajxy hänajty miøødäbä mejtstägøøg. Mänitä Jesús quiunuu'xy. Mänit miänaañ coo ja'a majiäya'ayhajxy mio'owøøjät. Jaduñ je'e may yajwa'añguiojpä. ⁸ Mänitä jäya'ayhajxy tiägøøyy caabiä. Höxtä cuuxä hajxy hoyhoy. Höxtä jiaac piwø'c hajxy juxtujcach, ja'a hänajty tøø quiunáxiäbä. ⁹ Nämädaaxmil jäya'ayhajxy jaduñ quiaayy yhuucy. Mänitä Jesús miänaañ coo hajxy wyiimbijnät. ¹⁰ Mänitä Jesús hajxy jadähooc biarcopéjcumbä møødá jiamiøødtøjc. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Dalmanuta.

¹¹ Mänitä Jesús ja'a fariseos näje'e ñämejtsä. Mänitä fariseos ja'a Jesús ja'a Diosmädia'agy hajxy miøødyajtsibøøyy. Mänitä Jesús jia nämaayyä:

—Huuc yajcähxø'ögä hijtahnnd hoy-yagjuøøñäbä ja'a tsajpootypä. Jaduñ höjtsä tøyhajt nmøødhádät coo miichä Diosmäjaa mjaanč møødá —nømä fariseoshajxy miänaañ.

¹² Mänitä Jesús jiootmaxiejy. Jootmadiägøøyy jaduñ. Mänit miänaañ:

—Tii ja'a Diosmäjaa hajxy coo mwi'i yhixa'añ. Tøyhajt mijts nnämä'awät coo hajxy mga'a hixa'añ —nømä fariseoshajxy ñämaayyä.

¹³ Mänitä Jesús hajxy wyiimbijnä møødá jiamiøødtøjc. Mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy tiu'ubøjcy. Mejyhawiimb hajxy hänajty ñøcxa'añ.

¹⁴⁻¹⁵ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Mnigwieendähadøøjap hajxy. Ca'a ja'a Herodes chajcaagychooy hajxy mmäwädijtä, ni ja'a fariseos jie'ehajxy.

Mänitä Jesús jiamiøødhajxy yhiijxy coo ja'a tsajcaagy hajxy hänajty tøø quia'a jaac juy. Jagooyyä tsajcaagy hajxy hänajty tu'uquiä miøødá barcojooty. ¹⁶ Mänit hajxy tiägøøyy niñamáayyäbä:

—Paady hajxy jaduhñ xñámáayyäm, coo tsajcaagy hajxy tøø njahdiägóoyyäm.

¹⁷ Coo ja'a Jesús jaduhñ yhamádoonajxy waambatiä jiamiøødhajxy hánajty ñiñäma'ayii, mänit hajxy ñämaayyä:

—Nej, jaduhñ hajxy mwiinjuø'øya cooçhä tsajcaagy tøø nmädia'aguiä, ja'a hajxy tøø njahdiägóoyyäbä. Cab hajxy tøø mnä'ägädä wiinjuø'øy tijátyhøch tøø nmädia'agy. Mjaançh tehñ quiuhxex mijts jaduhñ. ¹⁸ Xiidsä mwiin hajxy mja møødá, cab hajxy tii mhijxmähmø'øy. Xiidsä mmädohnd hajxy mja møødá, cab hajxy tii mmädoomähmø'øy. ¹⁹ Mänáajøçhä nämägooxmilpä jäya'ay nyajcayyän ja'a mägooxtsajcaagy, naac cachä caadiuc hajxy mbiwø'cy.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Majmetsc.

²⁰ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Jaanä mänáajøçhä nämädaaxmilpä jäya'ay nyajcayyän ja'a juxtujtsajcaagy, naag cach hajxy mbiwø'pä.

Mänit hajxy yhadsoogumbä:

—Juxtujc.

²¹ Mänit hajxy ñámáayyägumbä:

—Caj mijts tøø mnä'ägä wiinjuø'øy tijátyhøch tøø nmädia'agy —nømä Jesús miänaañ.

²² Mänitä Jesús hajxy jim miejtstägajch maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Betsaida. Mänitä wiinds tu'ug wyitsmejtsä maa ja'a Jesúsän. Mänitä Jesús miänuu'xtaacä coo ja'a wiinds ween ñähdoñii, ween jaduhñ yhiyxø'øgy. ²³ Mänitä Jesús ja'a wiinds wyijstsooyy. Mänitä wiinds cajtpa'a quipxy miødhajtä. Mänitä wiinds wyiingutsujøøyyä. Mänit wyiingumo'xøøyyä. Mänit miäyajtøøwä pø tøø hánajty yhiyxø'øgy. ²⁴ Mänit tiägøøyy hijxø'pä weenjaty. Mänit miänaañ:

—Tøøch weenjaty nhijxø'øgy. Cábøçhä jäya'ay hoy nhøxcaba'añ. Nna-juøøbiøch jaduhñ coo jäya'ayä, pero jaduhñhøch nhixy nebiä quepy-chaajän.

²⁵ Mänitä Jesús ja'a wiinds jadähooc wyiingumo'xøøguiumbä. Mänitä wiinds hoy tiägøøñä hijxpä. Hotyijä hánajty jäguemjaty yhiyxñä.

²⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tu'uda'aquiä mnøcxät maa ja'a mdøjcän. Ca'a cajptooty mguyo'oy mgubøgø'øy —nømä craa ñämaayyä, ja'a hánajty tøø yhiyxø'øguiäbä.

²⁷ Mänitä Jesús hajxy jim tiu'ubøjcy møødá jiamiøødtøjc. Jim hajxy hánajty ñøcxa'añ maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Cesarea de Filipino. Cajpt-cajpt hajxy hánajty wiädita'añ. Tu'haamnøcxpä, jimä Jesús ja'a jiamiøødtøjc miäyajtøøyy:

—Høøch, pønñøçhä cu'ugäda'a xtyijp.

²⁸ Mänitä Jesús yhadsoowä:

—Näje'e hajxy miäna'añ cooc tyijy miich mJuan mäyajnäbejpä. Näje'e hajxy miänaambä cooc tyijy miich mhElíasä. Näje'e hajxy jiaac mänaambä cooc tyijy miich mDiosquexiä, cooc tyijy miichä Diosmädia'agy jecy myajwa'xy.

²⁹ Mänitä Jesús yajtøøgumbä:

—Mijtsäts, pønñøch mijtshajxy jaduhñ xtyijp.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Jue'e miich, Cristo. Dios miich tøø xwyiinguexy.

³⁰ Mänitá Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy coo ja'a Jesús hajxy quia'a mädiá'agät pøn hánajty je'e.

³¹ Mänitá Jesús ja'a jiamiøødtøjc tiägøøyy yajwiingapxøøbiä:

—Høøch, Diosquéxyhøch høøch. Madiú'ujøchä tsaačhpä nøcxy nhabaada'añ. Xmiähanhadáambøchä jäya'ayhajxy, ja'a hajxy jiiby wiindsønñajpá maa ja'a tsajtøjcän, møødä teedywiindsønñajxy, møødä häna'c-hajxy jiiby Diosmädia'agy-yajnahixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. Mänithøch hajxy jaduñ xjia yajyagho'oga'añii. Pero cooch hajxy hánajty tøø xyajyagho'ogyii, cudägøøgxøøyyä, mänithøch njujypiøjtägatsa'añ.

³² Howyiinjuøøñä ja'a Jesús jaduñ miädiaacy. Mänitá Pedro ja'a Jesús hawiingtuum wioonøcxy. Mänitá Pedro miänaañ:

—Wiindsøn, ca'ads jaduñ mwi'i miäna'añ. Caj miich nej mjada'añ mhabeta'añ —nømä Jesús ñämaayyä.

³³ Mänitá Jesús wia'wiimbijty. Mänitá jiamiøødtøjc wyiinhee'ppejty. Mänitá Pedro yhojjä:

—Møjcu'u, jua'ads yaa maačh nwiinduumän. Jaduñ miich mwiinmahñdyhaty nebiä jäya'ayhajxy wyiinmahñdyhajpän. Caj miich jaduñ mwiinmahñdyhaty nebiä Dios wyiinmahñdyhatiän —nømä Jesús miänaañ.

³⁴ Mänitá Jesús ja'a cu'ug miøjyaaxy møødä jiamiøødtøjc. Mänitá Jesús miänaañ:

—Pøn jioot tsojp cooch xjamiøødhädät, weenä yhamdsoo cuhdajt hajxy ñajtshixø'øy, weenä jioot hajxy piäda'agy coo hajxy chaačhpøjpät nébiøch ndsaachpøga'añän. Wéenhøchä nmädia'agy hajxy tehngajnä xmiäbøjcä. ³⁵ Pønä jioot ja pädaacp coo hajxy hoy jiugyhädät, cab hajxy cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän. Pero pønä jioot pädaacp coo hajxy yhö'ogät ja'a høøchcøxpä møødä Diosmädia'agyquiøxpä, je'edshajxy homiänaajä jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän. ³⁶ Coo hajxy hodiium mga'a mähmø'owät coo hajxy hánajty tøø mho'ogy, cab hajxy jaduñ mniyagho'øwøjät, hoy hajxy hánajty yaa tøø mja mäyøøhaty hädaa yaabä naaxwiin. ³⁷ Ni tii yaa quia'a nä'ägädä tsoobaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä mjugyhajthajxy choobaada'añän, coo hajxy homiänaajä mjugyhädät nebiä Dios jiugyhatiän. ³⁸ Pønñøch xmiädsähdiuumb møødhøchä nmädia'agyquiøxpä maa hädaa jäya'ay wyiinduumhajxiän, hädaa pojmoødpä cädieemioødpähajxy, hädaahajxy ca'a Diosmädia'agymiäbøjpa, cooch yaa ngädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänitøch hajxy jadähooc nmädsähdiuundägatsa'añ, pønjätyhøch hánajty yaa tøø xmiädsähdiuñ. Diosquéxyhøch høøch. Diosmøcmäjaamøødhøch hánajty yaa ngäda'aga'añ, näguipxy møødä Diosmoonsähajxy, ja'a hajxy jim hijpä Dioswiinduum —nømä Jesús miänaañ.

9

¹ Mänitá Jesús miänáangumbä:

—Chaads mijts tøyhajt ndehm ñämä'awät, mijts xii tänaabiä, näje'e hajxy hánajty mga'a ho'ogyñä coo hánajty quiähxø'oga'añ coo ja'a Dios hánajty yhane'ema'añ ja'a miøcmäjaahaam.

² Cudädujxøø, mänitá Jesús ja'a Pedro wioonøcxy maa ja'a tun jaančh tehñ quiøxpän, näguipxy møødä Santiago møødä Juan. Nämädaaxyä hajxy hánajty jim. Mänitá Jesús wyiin jiojp wiing jiajty maa ja'a Pedro

wyiinduumbhajxiän. ³Høxtä haamb høxtä tsämaambä Jesús hänajty mөөдä wyit mөөдä tiucxy. Jaanč tehм pioobä wyit hänajty nägø'ø nädecypiä. ⁴Mänitä Elíashajxy jim ñäguehxtø'xy mөөдä Moisés. Jimä Jesús hajxy hänajty wyl'i miøødmädia'agy. Nägoojä Pedrohajxy hänajty ñä'a hijcäda'agy ñä'a hee'pcäda'agy. ⁵⁻⁶Jaanč tehм chähgøøbiä Pedrohajxy hänajty. Cab hajxy hänajty ñajuø'øy waamb hajxy jaduһñ ñä'a mäná'anät. Mänitä Pedro nä'a nägoobä miänaañ:

—Wiindsón, hoyøøyy jaduһñ coo hajxy yaa tøø nbéjtäm. Nhuuc hädiuñ højts tøjquemyhuung tägøøg maa mijtshajxy häyaa cødu'ug myaghäña'awó'øwät, mөөд miich, mөөдä Moisés, mөөдä Elías —nømä Jesús ñämaayyä.

⁷Tuunä ja'a Pedro jaduһñ ñä'a mänaañ, mänit hajxy ñäma'anähbejty. Mänitä Dios jilby quiapxy näma'ajooty: “Høøch nHuung hädaa. Njaanč tehм chójpiøch hädaa. Mäbøjcä miädia'agy hajxy.” ⁸Coo ja'a näma'a chajpejty, tøø ja'a Moiséshajxy hänajty yhadägooyø'øy mөөдä Elías. Coo ja'a Pedrohajxy jia hijxwädipty, cabä Moisés hajxy yhiixnä ni ja'a Elías; jagooyyä ja'a Jesús hajxy jiaag hijxy nidiuһñ.

⁹Jimä Jesúshajxy hänajty wyiinmänacy tunñähgøxp mөөдä jiamiøød nädägøøgpä, mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy pøn mnä'ägädä hawaanä tijaty hajxy yaa tøø mhixy tøø mmädoy høxtä cóonøch hänajty tøø njuypipøjtägach cooçh hänajty tøø nho'ogy. Diosquéyhøch høøch —nømä Pedrohajxy ñämaayyä.

¹⁰Coo ja'a Pedrohajxy jaduһñ ñämaayyä, paadiä mädia'agy hajxy jaduһñ miäbøjcy. Jioodhajt hajxy jaduһñ nebiaty hajxy hänajty tøø yhixy tøø miädoy. Hamiñ haxøpy hajxy hänajty jia ñimiäyajtøyii waambä Jesús hänajty jaduһñ jia mäna'ana'añ coo jaduһñ miänaañ cooc hänajty jiuypipøjtägatsa'añ. ¹¹Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Ja'a häna'c hajxy jilby yajnähixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän, jaduһñ hajxy miäna'añ coogä Elías tsipcøxp jawyiin quiädä'agät. Mänitägä Cristo høxhaam jiaac tehм quiäda'aga'añ. Tii hajxy jaduһñ coo miäna'añ. Nej, tøyhajt jaduһñä.

¹²⁻¹³Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduһñä Diosmädia'agy jiaanč mäna'añ coogä Elías jawyiin quiäda'aga'añ. Tøyhajt jaduһñ. Mänitägä cøxiä wiinä yagjema'añ yajtägatsa'añ. Tøø ja'a Elías jia cäda'agy. Pero tøø jaduһñ jiaanč tehм chaaçhtiuñii nebiatiä jäya'ay jioothajxy chocy. Tøjiajt jaduһñ nebiä Diosquexyhajxy jecy quiujahyyän. Nej, mnajuøøby hajxy jaduһñä waambátyhøçhä Diosmädia'agy xmiädiaacpä, høøch ja'a Diosquexypä, cooçhä jäya'ayhajxy xhaaçhtiunaambä, mөөд cooçh hajxy xquia'a jaac hixaanä.

¹⁴Coo ja'a Jesúshajxy jilby quiädaacy maa ja'a jiamiøødhajxy hänajty tøø miähmø'øyän, ja'a hajxy hänajty jilby nädaaxtuypä, mänitä Jesús yhiixy coo ja'a jiamiøødhajxy hänajty piquä tøø piäda'agyii ja'a majiäya'ay. Jimä häna'c hajxy hänajty miøødnihoyyii, ja'a häna'c-hajxy jim yajnähixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. ¹⁵Nägoo ja'a cu'ugä Jesús hajxy jiojcuhiøøyy, mänit hajxy jiaanč tehм xioondaacy. Mänitä Jesús jiojcuibäyø'øgøøyyä. Mänit yajpoo'xä. ¹⁶Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy mwil'i yajniuguuhojøøyyäp.

¹⁷Mänit tu'jäya'ay yhadsooyy:

—Wiindsón, chaachä nhuung tøø nja møødmech. Møjcu'u jaduñ miøød. Ja'a mõjcu'u wi'i yaghuhmb. ¹⁸ Naxy jaduñ yajcädayii. Mänit tiägø'øy hahoo'pä. Mänitä tiøøts tiägø'øy yajcädajpä. Mänit mõc-häwøønä jiaty. Tøøchä mjamiøødtøjc nja mänuu'xta'agy cooçh nhuung hajxy cu xyajpa'amnäwaatsä. Pero cab hajxy tøø miäjäda'agy —nømä Jesús ñämaayyä.

¹⁹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Ja'a! Cábøch mijtsä nmädia'agy xñä'ä mäbøjcä cooçh nDiosquexiä. Tøøch mijts jejcy nja møødwädity, y cahnä hajxy tii mnä'ägädä habøcyñä. Jaançh tehñ yhanaxiä mijts jaduñ nguhxexä. Nébiøch mijts nnä'ä tünät. Hoorä, witsminxä ja'a pa'amjäya'ay yaa —nømä Jesús miänaañ.

²⁰ Mänitä Jesús miädia'agy quiudiüunäxä. Coö ja'a Jesús yhiyxä ja'a mõjcu'u, mänitä mähdiojcä pia'am tiehñ ñämejtsä. Mänitä mähdiojcä quiädaayy naaxwiin. Mänit piayajch piadø'py. Mänit tiägøøyy hahoo'pä.

²¹ Mänitä craa tieedy miäyajtøøwäxä:

—Mänaa hädaa mhuung tøø pia'ambety.

Ja'a Jesús jaduñ yajtøøw.

—Muutsnä hänajyñä —nømä craa tieedy yhadsooyy.

²² Mänitä tieedy miänáangumbä:

—Náxyhøch hädaa nhuung jiøøngädaw jiøømbøgø'øy coö pia'am jaduñ naxy ñähbaadyii. Naxy ñøøgädaw ñøøbøgøøbiä. Ja weenjaty jaduñ quiaa yagho'ogyii. Tunä mayhajt. Pø jii miiech mõcmäjaa mmøødä, højts näxúu'tsác, højts puhbéjtäc —nømä Jesús ñämaayyä.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, jadúhñhøch miiech xmiøyajtøyyä pø nmøødhøch mõcmäjaajä. Pøn jaduñ mäbøjp, hotyijj jaduñ yhoyø'øwáanäxä.

²⁴ Mänitä pa'amjäya'ay tieedy yaaxy:

—Nmäbøjpøch. Høøch puhbéjtäc, jadúhñhøch maas hoy njaac mäbøgät.

²⁵ Jimä jäya'ayhajxy hänajty may wyi'i miamiucy. Coö ja'a Jesús ja'a majiäya'ay jaduñ yhiyxä, mänitä Jesús ja'a mõjcu'u ñämaayy:

—Høøch miiech nhanehñby coö hädaa craa mhøxmájtsnät. Cab jaduñ mänaa mnämejstägájttsnät. Naxy miiech hädaa mähdiojc myaghuumy myajnaty —nømä mõjcu'u yhojjä.

²⁶ Mänitä mähdiojc mõc yajtsaachyaaxä. Mänitä jiäwipø'cy xiäyaayyø'cy. Mänit ñähwaatsä quiuhwaatsä. Nebiä ho'ogyipiän jiaty. Coö jaduñ yhiyxä, mänitä jäya'ayhajxy may miänaañ cooc tyijy hänajty tøø yho'ogy.

²⁷ Mänitä Jesús ja'a craa wyidsø'cy. Mänitä craa hoy tiänaayyø'nø.

²⁸ Mänitä Jesús hajxy tiøjtägøøyy møødä jiamiøødtøjc. Mänitä Jesús hamee'ch miäyajtøøwä ja'a jiamiøød:

—Tii højts jaduñ coö tøø nga'a mäjädaacpä.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coö Dios hajxy mjaançh tehñ miänuu'xtá'agät, mänit yø'øduhmbä pa'am hajxy hoy myajnaxät. Pero pø caj, cab hajxy myajnaxät.

³⁰ Coö ja'a Jesús hajxy jim chohñ, mänit hajxy ñøcxy Galilea. Cabä Jesús hänajty yajnajuø'owa'añii maa hänajty nøcxy wiädita'añ. ³¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc tiägøøyy yajwiingapxøøbiä:

—Høøch ja'a Diosquexypä, nøcxáambøch nniñähduga'añii cooçhä jäya'ayhajxy xyaghó'ogät. Y cooçh hänajty tøø nho'ogy, cumáaxc-høch hänajty njuyjpiøjtägatsa'añ —nømä Jesús miänaañ.

³² Cabä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñä'ägädä wiinjuøøyy waambatiä Jesús hänajty tøø miädia'agy. Cab hajxy hänajty jia nä'a wi'i miäyajtøwaambä. Hix, tsähgøøby hajxy hänajty.

³³ Mänit hajxy jim miejch Capernaum maa hajxy hänajty chäna'ayän. Coø hajxy hänajty tøø tiøjtägø'øy, mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc miäyajtøøyy:

—Tii hajxy hijty mwili yajcapxiøøby jim tu'haam-miimbä.

³⁴ Pero cab hajxy waamb ñä'ägädä hadsooyy. Hix, jue'e hajxy hänajty tøø yajtsibø'øy tu'haam-miimbä, pønä cuhdujt hänajty maas møc møød. Tsähdiuumb hajxy hänajty, paady hajxy quia'a nä'ägädä hadsooyy.

³⁵ Mänitä Jesús yhäñaaguiädaacy, Mänitä jiamiøødtøjc ñämaayy, ja'a hajxy hänajty nämajmetspä:

—Yam hajxy weentiä huuc møjwa'ag. Pøn jaduhñ pøc-juøøby coø møjcuhdujt miøødhädät, cabä cuhdujt jaduhñ ñä'ägädä møødhada'añ. Moonsä jaduhñ ñä'ägä tunaamby.

³⁶ Mänitä Jesús pigäna'c-huong tu'ug miøjyaaxy. Mänit piädaacy cujc maa ja'a jiamiøødhajxy hänajtiän. Mänit chehñø'cy. Mänitä jiamiøødtøjc ñämaayy:

³⁷ —Pøn hädaa pigäna'c hädaaduhmbä tsojp ja'a høøchcøxpä, jaduhñ mäwínhøch xchojpä. Jaanä jadúhñhøchä nDeedy hajxy xchójcäbä —nømä Jesús miänaañ.

³⁸ Mänitä Juan ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsøn, tøø højts jäya'ay tu'ug nbaady. Jimä pa'amjäya'ay hänajty yajpa'amnaxy, ja'a hajxy møjcu'umøødpä. Miičhä mxøø hänajty xquiapxpäatäp. Mänit højts nnämaayy coø quia'a yajpa'amnäxnät. Paady højts jaduhñ nnämaayy, coø højts näguipxy xquia'a møødwädjätäm.

³⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cábäts hajxy waamb cu mnämaayy. Pøn høchä nxøø xquiapxpäatäp coø ja'a hoy-yagiuøøñäbä hänajty yajcähxø'øgy, cáböch jaduhñ xchoj mägapxtägoyya'añ. ⁴⁰ Pøn højts jaduhñ xquia'a mädsiphjätäm, je'eds hajxy jaduhñ xmiägu'ughjätäm. ⁴¹ Coø mijts pøn xyajnøøhú'ugät je'eguiøxpä cooch mijts xpiawädity, høøch ja'a Cristo, jimä hoyhajtä weenhajt pi-aada'añ Dioswiinduum.

⁴² 'Pønjätyhøchä nmädia'agy xmiäbøjcäp, hoy hajxy quia'a jagä høxpøquiä, coø hajxy jiojcapxø'øwøøjät, ja'a häna'c-hajxy jaduhñ mäjøjcapxøøbiä, mejor paandsaa hajxy häxøpy tøø yajyo'xodsø'øyii, jaduhñds hajxy häxøpy tøø miejjiäwipø'øyii. ⁴³⁻⁴⁴ Pø jimä mgø'ø hänajty xyajcädieey, maas hoy jaduhñ coø mnä'ägädä høxpúxät, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät. Jadúhñäts homiänaajä mjugyhädät nebiä Dios jiugyhatiän, hoyyä mgø'ø hänajty metsc mga'a jagä møødä. Hix, coø tehngajnä mjaac cädieeyät, jiiby mhädá'agät haxøøgtuum maa ja'a jøøn mänaa quia'a nä'ägädä pi'ichän, hoyyä mgø'ø hänajty jia ca'xiä. ⁴⁵⁻⁴⁶ Jaanä jaduhñduhmbä, pø jimä mdecy hänajty xyajcädieey, maas hoy jaduhñ coø mnä'ägädä høxpúxät, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät. Jadúhñäts homiänaajä mjugyhädät nebiä Dios jiugyhatiän, hoyyä mdecy hänajty metsc mga'a jagä møødä. Hix, coø tehngajnä mjaac cädieeyät, jiiby mhädá'agät haxøøgtuum, hoyyä mdecy hänajty jia ca'xiä. ⁴⁷ Jaanä jaduhñduhmbä, pø jimä mwiin hänajty xyajcädieey, maas hoy jaduhñ coø mnä'ägädä yajpädsømat, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät. Jadúhñäts homiänaajä mjugyhädät nebiä Dios jiugyhatiän, hoyyä mwiin

hänajty metsc mga'a jagä mөөдä. Hix, coo tehngajnä mjaac cädiéeyät, jii by mhädá'agät haxөөgtuum, hoyyá mwiiñ hänajty jia ca'xiä. ⁴⁸ Jii by haxөөgtuum, cabä tөөnghajxy jii by mänaa ñä'ägä ho'ogy, mөөд cabä jөөñ jii by mänaa ñä'ägä pi'tspä.

⁴⁹ 'Pөñ jii by hijp haxөөgtuum, cab hajxy jaduhñ jii by mänaa quiөxy toya'añ. Jaduhñ mäwínäts je'e nebiä tsu'učh caanө'öybän, cabä jөөñ jaduhñ jii by mänaa pyi'ich. ⁵⁰ Ja'a caan, tuungpaatp je'e. Pero coo ja'a tiaamdspä quiөxät, cab jaduhñ mänaa tiuungpáatnät. Jaduhñ mäwínäts mijtspä, hoy yajxөñ hajxy mnimiөөdhidөjät. Cab hajxy jaduhñ mänaa myajniGuiudsip myajniGuiuma'adө'öwөjät.

10

¹ Mänitä Jesús jim chöhngumbä Capernaum. Mänitä ñөcxy Judea-naaxooty, ja'a xөөbädsөmyhaampiä, jim Jordán-mөjnөöhawiimb. Mänitä jäya'ay may ñäméjtsägumbä. Mänitä Jesús tiägөGuiumbä yajñähixөbiä, neby hänajty naxy yajñähixө'yhatiän. ² Mänitä fariseodөjc-hajxy näje'e miehch. Mänitä Jesús hajxy miäyajtөöyy:

—Nej, miimbä cuhdujt jaduhñä coo jäya'ayhajxy ñiyhөxmadsөjädä.

Paadiä Jesús jaduhñ miäyajtөwä, hijxmdsáanäp hänajty jaduhñ waamb hänajty yhadsowa'añ. ³ Mänitä Jesús yajtөdägajch:

—Nej, jaduhñä Moisés jecy quiujahyyä coo hajxy mniyhөxmadsөjädä.

⁴ Mänitä fariseoshajxy yhadsooyy:

—Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coogä cuhdujt jaduhñ myiñ coo jäya'ayhajxy ñiyhөxmadsөjät.

⁵ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Coo mijts mjaančh tehñ quiuhxexä, paadiä Moisés ja'a cuhdujt jaduhñ jecy yejcy coo mdo'oxiөjc hajxy mhөxmädsät. ⁶ Mänaa ja'a naaxwiimbä jecy yhawijy tiө'xta'aguiän, mänitä Dios jäya'ay metsc quiunuu'xy ya'adio'oxy. ⁷⁻⁸ Coo ja'a Dios ja'a jäya'ay jaduhñ jecy quiunuu'xy ya'adio'oxy, paadiä ya'adiөjc jaduhñ tio'oxiөjwiingpögät. Jaduhñ hajxy jaduhñ yhiñnät nebiä tu'que'expän. Hawiingөөby hajxy jaduhñ. Cab hajxy wioowhíjtänä ja'a tiaj ja'a tiéediäm. ⁹ Pөñjatiä Dios jaduhñ tөө quiunuu'xy coo hajxy ñimiөөdtsäna'awөөд nämetsc, cab hajxy jaduhñ ñiyhөxmadsөjät —nөmä Jesús miänaañ.

¹⁰ Mänitä Jesús hajxy tiөjtägөöyy mөөдä jiamiөөdтөjc. Mänitä Jesús jadähooc miäyajtөwä ja'a jiamiөөд waambatiä Jesús ja'a fariseodөjc hänajty tөө miөөdmädia'agy. ¹¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pөnä tio'oxiөjc hөxmajtsp, y mänitä wiingto'oxiөjc wyiingpөcy, miägädiehbiä tio'oxiөjc jaduhñ. Haxөөg jaduhñ jiatcө'oy. ¹² Jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a to'oxiөjc ñihyhap yhөxmädsät, y coo wiingya'adiөjc wyiingpögät, jaduhñä ñihyhap miägädiehbiä. Jaanä haxөөg je'eduhñ jiatcөöbiä —nөmä Jesús miänaañ.

¹³ Mänitä Jesús pigäna'c mejtstägөөг yajñamejtsä, coo hajxy ween quiunuu'xyii. Coo ja'a Jesús jiamiөөд hajxy jaduhñ yhiixy cooc tyijy ja'a Jesús hänajty yhadsiba'añii, mänitä pigäna'cä tiajhajxy yhadújcäxä coo ja'a Jesús hajxy jaduhñ quia'a nänөcxät. ¹⁴ Coo ja'a Jesús jaduhñ yhiixy coo ja'a pigäna'c-hajxy hänajty wyi'i yhadugyii, mänitä Jesús ja'a jiamiөөд yhojy:

—Ca'a yө'ө pigäna'c hajxy mwi'i yhaducy. Wéenhөch hajxy jaduhñ xñämiñ. Coo mijtsä Diosmädia'agy jaduhñ mmäböğät neby hädaa

pigäna'c-hajxy miäbøquiän, mänit mijtsä Dios jaduħn xyhuunghádät. ¹⁵ Hix, ja'a pigäna'c-hajxy, cab hajxy tii quia'a nä'ä mäbøcy. Tsipcøxp hajxy jaduħn ñä'ägä mäbøcy. Jaduħnds je'e, coo mijts mmäbøgät nebiä pigäna'c-hajxy miäbøquiän, mänit hajxy jaduħn mjugyhádät cøjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhatiän. Tøyhajt jaduħn —nømä Jesús miänaañ.

¹⁶ Mänitä Jesús ja'a pigäna'c tiägøøyy cunuuxpä tu'ugjaty-tu'ugjaty. Cø'ønähgäjpäp hajxy hänajty.

¹⁷ Mänitä Jesús jim chohñ. Jim hänajty tiu'uyo'oyñä, mänitä Jesús jäya'ay tu'ug päyø'øguiä ñajtspaadøøyyä. Mänit wyiinjiçädaacä. Mänit ñämaayyä:

—Wiindsøn, mjaanč tehñ yhojhäna'c miich. Nébiøch ngudiünät cooçh cøjxta'axiøø njugyhádät nebiä Dios jjugyhatiän —nømä Jesús miäyajtøwä.

¹⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiich miich jaduħn coo xñäma'ay cooçh nhoyhänä'cä. Ni pøn jaduħn quia'a hoyhänä'cä. Jagooyyä Dios tu'uquä yhojhänä'cä. ¹⁹ Mnajuøøby miich jaduħn nebiatiä Moisés cuhdujt jecy yejcy, túhmäts. “Cab hajxy mniyagho'ogøøjät. Cabä wiingto'oxiøjc hajxy mmøødtsänä'awät. Cab hajxy mméedsät. Cab hajxy mhøhnda'agät. Cab hajxy mmäméedsät høhnda'agymiädia'agyhaam. Mwiingudsähgø'owäbä mdajjä mdeedy hajxy” —nømä Jesús miänaañ.

²⁰ Mänitä Jesús ñämäayyägumbä:

—Pero Wiindsøn, homiänäjøch jaduħn ngudiuñ. Múutsnøçhä hogu-iuhdujt nmädsøhndaacy —nømä Jesús ñämaayyä.

²¹ Mänitä Jesús ja'a craa wyiinhee'ppejty. Jiaanč tehñ chóçbä craa hänajty je'e. Mänitä Jesús miänaañ:

—Tu'tu'uyyä mga'a cøxy cudiuñ. Nøcx cøxy toog tijaty jim mmøød, jaduħnds mmó'owät pønjaty hajxy häyoob. Coo jaduħn mgudiünät, mänit jim mnøcxät Dioswiinduum. Jim miichä hoybä weenbä mbáadät tsajpootyp. Hoorä, høøçh padu'ubøjcäc.

²² Coo ja'a craa jaduħn ñämaayyä, mänit jiootmadiägøøyy. Mänit wyiimbijnä tájjäp máayyap. Hix, jaanč tehñ miäyøø hänajty je'e.

²³ Jimä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty piadäna'ay. Mänitä Jesús wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Jaanč tehñ chip jaduħn coo yø'ø mäyøødøjc-hajxy jim ñøcxät Dioswiinduum. Tehñ tiøyhajt jaduħn.

²⁴ Coo ja'a Jesús jaduħn miänaañ, jiaanč tehñ yagjuøøyy ja'a jiamiøødhajxy jaduħn. Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Mägu'ughajpädøjc, pønjataiä xiädø'øñ hajxy hajoodhajp, jaanč tehñ chip jaduħn coo hajxy jim ñøcxät Dioswiinduum. ²⁵ Maas paquiä camello tu'ug jii by ñaxø'øwät xuhñdyjutooty quejee ja'a mäyøøhänä'c-hajxy jim tiägø'øwät Dioswiinduum.

²⁶ Coo ja'a Jesús jaduħn miänáangumbä, mänitä jiamiøødhajxy maas hanaxiä yagjuøøguiumbä. Mänitä Jesús miäyajtøwä:

—Pønxada'aduħn jaanč tøy nähwa'adsaamb.

²⁷ Mänitä Jesús wyiinhee'ppéjcumbä. Mänit miänaañ:

—Ja'a jäya'ayhajxy, cab hajxy hamdsoojoot hoy jajniähwa'adsøøjät. Pero Dios, je'eds mäyajnähwaatsp. Hotyijä Dios jaduħn jiaty.

²⁸ Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Huuc mäadow, coo hõjts miich nbadu'ubõjcy, cõjx hõjts nnähgue'egy tijaty hõjts hijty nmøød.

29-30 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Põnjaty cõxiä tøø ñähgue'egy ja'a høøchcõxpä møødä Diosmädia'agyquiõxpä, maas may hajxy jaduhñ jiaac paada'añ hädaa yaabä naaxwiin tijaty hajxy hånajty tøø ñähgue'egy tøø yhõxyo'oy, tiõjc, piuhya'ay, piuhdo'oxy, tiaj tieedy, yhuung, ñaax. Møød jim hajxy ñõcxa'añ tsajpootyp. Jim hajxy jaduhñ homiänaajä yhida'añ, hoy hajxy hånajty yaa tøø jia tsaachpõcy ja'a høøchcõxpä hädaa yaabä naaxwiin. Tõyhajt jaduhñ. ³¹ Põnjatiä mõjtuung jäda'ahaty ca'a møød, nämay hajxy miõjtägø'owa'añ. Pero põnjatiä mõjtuung jäda'ahaty ja møød, nämayyä tiuunghajxy piõgáañäxä —nõmä Jesús miänaañ.

³² Mänitä Jesúshajxy jim tiu'ubõjcy møødä jiamioødtõjc. Jerusalén hajxy hånajty ñõcxa'añ. Jawyiinä Jesús hånajty yo'oy. Mayyä jäya'ayhajxy hånajty pianõcxy møødä Jesús jiamioødhajxy, ja'a hajxy hånajty nämajmetspä. Jaançh tehñ yagjuøøby hajxy hånajty. Høxtä tsähgøøby hajxy hånajty. Mänitä Jesús ja'a jiamioød hawiing wioonõcxy. Mänitä Jesús tiägøøyy mädiaacpä nebiaty hånajty jiada'añ yhabeta'añ:

³³ —Huuc mäadow hajxy, yan hajxy nnõcxäm Jerusalén. Coo hajxy jim ngoodáañäm, mänitõchä teedywiindsõnhajxy xyajcø'ødägø'owa'añ, møødä häna'cä Diosmädia'agy hajxy jim yajnähixøøbiä tsajtõgooty, høøch ja'a Diosquexypä. Mänitõch hajxy jaduhñ xyajnähdija'añ cooch hajxy xyagho'oga'añ. Mänitõch hajxy xyajcø'ødägø'owa'añ ja'a häna'c-hajxy jim tsohmä Roma. ³⁴ Madiú'ujõch hajxy xchaachtiuna'añ. Xñäxi'igáambõch hajxy. Xwyiinwoonáambõch hajxy. Xwyiingutsujø'owáambõch hajxy. Xwiobho'ogáambõch hajxy. Mänitõch hajxy xjia yagho'oga'añ. Pero cudägøøgxøøyyõch njujypiõjtägatsa'añ, —nõmä Jesús miänaañ.

³⁵ Mänitä Jesús wyiinguwa'agøøyyä ja'a Santiago møødä Juan. Ja'a Zebedeo yhuunghajxy hånajty je'e. Mänit hajxy miänaañ:

—Wiindsõñ, huuc tunä mayhajt ja'a hõjtscõxpä.

³⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tii mayhájthõch ndúnäp.

³⁷ Mänitä Santiagohajxy miänáangumbä:

—Coo miich hånajty tøø mmõjtägø'oy, coo hånajty tøø mdägø'oy hanehmä, mänit hõjts cuhdujt xmió'owät coo hõjts jim nhäñá'awät miichä mnähmõjc, hahooyhaampä møød hanajtyhaampä.

³⁸ Mänitä Jesús yhadsoogumbä:

—Mijts, cab hajxy mnajuø'oy tii hajxy jaduhñ mnänøømby. Nej, mmeex'túgäp hajxy jaduhmä nébiõch ndsaachpõgá'añänä.

³⁹ Mänitä Santiagohajxy yhadsooyy:

—Nmee'xtúgäp hõjts jaduhñ.

Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Jaduhñ mijts mjaançh tsaachpõgaambä nébiõch ndsaachpõga'añän. Tõyhajt jaduhñ. ⁴⁰ Pero cábõchä cuhdujt jaduhñ nmøødä coo mi-jtsä cuhdujt nmó'owät coo hajxy jim mhäñá'awät høøchä nnähmõjc mänáajõch hånajty tøø ndägø'oyän hanehmä. Dios ja'a cuhdujt møød põñ yajnähdiJamby coo hajxy jim yhäñá'awät. Je'edshajxy jaduhñ jim häñá'awaamb —nõmä Jesús miänaañ.

41 Coo Jaha Jesús jiamioødhajxy jaduhñ miädooyy, ja'a hajxy hñajty jaac nämajcpä, mänitä Santiagohajxy miäjootma'tä mөөдä Juan. 42 Mänitä Jesús miøjyaaxy ja'a hajxy hñajty jaac nämajcpä. Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a gobiernähajxy, mөөдä häna'c-hajxy yaa mõjtuungmөөdpä hädaa yaabä naaxwiin, ja'a hñaná'cätshajxy jaduhñ yaa hanehm̄b. Mnajuøøby hajxy jaduhñ, túhm̄äts. 43-44 Pero mijts, cab hajxy mbøc-juó'øwät coo mõjtuung hajxy mmөөdhädät. Põnä jioot tsojp coo wyiingudsähgø'øwøøjät, weenä jioot piäda'agy coo jiamioød piuhbédät. 45 Høøchpaady, høøch ja'a Diosquexypä, mäbuhbéjpøch jaduhñ yaa tøø ngäda'agy. Høxtä nnähho'tu'udáambiøchä jäya'ayhajxy nägøxiä. Cábøch jaduhñ nmäna'añ coochä jäya'ayhajxy xpiuhbédät.

46 Mänitä Jesús hajxy quioo'ty maa ja'a cajpt hñajty xiøhatiän Jericó. Coo hajxy jim̄ chónhgumbä, mayyä jäya'ay hajxy piadu'ubøjcä. Jim̄ä wiinds hñajty tu'ug yhäña'ay tu'haam. Bartimeo hñajty xiøhaty. Timeo ja'a tieedy hñajty xiøhaty. Xädø'øñyujwaambä Bartimeo hñajty. 47 Coo ja'a Bartimeo jaduhñ miädooyy coo hñajty je'e Jiesúsä, ja'a hñajty tsohm̄bä Nazaret, mänitä Bartimeo mõc yaaxy:

—Jesús, David miich jecy mhaphajt mdeedyhajt. Høøch näxúu'tsäc.

48 Mänitä Bartimeo yhojmujcä nämay coo cu yhamooñ. Pero cab jaduhñ ñä'a hamooñ. Tehngajnä maas mõc tiägøøyy yaaxpä:

—Jesús, miichä David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Høøch näxúu'tsäc.

49 Mänitä Jesús tiänaaxiøjpy. Mänit miänaañ coo ja'a Bartimeo miøjya'axøøjät. Mänitä Bartimeo tu'jäya'ay ñämaayyä:

—Xoonda'ag, tänaayyø'øg. Xim̄ä Jesús xmiøjya'axy.

50 Mänitä Bartimeo paquiä tiänaayyø'cy. Mänitä yoñwit yajniñahnajptuutä. Mänitä Jesús päyø'øguiä hoy wyiingumedso'øy.

51 Mänitä Jesús ja'a Bartimeo miäyajtøøyy:

—Tii mayhajt jaduhñ myajtunáañäp.

Mänitä Bartimeo yhadsooyy:

—Wiindsøn, høøch yaghixø'cäc.

52 Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a hoy, tisän coo quia'a cabä. Coochä nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, paady tøø mhixø'nø.

Tuunä Jesús jaduhñ ñä'a mänaañ, mänitiä Bartimeo jiaançh hijxø'cy. Mänitä Jesús piadu'ubøjñä.

11

1 Jim̄ä Jesús hajxy hñajty quioodaannä maa ja'a cajpt hñajty xiøhatiän Betfagé mөөд Betania, jim̄ mädooyyä maa ja'a tun hñajty xiøhatiän Olivos. Jim̄ hñajty miäwiingón Jerusalén. Mänitä Jesús ja'a jiamioød metsc 2 ñämaayy:

—Nøcx hajxy jim̄haamby maa yø'ø cajpthuungän. Coo hajxy jim̄ mmedsa'añ, jim̄ä burro hajxy tu'ug mbaada'añ cuxoch. Cahnä põñ ya-jpejmachñä. Mmägüejø'øwäp hajxy. Jaduhñds hajxy yaa mwitsmínät. 3 Y pø jim̄ä jäya'ay hajxy xmiäyajtøy tii hajxy jaduhñ coo mmägüejø'øy, mänit hajxy mnämä'awät: “Ja'a nwiindsøn højts cham̄ yajmaajajp. Paquiä højts nnä'a yajtuna'añ. Mänit højts miñ nnajtswidsø'øy.” Jaduhñ hajxy mmäná'anät —nømä Jesús ñajtsapxøøyy.

4-5 Mänitä burro hajxy hoy jiaanč paady cuxoch jim møjtu'haam, jim tøjñähmøjc mädöyyä. Jimä jäya'ayhajxy hänajty näje'e tiäna'ay. Coö ja'a Jesús jiamioðdhajxy tiägööyy burromäguejööbiä, mänit hajxy ñämaayyä:
—Tii yø'ø burro hajxy jaduhñ coö mmäguejø'øy.

6 Mänit hajxy jaduhñ yhadsooyy waambaty hajxy hänajty tøø yhane'emyii coö hajxy jaduhñ yhadsówät. 7 Mänitä Jesús ja'a burro yajnäméjtsäxä. Mänitä jiamioðdä wyit hajxy jim piädaacy burronähgøxp. Mänitä Jesús jim piejty. 8 Jaanč tehñ miayyä jäya'ayhajxy hänajty pianøcxy. Mänitä wyit hajxy näje'e chijy. Jaduhñds hajxy tu'haam ñajtsye'eböøyy maa ja'a Jesús hänajty burronähgøxp ñaxø'owa'añän. Näje'e hujtshaay hajxy hänajty piujxpä. Jim hajxy hänajty piädaacpä tu'haam. 9 Cu'ughagujcä Jesús hänajty ñøcxy. Mänitä cu'ughajxy nägøxiä tiägööyy yaaxpä joppä:

—¡Viva Jesús, viva! ¡Gloria a Dios! Diosquexy hädaa Jesús jaduhñ. 10 ¡Gloria a Dios tsajpootypä! Jaduhñ hädaa Jesús yhane'emaambä nebiä David jecy yhanehmiän, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhajtäm.

11 Mänitä Jesús hajxy jim quioo'nä Jerusalén, mөөdä jiamioðd ja'a nämajmetspähajxy. Mänit hajxy jim ñøcxöøyy maa ja'a tsajtøjcän. Coö hajxy jii by chajtøjtagöøyy, mänit hajxy yhiixwädi jtyatj hänajty jii by. Mänit hajxy wyiimbijcumbä. Mänit hajxy jii by yhädaaccumbä Betania. Hix, tøø hänajty chuujø'øy, y jii by hajxy hänajty miejtsta'aga'añ Betania.

12 Cujaboom, mänitä Jesús hajxy jim tiu'ubójcumbä. Mänitä Jesús yäho'pøjcä. 13 Mänitä piids tu'ug ñäheeböøyy coö hänajty jim tiäna'ay picxumnä. Coö wiingón ñämejch, mänit yhiixy coö tiøøm hänajty quia'a nä'ägädä hity. Haagä haay hänajty je'e. Cahnä yhiit's hänajty yhabaadyñä mänaabä hänajty naxy tiøømbetiän. 14 Mänitä Jesús piids ñämaayy:

—Ni mänaa miich mga'a tøømbejtägatsaannä.

Coö ja'a Jesús jaduhñ miänaañ, miädoow ja'a jiamioðdhajxy jaduhñ.

15 Coö ja'a Jesús hajxy jim miejtstägajch Jerusalén, mänitä Jesús jii by chajtøjtagöøguiumbä. Mänitä Jesús ja'a too'pädøjc juubiädøjc tiägööyy høxpäboobiädsöømbä jii by tsajtögooty. Mänitä meexä tiägööyy høxjuijpä maa xädø'øñ hajxy hänajty quiuwichän, mөөdä häñaabiejt maa hajxy hänajty yhäña'ayän coö hajxy hänajty pialomatoogy. 16 Mänitä Jesús tiägööyy hadujpä coö ja'a jäya'ayä tioogy hajxy jii by quia'a mädägöøñät tsajtögooty. 17 Mänitä Jesús tiägööyy yajwiingapxööbiä:

—Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Pa'yaaxtäacthøchä ndøjc hajxy nägøxiä xwiáañät, ja'a jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajtpä.” Jaduhñä Dios jecy miänaañ. Pero mijts, wiing mijtsä tsajtøjc mwa'añ. Jaduhñ hajxy mwa'añ nebiä mee'tstaactän —nømä Jesús miänaañ.

18 Coö ja'a teedywiindsøn hajxy jaduhñ miädooyy, mөөdä häna'cä Diosmädia'agy hajxy hänajty jii by yajnähixööbiä tsajtögooty, mänit hajxy tiägööyy cojyquiapxytiuumbä nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. Hix, chähgööbiä Jesús hajxy hänajty je'eguiøxpä coö ja'a Jesús ja'a miädia'agy hänajty jiaanč tehñ yhamädoowhijtäxä ja'a cu'ug. 19 Pero coö quiood-sööñä, mänitä Jesús hajxy jii by yhädaaccumbä Betania.

20 Cujaboomä Jesús hajxy ñøcxtägajch Jerusalén. Coö hajxy jim ñaxø'oguiumbä maa ja'a Jesús ja'a piids hänajty tøø ñäbogø'oyän, mänitä piids hajxy yhiixy coö hänajty tøø quioøxy tø'øch. 21 Coö ja'a Pedro jaduhñ jiahmiejtstaacy, mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, huug hix yø'ø piids. Hæxøøy miich yø'ø mnäbøøøyy coo ni mänaa quia'a tøømhájnät. Tøø yø'ø quiøxy tøøtsnä —nømä Pedro miänaañ.

²² Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Mäbøjcä ja'a Dios miädia'agy coo jiaanč tehñ tiømiädia'aguiä. ²³ Coo hajxy hamuumdu'joot mmäbøgät, høxtä yø'ø tun ja'a mmädia'agyhajxy xquiudiúunäp coo hajxy mnämä'awät coo ween nøcxy miejyquia'awø'øy. Mänitá mmädia'agyhajxy jaduhñ xquiudiúunät coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjcät coo tiømiädia'aguiä. Tøyhajt jaduhñ. ²⁴ Coo mijtsä Dios tijaty mmäyujwá'anät, xmió'owäp hajxy jaduhñ, coo ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjcät coo tiømiädia'aguiä. ²⁵ Coo mijtsä Dios hänäjty mba'ya'axa'añ, tsipcøxpä häna'c hajxy jayøjp mmämée'xät, ja'a mijts hänäjty tøø xñägädieeyø'øyäbä, jaduhñä Dios hajxy jaduhñ xmiämée'xpät tijaty hajxy hänäjty mgädieeyhajpy. ²⁶ Pero pø cab hajxy mmämee'xa'añ, ni mijtsä mDeedy tsajpootypä xquia'a mämee'xtägatsa'añ —nømä Jesús miänaañ.

²⁷ Coo ja'a Jesúshajxy jim quioo'tägajch Jerusalén, mänitá Jesús jadähooc tiägøøyy tsajtøgooty. Jiibiä Jesús hänäjty wiädity, mänit ñämejtsä ja'a teedywiindsón, møødä häna'c-hajxy jiiby yajñähixøøbiä tsajtøgooty, møødä majjäya'adiøjc. ²⁸ Mänitá Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Pøn miich cuhdujt tøø xmiø'oy coo miich hæxøøy yaa tsajtøgooty tøø mdsiptuñ.

²⁹⁻³⁰ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Nhadsóowäbøch häyaa jaduhñ cooçh mijts häyaa jayøjp xyhadsóowät. Pønä Juan mäyajnäbejpä quejx, Diosä tøgä jäya'ayä. Hadsóowägøch hajxy. Cooçh hajxy häyaa xyhadsóowät, mänitøch mijts häyaa nhadsoodägájtspät —nømä Jesús miänaañ.

³¹ Cabä teedywiindsøn hajxy hänäjty ñajuø'øy waambä Jesús hajxy yhadsowät. Mänit hajxy tiägøøyy niñämäyyäbä: “Coo hajxy häyaa nmänáañämät coo ja'a Dios ja'a Juan quiejxy, jaduhñ jadähooc xyhad-sowáañäm: Aa, pø tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios ja'a Juan jiaanč quejxy, tii ja'a Juan miädia'agy hajxy coo tøø mga'a mäbøjcä. ³² Y coo hajxy häyaa nmänáañämät coo ja'a Dios ja'a Juan quia'a quejxy, mänitá cu'ug hajxy häyaa xmiädsibøøyyämät.” Hix, jaduhñä cu'ughajxy hänäjty miäna'añ coogä Juan hänäjty Dyiosquexiä. ³³ Mänitá Jesús hajxy ñämaayy coo hajxy hänäjty quia'a najuø'øy. Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Pues, ni høøch jaduhñ nga'a nägapxaambä pøn høchä cuhdujt tøø xmiø'oy.

12

¹ Mänitá Jesús tiägøøyy yajñähixøøbiä cuentäyajmäbaadyhaam:

—Mänitá jäya'ay tsaatypcam tu'ug piädaacy. Mänit jiuhguraajøøyy. Mänitá tsaatyñøøxee'xøhñdy ñädajøøyy. Mänitá nähbettøjc tu'ug yhädiuñ coo hajxy jim yhäñá'awät coo ja'a tsaatypcam hajxy hänäjty cwieendähada'añ. Mänitá wiingjäya'ay ja'a tsaatypcam hajxy yajcø'ødägøøyyäxä coo hajxy cøguipxyjiaty cwieendähädät. Mänitá cudsatyp jäguemnaax ñøcxy. ² Coo ja'a tsaatyptuc yhabaaty, mänitá cudsatyp ja'a mioonsä quiejxy coo hajxy cøgüjiä ween yajwa'xy. ³ Coo ja'a craa jim miejch, mänit høyhoy quioxho'cä. Mänit piäboowyimbijtä cø'øwa'ads. ⁴ Mänitá cudsatyp ja'a mioonsä mäwiingpä jia quéjxcumbä.

Maas hanaxiä craa je'e wiobhó'cábä. Høxtä yajtsäbítäxä ja'a quiopc jaduhñ. Hoyhoy jaduhñ chaaçhtiuunä. ⁵ Mänitä cudsaaotyp ja'a mioonsä mäwiingpä jia quejxcumbä. Mänit hajxy je'e yagho'cy. Maas mayyä mioonsä jia jaac tehñ quiejxy. Näje'e hajxy wiobho'cä; näje'e hajxy yagho'cä.

⁶ 'Jimä cudsaaotyp ja'a yhuung hänäjty tu'ug. Jiaançh tehñ chojpiä yhuung hänäjty. Mänit ñämaayy: "Nhuuc quéxyhøch miich jim. Wehñdä miich hajxy häyaa xñä'ä wiingudsähgø'øwät." ⁷ Coö ja'a cudsaaotyp yhuung jim miejch, mänit hajxy tiägøøyy niñämáayyäbä, ja'a tsaatypcam hajxy hänäjty tøø miämähmø'øyaäbä: "Coö hädaa craa tieedy häyaa ñä'ä hó'ogät, hädaa craa jaduhñ cøxiä mämähmø'øwaamb mäduhñtiä hädaa tsaatypcam. Tøc hädaa craa hajxy jaduhñ nä'ägä yaghó'cäm, jaduhñ højts hädaa tsaatypcam nje'ehajtämät." ⁸ Mänitä cudsaaotyp yhuung miäjtsäxä. Mänit yagho'cä. Mänit hajxy hoy yhøxchømy jäguemjuøby.

⁹ 'Haa, nebiä cudsaaotypäda'a hänäjty jiatcø'øwa'añ. Nøcxaambäda'a hajxy yagho'tägatsa'añii, ja'a hajxy hänäjty tøø miäyaghó'oguiäbä. Mänitä wiinghänä'cä tsaatypcam hajxy hänäjty yajcø'ødägø'øwa'añii.

¹⁰ 'Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Ja'a tsaä mädyii ja'a tøjmuu'tspädøjc-hajxy quia'a nä'ägä cumaayy, je'e nä'ägä tuuñdsohñ maa ja'a tøjteecän.

¹¹ Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coö ja'a tsaä jaduhñ jim tiuunðsoónät. Paady hajxy jaduhñ jaançh tehñ yajxón nhíjxäm —nømä Jesús miädiaacy.

¹² Ja'a teedywiindsøñhajxy, ñajuøøby hajxy hänäjty jaduhñ coö hajxy hänäjty tøø yajmäbaadyii nebiä cahwiindøyhäna'cän, ja'a hajxy hänäjty tsaatypcueendähajpä. Coö hajxy jaduhñ ñajuøøyy, paadiä Jesús hajxy hänäjty jia wi'i miadsa'añ. Pero cab hajxy jaduhñ ñä'ä majch, je'eguiøxpä coö ja'a cu'ug hajxy hänäjty chähgø'øy. Mänitä Jesús hajxy ñähgueecnä. Mänit hajxy wyiimbijnä.

¹³ Mänitä fariseoshajxy näje'e wyiinguejxä, møødä Herodes quiu'ughajxy näje'ebä, coö ja'a Jesús hajxy yajcapxtägóyyät, jaduhñ hajxy hoy ñäxø'øwø'øwät. ¹⁴ Mänitä Jesús ñämejtsä. Mänit ñämaayyä:

—Nñajuøøby højts coö miich tøy mjaançh tehñ miädia'agy. Caj miich jaduhñ mnä'ägä møjpäda'agy waambatiä cu'ug xjia nämä'ay. Tu'cuhdujt miichä jäya'ay mhixy, pønjaty hajxy mäyøø, pønjaty hajxy häyoob. Tøyhajt højts miich xyajñähixø'øy coö højts hoy njäya'ayhädät nebiä Dios choquiän. Hoorä, coö højtsä gobiernä Rómabä hänäjty xyajñähjuudi'uuda'añ, nej, hähixøøby jaduhñ coö højts nnähjuudi'uudädä —nømä Jesús miäyajtøøwä.

¹⁵ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiich hajxy jaduhñ coö xjia wi'i yajcapxtägoyya'añ. Høøçhä xädø'øñ tu'ug huuc yaghíjxäc.

Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, ñajuøøby hänäjty jaduhñ coö hänäjty jia wi'i yajcapxtägoyya'añii. ¹⁶ Mänitä Jesús xädø'øñ jiaançh yaghíjxä. Mänit miänaañ:

—Pøn wyiin jiojpy ø'øduhñ. Pøn xiøø ø'øduhñ jim miimb.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä wyiin jiojpy ø'ø, ja'a jim tuumbä Roma. Jaaya'ay xiøø ø'øbä.

¹⁷ Mänitä Jesús miänáañgumbä:

—Tøyhajt jaduñ. Mo'owxä ja'a gobiernä hajxy pø je'e jie'e yø'ø. Pero mädyii ja'a Dios jie'e, mo'ow hajxy je'ebä.

Coo ja'a Jesús jaduñ yhadsooy, jaanč tehñ yagjuøøyy ja'a fariseoshajxy jaduñ.

¹⁸ Mänitä Jesús ja'a saduceos näje'e ñämejsä. Cabä saduceoshajxy hänajty miäböcy coogä ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty jiuypiojtägatsa'añ. Jaduñä saduceoshajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy quia'a juypiojtägatsa'añ. ¹⁹ Mänitä saduceos ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, jaduñä Moisés jecy quiujahy neby højts nguhtu-jthájtämät, højts judíojäya'ayhájtäm. Hoorä, coogä ya'adiojyc tu'ug yho'ogät, coog hänajty piøquiä, pø cáhnäg hajxy hänajty yhuungpaadyñä, pø jímägä piuhya'ay, wéenägä piuhya'ay ja'a yaamgto'oxy wyiingpøcy, jadúñäc hajxy jaduñ yhuungpáadät. Jadúñäc quiähxó'ogät coog hänajty je'e yhuungä, ja'a hänajty tøø yho'oguiäbä. ²⁰ Hoorä, jii jäya'ayhajxy hänajty näjuxtujya'ay, haagä tu'que'ex. Mänitä tehñ quioobhuung tio'oxiojwiingpøjcy. Cab jecy miøødtsänaayy, mänitä craa yho'cy. Cabä huung hajxy ñä'ä paaty. ²¹ Mänitä jiødsømy ja'a yaamgto'oxy wyiingpøjcy. Ni je'ehajxy quia'a huungpaatpä. Mänitä craa yho'pä. Jaduñä jiødsømy je'ebä jia wiingpøjcumbä. Jaanä jaduhyä je'e jiajpä nebiä yhajchhajxy jiajtiän. ²² Jaduñ hajxy näjuxtujc jia møødtsänaayy, ni pøn je'e quia'a yaghuungpaaty. Nägøxiä hajxy jaduñ yho'cy. Høxtä ja'a to'oxiojyc, jaac tehñ yho'c je'ebä. ²³ Bueno, coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty nägøxiä jiuypiojtägatsa'añ, pønda'a je'e tehñ tiøybä møødtsäna'awaamjb, ja'a hajxy hänajty näjuxtujcpä. HiX, näjuxtujc hajxy hänajty tøø jia møødtsäna'ay. Paady højtsä tøyhajt ndsocy —nømä Jesús ñämaayyä.

²⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Caj mijtsä tøyhajt hajxy mnä'ägä møødä, je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a nä'ägädä wiinjuø'oy. Møød cab hajxy mnajuøøbiä nebiatiä Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'ogy. ²⁵ Coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty jiuypiojtägatsa'añ, cab hajxy mänit piøga'añ, cab hajxy mänit yhu'uga'añ. Jaduñ hajxy yhida'añ nebiä Diosmoonsähajxy jim yhitiän tsajpootyp. ²⁶ Tii mijts coo mga'a mæbøga'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypiojtägatsa'añ. Jaduñä Moisés jecy quiujahy coogä Dios tähooc miøødnibiaatä jim pactuum maagä hujts haptymøødpä hänajty tioyyän. Mänitägä Dios ja'a Moisés ñämaayy: “Høøchä Abraham xDyioshajp, møødä Isaac, møødä Jacob.” ²⁷ Coo ja'a Dios jaduñ jecy miänaañ, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Abrahamhajxy hänajty tøø jiuypiojtägach, møødä Isaac, møødä Jacob. HiX, jujcyjiäya'ay ja'a Dios jaduñ Diøshájtäp, ca'a yho'oguiäya'ayä. Coo mijts jaduñ mmäna'añ cooc tyijy ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy quia'a juypiojtägatsa'añ, caj mijtsä tøyhajt hajxy mnä'ägä møødä —nømä Jesús miänaañ.

²⁸ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug yhamädoowhity. Tsajtøgooty hänajty tiuñ. Coo miädooy coo ja'a Jesús hänajty hoy tøø yhadsoy, mänitä Jesús hoy wyiinguwa'agø'oyii. Mänit ñämaayyä:

—Madiu'u ja'a Moisés hajxy jecy xyhanéhmäm. Mädyii jaduñ maas tuunpaaatp —nømä Jesús miäyajtøøwä.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñ je'e miäna'añ: “Pønjatiä Israel jecy haphajt teedyhajt, hamädoowhit hajxy. Ja'a Dios hajxy nWindsøn'hájtäm. Tu'uquiä Dios jaduhñ Dyioshaty. ³⁰ Hamuumdu'jootä Dios hajxy mjaanç tehñ wyiin-gudsähgø'øwät nägø'ø nädecypiä. Mäbøjcä miädia'agy hajxy homiänaajä. Jahmiets hajxy jaduhñ cøjxta'axiøø.” ³¹ Jaduhñä miämetspä miänaambä: “Mdsógäbä jäya'ay hajxy nägøxiä nej mijts hamdsooyä mnichogyiijän. Ni mädyii mädia'agy jaduhñ quia'a mäbaady neby hädaa mädia'agy metspä tiuungpaadiän” —nømä Jesús miänaañ.

³² Mänitä craa miänáangumbä, ja'a hänäjty tuumbä tsajtøgooty:

—Wiindsøn, jaanç tehñ yhoy miich mhadsooy. Tøyhajt jaduhñ nej miich mmäna'añän coo Dios tiu'uquiä. Cabä wiingDios jyijä. Xjiaanç tehñ tiuungpáatäm hajxy jaduhñ ³³ coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nwiingudsähgø'øyyämät, møød coo jäya'ay hajxy nägøxiä ndsójcämät neby hajxy hamdsooyä nniçøjcäm. Pero cab hajxy xjiaty tuungpáatäm coo animal hajxy jiiby nøcxy nnä'ä hayøjxäm tsajtøgooty no'cøøc —nømä Jesús ñämaayyä.

³⁴ Coo ja'a Jesús jaduhñ miädooy coo ja'a craa hänäjty najuøøyyhaamby tøø quiapxy, ja'a hänäjty tuumbä tsajtøgooty, mänitä craa ñämaayyä:

—Jaac mäbøc ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot, jaduhñds miich jim mnøcxät Dioswiinduum —nømä Jesús miänaañ.

Mänitä häna'c-hajxy yhamoønä, ja'a Jesús hajxy hänäjty jia wi'i yagho'ogaambä. Cabä Jesús hajxy waamb miäyajtøønä je'eguiøxpä coo ja'a Jesús hajxy hänäjty chähgø'øy.

³⁵ Jiibiä Jesús hänäjty jajnähiçø'øy tsajtøgooty. Mänit miänaañ:

—Yø'ø häna'c-hajxy jii jajnähiçøøbiä tsajtøgooty, tii hajxy jaduhñ coo miäna'añ coogä David ja'a Cristo yhaphaty yhoc-haty. ³⁶ Haa ca'a, jaduhñ jim myiñ cujaayä maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a David hamdsooyä jecy miänaañ:

Mänitøchä Dios ja'a nWiindsøn xñämaayyä:

“Yaa min häña'aw maachä nhahooyhaampiän, høxtä cóonøchä mmädsip nga'a yajmäjädáacämät.”

Ja'a Dioshespirtuhamä David jaduhñ jecy miänaañ. ³⁷ Jaduhñä David jecy miänaañ coogä Cristo hänäjty wyiindsønhaty. Hoorä, pø tøyhajt jaduhñ coo ja'a David ja'a Cristo jaduhñ jecy wyiindsønhaty, tii yø'ø jäya'ayhajxy coo miäna'añ coogä David ja'a Cristo ñä'ä haphaty ñä'ä hoc-haty —nømä Jesús miänaañ.

Jaanç tehñ yhomiädoonä ja'a jäya'ayhajxy hänäjty miädooy nebiä Jesús hänäjty jajnähiçø'øyän. Nämayyä jäya'ayhajxy hänäjty.

³⁸ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Yø'ø häna'c-hajxy jii jajnähiçøøbiä tsajtøgooty, cab yø'ø miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Yoñwitmøød hajxy naxy wiädity cajptooty je'eguiøxpä coo hajxy wyi'i yajcumaya'añ. Wi'i yajwiingudsähgø'øwaamb hajxy jaduhñ. ³⁹ Jiiby hajxy jia wi'i yhäña'awa'añ maa ja'a häñaabiejt yajxon-jatypän, hädaa yaabä tsajtøgootypä, møød jim maa ja'a cay hu'ugy naxy jiadyiijän. ⁴⁰ Pero cabä quiuhdujthajxy ñä'ägädä hoyyä. Hiç, pøjcäxäbä yaamgto'oxiä tiøjc-hajxy. Hoy hajxy jaduhñ jia jatcø'øy, jecyjiatiä Dios hajxy jia wi'i pia'ya'axy. Pero jaanç tehñ yhyoy hajxy jaduhñ yajcumädowa'añii —nømä Jesús miänaañ.

⁴¹ Mänitä Jesús jim mädooyä hoy yhöxta'agy maa ja'a jäya'ay xädø'øñ hajxy hänäjty naxy quiyuoxø'øyän. Ja'a mäyøøjäya'ayhajxy, majiatiä

xädø'õñ hajxy hānajt̃y piāda'agy. Jimā Jesús hānajt̃y miāhee'pna'ay.
 42 Mānitā yaamgt'o'oxy tu'ug miejch. Jaanč̃h teh̃m yhäyoob hānajt̃y
 je'e. Mejtsmägo'xā häyoobā je'e quiugonøoyy. 43-44 Mānitā Jesús ja'a
 jiamioødtøjc ñāmaayy:

—Huug hiḅ yø'ø yaamgt'o'oxy hajxy. Cøxiä yø'øduhñ tøø
 yecy mäduhñtiä hijty miøødä, ja'a hijty ñägayaambä. Pero yø'ø
 mäyøøhäna'c-hajxy, weeñtiä hajxy jaduññ ñä'a puhyejcy.

13

¹ Coo ja'a Jesús hajxy jiiby chajtøjpädsøømy, mānitā jiamioød tu'ug
 miānaañ:

—Wiindsõñ, huug hiḅ yø'ø tsajtøjc, jaanč̃h teh̃m yajxón yø'øduhñ mi-
 uuč̃hä.

² Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Hoy huuc teh̃m yheeb. Hoy yø'ø tøjc jaduññ jia cruundä, cøxaamb
 yø'øduhñ jyida'añ. Haxit hatajø'oy yø'ø muuč̃h jiada'añ.

³ Mānitā Jesús hajxy jim̃ ñøcxy maa ja'a tuñ hānajt̃y xiøhatiän Olivos,
 jim̃ Jerusalén-woc-hawiimb. Coo hajxy jim̃ miejch, mānitā Jesús hanidi-
 uhmduum hoy yhøxta'agy. Mānitā Pedro ja'a Jesús hajxy ñānøcxy, møødä
 Santiago, møødä Juan, møødä Andrés. Mānitā Jesús hajxy miäyajtøoyy:

⁴ —Mānaads yø'ø tsajtøjc jaduññ jyida'añ. Mädyii hijxtáhñdäts jaduññ
 cāhxø'øgaamb coo hānajt̃y jaduññ yhabaada'añ.

⁵ Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Mniyajcopcø'owøøjöp hajxy. Cab hajxy myajwiinhøønät. ⁶ Mayyā
 jāya'ayhajxy miñ miāwiinhøøna'añ. Jaduhñ hajxy hānajt̃y miāna'ana'añ:
 “Høøch je'e Cristo.” Mayyā jāya'ayhajxy hānajt̃y jiaanč̃h teh̃m
 miäbøga'añ.

⁷ Coo hajxy mmädoyhädät coo tsip pleetä hānajt̃y xii yaa tøø piädø'øgy,
 cab hajxy jaduññ mmānā'anät cooc tyijy ja'a naaxwiimbä hānajt̃y wyi-
 imbida'añ. Homiānaajä tsip pleetä jiadyii. ⁸ Nimiädsibø'owāanöp ha-
 jxy hānajt̃y wiinghagajptjaty. Wiinduhmyhagajpt hujx hānajt̃y ñāxa'añ.
 Jādāanābā yuuxøø hānajt̃y wiinduhmyhagajpt. Coo jaduññ jiada'añii,
 hijxtahñd jaduññ cāhxø'tsoonaamb coo tsø'ty häyohn hoč̃hähgøøñajaty
 hānajt̃y jiada'añii.

⁹ 'Mniyajcopcø'owøøjöp hajxy mānit. Mājahñdium hajxy hānajt̃y
 mhida'añ. Xmiadsaambä mmädsip hajxy hānajt̃y. Mānit hajxy jim̃
 xyajñøcxa'añ haguyc. Møød jim̃ maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän,
 xwiobho'ogaamb hajxy hānajt̃y jim̃. Xyajñøcxaamb hajxy hānajt̃y jim̃ maa
 ja'a gobiernä wyiinduumhajxiän, je'eguiøxpä cooč̃h mijts xpiawädity.
 Jim̃høch hajxy jaduññ xmiädiá'agät gobiernäwiinduum. ¹⁰ Hiḅ, cahnä
 naaxwiimbä hānajt̃y wyiimbityñä, cøxaambä jāya'ay ja'a Diosmädiá'agy
 hajxy miädowa'añ wiinduhmyhagajpt. ¹¹ Y coo hajxy jim̃ xyajñøcxät
 haguyc, cab hajxy mānit mnädaj mnämáyät waambaty hajxy mhadsówät.
 Hiḅ, ja'a Dios ja'a mädiá'agy hajxy hānajt̃y xmio'owaamb. Cab ha-
 jxy hānajt̃y hamdsoo mmädiá'aga'añ; ja'a Dioshespíritu hajxy hānajt̃y
 xyajmädiá'agaamb. ¹² Hamiñ haxøpiä jāya'ayhajxy hānajt̃y tu'que'ex
 ñiñähduga'añii coo hajxy yagho'ogøøjät. Jaanä jaduññä yhuung hajxy
 hānajt̃y ñähdugaambä. Ja'a muutsc-hāna'c-hajxy, jaanä jaduññä tieedy
 hajxy hānajt̃y tiunaambä. ¹³ Nägøxiä mijtsä jāya'ay xmiähahñhada'añ

je'eguiøxpä cooçh mijts xpiawädity. Pero pøn hänajty tøø miee'xtucy, hoy hänajty tøø jia ho'ogy, nähwa'adsaamb hänajty je'e.

¹⁴ 'Habaadaamb jaduhñ coo ja'a haxøøgpä ca'a hoybä miedsa'añ maa ja'a Diostøjcän —pøn hädaa nocy capxp, ween jaduhñ wyiinjuø'øy—. Mänitä Diostøjc jaduhñ yajma'ada'añii. Coo ja'a haxøøgpä hajxy jaduhñ mhíxät, mänit hajxy päyø'øguiä mnócxät tunjoot, pønjaty yaa tsänaaby Judeanaaxooty. ¹⁵ Pønjaty hänajty häñaaby tøjnähgøxp, ween ñä'ägä päyø'øgy, cap nøcxy tii jiiby yajpädsømy tøgooty. ¹⁶ Pønjaty hänajty camjooty, cab jaduhñ jim ñócxät maa ja'a tiøjcän. Cap nøcxy jiiby tii yajpädsømy, ni wyit ni tii. ¹⁷ Jaanç tehñ chaaçhpøgaambä to'oxiøjc-hajxy hänajty, ja'a hajxy hänajty co'na'awaambä, møød ja'a hajxy hänajty huungyajtsi'tspä. ¹⁸ Mmänuu'xtá'agäbä Dios hajxy coo tsø'ty häyohn ween quia'a jadyii coo hänajty jiaanç tehñ tiøøchcä. ¹⁹ Jaanç tehñ yhooyä jäya'ayhajxy hänajty chaaçhpøga'añ. Ni mädyii tsaachpä jaduhñ quia'a mäbaada'añ neby hänajty jiada'añiiñän, ni ja'a jecy nájxäbä, ni ja'a jaac minaambä. ²⁰ Tøø ja'a Dios jaduhñ miäna'añ coo ja'a jäya'ayhajxy hänajty jejcy quia'a tsaachpøga'añ, je'eguiøxpä coo chocy pønjaty jaduhñ tøø wyiimbiy. Coo ja'a Dios häxøpy jaduhñ tøø quia'a mäna'añ, jejquiä jäya'ayhajxy häxøpy chaaçhpøga'añ. Ni pøn häxøpy quia'a nähwa'adsa'añ.

²¹ 'Coo mijts pøn xñämä'awät coog tyijy ja'a Cristo hänajty jii wiädity, cab hajxy mmäbögät. ²² Hix, mayyä jäya'ayhajxy hänajty wiädita'añ mäwiinhøhmbä, cooc tyijy hajxy hänajty je'e Cristo, møød cooc tyijy hajxy hänajty Dyiosquexiä. Piayajcähxø'øgaambiä hijxtahñd hajxy hänajty hoy-yagjuøøñäbä. Jaduhñä jäya'ayhajxy hänajty jia wi'i wyiinhøøna'añii, møød ja'a hajxy hänajty Dioswiimbiyyäbä. ²³ Mniyajcopcø'øwøøjöp hajxy. Jäguemiä hajxy chamñ nnäma'ay coo hajxy mniyajcopcø'øwøøjät.

²⁴ 'Mänitxøøbä, coo ja'a tsaachpä hänajty tøø ñajxnä, mänitä xøø wyiingoodø'øwahñ møødä po'o. ²⁵ Mänitä mamiadsa'a hänajty quia'awa'añ. Tsäyuyyaamb hänajty jaduhñ, tijaty jim cuhdujtmøød tsajtcøxp. ²⁶ Mänitøch hänajty ngäda'aga'añ jocjooty, høøch ja'a Diosquexypä. Møcmäjaamøødhøch hänajty ngäda'aga'añ. Yajxønhøch hänajty mänit ngäda'aga'añ. Mänitøchä jäya'ayhajxy hänajty may xpia'hee'ptägø'øwa'añ. ²⁷ Mänitøchä nmoonsä tsajpootypähajxy hänajty nguexa'añ coo hajxy jaduhñ quiøxy yajtu'ugmügät pønjätyhøch hänajty tøø nwiimbiy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänajty wiomuga'añii.

²⁸ 'Høxtahñdsä higueraquepy, coo jaduhñ wiámät, hijxtahñd jaduhñ coo hänajty tøø piodtägøøñä. ²⁹ Jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a tsø'ty hajxy jaduhñ mhíxät nébiøch naamnä tøø nmädia'agy, hijxtahñd hänajty jaduhñ cooçh hänajty mobädajpä ngädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, høøch ja'a Diosquexypä. ³⁰ Cøxaamb jaduhñ jiada'añii nébiøch naamnä tøø nmädia'agy, cahnä jäya'ayhajxy hänajty quiøxy ho'ogyñä, ja'a hajxy jäda'ahaty jugyhajpä. Tøyhajt jaduhñ. ³¹ Cuhdägoyyaambä tsajt møødä naaxwiimbä. Pero tsipcøxp jaduhñ tiøjiada'añ nébiøch chamñ nmädia'aguiän.

³² 'Ni pøn jaduhñ quia'a najuø'øy mänaa jaduhñ jiada'añii. Jagooyyä Dios nidiuhññajuø'øy, ja'a hajxy nDeedyhajtäm. Ni ja'a Diosmoonsähajxy jaduhñ quia'a najuø'øy, ja'a hajxy jim tsajpootypä. Ni høøch nga'a najuø'øy, høøch ja'a Diosquexypä.

³³ 'Paady, nähix hähixø'ø hajxy mhídät homiänaajä, je'eguiøxpä coo hajxy mga'a najuø'øy mänaa jaduhñ jiada'añii. ³⁴ Jii jäya'ay hänajty

tu'ug, coo hánajty ñõcxa'añ jäguemnaax, mänitá mioonsä ñämaayy coo ja'a tiõjc cwieendáhítaxät. Nägõxiä hajxy jaduhñ yhaagä nä'ä tuungmooyyá. Jaduhñä tu'jäya'ay ñämáayyábä coo jim tiúnät maa ja'a tõghaawän, weená tõjc yaghawa'açh jopy; tsuu jadähoc yhagõõguiumbät. ³⁵⁻³⁶ Ja'a cudõjcä mioonsähajxy, cab hajxy hánajty ñajuõ'õy mänaa ja'a wyiindsõñhajxy hánajty miejtstägatsa'añ, pø coodsõõñäp hánajty jaduhñ, o pø tsuhmdä hánajty, o pø tu'tseey-yaaxõ'õgy hánajty, o pø jobõõñäp hánajty. Nähix hahixõ'õ ja'a wyiindsõñ hajxy jaduhñ yhahixät. Pø caj, coo hajxy jaduhñ jaguiapxiä ñähmejtspedõõjät, wehndä hajxy hánajty mia'ay. Jaduhñ mäwíinäts mijtspä, cab hajxy jaduhñ mnajuõ'õy mänäajõch yaa ngädaactägatsa'añ hádaa yaabä naaxwiin. Paady hajxy nähix hahixõ'õ homiánaajä mnä'ägä hídät. ³⁷ Jaduhñhõchä jäya'ayhajxy nägõxiä nnämaabiä coo hajxy nähix hahixõ'õ ñä'ägä hídät homiánaajä.

14

¹ Mejtsxõõ ja'a pascuaxõõ hánajty quia'a habaady mänaa ja'a judíos tsajcaagy hajxy hánajty quiayyän, ja'a cajpä tsoomiõõdpä. Ja'a teedywiindsõñhajxy, mõõdä häna'c-hajxy, ja'a hajxy hánajty jiiby yajnáhixõõbiä tsajtõgooty, cojyquiapxytiuumb hajxy hánajty jaduhñ nebiä Jesús hajxy yajtsumõõjät hõhnda'agymiadia'agyhaam, jaduhñ hajxy jaduhñ hoy yajyaghõ'ogõõjät. ² Mänit hajxy näje'e ñiñämaayyá:

—Cab hajxy tsoc nej jatcõõyyäm coo ja'a cu'ug hajxy jaduhñ xñä'ä nähbädõ'cämät.

³ Tõõ ja'a Jesús hánajty yhäda'agy Betania. Jim hánajty miädsuugay maa ja'a Simón tiõjcän, ja'a hijty leprapa'ammõõdpä. Mänitá to'oxiõjc tu'ug miejch. Jimä nardoperfume hánajty quiõ'õgonhaty alabastro-vidriojooty. Jaançh tehñ chowä nardoperfume hánajty ñõcxy. Mänitá to'oxiõjcä perfume-vidrio piuhy. Mänitá Jesús ja'a perfume yajcuhtemõõyyä. ⁴ Mänitá jäya'ayhajxy näje'e jiootma'ty, ja'a hajxy hánajty jim pahäñaabiä. Mänit hajxy ñiñämaayyá:

—Cap yõ'õ perfume jaduhñ cu yaghäyooyy. ⁵ Coo jaduhñ cu ñä'ägä too'cy, tsoobaadaamb yõ'õ hijty, tågõõgmägo'x-xõõguduñ. Jimä häyoobädõjcä chow hajxy jaduhñ cu miooyyá coo jaduhñ cu ñä'ägä too'cy.

Jaduhñä to'oxiõjc yhojjä.

⁶ Mänitá Jesús miänaañ:

—Weends yhity. Ca'a hajxy mwil'i yhojy. Nébiõch yõ'õ jaduhñ tõõ xtiunñän, cab jaduhñ ñejpiä; hoy jaduhñ. ⁷ Homiánaajä mijtsä häyoobäjäya'ay mhixy. Homiánaajä hajxy jaduhñ mbuhbédät. Pero hõõch, cábõch mijts jejcy xyhixa'añ. ⁸ Xwyiingudsähgõõbiõch yõ'õya'ay jaduhñ, páadyhõchä perfume jaduhñ xyajcuhtemõõyy. Jaduhñ miäbaady nej coõch häxõpy tõõ nho'oguiän. Jaduhñhõch yõ'õ hijty xyajnáhdema'añ. ⁹ Majatiä Diosmädia'agy wiädita'añ wiinduhmyhagajpt ja'a hõõchcõxpä, jaduhñä jäya'ayhajxy miädia'aga'añ nébiõch yõ'õya'ay naamnä tõõ xtiunñ. Jaduhñ yõ'õ homiánaajä jiahmiedsáañänä. Tõyhajt jaduhñ.

¹⁰ Jimä Jesús ja'a jiamiõõd hánajty tu'ug xiõhaty Judas Iscariote, ja'a hajxy hánajty nämajmetspä. Mänitá Judas ja'a teedywiindsõñ hoy miõõdcojyquiapxytiunñ coo ja'a Judas ja'a Jesús hánajty tiooga'añ. ¹¹ Coo ja'a teedywiindsõñhajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jaduhñ jiaançh tehñ xioondaacpõjcy. Mänitá Judas yajwiinwaanõõyyä coo xädõ'õñ hánajty

mio'owa'añii. Mänitá Judas tiägøøyy wiinmaabiä nebiä Jesús paquii yajcø'ødägø'owät.

¹² Mänitá pascuaxøø yhabaatnä. Jaduhñä judíoshajxy hánajty quiuhdujthaty coo tsajcaagy hajxy naxy quaiy, ja'a cajpá tsoomiøødäbä. Jaduhñ hajxy hánajty quiuhdujthajpá coo meeghuung hajxy naxy yoxy ja'a pascuaxøøjooty. Mänitá Jesús ja'a jiamiøød miäyajtøøwä:

—Maada'a yhooyä coo pascuaxøø hajxy häyaa nwiindsuugáayyämät.

¹³ Mänitá Jesús ja'a jiamiøød nämetsc ñämaayy:

—Nøcx hajxy jim Jerusalén. Jimä jäya'ay hajxy tu'ug mbaada'añ nøøgón. ¹⁴ Je'eds hajxy mbadu'ubógäp. Mänit hajxy mbadøjtägø'owät. Mänitá cudøjc hajxy mnámá'awät: “Ja'a nWiindsón højts jaduhñ tøø xwyiinguexy coo højts nyajtówät maa højtsä pascuaxøø häyaa tsuu nwiindsuugáyät.” ¹⁵ Mänit mijtsä cudøjc cuarto nøcxy xyajnáhixø'owa'añ nähbettøjcøxp. Jaanč tehñ quiäruundä ja'a cuarto jaduhñ møød yajxonä. Jimä cay hu'ugy hajxy mnähix mhahixø'owät coo hajxy jim ndsuugayáañäm —nømä Jesús miänaañ.

¹⁶ Mänit hajxy nämetsc jiaanč nøcxy jim cajptooty. Jiaanč paat hajxy jaduhñ neby hajxy hánajty tøø ñäma'ayiiän. Mänitá tsuugay hajxy tiägøøyy nähix hahixøøbiä.

¹⁷ Coo quioodsøøñä, mänitá Jesús hajxy jim ñøcxy maa ja'a pascuaxøø hajxy hánajty wyiindsuugaya'añän, møødä jiamøødhajxy ja'a jaac nämajcpä. Mänit hajxy tiägøøyy caabiä. ¹⁸ Mänitá Jesús miänaañ:

—Tú'ughøch mijts mjamiøød xñäxø'owø'owa'añ. Quipxy hajxy je'le cham xmiøødcaamiújcäm. Tøyhajt jaduhñ —nømä Jesús miänaañ.

¹⁹ Mänit hajxy nägøxiä jiootmadiägøøyy. Mänit hajxy tiägøøyy niñámáayyábä:

—Nej, høøch je'eda'a tyijy xñänøømbä.

²⁰ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Mijts mjamiøød jaduhñ tu'ug jatcø'owaamb, näguipxiä tsajcaagy hajxy jaduhñ jii by xmiøødpaguhmá'tsäm texyjooty. ²¹ Høøch, ja'a Diosquexypä, jaduhñhøch njada'añ nhabet'añ nepy jim myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. Tøjiadaambä Diosmädia'agy jaduhñ. Pero ja'a cráajøch jaduhñ xñähdugaambä, jaanč tehñ yhooy hajxy jaduhñ chaachpøga'añ. Maas hoy häxøpy coo quia'a nä'ägä naaxwiimbädsøømy —nømä Jesús miänaañ.

²² Caabyñä ja'a Jesús hajxy hánajty, mänitá Jesús ja'a tsajcaagy quionø'cy. Mänitá Dios ñämaayy: “Dioscuju'uyäp.” Mänitá jiamiøødä tsajcaagy nägøxiä yajnäguidøøyy. Mänit miänaañ:

—Cay hädaa hajxy; høøch nni'x ngopc hädaa —nømä Jesús miänaañ.

²³ Mänitá Jesús ja'a vaso quionø'cy, ja'a hánajty vinomøødpä. Mänitá Dios ñämáaguuiumbä: “Dioscuju'uyäp.” Mänitá Jesús ja'a vino yhuuctsohñ. Mänitá jiamiøød miooyy. Nägøxiä hajxy jaduhñ yhuucy. ²⁴ Mänitá Jesús miänáangumbä:

—Høøch nnø'ty hädaa. Hijxtahñd hädaa jaduhñ coöchä nnø'ty nyajxee'xa'añ coöchä jäya'ayhajxy hánajty nnähho'tu'uda'añ. Jaduhñhøchä cuhdujt nyajtødiägø'owa'añ, ja'a Dios ja'a Abraham jecy miøødyajcuhdujčäbä. ²⁵ Tøyhájthøch jaduhñ nnámá'awät, cábøchä vino nhuuctägatsa'añ høxtä cóonøch hánajty jim tøø nnøcxtägach maächä nDeediä wyiinduumän. Mänitøchä vino jembybiä nhuucmadsa'añ —nømä Jesús miänaañ.

26 Mänitá Jesús ja'a Dioshøy hajxy yhøøyy, møødä jiamiøødtøjc. Mänit hajxy jim̄ chohñ. Mänit hajxy jim̄ ñøcxy maa ja'a tuñ hänäjty xiøhatiän Olivos. 27 Mänitá Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Nägøxiøch mijts xñähgüe'ega'añ, je'eguiøxpä cooçh nmädia'agy hajxy xquia'a mábøgaanä. Jaduhñ jim̄ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Nyagho'ogáambiøchä meegcueendähajpä. Cøxaambä meeghajxy piäyø'øga'añ. Xii yaa hajxy ñøcxø'øwa'añ.” 28 Cooçh hänäjty tøø nho'ogy, mänitøch jadähooc njujypiøjtägatsa'añ. Mänitøch jim̄ nnøcxa'añ Galilea. Mänitøch mijts jim̄ nøcxy xpiaada'añ —nømä Jesús miänaañ.

29 Mänitá Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Høøch mábøcypiä, cábøch miich mänaa nbuhwa'adsa'añ, hoy miich hajxy nägøxiä xjia puhwá'adsät.

30 Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tøyhájthøch miich nnämä'awät, häyaa coods miich tægøøghooc mniguiugapxa'añii cooçh tyijy xquia'a hixiä.

31 Pero Pedro, tehngajnä je'e jiaac miänaañ:

—Cábøch mänaa nniguiugapxa'añii cooçh tyijy miich nga'a hixiä, høyhøch miich quipxy nja møødhó'ogät —nømä Pedro miänaañ.

Jaduhñ hajxy nägøxiä piahadsoobä.

32 Mänitá Jesús hajxy jim̄ ñøcxy maa hänäjty xiøhatiän Getsemaní. Mänitá Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Jiids hajxy huuc häña'aw, nøcxy nhuuc Diospa'ya'axy.

33 Mänitá Jesús ja'a Pedro hawiing miøødnøcxy, møødä Santiago, møødä Juan. Mänitá Jesús hoyhoy jiaançh tehñ jiootmabiøjcy. 34 Mänitá Pedro-hajxy ñämaayyä:

—Høyhøyhøch jaduhñ njaançh tehñ jiootmayhaty. Høxtä ho'ogáambøch nnijiäwø'yii. Huuc mähmø'øw hajxy yaa. Cab hajxy mmaahó'ogät. Jujcy hajxy mhídät —nømä Jesús miänaañ.

35-36 Mänitá Jesús weeñtiä jiaac nøcxy. Mänit jaduhñ miägutscädaacy. Mänitá Dios tiägøøyy mänuu'xtaACPä: “Teedy, mee'x, coo miich jaduhñ cu mga'a mänaañ, cábøch häxøpy ndsaaçhpøga'añ nébiøch cham̄ nmänaxa'añän. Pero cábøchä nguhdujt yhidät nébiøchä njoot jia tsoquiän. Miichä mguhdujt jaduhñ nä'ägädä hidaamb.”

37 Mänitá Jesús jim̄ ñøcxtägajch maa ja'a Pedrohajxy hänäjty tøø miähmø'øyän. Coo jim̄ miehch, mänit jaduhñ yhiyxy coo hajxy hänäjty tøø quiøxy maaho'ogy. Mänitá Pedro ñämaayyä:

—Simón, nej, mmaabä. Nidu'hora miich tøø mga'a mee'xtucy. 38 Jujcy hajxy hit. Tehngajnä ja'a Dios hajxy mba'yá'axät. Jaduhñä mõjcu'ugong hajxy xquia'a jøjcapxø'øwät. Jia tsojpiä mjoothajxy jaduhñ coo hajxy jujcy mhídät, pero cabä mni'x ja'a mgopc-hajxy jaduhñ miee'xtuga'añ.

39 Mänitá Jesús ja'a Dios hoy pia'yáaxcumbä. Jaduhñ jadähooc ñämänaañøøguiumbä. 40 Mänit jadähooc miéjtscumbä maa ja'a Pedrohajxy hänäjty tøø miähmø'øyän. Tøø hajxy hänäjty miaahó'cumbä. Hix, tøø hajxy hänäjty jiaançh tehñ yhanuu'xø'øy. Coo hajxy jaduhñ yujxä, cab hajxy hänäjty ñä'ägä najuø'øy waamb hajxy yhadsówät. 41 Coo ja'a Jesús jaduhñ miehch ja'a miädägøøghoocpä, mänit miänaañnä:

—Nej, je'enä hajxy mwí'i mia'ayñä. Ween tiuhnä. Tøø yhabaatnä cooçh cahwiindøyhänä'c-hajxy xquiø'ødägø'øwaanä, høøch ja'a Diosquexyä. 42 Pädø'näts hajxy. Jam̄ hajxy. Ximä craa myiñ ja'açh jaduhñ xyajø'ødägø'øwaambä.

⁴³ Jimä Jesús hänäjty miädia'agyñä, mänitä Judashajxy miejch, mөөдä majiäya'ay, haagä espada-cap. Näje'e hajxy hänäjty wiojptcappä. Ja'a teedywiindsõnhajxy jaduñ mäguejx, mөөдä häna'c-hajxy jiiby yajñähixõöbiä tsajtõgooty, mөөдä majjäya'adiõjc-hajxy. ⁴⁴ Tөө ja'a Judashajxy hänäjty quiojyquiapxytiuñ: “Ja'ačh hänäjty ndsu'xaambiä, je'e hänäjty je'e. Mänit hajxy mmádsät. Mänit hajxy nõcxy mdsummy”, nõmä Judas hänäjty tөө miäna'añ. ⁴⁵ Mänitä Judas ja'a Jesús ñämejch. Mänit ñämaayy: —iWiindsõñ!

Mänitä Judas ja'a Jesús jiaančh tsu'xy. ⁴⁶ Mänitä Jesús miajtsä.

⁴⁷ Ja'a Jesús ja'a jiamiõöd tu'ug, jimä espada hänäjty miõjnädawhaty. Coö jaduñ yhiixy coö ja'a Jesús hänäjty tөө miäčhi, mänitä yhespada jiuu'pädsõomy. Mänitä teedywiindsõnä mioonsä tu'ug tiaatspujxtuutä.

⁴⁸ Mänitä Jesús ja'a majiäya'ay ñämaayy:

—Tiičh hajxy jaduñ coö tөө xñämiñ espada-cap wojptcap. Tiičh hajxy xyhixy, mée'tspjä. ⁴⁹ Tiičh hajxy jim coö xquia'a majtspä tsajtõgooty. Nébyhõch hajxy jaduñ hõxtä yaa tөө xñämiñ. Nej, ca'a, jabom-jabõmhõch hijty jim nõcxy nyajñähixõ'oyä. Pero páadyhõch cham njaty nhabety, jaduñä Diosmädia'agy tiõjiädät ja'a hõõchõxpä.

⁵⁰ Nidiuhmä Jesús hänäjty jiaac mädia'agy. Tөө ja'a jiamiõõdhajxy hänäjty quiõxy päyõ'ogy. ⁵¹ Jimä hõxcujc-häna'c ja'a Jesús hänäjty tu'ug piawädiipä, poobwit-nähcäjeenä. Mänit jaduñ jia madsaanä. ⁵² Mänitä poobwit yajniññajptuutä. Nähwa'ads hõxwa'ads je'e piäyõ'cy.

⁵³ Mänitä Jesús yajñõcxä maa ja'a teedywiindsõñ wyiinduumän, ja'a jaac tehñ miõjpä. Mänitä teedywiindsõnhajxy jiaac tehñ miejch, mөөдä majjäya'adiõjc-hajxy, mөөдä häna'c-hajxy jiiby yajñähixõöbiä maa ja'a tsajtõcän. ⁵⁴ Jimä Pedro hänäjty jäguemjuõõby piadäna'ay maa ja'a teedywiindsõñ tiõjwiingõn. Mänit jim piahõxtaacy maa ja'a hadänaabiähajxy hänäjty jiõõmba'axamiän.

⁵⁵ Jimä teedywiindsõnhajxy hänäjty jia wi'i wyiinmahñdyhaty nebiä Jesús hajxy yajyagho'ogõõjät. Pero cab hajxy hänäjty ñä'ägä wiinmahmybiaady. ⁵⁶ Hix, hoyyä Jesús hajxy hänäjty nämay jia nähõõnõ'oy, wiingaty hajxy hänäjty miädia'agy; cab hajxy hänäjty tiu'ugmädia'aguiä. ⁵⁷⁻⁵⁸ Mänitä wiinghäna'c-hajxy tiänaayyõ'cy; nõm hajxy je'e miänaambä:

—Tөө hõjts jaduñ nmädoy coö jaduñ miänaañ: “Hädaa tsajtõjc, jäya'ayhajxy hädaa hädiuun. Pero hõõch, nyajñajtsjidõ'õwäbõch hädaa. Cudägõõgxõõyyõchä wiingpä nhädiuundägätsät. Ca'a jäya'ayhajxy je'e hädiünäp” —jaduñ hajxy je'e yhõhñdaacpä.

⁵⁹ Ni je'e hajxy hänäjty quia'a tu'ugmädiä'aguiäbä.

⁶⁰ Mänitä teedywiindsõñ tiänaayyõ'cy majiäya'ayhagujc, ja'a tehñ miõjpä. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Nej, cab jaduñ mnä'ä hadsowa'añä waambaty hajxy miäna'añä.

⁶¹ Pero cabä Jesús waamb ñä'ägä hadsooyy. Mänit ñämäayyägumbä:

—Nej, tøyhajt jaduñä coö miichä Dios tөө xquiexiä, Nej, miichä Dios xyHuunghajpä.

⁶² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduñ. Hõõch je'e. Xyhixäambõch mijts jaduñ coõch jim nhäña'awa'añ Dioswiinduum, maa ja'a yhahooyhaampiän. Mänitõch hajxy jadähooc xyhixäangumbä coõch hänäjty yaa ngädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jocjõotyhõch hänäjty nmänaca'añ.

63 Mänitā teedywiindsón ja'a wiyit quiøø'ch. Paady jaduñ jiatcøøyy coo hānajtj jiaančh tehñ jiootma'ady. Mänit miānaañ:

—Tii testigo hajxy jaduñ nnä'ä jaac wānāmät. 64 Tøø hajxy jaduñ mhamdsoo mādoy coo ja'a Dios tøø miāgapxtāgoy. Waamb hajxy jaduñ mmāna'añ, neby hajxy ndūunāmät.

Haagä jaduñ hajxy miānaañ cooc tyijy ja'a Jesús tøø quiädieey, møød cooc ween yagho'ogyii.

65 Mänitā Jesús tiägøøyyä wiingutsujóøyyäbä. Mänit wyiinguxodsøøyyä. Mänit wyiingutexøøyyä. Mänit ñāmaayyā:

—Najuø'ow pøn xquiojx.

Mänitā hadānaabiädøjc ja'a Jesús hajxy wyiingula'abøøyy.

66-67 Y ja'a Pedro, jiiby hānajtj je'e hanaaxyp jioømba'axamy maa ja'a tøjwiingän. Mänitā teedywiindsönä qyixymoosä tu'ug miejch maa ja'a Pedro hānajtjān. Coo ja'a Pedro jaduñ yhiixä, mänit wyiinhee'ppejtä. Mänit ñāmaayyā:

—Naxy miich yø'ø Jesús mmøødwädity, túhmäts. Haagä Nazaret hajxy mdsooñ nāmetsc, túhmäts.

68 Mänitā Pedro ñijjigapxä:

—Ni nga'a híxiøch yø'ø. Ni nga'a najuø'øyhøch jaduñ tiich jaduñ xjia wi'i yajmøødmädiaacp —nømä Pedro yhøhndaacy.

Mänitā Pedro quiuraabädsøømy. Mänitiä tseey tu'ug jiaančh yaaxø'cy.

69 Mänitā quixymoosä ja'a Pedro yhiixcumbä. Mänitā jäya'ayhajxy ñāmaayyā, ja'a hajxy hānajtj jim jaac padānaabiä:

—Xii Jesús jiamiøød tu'ug. Je'e yø'ø —nømä quixymoosä miānaañ.

70 Mänitā Pedro jadāhooc ñiguiugápaxgumbä. Cab jaduñ ñä'a jegøøyy, mänitā Pedro ñāmāyyägumbä:

—Mbawädijpy miichä Jesüspä, túhmäts. Nyo'mādooby højts jaduñ coo miich jim mdsooñ Galilea.

71 Mänitā Pedro jadāhooc miānāangumbä:

—Tøyhajt, cáboch jaduñ nnä'ägä híxiä pøn hajxy jaduñ mja mädiaacpy.

Tāhoocapxiä ja'a Pedro jaduñ miānaañ cooc tyijy ja'a Jesús hānajtj quia'a nā'ägädä híxiä. 72 Mänitiä tseey miāmetsc-hoocpä yāaxcumbä. Mänitā Pedro jiahmiejtstaacy coo ja'a Jesús hānajtj tøø miāna'añ: “Cahnä tseey hānajtj miāmetsc-hoocpä ya'axy, tøø miich hānajtj tægøøghooc mniguiugapxyii cooçh miich hānajtj xquia'a híxiä.” Mänitā Pedro jioøguiøot'cy coo ja'a tseey miāmetsc-hoocpä jiaančh yaaxy.

15

1 Coo jioboøøyy, mänitā teedywiindsönhajxy nägøxiä yhamugøøguiumbä, møødä majjäya'adiøjc-hajxy, møødä häna'c-hajxy jiiby yajnähiixøøbiä tsajtøgooty. Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ nebiä Jesús hajxy hānajtj tiuna'añ. Mänitā Jesús hajxy quiø'øxoçh. Mänitā Pilato hajxy hoy yajcø'ødägø'øyy maa je'e hānajtj guobiernähatiän. 2 Mänitā Pilato ja'a Jesús miāyajtøøyy:

—Nej, tøyhajt jaduñä coo miichä judíošhajxy xguiobiernähatiä.

Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduñ.

³ Madiu'u ja'a teedywiindsón ja'a Jesús hajxy hánajty jia wi'i ñäxø'owø'oy. Pero cabä Jesús hánajty waamb ñä'ägä hadsooyy. ⁴ Mänitä Pilato miánaangumbä:

—Nej, caj mhadsowa'añä. Madiu'u miich hajxy xjia wi'i ñäxø'owø'oy —nømä Jesús ñämaayyä.

⁵ Pero cabä Jesús waamb ñä'ägädä hadsooyy. Jiaančh tehñ yagjuøøyy ja'a Pilato jaduhñ coo ja'a Jesús jaduhñ quia'a nä'ägädä hadsooyy.

⁶ Jaduhñä Pilato hánajty jomøjt-jomøjt quiuhdujthaty coo xøø hánajty jiadyii, mänitä tsumyjiäya'ay naxy tu'ug yajpädsømy, ja'a judiøshajxy hánajty yajnähdiijpiä. ⁷ Jiibiä jäya'ayhajxy hánajty näje'e chumyčhänä'ay. Tsip hajxy hánajty tøø yagiadyii. Tøø hajxy hánajty miäjäya'ay-yagho'ogy. Tu'ugä tsumyjiäya'ay hánajty xiøhaty Barrabás. ⁸ Coo ja'a cu'ughajxy jim miejch maa ja'a Pilato wyiinduuman, mänitä Pilato hajxy jaduhñ ñämaayy coo ja'a tsumyjiäya'ay tu'ug yhøxmádsät. ⁹ Mänitä Pilato yhadsooyy:

—Nej, jaduhñ hajxy mmäna'añä coočhä Jesús nhøxmádsädä, ja'a tyijy hajxy mgobiernähajpiä.

¹⁰ Paadiä Pilato jaduhñ miänaañ, ñajuøøby hánajty je'eduhñ tiiguiøxpä ja'a Jesús coo yajcø'ødägøøyyä ja'a teedywiindsón. Paadiä Jesús jaduhñ yajcø'ødägøøyyä je'eguiøxpä coo ja'a miädia'agy hánajty quia'a yajmädsójcäxä. ¹¹ Mänitä teedywiindsón ja'a cu'ug hajxy jiojcapxøøyy coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miäná'anät coo ja'a Jesús ween quia'a høxmačhii, weenä Barrabás ñä'ägä høxmačhii. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ jiaančh mänaañ, ¹² mänitä Pilato ja'a cu'ug jadähooc miäyajtøøyy:

—Y yø'ø Jesúsäts, ja'a tyijy hajxy mgobiernähajpiä, neby hajxy yø'ø myajnähdiij nébiøch yø'ø ndúnät.

¹³ Mänitä cu'ughajxy møc yaaxy:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp.

¹⁴ Mänitä Pilato miánaangumbä:

—¡Pero tisän! Tii tøø quiädieey.

Mänit hajxy maas møc yáaxcumbä:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp.

¹⁵ Mänitä Pilato jiaančh mänaañ coo ja'a Barrabás hajxy ween nøcxy yajpädsømy pujxtøogooty. Hix, cabä Pilato ja'a cu'ug hánajty yagjootma'ada'añ. Mänitä Pilato miänaañ coo ja'a Jesús wiobho'ogøøjät. Mänit miánaangumbä coo ja'a Jesús hajxy nøcxy cruzcøxp miøjpahbety.

¹⁶ Mänitä soldado ja'a Jesús hajxy yajnøcxy maa ja'a hagučän. Mänitä soldado ja'a jiamioød hajxy quiøxy møjyaaxy. ¹⁷ Mänitä Jesús hucywyit yajnähämtaogøøyyä. Mänitä hptycorona yajcuhjenøøyyä. ¹⁸ Mänitä Jesús tiägøøyyä wiinyäaxäbä:

—¡Viva ja'a Jesús, ja'a judiøshajxy jaduhñ guobiernähajpiä! ¡Viva!

Jaduhñä Jesús hánajty wyiinwoofii. ¹⁹ Mänit hoyhoy wiojpä quiuhduum paxyhaam. Møød wyiingutsujøøyyä. Mänit wyiinjičädaacä. Jaduhñä soldadohajxy hánajty jiatcø'oy nebiä wyiingudsähgøøbiän.

²⁰ Pero wyiinwohmäbiä Jesús hajxy hánajty jaduhñ. Mänitä hucywyit hajxy yajtsijy. Mänitä yhamdsoo wit yajpøgøøyyäxä. Mänit hajxy yajnøcxy maa hajxy hánajty miøjpahbeda'añän.

²¹ Mänitä jäya'ay hajxy tu'ug jiojcubaadøøyy. Camjooty hánajty tøø yhoy. Simón hánajty xiøhaty. Jim hánajty chooñ Cirene. Jue'e yhuunghajxy hánajty xiøhaty Alejandro møødä Rufo. Jimä Jesús cruz hánajty chømä.

Mänitá Simón hadsip ñämaayyá coo ja'a Jesús ween piuhdsømø'oy. Mänitá Simón ja'a cruz jiaančh tsømø'cy.

²² Mänitá Jesús yajmejtsä maa ja'a nähgaphuung hánajty xiøhatiän Gólgota. Jaduhñä nähgaphuung hánajty quiähxø'ogy nebiä ho'ogyjiäya'aguiopcän, paady hajxy jaduhñ yajxøbejty Gólgota. ²³ Mänitá Jesús vino jia mooyyá. Mirra ja'a vino hajxy hánajty tøø yajmädemø'oy. Pero cabä Jesús jaduhñ ñä'ägä huucy. ²⁴⁻²⁵ Mänitá Jesús miøjpahbejtä cruzcøxp. Møjpetyxiøø hánajty jaduhñ. Tøø ja'a Jesús ja'a wyit hánajty jadähooc yajtsíjjäxä. Mänitá soldado ja'a Jesús ja'a wyit hajxy tiägøøyy yajniguiuhäyø'cäbä. ²⁶ Mänit hajxy jim yuugjahy cruzcopcuhduum tiiguiøxpä ja'a Jesús jaduhñ coo miøjpahbejtä: “Hädaa ja'a judíoshajxy guiobiernähajpy”, nøm hajxy jim quiujahy. ²⁷ Mänitá mee'tspähajxy nämetsc miøjpahbéjtäbä. Tu'jäya'ay miøjpahbejtä maa ja'a Jesús yhahooyhaampiän. Jatu'ug miøjpahbéjtäbä maa ja'a Jesús yhanajtyhaampiän. Cujcä Jesús jaduhñ hoy piäda'agyii. ²⁸ Coo ja'a Jesús ja'a mee'tspä jaduhñ näguipxy miødho'cy, jaduhñä Diosmädia'agy tiøjiajty maa jaduhñ myiñän cujaay: “Haxøøghäna'c jaduhñ pianänøømä.”

²⁹ Ja'a jäya'ayhajxy hánajty jaduhñ jim naxøøbiä, høxtä yagjuøøby hajxy hánajty coo ja'a Jesús hajxy jim yhijsy cruzcøxp. Møød hajxy hánajty wyiinwooñ:

—Ja'a, miich mahñdy ja'a tsajtøjc mwil'i yagjidaamby, y cudägøøgxøøyyä mahñdy miich je'e mhädiuundägätsät. ³⁰ Pø tøy miich møcmäjaa mjaančh møødä, tiids miich jim coo mga'a mänacy cruzcøxp. Jaduhñäts mbäyø'øgät —nømä Jesús ñämaayyá.

³¹ Jaanä jaduhñä teedywiindsøn'hajxy hánajty miäwiingapxpejpä, møødä häna'c-hajxy hánajty jim yajnähixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. Jaduhñ hajxy hánajty ñiñäma'ayii:

—Tøø yø'ø wiinghäna'c may yajnähwa'ačh, pero caj yø'ø hamdsoo hoy yajniñähwa'adsa'añii. Jaduhñ hijty ñibiäda'agyii nebiä Dioshuungän. Jaduhñ hijty niñänømyii cooc tyijy ja'a judíoshajxy guiobiernähaty. ³² Mänit hajxy häyaa njaančh mabøjcämät, nägooyyá jim miänácät cruzcøxp.

Jaanä jaduhñä mee'tspähajxy hánajty miäwiingapxpejpä, ja'a Jesús hajxy hánajty näguipxy tøø miøødmøjpahbedyíjábä.

³³ Nägooyyá quiujxyxiøøjøøyy, mänit jaduhñ cøjx wyiingoodsø'oy. Tägøøghora jaduhñ yhijsy wiingoods. ³⁴ Coo ja'a xøø jaduhñ wyiinjajtúutumbä, mänitá Jesús møc yaaxy: “Eloi, Eloi, lema sabactani.” Jaduhñ miädia'agytiägø'oy: “Diosteedy, Diosteedy, tiich coo tøø xñähgue'egy.”

³⁵ Jimä jäya'ayhajxy hánajty näje'e miähee'pna'ay. Coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy miänaañ:

—Mäadow, Elíasäda'a møyjáaxäp.

³⁶ Mänit tu'jäya'ay esponja hoy quioñ päyø'øguiä. Mänit jii by piama'tsnajxy xunvinojooty. Mänitá esponja yujxojch paxyjøbhaam. Mänitá Jesús yaghagaabøøyyä coo jaduhñ wyiinmúugät. Mänit jaaya'ay miänaañ:

—Tsøc huuc híxäm pø minaambä Elías, pø yajmänacáañäbä Jesús cruzcøxp.

³⁷ Mänitä Jesús møc yáaxcumbä. Mänit yho'nä. ³⁸ Tuunä ja'a Jesús jaduñ ñä'ä ho'cy, mänitä tsajtøjc-hadøødujt cujiä quiøø'tswa'xy. Quiuhduum chohndaacy, høxtä yhøxhaam jaduñ yhagøødsøøyy. ³⁹ Jimä capitán ja'a Jesús hänäjty tu'ug wyiindäna'ay. Coö yhiixy coö ja'a Jesús hänäjty tøø yho'ogy, mänit miänaañ:

—Tøyhajt yø'øduñ hijty Dyioshuungä.

⁴⁰ Jimä tajiäyayhajxy hänäjty näje'e miähee'pna'ay jäguemjuøøby. Jimä María hänäjtypä, ja'a hänäjty jim tsohmä Magdala, møødä Salomé. Ja'a María, ja'a Santiago møødä José tiaj, jim hänäjty je'ebä. Ja'a muutspä Santiago jaduñ ñänøømby. ⁴¹ Hädaa tajiäyayhajxy, quipxiä Jesús hajxy hänäjty tøø piawädity jim Galilea. Tøø hajxy hänäjty piuhbety mänaa hänäjty jim tøø yhitiän. Y coö ja'a Jesús jaduñ piejnä Jerusalén, quipxy hajxy piabejty, näguipxy møødä wiingjäyayhajxy nämay.

⁴²⁻⁴³ Ja'a viernes hänäjty tsuujøøby. Ja'a poo'xxiøø hänäjty tsohnda'agaamb, ja'a pascuaxøø. Nähix yhäxøøbiä judiøshajxy hänäjty ja'a pascuaxøøgøxpä. Jimä jäyay hänäjty tu'ug choñ Arimatea. José hänäjty xiøhaty. Jim hänäjty miøjtuungmøødä tsajtøgooty. Jaanč tehñ yhojiäyayä José hänäjty. Jiøbhixyp hänäjty jaduñ coö ja'a Dios ja'a møcmäjaa hänäjty yajcähxø'øga'añ. Mänitä José ja'a Pilato ja'a Jesús ñaaxni'x hoy miäyujwaanä. Hix, cabä José ja'a Pilato hänäjty chähgø'øy. ⁴⁴ Čahnä Pilato hänäjty miädoyhatyñä coö ja'a Jesús hänäjty tøø yho'nä. Yagjuøøyy je'eduhñ coö ja'a Jesús paquiä yho'cy. Mänitä Pilato ja'a capitán miøjyaaxy. Mänit miäyajtøøyy mäduhnajtä ja'a Jesús yho'cy. ⁴⁵ Coö ja'a Pilato jaduñ yhawáanaxä coö ja'a Jesús hänäjty tøø jiaanč ho'ogy, mänit miänaañ coö ja'a José ja'a ho'ogyjiäyayay ween yajmänacy cruzcøxp. ⁴⁶ Mänitä José sábana hoy jiuu. Mänitä Jesús hoy yajmänacy cruzcøxp. Mänit ñähbijty ñähmojch sábanahaam. Mänit hoy yajnaaxtägø'øy tsaajtjooty. Mänitä tsaajut ja'a tsaaj haxxy yaghadäguejtägooyy. ⁴⁷ Jimä Maríahajxy hänäjty miähee'pna'ay, møødä Magdala-tsohmä, møødä José tiaj.

16

¹ Coö ja'a poo'xxiøø hänäjty tøø ñajxnä, mänitä María perfume hajxy hoy jiuu, møødä Magdala-tsohmä, møødä Santiago tiaj, møødä Salomé. Ja'a Jesús ja'a perfume hajxy hänäjty yajnähjaaxaamby. ² Cujaboom jopy ja'a Maríahajxy jim ñøcxy maa ja'a Jesús hänäjty tøø ñaaxtägø'øyän. Näxøø hänäjty je'e. Tøø ja'a xøø hänäjty piädsøømnä. ³ Tu'haamnøcxpä hajxy tiägøøyy niñamáayyabä:

—Pønä tsaaj hāyaa hadäguejtú'udäp.

⁴ Tehñ miejtsp hajxy hänäjty jim, mänitä tsaajut hajxy yhiixy coö hänäjty yhawa'adsän. Tøø häna'cä tsaaj hänäjty yagjua'ač, hoyyä tsaaj hänäjty jia cruundä. ⁵ Coö hajxy jiiyby čaajuttägøøyy, mänitä muutsc-häna'c hajxy tu'ug yhiixy. Jiiyby hänäjty yhäña'ay hahooyhaamby. Yomybioobwit hänäjty miøød. Coö ja'a Maríahajxy jaduñ yhiixy, mänit hajxy chähgøøyy. ⁶ Mänit hajxy ñämaayyä:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Ja'a Jesús hajxy mhøxtaaby, ja'a jim tsohmä Nazaret, ja'a tøø miøjpahbedyijabä cruzcøxp. Tøø jiuypjøjtägach. Tøø yaa chohñnä. Huuc tehñ yhiix hajxy, cab je'e yaajän maa je'e piädaacän. ⁷ Nøcx ja'a jiamioød hajxy hawaanä. Møødä Pedro, mhawáañäp je'ebä. Jaduñ hajxy mhawáañät coö jim ñøcxa'añ Galilea. Jimäc

hajxy nõcxy piaady, neby hajxy hijty tøø yajmøødmädia'agyiijän —nømä muutsc-häna'c miänaañ.

⁸ Päyø'øguiä Maríahajxy jiuupädsøømy. Tsähgøøyyäp tsäyúuyyäp hajxy piädsøømy. Cab hajxy jaduñ pøn ñä'ägädä hawaanä. Hix, jaančh tehñ chähgøøby hajxy hänajty.

⁹ Näxøø jopy ja'a Jesús jiuypiojtägajch. Mänitä María jayøjp yhi-jxtsohñnä, ja'a hänajty jim tsohmä Magdala, ja'a mõjcu'u juxtujc-hooc yajnähwáatsäbä. Ja'a Jesús jaduñ mäyajnähwaats. ¹⁰ Mänitä María ja'a Jesús jiamiøød hoy jia hawaanä. Wi'li jiøøby wi'li xiuu'tsp ja'a Jesús jiamiøødhajxy hänajty. ¹¹ Hoy hajxy jia nämäaayyä coogä Jesús hänajty tøø jiuypiojcy, møød coogä María hänajty tøø yhixy hajujcy, cab hajxy ñä'ägä mäßøjcy.

¹² Cujecy, jimä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty nämetsc ñøcxy camjooty. Mänitä Jesús ñäguehxtøø'xy maa wyiinduuhajxiän. ¹³ Mänitä jiamiøød hajxy hoy jia hawaanäbä. Ni je'e ja'a miädia'agyhajxy jaduñ quia'a mäßøjcäxä.

¹⁴ Cujequiä Jesús jiamiøødhajxy hänajty quiay, ja'a hajxy hänajty nämajtu'uppä. Mänitä Jesús jim ñäguehxtøø'xcumbä maa hajxy hänajty quiayyän. Mänit hajxy jaduñ ñämaayyä:

—Tii mijtsä miädia'agy hajxy coo tøø mga'a mäßøjcä, ja'a mijts tøø xjia hawaanäbä cóogøch hajxy tøø xyhixy hajujcy, cóogøch tøø njuypiojtägach. ¹⁵ Nøcx hädaa mädia'agy hajxy yajwa'x wiinduhmyhagajpt. Jaduhñä jäya'ay hajxy nägøxiä myajwiingapxø'øwät neby hajxy ñähwá'adsät. ¹⁶ Pønjaty jaduñ mäßøjp, pønjaty jaduñ näbejp, je'edshajxy jaduñ nähwa'adsaamb. Pero pønjaty jaduñ ca'a mäßøjp, haxøøgtuum hajxy je'e miähmø'øwa'añ. ¹⁷ Pønjaty jaduñ mäßøjp, hijxtahñd hajxy yajcähxø'øgaamby hoy-yagjuøøñäbä. Ja'a høøchcøxpä, jaduñä pa'amjäya'ay hajxy yajnähwá'adsät, ja'a hajxy mõjcu'umøødpä. Wiinghayuuc hajxy miädia'agáañpä. ¹⁸ Hoyyä tsahñdy hajxy tiehñ wyidsø'øgät, cab hajxy nej tiunøøjät. Hoyyä veneno hajxy tiehñ yhú'ugät, ni jaduñ hajxy nej quia'a jádät. Y coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy quio'ønähgábät, naxäbä pia'amhajxy.

¹⁹ Coo ja'a Jesús ja'a jiamiøødtøjc miøødmädiaacpädøøyy, ja'a hajxy nWi-indsønhajtämbä, mänit ñøcñä tsajpootyp. Mänit hoy yhøxta'agy maa ja'a Tieediä yhaooyhaampiän. ²⁰ Mänitä jiamiøødhajxy jiaančh tu'ubøjcy. Mänitä mädia'agy hajxy hoy yajwa'xy wiinduhmyhagajpt. Piuhbejpiä Jesús ja'a jiamiøødtøjc hänajty. Majaty hajxy hänajty wiädity, yajcähxø'piä hijxtahñd hajxy hänajty hoy-yagjuøøñäjaty. Jaduhñ hänajty yajnajuøøy coo hajxy hänajty tiømiädia'agy. Amén.

San Lucas

1-4 Mägu'ughajpä Teófilo, miichcǝxpǝch hädaa nocy nhädiuñ nej miich ja'a tøyhajt jaduñ mmǝǝdhädät ja'a Jesucristocǝxpä, nej jiajty nej yhabejty, nej ñibianǝcxyii. Pedyijǝch jaduñ tǝǝ nhabǝcy. Jaduñ miich tǝǝ mmädoyhajpä. Nämaj jäya'ay ja'a nocy capxy hajxy tǝǝ yajpädǝǝgy ja'a Jesucristocǝxpä. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy, je'eds hajxy jaduñ tǝǝ xyajmädyhajtäm. Yhamdsoo wiinhaam hajxy tiehm yhiixy.

5 Coö ja'a Herodes hänajty jim guobiernähaty Judeanaaxooty, jimä jäya'ay hänajty tu'ug xiǝhaty Zacarías. Teedy ja'a Zacarías hänajty tiuumby maa ja'a judíos ja'a quiuhdujthajxy hänajty myiñän. Ja'a Abías ja'a quiuhdujt hänajty yajtuunäxäp neby hänajty jecy tǝǝ yhane'emiän. Ja'a Zacarías ja'a tio'oxiǝjc, Elisabet hänajty xiǝhaty. Ja'a Aarón yhap yhoc ja'a Elisabet jaduñ. 6 Pedyii ja'a Zacaríashajxy hänajty quiudiñ ja'a Diosmädia'agy. Hoy hajxy hänajty yajtuñ nebiä Dios choquiän. 7 Pero cabä yhuunghajxy hänajty nitu'ugtä. Cahnä Elisabet hänajty ñä'ägädä huungpaadyñä. Tǝǝds hajxy hänajty miäjaanä.

8 Tu'ugxǝǝbä, jiibiä Zacarías hänajty tiuñ mǝjtsajtgooty. 9 Mänitä piaatä coö ja'a poom jiiby jiógät maa ja'a poomjojtaactän, jim Dioswiinduum. Jaduñä teedyhajxy hänajty quiuhdujthaty. 10 Mänit yhabaaty coö ja'a Zacarías ja'a poom hänajty jiiby jioga'añ. Mänitä cu'ughajxy yhamugǝǝyy mǝjtsajtgǝhaguuy. Mänit hajxy tiägǝǝyy Diospa'yaaxpä. 11 Jimä Zacarías hänajty piomjocy, mänitä Dios mioonsä tu'ug ñäguehxtǝǝ'xy hahooyhaamby maa ja'a poom hänajty jioquiän. Jim hänajty tǝǝ chooñ Dioswiinduum. 12 Coö ja'a Zacarías jaduñ yhiixy, mänit chähgǝǝyy. Cabä wiinmahñdy piaaty nej jiatcǝǝwät. 13 Mänit ñämaayyä:

—Zacarías, ca'a mdsähgǝǝy. Tǝǝ ja'a Dios miädoy nej tǝǝ mmägapxiän coö huung xmiǝǝwät. Huungpaadaamb ja'a mdo'oxiǝjc jaduñ. Juan ja'a mhuung myajxǝhätät. 14 Mxoonda'agaamb miich jaduñ ja'a mhuungcǝxpä. Nämaj ja'a jäya'ayhajxy jaduñ xioonda'agaambä coö mhuung myinät miédsät. 15 Cumay ja'a mhuung piädsǝma'añ ja'a Dioscǝxpä. Miǝǝdhadaambiä Dioshespíritu; jaduñ miämín miäga'awa'añ. Cabä jocnǝǝ yhu'uga'añ ni ja'a vino. 16-17 Jaduñdsä cuhdujt miǝǝdhada'añ nebiä Elías jecy miǝǝdhajtiän. Ja'a Diosmädia'agy jaduñ yajwa'xaamby. Mänitä judíos ja'a Dios hajxy jiahmiejtstaactägatsa'añ jadähooc. Jaduñä Juan yajwiingapxǝǝwa'añ coö ja'a yhuung hajxy quia'a mǝǝdnimiädsiphajtänät, y coods hajxy miäbǝjñät ja'a hoguiapxy ja'a homiädia'agy pǝñ yhamdsoo cuhdujt ja wi'i yajtunaamb. Coö hajxy jaduñ quiudiünät, mänitä Dios jaduñ quiuhbǝga'añ.

18 Mänitä Zacarías miänaañ:

—Nébiǝch ja'a tøyhajt jaduñ nmǝǝdhädät cooçh nhuung myina'añ. Tǝǝ hǝjts nmäjaanä mǝǝdhǝch ndo'oxiǝjc.

19 Mänitä Dios mioonsä yhadsooyy:

—Gabrielhǝch nxǝhaty. Jimhǝch ndsooñ Dioswiinduum. Je'eçh tǝǝ xquiexy cooçh miich min nhawaanä coö ja'a mhuung jaduñ myina'añ. 20 Cooçh miich ja'a nmädia'agy tǝǝ xquia'a mäbǝjcä, huum miich mmähmǝǝwa'añ. Hǝxtä coonä ja'a mhuung myinät, mänit mgapxǝǝga'añ. Tǝjidaamb jaduñ nébiǝch cham nmädia'aguian.

21 Jimä cu'ug ja'a Zacarías hajxy hánajty jia wi'i yhahixy mójtsajtøghaguuy. Yagjuøøby hajxy hánajty coo ja'a Zacarías jiiby wyi'i jiecy tsajtøgooty. 22 Coo ja'a Zacarías tøjpadšøømnä, tøø hánajty jiaančh huumy. Mänitä cu'ughajxy ñajuøøyy coo ja'a Zacarías ja'a tsø'ty hánajty tøø yhixy. Hix, cø'øhaam yajñähixøøñä.

23 Hoorä, coo ja'a Zacarías yaghabejty mäduhñtiä hánajty tiuna'añ tsajtøgooty, mänit ñøcxnä maa ja'a quiajptän. 24 Mänitä tio'oxiøjc jiaančh mähmøøyy maaxhuungmøød. Jiiby ñä'ägä mähmøøyy tøgooty mägoøxpø'o. Caj ñä'ägä tøjpadšøømnä. Jaduhñ hánajty wyi'i miädiaacta'agy quiopcooty: 25 “Páadyhøch ja'a Dios jaduhñ tøø xñäxuuch nébiøch ja'a cu'ughajxy jaduhñ xquia'a péjxnät.”

26 Tädujpo'o ja'a Elisabet hánajty tøø yhity maaxhuungmøød, mänitä Dios ja'a Gabriel quiéjxcumbä. Jimä Gabriel quiejxä maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret jim Galileanaaxooty. 27 Ja'a María jaduhñ yajñäguejxä. Cäxyiihajpnä hánajty je'enä. Tøø hánajty tiødiägø'øyy coo ja'a José hánajty piøga'añ. Jue'e ja'a José, David yhap yhoc je'e, ja'a hijty jegyhajty gobiernätuumbä. 28 Mänitä Gabriel tiøjtägøøyy maa ja'a María hánajtiän. Mänitä María ñämaayyä:

—Diøshøch tøø xquiey cooçh miich jaduhñ nmägäpxät. Miichcøxpä ja'a Dios ja'a mayhajt tiuna'añ. Xmiøødhijp miich ja'a Dios. Maas hoy miich ja'a Dios xyhixy quejee ja'a mmädo'oxiøjc-hajxy.

29 Cabä María hánajty ñajuø'øyy tii jaduhñ coo tøø ñäma'ayii ja'a Dioscøxpä. Tsähgøøyy jaduhñ siémpräm. 30 Mänitä ñämäyägumbä:

—María, ca'a mdsähgø'øyy. Møj ja'a Dios ja'a mayhajt tiuna'añ ja'a miichcøxpä. 31 Mhuungpaadaamb miich jaduhñ. Jesús ja'a mhuung myajxøhata'añ. 32 Møj jaančh jaduhñ yhida'añ. Høxcabáañäp jaduhñ coo Dyioshuungä. Dios jaduhñ päda'agaamb gobiernä nebiä David jecy tiuufñän, ja'a Jesús yhap tieedy. 33 Paady jaduhñ piäda'aga'añii gobiernä nebiä judiøshajxy yhané'emät cøjxta'axiøø. Nimänaa jaduhñ quia'a hanehmädø'øwa'añ.

34 Mänitä María yajtøøyy:

—Nébiøch jaduhñ nnä'ä huungpáadät; cáhnøch ya'adiøjc nhixyhatyñä.

35 Mänitä Gabriel yhadsooyy:

—Minaambä Dioshespíritu xyhuungmo'owa'añ. Dioshuung jaduhñ minaamb ca'awaamb. Cabä pojpä cädieey mänaa tiuna'añ. 36 Y miich mhocmaam, ja'a Elisabet, jaduhñ je'e miaaxhuungpaadaambä, hoy jaduhñ jia majjä jia petiä. Tädujpo'ohájñäp je'e. Cábäc tyijy hijty miaaxhuungpaada'añ; jaduhñä cu'ughajxy hijty miäna'añ. 37 Pero cabä Dios tii tsip ñä'ägä juø'øyy. Hotyijjä jaduhñ tiuna'añ.

38 Mänitä María miänaañ:

—Wéenhøch ja'a Dios jaduhñ xñä'ägä moonsähaty. Wéenhøch jaduhñ njaty nébiøch tøø xñäma'ayän.

Mänitä Gabriel wyiimbijnä.

39-40 Mänitiä ja'a María ñøcxy maa ja'a Elisabethajxiän. Judeanaaxooty hajxy hánajty chäna'ay tunjooty. Mänitä María tiøjtägøøyy. 41 Mänitä Elisabet yajpoo'xä. Mänitä maaxhuung jiiby yu'xy Elisabet jioodooty. Mänitä Elisabet ja'a Dioshespíritu ñämejtsä. 42 Mänitä Elisabet møc yaaxy:

—Maas hoy miich ja'a Dios xyhixy quejee ja'a mmädo'oxiøjc-hajxy. Jaduhñ miich mhuung xyhixáanabä. ⁴³ Ja'a miich mhuung, nwi-indsønhadáambiøch je'e. Nyagjuøbiøch jaduhñ cooçh miich xwyiin-gudsähgø'øy. ⁴⁴ Túunøch miich xñä'ä yajpoo'xy, mänitiøch nhuung yaaby jiaançh tehñ yu'xy njoodótyhøch. Jootcujc jaduhñ ñijiäwø'øyii, paady yu'xy. ⁴⁵ Tøjjadaamb jaduhñ nej miich ja'a Dios tøø xñäma'ayän. Coo jaduhñ mmäbøcy, jootcujc mhida'añ —nømä Elisabet ja'a María ñämaayy.

⁴⁶ Mänitä María miänaañ:

Tøyhajtä Dios miøjjä jiaançhä.

⁴⁷ Jootcujc-høch nnijiäwø'øyii cooçh je'e xyhixy.

⁴⁸ Xjiahmiéjtspøch jaduhñ, høyhøch nja häyoy.

Jootcujc-høch ja'a jäya'ayhajxy xñä'ägä nänømaañnä,

⁴⁹ je'eguiøxpä cooçh ja'a Dios tøø xyhuungmo'oy.

Møj jaançh ja'a Dios.

⁵⁰ Pønjaty ja'a Dios jaduhñ wiingudsähgøøby,

Dios jaduhñ näxuudsaañb cøjxta'axiøø.

⁵¹ Tøø ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øgy;

tøø hajxy quia'a mäjäda'agy, ja'a hajxy hijty yajcumayaambä.

⁵² Tøø ja'a gobiernä quiuhdujthajxy piøjcäxä,

tøø ja'a häyoobäjäya'ayhajxy miøjtägø'øy.

⁵³ Tøø ja'a häyoobäjäya'ayhajxy cøxiä wiinä mio'oyii;

cabä mäyøøjäya'ayhajxy tii tøø piaady.

⁵⁴ Piuhbejt ja'a Dios ja'a judiøshajxy.

Cøjxta'axiøø ñäxuuch pia'häyoy,

⁵⁵ nebiä Abrahamhajxy jecy ñämaayyän,

ja'a nhaphajtäm ja'a ndeedyhajtäm.

⁵⁶ Tägøøgpø'o ja'a María jim jiaac hijty maa ja'a Elisabetän. Mänit yhädaacnä maa ja'a quiajptän.

⁵⁷ Mänitä Elisabet miaaxhuungpaatnä; ya'ayhäna'c jaduhñ miingahw.

⁵⁸ Mänitä Elisabet hoy quiuhixyijäm ja'a jiuju ja'a miägu'ughajxy møødä miädøjc-hajxy. Mänit hajxy nägøxiä xioondaacy coo Dios ja'a mayhajt jaduhñ tøø tiuñ. ⁵⁹ Cuductujxøø ja'a pigäna'c hajxy hoy yajcuncidarhadyii nebiä judiøshajxy hänajty quiuhdujthatiän. Mänit hajxy jia ya-jxøhataañ Zacarías nebiä tieedy hänajty xiøhatiän. ⁶⁰ Mänitä tiaj miänaañ:

—Cábøch jaduhñ nyajxøhata'añ. Juánhøch jaduhñ nyajxøhata'añ.

⁶¹ Mänitä Elisabet ñämaayyä:

—Tii jaduhñ coo myajxøhata'añ. Caj pøn jaduhñ xiøhaty maa miich mjujy maa miich mmägu'ugän.

⁶² Mänitä Zacarías miäyajtøøwä cø'øhaam nebiä yhuung xiøhátät.

⁶³ Mänitä pu'uyhuung ñädsiiwøøyy coo mio'owøøjät. Mänit yuugjahy pu'uguiøxp: “Juan xiøhata'añ.” Mänit hajxy nägøxiä yagjuøøyy. ⁶⁴ Mänitä Zacarías quiapxø'nä. Mänitä Dios Dioscujú'uyäp miooyy. ⁶⁵ Jaançh tehñ yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduhñ. Mänitä mädia'agy tiägøøyy wädijpä jim Judeanaaxooty jim tunjooty nebiaty ja'a Zacarías tøø jiaty. ⁶⁶ Coo ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä miädoyhajty, mänit hajxy tiägøøyy najuøødiaacpä. Mänit hajxy miänaañ:

—Pätiidä yø'ø pigäna'c tiunaamby coo hänajty tøø yeegy.

Tøyhajtä Dios hänajty piuhbeda'añ.

⁶⁷ Mänitä Zacarías ñämejtsä ja'a Dioshespíritu. Mänitä Zacarías jimödiaacnajxy neby hänajty tøø miøødmädia'agyiiän ja'a Diósäm:

68 Møj jaančh ja'a Dios;

paady jaduñ tøø quiada'agy coo højts xyajnáhwa'ads xya-
jcuħwa'adsáanäm, højts judíoshájtäm.

69 Tøø højts ja'a yajnáhwaatspä yajcuħwaatspä xyajnáguéjxäm;
je'edsä møjcuħdujt jaduñ møød; ja'a David yhap yhoc je'e.

70-73 Jaduñä Dios jecy miánaañ coo højts xyajnáhwa'ads
xyajcuħwa'adsáanäm højts nmädsiphájtäm.

Jaanä jaduñ miánaambä coo xñäxuuds xpia'häyowáanäm.

Yajtøjadiadaamby jaduñ nebiä Abrahamhajxy jecy miøødyajcuħdujquiän,
ja'a nhap ja'a ndeedyhajtämhajxy.

Ja'a Diosquexyhajxy jaduñ jømädiaacnajx.

74 Coø ja'a Dios hajxy jaduñ xñäwáanäm maa ja'a nmädsiphajtämhajxiän,
paady hajxy nga'a tsähgøøyyänä. Hoyyä Dios hajxy nbanøcxämät.

75 Hawa'adstuum hajxy xyaghidáanäm øjxta'axiøø.

76 Huung, miích nnämaaby coo Diosmädia'agy-yajwa'xpä mwädita'añ.

77 Myajwiingapxøøwaamby ja'a Dios quiu'ughajxy neby hajxy jaduñ
ñähwa'ads quiuhwá'adsät.

Coo ja'a Dios ja'a piojpä quiädieey hajxy yajmøødmädiá'agät,
mänit hajxy yajnáhwa'ads yajcuħwa'adsøøjät.

78 Xñäxúu'tsäm ja'a Dios hajxy jaduñ,
paadiä yajnáhwaatspä yajcuħwaatspä quiejxy.

79 Xpiädáacäm hajxy hawa'adstuum,

xmiøoyäm ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy,
nømä Zacarías miánaañ.

80 Hoorä, yee'c møjjøøyy ja'a Juan jaduñ. Wiinmahñdymejts jaduñ.
Ñajuøøyy jaduñ mädyii hoy mädyii mäbaad. Miøødhajt ja'a Dioshespíritu
jaduñ. Coø møjjøøyy, mänit tiägøøyy wädijpä hanidiuhmduum. Jim
yhijty høxtä coonä tiägøøyy Diosmädia'agy-yajwa'xpä.

2

1 Coø ja'a xøø jomøjt yhabaaty, mänitä gobiernä Augusto yhaneħmy
coø ja'a jäya'ayhajxy ween nøcxy nägøxiä ñiguiujaayii maa ja'a yhamdsoo
cajpthajxiän, ja'a hajxy wiinduhmyhagajtpä. 2 Ja'a Augusto jaduñ
haneħmdsoħ; cahnä pøn hñajty jaduñ yhane'emyñä. Ja'a Cirenio,
je'e hñajty jim tuumþ gobernador Sirianaaxooty. 3 Mänitä jäya'ayhajxy
nägøxiä jiaančh cudiuun nebiä Augusto hñajty tøø yhane'emiän.
4-5 Jue'e ja'a José hñajty, ja'a David yhap yhoc hñajty je'e. Belén ja'a
cajpt hñajty xiøhaty maa ja'a David hñajty tøø myiñ tøø quia'ayän,
jim Judeanaaxooty. Coø ja'a David hñajty jim tøø myiñ tøø quia'ay,
paadiä Joséhajxy hñajty jim nøcxy ñiguiujaaya'añii møødä María. Tøø
hñajty tiødiägøøñä coø hajxy hñajty piøgaanä. Maaxhuungmøød ja'a
María hñajty. Galileanaaxooty hajxy hñajty tøø choħnda'agy maa ja'a
cajpt xiøhatiän Nazaret. 6 Coø hajxy jim miejch Belén, mänitä María
miaaxhuungpaaty. 7 Ja'a quiøobhuung jaduñ miingahw. Mänitä María
ñähbijty ñähmojch. Mänit quiugo'ogøøyy wajjøø'xøħñdyjooty. Hiħ, cabä
mejtstaact hajxy hñajty maa tøø ñä'ägädä paady jim cajptooty. Paady
hajxy jim ñä'ä nøcxøøyy tøjpa'c maa häna'c ja'a waj hajxy hñajty ya-
jtána'ayän.

8 Jim häna'c-hajxy hñajty näje'e mieegcueendähaty cajtpä'a. Coods
hñajty je'e. 9 Mänitä Dios ja'a cujajpä cudøø'xpä yajcähxø'cy maa hajxy

hänajty mieegcueendähatiän. Mänitä Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøø'xy maa wyiinduumhajxiän; jim hänajty tøø chooñ tsajpootyp. Mänit hajxy chähgøøyy. ¹⁰⁻¹¹ Mänit hajxy ñämaayyá:

—Ca'a hajxy mdsähgøø'oy. Naamnä ja'a Cristo tøø myiñ tøø quia'ay jim Belén. Mijts jaduhñ xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsaamb. MWiindsøñhadaamby hajxy jaduhñ. Páadyhøch nhawáañäm nebiä jäya'ayhajxy nägøxiä xiooñdá'agät. ¹² Coo ja'a pigäna'c hajxy jaduhñ mbáadät nähbity nähmoch wajjøø'xøhñdyjooty, jaduhñ hajxy mnajuó'øwät coo hänajty jie'ejä.

¹³ Mänitä Diosmoonsähajxy nämay jiaac näguehxtøø'xy; Haagä jim hajxy hänajty tøø chooñ tsajpootyp. Mänit hajxy miänaañ:

¹⁴ Møj jaanč ja'a Dios; tsajpootyp jaduhñ yhity.

Jootcujc ja'a jäya'ayhajxy yaa yhida'añ hädaa yaabä naaxwiin pøñjaty ja'a Dios quiumaaby.

¹⁵ Mänitä Diosmoonsä hajxy wyiimbijnä, ñøcxnä hajxy tsajpootyp. Mänitä meegcueendähajpähajxy ñiñämaayyá:

—Jam hajxy hijxäm Belén nebiä Diosmoonsä hajxy tøø xyhawáañäm.

¹⁶ Päyø'øguiä hajxy tiu'ubøjcy. Mänitä Jesucristo hajxy hoy jiaanč paady møødä María møødä José. Jiibiä Jesucristo hänajty quio'na'ay nähbity nähmoch wajjøø'xøhñdyjooty. ¹⁷ Mänitä mädia'agy hajxy hoy yajwa'xy nebiaty hajxy hänajty tøø yhixy tøø miädoy ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁸ Ja'a jäya'ayhajxy jaac mädoyhájtäbä, yagjuøøyy hajxy jaduhñ. ¹⁹ Pero cabä María jaduhñ yagjuøøyy. Tøø hänajty miøødmädia'agyii coo jaduhñ jiada'añ yhabeta'añ. Jiiby quiopcooty miädiaactaacy. Caj pøñ ya-jmøødmädiaacy. ²⁰ Haa ja'a meegcueendähajpähajxy, mänit hajxy wyiimbijnä, ñøcxnä hajxy. Mänitä Dios ja'a Dioscujú'uyäp hajxy miooyy coo hajxy tøø yhixy tøø miädoy nebiaty hajxy hänajty tøø miøødmädia'agyii.

²¹ Cuductujxøø ja'a Jesús hajxy yajcircuncidarhajtä. Mänit hajxy yajxøbejty Jesús nebiä María hänajty tøø ñäma'ayii coo hänajty quia'a huungmo'oyiinä. Ja'a Diosmoonsä tsajpootypä hänajty hoy tøø ñäma'ay.

²² Coo ja'a xøø hänajty tøø yhabejnä, mänit hajxy hoy chi'iy nebiä ley myiñän, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Mänitä Jesús hajxy jiiby chehñhådaacy Jerusalén jim møjtsajtøogooty. ²³ Jaduhñ jiiby myiñ maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Ja'a coobhuung ya'ayhäna'cpähajxy, Diostuung hajxy tiunaamby.” ²⁴ Mänitä paloma hajxy metsc vojxy nebiä jiiby myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

²⁵ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay Jerusalén; Simeón hänajty xiøhaty. Hojiäya'ay hänajty je'e. Hoyyä Dios hänajty wyiingudsähgøø'oy. Miøød ja'a Dioshespíritu hänajty je'e. ²⁶ Tøø hänajty miøødmädia'agyijäm ja'a Dioshespíritu coo hänajty quia'a tsoj ho'oga'añ høxtä coonä ja'a Cristo hänajty tøø yhamdsoo hixy, ja'a Dios hänajty quixaambiä. ²⁷ Mänitä Simeón ñämaayyá ja'a Dioshespíritu coo jim ñøcxät tsajtøogooty. Mänitä Jesús hoy jiiby piaady møødä tiajhajxy. Cahnä hajxy hänajty wyiimbityñä. ²⁸⁻²⁹ Mänitä Simeón ja'a Jesús chehñdsooyy. Mänitä Simeón miänaañ:

Diosteedy, Dioscujú'uyäp, jootcujc-høch nhó'ogät, je'eguiøxpä coo tøø myajtøjaty nébiøch hijty tøø xmiøødmädia'aguiän.

³⁰ Hamdsóojøch tøø nhixy ja'a yajñähwaatspä, ja'a yajcuhwaatspä,

³¹ ja'a miich tøø mguéxiäbä hädaa yaabä naaxwiin.

³² Ja'a hajxy ca'a judiøspä, yajwiingapxø'øwáañäp ja'a hoguiapxy ja'a homiädia'agy hajxy.

Ja'a judíoshajxy, cumayaañäp hajxy je'e;
møj jaančh hajxy piäda'aga'añii.

³³ Mänitä Jesús tiajhajxy yagjuøøyy coo yhuunghajxy hänäjty jaduhn tøø ñänøømäxä. ³⁴⁻³⁵ Mänit hajxy ñämaayyä:

—Weenä Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt xmio'oy.

Mänitä María nidiuhm ñämaayyä:

—Näje'e ja'a judíoshajxy yhida'añ tu'ugmädia'agy møød miich mhuung. Piaadaamby ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy je'e. Pero nämay hajxy jaduhn quia'a møødhida'añ tu'ugmädia'agy. Nähwaambedaamby hajxy je'e. Tu'udägoyyaamb hajxy jaduhn. Cähxø'øgaambä wyiinmahñdyhajxy jaduhn neby hajxy tiajy miay.

³⁶⁻³⁷ Jiibiä yaamgto'oxy hänäjty tu'ug tsajtøgooty; Ana hänäjty xiøhaty. Fanuel ja'a tieedy hänäjty tøø xiøhaty. Aser ja'a yhap ja'a tieedy jegyhajty xiøhaty. Juxtujcjomøjt ja'a ñihyhap hänäjty tøø miøødtsäna'ay. Mänitä ñihyhap yho'nä. Mänitäts hänäjty tøø jiaac jugyhaty mädaaxc-hii'xcumädaaxcjomøjt nidiuhm. Tøø hänäjty miäjaanä. Ja'a Diosmädia'agy hänäjty yajwa'xyp. Jiiby hänäjty ñä'ägä tuñ tsajtøgooty. Xøømdsuhm ja'a Dios hänäjty wyiingudsähgø'øy. Hayuu hänäjty yhity tähoocjaty nebiä Diosmädia'agy jaduhn maas hoy wyiinjuø'øwät. ³⁸ Coo ja'a Ana jaduhn miädooyy nebiä Simeón ja'a Jesús ñänøømiän, mänitä Dios miooyy Dioscujú'uyäp. Mänitä mädia'agy tiägøøyy yajwa'xpä jim Jerusalén coo ja'a Cristo tøø quiäda'agy. Nägøxiä jäya'ayhajxy miädoyhajty, ja'a Cristo hajxy hänäjty yhahijxypä.

³⁹ Coo ja'a Maríahajxy hänäjty tøø quidiuñ nebiä Diosley myiñän, mänit hajxy wyiimbijnä, yhädaacnä hajxy Nazaret jiiby Galileanaaxooty, maa hajxy hänäjty tøø chooñän. ⁴⁰ Yee'c møjjøøyy ja'a Jesús jaduhn. Wiinmahñdymejts jaduhn. Dios jaduhn mooyy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.

⁴¹ Wiingujomøjt ja'a judíos ja'a xøø hajxy hänäjty yagjadyii jim Jerusalén mänaabä ja'a meeghuung hajxy hänäjty yoxiän. ⁴² Coo ja'a Jesús majmetscjomøjt yaghabejty, mänitä Maríahajxy ñøcxy xøøhajpä Jerusalén møødä Jesús, nebiä cuhdujt hajxy hänäjty miøødän. ⁴³ Coo ja'a xøø hänäjty tøø miaañä, mänit hajxy wyiimbijnä. Pero ja'a Jesús, jim je'e miähmøøyy Jerusalén nidiuhm. Cabä tiajhajxy hänäjty ñajuø'øy pø tøø miähmø'øy. ⁴⁴ Jaduhn hajxy hänäjty miäna'añ cooc tyijy hajxy hänäjty jim piamänaqyii møødä miägu'ughajpähajxy. Tu'xøø ja'a Maríahajxy hänäjty tøø tiu'uyo'oy, mänitä Jesús hajxy yhixpaaty coo hänäjty jim quia'a pamänacy høxhaam. Mänit hajxy jia høxtaayy maa ja'a jiuju ja'a miägu'ughajxiän. ⁴⁵ Coo hajxy quia'a paaty, mänit hajxy wyiimbíjcumbä. Mänit hajxy ñøcxtägajch Jerusalén jadähooc.

⁴⁶ Jimä Jesús hajxy jiaančh paaty tsajtøgooty. Miädägøøgxøøbä hänäjty jim tøø yhity. Jiiby hänäjty yhäña'ay maa ja'a ley-yajnähixøøbiädøjc-hajxiän, ja'a hajxy jiiby tsajtøgootypä. Jiibiä capxy mädia'agy hänäjty miämädoona'ay. Cøxiä wiinä hänäjty yajtøy. ⁴⁷ Jaduhn hänäjty yhadsoy nebiä jajpä, nebiä tøøbä quiapxtä'aguiäbän. Yagjuøøby hajxy hänäjty, ja'a hajxy hänäjty jiiby häñaabiä tsajtøgooty. ⁴⁸ Coo ja'a Jesús jaduhn piaatä ja'a tiajhajxy, mänit hajxy yagjuøøyy. Mänitä tiaj miänaañ:

—Huong, tii højts jaduhn coo tøø xyhäyoowhixy coo tøø mmähmø'øy. Jiiby højts miich nja wi'i yhøxta'ay.

⁴⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiich mijts coo xyhøxta'ay. Nej, cab hajxy mnajuø'øyä cooçh tsipcøxp nduna'añ maaçh nDeedy tiøjcänä. Haa ca'a, Diøshøch jaduhñ nDeedyhahjpiä.

⁵⁰ Pero cabä tiajhajxy wyiinjuøøyy tii jaduhñ coo tøø miäna'añ.

⁵¹ Mänitä Jesús jiaançh padu'ubøjnä, piahädaacy jiiby Nazaret. Hiç, jiaac mäbøjcäp ja'a tiaj miädia'agyhajxy hänäjty. Y ja'a María, jiiby hänäjty yajnøcxy yagjuø'øy quiopcooty nebiä yhuung hänäjty tøø xyi'igy tøø miädia'agy jiiby tsajtøgooty. ⁵² Yee'c-habejt ja'a Jesús jaduhñ; jaac wiinmahñdymejts jaduhñ. Quiumaayy ja'a Dios jaduhñ møødä tsaan møødä cu'ug.

3

¹⁻² Coo ja'a Juan hänäjty tøø miøjjøøñä, ja'a Zacarías yhuung, mänit miägaxkä ja'a Diøsam. Mänit tiägøøyy wädijpä hanidiuhmduum. Maj-mocxjomøjt ja'a Tiberio hänäjty tøø guobiernähaty. Ja'a Poncio Pilato hänäjty tuumb gobernador Judeanaaxooty. Ja'a Herodes hänäjty tuumb gobernador Galileanaaxooty. Ja'a piuhya'ay Felipe hänäjty tuumb gobernador Itureanaaxooty møødä Traconitenaaxooty. Ja'a Lisantias hänäjty tuumb gobernador Abilianaaxooty. Ja'a Anás hänäjty tuumb teedy-wiindsøn møødä Caifás. ³ Mänitä Juan ñøcxøøyy maa ja'a Jordänmøjnøø mäwiingonän. Jaduhñä tsaangu'ug hänäjty yajwiingapxø'øy coo hajxy ñäbétät, coo ja'a yhaxøøgwinnmahñdy hajxy ñajtshixø'øwät, nebiä piojpä quiädieey hajxy jaduhñ ñähwá'adsät. ⁴⁻⁵ Tøjjajt jaduhñ nebiä Isaías ja'a Diosquexypä jecy jiahyyän:

Jimä jäya'ay tu'ug yaaxwädity hanidiuhmduum:

“Ñajtshixø'øw ja'a mhaxøøgwinnmahñdy hajxy.

Jaduhñ ja'a mWiindsøn hajxy hoy mhahíxät;

jaduhñ hajxy hoy mwiingudsähgø'øwät.

⁶ Nägøxiä jäya'ayhajxy jaduhñ ñajuø'øwa'añ neby hajxy yaj-nähwa'adsøjtät ja'a Diøsam.”

⁷ Coo ja'a tsaangu'ughajxy hänäjty yajnäbeta'aññijäm ja'a Juángäm, jaduhñ hajxy hänäjty ñäma'ayii:

—Haay møjcu'u, caj mijts hoguiuhdujt mnä'ägä møødä. Paady hajxy jaduhñ mhuuc näbetaambä nebiä Dios hajxy jaduhñ xquia'a yajcumädowät, túhmäts. ⁸ Hoy hajxy mwädítät neby jaduhñ quiähxø'øgät coo ja'a mhaxøøgwinnmahñdy hajxy hänäjty tøø mnajtshixøøñä. Y cab hajxy jaduhñ mmáná'anät: “Abrahámhøch nhaphajt ndeedyhajt, páadyhøch ja'a Dios xquia'a yajcumädowa'añ.” Mänitä Dios hajxy xyajñähwá'adsät coo ja'a mhaxøøgwinnmahñdy hajxy mnajtshixø'øwät; ca'a jie'eguiøxpä coo Abraham hajxy mhaphajty mdeedyhajty. ⁹ Hoy hajxy mwädítät nebiä Dios hajxy jaduhñ xquia'a pädá'agät haxøøgtuum. Pøñ hoy ca'a wädijp, jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä quepychaa ca'a tøømhajpän. Piux-aambý hajxy je'e; mänit hajxy ño'oga'añ.

¹⁰ Mänitä tsaangu'ughajxy miänaañ:

—Neby højts ndúnät coo højts hoy nwädítät.

¹¹ Mänitä Juan yhadsooyy:

—Pøñ camiixy metc møød, ween tu'ug ñä'a mo'oy pøñ quiamiixy ca'a hijp. Jaanä jaduhñduhmä, pøñ jøø'xypøcy møød, ween mio'oy pøñ mähdiøjc ca'a møød —nømä Juan miänaañ.

¹² Näje'e ja'a yajnähuudiutpähajxy miejtspä näbejpä. Mänitä Juan hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, hójtsäts, neby hójts jaduñ ndúnät.

¹³ Mänitä Juan yhadsooyy:

—Cab hajxy nä'ä tägø'øbä myagjuuñáxät.

¹⁴ Jaaná jaduñnä policíahajxy näje'e yajtøøbä. Mänitä Juan yhadsooyy:

—Cabä xädø'øñ pøn mbójcät nä'ä nagoobä. Y caj pøn mnähwaambédät nä'ä nagoobä. Mjootcädá'agäp ja'a mmäjuhñdy hajxy.

¹⁵ Ja'a tsaangu'ughajxy, jaduñ hajxy hänajty wyi'i yajtøy wyi'i yajtøxy pø Cristo je'e ja'a Juan. Paady hajxy hänajty wyi'i yajtøy, coo ja'a Cristo hajxy hänajty yhahixy. ¹⁶ Mänitä Juan yhadsooyy:

—Nøháamhøch mijts chaa nyajnäbety. Pero xiichä jäya'ay tu'ug xjaac pamiñ. Je'eds mijts mábøcy xmio'owaamb ja'a Dioshespíritu. Xyajnäwa'ads xyajcuhwa'adsaamb hajxy jaduñ. Maas møc cuhdujt jaaya'ay miøødä quejeech høøch. Cábøchä cuhdujt nnä'ägä møødä ni weeñtiä maa jaaya'aguiøxpän. ¹⁷ Pøn ja'a haxøøgwiinmahñdy jaduñ ca'a najtshixø'owaamb, haxøøgtuum piäda'aga'añii. Cøjxta'axiøø jiiiby chaachpøga'añ. Pero pønä homiädia'agy pawädijp, cøjxta'axiøø hajxy jim yhida'añ tsajpootyp.

¹⁸ Madiu'u ja'a Juan ja'a cu'ug hänajty yajwiinxiic yajwiingapxø'øy ja'a Diosmädia'agy. Møc hänajty jiaançh tehñ miädia'agy. ¹⁹ Mänitä Juan ja'a Herodes hoy yhojy, ja'a hänajty tuumbä gobernador. Paadiä Herodes yhojjä coo yhamdsoo puhya'ay ja'a tio'oxiøjc hänajty miøødtsánaayyä. Felipe ja'a piuhya'ay hänajty xiøhaty. Jiinä hänajty jjugyhatyñä. Herodías ja'a Felipe tio'oxiøjc hänajty xiøhaty. Madiu'u ja'a Herodes hänajty jiatcø'øy haxøøg. ²⁰ Coo ja'a Herodes jaduñ yhojjä, mänitä Herodes ja'a Juan yajtsuumä. Hiç, haxøøgwiinmahñdy ja'a Herodes hänajty miøød.

²¹ Coo ja'a Juan hänajty quia'a tsumyiinä, jimä cu'ug hänajty yajnäbety. Mänitä Jesús miejch näbejpä. Juan hänajty je'e yajnäbetaamb. Jimä Jesús hänajty Dyiospa'ya'axy, mänitä tsajpootyp yhawaach. ²² Mänitä Dioshespíritu ja'a Jesús ñägädaacy nebiä paloman. Mänit hoy yhäñaaxiøpy ja'a Jesús ja'a quihduum. Mänitä Dios jim quiapxy tsajpootyp:

—NHuunghájpjøch miich. Njaançh tehñ chøjpiøch miich. Jootcujc-høch jaduñ nnijiäwø'øyii maa miichcøxpän.

²³ Hii'xmajcjomøjt ja'a Jesús hänajty miøødä mänaabä tiägø'øyän yajnähuuøøbiä. Ja'a cu'ug jaduñ mänaañ cooc tyijy ja'a Jesús ja'a José hänajty tieedyhaty. Ja'a José yhap tieedyhajxy, jaduñnä xiøøhajxy ñibianøcxä: Elí ja'a José tieedy xiøhajty. ²⁴ Ja'a Elí tieedy, Matat je'e xiøhajty. Ja'a Matat tieedy, Leví je'e xiøhajty. Ja'a Leví tieedy, Melqui je'e xiøhajty. Ja'a Melqui tieedy, Jana je'e xiøhajty. Ja'a Jana tieedy, José je'e xiøhajty. ²⁵ Ja'a José tieedy, Matatías je'e xiøhajty. Ja'a Matatías tieedy, Amós je'e xiøhajty. Ja'a Amós tieedy, Nahúm je'e xiøhajty. Ja'a Nahúm tieedy, Esli je'e xiøhajty. Ja'a Esli tieedy, Nagai je'e xiøhajty. ²⁶ Ja'a Nagai tieedy, Maat je'e xiøhajty. Ja'a Maat tieedy, Matatías je'e xiøhajty. Ja'a Matatías tieedy, Semei je'e xiøhajty. Ja'a Semei tieedy, Josec je'e xiøhajty. Ja'a Josec tieedy, Judá je'e xiøhajty. ²⁷ Ja'a Judá tieedy, Joanán je'e xiøhajty. Ja'a Joanán tieedy, Resa je'e xiøhajty. Ja'a Resa tieedy, Zorobabel je'e xiøhajty. Ja'a Zorobabel tieedy, Salatiel je'e xiøhajty. Ja'a Salatiel tieedy, Neri je'e xiøhajty. ²⁸ Ja'a Neri tieedy, Melqui je'e xiøhajty. Ja'a Melqui tieedy, Adi je'e xiøhajty. Ja'a Adi tieedy, Cosam je'e xiøhajty. Ja'a Cosam

tieedy, Elmodam je'e xiøhajty. Ja'a Elmodam tieedy, Er je'e xiøhajty. ²⁹ Ja'a Er tieedy, Josué je'e xiøhajty. Ja'a Josué tieedy, Eliezer je'e xiøhajty. Ja'a Eliezer tieedy, Jorim je'e xiøhajty. Ja'a Jorim tieedy, Matat je'e xiøhajty. ³⁰ Ja'a Matat tieedy, Leví je'e xiøhajty. Ja'a Leví tieedy, Simeón je'e xiøhajty. Ja'a Simeón tieedy, Judá je'e xiøhajty. Ja'a Judá tieedy, José je'e xiøhajty. Ja'a José tieedy, Jonam je'e xiøhajty. Ja'a Jonam tieedy, Eliaquim je'e xiøhajty. ³¹ Ja'a Eliaquim tieedy, Melea je'e xiøhajty. Ja'a Melea tieedy, Mena je'e xiøhajty. Ja'a Mena tieedy, Matata je'e xiøhajty. Ja'a Matata tieedy, Natán je'e xiøhajty. ³² Ja'a Natán tieedy, David je'e xiøhajty. Ja'a David tieedy, Isaí je'e xiøhajty. Ja'a Isaí tieedy, Obed je'e xiøhajty. Ja'a Obed tieedy, Booz je'e xiøhajty. Ja'a Booz tieedy, Sala je'e xiøhajty. Ja'a Sala tieedy, Naasón je'e xiøhajty. ³³ Ja'a Naasón tieedy, Aminadab je'e xiøhajty. Ja'a Aminadab tieedy, Admin je'e xiøhajty. Ja'a Admin tieedy, Esrom je'e xiøhajty. Ja'a Esrom tieedy, Fares je'e xiøhajty. Ja'a Fares tieedy, Judá je'e xiøhajty. ³⁴ Ja'a Judá tieedy, Jacob je'e xiøhajty. Ja'a Jacob tieedy, Isaac je'e xiøhajty. Ja'a Isaac tieedy, Abraham je'e xiøhajty. Ja'a Abra'am tieedy, Taré je'e xiøhajty. Ja'a Taré tieedy, Nacor je'e xiøhajty. ³⁵ Ja'a Nacor tieedy, Serug je'e xiøhajty. Ja'a Serug tieedy, Ragau je'e xiøhajty. Ja'a Ragau tieedy, Peleg je'e xiøhajty. Ja'a Peleg tieedy, Heber je'e xiøhajty. Ja'a Heber tieedy, Sala je'e xiøhajty. ³⁶ Ja'a Sala tieedy, Cainán je'e xiøhajty. Ja'a Cainán tieedy, Arfaxad je'e xiøhajty. Ja'a Arfaxad tieedy, Sem je'e xiøhajty. Ja'a Sem tieedy, Noé je'e xiøhajty. Ja'a Noé tieedy, Lamec je'e xiøhajty. ³⁷ Ja'a Lamec tieedy, Matusalén je'e xiøhajty. Ja'a Matusalén tieedy, Enoc je'e xiøhajty. Ja'a Enoc tieedy, Jared je'e xiøhajty. Ja'a Jared tieedy, Mahalaleel je'e xiøhajty. Ja'a Mahalaleel tieedy, Cainán je'e xiøhajty. ³⁸ Ja'a Cainán tieedy, Enós je'e xiøhajty. Ja'a Enós tieedy, Set je'e xiøhajty. Ja'a Set tieedy, Adán je'e xiøhajty. Ja'a Adán, Dios jaduhñ cunuux pädaac.

4

¹ Jimä Jesús hñajty maa ja'a Jordánmøjnøðjån. Miøødä Jesús ja'a Diosh-espíritu hñajty. Mänitä Jesús wioonøcxä hanidiuhmduum ja'a Diosh-espíritu. ²⁻³ Jim jaduhñ yhiyty juxychägui'xxøø. Hayuu hñajty ñä'ägä hity. Jimä Jesús hñajty jia jøjcapxø'øwa'añii ja'a møjcu'ugóngäm coog tyijy cu tiu'udägooyy. Mänitä Jesús yuu piaatä. Mänitä Jesús ñämaayyã ja'a møjcu'ugóngäm:

—Pø tøy miich ja'a Dios xyHuunghaty, yajwa'añguioj yø'ø tsaa nebiã tsajcaaguiän —ja jøjcapxø'øwaañä ja'a Jesús jaduhñ, paady jaduhñ ñämaayyã.

⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Ca'a quiaaguiä ja'a jäya'ayhajxy miäjuyghädät hädaa yaabä naaxwiin; møødä Diosmädia'agy hajxy miäjuyghädät.”

⁵ Mänitä møjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy maa ja'a tun jaanç tehñ quiøxpän. Mänitä Jesús tu'habaquiä yajnäheebøøyyä ja'a naax ja'a cajpt cøxiä hädaa yaabä naaxwiin. ⁶⁻⁷ Mänitä Jesús ñämaayyã:

—Høøch nje'e yø'øduhñ cøxiä mäduhñtiä jii quiähxø'øgy. Yajxon yø'ø cajpt jaduhñ. Møj jaanç ja'a jäya'ayhajxy, ja'a hajxy xiiby tsänaabiä. Høøch jaduhñ cøxiä tøø xquiøxy cø'ødägø'øy. Nmøødhøch ja'a cuhdujt

jaduhñ cooçh hopiøñä nyajcø'ødägø'owät. Y cooçh miiçh jaduhñ xwyi-
ingudsähgø'owät, mänitøch miiçh ngøxy mó'owät.

⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Mwiingudsähgø'owäp ja'a Dios;
je'eduhñ mWiindsønñhädäp. Cab jaduhñ wiingpä mwiindsønñhädät.”

⁹ Mänitä møjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy jim Jerusalén-cajptooty.
Mänit miøødwiimbejty mõjtsajtøjcuhduum. Mänitä møjcu'ugong miänaañ:

—Pø tøy miiçh ja'a Dios xyHuunghaty, cuhdøpxnaç jiiiby naaxwiin.

¹⁰ Caj miiçh nej mjädät. Jaduhñ jiiiby myiñ maa ja'a Diosmädia'aguian:
Dios hane'emaamb ja'a mioonsähajxy tsajpootypä coo miiçh
xcwieendähädät.

¹¹ Xchehñhidaamb miiçh hajxy jaduhñ nej miiçh tsajpooty jaduhñ mga'a
cuhnébat.

¹² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñä Diosmädia'agy miänaambä: “Cabä Dios mjøjcaxø'owät, ja'a
mWiindsønñhajiä.”

¹³ Coo ja'a møjcu'ugong miädia'agy hänajty quia'a jøjtägø'owáanäxä,
mänit ñähgueecnä. ¹⁴ Mänitä Jesús yhädaactägajch Galileanaaxooty.
Diosmäjaa hänajty miøød. Mänitä mädia'agy wiädijty ja'a Jesúscøxpä
wiinduhmyhagajpt. ¹⁵ Cajpt-cajpt ja'a Jesús hänajty wiädity yajñähixøøbiä
tsajtøgooty. Mänitä Jesús quiumaayyä ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä.

¹⁶ Mänitä Jesús miehch Nazaret maa hänajty tøø miuutsc-hatiän.
Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänit tiägøøyy tsajtøgooty. Jaduhñ
hänajty ñä'ägä cuhdujthaty ja'a poo'xxiøøjooty. Mänit ñämaayyä coo
ja'a Diosmädia'agy quiäpxät. Coo tiänaayyø'cy majiäya'awyiinduum,

¹⁷ mänitä libro miooyyä, ja'a Isaías hänajty jegyhajty tøø jiäyabä, ja'a
Diosquexypä. Mänitä libro quiejtøøyy. Mänit tiägøøyy capxpä:

¹⁸ Ja'a Dioshespíritøch nmøød.

Je'eçh tøø xpiäda'agy cooçhä häyoobäya'ayhajxy nhawáanät coo hajxy
yaghoyø'owa'añii.

Jaduhñhøch tøø xwyiinguexy cooçhä jäya'ayhajxy nhawáanät nebiä pio-
jpä quiädieey hajxy ñähwa'ads quiuhwá'adsät,
nebiä Diosmädia'agy hajxy pedyii quiudiünät.

¹⁹ Tøø jaduhñ yhabaady coo ja'a Dios ja'a mayhajt jaduhñ tiuna'añ mõj
may.

²⁰ Mänitä Jesús ja'a libro yhabädiñä. Mänitä tsajtøjyohbiä jaduhñ
miooyyä. Mänitä Jesús yhäñaaguiaädaacy. Wyi'i wyiinhee'ppejpy ja'a cu'ug
ja'a Jesús hajxy hänajty. ²¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøø ja'a Diosmädia'agy tiøjaty nébiøch tøø ngapxiän.

²² Mänitä cu'ughajxy yagjuøøyy coo ja'a Jesús hänajty hoy tøø quiapxy.
Hoy ja'a Jesús hajxy hänajty ñänømy:

—Maa yø'ø capxy yø'ø mädia'aguiaäda'a tøø yhuug habøjpä. Haa ca'a,
ja'a José yhuung yø'øduhñ, cabä —nøm hajxy hänajty miäna'añ.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Jaduhñhøch mijtsäda'a xñäma'awa'añ: “Huuc yajcähxø'øg ja'a hijx-
tahnd yaa maa ja'a mhamdsoo cajptän nej miiçh jim tøø mhuuc ya-
jçähxø'pän jim Capernaum.”

²⁴ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Pero høøçh jaduhñ mänaamb, ja'a Diosquexypähajxy, cabä
miädia'agyhajxy miäbøgáanäxä maa yhamdsoo cajpthajxiän. Tehm

tiøyhajt jaduñ. ²⁵⁻²⁶ Coo ja'a Elías hánajty jegyhajty wiädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä yaa Israelpä-naaxooty, tägøøgiomøjtä cupc caj ñä'ägädä tuuyy. Chaadsä yuuxøø jiaanč tehñ jiajtä. Mänitä Dios ja'a Elías quiejxy maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Sarepta, jim Sidón mäwingón. Jimä Elías ja'a yaamgto'oxy hoy tu'ug piuhbety. Pero ja'a yaamgto'oxyhajxy yaabä, cab hajxy yajnäguejxä, hoy hajxy hánajty jia nämayyä. ²⁷ Jaanä jaduñduhmbä, jii haxøøgpa'ammøødpähajxy hánajty nämay yaa Israelpä-naaxooty mänaa ja'a Eliseo hánajty yaa wiäditiän Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Pero cabä pia'amhajxy jaduñ yajnajx yajmäayxä. Jagooyä Naamán pia'am nidiuhñ ñajxy miaayy, y jäguem hánajty chána'ay jim Sirianaaxooty, ca'a yaajä.

²⁸ Coo ja'a jäya'ayhajxy jaduñ miädooyy nebiä Jesús miänaañän, ja'a hajxy hánajty jiiby tsajtøgootypä, cøjx hajxy jiootma'ady. ²⁹ Mänitä Jesús hajxy ñädánaayyø'cy. Mänitä Jesús hajxy jim yajnøcxy tunghduum jim cajtpa'a. Jimä Jesús hajxy hánajty quihjuipnaxa'añ. ³⁰ Pero cabä Jesús hajxy nej ñä'ä tuuñ. Jaduhyä je'e yajyohñajxy majiäya'ayhagujc. Mänit jim wyiimbijnä.

³¹ Mänitä Jesús ñøcxy Capernaum, jim Galileanaaxooty. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy yajnähixøøbiä tsajtøgooty. ³² Jaduñä Jesús hánajty yajnähixøø'y nebiä capxta'agypiän, paadiä cu'ughajxy hánajty yagjuø'øy.

³³ Jiibiä jäya'ay hánajty tu'ug ja'a møjcu'uba'ammøødpä. Mänit møc yaaxy:

³⁴ —Ween højts nhity. Tii jaduñ mhøxtaaby maa højtsän. Nej, xyajcuhdägoyyaamb højtsä. Nhíxyhøch miič. Jesús mxøhaty. Nazaret mdsooñ. Nnajuøøbiøch jaduñ coo miičhä Dios xyHuunghaty.

³⁵ Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhojy:

—Hamón, jua'ads jim maa yø'ø craajän.

Mänitä mähdiojc quiädaayy naaxwiin maa ja'a jäya'ay wyiinduumhaxiän. Mänitä møjcu'u piädsøømy. Cabä mähdiojc nej jiajnä. ³⁶ Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä chähgøøyy. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Høxtahmnds jaduñ quiapxy miädia'agy. Cuhdujtmøødäda'a yø'øduhñ maa ja'a møjcu'uhaxiän. Jaanč pädsøømb hajxy jaduñ coo hajxy ñäma'ayii coo hajxy piädsømat.

³⁷ Mänitä mädia'agy tiägøøyy wädijpä ja'a Jesúscøxpä jim wiinduhmyhagajpt.

³⁸ Mänitä Jesús piädsøømy tsajtøgooty. Mänit ñøcxy maa ja'a Simón tiøjc-haxiän. Jiibiä Simón miø'ødhoc hánajty pia'amgo'na'ay tomiøød. Mänitä Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a toy ween yajtøjtsäxä. ³⁹ Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay wyiinguwoodsøøyy. Mänit miänaañ coo ja'a toy ween ñähwa'ačhii. Mänitiä ja'a toy jiaanč tøjtsnä. Mänitä pa'amjäya'ay piädoø'cy. Mänit tiägøøyy mayhajt-tuumbä maa ja'a Jesúshaxiän.

⁴⁰ Coo chuujøøyy, mänitä pa'amjäya'ayhajxy may wioomejtsä maa ja'a Jesúsän. Madiu'u ja'a pa'am hajxy hánajty miøødä. Mänitä Jesús nägøxiä quiø'onähgajpy tu'ugjaty-tu'ugjaty. Jaduñä pia'amhajxy ñähwaats quihwaatsä. ⁴¹ Nämäy hajxy hánajty miøjcu'uba'ammøødä. Coo ja'a møjcu'uhajxy piädsøømy, mänit hajxy yhayaaxy:

—Dios miič xyHuunghajp.

Mänitá Jesús ja'a møjcu'u yhojy. Cab hajxy ñä'ägä yajcapxä. Hix, ñajuøøby hajxy hánajty coo ja'a Jesús jie'ejä ja'a Cristo, ja'a Dios tøø quiéxiäbä.

⁴² Coo jibøøyy, mänitá Jesús ñøcxy cajtpa'a hanidiuhmduum. Jimä cu'ug ja'a Jesús hajxy hánajty yhøxta'ay. Coo hajxy piaaty, mänit hajxy jia yajmähmø'øwaañ. ⁴³ Mänitá Jesús miänaañ:

—Páadyhøch ja'a Dios yaa tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin cooch wiinduhmyhagajpt nwädítät, cooch nyajwiingapxø'øwät coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øgaanñ. Paady, cábøch yaa nmähmø'øwa'añ.

⁴⁴ Jaduhñá Jesús hánajty wiädity yajnähixøøbiä jim Galileanaaxooty. Wiinduhmychajtøjc hánajty wiädity.

5

¹ Mänitá Jesús hánajty jim tiäna'ay Genesaretmejypia'a. Mänitá jäya'ayhajxy may miejch Diosmädia'agymiädoobä. Nø'øchpän ja'a jäya'ayhajxy hánajty tiäna'ay maa ja'a Jesúsän. Cabä hawa'adspä hánajty maa. ² Mänitá Jesús barco hajxy yhihxy metsc jim mejypia'a. Yajwa'adsä barco hánajty. Jimä cubarcohajxy hánajty quiuhjuijptsabiujy mäwiingón. ³ Mänitá Jesús ja'a barco tu'ug yajpejty ja'a Simón jie'e. Mänitá Jesús ja'a Simón ñämaayy coo barco weenä yajmäwiingónät wiinduum. Jimä Simón ja'a Zebedeo yhuunghajxy hánajty miøødä nämetscä. Jacobo hánajty tu'ug xiøhaty. Tu'ug hánajty xiøhjäpä Juan. Mänitá Jesús yhäñaaguiädaacy barcojooty. Mänitá cu'ughajxy tiägøøyyä yajwiingapxøøyyäbä. ⁴ Coo ja'a Jesús jaduhñ quiapxpädøøyy, mänitá Simón ñämaayyä:

—Yajmøjyo'oy ja'a mbarco ja ween comduum. Jiibiä mguhjuijptsaa y hajxy mbädä'agät.

⁵ Mänitá Simón yhadsooyy:

—Wiindsón, tu'tsuhm højts tøø nja cuhjuipy. Cab højts tii tøø nnä'ägädä mach. Pero cooch miich jaduhñ tøø xñäma'ay, nøcxyhøch nhuuc jaac juipy.

⁶ Coo hajxy jaduhñ jiaançh cudiuuñ, mänitá hacx hajxy may miajch, høxtä tsøømgøø'tsä ja'a cuhjuijptsaa y jaduhñ. ⁷ Mänitá miägu'ughjäpä hajxy miøjyeemy, ja'a hajxy hánajty wiingbarcojootypä, coo hajxy min piuhbodyii. Mänitá barco hajxy metsc yaghujch. Ja weenjaty hajxy quia'a mäguiinä. ⁸⁻¹⁰ Mänit hajxy yagjuøøyy coo hacx hajxy may miajch. Mänit hajxy ñajuøøyy coo ja'a Jesús ja'a hijxtahnd jaduhñ yajcähxø'cy hoy-yagjuøøñä. Mänitá Simón Pedro ja'a Jesús wyiinjjicädaacy. Mänit miänaañ:

—Wiindsón, cábøch miich hawiinmats xmiøødhídät. Cábøch hoguiuhdujt nmøødä.

Mänitá Jesús ja'a Simón ñämaayy:

—Ca'a mdsähgø'oy. Wiingtuung mbanøcxáañpä. Myajwiingapxø'øwaambiä cu'ug ja'a Diosmädia'agy.

¹¹ Mänitá barco hajxy yajmøjyohbiejty mejypia'a. Mänitá Jesús hajxy piadu'ubøjcy. Nähgueecy hajxy jaduhñ cøxiä.

¹² Mänitá Jesús wiingcajpt miejch. Jimä jäya'ay hánajty tu'ug haxøøgpu'udsmøød. Coo ja'a Jesús yhihxä, mänit wyiinjjicädaacä. Mänit ñämaayyä:

—Wiindsón, miich nnämaaby, høøch nbu'uds yajtsóócäc.

¹³ Mänitá Jesús ja'a mähdiøjc ñähdoøñ. Mänitá Jesús miänaañ:

—Tøø jaduhñ mdsø'ogy.

Tuunä ja'a Jesús jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänitiä ja'a mähdiøjc choocy.
 14 Mänitä Jesús miänaañ:

—Caj pøñ mhawáañät coo tøø mdsø'ogy. Nøcx tu'uda'aquiä maa ja'a teediän. Jimä xädø'øñ mguyoxó'øwät nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Paadiä xädø'øñ mguyoxó'øwät, jaduhñä hijxtahnd myajcähxó'øgät coo tøø mdsø'ogy.

15 Mänitä mädia'agy hajxy yajwädiyty jäguembaady cooc ja'a Jesús ja'a hijxtahnd tøø yajcähxø'ogy. Mänitä jäya'ayhajxy maas may jiaac hamugøøyy maa ja'a Jesúsän. Ja'a Jesús miädia'agy hajxy hänajty yhamädoowhidáañäp. Møødä pia'amhajxy hänajty yajnaxáañäxä. 16 Coo ja'a jäya'ayhajxy hänajty wyi'i yhamugø'øyy maa ja'a Jesúsän, paadiä Jesús hanidiuhmduum ñøcxy Diospa'yaaxpä.

17 Wiinghocä Jesús ja'a cu'ug hänajty yajwiingapxø'øyy. Jaanč tehñ yhujts ja'a tøjc hänajty. Jiibiä fariseoshajxy hänajty yhäña'ay møødä ley-yajnahixøøbiähajxy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänajty chooñ Galileanaaxooty møødä Judeanaaxooty møødä Jerusalén. Miøødä Jesús ja'a Diosmäjaa hänajty nebiä pa'am jaduhñ yajnaxät. 18 Mänitä cøømucypiä tecymiucypiä tu'ug quiøømiejtsä tsaajiooty. Jiiby hajxy jia yajtøjtägø'øwaañ maa ja'a Jesús hänajty miädia'aguiän. 19 Pero jaanč tehñ yhujts ja'a tägø'øwøødiaact hänajty. Mänit hajxy ñiñämaayyä coo hajxy jim yaghawa'adsa'añ tøjnähgøxp. Mänit pa'amjäya'ay hajxy quiuhdøøñajxy tøjcuhduum maa ja'a Jesús hänajty pia'täna'ayän. 20 Coo ja'a Jesús ñajuøøyy coo ja'a miädia'agy hänajty miäbögåñäxä, mänitä cøømucypiä tecymiucypiä ñämaayyä:

—Mägu'ughajpä, miič nnämaaby coo ja'a mbojpä mgädieey tøø xñähwa'ačh tøø xquiuhwa'ačh.

21 Mänitä fariseoshajxy quiopcooty tiägøøyy mädiaactaacpä møødä ley-yajnahixøøbiä: “Tii yø'ø craa jaduhñ coo miäna'añ. Capxtägooby yø'øduhñ. Jagooyyä Dios ja'a cuhdujt jaduhñ miøødä coo ja'a pojpä cädieey mié'e'xät.”

22 Mänitä Jesús ñajuøøyy nebiaty hajxy hänajty miädiaacta'agy quiopcooty. Mänit miänaañ:

—Tii hajxy jaduhñ coo mmädiaacta'agy mgopcooty. 23 Nej, maas páquiøch yø'ø mähdiøjc nnämä'awädä: “Tøøch miič mbojpä mgädieey nmämee'xy”, tøgå maas páquiøch jaduhñ nnämä'awädä “Tänaayyø'og, yo'oyø'og.” 24 Mhuug híxäp hajxy nébiøch hädaa mähdiøjc nya-jmøcpøga'añ. Jaduhñ hajxy mnajuó'øwät coočhä cuhdujt jaduhñ nmøødä hädaa yaabä naaxwiin coočhä pojpä cädieey jaduhñ nmé'e'xät, høøch ja'a Diosqueypä.

Mänitä mähdiøjc ñämaayyä:

—Tänaayyø'og; widsø'og yø'ø mdsaa; nøcxnä maa ja'a mdøjcän.

25 Mänitiä ja'a mähdiøjc jaduhñ tiänaayyø'ocy maa ja'a wyiinduumhaxiän. Mänitä tsaay wyidsø'ocy maa hänajty tøø quio'na'ayän. Mänit ñøcxnä maa ja'a tiøjcän. Mänitä Dios Dioscujú'uyäp miooyy. 26 Mänit hajxy nägøxiä jiaanč tehñ yagjuøøyy. Jaanč tehñ chähgøøyy hajxy jaduhñ. Mänitä Dios Dioscujú'uyäp hajxy miooyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Tøødsä hoy-yagjuøøñäbä hajxy nhíxäm jäda'a.

²⁷ Mänitä Jesús wyiimbijnä. Mänitä jäya'ay tu'ug yhjixy, ja'a Levíhajpä. Jimä Leví hänajty yhäña'ay maa hajxy hänajty yajnähuudiu'udiän. Je'e ja'a Leví hänajty tiuunghajpy. Mänitä Jesús ja'a Leví ñämaayy:

—Høøch pamíñac.

²⁸ Mänitä Leví tiänaayyø'cy, pianøcxy ja'a Jesús. Cøjx jaduhñ ñähgue'egy mäduhñtiä hänajty miøødä.

²⁹ Mänitä Leví ja'a xøø yagjajtä maa ja'a tiøjcän ja'a Jesúsøxpä. Jiibiä yajnähuudiuutpähajxy hänajty nämay miägaabiä møødä wiinghäna'c-hajxy.

³⁰ Jiibiä fariseoshajxy hänajty miägaabiä møødä ley-yajnähixøøbiähajxy. Mänitä Jesús jiamiøødhajxy ñämaayyä ja'a fariseoshajxy:

—Tii yø'ø yajnähuudiuutpä hajxy coo mmøødcaay coo mmøødhu'ugy. Haa ca'a, jue'e yø'ø hajxy, pojpyä'ay cädieejäya'ayhajxy jaduhñ.

³¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøn møc, cab hajxy yajtsooyø'øy. Pøn pa'ammøød, je'eds hajxy yajtsooyøøby. ³² Jaduhñ mäwínäts høøch ja'a pojpyä'ay cädieejäya'ay nyajnäwa'ačh nyajcuhwa'ačh. Pero mijts jaduhñ mänaamb cooc tyijy pojpyä cädieey hajxy mga'a møødä. Páadyhøch mijts waamb nga'a nämä'ay.

³³ Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Ja'a Juan jiamiøødhajxy, naxy hajxy yhity hayuu; naxiä Dios hajxy pia'ya'axy. Jaduhñä fariseos jiamiøødhajxy naxy quiudiuumbä. Pero miich mjamiøødhajxy, nä'a caaby nä'a huucp hajxy je'e. Cab hajxy yhity hayuu. Cab jaduhñ yhooyä.

³⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo ja'a pøc hu'ug maa jiadyii, cabä woybä wichpähajxy hayuu wyiimbity. Jaduhñ mäwínäts høøch nebiä jamiø'ødän ja'a pøgaambä. Páadyhøch njamiøødhajxy hayuu quia'a hity. ³⁵ Habaadäännäp jaduhñ cooçh yaa ndsoonaañä. Mänitøch njamiøødhajxy yhida'añ hayuu mäbøcypä.

³⁶ Mänitä Jesús jadähooc wyiingapxøøguiumbä:

—Cabä tucwit pøn yhägyø'øy jemyywiyithaam. Cøødsäp ja'a jemyywit jaduhñ; cab jaduhñ ñibiaada'añii møødä tucwit. ³⁷ Jaanä jaduhnduhmbä, cabä jemyyvino pøn quidemø'øy ja'a tucwajhacxujiooty. Cøødsäp ja'a tucwajhacxuy jaduhñ; høxyógäp ja'a vino jaduhñ. Haagä tägöyyäp ja'a tucwajhacxuy jaduhñ møødä vino. ³⁸ Pero jiibiä jemyyvino hajxy quidemø'øy ja'a jemyywajhacxujiooty. Cab jaduhñ tii mia'ady, ni ja'a jemyyvino, ni ja'a jemyywajhacxuy. ³⁹ Cabä jemyyvino pøn hoyhuucnä jäwø'øy coo ja'a vino hänajty tøø yhu'ugy ja'a tehñ jiecypä. “Maas hoyhuucnä ja'a jecyyvino” —nømä jäya'ayhajxy miäna'añ.

6

¹ Mänitxøø ja'a Jesús hajxy hänajty wiädity trigoni'ibyquijc. Poo'xxiøøjooty hänajty je'e. Mänitä jiamiøød ja'a trigo hajxy tiøjy. Mänit hajxy ñähajststuity. Mänit hajxy jiøø'xy. ² Mänitä fariseoshajxy näje'e miänaañ:

—Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo hajxy jaduhñ mdúnät ja'a poo'xxiøøjooty.

³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxiä nebiä David tiuun coo hänajty yäho'ogyii møødä jiamiøødhajxy. ⁴ Mänit hajxy jiiby tiägøøyy tsajtøgooty. Mänitä tsajcaagy hajxy quiaayy ja'a teedyhajxy hänajty tøø

quiuyoxó'oyábä. Cabä David ja'a cuhdujt hajxy hänäjty miøødá coo hajxy jaduhñ quiáyät. Jagooyyá teedy ja'a cuhdujt hajxy hänäjty miøødá coo hajxy quiáyät. ⁵ Høøch ja'a Diosquexypä, jadúhñhøch høøchpä, nmøødhøch ja'a cuhdujt jaduhñbä høxtä maa ja'a poo'xxiøøbaadiän —nømä Jesús miänaañ.

⁶ Jatu'ugpä poo'xxiøøjootypä ja'a Jesús tiägøøyy tsajtøgooty. Mänit tiägøøyy yajwiingapxøøbiä. Jiibiä mähdiøjc hänäjty tu'ug hadu'ugcø'ødø'øds ja'a yhahooyhaampiä. ⁷ Jiibiä fariseoshajxy hänäjty tiäna'ay møødä ley-yajnáhixøøbiähajxy. Jiibiä Jesús hajxy hänäjty wyi'i yheeby. Yhijxmajchp ja'a Jesús hajxy hänäjty pø yajnaxaambiä pa'am ja'a poo'xxiøøjooty. Yhøxtaabiä fariseos ja'a wiinmahñdy hajxy hänäjty nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät coo ja'a pa'amjäya'ay hänäjty yajmøcpøgyii ja'a poo'xxiøøjooty. ⁸ Ja'a Jesús, ñajuøøby hänäjty je'e nebiä fariseoshajxy hänäjty tiajy miay. Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc ñämaayy ja'a hadu'ugcø'ødø'ødspä:

—Tänaayyø'øg, min huuc täna'aw cujc.

Mänit jiaançh tänaayyø'cy. ⁹ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a fariseoshajxy:

—Mijts nmäyajtøøby, nej, yejpiä Dios ja'a cuhdujt jaduhñ coo hajxy hoy ndúunämät ja'a poo'xxiøøjootiä, tøgä yejpiä cuhdujt coo hajxy haxøøg ndúunämät ja'a poo'xxiøøjootiä. Jaanä jaduhñduhmbä, nej, yejpiä Dios ja'a cuhdujt coo ja'a jäya'ay hajxy nyajnáhwáatsämät ja'a poo'xxiøøjootiä, tøgä yejpiä cuhdujt coo jäya'ay hajxy nyajcuhdägóoyyämät ja'a poo'xxiøøjootiä.

¹⁰ Mänitä Jesús ja'a jäya'ay wyiinhee'ppejty nägøxiä. Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc ñämaayy:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänitä quiø'ø jiaançh xajtøøyy. Mänitä quiø'ø hoy jiajnä. ¹¹ Mänitä fariseoshajxy jiootma'ty hoyhoy. Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy tiuna'añ.

¹² Cujaboongumaaxc ja'a Jesús ñøcxy tunguhduum. Tu'tsuhmä Tieedy pia'yaaxy. ¹³ Coo jioøøyy, mänitä jiamiøødhajxy miøjyaaxy. Mänitä nämajmetspähajxy wyiimbiiwä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät. ¹⁴ Jaduhñdsä nämajmetspähajxy hänäjty xiøhaty: Simón, ja'a Jesús hänäjty tøø yajxøbėtiäbä Pedro, møødä piuhya'ay Andrés, møødä Jacobo, møødä Juan, møødä Felipe, møødä Bartolomé, ¹⁵ møødä Mateo, møødä Tomás, møødä Jacobo, ja'a Alfeo yhuung, møødä Simón ja'a celote, ¹⁶ møødä Judas, ja'a Jacobo yhuung, møødä Judas Iscariote; je'e ja'a Jesús hänäjty yajcø'ødägø'øwaamb ho'cøøc maa ja'a fariseoshajxiän.

¹⁷ Mänitä Jesús hajxy miänajnä tunguhduum. Mänit hajxy hoy ñaaxoguiädaacnä. Jimä Jesús jiamiøødhajxy hänäjty nämay. Jimä jäya'ayhajxy hänäjty may tøø miech. Ja'a Jesús miädia'agy hajxy hänäjty yhamädoowhidäänäp. Yajnaxáañaxäp ja'a pia'amhajxy hänäjty. Jäguembaady hajxy hänäjty tøø choñ Judeanaaxooty, møødä Jerusalén, møødä mejypia'a jim Tiro møød jim Sidón. ¹⁸ Ja'a jäya'ayhajxy hänäjty møjcu'uba'ammøødpä, yajnáxäxä ja'a pia'amhajxy je'ebä. ¹⁹ Nägøxiä ja'a Jesús hajxy hänäjty ñähdona'añ. Mänitä pia'amhajxy yajnáxäxä ja'a Jesús miäjaahaam.

²⁰ Mänitä Jesús wyiinhee'ppejty ja'a jiamiøødhajxy. Mänit miänaañ:

—Jootcujc mijts mhity, mijts häyoobädøjc. Paady hajxy jootcujc mhity coo hajxy jim mnøcxa'añ maa ja'a Diosän.

21 'Jootcuje mijts mhity, mijts yajmaajiajpä. Paady hajxy jootcuje mhity coo ja'a Dios hajxy cøxiä wiinä xmio'owa'añ.

'Jootcuje mijts mhity, mijts jøöbiä xuu'tspä. Paady hajxy jootcuje mhity coo hajxy mxi'ig mxoonda'aga'añ.

22 'Jootcuje mijts mhity, hoy mijts jäya'ay xjia mähanhaty ja'a høøhcøxpä, hoy mijts jäya'ay xquia'ja tsocy xquia'ja mee'xy, hoy mijts xjia nänømy, hoy mijts xjia pexy. 23 Mxi'ig mxoonda'agäp hajxy jaduhñ. Mbaadaambiä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jim tsajpootyp. Jaduhñ hajxy jiajpä yhabejpä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy tøø yajwá'xiäbä.

24 'Pero mijts mäyøøjäya'ayhajxy, ja'a tsaächpä hajxy mbaadaamby. Cab hajxy mxoonda'agaanä neby hajxy hijty mxoonda'aguian.

25 'Hoy mijts tii hamaay mga'a ja juøøy, myajmaajiadaamby hajxy jaduhñ.

'Hoy mijts mja xi'igy mja xoonä'agy, pero mnä'ägädä jøøw mnä'ägädä xuudsamby hajxy.

26 'Tsipecøxpä tsaächpä hajxy mbaada'añ, hoyyä cu'ug hajxy xjia cumay. Jaduhñä jäya'ayhajxy hijty yajcumay ja'a hajxy hijty jegyhajty nä'a wädijpä høhndaacpä. Nä'a mänaamby hajxy hijty jaduhñ cooc tyiij ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwaxy.

27 'Huuc mäadow hajxy, mdsögäp hajxy pøn jaduhñ xmiädsiphajp hädaa yaabä naaxwiin; mmée'xäp hajxy pøn jaduhñ xmiähahajp. 28 Mmänuu'xtä'agäp ja'a Dios hajxy coo ja'a Dios ween mio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt pønjaty mijts jaduhñ xyhäyoowhijxp, pønjaty mijts jaduhñ haxøøg xñänøømb. 29 Coo pøn xyhatejxø'ögät tu'nax, mmøjcøogumbäp jadu'nax; ween jaduhñ jadu'nax xjiaac tehñ yhatejxø'ogy. Coo pøn mjocxwit xpiøjcät, mänitä mgamiixy mjaac tehñ mió'owät. 30 Coo pøn tii jaduhñ xmiäyujwá'anät, mmó'owäp jaduhñ. Y coo pøn tii xpiøjcät, cab je'e mmäyujwaañdägátsnät. 31 Jaduhñds mijts wiinghäna'c mnäxúudsät nej mijts hänajty myajnaxuudsä'añän.

32 'Coo ja'a mmägu'ughajpähajtiä hajxy mmøødnijootpaadøøjät, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpäya'ay cädieejiäya'ayhajxy ñiçhójcäbä. 33 Coo hajxy jagooyyä mmøødniäxuudsøøjät pønjaty jaduhñ xñäxuu'tsp, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpäya'ay cädieejiäya'ayhajxy ñiñäxúu'tsäbä. 34 Coo jagooyyä xädø'øñ hajxy myaghanúu'xät pøn jaduhñ mnajuøøby xmioodiägatsaamby pedyii, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpäya'ay cädieejiäya'ay xädø'øñ hajxy yajnimiähanúu'xäbä. Ñajuøøby hajxy jaduhñ coo hajxy pedyii mioodiägatsa'añii. 35 Mdsögäp hajxy pøn jaduhñ xmiädsiphajp. Mnäxúudsäp hajxy jaduhñ. Coo pøn xädø'øñ xmiäyujwá'anät, mnä'ä mó'owäp jaduhñ. Mänitä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy mbáadät may. Mänitä Dios hajxy xyhuunghädät jim tsajpootyp. Hiç, Dios, ñäxuu'chp ja'a jäya'ayhajxy høxtä ja'a jäya'ayhajxy ja'a Dioscujúuyäp hajxy quia'ja yejpiä, møød ja'a hojioot hajxy ca'a møødpä. 36 Mmøødhädäp ja'a hojioot hajxy jaduhñ nebiä nDeedy hojioot miøødhájtäm.

37 'Cabä wiinghäna'c hajxy mnähójät coo ja'a Dios hajxy xyajcumädowät. Pero mmámée'xäp hajxy jaduhñ; mänitä Dios hajxy jaduhñ xmiámée'xpät. 38 Mäduhñtiä wiinghäna'c hajxy mmo'oy, nä'ä tægøøbä hajxy mbaattägatsa'añ. 39 Jaduhñhöch mijts nyajmäbáadät nebiä wiindspän. Coo ja'a wiindspähajxy ñiwyitswädityii, tsipecøxp hajxy jiuuca'ay. Paady mijts jaduhñ mga'a wädität nebiä wiindspän. 40 Cabä

capxtaapána'c-hajxy jiaty jaty nebiä wyiindsõnhajxy jiatian. Coo hajxy nägøø nädecypia quiapxtá'agät, mänit hajxy jaduññajtspaadó'owät.

⁴¹⁻⁴² 'Coo ja'a mmägu'ughajpä weenñtia quiadiéeyät, y coo miich hánajty maas hanaxiä tøø mgädieey, cabä mmägu'ughajpä hawiinmats waamb mnä'ägädä nämá'awät. Coo miich hánajty tøø mnähwa'ačh, mänitä mmägu'ughajpä hawiinmats mwiingapx mjøjcapxø'owät.

⁴³ 'Mädyii quepychaa pa'ag nä'ägädä tømbejp, ni mänaa ja'a tiøøm quia'a xunä. Jaanä jaduññaduhmbä, mädyii quepychaa xunä'ägädä tømbejp, ni mänaa ja'a tiøøm quia'a pa'agø'oy. Tøyhajt jaduññ.

⁴⁴ Mnajuøøby hajxy jaduññ mädyii quepychaa hoy tømehajp. Ja'a hapy, cab jaduññ tiøømhaty nebiä piidsän. Y ja'a wädsats, cab jaduññ tiøømhaty nebiä tsaatypän. ⁴⁵ Jaduññ mäwínädsä hojiäya'ay ja'a howyiinmahñdy miøødä. Hoy jaduññ wiädity. Pero ja'a ca'awiindõjiäya'ayhajxy, cabä howyiinmahñdy hajxy miøødä. Haxøøgwiinmahñdy hajxy miäwädiipy. Haxøøg hajxy jaduñññä'ägädä capxyñä'ägädä mädia'agy.

⁴⁶ 'Wiindsõnhöch mijts xwyi'iñäma'ay; pero cab hajxy jaduññ mgudiuna'añ nébiøch mijts nja hane'emiän. ⁴⁷ Põnhöch nmädia'agy xmiädóowäp, põnhöch nmädia'agy xmiäbøjcäp, jaduññ mäwínäts je'e ⁴⁸ nebiä jäya'ay tiøjcojiän. Cøøc jaduññ tiajøøyy. Tsaawiing jaduññ miuu'tsø'cy. Coo ja'a nõøgomdägoy quiädaacy, coo ja'a tøjc jaduñññøønähgoombejty, cab jaduññ piädø'cy, je'eguiøxpä coo hánajty cøøc miuu'tsø'øguiä. ⁴⁹ Pero põnhöch nmädia'agy jaduññ xquia'a mäbøjcäp, jaduññ mäwínäts je'e nebiä jäya'ay tiøjc cøøc quia'a muu'tsø'quiän. Coo ja'a tøjcñøønähgoombejty, pädø'c jaduññ; cøjx jaduññ quiädäy.

7

¹ Coo ja'a Jesús miädiaacpädøøyy, mänit quiajptägøøyy Capernaum. ² Jimä soldadowiindsõñ hánajty tu'ug. Roma hánajty chooñ. Tøø ja'a mioonsä hánajty tu'ug pia'ambety. Jaduññ hánajty jiäwø'oy nebiä yhamdsoo puhya'ayän. Nä'ägädä ho'ogáannäp hánajty je'e. ³ Coo ja'a soldadowiindsõñ miädoyhajty coo ja'a Jesús ja'a pa'amjäya'ay hánajty yajmøcpøcy, mänitä majtøjc näje'e quiejxy maa ja'a Jesúsän. Judíos hajxy je'e. ⁴ Mänitä Jesús hajxy hoy miänuu'xta'agy coo ja'a pa'amjäya'ay ween nõcxy yajmøcpøcy. Mänitä Jesúsñämaayä:

—Ja'a soldadowiindsõñ, hojiäya'ay je'e. Hahixøøby jaduññ coo mbuhbédät. ⁵ Xhöjcam hajxy jaduññ. Tøø højts ndsajtøjc xyajcójäm.

⁶⁻⁷ Mänitä Jesús ja'a majtøjc miøødtu'ubøjcy. Ja ween hajxy hánajty quia'a coody maa ja'a soldadowiindsõñ tiøjcän, mänitä soldadowiindsõñ ja'a Jesús capxy yajnäguejxy:

—Wiindsõñ, jaduhyä mmäná'anät cooch nmoonsä miøcpøgät. Cábøch cuhdujt nmøødä nej miich cuhdujt mmøødän; paady jaduññ caj yhawiinmatsä coo mdägø'owät maačh ndøgootiän. Páadyhöch miich hamdsoo tøø nga'a mägapxy. ⁸ Hiç, hané'emyhöch nhity; y cooch nsoldado howiaambä nhané'emät mõðdhöch nmoonsä, xquiudiúunäbøch nmädia'agy hajxy —nømä soldadowiindsõñ ja'a Jesús quiapxyñäguejxy.

⁹ Jaančh tehñ yagjuøøyy ja'a Jesús jaduññ coo jaduñññämaayä. Mänitä cu'ug wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Cábøch nmägunaaxhajxy jaduññ miäböcy nej yø'ø craa miäbøquiän, y jäguem chooñ.

10 Ja'a majtøjc hānajtj tøø quiexylījābā maa ja'a Jesúsān, mānit hajxy wyiimbijnā. Coø hajxy miejstāgajch maa ja'a soldadowiindsøn tiøjcān, tøø ja'a soldadowiindsøn mioonsā hānajtj miøcpøjnā.

11 Mānitā Jesúsahajxy ñøcxy maa ja'a cajpt hānajtj xiøhatiān Naín møødā miāgu'ughajpāhajxy. Nāmāyā jāya'ayhajxy hānajtj pianøcxy. 12 Jim hajxy hānajtj miāwiingoñ cajptpa'a, mānitā ho'ogyjiāya'ay hajxy hoy jiojcubaadø'oy. Cabāsantā hānajtj nøcxy ñāaxtāgø'oy. Tu'ughuung hānajtj je'e. Yaamgto'oxy ja'a tiaj je'ebā. Majiāya'ay hānajtj panøcpx. 13 Coø ja'a Jesús ja'a yaamgto'oxy yhijsy, mānit ñāxuu'ch. Mānit ñāmaayy:

—Ca'a mjø'oy ca'a mxuučh.

14 Mānitā Jesús miānaañ coø hajxy yhuuc yaghahíxāt. Mānitā cøøbiādøjc-hajxy tiānaaxiøjpy. Mānitā Jesús ja'a ho'ogyjiāya'aguiajā hoy ñāhdoñ. Mānitā ho'ogyjiāya'ay ñāmaayy:

—Jexy, pādø'og.

15 Mānitā craa yhäñaayyø'cy. Mānit quiapxø'cy. Mānitā tiaj miødhajnä.

16 Mānitā jāya'ayhajxy nāgøxiā jiaančh tehñ yagjuøoyy. Mānitā Dios hajxy ñāmaayy:

—Dioscujú'uyāp.

Mānit hajxy ñiñāmaayyā:

—Diosquexy yø'ø craa. Møj jaančh yø'øduhñ. Paadiā Dios tøø quiexy, pihubedaamby ja'a quui'ug jaduhñ, ja'a hajxy hädaa yaabā naaxwiimbā.

17 Mānitā mädia'agy tiägøøoyy wādijpā jim Judeanaaxooty coø ja'a Jesús ja'a ho'ogyjiāya'ay tøø yagjujypiøcy. Wiinduhmyhagajpt ja'a mädia'agy jaduhñ wiādijty.

18 Ja'a Juan, tøø je'e hānajtj chumyii. Coø ja'a miāgu'ughajpāhajxy miādoyhajty nebiatiā Jesús hānajtj tiuñ, mānitā Juan hoy yhawāānāxā.

19-20 Mānitā Juan ja'a miāgu'ughajpā metsc miøjyaaxy. Mānit hajxy quiejxā maa ja'a Jesúsān. Coø hajxy jim miejch, mānitā Jesús hajxy ñāmaayy:

—Juan mäyajnābejpā højts tøø xquiexy coø højts miičh nmāyajtōwāt pøn miičh. Nej, miičh ja'a Dios hijty jaduhñ xquiexaambā, tøgā wiinghāna'c je'ejā.

21 Jimā Jesús ja'a pa'amjāya'ay hānajtj yajmøcpøcy. Madiu'u ja'a pa'am hajxy hānajtj miøødā møødā møjcu'u. Møødā wiindspāhajxy hānajtj nāmāy yaghijxø'øgyii. 22 Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Nøcxā Juan hajxy hawāāñā nebiaty hajxy yaa mhixy mmādoy. Hijxø'p ja wiindspāhajxy, yo'oyø'p ja'a tecymia'adpāhajxy, nähwaatsp ja'a haxøøgpa'ammøødpāhajxy, mādooowø'p ja'a cuhnatpāhajxy, jujypiøjpy ja'a ho'ogyjiāya'ayhajxy, yajwiingapxøøyyāp ja'a häyoobāya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy. 23 Pønjátyhøch nmädia'agy xmiäbøjcap tehngajnā, jootcujc hajxy jaduhñ ñijiāwø'øgyii —nømā Jesús miānaañ.

24 Coø ja'a Juan miāgu'ughajpāhajxy wyiimbijnā, mānitā Jesús miānaañ:

—Coø hajxy tøø mhoy pactuum, Juan miädia'agy hajxy hānajtj mmādowāānāp, túhmāts. Cabā tsajcapy pojyu'xpā hajxy hoy mhixy. Caj pues, paady hajxy jim tøø mhoy coø ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy hānajtj mmādowāāñā. 25 Diosquexy je'e, paady hajxy hoy tøø mmādoowā, hoyyā howyit je'e quia'a ja møødā nebiā mäyøøjāya'ayhajxy miøødān. 26 Tøyhajt jaduhñ coø ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy yajwā'xy. Maas may ja'a Dios ja'a Juan cuhdujt tøø mio'oy quejee ja'a jāya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwā'xābā. 27 Ja'a jāya'ay ja'a

Diosmädia'agy jecy nägápxäbä, Juan je'e. Jaduhñä Dios jecy miänaañ coo ja'a quiuguexy hänajty jayøjp quiexa'añ coo ja'a cu'ug ween yajwiinxiic yajwiingapxø'oy coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owät. Høxháamhøch hijty ngäda'aga'añ. Jayøjpä Juan quiejxä; høxháamhøch njaančh cädaacy. ²⁸ Ni pøn jaduhñ jäda'ahaty quia'a mäbaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä Juan mäyajnäbejpä ja'a cuhdujt miøødän. Tøyhajt jaduhñ. Pero cooçh hänajty tøø nho'nä, cooçh hänajty tøø nnøcxtägach maach nhuuc tsohmän, pønjaty ja'a Diosmädia'agy hänajty mäbøgaamb ja'a høøchcøxpä, maas may ja'a cuhdujt hajxy hänajty miøødhada'añ quejee ja'a Juan jäda'ahaty miøødän, hoyyä møjcuhtdujt hajxy hänajty quia'a ja møødä.

²⁹ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooy møødä yajnäjhjuudiutpädøjc-hajxy, mänitä Dios hajxy quiapxpaaty coo yhooyä, je'eguiøxpä coo hajxy hänajty tøø yajnäbetyii ja'a Juángäm. ³⁰ Pero ja'a fariseoshajxy møødä ley-yajnähixøøbiähajxy, cab hajxy hänajty tøø yajnäbetyii ja'a Juángäm. Paadiä Dios hajxy quia'a jøjpøgøøyy. Cabä jioot hajxy hänajty chocy coo hajxy yajnähwa'adsøøjät ja'a Diósäm. ³¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nhuuc yajmäbáadyhøch ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä. ³² Cab hajxy tii yhojiäwø'owa'añ. Jaduhñ mäwiiinäts hajxy je'e nebiä pigäna'c-hajxy wiinhecpän. Coo hajxy naxy miech häyø'pä tøjpa'c, mänitä miäbigäna'c hajxy ñäma'ay: “Tøø højts nja xu'uxy, pero cab hajxy tøø mhech. Tøø højts hojjoñä nja høy, pero cab hajxy tøø mjø'øy.” ³³ Hoorä, coo ja'a Juan mäyajnäbejpä miejch, cabä tsajcaagy hänajty quiaya'añ, ni ja'a vino hänajty quia'a hu'uga'añ. Y mijts jaduhñ mänaamb coo quiuhmäñø'øy. ³⁴ Y cooçh nbasejtspä, høøch ja'a Diosquexypä, mänitøch ndägøøyy caabiä huucpä. Jaduhñch mijts xñänøømbä cooçh nwi'i quiaya'añ, cooçh nwi'i yhu'uga'añ, cooçhä pojpäya'ay cädiejiäya'ay nmägu'ughaty møødä yajnäjhjuudiutpädøjc. ³⁵ Pønjaty ja'a Dios jaančh jahmiejtsp, yajcähø'py hajxy jaduhñ coo ja'a Dioswiinmahñdy hajxy miøødä.

³⁶ Mänitä fariseo ja'a Jesús tu'ug hoy wioy caabiä. Simón hänajty xiøhaty. Mänit hajxy yhänaaguiädaacy caabiä maa ja'a Simón tiøjcän. ³⁷ Mänitä to'oxiøjc tu'ug miejch cuhhiñbä. Haxøøgcuhdujt hänajty miøød. Tøø hänajty miädoyhaty coo ja'a Jesús jiiby tøø miech maa ja'a Simón tiøjcän. Perfume quionmejts alabastrofrascooty. ³⁸ Mänit tiägøøyy jøøbiä. Mänitä Jesús tiecypiuuj wyiinnøøhaam. Mänit tiecymieexy quiuhwaayhaam. Mänit tiecychu'xy. Mänit tiecyñähjahxy perfumehaam. ³⁹ Mänitä Simón tiägøøyy tajpä maabiä: “Coo ja'a Jesús häxøpy quiunajuøhñdiä, tøø häxøpy ñajuø'øy coo yø'ø to'oxiøjc quiuhhiñä.” ⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a Simón ñämaayy:

—Simón, tsøg mädiäacäm.

Mänitä Simón yhadsooyy:

—Wiindsøn, tsøc.

⁴¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Jimä jäya'ay hijty tu'ug miänuu'xyhadyii jäya'ay metscä. Tu'jäya'ay hänajty miänuu'xyhaty mägooxmägo'x denarios. Jatu'ug, juxychägui'xmajc. ⁴² Cab hajxy hänajty tii miøødä nebiä ñuu'xy hajxy yajnähwä'adsät. Mänit hajxy ñämaayy: “Weends yhyty.” Hoorä, pønäda'a maas mädsögäp.

⁴³ Mänitä Simón yhadsooyy:

—Jue'eda'a, ja'a craa ja'a ñuu'xy maas may hijty miøðpã.

Mänitã Jesús miänaañ:

—Je'e pues.

⁴⁴ Mänitã Jesús ja'a to'oxiøjc miøjhee'py. Mänitã Simón ñämaayy:

—Cooçh yaa ndägøøyy maa miich mdøgootiän, cábøch miich nøø tøø xmiø'oy cooçh ndecypiiújãt. Jaduhñ hajxy naxy nguhdujthãjtãm. Pero yø'ø to'oxiøjc, wyiinnøøháamhøch ndecy tøø xpiujjá, quiuhwaayháamhøch ndecy tøø xmieexã. ⁴⁵ Cáboch miich tøø xchu'xy, pero yø'ø to'oxiøjc, tehngájnoch ndecy xwy'i' chu'xã. ⁴⁶ Cáboch miich ja'a nguhwaay tøø xyhoonã. Jaduhñ hajxy naxy nguhdujthãjtãm. Pero yø'ø to'oxiøjc, perfumeháamhøch ndecy tøø xyhoonã. ⁴⁷ Xjiaançh tehñ chójpøch yø'øduhñ; paadiã piojpa quiãdieey yajnáhwáatsãxã, hoy hijty may jia møødã. Pero pønã pojpa cádieey hijty ca'a jaty møød, cáboch jaduhñ xjiaty wiingudsãhgø'øy.

⁴⁸ Mänitã Jesús ja'a to'oxiøjc ñämaayy:

—Tøøch miich ja'a mbojpa mgãdieey nyajnáhwáatsãm.

⁴⁹ Ja'a hajxy hãnjaty jiiiby pahãñaabiã, mänit hajxy tiägøøyy niñãmáayyãbã:

—Maa ja'a cuhdujtãda'a tøø yhuuc paatpa coo ja'a pojpa cádieey yajnáhwa'açh.

⁵⁰ Mänitã Jesús ja'a to'oxiøjc ñãmáaguiumbã:

—Cooçh nmãdia'agy tøø xmiãbøjcã, páadyhøch ja'a mbojpa mgãdieey tøø nyajnáhwa'açh. Nøcxnä jootcujc.

8

¹ Mänitã Jesúshajxy tiägøøyy wãdijpa wiinduhmyhagajpt møødã jiamioðdhajxy ja'a nämajmetspã. Diosmãdia'agy-yajwa'xpã hajxy hãnjaty wiãdity. Jaduhñã Jesús hãnjaty miäna'añ cooc ja'a Dios ja'a miãjaa hãnjaty yajcãhxø'øgaanã. ² Quipxiã to'oxiøjc-hajxy hãnjaty námay piawãdijpa, ja'a Jesús hãnjaty tøø yajpa'amnáxiãbã, møød ja'a møjcu'u hajxy hãnjaty tøø yajnáhwa'açhijãbã. Paadiã Jesús hajxy hãnjaty piawãdity, mioobiã Jesús hajxy hãnjaty tijaty je'e hãnjaty miãjugyhajpy. María ja'a to'oxiøjc hãnjaty tu'ug xiøhaty ja'a Magdalatsohmã. Juxtuujc ja'a møjcu'u hãnjaty tøø yajnáhwa'açhii. ³ Jatu'ug hãnjaty xiøhaty Juana, ja'a Cuza tio'oxiøjc. Ja'a Cuza hãnjaty copc-hajp maa ja'a Herodes hãnjaty yhane'emiän. Møødã Susana hãnjaty piawãdijpa.

⁴ Mänitã Jesús jäya'ay may ñänøcxã. Mayhagajpt hajxy hãnjaty chooñ. Coo hajxy hãnjaty may tøø yhamugø'øy, mänitã Jesús tiägøøyy yajwiingapxøøbiã yajmãbaadyhaam:

⁵ —Mänitã jäya'ay tu'ug tiu'ubøjcy niippã. Coo ja'a tøømd tiägøøyy wøjpa, näje'e ja'a tøømd quiahy tu'haam. Mänitã muuxyhajxy hoy yajpãdø'øgy. Mãduhñtiã ja'a muuxyhajxy quia'a yajpãdø'cy, je'edsã jäya'ay jiaac yajtehñ. ⁶ Näje'e ja'a tøømd quiahy tsaanãhgøxp. Ja mujx je'eduhñ, pero tøøts. Hix, weeñtiã ja'a naax jim tsaanãhgøxp. ⁷ Näje'e ja'a tøømd quiahy haptiooty. Ja mujx je'eduhñ. Ja yee'c, pero caj ñã'ã tøømbejty. Hix, ja'a hapytje'e xaam. ⁸ Näje'e ja'a tøømd quiahy maa ja'a hoñaaxãn. May je'e tiøømhajty høxtã mägo'xhaam.

Mänitã Jesús møc miänaañ:

—Pønã hädaa wiinjuøøby, wéenhøch hädaa nmãdia'agy xmiãbøjcã.

⁹ Mänitá Jesús miäyajtøwä neby jaduñ miädia'agytiägø'øy. Ja'a miägu'ughajpähajxy jaduñ yajtøw. ¹⁰ Mänitá Jesús yhadsooy:

—Chojpiä Dios jioot jaduñ coo mijts mwiinjuø'øwät nebiä miäjaa yajcähxø'øga'añ. Pero ja'a häna'c-hajxy jaac yaabä, cabä Diosmädia'agy hajxy tiu'jootsocy. Hoyyä mädia'agy hajxy jia mädoy, pero cab hajxy wyiinjuø'øy tii jaduñ jia mädiaacypy.

¹¹ Jaduñds miädia'agytiägø'øy nébiøch hajxy tøø nyajwiingapxø'øyän. Jaduñdsä tøømd miäbaady nebiä Diosmädia'aguiän. ¹² Ja'a tøømd cáhwäbä tu'haam, jaduñ miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy jia mädoyyän. Coö ja'a møjcu'u miech, mänit hajxy wyiinhøøñii neby hajxy jaduñ quia'a mähögät, nebiä piojpä quiädieeyhajxy jaduñ quia'a nähwá'adsät. ¹³ Y ja'a tøømd cáhwäbä tsaanähgøxp, jaduñds je'e miäbaatpä neby hajxy jia mädoyyän. Tu'habaquiä hajxy jaduñ xioonda'agy. Pero cab hajxy hamuumdu'joot pianøcxy. Coö hajxy cøxypänejpiä tiuñii, mänit hajxy ñajtshixøøñä. ¹⁴ Y ja'a tøømd cáhwäbä haptiooty, jaduñds je'e miäbaatpä neby hajxy jia mädoyyän. Pero cabä yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixø'owa'añ møødä miäyøøhajt. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiuna'añ. ¹⁵ Y ja'a tøømd cáhwäbä hoñaaxooty, jaduñ miäbaady nebiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mähøjpan. Jaanç tehñ yhoy hajxy jaduñ quiuidiuñ.

¹⁶ 'Coo jäya'ay jøøn hajxy quiuhno'ogø'øy, cøxp hajxy yujcoñ neby hajxy quiudøø'xøjät, ja'a hajxy tøjtägøøbiä. Cabä pøñ jøøn quiuhjupy, ni maabejtpa'c hajxy quia'a päda'agy. ¹⁷ Jaduñ mäwlinäts mijts ja'a nmädiä'agyhøch hajxy xwyiinjuø'owaanä, ja'a tsipjätypøch jaduñ tøø nyajwiingapxø'øyäbä.

¹⁸ 'Huuc wiinjuø'ow hajxy hoy. Pøñhøch nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, njaac yajnähixø'owäambiøch je'e. Pøñhøch nmädia'agy tøø xquia'a mähøjcä, cábøch tii nyajnähixø'owaanä. Høxtä jiahdiägoyyaamby hajxy je'e mädyii tyijy ja'a tøø wyiinjuø'øy.

¹⁹ Mänitá Jesús ñämejtsä ja'a tiaj møødä piuhya'ayhajxy. Cab hajxy hoy tiehñ wyiingumedsøøyy, je'eguiøxpä coö ja'a jäya'ayhajxy hänäjty ñämäyyä jii by tøgooty maa ja'a Jesús hänäjtiän. ²⁰ Mänitá Jesús ñämaayyä:

—Xiñä mdajhajxy tøghaguuy møødä mbuhya'ayhajxy. Miiç hajxy xjia wi'i miøødmädia'agaamñ.

²¹ Mänitá Jesús miänaañ:

—Pøñä Diosmädia'agy jaduñ mähøjpa, pøñ jaduñ cudiumb, je'eçh ndajhajpy, je'eçh nbuhya'ayhajpy.

²² Miäwiinghoocpä ja'a Jesúshajxy tiägøøyy barcojooty møødä miägu'ughajpähajxy. Mänitá Jesús miänaañ:

—Jam hajxy jim mejyhawiimb.

Mänit hajxy jiaanç tu'ubøjcy. ²³ Nøcxnä hajxy hänäjty jaduñ, mänitá Jesús miaaho'cy. Mänitá poj møc piädø'cy. Mänitá nøø quiubojøøyy barcojooty. Hújtsnäp ja'a barco hänäjty. ²⁴ Mänitá Jesús hajxy hoy yuxy. Mänit hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, Wiindsøn, pädø'og, quinaamñä barco chamñ.

Mänitá Jesús piädø'cy. Mänitá poj yhojy møødä nøø. Mänitá poj yuungøøyy. Moñdiucy jaduñ jiajnä. ²⁵ Mänitá Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy ñämaayy:

—Tii hajxy coö mwi'i chähgø'øy. Nej, cab hajxy mnajuø'øyä cooçh mijts homiänaajä ngüeendähada'añ.

Jaanch tehñ yagjuøøyy hajxy jaduhñ. Mänit hajxy hamiñ haxøpy ñiñämaayyä:

—Pøñäda'a yø'øduhñ coo ja'a miädia'agy miäböjçäxä ja'a poj møødä nøø.

²⁶ Mänit hajxy miejyhawiimpädsøømnä jim maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Gadara, jim jaduhñ mejyhawiimpä maa ja'a Galileanaax-ootiän. ²⁷ Coo ja'a Jesús biarcopädsøømy, mänitä jäya'ay tu'ug miejch Jesús wyiinduum, ja'a jim cajpooty tsänaabiä. Tøø hänajty jieğø'øy mänaa ja'a mähdiøjc møjcu'u hänajty tøø ñämechiiän. Cabä wit hänajty miøødhajnä, ni quia'a häña'ay hänajty tøogooty. Jim hänajty yhity maa ja'a cabäsantän. ²⁸ Coo ja'a Jesús yhijxy, mänit wyiinjiçädaacy. Mänitä møjcu'uhajxy yaaxy:

—Jesús, tii højts xwia'ana'añ. Dios miich xyHuunghajp ja'a tsajpootypä. Tunä mayhajt, ca'a højts jiiby xquiexy maa jiaanč tehñ chaachpäñ.

²⁹ Paadiä mähdiøjc jaduhñ yaaxy, je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a møjcu'u hänajty tøø yhane'emy coo ñähwa'adsøøjät. Mayhooc ja'a mähdiøjc hänajty tøø ñämechii ja'a møjcu'ujäm. Paadiä jäya'ayhajxy hänajty jia wi'i yaghida'añ cø'øxoch tecyxioch cadenahaam neby jaduhñ hoy yhidät. Pero nimiäpodøøyyäp hänajty je'e, y yajnöcxäp hänajty pactuum ja'a møjcu'ujäm. ³⁰ Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc miäyajtøøyy:

—Tii mxøhaty.

Mänit yhadsooyy:

—Legiónhöch nxøhaty.

Paady jaduhñ miänaañ coo ja'a møjcu'u hänajty may miøødä. ³¹ Mänitä møjcu'u ja'a Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo hajxy jiiby quia'a quexøøjät møjcu'uhaam maa jiaanč tehñ chaachpäñ. ³² Jimä mayhädsøm hänajty yuummy tunmøjc. Mänitä møjcu'u ja'a Jesús hajxy miänuu'xtäaccumbä coo hajxy jim quiexsøøjät maa ja'a mayhädsøm hänajtiän. Mänitä Jesús cuhdujt miooyy. ³³ Mänitä mähdiøjc ja'a møjcu'u ñähwäatsänä. Mänitä hädsømhajxy hoy ñämechii. Mänit hajxy wyiimänacpäyø'cy. Mänit hajxy quihgahnajxy naaxøjpcøxp mejjiooty. Jiiby hajxy cøjx ñøøho'ogø'øy.

³⁴ Coo ja'a hädsømgüeendähajpähajxy jaduhñ yhijxy, mänit hajxy piäyø'cy. Mänitä cu'ug hajxy hoy yhawaanä cajpooty møødä cajtpa'a. ³⁵⁻³⁶ Mänitä cu'ughajxy hänajty nøcxy yhixa'añ neby hänajty tøø jiadyiijän. Mänit hajxy miejch maa ja'a Jesús hänajtiän. Jiibiä mähdiøjc ja'a Jesús hänajty wyiinhäña'ay, ja'a møjcu'u hänajty tøø ñähwa'achiijäbä. Tøø wit hänajty piägøøñä. Tøø hänajty wyiimahñdymejtsnä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ yhijxy, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. Paady hajxy chähgøøyy, haxøøgiäya'ay tyijy ja'a Jesús. Mänitä cu'ughajxy yhawáanäxä nebiä mähdiøjc ja'a møjcu'u hänajty tøø ñähwa'achiiän. Ja'a hajxy hänajty tøø yhiäbä, je'e hajxy jaduhñ nägapx. ³⁷⁻³⁹ Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy mänuu'xtaacpä coo jim chóonät Gadara. Hiç, jaanč tehñ chähgøøby hajxy hänajty. Jim tyijy ja'a Jesús cøxypänejpiä jiaac jatcø'øwa'añ. Ja'a mähdiøjc hänajty tøø ñähwa'achäbä, mänitä Jesús miänuu'xtaacy coo cu miødhajty. Mänitä Jesús yhadsooyy coo miähmø'øwät maa quiajptän:

—Nøcx maa ja'a mdøjcän; mädia'ag nebiaty ja'a Dios tøø xpiuhbety.

Mänitä craa jiaanč nøcxy, miädiaacy jiiby cajpooty nebiaty hänajty tøø piuhbedyiijäm ja'a Jesús. Mänitä Jesús biarcotägøøñä, wyiimbijnä.

⁴⁰ Coo ja'a Jesús jim miejstägajch mejyhawiimb, jimä cu'ughajxy hänajty yhahixy. Mänit hajxy xioondaacy. ⁴¹ Mänitä jäya'ay tu'ug miejch

ja'a xohajpä Jairo. Tsajtøjwiindsón hänajty tiuumby. Mänitä Jesús wyiinjicädaacy. Mänit miänuu'xtaacy coo ñöcxät maa ja'a tiøjcän. ⁴² Jimä Jairo yhuung hänajty yho'ogaannä. Tiu'ughuung hänajty je'e. Majmetsjomøjt ja'a to'oxyhänä'c hänajty miøødä. Mänitä Jesús tiu'ubøjcy. Mayyä jäya'ayhajxy piadu'ubøjcy, høxtä yhanø'tsmujpy ja'a Jesús hajxy hänajty.

⁴³⁻⁴⁴ Mänitä Jesús ja'a tadjäya'ay tu'ug jioyguyohdiägøøyyä. Pa'ammøød hänajty je'e. Majmetsjomøjt ja'a pa'am hänajty tøø miähäyoy. Ñø'ty hänajty wi'i xiee'xp, pero weenjaty weenjaty. Ni pøn hänajty quia'a najuø'øy nebiä choomiáyät. Mänitä Jesús wyitpa'a ñähdoonäxä. Mänitä ja'a tadjäya'ay ñø'ty yhadujnä. ⁴⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pønhoch xñähdoon.

Ni pøn quia'a mänaañ coo hajxy ñähdoon. Mänitä Pedrohajxy miänaañ:

—Wiindsón, xjiaanč tehñ yhanø'tsmujp miich ja'a cu'ug. Tii nyajna-juøøyyäm pøn tøø xñähdoon.

⁴⁶ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Nnajuøøbiøch coo pøn tøø miäbaadø'øy høøch nmäjaahaam. Páadyhøch jaduñ tøø nnä'ä najuø'øy cooch hajxy tøø xñähdoon.

⁴⁷ Mänitä tadjäya'ay jaduñ ñajuøøyy coo ja'a Jesús hänajty ñajuø'øy coo je'e hänajty tøø miänähdoon. Mänitä Jesús wyiingumedsøøyy tsäyúuyyap. Mänitä Jesús wyiinjicädaacy. Mänit ñägapy cu'ughagujc cooc ja'a Jesús wyit hänajty tøø ñähdoonä, y cooc mänitiä pia'amnajxy. ⁴⁸ Mänitä Jesús ja'a tadjäya'ay ñämaayy:

—Huong, paady miich tøø mba'amnaxy coo tøø mmäbøcy. Nøcxnä jootcujc.

⁴⁹ Jimä Jesús hänajty miädia'agyñä, mänitä jäya'ay tu'ug miejch. Jim hänajty tøø choñda'agy maa ja'a Jairo tiøjcän. Mänitä Jairo ñämaayyä:

—Tøø ja'a mhuung yho'ogy. Cabä wiindsón mhadsípnät.

⁵⁰ Miädoow ja'a Jesús jaduñ. Mänitä Jairo ñämaayy:

—Ca'a mjootmayhaty. Mäbøc. Jujypiógap ja'a mhuung häyaa.

⁵¹ Mänit hajxy jim miejtsnä maa ja'a Jairo tiøjcän. Coo ja'a Jesús tiøjtägøøyy, caj pøn miøødtøjtägøøyy, jagooyyä Pedro møødä Juan møødä quixy tiaj tieedy. ⁵² Tøghaguuy ja'a cu'ughajxy miähmøøyy jøøbiä xuu'tspä. Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy mwi'i jio'øy mwi'i xiuuch. Caj tøø yho'ogy, nä'ä maab jaduñ.

⁵³ Mänitä Jesús ñäxiicä. Ñajuøøby hajxy hänajty coo ja'a quixy hänajty tøø yho'ogy. ⁵⁴ Mänitä Jesús ja'a quixy quiø'ø miajtsä. Mänitä Jesús møc miänaañ:

—Huong, pädø'øg.

⁵⁵ Mänitä quixy jujyipiøjcy. Mänit piädø'cy. Mänitä Jesús miänaañ coo hajxy yajcáyät. ⁵⁶ Jaanč tehñ yagjuøøyy ja'a tiaj ja'a tieedy jaduñ. Mänitä Jesús miänaañ coo hajxy pøn quia'a yajmøødmädiä'agät neby hänajty tøø jiatian.

9

¹ Mänitä Jesús ja'a jiamioød miøjyaaxy ja'a hajxy nämajmetspä. Mänitä cuhdujt hajxy miooyyä coo ja'a møjcu'uba'ammøødpä hajxy nägøxiä yajñähwá'adsät. Møødä mäjaa hajxy miøoyyabä coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy yajmøøcpøgät. ² Mänit hajxy wyiinguejxä coo ja'a Diosmädia'agy

hajxy yajwá'xät, coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy yajmøcpøgät. Jaduhñ hajxy miädiá'agät coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. ³ Mänit hajxy ñämaayyá:

—Cab hajxy tii mmänøcxät, ni cuhdajt, ni pijty, ni tsajcaagy, ni xädø'øñ. Tu'xojxc-hajtiä ja'a mwit hajxy mmänøcxät, ca'a mietscä. ⁴ Homiädyyi tøjcä hajxy mmejtstä'agät, jim hajxy mmähmø'øwät høxtä coonä hajxy jim jadähooc mwiimbídät. ⁵ Y coo hajxy maa xquia'a yajtøjtägø'øwá'anät, mänit hajxy jim mdsóonät maa ja'a cajptän. Mänitä mdecy hajxy mwi-inwóbät nebiä hijxtahñd jaduhñ miähmø'øwät coo mijts tøø xquia'a yajtøjtägø'øy —nømä Jesús miänaañ.

⁶ Mänit hajxy tiu'ubøjcy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänäjty wiädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä, pa'amjäya'ay-yajmøcpøjpä.

⁷ Ja'a Herodes hänäjty jim tuumñb gobernador. Mänit miädoyhajty nebiatiä Jesús ja'a hijxtahñd hänäjty yajcähxø'øguiän. Cab hänäjty ñajuø'øy nebiä wyiinmahñdyhädät. Hix, näje'e hajxy hänäjty miäna'añ cooc tyijy ja'a Juan hänäjty tøø jiuypioøcy. Hix, tøø ja'a Juan hänäjty yagho'ogyii. ⁸ Näje'e hajxy hänäjty miänaambä cooc tyijy je'e Elías, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä. Näje'e hajxy hänäjty jiaac mänaambä cooc tyijy ja'a jecyjiäya'ay tøø jiuypioøcy, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä. ⁹ Mänitä Herodes miänaañ:

—Høøchä Juan nyajyo'puxjä. Pønäda'a jaduhñ wädijp. Madiú'ujøch jaduhñ nmädoy yajcähxø'øgy.

Jiaanç tehñ yhixaambiä Herodes ja'a Jesús hänäjty.

¹⁰ Coo ja'a Jesús jiamiøødhajxy wyiimbijtägajch, mänitä Jesús hajxy yajmøødmädiaacy nebiaty hajxy hänäjty tøø wiädity. Mänit hajxy miøødnøcxä pactuum, jim mäwiingón maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Betsaida. ¹¹ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädoyhajty, mänitä Jesús hajxy jim piamejch. Mänit hajxy ñämaayyá coo hajxy jim miähmø'øwät. Mänitä Diosmädia'agy hajxy yajmøødmädiaacä cooc ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. Møødä pa'amjäya'ayhajxy may yajmøcpøjcä.

¹² Tsuujøøñäp hänäjty, mänitä Jesús wyiingumedsøoyyá ja'a jiamiøødhajxy ja'a nämajmetspä. Mänitä Jesús ñämaayyá:

—Näma'aw yøø jäya'ayhajxy coo hajxy nøcxy pioo'xnä, coo hajxy nøcxy quiayhøxta'ay wiingtuum maa ja'a cajpt miäwiingonän. Yaa maa hajxy nhíjtäm, cabä tii yaa.

¹³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Huuc yajcay mijts.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab højts tii nmøødä; jagooyyá højts tsajcaagy mägoøxc nmøødä møødä hacx metscä. Tøgä nøcxäp højts njuuuyyá ja'a hajxy quiayaambiä, hoy hajxy jia nämayyá.

¹⁴ Nämägoøxmil ja'a ya'adiøjc-hajxy hänäjty nägøxiä. Mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

—Näma'aw hajxy ween hajxy yhäñaaguiäda'agy naaxwiin näjuxychägui'xmajcjaty.

¹⁵ Mänit hajxy ñämaayy coo hajxy jaduhñ yhäñaaguiädä'agät. Mänit hajxy yhäñaaguiädaacy nägøxiä. ¹⁶ Mänitä Jesús ja'a mägoøxpä tsajcaagy quioondsooyy møødä metspä hacx. Mänit chajhee'py. Mänitä Dios pia'yaaxy, miänaañ:

—Dioscujú'uyäp coo højts hädaa tøø xmio'oy.

Mänit jaduñ yhağuidøoy. Mänitä jiamiøød miooy coo hajxy jaduñ yajwá'xät maa ja'a cu'ugän. ¹⁷ Mänit hajxy nägøxiä quiaaayy cu'uxiä. Majmejtscach ja'a caadiuc quiunajxy.

¹⁸ Wiingxøø hänajty je'ebä, jimä Jesús ja'a Tieedy hänajty pia'ya'axy haniduihmduum. Jimä jiamiøødhajxy hänajty miøødä. Mänitä Jesús yajtøoy:

—Nébyhøch ja'a cu'ughajxy xñänømy pøñhøch høøch.

¹⁹ Mänit hajxy yhadsooy:

—Näje'e hajxy miäna'añ cooc tyjy miich mJuangä ja'a hijty mäyjnäbejpä. Näje'e hajxy miänaambä cooc tyjy miich mhElíasä. Näje'e hajxy jiaac mänaambä cooc tyjy ja'a jecyjiäya'ay tøø jiuypicy, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä, y cooc tyjy miich mje'ejä.

²⁰ Mänitä Jesús yajtøogumbä:

—Míjtsäts, nej mijts mmänaambä pøñ xtyjy høøch.

Mänitä Pedro yhadsooy:

—Diosquexy miich.

²¹ Mänitä Jesús møc miänaañ coo hajxy quia'a nägäpxät pøñ hänajty je'e.

²² Mänitä Jesús miänaangumbä:

—Høøch ja'a Diosquexyä, hoyhøyhøch njaanç tehñ chaaçhpøga'añ. Cábøch ja'a tsajtøjwiindsøñhajxy xñä'ägädä wiingudsähgø'owa'añ, ni ja'a teedywiindsøñhajxy, ni ja'a jäya'ayhajxy jim cuhdujtmøødpä tsajtøgooty. Xyagho'ogäämbøch hajxy, pero cudägøøgxøøjøch njuypicyga'añ.

²³ Mänit jiaac mänaangumbä:

—Pøñjatyhøch nmädia'agy xpiadu'ubøgäänäp, ween yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixø'oy, ween hajxy chaaçhpøjpä jabom-jabom nébiøch nd-saaçhpøga'añän. Jadúñhøch nmädia'agy hajxy hoy xpianøcxät. ²⁴ Pøñ jiuğyhajt ja wi'i yaghoyø'owaamb, nä'ägä cuhdägoyyaamb je'e. Pero pøñ jiuğyhajt jaduñ yajtägoyyaamb ja'a høøchcøxpä, nä'ägä hodiium je'e miähmø'owa'añ. ²⁵ Coo hajxy hodiium mga'a mmähmø'owät, cab hajxy jaduñ mniyaghoyø'owøøjät, hoy hajxy mja mäyøøjä hädaa yaabä naaxwiin. ²⁶ Pøñhøch xmiädsähdiuumb møødhøch nmädia'agyquiøxpä, mänitøch jaduñ nmädsähdiunaambä cooçh hänajty ngädaactägatsa'añ. Hajajaamb hänajty yaa neby jim yhajjiän tsajpootyp maaçh nDeedy yhitiän, maa ja'a mioonsähajxy yhitiän. ²⁷ Tøyhájthøch jaduñ nmäna'añ, ja'a hajxy yaa tänaabiä, näje'e hajxy jaduñ quia'a tsoj ho'oga'añ høxtä coonä ja'a Dios ja'a miäjaa hänajty yajcähxø'oga'añ.

²⁸ Cuductujxøø ja'a Jesús ja'a Pedro miøødwimbejty tunguhduum Diospa'yaaxpä, møødä Juan møødä Jacobo. ²⁹ Jimä Jesús ja'a Tieedy hänajty pia'ya'axy, mänitä wyiin jiojy høxtä haamb høxtä tsämaamb quiähxø'cy. Jaanç tehñ pioob ja'a wyit jaduñ jiajnä. ³⁰⁻³¹ Mänitä Moisésajxy ñäguehxtøø'xy maa jiajy maa chämamiän møødä Elías. Mänitä Jesús hajxy miøødtägøoy mädiaacpä. Je'e hajxy hänajty miädiaacy coo ja'a Jesús hänajty jim nøcxy yho'oga'añ Jerusalén. ³² Hoyyä Pedrohajxy hänajty jia wi'i mia'awa'añ, cab hajxy ñä'ägädä maaho'cy. Mänit hajxy yhiçy coo ja'a Jesúsajxy hänajty jiajy chämamy møødä Moisés møødä Elías. ³³ Coo ja'a Moisésajxy hänajty wyiimbidaannä, coo ja'a Jesús hajxy hänajty piuhwa'adsaannä, mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsøn, hoyøoy jaduñ coo hajxy yaa tøø nbéjtäm. Ween højts tøjquemy tägøøg cu nhädiuñ, tu'ug miich mje'e, tu'ug Moisés jie'e, tu'ug Elías jie'e.

Nä'a nagoobä ja'a Pedro jaduñ miänaañ. ³⁴ Mänitä nämä'a tehñ miapxy quiädaacy maa hajxy hänajtiän. Nädägooy hajxy jaduñ. Mänitä Pedrohajxy chähgøøbiøjcy. ³⁵ Mänit hajxy miädooy ja'a Dios quiapxy nämä'ajooty:

—Høøch nHuung hädaa. Høøch tøø nwiinguexy. Mhamädoowhíjtäp ja'a miädia'agy hajxy.

³⁶ Mänitä Jesús hajxy yhiixy coo hänajty nidiuhñ tiänaañä. Hamoñ hajxy jaduñ miähmøøñä. Cab hajxy pøñ yajmøødmäiaacy nebiaty hajxy hänajty tøø yhiixy.

³⁷ Cujaboom hajxy jim wyiimbijnä tunghduum. Mänitä Jesús jäya'ay mayjiøcubaadøøyyä. ³⁸⁻³⁹ Mänit tu'jäya'ay møc quiapxy maa ja'a cu'ugän:

—Wiindsón, tú'uquiøch nhuung. Náxyhøch nhuung møjcu'u xjiaanč tehñ ñámejtsä. Møc jaduñ ya'axy, møc chäyuy. Høxtä hahoo'p jaduñ. Hanaxiä jaduñ chaächtiuñii, y cab jaduñ ñä'ägädä nähwa'ačh. Wiindsón, tunä mayhajt, yajñähwäatsägøch nhuung. ⁴⁰ Tøøch ja'a mjamiøød nja wi'li miänuu'xta'agy cooçh nhuung hajxy xyajñähwäatsät, pero cab hajxy jaduñ ñä'ä jajty.

⁴¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Nej, cájtäm mijts mänaa mmäbøga'añä. Pämädúhñtiøch mijts jaduñ njaac mäme'e'xtuga'añ.

Mänitä cuhuung ñämaayy:

—Woomiñxä mhuung.

⁴² Cahnä craa hänajty miechñä maa ja'a Jesúsän, mänit yajcädaawä ja'a møjcu'ujäm. Mänit yajtsäyuyy. Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhøxquejxy. Mänitä craa ñähwaach. Mänitä tieedy yajcø'ødägøøyyä. ⁴³ Mänitä cu'ughajxy nägøxiä yagjuøøyy coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä, nebiä Jesús ja'a hijxtahñd hänajty yajcähxø'øguiän.

Mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

⁴⁴ —Hoy hajxy wiinjuø'ow; ca'a hajxy mjahdiägoy; høøch ja'a Diosquexyä, nmädsíphøch hajxy jim xyajcø'ødägø'øwaamb maa ja'a cu'ughajxiän nägøxiä.

⁴⁵ Pero cabä jiamiøødhajxy ñä'ägädä wiinjuøøyy neby hajxy hänajty tøø miøødmädia'agyijän. Hiç, Jesús jaduñ ca'a yajwiinjuøøyy. Cab hajxy jaduñ yajtøøyy. Tsähgøøby hajxy hänajty.

⁴⁶ Mänit hajxy tiägøøyy yajtsiptaacpä pøñ cuhdujt maas møj mo'owäänäp. ⁴⁷ Ñajuøøbiä Jesús hänajty nebiaty hajxy hänajty tiajy miay. Mänitä pigäna'c hoy tu'ug wioy, piädaacy miøjc-haamby. ⁴⁸ Mänit miänaañ:

—Pøñ hädaa pigäna'c jaduñ tsögäp ja'a høøchcøxpä, jaduñ mäwínäts høøch xchojpä. Y pøñhøch jaduñ xchojp, je'ečh nDeedy jaduñ xjiah-mièjtsäp ja'ačh jaduñ tøø xquiéxiäbä. Pøñ ja'a møjcuhdujt ca'a tsogaamb maa mijtsän, je'eds ja'a møjcuhdujt jaduñ nä'ägädä mo'owäänäp.

⁴⁹ Mänitä Juan miänaañ:

—Wiindsón, tøø højts tu'jäya'ay nhixy. Miichcøxpä ja'a møjcu'u hi-jty yhøxquexy. Mänit højts jaduñ nnämaayy coo quia'a høxquéjxnät, je'eguiøxpä coo højts xquia'a møødwädíjtäm.

⁵⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cab hajxy jaduñ cu mnämaayy. Pøñ højts jaduñ xquia'a mädsiphájtäm, je'e højts jaduñ xmiägu'ughájtäm.

⁵¹ Tøø hānajtj miāwiingooñnā coo ja'a Jesús hānajtj ñøcxaññā tsajpootyp, mānitā jioot yajmøødmādiaacy coo jim̄ ñøcxnāt Jerusalén. ⁵² Mānitā jiamioød mejtstägøøg quiejxø'cy. Mānitā mejtstaact hajxy hoy jia høxta'ay maa ja'a cajpthuung tu'ugān jim̄ Samarianaaxooty. ⁵³ Pero cab hajxy jaduhñ ñā'ā tøjmooyyā, je'eguiøxpā coo hajxy hānajtj jim̄ jiaac nøcxa'añ Jerusalén. Hiḡ, cabā Samariabā-jāya'ayhajxy hānajtj miøødnijiootpaadyii ja'a jāya'ayhajxy hānajtj tsānaabiā Jerusalén. ⁵⁴ Coo ja'a Jacobo jaduhñ miādooyy møødā Juan, mānitā Jesús hajxy ñāmaayy:

—Wiindsøn, tāhooc ja'a Elías jøøn jim̄ miøjyaaxy tsajpootyp nebiā haxøøgiāya'ayhajxy jaduhñ tióyāt. Nej, mmānā'anāp miich jaduhñ coo højts jøøn jim̄ nmøjyāxpāt tsajpootyp neby hajxy jaduhñ tióobiāt ja'a højts jaduhñ xquia'a tøjmo'owaambā.

⁵⁵ Mānitā Jesús wyiinhee'ppejty; mānit yhojy:

—Mijts, cab hajxy mnajuø'oy coo haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøødā.

⁵⁶ Pāadyhøch yaa tøø ngāda'agy hādaa yaabā naaxwiin nébiøch ja'a jāya'ayhajxy jaduhñ nyajñāhwa'ads nyajcuhwá'adsāt. Cábøch hajxy jaduhñ nyajcuhdāgoyya'añ.

Mānit hajxy jim̄ tiu'ubøjnā, ñøcxy hajxy wiingcajpt.

⁵⁷ Jim̄ hajxy hānajtj tiu'uyo'oyñā, mānitā jāya'ay hajxy tu'ug piaaty jim̄ tu'haam. Mānitā Jesús ñāmaayyā:

—Wiindsøn, nja wi'i pianøcxāambiøch miich majaty miich mnøcxa'añān.

⁵⁸ Mānitā Jesús miānaañ:

—Ja'a xøøgaa, jim̄ä jiu't je'e; ja'a muuxy, jim̄ä pie'eñ je'e; pero høøch ja'a Diosquexypā, cábøch ndøjc jaduhñ maač nboo'x nhāñā'awāt.

⁵⁹ Mānitā Jesús wiinghāna'c ñāmāguiumbā:

—Høøch padu'ubøjcāc.

Mānitā Jesús ñāmaayyā:

—Mānitøch miich nbadu'ubøgāt cooçh ndeedy hānajtj tøø yho'nā, cooçh hānajtj tøø nyajnaaxtägøøñā.

⁶⁰ Mānitā Jesús miānaañ:

—Ja'a jāya'ayhajxy ca'a mabøjpā, je'e miich ja'a mdeedy hajxy xyajnaaxtägø'owāañāp. Pero miich, nøcx ja'a Diosmādia'agy yajwa'x coo ja'a Dios ja'a miājaa yajcāhxø'øga'añ.

⁶¹ Mānitā Jesús ñāmaayyā wiingjāyā'ayägumbā:

—Wiindsøn, nja wi'i pianøcxāambiøch miich, pero nøcxyhøch ja'a njujy nmāgu'ug nhuuc hawañā jayøjp cooçh miich jaduhñ nbadu'ubøgañnā.

⁶² Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Pønhøch jaduhñ xjia wi'i piawāditaamb, cooçh nmādia'agy hamuumdu'joot xquia'a mabøjcāt, cábøch jaduhñ hoy xpianøcxāt.

10

¹ Mānitā Jesús jāya'ay jiaac wiimbiiyy nādägøøghii'xcumajc. Mānit hajxy metscaty metscaty quiejxø'cā majaty ja'a Jesús hānajtj ñøcxa'añān.

² Mānit hajxy ñāmaayyā:

—Nāmāyā jāya'ayhajxy jia mabøga'añ; je'eds ca'a hijp pøn ja'a Diosmādia'agy yajwā'xāp. Mānuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ja'a Diosmādia'agy-yajwa'xpā jiaac quēxāt. ³ Nøcx hajxy Mnigwiendāhadøøjāp hajxy. Ca'awiindøyhāna'c-haguyc hajxy mwādita'añ. ⁴ Cabā xuummy hajxy mmānøcxāt, ni xādø'øñ. Tu'tehñgā

cø'og hajxy mmänócxät. Cab hajxy pøn mwiindánaaxióbät tu'haam.
 5 Coø hajxy muum maa mhamejstá'agät, myajpóo'xäp ja'a cudøjc hajxy. “Weenä Dios hajxy xmió'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.” Jaduhñ hajxy mnámá'awät. 6 Pø hojiäya'ay ja'a cudøjc-hajxy jaduhñ, mänitá Dios jiaančh mó'owät ja'a hoyhajt ja'a weenhajt; pø caj, cab hajxy jaduhñ mio'owóøjät. Y cab hajxy jim mnä'ägä mähmó'owät. 7 Cab hajxy tøjc-tøjc mwädítät. Jim hajxy mnä'ägädä hidät maa hajxy hánajty tøø mmejtsta'aguiän. Jim hajxy mmähu'ug mmägáyät. Je'e hajxy jaduhñ mhú'ugäp mgáyäp tijaty hajxy jaduhñ xmióoby. Hawiinmats jaduhñ coø hajxy jaduhñ xmió'owät, je'eguiøxpä coø hajxy mwiinguexiä. 8 Homiädyyi cajptä hajxy jaduhñ xtíøj mó'owät, mgáyäp hajxy jaduhñ tijaty hajxy xmióoby. 9 Myajmøcpøgäp ja'a pa'amjäya'ay hajxy maa ja'a cajptän. Jaduhñ hajxy mnámá'awät: “Tøø miäwiingooñnä coø ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ ja'a mijtsøxpä.” 10 Pero homiädyyi cajptä hajxy jaduhñ xquia'a tøj mó'owät, callejooty hajxy nøcxy mya'axy: 11 “Hädaa cajpt yaabä, cabä quiuhdujthajxy yhooyä. Paady højts ndecy nwiinwoba'añ. Jaduhñä hijxtahñd miähmó'owät coø ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ coø miäwiingooñnä coø ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ ja'a mijtsøxpä.” 12 Tøyhájtthøch jaduhñ nmäna'añ, coø ja'a naaxwiimbä hánajty wyiimbida'añ, maas hanaxiä ja'a cajpt jaduhñbä chaächpøga'añ quejee ja'a Sodomacajpt jecy chaächpøjquiän.

13-14 'Mjaančh tehñ chaächpøgaamb hajxy pønajaty jim tsänaaby Corazincajptooty møødä Betsaidacajptooty. Maas hanaxiä hajxy mdsaačhpøga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jecy chaächpøjquiän, ja'a hajxy jecy tsänáayyäbä Tirocajptooty møødä Sidóncajptooty. Coø je'e hajxy cu yhiixy ja'a hijxtahñd nej mijts mja hixiän, cu ñajtsnixøoyy ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy; cu jioøyy cu xiuu'ch hajxy jaduhñ. 15 Y mijts jim tsänaabiä Capernaum, haagä jiiby mijts mhäda'aga'añ møjcu'uhaam. Cab hajxy jim mnøcxa'añ tsajpootyp neby hajxy mdiijiän.

16 Mänitá Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy ja'a nädägøøghii'xcumajcpä:
 —Pønajaty mijts mmädia'agy xyhamädoowhíjtäp, jaanä jaduhñhøch nmädia'agy hajxy xyhamädoowhíjtäbä. Pero pønajaty mijts mmädia'agy xquia'a hamädoowhíjtäp, ni høøch nmädia'agy hajxy xquia'a hamädoowhíjtäbä; ni ja'a nDéedyhøch miädia'agy xquia'a hamädoowhíjtäbä, ja'ačh tøø xquiéxiäbä.

17 Mänitá nädägøøghii'xcumajcpähajxy tiu'ubøjcy Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Cujecy hajxy wyiimbijtagajch. Jaančh tehñ jiootcujc hajxy hánajty. Mänit hajxy miänaañ:

—Wiindsøn, høxtä ja'a møjcu'u højts nmädia'agy hajxy tøø xmiäbøjcä ja'a miichcøxpä.

18 Mänitá Jesús miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ. Nhíjxhøch ja'a Satanás coø jim quiahy tsajpootyp. Nebiä wädsucän jaduhñ jiatcøoyy. 19 Huuc mäadow hajxy, tøøch mijts ja'a mäjaa nmo'oy coø mijts tsahñdy myajtéenät møødä caa'pty, y coø ja'a møjcu'u hajxy mga'a yajmäjäda'agät; y cab hajxy nej mjada'añ. 20 Paady hajxy mxoondá'agät coø ja'a mxøøhajxy jim yhity cujaay tsajpootyp. Cab jaduhñ ñejpiä pø tøø ja'a møjcu'u ja'a mmädia'agyhajxy xmiäbøjcä.

21 Mänitá Jesús jiaančh tehñ yajxoondaacpøjcä ja'a Dioshespíritu. Mänitá Jesús miänaañ:

—Teedy, miichäts jim Wiindsónhajt tsajpootyp mөөд hädaa yaabä naaxwiin. Chojpy miich mjoot jaduhñ coo ja'a hajxy ca'a hөxpөcypiä wiyinjuó'owät tijaty ja'a hajxy hөxpөcypiä tөө mга'a yajwiinjuó'oy. Päädyhöch miich hoy nnänömy.

²² Mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamiөөdhajxy:

—Tөөч nDeedy ja'a cuhdujt xquiөxy mo'oy. Cábөch pөñ xñajuó'oy pөñhöch hөөч, jagööyyөch nDeedy jaduhñ xñajuó'oy. Y jagööyyөch nDeedy nnajuөöbiä. Najuөөby hajxy je'ebä pөñjátyhөch tөө nyajnähdijy coo hajxy ñajuó'owät.

²³ Mänitä Jesús ja'a jiamiөөд wiyinhee'ppejty ja'a hajxy nämajmetspä. Mänit hajxy hawiing ñämaayyä:

—Jootcujc hajxy jaduhñ mhídät je'eguiөxpä coöch mijts ja'a hijxtahñd may tөө nyajnähixө'oy. ²⁴ Tөyhájthөch jaduhñ nmäna'añ. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy mөөдä gobiernähajxy, nämay hajxy jia hixaañ tijaty mijts mhijxyp. Nämay hajxy jia mädoowañ tijaty mijts mmädooby.

²⁵ Mänitä ley-yajnähixөöbiä tu'ug tiänaayyө'cy. Mänitä Jesús hoy miäyajtөy:

—Wiindsón, tiich ngudiúnäp nébiөch cөjxta'axiөө njugyhádät nebiä Dios jiugyhatiän.

Paadiä Jesús jaduhñ ñämaayyä, nä'a mädia'agyhixáañäp hänäjty je'e waamb hänäjty yhadsowa'añ. ²⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Neby jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a leyän. Neby jaduhñ mwiinjuó'oy.

²⁷ Mänitä ley-yajnähixөöbiä yhadsooyy:

—Jaduhñ jim myiñ maa ja'a leyän coo ja'a Dios mwiingudsähgө'owät hamuumdu'joot. Jaanä jaduhñ jim myiimbä coo hopiөñä mdsögät mba'häyöwät nebiä mni'x nebiä mgopc mdsoquiän.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Hoy jaduhñ tөө mhadsoy; coo jaduhñ mgudiúnät, mänit jim mnөcxät tsajpootyp.

²⁹ Pero yajcumayaambä ley-yajnähixөöbiä hänäjty. Mänit miänáangumbä:

—Pөñ jaduhñ mnänөөmby coöch hopiөñä ndsögät nba'häyöwät.

³⁰ Mänitä Jesús yhadsoögumbä:

—Nhuuc yajmөөdmädiä'agyhөch mädia'agy tu'ug, nej miich jaduhñ hoy mwiinjuó'owät. Jiibiä jäya'ay hänäjty tu'ug yhäda'agy Jericó. Jerusalén hänäjty tөө chohñda'agy. Tu'haamhädaacpä ja'a mee'tspä pi-aaty. Cөjx jaduhñ mié'e'tsäxä mөөдä wyit. Mänit hoyhoy wiobho'cä. Nebiä ho'ogypiän hajxy jaduhñ ñähgueecy. ³¹ Mänit teedywiindsón tu'ug ñajxy. Coo ja'a mähdiojc jaduhñ yhijxy, cab jaduhñ tiänaaxiojpy. Jiuhyohy jaduhñ. ³² Jaduhñdsä tsajtөjcueendähajpä tu'ug ñajxpä; jaduhñ je'e jiuhyohbiä. ³³ Mänitä Samariabäya'ay tu'ug ñajxpä. Coo jaduhñ yhijxy, mänitä hojioot miөөdhajty. ³⁴ Mänitä mähdiojc chooyөөyy aceitehaam mөөдä vinohaam. Mänit yhamägujty withaam maa hänäjty tөө jiotiän. Mänitä yhamdsoo jäyujcөxp yujtsehñ. Mänitä mähdiojc hoy ñajtsөmө'oyii maa ja'a mejtstaactän. Mänit jim yhijxä. ³⁵ Cujaboomä Samariabäya'ay ja'a cudөjc plataxädө'öñ metsc miooyy. Mänit ñämaayy: “Tunä mayhajt, huuc cueendähät yө'öñ mähdiojc. Mäduhñtiä xädө'öñ mjaac yajtuñ, mänitөch jaduhñ nmoodiägätsät coöch nwiimbijtägätsät.”

³⁶ Mänitá Jesús ja'a ley-yajnáhixøøbiä miäyajtøøyy:

—Pøñ maas hoyhána'c tøø piädsømy yø'ø nädägøøgpáhajxy.

³⁷ Mänitá ley-yajnáhixøøbiä yhadsooyy:

—Ja'a häna'c hojioot møødhájtäbä.

Mänitá Jesús miänaañ:

—Nøcx, y jaduñ miich jaduñ mmoødhájpät.

³⁸ Mänitá Jesúsahajxy tiu'ubøjcumbä. Mänit hájxy miehch wiingcajptooty. Mänitá Jesús yajtøjtägøøyyä ja'a to'oxiøjc tu'ug ja'a xøhájpa Marta. ³⁹ Jimä Marta piuhdo'oxy hánajty tu'ug ja'a xøhájpa María. Mänitá María ja'a Jesús wyiinhøxtaacy. Yhamädoowhidaamby hánajty je'e waambaty ja'a Jesús hánajty miädia'aga'añ. ⁴⁰ Pero wyi'i jioodhadóøtsäp ja'a Marta tiuung hánajty. Mänitá Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, nej miich jaduñ mnijiäwø'øyii cooçh nbuhdo'oxy ja'a tuuung tøø xyajmänähgueegø'øy. Huuc näma'aw weenç xpiuhbety.

⁴¹ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Marta, Marta, madiu'u miich mwi'i tiajy mwi'i miay. ⁴² Tu'tu'uyyä jaduñ yhawinmatsä. Hoyyä mbuhdo'oxy jaduñ quiudiuñ. Cabä María ja'a cuhdujt jaduñ pøñ piøgáanäxä cooçh nmädia'agy jaduñ xyhamädoowhíjtät.

11

¹ Wiingtuumä Jesús ja'a Dios hánajty pia'ya'axy. Coo pia'yaaxpädøøyy, mänitá jiamiøød tu'ug miänaañ:

—Wiindsón, højts Diospa'ya'ax yajnáhixøøyyäc nebiä Juan ja'a jiamiøød yajnáhixøøyyän.

² Mänitá Jesús miänaañ:

—Coo ja'a Dios hajxy hánajty mba'ya'axa'añ, jaduñ hajxy mmäná'anät:

Dios, miich højts nDeedyhajpy. Jim mhity tsajpootyp.

Weenä jäya'ayhajxy nägøxiä xwyiingudsähgø'øy. Weenä mmäjaa myajcähxø'øgy.

Weenä nmädia'agy hajxy yaa xmiäbøjcä hädaa yaabä naaxwiin neby hajxy jim xmiäbøjcän tsajpootyp.

³ Móoyyäc højts ja'a cay jada'axøø neby højts cu'uxiä ngáyät.

⁴ Højts ja'a pojpa cädieey mämée'xäc neby højts jaduñ nmämee'xiän pønjaty højts xñägädieeyøøby.

Cabä møjcu'ugong cuhdujt mmó'owät coo højts xjijcapxó'owät, coo højts ja'a haxøøgpä xyajnáhdíjtät.

⁵ Mänitá Jesús miänáangumbä:

—Tsøg hajxy jaduñ mänáanäm coo mijts mmägu'ughajpä mmøødä tu'ug. Coo miich cuptsuhmdä nøcxy mnäma'ay: “Mägu'ughajpä, høøçhä tsajcaagy tagøøg jajyujwáanäc. ⁶ Ja'a nmägu'ughájpoçh tu'ug tøø mieh. Jäguem chooñ. Cábøch tii nmøødä tiich jaduñ nnä'ä mó'owäp.”

⁷ Wehndä mmägu'ughajpä jii by tøgooty xyhadsówät: “Ca'a xyhadsipy. Hagø'øy ja'a tøjcän. Tøø højts ngøxy maaho'nä møødhøch nhuung-hajxy. Cábøch nbädø'øgaanä cooçh miich jaduñ tijaty nmó'owät.”

⁸ Tøyhájthøch jaduñ nmäna'añ, hoy jaduñ xjia mägu'ughaty, cab jaduñ xñä'ä nädäð'øgåambät coo miich tijaty xmió'owät. Pero coo miich tehngajnä mwi'i ñé'emät, mänit jaduñ piädø'øgät, mänit jaduñ xmió'owät tijaty miich hánajty myajmaajajpy. ⁹ Tøyhájthøch jaduñ

nmäna'añ, coo mijts ja'a Dios tijaty mmäyujwá'anät tehngajnä, tsipcøxp jaduhñ xñä'ägädä mó'owät. ¹⁰ Coo pøñä Dios tijaty miäyujwá'anät tehngajnä, tsipcøxp jaduhñ ñä'ägädä mó'owa'añii.

¹¹ 'Pø jim̄ mhuunghajxy, coo tsajcaagy xmiäyujwá'anät, cabä tsaammo'owa'añ; coo hacx xmiäyujwá'anät, cabä tsahñdy mmo'owa'añ. ¹² O coo tseedi'uudy xmiäyujwá'anät, cabä caa'pty mmo'owa'añ. ¹³ Hojiatypä ja'a mhuung hajxy jaduhñ mmooby, hoy hajxy mja ca'awiindøyyä. Mänaxiä ja'a mDeedyhajxy jim̄ tsajpootypä xmió'owät ja'a yhEspiritu coo mijts jaduhñ mmäyujwá'anät.

¹⁴ Wiinghoocä Jesús ja'a møjcu'u hänäjty yhøxquexy. Tøø jäya'ay hänäjty tu'ug yaghuumyii. Coo ja'a mähdijc ñähwaatsnä, mänit quiapxø'nä. Yagjuøøyy ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ. ¹⁵ Pero näje'e hajxy jaduhñ miänaañ:

—Yø'ø craa, ja'a møjcu'ugongä miäjaa jaduhñ miøðhájtäp, paadiä møjcu'u yhøxquexy. Ja'a møjcu'ugong, ja'a møjcu'u wyiindsøn̄hajxy je'e.

¹⁶ Näje'e häna'c ja'a Jesús hajxy hänäjty ñäma'ay coo hijxtahñd ween yajcähxø'ogy, ja'a jim̄ tsajpootypä. Wyiinmahñdyhixaambiä Jesús hajxy hänäjty. ¹⁷ Pero ñajuøøbiä Jesús hänäjty nebiaty hajxy hänäjty wyi'i tiajy wyi'i miay. Mänit miänaañ:

—Homiädyii cajptä, coo ja'a cu'ughajxy ñiyhawiingpäda'agøøjät, coo hajxy tu'tøjc ñimiädsibøwøøjät, cuhdägøyyäp ja'a chäna'ahajxy jaduhñ. ¹⁸ Jaanä jaduhñduhmbä, coo Satanashajxy ñimiädsibøwøøjät, cuhdägøyyäp hajxy je'ebä. Mijts jaduhñ mänaamb cooçh tyijy ja'a møjcu'uhajxy nhøxquexy ja'a møjcu'ugongä miäjaagøxpä. ¹⁹ Pero coo häxøpy jaduhñ tiøyyä, maa mijts mjamiøød ja'a mäjaa hajxy yhuuc paatpä coo ja'a møjcu'u hajxy yhøxquexy. Cähxø'p jaduhñ coo mijts ja'a tøyhajt hajxy mga'a møødä. ²⁰ Pero høøçh, ja'a Diosmäjaagøxpøch ja'a møjcu'uhajxy nhøxquexy. Y cähxø'p jaduhñ coo miäwiingooñnä coo Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ ja'a mijtsøxpä.

²¹ 'Tsøg jaduhñ mänáañäm, coo ja'a jäya'ay jaançh møcpä cwieendähädät ja'a yhamdsoo tøjc, coo pujxt coo wojpt hänäjty miøødä, cabä mee'tspä jaduhñ tiägø'owät. ²² Pero coo jäya'ay maas ca'awiindøybä miädsät, cabä cudøjc jaduhñ miäjädá'agät. Pøjcäxäp ja'a piujxt ja'a wiojpt jaduhñ ja'a tyijy yajmäjäda'agaambiä. Møød jaduhñ piøjcäxäbät tijaty jiiiby miøød tøgooty. Y høøçh, jaduhñ mäwíinäts høøçh ja'a møjcu'ugong nga'a yajmäjäda'agy.

²³ 'Pøn̄høch jaduhñ xquia'a møødpädø'p, høøçh nmädsip je'eduhñ. Y pøn̄høch jaduhñ xquia'a møødtuum̄b, je'e jaduhñ yajma'p pøn̄játyhøch nmädia'agy xjia wi'i miäbøgáañp.

²⁴ Mänitä Jesús miänáañgumbä:

—Tsøg jadähooc mädiáaccumbä. Coo ja'a møjcu'u piädsóm̄ät maa jäya'ay tu'ugän, mänit tiägø'oy poo'xtaacthøxtaabiä pactuum. Y coo jaduhñ quia'a páadät, mänit miäna'añ cooc jim̄ wyiimbida'añ maa tøø yhuuc pädsøømbän. ²⁵ Coo jim̄ miejtstägätsät maa ja'a jäya'ayän, tøø ja'a jäya'ay hänäjty wyiinmahñdymech nebiä tøjc wa'adspän. ²⁶ Mänitä møjcu'u ja'a jiamíøød nøcxy wioy juxtujc ja'a maas haxøøgpä. Mänit hajxy nägøxiä tiägø'oy maa ja'a jäya'ayän tsánaabiä. Y maas haxøøg ja'a jäya'ay ñä'ägä jaty quejee hänäjty.

²⁷ Jim̄ä Jesús hänäjty miädia'agyñä, mänitä to'oxiøjc tu'ug yaaxy cu'ughagujc:

—Jootcujc miich mdaj mdsi'tsc jaduhñ yhity je'eguiøxpä coo miich tøø xyajtso'ogy tøø xyajyeegy.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Je'eds maas jootcujc hijp, pønjatiä Diosmädia'agy cudiuumb.

²⁹⁻³⁰ Tehngajnä ja'a Jesús ja'a cu'ug hänäjty jiaanč tehñ ñämugø'oyii may. Mänitä Jesús miänaañ:

—Cabä jäya'ay howyiinmahñdy hajxy miøødä, ja'a hajxy jäda'ahatypä. Ja'a hijxtahñd hajxy jia wi'i yhixaamby, ja'a hoy-yagjuøñäbä. Pero cab hajxy jaduhñ yaghixa'añii. Jagooyä hajxy jaduhñ yhixa'añ cooçh høøçh jaduhñ njada'añ nebiä Jonás jecy jiajtiän mänaa jim quiexyijän Nínivecajptooty. Dios jaduhñ quejx. ³¹ Coo jaduhñ yhabáadät coo ja'a jäya'ayhajxy hänäjty yajñähdiä'añii, mänitä to'oxiøjc piäda'øga'añ, ja'a jecy hanéhmbä jim jäguemnaax ja'a jøømbojmänajpä. Je'e jaduhñ mäna'anaamb coo ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä piäda'agøøjät haxøøgtuum. Je'eds ja'a Salomón hoy tøø miämádoona'ay, je'eguiøxpä coo ja'a Salomón hänäjty jiaanč tehñ quiuhwijjiä. Y cabä Salomón cuhdujt hänäjty jiaty møødä nébiøch høøçh jaduhñ nmøødän. ³² Y ja'a jäya'ayhajxy jecy tsánáayyäbä Nínivecajptooty, jaduhñ hajxy miäna'anaambä coo ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä piäda'agøøjät haxøøgtuum. Coo ja'a Jonás ja'a Diosmädia'agy hoy yajwa'xy jim Nínivecajptooty, mänitä jäya'ay ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixøøyy. Y cabä Jonás cuhdujt hänäjty jiaty møødä nébiøch høøçh nmøødän.

³³ Coo ja'a jäya'ay jøøn hajxy quiuhno'ogø'oy, cøxp hajxy jaduhñ piäda'agy, nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ quiudøø'xøøjät ja'a hajxy tøjtägøøbiä. Cabä jøøn hajxy yu'učh, ni cab hajxy quiuhjupy cajonghaam. ³⁴⁻³⁶ Cooçh mijts ja'a nmädia'agy hamuumdu'joot xmiäbøjcät, hoy hajxy jaduhñ mwädítät homiänaajä. Pero cooçh nmädia'agy hajxy xquia'a mabøjcät, hagoonstuum hajxy jaduhñ mhídät. Homiänäajøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät neby hajxy hagoonstuum mga'a cá'awät.

³⁷ Coo ja'a Jesús miädiaacpäðøoyy, mänitä Jesús wioonøcxä mägaabiä ja'a farisewäm. Coo jim miejch maa ja'a fariseo tiøjcän, mänit yhäñaaguiädaacy meexäwiinduum. ³⁸ Jaguiø'øbujy ja'a Jesús yhäñaaguiädaacy. Caj quiø'øbujy nebiä judiøshajxy hänäjty quiuhdujthatiän. Coo hajxy hänäjty tiägø'øwa'añ caabiä, mänit hajxy hänäjty quiø'øbujy. Coo ja'a Jesús quia'a cø'øbujy, yagjuøøyy ja'a fariseo jaduhñ. ³⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijts fariseodøjc, jaduhñ hajxy mja wi'i quiähxø'øga'añ nebiä hoyhäna'cän jim cu'ughagujc. Pero cabä mjoot cabä mjuøhñdyhajxy yhooyä, je'eguiøxpä coo hajxy mwi'i mieeçh mwi'i pioty. ⁴⁰ Caj mijts mwiinmahñdy yhooyä. Tøø ja'a Dios ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy xquiunuu'xä. Tøø ja'a mjoothajxy xjia cunúu'xäbä coo ja'a mjuøhñdyhajxy hoy cu mhiyty. ⁴¹ Coo ja'a häyoobäya'ay hajxy mbuhbedät hamuumdu'joot, mänit hajxy jaduhñ mnähwá'adsät.

⁴² Mijts fariseodøjc, haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Xiøøbä hajxy mja nä'ä wi'i quiuyoxø'oy yø'øbi'c jøø'xychooy jiiby tsajtøgooty. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy mgudiuna'añ maa jaduhñ myiñän coo hajxy hoy mwädítät, coo ja'a Dios hajxy mwiingudsähgø'øwät. Pedyii ja'a Diosmädia'agy hajxy mgudiünät.

⁴³ Mijts fariseodøjc, haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Mjaanč tehñ yajcumayaamb hajxy jaduhñ. Jiiby hajxy mja wi'i yhäña'awa'añ maa ja'a häñaabiejt hojiatypän jiiby tsajtøgooty. Y chojpy ja'a mjoothajxy

jaduhñ coo ja'a cu'ug hajxy xi'ig xon̄ xwyiingudsähg'owät jiiy ha-laplaaz.

⁴⁴ 'Mijts fariseod̄jc, mijts ley-yajñähix'öbiäd̄jc, mhøhndaacp hajxy jaduhñ. Cab hajxy myajcähx'ögy coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyã. Y pøn̄jaty ja'a mmädia'agyhajxy xpian'öcxãp, tu'udägoooby hajxy je'ebã, je'egui'öxpã coo hajxy quia'a naju'öy coo mijts mguhdujt jaduhñ yhax'öögã.

⁴⁵ Mänitã Jesús ñãmaayyã ja'a ley-yajñähix'öbiã tu'ug:

—Wiinds'ón, coo jaduhñ mmãna'añ, hax'öög højts jaduhñ xñän'öombã.

⁴⁶ Mänitã Jesús miãnaañ:

—Mijts ley-yajñähix'öbiäd̄jc, jaanã hax'öög mijts mjadaambã mha-betaambã. Hanaxiã mijts ja'a tsipjaty pã myajñähix'öy. Ni pøn̄ jaduhñ quia'a jada'añ nej mijts myajñähix'öyã. Y cab hajxy hamdsoo mgudi-una'añ neby hajxy myajñähix'öyã ni weeñtiã.

⁴⁷⁻⁴⁸ 'Hax'öög hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Hax'öög mijts mguh-dujt nebiã mhap ja'a mdeedyhajxy hijty chãna'ay yhäyoyyã jegyha-jty. Je'eds hajxy jaduhñ yagho'c ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy ya-jwá'xãbã. Y mijts ja'a ti'öjc-huunghajxy myajc'öjjãp maa hajxy jecy ñãaxtäg'öoyyã. Myajcähx'öpy hajxy jaduhñ coo ja'a mhap ja'a mdeedy hajxy tu'ugwiinmahñdy mmøødhity.

⁴⁹ 'Ñaju'öbiã Dios jaduhñ. Je'e jaduhñ mãnaan: “Nguexãambi'öch nguguexyhajxy maa y'ö'ö häna'c-hajxiã. Nãjé'ej'öch nguguexyhajxy xyagho'ogaañã. Nãje'e hajxy ñã'ã tsaachtuuna'añii.” ⁵⁰ Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahaty pã, pojpatuum cãdieedium hajxy jaduhñ miãhm'öwa'añ ja'a Dios quiuguexyc'öxpãhajxy, ja'a hajxy t'öbã yagho'ogyijãbã nãg'öxiã. Mänit hajxy tiäg'öoyyã yagho'cãbã mãnaa hädaa yaabã naaxwiin yhawijy ti'ö'xta'aguiã. ⁵¹ Møødã Abel yagho'cãbã m'öødã Zacariã. Tsajt'öghaguuy ja'a Zacariã yagho'cã jim mäd'öoyyã maa ja'a altarã. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahaty pã miãhm'öwa'añ pojpatuum cãdieedium.

⁵² 'Mijts ley-yajñähix'öbiäd̄jc, hax'öög hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Cabã cu'ug ja'a tøyhajt hajxy mnã'ã mo'owa'añ. Cabã tøyhajt hajxy hamdsoo mnã'ã tsoy. Mijts ja'a cu'ug mwil'i quiapxhiim̄by nebiã tøyhajt hajxy jaduhñ quia'a páadãt.

⁵³ Mänitã Jesús jiaan'ch tehñ miãjootma'tã ja'a fariseod̄jc m'öødã ley-yajñähix'öbiäd̄jc. Mänit hajxy tiäg'öoyy mãyajt'öbã madiu'u. ⁵⁴ Jia wiinmahñdyhixaañ ja'a Jesús hajxy jaduhñ neby hajxy jaduhñ cu ya-jñãhds'öomy.

12

¹ Mänitã jäya'ayhajxy yhamug'öoyy milhaam høxtã niñ'ö'tsmujcã hajxy jaduhñ. Mänitã Jesús ja'a jiam'öød hawiing ñãmaayy:

—Cabã fariseos miãdia'agy hajxy mmãb'öjcãt. Nãmay häna'c jaduhñ tiu'udägoy coo ja'a fariseos miãdia'agy hajxy miãb'öjcã. Hix, høhndaacp ja'a fariseoshajxy jaduhñ. Yajñaju'ö'öwaamb jaduhñ tsipc'öxp coo hajxy jaduhñ yhøhnda'agy. Hoy hajxy hoy jia capxy jia mädia'agy, cab hajxy hamdsoo hoy quiudiuiñ. ² Hix, cab jaduhñ tii ñã'ägãdã mãhm'öwa'añ jañãgapxy. Haagã cãhx'ö'ögaamb jaduhñ c'öxiã. ³ Jaanã jaduhñduhmbã ja'a mijts'öxpã, waambaty hajxy t'öø mmãna'añ hamee'ch, yajmãdowaamb jaduhñ cu'ughagujc.

⁴ Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy mdsähg'owät pøn ja'a mni'x ja'a mgopc xyaghó'cäp. Cab jaduñ nej xjiaac túnät. ⁵ Pero ja'a Dios hajxy jaduñ mdsähg'owäp. Je'edsä cuhdujt møød coo ja'a mjugyhajthajxy xya-cuhdägöoyyät, y coo hajxy xpiädá'agät haxøøgtuum.

⁶ Høxtahmäsä muuxyhuunghajxy, hoy hajxy yaa tii quia'a ja wa'añ, jiahmiejchpä Dios je'e. ⁷ Mänaxiä mijts ja'a Dios xquia'a jahmiédsät. Paady hajxy jaduñ mga'a tsähg'owät. Xjiaanč tehñ chojp mijts ja'a Dios høxtä xmiooby hajxy tijaty hajxy myajmaajajpy.

⁸ Tøyhájthøch jaduñ nmäna'añ, høøch ja'a Diosquexypä, põnhøch xquiapxpaatp cu'ughagujc, je'ečh jaduñ ngapxpaattägatsaamby jim tsajpootyp ja'a Diosmoonsäwiinduum. ⁹ Pero põnhøch jaduñ xquia'a capxpaatp cu'ughagujc, ni je'ečh jaduñ nga'a capxpaadaambä ja'a Diosmoonsäwiinduum.

¹⁰ Põnhøch haxøøg xñänøømb, mee'xáanäp je'e. Pero coo ja'a Diosh-espíritu hajxy haxøøg ñänómät, cab hajxy jaduñ mié'e'xänät.

¹¹ Coo mijts häna'c mädsibø'øbä xyajnøcxät tsajtøgooty o jim maa ja'a hagujtøjcän, cab hajxy mdaj mmáyät waamb hajxy mmädiá'agät, ¹² je'eguiøxpä coo ja'a Dioshspiritu hajxy xñajtsapxøøyyät waambaty hajxy jaduñ mhadsówät.

¹³ Mänitä Jesús ñämaayyät tu'jäya'ay maa ja'a cu'ugän:

—Wiindsøn, nämáayyägøch nbuhya'ay coočhä nnädeedyñaax xpiuhmó'owät.

¹⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Põnhøch tøø xquiuhdujtmø'oy coočh mijts nhané'emät.

¹⁵ Mänitä Jesús miänáangombä:

—Mnigwieendähadøøjäp hajxy coo hajxy tii mga'a hadsógät. Cab hajxy nõcxy mdajy mmay coo hajxy cøxiä mga'a møødä.

¹⁶ Mänit miänáangombä:

—Tsøg hajxy mänáanam, jii jäya'ay hijty tu'ug jaanč tehñ miäyøø. Mänitä ñøø miooc may jajpädø'cy. ¹⁷ Mänit tiägøøyy tajpä maabiä: “Nébiøch nnøø nmooc ndúnät. Maáčh jaduñ nnä'a pädá'agät.”

¹⁸ Mänit miänáangombä: “Tøøch nnajuø'øy maačh nbädá'agät. Nya-jmä'adäbøch yø'ø ndsehx. Maas crúundøch ngójät. Jiibyhøch nnøø nmooc ngøxy pädá'agät, mäduhñtiøch nmøødä. ¹⁹ Cábøch jaduñ tii ndájñät nmáañät. Jootcujc-høch jaduñ ndsänáañät nhäyóonät majiomøjt. Poo'xáambøch, cayáambøch hu'ugáambøch, xoonä'agáambøch.”

²⁰ Mänitä Dios ja'a craa ñämaayy: “Miičh, cab jaduñ mnä'ägä mäbøcy. Jäda'a coods mhø'oga'añ. Yø'øduhñ tøø mwi'i piädá'aguiäbä, pøn jaduñ mämähmø'owaamb.” ²¹ Jaduñdsä mäyøøjäya'ayhajxy jiaty yhabety põnjaty maxiädø'øn jaduñ tehngajnä yajmujp yhamdsoogøxpähajxy. Pero maa ja'a Dioswiinduumän, häyoob hajxy jaduñ.

²² Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Ca'a hajxy mdajy mmay tii hajxy mnäjugyhadaamby, tii hajxy mgayaamby, tii hajxy mwithadaamby. ²³ Cab hajxy nõcxy mdajy mmay coo hajxy cøxiä wiinä mga'a møødä. ²⁴ Høxtahmäs yø'ø muuxyhajxy, cab hajxy tiuñ xiajy. Cab hajxy tii ñi'iby; cab hajxy tii jajpädø'øgy; cabä tsehx hajxy miøødä. Ja'a Dios jaduñ yagjøø'xp. Y mijts, mmaas tsoobaatp hajxy quejee ja'a Dios muuxyhajxy. ²⁵ Hoy hajxy mäduhñtiä mja taj mja máyät, cab hajxy hamdsoo mniyajeegøøjät ni weeñtiä. ²⁶ Pø cab hajxy hoy hamdsoo mniyajeega'añii, cab hajxy tii mdaj mmáyät.

²⁷ 'Høxtahm̄ds yø'ø pøjy, yee'p yø'ø. Pero cab tiuñ xiajy; cab pyi-idyhädiuñ. Tøyhajt jaduhñ, ni ja'a rey Salomón jecy quia'a nä'ägä mäbaaty nej yø'ø pøjjiän, hoy howyit hänajty jia mөөдä. ²⁸ Hoyyä Dios yø'ø pøjy yajxón jia conuuxy, cab jecy. Mänaxiä mijts ja'a Dios xquia'a witmó'owät, hoy mijts jaduhñ mga'a ja mäßocy. ²⁹ Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay tii hajxy mgayaamby mhu'ugaamby. ³⁰ Ja'a hajxy jaduhñ ca'a mäßøjpä, je'eds hajxy wyi'i tiajpy wyi'i miaaby. Pero mijts, ñajuøöbiä mDeedyhajxy tijaty hajxy myajmaajiajpy. ³¹ Taj may hajxy nebiä Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiúnät, mänitä Dios cøxiä xmió'owät.

³² 'Mägu'ughajpädøjc, ca'a hajxy mdsähgø'øy, hoy hajxy jaduhñ mja nä'ä weeñtiä. Chojpiä mDeedy jioot jaduhñ coo mijts xyhuunghádät. ³³ Mdóogäp hajxy mäduhñtiä hajxy mmөөдä; mänitä häyoobäya'ay hajxy mnä'ä mó'owät cøxiä. Jaduhñ mijts hoyhajt weenhajt jim mbáadät tsajpootyp. Cab jaduhñ pøn jim tii xpiójcät. ³⁴ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät, mbáadäp ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jaduhñ. Coo ja'a yaabä naaxwiimbä hajxy mbøcjuø'owät, cab hajxy tii mbáadät.

³⁵⁻³⁶ Mänitä Jesús tiägøøyy mädiaacpä nebiä jiamioødhajxy nähix hahixø'ø yhidät coo hänajty quiädaactägatsa'añ jadähooc. Mänit miänaañ:

—Nähix hahixø'ø hajxy mhídät nebiä homioonsähajxiän coo ja'a wyi-indsøn hajxy wyiimbídät mägaabiä mähuucpä maa ja'a pøc hu'ug jiadyiijän. Jøønmөөд hajxy jaduhñ yhahixy. Coo ja'a wyiindsøn hajxy miech maa ja'a tiøjcän, mänit hajxy yajtøjtägø'øy. ³⁷⁻³⁸ Pø jujyñä ja'a mioonsähajxy hänajty, hoy ja tsuhmdä, hoy ja moññä, cumayaambä wyiindsøn jaduhñ. Tøyhajt jaduhñ. Høxtä yajcayøøjap hajxy ja'a yhamdsoo wiindsøn. ³⁹ Y jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a cudøjc jaduhñ ñajuø'owät mäduhnajtä ja'a mee'tspä miédsät, cab jaduhñ ñä'ägä maahó'ogät nebiä mee'tspä jaduhñ quia'a tøjtägø'owät. ⁴⁰ Jaduhñ mijts nähix hahixø'ø mhjipät. Cab hajxy mnä'ägä najuø'owät mänáajøch ngädaactägatsa'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

⁴¹ Mänitä Pedro yajtøøyy:

—Wiindsøn, pøn miich hädaa myajmөөdmädiaacyy, højtsyähajtiä tøgä nägøxiä.

⁴² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøn jaduhñ cudiuumb nebiatiä wyiindsøn yhane'emiän, je'eds jaduhñ hoy copc-hajp maa ja'a wyiindsøn tiøjcän. Coo ja'a wyiindsøn maa ñøcxy, je'eduhñ mähmөөby coo jaduhñ yajcáyät pøn jiiby hijp tøgooty.

⁴³ Pø cudiuumbä copc-hajpä hänajty hoy, coo ja'a wyiindsøn wyiimbi-jtägätsät, cumayáañap jaduhñ ja'a wyiindsøn. ⁴⁴ Mänitä wyiindsøn yajñähdi ja'añii coo jaduhñ quiopc-hádät mäduhñtiä ja'a wyiindsøn miøødä cøxiä. ⁴⁵ Pero coo ja'a copc-hajpä miäná'anät coo ja'a wyiindsøn quia'a tsoj medsa'añ, coo ja'a miämoonsä yhäyoowhixät, coo tiägø'owät huucpä caabiä, coo miu'ugøøjät, ⁴⁶ mänitä wyiindsøn miejtstägatsa'añ jaguiapxy, mänit jaduhñ jiaanč tehñ chaačhtiuna'añii neby hajxy chaačhtiunijän ja'a hajxy ca'a mäßøjpä.

⁴⁷ 'Mädyii moonsä jaduhñ ca'a mädia'agymiäbøjp, hoy jia najuø'øy nebiaty ja'a wyiindsøn yhane'emyii, jaanč tehñ chaačhtiunáañap je'e. ⁴⁸ Pero mädyii moonsä ca'a mädia'agymiäbøjp je'eguiøxpä coo quia'a najuø'øy, cab jaduhñ jiaty tsaächtiuna'añii. Pøn madiuung jaduhñ yajcø'ødägøøyyäp, tsipcøxp jaduhñ quiudiúnät nebiaty yhane'emyii.

49 'Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nebiä tsip jaduñ piädó'ogät. Weenä jäya'ayhajxy ñimiädsibø'oyii. 50 Mobadájpoeh nho'oga'añ. Jiaanç tehñ chójpiøch njoot coo paquiä yhabaadät. 51-52 Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy ñimiädsibø'owø'jät. Cabä jäya'ayhajxy jootcuyc ñä'ägä hidaañnä. Nimiädsibø'owáañäp hajxy tu'ugtøgooty. Nädägøøgpäna'c-hajxy yajmuga'añ ja'a nämetspäya'ay. 53 Miøødnimiädsibø'owáañäp ja'a tiaj ja'a tieedyhajxy. Miø'ødhoc jiaxie'ebhajxy ñimiädsibø'owa'añii.

54 Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñämaayy:

—Coo ja'a joc piädó'ogy maa ja'a xøø quiuhnaxiän, hijxtahñd je'e coo tiu'uwa'añ. 55 Y coo jìøømbojy, hijxtahñd jaduñ coo hañ yhida'añ. Y mnajuøøby hajxy jaduñmä. 56 Tøyhajt jaduñ, mnajuøøby hajxy jaduñ nebiä xøø ñaxa'añ, pero cab hajxy mnajuø'oy tijaty jadaañnäp habetáañäp. Hiç, hamdsoo ja'a mjoothajxy quia'a tsoy coo hajxy jaduñ mnajuó'owät.

57 'Tii hoguiuhdujt hajxy hamdsoo coo mga'a jada'añ. 58 Coo pøn hänäjty tøø xñäxø'owø'oy, coo hänäjty xyajnøcxy haguyc, tu'haamnøcxpä myajtødiägø'owät. Pø caj, xchúmäp hajxy jaduñ. 59 Y cab jaduñ mdsoj pädsómät høxtä coonä mnuu'xy myajñähwá'adsät pedyii. Jaduñ mäwíinäts Dios hajxy xyajcumädówät.

13

1 Mänitä ja'a Jesús yhawáañäxä coo ja'a Pilato ja'a Galileabäya'ay hänäjty näje'e tøø yajyagho'ogyii tsajtøghaguuy. Animalyojxpä Galileabäya'ayhajxy hänäjty. Jaduñ hajxy hänäjty quiuhdujthaty. 2 Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, mmánaamb hajxy jaduñnä, paady yø'ø häna'c-hajxy yagho'cä je'leguiøxpä coo maas may ja'a pojpa cädieey hajxy hänäjty tøø tiuñ quejee ja'a miägunaaxhaxiä. 3 Høøch jaduñ mänaamb, caj. Y coo mijts ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mga'a najtshixó'owät, jaduñ hajxy mjájpät nägøxiä. 4 Y yø'ø häna'c-hajxy nämajmocxtägøøgpä tøø yhö'oguiäbä jim Siloë mänaa ja'a mõj torre tøø ñähgahbetiän, nej, mmánaamb mijts jaduñnä coo maas may pojpa cädieey hajxy hänäjty tøø tiuñ quejee ja'a jiamjøødhajxy jim tsänaabiä Jerusalén. 5 Høøch jaduñ mänaamb, caj. Y coo mijts ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mga'a najtshixó'owät, jaduñ hajxy mjájpät nägøxiä.

6 Mänitä Jesús miänáangombä:

—Tsøc mädiáacäm, jii jäya'ay piids hijty tu'copc miøødä maa ja'a ñaaxän. Mänit hoy jia hixø'oy pø tøø tiøømbety. Cahnä hänäjty tiøømbetyñä. 7 Mänitä mioonsä ñämaayy: “Huug hiç yø'ø piids, tøø ndijy häxøpy tiøømbejnä cudägøøgjomøjt, y cahnä ñä'ägädä tøømbetyñä. Púxäts, xiøøbä jim ñä'a naaxñähdána'ay.” 8 Mänitä mioonsä miänaañ: “Wiindsøn, ween jiaac täna'ay tu'jomøjt. Nhuuc nä'a juhdajtú'udyhøch. Nhuuc tsooyó'øyhøch abonohaam. 9 Wehñdä jaduñ ñä'a tøømbédät. Pø caj, mänitøch nbúxät.”

10 Wiinghoocä Jesús hänäjty jii by yajwiingapxø'oy tsajtøgooty. Poo'xxiøøjooty hänäjty je'e. 11 Jiibiä tajiäya'ay hänäjty tu'ug. Majmocxtägøøgjomøjt ja'a pa'am hänäjty tøø miähäyoy. Jøney ja'a mähdiøc hänäjty tøø yagjadyii ja'a mõjcu'ujäm; ni cab hänäjty hoy ñä'ägä

tøwa'añ. ¹² Coo ja'a Jesús ja'a tadjäya'ay yhijsy, mänit miøjyaaxy. Mänit miänaañ:

—Pi'maam, tøø ja'a mba'am jaduñ xñähwa'açh.

¹³ Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay ñähdoon. Mänitä ja'a mähdiojc tiøoyy. Mänit miänaañ coo ja'a Dios miøjja jiaançhä. ¹⁴ Mänitä tsajtøjwiindsøn jiootma'ty je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a pa'am yajnajxy ja'a poo'xxiøøjooty. Mänitä cu'ug ñämaayy:

—Tädujxøø ja'a Dios tøø quiunuu'xy coo hajxy ndúunämät. Mänitä mba'am hajxy min myajniñähwa'açhii. Pero cab hajxy myajniñähwa'adsøøjat ja'a poo'xxiøøjooty.

¹⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mhøhndaacp mijts jaduñ. Nej, caj mijts mweey mburro hajxy myajnøøhu'ugy ja'a poo'xxiøøjootiä. Hoy hajxy hoy mja capxy mja hane'emy, cab hajxy hamdsoo hoy mgudiun. ¹⁶ Y hädaa tadjäya'ay, Abraham yhap yhoc hädaaduhñ. Majmocxtägøøgjomøjt hijty tøø yaghidyii pa'ammøød ja'a møjcü'ujäm. Nej, cábøch ja'a cuhdujt hijty nmøødä cooçh poo'xxiøøjooty tøø nyajñähwa'açhä.

¹⁷ Mänitä Jesús miädsiphajxy çähdiuun. Pero ja'a cu'ug, jaançh tehñ xioondaac hajxy jaduñ je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty tøø yajcähxø'øgy.

¹⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänajty yajcähxø'øga'añ, jadúhñhøch nyajmäbaada'añ ¹⁹ nebiä habi'c mostazapajcän. Coo jäya'ay jaduñ ñi'ibät maa ja'a ñaaxän, cøxp jaduñ yéegät. Høxtä pe'eñhädiúnäp ja'a muuxy-hajxy yhaa'xcøxp.

²⁰ Mänitä Jesús miänáangombä:

—Coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänajty yajcähxø'øga'añ, jadúhñhøch nyajmäbaada'añ ²¹ nebiä to'oxiojc tsajcaagychooy hajxy yajtuñän coo tsajcaagy hajxy yhädiuñ. Tägøøgquipxøhñdy ja'a harina hajxy yajmäbädaagø'øgy ja'a tsajcaagychooy. Mänit jaduñ hoy piädø'øgy.

²² Mänitä Jesús tiu'ubøjcy. Jerusalén hänajty ñøcxa'añ. Tu'haamnøcxpä ja'a Jesús hänajty yajñähixø'øgy maa ja'a cajpthuungän. ²³ Mänitä Jesús miäyajtøwä:

—Nej, näweeñtiä hajxy ñähwa'adsa'añ ja'a piojpä cädieeyhajxiä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

²⁴ —Tsipcøxpä Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiúnät nebiä cuhdujt hajxy hoy mmøødhädät neby hajxy jim mdägø'øwät tsajpootyp. Nämaj hajxy jia wi'i tiägø'øwa'añ, pero cab hajxy hänajty yajtägø'øwa'añii coo cuhdujt hajxy hänajty quia'a møødä. ²⁵ Coo ja'a Dios ja'a tøjc hänajty tøø yhagøøñä, mänitä tøghagø'øw hajxy hänajty jia wi'i quiojxnoga'añ, pønjaty tøba'am hänajty tøø miähmø'øgy. Mänit hajxy hänajty jia wi'i miäna'ana'añ: “Dios, yaghawa'ads yø'ø tøjc.” Mänitä Dios yhadsowa'añ: “Cábøch mijts nhixiä.” ²⁶ Mänit hajxy hänajty miäna'anáangombä: “Pero tøøds miieç nmøødcay nmøødhu'ugy; tøøds miieç mmädia'agy xyajñähixø'øgy mänaa jim mhitiän maa højts ngajptän.” ²⁷ Mänitä Dios hänajty yhadsowáangombä: “Tøø hajxy nnäma'ay coo hajxy nga'a hixiä. Wiimbit hajxy. Caj mijts mguhdujt ñä'ägä hoyyá.” ²⁸ Mänitä Abraham hajxy hänajty jim mhixa'añ tsajpootyp jim Dioswiinduum møødä Isaac møødä Jacob møødä Diosquexyhajxy nägøxiä. Mänit hajxy mjø'øwa'añ mxuudsa'añ coo ja'a Dios hajxy tøø xquia'a yajtägø'øgy.

²⁹ Nøcxaambä jäya'ayhajxy miägaya'añ Dioswiinduum ja'a hajxy wiin-duhmyhagajpt-tsohmbä. ³⁰ Jaaya'ayhajxy jäda'ahaty péjxäbä, näje'e mõjtuung hajxy piaada'añ. Y jaaya'ayhajxy jäda'ahaty mõjtuungmøødpä, näje'e tiuunghajxy piögäänäxä.

³¹ Mänitxøøbä ja'a fariseoshajxy näje'e miehch maa ja'a Jesúsän. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Mdsóonäp yaa coo ja'a Herodes xjia wi'i yajyagho'oga'añii.

³² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ca'awiindøyyä Herodes jaduñ. Nøcx hajxy nämaw cooçh mejtsxøø tågøøgxøø njaac tuna'añ. Njaac høxquexáambiøch ja'a mõjcu'uhajxy. Njaac yajmøcpøgåambiøch ja'a pa'amjäya'ayhajxy. Mänitøch nduumbädø'øwa'añ. ³³ Jexioo, mejtsxøø tågøøgxøøjøch njaac tu'uyo'oya'añ. Mänitøch jim nmedsa'añ Jerusalén. Cab jaduñ yhawiinmatsä coo ja'a Diosquexy wiingtuum yhó'ogät.

³⁴ Mänitä Jesús miänäänqombä:

—Ja'a häna'c-hajxy jim tsänaabiä Jerusalén, tøø ja'a Diosquexy hajxy may quiuhga'açh. Tøøch mayhooc nja wi'i ñäma'ay coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät; pero cab hajxy ñä'a najtshixø'øwa'añ. ³⁵ Cooçh jim ngóodät Jerusalén, páquiøch jim nhida'añ. Mänitøch mijts jim nnähgüe'egäänqombä. Cábøch hajxy xyhixaañnä høxtä cóonøch hánajty ngädaactägatsa'añ. Mänit hajxy hánajty mmäna'ana'añ: “Jaançh tehñ miøj jaançh tehñ jiaançh ja'a Dios tøø quiéxiäbä.”

14

¹ Wiinghoocä Jesús ñøcxy mägaabiä maa ja'a fariseowiindsønä tiøjcän. Poo'xxiøøjooty hánajty je'e. Jiibiä Jesús hánajty miähijxna'ayijäm tøgooty ja'a fariseoshajxy. ² Jiibiä mähdiøjc hánajty tu'ug qui'ixypa'ammøød. Jesúswiinduum hánajty tiäna'ay. ³ Mänitä Jesús miäyajtøøyy ja'a ley-yajnähiøøbiähajxy møødä fariseoshajxy:

—Nej, jii cuhdujt jaduñ coo ja'a pa'amjäya'ay myajmøcpøgät poo'xxiøøjootiä.

⁴ Pero cab hajxy waamb ñä'a hadsooyy. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay ñähdooñ, yajmøcpøjcy. Mänit ñämaayy coo wyiimbídät. ⁵ Mänitä fariseoshajxy ñämáyyägombä:

—Coo mijts mburro mweey quiuga'awø'øwät nøøjutjooty, nej, cab hajxy mänitiä myajpädsømadä, hoy hánajty jia poo'xxiøøjootiä.

⁶ Cab hajxy waamb ñä'ägä hadsooyy.

⁷ Mänitä Jesús yhiijxy coo ja'a woybä wichpä hoyhänäabiejt hajxy jia wi'i yhøxta'ay. Mänit miänaañ:

⁸ —Coo ja'a pøc ja'a hu'ug hánajty mänaa jiadyii, coo mijts myajwówät, cabä hoyhänäabiejt hajxy myaghänä'awø'øwät. Hix, coo häna'c maas cuhdujtmøødpä jiaac médsät, ⁹ mänitä cudøjc xñámá'awät: “Pädø'øg, mo'ow yø'ø hänäabiejt yø'ø häna'c tøø jiaac méchäbä.” Xyajtsähdiúnäp jaduñ. Mänit nøcxy mhänä'ay maa ja'a hänäabiejt ca'a hojiatypän. ¹⁰ Pero jayøjp mhøxtá'awät ja'a hänäabiejt ca'a hojiatypä. Mänitä cudøjc xñámá'awät: “Mägu'ughajpä, yaa naç maa hädaa hänäabiejt hojiatypän.” Xquiumáyap ja'a jäya'ayhajxy ja'a hajxy jim hänäabiä. ¹¹ Pøn ja wi'i yajcumayaamb, yajpexaamb je'eduhñ. Pøn ca'a yajcumayaamb, je'eds jaduñ mõjtägø'øwaamb.

12 Mänitá Jesús ja'a fariseowiindsón ñämaayy, ja'a hánajty tø miáwóyyäbä:

—Coo ja'a tsuunax hánajty mänaa myagjada'añii, cabä mmägu'ughajpähajxy mwówät, ni ja'a mbuhya'ayhajxy, ni ja'a mjujy ja'a mmägu'ughajxy, ni ja'a mmäjøøn ja'a mmädøjc-hajxy ja'a mäyøøbä. Xwioodägátsáp hajxy je'e ja'a miich hánajty tø mwóyyäbä. 13 Pero je'eds mwówäp ja'a häyoobä, ja'a ca'a hoybä, ja'a tecymia'adpä, ja'a wiindspä. 14 Hoy miich jaduhñ xquia'a ja woodägátsät, jootcujc mhídät jadähooc je'eguiøxpä coo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mbaada'añ mänaa ja'a jäya'ayhajxy hánajty jiuypiojtägatsa'añän, ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty tø quiudiñäbä.

15 Jimä jäya'ay hánajty tu'ug yhäña'ay meexäwiinduum. Mänitá Jesús ñämaayy:

—Jootcujc je'e, pøn mägayaamb Dioswiinduum.

16 Mänitá Jesús miänaañ:

—Tsøc mädiäacäm. Jaduhñä jäya'ay tsuunax tu'ug yagjajtä. Mänitá jäya'ay may yajwoowä. 17 Coo hánajty tø yhabaady, mänitá mioonsä ñämaayy: “Nøcx ja'a woybä wichpähajxy näma'aw coo hajxy yhadø'ødsät, coo ja'a cay tø yhabaatañ.” 18 Pero mänit hajxy nägøxiä yhadsooyy cooc hajxy quia'a näbaadø'wáañä. Tu'jäya'ay miänaañ: “Tøøchä naax njuy; nøcxäämbøch chamñ nhixa'añ. Huuc mee'x, cábøch xñäbaadø'waañä.” 19 Mänit wiingpä miänáangombä: “Tøøchä waj njuy mägooxmancuerno. Je'e ch nøcxy nyajtuunghabøga'añ. Huuc mee'x, cábøch xñäbaadø'waañä.” 20 Mänitá wiingpä jiaac mänáangombä: “Naambøcyhøch høøch; páadyhøch nga'a nøcxa'añ mägaabiä.” 21 Coo ja'a moonsä wyiimbijtagajch, mänit je'e cøjx ñägäpax waambaty hajxy yhadsooyy. Mänitá wyiindsón jiaanch tehñ jiootma'ty. Mänitá mioonsä ñämáaguioombä: “Nøcx jim päyø'øguiä maa ja'a møjtu'ujän. Pønjaty jim mbaatyp, ja'a häyoobä, ja'a ca'a hoybä, ja'a tecymia'adpä, ja'a wiindspä, je'e jaduhñ mwoomínäp.” 22 Coo ja'a moonsä jadähooc wyiimbijtagajch, mänit miänaañ: “Wiindsón, Tøøch ngudiñ nébiøch miich tø xyhane'emiän. Pero xiinä hawa'adspä.” 23 Mänitá wyiindsón yhadsooyy: “Nøcx jim maa ja'a xu'udstu'ujän, maa ja'a padu'ujän; pønjaty jim najxp, mnámá'awäp hadsip coo hajxy myínät, nébiøch ndøjc jaduhñ yhäñsät. 24 Pero pønjátyhøch tøø nja yajwoyii, cab hajxy miñ quiaya'añ maa ch ndsuunax nyagjadyiñän.”

25 Nämäyyä jäya'ay ja'a Jesús hánajty pianøcxy. Mänitá Jesús wia'wiimbijty. Mänit miänaañ:

26-27 —Pønjátyhøch xpianøcxaamb, wéenhøch xmiaas tsocy quejee ja'a tiaj ja'a tieedyhajxy chocy, møødä yhuch ja'a piuhya'ay; quejee ja'a yhuungä tio'oxy chocy. Pø caj, cábøch hoy xpianøcxät. Pøn ja'a jiugyhajt ca'a nähdujp, cábøch jaduhñ hoy xpianøcxät. 28 Coo pønä tøjc hánajty quioja'añ, jayøjpä xiädø'øñ miächoy pø pedáañäp jaduhñ. 29 Pø caj, mänit jaduhñ ñäxi'igøøjät coo hánajty quia'a maya'añ. 30 Jaduhñ hajxy miäná'anät: “Xiøøbä yø'ø craa ñä'a yajtsohndaacy; maa jaduhñ ñä'a yajmaayy.” 31 Coo ja'a reyhajxy hánajty ñimiädsibø'owa'añii, jayøjp hajxy yhäxiø'øy pø mäjäda'agaamb coo nämajcmil soldado jia møødä, coo ja'a miädsip ja'a soldado nähixmil miøødä. 32 Pø caj, jäguemiä ja'a quiuguexy quiéxät weenä miädsip jaduhñ miee'xy. 33 Jaanä jaduhñ mijtspä, coo hajxy cøxiä wiinä mga'a najtshixø'owät ja'a høøchcøxpä, cábøch hajxy hoy xpianøcxät.

³⁴ Tuunŋpaatpä caan hit. Pero coo jiø'øwät, cab jaduñ mānaa yhojóñät. ³⁵ Cab jaduñ tiuunŋpaadaannä. Nä'ä tägooby jaduñ. Pø mwijnjuøby hajxy, wéenhøch hädaa nmädia'agy xmiäbøjcä.

15

¹ Mänitä Jesús nāmejtsä ja'a yajnähjuudiutpähajxy nāmay møødä cubojpä cugädieeybähajxy. Miädowaambiä miädia'agy hajxy hānajty. ² Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy tiägøøyy mädiaacpä møødä ley-yajnähixøøbiähajxy:

—Cab jaduñ yhooyä coo yø'ø craa ja'a cubojpä ja'a cugädieeybä miägu'ughädät, coo miøødcáyät.

³ Mänitä Jesús tiägøøyy mädiaacpä:

⁴—Tsøc mánáañäm, pøn meeg hānajty møød mägo'x, coo tu'ug tiägóyyät, nej, cabäda'a nägø'ø nädecypä mhøxtá'awädä. ⁵ Y coo mbáadät, mänit mxoondá'agät. Mänitä meeg mdseñnø'ogät. Mänit mdseñnøcxät maa ja'a mdøjcän. ⁶ Coo jim mmédsät, mänit mmäjøøn mmädøjc mwoomógät møødä mmägu'ughajpähajxy. Mänit mmänä'anät: “Tsøg hajxy xoondáacäm; tøøchä meeg nbaady ja'a hijty tøø tiägóyyäbä.” ⁷ Tøyhajt, jaanä jaduñ hajxy jim xioonda'agaambä tsajpootyp coo ja'a cubojpä cugädieeybä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät. Ja'a jaac nāmādaaxc-hii'x-cumajmocxmādaaxc jäya'ayhajxy, ja'a hijty tøø quia'a tu'udägóyyäbä, cab hajxy jiaty näxoonda'aga'añii.

⁸ 'Tsøg jaac mánáañäm, mädyii to'oxiøjc xädø'øñ majc møød, coo tu'ug tiägóyyät, mänitä jøøn quiudøø'xø'øy. Mänit tiägø'øy tøjpeetpä hodia'agyhaamby, cham jaduñ yhøxta'ay. ⁹ Coo ja'a xädø'øñ pi-aady, mänitä miäjøøn miädøjc wioomucy møødä miägu'ughajpähajxy. Mänit miäna'añ: “Tsøg hajxy xoondáacäm; tøøchä xädø'øñ nbaady ja'a hijty tøø tiägóyyäbä.” ¹⁰ Tøyhajt jaduñ, jaanä jaduñ ja'a Diosmoonsähajxy jim xioonda'agaambä tsajpootyp coo ja'a cubojpä cugädieeybä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät.

¹¹ Mänitä Jesús jadähooc miänáañgombä:

—Tsøc mädiäacäm, jaduñä jäya'ay hānajty tu'ug, metsc yhuung. ¹² Mänitä muutspä ñāmaayy ja'a tieedy: “Teedy, høøchä xädø'øñ móoyyc mäduñtiøch hijty tøø xyajñhdijy.” Mänitä yhuunghajxy miooyy ja'a xädø'øñ. ¹³ Cujaboom cumaaxcä craa muutspä tiu'ubøjnä. Cøjxä xiädø'øñ miädu'ubøcy. Mänit ñøcxy jäguemnaax. Mänitä xiädø'øñ cøjx ñāhadun ñāhanäma'awø'øy. Haxøøg hānajty wiädity. ¹⁴ Coo ja'a xiädø'øñ hānajty tøø quiøjxnä, mänitä yuu miejch maa ja'a craa hānajtiän. Mänitä yuu hoyhoy piäatänä. ¹⁵ Mänitä tuunŋ hoy piaady mähädsømyagjøø'x. ¹⁶ Jia wi'i jiøø'xaamby hānajty ja'a hädsøm hānajty jiøø'xypä, pero cab hānajty tii ñä'ägä mo'oyii. ¹⁷ Mänit wyiinmahñdymejch: “Jim maaçh ndeedy tiøjcän, jaançh tehñ quiu'uxiä ja'a moonsähajxy jim quiaay yhu'ugy. Y høøch, cooçh yaa nmähmø'øwät, yuuhó'ogäbøch häyaa. ¹⁸ Nnä'ägä nøcxyhøch jim maaçh ndeedy tiøjcän. Jadúñhøch nnäma'awa'añ: Teedy, tøøch ngädieey ja'a Diosøxpä møødä miičcøxpä. ¹⁹ Cábøch miič hawiinmats xyhuunghájñät. Hóyhøch miič xñä'ä wá'anät moonsä.” ²⁰ Mänitä craa wyiimbijty, ñøcxtägajch maa ja'a tieedy tiøjcän.

²¹ Møjnä hānajty quia'a mech, mänitä tieedy jiojcuheebøøyyä. Mänitä tieedy jioot xiiuu'tspøjcy jadähooc. Mänit päyøøguiä hoy jiojcuhaadø'øy. Mänit ñähmāneñ quiuhmāneñ. Mänit chu'xy. ²¹ Mänitä yhuung

miänaañ: “Teedy, tøøch ngädieey ja'a Dioscøxpä møødä miichcøxpä. Cábøch miich hawiinmats xyhuunghájnät.” ²² Mänitä tieedy ja'a moonsä tu'ug ñämaayy: “Tsógám, nøcx ja'a howyit yajpædsøm. Yajngiuiubøgøø. Pædaacä cø'øjädsøhñdy tu'ug møødä xäguiø'og. ²³ Nøcxä wajhuung hajxy yagho'og ja'a ni'xpä. Tsøgä xøø hajxy yagjåjtäm. Tsøg hajxy caayy tsøg hajxy hüucäm. ²⁴ Jadúhñhøch hádaa nhuung hijty nebiä ho'ogypiän nebiä tägoybän. Pero tøøch jadähooc xyhajuø'oyii. Y chaaçh tøø xñämehc.” Mänitä xøødsuu hajxy yagjåjtä.

²⁵ 'Ja'a craa møjpä, jim hånajty je'le camjooty. Mänit wyiimbity. Coø hånajty miedsaannä maa tøjcän, mänit miädooyy coø hajxy wyi'i xiu'uxy, coø hajxy wyi'i yhech wyi'i piuty. ²⁶ Mänitä moonsä tu'ug miøjyaaxy. Mänit miäyajtøoyy: “Tii jadhñ jåjtäp.” ²⁷ Mänit ñämaayy: “Tøø ja'a mhuch miech hoy ween. Paadiä mdeedy ja'a wajhuung ni'xpä tøø yajyagho'ogyii.” ²⁸ Mänitä craa møjpä jiootma'ty. Cab hånajty tiøjtägø'øwa'añ. Mänitä tieedy tiøjpædsøomy. Mänit hoy miänuu'xta'agyii coø tiägø'owät. ²⁹ Mänitä craa ja'a tieedy ñämaayy: “Tøøch miich majiomøjt nja møødtuñ. Homiänáajøch miich mmädia'agy tøø nmäbøjcäm. Pero cábøch miich mänaa tii tøø xñä'ägä mo'oy, nébiøchä xøø jadhñ nyagjadøøjät møødhøch nmägu'ughajpædøjc-hajxy. ³⁰ Pero xiidsä mhuing tøø miech. Tøø miich mxäðø'øn xñä'ä yaghäy'cä maa ja'a cuhhiñdo'oxiøjcän. Y yø'ø craagøxpä miichä wajhuung ni'xpä tøø myajyagho'ogyii.” ³¹ Mänitä tieedy miänaañ: “Huung, homiänáajøch miich tøø xmiøødhity. Y haagä miich mje'le jadhñ mäduhñtiøch jii nmøødä. ³² Pero hawiinmats jadhñ coø ja'a xøø nyagjåjtämät, coø nxoonðaacämät, je'leguiøxpä coø yø'ø mhuch tøø miech. Jadhñ hijty nebiä ho'ogypiän nebiä tägoybän. Pero tøøds jadähooc xyhajuø'oyyäm.”

16

¹ Mänitä Jesús ja'a jiamioøð ñämaayy:

—Jadhñdsä mäyøøjäya'ay hånajty tu'ug. Mänit hoy yhawáanäxä coø ja'a xiäðø'øn hånajty yajtúunäxä ja'a mioonsä. ² Mänitä mioonsä miøjyaaxy: “Nej, tøyhajt jadhñ coøch miich ja'a nxäðø'øn xwyi'i yajtúunäjä. Hoorä, høøch móoyyæc mäduhñtiøch miich hijty tøø nyajcø'ødägø'oy. Cábøch miich nmoonsähadaañnä.” ³ Mänitä craa tiägøoyy tajpä maabiä: “Nébiøch jadhñ nnä'ä jatcø'owät. Xpiøgáañbøch ja'a nduung jadhñ. Cábøch møcmäja nmøødä coøch nyu'uw coøch nbúxät. Tsähdiünäbøch jadhñ coøch ndägø'owät xäðø'ønnyujwaambä. ⁴ Tøøch nnajuø'oy nébiøch njatcø'owät, nébiøchä jäya'ayhajxy xtiøjmó'owät, coøch nduung hånajty tøø xpiøjcä.” ⁵ Mänit tu'ugjaty tu'ugjaty miøjyaaxy pønjaty ja'a wyiindsøn hånajty mänuu'xyhajp. Mänitä tu'jäya'ay jayøbajt miäyajtøoyy: “Mäduhñtiøch yø'ø nwiindsøn xmiänuu'xiä.” ⁶ Mänit yhadsooyy: “Mägo'xlatä acéitøch nmänuu'xiä.” Mänitä craa miänaañ: “Hädaa nocy jadhñ mänaamb coø miich mägo'xlatä mmänuu'xyhaty. Chaadsä nocy wiingpä. Huug hädiuundägats coø juxychägui'xmajc-latä mmänuu'xyhaty.” ⁷ Mänitä tu'ug miäyajtøogombä: “Miiçhäts, mäduhñtiä mnuu'xy.” Mänit yhadsooyy: “Mägo'xquipxøhñdyhøchä trigo nmänuu'xyhaty.” Mänitä craa miänaañ: “Chaadsä nocy wiingpä. Huug hädiuundägats coø mädaaxc-hii'x mmänuu'xyhaty.” ⁸ Mänitä mäyøøjäya'ay ja'a mioonsä quiumaayy coø quiuhwijjiä. Maas cuhwijy ja'a Diosmädia'agy hajxy

ca'a mábøjpa maa ja'a tiuunghajxiän quejee yøø Diosmädia'agy hajxy mábøjpa.

⁹ 'Tsipecøxpä xädø'øñ quiøxa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Myajtúnäp hajxy jaduñ nebiä jäya'ay hajxy jaduñ xmiägu'ughädät. Coø hänäjty tøø mho'nä, mänitä Dios jim xwyiingpøgät tsajpootyp.

¹⁰ 'Pøñä xädø'øñ hoy yajtuumb, hoy jia weeñtiä, coø ja'a xädø'øñ hänäjty miayyä, mänit hoy yajtuunghombät. Pero pøñä xädø'øñ hoy ca'a yajtuumb coø hänäjty weeñtiä, ni jaduñ hoy quia'a yajtúnät coø hänäjty miayyä. ¹¹ Jaduñds je'e, coø mijts ja'a xädø'øñ hoy mga'a yajtúnät hädaa yaabä naaxwiin, caj mijts ja'a Dios xyajcø'ødägø'øwät mädyii jaanč tsoobaadaamb. ¹² Y coø wiingjäya'ay xiädø'øñ hajxy hoy mga'a yajtúnät, cabä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jim mbäädät tsajpootyp.

¹³ 'Coo ja'a moonsä ja'a wyiindsøn metsc miädúnät, ja'a tu'jäyá'ayabä, je'e miädia'agy hoy quiudiunäp; ja'a tu'jäyá'ayabä, cabä miädia'agy miábøjcät. Jaanä jaduñduhmbä, coø ja'a xädø'øñ hajxy mwi'i chögät, cabä Dios hajxy hoy mmädúnät.

¹⁴ Jimä fariseoshajxy hänäjty näje'e miämädoona'ay. Jiaanč tehñ piøcjuøbiä fariseos ja'a xädø'øñ hajxy hänäjty. Mänitä Jesús hajxy ñäxiicy. ¹⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijts, mjaanč tehñ yajcumayaamb hajxy jaduñ maa ja'a cu'ughagujcän. Pero xñajuøøyyäp ja'a Dios ja'a mwiiinmahñdyhajxy. Mädyijaty ja'a jäya'ayhajxy quiumaaby, je'edsä Dios jaduñ piejxyp.

¹⁶ 'Ja'a Moisés miädia'agy hijty cudiunäxäp møødä Diosquexy miädia'agyhajxy. Pero coø ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy tiägøøyy yajwa'xpä, nägøxiä jäya'ayhajxy jia wi'i tiägø'øwa'añ maa ja'a Diosmädia'aguiän.

¹⁷ 'Pero cabä Moisés miädia'agy tiägoyya'añ. Maas paquiä ja'a tsajpootyp tiägöyyät møødä naaxwiin quejee ja'a Moisés miädia'agy.

¹⁸ 'Pøñä tio'oxiøjc høxmajtsp, tu'udägooby jaduñ coø wiingto'oxiøjc wyiingpøjnät. Jaanä jaduñ tiu'udägoobiä pøñä to'oxiøjc wiingpøjp ja'a tøø yhøxmächijäbä.

¹⁹ 'Jaduñdsä mäyøøjäya'ay hänäjty tu'ug. Jaanč tehñ yajxón ja'a wyit hänäjty miøødhaty. Jabom-jabom ja'a xøø hänäjty yagjadyii jaanč tehñ yajxón. ²⁰ Jimä mähdiojc hänäjty tu'ug xiøhaty Lázaro. Jaanč tehñ ñähbu'uds jaanč tehñ quiuhbu'udsä Lázaro hänäjty. Jim naxy yhäña'ay naaxwiin maa ja'a mäyøøhäna'c tiøghaawän. ²¹ Je'e ja'a Lázaro hänäjty jia wi'i quiayaamby tijaty jiiby cahb naaxwiin maa ja'a mäyøøjäya'ay mieexän. Høxtä nähwéhyäxäbä Lázaro piu'uds hänäjty ja'a húcäm.

²² Mänitä Lázaro yho'nä. Mänitä yháañmä yajnøcxäxä tsajpootyp maa ja'a Abraham wyiinduumän. Ja'a Diosmoonsä yajnøcx. Mänitä mäyøøjäya'ay yho'pä. Mänit yajnaaxtägøøyyä. ²³ Mänitä yháañmä yhädaacy møjcu'uhaam. Mänit tiägøøyyä tsaächtiunäbä. Mänit chajhee'py. Jimä Abraham ñäheebøøyy møødä Lázaro. ²⁴ Mänit yaaxy: "Abraham, høøčh näxúu'tsäc. Høøčhä Lázaro yajnäguéjxäc. Weenä quiø'øjøjp yajxoogy wéenhøch ndoots min xyajtøjtsä. Jaanč tehñ chaačhpøjpøch yaa jøønjooty." ²⁵ Mänitä Abraham yhadsooy: "Huung, jahmiets jaduñ nej tøø mdsäna'ay nej tøø mhäyoyyän yajxón. Pero Lázaro, jaanč tehñ yhäyoob je'e hijty. Pero coø yaa tøø quioo'nä, jootcujc yhiñä. Miičhäts jiiby tsaächpøjnäp. ²⁶ Y chaads je'ebä, cabä najxtaact maa, coø ja'a Lázaro jiiby yhädá'agät, ni coø miich yaa mbédät." ²⁷ Mänitä

mäyøøjäya'ay miänaañ: “Abraham, tunä mayhajt, huuc quex ja'a Lázaro jim maäch ndeediän. ²⁸ Mägóoxc-høch nbuhya'ay jim. Weenä Lázaro nøcxy ñäma'ay coo ja'a yhaxøøgcuhtujt hajxy ñajtshixó'owät, neby hajxy yaa min quia'a tsaaçhpøjpat.” ²⁹ Mänitä Abraham miänaañ: “Jim hajxy je'e miøødä ja'a Moisés miädia'agy møødä Diosquexy miädia'agyhajxy. Je'e hajxy quiudiünäp.” ³⁰ Mänitä mäyøøjäya'ay miänaangombä: “Abraham, tøyhajt jaduñ, pero coo ja'a ho'ogyjäya'ay jim miédsät maäch ndeedyhajxiän, mänit mäbøcypä yhaxøøgcuhtujt hajxy ñajtshixó'owät.” ³¹ Mänitä Abraham yhadsoogombä: “Pø cab hajxy quiudiuna'añ nebiä Moisés jia hanehmiän, nebiä Diosquexyhajxy jia hanehmiän, nej, je'e hajxy nøcxy ñä'a mäbøquia coo ja'a ho'ogypiä jia médsädä.”

17

¹ Mänitä Jesús ja'a jiamioød ñämaayy:

—Tsipecxpä jäya'ay hajxy xjia wi'i yajtu'udägoyya'añ. Pero pøn jaduñ jatcøøby, haxøøg jiada'añ. ²⁻³ Nägüentä hajxy mwädität. Coo pøn yø'ø pigäna'c yajtu'udägöyyät, haxøøg jaduñ jiädät. Mejor ñä'ägä mejjwyipø'owøjät molinopaanyo'xodsø'øy.

'Coo ja'a mbuhya'ay xñägädieeyó'owät, mhójap jaduñ. Y coo xñämá'awät coo mmée'xät, mmée'xäp jaduñ. ⁴ Coo juxtujc-hooc xñägädieeyó'owät tu'xøøbä, y coo juxtujc-hooc xñämá'awät coo quia'a jatcø'øwaanä jaduñ, mmée'xäp jaduñ.

⁵ Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a jiamioødhajxy:

—Højtsä mäjaa jaac móoyäc neby højts maas hoy nmäbögät.

⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo mijts häxøpy mmäbøcy hoy jia tu'lii'xiä, coo yø'ø quepychaa hajxy mnämá'awät coo nøcxy ñimiejjwyipø'øy, xquiudiünäbä mmädia'agyhajxy jaduñ.

⁷ 'Tsog jaduñ mänänañäm, coo ja'a mmoonsä tu'ug wyiimbídät camjooty, nej, jaduñ mnämá'awädä: “Min cay.” ⁸ Caj pues, cab jaduñ mnämá'awät. Jaduñ mnämá'awät: “Høøch njø'øxy hädiünäc, høøch puhbéjtäc maaçh cham गया'añ nhu'uga'añän. Mänit miich häyaa høxhaam mgáyät mhú'ugät.” ⁹ Ni mga'a Diosmó'owät coo ja'a mmädia'agy hänäjty tøø xquiudiünä. ¹⁰ Jaanä jaduñ mijtspä, coo hajxy hänäjty tøø mgudiuñ nebiatiä Dios hänäjty tøø xyhane'emiän, jaduñä Dios hajxy mnämá'awät: “Cab højts hawiinmats xmió'owät Dioscujú'uyäp. Jadhuyyä højts tøø ngudiuñ neby højts miich tøø xyhane'emiän” —nømä Jesús miänaañ.

¹¹ Tu'uyóhñbä Jesús hajxy hänäjty. Jerusalén hajxy hänäjty ñøcxy. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a Samarianaax miøødnibiaadyijän ja'a Galileanaax. ¹² Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpthuung tu'ugän. Mänitä Jesús jiojcubaadøøyyä ja'a häna'c nämajcpä ja'a haxøøgpu'uds møødpä. Pero cabä Jesús wiingón tiehñ ñämejtsä. ¹³ Mänit hajxy yaaxy:

—Jesús, Wiindsøn, højts näxúu'tsäc.

¹⁴ Coo ja'a Jesús jaduñ yhiixy, mänit miänaañ:

—Nøcx hajxy niyajcähxø'ogøø maa ja'a teedyhajxiän.

Coo hajxy wyiimbijty, mänit hajxy cøjx ñähwa'açh ja'a piu'uds. ¹⁵ Coo hajxy yhiixy coo hajxy hänäjty tøø ñähwa'açh, mänit tu'jäya'ay wyiimbijcumbä. Mänit møc yaaxy coo ja'a Dios miøjjä jiaançhä. ¹⁶ Mänitä

Jesús hoy wyiinjiicáda'agy. Høxtä mägujtscádaac naaxwiin. Mänitá Jesús Dyiosmooy. Samaria ja'a craa hánajty chooñ. ¹⁷ Mänitá Jesús miánaañ:

—Námajc ndijy hajxy tøø ñähwa'açh. Maa ja'a jiamiøødhajxy ja'a nádaaxtujcpä. ¹⁸ Jagooyä hädaa craa nidiuhm tøø wyiimbity Diospa'yaaxpä, y Samaria chooñ.

¹⁹ Mänitá Jesús ja'a craa ñämaayy:

—Tänaayyø'og, nøcxnä. Coø tøø mmäbøcy, paadiä mbu'uds tøø cho'ogy.

²⁰ Mänitá fariseos ja'a Jesús hajxy miäyajtøøyy mänaa hánajty yhabaada'añ coo ja'a Dios ja'a miäjaa hánajty yajcähxø'oga'añ. Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduhñ yaghixa'añ mänaa jaduhñ yhabaada'añ. ²¹ Cab hajxy jaduhñ miána'ana'añ: “Xiids je'e”, o “Chaads je'e.” Tøø yhabaatnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ.

²² Mänitá Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Habaadaamb jaduhñ cooçh mijts xjia wi'i yhijtägatsa'añ, høøçh ja'a Diosquexypä; pero cábøch hajxy xyhixa'añ. ²³ Mänitá cu'ughajxy miána'ana'añ cóogøch tyjy tøø ngáda'agy; pero cab hajxy mmäbøgät. ²⁴ Jaduhñhøch ngáda'aga'añ nebiä wädsucän coo xim yam tiägø'oy hajajpä. ²⁵ Pero jaançh tehñ chaächpøgäämbøch jayøjp. Cáboch jäya'ayhajxy xmiee'xa'añ ja'a hajxy jäda'ahatypä. ²⁶ Cooçh hánajty ngädaactägatsa'añ, jaduhñä jäya'ayhajxy hánajty jiatcø'owa'añ nebiä jecyjiäya'ayhajxy hánajty jiatcø'oyän mänaa ja'a Noé hánajty jyijän. ²⁷ Wi'i quiaaby wi'i yhuucp hajxy hánajty, wi'i piøjp wi'i yhuucp hajxy hánajty. Mänitá Noé tiägøøyy barcojooty. Mänitá Dios ja'a nøøgomdägoy quiejxy. Cøjx hajxy jaduhñ yho'ogy. ²⁸ Jaduhñ hajxy hánajty jiatcøøbiä mänaa ja'a Lot hánajty jyijän. Wi'i quiaaby wi'i yhuucp hajxy hánajty, wi'i jiuuby wi'i tiøø'p hajxy hánajty, wi'i ñiip hajxy hánajty, wi'i tiøjcojp hajxy hánajty. ²⁹ Coø ja'a Lot jim choñ maa ja'a Sodomacajptootiän, mänitá jøøn tiägøøyy cahbä møødá azufre. Cøjxä jäya'ayhajxy yho'ogy. ³⁰ Jaduhñä jäya'ayhajxy hánajty jiatcø'owäängombä cooçh hánajty ngädaactägatsa'añ, høøçh ja'a Diosquexypä.

³¹ Mänitxøø, pøn hánajty hijp tøjwiing, caj tiøjtägø'owät coo cøxiä wiinä yajpädsømät; jaduhyä piäyø'ogät. Y pøn hánajty hijp camjooty, caj wyiimbídät maa ja'a tiøjcän; jaduhyä tiu'ubøjtøwät. ³² Høxtahmðsä Lot tio'oxiøjc jiajty. ³³ Pønä jiugyhajt hädaa yaabä naaxwiin ja wi'i yaghoyø'owaamb, haxøøgtuum piäda'aga'añii. Pero pønä jiugyhajt nähdugaamb, hodiuum je'e ñä'ägä nøcxa'añ.

³⁴ Tøyhajt jaduhñ, mänitcoods, nämetsc hajxy hánajty mia'awa'añ tu'ugmaabejt. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmähmø'owa'añii. ³⁵ Jaduhñä to'oxiøjc-hajxy hánajty jiojtspä nämetsc. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmähmø'owa'añii. ³⁶ Jaduhñä ya'adiøjc-hajxy hánajty nämetsc tiuumbä camjooty. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmähmø'owa'añii.

³⁷ Mänitá Jesús miäyajtøøwä:

—Wiindsøn, maa jaduhñ jiada'añii.

Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tsipcøxp jaduhñ jiada'añii nébiøch chamñ nmädia'aguiän.

18

¹ Mänitä Jesús tiägøøyy yajwiingapxøøbiä coo hajxy tehngajnä Dyiospa'ya'axät, coo hajxy mänaa quia'a jootmayhädät, hoyyä Dios quia'a ja tsoj hadsówät. ² Mänit miänaañ:

—Tsøg hajxy mädiácäm. Jaduhnä jäya'ay hijty tu'ug quiuduunghaty. Cabä Dios hánajty wyiingudsähgøøy ni ja'a miägajptjäya'ay. ³ Jimä yaamgto'oxy hánajty tu'ug maa ja'a cajptän. Ja'a miädsip hánajty jia wi'i nãxø'øwø'øwaamby. Paady hánajty jabom-jabom ñøcxy maa ja'a cuduungän neby jaduñ piuhbedøøjät. ⁴ Cabä yaamgto'oxy miädia'agy hánajty ñä'ägä cudiunáañäxä. Mänitä cuduung tiägøøyy tajpä maabiä: “Cábøch pøn nwiingudsähgøøy ni ja'a Dios ni ja'a jäya'ay. ⁵ Pero cooçh yø'ø yaamgto'oxy xwyi'i yhadsipy, ngudiunáañäbøçhä miädia'agy jaduñ, nébiøch miñ xquia'a wi'i yhadsijpnät. Pø caj, jootmä'adabøch häyaa.”

⁶—Nømä cuduung miänaañ, ja'a Dios ca'a wiingudsähgøøbiä. ⁷Jaduñnä Dios ja'a yhuung piuhbedaambä, ja'a hajxy xøømdsuhm pa'yaaxpä. ⁸ Paquiä yhadsowa'añ. Pero høøçh ja'a Diosquexypä, cooçh yaa ngädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, nej, je'enä ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty miäböcyñjä.

⁹ Jimä jäya'ayhajxy hánajty näje'e, wi'i yajcumayaamb hajxy hánajty. Wyi'i piejxyp wyi'i tiehmby ja'a miägu'ughajpä hajxy hánajty. Mänitä Jesús miänaañ:

¹⁰—Tsøg hajxy mädiácäm. Jaduhnä jäya'ay metsc ñøcxy tsajtøgooty Diospa'yaaxpä. Tu'ug hánajty tiuñ fariseo, tu'ug hánajty tiuñ yajñähjuudiutpä. ¹¹ Ja'a fariseo, täna'a hánajty Dyiospa'ya'axy: “Haay Dios, Dioscujú'uyäp cooçh nguhdujt quia'a haxøøgå. Cábøch nmeech cábøch nboty, cábøçhä to'oxiøjc nmøødä wiingpä. Cábøch jaduñ njatcøøy nej yø'ø yajñähjuudiutpän. ¹² Hayúujøch naxy nhity metsc-hooc tu'ugpä semana. Nyéjpiøçhä diezmo homiänaajä.” ¹³ Jäguemjuøøbiä yajñähjuudiutpä hánajty tiäna'ay. Cab hánajty ñä'ägä tsajheeby. Jaançh tehñ jiootmayhajp hánajty je'e. Jaduhnä hánajty miäna'añ: “Haay Dios, høøçh näxúu'tsác. Nnajuøøbiøch cooçh ngubojpä cooçh ngugädieeyä.” ¹⁴ Tøyhajt jaduñ, coo ja'a yajñähjuudiutpä wyiimbijnä, tøø ja'a piojpä quiädieey hánajty yajñähwa'achíjäm ja'a Diósäm. Pero ja'a fariseo, cab jaduñ yajñähwaatsä. Pøn ja wi'i yajcumayaamb, cabä Dios quiumay. Pero pøn ca'a yajcumayaamb, je'edsä Dios jaduñ quiumaaby.

¹⁵ Mänitä pigäna'c-huunghajxy näje'e wiomejtsä maa ja'a Jesúsän, nebiä Jesús jaduñ quiunúu'xät. Coo ja'a jiamiøødhajxy jaduñ yhi-jxy, mänit hajxy tiägøøyy hojpä ja'a pigäna'c-hajxy tøø wiomeechíjábä. ¹⁶⁻¹⁷ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

—Weençh yø'ø pigäna'c-hajxy xñämiñ. Ca'a hajxy mhaducy. Yø'ø pigäna'c-hajxy, chojpiä jioothajxy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböçgät. Cab hajxy yajcumaya'añ. Pønä jioot jaduñ tsojp coo ja'a Diosmädia'agy miäböçgät, pøn ca'a yajcumayaamb, je'eds jim nøcxaamb maa ja'a Dioswi-induumän. Tøyhajt jaduñ.

¹⁸ Mänitä Jesús miäyajtøøwä ja'a copc-hajpä tu'ug:

—Wiindsón, mhoyhäna'c miich. Tiiçh ngudiúnäp nébiøch cøjxta'axiøø njugyhädät nebiä Dios jiugyhatiän.

¹⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiičh coo xñäma'ay cooč nhoyhäna'cä. Jagooyä Dios tu'ug yhooyä. 20 Mjajpy jaduhñ nebiä Dios tøø xyhanéhäm, tuhm̄ds: “Cabä to'oxiøjc wiingpä mmøødhädät; ca'a mjäya'ay-yagho'ogy; ca'a mmeečh; ca'a mhñnda'agy; mwiingudsähgø'øwäp ja'a mdaj ja'a mdeedy.”

21 Mänitä copc-hajpä miänaañ:

—Ngudiúumbiøch jaduhñ. Chúucnøch jaduhñ nmädsöhndaacy ja'a winmahñdy hoybä.

22 Mänitä Jesús miänaañ:

—Jadu'tu'uyyä mga'a yajpedyii. Cøx toog mäduhñtiä mmøødä; mänitä häyoobäya'ay mnä'ä mó'owät. Coö jaduhñ mgudiúnät, mänit jim mdägø'øwät tsajpootyp. Hoorä, høøch padu'ubøjcäc.

23 Mänitä craa jiootmabiøjcy, je'eguiøxpä coö hänajty jiaančh tehñ miäyøøjä. 24 Coö ja'a Jesús yhiijy coö ja'a craa hänajty tøø jiootmabiøcy, mänit miänaañ:

—Jaančh tehñ chip jaduhñ coö ja'a mäyøøjäya'ayhajxy jim tiägø'øwät Dioswiinduum. 25 Maas paquiä ja'a camello ñaxó'øwät ja'a xuhñdyjutjooty quejee ja'a mäyøøjäya'ayhajxy jim tiägø'øwät Dioswiinduum.

26 Mänitä jäya'ayhajxy miänaañ, ja'a hajxy hänajty jim mämädoonaabiä:

—Pønäda'a jim nä'ä tägø'øwäp Dioswiinduum.

27 Mänitä Jesús miänaañgombä:

—Mädyii ja'a jäya'ayhajxy quia'a jadaamby, Dios mabøcypä jadaamb.

28 Mänitä Pedro miänaañ:

—Tøøds højts ngøxy najtshixø'øy mäduhñtiä højts hijty nmøødä, neby højts miičh hoy nbanøcxät.

29 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ, pønä tiøjc najtshixø'øwaamb, o ja'a tiaj ja'a tieedy, o ja'a piuhya'ay, o ja'a yhuung ja'a tio'oxy, ja'a Diosmädia'agyquiøxpä, 30 piaadaamby ja'a maas hoybä ja'a maas weenbä hädaa yaabä naaxwiin. Y coö hänajty tøø yho'nä, mänit hänajty cøjxta'axiøø jiuigyhada'añ nebiä Dios jiuigyhatiän.

31 Mänitä Jesús ja'a jiamiøød hawiing wioonøcxy ja'a nämajmetspä. Mänit miänaañ:

—Yam hajxy nnøcxäm Jerusalén. Jímhøch njada'añ nhabeta'añ nébiøchä Diosquexyhajxy jecy xmiädiaaquiän, høøch ja'a Diosquexypä. 32 Xquiø'ødägø'øwáambøch ja'a teedywiindsønhaajxy ja'a jäguembäya'ayhajxy. Xñäxi'igáambøch hajxy. Xwyiinwoonáambøch hajxy. Xwyiingutsujø'øwáambøch hajxy. 33 Xwiobho'ogáambøch hajxy. Mänitøch hajxy xyagho'ogaañnä. Y cudägøøgxøøjøch njujyipiøga'añ.

34 Cabä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty ñä'ägä wiinjuø'øy nebiä Jesús hänajty miädia'agy. Tsip hänajty miädia'agy.

35 Coö ja'a Jesushajxy hänajty tøø miäwiingoonnä maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Jericó, jimä wiindspä hänajty tu'ug yhäña'ay tu'haam. Xädø'øñ hänajty yujwaamby. 36 Coö miädooyy coö jäya'ay hänajty may wyl'i ñaxy, mänit yajtøoyy tii jajtäp. 37 Mänitä yhawáañäxä coö ja'a Jesús hänajty ñaxy, ja'a Nazaret-tsohmbä. 38 Mänitä wiindspä yaaxy:

—Jesús, miičhä David xyhaphajp xyhoc-hajp. Høøch hii näxúu'tsäc.

39 Ja'a hajxy hänajty jiaac najxpä, mänit hajxy yhojy coö yhamónät. Pero maas møc jaduhñ jiaac yaaxy:

—Miičhä David xyhaphajp xyhoc-hajp. Høøch hii näxúu'tsäc.

40 Mänitá Jesús tiánaaxiøjpy. Mänit miänaañ:

—Yajmets yøø wiindspä yaa.

Coo ja'a mähdiojc yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, mänitá Jesús ja'a wiindspä miäyajtøøyy:

41 —Nébioch miich nbuhbédat.

Mänitá mähdiojc yhadsooyy:

—Wiindsón, høøch hii yaghixó'cäc.

42 Mänitá Jesús miänaañ:

—Tøø jadhun mhijxø'øgy coo tøø mmäbøcy.

43 Mänitiä ja'a wiindspä jiaanč hijxø'cy. Mänitá Jesús piadu'ubøjcy. Mänit tiägøøyy mänaambä coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä. Ja'a jäya'ayhajxy jadhun híxábä, jadhun hajxy miänaambä nägøxiä coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä.

19

1 Mänitá Jesús quiajptägøøyy Jericó. Mänit ñajxy cajptooty. 2 Jimä mäyøøjäya'ay hänajty tu'ug ja'a xøhjäpá Zaqueo. Wiindsón hänajty tiuumby maa ja'a yajnähjuudiutpähaxiän. 3 Ja'a Zaqueo, jia wi'i yhixaambiä Jesús hänajty, pero cab hänajty hoy yhixa'añ je'eguiøxpä coo hänajty jiaanč tehñ ñaaxypä, møødä jäya'ayhajxy hänajty jiaanč tehñ miayyá. 4 Mänit päyø'øguiä ñøcxy maa ja'a Jesús hänajty ñaxø'owa'añän. Mänit piejty quepyquiøxp, nebiä Jesús jadhun hoy yhíxät. 5 Coo ja'a Jesús jim ñajxy, mänit yuughee'py maa ja'a Zaqueo hänajty yhäña'ayän. Mänitá Jesús miänaañ:

—Zaqueo, tsógämäts, mänácäts, mejtsta'agáambøch jim maa miich mdøjcän.

6 Mänitiä ja'a Zaqueo miänajcy. Mänitá Jesús hoy yajtøjtägø'øy jootcujc. 7 Coo ja'a cu'ug jadhun yhiixy, mänit hajxy tiägøøyy mänaambä cooc jadhun quia'a hoyyá coo ja'a Jesús jim miejstá'agät maa ja'a cubo-ppäya'ay cugädieejäya'ay tiøjcän. 8 Mänitá Zaqueo tiänaayø'cy. Mänitá Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, huuc mäadow, mäduhñtiøch nmøødä, cúpc-høchä häyoobäya'ay nnä'a mo'owa'añ. Pønjätyhøch tøø nmämeech høhnda'agymiädia'agyhaam, mädaaxcjadúhñtiøch nyajwiimbida'añ.

9 Mänitá Jesús miänaañ:

—Jädá'ajøchä piojpä quiädieeyhajxy nyajnähwa'adsaanä hädaa tøgootypä, je'eguiøxpä coo yhAbraham yhap yhocä hädaa craabä, hoy jia nä'a yajnähjuudi'u'dy. 10 Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, høøch ja'a Diosquexypä, nébiochä jäya'ay piojpä quiädieeyhajxy jadhun nyajnähwá'adsät. Jadúhñhøch njoot chocy.

11 Mäwiingóonbä Jesúshajxy hänajty Jerusalén. Miädóowäbä cu'ugä Jesús miädia'agy hänajty. Jadhun hajxy hänajty miäna'añ cooc hänajty tøø yhabaatnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänajty yajcähxø'øga'añ. 12 Paadiä Jesús tiägøøyy mädiaacpä:

—Jadhunä mäyøøhänä'c hänajty tu'ug. Nøcxaamb hänajty jäguemnaax coo hänajty mio'owa'añii møjtuunng maa ja'a yhamdsoo cajptän. Mänit hänajty wyiimbida'añ. 13 Coo hänajty tiu'ubøga'añ, mänitá mioonsä ja'a majcpä miøjyaaxy. Mänitá maxiädø'øn hajxy nägøxiä yajcø'ødägøøyyä. Mänitá mäyøøjäya'ay miänaañ: “Mäduhñtiøch jäguem nhida'añ, myajmayø'owäp hädaa xädø'øn hajxy.” Mänitá craa tiu'ubøjcy. 14 Jaanč

tehm̄ xiøøghájtábä craa jim̄ maa ja'a yhamdsoo cajptän. Mänitá cu'ugä capxy quiejxy coo hajxy hánajty quia'a tsoy coo ja'a craa jim̄ quiopc-hádät maa ja'a quiajpthajxiän. ¹⁵ Coo ja'a craa hánajty tøø tiuungwiingpøjnä, mänit wyiimbijnä maa ja'a quiajptän. Mänitá mioonsä miøjyaaxy ja'a xädø'øñ hajxy hánajty tøø yajcø'ødägø'øyijjäbä. Yajtøwaambiä craa hánajty mäduhñjaty hajxy hánajty tøø yajmayø'øy. ¹⁶ Mänit tu'ug miejch. Mänit miänaañ: "Wiindsøn, majcjaduhñtiä ja'a mxädø'øñ tøø miayø'øy." ¹⁷ Mänitá craa yhadsooyy: "Jaançh tehm̄ yhoy miich tøø mgudiuñ. Wéeñtiøch miich hijty tøø nyajcø'ødägø'øy. Coo hoy tøø mgudiuñ, páadyhøch miich nyajnáhdijy coo mgopc-hádät maa yø'ø majcpä cajptän." ¹⁸ Mänitá wiingpä miejtspä. Mänit miänaañ: "Wiindsøn, mägoøxcjaduhñtiä ja'a mxädø'øñ tøø miayø'øy." ¹⁹ Mänitá craa yhadsóogombä: "Jim̄ miich mgopc-hada'añ maa ja'a mägoøxpä cajptän." ²⁰ Mänitá wiingpä jiaac mejtspä. Mänit miänaañ: "Wiindsøn, chaadsä mxädø'øñ. Paayyäjóotyhøch hijty nyaghity. ²¹ Miiçhhøch hijty ndsähgøøby je'leguiøxpä coo miich mjootmøjjä, coo miich myajpädø'øgy maa hijty tøø mga'a päda'aguiän." ²² Mänitá mäyøøhänäc miänaañ: "Caj miich hoy tøø mgudiuñ. Hamdsoo miich mmäna'añ cooch njootmøjjä, cooch nyajpädø'øgy maach hijty tøø nga'a päda'aguiän. ²³ Jim̄høch nxädø'øñ häxøpy tøø xpiädaacä maa ja'a bancon, neby jaduñ cu miayøøyy, mäduhñtiøch hoy jäguem tøø nwädity." ²⁴ Mänitá craa ja'a jäya'ay ñämaayy ja'a hajxy hánajty jiiy tanaabiä: "Pøjcä yø'ø craa yø'ø xädø'øñ. Mo'ow yø'ø craa ja'a xädø'øñ majcjaduhñtiä tøø yajmayø'øyäbä." ²⁵ Mänit hajxy yhadsooyy: "Wiindsøn, tisän, ximä xädø'øñ may miøødäbä." ²⁶ Mänitá mäyøøhänäc yhadsooyy: "Høøch jaduñ mänaamb; pøn may møød, maas may mio'owa'añii. Pero pøn weeñtiä møød, pøgåanaxäp cøxiä mäduhñtiä miøødä. ²⁷ Y ja'a nmädsiphøchhajxy, ja'a høøch hajxy xxiøøghajpä, yajmín hajxy yaa; yagho'og hajxy yaa maach nwiinduumän" —nømä Jesús miänaañ.

²⁸ Mänitá Jesúshajxy tiu'ubøjcombä. Jerusalén hajxy hánajty ñøcxy. ²⁹ Mäwiingomb hajxy hánajty maa ja'a cajpt hánajty metsc xiøhatiän Betfagé møødä Betania, mäwiingón maa ja'a tuñ hánajty xiøhatiän Olivos. Mänitá Jesús ja'a jiamioød metsc ³⁰ ñämaayy:

—Nøcxø'øg hajxy jim̄ maa yø'ø cajptän. Jim̄ cajtpa'a ja'a burrohuung hajxy tu'ug mbaada'añ cuxoch. Cahnä pøn ñä'ägä yaghäñaabityñä.

Mmäguejø'øwäp hajxy; mänit hajxy yaa mmäminät. ³¹ Coo pøn xmiäyajtøwät tii ja'a burro hajxy coo mmäguejø'øy, mänit hajxy mhadsówät cooch høøch jaduñ nmäna'añ.

³² Mänitá burro hajxy hoy jiaançh paady nebiä Jesús hánajty tøø miäna'añän. ³³ Jimä burro hajxy hánajty miäguejø'øy, mänit hajxy ñämaayy ja'a cuburrohajxy:

—Tii yø'ø burro hajxy coo mmäguejø'øy.

³⁴ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Højts nwiindsøn jaduñ mänaamb.

³⁵ Mänitá burro hajxy yajnøcxy maa ja'a Jesúsän. Mänitá wyit hajxy piädaacy burronähgøxp. Mänitá Jesús hajxy yajpejty burronähgøxp.

³⁶ Mänitá cu'ugä wyit hajxy tiägøøyy najtswidsøøbiä tu'haam maa ja'a Jesús hánajty ñaxø'owa'añän. ³⁷ Olivostuñmøjcä tu'u hánajty ñaxø'øy. Coo hajxy miejtsnä maa ja'a wiinmäcän, mänitá Jesús jiamioødhajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä je'leguiøxpä coo hajxy hánajty

xioonda'agy. Nämayyá Jesús jiamiøødhajxy hánajty. Jaduhñ hajxy hánajty ya'axy coo ja'a Dios miøjjá jiaančhá, coo hajxy hánajty tøø yhixy ja'a hoy-yagjuøøñájatypá ja'a Jesús hánajty tøø yajcáhxo'øguiábá:

³⁸ —Møj jaančh hádaa gobierná; Diosquexy hádaaduhñ. Møj jaančhá Dios jim tsajpootypá; ween hajxy jim xioonda'agy —nøm hajxy hánajty ya'axy.

³⁹ Jimä fariseoshajxy hánajty näje'e piadána'ay. Mänitá Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, mhójäp yø'ø mjamiøødhajxy.

⁴⁰ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Hóyhøch yø'ø häna'c cu nja hoj, cab häna'c häyaa ñä'ä hamóombät; maas møc hajxy ñä'ägä yá'axät.

⁴¹ Coo ja'a Jesús hánajty jim miedsaanná Jerusalén, coo jaduhñ ñäheebøøyy, mänit tiägøøyy jøøbiä. ⁴² Mänit miänaañ:

—Yø'ø Jerusalénpäya'ayhajxy, cooçh hajxy cu xchojcy, jootcuç hajxy häxøpy yhyty. Tøø yhabaady coo ja'a cu'ughajxy cu jiootcugøøyy. Pero cab hajxy wyiinjuø'øwa'añ. Cábøch hajxy xchoga'añ xmiee'xa'añ.

⁴³ Haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ. Medsaambä miädsiphajxy. Mänit hajxy jiuhguraajø'øwa'añii piquiä. ⁴⁴ Cab hajxy yajmäjäda'aga'añii. Yagho'ogáanäp hajxy jaduhñ. Mänitá quiajpthajxy quiuhdägoyya'añ. Paady hajxy jaduhñ jiada'añ yhabeta'añ cooçh hajxy jaduhñ xquia'a tsoga'añ.

⁴⁵ Coo ja'a Jesús miehç cajpooty, mänit tiägøøyy tsajtøgooty. Mänit tiägøøyy høxquejxpädsøømbä pønjaty jii by juuby too'p. ⁴⁶ Mänit miänaañ:

—Jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Jue'eçh ndøjc hajxy xwiáanät cooçh hajxy jii by xpia'yá'axät.” Ja'a Dios jaduhñ mänaañ. Pero mijts, jaduhñ hajxy mwa'añ meedsøhñdy.

⁴⁷ Najxpäxøø ja'a Jesús hánajty jii by yajnähixø'øyy tsajtøgooty. Pero ja'a teedywiindsønñhajxy møødä ley-yajnähixøøbiähajxy, quiojyquiapxytiuumbay hajxy hánajty nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät, møødä cu'ugwiindsønñhajxy. ⁴⁸ Pero cab hajxy hánajty ñajuø'øyy neby hajxy jiatcø'øwät je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug ja'a Jesús miädia'agy hajxy hánajty jiaančh tehñ miämädoonaayyá.

20

¹ Jiibiä Jesús ja'a cu'ug ja'a Diosmädia'agy hánajty yajnähixø'øyy tsajtøgooty, mänitá Jesús ñämejtsä ja'a teedywiindsønñhajxy møødä ley-yajnähixøøbiähajxy møødä copc-hajpähajxy. ² Mänit hajxy miänaañ:

—Pønä cuhdujt tøø xmio'oy coo ja'a cu'ug tøø mhøxquejxpädsømy tsajtøgooty, y coo tøø mdägø'øyy yajnähixøøbiä.

³ Mänitá Jesús miänaañ:

—Chaads mijts nmäyajtøwaambä. Mhadsówäp hajxy jaduhñ. ⁴ Coo ja'a Juan hijty wiädity mäyajnäbejpä, pøn jaduhñ quejx, Dios tøgä jäya'ayä.

Cab hajxy ñä'ä hadsooyy. ⁵ Mänit hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä:

—Neby hajxy nnä'ä hadsöwämät; coo hajxy nmänáanämät coo ja'a Dios quiejxy, mänit yhadsowa'añ: “Tii hajxy coo mga'a mæbøjcä.”

⁶ Y coo hajxy nmänáanämät coo jäya'ay quiejxy, mänitá cu'ug hajxy xquiuhgä'tsämät. Hiç, haagä mänaamb hajxy jaduhñ coo ja'a Juan tøø quiexyijäm ja'a Dios.

7 Mänit hajxy yhadsooyy coo hajxy quia'a najuø'oy pønä Juan quejx mäyajnäbejpä.

8 Mänitä Jesús miänaañ:

—Ni høøch nga'a nägapxa'añ pønhoch ja'a cuhdujt tøø xmio'oy.

9 Mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøoyy møødmädiaacpä:

—Jaduhnä jäya'ay tsaatypcam piädaacy maa ja'a ñaaxän. Mänit yhadoo'tujcy. Mänit tiu'ubøjcy. Jáguem ñøcxy. Jegaamb hänäjty jim.

10 Coo ja'a tsaatypcuc yhabaaty, mänitä mioonsä tu'ug quiejxy coo ja'a tsaatypcam piuhmo'owóøjät. Mänitä mioonsä quioxhó'cäxä. Caj tii yajmäwiimbijtä. 11 Mänitä mioonsä tu'ug quiejxcumbä. Jaduhnä mähdiojc quioxhó'cägombä. Haxøøgjaty jaduhñ ñämaayy. Ni je'e tii quia'a mooyy. 12 Mänitä wiingpä jiaac quéjxcombä. Nähdsäbit cuhdsäbit ja'a mähdiojc piädäcänä.

13 Mänitä cudsatypcam miänaañnä: “Nébiøch nnä'ä jatcó'øwät. Tøøch cham nnajuø'oy. Hädaa nhúunghöch, njaančh tehñ chójpiøch njaančh tehñ pia'häyøobiøch hädaa. Nhuuc quéxyhöch hädaa. Coo yhöxcabóøjät, wehñdä wyiingudsähgø'øwóøjät.” Mänitä yhuung quiejxy. 14 Coo yhöxcajpä, mänit hajxy tiägøoyy ñiñämäyabä, ja'a tsaatypcam hajxy hänäjty hajoodiujpä: “Ja'a cudsatypcam yhuung yø'ø. Coo yø'ø tieedy jaduhñ yhö'ogät, yø'ø mähmø'øwaamb cudsatypcam. Tsøg hajxy yaghó'cäm neby hajxy jaduhñ nmämähmøøyyämät.” 15 Mänitä cudsatypcam yhuung yhöxwijtspädsøømäxä. Mänit hajxy yagho'cy.

Mänitä Jesús yajtøoyy:

—Nebiä cudsatypcam jiatcø'øwa'añ coo yhuung yaghó'cäxä. 16 Nøcxaamb yagho'tägatsa'añ ja'a yhuung tøø yaghó'cäxäbä. Mänitä wiinghäna'c ja'a tsaatypcam yaghajoodiuga'añ.

Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy miänaañ:

—Ni ja'a Dios jaduhñ quia'a mäná'anät.

17 Mänitä Jesús ja'a cu'ug wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Nej mijts ja'a Diosmädia'agy myajmädia'agytiägø'oy coo miäna'añ:

Ja'a tsaa mädyii ja'a tøjcojpä hajxy quia'a nä'ägä cumaayy, je'e nä'ägä tuuñdsohn.

(Jesús hamdsoo niñänøømä nebiä tsaajän je'eguiøxpä coo hänäjty quia'a tsocy quia'a mee'xyíjäm ja'a cu'ug. Pero mo'owáañäbä Jesús hänäjty møjtuuñg.)

18 Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Pøn jaduhñ cá'awäp yø'ø tsaanähgøxp, tägøyyäp jaduhñ. Y coo pøn ñähgahbedóøjät yø'ø tsaa, tägøyyäp je'ebä.

19 Mänitä ja'a Jesús jia madsaanä ja'a teedywiindsøn'hajxy møødä ley-yajnähixøøbiähajxy. Ñajuøøby hajxy hänäjty coo hajxy hänäjty tøø miädia'agyii. Pero cabä Jesús ñä'ä majtsä je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hänäjty chähgø'oyíjäm ja'a teedywiindsøn'hajxy. 20 Mänitä häna'c hajxy yajnähdijy coo hajxy ñibiäda'agóøjät nebiä hoyhäna'cän. Nøcxäp hajxy miädoy nebiaty ja'a Jesús hänäjty miädia'aga'añ. Coo ja'a Jesús quiapxtägøyyät, mänit hajxy ñäxø'øwø'øwa'añ maa ja'a gobernadorän. 21 Mänitä Jesús hajxy miäyajtøoyy:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coo miichä tøyhajt myajnähixø'oy ja'a Diosmädia'agy. Hopiønä miich mmøødmädia'agy; y caj miich pøn mmøjpäda'agy, hoy pøn møjtuuñg jia møødä. 22 Højtsä tøyhajt móoyyác.

Coo højtsä gobiernä hänajty xyagjuuy xyajmo'ona'añ, nej, hoyyäda'a jaduñ coo højts njúyädä.

²³ Pero ñajuøøbiä Jesús hänajty coo hänajty jia yajcapxtägoyya'añii. Mänit miänaañ:

—Tiich hajxy coo xjia wi'li jiojcapxø'owa'añ. ²⁴ Høøchä xädø'øñ tu'ug yaghjúxäc. Pøñ yhajahñaxy yø'øduñ, pøñ xiøø yø'øduñ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä.

²⁵ Mänitä Jesús miänáangombä:

—Pues, mmó'owäp ja'a gobiernä hajxy tijaty yø'ø jie'ehajpy. Y mmó'owäbä Dios hajxy tijaty yø'ø jie'ehajpy.

²⁶ Cabä Jesús hajxy hänajty hoy yajcapxtägoyya'añ cu'ughagujc. Yagjuøøyy hajxy jaduñ coo hoy yhadsooyy. Y cab hajxy waamb miänaañnä.

²⁷ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a saduceoshajxy näje'e, ja'a hajxy jaduñ mänaambä cooc tyjy ni pøñ quia'a juypioğa'añ. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

²⁸ —Wiindsøn, jaduñdsä Moisés jecy quiujahy, cooc ja'a ya'adiøjc hänajty tu'ug tøø yho'ogy, y cooc ja'a yaamgto'oxy ja'a huung quia'a møødä, mänitägä quiapy wyiingpøgät, nébiägä yhuung jaduñ miähmø'owät ja'a piuhya'aguiøxpä. ²⁹ Jaduñnä häna'c-hajxy hänajty, näjxutjyc tu'que'ex. Ja'a craa møjpä, mänit jia pøjcy. Mänit yho'cy. Nitu'ugtä yhuung quia'a mähmøøyy. ³⁰ Mänitä jioðsømy ja'a yaamgto'oxy jia wiingpøjcombä. Mänit je'e yho'combä. Nitu'ugtä yhuung quia'a mähmøøbiä. ³¹ Mänitä yaamgto'oxy ja'a quiapy jia wiingpøjcombä jatu'ug. Jaanä jaduñ yho'combä. Nägøxiä ja'a yaamgto'oxy ja'a quiapy jia møøðtsänaayy ja'a näjxutjypä; cøjx hajxy yho'ogy, y ni pøñ yhuung quia'a mähmøøyy. ³² Mänitä yaamgto'oxy jiaag ho'pä. ³³ Hoorä, coo hajxy hänajty tøø juypiojñä, pøñä to'oxiøjc tøyhajt møøðtsäna'awaamb ja'a näjxutjypä, jim tsajpootyp.

³⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hädaa yaabä naaxwiin, pøjp huucp ja'a jäya'ayhajxy yaa. ³⁵ Pero pønjaty juypioğaamb, pønjaty nøcxaamb tsajpootyp, cab hajxy jim piøgaannä yhu'ugaannä. ³⁶ Cab hajxy mänaa yho'tägatsaannä. Coo hajxy hänajty tøø juypiojñä, jaduñ hajxy miähmø'owaannä nebiä Dioshuungän, nebiä Diosmoonsän. ³⁷ Hamdsoo ja'a Moisés hajxy xyajnähiøøyyäm coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy juypioğa'añ, jiiby maa jaduñ myiñän coo ja'a hujtshuung hänajty tioy tu'ug. Jaduñ jiiby myiimbä coo ja'a Dios wyiingudsähgø'oyijäm ja'a Abraham møødä Isaac møødä Jacob. ³⁸ Cabä Dios wyiingudsähgø'oyijäm ja'a ho'ogypiähajxy. Ja'a jucyjiäya'ayhajxy, je'eds hajxy jaduñ wiingudsähgøøby ja'a Dios.

³⁹ Mänitä ley-yajnähiøøbiähajxy näje'e miänaañ:

—Wiindsøn, yajxon miich jaduñ mmädia'agy.

⁴⁰ Cabä Jesús hajxy waamb ñämaañä je'eguiøxpä coo hajxy hänajty chähgøøñä.

⁴¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy coo mmäna'añ cooc ja'a David yhuunghaty ja'a Diosquexy.

⁴² Hamdsoo ja'a David miänaañ maa ja'a Salmos quiujahyyän:

Mänitøchä Dios ja'a nwiindsøn xñämaayyä:

“Yaads min häña'aw nhahooguiø'øháampiøch,

43 hõxtä cóonõchä mmädsip tõõ nga'a yajmäjädáacäm.”

44 Coo ja'a David ja'a Diosquexy hamdsoo ñämaayy “wiindsón”, nébiäts jadhun ñä'a huunghádät.

45 Jimä cu'ughajxy hánajty nägõxiä miämádoona'ay, mänitá Jesús ñämaayy ja'a jiamioõdhajxy:

46 —Ca'a yõ'õ ley-yajnáhixõõbiä miädia'agy hajxy mmäbõjcä. Yoñwitmõõd hajxy wyi'i wiädity je'eguiõxpä coo hajxy wyi'i yajcumaya'añ. Jadhunä jioothajxy jia tsoy coo hajxy jim wyiingudsähgõ'õwõõjät halaplaaz. Jiiby hajxy yhäña'awa'añ maa ja'a häñaabiejt yajxonjatypän jiiby tsajtõgooty, chaads jim maa ja'a xõõ jiadyiijän. 47 Y piõjcäbä yaamgto'oxy ja'a tiõjc hajxy. Wi'i yajcumayaamb hajxy, paady hajxy wyi'i Dyiospa'ya'axy jejcyjiaty. Hanaxiä hajxy chaächtiuna'añii.

21

1 Tsajtõgootiä Jesús hánajty, mänitá mäyõõjäya'ay yhiixy coo xädõ'õñ hajxy hánajty quiuyoxõ'õy. 2 Mänitá yaamgto'oxy tu'ug yhiixpä ja'a jaanč tehñ yhäyobä. Jagooyyä xädõ'õñhuung hánajty miõõdá metsc. Je'eduhñ cõjx yecy. 3 Mänitá Jesús miänaañ:

—Tõyhajt jadhun, maas may hädaa yaamgto'oxy häyobä ja'a xädõ'õñ tõõ quiuyoxõ'õy quejee yõ'õ mäyõõjäya'ayhajxy. 4 Yõ'õ mäyõõjäya'ayhajxy, je'e hajxy quiuyoxõõyy mäduhñtiä hajxy tõõ yajcunaxy. Pero hädaa yaamgto'oxy, je'e cõjx quiuyoxõ'õy mäduhñtiä hijty ñägaya'añ.

5 Jiibiä jäya'ayhajxy hánajty näje'e tsajtõgooty. Jadhun hajxy hánajty miädia'agy coo ja'a tsaajaanč tehñ yajxonjatiä, coo hajxy tõgooty yajxon jiaanč tehñ yhiixy nebiatiä jäya'ayhajxy hánajty tõõ piäda'aguian. Mänitá Jesús miänaañ:

6 —Habaadaamb jadhun coo hädaa tsajtõjc jyida'añ cõxiä.

7 Mänitá Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, mänaa jadhun jiada'añii. Tii hijxtahnd jadhun naxaamb coo hánajty tõõ yhabaatnä.

8 Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Mniyajcopcõ'õwõõjöp hajxy, cab hajxy myajwiinhõõnät. Nämäy hajxy wiädita'añ. Jadhun hajxy miäna'ana'añ: “Hõõchä Dios tõõ xquiexy”, y “Tõõ yhabaatnä.” Pero cab hajxy mmäbõgät. 9 Coo hajxy jadhun mmädoyhádät coo tsip piädõ'õga'añ, cab hajxy mdsähgõ'õwät. Jayõjpä tsip jiada'añii, cahnä hánajty yhabaadyñä.

10 Mänitá Jesús jiaac mänaañ:

—Nimiädsibõ'õwáanäbä wiingcajtjaty. 11 Mõc hujx jiädita'añ. Jadáanäbä yuuxõõ mõõdá pa'am wiinduhmyhagajpt. Y jimä hochähgõõñäjatypä quiähxõ'õga'añ tsajtwiing.

12 'Pero cahnä hánajty yhabaadyñä, xmiadsaamb mijts ja'a jäya'ayhajxy. Xyajnõcxaamb hajxy maa ja'a tsajtõjcän. Jiiby hajxy xñäxõ'õwõ'õwa'añ. Xchumaamb hajxy jadhun. Xyajnõcxaamb hajxy maa ja'a gobiernäwiinduumhajxiän. Ja'a hõõchcõxpä hajxy xhaächtiuna'añ. 13 Coo hajxy jadhun mjádät mhabétät, mänitõch hajxy xmiädiá'agät. 14 Wiinjuõ'õw hajxy jadhun. Cab hajxy jäguemiä mwinnmahñdyhádät waambaty hajxy mhadsówät. 15 Hõõch mijts nbuhbedaamby. Nmo'owáambiõch mijts ja'a wiinmahñdy nebiä

mmädsip hajxy mga'a yajmäjädá'agät. ¹⁶ Høxtä xñähdugaambä mdeedy hajxy mөөдä mbuhya'ayhajxy mөөдä mjujy mmägu'ughajxy mөөдä mmägu'ughajpähajxy. Näjë'eyyäm mijts häna'c xyagho'oga'añ. ¹⁷ Nägøxiä hajxy xxiøghada'añ maa ja'a hөөчhcxpän. ¹⁸ Hoy hajxy cøxypänejiä cu mja jat cu mja habet, tsipcøxp hajxy hodium mnөcxa'añ. ¹⁹ Coo hajxy hamuumdu'joot mmee'xtúgät, mdägø'øwäp hajxy jim tsajpootyp.

²⁰ 'Coo hajxy mhíxät coo ja'a Jerusaléncajpt hñajty tөө jiuhibgø'øyíjäm ja'a miädsip, mänit hajxy mnajuø'owät coo hñajty tөө yhabaatnä coo Jerusalén quiuhdägoyya'añ. ²¹ Pønjaty hñajty yaa hijp Judeanaaxooty, tsipcøxp hajxy piäyø'ogät, nõcxäp hajxy jim maa ja'a tunän. Pønjaty hñajty yaa hijp Jerusaléncajptooty, tsipcøxp hajxy yaa chöonät. Pønjaty hñajty hijp camjooty, cab hajxy ñөcxtägätsät quiajptootyhajxy. ²² Jaanč tehм чаачhpøgaambä jäya'ayhajxy nägø'ø nädecypiä. Jadáanäp jaduhñ nebiaty jii by myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo jiada'añii. ²³ Jaanč tehм чаачhpøgaambä to'oxiøjc-hajxy hñajty, ja'a hajxy hñajty moxtsa'amhjäp, ja'a hajxy hñajty maaxhuungmөөdpä. Hoyhoyyä jäya'ayhajxy yaa чаачhpøga'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaanč tehм yajcumädwáanäp hajxy jaduhñ. ²⁴ Näjë'e hajxy yho'oga'añ coo ja'a tsip jiada'añii. Näjë'e hajxy miadsa'añii. Mänit hajxy yajnөcxa'añii wiinduhmyhagajpt. Minaambä jäguemjäya'ay ja'a Jerusaléncajpt hajxy yajma'ada'añ, høxtä coonä yhabétät coo ja'a cuhdujt hajxy piøjcäxät coo hajxy jaduhñ quia'a jatcöñät.

²⁵ 'Cähxø'øgaambä hijxtahnd maa ja'a xøøjän, maa ja'a po'ojän, maa ja'a madsa'ajän. Pädsø'øgaambä mejy; jäditaamb jaduhñ. Paadiä cu'ughajxy chähgø'øwa'añ wiinduhmyhagajpt. ²⁶ Wiinmahñtiägoyyaambä jäya'ayhajxy coo hočhähgøøñä yaa jiada'añii hädaa yaabä naaxwiin. Tsäyuyyaambä xөө чаadsä po'o чаadsä madsa'a. ²⁷ Mänitөч ngädaactägatsa'añ joc-hagujc, hөөч ja'a Diosquexypä. Hajäjjäbөч ngäda'aga'añ mäjaamөөd. Xyhixáambөчhä jäya'ayhajxy. ²⁸ Coo jaduhñ jiadøøjät, mänit hajxy mjootcugø'owät. Mänit hajxy mbädsøma'añ hawa'adstuum.

²⁹ Mänitä Jesús miánáanğombä:

—Høxtahmдsä quepychaa, ³⁰ coo hajxy mhixy coo wiamy, mnajuøøby hajxy coo pioodtägøøñä. ³¹ Jaduhñ mäwínäts je'e coo ja'a hijxtahnd hajxy mhijtsöonät, mnajuø'owäp hajxy jaduhñ coo yhabaatnä coo Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

³² 'Coo jaduhñ yhabáadät nébiөч chamñ nmädia'aguiän, cahnä jäya'ayhajxy hñajty quiøxy ho'ogyñä ja'a hajxy jäda'ahatypä. Tøyhajt jaduhñ. ³³ Tägoyyaambä tsajtwiing mөөдä naaxwiin, pero tøjiaadaamb nébiөч chamñ nmädia'aguiän.

³⁴⁻³⁵ 'Mniyajcopcø'owøøjäp hajxy. Cab hajxy mnajuø'øy mänájөч ngädaactägatsa'añ. Paady hajxy hoy mhídät. Cab hajxy mhu'ug cab hajxy mjøø'xät. Cab hajxy tii mhadsógät hädaa yaabä naaxwiin. Pønjaty jaduhñ ca'a cudiumb, haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ, høxtä hoy hajxy maa cu jia tsäna'aw. ³⁶ Nähix hahixø'ø hajxy mhídät. Homiánaajä hajxy mDiospa'yá'axät neby hajxy haxøøg mga'a jat mga'a habétät, nébiөч hajxy hoy xwyiingudsähgø'owät, hөөч ja'a Diosquexypä.

³⁷ Xөөmbaadiä Jesús hñajty yajnähixø'øy tsajtøgooty. Coodspaady hñajty wiädity maa ja'a tun xiøhatiän Olivos. ³⁸ Jopyñä ja'a jäya'ayhajxy

hänajty quiøxy hamugøøy tsajtøgooty coo ja'a Jesús miädia'agy hajxy hänajty wyi'i yhamädoowhidaanä.

22

¹ Tøø ja'a pascuaxøø hänajty miäwiingoonnä mänaa ja'a tsajcaagy hajxy hänajty quiayyän ja'a cajpä tsooy miøødäbä. ² Jia wi'i xyiictaacyy jia wyi'i miädiaactaacyy ja'a teedywiindsøn hajxy hänajty møøddä ley-yajnahixøøbiähajxy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. Pero chähgøøbiä cu'ug hajxy hänajty.

³ Mänitä Judas Iscariote ja'a Satanás jioottägøøyy quioptägøøyyä. Jesús jiamioød hänajty je'e tu'ug maa ja'a nämajmetspän. ⁴ Mänitä Judas ja'a teedywiindsøn hoy miøødmädia'agy møøddä møjhjäpä hajxy maa ja'a tsajtøjcän. Je'e yajmøødmädiac nebiä Jesús yajcø'ødägø'owät. ⁵ Mänitä teedywiindsøn hajxy xioondaacy. Mänitä Judas hajxy ñämaayy coo xädø'øn hajxy mio'owa'añ. ⁶ Mänitä Judas ñähadsooy. Mänit tiägøøyy wi-inmahñdyhjäpä nebiä Jesús yajcø'ødägø'owa'añ, mänaa ja'a cu'ughajxy hänajty quia'a jaty mayyän.

⁷ Mänitä pascuaxøø yhabaatnä mänaa ja'a tsajcaagy hajxy quiayyän, ja'a cajpä tsooy miøødäbä. Yoixypä meeghuung hajxy hänajty ja'a pascuaxøøjooty. ⁸ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a Pedro møøddä Juan:

—Nøcx ja'a tsuugay hajxy yaghoyø'ow. Tøø yhabaady coo hajxy ndsuugayáañäm ja'a pascuaxøøgøxpä.

⁹ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Maa højts nyaghoyø'owät.

¹⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hajxy mgajptägø'owät, mbaadaambiä jäya'ay hajxy tu'ug majtcón. Mbanøcxäp hajxy maa tiøjtägø'owa'añän. ¹¹ Mänitä cudøjc hajxy mnämä'awät: “Højts nWiindsøn tøø xquiexy coo højts miich nmäyajtøwät maa hawa'adspä jii maa højts ndsuugáyät ja'a pascuaxøøgøxpä.” ¹² Mänitä hawa'adspä hajxy xmio'owa'añ cruundä jim cøxp. Tøø hajxy hänajty hoy yajxøn yaghoyø'oy. Jimä tsuugay hajxy myaghoyø'owät.

¹³ Mänit hajxy hoy piady nebiatiä Jesús hänajty tøø miäna'añän. Mänitä tsuugay hajxy yaghoyøøyy ja'a pascuaxøøgøxpä.

¹⁴ Coo yhabaatnä, mänitä Jesúshajxy yhäñaaguiädaacy meexäwiinduum møøddä jiamioødhajxy. ¹⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cooch nho'ogaannä, jootcújc-høch nnijäwø'oyii cooch mijts nmøødtsuugaya'añ ja'a pascuaxøøgøxpä. ¹⁶ Cábøch mijts nmøødtsuugaadiägatsa'añ høxtä coonä yhabaadät mänaa ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añän. Tøyhajt jaduñ.

¹⁷ Mänitä Jesús ja'a vaso tu'ug quionø'cy vinomøød. Mänitä Dioscujú'uyäp yejcy. Mänit miänaañ:

—Huucmuc hajxy hädaa nägøxiä. ¹⁸ Cábøchä vino nhuuctägatsa'añ høxtä coonä yhabaadät coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ.

¹⁹ Mänitä Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mänitä Dioscujú'uyäp yéjcombä. Mänitä tsajcaagy qyijwa'xy. Mänitä jiamioød miooyy. Mänit miänaañ:

—Høøch nni'x ngopc hädaa. Ja'a mijtsçøxpøch nniñähduga'añii cooch mijts nnähho'tu'uda'añ. Naaghóoc-høch mijts xjahmiejtsta'agy, jaduñnä tsajcaagy hajxy mgáyät.

Coo hajxy quiaabiädøøyy, mänitä Jesús ja'a vaso quionø'cy, ja'a hänajty vinomøødpä. Mänit miänaañ:

20 —Hädaa vino, hijxtahnd jaduhn miähmø'owa'añ nébiøch nnø'ty nyaghäyowa'añän cooçh mijts nnähho'tu'uda'añ.

21 'Pero ja'a craa xyegaambøçhä, yaaçh jaduhn xmiøødhäña'ay maa hädaa meexän. 22 Tsipcøxpøch nho'oga'añ nébiøçhä Dios tøø xya-jnähdijjän, høøçh ja'a Diosquexypä. Pero ja'a craa xyegaambä, maas haxøøg jiada'añ yhabeta'añ.

23 Mänitä Jesús jiamiøødhajxy tiägøøyy nimiäyajtøøwäbä hamiñ haxøpy pønä Jesús yegaamb.

24 Mänit hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä pøn møjtuung mo'owáanäp.

25 Mänitä Jesús miänaañ:

—Hädaa hajxy yaa gobiernähajpä hädaa yaabä naaxwiin, nä'a hanehm̄b hajxy. Tsipcøxpä cu'ughajxy quiudiuñ neby hajxy yhane'emyijjän. 26 Pero mijts, cab hajxy mnibiäda'agøøjät nebiä gobiernän. Pøn møjtuung møød maa mijtsän, ween ñibiäda'agyii nebiä tuung møj ca'a møødpän. Pøn hanehm̄b maa mijtsän, ween ñibiäda'agyii nebiä moonsän. 27 Pøn møjtuung møød, ja'a craa caabiä, tøgä craa mäyjaabiä. Ja'a craa caabiä, je'eds møjtuung møød. Pero høøçh mijts nyajcaaby, hóyhøch møjtuung nja møødä.

28 'Tøøçh mijts xmiøødyo'oy xmiøødnaxy tsip xex. 29 Páadyhøch mijts møjtuung nmo'owa'añ, nébiøch nDeedy tøø xmiø'oyän, 30 neby hajxy jim mgay mhú'ugät maaçh nmeexäwiinduumän maaçh ngobiernähada'añän, nebiä hoyhäñaabiejt hajxy myaghäña'awø'owät mänaa ja'a judíos hajxy mhane'ema'añän, ja'a nämajmetsc-hagajptä.

31 Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Simón, Simón, mniyajcopcø'owøøjäp. Tøøçhä Satanás cuhdujt xjia mäyujwa'añ coo mijts xyajtu'udägöyyät. 32 Pero tøøçhä Dios nmänuu'xta'agy ja'a miicçcøxpä nébiøch miicçh nmädia'agy homiänaajä xmiäbøjät. Coö miicçh hänajty tøø mwiiinmahñdymejtsnä, mjood-capxmøcpøgäp ja'a mjamiøødtøjc neby hajxy jaduhn quia'a tu'udägöyyät.

33 Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Homiaajøch miicçh nbanøçxät, hoy jia pujxtøgootiä. Høxtä näguipxy jaduhn nmøødhø'ogät.

34 Mänitä Jesús miänaañ:

—Pedro, cham̄ nnäma'ay, cahnä tseej hänajty ya'axyñä, tøø miicçh hänajty tægøøghooc mnijjogapxyii cooçh tyjy xquia'a hixiä.

35 Mänitä Jesús miäyajtøøyy ja'a jiamiøødhajxy:

—Cooçh mijts nguejxy Diosmädia'agy-yajwa'xpä, mänitøch mijts nnämaayy coo hajxy tii mga'a wähátät, ni xuummy, ni xädø'øñhidøhñdy, ni cø'øg. Y tii hajxy myajmaajiajt.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ni tii.

36 Mänitä Jesús miänaañ:

—Pero chaaçh nmänaannä coo xuummy hajxy mwähátät møødä xädø'øñhidøhñdy. Pøn espada ca'a møød, weenä wyit tioogy nebiä espada jiüyät. 37 Tsipcøxp tiøjiada'añ neby jim myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän ja'a høøçhcøxpä: “Ca'awiindøyhäna'c jaduhn tyijjä.” Cøxiä jaduhn tiøjiada'añ neby jim myiñän cujaay ja'a høøçhcøxpä.

38 Mänit hajxy miänaañ:

—Chaa højts espada metsc nmøødä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mädøyyä jaduñ.

³⁹ Mänitá Jesús tiu'ubøjcy. Mänit ñøcxy maa ja'a Olivostunän neby hánajty ñä'ägä cuhdujthatiän. Quipxiä jiamiødhajxy pianøcxy. ⁴⁰ Coó hajxy jim miejch, mänitá Jesús miänaañ:

—Tsögä Dios hajxy pa'yáaxäm; jaduñ hajxy mga'a tu'udägóyyät.

⁴¹ Mänitá Jesús ñøcxy jäguemjuøøby nidiuhñ Diospa'yaaxpä. Mänit jyjicádaacy. ⁴² Mänit miänaañ:

—Teedy, coó miich jaduñ mmäná'anät, cábøch hádaa tsaachpä peenä nmánáxät. Pero ca'a yhøøch nguhtujtä nyaghidaamby; miich mguhtujt hidaamb.

⁴³ Mänitá Diosmoonsä tu'ug ñäguexxtøø'xy. Tsajpootyp hánajty chooñ. Ja'a Jesús ja'a májaa hoy mio'oy. ⁴⁴ Jaanç tehñ chaachpøjpä Jesús hánajty. Mänitá Dios miänuu'xtaacy nägøø nädecypiä. Mänit xiäbitnøø tiägøøyy ta'xpä naaxwiin nebiä nø'tiän.

⁴⁵ Coó ja'a Jesús Dyiospa'yaaxpádøøyy, mänit tiänaayyø'cy. Mänitá jiamiødhajxy hoy yhixøø'oy. Haagä maab hajxy hánajty je'eguiøxpä coó hajxy hánajty jiaanç tehñ jiootmayhaty. ⁴⁶ Mänitá Jesús miänaañ:

—Tii hajxy coó mwi'i mia'ay. Pädøøg hajxy. MDiospa'yá'axäp hajxy; jaduñ hajxy mga'a tu'udägóyyät.

⁴⁷ Jimnä ja'a Jesús hánajty miädia'agyñä, mänitá cu'ug miejch. Ja'a Judas hánajty copc-hajp maa ja'a cu'ughajxiän. Je'e ja'a Jesús hánajty tøø jiamiødhaty maa ja'a nämajmetspähajxiän. ⁴⁸ Mänitá Jesús hoy chu'xy. Mänitá Jesús miänaañ:

—Judas, nej, tsu'xyháamhøch miich xyega'añä, høøch ja'a Diosquexypä.

⁴⁹ Mänitá Jesús jiamiødhajxy miänaañ:

—Wiindsón, nej, pädøøgäp højts espadahaamä.

⁵⁰ Mänitá Jesús jiamiøød tu'ug tiaatspujxtuuty ja'a teedywiindsón mioonsä. Ja'a hahooybä taatsc ñäbujx. ⁵¹ Mänitá Jesús miänaañ:

—Ween hajxy yhity. Ween tiuhnä.

Mänitá Jesús ja'a craa tiaatsc piädaacä. Tsooc je'e. ⁵² Mänitá Jesús ñämaayy ja'a teedywiindsønñhajxy, møødä tsajtøjwiindsønñhajxy, møødä møjtøjc-hajxy, ja'a Jesús hajxy hánajty yajpädøøgaambä:

—Nej, mée'tspøch hajxy jaduñ xtyijjiä coó espada coó wojpt hajxy mmäbädøøguiä. ⁵³ Cooch mijts hijty nmøødhity tsajtøgooty najxpäxøø, cábøch mijts hijty nej xtiuñ. Pero tøø yhabaatnä cooch mijts xmiädsät ja'a haxøøgpä miäjaagøxpä.

⁵⁴ Mänitá Jesús hajxy miajch. Mänit hajxy yajnøcxy maa ja'a teedywiindsønñ tiøjcän. Jäguemjuøøbiä Pedro hánajty piayo'oy. ⁵⁵ Mänitá soldado jøøn hajxy tiägøøyy yajmøjjøøbiä jim tøba'amhaguyc. Mänit hajxy yhøxtaacy piquiä jøømba'axaambä. Mänitá Pedro piahøxtaacpä. ⁵⁶ Mänitá to'oxymoonsä ja'a Pedro yhijxy coó jii by piahäñaaabiä. Mänit miänaañ:

—Yøø mixy, ja'a Jesús jiamiøød yøø.

⁵⁷ Mänitá Pedro ñijjogapxä:

—Pi'muuxy, cábøchä Jesús nhixiä.

⁵⁸ Mänitá Pedro yhøxcájpägombä wiinghäna'c. Mänit ñämaayyä:

—Miich mjamiøød je'e, tuhñds.

Mänitá Pedro yhadsooyy:

—Joom, caj tiøyyä.

⁵⁹ Tøø hánajty tu'horä yhity, mänitá Pedro ñänøømä:

—Tøyhajt jaduħn coo ja'a Jesús jiamiøød yø'ø. Galilea yø'ø craa chohmbä.

⁶⁰ Mänitä Pedro miänaañ:

—Joom, pätiidä miich jaduħn mnä'ä mädiaacypy.

Tuunä Pedro jaduħn ñä'ä mänaañ, mänitiä ja'a tseey jiaančh yaaxy.

⁶¹ Mänitä Jesús ja'a Pedro miøjhee'py. Mänitä Pedro cøjx jiahmiech waambaty hānajt tøø ñāma'ayijām ja'a Jesús: “Cahnä tseey hānajt ya'axyñä, tøø miich hānajt tægøøghooc mnijjøgapxyii cøogøch tyjy xquia'a hixiä.” ⁶² Mänitä Pedro wyiimbijnä. Mänit hoyhoy jiøøyy.

⁶³ Mänitä Jesús tiägøøyyä näxlicäbä näyáaxäbä ja'a hāna'c-hajxy hānajt hadānaabiä. Mänit tiägøøyyä wobhó'cäbä. ⁶⁴ Mänit hajxy wyiinguxod-søøyy. Mänit hajxy wyiinguwobøøyy. Mänitä Jesús ñāmaayyä:

—Najuø'øw pøn tøø xwiopy.

⁶⁵ Jaančh tehñ yhaxøøgjatiä Jesús ñāmaayyä.

⁶⁶ Coo jiobøøyy, mänitä judiøshajxy yhamugøøyy, møødä møjtøjc-hajxy, møødä teedywiindsønħajxy, møødä ley-yajñāhixøøbiāħajxy. Mänitä Jesús hajxy yajnøcxy maa junta hajxy hānajt yagjadyiijän. Mänit hajxy miāyajtøøyy:

⁶⁷ —Højtsä tøyhajt móoyyāc, nej, miich Dios tøø xquiexiä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hóyhøch jaduħn cu nja mäna'an, cábøch mijts häyaa xñä'ä mábøjcäbät. ⁶⁸ Y cooħ mijts waambaty nmäyajtøwät, cábøch hajxy xyhadsówät, ni cábøch hajxy xyhøxmádsät. ⁶⁹ Tøø yhabaatnä cooħ jim nnøcxaannä maa ja'a Diosän, ja'a møjcuħdujtmøødpä. Jimħøch nøcxy nhāña'awa'añ maa ja'a yhahooyhaampiän, høøch ja'a Diosquexypä.

⁷⁰ Mänit hajxy wyi'i miāyajtøøyy:

—Nej, miichä Dios xyHuunghajpä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduħn nej mijts mmāna'añän.

⁷¹ Mänit hajxy miänaañ:

—Tii testigo hajxy nnä'ä jaac wāanāmät. Hamdsoo hajxy tøø nmädóowām coo hamdsoo tøø ñimiädia'agyii.

23

¹ Mänit hajxy nägøxiä tiānaayyø'cy. Mänitä Jesús hajxy yajnøcxy maa ja'a Pilato wyiinduumän. ² Mänit hajxy tiägøøyy nähwaambejpä:

—Jim hädaa craa ja'a cu'ug hijty wyi'i quiapxhiñ. Nøm hijty miāna'añ coo højtsä gobiernä xädø'øñ nga'a mó'owät ja'a jim tsānaabiä Roma. Jaduħn hijty miānaambä cooc tyjy ja'a Dios tøø quiexyii gobiernāhajpä.

³ Mänitä Pilato ja'a Jesús miāyajtøøyy:

—Nej, jaduħn miich mnibiäda'agyii nebiä gobiernän maa hädaa judiøscájptänä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduħn nej miich mmāna'añän.

⁴ Mänitä Pilato ñāmaayy ja'a teedywiindsønħajxy møødä cu'ug:

—Cábøch hädaa craa nhixy coo tii pojpä quia'a møødä.

⁵ Mänit hajxy tehngajnä wyi'i ya'axy:

—Høħnda'agymiädia'agyhaam yø'ø craa yajnāhixø'øy ja'a Judeabä-jäya'ayhajxy. Jim yajtsoħndaacy Galilea. Yaa tøø miech. Jaduħn yaa jiatcøøbiä.

6 Coo ja'a Pilato jaduħn miädooyy, mänit yajtøoyy pø jimä Jesús jiaanč tsooñ Galilea. 7 Coo ja'a Pilato yhawáanäxä cooc ja'a Jesús jim chooñ, mänitä Pilato ja'a Jesús quiejxy maa ja'a Herodes wyiinduuman. Hix, gobernador ja'a Herodes hánajty jim tiuumby Galilea. Tøø hánajty quioody Jerusalén xøøhjäp. 8 Coo ja'a Herodes ja'a Jesús yhijsy, mänit jiootcugøoyy je'eguiøxpä coo hánajty jia wi'i yhixa'añ. Tøø hánajty miädooyhaty coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hánajty tøø yajcähxø'ogy. Jaduħnä Herodes hánajty jia wi'i yhixa'añ coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäbä yajcähxø'ögät. 9 Mänitä Herodes ja'a Jesús madiu'u jia wi'i miäyajtøoyy, pero cabä Jesús nã'ägä hadsooyy. 10 Tehngajnä ja'a Jesús hánajty ñähwaambedyijäm ja'a teedywiindsønħajxy møødä ley-yajnahixøøbiähajxy. 11 Mänitä Herodes ja'a Jesús hajxy tiägøoyy näxiicpä näyaaxpä møødä soldadoħajxy. Mänitä wit hajxy yajpägøoyy yajxonbä nebiä rey wyitän. Mänitä Herodes ja'a Jesús quiejxwiimbijty maa ja'a Pilatän. 12 Mänitxøø ja'a Pilato ja'a Herodes miøødnimiägu'ughajpøjcä. Nimiädsiphájtäp hajxy hánajty.

13 Mänitä Pilato yaaxmujcy ja'a teedywiindsønħajxy møødä copc-hajpähajxy møødä cu'ughajxy. 14 Mänit miánaañ:

—Mijtsħøch hádaa craa tøø xyajnämeh. Mmänaamb mijts jaduħn coo ja'a cu'ug hijty quiapxhiñ. Tøøch nja yajmäyach maa mijts mwiinduumħajxiän, y tøø hajxy mhixy mmädoy coo ja'a pojpä quia'a møødä nej mijts tøø mja nähwaambetiän. 15 Ni ja'a Herodes quia'a mäna'añ coo ja'a pojpä miøødä, paady tøø quiejxwiimbity. Tøø hajxy mhixy coo ja'a pojpä quia'a møødä. Paady, cábøch nyajyagho'oga'añii. 16 Jayøjphøch nyajcumädowa'añ, mänitøch nhøxmadsaanä.

17 Jaduħn hajxy hánajty quiuhdujthaty coo ja'a tsumyjiäya'ay hajxy hánajty tu'ug yhøxmach ja'a pascuaxøøjooty. 18 Mänit hajxy nägøxiä yaaxy:

—Ca'a yø'ø craa mhøxmach. Jue'e mhøxmádsäp ja'a craa Barrabášhajpä.

19 Paadiä Barrabás hánajty tøø chumyii coo ja'a tsip hánajty tøø yajpädø'ogy cajptooty, møød coo hánajty tøø miäjäya'ay-yagho'ogy. 20 Jia wi'i yhøxmadsaamby ja'a Pilato ja'a Jesús hánajty. Jaduħnä cu'ug jia nämáaguiombä. 21 Mänitä cu'ughajxy maas møc jiaac yaaxy:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp, möjpahbet hajxy cruzcøxp.

22 Miädägøøghoocpä ja'a Pilato jia mänánaangombä:

—Pero nébiämäts jaduħn tøø jiatcø'oy. Cabä pojpä tii miøødä. Nébiøch nyajyagho'ogøøjät. Nyajcumädowáambiøch. Mänitøch nhøxmadsaanä.

23 Pero tehngajnä hajxy jiaanč tehñ ya'axy coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp. Jaduħndsä teedywiindsønħajxy yaaxpä. Mäjädaac hajxy jaduħn neby hajxy hánajty miána'añ. 24 Mänitä Pilato miánaañnä coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp. 25 Mänit Barrabás yhøxmajch, ja'a cu'ughajxy hánajty tøø yajnahdijjiäbä, ja'a hánajty tøø chumyijjäbä je'eguiøxpä coo tsip hánajty tøø yajpädø'ogy, møød coo hánajty tøø miäjäya'ay-yagho'ogy. Mänitä Pilato yhanehmy coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp.

26 Jimä soldado ja'a Jesús hajxy hánajty yajnøcxy maa hajxy hánajty miøjpahbedä'añ. Mänitä jäya'ay hajxy tu'ug miajch, ja'a xøhjäpä Simón, ja'a Cirenetsøhmä. Camjootiä Simón hánajty tøø yhoy. Mänitä cruz hadsip yajtsømdubøjcä. Høxhaamä cruz miäyohy.

27 Jaanč tehñ ñämajc hajxy hánajty pianøcxy møødä to'oxiøjc-hajxy. Jøøyyäp yáaxäbä to'oxiøjc-hajxy hánajty ñøcxy. Jootmayhajp hajxy hánajty

ja'a Jesús cōxpä. ²⁸ Mänitä Jesús ja'a to'oxiōjc-hajxy miōjhee'ppejty ja'a hajxy tsohm̄bä Jerusalén. Mänit hajxy ñämaayyā:

—Ca'ačh hajxy xñäjä'ōy. Mijts hamdsoo mniñäjä'ōwōjöp mōōdä mhunghajxy. ²⁹ Habaadaamb jaduhñ coo ja'a jäya'ayhajxy miäna'ana'añ: “Jootcujcä to'oxiōjc-hajxy yhity ja'a yhuung ca'a hijpä.” ³⁰ Mänitä jäya'ay ja'a tuñ hajxy ñäma'awa'añ: “Hōjts nähgabhéjtäc, hōjts yú'tsác.” ³¹ Xchaächtiunáambōch ja'a jäya'ayhajxy, hóyhōčhä pojpä cädieey nga'a ja mōōdä. Maas hanaxiä mijts mjada'añ mhabeta'añ.

³² Metscä mee'tspädōjc ja'a Jesús hānajty quipxy nōcxy miōōdmōjpahbede'añii. ³³ Coo hajxy jim̄ miejch maa hānajty xiōhatiän “Maa ja'a Ho'ogyjiäya'aguiopc Nähgädä'aguiän”, mänitä Jesús miōjpahbejtä cruzcōxp mōōdä mee'tspädōjc, tu'ug hanajtyhaamby, tu'ug hahooyhaamby. ³⁴ Jim̄nä ja'a Jesús hānajty miōjpahbedyiinä, mänit miänaañ:

—Teedy, mee'x yō'ō hāna'c-hajxy; cab hajxy ñajuō'ōy tii hajxy jaduhñ coo jiatcō'ōy.

Mänitä soldado ja'a Jesús wyit hajxy tiägōōy yajnguiuhäyō'cäbä. ³⁵ Jim̄ä cu'ughajxy hānajty miähee'pna'ay mōōdä tuuñgmōōdpähajxy. Jim̄ä Jesús hajxy hānajty wyi'i ñäxi'igy:

—Yajñähwaachp yō'ō craa hijty wiinghāna'c. Ween hamdsoo yajniñähwa'ačhii pō tōy jaduhñ Dyioshuungä, pō tōy jaduhñ Dyiosquexiä.

³⁶ Jaanä jaduhñä soldadohajxy wyi'i ñäxiicpä. Mänitä Jesús vinagre yaghuucä. ³⁷ Mänit ñämaayyā:

—Pō tōy miičhä judiōshajxy xquiobiernähaty, hamdsoods yajniñähwa'adsōō.

³⁸ Mänitä soldado pu'uyhuung hajxy jim̄ yujpahy cruzcuhduum. Tägōōgtu'u hayuuc hānajty miōōdä cujaay: “Hädaadsä judiōshajxy guio-biernähajpy.” Griego haam hānajty quiujaayä, mōōdä latínhaam, mōōdä hebreohaam.

³⁹ Mänitä mee'tspä tu'ug miänaañ, ja'a hānajty tōō miōjpahbéjtäbä cruzcōxp:

—Pō tōyyä Dios tōō xquiexy, hamdsoods yajniñähwa'adsōō, y yajñähwáatsägäts hōjtspä —nōmä Jesús ñämaayyā.

⁴⁰⁻⁴¹ Mänitä craa yhojjä jiamioōd:

—Nej, cájtämä Dios mwiingudsähgō'ōyä. Paady hōjts ngumadōwāañäm coo tōō ngädiéhyyäm. Pero hädaa craa, caj nej tōō jiatcō'ōy.

⁴² Mänitä Jesús ñämaayyā:

—Jesús, hōōčh xjiahmiédspä coo miičh hānajty mdägō'ōwa'añ gobiernähajpä.

⁴³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tōyhajt jaduhñ nnäma'ay, jädá'ajōch miičh jim̄ xmiōdhada'añ tsajpootyp.

⁴⁴ Cujyxiōō hānajty je'e, mänit wyiingoodsōōy wiinduhmyhagajpt. Tägōōghorä yhiyty wiingoods. ⁴⁵ Cabä xōō hānajty maa ñä'ä hañ. Mänitä tsajtōjc-hadōōdiuc quiōō'tswa'xy cujjiä. ⁴⁶ Mänitä Jesús yaaxy:

—Teedy, hōōčh miičh njoot njuōhñdy nyajcō'ōdägō'ōwaamby.

Jagoo jaduhñ jiaac mänaannä, mänitiä yho'nä.

⁴⁷ Mänitä soldadowiindsōñ yhiyxu nebiä Jesús jiajtiän. Mänit jia mänaañ coo ja'a Dios miōjjä jiaančhä, coo ja'a Jesús ja'a pojpä hijty quia'a mōōdä.

48 Coo ja'a cu'ughajxy yhihxy nebiä Jesús jiajtiän, mänit hajxy wyiimbijnä jootmayhajtäp. 49 Jimä Jesús miägu'ughajpähajxy hänajty tiäna'ay jäguemjuøby møødä to'oxiøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty jim tøø piadsóoñäbä Galilea. Yhihxy hajxy je'ebä nebiä Jesús jiajtiän.

50 Jimä hojiäya'ay hänajty tu'ug ja'a xøhajpä José. Arimatea hänajty chooñ jim Judeanaaxooty. Møjtuuñg hänajty miøød maa ja'a judioscajptän. 51 Pero cab jaduñ piamänaañ coo ja'a Jesús cu yagho'cä. Jiøbhijxyp hänajty je'e coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. 52 Mänitä José ja'a Pilato ja'a cuhdujt hoy miäyujwa'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ay yajmännácät cruzcøxp. 53 Coo ja'a cuhdujt jaduñ miooyyä, mänit yajmännajcy. Mänitä poobwit yajnäbhijty. Mänit hoy yajnaaxtägø'øy maa ja'a tsaajutän ja'a naamhädiüñäbä. 54 Mänacyxiøø hänajty je'e mänaa ja'a Jesús ñaaxtägø'øyän. Viernes hänajty je'e. Hadsuujøøñäp hänajty; ja'a poo'xxiøø hänajty habäatnäp.

55 Ja'a to'oxiøjc-hajxy, ja'a Jesús hajxy hänajty tøø piadsóoñäbä Galilea, mänitä Jesús hajxy hoy yhihxy maa hänajty tøø ñaaxtägø'øyän. 56 Coo hajxy wyiimbijty, mänitä pa'agxuu'pähón hajxy hoy jiuuy. Mänit hajxy pioo'xnä ja'a poo'xxiøøjooty neby hajxy hänajty quiuhdujthatiän.

24

1 Näxøøjopiä to'oxiøjc-hajxy ñøcxtägajch maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'øyän møødä jiamiøødhajxy wiingpä. Pa'agxuu'pähóngón hajxy ñøcxy ja'a hajxy hänajty tøø jiuuyäbä. 2 Coo hajxy jim miejch, mänit hajxy yhihxy coo ja'a tsaajut hänajty tøø yhawa'açh. 3 Mänit hajxy jiiby tiägøøyy. Cab hajxy jiiby pøn piaaty. 4 Mänit hajxy chähgøøyy. Cab hajxy hänajty ñajuø'øy neby hajxy jiatcø'øwät. Mänit hajxy yhihxy coo ja'a jäya'ay hajxy hänajty metsc miøødtäna'ay. Yajxonjatiä wyithajxy hänajty. Høxtä haambä wyithajxy hänajty. 5 Mänitä to'oxiøjc-hajxy ñaaxcooyy je'leguiøxpä coo hajxy hänajty chähgø'øy. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Tii ja'a Jesús hajxy yaa coo mhøxta'ay maa ja'a ho'ogyjiäya'ayhagujcän. 6 Cab je'e yaajän. Tøø jiuuypiøjnä. Nej, cab hajxy mjahmiechä neby hajxy jiiby tøø xyajmøødmädia'aguiän Galilea. 7 Nømä Jesús ja'a Diosquexypä hajxy xyhawaanä cooc hijty quiø'ødägø'øwa'añii ja'a cubojpäya'ay ja'a cugädieejäya'ay, cooc hijty miøjpahbedäañii cruzcøxp, cooc cudägøøgxøø hijty jiuuypiøga'añ.

8 Mänit hajxy jiaançh jahmiejtsnä neby hajxy hänajty tøø ñäma'ayijän Jesúsäm. 9 Mänit hajxy wyiimbijnä. Mänitä jiamiøød hajxy hoy yhawaanä ja'a nämajtu'ugpä møødä nämaybä. 10 Ja'a to'oxiøjc ja'a mädia'agy hajxy mäméjtsäbä, jue'e hajxy hänajty näje'e xiøhaty María Magdalatsohmä, møødä Juana, møødä María ja'a Jacobo tiaj. 11 Pero cabä to'oxiøjc ja'a miädia'agyhajxy miäböjcäxä ja'a Jesús jiamiøødhajxy. Nebiä cuhhiimbä-mädia'aguiän hajxy jaduñ miädooyy.

12 Pero ja'a Pedro, miäböjc je'e. Päyø'øguiä ñøcxy maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'øyän. Coo jiiby quiuwoodsøyy, mänitä poobwit yhihxy coo wiingtuum yhijnä. Mänit wyiimbijnä. Yagjuøyy jaduñ neby hänajty tøø jiadyijän.

13 Mänitxøøbä ja'a Jesús jiamiøødhajxy hänajty metsc ñøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Emaús. Majtu'ugkilómetro hänajty jäguemä maa ja'a Jerusaléncajptän. 14 Mädiäcäp hajxy hänajty tiu'uyo'oy tijaty tøø jiadyii.

15 Mänit hajxy wyiingumedsøøyyä ja'a Jesús. Mänit hajxy miøødtu'ubøjcy.

16 Hoy hajxy jia hijxy, cab hajxy yhøxcajpy. 17 Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy mmädiaacy. Tii hajxy coo mdajy coo mmay.

18 Tu'jäya'ay hänajty xiøhaty Cleofas. Mänit yhadsooyy:

—Hopiønä ñajuø'oy tii jim tøø jiadyii Jerusalén jada'a xøøbä. Nej, miich nidiuhm mga'a najuøøby tii jim tøø jiadyiijä, hoy miich jim tøø mja hijpä.

19-20 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tii jaduhn tøø jiadyii.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Jesús tøø yagho'ogyii cruzøxp. Ja'a teedywiindsøn'hajxy yejc møød højts ngopc-hajpä. Diosquexy hijty wiädity. Hoy-yagjuøøñäjatypä hijty yajcähxø'py. Hoy hijty miädia'agy ja'a Diosøxpä cu'ughagujc.

21 Jaduhñ højts njoot hijty chocy coo ja'a Jesús ja'a gobiernä Rómaba ja'a quiuhdujt cu piøjcä nebiä gobiernä yaa quia'a hanéhmnät maa højts ngajptän, højts judíosjäya'ayhajxy. Maaxtøjcy mädägøøy jaduhñ yagho'cä.

22 Haamiän ja'a to'oxiøjc-hajxy näje'e yhooyy maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'oyän. 23 Pero cábac hajxy piaaty. Mänitägä Diosmoonsä hajxy metsc yhiijy ja'a tsajpootypä-tsohmä. Mänitac hajxy yhawáañäxä cooc ja'a Jesús hänajty tøø jiuypiojnä. Hoy-yagjuøøñä højts hajxy xyajmøødmäiaacy. 24 Mänit højts njamiøødhajxy hoy yhiixpä. Jadúhñac hajxy piaatpä nebiä to'oxiøjc-hajxy hänajty tøø ñägapxiän. Ni jé'egädsä Jesús hajxy quia'a hijxy.

25 Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cab hajxy mnä'ägä wiinjuø'oyä, cab hajxy mnä'ägä mabøquiä nebiä Diosquexyhajxy jecy miänaañän. 26 Tsipcøxpä Diosquexy chaachpøga'añ coo hänajty jim ñøcxaanñä tsajpootyp.

27 Mänit tiägøøyy yajwiingapxøøbiä ja'a Diosmädia'agy majaty miädia'agyijän. Jim quiapxtsohñ maa ja'a Moisés hänajty tøø quiujaayän. Cøjx quiapxy mäduhñtiä ja'a Diosquexyhajxy quiujahyän.

28 Cooc hajxy jim miehch Emaús, mänitä Jesús miänaañ cooc jiaac yo'oya'añ. 29 Mänit hajxy ñämaayho'cy:

—Huuc mähmø'ow yaa maa højtsän. Tøø chuujøøñä. Coodsøøñäp jaduhñ.

Mänitä Jesús jiaanč mähmøøyy. Mänit hajxy tiøjtägøøyy. 30 Mänit hajxy yhäñaaguiädaacy meexäwiinduum. Mänitä Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mänitä Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitä tsajcaagy qyijwa'xy. Mänitä jiamiøød miooyy. 31 Mänitnats hajxy yhøxcajpnä. Mänitä Jesús yhadägoyyøøñä. 32 Mänit tu'jäya'ay miänaañ:

—Wiinghøch hijty nniijäwø'yii tu'haambejpä coo ja'a Diosmädia'agy xyajmøødmädiäacäm.

33 Mänitiä hajxy wyiimbijnä, ñøcxtägajch Jerusalén. Mänitä jiamiøød hajxy hoy piaady maa hajxy hänajty tøø yhamugø'oyän, ja'a nämajtu'ugpä møød hajxy nämaybä. 34 Mänit hajxy nämetspä ñämaayyä:

—Tøyhajt jaduhñ coo ja'a nWiindsøn'hájtäm tøø jiuypiojcy. Ja'a Simón jaduhñ tøø yhiijy.

35 Mänit hajxy je'e ñägäxpä cooc ja'a Jesús hajxy tøø piaady tu'haam. Mänitac hajxy yhøxcajpnä coogä Jesús ja'a tsajcaagy qyijwa'xy.

36 Jiiby hajxy hänajty miädia'agyñä, mänitä Jesús ñäguehxtøø'xy maa hajxy hänajty yhäña'ayän. Mänit yajpoo'xy ja'a jiamiøødhajxy. 37 Mänit

hajxy jiaanč teh̄m chähgøøyy. Háañmä tyijy hajxy nämejtsä. ³⁸ Mänitā Jesús miänaañ:

—Tii hajxy coo mwi'i chähgø'øy. Tiič hajxy coo xquia'a høxcapy. ³⁹ Høxtáhmdsøch hádaa ngø'ø, høxtáhmdsøch hádaa ndecy. Høøčh je'e Jesús. Høøčh hajxy nähdóñäc. Cabä háañmä ni'x copc miøødä nébiøch høøčh nmøødän.

⁴⁰ Mänitā Jesús ja'a quiø'ødiecy yaghijxy ja'a jiamiøødhajxy. ⁴¹ Pero cab hajxy hamuumdu'joot ñä'ägä mæbøjcy. Xoonäacp hajxy hånajty møød hajxy hånajty yagjuø'øy. Mänitā Jesús miänaañ:

—Tii hajxy jii mmøød cooçh ngáyät.

⁴² Mänitā hacxtsa'ay hajxy miooyy møødä møjtsiinjøødy. ⁴³ Mänitā Jesús quioonäsooyy. Mänit quiaayy maa ja'a wyiinduumhajxiän. ⁴⁴ Mänit miänaañ:

—Nébiøch tøø njatiän, tøøds hajxy hijty nhawáañäm mänaa hajxy quipxy tøø nhjätäm. Tøjiajt jaduhñ ja'a høøçhcøxpä neby jii by myiñän cujaay maa ja'a Moisés miädia'aguiän, chaads jii by maa ja'a Sálmosän, chaads jii by maa ja'a librän ja'a Diosquexyhajxy jecy jiáhyyäbä.

⁴⁵ Mänitā Diosmädia'agy quiapxtøøyy:

⁴⁶ —Jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän cooc ja'a Diosquexy tsipcøxp yho'oga'añ, y cooc cudägøøgxøø jiiuypiøjtägatsa'añ, ⁴⁷ y cooc miädia'aga'añii wiinduhmyhagajpt. Yaa Jerusalén miädiaactsoona'añii. Jaduhñä cu'ughajxy jajwiingapxø'øwa'añii coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtsixø'øwät. Mänit hajxy jajnähwa'adsa'añii ja'a piojpä quiädieey hajxy. ⁴⁸ Hamdsoo hajxy tøø mhixy tøø mmädoy nébiøch cham̄ nmädia'aguiän. ⁴⁹ Nyajnäguexáambiøch mijts ja'a Dioshespíritu ja'a nDéedyhøch tøø xyajwiinwaanø'øyäbä cooçh mijts nmó'owät. Jim̄ choona'añ tsajpootyp. Yaa hajxy mmähmó'owät Jerusalén høxtä coonä ja'a Dioshespíritu hajxy hånajty tøø xñägäda'agy.

⁵⁰ Mänitā Jesús miøødcajptpädsøømy ja'a jiamiøødhajxy. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt xiøhatiän Betania. Mänitā Jesús ja'a quiø'ø chajxajy. Mänitā Dioscujú'uyäp yecy ja'a jiamiøødcøxpähajxy.

⁵¹ Mänit hajxy ñähguécänä. Mänitā Jesús jim̄ ñøcxy tsajpootyp. ⁵² Mänitā Jesús hajxy wyiingudsähgøøyy. Mänit hajxy wyiimbijnä jaanč teh̄m jiootcujc. Mänit hajxy ñøcxy Jerusalén. ⁵³ Jabom̄-jabom̄ hajxy hånajty ñøcxy tsajtøgooty. Nøcxy hajxy hånajty quiapxy miädia'agy coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä. Amén.

San Juan

¹ Ja'a Dioshuung, je'e hajxy xyajnáhixóóyyám nebiä Dios jiäya'ayhatiän. Jiíyyám hánajty je'e mänaa hádaa yaabä naaxwiin yhawijy tióó'xta'aguiän. Jiíyyám hánajty je'e móóddä Dios; Diósäts je'e. ² Jim hánajty je'e móóddä Dios mänaa hádaa yaabä naaxwiin yhawijy tióó'xta'aguiän. ³ Jaaya'ay jaduhñ hädiuun cõxiä. Nidiuhm yhädiuñ. ⁴ Ja'a Dioshuung, yejpy ja'a jugyhajt je'e. Jaduhñ mäwiin je'e nebiä cujajpä nebiä cudóó'xpän. Xyajpädsóómám hajxy hagoonstuum. ⁵ Coó jòøn yhajajy hagoonstuum, hoy jaduhñ nhíxám. Ja'a Dioshuung, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä jòønän coó xyaghíxám neby hajxy hoy nwädíjtämät.

⁶ Mänitä Dios jäya'ay tu'ug quiejxy, ja'a xøhajpä Juan. ⁷ Paadiä Juan quiejxä, jaduhñä Dioshuung ñägápxät, jaduhñä jäya'ayhajxy nägõxiä miäböğät. ⁸ Ja'a Juan, ca'a je'e Dyioshuungä. Nä'ä nägapxpä jaduhñ quiejxä. ⁹ Tøø ja'a Dioshuung hánajty yaa miejtsnä hádaa yaabä naaxwiin. Je'e ja'a tøyhajt hajxy xmióoyyám nägõxiä maa hajxy yaa ndsánáayyám hádaa yaabä naaxwiin. Cõxiä xyajnáhixóóyyám.

¹⁰ Coó yaa miejch hádaa yaabä naaxwiin, cabä miädia'agy miäböjçäxä, hoy hánajty cõxiä tøø jia hädiuñ. ¹¹ Jim je'e jia medsøoyy maa ja'a yhamd-soo cajptän, pero cab jim chojçä. ¹² Pero näje'ejaty hajxy chojcy. Pøn jaduhñ tsojç, pøn ja'a miädia'agy mäböjçä, je'edsä cuhdujt hajxy mooyyä coó hajxy yhidät nebiä Dioshuungän. ¹³ Cab hajxy xyhuunghájtäm nebiä yaabä teedy hajxy xyhuunghájtäm. Pero coó hajxy nmäböjçämät ja'a Dios ja'a miädia'agy, mänit hajxy jaduhñ xyhuunghájtämät.

¹⁴ Ja'a Dioshuung, jäya'ayhajt je'e neby højts chaa njäya'ayhájttäm. Hádaa yaabä naaxwiin je'e chánaayy maa højtshájtäm. Tøø højts nhixy coó je'e miøjjä jiaançhä. Paady miøjjä jiaançhä coó je'e Dyioshuungä. Tiumby je'e ja'a mayhajt homiánaajä. Tømiädiaacp je'e homiánaajä. ¹⁵ Jaayá'ayädsä Juan jaduhñ ñägäpx:

—Yø'yá'ayhøch hijty nnägäpxyp, yø'ø høxhaam tøø jiaac méchäbä. Høøch hijty jayøjp tøø nmech. Yø'ødsä möjçuhdujt nä'ägädä móøð. Høøch, cáböçhä cuhdujt jaduhñ nmøøðä neby yø'øya'ay miøøðän. Jímiäm yø'øya'ay hánajty cooçt yaa nmiññ ngahy.

¹⁶ Jaayá'ayäts ja'a mayhajt tuumb ja'a højtscøxphájtäm homiánaajä. ¹⁷ Dios ja'a Moisés ja'a cuhdujt jaduhñ mooyy. Højts ja'a Moisés ja'a cuhdujt xmióodiägájtsám. Pero xchójçäm ja'a Dios hajxy móøð xmióoyyám ja'a tøyhajt. Paadiä Jesucristo yaa quiejxä. ¹⁸ Ni pøn ja'a Dios quia'a hixyñä. Ja'a yHuung, je'e hajxy xyhawáanäm nebiä Dios jiäya'ayhatiän. Jiaançh tehñ chojpy ja'a Dios ja'a Jesucristo. Tu'ughuunghajp ja'a Jesucristo.

¹⁹ Mänitä teedyhajxy näje'e jim quiejxä móøddä levitashajxy maa Juangän. Ja'a levitashajxy, tsajtøjçueendähajpä hajxy hánajty tiuunghajpy. Jim hajxy chohndaacy maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Jerusalén. Ja'a judíos wyiindsøn hajxy jaduhñ mäguejx. Paadiä teedyhajxy jaduhñ quiejxä coó ja'a Juan hajxy ween nõcxy tiøyhajtmädoyp pøn je'e. ²⁰ Coó ja'a Juan jaduhñ miäyajtøøwa, yejç je'e ja'a tøyhajt. Caj yhøhndaacy:

—Ca'a yhøøçhä je'e ja'a Cristo, ja'a hajxy nhahíxämbä, ja'a Dios tøø wyiinguéxiäbä coó hajxy xyhanéhmämät.

21 Mänitä jadähooc miäyajtóowägumbä:

—Pøñ miich. Nej, miich Elíashajpä ja'a mináambjä.

Mänitä Juan yhadsooy:

—Caj.

Mänitä miäyajtóowägumbä:

—Nej, tøgä miich ja'a Diosmädia'agy jecy tøø mhuuc mäwädijpä.

Mänitä Juan yhadsóogumbä:

—Cábämäts.

22 Mänitä miäyajtóowägumbä:

—Pøñ miich. Højts ja'a tøyhajt móoyäc neby højts ja'a nwiindsón häyaa nhawaandägátsät pøñ miich.

23 Mänitä Juan yhadsooy:

—Høøch, nyajcapxóøbiøch ja'a Diosmädia'agy møc pactuum. Panøcx ja'a Diostu'u hajxy nebiä Isaías jecy miánaañän coo hajxy mbanócxät. Diosmädia'agy ja'a Isaías jecy yajwa'x.

24 Ja'a hajxy hánajty tøø quiexyíjábä maa ja'a Juangän, näjele hajxy hánajty pianøcxä ja'a fariseos ja'a miädia'agy hajxy.

25 Mänitä Juan miäyajtøowa:

—Tii miich coo mnä'ä mäyajnäbejpä pø cá'adäm miich mGrístjä, pø cá'adäm miich ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy jecy tøø yajwá'xiäbä.

26 Mänitä Juan yhadsooy:

—Høøch, nøøháamhøch nmäyajnäbety. Pero xima jäya'ay tu'ug ma-
jiäya'ayhagujc. Cahnä hajxy mhixyhatyñä. ²⁷ Jayójpøch nmejch. Mänit
yø'øya'ay høxhaam jiaac mejch. Møjcuhtujt yø'øya'ay miøød quejeech
nmøødä.

28 Jimä Juan hánajty miäyajnäbety maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän
Betábara, ja'a Jordánpä mõjnøøhaawiimbä jaduhñ maa ja'a xøø
piädsømiän.

29 Cujaboom ja'a Juan ja'a Jesús yhijxy. Jimä Jesús hánajty miänacy maa
ja'a Juan hánajty tiäna'ayän. Mänitä Juan miánaañ:

—Huug hix hajxy, xii jäya'ay tu'ug miänacy. Yø'ø jaduhñ xøhøj ja'a
Meeghuung ja'a Dios tøø quiéxiäbä. Yø'øds hajxy je'e xñähho'tu'udáañäm.
Yø'øds hajxy je'e xyajnhwa'ads xyajcuha'adsáañäm ja'a nbojpä
ngädieyhátäm. ³⁰ Yø'øch hijty nnänøømby ja'a høxhaam tøø jiaac
méchäbä. Høøch hijty jayøjp tøø nmech. Yø'øds je'e ja'a mõjcuhtujt
møød quejeech nmøødä. Jimiäm yø'øya'ay hánajty mänaäch nmiñ
nga'ayän. ³¹ Cábøch hijty nnajuø'øy pøñ jaduhñ tunaamb nébiøch tøø
nmädia'aguiän. Pero páadyhøch tøø nmech mäyajnäbejpä nøøhaam neby
hajxy jaduhñ mnajuø'owät pøñ je'e, mijts judíos.

32 Mänitä Juan miánaangumbä:

—Tøøchä Dioshespiritu nhixy coo jim tøø choon tsajpootyp. Mänitøch
nhijxy coo hánajty miänacy nebiä palomän. Mänitä ñaaxcädaacy.
Mänitä jim yhøxtaacy yø'øya'ay quiuhduum. ³³ Cahnøch hánajty
nnajuø'øy pøñ je'e. Pero jaayá'ayhøch tøø xquiéxiäbä mäyajnäbejpä
nøøhaam, je'e ch jaduhñ xñämaay: “Mhixaambiä Dioshespiritu maa
je'e miänacø'owa'añän. Jim jaduhñ miähmø'owa'añ maa tu'jäya'ay
quiuhduumän. Jaayá'ayäts ja'a Dioshespiritu jaduhñ yegáañpä.”

³⁴ Tøøch njaanç hixy. Tøøch nnägapyx coo yø'øya'ay jiaanç
Dioshuungä. Nyépiøch ja'a tøyhajt jaduhñ.

³⁵ Cujaboom ja'a Juan hānajtj jim tiānāguiumbā mōōdā jiamiōōd metscā. ³⁶ Jimā Jesús hānajtj wiādijpā. Coō ja'a Juan ja'a Jesús miōjhee'py, mānitā Juan miānaañ:

—Yō'ōds jaduhñ xōhajtj ja'a Meeghuung ja'a Dios tōō quiéxiābā.

³⁷ Coō ja'a Juan ja'a jiamiōōdhajtj jaduhñ miādooy, mānitā Jesús hajtj piadu'ubōjcy nāmetscā. ³⁸ Coō Jesús jiāwōōy coō hānajtj pianōcxyii, mānitā wiā'wiimbijty. Mānitā yhijsy coō hānajtj nāmetscā pianōcxyii. Mānitā miānaañ:

—Tii hajtj mhōxtaaby.

Mānit hajtj yhadsooy:

—Wiindsōñ, maa miīch tōō mmejtsta'agy.

³⁹ Mānitā Jesús yhadsooy:

—Jañ huug híjxām.

Mānit hajtj hoy jiaanč hixy maa Jesús hānajtj tōō mjejtsta'aguiān. Tōō hānajtj miānacyxiōōjōōñā. Jim hajtj miāhmōōñā maa Jesúsān.

⁴⁰ Tu'ugā Juan ja'a jiamiōōd hānajtj xiōhaty Andrés, ja'a Simón Pedro piuhya'ay. Je'eds ja'a Jesús hānajtj tōō piadu'ubōjcy mōōdā jiamiōōd tu'ug.

⁴¹ Mānitā Andrés ja'a piuhya'ay hoy piaady, ja'a xōhajtj Simón. Mānitā Simón ñāmaay:

—Tōō hōjts ja'a Mesías nbaady —je'e jaduhñ ñānōōmby ja'a Cristo, ja'a Dios tōō wyiinguéxiābā coō hajtj yaa xyhanéhāmāt.

⁴² Mānitā Andrés ja'a Simón jim wioonōcxy maa ja'a Jesús hānajtjān. Coō ja'a Jesús ja'a Simón yhijsy, mānit miānaañ:

—Miīch, Simón miīch mxōhaty. Jonás miīch mdeedyhajtj. Pero Pedro mxōhataañā —je'e jaduhñ ñānōōmby tsaā.

⁴³ Cujaboom ja'a Jesús hānajtj ñōcxa'añ Galilea. Mānitā Felipe hoy piaady. Mānitā Felipe ñāmaay:

—Jāmhōch quipxy mōōdwādijtāc. Hōōchā nmādia'agy habōjčāc.

⁴⁴ Jimā Felipe hānajtj choōñ maa ja'a cajpt hānajtj xiōhatiān Betsaida. Jim ja'a Andrés hānajtj chohmā mōōdā Pedro. ⁴⁵ Mānitā Felipe ja'a Natanael hoy piaady. Mānitā Natanael ñāmaay:

—Tōō hōjts jaaya'ay nbaady ja'a Moisés tōō ñāgāpxiābā maa ja'a nocy piādō'quiān, ja'a Diosmādia'agymiāwādijpāhajtj tōō ñāgāpxiābā. Jesús jaduhñ xiōhaty. José yhuung je'eduhñ. Jim jaduhñ choōñ Nazaret.

⁴⁶ Mānitā Natanael miānaañ:

—Nazaretā. Cabā ndijy hoybāda'a jim Nazaret.

Mānitā Felipe yhadsooy:

—Jañ huug híjxām.

⁴⁷ Jimā Natanael ja'a Jesús hānajtj ñāmech. Coō Jesús ja'a Natanael yhijsy, mānitā Jesús miānaañ:

—Yō'ō judío xii miīmā, hamuumdu'joot ja'a Diosmādia'agy quiudiuñ. Ni mānaa quia'a hōhnda'agy.

⁴⁸ Mānitā Natanael ja'a Jesús miāyajtōōy:

—Maāch miīch tōō xyhixy coōch miīch jaduhñ tōō xyhōxcapy.

Mānitā Jesús yhadsooy:

—Jiiby miīch hānajtj mdāna'ay piidspa'c. Cahnā Felipe hānajtj xmiāgapxy.

⁴⁹ Mānitā Natanael miānaañ:

—Wiindsōñ, Dios miīch xyhuunghajtj. Mhanehmby miīch ja'a judiōshajtj.

⁵⁰ Mänitá Jesús miánaañ:

—Páadyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcä cooçh jaduhñ nmánaañ cooçh miich jii by tøø nhixy piidspa'c. Pero mhixaamby cooçh maas hoy-yagjuøøñäjatypä nyajcähxø'øga'añ.

⁵¹ Mänitá Jesús miánaangumbä:

—Chaads mijts nnämä'awät, mhixaamby hajxy coo ja'a tsajpootyp yhawa'adsa'añ. Mhixaamby ja'a Diosmoonsä hajxy ja'a tsajpootypä coo hajxy chajpeda'añ coo hajxy ñaaxcäda'aga'añ maaçhä nwiinduumän, høøch ja'a Diosquexypä.

2

¹ Cumaaxc ja'a pøc hu'ug hänajty jiada'añii maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Caná de Galilea. Jimä Jesús ja'a tiaj wioowä ² møødá Jesús møødá jiamiøødhajxy. ³ Mänitá vino quiøjxy. Mänitá Jesús ñämaayyá ja'a tiaj coog ja'a vino tøø quiøxy. ⁴ Mänitá Jesús yhadsooy:

—Maam, ca'a mhaaw mbäda'agy. Ca'a myiichä mgüeendä. Høøch nnajuøøby. Cahnä yhabaadyñä cooçh nmayhätünät.

⁵ Mänitá Jesús ja'a tiaj miánaañ, ñämaayyá ja'a moonsähajxy:

—Naxy hajxy mdehmñ miäbøgät coo Jesús hajxy xmiägäpx xyhané'emät.

⁶ Jimä hamøj tsaanøøgow hänajty quiärumna'ay tädujcä. Tägø'øwaamb jii by tu'nøøgow mädaaxc-hii'xlitro o mägo'xlitro. Jue'e ja'a judíos hajxy hänajty wia'añ, cø'øbujnøøhidøhñdy. Jaduhñ hajxy hänajty quiuhdujthaty.

⁷ Mänitá Jesús miánaañ, ñämaayyá ja'a moonsähajxy:

—Cudemø'ow nøø hajxy nøøgowooty. Cøxy yaghuts hajxy.

Mänit hajxy jiaançh yaghujch. ⁸ Mänit Jesús miánaangumbä:

—Jee'ppädsøm nøø hajxy weeñtiä. Nøcx ja'a mwiindsøn hajxy mo'ow.

Mänit hajxy jaduhñ quiudiuuñ. ⁹ Tøø ja'a nøø hänajty wia'añguiojy vino. Jesús jaduhñ yajwa'añguioj. Mänitá moonsäwiindsøn ja'a vino quiøøchooy. Mänit yhuucmajch. Cab hänajty ñajuø'øy maa ja'a vino tøø chooñ. Pero ñajuøøby ja'a moonsähajxy hänajty; hix, je'e ja'a nøø hajxy hänajty tøø jee'ppädsømy. Mänitá moonsäwiindsøn ja'a jamiø'ød miøjyaaxy. ¹⁰ Mänit ñämaayyá:

—Jayøjp ja'a hovyino hajxy naxy ñä'ägädä temy. Coo ja'a woybä wichpähajxy hänajty com tøø yhu'ugy, mänit hajxy hänajty jiaac tema'añ ja'a vino ca'a jaty hoybä. Pero miich, cahnä hovyino mdemyñä.

¹¹ Coo Jesús ja'a vino yajwa'añguiojy jim Caná de Galilea, hijxtahnd jaduhñ yajcähxø'tsohn coo miøjjä coo jiaançhä. Coo Jesús ja'a jiamiøødhajxy jaduhñ yhiixy coo Jesús ja'a vino yajwa'añguiojy, paadiä Jesús miädia'agy miäbøjcäxä.

¹² Mänitá Jesús hajxy jii by yhädaacy maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Capernaum, møødá tiaj, møødá piuhya'ayhajxy, møødá jiamiøødhajxy. Coo hajxy jii by quiädaacy, mejtsxøø tægøøgxøø hajxy jii by yhiyty.

¹³ Jadáanäp ja'a pascuaxøø hänajty jim maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Jerusalén. Ja'a judíoshajxy hänajty jim yagjadáanäp. Mänit Jesús jim ñøcxy Jerusalén. ¹⁴ Coo jim quioo'ty, mänit jii by tiøjtägøøyy maa ja'a tsajtøjc hamøjpän maa ja'a judíos ja'a Dios hajxy hänajty wyiingudsähgø'øyän. Ji-iby ja'a wajtoopähajxy hänajty møødá meegtoopä møødá palomatoopä. Jaaná jii piä xädø'øñguuiuwjtspähajxy hänajty yhäñaabiä. ¹⁵ Coo Jesús jaduhñ yhiixy, mänitá xaaçh wyidsø'cy. Mänitá ju'xt yhädiuuñ. Mänitá

jäya'ayhajxy cøjx yhöxpäbo'oyii jiiby tsajtøgooty møødä waj møødä meeg cøxiä. Mänitä Jesús yajtsitø'cy ja'a xädø'øñguiuwijtspä mieexähajxy. Cøjx ja'a xiädø'øñhajxy yhöxxity. ¹⁶ Mänitä palomatoopähajxy ñämaayyá:

—¡Yajpäsøm yø'ø mbaloma hajxy! ¡Cábøch nDeedy ja'a tiøjc hajxy xwiáanät halaplaaz!

¹⁷ Mänitä jiamioødhajxy jiahmiejstaacy coo jaduhñ yhity cujaay: “Mjaanç tehñ cwieendhadáanäbøch hädaa miich mdøjc nägø'ø nädecypia, hóyhøch hajxy cu xjia yajcuyagho'ogø'øw.”

¹⁸ Mänitä judíoshajxy miánaañ, ñämaayyá Jesús:

—Tii hijxtahñd højts xyajcähxø'øgáanäp hoy-yagjuøøñäjatypä pø mmøød miich cuhdujt jaduhñ coo yø'øya'ayhajxy tøø mgøxy høxpäbo'oy.

¹⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hädaa tsajtøjc hajxy myagjidät, pues cudägøøgxøøyyøch nyaghoyøødiägátsät.

²⁰ Mänitä judíoshajxy miánaañ:

—Cujuxychägui'xtädujcumøjt hädaa tsajtøjc jecy miaayy y tægøøgxøøyyä miich myaghoyøødiägatsa'añ. Cab højts jaduhñ nmäbøcy.

²¹ Pero jue'e Jesús hänajty ñänøømby “ja'a tsajtøjc”, ja'a yhamdsoo ni'x ja'a yhamdsoo copc. ²² Coo Jesús hänajty cujegy tøø jiaanç juyypioçy, mänitä jiamioødhajxy jiahmiejstaacy nebiaty hänajty tøø miána'añän. Mänitä Diosmädia'agy hajxy miäbøjnä møødä Jesús ja'a miädia'agy.

²³ Mänaa ja'a Jesús jim yhitiän Jerusalén ja'a pascuaxøøjooty, mänitä cu'ugä Jesús hajxy yhiçy coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty yajcähxø'øgy. Mänitä Jesús ja'a miädia'agy miäbøjcäxä nämøj nämay.

²⁴ Pero cabä Jesús hänajty yajwiinhøøñ, je'eguiøxpä coo hänajty ñajuø'øy hamdsoohaamby coo ja'a cu'ughajxy hänajty hamuumdu'joot quia'a mäbøcy. ²⁵ Hiç, hamdsoohaambiä Jesús hänajty ñajuø'øy coo hajxy haxøøg nwiinmahñdyhajtäm nägøxiä. Cabä Jesús hänajty pøn miäyajtøy neby hajxy nwiinmahñdyhajtäm.

3

¹⁻² Coo maxioø hänajty tøø yhiçnä, mänitä copc-hajpä jim tu'ug miejch maa Jesúsän. Nämay hajxy hänajty quiopc-haty maa judíoshajxiän. Nicodemo ja'a copc-hajpä hänajty xiøhaty. Pianøcxäp ja'a fariseos miädia'agyhajxy hänajty. Tøø hänajty quioodsø'øy coo jim miejch maa Jesúsän. Mänit Jesús ñämaayyá:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coo miichä Dios tøø xquiexy yajnähixøøbiä. Coo miichä Dios häxøpy xquia'a puhbety, caj miich hoy-yagjuøøñäjatypä häxøpy myajcähxø'øgy.

³ Mänit Jesús miánaañ:

—Chaads miich tehñ tiøyhajt nnämä'awät, coo mga'a miindägats mga'a cahdägátsät, cabä Dios xyhané'emät.

⁴ Mänit Nicodemo yajtøyy:

—Pero neby jaduhñ mmiindägats mgahdägátsät coo hänajty tøø mmäjaanä. Neby jiiby mdägøødiägátsät ja'a mdaj jioodoooty coo jiiby jadähooç mmaaxhuunghädät.

⁵ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Pues caj. Chaads miich tehñ tiøyhajt nnämä'awät, coo mga'a miindägats mga'a cahdägátsät nøøhaam møødä Dios yhEspirituhaam, cabä Dios xyhané'emät. ⁶ Coo tøø mmiñ tøø mga'ay nebiä maaxhuungän, Dios

je'e xmiiooy ja'a mni'x ja'a mgopc m00dä mju0hñdy. Y jaduñ mäwínäts je'e, coo Dioshespíritu mbadu'ub0gät, nebiä miindägach cahdägachpän mmähm0'0wät. ⁷ Ca'a myagju0'0y cooch jaduñ nnäma'ay coo tsipc0xp mmiindägats mgahdägätsät. ⁸ Coo poj jaduñ xiämemy, cab hajxy nnaju00yyäm maa myin0'0y maa ñ0cx0'0y. Homiaajä poj xiämemy. Mmäd0wäp jaduñ pero caj mhíxät. Jaduñ mäwínäts ja'a Dios yH-Espíritu coo xjiootäg0'0w coo xquioptäg0'0wät. Coo jaduñ mmäb0gät hamuumdu'joot, jaduñ mjádät nebiä miindägach cahdägachpän —n0mä Jesús miänaañ.

⁹ Mänitä Nicodemo yajt00gumbä:

—Neby je'eduhñ mnän0my.

¹⁰ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Yajñähix00biä miich mduunghajpy maa ja'a judíoshajxiän pero cáhn0ch nmädia'agy xwyiinju00yyäbä. ¹¹ Chaads miich tehñ ti0yhajt nnämä'awät. Nmädiaacyy h0jts mädyiijaty h0jts nnaju00by y nnägapxyp h0jts mädyiijaty h0jts t00 nhixy. Pero mijts, cab h0jts mijts nmädia'agy xñä'ägädä mäb0jcä. ¹² T00 hajxy nja yajm00dmädia'agy tijaty yaa ja hijp hädaa yaabä naaxwiin, pero cab hajxy mmäb0cy. Hoorä, cooch ja'a tsajpootypä hajxy nyajm00dmädiá'agät, ni je'e hajxy mga'a wiinju0'0wät.

¹³ Ni p0ñ jim quia'a hoyñä tsajpootyp. Jag00oyy0ch jim nidiuhñ ndsooñ, h00ch ja'a Diosquexypä. Páadyh0ch ja'a t0yhajt nm00dä neby jim. ¹⁴ Ja'a Moisés, jimä tsahñdyhahädiuunnaaxy yujpahy quepyqui0xp jim pactuum. Jaanä jadúhñh0ch jäya'ay xyujpa'awaambä, h00ch ja'a Diosquexypä. ¹⁵ P0ñjátyh0ch nmädia'agy xmiäb0jcäp, cabä yháañmähajxy mänaa quiuhdägoyya'añ. C0jxta'axi00 hajxy jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän —n0mä Jesús miänaañ.

¹⁶ Xjiaančh tehñ chojc xjiaančh tehñ pia'häy0owäm ja'a Dios hajxy näg0xiä, mäduhñtiä hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin; paadiä tiu'ughuung ñähdujcy. Coo ja'a mädia'agy hajxy hamuumdu'joot nmäb0jcämät ja'a Dioshuungc0xpä, cabä nháañmähajxy mänaa quiuhdäg00yyämät. Jaduñ hajxy c0jxta'axi00 njugyhátämät nebiä Dios jiugyhatiän. ¹⁷ Paadiä Dios ja'a yHuung yaa t00 quiexy hädaa yaabä naaxwiin coo hajxy jaduñ ween xñähho'túutäm. Cab hajxy jaduñ xyajcumädowáañäm.

¹⁸ P0ñjatiä Dios yHuung ja'a miädia'agy mäb0jcäxäp, cab hajxy je'e yajcumädowa'añii. P0ñjaty ca'a mäb0jp, t00 Dios miäna'añ cooc hajxy yajcumädowa'añii, coogä Dios ja'a yHuung ja'a miädia'agy quia'a mäb0jcäxä. ¹⁹ Coo Dios yHuung yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin, hagoonstuum jäya'ayhajxy hánajty yhity. Paady hajxy hánajty yhity hagoonstuum coo hax00gwiinmahñdy hajxy hánajty tiuñ. Cabä Dios yHuung miädia'agy hánajty miäb0jcäxä. Jaduñ mäwínäts je'e nebiä j00nän. Paady jaduñ nebiä j00nän, jaduñ jäya'ayhajxy piäds0mät hagoonstuum. P0ñjaty hagoonstuum mähm0'0waamb, je'eds Dios ñän00mby coo hajxy yajcumädowa'añii. ²⁰ P0ñjaty hax00gwiinmahñdy tuumb, cab hajxy chocy maa jiajjiän. Cähx0'0gaamb yhax00gwiinmahñdyhajxy je'e, paady hajxy quia'a päds0ma'añ jaituum. ²¹ P0ñjaty pan0cxaamb ja'a t0miädia'agy, je'eds jaduñ päds0maamb jaituum. Paady hajxy jaduñ piäds0ma'añ, jaduñ quiähx0'0ga'añ coo Dios hajxy t0yhajt jiaančh puhbedyii.

²² Mänitá Jesúshajxy jim ñöcxy Judeanaaxooty mөөдä jiamiөөdhajxy. Coö hajxy jim miejch, mänit hajxy tiägөөyy mäyajnäbejpä. Maxiөө hajxy jim yhiyty mäyajnäbejpä. ²³ Jaanä jimä Juanghajxy hänajty miäyajnäbejpä maa ja'a cajpt hänajty xiöhatiän Enón. Salim cajpt mäwiingón jaduһn. Comä nөө hänajty jim. Mejtsp jäya'ayhajxy hänajty jim näbejpä. ²⁴ Cahnä Juan hänajty chumyii.

²⁵ Mänitá Juan ja'a jiamiөөdhajxy tiägөөyy mädiaacpä mөөдä judiöshajxy nämejtsc nädägөөg. Je'e hajxy hänajty miädiaacpypy neby hajxy ñäbétät.

²⁶ Mänit Juan hoy ñäma'ayii:

—Wiindsón, xiiby yө'öya'ay miäyajnäbety, ja'a miich hijty jim xmiөөdhijpä ja'a Jordánpä möjnөөhawiimb, ja'a miich төө mnägápxiäbä coö Dios төө quiexy. May jäya'ay төө ñämech maa miäyajnäbetiän.

²⁷ Mänit Juan miänaañ:

—Coo ja'a Dios jaduһn төө miäna'añ, paadiä Jesús miädia'agy pianócxäxä nämay. ²⁸ Төө hajxy mmädoy cooch nga'a Cristo. Jawyínhөch Dios xquiejxy. Páadyhöch jawyiin xquiejxy cooch mädia'agy nyajwá'xät yө'ө Jesúscөxpä. ²⁹ Coö ja'a pөc hu'ug maa jiadyii, ja'a jamiө'өd, je'eds ja'a jaxie'eb mөөд. Ja'a jamiө'өd ja'a miägu'ughajpä jii hijpä, xoonäacp je'eduhñ coö jamiө'өd quiapxy. Jaanä xoonäacpөch hөөчpä je'eguiөxpä coö Jesús miädia'agy pianócxäxä nämay. ³⁰ Tehngahnä hajxy miayө'öwa'añ, ja'a Jesús miädia'agy hajxy panócxäbä. Pero pönjátyhөchä nmädia'agy xpianócxäp, haweenө'öwaamb hajxy je'e.

³¹ Xyhanéhäm hajxy je'e nägөxiä, jaaya'ay jim tsoһmbä tsajpootyp. Yaayyä hajxy ndsänäayyäm hädaa yaabä naaxwiin, y hädaa yaabä naaxwiimbä mädia'agy hajxy nmädiácäm. Pero jaaya'ay jim tsoһmbä tsajpootyp, ³² je'eduhñ miädiaacpypy nebiaty jim төө yhixy төө miädoyyän tsajpootyp. Pero cabä miädia'agy miäböjcäxä nämay. ³³ Pönjatiä Jesús miädia'agy mäböjcäp, je'eds төyhajt yejp coö Dios tiөmiädia'agy. ³⁴ Jaaya'ay Dios төө quiéxiäbä, Diosmädia'agy je'eduhñ miädiaacpypy. Hamuumdu'joot Dios ja'a Jesús ja'a Dioshespíritu miooyy nebiä Jesús jaduһn miädiaactägátsät. ³⁵ Chojpy ja'a Dios ja'a yHuung; paadiä cөxiä wiinä төө yajcө'өdägө'өy. ³⁶ Pөнä Dios yHuung ja'a miädia'agy mäböjcäp, je'eds cөjxta'axiөө jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän. Ja'a hajxy ca'a mäböjpä, cab hajxy jaduһn jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän; yajcumädowaanäp hajxy je'e ja'a Diösäm.

4

¹⁻³ Coö Jesús miädoyhajty coögä fariseoshajxy hänajty төө miädoyhaty coögä Jesús ja'a jiamiөөdhajxy hänajty maas may yajmäböcy y yajnäbety quejee Juan, mänit Jesúshajxy wyiimbijty Judea. Galilea hajxy ñöcxtägajch.

⁴ Jim hajxy ñaxөөyy Samarianaaxooty. ⁵ Mänit hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hänajty xiöhatiän Sicar jim Samarianaaxooty, mäwiingón maa José ñädeedyñaaxän. Ja'a tieedy jaduһn jecy xөhajt Jacob. ⁶⁻⁸ Jimä nөөjut mädyii José yajmämhөөyyä coö Jacob yho'cy. Coö Jesúshajxy jim miejch maa nөөjutän, төө Jesús hänajty yhanuu'xө'өy. Mänit Jesús yhöxtaacy nөөjutpa'a. Төө hänajty quiujyxiөөjө'өy. Mänitá jiamiөөdhajxy ñöcxy cajpooty juuguiaabiä. Mänitá to'oxiөjc tu'ug quiädaacy nөөgoombä; Samaria hänajty chooñ. Mänit Jesús to'oxiөjc ñämaayy:

—Hөөчhä nөө móoyyác.

⁹ Mänit Jesús ñämaayyá:

—Tiich miich n00 coo xmiäyujwa'añ. Jue'e miich mdsooñ Judea. H00ch, yaaç ndsooñ Samaria.

(Ix, cabä Judéabä jäya'ayhajxy hänajty mi00dnijootpaadyii ja'a Samáriabä jäya'ayhajxy.) ¹⁰ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo häx0py mnaju0'0y tii mayhajt Dios tiunaamby maa miichc0xpän y p0nch h00ch cooç ja'a n00 t00 nja yujwa'añ, mänit0ch cu xmiäyujwaañ ja'a n00 ja'a ni mänaa ca'a t00tspä.

¹¹ Mänitä to'oxi0jc yhadsooyy:

—Tsäguhm, c00c hädaa n00jut. Caj miich tii mm00dä coo ja'a n00 myajwohm0bäds0mät. Maa tyijy miich ja'a n00 mbäadät, ja'a ni mänaa ca'a t00tspä. ¹² Nejy, maas m0ctäm miich cuhdujt mm00dä quejee Jacob cuhdujt jegyhajty mi00dä, ja'a hajxy hijty nhaphajt ndeedyhajtäm. Je'e hädaa n00jut xyajmämähm00yyäm. Yaa jecy ñ00huucy m00dä yhuunghajxy m00dä yhanimalhajxy.

¹³ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo hädaa n00 hajxy yhu'ugy, najxp ti0ds0'0hajxy jaduhn. Mänit hajxy ti0ds0'0bäatägumbä cujaboom cumaaxc. ¹⁴ H00ch, nyéjpi0ch ja'a n00, ja'a ni mänaa ca'a t00tspä. Coo hajxy yhu'ugät, ni mänaa ja'a t0ds0'0 hajxy quia'a paattägajtsänät. C0jxta'axi00 hajxy jaduhn jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.

¹⁵ Cahnä to'oxi0jc ja'a mädia'agy hänajty wyiinju0'0yñä nebiä Jesús ja'a n00 ñägaxiän. Jue'e Jesús jaduhn ñän00m ja'a mayhajt ja'a Dios jaduhn tiunaamby maa h0jts0xpän. Mänit to'oxi0jc miänaañ:

—H00chä n00 móoyyác nébi0ch t0ds0'0 xquia'a páatnät. Jadúhnh0ch yaa miñ nga'a n00wóhñnät.

¹⁶ Mänit Jesús miänaañ:

—N0cx ja'a mnihyhap m0jya'ax; mänit yaa mwoomínät.

¹⁷ Mänit to'oxi0jc yhadsooyy:

—Cáb0ch nnihyhap.

Mänit Jesús miänaañ:

—Tehm ti0yhajt miich jaduhn mmäna'añ coo nihyhap mga'a m00dä.

¹⁸ Mägo0cä mnihyhap t00 mm00dtsäna'ay, y y0'0 ya'adi0jc xim mm00dpä, t0yhajt, ca'a myiichä mhamdsoo nihyhap y0'0.

¹⁹ Mänit to'oxi0jc miänaañ:

—Tsäguhm, nyo'mädóobi0ch jaduhn coo miich ja'a Dioshespíritu mm00dä. ²⁰ Jim h0jts nhap ndeedy ja'a Dios hajxy hijty jecy wyiingudsähg0'0y maa y0'0 tunän. Pero mijts mänaamb coo hajxy jim nwiingudsähg00yyämät jim Jerusalén.

²¹ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Muuxy, mäb0jcäg0ch nmädia'agy. Habaadäänäp je'ejän coo mijts ja'a Diosteedy homiaajä mwiingudsähg0'0waannä. Ca'a ñä'a jiiyyä hajtjä mwiingudsähg0'0wa'añ maa y0'0 tunän ni jim Jerusalén. ²² Hoy Dios hajxy mja wiingudsähg0'0y, cab hajxy mhixiä. H0jts, nhixy h0jts ja'a Dios. Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ coo ja'a judíos jäya'ay tu'ug yajnähwa'ads yajcuhwa'adsa'añ. ²³ P0ñ ja'a Dios tehñ ti0yhajt wiingudsähg00ñäp, je'eds hamuumdu'joot wiingudsähg00by. Jadúhñäts ja'a Dios chocy coo wyiingudsähg0'0w00d hamuumdu'joot. ²⁴ Jaduhñä Dios nebiä poj nebiä täxa'ajän. Tsipc0xp hit ja'a Dios hajxy nwiingudsähg00yyämät.

25 Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Ja'a Cristo, ja'a Dios quiexaambiä, je'e højts nhahíxäm. Coö je'e quiäda'aga'añ, mänit højts je'e cøxiä xyhawaanäänäm.

26 Mänit Jesús miänaañ:

—Høøchäts je'e ja'a Cristo.

27 Mänit Jesús jiamiøødhajxy miehch. Coö hajxy yhiixy coö Jesús ja'a to'oxiøjc hänajty miøødmädia'agy, yagjuøøyy hajxy jaduhñ. Pero cab hajxy yajtøøyy tiiguiøxpä Jesús ja'a to'oxiøjc hänajty coö miøødmädia'agy.

28 Mänitä to'oxiøjc jiiby chohñ maa hajxy hänajty miädia'aguiän. Jiibiä miajt ñähgueecy, ñøcxy je'e cajptooty, hoy ja'a cu'ughajxy ñäma'ayii:

29 —Jam jäya'ay hajxy tu'ug huug híxäm. Tøøch je'e xñajuøøy nebiätyhöch haxøøgpä tøø nduñ. Jaduhñhöch je'e tøø xyhawaanä. Je'e ndijjiäda'a je'e ja'a Cristo.

30 Mänitä cu'ughajxy tiu'ubøjcy cajptooty, ñänøcxy ja'a Jesús hajxy.

31 Jimä Jesús hänajty ñäma'ayii ja'a jiamiøødhajxy:

—Wiindsøn, cay.

32 Mänit Jesús yhadsooyy:

—Xiich jøø'xypøcy nmøødä. Cab hajxy mnajuøøy tii je'eduhñ.

33 Mänitä jiamiøødhajxy ñiñämaayyä:

—Nejy, tøø jioø'xypøquiäda'a yajméjtsäxä.

34 Mänit Jesús miänaañ:

—Cooch jaduhñ nmänaañ cooch jøø'xypøcy nmøødä, je'eéch hänajty jaduhñ nnänøømby cooch njootcujcä, cooch ngudiünät nébiøch Dios tøø xyhane'emiän, cooch tiuung nyajmäayyät; je'eéch jaduhñ tøø xquiexy. 35 Huug hiix yø'øya'ay hajxy xii mänajpä. Xmiäbøgåanäbøch nmädia'agy hajxy yøø. Jaduhñ mäwíinäts høøchä nmädia'agy nebiä tøømd paquiä miayøøyän. Tehm quiähxø'p jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ mdehm miäná'anät nebiä niippädøjc-hajxy miäna'añän cooc mädaaxpo'o yhabety, mänítac hajxy je'e yajpädø'oga'añ. 36 Pøñhöch jäya'ay ja'a nmädia'agy xyajmäbøgåanäp, xoonda'agaamb hajxy je'e coö hajxy je'e may miäbøga'añ. Quipxy hajxy miøødxoonäda'aga'añ ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøbajt yaghawa'xøøchóhñäbä. Ja'a hajxy yajmäbøgåanäbä, je'edshajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän. 37 Tøyhajt je'eduhñ nebiä jäya'ayhajxy miäna'añän: “Wiingpä je'e niip, y wiingpä je'e yajpädø'p.” 38 Tøøch mijts nwiinguexy coö mijts jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy myajmäbøgät, ja'a hajxy hijty tøø miädoyhätiiäbä. Wiingpä hajxy jayøbajt yajmädoyhajt; mijts høxhaam myajmäbøgaamby —nøñ Jesús miänaañ.

39 Ja'a Sicarpä jäya'ayhajxy, nämay hajxy je'eduhñ miäbøjcä ja'a Jesús miädia'agy. Paady hajxy je'eduhñ miäbøjcy coö ja'a to'oxiøjc hänajty jaduhñ tøø ñägäpxy cooc yhaxøøgwiinmahñdy cøjx ñajuøøyyäxä, møød cooc cøjx yhawaanäðøwäxä. Jimä Sicarpä jäya'ayhajxy hänajty xiøønaxy Samarianaaxooty. 40 Mänit Jesús hoy miänuu'xta'agyii coö jim miähmø'owät maa quiajpthajxiän. Mänit jiaañch mähmøøyy. Mejtsxøø je'eduhñ jim yhiyty. 41 Coö Jesús jiaac yajmøødmädiaacy ja'a jäya'ayhajxy, nämay ja'a miädia'agy jiaac mäbøjcäxä. 42 Mänitä to'oxiøjc hajxy ñämaayy:

—Høxtahmñds miich jim hoy mnägäpxiän cajptooty, cab højts tu'joot nmäbøjcy. Pero coö højts jiiby ngädaacy, mänit højts je'e xtiehm

yhamdsoo mөөdmädiaacy. Mänit hөjts nmäbөjcy. Mänit hөjts nna-juoöyy coo yө'öyá'adiäm Cristohaty. Yө'өds hajxy xyajnáhwa'ads xya-jcuhwa'adsaanäm nägөxiä mäduhñtiä hajxy yaa ndsánáayyäm hádaa yaabä naaxwiin.

⁴³ Nägooyyá mejtsxөө yhabejty, mänit Jesús hajxy tiu'ubөjnä, ñөcxnä hajxy jim Galilea. ⁴⁴ Hamdsoo Jesús je'eduhñ miänaañ cooc hajxy quia'a wiingudsähgө'öyii maa yhamdsoo cajptän, ja'a Diosmädia'agy hajxy yaghawa'xөөbiä. ⁴⁵ Pero coo Jesús jim miejch Galilea maa yhamdsoo cajptän, mänit yajpoo'xä haxil'ig haxón. Paadiä Jesús yajpoo'xä, coo jäya'ayhajxy hänäjty tөө yhixy hoy-yagjuөөñäjatypä, nebiaty Jesús jim tөө tiuñ tөө yajcähxө'ögy Jerusalén ja'a pascuaxөөjooty.

⁴⁶ Mänit Jesús jim jadähooc miéjtscombä Caná de Galilea maa ja'a nөө hänäjty tөө yajwa'añguiojjiän vino. Jimä gobiernä mioonsä hänäjty tu'ug tөө miech. Tu'ugä yhuung hänäjty tөө pia'ambety jim Capernaum. ⁴⁷ Coo ja'a gobiernä mioonsä miädoyhajty coo Jesús hänäjty tөө miech jim Galilea, mänit Jesús hoy miänuu'xta'agyii coo yhuung nөcxy yajmөcpөjcäxä. Mөjta'agy yhuung hänäjty. ⁴⁸ Mänitä gobiernä mioonsä ñämaayyá:

—Mijts, cahnä hajxy mmäbөcyñä, hoy hajxy tөө mja mädoyhaty cooch hoy-yagjuөөñäjatypä tөө nduñ. Mänit hajxy mmäbөga'añ coo hajxy mhuuc tehñ yhixa'añ.

⁴⁹ Mänitä gobiernä mioonsä miänaañ:

—Tsögäm, jam hadө'өchä; chámhөch nhuung yho'ogaanñ.

⁵⁰ Mänit Jesús miänaañ:

—Wiimbit jootcujc. Cabä mhuung yho'oga'añ.

Mänit Jesús miädia'agy jiaančh mäbөjcäxä. Mänit gobiernä mioonsä jiaančh wiimbijty. ⁵¹ Tu'haamhádaacpä ja'a mioonsähajxy jiojcubaadөөyyä. Mänit yhawáañäxä cooc yhuung hänäjty tөө jiaančh mөcpөcy.

⁵² Mänit yajtөөyy mäduñäjtä hänäjty tөө miөcpөcy. Mänit ñämaayyá:

—Häxөөy ja'a tioy tiөjch cujyxioөho'ogy.

⁵³ Mänit ja'a gobiernä mioonsä jiaančh jahmiejch coo Jesús hänäjty häxөөyhajty cujyxioөho'ogy tөө miäna'añ cooc yhuung miөcpөga'añ. Mänit Jesús ja'a miädia'agy cөjx miäbөjcäxä mäduhñtiä hajxy tiu'ugtөjcä.

⁵⁴ Miämetsc-hoocpä Jesús je'eduhñ yajcähxө'cy ja'a hoy-yagjuөөñäjatypä jim Galilea. Mänit je'eduhñ yajcähxө'cy coo hänäjty tөө yhoy Judea.

5

¹ Mänit Jesús ñөcxcumbä jim Jerusalén xөөhajpä. Ja'a judíos xioөhajxy hänäjty jadäänäp. ² Jimä tsiidaact jaduñ tu'ug xioөhaty Betzata, ja'a hebreohayuuc-haamby. Jimä tsiidaact mädoyyä maa ja'a meeg-too'taactän. Mägooxc-hit ja'a төjwiing wäditiä jim maa ja'a tsiidaactän. ³ Mayyá pa'amjäya'ay hänäjty jim quio'na'ay mөөdä wiindspä mөөdä tecymia'adpä mөөdä tecymiucypiä. Jim hajxy hänäjty yhahixy coo ja'a nөө jaduhñ jädsenyó'oyät. ⁴ Wiingumänaa ja'a Dios mioonsä tsajpootypä hänäjty tu'ug quíada'agy nөөyagjädsenyohbiä maa ja'a tsiidaactän. Pero cab hänäjty quíähxө'ögy. Nägooyyá ja'a nөө hajxy hänäjty jaduhñ yhixy tiägө'öy jädsenyohbiä, mänitä pa'amjäya'ayhajxy tiägө'öy nөөjooty. Ja'a hänäjty jayөbajt tehñ tiägөөchömbä, je'eds hänäjty jaduhñ mөcpөjpnidiuhñ. Hoy tyii pa'amä hänäjty jia mөөdä, yajnaxyp je'e. ⁵ Jim jäya'ay

hänajty tu'ug pia'amgo'na'ay. Miähii'xmajmocxtägøøgjumøjtpä hänajty jim tøø yhity. ⁶ Coo Jesús ja'a pa'amjäya'ay jaduhñ yhijsy, mänit Jesús yajtøøyy:

—Nejy, mmøcpøgaambä.

⁷ Mänitä pa'amjäya'ay yhadsooyy:

—Cábøch nbøñ pøñhøch xpiädá'agäp nøøjooty coo ja'a nøø tiägø'øy jädsenyohbiä. Cooch hänajty jiihy nja tægø'øwa'añ, tøø wiingpä hänajty tiägøøñä.

⁸ Mänit Jesús miänaañ:

—Pädø'øg, yajpädø'øg mdo'ogy, yohñä.

⁹ Mänitiä pa'amjäya'ay jaduhñ jiaanč møcpøjcy. Mänitiä miaabejt jiaanč yajpadø'cy yo'oyø'cy. Poo'xxiøøjooty hänajty je'e. ¹⁰ Mänitiä judíoshajxy miänaañ, ñämaayyä ja'a craa ja'a hänajty tøø yajmøcpøgyiijäbä:

—Poo'xxiøø jäda'a. Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo yø'ø mdo'ogy jäda'a mgapwädität.

¹¹ Mänit jäya'ay yhadsooyy ja'a hänajty tøø miøcpøquiäbä:

—Jaayá'ayhøch tøø xyajmøcpøquiäbä, je'ečh jaduhñ xñämaayy cooch ndo'ogy nyajpädø'øgät.

¹² Mänit miäyajtøøwa:

—Pøñ jaduhñ tøø xñäma'ay coo mdo'ogy myajpädø'øgät, coo myo'oyø'øgät.

¹³ Cabä mähdiojç ñä'ä hadsooyy. Hix, jaanč tehñ ñämay jäya'ayhajxy hänajty jim. Tøø Jesús hänajty yhijxtägóoyyänä. Paadiä mähdiojç hänajty quia'a najuø'øy waamb yhadsówät. ¹⁴ Mänit cueeñtiä, mänit Jesús yhijxcumbä maa ja'a tsajtøjç hamøjpän. Mänit Jesús miänaañ:

—Huuc mäow, chaa miich nnämä'awät, tøø miich mmøcpøcy. Ca'a tii pojpä cädieey mduñ coo maas haxøøg mjädät.

¹⁵ Mänitiä mähdiojç hoy ñägapxy maa ja'a judíoshajxiän cóodäm Jesús je'e, ja'a hänajty tøø miäyajmøcpøquiäbä. ¹⁶ Coo Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä yajcähxø'cy ja'a poo'xxiøøjooty, paadiä judíos Jesús hajxy miädsiphajty; paady hajxy wyiinmaayy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. ¹⁷ Mänit Jesús miänaañ, ñämaayyä ja'a judíoshajxy:

—Cábøch nDeedy mänaa tiuumbädø'øy. Jäda'anäbaadyñä tiuñ. Páadyhøch jaduhñ nbaduumbä, hoy jaduhñ jia poo'xxiøøjootiä.

¹⁸ Paady hajxy jia wiinmaayy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät, coo Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä yajcähxø'cy ja'a poo'xxiøøjooty, møød coo jaduhñ miänaañ cooc Dios Tieedyhaty, møød coo yajnimiäbaatä nebiä Diosän.

¹⁹ Mänit Jesús miänaañ, ñämaayyä ja'a judíoshajxy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, cábøch nhamdsoo tuung nduñ; jadúhñhøch nduñ nébiøch nDeedy jim tiuñän. Nebiátyhøch nDeedy tiuñ, jadúhñhøch nduumbä. ²⁰ Xchøjpøch nDeedy. Xyajnähixøøbiøch nebiaty je'e tiuñ. Maas hoy-yagjuøøñätyhøch nDeedy xyajnähixø'øwa'añ neby hajxy myagjuø'øwät. ²¹ Yagjujypiøjpiøch nDeedy ja'a ho'ogyjiäya'ay. Jaaná jadúhñhøch nyagjujypiøgaambä, pønjátyhøch nyajnähdiäp. ²² NDéedyhøch, cab je'e pøñ yajcumädowa'añ. Høøch je'e tøø xquiuhdujtmø'oy cooch jäya'ay nyajcumädowät, ja'a hajxy ca'a mädia'agymiäbøjpä. ²³ Páadyhøch jaduhñ tøø xquiuhdujtmø'oy

coochä jäya'ayhajxy ween xwyiingudsähgø'øý nébiøch nDeedy wyi-
ingudsähgø'øýijän. Pønjátyhøch hajxy xquia'a wiingudsähgøøby, ni
nDéedyhøch hajxy xquia'a wiingudsähgøøyyäbä, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

²⁴ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, pønjatý højts nmädia'agy
hajxy xmiäbøgaanäp møødhøch nDeedy, tøø ja'a haxøøgpä hajxy
quiøxy najtshixøøñä. Je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä
Dios jjugyhatiän. Cab hajxy je'e mänaa quiumädowa'añ. ²⁵ Ja'a hajxy
ca'a mäbøjpä, tøø yhabaady coochä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä.
Coochä nmädia'agy hajxy jaduñ xmiäbøjcät, jaduñ hajxy jjugyhada'añ
cøjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhatiän. ²⁶ Miøødhøch nDeedy cuhdujt
coo jäya'ayhajxy ñämä'awät coo hajxy jaduñ jjugyhádat tsajpootyp
cøjxta'axiøø. Je'eçh cuhdujt tøø xmio'oy coochä jäya'ayhajxy jaduñ
nnämä'awät coo hajxy jim yhidät cøjxta'axiøø. ²⁷ Cooch je'eduhñ
tøø xwyiinguexy, páadyhøch jaduñ tøø xquiuhdujtmø'oy cooch
nyajnáhdíjät nebiaty jäya'ayhajxy jíädät. ²⁸ Ca'a hajxy myagjuø'øý.
Habaadaamb je'e coochä ho'ogyjiäya'ayhajxy nyaaxpádsøma'añ.
Mänitøch nmädia'agy hajxy xmiädowaanä. ²⁹ Mänit hajxy nägøxiä quiøxy
jutpádsøma'añ mäduhñtiä hajxy hánajty tøø yho'ogy. Ja'açh nmädia'agy
hajxy hánajty tøø xmiäbøjcäbä, je'eds hajxy nøcxaamb tsajpootyp. Ja'açh
nmädia'agy hajxy hánajty tøø xquia'a mäbøjcäbä, je'eds hajxy ca'awaamb
haxøøgtuum.

³⁰ Nyajtødiägøøbiøch nébiøch nDeedy xñäma'ayän. Ca'a yhøøchä
nhamdsoo wiinmahñdy nyaghijpy. Ngudiúumbiøch jaduñ nébiøch
nDeedy xmiägapxy xyhane'emiän. Cooch jaduñ ngudiúñ, páadyhøch
ja'a tøyhajt nyecy cooch nyajtødiägø'øý. ³¹ Cooch häxøpy hamdsoo
nniñägapxyii, mänit hajxy cu mmänaañ coochä tøyhajt nga'a mädia'agy.
³² Jiichä wiingpä xñägapxy; nnajuøøbiøch coo ja'a tøyhajt je'eduhñ
yecy. Dióshøch je'e xñägapxp. ³³ Tøøch mijts hoy xyajtøy maa Juangän
pø Dióshøch tøø xjiaançh quexy. Mänitá Juan ja'a tøyhajt hajxy
xmioooy. ³⁴ Pero høøçh, ca'a jläyá'ayhøch tøø xyhawaanä cooch Dios
tøø xquiexy. Nyagjahmiéjchpøch mijts nebiä Juan hajxy tøø xyhawaanän
cooch Dios tøø xquiexy, neby hajxy jaduñ mnähwa'ads mguhwá'adsät.
³⁵ Yajwa'xyp ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy hijty. Xyajnähixøøby hajxy
hijty neby hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät. Hoy ja'a miädia'agy ha-
jxy hijty mmädóowä. Pero cabä miädia'agy hajxy hijty mmäbøgaanä.
³⁶ Ndúumbiøch nébiøch nDeedy tøø xyhane'emiän. Cooch jaduñ nduñ,
cähxø'p jaduñ cooch nDeedy tøyhajt tøø xquiexy. Cooch hajxy jaduñ
xyhixy nébiøch nduñän, páquiøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät, hoy ja'a
Juan ja'a miädia'agy hajxy tøø mga'a ja mäbøjcä ja'a høøçhcøxpä cooch
xñägapxy. ³⁷ Ja'a nDéedyhøch, ja'açh tøø xquiéxiäbä, høøçhcøxpä jiiby tøø
xyajcujaaayii maa Diosmädia'aguiän. Pero cab hajxy mnajuø'øý cooch
nDeedy ja'a miädia'agy jaduñ nmädiacä. Cab hajxy mnajuø'øý cooch
jaduñ nduñ nébiøch nDeedy tiuñän. ³⁸ Pero cábøch mijts nDeedy ja'a
miädia'agy tøø xmiäbøjcä, ja'açh tøø xquiéxiäbä. Coø hajxy häxøpy tøø
mmäbøcy, cu xmiäbøjcøch mijts ja'a nmädia'agy. ³⁹ Myajmädiac-ho'py
ja'a Diosmädia'agy hajxy, ja'a jecy mähmøøyyäbä cujaay. Paady hajxy
jaduñ myajmädiac-ho'ogy coo tyijy hajxy jaduñ mjugyhádat nebiä
Dios jjugyhatiän. Chaads mijts hajxy nnämä'awät, cooch nmädia'agy
hajxy xyajtúunät, mänit hajxy jaduñ mjugyhádat. Pero hóyhøch
Diosmädia'agy xjia nägapxy, ⁴⁰ cábøch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøgaanä.

Cooč mijts nmädia'agy hamuumdu'joot xmiäb'ójcät, mänit hajxy mäbøcy mjygyhádat nebiä Dios jjugyhatiän.

⁴¹ 'Cábøch nmøjpäda'agy, hóyhøch jäya'ayhajxy xquia'a ja wiingudsähgø'øy. ⁴² Nnajuøbiøch coo mijts Dios mga'a tsoey. ⁴³ NDédyhøch tøø xjia hamdsoo quexy. Pero cábøch mijts nmädia'agy xmiäbøgaanä. Coo wiingpä miédsät, je'eds mijts ja'a miädia'agy paquia mmäbøgaanäp. ⁴⁴ Cábøch mijts nmädia'agy hoy xmiäbøgaanä. Jia tsojpy ja'a mjoothajxy jaduhñ coo jäya'ay hajxy xwyiingudsähgø'øwät. Pero cabä mjoothajxy chocy coo Dios hajxy xchógät. ⁴⁵ Ca'a yhøøchä mijts jim nnäxø'øwø'øwaamby maa Dios wyiinduumän. Ja'a Moisésäts mijts jaduhñ xñäxø'øwø'øwaamb. Mmänaamb hajxy jaduhñ coo tyijy Diosmädia'agy hajxy mmäbøcy, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. ⁴⁶ Coo mijts cu mjaančh mäbøjcy, cu xmiäb'ójcøch nmädia'agy hajxypä. Høøchcøxpä Moisés jaduhñ jecy quiujahy. ⁴⁷ Pero pø cab hajxy mmäbøga'añ nebiä Moisés jecy quiujahyyän, ni høøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøgaanäbä.

6

¹ Cumejtspo'o cudägøøgpø'o Jesús jim ñøcxy mejyhawiimb. Mejtstu'u ja'a mejy xiøhaty Galilea møød Tiberias. ² Nämay Jesús hänajty pianøcxyii jäya'ayhajxy. Paady hänajty pianøcxyii coo hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty tøø yajcähxø'øgy, møød coo pa'amjäya'ay hänajty tøø yajmøcpøcy. ³ Mänit Jesúshajxy jim wyiimbejty maa ja'a tunghduumän møødä jiamiøødhajxy. Mänit hajxy jim yhøxtaacy tunghduum. ⁴ Mäwiingomb ja'a pascuaxøø hänajty, ja'a judíoshajxy yagjätbä. ⁵ Mänit Jesús wyiinhee'ppejty coo jäya'ay hänajty may pianøcxyii. Mänit Jesús ja'a Felipe ñämaayy:

—Maa ja'a caayyøøc hajxy nbáatämät coo yø'øya'ay hajxy nya-jcáayyämät nämay.

⁶ Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, yhuuc nä'ä mädia'agyhixaamby hänajty waambä Felipe hänajty yhadsowa'añ. Tøø Jesús hänajty hamdsoo wyiimay nebiä jäya'ayhajxy hänajty yajcaya'añii. ⁷ Mänitä Felipe yhadsooyy:

—Ni mejtsmägo'x denariojuy ja'a tsajcaagy quia'a mädyhädät, hoy hajxy tu'li'xyjaty cu nja móoyäm.

⁸ Andrés ja'a Jesús ja'a jiamiøød hänajty tu'ug xiøhaty, ja'a Simón Pedro piuhya'ay. Mänitä Andrés ja'a Jesús ñämaayy:

⁹ —Chaadsä pigäna'c ja'a cebadatsajcaagy miøødä mägoøxcä, møødä hacx metscä. Pero cab jaduhñ miädyhädät. Hix, majiäya'ay yø'øduhñ.

¹⁰ Mänit Jesús miänaañ:

—Näma'aw hajxy ween hajxy yhøxta'agy.

Møj jim miøøjiootä. Jim hajxy yhøxtaacy ja'a mägoøxmilpä ya'adiøjc-hajxy møødä to'oxiøjc-hajxy hawiing. ¹¹ Mänit Jesús ja'a tsajcaagy quioondsooyy. Mänit Jesús Dios jaduhñ ñämaayy: "Dioscujú'uyäp." Mänit Jesús ja'a jiamiøød ja'a tsajcaagy miooyy. Mänitä jiamiøød ja'a tsajcaagy hajxy tiägøøyy yajwa'xpä maa jäya'ayhajxy hänajty yhäña'ayän. Møødä hacx hajxy yajmäwa'xøøbiä. Jaduhñtiä jäya'ayhajxy miooyy mäduhñtiä hajxy hänajty quiaaya'añ. ¹² Coo hajxy quiaabiädøøyy, mänit Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Yajpädø'øg tsajcaagyquiaadiuc hajxy møødä hacxtsu'tstuc, neby hajxy jaduhñ nga'a nähguéecämät.

¹³ Mänit ja'a tsajcaagyquiaadiuc hajxy cøjx yajpädø'øgy møødä hacxtsu'tstuc. Majmetscach hajxy yaghujch ja'a tsajcaagyquiaadiuc.

14 Coo jäya'ayhajxy yhiixy nebiä Jesús ja'a tsajcaagy hänäjty t̄ōo yajwa'añguiojjiän, mänit hajxy tiäḡōōy mänaambä:

—Pues tehm̄ tīōyhajt, ȳō'ods je'e, ja'a hajxy hijty nhahixämbä coo hajxy hijty xñämedsäänäm nebiä Diosmädia'agy miäna'añän.

15 Coo Jesús ñajūōy coo hänäjty n̄ōcxy piäda'aga'añii gobiernä mädsib̄ō'obä, mänit jim̄ chohñnä. Mänit jim̄ ñ̄ōcxnä nidiuhm̄ tunjoot.

16 Coo chuuj̄ōōy, mänitä Jesús jiamīōdhajxy yhädaacy mejypia'a.

17 Mänit hajxy tiäḡōōy barcojooty. Mänit hajxy tiu'ub̄ōjcy. Jim̄ Capernaum hajxy hänäjty ñ̄ōcxa'añ mejyhawiimb. Wiingoods hänäjty. Cahnä Jesús ja'a jiamīōd hänäjty piaadyñä. 18 Mänitä poj piädō'cy m̄ōc. Mänitä mejy chajcujy c̄ōxp.

19 Mägooxkilómetro tädujkilómetro hajxy hänäjty t̄ōo ñ̄ōcxy, mänitä Jesús hajxy yhiixy coo ja'a barco hänäjty t̄ōo ñajtspaadō'oy. Yohby Jesús hänäjty mejywyiing. Mänitä jiamīōdhajxy chähḡōōbīōjcy.

20 Mänit hajxy ñämaayä:

—Ca'a hajxy mdsähḡō'oy; Jesúsh̄ōch h̄ōōch.

21 Mänit hajxy jiootcuḡōōy. Mänitä Jesús yajtäḡōōyä barcojooty. Mänitä hajxy jim̄ miejtsnä mejypia'a maa hajxy hänäjty ñ̄ōcxiän.

22 Cujaboom, jim̄nä majiäya'ayhajxy hänäjty mejyhawiimbnä, maa hajxy hänäjty t̄ōo yajcayiiän. Ñajūōby hajxy hänäjty coo Jesús hänäjty t̄ōo quia'a m̄ōōdtu'ub̄ōgyii ja'a jiamīōdhajxy quipxy. Hijxä ja'a Jesús jiamīōdhajxy coo hajxy tiu'ub̄ōjcy barcojooty ja'a majiäya'ayhajxy. Jagoo barco hänäjty tu'ug; je'e hajxy hänäjty t̄ōo yajtu'ub̄ōcy.

23 Mänitä barco hajxy yajmejch wiingpä, ja'a Tiberiastsohm̄bä. Jim̄ hajxy mieds̄ōōy maa jäya'ayhajxy hänäjty t̄ōo chajcaagyquiayyän, mänaa Jesús ja'a Dioscujú'uyäp yequiän.

24 Coo ja'a majiäya'ayhajxy yhiixy coo Jesúshajxy quia'a jiiän, mänit hajxy tiäḡōōy barcojooty. Mänit hajxy tiu'ub̄ōjcy Jesúsh̄ōxtaabiä. Jim̄ hajxy ñ̄ōcxy mejyhawiimb jim̄ Capernaum.

25 Coo hajxy jim̄ miehch mejyhawiimb, mänitä Jesús hajxy jim̄ piaaty. Mänit Jesús hajxy ñämaay:

—Wiinds̄ōñ, mänaa mmejch.

26 Mänit Jesús miänaañ:

—Chaads mijts tehm̄ tīōyhajt nnämä'awät, páadyh̄ōch mijts hijty xyh̄ōxta'ay cooçh mijts je'e cu'uxiä nyajcaayy. Cáb̄ōch mijts je'e xmiäyajt̄ōwa'añ tiiguiōxp̄ōch ja'a hoy-yagjūōñäbä coo nyajcähx̄ō'cy.

27 Paady hajxy mduñ, jaduñnä cay hu'ugy hajxy mbaady. Pero chaads mijts nnämä'awät jadunajtä coo hajxy mh̄ōxtá'awät neby hajxy mjugyhádat nebiä Dios jjugyhatiän. H̄ōōch mijts cuhdujt nmo'owaamby coo hajxy jaduñ mjugyhádat. Páadyh̄ōch mijts jaduñ nmo'owa'añ, cooçhä Dios t̄ōo xquiuhdujtm̄o'oy, h̄ōōch ja'a Diosquexypä.

28 Mänit Jesús miäyajt̄ōwa:

—Neby h̄ōjts ngudiünät nebiä Dios choquiän.

29 Mänit Jesús yhadsooyy:

—Chojpy ja'a Dios cooçh mijts ja'a nmädia'agy xmiäb̄ōjcat, ja'açh t̄ōo xquiéxiäbä.

30 Mänitä Jesús miäyajt̄ōwägumbä:

—Tii hijxtah̄nd hoy-yagjūōñäbä myajcähx̄ō'ogaamby neby h̄ōjts miiçh ja'a nmädia'agy jaduñ nmäb̄ōjcat coo miiçh ja'a Dios t̄ōo xquiexy.

31 Ja'a hajxy hijty nhaphájtäm ndeedyhájtäm ja'a jecypia, jim̄ä maná hajxy quiaayy maa hänäjty p̄ōñ quia'a tsäna'ayän. Moisés ja'a maná yajwa'añguioj. Ja'a maná, nebiä tsajcaaguiän je'e. Jiily jaduñ myiñ cujaay

maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Yajcaayyá jäya'ayhajxy ja'a tsajcaagyhajpä ja'a tsajpootypsohmä. Dios jaduñ quejx.”

³² Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät: Caha Mioisésä mijts ja'a tsajcaagy xyajnäguejx ja'a tsajpootypsohmä. Dios, je'eds hajxy je'e xyajnäguejx. Je'eds hajxy je'e xquiuhdujtmó'owaamb coo hajxy jim mdägó'owät tsajpootyp. ³³ Ja'a Dios tøø quiéxiäbä, jim tsajpootyp je'e tøø chooñ. Paady je'e yaa tøø quiäda'agy nejy mijts xquiuhdujtmó'owät coo hajxy mjugyhádat nebiä Dios jjugyhatiän.

³⁴ Mänitá Jesús ñämaayyá:

—Højts yø'ø tsajcaagy móoyyác cøjxta'axiøøbä, ja'a tsajpootypsohmä. Paady hajxy jaduñ miänaañ coo hajxy quia'a wiinjuøøyy coo Jesús jaduñ ñiñänøøma hamdsoo coo je'e tøø quiexyii ja'a Dios.

³⁵ Mänitá Jesús miänaañ:

—Høøch je'e, ja'a Dios tøø quiéxiäbä. Cuhdujtyéppøch coo hajxy jim tiägó'owät tsajpootyp pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Cøjxta'axiøø hajxy jim yhidät. ³⁶ Pero mijts, cábøch ja'a nmädia'agy hajxy tøø xmiäbøjcä, hoy hajxy tøø mja hixy coöchä hoy-yagjuøøñbä tøø nja yajcähxøøgy. ³⁷ Pønjátyhøch ja'a nDeedy jaduñ xyajcø'owaanøøby, je'eächä nmädia'agy xmiäbøgäänäp. Nguhbøgäämbiøch hajxy je'e. ³⁸ Páadyhøch tøø ndsooñ tsajpootyp coöch ngudiünät nébiøch nDeedy xyhane'emiän, ja'aäch tøø xquiéxiäbä. Cáboch ja'a nhamdsoo wiinmahñdy nyaghida'añ. ³⁹ Cábochä nDeedy miäna'añ coo hajxy haxøøgtuum quiá'awät, ja'aäch hajxy tøø xyajcø'owaanøøyábä, coo ja'a xøø jumøjt jaduñ yhabéjñät. Pero jaduñ miäna'añ coöch hajxy nyajnøcxät tsajpootyp. ⁴⁰ Jadúhñhøch ja'a nDeedy miäna'añ coo hajxy cøjxta'axiøø jjugyhádat neby jaaya'ay jjugyhatiän, pønjaty jaduñ najuøøby coöchä Dios xyHuanghaty, pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Je'eäch hajxy jim nyajnøcxaamby tsajpootyp coo ja'a xøø jumøjt yhabéjñät.

⁴¹ Coo Jesús miädiaacpædøøyy, mänit tiägøøyyä wiingapxpéjtäbä ja'a judíoshajxy. Paadiä wyiingapxpejtä coo hánajty tøø miäna'añ coo jim chooñ tsajpootyp. ⁴² Jaduñ hajxy ñiñämaayyá:

—Jesús yø'øya'ay xiøhaty; José yhuung yø'ø. Nhixyhájtäm ja'a tiaj tieedy yø'ø. Høhndaacp yø'øduhñ cooc tyijy jim tøø chooñ tsajpootyp.

⁴³ Mänitá Jesús ja'a judíos yhojy:

—Ca'a hajxy mgapxtägooñä. ⁴⁴ Pøñhøch ja'a nDeedy yajnähdiipy, je'eächä nmädia'agy xmiäbøgäänäp. Je'eäch nyajnøcxaamby tsajpootyp coo ja'a xøø jumøjt yhabéjñät. ⁴⁵ Jiiby jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo Dios jäya'ay nägøxiä yajnähixø'owa'añ. Pønjátyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy tøø xwyiinjuøøyyä tøø xyhabøjcä, jé'edshøch ja'a nmädia'agy tøø xmiäbøjcä.

⁴⁶ 'Cábøch nDeedy mänaa yhixyii jäyá'ayäm; høøch nidiuhñ tøø nhixy. Jímhøch ndsooñ Dioswiinduum. ⁴⁷ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, pøñhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp, je'eds jugyhadaamb cøjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhatiän. ⁴⁸ Høøch hajxy jaduñ jim nyajtägø'owaamby. ⁴⁹ Ja'a nhaphájtäm ndeedyhájtämhajxy, ho'c hajxy je'e, hoy ja'a maná hajxy jia caayy pactuum. Ja'a maná, mäjaajejc jaduñ. Pero paquiä ja'a miäjaahajxy quiøjxy.

50-51 Høøch, páadyhøch tøø ndsooñ jim tsajpooty nébiøch jäya'ayhajxy jim nyajtägø'owät. Jim hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø pønjätyhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp. Nnähdugáambiøch ja'a nni'x ja'a ngopc. Nnähho'tu'udáambiøch jäya'ayhajxy nägøxiä.

52 Mänitä judiøshajxy yajcapxiøøyy ja'a Jesús ja'a miädia'agy:

—Nejy, xmio'owáañäm yø'oya'ay ñi'x quiopcäda'a coo ndsút'sämädä.

53 Mänitä Jesús ñämaayy ja'a judiøshajxy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, høøch ja'a Diosquexypä, cooçh mijts ja'a nni'x ja'a ngopc xquia'a tsú'tsät, cooçh mijts ja'a nnø'ty ja'a njoot xquia'a húucät, cab hajxy jim mdägø'owät maa Dioswiinduumän. ⁵⁴ Pønjätyhøch ja'a nni'x ja'a ngopc xchú'tsäp, pønjätyhøch ja'a nnø'ty ja'a njoot xyhúucäp, je'eds je'e hidaamb cøjxta'axiøø jim tsajpootyp. ⁵⁵ Tsu'tsøøc-høch ja'a nni'x ja'a ngopc; huucøøc-høch ja'a nnø'ty ja'a njoot. ⁵⁶ Pønjätyhøch ja'a nni'x ja'a ngopc xchú'tsäp, pønjätyhøch ja'a nnø'ty ja'a njoot xyhúucäp, je'eçh jaduñ nnänøømby ja'a nmädiá'agyhøch hajxy xmiäbøjcäp. Je'eçh hajxy nguhtuñmo'owaamby coo hajxy yhidät cøjxta'axiøø jim tsajpootyp. Tu'ugmädiá'agyhøch hajxy nmøødhida'añ. ⁵⁷⁻⁵⁸ Ja'a nDéedyhøch, ja'açh tøø xquiéxiäbä, je'eçh jaduñ tøø xquiuhduñmo'oy cooçh jäya'ayhajxy jim nyajñøcxät tsajpootyp, pønjätyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Jim hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø. Ja'a nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtäm, ho'c hajxy je'e jequiän, hoy ja'a manä hajxy jia caayy. Pero pønjätyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, cab hajxy quia'awa'añ haxøøgtuum mänaa.

⁵⁹ Jaduñ Jesús jim miädiaacy Capernaum coo hánajty yajñähixø'øy tsajtøogooty maa ja'a judiøos ja'a Dios hajxy hánajty wyiingudsähgø'øyän.

⁶⁰ Coo Jesús ja'a jiamiøødhajxy jaduñ jim miädooyy, mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Cab hajxy jaduñ nguñbøjcämät; tsip xex yø'ø mädia'agy jaduñ.

⁶¹ Najuøøyy Jesús jaduñ nebiaty hajxy hánajty miädia'aguiän. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Nejy, cábøçhä nmädia'agy hajxy xjiøjpøgø'owáañäjä. ⁶² Cooçh mijts xyhixät cooçh hánajty jim nnøcxy tsajpootyp, mänitøch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøgaanä cooçh jim ndsooñ tsajpootyp, høøch ja'a Diosquexypä. ⁶³ Ja'a mjuøhñdyhajxy, je'eds hajxy yaa xyagjygyhajp. Ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy, cab hajxy je'e yaa xyagjygyhaty. Cooçh mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøjcät, mänit hajxy mdägø'owät jim tsajpootyp. ⁶⁴ Pero cahnä hajxy nägøxiä mmäbøcyñä.

Paadiä Jesús jaduñ miänaañ, ñajuøøby hánajty jaduñ pønjaty hánajty je'e ca'a mädia'agymiäbøgaamb. Najuøøby hánajty je'ebä pøn hánajty yegáañäp ho'cøøc. Jáguemiä Jesús jaduñ ñajuøøyy mänaa ja'a miägu'ughajpähajxy tiägø'øyän yajñähixøøbiä. ⁶⁵ Mänit Jesús miänáangumbä:

—Páadyhøch mijts jaduñ nnämaayy: “Pønñhøch ja'a nDeedy yajñähdiipy, je'eçhä nmädia'agy xmiäbøgaanäp.”

⁶⁶ Coo Jesús jaduñ miädiaacpædøøyy, mänitä jiamiøødhajxy nämay wyiimbijnä. Cabä Jesús hajxy hánajty miøødwäditaanä. ⁶⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød miäyajtøøyy ja'a nämajmetspähajxy:

—Nejy, xpiuhwa'adsáambøch mijtspä.

⁶⁸ Mänitä Simón Pedro yhadsooyy:

—Wiindsón, caj. Tii hõjts miich coo nnä'ä puhwá'adsät. Miičh hõjts je'e xyajnáhixõõby neby hõjts jim ndägó'owät tsajpootyp. ⁶⁹Nmábõjcap hõjts miichä mmädia'agy. Nnajuõõby hõjts coo jim tõõ mdsoõñ maa Diosán, coo mGristáhaty, ja'a hõjts hijty nhahijxypä, ja'a Dios hijty quiexaambiä.

⁷⁰Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Páadyhõch mijts tõõ nwiimbiy nébiõch hajxy jaduhñ xmiõõdwädität, mijts ja'a nämajmetspä. Pero xii hajxy tu'jäya'ay mmõõdä, ja'a mõjcu'uwiinmahñdymõõdpä.

⁷¹Ja'a Judas jaduhñ nänõõma, ja'a Simón Iscariote yhuung. Ja'a Judas, je'edsä Jesús hänajty yegaamb ho'cõõc, hoy ja'a Judas ja'a Jesús hänajty jia mõõdwädity mõõdä nämajtu'ugpähajxy.

7

¹Mänitä Jesús tiägõõyy cajpthayohbiä jim Galilea. Cab hänajty jim wiäditaannä jim Judea, je'eguiõxpä coo ja'a judiõshajxy hänajty yhõxta'ay nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. ²Jadáanap ja'a judiõs xiõõhajxy hänajty coo ja'a ramada hajxy yhädiuñ. Jim hänajty jiada'añii Jerusalén. ³Mänitä Jesús ñämaayyá yhuchhajxy:

—Ca'a yaa mmähmõ'õy. Nõcx jim Judea. Ween ja'a mmägu'ughajpähajxy jimhä yhuug hijxpä ney miich ja'a hoy-yagjuõõñajatyä myajcähxõ'õguiän. ⁴Myajcähxõ'õpy miich hijty maa jäya'ay quia'a mayyän. Pero põ chojpy ja'a mjoot jaduhñ coo ja'a mmädia'agy wiädität ja'a miichcõxpä, mänit hijxwiinduum myajcähxõ'õgät majiäya'ayhagujc.

⁵Cabä Jesús ja'a miädia'agy hänajty miäbõjcxä ni ja'a yhamdsoo huchhajxy. Paady hajxy jaduhñ miänaañ. ⁶Mänitä Jesús miänaañ:

—Cahnä yhabaadyñä coõch jäya'ayhajxy nhawáanät põnhõch hõõch. Pero mijts, homiänaajä hajxy jim mnõcxät Jerusalén. ⁷Caj mijts cu'ug xmiähanhaty. Pero hõõch, xmiähanhájpõch cu'ug. Páadyhõch hajxy xmiähanhaty coõch nnägapxy coo hajxy yhaxõõgwädity. ⁸Nõcx mijts xõõhat. Cábõch nnõcxa'añ hõõch. Cahnä yhabaadyñä coõch jäya'ayhajxy nhawáanät põnhõch hõõch.

⁹Mänit Jesús miädiaacpádõõñä. Mänit jim jiaančh mähmõõñä jim Galilea.

¹⁰Mänit Jesús yhuchhajxy jim nõcxy xõõhajpä Jerusalén. Mänit Jesús jim pianõcxy hamee'ch. ¹¹Jimä judiõs ja'a Jesús hajxy hänajty yhõxta'ay maa ja'a xõõ hänajty jiadyiijän. Jaduhñ hajxy hänajty miäna'añ:

—Maada'a tyijy je'e.

¹²Mädiäacp ja'a Jesús hänajty ja'a majiäya'ayhajxy. Näje'e hajxy hänajty miäna'añ cooc yhojiäya'ayä. Näje'e hajxy hänajty miänaambä cooc tyijy yhaxõõgjäya'ayä, cooc tyijy hänajty wiädity cu'ugwiinhõmbä.

¹³Pero hamee'ch hajxy hänajty miädia'agy. Hix, chähgõõby hajxy hänajty ja'a judiõs wyiindsõñhajxy.

¹⁴Mägujnä xõõ hänajty jiadyii, mänit Jesús tiägõõyy tsajtõgooty yajnáhixõõbiä. ¹⁵Mänitä judiõshajxy yagjuõõyy, miänaañ hajxy:

—Tii yõ'õya'ayäda'a coo jiaančh tehñ jiaty madiu'u y caj yhõxpõquiä.

¹⁶Mänit Jesús yhadsooyy:

—Ca'a yhõõchä nhamdsoo mädia'agy hädaa; nDéedyhõch miädia'agy hädaa jaduhñ, ja'ačh tõõ xquiéxiäbä. ¹⁷Põñ jaduhñ cudiunaamb nebiä Dios miäna'añän, je'e najuõ'õwaamb coo quia'a yhõõchä nhamdsoo

mädia'agy hädaa, coo Diosmädia'agy hädaa. ¹⁸ Pøñ jioot jaduñ tsojp coo yajcumáyat, je'edsä yhamdsoo mädia'agy mädiaacp. Pero chójpiøch njoot coo Dios wyiingudsáhø'øwøøjat, ja'ačh tøø xquiéxiäbä. Nmøødhøch ja'a tøyhajt; cábøch nhøhnda'agy.

¹⁹ Tøyhajt coo Moisés ja'a ñocy jecy yejcy, túhmäts. Jiiby jaduñ miäna'añ ñocyjiooty coo hajxy hoy mjäya'ayhädät. Pero cab hajxy mgudiuñ. Mmänaamb hajxy jaduñ cooçh hajxy xyagho'oga'añ.

²⁰ Mänitä cu'ug yhadsooyy:

—Nej, mguhmäñøøbiä coo jaduñ mmäna'añ coo højts miich nyagho'oga'añ. Pøñdsän miich xyagho'ogaamb.

²¹ Mänitä Jesús miänáaṅgumbä:

—Tähóoc-høch ja'a hoybä tøø nduñ ja'a poo'xxiøøjooty; mänit hajxy myagjuøøyy nägøxiä. Mmänaamb hajxy jaduñ coo hajxy tii nga'a túuñämät ja'a poo'xxiøøjooty; paady hajxy myagjuøøyy. ²² Moisés ja'a cuhdujt jecy yejc coo hajxy mnicircuncidarhadøøjat. (Ca'a Mioisésä yajt-sohndaac; yhaphajpä teedyhajpähajxy jecy yajtsohndaac.) Paadii mhuhung hajxy mcircuncidarhaty hoy jia poo'xxiøøjootiä. ²³ Mgudiuṁby hajxy jaduñ nebiä Moisés ja'a cuhdujt jecy yejquiän; pero mjootma'p hajxy cooçhä jäya'ay tøø nyajmøcpøcy ja'a poo'xxiøøjooty. ²⁴ Cabä jäya'ay hajxy paquiä mwiinmahñdyhíxät nebiä wyiinmahñdy je'e. Coo jejcy mmøødhidät, mänitäts ja'a wyiinmahñdy je'e mhíxät. Cooçhä pa'amjäya'ay tøø nyajmøcpøcy ja'a poo'xxiøøjooty, paady hajxy jaduñ mmäna'añ cóogøch tyijy ja'a haxøøgwiinmahñdy nmøødä. Mmänaamb hajxy jaduñ coo tii nga'a túuñämät ja'a poo'xxiøøjooty. Pero Dios mänaamb coo yhahixø'øcy coo hajxy ndúuñämät.

²⁵ Mänitä Jerusaléngpä jäya'ayhajxy näje'e tiägøøyy mänaambä:

—Yøøds hajxy yhøxtaaby coo hajxy yagho'oga'añ. ²⁶ Xiidsä quiapxy majiäya'ayhagujc, y caj waamb ñäma'ayii. Nej, mänaamb højts nwiindsønhajtämhaxiäda'a coo yøø Miesíasä, ja'a hajxy nahíxämbä. ²⁷ Nnajuøøyyäm hajxy maa yøøya'ay chooñ. Pero ja'a Mesías, ja'a gobiernähadaambä, cab hänäjty yajnajuø'øwa'añ maa hänäjty chooñ.

²⁸ Jiibiä Jesús hänäjty yajnähixø'øcy tsajtøgooty. Coo jaduñ miädooyy waambaty hajxy hänäjty miäna'añ, mänitä møc miänaañ:

—Xyhíxyhájpøch hajxy. Mnajuøøby hajxy maačh ndsooñ. Pero ca'a yhøøçhä hamdsoo tøø nwiinmay cooçh yaa ngädá'agät. Ja'a nDéedyhøch tøø xquiexy. Pero cab hajxy mnajuø'øcy. ²⁹ Nhíxyhøch je'e. Jímhøch ndsooñ. Je'ečh jaduñ tøø xquiexy.

³⁰ Coo Jesús jaduñ miänaañ, mänitä jia madsaanä. Pero caj ñä'ä yajmajch. Cajnä hänäjty yhabaadyñä coo Jesús yagho'ogøøjat. ³¹ Hoy ja'a Jesús hänäjty jia madsa'añii, nämay ja'a Jesús ja'a miädia'agy hänäjty miäböjcäxä. Mänit hajxy miänaañ:

—Coo ja'a Mesías jaduñ miédsät, ja'a hajxy nahíxämbä, nej, maas hoy-yagjuøøñajaty ja'a Mesíasäda'a yajcähxø'øga'añ quejee nej yøøya'ay jaduñ yajcähxø'øguiän.

³² Mänitä fariseoshajxy jaduñ miädoyhajty waambaty Jesús hänäjty miädia'agyii. Mänitä policiahajxy quiejxä coo Jesús hajxy miédsät. Ja'a fariseoshajxy jaduñ mäguejx møødä teedywiindsønhajxy. ³³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cábøch mijts jecy nmøødhidaannä. Nøcxáannäbøch maachä nd-sohñän. ³⁴ Xjia høxta'awáambøch hajxy, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Cab hajxy jim hoy mnøcxät maach nhida'añän.

³⁵ Mänitä judíoshajxy ñiñämaayyá:

—Maa yø'øya'ayáda'a ñøcxa'añ coo hajxy jaduñ nga'a páatämät. Nej, nøcxaambäda'a jim maa ja'a judíoshajxy wa'xyjaty chána'ayän maa ja'a hajxy ca'a Israelpähajpän, coo Diosmädia'agy yajnahixø'øwät ja'a hajxy ca'a judíoshajpä. ³⁶ Tiida'a tyijy coo miäna'añ cooc hajxy nja høxta'awáanäm, pero cábäc hajxy nbaadäänäm, y cooc hajxy hoy nga'a nøcxämät maa yhida'añän.

³⁷ Coo ja'a xøø hänäjty miayaannä, ja'a mõjxøøjooty, mänitä Jesús tiänaayyø'cy. Mänitä mõc miänaañ:

—Pøñ tødsøøyyäp, ween yaa myiñ maach høøchän, ween miñ yhu'ugy mädyíibøch nmo'owaamby.

Jaduñ Jesús yajnimiäbaatä nebiä mõjnøøgocän. Mänitä miänäänqumbä:

³⁸ —Pøñjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäböjcäp, je'echä nmädia'agy xya-jwa'xtägájtsäp, nebiä Diosmädia'agy miäna'añän.

³⁹ Jaduñ Jesús miänaañ, pøñjaty ja'a miädia'agy mäbøgäänäp, mänitä Dioshøspiritu mio'owa'añii. Cahnä Dioshøspiritu hänäjty quiäda'agyñä. Cahnä Jesús hänäjty yagho'ogyii; cahnä hänäjty yhoodiägachñä maa ja'a Tieediän.

⁴⁰ Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy nebiä Jesús hänäjty tøø miädia'aguiän, mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Tehm tiøyhajt ja'a Dios ja'a quiugapxy yø'ø, ja'a Dios hijty quiex-aambä.

⁴¹ Näje'e hajxy miänaambä:

—Ja'a Mesías yø'ø, ja'a gobiernähadaambä.

Pero näje'ehajxy miänaambä:

—Pero cabä Mesías jim choona'añ Galilea. ⁴² Jaduñ Diosmädia'agy miäna'añ cooc ja'a Mesías ja'a David yhaphada'añ tieedyhada'añ, y cooc jim choona'añ Belén maa ja'a David jecy chánaayyän.

⁴³ Coo hajxy hänäjty jaduñ miädia'agy, cab hajxy hänäjty tu'ugmädia'agy ñibiaadyii ja'a Jesúsøxpä. ⁴⁴ Näje'e ja'a Jesús hajxy hänäjty jia madsa'añ, pero caj pøñ ñä'a majch.

⁴⁵ Mänitä policíahajxy wyiimbijty maa ja'a teedywiindsøñhajxiän, maa ja'a fariseoshajxiän. Mänitä policíahajxy ñämaayyá:

—Tii hajxy coo mga'a yajmejch.

⁴⁶ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab jaduñ pøñ mänaa miädia'agy nej yø'øya'ay miädia'aguiän.

⁴⁷ Mänitä fariseoshajxy miänaañ:

—Cab jaduñ yhooyä coo mijts jaduñ tøø myajwiinhøhmbä.

⁴⁸ Caj yø'øya'ay ja'a miädia'agy miäböjcäxä ja'a wiindsøñhajxy mõødä fariseoshajxy. ⁴⁹ Pero yø'ø cu'ughajxy, cabä jecyquiuhdujt hajxy jiaty. Ween hajxy chaachpøcy.

⁵⁰ Jimä Nicodemo hänäjty, ja'a Jesús hänäjty tøø ñähóyyäbä. Fariseohajp hänäjty je'ebä. Mänitä Nicodemo miänaañ:

⁵¹ —Cab højts nguðjthájtäm jaduñ myiñäm coo jäya'ay nya-jcumädóowämät coo hänäjty tøø nga'a mädia'agymiädóowäm jayøjp.

⁵² Mänitä Nicodemo wyiinwohñä ñämaayyá:

—Jaduhñ miich mbamädiaacpä nebiä Galileabä jäya'ayhajxy miädia'aguiän. Huuc tehñ yajmädia'ag ja'a Diosmädia'agy. Cab jaduhñ jiiby maa myiñ coo ja'a Dios ja'a quiugapxy jim choona'añ Galilea.

⁵³ Mänit hajxy ñöcxnä maa ja'a tiöjc-hajxiän.

8

¹ Mänitä Jesús jim ñöcxny maa ja'a tun jaduhñ xiöhatiän Olivos. ² Cujaboom jopyjiajjö'ogyñä, mänitä Jesús ñöcxny maa ja'a tsajtöjcän. Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñämejtsä. Mänitä Jesús yhäñaaguiädaacy, tiägööyy yajñähixööbiä. ³ Mänitä to'oxiöjc tu'ug yajmejtsä maa Jesúsän. Ja'a cuh-dujtyajñähixööbiähajxy mäyajmejts mөөдä fariseoshajxy. Paadiä to'oxiöjc hänäjty tөө miächii coo hänäjty tөө tiu'uma'ady tөө tiu'udägoy. Mänitä to'oxiöjc jim yajñöcxä maa ja'a cu'ughagujcän. ⁴ Mänitä cu'ug ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, paady hädaa to'oxiöjc tөө miächii coo tөө piaadyii wingya'adiöjmөөд. ⁵ Jiiby maa ja'a Diosmädia'aguiän, jiibiä Moisés hajxy xyhanéhäm coo ja'a to'oxiöjc jaduhmbä hajxy nguhgá'tsämät. Miichäts, waamb miich mmänaambä.

⁶ Paady hajxy jaduhñ yajtööyy, coo hajxy hänäjty miädowa'añ pө tu'ugmädia'agy ja'a Jesús hänäjty mөөдä Diosmädia'agy. Yhöxtaaby hajxy hänäjty nebiä Jesús hajxy ñähwaambédät coo häxöpy quia'a tu'ugmädia'aguiä. Pero cabä Jesús waamb yhadsooyy. Mänitä Jesús ñäaxcooyy. Mänitä tiägööyy jahbiä cө'ohaam naaxwiin. ⁷ Mänitä Jesús jaduhñ miäyajtöwägumbä. Mänit yhäñaaguiugööyy. Mänit miänaañ:

—Pönä pojpä cädieey ca'a mөөд, ween quia'tstsooñ.

⁸ Mänitä Jesús ñäaxcöogumbä. Mänit tiägööguiumbä jahbiä naaxwiin. ⁹ Coo hajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús hänäjty tөө miäna'añän, mänit hajxy je'e tiu'uböjnä hanidiuhmjaty. Ja'a möjpä, je'e jawyiin tehñ tiu'uböjtsohn. Niñajuööyyä hajxy hamdsoo coo ja'a pojpä cädieey hajxy hänäjty miөөдä, paady hajxy tiu'uböjcy. Mänämetscä Jesús ja'a to'oxiöjc miөөдmähmööyy. Jimä to'oxiöjc hänäjty tiäna'ay Jesús ja'a wyiinduum. ¹⁰ Mänitä Jesús yhäñaaguiugööyy. Mänitä Jesús ja'a to'oxiöjc ñämaayy:

—Maa jaaya'ayhajxy, ja'a hajxy hijty xquiuhga'adsaambä. Nej, caj pөн tөө xñä'ä cuhga'a'chä.

¹¹ Mänitä to'oxiöjc yhadsooyy:

—Wiindsón, caj.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Ni hööch jaduhñ nga'a mänaambä coo miich myajcuhgá'adsät. Nөcx; cab jaduhñ haxөөг mjatcөөñät.

¹² Mänitä Jesús miänängumbä:

—Jaduhñ mäwíinhөch nyajnimiaäbaadyii nebiä jөөnän coöchä jäya'ayhajxy nyajñähixö'öy ja'a tu'u hoybä. Pөnjaty ja'a nmädia'agy xpianөcxäanäp, cab jaduhñ wiädita'añ hagogdstuum. Cөjxta'axiөө jim yhida'añ tsajpootyp.

¹³ Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Hamdsoo miich mniñänömyii. Pero caj miich mnä'ä tömiädia'agy.

¹⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tөmiädiäacpөch, höyhөch hamdsoo nja niñänömyii. Nnajuööbiөch maach ndsooñ maach nnөcxny. Pero mijts, cab hajxy mnajuö'öy. ¹⁵ Nä'ä nägöobөch mijts xñä'ä nähwaambety. Pero hööchä, cábөch

jäya'ay nä'ä nägoobä nnähwaambety. ¹⁶ Tøyhájthøch nnä'ägädä mädia'agy. Ca'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy hädaa; ja'a nDéedyhøchä miädia'agy hädaa, ja'açh tøø xquiéxiäbä. ¹⁷ Miimb jaduhñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän, coo jäya'ayhajxy tiu'ugmädia'aguiä nämetscä, pues tøyhajt hajxy jaduhñ yejpy. ¹⁸ Pues højts, tu'ugmädia'agy højts møødhøch nDeedy cooçh je'e tøø xquiexy.

¹⁹ Mänitä fariseoshajxy miänaañ:

—Maa mDeedy.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábøch mijts xñajuø'øy; ni ja'a nDéedyhøch hajxy xquia'a najuøøyyä. Cooçh mijts häxøpy xñajuø'øy, xñajuøøyyäbøch ja'a nDeedy hajxy häxøpy.

²⁰ Yajnähixøøguiujc ja'a Jesús jaduhñ miänaañ jii by tsajtøgooty, jii by mäðøyyä maa ja'a cajän maa ja'a xädø'øñ hajxy hänajty yajnähgäda'aguiän. Pero cabä Jesús hänajty pøñ miadsa'añii, hoy hänajty jia mädia'agy cu'ughagujc. Cahnä hänajty yhabaady coo je'e miadsøøjät.

²¹ Mänitä Jesús miänáañgumbä:

—Nøcxáañnæbøch høøch. Xjia høxta'awáambøch mijts, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Cab hajxy hoy mnøcxät maaçh nnøcxa'añän. Coo hajxy mho'oga'añ, jii by hajxy mga'awa'añ haxøøgtuum.

²² Mänitä judiøshajxy ñiñämaayyä:

—Nej, hamdsooda'a ñiyagho'oga'añii, coo hajxy jaduhñ nga'a nøcxämät maa ñøcxä'añän.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Yaa mijts mdsooñ, hädaa yaabä naaxwiin. Pero høøch, tsajpøotypøch ndsooñ, ca'a yaajä. ²⁴ Tøøch mijts jaduhñ nnäma'ay, coo hajxy hänajty tøø mho'ogy, cahnä mbojpä mgädieey hajxy hänajty xñähwa'açhñä. Cabä mbojpä mgädieey hajxy xñähwa'adsa'añ cooçhä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjçät pøñhøch høøch.

²⁵ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Pøñäsän miich.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøøch mijts nja hawáañäm pøñhøch høøch. ²⁶ Madiú'ujøch nnägápxät coo hajxy haxøøg mjäya'ayhaty. Cábøch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøjçä. Nhawáañäm mijts jaduhñ nebiátyhøch jaaya'ay tøø xñajtsçapxøøyyän, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

²⁷ Pero cab hajxy wyiinjuøøyy coo Jesús ja'a Tieedy jaduhñ ñägapy.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cooçh mijts hänajty tøø xmiøjpahbety, mänit hajxy mnajuø'øwa'añ pøñhøch høøch, y cooçhä nhamdsoo cuhdujt nga'a yajtuñ. Pero jaduhñ nhawáañäm nebiátyhøch ja'a nDeedy tøø xyajnähixø'øy.

²⁹ Xmiøødwädíjçøch je'e, ja'açh tøø xquiéxiäbä. Cábøch nidiuhñ tøø xñähgue'egy je'eguiøxpä cooçh homiänaajä ngudiuñ nébiøch tøø xyhane'emiän.

³⁰ Coo ja'a Jesús jaduhñ miädiaacy, mänitä miädia'agy miäbøjçäxä nämay.

³¹ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a judiøshajxy, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy hänajty tøø miäbøjçäbä:

—Cooçh mijts ja'a nmädia'agy xquiuidiuñät homiänaajä, mänitøch mijts hamuumdu'joot xmiøødwädítät. ³² Jaduhñdsä tøyhajt hajxy nmøødhädät cooçh ja'a Dios tøø xquiexy. Jaduhñdsä

mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'owät, nebiä møjcu'ugong hajxy jaduhñ xquia'a hané'emät.

³³ Mänitä judíoshajxy yhadsooyy:

—Abraham hõjts hijty nhaphajpy ndeedyhajpy. Cab hõjts pøn xyhane'emy. Tii jaduhñ coo mmána'añ coo hõjts ja'a møjcu'ugong xquia'a hané'emät.

³⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehñ tøyhajt nnámá'awät, pønjaty ja'a pojpä cädieey jaduhñ møød, møjcu'ugong jaduhñ hanehmb. ³⁵ Ja'a moonsähajxy, cab hajxy jim yhity cõjxta'axiøø maa hajxy quiuduñän. Pero ja'a cumoonsä yhuungä, je'eds jim nä'ägä hijp maa ja'a tiõjcän. ³⁶ Høøch, nbuhbédäbøch mijts jaduhñ nebiä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'owät, nebiä møjcu'ugong hajxy jaduhñ xquia'a hané'emät. ³⁷ Nnajuøøbiøch jaduhñ coo Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty. Pero xyagho'ogáambøch mijts, je'eguiøxpä coo hajxy tu'joot mga'a tuna'añ nébiøch mijts nja nämá'ayän. ³⁸ Nmädiácypiøch nébiøch ja'a nDeedy tøø xyajmøødmädia'aguiän. Pero mijts, jaduhñ mijts mjäya'ayhaty nebiä mdeedy yaa jiäya'ayhatiän hädaa yaabä naaxwiin, nebiä cu'ug yhane'emiän.

³⁹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Abraham hõjts hijty nhaphajpy ndeedyhajpy.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Pø tøyhajt ja'a Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty, jaduhñ hajxy mjäya'ayhájpät nebiä Abraham jecy jiäya'ayhajtjän. ⁴⁰ Pero xyagho'ogáambøch mijts, hóyhøch mijts ja'a tøyhajt tøø nja yajmøødmädia'agy, mädyíibøch ja'a Dios tøø xyajmøødmädia'agy. Cábøchä Abraham häxøpy xyagho'oga'añ. Caj mijts mjäya'ayhaty nebiä Abraham jecy jiäya'ayhajtjän. ⁴¹ Jaduhñ mijts mjäya'ayhaty nebiä mdeedyhajxy jiäya'ayhatiän.

Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Tøyhajt hõjts ja'a Abraham hijty nhaphaty ndeedyhaty. Jaduhñ hõjts njäya'ayhaty nebiä Abraham jecy jiäya'ayhajtjän. Tu'ug hõjts nDeedy; Dios je'e.

⁴² Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo Dios hajxy häxøpy tøyhajt mDeedyhaty, xchõjpøch mijts häxøpy yaabä. Jímhøch tøø ndsoon maa Diosän; pero yaaçh nhijnä hädaa yaabä naaxwiin. Ca'a yhamdsoo jóothøch yaa tøø ngäda'agy. Dióshøch xquiejx. ⁴³ Xiøøbøch yaa nja mädia'agy; cábøch mijts ja'a nmädia'agy xñä'ä cudiunaanä. ⁴⁴ Ja'a møjcu'ugong hajxy mdeedyhajpy. Jaduhñ hajxy mjäya'ayhaty nebiä mdeedy jiäya'ayhatiän. Mänit je'e tiägøøyy jäya'ay-yagho'pä mänaabä naaxwiin yhawijy tiøøxta'aguiän. Cabä tiømiädia'agy. Cabä hädaa yaabä naaxwiin hoy jiäya'ayhaty. Høhndaacp je'e; jaduhñ ñä'ägä cuhdujthaty. Jaduhñ jäya'ayhajxy yaa yajnähixø'oyii ja'a møjcu'uwiinmahñdy. ⁴⁵ Pero høøch, coøch mijts ja'a tøyhajt nya-jmøødmädia'agy, cábøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcä. ⁴⁶ Hopiønä ñajuøøy coøchä pojpä cädieey nga'a møødä. Jaduhñ hajxy mnajuø'owät coøchä tøyhajt nmädia'agy. ⁴⁷ Ja'a Dios ja'a yhuungä, miädóowäp je'e ja'a Dios ja'a miädia'agy. Pero mijtsä, caj mijts Dios xyhuunghaty; paadiä Dios miädia'agy hajxy mga'a mädownänä.

⁴⁸ Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a judíoshajxy:

—Nej, cab jaduñ tiøyyä coo jim mdsooñ Samaria, coo møjcu'ugong tøø xyajtägø'øyä.

⁴⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábøchä møjcu'ugong tøø xyajtägø'øy. Nwiinguhdsähgøøbiøch ja'a nDeedy. Pero cábøch mijts xwyiingudsähgø'øy. ⁵⁰ Cábøch hamdsoo nmänaañ cooch hajxy xwyiingudsähgø'øwät. Ja'a nDéedyhøch jaduñ mänaamb. Yajcumädowaamb by je'e pøñhøch haxøøg xñänøømb. ⁵¹ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, coochä nmädia'agy pøñ xmiäbøjcät, ni mänaa quia'a hó'ogät.

⁵² Mänitä judíoshajxy yhadsooyy:

—Hoora sí, tøø højts nnajuø'øy coo møjcu'ugong tøø xyajtägø'øy. Tøø ja'a Abraham yho'ogy møødä Dios ja'a quiugapxyhajxy. Pero miich mänaamb coo mmädia'agy pøñ xmiäbøjcät, ni mänaa quia'a hó'ogät. ⁵³ Nej, maas møc miichä cuhdujt mmøødä quejee ja'a Abraham jecy miøødhajty, ja'a hajxy hijty nhaphájtäm ndeedyhájtämbä. Tøø je'e yho'ogy. Jaduñ ja'a Dios ja'a quiugapxyhajxy tøø yho'pä. Pøñ tyijy miich coo jaduñ mniñänømyii.

⁵⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduñ yahixø'øy cooch hamdsoo nniguiumayøøjät. Pero Diøshøch xquiumaaby, ja'a tyijy mijts mDioshajxy. ⁵⁵ Cahnøch nDeedy hajxy xñajuøøyyä. Pero høøch, nhíxyhøch høøch. Cooch nmänä'anät cooch nga'a hixiä, hønädá'agäbøch jaduñ nej mijts mhønnda'aguiän. Pero nhíxyhøch høøch. Nmäbøjcäbøch ja'a miädia'agy je'e. ⁵⁶ Ja'a Abraham, ja'a hajxy jecy nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtämbä, xoondaacp je'e hijty cooch hánajty xyhixa'añ mänáajøch hánajty nhida'añän hädaa yaabä naaxwiin. Tøøch je'e xjiaançh hixy. Mänit jiaançh xoondaacy.

⁵⁷ Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a judíoshajxy:

—Je'enä jaduñ mdsaanä. Nej, tøø ja'a Abraham mhixiä.

⁵⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, jíyyämøch hánajty; cahnä Abraham hánajty jiinä.

⁵⁹ Mänitä tsaajxy quionø'cy; Jesús hajxy hánajty quiuhga'adsaamb. Pero tøø ja'a Jesús hánajty ñiguiu'uchii. Mänit piädsøømnä tsajtøgooty.

9

¹ Jimä Jesús hánajty ñaxy. Mänitä wiindspä tu'ug yhijxy. Jaduñä mähdiøjc ñä'ägä maaxhuunghajty wiinma'ad. ² Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a jiamiøødhajxy:

—Wiindsøn, tii yø'øya'ay wyiinäda'a coo mia'adä. Pønä pojpa cädieeyäda'a tøø tiuñ, yø'øya'ayä, tøgä tiaj tieediä.

³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ni pøñ. Paady yø'øya'ay wyiin mia'adä nebiä Dios ja'a miäjaa jaduñ quiähxø'ogät maa yø'øya'aguiøxpän. ⁴ Tsøc Diostuung hajxy túunäm, ja'açh tøø xquiéxiäbä, mäduhñtiä jugyhajt hajxy nmøødhájtäm. Coo hajxy nhó'cänät, cab hajxy jaduñ mänaa ndúunänät. ⁵ Cooch yaa nhity hädaa yaabä naaxwiin, nyajcähxø'piøch jáya'ay piojpa quiädieeyhajxy.

⁶ Mänitä Jesús ñajtsujøøyy naaxwiin. Mänitä chuyy yajmo'ondsojy. Mänitä pyiinø'cy. Mänitä wiindspä yajwiingupiinøøyy ja'a chuyy, ja'a hánajty tøø mio'ondscøjjiäbä. ⁷ Mänitä Jesús ja'a wiindspä ñämaayy:

—Nøcx niwiyiimbujøø maa ja'a tsiidaact jaduhñ xiøhatiän Siloé —je'e jaduhñ ñänøømby, Quexy.

Mänitå wiindspå hoy jiaančh niwiyiimbujyii. Coø wiyiimbijnå, tøø hånajty wyiindøø'xø'nå. ⁸ Mänitå mähdiøjc yhiyxå ja'a miädøjc-hajxy møødå hajxy hijty yhiyxypå coø hånajty xiädø'øñyujwa'añ. Mänitå hajxy miänaañ:

—Nej, caj jie'e yø'øjå, ja'a hijty naxy xädø'øñyujwaambå häña'a.

⁹ Näje'e hajxy hånajty miäna'añ:

—Jaančh je'e yø'ø.

Nåje'e hajxy hånajty miäna'añ:

—Ca'a jie'ejå; pero tehñ jiaduhñ quiähxø'øgy.

Pero ja'a mähdiøjc, hamdsoo hånajty ñiñänømyii:

—Høøčh je'e hijty wiinds.

¹⁰ Mänitå miäyajtøøwa:

—Nejy mwiindøø'xø'cy.

¹¹ Mänit yhadsooyy:

—Jaaya'ay ja'a Jesušhajpå, jaaya'ay ja'a chujoy yajmo'ondscoj. Mänitøch xyajwiingubiinøøyy. Mänitøch xñåmaayy coøch nøcxy nniwiyiimbujyii maa ja'a tsiidaact jaduhñ xiøhatiän Siloé. Mänitøch hoy njaančh niwiyiimbujyii. Mänitøch nwiindøø'xø'cy.

¹² Mänitå miäyajtøøwågumbå:

—Maa jaaya'ayåda'a.

Mänit yhadsooyy:

—Pämäadådå.

¹³ Mänitå mähdiøjc yajnøcxå maa ja'a fariseos wyiinduumhajxiän, ja'a hånajty tøø wyiindøø'xø'øguiåbå. ¹⁴ Poo'xxiøøjooty ja'a Jesús ja'a chujoy yajmo'ondscojy, yajwiindøø'xø'cy ja'a wiindspå. ¹⁵ Mänitå mähdiøjc miäyajtøøwågumbå ja'a fariseoshajxy:

—Nejy mwiindøø'xø'cy.

Mänit yhadsooyy:

—Chujoy jaaya'ay yajmo'ondscoj; je'ečh je'e xyajwiingubiinøøyy. Mänitøch hoy nniwiyiimbujyii. Mänitøch nwiindøø'xø'nå.

¹⁶ Mänitå fariseoshajxy nåje'e miänaañ:

—Ca'a yø'øya'ay Dyiosquexiå. Tuumb yø'øduhñ poo'xxiøøjooty. Cabå cuhdujt miøødå coø jaduhñ tiünåt poo'xxiøøjooty.

Pero nåje'e hajxy hånajty miäna'añ:

—Pero nebiå cuboj cugådieejåya'ay ja'a hoy-yagjuøøñajatypå jaduhñ ñå'a yajcåhxø'øgåt.

Cab hajxy hånajty tu'ugmädia'agy ñibiaadyii. ¹⁷ Mänitå mähdiøjc ñåmaayyå, ja'a hånajty tøø wyiindøø'xø'øguiåbå:

—Miičhåts, waamb miičh mmåna'añ. Nejy yø'øya'ay mnänømy, ja'a tøø xyaghixø'øguiåbå.

Mänit yhadsooyy:

—Dios je'e tøø quiexy.

¹⁸ Cabå judiøshajxy hånajty miåbøga'añ coø jaaya'ay hijty wyiindså, coø jaaya'ay hijty tøø wyiindøø'xø'øgy. Paady hajxy miøjyaaxy jaaya'ay tiaj tieedy. ¹⁹ Mänit hajxy miäyajtøøwa:

—Nej, mijs ja'a mhuung yø'ø, ja'a hajxy mnänøombiå coø hijty wiinds tøø miaaxhuunghatiå. Nebiåda'a tøø yhiyxø'øgy.

²⁰ Mänitå tiaj tieedyhajxy yhadsooyy:

—Højts nhuung jaančh yø'ø. Wiinds jiaančh maaxhuunghajty. ²¹ Pero cab højts nnajuø'øy nejt tøø yhijsø'øgy o pøn jaduhñ tøø yaghijxø'øgy. Yø'ø hajxy mäyajtøw. Møj yø'øjän. Ween hamdsoo ñägäpxy.

²² Paady hajxy jaduhñ miänaañ, coo ja'a teedywiindsøn hajxy hänajty chähgø'øy. Tøø ja'a teedywiindsøn hajxy hänajty quiojyquiapxyhaty coo hajxy hänajty yajpädsøma'añ tsajtøgooty pøn jaduhñ mäna'anaamb cooc Jesús Miesiashaty. Nägooyä hajxy hänajty yajtøjpädsøma'añ, cab hajxy hänajty yajtøjtägø'øwaanä tsajtøgooty. ²³ Paady jaaya'ay tiaj tieedyhajxy miänaañ: “Yø'ø hajxy mäyajtøw. Møj yø'øjän.”

²⁴ Mänitä mähdiøjc miøjyääxägumbä, ja'a hänajty tøø yhijsø'øguiäbä. Mänitä ñämaayyä:

—Højts tøyhajt móoyyác. Nnajuøøby højts coo Jesús quiuboj quiugädieeyä.

²⁵ Mänit yhadsooyy:

—Cábøch nnajuø'øy pø cuboj pø cugädieey je'e. Pero nnajuøøbiøch cooçh tøø nhijxø'øgy, hóyhøch hijty nja wiindsä.

²⁶ Mänit ñämaayyä:

—Nej xyaghijxø'cy.

²⁷ Mänit yhadsooyy:

—Tøøds mijts nja hawáañäm. Pero cab hajxy mmäbøjcy. Tii hajxy coo mmädowáangombä. Nej, mbanøcxáañäp ja'a miädia'agy hajxypä.

²⁸ Mänit yhojjä ñämaayyä:

—Miičh jaduhñ mbanøcxäp ja'a miädia'agy. Højtsä, Moisés ja'a miädia'agy nbanøcxäp. ²⁹ Nnajuøøby højts coo Dios ja'a Moisés miøødmädiaacy jequiän. Pero jaaya'ayä, cab højts nnajuø'øy maa chooñ.

³⁰ Mänitä mähdiøjc yhadsooyy:

—Hoy-yagjuøøñä jaduhñ. Cab hajxy nnajuø'øy maa jaaya'ay chooñ, hóyhøch tøø xjia yaghijxø'øgy. ³¹ Hoy piønä jaduhñ ñajuø'øy coo Dios jaduhñ quia'a mädoowa ja'a miädia'agy ja'a cuboj ja'a cugädieey. Pero pøn ja'a Dios jaduhñ wiingudsähgøøby, pøn jaduhñ cudiumb nebiä Dios yhane'emiän, je'e ja'a miädia'agy jaduhñ mädoowäxäp ja'a Diösäm. ³² Høxtahmðs ja'a naaxwiin yhawijy tiøøxta'aguiän, ni mänaa jaduhñ quia'a yajmädoxyhaty coo jáya'ay yaghijxø'øgyii, ja'a wiinds tøø mi-aaxhuunghátiäbä, høxtä jäda'anäbaady. ³³ Coo jaaya'ay häxøpy quia'a Diosquexiä, cab jaaya'ay cu yajcähxø'cy hoy-yagjuøøñäbä.

³⁴ Mänitä mähdiøjc yhojjä:

—Nej, xyajnähixø'øwaamb højts miičhä. Pojpätuum cädieedium miičh tøø mmaaxhuunghaty.

Mänitä mähdiøjc je'e yajpädsøma tsajtøgooty.

³⁵ Mänitä Jesús miädoyhajty coo ja'a mähdiøjc hänajty tøø yajpädsømyii tsajtøgooty. Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc yhøxtaayy. Mänit jiaančh paaty. Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, mmäbøjcäp ja'a miädia'agy, ja'a Dios tøø quixiäbä.

³⁶ Mänitä mähdiøjc yhadsooyy:

—Wiindsøn, pøn jaduhñ mnänøømby. Høøch hawáañäc nébiøch ja'a miädia'agy nmäbøjcät.

³⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøø je'e mhixy. Høøch je'e.

³⁸ Mänitä mähdiøjc miänaañ:

—Wiindsøn, mäbøjpcch.

Mänitá Jesús wyiinjiicádaacá, wyiingudsähgøøyyá.

³⁹ Mänitá Jesús miánaañ:

—Páadyhøch yaa tøø ngáda'agy hádaa yaabá naaxwiin neby hajxy jaduhñ yhiixó'øgät, ja'a hajxy hijpä nebiá wiindspän; møød neby hajxy jaduhñ wyiindsó'øwät, ja'a hajxy hijpä nebiá hijxpän.

⁴⁰ Jimá fariseohajxy hánajty näje'e tiána'ay maa Jesús hánajty mädøyyän. Coö hajxy jaduhñ miädooyy nebiá Jesús miánaañän, mänitá Jesús hajxy ñämaayy:

—Nej, mmánaamb miich jaduhñä coö højts jaduhñ nhijpä nebiá wiindspän.

⁴¹ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Coö hajxy häxøpy mhity nebiá wiindspän, cabá pojpä cádieey hajxy häxøpy mhixyhaty. Pero coö hajxy jaduhñ mmána'añ coö hajxy mhity nebiá hijxpän, paadiá mbojpa ja'a mgädieey hajxy xquia'a nähwa'achñä.

10

¹ Mänitá Jesús miánaangombä:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät: cabá mee'tspähajxy jii by tiägø'øwø'øyy maa ja'a meegcuraahaawän. Wiingtuum hajxy je'e tiägø'øwø'øyy maa ja'a curaahaaw quia'a hitiän. ² Pero ja'a cumeeg, je'eds jii by tægø'øwøøby maa ja'a curaahaawän. ³ Yajtägøøby ja'a curaagüeendähajpä ja'a cumeeg jii by curaajooty. Coö hánajty mieegmøjya'axa'añ, mänitá mieeg quiøxy xøøguya'axy. Yo'mädooby ja'a meeg ja'a wyiindsón hajxy. Mänitá cumeeg yhøxwoobädsømy. ⁴ Coö ja'a meeghajxy hánajty tøø piädsømy, mänitá wyiindsón hajxy cøjx piadu'ubøcy. Paady hajxy jaduhñ piadu'ubøcy coö ja'a wyiindsón hajxy yo'mädoy. ⁵ Cabá wiingjäya'ay hajxy pianøcxa'añ. Coö wiingjäya'ay hajxy yo'mädoy, cøjx hajxy chähgø'øbäyø'øgy.

⁶ Ja'a Jesús, yajmäbaadyhaam hánajty miädia'agy; pero cabá miädia'agy hánajty wyiinjuøøyyäxä.

⁷ Mänitá Jesús miánaangumbä:

—Chaads mijts tehñ tøyhajt nnámá'awät: Øøch, jaduhñ mäwíinhøch nebiá curaahaawän maa ja'a meeghajxy tiägø'øwø'øyyän. ⁸ Cahnøch hánajty nmech, tøø jäya'ayhajxy hánajty may miech høhñdaacpä. Jaduhñ hajxy ñibiäda'agyii nebiá Diosquexypän. Jaduhñ mäwíinätš hajxy miäbaady nebiá meegmee'tspän. Pero cabá miädia'agyhajxy miäbøjcäxä. Jaaya'ayädshajxy jaduhñ ca'a mäbøjc, pønjätyhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp. Jaduhñ mäwíinätš hajxy je'e miäbaatpä nebiá meeg mädia'agymiäbøjpän. ⁹ Ja'a meeghajxy, jii hajxy je'e tiägø'øwø'øyy maa ja'a curaahaawän. Høøch, jaduhñ mäwíinhøch nebiá curaahaawän. Pønñhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, je'e ch ngüeendähadaamby.

¹⁰ Ja'a hajxy jäya'awyiinhøhmbä, Diosmädiá'aguiäc tyijy hajxy je'e yajwa'xyp. Yhamdsoo copcooty ja'a mädia'agy hajxy hánajty yajpädsømy. Pero høøch, páadyhøch tøø ngáda'agy hádaa yaabá naaxwiin nebiá jäya'ayhajxy jaduhñ jim ñøcxät tsajpootyp, neby hajxy jaduhñ jim yhidät cøjxta'axiøø. ¹¹ Ja'a cumeeg, cwieendähajpy ja'a mieeg je'e. Jaduhñ mäwíinhøch je'e, ngüeendähadäämbiøch ja'a ch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcäbä. Jaaya'ay ja'a meeg jaan ch tehñ chojpa, høxtä ñähho'tú'udäp ja'a mieeg. ¹²⁻¹³ Ja'a moonsähajxy, cabá meeg hajxy tu'joot cwieendähaty. Paady hajxy je'e tu'joot quia'a cueendähaty, coö hajxy

je'e quia'a yhamdsoo je'ejä. Mäjuy hajxy je'e jia cuduñ. Coo ja'a pahuc miech meegtsu'tspä, mänitä moonsähajxy piäyø'ogy. Mänitä meeg mähdiøjc-hajxy ñä'ägä machii. Mänit hajxy chähgø'øbäyø'ogy.

¹⁴⁻¹⁵ 'Pero høøch, jaduñ mäwínhøch nebiä jäya'ay meeg hajxy jaanč tehñ chojpän. Xyhixyhájpiøch ja'a nDeedy, y nhixyhájpiøch je'ebä. Jaanä jaduñds je'e, jaanä nhixyhájpiøch pønjätyhøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcäp. Nnähho'tu'udáambiøch hajxy je'e. ¹⁶ Jaanä xmiäbøgáañäbøch ja'a nmädia'agy hajxy, ja'a jäya'ayhajxy tsánaabiä wiinghagajpt. Tu'ugmädia'agy hajxy yhida'añ møød hädaa jäya'ayhajxy yaabä. Tu'cuhdujthøch ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä nägøxiä.

¹⁷ 'Páadyhøch ja'a nDeedy xhocy cooç jaduñ nmäna'añ cooç häna'c ween xyaghø'ogy nébiøch jaduñ njujypiøgät jadähooc. ¹⁸ Høøch, hamdsooç nmäna'añ cooçhä jäya'ay xyaghø'ogät. Cooç häxøpy nga'a mänaambä, cábøchä jäya'ay häxøpy xyaghø'oga'añ. Nmøødhøch cuhdujt cooç nhó'ogät; y nmøødhøch cuhdujt cooç njujypiøgät jadähooc. Páadyhøch ja'a nDeedy tøø xwyiinguexy cooç nhó'ogät, cooç njujypiøgät.

¹⁹ Coo Jesús jaduñ miädiaacy, paadiä judíoshajxy tu'ugmädia'agy quia'a nibiaatä. ²⁰ Mänit hajxy nämay miänaañ:

—Møjcu'uda'a miøød. Cuhmäñøøbiäda'a jaduñ. Tii yø'ø miädia'agy hajxy coo mmädowaanä.

²¹ Mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Cabä møjcu'umøødpä jaduñ miädiá'agät. Cabä møjcu'u ja'a wiindspä jaduñ yaghixø'ogät.

²² Jájtäbä xøø hánajty jim Jerusalén, ja'a xøhajpä ja'a Dedicación. Tøøchpojooty hánajty. ²³ Jiibiä Jesús hánajty wiädity tsajtøgooty, jiiby maa ja'a tøjwiingän, ja'a xøhajpä Salomón. ²⁴ Mänitä judíoshajxy jim yhamugøøyy maa Jesús hánajty wiäditiän. Mänitä Jesús ñämaayyá:

—Mänaa højts xyhawaanaañä pø tøyhajt mMesiashaty.

²⁵ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøøds mijts nja hawaanäm, pero cab hajxy mmäbøjcy. Cooç jaduñ ngudiuñ nébiøch ja'a nDeedy tøø xyhane'emiän, cähxø'pøch jaduñ cooç nGristohaty. ²⁶ Pero, cooç mijts ja'a nmädia'agy hajxy xquia'a panøcxä, páadyhøch ja'a nmädia'agy hajxy xquia'a mähøgaanä. ²⁷ Nhixyhájpiøch pønñøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp; je'eç ja'a nmädia'agy xpianøcxäp. ²⁸ Nyajnøcxáambiøch hajxy jim tsajpootyp. Jim hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø. Cáboch hajxy je'e pøn xpíøjcät. ²⁹ Miøødhøch ja'a nDeedy ja'a mäjaa. Cabä pøn ja'a mäjaa jaduñ miøødä nébiøch ja'a nDeedy miøødän. Ja'a nDéedyhøch jaduñ tøø miäna'añ cooç jaaya'ay ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät. Cáboch ja'a nDeedy jaaya'ayhajxy mänaa piøgáañaxä. ³⁰ Høøch møødhøch ja'a nDeedy, tu'ugmädia'agy højts nhity.

³¹ Mänitä judíoshajxy tiägøøguiombä tsaagonø'pä. Jesús hajxy hánajty quia'adsaamby. ³² Mänitä Jesús ja'a judíos ñämaayy:

—Madiú'ujøch ja'a hoybä tøø ngudiuñ nébiøch ja'a nDeedy tøø xyhane'emiän. Tiiguiøxpøch mijts coo xquia'adsa'añ.

³³ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Paady højts miich nga'adsa'añ coo Dios haxøøgc mnänømy, coo mnibiäda'agyii nebiä Diosän; ca'a jie'eguiøxpä coo hodiunng jaduñ tøø mduñ.

³⁴ Mänitá Jesús yhadsooy:

—Jiiby jaduñ myiñ maa mijts mguhdujtän coo Dios jaduñ miänaañ: “Mdioshajp hajxy.” ³⁵ Tøyhajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ ñä'ägädä mädia'agy. Jaduhñ miäna'añ cooc hajxy jaduñ dyioshaty, ja'a jäya'ayhajxy tøø wyiingpøquiäbä ja'a Diosmädia'agy. ³⁶ Hoorä, Dióshøch tøø xquiunuu'xy tøø xpiäda'agy. Yaač tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin. Cábøch Dios tøø nwiingapxpety cooč nmänaañ coočhä Dios xyHuunghaty. Tøyhájhøch jaduñ xyHuunghaty. ³⁷ Cooč häxøpy nga'a tuñ nébiøch ja'a nDeedy tiuñän, cábøchhä nmädia'agy hajxy häxøpy xmiäbøjcä. ³⁸ Pero jaanč túumbøch jaduñ. Mmäbøgäp hajxy jaduñ coočhä Dios tøø xquiexy, høyhøchhä nmädia'agy hajxy xquia'a ja mäbøjcä. Jaduhñds hajxy mnajuøøñät coo højts tu'ugjäya'ay nhity møødhøchä nDeedy.

³⁹ Mänitá Jesús jia madsáanägumbä. Pero cabä ñä'a yajmajch.

⁴⁰ Mänitá miøjnøønáxcumbä ja'a Jordángpä møjnøøbä maa ja'a Juan miäyajnäbejtsohñän. ⁴¹ Mänitá Jesús hajxy ñämejch nämay. Mänit hajxy miänaañ:

—Cabä Juan ja'a hoy-yagjuøøñäbäjaty ñä'a yajcähxø'cy. Pero tøyhajt jaduñ cøxiä nebiä Juan yø'øya'ay tøø ñägäpxiän.

⁴² Mänitá Jesús ja'a miädia'agy hajxy jim miäbøjcä nämay.

11

¹ Tu'ug jäya'ay hänajty xiøhaty Lázaro. Tøø hänajty pia'ambety. Jim hänajty chäna'ay Betania møødä piuhdo'oxyhajxy, ja'a María møødä Marta. ² Cahnä hänajty yhabaady mänaa María ja'a Jesús ja'a perfume hänajty yajtecytia'xø'øwa'añ, mänaa María ja'a Jesús hänajty tiecymie'exa'añ ja'a quiuhwaayhaam. ³ Coo Lázaro hänajty tøø pia'ambety, mänitá piuhdo'oxy ja'a capxy hajxy quiejxy maa Jesúsän coogä Lázaro tøø pia'ambety. Jesús ja'a miägu'ughajpä hänajty je'e. ⁴ Coo Jesús ja'a mädia'agy jaduñ miädooy, mänit miänaañ:

—Cabä mähdiøc tiehm yho'oga'añ. Paady tøø pia'ambety neby jaduñ quiähxø'øgät coo Dios miøjjä jiaančhä, neby jaduñ quiähxø'øgät cooč nmøjjä njaančhä. Dióshøch xyHuunghajp.

⁵ Hoy ja'a Jesús hänajty jia jaanč tehñ miøødnijootpaadyii ja'a Lázarahajxy, ⁶ mejtsxøø jim jiaag hijty maa hänajty ñä'ägä hitiän. ⁷ Mänitá Jesús ja'a jiamiøøð ñämaayy:

—Jamds hajxy jadähooc Judea.

⁸ Mänitá Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, cahnä jiegø'øy mänaa ja'a judíoshajxy xjia cuhga'adsa'añän. Tii jim coo mnøcxtägatsa'añ.

⁹⁻¹⁰ Mänitá Jesús yhadsooy:

—Ja'a Diostuunng hajxy tuumbä, coo ja'a tiuunghajxy je'e quia'a mayñä, cahnä hajxy je'e yho'oga'añ. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä xøømbä tiu'uyo'oyän. Cab hajxy je'e quiuhnepy. Hoy hajxy je'e yhixy.

¹¹ Mänitá miänáangombä:

—Tøø højts nmägu'ughajpä Lázaro miaahó'cäm. Nøcxáambøch cham nyuxa'añ.

¹² Mänitá jiamiøødhajxy miänaañ:

—Pero, wiindsøn, pø nä'a maaho'c jaduñ, møcpøjtägatsaambäda'a jaduñ, cabä.

¹³ Coo Jesús jaduḥḥ miänaañ cooc Lázaro miaaho'cy, jaduḥḥ hānajtḥ miāna'anaañ cooc tøø yho'ogy. Pero cabā jiamiøødhajxy jaduḥḥ wyi-injuøøyy coo Lázaro tøø yho'ogy. Jaduḥḥ hajxy wyiinjuøøyy coo tøø miaaho'ogy. ¹⁴ Mānitā Jesús howyiinjuøøñā tiehḥ ñāgapxnā:

—Tøø ja'a Lázaro yho'ogy. ¹⁵ Xoonḏáacpøch jaduḥḥ cooḥ hānajtḥ nga'a jimā. Coo hajxy jaduḥḥ mhixa'añ nébiøch nduna'añān, mānitøch mijts ja'a nmādia'agy xmiāas mǎbøgaanā. Páadyhøch jaduḥḥ nxoonda'agy. Jamḏs hajxy jim maa Lázaran.

¹⁶ Tu'ugā Jesús ja'a jiamiøød hānajtḥ xiøhaty Tomás, ja'a hajxy hānajtḥ ñānøømbiā hametsc-huang. Mānitā Tomás ñāmaayy ja'a jiamiøødhajxy:

—Jamxā Jesús hajxy møødhó'cām.

¹⁷ Coo hajxy jim miejch Betania, mānitā Jesús yhawāañäxā coo ja'a Lázaro hānajtḥ jiiḃy tøø yhity mādaaxxøø jutjooty maa cabāsaantān.

¹⁸ Māwiingón Betania hānajtḥ jim Jerusalén. Jaduḥḥda'a jāguema, mejtskilómetro ja cupcāda'a. ¹⁹ Nāmay ja'a judiøshajxy hānajtḥ tøø ñāmech ja'a Marta møødā María. Capxmøcpøgāañāp hajxy hānajtḥ coo ja'a piuhya'ayhajxy hānajtḥ tøø yho'ogy. ²⁰ Coo ja'a Marta jaduḥḥ miādoyhajty coo Jesús hānajtḥ miāwiingonñ, mānit hoy jiojcubaadøøy. Pero María, jiiḃy miāhmøøyy maa ja'a tiøgootyhajxiān. ²¹ Mānitā Marta ja'a Jesús ñāmaayy:

—Wiindsón, coo häxøpy myaajā, cábøchā nbuhya'ay häxøpy tøø yho'ogy. ²² Nnajuøøbiøch jaduḥḥ, hoytyiijā Dios mmāyujwā'anāt, xmió'owāp je'e.

²³ Mānitā Jesús ja'a Marta ñāmaayy:

—Jujypiøgaambā mbuhya'ay.

²⁴ Mānitā Marta miānaañ:

—Nnajuøøbiøch coo jiijypiøga'añ coo ja'a naaxwiimbā hānajtḥ wyiimbida'añ, coo hajxy nǎgøxiā njujypiøgāañām.

²⁵⁻²⁶ Mānitā Jesús miānaañ:

—Nyagjujypiøgāambiøch hajxy je'e pønjátyhøch ja'a nmādia'agy xmiábøjcāp. Nyajnøcxāambiøch hajxy je'e jim tsajpootyp, hoy hajxy hānajtḥ jia jujcyñā, hoy hajxy hānajtḥ tøø jia ho'ogy. Nejy, mmǎbøjpy jaduḥḥñā.

²⁷ Mānitā Marta miānaañ:

—Wiindsón, nmǎbøjpiøch coo miich ja'a Dios xyHuonghaty, coo mMesíashaty, coo miich ja'a Dios tøø xquiexy hādaa yaabā naaxwiin.

²⁸ Mānitā Marta ja'a piuhdo'oxy hamee'ch hoy ñāma'ay:

—Tøø ja'a nWiindsønḥájtām miéjtsām. Miich xyajtøøb.

²⁹ Coo ja'a María miādooyy, mānitā tiānaayyø'cy. Mānitā María ja'a Jesús ñānøcxy. ³⁰ Jimā Jesús hānajtḥ tøø miāhmøøy maa ja'a Marta hānajtḥ hoy tøø miøødmādia'aguiān. Cahnā Jesús hānajtḥ quiajptāgøøy.

³¹ Ja'a judiøshajxy hānajtḥ jiiḃy maa ja'a María tiøgootyhajxiān, coo hajxy yhiḃxy coo María tiānaayyø'cy, coo tiøjpādsøømy, mānitā María hajxy piadøjpādsøømy. Jim tyijy María hānajtḥ ñøcxy cabāsaantā jøøbiā xuu'tspā.

³² Coo ja'a María jim miejch maa ja'a Jesús hānajtḥ tøø miāhmøøyān, mānitā Jesús yhiḃxy. Mānitā María ja'a Jesús wyiinjiicādaacy. Mānitā María miānaañ:

—Wiindsón, coo miich häxøpy myaajā, cábøchā nbuhya'ay häxøpy tøø yho'ogy.

³³ Coo Jesús jadhun yhihxy coo María hánajty jio'øy mөөdä judíoshajxy, ja'a hánajty tөө piamechíjábä, mänitä Jesús jiootmabiøjcy. ³⁴ Mänit miänaaŋ:

—Maa hajxy tөө myajnaaxtägø'øy.

Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, jam nyajnáhixø'øy.

³⁵ Mänitä Jesús jioøyy. ³⁶ Mänitä judíoshajxy miänaaŋ:

—Høxtahm̄ds jio'øy coo Lázaro hijty jiaanč teh̄m̄ miөөdnijiootpaadyi.

³⁷ Mänit hajxy näje'e miänaaŋ:

—Tisän yø'øya'ay ja'a Lázaro coo quia'a yajmөcpøjcy. Tөө yø'øya'ay ja'a wiindspä yaghijxø'øgy, túhm̄äts.

³⁸ Mänitä Jesús jiootmabiøjcombä. Mänit jim̄ ñөcxy maa ja'a naaxjutän maa ja'a Lázaro hánajty tөө ñäaxtägø'øyän. Jim̄ä tsaa ja'a jut hánajty yhadäguec-haty. ³⁹ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a hajxy hánajty jim̄ tänaabiä juthaguun:

—Hadäguejtu'ud yø'ø jut hajxy.

Jim̄ä cuhäyohnd hánajty tiänaabiä, ja'a Martahajpä. Mänitä Marta ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, pero mädaaxxөө jii by tөө yhity jutjooty. Haxөөgxuu'päda'a yø'øjän.

⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a Marta ñämaayy:

—Tөөch miich nhawáanäm, coo mmäböğät, mänit mhíxät coo Dios miөjjä jiaančhä.

⁴¹ Mänitä jut hajxy jiaanč yhadäguejtuuty. Mänitä Jesús chajhee'py. Mänit miänaaŋ:

—Teedy, Dioscujú'uyäp coöch miich ja'a nmädia'agy tөө xmiädoowa.

⁴² Nnajuöbïoch jadhun coöch miich ja'a nmädia'agy hoymiänaajä xmiädoowa. Pädyyhöch miich tөө nnäma'ay “Dioscujú'uyäp” neby hajxy miäböğät coöch miich tөө xquiexy, yø'øya'ayhajxy xii tänaabiä.

⁴³ Mänitä Jesús mөc yaaxy:

—¡Lázaro, pädsómäts!

⁴⁴ Mänitä Lázaro jiaanč pädsөomy, ja'a hánajty tөө yhö'oguiäbä. Nähbity nähmoch piädsөomy. Mänitä Jesús ñämaayy ja'a hajxy hánajty jim̄ tänaabiä:

—Nähbijtu'ud yø'ø hajxy. Ween ñөcxy maa ja'a tiөjcän.

Mänitä Lázaro hajxy jiaanč nähbijtuuty. Mänit ñөcxy maa ja'a tiөjcän.

⁴⁵ Mänitä Jesús ja'a miädia'agy miäböjçäxä nämay ja'a judíoshajxy, ja'a María hajxy hánajty tөө miөödhítiäbä maa ja'a tiөjc-hajxiän, ja'a hajxy hánajty tөө yhíxiäbä coo ja'a Jesús ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjuypïøjcy.

⁴⁶ Pero cab judíos hajxy näje'e miäböjcy. Paady ja'a fariseos hajxy hoy yhawaanä nebiä Jesús hánajty tөө tiuñ. ⁴⁷ Mänitä teedywiindsөnhajxy yhamugөөyy mөөdä fariseoshajxy mөөdä tuuñgmөөdpähajxy. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Neby hajxy nwiinmahñdyháltämät. Madiu'u jaaya'ay ja'a hoy-yagjuөөñäbäjaty tөө yajcähxø'øgy. ⁴⁸ Coo hajxy nga'a májtsämät, mänitä miädia'agy miäböğáanäxä nägөxiä. Minaambä romano jäya'ayhajxy ja'a möjcuhdujtmөөdpä. Mänitä ndsajtөjc hajxy xyajma'adaänäm. Mänitä nguhdujt hajxy xpïөгáanäm.

⁴⁹ Caifás ja'a teedywiindsөñ hánajty xiөhaty ja'a möjcuhdujtmөөdpä. Mänit miänaaŋ:

—Cab hajxy tii mjaty mnajuø'øy. ⁵⁰ Cab hajxy mwijnjuø'øy coo maas hoy hit jaduñ coo ja'a cu'ug tu'jäya'ay xñäho'túutämät. Cab hajxy jaduñ nägøxiä nguhdägöoyämät.

⁵¹ Ca'a Quiaifás ja'a yhamdsoo wiinmahñdy jaduñ. Pero coo hänajty tiuñ teedywiindsøn møjcuhdujtmøødpä, paadiä Dios ja'a Caifás jaduñ yajnägäpxy coo ja'a Jesús ja'a judíos hänajty ñäho'tu'uda'añ, ⁵² møød hajxy nägøxiä, ja'a Dios hänajty tøø wyiimbíyyäbä, ja'a wiinghagajpt-jatypä. ⁵³ Mänitä møjcuhdujtmøødpähajxy quiojyquiapxyhajty coo Jesús hajxy hänajty yagho'oga'añ.

⁵⁴ Paadiä Jesús hänajty jim quia'a wäditaannä mayjiäya'ayhagujc maa ja'a Israelpähajxiän. Mänitä Jesús hajxy jim chohñ jim Judea, ñøcxy hajxy jim maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Efraín. Jimä Jesús hajxy miähmøøyy møødä jiamioødhajxy. Mäwiingón ja'a cajpt hänajty tøødsnähgäp.

⁵⁵ Habaadaänäp ja'a pascuaxøø hänajty, ja'a judíoshajxy yagjätäbä. Nämäy hajxy jim ñøcxy xøøhjäpä jim Jerusalén, ja'a hajxy jim tsohmä maa ja'a cajpthuungän. Cahnä xøø hänajty jim chohnda'agy coo hajxy jim quioo'ty. Jayøjp hajxy hänajty yhuuc tsi'iwa'añ. Jadúñäc tyijy hajxy hänajty ñähwa'adsa'añ ja'a piojpä quiädieey. ⁵⁶ Jiibiä Israelpäjäya'ay ja'a Jesús hajxy hänajty yajcopcø'øy tsajtøgooty. Jiiby hajxy hänajty ñimiäyajtøyyi:

—Nej, cabä Jesúsäda'a miedsa'añ xøøhájpäjä.

⁵⁷ Tøø ja'a teedywiindsønhajxy hänajty yhane'emy møødä fariseoshajxy, coo Jesús pøn yhixät, mänit hajxy ñägäpxät, nebiä Jesús hajxy jaduñ miädsät.

12

¹ Ja tädujxøø ja'a pascuaxøø hänajty quia'a habaady. Mänitä Jesús jim ñøcxy Betania, maa Lázaro hänajty chäna'ayän, ja'a Jesús hänajty tøø yagjujyipiøquiäbä coo hänajty tøø yho'ogy. ² Nämäy ä jäya'ayhajxy jiiby yhamugøøyy tsugaabiä ja'a Jesús cøxpä. Ja'a Marta hänajty texyhabøgøøby. Jiibiä Lázaro ja'a Jesús hänajty miøødtsuugay tøgooty. ³ Mänitä María ja'a perfume quionmejh cuplitro. Haagä nardopøyy ja'a perfume hänajty ja'a tsowjatypä. Mänitä María ja'a Jesús yajtecytia'xøøyy ja'a perfume. Mänitä María ja'a Jesús tiecymieexy quiuhwaayhaam. Mänitä perfume tiägøøyy pu'xø'pä tøgooty. ⁴ Jiibiä Judas hänajty, ja'a Simón Iscariote yhuung. Jesús ja'a jiamioød hänajty je'ebä. Je'edsä Jesús hänajty yegaamb coo hänajty yajcø'ødägø'owa'añii maa ja'a soldadohaxiän. Mänitä Judas miänaañ:

⁵ —Maas hoy hijty coo yøø perfume cu ndóo'cäm nebiä häyoobädøjc ja'a xädø'ñ cu nnä'ä móoyäm.

⁶ Pero cabä Judas ja'a häyoobädøjc hänajty ñä'ägädä näxuuch. Je'je ja'a xädø'ñ hänajty yajconwädijtäp. Pero hamdsoo hänajty wyl'i yajpädsømy. Paady jaduñ miänaañ coo ja'a perfume hajxy cu tío'cy nebiä xädø'ñ jaduñ miäedsät. ⁷ Mänitä Jesús ja'a Judas ñämaayy:

—Ween yøø to'oxiøjc yhity. Ca'a waamb mnäma'ay. Ween yøø perfume yaghity høxtä cónøch nhó'ogät. Mänitøch yøø perfume xyanähjäaxät. ⁸ Hoymiänaajä mijts ja'a häyoobädøjc xmiøødhida'añ. Pero høøch, cábøch mijts hajxy jejcy nmøødhida'añ.

⁹ Nämäy ä Israelpä jäya'ayhajxy miädoyhajty coogä Jesús hänajty jim tøø miech Betania. Mänitä Jesús hajxy hoy yhixy møødä Lázaro, ja'a

Jesús hánajty tøø yagjujypiøquiäbä. ¹⁰⁻¹¹ Coo Jesús ja'a Lázaro hánajty tøø yagjujypiøcy, paadiä Israelpä jäya'ay ja'a Jesús hajxy hánajty tøø piadu'ubøcy nämay. Y paadiä Jesús ja'a miädia'agy hajxy hánajty tøø miäbøjcäxä nämay. Coo ja'a teedywiindsøn ja'a miädia'agyhajxy hánajty quia'a jaty panøcxäxä, paady hajxy quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a Lázaro hajxy ween yagho'ogy nebiä Jesús hajxy hánajty yagho'oga'añän.

¹² Nämayyä jäya'ayhajxy hánajty jim tøø miech Jerusalén pascuaxøøhajpä. Cujaboom hajxy miädoyhajty coo ja'a Jesús hánajty miedsa'añ cajptooty. ¹³ Mänitä xi'iwhaay hajxy hoy piuxy. Mänitä Jesús hajxy hoy jiojcubaadø'øy xi'iwhaaguiap. Yáaxäp ja'a Jesús hajxy hánajty ñänøcxy:

—¡Viva Jesús! Tsøc yø'øya'ay hajxy wiingudsähgøøyyäm, yø'ø Dios tøø quixiäbä. Paadiä Dios tøø quiexy coo hajxy ngobiernähájtämät, højts ja'a Israelpäjäya'ayhájtäm.

¹⁴ Mänitä Jesús ja'a burrohuung tu'ug piaaty. Mänit yajpejty. Jaduhñ jii by myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

¹⁵ Ca'a hajxy mdsähgø'øy, mijts jim tsánaabiä Jerusalén.

Huug hix hajxy, xiidsä ngobiernähajxy piety burrohuungnähgøxp.

¹⁶ Cabä Jesús ja'a jiamiødhajxy hánajty ñajuø'øy pøn jaduhñ ñänøømby coo miedsa'añ burrohuungnähgøxp, ja'a Dios quiexaambiä. Pero cujecy, coo Jesús hánajty tøø jiuujypiøjnä, coo hánajty tøø ñøcxnä tsajpootyp, mänitä jiamiødhajxy jahmiejtstaacnä coo jaduhñ jiaanč miñ cujaay ja'a Jesúscøxpä y coo Jesús hajxy hánajty tøø piuhbety.

¹⁷ Mädiaacp hajxy hánajty neby hajxy hánajty jim tøø yhixy mänaa Jesús ja'a Lázaro jii by yhøxyaaxpädsømiän tsaajutjooty. Ja'a hajxy hánajty tøø quia'a yhixiäbä, je'eds hajxy hánajty miøødmädiaacpy. ¹⁸ Coo jaduhñ yajmädoyhajty nebiä Jesús ja'a Lázaro hánajty tøø yagjujypiøquiän, paadiä Jesús hajxy hánajty nøcxy jiojcubaadø'øy mayjiäya'ay.

¹⁹ Mänitä fariseoshajxy ñiñämaayyä:

—Nejy yø'øya'ay ndúunämät coo jaduhñ piawädityii nägøxiä.

²⁰ Tøø ja'a ca'a Israelpähajpähajxy hánajty näje'e quioo'pä xøøhajpä. Dioswiingudsähgøøbiä hajxy hánajty tøø quioody. ²¹ Mänitä Felipe hajxy hoy ñämech. Betsaida Felipe hánajty chooñ jim Galileanaaxooty. Mänitä Felipe ñämaayyä:

—Tsäguhñ, maa ja'a Jesús. Je'eds højts nja møødmädia'agaan.

²² Mänitä Felipe ja'a Andrés hoy yhawaanä coogä Jesús hajxy hánajty hoy tøø jia møødmädia'aga'añ. Mänitä Felipe ja'a Jesús hajxy hoy yhawaanädagajtsä møødä Andrés. ²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøø yhabaady cooçh nhó'ogät. Páadyhøch Dios tøø xquiexy.

²⁴ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, coo jäya'ay ja'a trigo hajxy ñi'lby, mänitä tøømd tyictspädsømy yhaabiädsømy. Coo jaduhñ tyictspädsømät yhaabiädsømät, mänit hoy tiägøøñä yee'pä. Mayø'øb ja'a trigo jaduhñ. Pero coo quia'a tictspädsømät quia'a haabiädsømät, jaduhyyä piú'udsät. Cabä miúxät. Cabä trigo miayo'øwät.

²⁵ Pønjátyhøçhä nmädia'agy xquia'a mäbøgaanäp, cab hajxy jim ñøcxät tsajpootyp. Páadyhøçhä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøgaanä coo hajxy chähgø'øy coo hajxy yagho'oga'añii. Pønjátyhøçhä nmädia'agy xmiäbøjcäp, je'eds hajxy jim nøcxaamb tsajpootyp, hoy hajxy jia yagho'ogyii ja'a høøchcøxpä. ²⁶ Pø xWyiindsønhadaambøch hajxy je'e, weenhøçhä nmädia'agy hajxy xpianøcxä. Nwowhídäbøch hajxy

je'e. NDéedyhøch päda'agaamb coo hajxy wyiingudsähgø'øwøød wiingjäya'aybä.

²⁷ 'Jootmayhájpøch cham. Cab jaduñ yhahixø'øy cooçhä nDeedy nnämä'awät ween xyajtso'ogy cooçhä näajty yaa nho'oga'añ hädaa yaabä naaxwiin. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy cooçhä yaa nhø'ogät. ²⁸ Teedy, yajcähxø'øg ja'a mmäjaa.

Mänitä Dios jim yhadsooy tsajpootyp:

—Tøøch tähooc nyajcähxø'øgy. Nyajcähxø'øgáambiøch jadähooc.

²⁹ Ja'a hajxy hänajty jim tänaabiä nämay maa ja'a Jesús ja'a wyiinduuman, jia mädoow hajxy, pero cab hajxy wyiinjuøøyy. Näje'e hajxy miänaañ cooc tyijy hänee yaaxy. Näje'e hajxy miänaañ cooc tyijy ja'a Dios ja'a mioonsä jim tsajpootyp tu'ug quiapxy. ³⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a yhøøchcøxpä ja'a Dios jaduñ miänaañ. Paady jaduñ miänaañ nej mijts mnajuø'øwät cooçhä jaduñ xmiägapxy. ³¹ Cooçhä nhø'ogät, cábøch ja'a mõjcu'ugong nyajmäjäda'aga'añ, jaaya'ay hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. Dios jaduñ mänaamb coo hajxy ween yajcumädooy, ja'a høøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjcäbä. ³² Høøch, cooçhä nyajmøjpahbedät cruzcøxp, mänithøchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä, ja'a hajxy tsänaabiä wiinduhmyhagajpt.

³³ Paadiä Jesús jaduñ miänaañ, neby hajxy ñajuø'øwät neby hänajty yagho'oga'añii. ³⁴ Mänitä Jesús ñämaayyá:

—Jiiby jaduñ myiñ maa højts nguhdujtän coo jaaya'ay hänajty yhane'ema'añ mayjiomøjt, ja'a Dios quixaambiä, ja'a højts nahijxypä. Pero miich jaduñ mänaamb coo tsipcøxp ja'a Diosquexypä yajmøjpahbeda'añ cruzcøxp. Pøñ miich jaduñ mnänøømby ja'a Diosquexypä.

³⁵⁻³⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cábøch mijts hajxy jecy nmøødhida'añ. Jaduñ mäwíinhøch mijts ngudøø'xy nebiä jøønän. Mäbøjcägøch ja'a nmädia'agy hajxy, mäduhñtiøch hädaa yaabä naaxwiin nhídät, nébyhøch mijts jaduñ hoy xpianøcxät, neby hajxy mga'a hídät hagoonstuum. Pøñ hajxy jaduñ hijp hagoonstuum, tägodium hajxy ñä'ägädä hity. Høøch, nøcxáannäbøch. Cábøch ja'a nmädia'agy hajxy xmiädowáanänä.

Coo ja'a Jesús jaduñ miädiaacpádøøyy, mänitä tiu'ubøjnä. Mänit ñiguiu'tsä.

³⁷ Cabä Jesús ja'a miädia'agy hänajty miäbøgáanäxä, hoy hänajty ma-diu'u hoy-yagjuøøñajaty tøø jia yajcähxø'øgy. ³⁸ Paady hajxy hänajty quia'a mäbøga'añ nebiä profeta Isaías ja'a miädia'agy jaduñ tiøjiädät, nebiä jecy quiujahyyän:

Dios, cab højts ja'a nmädia'agy pøñ tøø xmiäbøjcä.

Tøø ja'a mmäjaa mja yajcähxø'øgy, pero cab hajxy tøø xmiøjpäda'agy.

³⁹ Cabä Jesús ja'a miädia'agy miäbøgáanäxä nebiä Isaías wiingtuum quiujahyyän:

⁴⁰ Tøø ja'a Dios miäna'añ:

Tøøchä quiopc-hajxy nyajxexä nébyhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a wiinjuøøyyät,

nebiä yhaxøøgwíinmahñdy hajxy quia'a najtshixø'øwät.

Cábøch ja'a piojpä quiädieey hajxy nyajnähwáatsät.

⁴¹ Jaduhñä Isaiás jecy quiujahy nebiä Isaiás ja'a Jesús hänäjty tøø yhixiän tsajpootyp. Cahnä Jesús hänäjty yaa quiäda'agy hädaa yaabä naaxwiin.

⁴² Siémpräm ja'a Israelpä jäya'ay ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy miäbøjcä, møødä copc-hajpähajxy nämay. Pero hamee'ch hajxy miäbøjcy. Cabä Jesús hajxy hänäjty quiapxpaady mayjiäya'ayhagujc. Tsähgøøby hajxy hänäjty coo hajxy yajpädsømmøød maa ja'a chajtøjc-hajxiän ja'a fariseoshajxy. ⁴³ Ja'a judíoshajxy, cab hajxy chocy coo hajxy quiumayøød ja'a Dios. Je'e hajxy chojpy coo hajxy ween wyiingudsähgø'øyii ja'a cu'ug.

⁴⁴ Mänitä Jesús møc miänaañ:

—Pøñhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, jaanä xmiäbøjcäbøchä nDeedy ja'a miädia'agy hajxypä, ja'a'ch yaa tøø xquiéxiäbä hädaa yaabä naaxwiin. ⁴⁵ Pøñhøch jaduhñ xyhijxp, jaanä xyhíjxäbøchä nDeedy hajxypä. ⁴⁶ Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy quia'a mähmø'owät hagogdstuum pønjátyhøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcäp. Jaduhñ mäwíinhøch ngudøø'xy nebiä jøønän neby hajxy hoy yhíxät. ⁴⁷ Ca'a yhøøchä hajxy nyajcumädowaamby, ja'a nmädiä'agyhøch hajxy xquia'a mäbøjcäbä, hoy hajxy jaduhñ tøø jia mädohyaty. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, nébyhøch ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ nnähho'tú'udät. Ca'a yhøøchä hajxy je'e nyajcumädowaamby. ⁴⁸ Pøñhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjcäp, mänit hajxy quiumädowa'añ coo ja'a naaxwiimbä hänäjty wyiimbida'añ. Paady hajxy quiumädowa'añ, coochä nmädia'agy hajxy hänäjty tøø xquia'a mäbøjcä. ⁴⁹ Ca'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy jaduhñ tøø nyaghyty. Ja'a nDéedyhøch, ja'a'ch tøø xquiéxiäbä, je'e'ch jaduhñ tøø xyhane'emy nebiätyhøch nmädiä'agät. ⁵⁰ Høøchä, nmøødhøch ja'a tøyhajt jaduhñ coo hajxy jim yhida'añ tsajpootyp cøjxta'axiøø, pønjátyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy mäbøjcäp. Nmädiä'acypiøch nébyhøchä nDeedy tøø xyhane'emiän.

13

¹ Mänitä pascuaxøø hänäjty tiehm yhadsoujø'øy. Tøø ja'a Jesús hänäjty ñajuø'øy coo hänäjty tøø yhabaady coo hänäjty yaa choonaannä hädaa yaabä naaxwiin, coo hänäjty jim ñøcxaannä maa ja'a Tieediän. Chojpy ja'a Jesús ja'a jiamiøød hänäjty hamuumdu'joot hädaa yaabä naaxwiin.

² Coo ja'a Jesús hajxy hänäjty chuugaya'añ, tøø Judas hänäjty wyi-inmahñdyhaty, ja'a Simón Iscariote yhuung, coo Jesús hänäjty yajcø'øwaañø'øwa'añii maa ja'a soldadohajxiän. Ja'a møjcu'ugong ja'a Judas jaduhñ yajwiinmahñdiägooyy. ³ Ñajuøøbiä Jesús hänäjty nebiaty ja'a cuhdujt hänäjty tøø mio'oyii ja'a Tieedy. Ñajuøøby hänäjty coo hänäjty jim tøø choon maa ja'a Tieediän, coo hänäjty jim ñøcxáangombä jadähooc. ⁴ Coo hajxy hänäjty tøø chuugaabiädøøñä, mänitä Jesús tiänaayyø'cy. Mänitä wyit hijy. Mänitä cuhbe'en tu'ug yajnimioxmäguittøøyyä. ⁵ Mänitä nøø quiuudemøøyy palanganajooty. Mänitä Jesús tiägøøyy tecypiujpä ja'a jiamiøød. Coo tiecypiuujpäðøøyy, mänit tiecymiéxcombä.

⁶ Coo ja'a Jesús ja'a Simón Pedro hänäjty tiecypiuja'añ, mänitä Simón Pedro miänaañ:

—Nej, xtiēcypiujaambøch høøchpäjä.

⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Miičh, caj miičh mnajuš'oy tiiguišxpøch miičh coo ndecypiujuj. Mänit jaduħn mnajuš'owa'añ cooč jaduhñ njádät nhabétät.

⁸ Mänitá Pedro miänaañ:

—Cab jaduhñ yhahixš'oy cooč miičh jaduhñ xtiēcypiujujät.

Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Pø cájtäm miičh myajtecypiuja'añ, cájtämøch miičh hoy xjamišødhadaanä.

⁹ Mänitá Simón Pedro miänaañ:

—Bueno, Wiindsón, cøxišøch jaduhñ xpiujät móødhøchä ndecy, móødhøchä ngø'ø, móødhøchä ngopc.

¹⁰ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Pøn tøø chi'iy, wa'ads ja'a ñi'x ja'a quiopc je'e. Jagoo ja'a tiecy piujät. Mijts, mwa'ads mijts hajxy, pero cab hajxy nägøxiä mwa'adsä.

¹¹ Ñajušøbiä Jesús hánajty pøn hánajty yajcš'owaanš'owáañäp. Paady jaduhñ miänaañ coo tu'jäya'ay hánajty quia'a wa'adsä.

¹² Coó ja'a Jesús cøjx tiecypiujpädš'oy ja'a jiamišødhajxy, mänitá Jesús wyitpägøøñä. Mänit yhøxtaacnä. Mänit miänaañ:

—Chójpjøchä njoot jaduhñ coo hajxy mnajuš'owät tiiguišxpøch mijts coo tøø ndecypiujuj. ¹³ Hoy jaduhñ cooč mijts jaduhñ xñäma'ay: "Wiindsón." Tøyhájthøch mijts hajxy jaduhñ xWyiindsønhaty. ¹⁴ Tøøch mijts hajxy ndecypiujuj, hóyhøch Wiindsón nja tuñ. Jaaná jaduhñ mijtspä, mnidiecypiujšøb hajxy hamiñ haxøpy. ¹⁵ Mbahíxäp hajxy jaduhñ nebiátyhøch mijts tøø nduñ. ¹⁶ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, cabä moonsä cuhdujt møc mišødá quejee ja'a wyiindsón. Jaaná jaduhñ je'ebä ja'a tøø quiexyijäbä, cabä cuhdujt je'e møc mišødäbä quejee ja'a tøø miäguéxiäbä. ¹⁷ Coochä nmädia'agy hajxy xwyiinjušøyyät, coo hajxy jaduhñ mgudiúnät, jootcuju hajxy jaduhñ mhídät.

¹⁸ 'Cábøch mijts nägøxiä nnägapxy. Nnajušøbiøch pønjátyhøch tøø nwiimbiy. Pero tøjiajpä Diosmädia'agy maa jaduhñ miäna'añän: "Ja'a craač tu'ugmucy xmišødcaabiä, tøøch je'e xmiädsibø'oy." ¹⁹ Jäguémjøch mijts chaa nhawáañäm cooč haxøøg njada'añ nhabeta'añ. Cooč jaduhñ njaanč jádät njaanč habétät, mänit hajxy mhuuc mábøgät coočä Dios tøyhajt tøø xjiaanč quexy. ²⁰ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, pøn hajxy mägu'ugpøgaamb ja'ačh nguexaambiä, møød høøch jaduhñ xmiägu'ugpøgaambä. Jaaná jaduhñs je'ebä, pønøch je'e xmiägu'ugpøgaamb, møødä Dios jaduhñ miägu'ugpøgaambä, ja'ačh tøø xquiéxiäbä.

²¹ Coó ja'a Jesús miädiaacpädšøñä, mänit jiootmadiägøøñä. Mänit miänaañ:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät cooč mijts ja'a mjamišød tu'ug xyega'añ ho'cøøc.

²² Mänitá jiamišødhajxy ñiwyiinhee'ppejtä. Cab hajxy hánajty ñajuš'oy pøn ja'a Jesús hánajty jaduhñ ñänøømby. ²³ Jimä Jesús ja'a jiamišød hánajty yhäña'ay tiehñ ñähmøjc. Jaanč tehñ yhoy ja'a Jesús hánajty mišødnijootpaadyii. ²⁴ Mänitá Simón Pedro ja'a craa miäwø'xy. Mänit hamee'ch ñämaayy:

—Huuc mäyajtøw pøn jaduhñ ñänøømby.

²⁵ Mänitá craa ja'a Jesús tiaatsmägowøoyy. Mänit miäyajtøoyy:

—Pøn jaduhñ nnänøømby.

²⁶ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Nbama'tsnaxáambiøch hädaa tsajcaagyhaguijt. Mänitøch ja'a craa nmo'owa'añ, ja'ačh xyegaambä ho'cøøc.

Mänitä Jesús ja'a tsajcaagyhaguijt jiaančh pama'tsnajxy. Mänitä Judas yajcø'øgonøøyy, ja'a Simón Iscariote yhuung. ²⁷ Tuunä Judas ja'a tsajcaagy ñä'ä coonðsooyy, mänitiä miøjcu'ujoottäøøyyä. Mänitä Jesús ja'a Judas ñämaayy:

—Tsögäm. Nøcx jatcø'øw nejy mjatcø'øwa'añän.

²⁸ Ja'a hajxy hänajty jim caabiä, cab hajxy hänajty ñajuø'øy tiiguiøxpä Jesús jaduhñ coo miänaañ. ²⁹ Näje'e hajxy hänajty wyiinmahñdyhaty coo tyijy ja'a Jesús ja'a Judas hänajty quiexy juubiä mädyijjaty tyijy hänajty yajtunaamby xøøjooty. Näje'e hajxy hänajty wyiinmahñdyhjäpä coo tyijy Jesús ja'a Judas ja'a häyoobäya'ay hänajty yajmo'owa'añ xädø'øñ. Paady hajxy hänajty wyiinmahñdyhaty, coo ja'a Judas ja'a xädø'øñ hänajty yajwijswädityii. ³⁰ Tuunä Judas ja'a tsajcaagy ñä'ä coonðsooyy, mänitiä tiøjpädsøømy. Tøø hänajty quioodsøøñä.

³¹ Coø ja'a Judas tiøjpädsøømy, mänitä Jesús miänaañ:

—Tøø yhabaady coøch ngähxø'øga'añ coøch nmøjjä njaančhä. Høøchcøxpä Dios jaduhñ quiähxø'øga'añ coo miøjjä jiaančhä. Dióshøch tøø xwyiinguexy. ³² Nyajcähxø'øgáambiøch ja'a Dios coo miøjjä jiaančhä. Mobädájppøch ja'a Dios xyajcähxø'øgaambä coøch nmøjjä njaančhä. ³³ Mägu'ughajpädøjc, cábøch mijts jejcy nmøødhida'añ. Xjia høxta'awáambøch mijts, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Chaads mijts hajxy nnämä'awät nébyhøchä Israelpä jäya'ayhajxy tøø nnäma'ayän: Cab hajxy jim hoy mnøcxät maačh nhida'añän. ³⁴ Chaads mijts hajxy ja'a hawiinjemyguiuhdujt nmó'owät coo hajxy hamiñ haxøpy mničhogøød nébyhøch mijts ndsoquiän. ³⁵ Coø hajxy mničhogøød mnibia'häyowøød, cähxø'øgäp jaduhñ coøch mijts ja'a nmädia'agy xjiaančh panøcxä. Xyhíxäp ja'a jäya'ayhajxy jii nägøxiä.

³⁶ Mänitä Simón Pedro ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsøn, maa mnøcxa'añ.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábøch miičh jadunajtä hoy xpianøcxät maačh mnøcxa'añän. Miičh, høxhaam miičh mnøcxät.

³⁷ Mänitä Pedro ja'a Jesús miäyajtøøgumbä:

—Tiičh miičhāda'a jadunajtä hoy coo nga'a panøcxät. Nnähho'tú'udäbøch miičh häyaa.

³⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaančhä; cabä ndijy miičhāda'a xñähho'tú'udät. Chaads miičh jadunajtä nnämä'awät, cahnä tseey hänajty ya'axyñä, tøø miičh hänajty tägøøghooc mnijjøgäpxyii coøch tyijy miičh hänajty xquia'a hixiä.

14

¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay. Mäbøjcä ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy, y mäbøjcägøch ja'a nmädia'agy hajxypä. ² Jim tsajpootyp maačhä nDeediän, mayyä tsäna'awøhñdy jim. Coø häxøpy quia'a tøyyä, cab hajxy cu nhawáañäm. Nøcxäämbøch ja'a tsäna'awøhñdy nbäda'aga'añ nähix hahixø'ø maa mijts mhídat. ³ Coøch jim nnøcxa'añ, cädaactägatsäämbøch jadähóocägumbä. Mänitøch mijts jim ngøxy woonøcxa'añ maačh

nhida'añän. Näguipxy hajxy jim nhidáañäm. ⁴ Mnajuøøby hajxy maaçh nnøcxa'añ. Jaduhñ hajxy mnajuøøbiä neby hajxy jim mnøcxät.

⁵ Mänitä Tomás ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsøn, pero cab højts nnajuøøy maa miich mnøcxa'añ. Neby højts jaduhñ jim nnä'ä nøcxät.

⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñ mäwíinhøch høøch nebiä tu'ujän. Høøchcøxpä hajxy jim mgooda'añ pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Høøchcøxpä hajxy jim mhida'añ cøjxta'axiøø. Paady hajxy jim mhida'añ cooçhä tøyhajt nyajcähxøøgy ja'a Dioscøxpä. ⁷ Pønjátyhøch je'e xyhixyhajp, jaaná xyhixyhajtäbøch ja'a nDeedy je'ebä. Tøø hajxy mhixy.

⁸ Pero cab hajxy wyiinjuøøyy waambä Jesús jaduhñ jia mänaañ. Mänitä Felipe ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsøn, ween højts ja'a mDeedy xyhuuc yaghíxät. Mänit højts jootcujc nmähmøøwät.

⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Felipe, tii jaduhñ coo mmäna'añ. Tøøch miich jejcy xpiawädity. Xyhixyhájpøch miich jaduhñ. Pønch xyhixp, jaaná xyhixäbøch ja'a nDeedy je'ebä. Tiiçh miich jaduhñ coo xñäma'ay cooçh mijts ja'a nDeedy nyaghíxät. ¹⁰ Nej, cab jaduhñ mmäbøquiä cooçhä nDeedy tu'ugmädia'agy nmøødhity. Ja'a nDéedyhøch miädia'agy, je'eçh jaduhñ nmädiäacäp; ca'a yhøøçhä nhamdsoo mädia'agy nmädiaacypy. Ja'a nDéedyhøch ja'a mäjaa jaduhñ xmiooby; je'eçh ja'a tiuung jaduhñ ndúunäp. ¹¹ Mäbøjcägøch ja'a nmädia'agy hajxy cooçhä nDeedy jaduhñ tu'ugmädia'agy nmøødhity. Hoy hajxy mwiinjuøøy mga'a ja wiinjuøøy, mmäbøgäp hit hajxy jaduhñ. Páadyhøch hit hajxy ja'a nmädia'agy xmiäbøjcät, cooçh hoy-yagjuøøñäjatypä nyajcähxøøgy. ¹² Chaads mijts tehñ tøyhajt nnämäaguimbä, pønñhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, jaaná yajcähxøøgaamby je'ebä ja'a hoy-yagjuøøñäjaty. Maas hoy-yagjuøøñäjatypä je'e yajcähxøøga'añ quejeech nyajcähxøøgy. Paady jaduhñ yajcähxøøga'añ cooçh jim nnøcxa'añ maaçhä nDeediän. ¹³⁻¹⁴ Coø hajxy mmäbøgät cooçh ja'a cuhdujt tøyhajt nmøødä, coø hajxy hñajty tii myujwa'ana'añ, ngudiúnäbøch jaduhñ neby jaduhñ quiähxøøgät cooçhä nDeedy je'eduhñ miøjjä jiaançhä.

¹⁵ 'Pø xchójpøch mijts, mänitøch mijts ja'a nmädia'agy xquiudiúunät nebiätyhøch mijts tøø nmägäpøx tøø nhane'emiän. ¹⁶ Nnämäabiøch ja'a nDeedy coø mijts ja'a jootcapxmøcpøjpä wiingpä xyajnäguéxät, ja'a tømiädiaacpä. Ja'a Dioshespíritu je'e. Cøjxta'axiøø hajxy jaduhñ xmiøødhida'añ. ¹⁷ Pønjaty ja'a Diosmädia'agy ca'a mäbøjp, cabä Dioshespíritu hajxy choga'añ. Cab hajxy mänaa yhixyhada'añ. Pero mijts, mobädajpä hajxy je'e mhixyhada'añ. Xmiøødhidáañäp hajxy je'e. Jiiby hajxy mmøødhada'añ mjoodootyhajxy. ¹⁸ Cábøch mijts je'e nnähgue'ega'añ nidiuhñ nämetsc. Cädaactägatsáambøch yaa jadähooc maa mijtsän. ¹⁹ Mejtsxøø tægøøgxøøch ja'a jäya'ayhajxy xjiaag hixa'añ. Cábøch hajxy hñajty yaa xyhixaannä cooçh yaa ndsoonaannä. Cooçh cøjxta'axiøø nhida'añ, paady mijts cøjxta'axiøø mhidaamäbä. ²⁰ Mobädajpä hajxy jaduhñ mnajuøøwa'añ cooçhä nDeedy tu'ugmädia'agy nmøødhity. Jaaná tu'ugmädia'agy hajxy jaduhñ nhidáañämbä. ²¹ Pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xquiudiúunät nébiøch tøø

nmägäpaxy tøø nhane'emiän, xchójpøch je'e. Jaanä ndsojpy højts je'ebä møødhøch ja'a nDeedy. Nyaghixáambiøch ja'a nwiinmahñdy hajxy.

²² Jii Jesús ja'a jiamiøød hānajtý tu'ug xiøhatý Judas. Pero ca'a je'e yHiscariote. Mānitā Judas ja'a Jesús miāyajtøoyy:

—Wiindsøn, tii højts ja'a mwiinmahñdy coo xyaghixa'añ, pero cabä cu'ughajxy myaghixa'añ.

²³ Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Pønhøch xchojpp, xquiudiúunābøch ja'a nmādia'agy je'e. Y chøjpiøchā nDeedy je'ebä. Tu'ugmādia'agy højts nmøødhida'añ møødhøch ja'a nDeedy. ²⁴ Pønhøch jaduhñ xquia'a tsojpp, cābøchā nmādia'agy xyajtuunā. Ca'a yhøøchā nhamdsoo mādia'agy hādaa, hādaa hajxy nyajmøødmādiaacypiā. Ja'a nDēedyhøch miādia'agy hādaa, ja'ačh tøø xquiéxiābā.

²⁵ 'Mijts, nyajmøødmādiāacypiøch mijts jaduhñ māduhñtiā hajxy yaa nmøødhitiän. ²⁶ Nāgøoyyøch nnøcxaanñā ndu'ubøgaanñā, mānitøch ja'a nDeedy yHespíritu quiexa'añ maa mijtsän. Je'ečh jaduhñ nguwitshadaamby. Mijts jaduhñ xjiootcapxmøcpøgaamb. Cøxaamb hajxy xyajñāhixø'øwa'añ. Cøxaamb hajxy xyagjahmiejtsta'aga'añ nebiātyhøch mijts yaa tøø nyajmøødxiligy tøø nyajmøødmādia'agy.

²⁷ 'Jootcújc-høch mijts nyajmāhmø'øwa'añ. Cab mijtsā cu'ug xyagjootcugø'øwāt nébiøch mijts jootcujc tøø nyaghitiän. Ca'a hajxy tii mnādajy mnāmay. Ca'a hajxy mdsāhgø'øy mdsāhdiuñ. ²⁸ Tøøch mijts nhawāanām cooçh nnøcxa'añ ndu'ubøga'añ. Pero cādaactāgatsāambøch jadāhooc. Pø xchójpøch mijts tøyhajt, mxoondā'agāp hajxy coo nhawāanām cooçh jim nnøcxa'añ maachā nDeediän. Miaas møødā mājaa je'e quejeeçh nmøødā. ²⁹ Tøøch mijts jāguemiā nhawāanām nébiøch yaa njada'añ hādaa yaabā naaxwiin y cooçh jim nnøcxaanñā maachā nDeediän. Cooçh jaduhñ njādāt, cooçh jim nnøcxāt, mānit hajxy mhuuc tehm miābøgāt.

³⁰ 'Tu'habāquiøch mijts nhuuc jaac møødmādia'agyñā. Medsaambā møjcu'ugong, ja'a yaa cu'ughanehmbā; pero cabā cuhdujt miøødā maach høøchcøxpān. ³¹ Ngudiunāanñābøch nébiøch ja'a nDeedy tøø xmiägäpaxy tøø xyhane'emiän. Pāadyhøch jaduhñ ngudiuna'añ neby jaduhñ quiāhxø'øgāt cooçhā nDeedy tøyhajt njaançh tsoy. Tānaayyø'øg hajxy. Jam hajxiän.

15

¹ Høøch, jaduhñ māwīnhøch høøch nebiā tsaatyptequiän ja'a tøyhajtppā. Ja'a nDēedyhøch, jaduhñ je'e nebiā cudsatypcamān. ² Ja'a nDēedyhøch, xyhøxpúxābøch ja'a nhaads mādyii ca'a tømbejpp; pero mādyiids jaduhñ tømbejpp, je'eds jaduhñ weenjaty yhøxpuyxyp, nebiā maas majiaty tiøømbédāt. ³ Coo hajxy jaduhñ tøø mmābøcy nebiātyhøch mijts je'e tøø nyajñāhixø'øyän, jaduhñhøch ja'a nDeedy mijts tøø xyajñāhwa'açh ja'a mhaxøøgwiinmahñdyhajxy. Jaduhñ māwīnāts je'e nebiā tsaatyp hajxy jiojppuxiän. ⁴ Tehngājñøch ja'a nmādia'agy hajxy xpianøcxāt; tehngājñøch mijts nbuhbeda'añ. Ja'a tsaatyphaads, cab je'e tiøømbeda'añ coo ja'a yhøjxā tiecy hānajtý quia'a hity. Jaduhñ māwīnāts mijspā, pø cābøch ja'a nmādia'agy hajxy tehngājñā xpianøcxaanñ, cab hajxy hoy mwādītāt.

⁵ Høøch, jaduhñ māwīnhøch høøch nebiā tsaatyptequiän. Høøch mijts jaduhñ nhaadshajpy. Cooçhā nmādia'agy hajxy tehngājñā xpianøcxāt,

mānit hajxy hoy mwādītāt. Nbuħbédābøch mijts jaduħ. Cooħ mijts nga'a puhbédāt, cab hajxy tii hoy mduna'añ. ⁶ Pønhøčhā nmādia'agy xquia'a panøcxāp, jaduħ māwīnāts je'e nebiā tsaatyphaads hajxy yħøxpuziān. Coo jaduħ tiøøčh, mānit hajxy yajpādøøgy; mānit hajxy ño'ogy.

⁷ 'Coočhā nmādia'agy hajxy tehngajnā xpianøcxāt, coo hajxy mga'a jahdiägóyyāt nebiátyhøch mijts tøø nyajnáhixøøy, ngudiúnābøch jaduħ mādyiibājaty mijts xmiäyujwa'anaamb. ⁸ Coo hajxy hoy mwādītāt, cāhxø'øgāp jaduħ coočhā nmādia'agy hajxy tøyhajt xpianøcxā. Jaanā cāhxø'ogaamb jaduħmbā coočhā nDeedy je'e miøjjā jiaančhā. ⁹⁻¹⁰ Nébiøčhā nDeedy xchoquiān, jadúħnhøch mijts ndsojpa. Coočhā nmādia'agy hajxy xyajtúunāt, ngumáyābøch mijts jaduħ; hoy miánájøch mijts ndsógāt. Jadúħnhøčhā nDeedy xchocy coočhā miādia'agy nyajtúunābā.

¹¹ 'Páadyhøch mijts jaduħ nyajmøødxi'igy nyajmøødmādia'agy coo hajxy tehngajnā mxoondá'agāt nébiøch nxoondá'aguiān. ¹² Mijtsħøch jaduħ nmāgapxyp nhaneħmby coo hajxy hamiñ haxøpy mničhogøød mnibia'häyowøød nebiøch mijts ndsoquiān. ¹³ Pøn jaduħ jaančhā tehñ chójcāp, coo hānajty yagho'oga'añii, nāħho'tu'udøøb je'e ja'a miägu'ughajpā. ¹⁴ Coo hajxy mgudiúnāt nebiátyhøch mijts tøø nmāgapxy tøø nhane'emy, xmiägu'ughājpaøch mijts hānajty jaduħ. ¹⁵ Cábøch mijts nnāma'awaannā “moonsä.” Ja'a moonsä, cabā ñajusøy tii ja'a wyiindsøn tiuumby. Pero mijts, tøø mijts ngøxy hawāañām nebiátyhøch ja'a nDeedy je'e tøø xyhawaanā. Páadyhøch mijts nnāma'awaannā “mägu'ughajpā.” ¹⁶ Ca'a yhøøch mijts je'e tøø xwyiimbiy; høøch mijts je'e tøø nwiimbiy. Tøøch mijts jaduħ nwiinguexy coo hajxy hoy mwādītāt, coo Diosmādia'agy hajxy myajwá'xāt, neby hajxy jaduħ nmayó'owāt. Weenā Diosmādia'agy hajxy tehngajnā pianøcxpā; ween hajxy hoy wiādijpā. Jadúħnhøch mijts nDeedy xmió'owāt tijaty mijts hānajty mdsogaamb, coočhā nmādia'agy hajxy hānajty xmiäbøjcā. ¹⁷ Chāmħøch mijts jadāhooc nmāgapxy nhane'emy coo hajxy mničhogøød mnibia'häyowøød hamiñ haxøpy.

¹⁸ 'Mijts, xmiāħanhadaamb ja'a tsaan ja'a cu'ug hajxy. Moorā høøch hajxy tøø xmiāħanhajpā. ¹⁹ Xmiāħanhadaamb mijts je'e, ja'a hajxy haxøøgwādijpā. Paady mijts xmiāħanhada'añ coo mijts ja'a haxøøgpā tøø mgøxy najtshixøøñā. Tøø mijts ja'a mbojpa mgädieey nyajnáhwāatsām. Coo mijts haxøpy tøø mga'a najtshixøøy ja'a haxøøgpā, cu xmiägu'ughajty jāya'ay hajxy may. ²⁰ Huuc jahmiets hajxy nejy mijts tøø nnāma'ayān, cabā moonsāhajxy quiuhdujtmøød quejee wyiindsønħajxy. Coočhā jāya'ayhajxy naje'e xmiädsiphaty, paady mijts hajxy xmiädsiphadaambā. Y coočhā nmādia'agy hajxy naje'e xmiäbøjcā, paady mijts ja'a mmādia'agy hajxy xmiäbøgāanābā. ²¹ Høøchcxpā mijts ja'a cu'ug xmiädsiphada'añ, je'eguiøxpā coočhā nDeedy hajxy xquia'a hixyhajtā, ja'ačh tøø xquiéxiābā.

²² 'Tøøch jāya'ay ja'a nmādia'agy hajxy hoy nyajmādohyaty. Coočhā nmādia'agy hajxy tøø xquia'a mābøjcā, paady hajxy quiumādowa'añ. Coočhā nmādia'agy hajxy haxøpy tøø xquia'a mādohyajtā, cab hajxy haxøpy quiumādowa'añ. ²³ Pønhøch xmiāħanhajpā, jadúħnhøčhā nDeedy xmiāħanhājtaabā. ²⁴ Tøøčhā hoy-yagjuøøñājatypā nyajcāhxøøgy. Caj pøn jaduħ yajcāhxøøgy hādaa yaabā naaxwiimbā. Hoy jāya'ayhajxy tøø

jia hixy tøø jia mädoj, xmiähanhajp højts møødhøchä nDeedy. Paady hajxy je'e quiumädowna'añ. Coochä hoy-yagjuøñäjatypä häxøpy tøø nga'a yajcähxø'øgy, cab hajxy häxøpy quiumädowna'añ. ²⁵ Coochä jäya'ayhajxy xmiähanhaty, tøjjiajpaduhn nebiä Diosmädia'agy myiñän, neby hajxy jecy quiujaahyyän: "Pues, nä'a nägøobøch hajxy xmiähanhaty."

²⁶ 'Nguexáambiøch ja'a Dioshespíritu, ja'a mijts xjiootcapxmøcpøgaambä, ja'a tømiädiaacpä. Jim jaduhn choona'añ maaçhä nDeediän. Coø quiäda'aga'añ, mänitøch je'e xñägapxa'añ. ²⁷ Jadúhnhøch mijts xñägapxaambä, nebiátyhøch mijts yaa tøø nmøødwädity. Høxtáhmdsøchä jäya'ayhajxy nyajnahixøøchooñän, quipxyhøch mijts nmøødtägøøyy wädijpä høxtä jada'anäbaadyñä.

16

¹ 'Páadyhøch mijts cham nyajmøødx'i'igy nyajmøødmadia'agy, coøch mijts ja'a nmädia'agy ni mänaa xquia'a najtshixøøyyät, hoy mijts jäya'ay mäduhñtiä xjia mädsiphaty xjia mähanhaty. ² Xyajpadsømaamb mijts je'e tsajtøgooty. Høxtä habaadaamb jaduhn coø mijts xyagho'oga'añ je'leguiøxpä coø tyijj ja'a Diosmädia'agy hajxy quidiuñ. ³ Paady mijts je'e xmiädsiphada'añ coø højts je'e xquia'a hixiä møødhøchä nDeedy. ⁴ Coø hajxy jaduhn mjádät mhabétät, mänit hajxy jaduhn mjahmiédsät coø hajxy nhawáañäm. Paady cham nhawáañäm.

'Cooch mijts hijty quipxy nmøødwädity, paady hajxy hijty nga'a hawáañäm. ⁵ Nøcxáañnábøch jim maaçhä nDeediän, ja'açh tøø xquiéxiäbä. Jimhøch nhidaañnä. Pero cábøch mijts xmiäyajtøy maaçh nnøcxa'añ. ⁶ Mjootmayhajp mijts jaduhn coøch mijts jaduhn tøø nyajmøødmädia'agy. ⁷ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, hoyø'øwaamb jaduhn mijtsøxpä coøch nnøcxa'añ. Nguexáambiøch pøñ mijts xjiootcapxmøcpøgaamb. Cooch nga'a nøcxät, cab jaduhn quiädá'agät maa mijtsän. ⁸⁻⁹ Tsipcøxp jaduhn ñä'ägä cáda'aga'añ. Mänitä jäya'ayhajxy yajwiinjuø'owa'añii coø pojpa cádieey hajxy tøyhajt jiaançh miøødä. Paady hajxy miøødä, coøchä nmädia'agy hajxy tøø xquia'a mæbøçä. Paady hajxy yajcumädowna'añii ja'a Diósäm. ¹⁰ Jaduhn hajxy yajwiinjuø'owáañäbä coøch ja'a pojpa cádieey nga'a miøødä. Nøcxáambøch jim maaçhä nDeediän; cábøch mijts yaa xyhixaañnä. ¹¹ Jaduhn hajxy yajwiinjuø'owáañäbä coø hajxy yajcumädowna'añii ja'a Diósäm, pønjaty ja'a møjcu'ugong ja'a miädia'agy panøcxäp, ja'a yaa hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. Tøø ja'a Dios miäna'añ coø ja'a møjcu'ugong quiumädowna'añ.

¹² 'Madiu'u mijts nja hawaanäänäm, pero cab hajxy mwiinjuø'owät. ¹³ Coø ja'a Dioshespíritu hñajty quiäda'aga'añ, mänit mijts ja'a tøyhajt xquiøxy yajwiinjuø'owa'añ. Ca'a yhamdsoo mädia'agy je'e miädia'agaamby. Piamädia'agaamby jaduhn nebiaty je'e tøø miädoj. Je'e mijts xyajmädoyhadaamb tijaty jadaañ tunáañäp. ¹⁴ Xñägapxáambøch je'e coøch nmøjjä njaançhä. Mijts xyajmädoyhadaamb nebiátyhøch je'e tøø nnäma'ayän. ¹⁵ Coø højts nhity tu'ugmädia'agy møødhøchä nDeedy, páadyhøch mijts cham nnäma'ay coø mijts ja'a Dioshespíritu xyajmädoyhada'añ nebiátyhøch je'e tøø nnäma'ay.

¹⁶ 'Mobädájpoçh jim nnøcxáañnä maaçhä nDeediän. Pero cábøch njega'añ; mänitøch mijts hñajty xyhijxtägatsa'añ.

¹⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy näje'e ñiñämaayyá:

—Pätiidä yø'øya'ay jaduḥḥ coo ñä'ä mäna'añ cooc mobädajpä ñøcxaanñä; cábac jaduḥḥ jiega'añ. Mänítac nhixáanägombä. Pätiidä coo ñä'ä mäna'añ cooc ñøcxa'añ maa ja'a Tiedeian. ¹⁸ Pätiidä coo ñä'ä mäna'añ “mobädajpä.” Päwaambtä jaduḥḥ jia mäna'ana'añ.

¹⁹ Näjuøöbiä Jesús hänäjty coo hänäjty miäyajtøwa'añii. Mänit miänaañ:

—Xmiäyajtøwáambøch mijts tijátyhøch jaduḥḥ tøø nja mädia'agy, túñnämäts. ²⁰ Chaads mijts tehḥ tiøyhajt nnámá'awät, mjø'øwaamb mxuudsaaamb mijts ja'a høøçhcøxpä. Pero yø'ø cu'ughajxy, jaançh tehḥ xioonda'agaamb hajxy. Pero cab hajxy jejcy mjootmayhada'añ. Paquiä hajxy mjootcugø'øwáangombä. ²¹ Coo ja'a to'oxiøjc ja'a xiøøbio'ohajxy piedyii, mänitä jioothajxy piädø'øgø'øgy. Nägooyyä ja'a yhuunghajxy je'e miejtsnä, hagädaacp ja'a jioothajxy je'e. Cab hajxy je'e jiahmiejtsnä coo ja'a jioothajxy hänäjty tøø piädø'øgy. Xoondáacnöp hajxy coo yhuunghajxy hoy ween tøø myiñ tøø quia'ay. ²² Jaduḥḥ mäwíinäts hajxy mjootmayhaty nebiä to'oxiøjc ja'a jioothajxy piädø'øguiän. Pero nägooyyä højts nniyhíxägumbä, mänit mijts mxoonda'aga'añ. Caj mijts pøñ xyagjootmayhadaanñä.

²³ 'Cábøch mijts hänäjty tii xmiäyujwa'anaanñä. Chaads mijts tehḥ tiøyhajt nnámá'awät, cooçh mijts nDeedy hänäjty tijaty xmiäyujwa'anaanñä, xmiø'owaamb mijts je'e ja'a høøçhcøxpä. ²⁴ Cahnä hajxy tii mhuuc yujwa'añ ja'a høøçhcøxpä. Coo hajxy tijaty myujwá'anät, xñä'ägä mo'owaamb hajxy je'e. Jaduḥḥ hajxy hoy jootcujc mhídät.

²⁵ 'Yajmäbaadyháambhøch mijts tøø nmøødmädia'agy. Habáatnöp jaduḥḥ cooçh nga'a mädia'agaanñä yajmäbaadyhaam. Howyiinjuøøñøch ja'a nDeedy nmädia'agaanñä. ²⁶⁻²⁷ Mänítøch mijts ja'a nDeedy hoy tyijä xmiäyujwa'anaanñä ja'a høøçhcøxpä. Mänit hajxy xmiø'owa'añ. NDéedyhøch mijts xyhamdsoo mäyujwa'anáanöp je'eguiøxpä cooçh mijts nDeedy xjiaançh tehḥ chocy. Paady mijts xchocy cooçh mijts xchojpä, cooçh mijts ja'a nmädia'agy hajxy tøø xmiäbøjcä cooçh jim tøø ndsooñ maachä nDeediän. Hamdsoo hajxy mmäyujwa'ana'añ; cábøch waamb nmäna'ana'añ. ²⁸ Høøçh, jimhøch tøø ndsooñ maachä nDeediän. Yaaçh tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin. Pero tsoonáambøch yaa jadähóocägumbä. Nøcxtägatsáambøch jimägumbä maaçhä nDeediän.

²⁹ Mänitä Jesús ja'a jiamioødhajxy miänaañ, ñämaayyä Jesús:

—Hoorä sí, howyiinjuøøñä miieçh mmädiaacnä. ³⁰ Tøø højts nnajuø'øy. Cab højts miieçh tii nmäyajtøwaaanñä. Nmäbøjnöp højts jaduḥḥ cóodäm miieçh jim mjaançh tsooñ maa Diosän.

³¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mjaançh mäbøjpiäda'a tyijy hajxiä. ³² Habáatnöp jaduḥḥ coo mijts ja'a cu'ug xquiøxy päboowia'xa'añ. Mänit hajxy jim mnøcxaanñä maa mdøjc-hajxiän. Nidiúhmhøch hajxy yaa xñähgue'egaanñä. Pero cábøch nidiuhm tiøyhajt nhida'añ. Ja'a nDéedyhøch jaduḥḥ xmiøødhidaamb. ³³ Páadyhøch mijts jaduḥḥ cham nyajwiinxiic nyajwiingapxø'øy coo mijts ween jootcujc mhijnät cooçhä nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät. Mbaadaambiä tsaächpa peenä hajxy hädaa yaabä naaxwiin. Pero ca'a hajxy tii mdajy mmay; cábøçhä møjcu'ugong nyajmäjäda'aga'añ.

17

¹ Nägooyyä Jesús miädiaacpædøøyy, mänit yuughee'py tsajpootyp. Mänit miänaañ:

—Teedy, tøø yhabaatnä. Huuc yajcähxø'øg cooçh nmøjjä cooçh njaançhä. Jadúhñhøch nyajcähxø'øgaambä coo miich mmøjjä coo miich mjaançhä. ² Tøøch miich cuhdujt jaduñ xmio'oy cooçhä jäya'ayhajxy nägøxiä nguuhujtmó'owät coo hajxy jim jaduñ ween yhity maa miichän cøjxta'axiøø, pønjätyhøch miich tøø xyajcø'øwaanø'øy. ³ Jaduhñ hajxy jim cøjxta'axiøø yhida'añ maa miichän, coo højts ja'a nmädia'agy jaduñ xmiäbøjcämät coo miich nidiuhñ mDioshaty, coo miich mdømiädia'agy, cooçh miich yaa tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin.

⁴ 'Høøch, ngudiúumbiøch hädaa yaabä naaxwiin nébiøch miich tøø xyhane'emiän. Nyajcähxø'piøch jaduñ coo miich ja'a mäjaa tøyhajt mmøødä. ⁵ Teedy, høøchä nmäjaa yajcähxø'cäc jim maa miichä mwiinduumän nébiøchä mäjaa hijty jim nmøødän mänaabä hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän.

⁶ 'Pønjaty miich yaa tøø mwiimbiy hädaa yaabä naaxwiin, je'eçh hajxy jayøjp nyajmädoyhajt coo miich nidiuhñ mDioshaty, coo miich mdømiädia'agy. Miichä mgø'øjooty hajxy je'e hijty. Pero jadähóoc-høch miich je'e tøø xyajcø'øwaanøøguiumbä. Tøø ja'a mmädia'agy hajxy je'e xmiäbøjcä xquiudiunä. ⁷ Najuóøñäp hajxy cooçh miich jaduñ tøø xmio'oy mäduhñtiøch nmøødä. ⁸ Tøøch hajxy ngøxy yajnähixø'øy nebiätýhøch miich tøø xyajnähixøøbiän. Najuóøñäp hajxy cooçh jim tøyhajt ndsooñ maa miichän. Tøøchä nmädia'agy hajxy jaduñ xmiäbøjcä cooçh miich tøø xquiexy.

⁹ 'Teedy, tunä mayhajt. Cueendähat hädaa jäya'ayhajxy, hädáajøch miich tøø xyajcø'øwaanø'øyäbä. Ca'a jie'emøødøch jaduñ nnänømy ja'a mmädia'agy hajxy tøø xquia'a mäbøjcäbä. ¹⁰ Højts hädaa jäya'ay nje'ehajmújcäm; páadyhøch miich nnäma'ay coo mgüeendähädät. Hädaa jäya'aguiøxpä jaduñ quiähxø'øga'añ coo højts nmøjhajtäm coo højts njaançhhajtäm.

¹¹ 'Cábøch yaa nhidaannä hädaa yaabä naaxwiin. Nøcxáannäbøch jim maa miichän. Pero yaachä njamiøødhajxy miähmø'øwa'añ. Cueendähat hajxy neby hajxy jaduñ yhidät tu'ugmädia'agy neby højts nhijtäm tu'ugmädia'agy. Miichä mmäjaagøxpä mgüeendähädät. Miichhøch hajxy tøø xyajcø'øwaanø'øy. Jaançh tehñ wia'ads miichä mjoot miichä mwiinmahñdy. ¹² Høxtä jäda'anäbáadyñøch hajxy ngüeendähaty miichä mmäjaagøxpä. Caj miichä mmädia'agy hajxy nägøxiä tøø xñajtshixøøyyä. Jagooyä tu'jäya'ay ja'a mmädia'agy tøø xñajtshixøøyyä, ja'a hijty nä'ägä tu'udägoyyaambä. Paady jaduñ tiu'udägooyy nebiä mmädia'agy jaduñ tiøjiädät nebiä cujaaybä miähmøøyyän.

¹³ 'Høøch, nøcxáannäbøch jim maa miichän. Páadyhøch miich jaduñ chamñ nyajmøødmädia'agy hädaa jäya'ay wyiinduumhajxy neby hajxy jaduñ xioondäacpät nébiøch nxoonda'aguiän. ¹⁴ Tøøch miichä mmädia'agy hädaa jäya'ayhajxy nyajmøødmädia'agy. Paady hajxy yaa miähañhadyii hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy haxøøgtuum quia'a wädijnä. Høøch hajxy xpiasihjxp cooçh haxøøgtuum nga'a wädity. ¹⁵ Chaads miich nnämä'awät coo miich hädaa jäya'ayhajxy mgüeendähädät maa ja'a møjcu'ugongän. Cábøch jaduñ nmäna'añ coo hajxy yaa chónät hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁶ Hoy hajxy jaduñ wiädity nébiøch nwäditiän. ¹⁷ Cunuu'x hädaa jäya'ayhajxy ja'a miichä mhomiädia'agyhaam nebiä mmädia'agy hajxy tehngajnä xpianøcxät xquiudiunät. Mäduhñtiä miichä mmädia'aguiä, tøyhajt je'e. ¹⁸ Høøch,

hädaa yaabä naaxwíinhøch miich tøø xquiexy nébiøch miich ja'a jäya'ay ja'a mmädia'agy hajxy nyajmädoyhádät. Jadúhnhøch yø'øya'ayhajxy nwiinguxaambä nebiä mmädia'agy hajxy xyaghawa'xøøyyät. ¹⁹ Nnähho'tu'udáambiøch hädaa jäya'ayhajxy nejy miichä mmädia'agy hajxy tehngajnä xpianócxät xquiudiúunät.

²⁰⁻²¹ 'Jadúhnhøch nmánaambä coo jäya'ayhajxy ween yhyty tu'ugmädia'agy nägøxiä mäduhñtiøch ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä majatyhagájpthøchä njamiøød ja'a nmädia'agy hajxy xyajwa'xaanä. Ween hajxy xmiøødhjítäm tu'ugmädia'agy neby højts nhjítäm tu'ugmädia'agy. Jaduhñdsä jäya'ayhajxy miäbøga'añ cooçh miich tøyhajt tøø xjiaançh quexy. ²² Tøøch hajxy nguuhdujtmø'oy coo hajxy yhidät tu'ugmädia'agy, nébiøch miich tøø xquiuhdujtmø'oyän coo nhjítämät tu'ugmädia'agy. ²³ Tu'ugmädiá'agyhøch hajxy xmiøødhity nébiøch miich nmøødhitiän tu'ugmädia'agy. Nägøxiä hajxy jaduhñ yhidät tu'ugmädia'agy, ja'a nmädiá'agyhøch hajxy tøø xmiäbøjcäbä. Jaduhñdsä jäya'ayhajxy ñajuø'øwa'añ nägøxiä cooçh miich tøø xquiexy, coo miich hajxy jaduhñ mdsocy nébiøch miich xchoquiän.

²⁴ 'Teedy, mänáambøch jaduhñ cooçh hajxy jim ween xmiøødhity maach nhida'añän, ja'açh miich tøø xyajcø'øwaanø'øyäbä. Jadúhnhøch nmánaambä coo ja'a mäja hajxy ween yhixy, ja'açh miich tøø xmió'øyäbä. Xjiaançh tehñ chójpøch miich hánajty mänaabä hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Høxtä jäda'anäbáadyñøch miich xchocyñä. ²⁵ Teedy, tøyhajt miich mnä'ägädä mädia'agy. Ja'a cu'ughajxy, cab hajxy wyiinjuø'øy coo miich mdømiädia'agy. Pero høøch, nhíxyhøch miich. Hädaa njamiøødhøch hajxy chaa tänaabiä, ñajuøøby hajxy je'e cooçh miich tøø xquiexy. ²⁶ Tøøch hajxy je'e nyajmøødmädia'agy coo miich nidiuhñ mDioshaty, coo miich mdømiädia'agy. Tehngájnøch jaduhñ nyajmøødmädia'aga'añ neby hajxy jaduhñ ñiichogøød ñibia'häyowøød nébiøch miich xchoquiän. Wéenhøch hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhity.

Mänitä Jesús miädiaacpäðøyy.

18

¹ Coo Jesús miädiaacpäðøyy, mänitä Jesús hajxy choñ çajptooty møødá jiamioødhajxy. Mänitä woc hajxy yajnaxxy, ja'a hánajty xøhjäpä Cedrón. Mänit hajxy tiägøøyy olivocamjooty. ² Ja'a Judas, yhixy hánajty je'e jiiby olivocamjooty. Mayhooc ja'a Jesús hajxy hánajty jiiby tøø yhamugø'øy. Ja'a Judas ja'a Jesús hánajty yegaamb. Ja'a Jesús ja'a miädsiphajxy hánajty yajcø'ødägø'øwaañäp. ³ Mänitä Judas ja'a soldadohajxy hoy wioy. Møødá policíahajxy hoy wioy maa ja'a teedywiindsøn hajxiän, maa ja'a fariseoshajxiän. Mänitä Jesús jiiby ñägädaacä olivocamjooty, ja'a Judashajxy møødá soldado møødá policía. Tøø hánajty quiood-søøñä. Møødá jiøøn møødá quiuhmd hajxy quiädaacy. ⁴ Ja'a Jesús, ñajuøøby hánajty je'e nebiaty hánajty je'e tiuna'añii. Mänitä Jesús hoy jiojcyuo'øyø'øy ja'a Judashajxy. Mänit miäyajtøøyy:

—Pøn hajxy mhøxtaaby.

⁵ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Jesús Nazaretpä højts nhøxtaaby.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøch jaduhñ xøhjäp.

6 Coo ja'a soldadohajxy jaduñ miädooy, mänit hajxy jaduhyä yhöxtägø'owa'cy. Jaduhyä hajxy cøjx quiäday. 7 Mänit Jesús miäyajtøgumbä:

—Pøn hajxy mhøxtaaby.

Mänitä Judashajxy yhadsøogumbä:

—Ja'a Jesús Nazaretpä højts nhøxtaaby.

8 Mänit Jesús miänaañ:

—Tøøds mijts nja hawáañäm. Høøchämäts je'e. Pø høøchtiäm mijts yhöxtaaby, wéenhøchä njamiøødhajxy wyiimbity.

9 Paadiä Jesús jaduñ miänaañ neby jaduñ tiøjiädät nebiä Tieedy hänajty tøø ñäma'ayän: "Pønhöch miich tøø xyajcø'owaanø'oy, cábøch pøn xpiøgaanä. Cab hajxy nej jiada'añ." 10 Mänitä Simón Pedro ja'a espada jiädujpädsøømy. Mänitä teedywiindsøn ja'a mioonsä tiaatsc ñä'ä pújxäxä, ja'a hahoodiaatsc. Malco hänajty xiøhaty. 11 Mänitä Jesús ja'a Pedro yhojy:

—Cuyugø'ow yø'ø mhespada. Tspicøxpøch nho'oga'añ nébiøchä nDeedy tøø xñäma'ayän.

12 Mänitä Jesús miajtsä quiø'øxojtsä. Ja'a soldadohajxy jaduñ jatcøøyy møødä wyiindsøn hajxy møødä policiahajxy, ja'a judiøshajxy hänajty tøø quiéxiäbä. 13 Mänitä Jesús yajnøcxä maa ja'a Anás ja'a tiøjcän. Ja'a Anás ja'a Caifás hänajty miø'ødhajpy. Teedywiindsøn ja'a Caifás hänajty tiuumby. 14 Ja'a Caifás, je'e ja'a judiøshajxy hänajty tøø ñäma'ay cooc yhahixø'oy jaduñ coo tu'jäya'ay ja'a cu'ug ñähho'tú'udät.

15 Høxhaam ja'a Simón Pedro ja'a Jesús hajxy hänajty pianøcxy nämetscä. Ja'a Jesús ja'a jiamiøødhajxy nämetscä. Ja'a Simón Pedro miägu'ughajpä, yhixy ja'a teedywiindsøn hänajty je'e. Mänit Jesús piädägøøyyä ja'a Simón Pedro miägu'ughajpä maa ja'a teedywiindsøn tiøghawa'adsän. 16 Ja'a Pedro, jim je'e miähmøøyy tøghawa'adshaguum. Mänitä Pedro miägu'ughajpä piädsøømy. Mänitä to'oxymoonsä miägapy ja'a tøjcueendähajpä. Mänitä Pedro quiuwowøøyyäbä tøghawa'ads ja'a yhamdsoo mägu'ughajpä. 17 Mänitä to'oxymoonsä ja'a Pedro miäyajtøøyy:

—Miich yø'øya'ay mmøødwädiipy, túñämäts.

Mänitä Pedro yhadsooy:

—Ca'a yhöøchä.

18 Jimä policiahajxy hänajty jiøømba'axamy møødä moonsähajxy. Tøøhc hänajty. Paady hajxy hänajty tøø jiøønyajmøjjø'oy. Jimä Pedro hänajty jiøømba'axaambä.

19 Mänitä Jesús miäyajtøøwa ja'a jiamiøødcøxpä møødä miädia'agyquiøxpä. Ja'a teedywiindsøn jaduñ yajtøøw. 20 Mänitä Jesús yhadsooy:

—Jimhöch hijty tøø nmädia'agy majiäya'ayhagujc. Jimhöch hijty nmäyajnähixø'oy Diostøgooty møød tsajtøgooty maa ja'a judiøshajxy naxy yhamugø'oyän. Cáboch jim mänaa pactuum tøø nmädia'agy. 21 Tiich miich coo xmiäyajtøy. Yø'øya'ayhajxy mmäyajtøwäp yø'ø nmädiá'agyhöch hajxy tøø xmiädøwäbä. Yø'øhajxy je'e najuøøby nebiätýhöch jim tøø nmädia'aguian.

22 Tuunä Jesús jaduñ ñä'ä hadsooy, mänit yhala'abø'cä. Policía jaduñ tu'ug jatcøøyy. Mänitä policia Jesús ñämaayy:

—Cab jaduñ yhojy coo ja'a teedywiindsøn jaduñ mhadsowät.

23 Mänitä Jesús miänaañ:

—Pø tøøch ngapxtägoy, yec ja'a tøyhajt yaa. Pø caj, cab jaduñ yhooyä cooç miich nä'ä nägoobä xñä'ä hala'abó'ogät.

²⁴ Mänitä Anás ja'a Jesús quiejxy cø'øxoch maa ja'a Caifás ja'a wyiindu-umän. Caifás hänajty teedywiindsøn tuumb.

²⁵ Ja'a Simón Pedro, jim hänajty jioømba'axamy. Mänit miäyajtøøwa:

—Miich yø'øya'ay mmøødwädijpy, túñämäts.

Mänitä Pedro ñiguiugapxä:

—Ca'a yhøøchä.

²⁶ Mänitä Pedro miäyajtøøwägumbä:

—Tøøch miich jiiby nhixy olivocamjooty møød yø'øya'ay, túñämäts.

Ja'a teedywiindsøn ja'a mioonsä jaduñ mäyajtøøw, jaaya'ayä jiuju miägu'ug ja'a tiaatsc hänajty tøø ñä'ä pújxäxä ja'a Pedro. ²⁷ Mänitä Pedro ñiguiugápägumbä. Tuunä jaduñ ñä'ä mänaañ, mänitä tseey yaaxy.

²⁸ Mänitä Jesús yajnøcxä maa ja'a gobernador tiøjcän. Pilato hänajty tuumb gobernador. Jobø'øwaamb hänajty. Coø hajxy jim quioo'ty, cabä teedywiindsøn hajxy ñä'ä tøjtägøøyy. Cabä Israelpä quihdujthajxy hänajty jaduñ myiñ coø hajxy jiiby tiøjtägø'øwät maa ja'a tiøjc-hajxiän, ja'a hajxy ca'a Israelpähajpä, ja'a pascuaxøøjooty. Coø hajxy jiiby tiøjtägø'øwät, cädieeyäp hajxy jaduñ. Coø hajxy jaduñ quiädieyät, cab hajxy miägáyät ja'a pascuaxøøjooty. Paady hajxy jiiby quia'a tægøøyy Pilato tiøgooty. ²⁹ Coø Pilato miädooyy coø hajxy hänajty tøø quioody, mänit hajxy ñädøjpädsøøma. Mänitä Pilato miänaañ:

—Tii mijts yø'øya'ay myajcuxø'øwø'øwaamby.

³⁰ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Coo hädaa jäya'ay häxøpy tøø quia'a cädieey, cab højts miich häxøpy tøø nyajnägoody.

³¹ Mänitä Pilato miänaañgumbä:

—Yajwiimbit yø'øya'ay hajxy. Nøcx mijts mädia'agymiädown nej mijts ja'a mguhdujt myiñän pø tøø quiädieey.

Mänitä judíoshajxy yhadsooyy:

—Ja mäná'anäp højts jaduñ coø yagho'ogøød; pero højts, cab højts ja'a cuhdujt jaduñ nmøødä coø højts jäya'ay nyaghó'ogät.

³² Paady hajxy jaduñ yhadsooyy, ween ja'a Pilato jaduñ ñägäpxy pø tøø Jesús tøyhajt jiaanch cädieey. Tøjiajt jaduñ nebiä Jesús hänajty tøø miäna'añän coø hänajty yega'añii maa ja'a ca'a Israelpähajxiän, coø hänajty yagho'oga'añii cruzcøxp. ³³ Mänitä Pilato tiøjtägøøyy. Mänitä Jesús quiuyaaxøøyyä tøgooty. Mänit miäyajtøøwa:

—Nej, miichä judíoshajxy xguiobiernähajpä.

³⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøn jaduñ xñämaayy. Tøgä miichä mhamdsoo copcooty mnä'ä yajcojjiä.

³⁵ Mänitä Pilato jadähooc yhadsóogumbä:

—Tiich nyajnajuó'øb. Ca'a yhøøchä Israelpäjäya'ay. Miichä mhamdsoo mägunáaxhøch miich tøø xyajnägoody møødä teedywiindsøn hajxy. Tii jaduñ tøø mgädieey.

³⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Høøch, cábøch yaa nduñ gobiernä hädaa yaabä naaxwiin. Coøch häxøpy nduñ, tøøchä nmoonsähajxy häxøpy xñäwa'añ. Cábøchä judíoshajxy häxøpy tøø xñä'ä mach. Cábøch yaa nduñ gobiernä.

³⁷ Mänitä Pilato miänaañ:

—Mduumbäda'a gobiernä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Jexioo, túumbøch jaduñ. Høøch, nmädiácypioch ja'a tøyhajt hädaa yaabä naaxwiin. Páadyhøch yaa tøø nmiñ tøø nga'ay. Pønjaty ja'a tømiaadia'agy mabøjp, je'ečhä nmädia'agy xmiábøjcäp.

³⁸ Mänitä Pilato miänaañ:

—Pätiidä miich jaduñ mnänøømby ja'a tøyhajt.

Mänitä Pilato tiøjpädsøømgumbä. Mänitä judiøshajxy ñämaayyä:

—Høøch, cábøch yø'øya'ay tøø nhamdsoo hixy tøø nhamdsoo paady pø tøø quiädieey. ³⁹ Jii mijtsä mguhdujt jaduñ cooçh mijts ja'a jäya'ay tu'ug nhøxmájtsämät ja'a pascuaxøøjooty. Nej, mmänaamb hajxy jaduñä coo ja'a mgobiernähajxy nhøxmájtsämät.

⁴⁰ Mänit hajxy møc yhadsooyy:

—¡Ca'a yø'øya'ay mhøxmach! ¡Høxmats ja'a craa Barrabáshajp!

Paadiä Barrabás hänäjty chumyčhäna'ay coo hänäjty tøø mieeçh tøø pioty. Mänitä Pilato tiøjtägøøñä.

19

¹ Mänitä Pilato ja'a Jesús yajwojpä. ² Mänitä soldado ja'a wädsatscorona hajxy yhädiuunñ. Mänitä Jesús ja'a quiuhduum piädáacäxä. Mänitä Jesús ja'a hucywyit yajnähgäjeñøøyyä nebiä gobiernähajxy hänäjty wyithatiän. Paadiä Jesús jaduñ tiuunä, neby hajxy hänäjty ñä'ä wi'i ñäxi'iga'añ ñä'ä wi'i ñäya'axa'añ. Paady hajxy hänäjty ñä'ä wi'i ñäxi'iga'añ coo ja'a Pilato hänäjty tøø miäna'añ coogä Jesús hänäjty guiobiernähaty. ³ Mänitä Jesús miäwiingoonä. Mänit ñäxiicä:

—¡A poco miich tuumb gobiernäjä!

Mänitä Jesús tiägøøyyä coxhó'cäbä.

⁴ Mänitä Pilato tiøjpädsøømgumbä. Mänitä judiøshajxy ñämaayyä:

—Nyajtøjpädsømämbiøch yø'øya'ay nebiä tøyhajt hajxy jaduñ mmøødhädät cooçh tøø nhixy tøø nbaady coo tøø quia'a cädieey.

⁵ Mänitä Jesús piadøjpädsøømy hucywyitmøød, coronamøød. Mänitä Pilato ñämaayy ja'a Israelpäjäya'ayhajxy:

—Xiids yø'øya'ay tøø tiøjpädsøømy.

⁶ Coo Jesús jaduñ yhiixä ja'a teedywiindsønñhajxy møødä policiahajxy, mänit hajxy ñäyaaxøøyy:

—¡Møjpahbétäts hajxy cruzcøxp! ¡Møjpahbétäts hajxy!

Mänitä Pilato miänaañ:

—Hamdsoo hajxy mmøjpahbédät. Høøch, cábøch jaduñ nmäna'añ coo tøø quiädieey.

⁷ Mänitä Israelpäya'ayhajxy yhadsooyy:

—Jaduñ højts nguhdujt myiñ coo yø'øya'ay ween yagho'ogyii je'leguiøxpä coo tøø miäna'añ coogä Dios Tieedyhaty.

⁸ Coo Pilato jaduñ miädooyy, mänitä chähgøøbiøjcy. ⁹ Mänitä Pilato ja'a Jesús miøødtøjtägøøñä. Mänitä miäyajtøøyy:

—Maa miich mjaançh tsooñ.

Pero cabä Jesús waamb miänaañ.

¹⁰ Mänitä Pilato miänáangumbä:

—Nej, cábøch xñä'ägä hadsowa'añä. Nej, caj miich mnajuø'øyä cooçh cuhdujt nmøødä cooçh miich nhøxmädsät, ó cooçh miich nya-jmøjpahbedøød.

11 Mänit Jesús yhadsooy:

—Coo Dios miich cuhdujt häxøpy tøø xquia'a mo'oy, caj miich ja'a cuhdujt häxøpy mmøødä maäch høøchcøxpän. Paady miich ja'a pojpä caj mjaty møødä quejee ja'a teedywiindsøn, ja'a høøch yaa tøø xyajméchäbä maa miichä mwiinduuman.

12 Mänit Pilato jia wiinmahñdyhajty nebiä Jesús yhøxmádsät. Pero mänitä Israelpäya'ayhajxy ñäyaaxøøguiumbä:

—¡Pø mmägu'ughajpy miich ja'a gobiernä César, caj miich yø'ø craa mhøxmádsät! Pøn jaduhñ wi'i ñibiädáacäp nebiä gobiernän, je'edsä gobiernä César møøtnimiädsiphájtäp.

13 Coo Pilato jaduhñ miädooy, mänitä Jesús miøødtøjpädsøømägumbä. Mänitä Pilato yhøxtaacy häñaabejtcøxp maa hajxy hänäjty xiøhdaacathiän. Jue'e hänäjty jim xiøhaty Gabata, hebreohayuuc-haamby. Je'eduhñ ññnøømby “maa ja'a tsaä quiøøña'ayän.” 14 Tøø hänäjty quiujyxiøøjø'øy. Hadsuujø'øwaambä pascuaxøø hänäjty. Mänitä Pilato ñämaayy ja'a Israelpäya'ayhajxy:

—¡Xiidsä mgobiernähajxy!

15 Mänit hajxy ñäyaaxøøguiumbä:

—¡Ween yho'ogy! ¡Ween yho'ogy! ¡Nøcx hajxy møjpahbet!

Mänit Pilato miänaañ:

—Nej, mmáná'anäp mijts jaduhñä coo mijts ja'a mgobiernä nmøjpahbéjtämät.

Mänit teedywiindsøñhajxy yhadsooy:

—César højts ngobiernähajpy. Ca'a wyiinghäna'cä.

16 Mänitä Pilato Jesús yajcø'ødägøøyy maa ja'a Israelpähajxiän, coo Jesús miøjpahbedøød.

17 Mänitä Jesús jim yajnøcxä maa jaduhñ xiøhatiän “Maa ja'a Ho'ogyjiäya'aguiopcän.” Gólgota jim xiøhaty hebreohayuuc-haamby. Yhamdsoo cruz je'e yajquejyquiaphajtä. 18 Jimä Jesús hoy miøjpahbedyii. Metscä jäya'ay jim miøjpahbéjtäbä Jesús ja'a ñähmøjc. Cujc ja'a Jesús quiuba'awøøyyä. 19 Mänitä Pilato yagjahyyä pu'uyhuungcøxp: “Jesús Nazaretpä, ja'a Israelpäjäya'ay ja'a guobiernähajxy.” Mänitä pu'uyhuung yajyujpahwa cruzcuhduum. 20 Tägøøghayuuc-haamby jaduhñ yagjahyyä, møødä hebreo, møødä griego, møødä latín. Cajptmäwiingón Jesús miøjpahbejtä. Paadiä judíoshajxy nämay yajmädiacy nebiä Pilato hänäjty tøø yajyuugjaayiyän cruzcøxp. Mänitä teedywiindsøn ja'a Pilato hajxy ñämaayy:

21 —Cab hijty jaduhñ yhäxø'øy coo jaduhñ cu mjahy: “Ja'a Israelpäjäya'ay ja'a guobiernähajxy.” Jaduhñ cu mjahy: “Nä'ä nibiädáacäp jaduhñ nebiä Israelpäjäya'ay ja'a guobiernähajxiän.”

22 Mänitä Pilato yhadsooy:

—Tøøch jaduhñ njaay; cábøch nyajtägatsa'añ.

23 Coo Jesús hänäjty tøø miøjpahbedyii, mänitä soldado ja'a Jesús ja'a wyit hajxy yajpädø'cä. Nämädaaxc ja'a soldadohajxy hänäjty. Mänitä wit hajxy yajwa'xy cødu'ug. Jii Jesús ja'a yoñwit hänäjty tu'ug. Tu'ugwit hänäjty tøø quiojy; cab hänäjty maa xiuyyä.

24 Mänitä soldadohajxy ñiñämaayyä:

—Cab jaduhñ yhooyä coo hädaa wit hajxy nhagøødsøøyyämät. Tsøg ha-jxy häyø'cäm. Pøn hädaa wit jaduhñ cuhäyø'øgäp, je'e jaduhñ je'ehädäp.

Mänitã soldadohajxy jaduñ jiaančh häyø'cy. Jaduñdsã Diosmädia'agy tøjiajty maa jaduñ cujaay myiñän: “Xyajwá'xøch ja'a nwit hajxy; xquiuhäyø'cøch ja'a nwit hajxy jaduñ.”

²⁵ Jimã Jesús ja'a tiaj hãnajty tiãna'ay maa hãnajty mädøyyã tøø miøjpahbedyiijän, chaadsã tiaj ja'a piuhdo'oxy, chaadsã María ja'a Cleofas ja'a tio'oxiøjc, chaadsã María Magdalena. Jimã Jesús ja'a miãgu'ughajpã hãnajty tu'ug tiãna'ay maa ja'a Jesús tiaj mädøyyän, ja'a Jesús hãnajty jiaančh tehñ chojpiã. ²⁶ Coo hajxy yhiixã ja'a Jesús, mänitã Jesús ja'a tiaj ñãmaayy:

—Maam, hädaads mhuunghädãp.

²⁷ Mänitã Jesús ja'a miãgu'ughajpã ñãmaayy:

—Hädaads mdajhädãp, ja'a høøchã ndaj.

Mänit jiaančh tajnãbøjcy.

²⁸ Mänitã Jesús miãnaañ:

—Tødsøyyãbøch.

Tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ. Ñajuøøbiã Jesús hãnajty coo hãnajty tøø yhabejnä. ²⁹ Jimã texy hãnajty tu'ug quiøøñã'ay vinoxunmøød. Mänitã xo'od hajxy quiugonøøyy vinojooty. Cøjx je'e chomø'øy. Mänitã paxy hajxy yagjøjwøønøøyy ja'a xo'od. Mänitã Jesús ja'a xo'od hajxy yaghayugøøyy. ³⁰ Coo Jesús ja'a vino miuu'cy, mänitã miãnaañ:

—Tøøds jaduñ miaañã.

Mänitã quiopc yagjänaañnä. Mänit yho'nã.

³¹ Mänaa ja'a Jesús yho'oguiän, ja'a pascuaxøø hãnajty tehñ yhadsuby. Cujaboom ja'a mõjpascuaxøø hãnajty jiada'añii, poo'xxiøøjooty. Jaduñdsã judíos hajxy hãnajty quiuhdujthaty, cabã ho'ogyjiãya'ay hajxy hãnajty jim yajmãhmø'øy cruzcøxp ja'a poo'xxiøøjooty. Mänitã Israelpã ja'a Pilato hajxy hoy ñãma'ay coo soldado quiéxãt weenã Jesús ja'a tiecyhajxy nõcxy tøjixã neby hajxy paquiã yho'ogãt. Nägooyyã hajxy jaduñ yho'ogãt, mänit hajxy yajmãnacøød cruzcøxp. ³²⁻³³ Mänitã Pilato ja'a soldado jiaančh quejxy. Coo ja'a soldadohajxy jim miejch, mänit hajxy yhiixy coo ja'a Jesús hãnajty tøø yho'ogy. Cabã tiecy hajxy je'e ñã'ã tøjã. Mänitã ñãhmøjcpãhajxy tiecytiøjã nãmetscã. Cahnã hajxy hãnajty yho'ogy.

³⁴ Mänitã Jesús quiaachmãgumøøyyã cuhmdhaam. Soldado jaduñ tu'ug jatcøøyy. Mänitã nõ'ty piãdsøømy chaadsã nõø. ³⁵ Høøch, tøyhãjthøch jaduñ tøø nhixy. Pãadyhøch mijts jaduñ nyajmãdoyhaty neby hajxy jaduñ mmãbøgãt. ³⁶⁻³⁷ Jecy hajxy jaduñ quiujahy Diosmädia'agyjiooty ja'a Jesúsøxpã: “Cabã piajc tøjãanaxã.” Jaduñ hajxy quiujahbiã ja'a Jesúsøxpã: “Wyiinhee'ppedaamby hajxy, ja'a hajxy hãnajty tøø quiumiãbã.” Coo ja'a Jesús ja'a tiecy jaduñ quia'a jaančh tøjixã, coo jaduñ jiaančh cuuma, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ.

³⁸ Tu'ugã jäya'ay hãnajty jim choon Arimatea. José hãnajty xiøhaty. Hamee'ch ja'a Jesús hãnajty miøødnimiãgu'ughadyii. Chãhgøøbiã José ja'a judíos hãnajty. Paadiã Jesús hãnajty hijxwiinduum quia'a møødwãdityii. Mänitã José ja'a cuhdujt hoy yajpãdsømy maa ja'a Pilatãn coo ja'a Jesús yajmãnaca'añ cruzcøxp. Mänitã Pilato ja'a cuhdujt jiaančh yejcy. Mänitã José ja'a Jesús yajmãnajcy cruzcøxp. ³⁹ Mänitã Nicodemõ ja'a perfume miãmejch hii'xmajc kilo. Mãyãbicø'øy miãmejch møødã mirra møødã áloes. Tøø hãnajty jieğø'øy coo ja'a Nicodemõ hãnajty tøø yhuug hoobiã coods maa ja'a Jesúsã. ⁴⁰ Mänitã José ja'a Jesús hajxy ñãhbijty møødã

Nicodemo. Jiibiä perfume hajxy yajmänähbidøøyy. Jaduhñdsä judiøshajxy hänajty quiuhdujthaty. Perfumemänähbidøøy ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hänajty yajnaaxtägøøy. ⁴¹ Jimä olivocam hänajty tu'ug mäwiingón maa ja'a Jesús hänajty tøø miøjpahbedyijän. Jiibiä tsaajut hänajty tu'ug olivocamjooty wiinmøjtuum. Naamba'ay ja'a tsaajut hänajty. Cahnä ho'ogyjiäya'ay hänajty jiiby piädaactsooñiinä. ⁴² Ja'a judiøshajxy, tsuu ja'a pioo'xxiøø hajxy hänajty yajtsohnda'agy. Cab hajxy hänajty quiuhdujthaty coo hajxy tii tiünät ja'a poo'xxiøøjooty. Ja ween ja'a poo'xxiøø hänajty quia'a habaady, paadiä Joséhajxy quia'a näbaadøøyyä coo hajxy hoy jäguem cu yajnaaxtägøøyy. Paady hajxy jimä ä'ä pädaacy tsaajutjooty ja'a olivocamjootypä.

20

¹ Cumaaxc, näxøø hänajty je'e. Mänitä María Magdalenahajxy jim ñøcxy maa ja'a tsaajutän, maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägøøyän. Cahnä hänajty hoy jiajjoøgyñä. Coodsjuøøbyñä hänajty. Mänit hajxy yhiixy coo ja'a tsaajutän jim tøø jiwawa'ach juthaguuy. ² Coo ja'a María yhiixy coo ja'a tsaajutän quia'a jimän juthaguuy, mänit wyiimbijty päyøøguiä. Mänitä Simón Pedrohajxy piaatä chaadsä Jesús ja'a miägu'ughajpä, ja'a Jesús hänajty jiaanch tehñ chojpiä. Mänitä María miänaañ:

—Tøø ja'a nWiindsønähajtäm hajxy xyajpädsøømäm tsaajutjooty. Cab højts nnajuøøy pämaadä hajxy tøø piäda'agy.

³ Coo ja'a Pedrohajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jim ñøcxy päyøøguiä maa ja'a tsaajutän. Mänitä María jadähooc pianøcxcumbä. ⁴ Mänitä Pedro yhoøxpäyøøcä. Jayøjp ja'a Pedro jiamioød jim miejch maa ja'a tsaajutän. ⁵ Mänit jiiby quiuwoodsøøyy tsaajutjooty. Mänitä wit yhiixy coo jiiby yhoøxna'ay jutjooty. Pero cab jiiby tiehñ tiägøøyy. Nä'ä cuhixøøyy jaduhñ. ⁶ Mänitä Simón Pedro høøxhaam jiaac mejch. Tu'uda'aguiä jiiby tiägøøyy tsaajutjooty. Jaduhñä wit yhiixpä coo jiiby yhoøxna'ay. ⁷ Mänitä paayy yhiixy, ja'a Jesús hajxy hänajty tøø yajcuhmäguñtiäbä. Hawiing hänajty jim ñe'na'ay. ⁸ Mänitä Pedro jiamioød piädägøøbiä, ja'a hänajty jayøjp tøø miéchäbä. Mänitä paayy yhiixpä coo hawiing ñe'na'ay. Paady jaduhñ miäbøjcy coo ja'a Jesús hänajty tøø jiuypioøcy. ⁹ Cahnä Diosmädia'agy hajxy hänajty hoy wyiinjuøøyñä ja'a jecypiä maa jaduhñ myiñän coo ja'a Jesús hänajty jiuypioøga'añ coo hänajty tøø yho'ogy. ¹⁰ Mänitä Pedrohajxy wyiimbijnä, ñøcxnä hajxy maa ja'a tiøjc-hajxiän.

¹¹ Tøø ja'a María hänajty piäméjtscumbä høøxhaam maa ja'a tsaajutän. Coo ja'a Pedrohajxy wyiimbijnä, mähmøøyy ja'a María jim nidiuhñ. Wi'i jioøby hänajty. Mänit jiiby quiuwoodsøøguiumbä tsaajutjooty. ¹² Mänitä Diosmoonsä metsc yhiixy, ja'a tsajpootyptsøhmä. Haagä nähboobwit hajxy hänajty. Jiiby hajxy hänajty yhäña'ay maa ja'a Jesús hänajty tøø wyijtsna'ayän. Tu'jäya'ay hänajty yhäña'ay maa ja'a Jesús ja'a quioøc hänajty tøø quioøna'ayän. Y tu'jäya'ay hänajty yhäña'ay maa ja'a Jesús ja'a tiecy hänajty tøø quiajpnä'ayän. ¹³ Mänitä María miäyajtøøwa:

—Muuxy, tii coo mwil'i jioøy.

Mänitä María yhadsooyy:

—Tøøchä nWiindsøn hajxy xyajpädsøømä. Pämaadä hajxy tøø piäda'agy.

14-15 Tuunä Maríá jaduḥḥ ñä'ä hadsooyy, mäniṭä wia'wiimbijty. Mäniṭä Jesús yhiḡxy. Jiḡḡ ḥänajty tiäna'ay; pero cab jaduḥḥ yḥøxcajpy. Olivo-camgüeendähajpä je'e yḥajoodhajt. Mäniṭä Jesús miänaañ:

—Muuxy, tii coo mwi'i jiø'øy. Pøḡ ḡḥøxtaaby.

Mäniṭä Maríá yhadsooyy:

—Tsäguḡḡ, pø miich tøø myajpädsømy, ḥøøch ḥawáañäc maa tøø mbäda'agy nébiøch ḥäyaa nøcxy nyajpädø'øgy.

16 Mäniṭä Jesús yhadsooyy:

—¡María!

Tuunä Maríá jaduḥḥ ñä'ä nämaayyá, mäniṭä wyiinhee'ppejty. Mäniṭä yḥøxcajpy coo je'e Jiesúsä. Mäniṭä jaduḥḥ miänaañ hebreohayuuc-haamby:

—¡Raboni! —je'e jaduḥḥ ḡḡnøøḡḡby “Wiindsón.”

17 Mäniṭä Maríá ja'a Jesús jia mats jia mäneḡḡañ. Mäniṭä Jesús miänaañ:

—Ca'açḥ xmiach. Cáhñøch jiḡḡ ḡḥoyñä maachä nDeediän. Nøcxḥøchä ḡḡjamiøødhajxy ḥawáañäc cooçḥ jiḡḡ ḡḡnøcxa'añ maachä nDeediän, maachä nDiosän. Jaaná je'e mijts mDeedyhajpä mDioshajpä.

18 Mäniṭä Maríá ja'a Jesús ja'a jiamiøødhajxy hoy jiaançḥ näma'ay:

—Tøøch je'e ḡḡḡxy, ja'a ḥajxy nWiindsøḡḡhájttämbä.

Mäniṭ ḥajxy cøjx yḥawáañäxä nebiaty ja'a Maríá ḥänajty tøø ḡḡäma'ayii.

19 Coo quioodsøøñä, mäniṭä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ḡḡiyḥagøøyyänä. Hiḡḡ, çḥḡḡgøøby ja'a judíos ḥajxy je'e ḥänajty; paady ḥajxy ḡḡiyḥagøøyyä. Mäniṭä Jesús jiiby ḡḡḡueḡḡtøø'xy ḥagujc ḥawa'ads. Mäniṭä Jesús miänaañ:

—Mäḡḡieppe ḥajxy. Ca'a ḥajxy tii mdajy mmay.

20 Mäniṭä Jesús yajcähxø'cy ja'a quiø'øjoot møødä quiaaçḥḥac maa ḥänajty tøø jiotiän. Coo ḥajxy yhiḡxy, mäniṭ ḥajxy ḡḡajuøøyy coo je'e Jiesúsä. Mäniṭ ḥajxy xiooḡḡdaacy. 21 Mäniṭä Jesús miänaañ:

—Ca'a ḥajxy tii mdajy mmay. Nébiøchä nDeedy tøø xwyiinguexiän, jaaná jadúḡḡḡḥøch mijts ḡḡwiinguexaamä.

22 Mäniṭä Jesús ḡḡäbäxujy ja'a jiamiøødhajxy. Mäniṭä miänaañ:

—Wiingpøc ja'a Diosḥespiritu ḥajxy. 23 Ḥøøch mijts ja'a mäjaa nmo'owaamby. Pøḡjaty mijts ḡḡḥawáañäp coo Dios ja'a piøjpä quiädieeyḥajxy tøø yajñḥwa'açḥ, pues tøyḥajt jaduḥḥ coo Dios tøø yajñḥwa'açḥ. Pøḡjaty mijts ḡḡḥawáañäp coo Dios tøø quia'a yajñḥwa'açḥ, pues tøyḥajt jaduḥḥ coo Dios tøø quia'a yajñḥwa'açḥ.

24 Majmetsçjäya'ay ja'a Jesús ḥänajty tøø miøødwädity. Tu'ug ḥänajty xiøḥaty Tomás, ja'a ḥajxy ḥänajty ḡḡnøøḡḡbiä “Ḥametsc-huong.” Mänaa ja'a Jesús ḡḡḡueḡḡtøø'xtsooñän jayøbajt, cabä Tomás ḥänajty jiḡḡ. 25 Mäniṭä Tomás ḡḡämaayyá ja'a jiamiøødhajxy:

—Tøø ḥøjts ḡḡḡxy, ja'a ḥajxy nWiindsøḡḡhájttämbä.

Mäniṭä Tomás miänaañ:

—Mäniṭøch ḡḡmábøgät cooçḥ ḡḡdeḡḡ yḡḡät pø jaançḥ jot ja'a quiø'ø, cooçḥ ḡḡø'ø jiiby ḡḡḡuc teḡḡ piädä'agät maa ja'a quiaaçḥmøjc jiütän. Pø cabä, cabøch jaduḥḥ ḡḡä'ägä mábøgät.

26 Cuductujxøø, jiibiä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ḥänajty tøgóotiägumbä. Jiibiä Tomás ḥänajtypä. Tøø ja'a tøjc ḥajxy ḥänajty yḥagøøguiumbä. Mäniṭä Jesús jiiby ḡḡḡueḡḡtøø'xcumbä ḥagujc ḥawa'ads. Mäniṭä miänaañ:

—Mäḡḡieppe ḥajxy. Ca'a ḥajxy tii mdajy mmay.

27 Mäniṭä Tomás ḡḡämaayyá:

—Tehm quiudsiiwø'ow yø'ø mgø'ø yaaby ngø'øjóotyhøch maa ja'a clavohaawän. Híjxägøch hädaa ngø'ø. Päda'ag yø'ø mgø'ø yaaby ngaaçhmøjc-høch. Miích, caj miích hijty mmäböcy. Chaaç miích nnämä'awät coo mmäböçät.

²⁸ Mänitä Tomás yhadsooyy:

—Míichhøch nWiindsønhajpy, nDioshajpy.

²⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cooç miích tøø xyhixy, paady jaduhñ mmäböcy. Jootcujc hajxy je'e, ja'a hajxy tøø miäböquiäbä, hóyhøch hajxy je'e tøø xquia'a ja hixy.

³⁰ Madiu'u ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñjätypä yajcähxø'cy ja'a jiamiøødä wyiinduuhajxy. Cab yam cøxiä quiujaayä hädaa librocøxp. Cujwa'xy je'e yam quiujaayä. ³¹ Paady yam quiujaayä neby hajxy jaduhñ mmäböçät coo Jesús ja'a Dios Tieedyhaty, coo Jesús je'e Miesiashaty, coo ja'a Dios jaduhñ tøø quiexy. Coö ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy mmäböçät, mhídäp hajxy jim tsajpootyp cøjxta'axiøø.

21

¹ Jadähooc ja'a Jesús yhiçägumbä ja'a jiamiøødhajxy jim mejypia'a ja'a xøhajpä Tiberias. ² Jimä Simón Pedrohajxy hänajty møødä Tomás, ja'a hajxy hänajty ñänøømbiä “Hametsc-huong”, møødä Natanael ja'a Caná de Galilea tsohmä, møødä Zebedeo yhuunghajxy, møød hajxy jaac nämetspä. Haagä Jesús ja'a jiamiøødhajxy jaduhñ. ³ Mänitä Simón Pedro miänaañ:

—Nøcxy nhuuc jaac hacxmach.

Mänitä jiamiøødhajxy miänaañ:

—Ween hajxy nnøcxäm.

Mänit hajxy jiaançh nøcxy mejypia'a. Mänit hajxy biarcotägøøyy. Mänit hajxy hoy jia hacxmadsa'añ. Tu'tsuhm hajxy jaduhñ jia wädiçty. Pero cab hajxy tii ñä'ägä paaty. ⁴ Coö jobøøyy, jimä Jesús hänajty tiäna'ay pu'uwiing. Pero cabä Jesús yhøxcajpä ja'a jiamiøødhajxy. ⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mägu'ughajpäðjc, nej, cab hajxy tii tøø mnä'ägä paadiä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Joom mägu'ughajpä, cab højts tii tøø nnä'ägä paady.

⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Päda'ag yø'ø mdsaaç hajxy jimhaamby ja'a barcohahooyhaampiä pa'ahaam. Mänit hajxy jaduhñ mbáadät.

Mänitä chaay hajxy jim jiaançh pädaacy. May ja'a hacx hajxy jiaançh tehñ yaghaduicy. Cab hajxy hänajty miaya'añii coo ja'a tsaay hajxy hänajty jia wijtspädsøma'añ nøøjooty. ⁷ Mänitä Pedro ñämaayy ja'a Jesús ja'a jiamiøød, ja'a Jesús hänajty jiaançh tehñ chojpiä:

—Ja'a nWiindsønhajtämhajxy yø'ø!

Tuunä Pedro jaduhñ ñä'ä mädooyy coo je'e Jiesúsä, mänitä wyitpägøøyy. Høxyø'øhuungmøød hajxy hänajty yhacxmach. Mänitä quiuhtøpxnajxy nøøjooty. Nøcxaamb hänajty pu'uwiing maa ja'a Jesúsän.

⁸ Ja'a jiamiøødhajxy, jii by hajxy miähmøøyy barcojooty. Mejypia'a mäwiingøn hajxy hänajty yhacxjoomy. Jaduhñäda'a ja'a mejypia'a hajxy hänajty tøø ñähgue'egy mägo'xmetro. Hujts ja'a tsaay ja'a hacx hänajty miøødä. Mänitä tsaay hajxy pawich yajnøcxy mejypia'a barcojooty.

⁹ Mänit hajxy biarcopädsøømy. Mänitä juhñdy hajxy yhiçy coo jim wyi'i

tioy pu'uwiiing. Jimä Jesús hänäjty yhacxtsa'ay. Jimä tsajcaagy hänäjty yajcooŋna'ay. ¹⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mämín ja'a hacx hajxy mejtstägøøg, ja'a hajxy tøø mmáchäbä.

¹¹ Mänitä Pedro tiägøøguiumbä barcojooty. Mänitä tsaay pawich yajmejch mejypia'a. Mägo'x cu juxychägui'xmajtägøøg ja'a hacx hänäjty jiiiby tsaajjooty, haagä majatypä. Hujts ja'a tsaay hänäjty, pero cabä hacx yajcøø'ch. ¹² Mänitä Jesús miänaañ:

—Minds hajxy cay.

Cab hajxy miäyajtøøyy pøñ je'e. Tøø hajxy hänäjty yhøxcapy coo je'e Jiesúsä. ¹³ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ja'a tsajcaagy hajxy mioooy møødä hacxtsa'ay.

¹⁴ Miädägøøghoocpä ja'a Jesús hajxy hänäjty tøø yhixy mänaa hänäjty tøø jiuypjøquiän.

¹⁵ Coo hajxy quiaabiädøøyy, mänitä Jesús ja'a Simón Pedro ñämaayy:

—Simón, Juan miich mdeedyhajpy. Pøñhøchäda'a xmiaas tsojp, yø'ø njamiøødhájtäm o miich.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Mnajuøøby miich cooch miich njuø'oy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Yaghójcägøchä nmeeghuunghajxy.

Ca'a mieeghuungä ja'a Jesús jaduñ tiehm ñänøøm. Je'eduhñ ñänøøm coo ja'a Simón Pedro ja'a jäya'ayhajxy yajnähixø'øwät, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy panøcxäbä. ¹⁶ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Simón, nej, xchójpøch miichä.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Mnajuøøby miich cooch miich njuø'oy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Cueendähájtägøchä nmeeghajxy.

¹⁷ Ja'a miädägøøghoocpä ja'a Simón Pedro ñämäayyägumbä:

—Simón, nej, jaduñch xjwiø'oyä nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Pedro jiootmadiägøøyy coo miäyajtøøwa ja'a miädägøøghoocpä. Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Cøxiä miich mnajuøøby. Mnajuøøby jaduñ cooch miich njuø'oy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Pues, yaghójcägøch ja'a nmeeghajxy. ¹⁸ Tehñ tiøyhájtøch miich chaa nnämä'awät, coo hijty mdsucywiajyhatyñä, hamdsoo ja'a mwit hijty mbägø'oy. Mwädiyp hijty maa ja'a mjoot hijty choquiän. Pero coo hänäjty tøø mmäjaanä, mänit mgø'ø mxajtøwa'añ. Mänitä wiinghänä'c ja'a mwit xyajpägø'øwa'añ. Mänit xyajnøcxa'añ maa ja'a mjoot hänäjty quia'a tsoquiän.

¹⁹ Paadiä Jesús jaduñ miänaañ nebiä Pedro jaduñ ñajuø'øwät neby hänäjty yagho'oga'añii, nebiä Dios ja'a miäjaa jaduñ yajcähxø'øgät ja'a Pedrocøxpä. Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Jam hajxy wädíjtäm.

²⁰ Mänitä Pedro quioowiimbijty. Mänitøch xyhijxy coochä Jesús hänäjty nbanøcxpä. Høøch, Juáñghøch høøch. Høøchä Jesús hijty xjiaanç tehñ chojp. Høøch je'e häñaayy ja'a Jesús ja'a ñähmøjc mänaa højts

ndsugayyän. Høøch jaduñ nyajtøw: “Wiindsón, pøñ miich jaduñ xyegaamb.” ²¹ Coochä Pedro xyhijxy, mänitá Jesús miäyajtøyy:

—Wiindsón, yø'øya'ayäts, nej yø'øya'ay jiada'añ.

²² Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Ca'a myiichä mgüeentä yø'ø pø chójpiøchä njoot jaduñ coo yø'øya'ay hñajty jiinä coochä ngädaactägätsät. Pero miich, panøcxägøch ja'a nmädia'agy.

²³ Mänitá mädia'agy jii wiädijty maa ja'a jäya'ayhajxiän ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcxpä cóogøch tyijy nga'a ho'oga'añ. Pero cabä Jesús jaduñ miänaañ cóogøch nga'a ho'oga'añ. Nøm jaduñ miänaañ: “Ca'a myiichä mgüeentä yø'ø pø chójpiøch ja'a njoot jaduñ coo yø'øya'ay hñajty jiinä coochä ngädaactägätsät.”

²⁴ Høøch, Juánghøch høøch. Tehñ tiøyhájthøch jaduñ tøø nhixy nébiøch chaa ngujaayän. Ñajuøøbiøchä njamiøødhajxy coochä tøyhajt nmøødä.

²⁵ Madiu'u ja'a Jesús jaduñ jiaançh tuuñ. Cábøch yam cøxiä tøø ngujaay. Cooch häxøpy cøxiä tøø ngujaay, cabä ndijy hädaa naaxwiimbä miädøyhádät. Amén.

Hechos

¹ Mägu'ughajpä Teófilo, mänáajøch miích jayøbajjt nnäjaayø'øyän, mänitøch ngøxy cujahy nebiatiä Jesús yaa wiädijty hädaa yaabä naaxwiin, møød nebiaty yajnähixøøyy, ²⁻⁴ mänaa jaduñ tiägø'øyän wädijpä høxtä coonä hänäjty ñøcxtägatsa'añ tsajpootyp. Cahnä Jesús hänäjty yho'ogyñä, tøøyyämä jiamiøød hänäjty wyiinguexy coo miädia'agy yajwá'xäxät wiinduhmyhagajpt. Coo Jesús yho'cy, mänit jiuypjøjtägajch. Coo Jesús jaduñ yhiixä ja'a jiamiøødhajxy, jaduñä tøyhajt hajxy miøødhajty coo Jesús hänäjty tøø jiaançh juyypjøjtägach. Coo Jesús jaduñ jiuypjøjtägajch, mänitä jiamiøød jiaac møødwädijty juxychägui'xxøø. Jaduñä Jesús hänäjty yajnähixø'øyy coo Dios hajxy xyhanéhmäm ja'a miøcmäjaahaam. Coo juxychägui'xxøø yhabejty, mänitä Jesús ja'a jiamiøød miøødhamugøøyy maa tun hänäjty xiøhatiän Olivostún. Mänitä Jesús tiägøøyy hanehmbä ja'a Dioshespíritu miäjaahaam. Mänit miänaañ:

—Coo hajxy jim mnøcxtägätsät Jerusalén, cab hajxy jim mdsøhñdägätsät. Jim hajxy jaduñ mjøbhíxøt cooch mijtsä nDeedy ja'a yhEspíritu xyajnäguéxät nej mijts tøø nnäma'ayän. Tøøch mijtsä nDeedy xyhuuc yajwiinwaanøøbiä coo hajxy jaduñ xyajnäguexa'añ. ⁵ Ja'a Juan, nøøhaam hijty miäyajnäbety. Tøyhajt jaduñ. Pero jaboom juxtøpc mijtsä Dios ja'a yhEspíritu xjiaançh yajnäguexa'añ. Ja'a yhEspírituhaam hajxy jaduñ xyajnäbeta'añ —nømä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy, ja'a hajxy hänäjty tøø yhamugø'øyäbä.

⁶ Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Wiindsøn, nej, jaduñ miích tøø mwiinmahñdyhatiä coo højtsä nmädsip mga'a yajmäjädáacnädä, højts judíos, møød coo højtsä nhamdsoo mägunaax ngobiernähájnät.

⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'a nDéedyhøchä tøyhajt møød mänaa jaduñ yajtøjiada'añ nej mijts myajtøyyän. Je'e cuhdujt nidiuhm møød coo jaduñ yajtøjiädät. Pero mijts, caj yahixø'øyy coo mijtsä tøyhajt mmøødhädät. ⁸ Coo mijtsä Diosh-espíritu xñägädá'agät, mänitä mäjaa hajxy xmio'owa'añ. Mänitøch hajxy jim xmiädiá'agät Jerusalén cooch tøø njuypjøjtägach, hóyhøch hänäjty tøø nja ho'ogy. Møød jim hajxy xmiädiáacpät Judea-naaxooty, møød jim Samaria-naaxooty, møød jim wiinduhmyhagajpt høxtä mäduhñtiä cajpt quiugøxø'øyän.

⁹ Mänitä Jesús miädiacpädøøyy. Jimä Jesús hänäjty wyiinhee'ppedyii ja'a jiamiøødhajxy, mänitä Jesús nä'a nägoobä chajpejty. Mänit hoy tiägø'øy jocjooty. Mänitä Jesús yhiixtägøoyyä ja'a jiamiøødhajxy. ¹⁰ Jim hajxy hänäjty chajheebyñä, mänitä jäya'ayahajxy metsc ñäguehxtø'øxy jim maa Jesús ja'a jiamiøødä wyiinduumhajxiän. Nähboobwit hajxy hänäjty nämetsc. ¹¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñämaayyä:

—Mägu'ughajpädøjc, jim hajxy mdsøñ Galilea maa Jesús choonän. Mijtsä mmägunaax yø'ø. Quipxy hajxy hijty mmøødwädity. Ca'a hajxy mwi'i yuugheebey. Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay. Tøø Jesús jaduñ ñøcxnä tsajpootyp. Pero coo yhabädät, mänit jaduñ wyiimbijtägatsa'añ neby hajxy tøø mhijxnøcxian.

¹² Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy jim chohñ maa tun hänajty xiøhatiän Olivos. Mänit hajxy ñocxy Jerusalén. Tu'kilómetro hänajty jäguemä. ¹³ Jue'e Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty xiøhaty: Pedro, Juan, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Simón ja'a Celote, møødä Judas. Nämetsc hajxy hänajty xiøhaty Santiago. Judas ja'a piuhya'ay je'e ja'a tu'jäya'aybä. Alfeo ja'a Judas ja'a tieedyhajxy hänajty xiøhaty. ¹⁴ Naxy hajxy hänajty yhamugø'øy Diospa'yaaxpä nägøxiä, näguipxy møødä Jesús ja'a tiaj María, møødä Jesús ja'a piuhya'ayhajxy, møødä to'oxiøjc-hajxy, ja'a Jesús hänajty quipxy tøø piawädityijäbä.

¹⁵ Cujaboom cumaaxc, mänitä mäbøjpädøjc-hajxy yhamugøøyy. Nämägo'x-cu-ii'x hajxy hänajty. Mänitä Pedro tiänaayyø'cy. Mänit miänaañ:

¹⁶⁻²⁰ —Mägu'ughajpädøjc, jéquiänä David quiujahy salmosjooty ja'a Judascøxpä, nebiatiä Dioshespíritu ñajtsapxøøyyä: Pactsacä tiøjc jiada'añ; caj pøn jim chäna'awaannä. Ja'a Judas ja'a tiøjc jaduhñ nänøømäxä. Jaduhñ jim miänaambä coogä Judas wiingjäya'ay hänajty ñähduundu'uda'añii. Jaançh tøjiajt jaduhñ ja'a Judascøxpä nebiatiä David jecy quiujahyyän. Näguipxy højtsä Judas hijty xmiøødwädíjtäm. Näguipxy højts hijty xmiøødtuunmújcäm. Mänitä Judas wyiinmahñdyhajty coo Jesús ñähdúgät. Mänitä Judas ja'a jäya'ay wioomejch maa Jesús hänajtiän, ja'a Jesús hajxy hänajty madsaambä. Coo Judas jaduhñ haxøøg jiatcøøyy, mänit miäjuuyyä. Mänitä naax hoy jiuuy. Mänit hoy quiuhgahnaxy cuhmänac. Coo mioxtsäbijty, mänitä tyiinçh yhøxhänøømbädsøømy. Coo jäya'ayhajxy jaduhñ miädoyhajty, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Jerusalén, coo ja'a Judas hänajty tøø yho'ogy, mänitä naax hajxy yajxøbejty Acéldama, ja'a Judas hänajty tøø jiuuyyabä; jaduhñ miädia'agytiägø'øy yhamdsoo hayuuc-haambyhajxy, Nø'ñaax.

²¹⁻²² 'Jii højtsä nmägu'ughajpähájtäm, näguipxy hajxy tøø xmiøødwädíjtäm mänaa Jesús hijty jiijän, mänaa Juan ja'a Jesús yajnäbetiän, høxtä coo Jesús chajpejty cøxp. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy tu'jäya'ay nwiinguéjxämät, ja'a Judas nähduundu'udaambä. Näguipxiä mädia'agy hajxy xmiøødyajwá'xämät coo Jesús tøø jiuypioøcy —nømä Pedro miänaañ.

²³ Mänitä jäya'ay metsc ñänøømä. Tu'ug hänajty xiøhaty Matías. Jatu'ugpä, tægøøgtu'u hänajty xiøhaty: José, Barsabás, Justo. ²⁴ Mänitä Pedrohajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä:

—Teedy, miiçh mnajuøøby neby højts nägøxiä nwiinmahñdyhatiän. Højts hawáañäc mädyii miiçh tøø mwiimbiy hädaahajxy nämetspä, ²⁵ mädyiibä Judas jaduhñ nähduundu'udäp. Coo Judas jaduhñ quiädiehy, paadiä tiuunçg yajtägooyy. Paady jiihy yhädaacy haxøøgtuum —jaduhñä Dios hajxy pia'yaaxy.

²⁶ Mänit hajxy yhäyø'cy suertehaam mädyii hänajty tuunçtägø'øwaamb. Mänitä Matias piaatä. Mänitä Matias hajxy quiumaayy, ja'a hajxy hänajty nämajtu'ugpä.

2

¹ Coo Pentecostés-xøø yhabaaty, mänitä mäbøjpädøjc-hajxy nägøxiä yhamugøøyy. ² Jiihy hajxy hänajty tøgooty yhäña'ay. Mänit hajxy miädooyy nebiä poj yhamuuyän coo møc piojy. Cøxp jaduhñ chohñdaacy. Møc

jiiby yhawaañdsøoyy tøgooty. ³ Mänit hajxy nägøxiä ñägädaacä hanidi-uhmjaty ja'a Dioshespíritäm. Jaduhñ hänajty quiähxø'ogy nebiä tootsän, nebiä jøonhaayän. ⁴ Mänit hajxy nägøxiä yhadägøoyyä jioottägøoyyä ja'a Dioshespíritäm. Mänit hajxy tiägøoyy mädiaacpä wiinghayuucjaty. Ja'a Dioshespíritu hänajty jaduhñ yajmädiaacp.

⁵ Tøø judíoshajxy hänajty nämay miech Jerusalén xøøhjäpä. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänajty chooñ. Paady hajxy miejch Jerusalén xøøjooty, quiudiunaambiä quiuhdujt hajxy hänajty jaduhñ neby hajxy hänajty quiuhdujthatiän. ⁶⁻⁷ Coo judíoshajxy miädooyy coo poj hänajty møc yhamuuy jiiby tøgooty maa mäbøjpädøjc-hajxy hänajty tøø yhamugø'oyän, mänitä judíoshajxy jiiby tiøjtägøoyy. Coo judíoshajxy jaduhñ miädooyy coo mäbøjpädøjc-hajxy hänajty quiapxy miädia'agy wiinghayuucjaty, mänitä judíoshajxy wyiinjuøoyy yhamdsoo hayuuc-haamby neby hajxy hänajty miädia'aguiän majaty hajxy hänajty chooñ wiinduhmyhagajpt. Coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jiaanč tehñ yagjuøoyy nägø'ø nädecypiä. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Yø'ø jäya'ayhajxy xiiby capxpä mädiaacpä, haagä Galilea yø'ø hajxy chooñ. ⁸ Tii hajxiäda'a coo tøø nmädöwäm nebiaty hajxy cøjwiinghayuuc tøø nmämín tøø nmäga'awøoyyäm. ⁹ Hiç, wiinduhmyhagajpt hajxy ndsöhnäm, Partia, Media, Elam, Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto, Asia, ¹⁰ Frigia, Panfilia, Egipto, møød jim Libia, Cirene mäwiingön. Høxtä Roma hajxy näje'e ndsöhnäm, ¹¹ møød Creta, møød Arabia. Näje'e hajxy judíos nmämín nmäga'awøoyyäm. Näje'e ja'a judíos quiuhdujt wyiin-mahñdy hajxy tøø njøjppøgøoyyäm neby hajxy quiuhdujthatiän. Coo yø'ø Galileabä-jäya'ayhajxy jaduhñ tøø quiapxy tøø miädia'agy wiinghayuuc-jaty nebiatiä Dios ja'a hoy-yagjuøøñäbä tøø yajcähxø'ogy, jaduhñ hajxy tøø nwiinjuøoyyäm ja'a nhamdsoo hayuuc-haamby cøjwiinduum —nømä judíoshajxy ñiñämaayyä.

¹² Coo judíoshajxy jaduhñ wyiinjuøoyy ja'a yhamdsoo hayuuc-haamby, paady hajxy jiaanč tehñ yagjuøoyy nägø'ø nädecypiä. Mänit hajxy ñimiäyjtøøwä:

—Tii yø'ø jäya'ayhajxy coo quiapxy coo miädia'agy wiinghayuucjaty, yø'ø hajxy tsohm̄bä Galilea.

¹³ Mänit hajxy näje'e yhadsooyy xi'igy hanähaty:

—Múucäp hajxiäda'a.

¹⁴⁻¹⁵ Mänitä Pedrohajxy tiänaayyø'cy møødä jiamiøødhajxy ja'a nämajtu'ugpä, ja'a hajxy hänajty jaduhñ Dioswiinguexpä. Mänitä Pedro møc tiägøoyy mädiaacpä:

—Mägu'ughajpädøjc, nägøxiä hajxy njudíoshájtäm mäduhñtiä hajxy yaa nyajpáatäm, mäduhñtiä hajxy jäguem mdsooñ, møød mijts yaa tsohm̄bä Jerusalén. Näje'e mijts mmäna'añ cooc tyijy højts nmu'ugyii. Pero cab jaduhñ tiøyyä. Cab jaduhñ pøn yhu'ugy jopyñä. ¹⁶ Coo hajxy tøø mhixy tøø mmädoy coo højts tøø ngapxy tøø nmädia'agy wiinghayuucjaty, jaanč tøjiajt jaduhñ nebiä Joel jecy quiujahyyän ja'a Dioscøxpä. Diosquexiä Joel hänajty. Jaduhñä Joel jecy quiujahy:

¹⁷ Jaduhñä Dios miänaañ: Coo hänajty yhabaadaañä coo naaxwiimbä hänajty wyiimbidaañä, mänithøchä nhEspíritu nguexa'añ maa jäya'ayhajxy nägøxiän, mäduhñtiä hajxy yaa yhity hädaa yaabä naaxwiin.

Y mijts mnøøx mmajc-hajxy, mäníthøchä nmädia'agy hajxy xya-jwa'xaanä.

Ja'a høxcujc-häna'c-hajxy, hoy-yagjuøøñjätyhøch hänäjty nyajwiin-hixa'añ.

Jaanaä jaduñnä majjäya'adiøjc-hajxypä, nyajcuma'awáambiøch hajxy hänäjty hoy-yagjuøøñjäty.

¹⁸ Coo hänäjty yhabaada'añ, mäníthøchä nhEspíritu nyajnäguexaambä ja'a nmoonsähajxy, ja'a ya'aybä, ja'a to'oxypä.

Mäníthøchä nmädia'agy hajxy xyajwa'xáanäbä.

¹⁹ Nyajcähxø'øgáambiøchä hijxtahnd hoy-yagjuøøñjätypä jim tsajtcøxp møød hädaa yaabä naaxwiin.

Hochähgøøñjätyhøch jaduñ nyajcähxø'øga'añ nebiä nø'tiän, nebiä jøønän, nebiä jøønjocän.

²⁰ Wiingoodsø'øwaambä xøø hänäjty.

Ja'a po'o, tsapts hänäjty yhana'añ nebiä nø'tiän.

Ja ween hänäjty quia'a habaadyñä coochä naaxwiimbä nyajwiimbidaañnä, coochä nHuung Jesucristo yaa quidaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin.

Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä yajtøyhajtyega'añii.

Jadúhñhøchä nmøcmäjaa hänäjty nyajcähxø'øga'añ.

²¹ Pønjatiä Jesucristo hänäjty capxpaadaamb, je'e hänäjty hodium mähmø'øwaamb,

nømä Dios miänaañ. Jim jaduñ myiñ maa Joel jecy quiujahyyän.

²² 'Mijts israelitas, huuc hamädoowhit hajxy hoy. Mnajuøøby hajxy jaduñ coo Dios ja'a Jesús ja'a Nazarettsohmbä wyiingueejxy coo jii tiünät maa mijtsän. Madiu'u ja'a Jesús hijxtahnd yajcähxø'cy hoy-yagjuøøñjätypä maa mijtsä Jesús mmädsät. Mänitä cahwiindøyhäna'c hajxy hoy myajcø'ødägø'øy. Mänitä Jesús hoy miøjpahbedyii cruzcøxp. Mänit yho'cy.

²⁴ Pero mänitä Dios ja'a Jesús yagjujypiøjtägajch. Jaduñnä Dios hänäjty tøø miäna'añ coogä Jesús tsipcøxp jiuujypiøgät. ²⁵ Hix, jaduñnä David jecy miädiaacy ja'a Jesúsøxpä:

Nnajuøøbiøch jaduñ cooch homiänaajä xpiuhbety.

Homiänájøch jaduñ xcwieendähaty, jadúhñhøch pøn xquia'a hadsähgø'øwøt.

²⁶ Páadyhøch jootcujc njaanç tehñ ñijiäwø'øyii.

Páadyhøchä Dios jootcujc nba'ya'axy.

Cábøchä nho'og ndsähgø'øy je'eguiøxpä coochä njuøhñdy nbäda'agy maa Diosän.

²⁷ Xyagjujypiøgáambøch miich jaduñ.

Cábøch miich jiiby jutjooty xyajmähmø'øwa'añ cooch jiiby nbú'udsät, je'eguiøxpä cooch miich xyHuunghaty.

²⁸ Xyagjyhadáambøch miich cøjxta'axiøø nej miich homiänaajä mjyghatiän.

Cooch miich jaduñ xmiøødhida'añ tehngajnä, páadyhøch jootcujc nñiäwø'øwa'añii.

²⁹ Mänitä Pedro miänáangumbä:

—Mägu'ughajpädøjc, nmøødhajtämä tøyhajt hajxy jaduñ coo David jaduñ jecy quia'a nimiädiaacä hamdsoo. Hix, coo David jecy yho'cy, mänit hoy ñaaxtägø'øy. Jiiby jaduñ yhityñä jutjooty høxtä jäda'anäbaadyñä. ³⁰ Coo David jaduñ jecy miädiaacy, ñajuøøby hänäjty

jaduhñ coo yhapä yhoc hänäjty tu'ug wyiinguexáanäxä ja'a Diósäm, mөөd coo hänäjty yhane'emaambä nebiä David jecy yhanehmiän. Tööyyämä Dios hänäjty miäna'añ coo hänäjty yajtöjiada'añ coo David ja'a yhapä yhoc hänäjty tu'ug wiindsön tiuna'añ. ³¹ Jaduhñä David töyhajt jecy miөөdhajty coo Dios ja'a wyiinguexypä yagjujyppiöga'añ coo hänäjty töø yho'ogy, mөөd coo hänäjty quia'a mähmø'øwa'añ jutjooty, mөөd coo ñi'xä quiopc hänäjty jiiby quia'a pu'uda'añ. ³² Ja'a Jesúscoxpä David jecy miädiaacy coo Jesús hänäjty jiuypjöjtägatsa'añ. Töö højts nhamdsoo hixy coo jiaanč juyypjöjcy. ³³ Mänitä Jesús jim miöjyaaxä maa Tieediä wyiinduumän. Mänit ñämaayyä coo jim yhöxtá'agät maa Tieediä yhahooyhaampiän. Mänitä Jesús jaa Tieediä yhEspiritu miooyyä nebiä Tieedy hänäjty töø yajwiinwaanø'øyijän. Mänitä Jesús ja'a Tieediä yhEspiritu yaghawa'xööyyä. Je'e hajxy jaduhñ töø mhixy töø mmädoy. ³⁴ Ja'a Jesúsäts jim miöjyaaxä tsajpootyp, ca'a Diavitä. Hix, jaduhñä David jecy miänaambä:

Ja'a hөөčhä nWiindsön, je'e jaduhñ nämaayyä ja'a Tiéediäm:

“Min yaa häñ'aw maač nhahooyhaampiän.

³⁵ Nmo'owáambiöch miich cuhdujt jaduhñ coo mmädsip mga'a yajmäjädá'agät.” Jaduhñä Dios ja'a yHuung ñämaayy.

³⁶ Mänitä Pedro miänáangumbä:

—Jaduhñds je'e, ja'a Jesús, ja'a mijts mmøjpahbéjtäbä cruzcox, je'e ja'a Dios jaduhñ wyiinguejx coo hajxy nWiindsönhájtämät, coo hajxy xyajnähwáatsämät. Töyhajt jaduhñ. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy nägøxiä mmäböğät ja'a Jesúscoxpä, mijts israelitas. Ca'a hajxy mga'a mäböcy —nömä Pedro miänaañ.

³⁷ Ja'a jäya'ayhajxy hänäjty jiiby hamädoowhijpä, coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy tiägøøyy tajpä maabiä hoyhoy. Mänitä Pedrohajxy ñämaayyä mөөdä jiamioөdtöjc:

—Mägu'ughajpädöjc, neby jaduhñ yhahixø'øy højts ngudiünät.

³⁸ Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Najtshixø'ow ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy. Jøjpøgøøyyä ja'a Dios ja'a quiuhdujt hajxy. Näbet hajxy ja'a Jesucristocoxpä. Jaduhñä Dios ja'a mbojpä mgädieeybä hajxy xyajnähwáatsät. Jaduhñä yhEspiritu hajxy xmiöobiät. ³⁹ Pönjatiä Dios ja'a nWiindsönhájtämbä miöjyaaxyp, jé'egädsä piojpä quiädieeybä yajnähwáatsäxäp, jé'egädsä Dios yhEspiritu mio'owaamby, mөөd mijts, mөөdä mhap mөөdä mhoc-hajxy, mөөd pönjaty jäguem tsänaaby. Jaduhñ hajxy xyajwiinwaanø'öyyäm —nömä Pedro miänaañ.

⁴⁰ Madiu'ujä Pedro jiaac mädiaacy. Mänit jiaac tehñ miänaañ:

—Yøø cahwiindöjiäya'ayhajxy, ca'a hajxy tehngajnä mbahixy neby hajxy quiuhdujthatiän, coo hajxy jaduhñ mnä'ä padägöyyät —nömä Pedro miägäpxy yhanehmy.

⁴¹ Mänitä Pedro miädia'agy miäböjcxä nädägøøgmil-jäya'ay. Mänit hajxy hoy nägøxiä ñäbety. ⁴² Hamuumdu'joot hajxy hänäjty miäböcy nägøxiä neby hajxy hänäjty yajnähxø'øyijän ja'a apóstoldöjcam. Naxy hajxy hänäjty yhamugø'øy tsajcaagyquiaamiujpä, mөөd hajxy hänäjty Dyiospa'ya'axy. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy hajxy hänäjty yhity. Hamiñ haxöpy hajxy hänäjty ñibuhbedyii.

⁴³ Madiu'ujä apóstoldöjc hijxtahñd hajxy hänäjty yajcähxø'ogy hoy-yagjuøøñäjaty. Jiaanč tehñ yagjuøøbiä mäböjpädöjc-hajxy hänäjty

neby hajxy hānajtŷ yhiχiān. ⁴⁴ Tu'ugmädia'agy hajxy hānajtŷ yhyty mäduhñtiä hajxy hānajtŷ miäbøcy. Yajtuunmujpy hajxy hānajtŷ tijaty hajxy hānajtŷ miøød. ⁴⁵ Mānitä hajxy nägøxiä tiägøøyy too'pä tijaty hajxy hānajtŷ miøød. Pønŷatiä xädø'øñ hānajtŷ yajmaajajp, mānitä xädø'øñ hajxy hānajtŷ mio'oyii mäduhñjaty hajxy hānajtŷ yajmaajiaty. ⁴⁶ Jabom-jabom hajxy hānajtŷ yhamugø'øy maa møjtsajtøjcān Diospa'yaaxpä. Jootcujc hajxy hānajtŷ quiaamiucy yhuucmucy maa yhamdsoo tøjc-hajxiān. Hojoot hajxy hānajtŷ miøød. ⁴⁷ Wyiingudsähgøøbiä Dios hajxy hānajtŷ. Møødä cu'ug hajxy hānajtŷ wyiingudsähgøøbiä. Jabom-jabomä mäbøjpädøjc-hajxy hānajtŷ yajmayø'øyii ja'a Diösām. Jaduħ hajxy hānajtŷ yajnähwa'aχhii.

3

¹ Tu'ugxøøbä Pedrohajxy hānajtŷ ñøcy tsajtøgooty møødä Juan. Mānacyxiøø hānajtŷ je'e. Jaduħ hajxy hānajtŷ quiuhdujthaty jabom-jabom coo hajxy mānacyxiøø Dyiospa'ya'axy. ² Jimä pa'amjäya'ay hānajtŷ tu'ug yhäña'ay maa tsajtøghaawān. Tecymia'adä mähdiøjc hānajtŷ tøø myiñ tøø quia'ay. Jabom-jabom hānajtŷ jim yajmeχhii maa tsajtøjcān xädø'øñyujwaambä. Jim hānajtŷ jabom-jabom ñajtshäña'awø'øyii maa tsajtøghaawān, ja'a hānajtŷ xøhjäpä ja'a yajxonbä. Pønŷaty hānajtŷ jiihy tægøøby, mānitä xädø'øñ hajxy hānajtŷ miäyujwa'añii ja'a pa'amjäya'ay. ³ Coo Pedrohajxy hānajtŷ jiihy tijtägø'owa'añ tsajtøgooty, mānitä hajxy yhiχjä ja'a pa'amjäya'ay. Mānitä xädø'øñ hajxy miäyujwaanä. ⁴ Mānitä Pedro ja'a mähdiøjc ñaaxcuheebøøyy maa hānajtŷ yhäña'ayān. Mānitä Pedro miānaañ:

—Højts wiinhee'ppéjtäc.

⁵ Mānitä Pedrohajxy jiaanč wiinhee'ppejtä. Jaduħnä mähdiøjcä yhaa jioot hānajtŷ yagjaty coo xädø'øñ hānajtŷ mio'owa'añii. ⁶ Mānitä Pedro miānāngumbä:

—Cab højtsä xädø'øñ nnä'a møødä tii højts miich nnä'a mó'owäp. Pero ndunaamby højtsä mayhajt maa miichøxpān. Jaduħ højts miich nnäma'ay coo mbädø'øgät, coo myo'oyø'øgät. Ja'a Jesucristocøxpä højts miich jaduħ nnäma'ay, ja'a hijty jim tsohmä Nazaret.

⁷⁻⁸ Mānitä Pedro ja'a mähdiøjcä yhahooguiø'ø miajtsä. Mānitä ja'a mähdiøjcä tiecy miøgøøyy møødä tiecy-yo't. Coo Pedro wyidsø'cy, mānitä pa'amjäya'ay tiøpxø'cy. Mānitä yo'oyø'cy. Mānitä Pedrohajxy jiihy miøødtøjtägøøyyä tsajtøgooty. Tøpxäp juhyyāp ja'a craa tiøjtägøøyy, ja'a hānajtŷ tøø miøcpøquiäbä. Mānitä tiägøøyy Dioscapxpaatpä. ⁹ Jiibiä jäya'ayhajxy hānajtŷ nāmay tsajtøgooty. Mānitä hajxy yhiχy coo craa hānajtŷ yo'oy, møødä coo Dios hānajtŷ quiapxpaady. ¹⁰ Mānitä craa yhøxcäjpä coo hānajtŷ je'e jie'ejä, ja'a hānajtŷ jim tøø xiädø'øñyujwa'añbä maa tsajtøghaawān, ja'a hajxy hānajtŷ tyijpiä ja'a jaanč tehñ yajxonbä. Mānitä jäya'ayhajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy nägø'ø nädecypiä coo craa hānajtŷ tøø miøcpøcy.

¹¹ Jimä Pedrohajxy hānajtŷ tiāna'ay maa hajxy hānajtŷ tyijjiān Pórtico de Salomón, møødä Juan, møødä craa ja'a hānajtŷ tøø miøcpøquiäba. Cabä Pedrohajxy hānajtŷ piuhwa'adsa'añii. Mānitä jäya'ayhajxy jim ñøcxøøyy yagjuøøyyāp maa Pedrohajxy hānajtŷ tiāna'ayān. ¹² Coo Pedro jaduħ yhiχy coo jäya'ayhajxy hānajtŷ yagjuø'øy, mānitä jäya'ay ñāmaayy:

—Mägu'ughajpädøjc, israelitadøjc, tii hajxy jaduhñ coo mwil'i yagjuø'øy. Tii højts jaduhñ coo xwyl'i yheeby. Coo hädaa craa tøø miäböcy ja'a Jesüscøxpä, paady jaduhñ tøø yo'oyø'øgy, ca'a jie'eguiøxpä coo højts mäjaa nmøødä, ni quia'a je'eguiøxpä coo højtsä Dios hoy nwiingudsähgø'øy. ¹³⁻¹⁵ Jue'e hajxy jecy nhaphajtäm ndeedyhajtäm, ja'a Abrahamhajpä, møødä Isaac-hajpä, møødä Jacobhajpä. Wyiingudsähgøøbiä Abraham ja'a Dios hajxy hänajty jegyhajty. Pero coo Dios ja'a yHuung Jesús yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy mwiingudsähgøøyy. Mänit hajxy hoy mmach. Mänitä tuungmøødpä hajxy hoy myajcø'ødägø'øy. Mänitä Pilato ja'a Jesús jia yaghøxmadsaanä. Pero mijts, caj mijts jaduhñ mmänaañ coo Jesús yhøxmadsoøjät, hoyyä Jesús tii pojpä tii cädieey hänajty quia'a jagä møødä. Mänit mijtsä haxøøghäna'c mnä'ägä nähdujcy coo yhøxmadsoøjät, ja'a hänajty tøø jiäya'ay-yaghó'oguiäbä. Mänit hajxy mmänaañ coo Jesús yagho'ogøøjät. Coo Jesús jaduhñ yho'cy, xyajñähwäatsäm hajxy jaduhñ; jaanä jaduhñ hajxy xyajnyhadäänäm cøjxta'axiøø neby je'e jjugyhatiän. Mänitä Dios ja'a Jesús yagjujypiøjtägajch. Jaduhñä Dios ja'a Jesús yajmøjtägøøyy. Coo Jesús hänajty tøø jiujypiøcy, mänit højts nhijxy, paady højts tøyhajt jaduhñ nmøødä. ¹⁶ Hoorä, hädaa craa, mnajuøøby hajxy hijty coo hijty tiecymia'adä. Mhíjxnäp hajxy jaduhñ coo tøø choocnä. Paady tøø cho'ogy coo tøø miäböcy ja'a Jesüscøxpä, coo Jesús møcmäjaa miøødä, møødä møccuhdujt.

¹⁷ 'Mägu'ughajpädøjc, huuc mädown hajxy. Nnajuøøbiøch jaduhñ coo mijts hänajty mga'a najuø'øy coo Jesús Dyioswiinguexiä, paady hajxy myajyagho'cä. Ni ja'a mwiindsøn'hajxy hänajty quia'a najuø'øy coo je'e Dyiosquexiä. ¹⁸ Jéquiänä Dios ja'a profetadøjc ñajtsapxøøyy coo Mesías hänajty tsipcøxp yho'oga'añ, ja'a Dios hänajty tøø wyiinguexiäbä. Jaduhñä profetadøjc-hajxy jiaančh cujahy. Y coo Jesús jaduhñ jiaa-nčh ho'cy, jaduhñä Dios yajtøjiajty neby hänajty jecy tøø miäna'añän. ¹⁹ Paadiä mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'owät. Jøjtägøøyyä ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy. Jaduhñä Dios ja'a mbojpä mgädieeybä hajxy xyajñähwäatsät. Y jaduhñä hoybä weenbä hajxy xmiø'owät. ²⁰ Coo yhabaadät, mänitä Dios ja'a Jesús yaa quiejxtägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a tøø wyiinguexiäbä coo mijts xyajñähwä'adsät. ²¹ Cahnä yhabaady coo Jesús jim chohndägätsät tsajpootyp, coo yaa miänajtägätsät hädaa yaabä naaxwiin. Jim jaduhñ yhida'aññä høxtä coonä yhabaadät coo Dios yaghoyøødiägätsät tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñä Dios ja'a profetadøjc jecy ñämaayy coo hajxy quiujäyät, ja'a Dios hänajty tøø wyiinguexiäbä. ²² Hix, jéquiänä Moisés jaduhñ ñämaayy ja'a nhaphajtäm ja'a ndeedyhajtäm: "Tøøchä Dios xwyiinguexy coochä profeta ndünät. Coo yhabaadät, mänitä Dios tu'jäya'ay wyiinguexa'añ, ja'a højts nmägunäaxäm. Jaduhñ je'e tiunaambä profeta nébiøch nduñän. Nebiaty mijts xyhane'ema'añ, mgudiúunäbä miädia'agy hajxy. ²³ Pønjaty hänajty ca'a mäbøgaamb, yajcuhdägoyyáañäp hajxy hänajty ja'a cú'ugäm", nõmä Moisés jecy miänaañ.

²⁴ 'Jaduhñä profetadøjc-hajxy jecy miädiaacy nägøxiä nebiaty jäda'ahaty jiadyii tiuñii, møødä Samuel, møøð hajxy jaac tuunäbä profeta. ²⁵ Ja'a hajxy jecy tuunäbä profeta, mänitä Dios hajxy ñajtsapxøøyyä coo mijtsä Dios xñämaayy coogä Dios ja'a Mesías hänajty wyiinguexa'añ mijtsøxpä. Jaanä jaduhñduhmbä, jéquiänä Dios yajcuhdujcy møøð

højtsä nhaphájtäm mөөd højtsä ndeedyhájtäm coo Mesías hánajty wyiinguexa'añ mijtscөxpä. Hix, jadhunä Dios ja'a Abraham jecy ñämaayy: “Ja'a miichä mhapä mhoccөxpä tu'ug, jadúhnhöchä jäya'ay nägөxiä ngunuu'xa'añ wiinduhmyhagajpt”, nөmä Dios jecy miänaañ. ²⁶ Y coo Dios ja'a yHuung yagjujypijtagajch mänaa hánajty tөө yho'oguiän, mijts jayөjp xyajnäguejx. Paady mijts jadhun xyajnäguejxy coo mijts jadhun xquiunú'xät, coo weenä mhaxөөгcuhdujt hajxy jadhun nägөxiä mnajtshixө'өwät, —nөmä Pedro miänaañ.

4

¹⁻² Jimä Pedro ja'a cu'ug hánajty miөөdmädia'agyñä tsajtөгooty, mänitä teedyhajxy miädoyhajty mөөдä saduceodөjc coogä Pedro ja'a cu'ug hajxy hánajty jajnähixө'өy coogä Jesús hánajty tөө jiujypijtagach mänaa hánajty tөө yho'oguiän. Coogä Jesús jadhun jiujypijtagach mänaa hánajty tөyhajt hajxy hánajty miөөдä coogä ho'ogyjiäya'ayhajxy hánajty jiujypijtagambä. Coo teedyhajxy jadhun miädoyhajty coogä Pedrohajxy hánajty jadhun jajnähixө'өy, mänitä teedyhajxy jiaanч tehм jiootma'ty mөөдä saduceodөjc-hajxy, mөөдä tsajtөjcueendähajpä wyiindsөnhajxy. Mänitä Pedrohajxy ñämejtsä mөөдä Juan. ³ Mänitä Pedrohajxy hoy chumyü. Tөө hánajty chuujө'өy. Mänit hajxy jüby yhiyty pujxtөгooty tu'tsuhm. ⁴ Mänitä jäya'ayhajxy nämay miäbөjcy ja'a Jesúsөxpä, ja'a hajxy hánajty tөө miädöyyäbä nebiä Pedrohajxy jajnähixөөyyän tsajtөгooty. Nämägooxmil ja'a mäbөjpädөjc-hajxy jadhun jiajty, haagä ya'adiөjc.

⁵ Cujaboom, mänitä judíos wyiindsөnhajxy jim yhamugөөyy Jerusalén, mөөдä majjäya'adiөjc-hajxy, mөөдä cuhdujtyajnähixөөbiädөjc-hajxy, ⁶ mөөдä Anás, ja'a hánajty tuumbä teedywiindsөñ, mөөдä Caifás, mөөдä Juan, mөөдä Alejandro, mөөдä teedywiindsөñ jiujy miägu'ughajxy. ⁷ Mänitä Pedrohajxy jajnөcxä mөөдä Juan jim maa judíos wyiindsөnhajxy hánajty tөө yhamugө'өyän. Mänitä Pedrohajxy piädaacä cujc. Mänit hajxy miäyajtөwä:

—Coo mijts hädaa craa tecymia'adpä tөө myajtso'ogy, pөñä quiuhdujthaam, pөñä miäjaahaam hajxy jadhun myajtsoocy.

⁸ Haa ja'a Pedro, miөөдä Dioshөpiritu hánajty je'e. Mänitä Pedro miänaañ:

—Mijts cu'ugwiindsөndөjc, mijts majjäya'adiөjc, ⁹ mijts højts jadhun xmiäyajtөb neby højts hädaa mähdiөjc tөө nyajtso'ogy, hädaa hijty tecymia'adpä. ¹⁰ Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc hamädoowhit hajxy weeñtiä neby højts cham nmädia'aga'añän maa mijtsä mwiinduumhajxiän. Jadhunä tөyhajt hajxy nägөxiä mmөөdhädät mөөдä israelitadөjc-hajxy nägөxiä neby hädaa mähdiөjc miөcpөjcy, hädaa hijty tecymia'adpä, hädaa yaa tänaabiä mijtsä mwiinduum. Ja'a Jesucristo jadhun yajmөcpөjc, ca'a yhöjtsä. Nazaret ja'a Jesucristo hijty chooñ. Mänit mijts myajmөjpahbejtä cruzөxp. Mänitä Dios yagjujypijtagajch. ¹¹ Jadhun jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Jaa tsaam mädyiibä tөjcojpädөjc-hajxy quia'a cumaayy, je'eds jadhun jayөjp pädaactsohnä jim tөjteec.” Haa jaa Jesucristo, jadhun je'e miäbaady nebiä tsaajän, ja'a jayөjp jim pädaactsohnäbä teectuum. Pero mijts, cab hajxy mgumaayy, paady hajxy myajyagho'cä. ¹² Jaaya'ay hajxy jadhun xyajnähwaats xya-jcuhwäatsäm. Ja'a Dios jadhun mänaañ coo Jesús hajxy jadhun xya-jnähwaats xyajcuhwäatsämät —nөmä Pedro miänaañ.

13 Coo Pedrohajxy hänajty quiapxy hamøj jootmøj, paadiä møjtojc-hajxy hänajty yagjuø'øy. Hix, ñajuøøbiä møjtojc-hajxy hänajty coo Pedrohajxy hänajty quia'a høxpøquiä. Mänitä møjtojc-hajxy ñajuøøyy coo Pedro ja'a Jesús hänajty tøø piawädity, paady hajxy hänajty quiapxy hamøj jootmøj. 14 Cabä Pedrohajxy hänajty hoy quiapxhaduga'añii, je'leguiøxpä coo hajxy hänajty piuhdäna'awø'øyii ja'a craa ja'a hänajty tøø chó'oguiäbä. 15 Mänitä Pedrohajxy jiiby yhøxquejxpädsøømä. Mänitä teedyhajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä:

16 —Neby hajxiäda'a nnä'a jatcøøyyämät maa yø'ø häna'cøxpän. Mädühñtiä cu'ughajxy yaa chäna'ay Jerusalén, quiøxy hixy quiøxy mädooy hajxy jaduñ coo yø'ø häna'c yø'ø tecymia'adpä hajxy tøø yajtso'ogy. Neby hajxy jaduñ nnä'a mänáañämät coo jaduñ quia'a tøyyä neby yø'ø häna'c yø'ø tecymia'adpä hajxy tøø yajtso'oguiän. Pero cab jaduñ yhahixø'øy coo yø'ø capxy coo yø'ø mädia'agy jaduñ tehngahnä yhawa'xø'øwät. 17 Hahixøøby jaduñ coo hajxy nhadsähgøøyyämät, jaduñä dijuuntä Jesús hajxy tehngahnä quia'a ja wi'i quiapxpädat —nømä teedyhajxy ñiñämaayyä.

18 Mänitä Pedrohajxy yajmøjyaaxä møødä Juan. Mänit hajxy yhanehmä coo Jesús hajxy quia'a capxpäatnät, coo cu'ug hajxy quia'a yajnähixø'øñät ja'a Jesúscøxpä. 19 Mänitä Pedrohajxy yhadsooyy:

—Huuc wiinmahñdyhat hajxy waambä Diosäda'a miäna'añ, pø hahixøøby jaduñ coo højts mijtsä mmädia'agy ngudiüunämät, cahnä højtsä Dios ja'a miädia'agy hänajty ngudiüunä. 20 Caj pues, cab jaduñ yhahixø'øy coo højts mijtsä mmädia'agy ngudiüunämät, cahnä højtsä Dios ja'a miädia'agy hänajty ngudiüunä. Hoorä, jaduñ højtsä Dios tøø xyhane'emy coo højtsä miädia'agy tehngahnä ngapxwá'xät coo højtsä Jesús tøø nhixjujypiøcy, coo højts tøø nmädooy nebiatiä Jesús tøø yajnähixø'øyän. Paady højts jaduñ nga'a hamona'añ —nømä Pedrohajxy miänaañ.

21-22 Mänitä Pedrohajxy jadähooc yhadsähgøøyyä. Mänit hajxy yhøxmajtsä. Paady hajxy jaduñ yhøxmajtsä coo teedywiindsøñhajxy hänajty quia'a najuø'øy nebiä Pedrohajxy ñä'a tsaächtiunøøjät. Hix, chähgøøbiä teedywiindsønä cu'ug hajxy hänajty je'leguiøxpä coo cu'ugä Dios hajxy hänajty tehngahnä wyi'i quiapxpaady coo mähdiøjc tøø cho'ogy, ja'a hänajty tøø myiñ tøø quia'ayäbä tecymia'ad. Jiaanç tehñ yagjuøøbiä cu'ughajxy hänajty jaduñ, je'leguiøxpä coo mähdiøjc juxychägui'x naxy jomøjt hänajty miøødä, ja'a tøø chó'oguiäbä.

23 Coo Pedrohajxy yhøxmajtsänä møødä Juan, mänit hajxy jim ñøcxy maa jiamiøødhajxiän. Mänit hajxy quiøxy mädiaacy waambatiä teedywiindsøñhajxy hänajty tøø miäna'añ, møødä majtojc-hajxy. 24 Coo jiamiøødhajxy jaduñ miädooy, mänit hajxy nägøxiä tiägøøyy Diospa'yaaxpä:

—Diosteedy, miich højts nWiindsøñhajpy. Miichä tsajt jaduñ mhädiüun møød hädaa yaabä naaxwiin, møødä mejy, møød tijaty jim hijp tsajtcøxp, møød hädaa yaabä naaxwiin, møød jiiby mejjiooty. 25-26 Jaduñ miichä David jecy mnajtsapxøøyyä ja'a mhEspirituhaam:

Nä'a nägoobä jäya'ayhajxy yhawa'anda'agy, ja'a Dios hajxy ca'a wiin-gudsähgøøbiä.

Xiøøbä hajxy ñä'a wiinmahñdyhaty, cab hajxy tii yhoyøøyyäxä.

Mänitá gobiernáhajxy yhamugøøyy, ja'a hajxy yaa hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin.

Mänitá Dios hajxy jia näbädø'cy.

Jaaná Mesías jaduñ ja näbädø'cäbä, ja'a Dios hänajty wyiinguexaambiä, nõmä David jecy miänaañ, ja'a miich jecy mmoonsähjätbä, ja'a højts jecy nhaphajt ndeedyhjäjtäbä.

²⁷ 'Coo Jesús jaduñ miajtsä, mänitá Herodeshajxy yaa yhamugøøyy juntahajpä yaa Jerusalén, møødä Poncio Pilato, møødä israelitahajxy, møødä jäya'ayhajxy ca'a israelitabä. Jaduñ jiaanč tøjajty nebiä David jecy jiaanč mänaañ. Mänitá Herodes ja'a Jesús hajxy ñähwaambejty, hoyyá Jesús hänajty tii cädieey quia'a jagä møødä. Miichä mHuung je'e. Miich je'e mwiingex coo Mesías tiünät. ²⁸ Tøøyyäm miich hänajty jaduñ mmäna'añ coo Jesús hänajty jaduñ tsipcøxp jiada'añ yhabeta'añ, paady miich jaduñ waamb mga'a mänaañ coo Jesús jaduñ jiaanč jajty jiaanč habejty. ²⁹ Hoorä, Diosteedy, mnajuøøby miich jaduñ coo højtsä teedywiindsøndøjc tøø xjia hadsähgø'øy. Højts miich jaduñ xmioonsähajp. Højtsä mäjaa jaac móoyäc, jaduñ højts miichä mmädia'agy jaduñ hoy njaac yaghawa'xøøyyät hamøj jootmøj. ³⁰ Højts jaac puhbéjtäc, jaduñ højtsä pa'amjäya'ay nyajmøcpøgät ja'a miichä mHuungä miäjaagøxpä, ja'a Jesúsahajpä, weenä cu'ughajxy jaduñ jiaanč tehñ yagjuø'øy nej mijsä møcmäjaa hajxy mjaanč tehñ miøødä — nõmä Pedro ja'a Dios hajxy pia'yaaxy.

³¹ Coo Pedrohajxy jaduñ Dyiospa'yaaxpädøøyy, mänit jim chäyuuyy maa hajxy hänajty tøø yhamugø'øyon. Mänitá Dioshespíritu hajxy nägøxiä yhadägøøyyä jioottägøøyyä. Mänitá Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy yajwa'xpä hamøj jootmøj.

³² Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä mæbøjpädøjc-hajxy hänajty nägøxiä. Mäduñjaty hajxy hänajty miøødä cøxiä wiinä, tu'ugmucy hajxy hänajty yajtuunmucy. Cab hänajty pøn miäna'añ coo hänajty nidiuñm jie'ehaty. ³³ Haa ja'a apóstoldøjc-hajxy, Diosmäjaamøød hajxy hänajty quiapxy miädia'agy coogä Jesús hänajty tøø jiuypjøcy, ja'a hajxy nWiindsøñhjäjtämbä. Jaanč tehñ piuhbéjtäp hajxy hänajty nägøxiä ja'a Diósäm. ³⁴ Cab hänajty pøn tii yajmaajiaty. Hix, pønjatä naax hänajty møød, møødä tøjc, tioo'py hajxy hänajty. Pønjaty hänajty tøø ñaaxtoogy tøø tiøjtoogy, ³⁵ mänitä xädø'øñ hajxy hänajty yecy maa apóstoldøjc-hajxiän. Mänitä mæbøjpädøjcä xädø'øñ hajxy hänajty yajniñawa'xø'øyii pønjaty hänajty yajmaajiajp. ³⁶ Jimä mæbøjpä hänajty tu'ug xiøhaty José. Chiprenaaxooty hänajty chooñ. Ja'a Leví ja'a José hänajty jegyhajty tøø yhaphaty tøø tieedyhaty. Bernabé ja'a José yajxøbejtä ja'a apóstoldøjcäm. (Jue'e Bernabé miädia'agytiägø'øy hahebreohaam, “mäjootcapxmøcpøjp.”) ³⁷ Jimä José naaxcam hänajty miøødä. Mänit tioo'cy. Mänitä xädø'øñ hoy yecy maa apóstoldøjc-hajxiän.

5

¹ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Ananías. Safira ja'a tio'oxiøjc hänajty xiøhaty. Mänitä ñaax hajxy je'e piadoo'pä. ² Tøø hajxy hänajty quiojyquiapxytiuñ møødä tio'oxiøjc coogä xädø'øñ hajxy hänajty cujjiä yega'añ maa apóstoldøjc-hajxiän. Cújjiäc hajxy hänajty miämähmø'owa'añ. Coo Ananías ja'a Pedro ja'a xädø'øñ yajnämejch, mänitä Ananías miänaañ

cooc tyijy ja'a xädø'õñ hänäjty tøø quiøxy yecy mäduhñtiä hänäjty tøø tiogy. ³⁻⁴ Mänitä Pedro miänaañ:

—Ananías, coo miichä mnaax tøø mdoogy, cujjiä xädø'õñ tøø mmämähmø'oy mäduhñtiä tøø xquiujuuyyä. Cooch miichä xädø'õñ cujjiä tøø xmio'oy, jaduñ miich tøø mmäna'añ cooch tyijy cøxiä tøø xmio'oy. Coo naax hänäjty mga'a toogyñä, mje'ehajpyñä hänäjtyñä. Coo tøø mdoo'nä, miich mje'e hijty je'e ja'a naaxtsoy. Coo jaduñ tøø mhøñda'agy, mgädiehy jaduñ. Ja'a Dios miich mja wiinhøønaañ, ca'a yhøjtsä. Ja'a møjcu'ugong miich jaduñ xyajcapxtägooy, paadiä Dioshespíritu jaduñ mja wiinhøønaañ —nømä Ananías ñämaayyä.

⁵ Coo Ananías jaduñ miädooy, mänitiä ho'ogy quiädaayy. Pønjaty jaduñ mädoyhajt coo Ananías jaduñ yho'cy, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. ⁶ Mänitä høxcujc-häna'c-hajxy näje'e miejch. Mänitä ho'ogyjiäya'ay hajxy ñähbijty. Mänit hajxy hoy yajnaaxtägø'oy.

⁷ Cudägøøghorä, mänitä Ananías tio'oxiøjc piamejtspä, ja'a hänäjty xøhajpä Safira. Cahnä Safira hänäjty miädoyhatyñä coo ñihyhap hänäjty tøø yho'ogy. Mänitä Safira tiøjtägøøyy maa Pedro hänäjtiän. ⁸ Mänitä Pedro ja'a Safira miäyajtøøyy:

—Nej, jaduñä mnaax hajxy mjaanč heyquiä, neby hajxy tøø mnägapxiän.

—Jaduñ —nømä Safira yhadsooy.

⁹ Mänitä Pedro miänäänqumbä:

—Tii hajxy coo mja cojyquiapxytiuuñ coo hajxy hänäjty mhøñda'aga'añ. Nej, cab hajxy mnajuø'oyä coo Dioshespíritu hotyijjä yajcopcø'oy. Cab hajxy jaduñ hoy mwiihøønät. Coo mnihyhap yhøñdaacy, paady tøø yho'ogy. Xii häna'c-hajxy je'e tiøjtägø'oy, ja'a hajxy hoy tøø miäyajnaaxtägø'oyäbä. Nøcxaamb miich yøø häna'c xyajnaaxtägø'øwaambä —nømä Safira ñämaayyä.

¹⁰ Tuunä Safira jaduñ ñä'a mädooy, mänitiä Pedro tiecyquiädawøøyyä ho'ogy. Coo høxcujc-häna'c-hajxy tiøjtägøøyy, mänitä Safira hajxy yhijxy coo hänäjty tøø yho'ogy. Mänit hajxy yhøxcøøbiädsøømy. Mänit hajxy hoy yajnaaxtägø'oy maa ñihyhapä ñähmøjcan. ¹¹ Pønjaty jaduñ mädoyhajt nebiä Ananías hajxy hänäjty tøø jiaty tøø yhabetiän, mänit hajxy nägøxiä chähgøøbiøjcy, møødä mäbøjpädøjc-hajxy nägøxiä.

¹² Mänitä apøstoldøjc-hajxy jim tiägøøyy mäba'amyajnajxpä cajptooty. Jaanč tehñ yhoxy-yagjuøñä hajxy hänäjty tiuñ. Jaduñ hajxy hänäjty yajcähxø'ogy coo Dios mäjaa jiaanč tehñ miøødä. Jimä mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty yhamugø'oyhaty tsajtøgooty maa hänäjty xiøhatiän ja'a Pórtico de Salomón. ¹³⁻¹⁴ Tehñgahnä mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty miayø'oy näya'ay-nädo'oxy, ja'a hajxy hänäjty mäbøjpä ja'a Jesucristocøxpä. Haa ja'a jäya'ayhajxy hänäjty ca'a mäbøjpä, cab hajxy hänäjty jim ñä'ägädä nøcxy maa mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty naxy yhamugø'oyän, hoyyä mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty jiaanč tehñ quimayii ja'a cú'ugäm. Paady hajxy hänäjty jim quia'a nøcxa'añ, ja'a hajxy hänäjty ca'a mäbøjpä, coo hajxy hänäjty chähgø'oy. ¹⁵ Coo apøstoldøjcä pa'amjäya'ay hajxy hänäjty may yajmøcpøcy, paadiä pa'amjäya'ayhajxy hänäjty jim quiøñøcxyii tu'haam maa Pedro hänäjty ñaxø'øwa'añän. Jadhñägä pa'amjäya'ayhajxy jaduñ näje'e miøcpøgät coogä Pedro yhapoc hajxy ñä'a päatät maa hajxy hänäjty quio'na'ayän cøjxcøxp, møød to'ogyquiøxp. ¹⁶ Mayyä pa'amjäya'ayhajxy hänäjty jim

yajmečhii Jerusalén, møød ja'a hajxy haxøøgpä ca'a hoybä møødpä, ja'a hajxy hänäjy tsohm̄bä Jerusaléncajtpa'a mäwiingón. Nägøxiä hajxy hänäjy yajmøcpøgyii.

¹⁷ Coo teedywiindsøn̄hajxy jaduhñ miädoyhajty coo pa'amjäya'ayhajxy hänäjy may tøø wyl'i miøcpøcy, mänit hajxy nägø'ø nädecypä jiootma'ty, møødä saduceodøjc-hajxy. Hiḡ, cabä apóstoldøjc-hajxy hänäjy yajmädsogyii coo hajxy hänäjy tehngahnä wyl'i yajnähixø'øy ja'a Jesúsøxpä. ¹⁸ Mänitä apóstoldøjc-hajxy hoy chumyii. ¹⁹ Mänitcoodsä Diosmoonsä ja'a pujxtøghaaw hoy yaghawa'ačh. Mänitä apóstoldøjc-hajxy yhøxwoobädsøømä ja'a Diosmóonsäm. ²⁰ Mänit hajxy ñämaayä:

—Coo jiobø'owät, mänit hajxy jim̄ mnøcxät maa tsajtøjcän. Jim̄ä cu'ug hajxy myajnähixø'owät neby hajxy ñähwä'adsät, neby hajxy jaduhñ jiugyhädät cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän —nømä Diosmoonsä miänaañ.

²¹ Coo jiobøøyy, mänitä apóstoldøjc-hajxy jim̄ jiaančh nøcxy tsajtøgooty neby hajxy hänäjy tøø ñäma'ayiiän ja'a Diosmóonsäm. Mänitä cu'ug hajxy tiägøøyy yajnähixøöbiä.

Mänitä teedywiindsøn̄hajxy miänaañ coo hajxy nägøxiä yhamugø'owät juntahajpä, møødä majtøjc-hajxy israelítabä. Mänit hajxy miänaañ coo tsumyähäna'c-hajxy jim̄ yajmedsøøjät maa junta hajxy hänäjy yagjadyiijän. ²² Coo policíashajxy jim̄ miejch maa pujxtøjcän, cab pøñ hänäjy jiibiän. Mänitä policíashajxy wyiimbijty. ²³ Mänit hajxy miänaañ:

—Coo højts jim̄ nmejch maa pujxtøjcän, je'enä hänäjy hoy yhaawguiičhä. Jim̄ä soldadohajxy hänäjy yhadäna'ayñä maa pujxtøghaawän. Pero coo højts jiiby nja tøjtägøøyy, cab pøñ hänäjy jiibiän —nømä policíashajxy miänaañ.

²⁴ Coo teedywiindsøn̄hajxy jaduhñ miädooyy, møødä tsajtøjcueendähajpä wyiindsøn̄hajxy, møødä møjteedywiindsøn̄, mänit hajxy jiaančh tehñ yagjuøøyy. Cab hajxy hänäjy ñajuø'øy tii hänäjy jajtäp túunäp. ²⁵ Mänitä jäya'ay tu'ug miejch maa teedywiindsøn̄hajxy hänäjy jiuntahatiän. Mänitä craa miänaañ:

—Xim̄ä cu'ug wyl'i yajnähixøøyyägumbä tsajtøgooty —nømä teedywiindsøn̄hajxy ñämaayä.

²⁶ Mänitä apóstoldøjc-hajxy hoy wioyii. Ja'a tsajtøjcueendähajpähajxy hoy miäwoy møødä policíashajxy. Hahoy haweenä apóstoldøjc-hajxy jaduhñ jim̄ yajmejtsä maa junta hänäjy jiadyiijän. Hiḡ, tsähgøøbiø policíashajxy hänäjy coo hajxy ñä'a paga'ads ñä'a pawobøøjät ja'a cú'ugäm. ²⁷ Coo apóstoldøjc-hajxy jim̄ wioomejtsä maa junta hänäjy jiadyiijän, mänit hajxy jim̄ yajnøcxä maa møjteedywiindsøn̄ä wyiinduumän. Mänitä apóstoldøjc-hajxy ñämaayä:

²⁸ —Tøø højts mijts nja näma'ay coo hajxy mga'a nä'ägädä yajnähixøøñät ja'a dijuuntä Jesúsøxpä. Pero cab højts mijtsä nmädia'agy tøø xquiuidiuunä. Tøø cu'ug hajxy jaduhñ mgøxy yajnähixø'øy, mäduhñtiä hajxy yaa chäna'ay Jerusalén. Y højts mijts jaduhñ xjia wi'i yajnähdsoomaamb cooc tyijy højtsä dijunto Jesús nyajyagho'cä.

²⁹ Mänitä Pedrohajxy yhadsooyy møødä jiamiøødhajxy:

—Cab yhahixø'øy coo højtsä jäya'ay miädia'agy ngudiunät, cahnä højtsä Dios miädia'agy hänäjy ngudiunä. ³⁰ Coo mijtsä Jesús myajyujmänoonä cruzcøxp, mänitä Dios ja'a Jesús yagjujypiøjtägajch, ja'a højtsä

nhapä ndeedyhájtäm jecy wyiingudsähgóøyyäbä. ³¹ Mänitá Dios ja'a Jesús cuhdujt miooy coo Jesús jim miáhané'emát tsajpootyp maa Dios yhahooyhaampiän. Coo judíos ja'a yhaxóøgcuhdujt hajxy ñajtsxixó'owät, jaduñnä piojpä quiädieeybä hajxy jaduññ yajñähwaats yajcuhwáatsäxät Jesúsäm. ³² Hójtä töyhajt nyejpy coo Jesús jiuypiojtagajch coo hánajty tóø yho'ogy. Jaaná jaduñnä Dioshespíritu töyhajt wejpä coo Jesús jiuypiojcy. Pønjatiá Dios ja'a miádia'agy jaduññ cudiúunäp, je'e ja'a Dios ja'a yh-Espíritu miooby —jaduñnä Pedrohajxy miánaañ.

³³ Coo teedywiindsønñhajxy jaduññ miádooyy, mänit hajxy jiaanč tehñ jiootma'ty. Mänit hajxy jaduññ jia mänaañ coo Pedrohajxy yagho'ogóøjät. ³⁴ Jimä fariseo hánajty tu'ug teedywiindsønñhagujc. Jue'e hánajty xiøhaty Gamaliel. Ley-yajñähixøøbiä hánajty tiuunghajpy. Jiaanč tehñ wyiingudsähgóøyyäp hánajty je'e ja'a cú'ugäm. Mänit tiánaayyø'cy. Mänit yhanehmy coo apóstoldøjc-hajxy nøcxy yajpádsømyii tu'habaquiä. ³⁵ Mänitá Gamaliel ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Mägu'ughajpádøjc, huuc wiinmahñdyhat hajxy hodiägaamby neby yø'ø häna'c hajxy mduna'añ. ³⁶ Huuc jahmiets hajxy nebiä Teudas jecy jiajtiän. Mänit jootmøj ñibiädaacä. Mänit ñiñänøømä cooc tyijy miøjjäya'ay jiaančjäya'ayä. Mänit piadu'ubøjcä nämädaaxmägo'x jäya'ay. Mänit Teudashajxy tiägóøyy tsiptuumbä. Mänitá Teudas yagho'cä. Ja'a soldadohajxy jaduññ mäyagho'c. Mänitá Teudas jiamiøødhajxy xii yaa ñøcxøøyy. Mänitá tsip jaduññ yhamaadiujnä. ³⁷ Mänitá tsip wiingpä jadähooc choñdáaccumbä mänaa censo hajxy hánajty yajpádø'øguiän. Ja'a craa Judas ja'a tsip jaduññ yajtsoñndaac, ja'a hánajty jim tsohmbä Galilea. Mänitá cu'ug may piadu'ubøjcäbä. Mänitá Judas yagho'cäbä ja'a soldadohajxy. Jaduñnä Judas jiamiøødhajxy xii yaa ñøcxøøbiä. ³⁸ Paady, høxmats yø'ø häna'c hajxy. Cab jaduññ yhahixø'øyy coo hajxy nej mdünät. Hix, pø yhamdsoo wiinmahñdy hajxy jaduññ yajtuumbä, cab jaduññ yhojó'owät; tu'umá'adäp jaduññ. ³⁹ Pero pø yø'ø häna'cä Dios wyiinmahñdy hajxy yajtuunäp, cab hajxy jaduññ hoy mgapxhadúgät. Hix, jaduññ quiähxø'ögät nejpiä Dios hajxy hánajty mmädsiphajpiän —jaduñnä teedywiindsønñhajxy ñämaayyä.

Jiaanč mäbøjc hajxy jaduññ nebiä Gamaliel miánaañän.

⁴⁰ Mänitá apóstoldøjc-hajxy jadähooc quiyuaaxøøyyä tøgooty. Mänit hajxy wiobho'cä. Mänit hajxy yhanehmä coo Jesús hajxy quia'a capxpáatnät. Mänit hajxy ñajtsmadsøøyyä. ⁴¹ Xoondáacäp hajxy tiøjpadésøømy maa junta hánajty jiadyiijän. Paady hajxy hánajty xioonda'agy, hix, hahixøøby hánajty jaduññ coo hajxy hočhähdiiunä chaačhpógät ja'a Jesúscøxpä. ⁴² Mänit hajxy tiägóøguiumbä yajñähixøøbiä ja'a Jesúscøxpä, tsajtøgooty møød tøgootypaady. Tehngahnä hajxy hánajty yajñähixø'øyy jøjwidsø'ø.

6

¹ Tehngahnä mäbøjpádøjc-hajxy hánajty jiaanč tehñ miayø'øyy. Jaduññ hajxy hánajty quiuhdujthaty coo yaamgto'oxy cay hu'ugy hajxy jabom-jabom mio'owøøjät. Cujwa'xiä mäbøjpádøjc-hajxy hánajty quiapxy hagriego. Cujwa'xiä hajxy hánajty quiapxy hahebreo. Ja'a hajxy hánajty capxpä hagriego, mänit hajxy tiägóøyy mänaambä coo yaamgto'oxy cay hu'ugy hajxy hánajty pedyii quia'a móoyänä, ja'a hajxy hánajty capxpä hagriego. Høxtä yajtsip yajma'adøøby hajxy hánajty ja'a

yaamgto'oxycøxpä. ² Mänitä apóstoldøjc ja'a nämajmetspähajxy miänaañ coo mabøjpädøjc hajxy nägøxiä yhamugø'øwät. Mänitä apóstoldøjc-hajxy miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, cab jaduñ yhahixø'øyc coo højtsä cay hu'ugy njaac yajwá'xät tehngahnä. Hix, cab højtsä Diosmädia'agy jaduñ hoy ngapxwa'xaanä. ³ Paadiä, hahixøøby jaduñ coo hajxy mni-wyiimbiwøøjät näjxutjyc coo cay hu'ugy hajxy yajwá'xät. Jue'e hajxy mwiimbiwäp mädyii hoyhäna'c, mädyii Dioshespíritumøød, mädyii jajp najuøøby. ⁴ Y højts ja'a nämajmetspä, tehngahnä højtsä Dios nba'ya'axa'añ. Tehngahnä højtsä miädia'agy nyajnähixø'øwaanä —nømä apóstoldøjc-hajxy miänaañ.

⁵ Mänitä mabøjpädøjc-hajxy nägøxiä cojyquiapxy miähmøøyy pønjatyc hajxy hänajty wyiimbiwaamby. Jue'e hajxy jaduñ wiimbiwä, ja'a Esteban, møødä Felipe, møødä Prócoro, møødä Nicanor, møødä Timón, møødä Parmenas, møødä Nicolás. Haa ja'a Esteban, hoyyä Diosmädia'agy hänajty jiaanč tehñ miäbøcy. Miøødä Dioshespíritu hänajty je'e. Haa ja'a Nicolás, Antioquia hänajty choñ. Coo hänajty tøø miøjjø'øyc, mänit jaduñ tiägøøyy maa judíos quiuhdujhajxiän. ⁶ Mänitä näjxutjupähajxy jim wiionøcxä apóstolwiinduumhajxy. Coo näjxutjupähajxy jim miejch, mänit hajxy quiø'onähgajpä ja'a apóstoldøjc. Mänitä apóstoldøjcä Dios hajxy pia'yaaxy coo näjxutjupä cuhdujt hajxy mio'owøøjät coo hajxy jaduñ tiünät nebiä apóstoldøjc-hajxy hänajty tiuñän.

⁷ Tehngahnä Diosmädia'agy hänajty yhawa'xø'øyc. Mayøøbyñä ja'a mabøjpädøjc-hajxy hänajty tehngahnä jim Jerusalén. Mayyä teedywiindsøn hajxy hänajty miäbøjpä.

⁸ Haa ja'a Esteban, miøødä Diosmäjaa hänajty je'e. Dioswiinguexy hänajty jaduñ. Mänit tiägøøyy pa'amyajnajxpä maa cu'ugän. Hoy-yagjuøøñä hänajty jaduñ wyi'i tiuñ. ⁹ Mänitä judíos ja'a Esteban hajxy näje'e tiägøøyy yajcapxiøøbiä nebiatiä Esteban hänajty yajnähixø'øyc. Tøø hajxy hänajty yhity nebiä cudoogø'øybän. Pero tøø hajxy hänajty yhøxmájtsänä. Jimä yhamdsoo tsajtøjc hajxy hänajty miøødä. Jäguembaady hajxy hänajty choñ wiinghagajptjatyc, møød jim Cirene, møød jim Cilicia-naaxootyc, møød jim Asia-naaxootyc. ¹⁰ Pero cab hajxy hänajty miäjäda'aga'añ je'eguiøxpä coo Esteban hänajty jiaanč tehñ jiatyc mädia'ag. Hix, miøødä Esteban ja'a Dioswiinmahñdy hänajty nebiaty hänajty mio'oyii ja'a Dioshespíritäm. ¹¹ Mänitä judiøshajxy quiøjyquiapxytiuuñ coo wiinghäna'c hajxy miäjüyät coo weenä Esteban ñähwaambedyii cooc tyijyc ja'a Moisés hänajty haxøøg tøø ñänømyii møødä Dios. ¹² Coo Esteban jaduñ ñähwaambejtä, mänitä cu'ughajxy hoyhoy jiootma'tyc, møødä majtøjc-hajxy, møødä ley-yajnähixøøbiädøjc-hajxy. Mänitä Esteban yajmujcä. Mänit miajtsä. Mänit yajnøcxä maa teedywiindsønwiinduumhajxiän, maa junta hajxy hänajty yagjadyiijän. ¹³ Mänitä wiinghäna'c-hajxy yajmejtsä maa junta hänajty jiadyiijän. Mänitä Esteban tiägøøyyä nähwaambéjtäbä:

—Tehngahnä yø'ø craa hädaa tsajtøjc haxøøg ñänømy maa Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämän. Jaduñä ley haxøøg ñänøømbä, ja'a Moisés jecyc quiujähyyäbä. ¹⁴ Jaduñ højts nmädooyyc coo jäya'ayhajxy miänaambä cooc tyijyc ja'a Jesús Nazaretpä hädaa tsajtøjc yajma'ada'añ, cooc tyijyc ja'a cuhdujt yajtägatsa'añ, ja'a Moisés hajxy jecyc xyajmänähgueegøøyyämbä —nømä Esteban ñähwaambejtä.

¹⁵ Mänitä tuungmøødpä Esteban hajxy wyiinhee'ppejty, mäduhñtiä hajxy hänajty jim yhäñ'ay maa junta hänajty jiadyiijän. Haamb tsämaambä Esteban wyiin jiojy hänajty quiahxø'ogy nebiä Diosmoonsä wyiin jiojphajxy quiahxø'oguiän, ja'a hajxy jim hijpä tsajpootyp.

7

¹ Mänitä teedywiindsønä Esteban miäyajtøøyy:

—Nej, jaančh tøyhajt jaduñä nej miich yø'ø häna'c xñänømiän.

² Mänitä Esteban yhadsooyy:

—Majtøjc, puhya'adiøjc, høøchä nmädia'agy hajxy huuc hamädoowhíjtäc. Ja'a Abraham hajxy jecy nhaphajt ndeedyhájtäm. Jim hänajty chäna'ayñä Mesopotamia-naaxooty maa Caldeabä-jäya'ayhajxy hänajty chäna'ayän. Cahnä Abraham hänajty jim jiojbnaxyñä maa naax hänajty xiøhatiän Harán. Mänitä Dios tsajpootypä jim ñäguehxtø'xy maa Abraham wyiinduumän. ³ Mänitä Dios ja'a Abraham ñämaayy: “Mdsóonäp yaa maa mnaax maa mgajptän. Mnähgué'egäbä mjujy mmägu'ug. Jim mnøcxät maačh miich nwoonøcxa'añän. Mänitøch miich jim nyajñähixø'owät maa mdsänaadiaacpøgät”, nømä Abraham jecy nämaayy. ⁴ Mänitä Abraham jim jiaančh tsohñä Mesopotamia. Mänit jim ñøcxy tsänaadiaacpøjpä Harán-naaxooty. Pero cab jim jecy yhiyty Harán-naaxooty. Coö Abraham teedy yho'cy, mänit jim chøhngumbä. Mänitä Dios ja'a Abraham yaa wioomejch hädaa yaabä naax hädaa yaabä cajpt maa hajxy jäda'ahaty nhíjtäm. ⁵ Pero cabä Dios ja'a Abraham cuhdujt ñälägä mooyy ni weeñtiä coö yaa chänaadiaacpøgät. Jaduhñä Abraham cuhdujt ñälä mooyy coö yaa ñälä hahidät. Mänitä Dios ja'a Abraham yajwiinwaanøøyy coögä cuhdujt hänajty mio'owa'añ coö yhap yhoc-hajxy yaa chänáañät coö Abraham hänajty tøø yho'ogy, hoyyä Abraham yhuung hänajty quia'a jagä jiijä mänaa jaduñ yajwiinwaanøøyyän. ⁶ Jaduhñä Dios jiaac mänaañ coögä Abraham yhap yhoc-hajxy hänajty wiingnaaxooty nøcxy yhadssäna'awa'añ, møød coög hajxy hänajty yhida'añ nebiä cudoogø'oybän mädaaxmägo'xjumøjt, møød coög hajxy tsaächtiunñ yhida'añ. ⁷ Mänitä Dios miänäänngumbä: “Coö miichä mhapä mhoc-hajxy hänajty tøø yagjaamduñ tøø yajtsaächtiunñ, mänithøchä jäya'ay nyajcumädowa'añ, ja'a miichä mhapä mhoc hänajty tøø xjiaamduun tøø xchaächtiúunäbä. Mänitä mhapä mhoc-hajxy jim choona'añ. Mänit hajxy yaa myina'añ. Yaačh hajxy jaduñ xwyiingudsähgø'owa'añ.” ⁸ Coö Dios ja'a Abraham jaduñ yajmøødmädiaacy, yajcuhdujc hajxy jaduñ neby hajxy jaduñ miädiaaquiän. Mänitä Dios ja'a Abraham yhanehmy coö Abrahamhajxy yajcircuncidarhädät, møødä yhuunghajxy, møødä yhapä yhoc-hajxy. Jaduhñä hijxtahnd miähmøøyy coö Dios ja'a Abraham jaduñ miøodyajcuhdujcy. Paadiä, coö Abraham yhuung Isaac jiaančh miiñ jiaančh cahy, cuductujxøø ja'a Abraham ja'a yhuung jiaančh circuncidarhajty. Y coö Isaac hänajty tøø miøjyø'oy, jaduñä yhuung Jacob tiuumbä. Y ja'a Jacob, jaanä jaduñä ñøøx miajc yajpanøcxpä, ja'a nämajmetspä, ja'a højts jecy nhaphajt ndeedyhájtämbä.

⁹ 'Jue'e Jacob yhuung hänajty tu'ug xiøhaty José. Coö José hänajty jiaančh tehñ chogyii ja'a tieediäm, paadiä José yhajchhajxy jiootma'ty. Mänitä José jim quidoogøøyyä Egipto-naaxooty. José yhajchhajxy jaduñ jatcøøyy. Pero tehngahnä Dios ja'a José hänajty cwieendähaty.

¹⁰ Coo José hánajty hoyhoy tøø chaachtuñii, mänit yajnáhwaatsä ja'a Diósäm. Mänitá José wiinmahñdy miooyä. Mänitá Dios miánaañ coo José quiumayøøjät ja'a Faraóngäm, ja'a hánajty jim tuumbä gobiernä Egipto-naaxooty. Mänitá Faraón ja'a José wyiinguejy coo José jim yhané'emät mäduhñtiä Egipto-naax, møød jim baady maa Faraón tiøjcän.

¹¹ 'Mänitá yuuxøø hoyhoy jiajtä jim Egipto møød jim Canaán-naaxooty. Mänit højtsä nhapá ndeedyhajxy jiaančh tehñ chaachpøjcy ja'a yuugøxpä, coo cay hu'ugy hánajty jim quia'a hijnä. ¹² Pero coo Jacob jaduñ miädoyhajty coo trigo hánajty jim yajpaady Egipto, mänitá ñøøx miajc jim quiejxy trigojuubiä. Coo Jacob yhuunghajxy yhoočohñ jayøbajt, cabä José choj høxcajpä ja'a yháčhäm. ¹³ Coo hajxy miämetsc-hoocpä yhoodiägajch, mänitá José ñiñägaxä. Mänit yhöxcájpänä. Mänitá Faraón ñajuøøñä coo José yhajchhajxy hánajty je'e. ¹⁴ Mänitá José quiapxyñäguejxy coo tieedyhajxy jilby ween miänacy Egipto, møødä jiuju miägu'ughajxy nägøxiä. Jue'e hajxy hánajty nägøxiä, nädägøøghii'xcumajmocx. ¹⁵ Mänitá Jacobhajxy jilby jiaančh hädaacnä Egipto møødä yhuunghajxy. Jilby hajxy nägøxiä yho'taacy, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhajtämbä. ¹⁶ Cujequiä Jacob piäjc-hajxy yagjødsohnájxäxä møødä José piäjc. Jimä piäjc-hajxy yajnöcxäxä maa cajpt hánajty xiøhatiän Siquem. Jim hajxy hoy ñaaxtägøødiägach maa Abraham ja'a naax hánajty tøø jiuyyän. Ja'a Hamor yhuungä naax hajxy too'c.

¹⁷ 'Coo hánajty yhabaadaannä coo Dios hánajty yajtøjiada'añ nebiä Abraham hánajty tøø yajwiinwaanøøyijän, tøø højtsä nhaphajtämä ndeedyhajtämhajxy hánajty miayøøñä jim Egipto. ¹⁸ Mänitá wiinggobiernä jim tiägøøyy tuumbä Egipto-naaxooty. Cabä gobiernä miøjpädaacy nebiä José hánajty tøø tiuñän. ¹⁹ Mänit højtsä nhaphajtämä ndeedyhajtämhajxy wyiinhøhñä. Ja'a gobiernä jaduñ mäwiinhøhñ. Mänit hajxy jiaamduunä chaachtuunä. Mänit hajxy yhanehmä hadsip coo yhuung hajxy yhöxtséénät yhöxcónät, ja'a naammiñ ja'a naammechpä, coo hajxy jaduñ ween yho'ogy. ²⁰ Mänitá Moisés myiñguiahy. Yajxón jiaančh tehñ miaaxhuunghajty. Cabä Moisés yhöxtsehnä nebiä gobiernä hánajty tøø jia hane'emiän. Yu'učhä Moisés yaghijtä tægøøgpø'o tøgooty. ²¹ Coo Moisés hánajty hoy yu'učh quia'a hidaaannä, mänitá gobiernä tio'oxyhuungä Moisés yohbiaaty. Mänit yajtsoocy nebiä hamdsoo huungän. ²² Coo Moisés miøjjøøyy, mänitá cuhdujt cøxiä yajwiinhixøøyyä nebiä egipcioshajxy hánajty quiuhdujthatiän. Jaančh tehñ jiajp jaduñ piädsøømy. Jaančh tehñ yajxón hánajty quiapxy miädia'agy nebiä jajp nebiä najuøøbiän. Jaančh tehñ yhoj hánajty miähane'emy.

²³ 'Coo Moisés jiumøjt juxychägui'x yhabejty, mänit wyiinmaadiaacy coo ja'a miägunaax nøcxy quiuhixa'añ. ²⁴ Jimä Moisés ja'a miägunaax hánajty tu'ug chaachtuñii ja'a egipcio-jäyá'ayäm. Coo Moisés jaduñ yhiixy, mänitá miägunaax ñäwaañ. Mänitá egipcio-jäyá'ay yagho'cy, ja'a hánajty mädsaačhtuumbä. ²⁵ Paadiä Moisés jaduñ jiatcøøyy, jaduñ hánajty tiajy miay coo miägunaaxhajxy hánajty tøø miäböcy coo Moisés hánajty tøø wyiinguexyii ja'a Diósäm coo miägunaax jaduñ yajnáhwá'adsät. Pero cab hajxy jaduñ ñä'ä mäböjcy. ²⁶ Cujaboom, jimä israelitahajxy hánajty nämetsc ñiguioxyii. Coo Moisés jaduñ yhiixy, mänit jia mänaañ coo hajxy ñiyhöxmadsøøjät. Mänit miánaañ:

“Mägu'ughajpädøjc, jue'e mijts jaduñ, mdu'ugcunaax mijts jaduñ. Cab jaduñ yhahixø'oy coo hajxy jaduñ mniguioxø'jät.” ²⁷ Mänitå Moisés yhøxjahmä tu'jäya'ay, ja'a hänajty mäjåda'agaambå. Mänitå Moisés ñåmaayyå: “Pøn miich tøø xpiåda'agy coo højts miich xyhané'emåt. ²⁸ Nej, jaduñ miich mdaj mmaabiå cooçh miich xyagho'ogaambå nej miichå egipcio-jåya'ay häxøøyy myagho'quiån.” ²⁹ Coo Moisés jaduñ miådooyy, mänit piäyø'cy. Mänit jim ñøcxy jäguem maa naax hänajty xiøhatiån Madiån. Mänit jim tiågøøyy hadsänaabiå. Mänitå jäya'ay wyiingpøjcy. Mänitå huung hajxy metsc piaaty.

³⁰ Coo Moisés hänajty jim tøø yhijnå Madiån juxychågui'xjumøjt, mänit jim tiågøøyy wådijpå pactuum, jim mädøyyå maa ja'a tun hänajty xiøhatiån Sinaí. Mänitå Moisés yhijxy coo ja'a wådsats hänajty tiøy. Mänitå Diosmoonså tu'ug ñåguehxtøø'xy jøønhaajiooty. Tsajpootyp hänajty tøø chooñ. ³¹ Coo ja'a Moisés jaduñ yhijxy, mänit jaduñ jiaanç tehñ yagjuøøyy. Mänitå Dios ja'a Moisés ñåmaayy: ³² “Høøçh Dioshajp. Høøçhå Abrahamhajxy jecy xwyiingudsåhgøøyy, møødå Isaac, møødå Jacob, ja'a miich jecy mhaphajt mdeedyhåjtåbå.” Mänitå Moisés tiågøøyy tsåyuubiå. Jaanç tehñ chåhgøøby hänajty jaduñ. Cab hänajty jim ñå'ågå møjheeba'añ maa hänajty miågapyijån. ³³ Mänitå Moisés ñåmåayyågumbå: “Jeñ yøø mgø'øg. Høøçh nwiinduum miich yaa mdåna'ay. ³⁴ Tøøçh nhixy cooçhå ngu'ughajxy jim jiaanç tehñ chaachpøcy Egipto-naaxooty. Tøøçh nmådoy coo hajxy wyl'i jio'øy wyl'i xiuuçh. Påadyhøch yaa tøø ngåda'agy hædaa yaabå naaxwiin, ja'a ngú'ughøch nyajnahwa'ads nya-jcuhwa'adsaamby. Miich jim nguexaamby Egipto yajnahwaatspå”, nømå Dios miånaañ.

³⁵ Mänitå Esteban jiaac mädiaacy:

—Tøø ja'a Moisés ja'a miådia'agy hänajty quia'a måbøjcåxå. Ja'a yhamd-soo miågunaaxhajxy hänajty tøø quia'a måbøcy. Mänit hajxy miånaañ: “Pøn miich tøø xwyiinguexy coo mmøjhådåt, coo mmåhané'emåt.” Hoyyå Moisés hänajty jaduñ tøø jia nåma'ayii, mänitå Dios ja'a Moisés wyi-inguejxy wiindsønhaajpå maa ja'a quiu'ugån, coo hajxy jaduñ ñåhwa'ads quiuhwå'adsåt. Ja'a Diosmoonså ja'a Moisés jaduñ najtscapxøøyyå, ja'a hänajty tøø ñåguehxtøø'xiåbå maa ja'a wådsats hänajty tiøyyån. ³⁶ Mänitå Moisés ja'a hoy-yagjuøøñåjatypå may yajcåhxø'cy jim Egipto-naaxooty. Mänitå miågunaax jim hoy wioobådsømy. Majatiå Moiséshajxy hänajty wiådity, yajcåhxø'piå Moisés ja'a hoy-yagjuøøñåjatypå hänajty, møød jim maa ja'a Tsaptsmejjiån, møød jim pactuum. Juxychågui'xjumøjt hajxy jim wiådijty pactuum. ³⁷ Mänitå Moisés ja'a miågunaax ñåmaayy: “Nébiøçhå Dios tøø xwyiinguexiån coo mijts nyajnahwå'adsåt, jaanå jaduñå Dios wiinghåna'c wyiinguexaambå, ja'a jaac miimbå ja'a jaac cahbå. Mijtså mmågunaax jaduñ pådsoomaamb. Naxiå miådia'agy hajxy mdehñ quiudiúunåt waambaty hänajty miåna'ana'añ”, nømå Moisés jecy miånaañ. ³⁸ Hanåguipxiå Moisés ja'a miågunaax jim miøødwådijty pactuum, ja'a højts nhaphajt ndeedyhåjtåm. Coo hajxy jim miejch maa ja'a tun hänajty xiøhatiån Sinaí, mänitå Diosmoonså ja'a Moisés jim tu'ug miågapy, ja'a hänajty jim tsohmbå tsajpootyp. Mänitå Moisés ja'a Diosmädia'agy ñajtscapxøøyyå. Paady jaduñ ñajtscapxøøyyå, coo højts jaduñ xyajmånåhgueegøøyyåmåt. Ja'a Diosmädia'agy, cab jaduñ mänaaxøø quiuhdågyooya'añ.

39 'Pero cabä Moisés ja'a miädia'agy hänajty yajtunáañäxä. Ja'a hõjts nhaphajt ndeedyhãjtãmhajxy hänajty ca'a cudiuñaamb. Jaduhñä jioot hajxy hänajty tøø piäda'agy coo hajxy hänajty wyiimbida'añ, coo hajxy hänajty jim ñøcxtägatsa'añ Egipto. 40 Jimä Moisés ja'a piuhya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Aarón. Coo ja'a Moisés hänajty tøø ñøcxy tunmøjc, mänitã cu'ugä Aarón hajxy ñãmaayy: "Huuc tunä mayhajt, hõjtsã saandã mejtstägøøg hädiuñäc, jaduñ hõjts nwiingudsãhgø'øwät. Je'e hõjts jaduñ xwyiinwøwäp. Ja'a Moisés, ja'a hõjts tøø xwioobãdsøømãmbã jim Egipto-naaxooty, cab jaduñ yajnajuø'øy neby jaduñ tøø jiaty tøø yhabety", nõmä Aarón ñãmaayyã. 41 Mänitã saandã hajxy yhädiuñ wajhuunghahädiuñnaxy. Mänitã saandã hajxy tiägøøyy wiingudsãhgøøbiã. Mänitã animal hajxy tiägøøyy yojxpã ja'a saandãcøxpã. Mänitã saandã hajxy wyiinxoonãdaacy, ja'a hajxy hänajty hamdsoo tøø yhädiuñäbã. 42 Mänitã Dios ja'a tsaangu'ug piuhwaatsnä. Mänit ñãhgueecnã, je'eguiøxpã coo ja'a xøø hajxy hänajty tøø tiägø'øy wiingudsãhgøøbiã møødã po'o møødã madsa'a. Hix, jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a profeta jecy quuijahyyän:

Mijts Israelpäjäya'ay,
mänaa hajxy jecy mwäditian pactuum juxychägui'xjumøjt,
ca'a yhøøhcøxpã ja'a animal hajxy mwil'i yojxy,
ca'a yhøøchã mijts xwyiingudsãhgøøyy.

43 Caj pues, ca'a yhøøchã.

Je'e hajxy mwiingudsãhgøøyy ja'a saandã hänajty xøhajpä Moloc.
Je'e chajtøjc-hahädiuñnaxy hajxy mmädajnaxã, møødã saandã Renfãn
ja'a miadsa'ahahädiuñnaxy.

Hamdsoohaambiã saandã hajxy mhädiuñ neby hajxy jaduñ mwiin-
gudsãhgø'øwät.

Coo hajxy jaduñ mjatcø'øy, paady mijts nhøxquejxpãdsøma'añ maa ja'a
mhamdsoo naaxhajxiãn.

Jäguem mijts nguexa'añ Babilonia-nãnaxy.

Jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiãn.

44 'Hoorã, mänaa hõjts nhaphajt ndeedyhãjtãmhajxy jecy wiäditian
pactuum, carpa-tøbia'cã Dios hajxy hänajty wyiingudsãhgø'øy. Tsajtøjcã
carpa-tøy hajxy hänajty wia'añ. Hoy ñã'ã majatiã carpa hajxy
hänajty ñã'ã tøy. Jaduhñã carpa-tøy hajxy yhädiuñ nebiã Dios ja'a
Moisés ja'a hijxtahñd jecy yaghijxiãn coo jaduñ piähädiunãt. 45 Ja'a
nhaphajt ja'a ndeedyhãjtãmhajxy, ja'a hajxy jaac pühwãbã jaac hí'cãbã,
tehngahnã cuhdujt hajxy hänajty jiaac panøcxy coo ja'a Dios hajxy
hänajty wyiingudsãhgø'øy carpa-tøbia'c. Jaduhñ hajxy hänajty jiaac
paduññã mänaa ja'a Josué hajxy jim wioonøcxyijãn wiinghagajpt
maa ja'a wiingjäya'ayhajxy hänajty chãna'ayãn. Coo ja'a nhaphajt
ja'a ndeedyhãjtãmä naax hajxy ñãdägøøyy tsiptuumbã, ja'a Dioscøxpã
hajxy miãjãdaacy. Ja'a miãdsiphajxy, cøjxã ñãax hajxy yhøxpäyø'øgy. Y
coo ja'a David cujecy tiägøøyy gobiernãhajpä, je'enã ja'a nhaphajt ja'a
ndeedyhãjtãmä cuhdujt hajxy hänajty jiaac paduñ coo ja'a Dios hajxy
hänajty wyiingudsãhgø'øy carpa-tøbia'c, ja'a hajxy hänajty tøø jiaac tehñ
piú'uyãbã, ja'a hajxy hänajty tøø jiaac tehñ yhi'iguiãbã. 46 Ja'a David,
jaanç tehñ quiumaabiãdsøøm jaaya'ay maa ja'a Diosãn. Mänitã David
ja'a Dios cuhdujt miäyujwañ coo ja'a tsajtøjc yhädiunãt maa ja'a Jacob
yhaphhoc ja'a Dios hajxy jaduñ pia'yá'axät. 47 Ca'a Diavitã ja'a tsajtøjc

hädiuun ja'a Dioscøxpä. Ja'a David ja'a yhuung Salomón, je'edsä tsajtøjc jaančhä hädiuun. ⁴⁸ Pero ja'a Dios tsajpootypä, cab jaduhñ tiehmñ yhity tsajtøgooty, ja'a jäya'ayhajxy yhädiuumbiä. Jaduhñä profeta tu'ug jecy quiujahy coogä Dios miänaañ:

⁴⁹ Høøch Dioshajp. Yaačhä nhäña'ay tsajpootyp.

Yaačhä nmähane'emy. Jiiby naaxwiin, jiiybyhøčhä ndecy nyaghity.

Cábøčhä tøjc nyajmaajiaty maačhä nbóo'xät. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo mijsä tøjc xquiójjät.

Tiichä tøjc jaduhñ nnä'ä wá'anät.

⁵⁰ Haa ca'a, høøch cøxiä tøø nhuuc hädiuumbä mäduhñtiä yaa tsajpootypä møød jiiyby naaxwiin,

nømä Dios miänaañ.

⁵¹ Mänitä Esteban jiaac miänaañ:

—Ja'a mijsä mhapä mdeedyhajxy ja'a jecypiä haampiä, jaančhä tehñ quiuhxex hajxy hijty, nebiä Diosmädia'agy hajxy ca'a mæbøjpän. Jaanä jaduhñ mijtpä, caj mijsä Diosmädia'agy mmæbøgaambä. Høxtä Diosh-espíritupaady hajxy jaduhñ homiänaajä mmædsiphaty. ⁵² Ja'a mijsä mhapä mdeedyhajxy ja'a jecypiä haampiä, quiøxy jaamduun quiøxy tsaächtiuun ja'a profetadøjc hajxy jecy, ja'a Dios hänajty tøø wyiinguéxiäbä coo ja'a mädia'agy hajxy yajwá'xät coogä Dios ja'a yHuung hänajty yaa quiexa'añ hádaa yaabä naaxwiin, ja'a pojpä cädieey ca'a møødpä. Høxtä yagho'cä ja'a profetadøjc-hajxy jaduhñ. Y coo ja'a Dios yHuung yaa jiaančhä cädaacy, mänit mijsä mgø'øyejcy coo yagho'ogøøjjät.

⁵³ Coo ja'a Dios ja'a Moisés cuhdujt jecy miooyy, ja'a Diosmoonsä ja'a Moisés najtsapxøøyyä, ja'a jim tsohmä tsajpootyp, mänit mijsä mhapä mdeedy ja'a cuhdujt hajxy jaduhñ mioodiägajtsä. Hoyyä Diosmoonsä ja'a cuhdujt hajxy jia yejcy, cab hajxy jaduhñ mgudiuñ —nømä Esteban miädiaacpædøøyy.

⁵⁴ Coo ja'a teedywiindsøñhajxy jaduhñ miädooyy nebiä Esteban hänajty miädia'aguian, mänitä Esteban hajxy jaduhñ jiaančhä tehñ miäjootma'ty. Høxtä tøøtsädajp hajxy hänajty. ⁵⁵ Pero cabä Esteban jaduhñ ñä'ä møjppadaacy. Hix, miøødhajpiä Esteban ja'a Dioshespíritu hänajty. Mänitä Esteban yuughee'py tsajpootyp. Mänit jaduhñ yhijsy coo jim jiaančhä tehñ yajxonä maa ja'a Dios yhäña'ayän. Mänitä Jesús jaduhñ yhijsäbä coo jim yhäñaabiä maa ja'a Dios ñähmøjcän yhahooyhaamby. ⁵⁶ Mänitä Esteban miänaañ:

—Huug hix hajxy. Jaduhñhøčhä tsajt nhixy nebiä hawa'adspän. Ximä Jesucristo yhäña'ay Diosnähmøjc maa yhahooyhaampiän.

⁵⁷ Mäduhñtiä jäya'ayhajxy hänajty yhamädoowhity, mänit hajxy ñidiaatsmo'xä; haa ca'a, cab hajxy hänajty tehngahnä miädoowaannä nebiatiä Esteban hänajty miädia'agy. Mänit hajxy tiägøøyy yaa xpä jojpä møcjaty. Mänitä Esteban yajmujcä. ⁵⁸ Mänit yajnøcxä cajtpa'a hadsip. Ja'a häna'cä Esteban hajxy hänajty tøø ñähwaambétiäbä, mänitä jiocxwit hajxy nägøxiä yhøxchijy. Jimä høxcujc-häna'c hänajty tu'ug piadäna'ay, ja'a hänajty xøhjäp Säulo. Mänitä Säulo ñämaayyä coo ja'a jiocxwithajxy cwieendähájtäxät. Mänitä Esteban tiägøøyyä ca'adshó'cäbä. ⁵⁹ Jimä Esteban hänajty quia'adsho'ogyii, mänit tiägøøyy Diospa'yaaxpä. Mänit miänaañ:

—Wiindsøn Jesús, tunä mayhajt, høøch njuøhñdy jim wiingpøjcäc tsajpootyp.

⁶⁰ Mänitä Esteban jyijcädaacy. Mänit møc yaaxy:

—Dios, ca'a jaduñ mmøjpäda'agy nébiøch yø'ø häna'c xhaačhtiuñän, hoy jia møjpoj jia møjcädieeyä.

Coo ja'a Esteban jaduñ jiaac tehñ quiapxy, mänit yho'nä.

8

¹ Y ja'a Saulo, quiumaaxy je'eduhñ coo ja'a Esteban yagho'cä.

Ja'a mänitxøøbä ja'a mäbøjpädøjc-hajxy tiägøøyyä jaamduun tsaächtiúunäbä jim Jerusalén. Mänit hajxy xii yaa ñøcxøøyy. Näje'e hajxy miähmøøyy Judea-naaxooty wiinduhmyhagajpt. Näje'e hajxy ñøcxøøbiä Samaria-naaxooty. Jagooyä ja'a apóstolädøjc-hajxy jim jiaac mähmøøyy Jerusalén. ² Mänitä dijuuntä Esteban hoy yajnaaxtägø'oyii. Näje'e jäya'ayhajxy hoy miäyajnaaxtägø'oy, pønjatiä hojiot hänajty møød. Hoyhoyä Esteban ñäjøøyy ñäxuu'tsä. ³ Y ja'a Saulo, tehñgahnä ja'a mäbøjpädøjc hänajty jiaamduñ chaačhtiuñ wiinduhmyhagajpt. Høxtä jäya'adiøgooty paadiä Saulo hänajty tiägø'oy. Pønjaty hänajty yajpaatp tiøgooty, mänit hajxy hänajty yhøxwich yhøxwooñii, ja'a ya'adiøjc ja'a to'oxiøjc.

⁴ Y ja'a mäbøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty tøø chóoñbä Jerusalén, je'enä ja'a Díosmädia'agy hajxy hänajty tehñgahnä yajwa'xy ja'a Jesúsøxpä, majaty hajxy hänajty wiädity. ⁵ Høxtáhmdsä craa Felipehajpä, coo jim chohñ Jerusalén, mänit jim ñøcxy Samaria-cajptooty. Coo jim miejch, mänit jaduñ tiägøøyy mädiaacpä ja'a Jesúsøxpä, coo hänajty je'e Dyiosquexiä. ⁶ Mayyä jäya'ayhajxy hänajty yhamugø'oy mädia'agyhamädoowhiijpä waambatiä Felipe hänajty miäna'añ. Madiu'u ja'a Felipe hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty yajcähxø'ogy, paadiä miädia'agy hänajty jiaanč tehñ yhamädoowhijtäxä. ⁷ Pønjatiä haxøøgpä ca'a hoybä hänajty møød, mänit hajxy nämay pia'amnajxy. Yáaxäp jójcäbä haxøøgpä ca'a hoybähajxy hänajty piädsømy. Jaduhñä cø'ømucy piä tecymiucy piähajxy hänajty miøcpøjpä møødä tecymia'adpähajxy. ⁸ Paadiä cu'ughajxy hänajty jiaanč tehñ xiooñda'agy jim Samaria.

⁹⁻¹¹ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Simón. Tøø ja'a magia-wiinmahñdy hänajty jecy tiuñ jim Samaria. Tøø ja'a Simón ja'a jäya'ay hänajty jim may jiaanč tehñ wyiinhøøñ. Jaduhñä Simón hänajty ñiñänømyii cooc tyijy jiaanč tehñ miøj jiaanč tehñ jiaančhä, je'eguiøxpä cooc tyijy ja'a magia hänajty jiaanč tehñ jiaty. Madiu'u ja'a Simón ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty jiaanč tehñ yajcähxø'ogy, paadiä miädia'agy hänajty jiaanč tehñ miäbøjcäxä nägøxiä høxtä ja'a møjtøjc paady:

—Yø'ø Simón, jue'eda'a yø'ø, Dioswiinguexiäda'a yø'ø, paadiä møcmäjaa jaduñ jiaanč tehñ miøødä.

Jaduhñä Simón hänajty ñänømyii ja'a cú'ugäm. ¹² Jaduhñä Felipe hänajty yajnähixø'oy coogä Dios yhane'emy ja'a miøcmäjaahaam, møød coogä Jesús Dyioswiinguexiä. Mänitä jäya'ayhajxy may miäbøjcy näya'ay nädo'oxy. Mänit hajxy nägøxiä hoy ñäbety. ¹³ Y ja'a Simón, miäbøjc je'eduhmbä. Mänit hoy pianäbejpä. Mänitä Simón ja'a Felipe tiägøøyy møødwädijpä. Yagjuøøbiä Simón hänajty nebiä Felipe ja'a hoy-yagjuøøñbä hänajty yajcähxø'oguiän.

¹⁴ Y ja'a apóstoldøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty tøø miähmø'øyäbä Jerusalén. Mänit hajxy miädoyhajty coogä cu'ug ja'a Díosmädia'agy hajxy

hänajty t00 jiojpp0g0'0y jim Samaria. Mänitä Pedrohajxy jim quiejxä m00dä Juan. ¹⁵ Coo hajxy jim miejch Samaria, mänit hajxy tiäg00yy Diospa'yaaxpä ja'a mäb0jpad0jc0xpähajxy, weenä Dioshespíritu hajxy näg0xiä yhadäg0'0y jioottäg0'0y. ¹⁶ Hix, cahnä Dioshespíritu hänajty p0n yhadäg0'0y jioottäg0'0y. T00 hajxy hänajty jia näbety ja'a Jesús0cxpä. Cahnä hajxy hänajty miädoyhatyñä ja'a Dioshespírituc0xpä. ¹⁷ Coo ja'a Pedrohajxy Dyiospa'yaaxpad00yy m00dä Juan, mänitä mäb0jpad0jc-hajxy quio'0nähxajjä. Mänit hajxy yhadäg00yy jioottäg00yyä ja'a Diosh-espíritäm.

¹⁸ Y ja'a Simón, coo jaduhñ yhiijxy, mänitä Pedro xäd0'0ñ hajxy jia yajmähawaan00yyä. ¹⁹ Mänitä Simón miänaañ:

—H00ch y0'0 mäjaa jaduhmbä yaghab0jcäc. Hix, cooçh p0n jaduhñ ng0'0nähxájät, tehñ jiaduhñ je'e yhadäg00yy jioottäg00yyäbät ja'a Diosh-espíritäm.

²⁰ Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Coo miich jaduhñ mwi'i tiajy mwi'i miay coo h0jts miich ja'a Diosmäjaa nyaghab0gät juyhaam, paady miichä Dios xyajcuhdägoyya'añ m00dä mxäd0'0ñ. Hix, ñä'a yejpiä Dios jaa miäjaa jaduhñ, caj p0n yajmádoogy. ²¹ Caj miich cuhdujt mnä'ägädä m00dä coo h0jts miich ja'a Diostuung xmi00dtünät, je'egui0cxpä coo miichä mwiinmahñdy quia'a nä'ägädä hoyyä ja'a Dios0cxpä. ²² Najtshix0'0w ja'a mhax00gwiinmahñdy jaduhñ. Jímbädä Dios xñä'a mämée'xät coo mmänuu'xtä'agät. ²³ T00ch miich nh0xcapy coo miichä mhaa mjoot jiaançh tehñ yhax00gä, m00d coo miich hax00g mjaançh tehñ tiajy mjaançh tehñ miay mjoodooty mgopcooty.

²⁴ Mänitä Simón yhadsooyy:

—Huuc tuñä mayhajt hajxy, huuc Diospa'ya'ax hajxy ja'a h00chc0xpä, jaduhñh0çhä Dios xquia'a yajcumäd0wät nébi0ch hajxy t00 xyajm00dmädia'aguiän —n0mä Simón miänaañ.

²⁵ Jimä Pedrohajxy hänajty jiaac capxy jiaac mädia'agy ja'a Jesús0cxpä m00dä Juan, nebiaty hajxy hänajty t00 yhamdsoo yajñähix0'0yii ja'a Jesúsäm. Mänit hajxy wyiimbijnä, mänit hajxy jim ñ0cxtägajch Jerusalén näguipxy m00dä Felipe. Tu'haamn0cxpä, n00dänáayyap tu'udänáayyap hajxy hänajty ñ0cxy. Majatiä cajpthuung jim Samaria-naaxooty, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hänajty yajwa'xy nebiä cu'ugä piojpa quidiieeybä ñähwa'ads quiuhwá'adsät.

²⁶ Coo hajxy jim quioo'ty Jerusalén, mänitä Felipe ja'a Diosmóonsäm tu'ug ñämaayyä, ja'a jim tsohmbä tsajpootyp:

—N0cx0'0w jim j00mboj mänajpä. Ja'a m0jtu'u mban0cxäp, ja'a jim n0cxpä maa ja'a cajpt jaduhñ xi0hatiän Gaza.

Ja'a m0jtu'u jaduhmbä, pactuum jaduhñ ñ0cx0'0y. ²⁷⁻²⁸ Mänitä Felipe jiaançh tu'ub0jcy. Ja'a tu'haamn0cxpä, mänitä Felipe ja'a jäya'ay tu'ug piaaty, ja'a hänajty tsohmbä Etiopía. T00 jaaya'ay hänajty yhoy Jerusalén Dioswiingudsähg00biä. Quiajptooty hänajty ñ0cxnä. Eunuco je'e. M0jtuung hänajty jim mi00d maa ja'a ñaax maa ja'a quiajptän. Xäd0'0ñgwieendähajpä hänajty jim tiuumby. Ja'a reina mioonsä hänajty je'eduhñ, ja'a hänajty jim máhanehmbä Etiopía. Carretajooty jaaya'ay hänajty ñ0cxy nocyhée'páp. Jue'e hänajty quiapxyp, ja'a nocy ja'a Isaías jecy quiujáhyybä, ja'a jecy túunäbä profeta.

²⁹ Mänitä Felipe ñämaayä ja'a Dioshespíritäm coo jim̄ miøjwá'agät carretawiinduum. ³⁰ Coo ja'a Felipe jim̄ jiaančh møjwa'cy carretawiinduum, mänitä Felipe miädooy coo ja'a Etiopíabä jäya'ay ja'a nocy hánajty quiapxy, ja'a Isaías jecy quiujáhyyäbä. Mänitä Felipe jaaya'ay miäyajtøøyy:

—Nej, mwiinjuøøby miich jaduhñä nebiaty mgapxiän.

³¹ Mänitä jaaya'ay yhadsooyy:

—Cábøch nwiinjuø'øy. Cábøch pøñ nmøødä pøñhøch jaduhñ xquiapxtøøwäp.

Mänitä Felipe ñämaayä coo jim̄ piédät carretajooty, coo jim̄ yhøxtá'agät maa ja'a Etiopíabä jäya'ay ñähmøjcän. ³² Jaduhñä jaaya'ay hánajty quiapxy:

Hadsipä mähdiojc yajnøcxä maa ja'a yagho'taactän, jaduhñ nebiä meeg yajnøcxyijän maa ja'a yagho'taactän.

Cabä mähdiojc waam̄b ñä'ägädä capxy;

jaduhñ hamoñ yhiyty nebiä meeg hamoñ yhitiän coo ñähme'xyii.

³³ Hochähdiuunnä ja'a mähdiojc yagho'cä.

Cab jaduhñ pøñ ñähgapxtuuty.

Cabä ñøøxä miajc miøødhajty; hix, tøø ja'a jiugyhajt hánajty yaa quiøjxnä hädaa yaabä naaxwiin.

³⁴ Mänitä Felipe ñämaayä:

—Tunä mayhajt, høøch huuc hawáanäc, coo ja'a Isaías jaduhñ jecy quiujahy, pøñ jaduhñ miädiaac, wiingjäya'ay tøgä je'eguiøxpä —nømä Etiopíabä jäya'ay yajtøøyy.

³⁵ Mänitä Felipe tiägøøyy capxtøøbä waam̄baty hánajty jaduhñ miädia'agytiägø'øy. Mänit miädiaacy ja'a Jesúscøxpä, coo hajxy hoy xñähho'túutäm. ³⁶ Weeñtiä hajxy jaduhñ jiaac yohy carretajooty, mänitä nøø hajxy piaaty. Mänitä Etiopíabä jäya'ay miänaañ:

—Xii nøø. Nej, cab jaduhñ yhahixø'øyä cooch nnäbétädä.

³⁷ Mänitä Felipe yhadsooyy:

—Hahixøøby jaduhñ pø tøyhajt jaduhñ mmäbøcy hamuumdu'joot.

Mänitä Felipe yhadsoowä:

—Nmäbøjpiøch jaduhñ coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä.

³⁸ Mänitä Etiopíabä jäya'ay ja'a carreta yajyajtánaaxiøjpä. Mänitä Felipehajxy nämetsc quiarretamánajcy, møødä Etiopíabä jäya'ay. Mänit hajxy nämetsc ñøødägøøyy. Mänitä Etiopíabä jäya'ay ñäbejty. ³⁹ Coo hajxy ñøøbädsøømgumbä, mänitä Felipe wiingtuum yajnøcxä ja'a Dioshespíritäm. Cabä Felipe yhiixtägájtänä ja'a Etiopíabä jäya'ayäm. Xoondáacäp ja'a Etiopíabä jäya'ay ñøcxnä. ⁴⁰ Y ja'a Felipe, mänit jim̄ miejch maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Azoto. Mänit tiägøøyy wädiypä cajpt-cajpt. Yajwa'xypä Felipe ja'a Diosmädia'agy hánajty nebiä cu'ugä piojpä quiädieeybä ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Mänit jim̄ miejch Cesarea.

9

¹ Y ja'a Saulo, tehngahnä ja'a mäbøjpädøjc hánajty yhadsähgø'øy yhajuø'øy coo hajxy hánajty yagho'oga'añii, pøñjaty hánajty mäbøjpä ja'a Jesúscøxpä. Coo ja'a Saulo hánajty jaduhñ tehngahnä jia wi'i miähadsähgø'øwa'añ, paady jim̄ ñøcxy maa ja'a teedywiindsønän. ² Mänitä Saulo cuhdajt miooyä nocyhaam coo jim̄ ñøcxät Damasco, coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jim̄ yhøxta'awøøjät wiinduhmčhajtøjc, majatiä

judíoshajxy hánajty yhamugø'øyän. Jaduhnä Saulo hánajty tiajy miay coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hánajty jim nøcxy chuma'añii Jerusalén, ya'adiøjcä tio'oxiøjcä. ³ Mänitä Saulohajxy tiu'ubøjcy møødä jiamiøød nämetsc nädägøøg. Ja ween hajxy hánajty jim quia'a mech Damasco, mänitä Saulo jøøn møc quiuhjajcädaacä wäditiä. Tsajpootypä jøøn chohndaacy. ⁴ Mänitä Saulo quiädaayy. Mänit miädooyy coo jäya'ay hánajty tu'ug quiapxy:

—Saulo, Saulo, tiich miich jaduñ coo xwyi'i miädsibø'øy.

⁵ Mänitä Saulo yajtøoyy:

—Wiindsøn, pøn miich jaduñ.

Mänit yhadsoowä:

—Jesúshøch høøch. Høøch miich jaduñ xwyi'i miädsibøøby. Cooch miich jaduñ xwyi'i miädsibø'øy, hamdsoo miich jaduñ mníchaächtiuñii.

⁶ Tsähgøøyy tsäyúuyyabä Saulo yajtøøgumbä:

—Wiindsøn, neby yhahixø'øy njatcø'øwädøch.

Mänit yhadsóowägumbä:

—Pädø'øg, nøcx cajptooty. Jim häna'c xyhawáañät nej njatcø'øwät.

⁷ Y ja'a Saulo jiamiøødhajxy, coo hajxy jaduñ miädooyy nebiatiä Saulo hánajty tøø miägapyijän, jaanç tehñ chähgøøyy hajxy jaduñ. Hix, cab hajxy pøn yhiixy. Høxtä hahuum høxtä hawinds hajxy miähmøøyy.

⁸ Mänitä Saulo jiaanç tänaayø'cy. Coo jaduñ jia wiindøøxy, cab jaduñ tii yhiixy. Hix, tøø hánajty wyiinxooch. Coo hajxy jaduñ tiu'ubøjtägajch, wichhaamä Saulo jim yajmejtsä Damasco. ⁹ Tägøøgxøø ja'a Saulo jim yhiity wiinxoods Damasco. Ni quia'a cay ni quia'a hu'ugy hánajty tii.

¹⁰ Jimä jäya'ay hánajty tu'ug chäna'ay Damasco, ja'a hánajty xøhajpä Ananías. Tøø ja'a Diosmädia'agy hánajty miäböcy. Mänitä Ananías ja'a Jesús wyiinhijxy haguma'ayhaam. Mänitä Ananías miägaxä:

—Ananías.

Mänit yhadsooyy:

—Wiindsøn, chaaç høøch, tisän.

¹¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pädø'øg. Nøcx jim maa ja'a møjtu'u jaduñ xiøhatiän Tødiu'u. Jimä jäya'ay tu'ug chäna'ay, ja'a xøhajpä Judas. Jimä craa tu'ug yhahity, ja'a xøhajpä Saulo. Jim je'e choon maa ja'a cajpt xiøhatiän Tarso. Diospa'yaaxp jim jadunajtä maa ja'a Judas tiøjcän. Coo jim mmédsät, mänitä Saulo myajtøwät. ¹² Tøø miichä Saulo xwyiinhiixy haguma'ayhaam coo miich hoy mnähdoñ, jaduñ yhiixtägätsät.

¹³ Coo ja'a Ananías jaduñ miädooyy, mänit miänaañ:

—Wiindsøn, tøøch jaduñ mayhooc nmädoyhaty nebiä craa Saulo naxy jiatcø'øy jim Jerusalén. Náxiägä mäbøjpädøjc-hajxy jim jiaamduñ chaaçtiuñii, ja'a miichä mmädia'agy hajxy xmiäböjcäbä. ¹⁴ Jadúñhøch tøø nmädoyhajpä coogä cuhdujt jim miooyyä coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy yaabä yajnøcxøøjät jim Jerusalén, coo hajxy jim chúumäbät, pønjaty miich jaduñ yaa xquiapxpaatp. Ja'a teedywiindsønä cuhdujt hajxy jaduñ yejc. Hoorä, tøø ja'a Saulo yaa miejtsnä Damasco —nømä Ananías miänaañ.

¹⁵ Mänitä Jesús ja'a Ananías ñämáguuibä:

—Tsógäm, nõcx cudiún nébiõch miich tõõ nhane'emiän. Tõõchä Saulo nyajnáhdijy coo miädiá'agät ja'a hõõchcõxpä jim maa ja'a israelitahajxiän, mõõd jim maa ja'a ca'a israelitahajxypän, mõõd jim maa ja'a quobiernähajxiän. ¹⁶ Hõõchä Saulo nyajnáhdijaamby mäduhñtiä jaduñ yhahixõ'oy chaachpõgät ja'a hõõchcõxpä.

¹⁷ Mänitä Ananías jiaančh nõcxy maa ja'a Saulo hänajty tõõ mjeststa'aguiän. Coo ja'a Ananías tiõjtägõõyy, mänitä Saulo quiõ'õnähajpä. Mänit ñämaayyä:

—Mägu'ughajpä Saulo, ja'a Jesús miich jaduñ jim mhijx tu'haammiiimbä. Jaayá'ayhõch jaduñ yaa tõõ xquiey nej miich jaduñ mhijxõ'tägätsät hoy. Y jaduñ miichä Dioshespíritu xyhadägõ'õw xjiõõttägõ'õwät.

¹⁸ Tuunä ja'a Ananías jaduñ ñä'a mänaañ, mänitiä Saulo wyiingahduutä nebiä tsaamghacän. Mänitä yhijxõ'tägajch. Mänit tiänaayyõ'cy. Mänit hoy ñäbety. ¹⁹ Mänit quiaayy yhuucy. Mõõpõjc je'e jaduñ. Mänit jim jiaac mähmõõyy mejtsxõõ tågõõgxõõ Damasco maa ja'a mäbõjpadõjc-hajxiän.

²⁰ Mänitä Saulo tiägõõyy mädia'agy-yajwa'xpä wiinduhmčhajtõjc jim Damasco maa ja'a judíos chajtõjc-hajxiän. Jaduñ hänajty miädia'agy coogä Jesús Dyioshuungä. ²¹ Põnjaty ja'a Saulo miädia'agy hänajty hamädoowhñtáp, jiaančh tehñ yagjuõõby hajxy hänajty jaduñ nebiä Saulo hänajty miädia'aguiän ja'a Jesúscõxpä. Mänit hajxy tiägõõyy niñämäyaybä:

—Yõ'õ craa Saulo, jue'e yõ'õ, yõ'õ ja'a mäbõjpadõjc jim wi'i miädsibõõby Jerusalén, põnjatiä Jesús capxpaatp. Paady yõ'õ yaa tõõ piejpä Damasco coo ja'a mäbõjpadõjc-hajxy yaa miäjtsäbät, mõõd coo hajxy jim yajnõcxõõd Jerusalén hadsip, jaduñ hajxy jim nõcxy quiõ'õyeyii maa ja'a teedywiindsõñhajxiän —nõmä Saulo ñänõõmä.

²² Y ja'a Saulo, tehñgahnä hänajty hamõj jootmõj jiaty coo ja'a tsaanä cu'ug hänajty yajwiinxiic yajwiingapxõ'oy coogä Jesús Dyioswiinguexiä. Jaančh tehñ homiäbõjnä hänajty miädia'agy. Y ja'a judiõshajxy, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Damasco, cabä Saulo hajxy hänajty hoy quiapxhaduga'añ, je'eguiõxpä coo Saulo hänajty miädia'agy hamõj jootmõj.

²³ Cujecy, mänitä judiõshajxy jim yhamugõõyy. Mänit hajxy quiojyquiapxytuiuñ coogä Saulo hajxy hänajty yagho'oga'añ. ²⁴ Xõõmdsuhmä Saulo hänajty miäxõjna'ayii mäduhñjatiä tågõ'õwõõdiaactän maa ja'a Damasco-cajpt jiuuhmuu'tswäditiän. Mänitä Saulo jaduñ miädoyhajty cooc hänajty yagho'oga'añii. ²⁵ Mänitä mäbõjpadõjcä Saulo hajxy coods piädaacy mõjcatchjooty. Mänit hajxy quiuhdõõñajxy maa ja'a cajpt hänajty piquiä yhamuudsõ'õguiän. Jaduñdsä Saulo piäyõ'cy.

²⁶ Coo Saulo jim chohñ Damasco, mänit jim ñõcxtägajch Jerusalén. Coo jim quioõ'ty, mänit jim ñõcxõõyy maa ja'a mäbõjpadõjc-hajxiän. Pero je'enä ja'a Saulo hajxy hänajty nägõxiä jiaančh tehñ chähgõ'oy. Hix, cab hajxy hänajty ñajuõ'oy põ mäbõjpadõjc hänajty je'ebä. ²⁷ Jimä mäbõjpadõjc hänajty tu'ug xiõhaty Bernabé. Je'e mäbõcypiä, cab hänajty chähgõ'oy. Mänitä Bernabé ja'a Saulo wioonõcxy maa ja'a apõstoldõjc-hajxiän. Mänitä Bernabé ja'a apõstoldõjc yajmõõdmädiaacy coogä Saulo ja'a Jesús hänajty tõõ wyiinhixy tu'haamnõcxpä jim Damasco-mäwiingõñ, mõõd coogä Jesús ja'a Saulo jim miägapy, mõõd coogä Saulo tiägõõyy mädiaacpä hamõj jootmõj jim Damasco ja'a Jesúscõxpä. Jaduñä Bernabé ja'a apõstoldõjc yajmõõdmädiaacy ja'a Saulocõxpä. ²⁸ Mähmõõyy ja'a Saulo jim Jerusalén.

Mänitä Saulo ja'a apóstoldøjc tiägøøyy møødwädijpä. Mänitä mädia'agy tiägøøyy yajwa'xpä ja'a Jesúscøxpä hamøj jootmøj. ²⁹ Jimä judiøshajxy hänajty näje'e, hagriego hajxy hänajty yhayuuc-hajpy. Mänitä Saulo tiägøøyy møødyajcapxiøøbiä ja'a Jesúscøxpä. Pero cabä judiøshajxy jaduhñ yhojiäwøøyy. Mänit hajxy wyiinmaayy coo ja'a Saulo hajxy yaghó'ogät. ³⁰ Coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy jaduhñ miädoyhajty coogä Saulo hänajty yagho'oga'añii, mänitä Saulo hajxy miøødnøcxy jim Cesarea. Coo hajxy jim miejch, mänitä Saulo hajxy quiejxtägajch Tarso.

³¹ Mänitä tsip jaduhñ yhamaadiujnä ja'a mabøjpädøjcøxpähajxy, mäduhñjaty hajxy hänajty xii yaa chäna'ay, møød jim Judea, jim Galilea, jim Samaria. Tehngahnä møcmäjaa hajxy hänajty mio'oyii jøwidsø'ø ja'a Dioshespíritäm, paady hajxy hänajty jabom-jabom miayø'øy.

³² Y ja'a Pedro, wiinduhmçhajtøjc hänajty wiädity mäduhñjatiä mabøjpädøjc-hajxy hänajty chäna'ay. Mänit jim ñøcxøøbiä maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Lida. Jimä mabøjpädøjc-hajxy hänajty chänaabiä.

³³ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug pia'amgo'na'ay, ja'a hänajty xøhajpä Eneas. Tuctujcjumøjt hänajty tøø piøgyii. Jue'e hänajty je'e, cø'ømucy tecymiucy. Coo ja'a Pedro jim miejch Lida, mänit jim ñøcxy maa Eneas tiøjcän.

³⁴ Mänitä Pedro miänaañ:

—Eneas, ja'a Jesucristo miich xyajmøcpøgaamb. Pädø'øg. Pädit yø'ø mgøjxt.

Tuunä ja'a Eneas jaduhñ ñä'ä nämaayy, mänitiä jiaançh pädø'cy. ³⁵ Mäduhñtiä jäya'ayhajxy hänajty chäna'ay jim Lida møød jim maa ja'a joy hänajty xiøhatiän Sarón, coo hajxy jaduhñ miädoyhajty coogä Eneas hänajty tøø pia'amnaxy, mänitä Eneas hajxy nägøxiä hoy yhixy coo tøø jiaançh møcpøcy. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy mabøjpa ja'a Jesúscøxpä. Mänitä yhamdsoo cuhdajt hajxy ñajtshixøøñä.

³⁶ Jimä tajiäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Jope. Tabita ja'a tajiäya'ay hänajty xiøhaty arameo-ayuuc-haamby. Hagriegohaamby, jue'e hajxy hänajty tyijy Dorcas. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy “Gacela.” Hoorä, ja'a Dorcas, miäbøjpiä Diosmädia'agy hänajty je'e, paadiä häyoobädøjc hänajty naxy piuhbety, pønjayt hänajty tii yajmaajajp. Jaançh tehñ yhooyä Dorcas hänajty jiäya'ayhaty. ³⁷ Mänitä Dorcas pia'ambejty. Mänit yho'cy. Mänitä ho'ogyjiäya'ay hajxy yajtsiyy. Mänit hajxy hoy piäda'agy cøxp nähbettøgooty. ³⁸ Jim Jope, wiingón hänajty jim Lida maa ja'a Pedro hänajty yhitiän. Hoorä, ja'a mabøjpädøjc-hajxy hänajty jim tsänaabiä Jope, coo hajxy jaduhñ miädoyhajty coogä Pedro hänajty jim wiädityñä Lida, mänitä cugapxy hajxy metsc quiejxy coo Pedro paquiä yhuuc nøcxät jim Jope maa ja'a Dorcas hänajty tøø yho'oguiän.

³⁹ Mänitä Pedro jiaançh panøcxy. Coo hajxy jim miejch Jope, mänitä Pedro wioonøcxä nähbettøgooty maa ja'a ho'ogyjiäya'ay hänajty wyijt-sna'ayän. Piquiä ja'a yaamgtø'oxy ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hänajty tøø piäda'agy. Wi'i jioøby wi'i xiuu'tsp hajxy hänajty. Mänitä Pedro ja'a wit tucxy yaghijxä mädyiijatiä Dorcas hänajty tøø yhädiuñ. ⁴⁰ Mänitä Pedro ja'a jäya'ay nägøxiä yhøxquejxpädsøømy. Mänitä Pedro jyjicadaacy. Mänit Dyiospa'yaaxy. Mänitä ho'ogyjiäya'ay wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Tabita, pädø'øg.

Mänitä Dorcas wyiindøø'xø'cy. Coo ja'a Dorcas ja'a Pedro yhijxy, mänitä Dorcas yhäñaayyø'cy. ⁴¹ Mänitä Pedro ja'a Dorcas

wyidsø'cy. Mänitå Pedro ja'a måbøjpådøjc quiuyaaxøøyy tøgooty møødå yaamgto'oxy. Coø hajxy tiøjtågøøyy, mänit hajxy yhiixy coø ja'a Dorcas hånajty tøø jiuypiojnå. ⁴² Mänitå mädia'agy paquiå wia'xy jim Jøpe coø jaduhñ tøø jiuypioøcy. Mänitå jäya'ayhajxy may jiaançh måbøjcy ja'a Jesúscøxpå. ⁴³ Mänitå Pedro jim jiaac mähmøøyy Jøpe maxiøø. Jim hånajty miejtsta'agy maa ja'a Simón tiøjcån, ja'a wajhacyajtøøtspå.

10

¹ Jimå jäya'ay hånajty tu'ug çhåna'ay Cesarea, ja'a hånajty xøhajpä Cornelio. Soldado-wiindsøn hånajty tiuumby. Italia ja'a soldadohajxy hånajty choøn. Nämäyyå soldadohajxy hånajty jim yhity Cesarea. ² Hoyyå Cornelio ja'a Dios hajxy hånajty wyiingudsåhgøøyy møødå yhuung møødå tio'oxy. Hojiotå Cornelio hånajty jiaançh tehñ miøød. Naxiå judiøshajxy hånajty piuhbedyii xådø'ønhaam, ja'a hajxy hånajty häyoobå. Jabom-jabomå Cornelio hånajty Dyiospa'ya'axy. ³ Månacyxiøø hånajty jaduhñ, jimå Cornelio hånajty tiuñ xiåjy tøgooty, mänitå Diosmoonså tu'ug ñåguehxtøø'xy maa Cornelio hånajtiån. Tsajpootyp ja'a Diosmoonså hånajty tøø choñda'agy. Mänitå Diosmoonså ja'a Cornelio ñåmaayy:

—Cornelio.

⁴ Coø ja'a Cornelio ja'a Diosmoonså jaduhñ yhiixy, çhåhgøøyy jaduhñ. Jeicy-juøøby miåhee'pnaayy. Mänit miåyajtøøyy:

—Wiindsøn, tii mdsojpy.

Mänitå Diosmoonså yhadsooyy:

—Xquiumaaby miichå Dios jaduhñ coø miich tehngahnå mba'ya'axy, møød coø miichå häyoobåjäya'ay naxy mbuhbety. ⁵⁻⁶ Jim Jøpe, jimå jäya'ay tu'ug çhåna'ay mejypia'a, ja'a xøhajpä Simón. Jue'e Simón tiuunghajpy, wajhacyajtøøtsp. Jimå craa tu'ug yhahåña'ay maa ja'a Simón tiøjcån. Mejtstu'u ja'a craa xiøø, Simón møød Pedro. Jimå cugapxy mejtstågøøg nguëxåt Jøpe, weenä Pedro jaduhñ nõcxy ñåma'ayii coø miich yaa min xquiuhixy. Jaaya'ay jaduhñ xyhawáanåp tii miichå Dios xyajmådsojpy coø mgudiünåt —nømå Diosmoonså miånaañ.

⁷ Coø ja'a Diosmoonså wyiimbijnå, mänitå Cornelio ja'a mioonså metsc quiuyaaxøøyy møødå soldado tu'ug. Dioswiingudsåhgøøbiå soldado hånajty. Miøødnijootpáatåbå Cornelio ja'a soldado hånajty. ⁸ Mänitå Cornelio quiøxy yajmøødmådiaacy waambaty hånajty tøø ñåma'ayii ja'a Diosmóonsåm. Mänitå Cornelio ja'a mioonså jim quiejxy Jøpe nådågøøg møødå soldado.

⁹ Cujaboom cujyxiøø, jim hajxy hånajty tiu'uyo'oyñå. Ja ween hajxy hånajty jim quia'a mech Jøpe. Y ja'a Pedro, mänit jim wyiimbejty tøjnåhgøxp Diospa'yaaxpå. ¹⁰ Jaançh tehñ yåhó'cåbå Pedro hånajty. Jaguiay hånajty je'eduhñ. Jimå quiaay hånajty yaghoyøøyyåxå. Mänit jaduhñ wyiinhixy ¹¹ coø ja'a tsajt hånajty tøø yhawa'açh. Mänit jaduhñ yhiixy coø tii jaduhñ quiuhdøøñaxyii nebiå poobwit crutypån. Mådaaxç-hitå poobwit hånajty xiojtsø'øguiå. Jaduhñ hånajty miånoonna'ay. ¹² Madiu'u animalhajxy hånajty jim quiåhxøøgy poobwittøguiøxp, møødå hamådaaxtecypiåhajxy, møødå tsahñdy, møødå muuxy. ¹³ Mänitå Dios ja'a Pedro ñåmaayy:

—Pedro, pådø'øg. Yagho'og yø'ø animal maybå. Mänit mdsú'udsåt.

¹⁴ Mänitå Pedro yhadsooyy:

—Wiindsón, caj; cáboch yøø animal jaduhmbä mänaa ndsu'učh. Hix, cab højts nguhdujt jaduhñ myiñ coo højts animal hoñä'ä mädyiibä ndsú'udsät.

¹⁵ Mänitá Pedro ñämäaaygumbä:

—Tijátyhøch nyajnáhdijpy coo hajxy mdsú'udsät, cab jaduhñ yhahixøøy coo hajxy mwiingápxät —nømä Dios miänaañ.

¹⁶ Tägøøghoocä Pedro jaduhñ miägäpxä, mänit yhiixy coo ja'a poobwit chajpéjcumbä tsajpootyp. ¹⁷ Wyl'i tiajpy wyl'i miaabiä Pedro hänäjty tiiguiøxpä hänäjty jaduhñ coo tøø wyiinhixy. Y ja'a Cornelio quiugäpxy-hajxy, tøø ja'a Simón ja'a tiøjc hajxy hänäjty piäatänä. ¹⁸ Mänit hajxy møc quiugäpxøøyy pø jiiibiä Simón Pedro jiaančh hity.

¹⁹ Y ja'a Pedro, je'enä hänäjty wyl'i tiajpy wyl'i miay tiiguiøxpä hänäjty jaduhñ coo tøø wyiinhixy. Mänitá Dioshespíritu ja'a Pedro ñämaayy:

—Mäadow, xiiby miich häna'c nädägøøg xyhøxta'ay. ²⁰ Mänac, nøcx yøø häna'c yajtøjtägøøw. Hoy jaduhñ coo mbanøcxät coo hajxy hänäjty wyiimbida'añ. Hix, høøch yøø häna'c jaduhñ tøø nguexy coo miich jaduhñ xwioonøcxät maa ja'a quiajpthajxiän.

²¹ Mänitá Pedro jiaančh mänaicy. Mänitá Pedro ja'a häna'c nädägøøgpä ñämaayy:

—Høøch Pedrohajp. Høøch mijts xyhøxtaaby. Tiich mijts xwia'ana'añ.

²² Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Cornelio højts tøø xquiexy, ja'a soldado-wiindsón. Jiaančh tehñ yhojiäya'ay je'e. Dioswiingudsähgøøby je'e. Jiaančh tehñ chojpiä judíos ja'a Cornelio hajxy. Jiaančh tehñ quiumaaby hajxy jaduhñ —nømä Pedro ñämaayyä.

²³ Mänitá Pedro ja'a häna'c nädägøøgpä ñämaayy coo hajxy tiøjtägøøwät, møød coo hajxy jim miejtsä'agät. Cujaboom hajxy wyiimbijnä näguipxy møødä Pedro. Näje'e ja'a mäbøjpädøjc-hajxy pianøcxpä, ja'a hajxy hänäjty jim tsänaabiä Jope.

²⁴ Cumaaxc hajxy jim miejch Cesarea. Jimä Cornelio hänäjty yhahixy, møødä jiuju møødä miägu'ug, møødä miägu'ughajpähajxy. ²⁵ Coo ja'a Pedro jim miejch maa ja'a Cornelio tiøjcän, mänitá Cornelio ja'a Pedro yajpoo'xy. Mänitá Cornelio ja'a Pedro wyiinjiicädaacy. Wyiingudsähgøøwaaambiä Cornelio ja'a Pedro hänäjty jaduhñ. ²⁶ Mänitá Pedro ja'a Cornelio ñämaayy:

—Tänaayyøøg, ca'ačh nDiosä. Nä'ä pajäya'ayhájpyøch høøch nej miichän. Cab jaduhñ yhahixøøy coočh miich xwyiingudsähgøøwät.

²⁷ Mänitá Cornelio jiaančh tänaayyøøcy. Mänit hajxy paquiä miädiaacy. Mänit hajxy tiøjtägøøyy maa ja'a Cornelio miägu'ughajpähajxy hänäjty nämay tøø yhamugøøyän. ²⁸ Mänitá Pedro miänaañ:

—Højts judíos-jäya'ay, jaduhñ højts nguhdujt myiñ coo højts jiiiby nga'a tøjtägøøwät maa jäya'ay tiøjc-hajxiän, ja'a hajxy ca'a judiøspä, nébiøch chaa tøø ndøjtägøøyän. Coočhä Dios jaduhñ xyajwiinhixy, jadúhnhøch tøø xyajwiinjuøøy coo jaduhñ quia'a hahixøøy coočh pøn nbéxät. ²⁹ Paady, coočhä Cornelio tøø xyajmøjya'axyii, páadyhøch jaduhñ tøø nga'a mäna'añ coočh hänäjty nga'a mina'añ. Huuc tunä mayhajt, høøch huuc hawäänäc tiich jaduhñ coo tøø xyajmøjya'axyii.

³⁰ Mänitá Cornelio yhadsooyy:

—Maaxtøjcy mädagøøyy, yäbiøch hänäjty nDiospa'ya'axy tøgooty. Mänacyxiøø hänäjty je'e. Mänitá jäya'ay tu'ug ñägüehxtøø'xy høøch

nwiinduum. Jaanč tehñ yhaambä wyit hänajty. ³¹ Mänitøch xñämaayy: “Cornelio, tøø miichä Dios xmiädoy coo jaduñ jabom-jabom mba'ya'axy. Xquiumaaby miichä Dios jaduñ coo miichä häyobädøjc mnäxuuč. ³² Capxyñäguex ja'a Simón Pedro jim Jope coo ween yaa myiñ. Jim jaduñ yhahäña'ay maa ja'a craa Simónhajpä tiøjcän, ja'a wajhacyajtøtspä. Mejypia'a mädøyyä chäna'ay. Coo ja'a Simón Pedro yaa miédsät, mänit miich jaduñ xmiøødmädia'aga'añ.” ³³ Mänitøch häna'c jim njaanč quejxy coo miich nøcxy xwioy. Hoy jaduñ coo tøø mmiñ. Paady højts yaa tøø nhamugø'oy coo højts miich mgapxy mmädia'agy nhamädoowhidáanäm nebiaty miichä Dios tøø xñajtsapxøøyyän coo højts jaduñ xyajmøødmädiaactägätsät. Xyhijxp højtsä Dios jaduñ coo højts hamuumdu'joot nmäbøga'añ —nømä Pedro ñämaayyä.

³⁴ Mänitä Pedro tiägøøyy mädiaacpä:

—Tøøch nwiinjuøøñä coo højtsä Dios tu'cuhtujt xchójcäm. Cabä Dios pøn hixy heeby piäda'agy. Tøyhajt jaduñ. ³⁵ Pønjatiä Dios jaduñ wiingudsähgøøby hamuumdu'joot, pønjaty hojioot møød, je'edsä Dios quiumaaby, homiädyi cajptä hajxy jia tsooñ. ³⁶⁻³⁷ Mänaa ja'a Juan tiägø'oyän mäyajnäbejpä, mänitä mädia'agy jim tiägøøyy yajwa'xpä Galilea-naaxooty cooc ja'a Dios ja'a Jesucristo hänajty quixea'añ maa ja'a israelita-jäya'ayhajxiän, majaty hajxy hänajty chäna'ay, jaduñnä piojpä quiädieeybä hajxy ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Jaaya'ay hajxy nägøxiä nWiindsønhtëtäm. ³⁸ Nazaret ja'a Jesús hänajty chooñ. Mänitä Dios ja'a Jesús ja'a yhEspíritu miooy møødä mäjaa. Jaduñnä Jesús wyiinguejxä coo wiädítät mayhajtuumbä. Pønjaty hänajty pøjcäp, yajpa'amnäxjap hajxy hänajty. Pønjatiä haxøøgpä ca'a hoybä hänajty møød, yajnahwäatsäp hajxy hänajty. Puhbéjtäbä Jesús hänajty ja'a Diósäm. ³⁹ Højts, hamdsoo højts nhijxy tijatiä Jesús jim tiuun Judea-naaxooty møød jim Jerusalén. Paady højtsä tøyhajt nmøødä coo tiøyyä. Mänitä Jesús miøjpahbejtä cruzcøxp. Jaduñ yho'cy. ⁴⁰⁻⁴¹ Pero cumaaxcä Dios ja'a Jesús yagjujyiojcy. Mänit højtsä Dios ja'a Jesús xyaghijxy coo hänajty tøø jiaanč jujyiojcy. Cabä jäya'ayhajxy nägøxiä yhjxy. Jagooyä højts nhijxy. Paady højtsä Dios xyaghijxy coo højts hänajty jaduñ tøø xyajnhädiyy. Mänit højtsä Jesús nmøødcaayy nmøødhucy. ⁴² Mänit højtsä Jesús xwyiinguejxy coo højtsä Diosmädia'agy nøcxy nyajwa'xy wiinduhmyhagajpt ja'a Jesúsøxpä, coo ja'a Dios ja'a Jesús tøø piäda'agy coo jäya'ayhajxy nägøxiä yajtøyhajtyegøøjät, yho'oguiä, jiujuquiä. ⁴³ Jaduñnä profetadøjc-hajxy jecy quiujahy coogä jäya'ayä piojpä quiädieey hajxy yajnahwa'ačh yajcuhwa'ačhii, pønjatiä Jesús ja'a miädia'agy mäbøjcäp.

⁴⁴ Cahnä ja'a Pedro hänajty miädiaacpäðø'oyñä, mänit hajxy nägøxiä yhadägøøyy jioottägøøyyä ja'a Dioshespíritäm, pønjatiä Pedro ja'a miädia'agy hänajty hamädoowhhtëtäm. ⁴⁵ Y ja'a judiøshajxy, ja'a Pedro hajxy hänajty tøø piamečhijjäbä, ja'a hajxy hänajty mäbøjpä, coo hajxy jaduñ yhjxy coo ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøshajpä yhadägøøyy jioottägøøyyä, mänit hajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy. ⁴⁶ Hix, miädoow ja'a judiøshajxy jaduñ coo ja'a ca'a judiøspähajxy hänajty wiinghayuuc miädia'agy. Jaduñnä Dios hajxy hänajty quiapxpaady coo miøjjä coo jiaančä. ⁴⁷ Mänitä Pedro ja'a judiøs ñämaayy:

—Neby højtsä Dioshespíritu xyhädägøøyy xjioottägøøyyäm, jaanä jaduñ hädaa jäya'ayhajxy yaabä tøø yhadägøøyy tøø jioottägøøyyäbä,

hádaa ca'a judíoshajxypä. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy ñábéjpat.

⁴⁸ Mänitä Pedro ja'a jäya'ay ca'a judíospä jiaančh nämäaay coo hajxy ñábétät ja'a Jesucristocøxpä. Mänit hajxy hoy jiaančh näbety. Mänitä Cornelio ja'a Pedro ñämaay coo Pedro jim̄ jiaac hídät mejtsxøø tågøøgxøø maa ja'a Cornelio tøjcän.

11

¹ Mänitä mädia'agy jim̄ wia'xy Judea-naaxooty wiinduhmyhagajpt coogä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänäjty tøø jiojppøgø'øy, ja'a hajxy ca'a judíospä. Jaduhñä apóstoldøjc-hajxy miädoyhajty møødá mäßøjpädøjc-hajxy. ²⁻³ Pero coo ja'a Pedro jim̄ ñøcxtägajch Jerusalén, mänit ñähøjjä:

—Tii miichä jäya'ay hoy coo tøø mguhixy, ja'a hajxy ca'a judíospä. Tii hoy coo tøø mmøødcay coo tøø mmøødhu'ugy.

Ja'a mäßøjpädøjc-hajxy jaduhñ mänaañ, ja'a hajxy hänäjty mänaambä coo ja'a ca'a judíoshajxy tsipcøxp yajcircuncidarhájpat nebiä judíoshajxy quiuhdujthatiän. ⁴ Mänitä Pedro quiøxy mädiaacy tiiguiøxpä hänäjty coo tøø yhoy Cesarea:

⁵ —Jim̄høch hänäjty nDiospa'ya'axy maa ja'a cajpt xiøhatiän Jope, mänitøch nwiinhijxy coo tii hänäjty quiuhdøøñaxyii tsajpootyp nebiä poobwit crutypän. Mädaaxc-hit hänäjty xiojtsø'øguiä. Jaduhñ hänäjty miänooñna'ay. Coo jaduhñ ñaaxcädaacy maačh hänäjtiän, ⁶ mänitøch jii by nguheebøøyy poobwittøjiooty. Mänithøchä animal madiu'u nhijxy møødá hamädaaxtecpyiähajxy, møødá hawa'anjatypä, møødá tsahñdy, møødá muuxy. ⁷ Mänithøchä Dios xñämaay: “Pedro, pädø'og. Yagho'og yø'ø animal. Mänit mdsú'udsät.” ⁸ Mänitøch nhadsooy: “Wiindsøñ, caj, cábøch yø'ø animalduhmbä mänaa ndsu'uch. Hix, cab højts nguhdujt jaduhñ myiñ coo højtsä animal hoñä'ä mädyiibä ndsú'udsät.” ⁹ Mänithøchä Dios jadähoc xñämäaguumbä: “Tijátyhøch nyajnädhijpy coo hajxy mdsú'udsät, cab jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy mwiingápxät.” ¹⁰ Tägøøghøoc-høchä Dios jaduhñ xñämaay, mänithøchä poobwit nhijxy coo chajpéjcumbä tsajpootyp. ¹¹ Mänithøchä häna'c nädägøøg xñämejch maačh hänäjty nmejtsta'aguiän. Jim̄ hajxy hänäjty tøø chohñda'agy Cesarea. ¹² Mänithøchä Dioshespíritu xñämaay cooçh tähoocapxiä nbadu'ubøgät. Mänitøch njaančh møødnøcxy. Mänit hádaa mäßøjpädøjc-hajxy nädädujç piadu'ubøjpä. Jope hajxy chooñ. Coo højts jim̄ nmejch Cesarea, mänit højts jim̄ ndøjtägøøyy maa ja'a craa Corneliohajpä tøjcän. ¹³ Mänit højtsä Cornelio xyajmøødmädiaacy nébiägä Diosmoonsä tsajpootypä ñäguehxtøø'xiän ja'a Cornelio wyiinduum. Mänitägä Diosmoonsä ja'a Cornelio ñämaay: “Jim̄ä craa tu'ug yhity Jope, ja'a xøhajpä Simón Pedro. Capxyñäguex ja'a craa jaduhñ coo yaa myínät. ¹⁴ Coo yaa miédsät, mänit miich xyhawaañañä nebiä mbojpä mgädieeybä hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät, møødá mhuung møødá mdo'oxy.” ¹⁵ Cooçh ndägøøyy mädiaacpä, mänitä Corneliohajxy yhadägøøyy jioottägøøyyä ja'a Dioshespíritäm, neby højts jayøbajt xyhuuc nägädáacämbän. ¹⁶ Mänitøch njahmiejtstaacy nebiä Jesús tähooc miänaañän: “Ja'a Juan, nøøhaam hijty miäyajnäbety. Tøyhajt jaduhñ. Pero mijts jaduhñ xyajnäbetaamb ja'a Dios yhEspírituham”, nøm højtsä Jesús xñämaay. ¹⁷ Y coo hajxy tøø nmäßøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Dios ja'a yhEspíritu hajxy tøø xmiøoyäm. Hoorä, ja'a jäya'ayhajxy

ca'a judiöspä, tøø ja'a Dios ja'a yhEspíritu mioobiä, neby hajxy tøø xmiöoyyämän. Põñhøch høøch coochä Dios jaduhñ nnä'a capxhadügät —nømä Pedro miädiaacy.

¹⁸ Coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jaduhñ miädoyhajty jim Jerusalem, mänit hajxy hamoñ haducy miähmøøyy. Mänitä Dios hajxy pia'yaaxy coo miøj coo jiaančhä. Mänit hajxy miänaañ:

—Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiöspä, tøø ja'a cuhdujt hajxy miöoyyäbä coo ja'a Dios hajxy jiøjpøgø'owät, møød coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owät, jaduhñ hajxy cøjxta'axiøø jjugyhädät nebiä Dios jjugyhatiän.

¹⁹ Tøøyyämä Esteban hänajty jim yagho'ogyii Jerusalem, mänitä mäbøjpädøjc-hajxy jim tiägøøyyä jaamdüünäbä tsaächtiüünäbä. Coo hajxy jim chohñ, näje'e hajxy jäguembaady ñøcxøøyy, Fenicia, Chipre, Antioquía. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty yajwa'xy ja'a Jesucristocøxpä homiaajä, jagooyyä judiös ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty yajnähixø'oyii. Pønjaty hänajty ca'a judiös, cab hajxy hänajty yajnähixø'oyii. ²⁰ Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hänajty jim tsohmä Chipre møød Cirene, coo hajxy näje'e miehch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Antioquía, hopiønä Diosmädia'agy yajnähixøøyyä ja'a Jesúsøøxpä, møødä judiöshajxy, møødä ca'a judiöshajxypä. Jaduhñ hajxy yajnähixøøyyä coo ja'a Jesús hajxy nWiindsøñhätäm. ²¹ Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy, miøødhätäbä Dios ja'a miøcmäjaa hajxy hänajty. Mänitä jäya'ay ja'a jiecycuiuhdujt hajxy nämay ñajtshixøøyy. Mänitä Dios hajxy jiøjpøgøøyy.

²² Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty hijpä Jerusalem, coo hajxy jaduhñ miädoyhajty coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hänajty jim miayø'oy Antioquía, mänitä Bernabé hajxy jim quiejxy. ²³ Coo ja'a Bernabé jim miehch Antioquía, mänit yhijxy coo ja'a Dios ja'a mayhajt hänajty møj tøø tiuñ, coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hänajty tøø jiaanč mayø'oy. Mänitä Bernabé jiaanč tehñ xioondaacpøjcy. Mänitä Bernabé ja'a mäbøjpädøjc ñämaayy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngahnä miäbögat hamuumdu'joot ja'a Jesucristocøxpä. ²⁴ Hojiootä Bernabé hänajty jiaanč tehñ miøød. Jiaanč tehñ miøødä Dioshespíritu hänajty je'eduhñ. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hänajty miäböcy. Paadiä mäbøjpädøjc-hajxy hänajty jaduhñ tehngahnä miayø'oy, ja'a hajxy hänajty mäbøjpä ja'a Jesúsøøxpä.

²⁵ Coo ja'a Bernabé jim chohñ Antioquía, mänitä Saulo hoy piaady. Mänit hajxy jim nämetsc ñøcxtägajch Antioquía. ²⁶ Tu'jumøjtä Bernabéhajxy jim yhijty møødä Saulo maa ja'a mäbøjpädøjc-hajxiän. Jimä cu'ugä Diosmädia'agy hajxy nämay yajwiingapxøøyyä. Jim Antioquía, jimä mäbøjpädøjc-hajxy yajxøbejtsøñä cristianos, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy hänajty tøø jiøjpøgø'oy.

²⁷ Mänitä jäya'ayhajxy näje'e jiiy quiädaacy Antioquía. Jerusalem hajxy hänajty tøø chohnda'agy. Tøø hajxy hänajty ñajtscapxøøyyä ja'a Diösäm. ²⁸ Tu'jäya'ay hänajty xiøhaty Agabo. Tøø ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hänajty yhamugø'oy. Mänitä Agabo tiänaayyø'cy jäya'ayhagujc. Mänit miänaañ coogä yuuxøø hänajty jejcy jiada'añii wiinduhmyhagajpt. Mänit jaduhñ jiaanč tøjiajty cujecy mänaa ja'a Claudio hänajty jim tiuungmøødän Roma. ²⁹ Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy quiojyquiapxytiuuñ jim Antioquía coo ja'a xädøøñ hajxy hänajty jim quiexa'añ Judea maa ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jimän. Jaduhñ hajxy hanidiuhmjaty yejcy,

mäduhñtiä xädø'øñ hajxy hänajty miøødä. ³⁰ Mänitä xädø'øñ hajxy jaduhñ jiaančh quejxy. Ja'a Bernabéhajxy jim̄ mänøcx Judea møødä Saulo. Mänitä majjäya'adiøjc ja'a xädø'øñ hajxy hoy mio'oyii, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä jim̄ Judea.

12

¹ Mänitä mähøjpädøjc-hajxy näje'e tiägøøyyä jaamdúuñäbä tsaächtiúuñäbä. Ja'a Herodes jaduhñ jatcøøyy, ja'a hänajty tuumbä gobiernä jim̄ Judea. ² Mänitä Herodes ja'a Santiago yajyagho'cä espadahaam, ja'a Juan yhajch. ³ Coö ja'a Herodes jaduhñ yhijxy coö ja'a judiøshajxy hänajty xioonda'agy je'eguiøxpä coö ja'a Santiago hänajty tøø yagho'ogyii, mänitä Herodes ja'a Pedro yajmajtsä. Ja'a xøø hänajty jajtäp mänaa ja'a judiøsa ja'a tsajcaagy hajxy hänajty quiayyän, ja'a ca'a tsoomiøødpä. ⁴ Coö ja'a Pedro jaduhñ yajmajch, mänit chuumä. Xøømdsuhm̄ ja'a Pedro hänajty cwieendähadyii ja'a soldádäm. Tädujc-horajatiä soldadohajxy hänajty nämädaaxcjaty yhadäna'ay. Niguiuwjtsäp hajxy hänajty. Tøø ja'a Herodes hänajty wyiinmay coö ja'a Pedro hänajty xøønaxy yajtøyhajtyyega'añii cu'ughagujc. ⁵ Hoyyä Pedro hänajty jia tsumiä, tehngahnä mähøjpädøjc ja'a Dios hajxy hänajty pia'ya'axy ja'a Pedrocøxpä, coö yhøxmadsøøjät.

⁶ Cujaboomä Herodes ja'a Pedro hänajty yajnøcxa'añ cu'ughagujc, jimä Pedro hänajty mia'ay pujxtøgooty. Coods hänajty jaduhñ. Soldadohajyc hänajty mia'ay. Cø'øxoch hänajty jaduhñ mejtsnax. Jimä soldadohajxy hänajty yhadäna'ay pujxtøghaawjooty. ⁷ Mänitä Diosmoonsä tu'ug näguehxtø'xy ja'a Pedro wyiinduum. Mänitä jøøñ jiiby yagjajøøyy pujxtøgooty. Mänitä Diosmoonsä ja'a Pedro jiahmyu'xy. Mänitä Pedro ñämaayyä:

—Tsógäm, pädø'øg.

Mänitä Pedro ja'a cadena quiø'øgahduutä. ⁸ Mänitä Diosmoonsä miänánañgumbä, ja'a hänajty jim̄ tsohm̄bä tsajpootyp:

—Niwiøhnda'adsøø. Pägø'øw yø'ø mgø'øg.

Coö ja'a Pedro jaduhñ quiudiuuñ, mänit ñämáayyägumba:

—Pägø'øw yø'ø mjocxwit. Høøch pajáamäc.

⁹ Mänitä Pedro ja'a Diosmoonsä jiaančh padu'ubøjcy. Cabä Pedro hänajty ñajuø'oy pø tøyyä ja'a Diosmoonsä jiaančh hijxy, tøgä ñä'a wi-inhijx jaduhñ. ¹⁰ Mänitä Pedrohajxy jim̄ ñajxy maa ja'a soldado jayøjpä hänajty yhadäna'ayän. Mänit hajxy ñajxy maa ja'a miämetspän. Coö hajxy jim̄ miehch maa tehñ piujxtøghaawän, mänit yhawaach hamdsoo. Coö hajxy piädsøømy, mänit hajxy weeñtiä jiaac nøcxy. Mänitä Diosmoonsä yhadägoyyøøñä. Nidiuhm̄ä Pedro jaduhñ miähmøøyy.

¹¹ Mänitä Pedro wyiinmahñmejtsnä. Mänit miänaañ quiopcooty:

—Tøyhajt jaduhñ cooçhä Dios ja'a mioonsä tøø xyajnäguexy. Tøøch jaduhñ xyajnähwa'ačh ja'a Herodescøxpä møødä judiøshajxy.

¹² Mänitä Pedro jim̄ ñøcxy maa ja'a María tiøjcän, ja'a Juan ja'a tiaj. Jaduhñä Juan hajxy hänajty tyjipä Marcos. Tøø jäya'ayhajxy hänajty may yhamugø'oy tøgooty Diospa'yaaxpä. ¹³ Coö ja'a Pedro jim̄ miehch, mänitä tøghaaw quiojnojcy. Mänitä quixy tu'ug jim̄ miehch maa ja'a tøghaawän, ja'a hänajty xøhajpä Rode. Miädowaambiä Rode hänajty jaduhñ pønä tøjc cojxnojcy. ¹⁴ Coö ja'a Rode ja'a Pedro yo'mädooyy, mänitä Rode päyø'øguiä

wyiimbijty xoonđáacäp. Cabä Rode ja'a tøjc ñä'ä yaghawaach. Mänit hoy ñägapxy coogä Pedro hänajty jim tiäna'ay tøjguuy. ¹⁵ Mänitä Rode ñämaayyä: —Tøø miichäda'a mguhhiñ.

Pero tehngahnä Rode hänajty miäna'añ cooc hänajty jie'ejä ja'a Pedro. Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ca'ada'a yø'ø jie'ejä. Ja'a yhaañämädah yø'ø.

¹⁶ Jimä Pedro ja'a tøjhaaw hänajty tehngahnä jia wi'i quiojxnocy. Coo hajxy hoy yaghawa'aäch, mänit hajxy yhiijxy coo hänajty jiaančh jie'ejä.

¹⁷ Mänitä Pedro seña tiuunñ quiø'øhaam coo hajxy yhamónät. Mänit jaduñ miädiaacy neby hänajty tøø yajpädsømyii pujxtøgooty ja'a Diósäm. Mänit jiaac mänaañ:

—Nøcxä Santiago hajxy hawaañä møødä mäbøjpädøjc cooçh tøø nnähwa'aäch.

Coo ja'a Pedro jaduñ miädiaacpädøøyy, mänit wiingtuum ñøcxnä.

¹⁸ Coo jioøøñä, mänitä soldadohajxy jiaančh tehñ yagjuøøyy coo ja'a Pedro hänajty quia'a jiibiän pujxtøgooty. ¹⁹ Mänitä Herodes yhanehmy coo ja'a Pedro yhøxta'awøøját. Coo ja'a Pedro maa quia'a yajpaaty, mänitä soldadohajxy yajnähdsøømä, ja'a hajxy hänajty tøø yhadäná'ayäbä maa ja'a pujxtøjcän. Mänitä Herodes yhanehmy coo ja'a soldadohajxy yagho'ogøøját. Mänitä Herodes jim choññ Judea. Mänit jim ñøcxy tsänaabiä Cesarea.

²⁰ Mänitä Herodes ja'a cu'ug jiaančh tehñ miäjootma'ty, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä jim Tiro møød jim Sidón. Mänitä cu'ughajxy nägøxiä quiojyquiapxytiuuñ coo hajxy nägøxiä jim ñøcxät ja'a Herodes wyiinduum. Jimä Herodes ja'a mioonsä hänajty tu'ug xiøhaty Blasto. Møjtjuungä Blasto hänajty jim miøød maa ja'a Herodes wyiinduumän. Mänitä cu'ugä Blasto hajxy miäjuuyy coo ja'a Blasto ja'a cu'ug piuhbédät, weenä tsip jaduñ ñaxy miay. Hix, jimä cu'ughajxy hänajty tiuunđaaçhaty maa ja'a Herodes ñaaxootiän. ²¹ Coo hajxy hänajty tøø yajcuhducy mänaa hajxy hänajty jim yhamugø'owa'añän maa ja'a Herodes wyiinduumän, mänitä Herodes ja'a reewyit piägøøyy. Mänit jim yhøxtaacy maa ja'a yhäñaabiejtän, maa ja'a cu'ughajxy hänajty tøø yhamugø'oyän. Mänitä Herodes ja'a cu'ug tiägøøyy møødmädiaacpä. ²² Mänitä cu'ughajxy tiägøøyy yaaxpä:

—Yø'ø craa xim capxpä, jue'e yø'ø, Diosäda'a yø'ø; ca'ada'a yø'ø jiäya'ayä neby højtshájtäm.

²³ Tuunä hajxy jaduñ ñä'ä mänaañ, mänitä ja'a Diosmoonsä ja'a Herodes yajpa'ambejty. Paady jaduñ yajpa'ambejtä je'eguiøxpä coo ja'a Dios hänajty tøø quia'a wiingudsähgø'øy. Mänitä Herodes tiøngcuhdusu'tsä. Mänit yho'nä.

²⁴ Pero ja'a Diosmädia'agy, tehngahnä hänajty jaduñ wia'xy wiinduhmyñaax wiinduhmyguiajpt.

²⁵ Hoorä, coo ja'a Bernabé møødä Saulo ja'a majjäya'adiøjc ja'a xädø'øñ hajxy hänajty tøø mio'oy jim Jerusalén, mänit hajxy wyiimbijnä. Mänit hajxy ñøcxtägajch jim Antioquía. Quipxiä Juan Marcos pianøcxy.

13

¹ Jim Antioquía, jimä jäya'ayhajxy hänajty may tøø yhamugø'øy Jesúswiingudsähgøøbiä. Näje'e hajxy hänajty tiuñ Diosmädia'agy-yajwiingapxøøbiä. Näje'e hajxy hänajty tiuumbä

yajnähihxøöbiä. Ja'a hajxy hänajty jaduħn tuumbä, jue'e hajxy hänajty xiøhaty: Bernabé, Simón ja'a humybiä, Lucio ja'a Cirene-tsoħmbä, Saulo, møød Manaén. Quipxiä Manaén ja'a Herodes hänajty tøø miøødmuutsc-haty, ja'a hänajty jim tøø guiobiernähátiäbä Galilea. ² Jiibiä Dios hajxy hänajty wyiingudsähgø'oy jaguiay jayhu'ugy maa ja'a chajtøjc-hajxiän. Mänit hajxy ñämaayyá ja'a Dioshespíritäm:

—Tøøchä Bernabé møødá Saulo nyajnähdijy coochä nduung hajxy xtiúunät. Mwiinguéxäp hajxy jaduħn.

³ Coö ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jaduħn Dyiospa'yaaxpädøøyy, mänitä Bernabéhajxy quiø'ønähgajpä møødá Saulo. Mänitä Bernabéhajxy tiu'ubøjnä møødá Saulo.

⁴ Mänitä Bernabéhajxy wyiinguejxä ja'a Dioshespíritäm coö hajxy wiädität Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Mänit hajxy jiihy yhädaacy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Seleucia. Mänit hajxy hoy biarcotägø'oy. Mänit hajxy ñøcxy meyhawwiimb maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Chipre, ja'a meyhagujpä. ⁵ Coö hajxy jim miejch, mänit hajxy jim biarcömänajcy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Salamina. Mänit hajxy tiägøøyy Diosmädia'agy-yajwiingapxøöbiä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Jimä Juan Marcos hänajty piawädijpä nä'a jamiøød.

⁶ Coö ja'a Bernabé ja'a cajpthuung hajxy hänajty tøø quiøxy hawädity jim Chipre, mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Pafos. Jimä jäya'ay hänajty tu'ug wiädijpä, ja'a hänajty xøhajpä Barjesús. Judío hänajty je'e. Wiinmahñmøød hänajty je'e. Jaduħn hänajty yhøhnda'agy cooc tyijy hänajty je'e Dyiosquexiä. ⁷ Hoyyá Barjesús ja'a Sergio Paulo hänajty miøødnimiägu'ughadyii, ja'a hänajty tuumbä gobernador. Coö ja'a Sergio Saulo jaduħn miädoyhajty coö ja'a Bernabé ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty miäwädity, mänitä Bernabéhajxy miøjyaaxä møødá Saulo. Miädowáambiägä Sergio Paulo ja'a Diosmädia'agy hänajty. ⁸ Haa ja'a Barjesús, Elimas hänajty xiøhaty hagriegoħaam. Hoorä, coö ja'a Elimas jaduħn miädoyhajty coögä Sergio Paulo ja'a Diosmädia'agy hänajty miädowa'añ, cabä Elimas jaduħn yhojiäwøøyy. Mänitä Elimas ja'a Sergio Paulo jia jøjcapxøøyy coö quia'a mäbøgät. ⁹ Haa ja'a Saulo, mejtstu'u hänajty je'e xiøhajpä møødá Pablo. Hoorä, miøødá Pablo ja'a Dioshespíritu hänajty. Mänitä Pablo ja'a Elimas wyiinhee'ppejty. ¹⁰ Mänit yhojy:

—Møjcu'uhuung, mjaanč tehñ yhøhndaacp miič. Jaanč tehñ yhaxøøg miičhä mwiinmahñdy. Caj miič myajmädsocy coö jäya'ayhajxy hoy quiuhdujthädät. Tii miič jaduħn coö mwi'i miäna'añ cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy quia'a tøyyä. ¹¹ Xyajcumädowaamb miičhä Dios. Xyajwiinxoodsaamb miič jaduħn. Jejcy miič wiinds mmähmø'øwa'añ. Caj miičhä jajpä mdsoj hixa'añ, —nømä Elimas ñämaayyá.

Mänitä Elimas jiaanč wiinxoo'ch. Hobiänejpiä hänajty tioonda'ay maa ñøcxø'øwät. Yhøxtaaby hänajty jaduħn pøn jaduħn wiinwidsäp. ¹² Coö ja'a Sergio Paulo jaduħn yhiijy nebiä Elimas hänajty tøø jiaty tøø yhabetiän, mänit yagjuøøyy. Mänitä Diosmädia'agy jiaanč mäbøjcy coö tiøyyä.

¹³ Mänitä Pablohajxy jim biarcotägøøguiumbä, møødá Bernabé, møødá Juan Marcos. Mänit hajxy miejyñäjcumbä. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Perga, jim maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Panfilia. Jimä Juan Marcos wyiimbijnä nidiuhñ. Mänit yhädaacnä Jerusalén. ¹⁴ Coö ja'a Pablohajxy jim choħñ Perga, møødá Bernabé, mänit hajxy jiaac nøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Antioquia, jim

maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Pisidia. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänitã Pablohajxy chajtøjtãgøøyy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänit hajxy jiiþy yhäñaaguiädaacy. ¹⁵ Ja'a häna'c-hajxy hánajty jiiþy tuumbã tsajtøgooty, mänitã Diosmädia'agy hajxy quiapxy maa ja'a Moisés jecy quiujahyyän, møød maa ja'a profetahajxy jecy quiujahyyän. Mänitã Pablohajxy ñämaayyã:

—Mägu'ughajpãdøjc, pø jii mijts mädia'agy hajxy mmädia'aga'añ, huuc capx hajxy, weenä cu'ughajxy miädooy.

¹⁶ Mänitã Pablo tiänaayyø'cy. Mänitã quiø'ø chajtsihy, weenä cu'ughajxy jaduhñ yhamädoowhity. Mänit miänaañ:

—Huuc hamädoowhit hajxy nägøxiä, mijts israelitashajxy, møød mijts ca'a israelítabã. Mhaagã wiingudsähgøøbiã Dios hajxy. ¹⁷ Højts israelítabã, Dios højts nDioshajpy. Jegyhajty højtsã nhapã ndeedyhajxy hijty jim̄ yhadsäna'ay maa ja'a naax xiøhatiän Egipto. Mänit hajxy jaduhñ yajñãhdijjã ja'a Diósãm coo hajxy hánajty quiu'ughada'añii ja'a Diósãm. Mänit hajxy jim̄ Egipto yhøxwoobãdsøømä ja'a Diósãm. Jaduhñã Dios ja'a miäjaa yajcãhxø'cy. ¹⁸ Coo hajxy jim̄ wiomejtsã pactuum maa hánajty pøñ quia'a tsäna'ayän, jim̄ hajxy miähmøøyy juxychägui'xjomøjt. Miee'xtujiã Dios hánajty jaduhñ, hoyyã miädia'agy hánajty quia'a jagã yajtúunãxã. ¹⁹ Mänitã israelitashajxy jim̄ ñøcxy maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Canaán. Ja'a jäya'ayhajxy hánajty jim̄ tsänaabiã, ja'a näjuxtøjc-hagajtpã, cøjx hajxy yajcuhdãgøoyii ja'a Diósãm. Mänit højtsã nhapã ndeedyhajxy ñäaxpaatnä. ²⁰ Mädaaxmägo'xjomøjt ja cupc hánajty tøø yhity coo hajxy hánajty tøø chooñ Egipto.

'Mänitã Dios miänaañ coo cuduung hajxy miøødhãdãt. Jaduhñ hajxy jecy miøødhajty. Ja'a Samuel, je'eds jaac tehñ tiuun cuduung. ²¹ Mänitã cu'ughajxy miänaañ coo gobiernã hajxy mio'owøøjãt, coo hajxy jaduhñ yhane'emøøjãt. Mänitã Dios ja'a Saúl yajñãhdijy coo je'e tiünãt gobiernã, ja'a Cis yhuung. Benjamín ja'a Cis hánajty jegyhajty tøø yphaphaty tøø tieedyhaty. Juxychägui'xjomøjtã Saúl jaduhñ tiuun gobiernã. ²² Mänitã Dios miänaannã coo Saúl jaduhñ quia'a túunnãt gobiernã. Jaduhñ miänaannã coo David jaduhñ ween tiuunnã gobiernã: "Njaanç tehñ quiumāabiøchã David jaduhñ, ja'a Isaí yhuung. Cøxaamb jaduhñ quiudiuna'añ waambãtyhøch nnãma'awa'añ", nõmä Dios ja'a David jecy ñänøømy. ²³ Mänitã Jesús cujecy jiaac mejch. Ja'a Jesús ja'a David jecy yphaphajt tieedyhajt. Paadiã Dios ja'a Jesús quiejxy coo ja'a israelitashajxy jaduhñ ween min̄ yajñãhwa'açhii. Jéquiänã Dios hajxy jaduhñ yajwiinwaanøøyyã coogã yajñãhwaatpã hánajty quieixa'añ. ²⁴ Cahnã Jesús hánajty tiãgø'øynã wãdijpã, jimã Juan ja'a israelitas ja'a Diosmädia'agy hánajty yajwiingapxø'øyy coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy nägøxiä ñajtshixø'øwãt, møød coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot wyiingudsähgø'øwãt, møød coo hajxy ñãbëtãt. ²⁵ Coo ja'a Juan hánajty tiuumbãdø'øwaanã, mänit miänaañ: "Jadúhñhøch mijtsãda'a xñänømy cooc tyijy høøch nGristo. Ca'açh nje'ejã. Jímhøchã njamiøød tu'ug jiaac medsa'añ. Maas møcmãjaamøød je'e miedsa'añ queeçh høøch. Cábøch cuhdujt jaduhñ njaty møødã nebiã cuhdujt je'e miøødän ja'a jaac medsaambã."

²⁶ Mägu'ughajpãdøjc, højtsã Abraham jecy nhaphajt ndeedyhãjtãm; møød mijts ca'a judiøspã, mwiingudsähgøøbiã Dios hajxypã. Nägøxiä ja'a Dios hajxy tøø xyajñãhdijjãm coo hajxy nägøxiä xyajñãhwa'adsãañãm.

27 Coo ja'a Jesús quioo'ty Jerusalén, cabä cu'ughajxy hänajty ñajuø'øy coo hänajty je'e Dyiosquexiä. Ni ja'a teedywiindsøn'hajxy hänajty quia'a najuøbiä. Coo ja'a Jesús hajxy yajyagho'cä, jaduñä Diosmädia'agy hajxy yajtøjiajty nej myiñän cujaay coo ja'a Diosquexy hänajty yagho'oga'añii. Ja'a profetadøjc-hajxy jaduñ jecy cujahy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty jegyhajty mäwädiypä. Hoyyä cu'ugä Diosmädia'agy hänajty jia mädooy wiingusábadohaam nebiä profetadøjc ja'a Diosquexy hajxy hänajty jia mädia'aguiän, cabä cu'ughajxy hänajty ñajuø'øy coo ja'a Jesús hänajty Dyiosquexiä. 28 Jaduñä cu'ughajxy hänajty tehngajnä ñä'ägä mänaañ cooc tyiyy ja'a Jesús hänajty hanaxiä tøø quiädieey. Pero cab hänajty jaduñ ñä'ä tøyäbä. Hoy hänajty quia'a jagä tøyä, tehngajnä cu'ug ja'a Pilato hajxy jaduñ ñämaayy coo ja'a Pilato ja'a Jesús yajyagho'ogøøjät. 29 Coo ja'a Jesús jaduñ jiaanč ho'cy, cøjx jaduñ tiøjiaty nebiaty jim miädia'agyiñän maa ja'a Diosmädia'agy myiñän. Mänit yajmänajcä cruzcøxp. Mänit hoy yajnaaxtägø'øyii. 30 Mänitä Dios ja'a Jesús yagjujyiptägajch. 31 Mayhooçä Jesús jaduñ jiaac hijxä ja'a jiamioødhajxy, ja'a hajxy hänajty quipxy tøø piadsöhndä'aguiäbä jim Galilea. Quipxiä Jesús hajxy piagoo'ty Jerusalén. Hoorä, jäda'ahatiä Jesús hajxy miädiaacpä maa ja'a judiøshajxiän coogä Jesús Quiäristo.

32 'Paady højts mijts jaduñ nyajwiingapxø'øy ja'a Jesús cøxpä. Jequiän højts nhap ndeedyhajxy yhawáañäxä ja'a Diósäm coogä Dios ja'a yajnähwaatspä hänajty quixa'añ. 33 Coo ja'a Jesús hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coo jiuypiptägajch, jaduñä Jesús hajxy tøø xjiaanč yajnähwáatsäm. Jaduñä Dios ja'a miädia'agy yajtøjiajty neby højts nhap ndeedyhajxy jecy yhawáañäxäm coogä Dios ja'a yajnähwaatspä hänajty quixa'añ. Jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a salmo miämetspän: "Høøč miich nHuunghajpy. Jäda'ač miich tøø nyagjujyiptägach." 34 Jéquiänä Dios jaduñ miänaañ coogä yHuung hänajty yagjujyiptägatsa'añ, jaduhñäc je'e quia'a pú'udsät. Jaduñ jim myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Mijtshøch ngunuu'xaamby nébiøchä David tøø nyajnama'ayän. Nyajtøjiadäämbiøch jaduñ." 35 Jaduñ jim myiimbä cujaay wiingsalmojooty: "Caj miich mmäna'ana'añ coo ja'a mHuungä ñi'xä quiopc piú'udsät, coo hänajty tøø yho'ogy. Myagjujyiptägatsaamby miich jaduñ", nømä Dios ñämaayy. 36 Hoorä, coo ja'a David jecy miähanehmbädøøyy nebiä Dios hänajty tøø yajnähdiñiän, mäniä David yho'nä tiägoonä. Mänit hoy ñaaxtägø'øy. Mänit piuutsnä. Tøyhajt jaduñ. 37 Pero ja'a Jesús, coo je'e yho'cy, cab je'e piuuch, je'eguiøxpä coo yagjujyiptägajtsä. 38-39 Mägu'ughajpädøjc, huuc hamädoowhit hajxy, jaduñ højts mijts nyajwiingapxø'øy coo ja'a Jesús hajxy nägøxiä tøø xñähho'túutäm, møød coo jadähooç jiuypiptägajch. Pønjaty jaduñ mäbøjp, nähwa'adsaamb hajxy je'e; hawa'adstuum hajxy miähmø'øwa'añ. Hoyyä jecyquihdujt hajxy hijty nja wi'i quidiunáañäm, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä, cab hajxy hoy pedyii ngudiunáañäm, paady hajxy hijty nga'a nähwa'adsáañäm. 40 Naxy hädaa mädia'agy hajxy mdehm miäbøgät neby højts mijts cham nyajwiingapxø'øyän. Pø caj, wehndä hajxy mjat mhabetät nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiujahyyän:

41 Huuc mädoow hajxy, pønjaty jaduñ mäwiingapxpejp, myagjuø'øwäp hajxy jaduñ; mniguiu'uds mniguiuhhämeedø'øwøøjöp hajxy.

Hix, hoy-yagju⁰⁰ñoch jaduñ njaanč tehñ yajcähx⁰øga'añ maa mijts mwiinduumhajxiän.

Pero cab hajxy jaduñ miäböga'añ, ja'a hajxy hamdsoo ca'a hixaambä, nõmä Dios jecy miänaañ.

⁴²⁻⁴³ Mänitä Pablo miädiaacpädøøñä. Coö ja'a Pablohajxy chajtøjpädsøømy møødä Bernabé, mänit hajxy ñämaayyä coö hajxy jadähooc ween miñ miädia'agy ja'a sábadø hñajty jaac miimbä, neby hajxy hñajty tøø yhuuc mädiaacpäñ. Mänitä Pablo jäya'ay hajxy may piadu'ubøjca, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíospähajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hñajty mäbøjpä. Mänitä Pablohajxy miänaañ coö ja'a jäya'ayä Dios hajxy homiänaajä yhajodhadät.

⁴⁴ Coö ja'a sábadø hñajty jadähooc yhabáatcumbä, mänitä cu'ughajxy jim miejch maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Tøø ja'a cu'ughajxy hñajty miädoyhaty coö ja'a Pablo ja'a Diosmädia'agy hñajty jadähooc miädia'agáaṅgumbä. ⁴⁵ Coö ja'a judíos wyiindsøñhajxy jaduñ yhijxy coö ja'a cu'ughajxy hñajty jaanč tehñ miay tøø miech Diosmädia'agyhamädoowhijpä, mänit hajxy jiootma'ty. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä cooc tyijy ja'a Pablohajxy hñajty yhöñda'agy. Wiingapxpéjtäbä Pablohajxy hñajty jaduñ. ⁴⁶⁻⁴⁷ Pero cabä Pablohajxy ñä'ägä møjpädaacy. Mänit hajxy yhadsooyy:

—Jaduñ højtsä Dios tøø xwyiinguexy coö højts mijts judíospä jayøjp nyajwiingapx⁰øwät ja'a mädia'agy ja'a Jesúsøxpä. Pero caj mijts hädaa mädia'agy mnä'ägä mädowna'añ. Coö hajxy jaduñ mga'a mäböga'añ, paady jaduñ quia'a hawiinmatsä coö hajxy homiänaajä mjugyhädät nebiä Dios homiänaajä jjugyhatiän. Cab højts mijts hädaa mädia'agy nyajmøødmädia'agaannä. Jim højtsä jäya'ay nõcxy nnä'ägä yajwiingapx⁰øwaañnä, ja'a hajxy ca'a judíospä. Jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

⁴⁸ Coö hajxy jaduñ miädooyy, ja'a hajxy ca'a judíospä, mänit hajxy xioondaacpøjcy. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä coogä Diosmädia'agy ja'a Jesúsøxpä jiaanč tehñ yhooyä. Mänit hajxy nägøxiä miäbøjcy, pønjatä Dios hñajty tøø yajnähdiyy coö hajxy jjugyhada'añ homiänaajä neby je'e jjugyhatiän. ⁴⁹ Mänitä Diosmädia'agy ja'a Jesúsøxpä tiägøøyy wa'xpä wiinduhmyhagajpt. ⁵⁰ Mänitä mäyøøjäya'ayhajxy jøjcapxøøyyä møødä to'oxiøjc-hajxy, ja'a hajxy hñajty Dioswiingudsähgøøbiä. Jaduñ hajxy ñämaayyä coö ja'a Pablo miädia'agyhajxy quia'a mäbøjcäxät. Ja'a judíowskiindsøñhajxy jaduñ mänaañ. Jaduñ hajxy hñajty miänaambä coö ja'a Pablohajxy yhöxpäbo'owøøjät. ⁵¹⁻⁵² Mänitä Pablo ja'a tiecy hajxy wyiinxiyty wyiinwojpy, weenä naaxoc jaduñ quiøxy ca'ay. Hijxtahnd hajxy jaduñ yajcähx⁰c coö ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hñajty nämay quia'a mäböga'añ. Pero ja'a jäya'ayhajxy hñajty mäbøjpä, jaanč tehñ xioondaacp hajxy hñajty. Höxtä piaatypä Dioshespiritu hajxy hñajty. Mänitä Pablohajxy jim chohñnä møødä Bernabé. Mänit hajxy jim nõcxy maa ja'a cajpt hñajty xiøhatiän Iconio.

14

¹ Mänitä Pablohajxy jim miejch Iconio. Coö sábadø yhabaaty, mänit hajxy nõcxy maa ja'a judíos ja'a chajtøjc-hajxiän. Mänitä Pablo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxøøyy. Mänitä jäya'ayhajxy may miäbøjcy, møødä judíoshajxy, møød hajxy ca'a judíospä. ² Pero cabä

judiöshajxy nägøxiä miäböjcy. Mänitä jäya'ayhajxy jiojcapxøøyyä, ja'a hajxy hänajty ca'a judiöspä, ja'a hajxy hänajty mäböjpä. Jaduhñ hajxy jiojcapxøøyyä coo ja'a Pablo miädia'agy hajxy quia'a mäböjcäxät. Ja'a judiöshajxy jaduhñ mänaan, ja'a hajxy hänajty ca'a mäböjpä. Jaduhñ hajxy hänajty miänaambä coo ja'a Pablohajxy wyiingapxpedøøjät. ³ Jejquiä Pablohajxy jim jiaac hijty Iconio. Cabä Diosmädia'agy hajxy hänajty tsähgø'ø-tsähgø'ø ñä'ä mädia'agy. Jaduhñ hajxy hänajty miädia'agy coogä Dios hajxy xjiaanč tehñ chójcäm. Madiu'u ja'a Pablo pa'am hajxy hänajty yajnaxy. Hijxtahnd hajxy hänajty yajcähxø'py jaduhñ coo ja'a Pablo ja'a Jesús ja'a miäjaa hajxy hänajty tøø mio'oyii. Hiç, ja'a Jesús ja'a miäjaahaamä pa'am hajxy hänajty yajnaxy. Jaduhñä cu'ughajxy hänajty ñajuø'oy coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xjiaanč tsójcäm. ⁴ Pero cabä cu'ughajxy hänajty tiu'ugmädia'aguiä. Näje'e ja'a judiös miädia'agy hajxy hänajty miäböjcä. Näje'e ja'a Pablo miädia'agy hajxy hänajty miäböjcä. Dioswiinguexiä Pablohajxy hänajty tiuumby møødä Bernabé. ⁵ Mänitä møjtuungmøødpähajxy quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a Pablohajxy quiuhga'adsøøjät. Jaduhñä judiöshajxy piamänaambä møød hajxy ca'a judiöspä. ⁶ Coo ja'a Pablohajxy jaduhñ miädooy, mänit hajxy jim piäyø'cy. Mänit hajxy ñöcxy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Licaonia, møød maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Listra møød Derbe. ⁷ Mänitä Diosmädia'agy hajxy jim tiägøøyy yajwiingapxøøbiä Licaonia-naaxooty wiinduhmyhagajpt.

⁸ Jimä pa'amjäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay Listra. Tecymiuquiä mähdiojç hänajty tøø myiñ tøø quia'ay. Cahnä hänajty mänaa yo'oyø'ogy. ⁹ Jiaanč tehñ yhamädoowhijpiä mähdiojç hänajty waambatiä Pablohajxy hänajty miädia'agy. Coo ja'a Pablo ja'a mähdiojç jaduhñ yhijxy coo ja'a mähdiojçä jioot hänajty tøø piäda'agy coo miöcpögät, møød coo hänajty miäböcy coo ja'a Pablo ja'a Jesús miäjaa hänajty miøødhajtä, ¹⁰ mänitä Pablo ja'a mähdiojç ñämaayy:

—Pädø'og, tänaayyø'og.

Möcä Pablo jaduhñ miänaañ. Mänitä craa jiaanč tänaayyø'cy. Mänit hoy tiägøøñä yohbiä. ¹¹⁻¹² Coo ja'a cu'ugä craa hajxy jaduhñ yhjxy coo hänajty tøø miöcpöcy, mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä yhamdsöö hayuuc-haambyhajxy:

—Tøø ja'a Zeus hajxy xñägädäacäm møødä Hermes, ja'a hajxy nwiingudsähgøøyyämbä. Tøø hajxy jaduhñ ñibiäda'agyii neby jäya'ayän —nömä Pablohajxy ñänøømä.

Jaduhñä Bernabé hänajty yhajodhadyii nebiä Zeusän. Haa ja'a Pablo, jaduhñ hänajty je'e yhajodhajtäbä nebiä Hérmesän, je'eguiøxpä coo ja'a Pablo hänajty jiaanč tehñ miädia'agy. ¹³⁻¹⁴ Pero cabä Pablohajxy hänajty wyiinjuø'oy waambaty hajxy hänajty ñänømyii. Hoorä, jimä tsajtöjç hänajty tu'ug cajtpa'a maa ja'a cu'ugä Zeus hajxy hänajty wyiingudsähgø'øyän. Ja'a jäya'ay hänajty jim tuumbä teedy, mänitä waj may yajmejch maa ja'a Pablohajxy hänajty cajtpa'a tøø miähmø'øyän. Mayyä pøjy jaduhñ yajmejtspä. Mänitä Pablohajxy tiägøøyyä wiingudsähgøøyyäbä. Ja'a cu'ughajxy møødä teedy, je'e hajxy hänajty mäwiingudsähgøøby. Mänitä teedyhajxy tiägøøyy mänaambä coogä waj hajxy hänajty yoxa'añ ja'a Pablocøxpähajxy. Hagriegohaam hajxy jaduhñ miänaañ. Coo ja'a Pablohajxy jaduhñ wyiinjuøøñä nebiä cu'ughajxy hänajty jiatcø'øwa'añ, mänitä Pablohajxy tiägøøyy tajpä maabiä. Mänitä

wyit hajxy quiøø'ch. Mänit hajxy jim tiägøøyy cu'ughagujc. Mänit hajxy yaaxy:

¹⁵ —Mägu'ughajpädøjc, ca'a hõjts xwyiingudsähgø'øyy. Jäya'ay hõjts nej mijsän. Paady hõjts yaa tøø nmech maa mijs mgajptän, coo hõjts mijsä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwät, jaduñä Dios jupjä ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Jéquiänä Dios ja'a tsajt yhädiuun, møødä naaxwiin, møødä mejy, møød tijaty jaac jii, cøxiä. Jaduñä Dios miäna'añ coo hajxy je'e mwiingudsähgøøñät, coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy mna-jtshixøøñät, ja'a ca'a tsoobaatpä. ¹⁶ Hijty, jaduñä Dios hijty miäna'añ coo ja'a jäya'ayä yhamdsoo cuhdujt hajxy ween yajtuñ. ¹⁷ Homiänaajä ja'a Dios yajcähxø'øgy coo hojioot jiaanč tehñ miøødä maa mijsccøxpän, møød coo yajtu'uy coo yajta'xy, møød coo ja'a camä tu'u yaghoyø'øyy, jaduñ hajxy ngaayy nhúucäm jootcujc —nømä Pablohajxy miänaañ.

¹⁸ Hobiänejpä ja'a Pablo ja'a cu'ug hajxy jaduñ yajmäbøjcy coo ja'a waj hajxy quia'a yóxät, coo ja'a Pablohajxy jaduñ quia'a wiingudsähgø'øwøød møødä Bernabé.

¹⁹ Mänitä judiøshajxy näje'e miejch. Antioquia hajxy hänäjty choon møød Iconio. Mänitä cu'ug hajxy yajmäbøjtägajch cooc tyijy ja'a Pablohajxy hänäjty yhøhnda'agy møødä Bernabé. Mänitä cu'ugä Pablo hajxy jaduñ jia ca'ch. Jaduñ hajxy hänäjty yhajodhaty coo ja'a Pablo hänäjty tøø yho'ogy, pero cab hänäjty tøø ñä'a ho'pä. Mänitä Pablo hajxy hoy yhøwxich cajtpa'a. ²⁰ Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänäjty jaduñ tøø miäbøquiäbä, mänitä Pablo hajxy hoy jiuhmugø'øyy. Mänitä Pablo jadähooc wyiinmahñmejch. Mänitä Pablohajxy jaduñ jiiby tiägøøguiumbä cajptooty møødä mäbøjpädøjc. Cujaboomä Pablohajxy jim chohñ møødä Bernabé. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a cajpt hänäjty jaduñ xiøhatiän Derbe.

²¹ Coo ja'a Pablohajxy jim miejch Derbe, mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy hawaan hayaaxøøbiä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy may miäbøjcy. Mänitä Pablohajxy jim wyiimbøjcumbä. Mänit hajxy jim ñøcxtägajch Listra, møød jim Iconio, møød jim Antioquia, majaty hajxy hänäjty tøø yhuuc hoobiän. ²² Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänäjty tøø miäbøquiäbä, mänit hajxy wyiingapxøøyyä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot pianøcxät tehngahnä, hoy hajxy jaduñ cu jia mänax cu jia yajnaç ja'a tsaächpä ja'a peenä. Mänit hajxy jaduñ jim ñøcxät Dioswiinduum. ²³ Majatiä Pablohajxy hänäjty wiädity, wyiinguejxyp hajxy hänäjty pøn jaduñ jim túnäp wiindsøn maa ja'a tsajtøjcän. Mänitä Pablo ja'a Dios hajxy pia'yaaxy coo hajxy jaduñ quiuweendähadøøjät ja'a Diósäm, ja'a hajxy hänäjty tøø miäbøquiäbä. Jaguiay jayhu'uguiä Dios hajxy hänäjty miänuu'xta'agy.

²⁴ Mänitä Pablohajxy jim ñaxøøyy møødä Bernabé maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Pisidia. Møød hajxy jim yhoobiä maa ja'a naax hänäjty xiøhajpän Panfilia. ²⁵ Mänitä Pablohajxy jim jadähooc miéjtscumbä Perge. Jimä Diosmädia'agy hajxy jadähooc yajwá'xcumbä. Mänit hajxy ñøcxy jadähooc Atalia. ²⁶ Jim hajxy jadähooc hoy biarcotägø'øyy. Mänit hajxy jim ñøcxcumbä Antioquia maa hajxy hänäjty jaduñ tøø yhuuc tsohndaacpän, maa hajxy hänäjty jaduñ tøø wyiinguexyijän coo ja'a Dios ja'a tiuung hajxy tiuunät. Coo hajxy jaduñ jim miejtstägajch Antioquia, yaghabejt hajxy jaduñ nebiä Dios hänäjty tøø yhane'emiän coo hajxy jaduñ tiunät. ²⁷ Coo hajxy jim miejch Antioquia, mänitä Pablo ja'a mäbøjpädøjc

hajxy wioomujcy. Mänit hajxy miädiaacy nebiatiä Dios hajxy hänajty tøø piuhbedyijän, møød coo ja'a Dios cuhdujt jaduñ tøø yecy coo ja'a jäya'ayhajxy jaduñ miäböjpät, ja'a hajxy hänajty jaduñ ca'a judiöspä. ²⁸ Jejquiä Pablohajxy jim yhijty Antioquia. Xyicy xioondaacy hajxy jaduñ møødä mäböjpädöjc-hajxy.

15

¹ Mänitä jäya'ayhajxy jaduñ jim näje'e miejch Antioquia. Judea hajxy hänajty tøø choñda'agy. Mänitä mäböjpädöjc-hajxy yajnähiöøyyä coo hajxy jaduñ quiudiünät nebiä Moisés hänajty jegyhajty tøø yhane'emiän, coo hajxy yajcircuncidarhädät. Cooc hajxy jaduñ quia'a cudiünät, cábac hajxy jaduñ ñähwá'adsät. Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jim tshömbä Judea, je'edsä mäböjpädöjc hajxy jaduñ yajnähiöøyy. ²⁻³ Pero cabä Pablohajxy jaduñ quiumaayy coo ja'a mäböjpädöjc-hajxy jaduñ yajnähiöøwöjät. Mänitä Pablo ja'a mädia'agy hajxy jaduñ yajcapxiöøyy coo ja'a mäböjpädöjc-hajxy jaduñ quia'a mäbögät neby hajxy hänajty tøø yajnähiöøyijän coo hajxy tsipcöxp yajcircuncidarhädät. Mänitä Pablohajxy jim quejxä Jerusalén møødä Bernabé, møødä wiinghäna'c-hajxy. Ja'a mäböjpädöjc-hajxy jaduñ mäguejx coo ja'a tsip ja'a pleetä jaduñ ween nöcxycy yajcöxy yajmay. Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jim tuumbä Jerusalén maa ja'a tsajtöjcän, je'edsä tsip ja'a pleetä hajxy hänajty miöødyajcöxaamby miöødyajmayaamby, jaduñ hajxy quia'a tsipyajpädö'nät. Coo ja'a Pablohajxy jim tiu'uböjcy Antioquia, mänit hajxy jim ñaxöøyy maa ja'a naax hänajty xiöhatiän Fenicia, møød jim maa ja'a naax hänajty xiöhatiän Samaria. Jimä Pablo ja'a mäböjpädöjc hajxy miöødmädiaacy, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä jim Fenicia møød jim Samaria. Jaduñä Pablohajxy miädiaacy coogä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø piadu'uböcy, ja'a hajxy hänajty ca'a judiöspä, møød coogä yhamdsoo cuhdujt hajxy hänajty tøø ñajtshixöñä. Coo ja'a mäböjpädöjc-hajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy jaduñ jiaanç tehñ xioondaacy.

⁴ Coo ja'a Pablohajxy jim miejch Jerusalén møødä Bernabé, mänitä mäböjpädöjc-hajxy jim yhamugöøyy maa ja'a tsajtöjcän, møødä Dioswiinguexyypähajxy, møødä tsajtöjc-wiindsöñhajxy. Mänitä Pablohajxy miädiaacy nebiatiä Dios hajxy hänajty tøø piuhbedyijän. ⁵ Jimä fariseoshajxy näje'ebä. Tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty miäböjpä ja'a Jesucristocöxpä. Mänit hajxy tiänaayyö'cy. Mänit hajxy miänaañ:

—Tsipcöxpä mäböjpädöjc-hajxy yajcircuncidarhájpät, hoy hajxy jaduñ quia'a jagä judiöspä; weenä mädia'agy hajxy jaduñ quiudiuñ nebiä Moisés jecy yhanehmiän —nömä fariseoshajxy miänaañ.

⁶ Mänitä Dioswiinguexyypähajxy yhamugöøyy møødä tsajtöjc-wiindsöñhajxy. Mänit hajxy tiägöøyy mädiaacpä waambatiä fariseoshajxy tøø miänaañ. ⁷ Mänitä Pedro tiänaayyö'cy mädiaaccujc. Mänit yajcapxöøyy:

—Puhya'adiöjc, mnajuöøby hajxy jaduñ coochä Dios jecy xwyiinguejxy coochä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiingapxöwät, ja'a hajxy ca'a judiöspä, coo hajxy miäbögät, jaduñ hajxy ñähwa'ads quiuhwá'adsät. ⁸ Haa ja'a Dios, xyhixyhájtämä njootä njuöñhijhajxy. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduñ miäböjcy, ja'a ca'a judiöspä, mänitä Dioshëpíritu hajxy miöoyyabä, nebiä Dios ja'a yhEspíritu

hajxy tøø xmióoyyäm höjtshájtäm. Jaduhnä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a nähwaatstaact hajxy jaduñ piaatpä, neby höjts tøø nbáatäm. ⁹ Tu'cuhdujtä Dios hajxy tøø xyajnáhwaats tøø xyajcuhwáatsäm møødá cajpä judíospähajxy. Coo hajxy jaduñ tøø miábøjpä, paadiä piojpä quiädieeyhajxy tøø ñähwaatspä. ¹⁰ Pero jaduñ mijts mja mäna'añ coo ja'a cajpä judíospä ja'a mädia'agy hajxy jaduñ quiudiúumbät nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Ni höjts pedyii nga'a cudiúunäm, höjts judíoshájtäm. Ni höjtsä nhapä ndeedyhajxy hijty jegyhajty hoy quia'a cudiúunämbä. Coo mijts jaduñ mja mäna'añ coo ja'a cajpä judíoshajxy jaduñ quiudiúumbät, jaduñ hajxy myajcähxø'ogy nebiä Dios ja'a miädia'agy hajxy nga'a mäbøjcäbän. ¹¹ Pero jaduñ hajxy nnajuóoyyäm coo ja'a Jesús hajxy tøø xñä'a yajnáhwáatsäm tu'cuhdujt, møød höjts judíospähájtäm, møødá cajpä judíoshajxy. Hojiootä Jesús jaduñ miøødhajpy maa höjtsøxphájtäm —nømä Pedro miänaañ.

¹² Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy miädiaacpádøøyy, ja'a hajxy hánajty jim tsánaabiä Jerusalén. Mänitä Pablohajxy tiägøøyy mädiaacpä møødá Bernabé nebiatiä Dios ja'a miäjaa hánajty tøø yajcähxø'ogy maa ja'a jáya'aguixpähajxiän, ja'a cajpä judíospähajxy, møød nebiatiä Pablo ja'a hoy-yagjuøøñajatyä hajxy hánajty tøø tiuñ. ¹³ Coo ja'a Pablohajxy jaduñ miädiaacpádøøyy, mänitä Santiago miänaañ:

—Puhya'adiøjc, huuc tunä mayhajt hajxy, huuc hamädoowhit hädaa mädia'agy hajxy. ¹⁴ Jaduhnä Simón tøø miädia'agy coo ja'a Dios ja'a hojioot miøødhajnä maa ja'a jáya'aguixpähajxiän, ja'a hajxy cajpä judíospä, møød coo ja'a Dios wyiimbiy pønjaty jaduñ quiu'ughádäp. ¹⁵ Jaduhnä jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiapxy miädiaquiän coo ja'a Dios hojioot hánajty miøødhada'añ maa ja'a jáya'aguixpähajxiän, ja'a hajxy cajpä judíospä. Jaduhnä profeta Amós jecy quiujahy quiuguee'ch ¹⁶ coo ja'a Dios jaduñ miänaañ:

Nguexám̄biø'chä nguguexy coo ween jaduñ yhanehmbä nebiä David jecy yhanehmiän,

¹⁷ jadúñnhø'chä jáya'ayhajxy xwyiingudsähgø'øwät,

ja'a hajxy cajpä judíospä, pønjátyhøch tøø nwiimbiy coo'ch je'le ngu'ughádät.

¹⁸ Jéquiänä Dios jaduñ miänaañ coo jaduñ yajtøjiada'añ.

¹⁹ Mänitä Santiago jiaac mänaañ:

—Tøyhajt jaduñ nebiä Diosmädia'agy miäna'añän. Cab jaduñ yhahixø'oy coo ja'a mäbøjpädøjc hajxy nhanéhämät, ja'a hajxy ca'a judíospä. Cab hajxy nnämäáyyänät coo höjtsä nguhdujt hajxy xpiahíxämät, höjts judíoshájtäm. ²⁰ Jaduhnä mäbøcypä, tsøc hajxy yajnájaayóoyyäm coo hajxy jaduñ quia'a tsú'udsät tijatiä jáya'ayhajxy tøø yoxy quepychechwiinduum, møød coo wiingto'oxiøjc hajxy quia'a møødmá'awät, møød coo animal hajxy quia'a tsú'udsät ja'a jañø'xiee'xypä, møød coo animalnø'ty hajxy quia'a hu'ug quia'a jøø'xät. ²¹ Jaduhnä Moisés jecy quiujahy coo höjts jaduñ nguhdujthájtämät, höjts judíoshájtäm. Jaduhnä höjts wiindu'ugpoo'xxiøø nyajnáhixø'oyyäm maa ja'a tsajtøjcän wiinduhmyhagajpt.

²² Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy nägøxiä quiojyquiapxyhajty møødá Dioswiinguexyypähajxy, møødá tsajtøjc-wiindsønhajxy, coo ja'a cunocy hajxy jim quiéxät Antioquia, coo ja'a Pablohajxy miødhadøøjat møødá Bernabé. Mänitä Judashajxy jaduñ wyiinguejxä møødá Silas coo hajxy

jaduhñ quiunocyhádät. Jimä Judashajxy hänäjty quiopc-haty mөөдä Silas maa ja'a tsajtöjcän. Mejtstu'u ja'a Judas hänäjty xiöhaty mөөдä Barsabás. ²³ Mänitä mäbөjpädöjcä nocy hajxy yhädiuñ. Mänitä Pablo ja'a nocy hajxy yajcө'ödägөөyyä coo hajxy miänöcxät Antioquia. Jaduhñä nocy hajxy quiujahy:

“Puhya'adiöjc, mijts hädaa nocy nyajnäguejxyp, mijts ca'a judiöspä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tөө mmäböcy, pөnjaty jim tsänaaby Antioquia, mөөд jim Siria, mөөд jim Cilicia. Hөjts hädaa nocy tөө nhädiuñ, hөjts mäbөjpädöjc yaa hijpä Jerusalén, mөөдä Dioswiinguejxypähajxy, mөөдä tsajtöjc-wiindsөnhajxy. ²⁴ Tөө hөjts jaduhñ nmädoyhaty coo hөjtsä nmägu'ughajpähajxy näje'e jim tөө yhoy maa mijtsän. Ca'a yhөjts jaduhñ nguejx; hamdsoo joot hajxy jim tөө ñöcxy. Jaduhñ hөjts tөө nmädoyhaty coo mijtsä häna'c xjia wi'i wyiinhөөna'añ, ja'a hajxy jim tөө yhöyyäbä maa mijtsän, mөөд coo mijts näje'e tөө myajwiinhөөñ. ²⁵ Coo mijtsä häna'c jaduhñ xjia wi'i wyiinhөөna'añ, paady hөjts tөө ngojyquiapxyhaty coo hөjtsä nmägu'ughajpä nämetsc jim nguéxät maa mijtsän näguipxy mөөдä Pablo mөөдä Bernabé. Hөjtsä Pablo njaanč tehñ chojpy njaanč tehñ pia'häyooby mөөдä Bernabé. ²⁶ Jaanč tehñ yhojyä Pablo ja'a Jesucristo hajxy miäduñ. Coo hajxy jaduhñ hoy miäduñ, paady hajxy mayhooc tөө jia wi'i yagho'oga'añii. ²⁷ Ja'a Judas hөjts nwiinguejxyp mөөдä Silas coo hajxy jim ñöcxät maa mijtsän. Hajäya'ayhaam mijts jaduhñ xmiöөdmädia'aga'añ waambaty hөjts cham njaay ngueečhän nocyquiöxp. ²⁸⁻²⁹ Jaduhñ hөjtsä Dioshөpöritu tөө xmiöөdcojyquiapxyhaty coo mijts nhané'emät coo hajxy mga'a tsú'udsät mädyijaty animal ja'a häna'c tөө yoxy quepychechwiinduum, mөөд coo animal hajxy mga'a tsú'udsät ja'a jañö'xie'xypä, mөөд coo wingto'oxiöjc hajxy mga'a mөөөdmá'awät. Coo hajxy jaduhñ mgudiünät, jaduhñ hajxy mniyaghoyө'öwöjät. Cabä wiingcuhdujt yaghane'ema'añ. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xcwieendähädäp.” Jaduhñä mäbөjpädöjcä nocy hajxy yhädiuñ, ja'a hajxy hänäjty jim hijpä Jerusalén.

³⁰ Mänitä Pablohajxy jim tiu'uböjcy mөөдä Bernabé, mөөдä Judas, mөөдä Silas. Mänit hajxy jim ñöcxy Antioquia. Coo hajxy jim miejch, mänitä mäbөjpädöjc-hajxy nägөxiä jim yhamugөөyy maa ja'a tsajtöjcän. Mänitä Pablo ja'a mäbөjpädöjcä nocy hajxy yajcө'ödägөөyy. ³¹ Mänitä mäbөjpädöjcä nocy hajxy quiapxy. Mänit hajxy jiaanč tehñ jiootcugөөyy je'eguiöxpä coo hajxy jaduhñ quiapxmөcпöjcä nocyhaam. ³² Mänitä Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxөөyyä. Ja'a Judashajxy jaduhñ capx mөөдä Silas. Yoñ hajxy jaduhñ quiapxy miädiaacy. Diosquexiä Judashajxy hänäjty mөөдä Silas nämetsc. ³³ Maxiöө ja'a Judashajxy jim yhiyty Antioquia mөөдä Silas. Coo hajxy hänäjty wyiimbidaannä, mänit hajxy ñämaayyä coo ja'a Dioscujú'uyäp hajxy jim nөcxy yecy Jerusalén. Mänitä Judashajxy ñöcxnä Jerusalén maa hajxy hänäjty tөө yhuuc tsohndaacpäñ. ³⁴ Pero cabä Silas ja'a Judas pianöcxy. Jim miähmөөyy Antioquia ³⁵ näguipxy mөөдä Pablo mөөдä Bernabé. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägөөyy yajwiingapxөöbiä näguipxy mөөдä mäbөjpädöjc-hajxy nämaybiä.

³⁶ Mänitä Pablo ja'a Bernabé cujecy ñämaayy:

—Jam jadähooc wädjätäm majatiä Diosmädia'agy hoy nyajwá'xäm. Jamä mäbөjpädöjc cuhixäm pө tehngahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy pianöcxy.

³⁷ Jia nähadssoow ja'a Bernabé jaduñ. Mänit jaduñ jia mänaañ coo ja'a Juan Marcos hajxy cu miødhajty. ³⁸ Pero cabä Pablo jaduñ miänaañ coo ja'a Juan Marcos hajxy jaduñ miødhádät je'eguiøxpä coo ja'a Juan Marcos hajxy hánajty tøø piuhwa'ačhii mänaa hajxy hánajty jim wiäditiän Panfilia maa ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty yajwa'xiän. ³⁹ Coo ja'a Pablo hánajty quia'a tu'ugmädia'aguiä møødä Bernabé, paady hajxy mänit ñiwia'xä. Mänitä Bernabé ja'a Marcos wiowø'cy. Mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy jim ñøcxy mejyhawiimb maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Chipre. ⁴⁰ Haa ja'a Pablo, mänit je'eduhñ miänaañ cooc ja'a Silas hánajty miødwädita'añ. Mänitä mäbøjpädøjcä Dios hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a Pablohajxy piuhbedøøjtät. Mänitä Pablohajxy tiu'ubøjnä møødä Silas. ⁴¹ Mänit hajxy jim ñaxøøyy Siria møød jim Cilicia. Majatiä Pablohajxy hánajty wiädity, jimä mäbøjpädøjc hajxy hánajty quiapxmøcpøcy.

16

¹ Mänitä Pablohajxy jim ñøcxy Derbe. Coo hajxy jim tiu'ubøjcumbä, mänit hajxy jim ñøcxcumbä Lистра. Jimä craa hajxy tu'ug hoy piaady. Timoteo ja'a craa hánajty xiøhaty. Miäbøjpiä Timoteo ja'a Diosmädia'agy hánajty. Ja'a Timoteo ja'a tiajjä, judia hánajty je'e. Jaanä miäbøjpiä Diosmädia'agy hánajty je'ebä. Ja'a Timoteo ja'a tieediä, ca'a hánajty je'e juudíosä. ² Quiumaabiä mäbøjpädøjcä Timoteo hajxy hánajty, ja'a hajxy hánajty jim tsänaabiä Lистра møød jim Iconio. ³ Mänitä Pablo ja'a Timoteo ñämaayy coo hánajty miøødwädita'añ. Pero cahnä Timoteo hánajty yajcircuncidarhaty. Mänitä Pablo ja'a Timoteo yajcircuncidarhajtä, jaduñnä judiøshajxy jaduñ quia'a jootmä'adät. Hiç, ñajuøøbiä judiøshajxy hánajty nägøxiä coo ja'a Timoteo hánajty quia'a yajcircuncidarhatyñä. Coo ja'a Timoteo ja'a tieedy hánajty quia'a judíosä, paadiä Timoteo hánajty quia'a yajcircuncidarhatyñä. ⁴ Mänitä Pablohajxy tiägøøyy wädijpä cajpt-cajpt møødä Silas møødä Timoteo. Majaty hajxy hánajty wiädity, jimä mäbøjpädøjc hajxy hánajty yajmädohyaty waambatiä Dioswiinguexypähajxy hánajty tøø yhane'emiän, møødä tsajtøjc-wiindsøn'hajxy, ja'a hajxy hánajty jim hijpä Jerusalén. ⁵ Jaanä jaduñnä Pablo ja'a mäbøjpädøjc hajxy hánajty quiapxmøcpøjpä wiinduhmyhagajpt, paadiä mäbøjpädøjcä Diosmädia'agy hajxy hánajty hoy jiaac tehñ miäbøcy. Møød hajxy hánajty jiaac tehñ miayø'øy jabom-jabom.

⁶ Pero cabä Pablo cuhdujt hajxy choj mooyyä ja'a Dioshespíritäm coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jim nøcxy yajwa'xy Asia. Paady hajxy jim jiaac wädijty Frigia møød jim Galacia. ⁷ Mänit hajxy jim miejch maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Misia. Mänit hajxy jia mänaañ coo hajxy jim ñøcxät maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Bitinia. Pero cabä Jesús yhEspíritu jaduñ miänaañ coo hajxy jim ñøcxät. ⁸ Coo hajxy jim ñaxøøyy Misia, mänit hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Troas. ⁹ Mänitcoodsä Pablo jäya'ay tu'ug wyiinhijxy. Jim hánajty chooñ maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Macedonia. Tänaaby hánajty jaduñ. Mänitä Pablo ñämaayyä: "Huuc tunä mayhajt, jam højtsä Diosmädia'agy yajwiingapxøøyyäc jim Macedonia." Jaduñnä Pablo miänuu'xtaacä. ¹⁰ Coo ja'a Pablo jaduñ wyiinhijxy, mänit højts jaduñ nwiinmaayy coo højts jim njaančh nøcxät Macedonia. Jaduñ højts hánajty nwiinjuø'øy coo højtsä Dios hánajty tøø xwyiinguexy coo højtsä Diosmädia'agy jim nøcxy nyajwa'xy.

11 Mänit hõjts hoy nbarcotäg'ø'y. Mänit hõjts jim ndsohñ Troas. Mänit hõjts nnøcxy mejyhawiimb maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Samotracia. Mejyhagujcä naax jaduñ. Cujaboom hõjts jadähooc nbarcotäg'ø'guiumbä. Mänit hõjts njaac nøcxy mejyhawiimb maa ja'a cajpt hänajty jaduñ xiøhatiän Neápolis. Coó hõjts jim nmejch mejyhawiimb, mänit hõjts nbarcopädsøømnä. 12 Mänit hõjts nnøcxumbä maa ja'a cajpt hänajty jaduñ xiøhatiän Filipos, jim Macedonia-naaxpa'a. Jimä Rómabä jäya'ayhajxy hänajty nämay chäna'ay. Jim hõjts jaduñ maxiøø nhijnä. 13 Coó ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänit hõjts jim nnøcxy mõjnøøba'a, jim cajptpa'a. Jimä judíos ja'a Dios hajxy hänajty naxy pia'ya'axy. Jimä to'oxiøjc-hajxy hänajty näje'e tøø yhamugø'ø'y. Mänit hõjts jim nhøxtaacy. Mänit hõjtsä jäya'ay ndägøøyy yajmøødmädiacpä ja'a Diosmädia'agy, ja'a hajxy hänajty tøø yhamugø'ø'yäbä. Haagä to'oxiøjc hajxy hänajty je'e. 14 Tu'jäya'ay hänajty xiøhaty Lidia. Jim hänajty choon maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Tiatira. Hucywyit hänajty tioo'py, ja'a hojiatypä. Wyiingudsähgøøbiä Lidia ja'a Dios hänajty. Mänitä Dios ja'a Lidia yajmäbøjcy waambatiä Pablo hänajty yajnähixø'ø'y. 15 Mänitä Lidiahajxy hoy ñäbety nägøxiä mäduhñtiä hajxy hänajty jim yhyty maa ja'a tiøjcän. Mänit hõjtsä Lidia xñämaayy:

—Pø mmänaamb hajxy jaduñ coohä Dios ja'a miädia'agy hamuumdu'joot nmäbøjcä, jam hajxy jim mejtsta'ag maačhä ndøjcän —nøm hõjts jaduñ xñämaayho'cy.

Mänit hõjts jim hoy nmejtsta'agy.

16 Wiinghooc hõjts hänajty jim nnøcxy maa ja'a Dios hajxy hänajty pia'ya'axiän. Tu'haamnøcxpä, jim hõjtsä cäxyiihäna'c tu'ug hoy nbaady. Cudoogø'ø'y hänajty je'eduhñ. Ja'a haxøøgpä hänajty miøød. Cuwiinmahñdy hänajty je'eduhñ. Cøxiä hänajty jaduñ ñajuø'ø'y tijaty hänajty jadaänäp tunäänäp. Majiatiä xädø'øñ hänajty ñämečhi coo hänajty jaduñ cøxiä ñajuø'ø'y. Coó xädø'øñ hänajty mio'oyii, cøxiä wyiindsøn hänajty mioodiägach, mäduhñtiä hänajty quianarhaty. 17 Mänit hõjtsä cäxyiihäna'c xpiadu'ubøjcy høxhaam. Mänit tiägøøyy yaaxpä jojpä:

—Yøø jäya'ayhajxy, ja'a Dios hajxy miäduumby, ja'a maas møc cuhdujt møødpä. Mijts hajxy xyajwiingapxø'ø'waamb neby hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät.

18 Maxiøø hõjtsä quixy jaduñ xpiawädiyty yáaxäp wáanäp. Coó ja'a Pablo jaduñ chíjpänä coó ja'a quixy jaduñ wyl'i ya'axy, mänitä Pablo ñäwa'wiimbijty. Mänitä Pablo ja'a haxøøgpä yhøxquejxy:

—Ja'a Jesucristocøxpøch miich nhøxquexy; pädsøm jiihy maa yøø cäxyiihäna'cän —nømä Pablo miänaañ.

Mänitä haxøøgpä jaduñ jiaanč pädsøømy.

19 Coó ja'a quixiä wyiindsøñhajxy jaduñ yhiixy coó ja'a quixy hänajty jaduñ tøø ñähwa'ächii, mänit hajxy jaduñ ñajuøøyy coó ja'a quixy hänajty jaduñ quia'a canarhadaanä, møød coó xädø'øñ hajxy hänajty quia'a mo'owäänänä. Mänitä Pablohajxy miajtsä møødä Silas. Mänit hajxy yajnøcxä hagujc. 20 Mänit hajxy jaduñ ñäxø'øwøøyyä:

—Hädaa judíoshajxy, cajptyajma'p hajxy jaduñ. 21 Wiingcuhdujt hõjts xjia wl'i yajnähixø'ø'wäänäm. Cab hajxy hawiinmats nmäbøjcämät, je'leguiøxpä coó hajxy jim ndsóhñäm Roma —nømä Pablohajxy ñänøømä.

Ja'a quixiä wyiindsøñhajxy jaduñ mänaän.

²² Mänitā Pablohajxy ñäbädø'cä ja'a cú'ugäm. Mänitā cuduunghajxy miänaañ coo ja'a Pablo ja'a wyithajxy yajtsíjāxāt, møød coo hajxy wiobho'ogōjät paxyhaam. ²³ Coo ja'a Pablohajxy hānajty tøø wiobho'ogyii, mänit hajxy hoy chumyii. Mänitā tsumyjiäya'agwieendāhajpā yhanehmā coo ja'a Pablohajxy hoy cwieendāhadōjät. ²⁴ Mänit hajxy hoy piäda'agyii hadsihxtuum jii by pujxtøgooty. Pu'uuhawa'adsootiä tiecyhajxy jaduhñ yhame'mújcäxä.

²⁵ Cuptsuhmdä hānajty jaduhñ, jii biä Pablo ja'a Dios hajxy hānajty pia'høy pia'ya'axy. Jii biä miädsuymyjiäya'ayhajxy hānajty jaduhñ yhamädoowhity. ²⁶ Mänitā hujx møc ñajxy. Høxtä tsäyuuuy ja'a pujxtøjc jaduhñ. Cøjxä tøgħaaw jaduhñ yhawa'ačh. Møødä cadena jaduhñ cøjx pioty maa ja'a tsumyjiäya'ayhajxy hānajty jaduhñ quiuxochän. ²⁷ Coo ja'a tsumyjiäya'agwieendāhajpā mia'abiädø'cy, mänit jaduhñ yhiyxy coo ja'a tøgħagø'ow hānajty jaduhñ tøø quiøxy hawa'ačh. Mänit jaduhñ miänaañ cooc tyijy ja'a tsumyjiäya'ayhajxy tøø quiøxy päyø'ogy. Mänitā espada jiuu'ty. Niyagho'ogāañāp hānajty jaduhñ hamdsoo je'eguiøxpä coo hajxy cu piäyø'cy. ²⁸ Mänitā Pablo yaaxy:

—Ca'a jaduhñ mniyagho'ogyii. Chaa højts jaduhñ nägøxiä. Caj pøn tøø piäyø'ogy —nømä tsumyjiäya'agwieendāhajpā ñāmaayyā.

²⁹ Jaanč tehñ chähgøby hānajty je'eduhñ. Høxtä tsäyuu by hānajty je'eduhñ. Mänitā jøøn hoy quioñ. Päyø'oguiä tiøjtägøguiumbä. Mänitā Pablohajxy hoy wyiinjiicäda'agyii møødä Silas. ³⁰ Mänit hajxy yhøxwoobädsøømä pujxtøgooty. Mänit hajxy miäyajtøwä:

—Wiindsønøjc, ja wi'i ñähwa'adsäambøch høøčh. Nébyhøch jaduhñ njatcø'owat.

Ja'a tsumyjiäya'agwieendāhajpā jaduhñ mänaañ. ³¹ Mänitā Pablohajxy yhadsooyy:

—Coo hajxy jaduhñ mmäbøgät ja'a Wiindsøn Jesúsøxpä, jaduhñ hajxy mnähwä'adsät mäduhñtiä hajxy jim mhity maa ja'a mdøjcän.

³² Mänitā tsumyjiäya'agwieendāhajpā ja'a Dioscapxy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy yajwiingapxø'oyii mäduhñtiä hajxy hānajty jim yhity maa ja'a jioøn maa ja'a tiøjcän. Ja'a Pablohajxy jaduhñ mäyajwiingapxøoyy. ³³ Moññä hānajty jaduhñ. Mänitā Pablohajxy hoy yajtsi'iyii møødä Silas majaty hajxy hānajty jaduhñ tøø chaächø'oyän. Ja'a tsumyjiäya'agwieendāhajpā jaduhñ mäyajtsiüw. Mänit hajxy nägøxiä hoy ñäbety mäduhñtiä hajxy hānajty jii by yhity maa ja'a jioøn maa ja'a tiøjcän. ³⁴ Mänitā Pablohajxy jim wioonøcxä maa ja'a craa tiøjcän. Mänit hajxy yajcaayy yaghuucä. Jaanč tehñ xioonädaac ja'a craahajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo ja'a Dioscapxy ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajty tøø miäböcy.

³⁵ Coo jioböoyy, mänitā cuduungå policia hajxy quiejxy maa ja'a pujxtøjcän. Mänitā policia ja'a tsumyjiäya'agwieendāhajpā hajxy hoy ñāma'ay coo ja'a Pablohajxy ween yhøxmachii møødä Silas. ³⁶ Mänitā Pablo hoy ñāmaadiägachii:

—Tøøchä cuduunghajxy jaduhñ xyhane'emy cooçh mijts nhøxmädsät. Nøcx hajxy jaduhñ jootcujc.

³⁷ Mänitā Pablo ja'a policia ñāmaayy:

—Højts, Roma højts nxønaxy. Jaduhñ højts cuhdujt nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän. Hoy højts jim nja xønaxy Roma, tøø højtsä cuduunğ xyajwobho'ogyii hijxwiinduum. Hoy højts tü pojpä tü

cädieey nga'a jagä mөөдä, төө һөјts xyajtsumyii. Hoorä, tsähdiuumbä cuduunghajxy jaduһn coo һөјts jaduһn төө xchaaçhtiuñ. Paady һөјts hamee'ch xjia wi'li yaghөxmadsa'añii. Ween һөјts min xyhamdsoo һөxmach —nөmä policiahajxy ñämaayyä.

³⁸ Mänitä cuduunghajxy hoy yhawáanäxä waambatiä Pablo һänäjty төө miäna'añ. Coo ja'a cuduunghajxy jaduһn miädooyy coogä Pablohajxy һänäjty jim xiönaxy Roma, mänit hajxy chähgөөbijocy. ³⁹ Mänitä Pablohajxy hoy ñäma'ayii mөөдä Silas:

—Huuc tuñä mayhajt hajxy, һөјts huuc mämée'xäc —nөmä cuduunghajxy hoy miäna'añ.

Mänitä Pablohajxy yhөxmájtsänä. Mänit hajxy miänuu'xtaacä coo hajxy jim chöonät Filipos. ⁴⁰ Coo ja'a Pablohajxy piujxtөjpädsөөmy, mänit hajxy jim ñөcxy maa ja'a Lidia tiөjcän. Mänitä mäbөjpädөjc-hajxy jim yhamugөөyy. Mänit hajxy quiapxmөcpөjcä ja'a Pablo. Mänitä Pablohajxy jim chohñnä mөөдä Silas.

17

¹ Mayhagajptä Pablohajxy ñaxөөyy, mөөд jim Anfípolis, mөөд jim Apolonia. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a cajt һänäjty xiөhatiän Tesalónica. Jimä judíos ja'a chajtөjc-hajxy һänäjty tu'ug. ² Jaduһnä Pablo һänäjty quihdujthaty coo jaduһn chajtөjyo'oy. Wiindu'ugpoo'xxiөө һänäjty jaduһn jim ñөcxy maa ja'a tsajtөjcän. Tägөөghoocä Pablo jim yhooyy maa ja'a tsajtөjcän jim Tesalónica. Jimä Pablo ja'a jäya'ay һänäjty miөөdcapxy miөөdmädia'agy. Ja'a Diosmädia'agy hajxy һänäjty yajcapxiөөby. ³ Jaduһnä Pablo һänäjty quiapxtөy coo jaduһn jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian coogä Dios ja'a Mesias һänäjty yaa quixa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mөөд cooc һänäjty yho'oga'añ, mөөд cooc һänäjty juijyptөjtägatsa'añ:

—Ja'a Jesúsһөch mijts nyajmөөdmädiaacy. Jue'e je'e, ja'a Mesias je'e, ja'a Dios jecy ñänөөmäbä cooc һänäjty yaa quixa'añ ho'pä —nөmä Pablo miänaañ.

⁴ Näje'e ja'a judíoshajxy miäböjcy. Nämayyä jäya'ayhajxy miäböjpä, ja'a hajxy һänäjty ca'a judíospä, ja'a Dios hajxy һänäjty wiingudsähgөөbiä. Nämayyä to'oxiөjc-hajxy miäböjpä, pөnjatiä ñihyhaphajxy һänäjty jim tuungmөөд haguyc. Mänitä Pablohajxy miägu'ugpөjcä mөөдä Silas, ja'a jäya'ayhajxy һänäjty төө miäböquiäbä. ⁵ Coo ja'a Pablohajxy jaduһn miägu'ugpөjcä, mänitä judíoshajxy jiootma'ty, ja'a hajxy һänäjty ca'a mäböjpä. Mänitä haxөөghäna'c-hajxy hoy wioomugyii. Mänit hajxy ñämaayyä coo hajxy ween quiajptyajma'ady. Mänitä haxөөгjäya'ayhajxy miädoyhajty cooc tyijy ja'a Pablohajxy һänäjty jim төө miech maa ja'a Jasón ja'a tiөjcän. Jue'e ja'a haxөөгjäya'ayhajxy һänäjty jiatcө'owa'añ mөөдä judíoshajxy, jimä Pablohajxy һänäjty yajnөcxa'añii haguyc. Mänitä Jasón ja'a tiөjc hadsip yhajahmdúutäxä. ⁶ Coo ja'a Pablohajxy jim quia'a paatä, mänitä Jasónhajxy jim wyitsnөcxä haguyc hadsip, mөөдä mäböjpädөjc-hajxy näje'e. Mänitä judíoshajxy tiägөөyy yaaxpä jojpä, ja'a hajxy һänäjty ca'a mäböjpä:

—Ja'a Pablohajxy, cajtyajma'pä hajxy jaduһn wiädity homiaajä. Төө hajxy yaa miejtpä. ⁷ Jim hajxy miejtsa'agy maa ja'a Jasón ja'a tiөjcän, paadiä Jasón ja'a pojpä miөөdäbä. Homiaajä Pablohajxy jaduһn wiädity, jaduһnä cu'ug hajxy jiocapxө'oy coo ja'a gobiernä miädia'agy

hajxy quia'a mǎbǒjcǎnǎt, ja'a jim mǒjhajpǎ Roma. Jaduhǎ Pablohajxy yhǒhndaacpǎ cooc tyijy ja'a Jesús jaduǎ mǒjhajpǎ nebiǎ gobiernǎn —nǒmǎ judíoshajxy miǎnaaǎ, ja'a hajxy hǎnajty ca'a mǎbǒjpǎ.

⁸ Coo ja'a cu'ughajxy jaduǎ miǎdooyy mǒǒdǎ mǒjhajpǎhajxy, mǎnit hajxy tiǎgǒoyy yaaxpǎ waambǎ. ⁹ Mǎnitǎ Jasónhajxy ñiǎñhjuudiutǎ mǒǒdǎ mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy, ja'a hajxy hǎnajty tǒǒ miǎchiǎjǎbǎ. Mǎnit hajxy yhǒxmǎjtsǎnǎ.

¹⁰ Coo quioodsǒoyy, mǎnitǎ Pablohajxy ñǎmaayyǎ mǒǒdǎ Silas coo hajxy jim chǒonǎt, coo hajxy ñǒcxǎt jim maa ja'a cajpt hǎnajty xiǒhatiǎn Berea. Ja'a mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy jaduǎ mǎnaaǎ. Mǎnitǎ Pablohajxy jim jiaanǎ nǒcxy Berea. Coo hajxy jim miejch, mǎnit hajxy ñǒcxy maa ja'a judíos chajtǒjc-hajxiǎn. ¹¹ Mǎnitǎ Diosmǎdia'agy hajxy tiǎgǒoyy ya-ñǎhixǒǒbiǎ. Coo ja'a judíoshajxy jaduǎ miǎdooyy, mǎnit hajxy jaduǎ jiootcugǒoyy. Cab hajxy jaduǎ jiootma'ty nebiǎ miǎjudíoshajxy hǎnajty tǒǒ jiootma'adiǎn jim Tesalónica. Mǎnitǎ Diosmǎdia'agy hajxy tiǎgǒoyy capxtaacpǎ jabom-jabom pǒ jaanǎ tǒyhajt hǎnajty jaduǎ nebiǎ Pablo hajxy hǎnajty miǎdia'aguiǎn. ¹² Paady hajxy jaduǎ may miǎbǒjcy. Mǒǒdǎ jáya'ayhajxy may miǎbǒjǎ, ja'a hajxy hǎnajty ca'a judíospǎ, mǒǒdǎ mǒjhajpǎdǒjc-hajxy, ya'adiǒjc-hajxy mǒǒdǎ to'oxiǒjc-hajxy. ¹³ Ja'a jáya'ayhajxy hǎnajty jim tsǎnaabiǎ Tesalónica, ja'a hajxy judíospǎ, coo hajxy jaduǎ miǎdoyhajty coo ja'a Pablo ja'a Diosmǎdia'agy hǎnajty jim yajwa'xy Berea, mǎnit hajxy jiootma'ty. Mǎnitǎ jáya'ayhajxy Beréabǎ hoy jǒjcapxǒ'oyii coo ja'a Pablo ja'a miǎdia'agy quia'a mǎbǒjcǎxǎt. ¹⁴ Ja'a jáya'ayǎ Diosmǎdia'agy hajxy hǎnajty mǎbǒjǎ jim Berea, mǎnit hajxy miǎnaaǎ coo ja'a Pablo jim chǒonǎt, coo wiingtuum ñǒcxǎt mejypia'a. Paady hajxy jaduǎ miǎnaaǎ je'leguiǒxpǎ coo hajxy hǎnajty chǎhgǒ'oy coo ja'a Pablo cǒxypǎnejpiǎ tiunǒjǎt. Coo ja'a Pablo jim jiaanǎ tsohǎ Berea, jimǎ Silashajxy miǎhmǒoyy mǒǒdǎ Timoteo. ¹⁵ Yajmǒǒdquejǎ ja'a Pablo ja'a mǎbǒjpǎdǒjc nǎmetsc nǎdǎgǒǒg. Coo ja'a Pablohajxy jim miejch mejypia'a, mǎnit hajxy biarcotǎgǒoyy. Mǎnit hajxy ñǒcxy barcojooty maa ja'a cajpt hǎnajty xiǒhatiǎn Atenas. Coo hajxy jim miejch, mǎnitǎ Pablo jiamǒǒdhajxy wyiimbijnǎ. Mǎnitǎ Pablo capxy jim quiejxy Berea coo ja'a Silashajxy jim paquiǎ ñǒcxpǎt Atenas mǒǒdǎ Timoteo, coo ja'a Pablo hajxy jim piǎadǎt.

¹⁶ Jimǎ Pablo ja'a Silas hǎnajty yhahixy Atenas mǒǒdǎ Timoteo, mǎnitǎ Pablo yhiixy coo tsaasaandǎ hǎnajty jim jiaanǎ tehǎ miayyǎ cajptooty. Je'e ja'a cu'ughajxy hǎnajty wyiingudsǎhgǒǒby. Coo ja'a Pablo jaduǎ yhiixy, mǎnit jiaanǎ tehǎ jiootmayhajty. ¹⁷ Naxiǎ Pablo hǎnajty jim ñǒcxy maa ja'a judíos chajtǒjc-hajxiǎn. Ja'a Jesucristocǒxpǎ ja'a Pablo hǎnajty jim yajcapxy yajmǎdia'aguiǒ'oy mǒǒdǎ judíoshajxy, mǒǒdǎ jáya'ayhajxy ca'a judíospǎ, ja'a Dios hajxy hǎnajty wiingudsǎhgǒǒbiǎ. Jabom-jabomǎ Pablo hǎnajty jim ñǒcxy cajptcujc. Mǒǒd jimǎ Pablo ja'a Jesucristocǒxpǎ hǎnajty yajcapxy yajmǎdia'aguiǒǒbiǎ mǒǒdǎ cu'ug, ja'a hajxy hǎnajty jim yohby najxpǎ. ¹⁸ Mǎnitǎ jáya'ayǎ Pablo hajxy nǎje'e wyiingumedsǒoyy. Cujwa'xy hajxy hǎnajty yhabǒcy ja'a epicureodǒjcǎ miǎdia'agy. Mǒǒd kujwa'xy hajxy hǎnajty yhabǒjǎ ja'a estoicodǒjcǎ miǎdia'agy. Mǎnit hajxy nǎje'e miǎnaaǎ:

—Yǒ'ǒ craa, jaanǎ tehǎ yajcumayaamb yǒ'ǒduǎ cooc tyijy jiaanǎ tehǎ yhǒxpǒquiǎ. Pero cap yǒ'ǒduǎ tii ñǎ'ǎgǎdǎ jaty —nǒmǎ Pablo jaduǎ ñǎnǒǒmǎ.

Mänitä wiinghäna'c-hajxy miänaañ:

—Jäguem yø'ø craa chooñ. Wiingdiosäda'a miädiaacypy.

Paady hajxy jaduhñ miänaañ, je'eguiøxpä coo ja'a Pablo ja'a Jesucristo hänajty miädia'agy, cooc hajxy hoy xñähho'túutäm, møød cooc jadähooc jiuypiojtägajch. ¹⁹ Mänitä Pablo jim wioonøcxä maa ja'a tunhuung hänajty xiøhatiän Areópago. Jimä jäya'ayhajxy hänajty may tøø yhamugø'øy. Mänitä Pablo ñämaayyä:

—Højts hawáañac tii miičh jaduhñ mmädiaacypy hawiinjemybiä. ²⁰ Jaančh tehñ wyiing miičh jaduhñ mmädia'agy. Højts capxwíjjac neby jaduhñ miädia'agytiägø'øyän —nømä Pablo miäyajtøøwä.

²¹ Hix, ja'a jäya'ayhajxy hänajty jim tsänaabiä Atenas, møødä jäya'ayhajxy hänajty jim hadsänaabiä, jaduhñ hajxy hänajty quiuhdujthaty coo hajxy hänajty cøxiä wiinä miädoŵa'añ, ja'a hänajty hawiinjemybiä.

²² Mänitä Pablo tiänaayyø'cy cu'ughagujc. Mänit miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, mijts yaa tsänaabiä Atenas, tøøčh jaduhñ nhixy coo mijtsä tsasaandä madiu'u mwiingudsähgø'øy. ²³ Mayhitä wiingudsähgøødiaact hajxy mmøødä. Tøøčhä altar tu'ug nhixy coo letra jaduhñ yuugaay miøødä: “Jii ja'a Diosäda'a tu'ug, cahnä pøñ yhixyñä. Je'e yhaltar hädaa.” Hoorä, mwiingudsähgøøby yø'ø Dios hajxy jaduhñ, hoy hajxy mga'a jagä hixyhatyñä. Pues je'ečh mijts jaduhñ nya-jmøødmädiaacypy.

²⁴ 'Ja'a Dióshøch jaduhñ nmädiaacypiä, cøxiä je'e yhädiuun møød hädaa yaabä naaxwiimbä, møød tijaty yaa hijp. Wiindsøn'hajp je'e jim tsajpootyp møød hädaa yaabä naaxwiin. Cøxiä wiinä jaduhñ yhane'emy homiaajä. Cab jaduhñ jii by chäna'ay tsajtøgooty, ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ yhädiuumbiä. ²⁵ Cabä Dios tii yajmaajiaty. Cab jaduhñ miäna'añ coo højts nbuhbéjtämät. Pero jaaya'ay hajxy cøxiä xmióoyyäm tijaty hajxy nyajmaajíjtäm, møødä jugyhajt, møødä poj, cøxiä.

²⁶ 'Tu'ug jäya'ay ja'a Dios jecy yhädiuundsøhñ. Je'e hajxy nägøxiä nhøjxhájtäm ndecyhájtäm mäduhñtiä hajxy yaa ndsänaáyyäm hädaa yaabä naaxwiin wiinduhmyhagajpt. Cahnä Dios hajxy hänajty xyhädiuunäm, tøøyyäm hajxy hänajty xyajnähdíjjäm mänaa hajxy nmiin ngáhwämät, maa hajxy ndsänaayy nhäyóowämät. ²⁷ Chojiä Dios ja'a jioot jaduhñ coo hajxy nwiingudsähgøøyyämät, paady hajxy tøø xyhädiuunäm. Coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nba'yáaxämät, xyhadsóowäm hajxy jaduhñ. ²⁸ Hix, jaaya'ay hajxy xyagjugyhájtäm. Jaduhñ hajxy tøø xquiunú'u'xäm coo hajxy ndsänaayy nhäyóowämät, møød coo hajxy nyohy nnáxxämät. Jaduhñä yaabä jäya'ayhajxy näje'e tøø quiujaay coogä Dios hajxy xyhuunghájtäm. ²⁹ Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. Pero coo jäya'ayä jäya'ayhahädiuunnaxy hajxy yhädiuñ, jue'e hajxy yajtuumbi, oro, møødä poobhoro, møødä tsaa. Cab jaduhñ yhäxiø'øy coo jaduhmbä jäya'ayhahädiuunnaxy hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Hix, ca'a Dyiosä je'e jaduhñ. ³⁰ Jegyhajty, cabä jäya'ayhajxy hijty ñajuø'øy pø jii Dios. Y cabä Dios hijty miøjpäda'agy coo hijty quia'a wiingudsähgø'øyii. Pero jäda'ahaty, tøø ja'a Dios hajxy xyhanéhñäm coo ja'a nhaxøøgcuhdujt hajxy nägøxiä nnajtshixøøyyämät, mäduhñtiä hajxy yaa ndsänaáyyäm hädaa yaabä naaxwiin. ³¹ Hix, tøø ja'a Dios wyiinmay coo hajxy nägøxiä xyajtøyhajtyegäänäm. Jaanä jaduhñ tøø wyiinmaabiä mänaa hajxy jaduhñ xyajtøyhajtyegäänäm. Tøø ja'a

Dios tu'jäya'ay yajnähdijy coo hajxy mänitxøøbä xyajcueendäyegáanäm. Coo tu'jäya'ay jaduñ yho'cy, mänitä Dios jaaya'ay yagujyypjøjtägajch jadähooc. Coo jaaya'ay jaduñ jiaanč juypjøjtägajch, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhäjtäm coo jaaya'ay hajxy tøyhajt xyajcueendäyegáanäm mänitxøøbä —nømä Pablo miänaañ.

³² Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy coo ja'a Pablo jaduñ miänaañ cooc tu'jäya'ay hänajty tøø juypjøjtägach, ja'a hänajty tøø yhó'oguiäbä, mänitä Pablo hajxy näje'e ñäxiicy. Mänit wiinghäna'c-hajxy näje'e miänaañ:

—Mminäp yaa jadähooc. Njaac mädoowaamby højts jaduñ nej miich mmädia'aguiän —nømä Pablo ñämaayyä.

³³ Mänitä Pablo wyiimbijnä. ³⁴ Näje'e jäya'ayä Pablo hajxy pianøcxy. Miäböjc hajxy jaduñ. Tu'jäya'ay hänajty xiøhaty Dionisio. Møjhajp hänajty je'e jim maa ja'a Areópagon. Jaaná jaduñä to'oxiøjc tu'ug miäböjpä. Dámaris hänajty xiøhaty. Nämay hajxy jaduñ miäböjcy.

18

¹ Mänitä Pablo jim chohñ Atenas. Mänit wiingtuum ñøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Corinto. ² Jimä Pablo ja'a judío tu'ug miøødnibiaatä. Jue'e ja'a judío hänajty xiøhaty Aquila. Jim hänajty choon maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Ponto. Jue'e tiø'oxiøjc hänajty xiøhaty Priscila. Naam mech hajxy hänajty jim Corinto. Jim hajxy hänajty tøø chohnda'agy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Italia. Paady hajxy jim chohñ Italia, je'eguiøxpä coo ja'a gobiernä Claudio hänajty tøø yhane'emy coo ja'a judíoshajxy jim quiøxy tsóonät Roma. Mänitä Pablo jim ñøcxy cuhijxpä maa ja'a Aquilahajxy hänajty yhahäña'ayän. ³ Jue'e Aquilahajxy hänajty tiuunghajpy, loondøy hajxy hänajty yhädiuumby. Y ja'a Pablo, jaaná jaduñ hänajty tiuungmøødäbä. Paadiä Aquila ja'a Pablo ñämaayy coo ja'a Pablo jim miøødtünät. Mänitä Pablo jim miähmøøñä. ⁴ Wiindu'ugäsábado ja'a Pablo hänajty jim ñøcxy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Jiibiä Pablo ja'a Diosmädia'agy hänajty yajwiingapxø'øy ja'a Jesucristocøxpä, weenä jäya'ayhajxy jaduñ miäböcy, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä.

⁵ Mänitä Silashajxy jim miehch Corinto møødä Timoteo. Macedonia hajxy hänajty tøø chohnda'agy. Mänitä Pablo jaduñ wyiinmaayy coo tu'tu'uyyä hänajty tiunaannä, coo ja'a Diosmädia'agyhajtjä hänajty miäwäditaannä. Mänitä Pablo ja'a judíos tiägøøyy yajmøødmädiaacpä coogä Jesús hänajty ja'a Mesías, ja'a Dios hänajty jecy tøø yajnähdijjiäbä coo hänajty quixa'añ yajnähwaatspä. ⁶ Mänitä judíoshajxy jiootma'ty. Mänit hajxy miänaañ cooc tyijy ja'a Pablo hänajty yhøhnda'agy. Mänitä Pablo ja'a wyit wyiinxiyty. Jaduñä hijxtahnd yejcy coo ja'a judíos wyiinmahñdyhajxy hänajty quia'a hoyyä. Mänitä Pablo miänaañ:

—Hamdsooyyä pojpä hajxy jaduñ mmøødä coo hajxy jaduñ mga'a nähwa'adsa'añ. Paady hajxy jaduñ mga'a nähwa'adsa'añ coo haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøødä. Ca'a yhøøchä pojpä jaduñ nmøød coo hajxy mga'a nähwa'adsa'añ. Cábøch mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwaannä. Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøspä, je'ečh hajxy jaduñ nyajwiingapxø'øwáannäp —nømä Pablo ja'a judíos ñämaayy.

⁷ Mänitä Pablo chajtøjpädsøømy. Mänit jim ñøcxy maa ja'a Ticio Justo tiøjcän, jim tsajtøjnähmøjc. Wyiingudsähgøøbiä Ticio Justo ja'a Dios

hänajty, hoy hänajty je'e quia'a jagä judíosä. ⁸ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Crispo. Jue'e hänajty tiuumby tsajtøjwiindsøn. Mänitä Crispo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøjcy nägøxiä, møødä yhuung møødä tio'oxy. Nämayyä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäbøjpä, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Corinto. Mänit hajxy hoy näbety. ⁹ Mänitä Pablo ja'a Jesucristo wyiinhijxy coods. Mänitä Jesucristo miänaañ:

—Ca'a pøn mdsähgø'øy. Høøch nmädia'agy tehngajnä yajwá'xäc. Caj mhamónät. ¹⁰ Høøch miich ngüeendähajpy. Caj miich pøn nej xtiuna'añ. Hix, nämáyhøchä jäya'ay ja'a ngapxy ja'a nmädia'agy hajxy yaa xmiäbøjcä maa hädaa cajptän —nømä Pablo ñämaayyä.

¹¹ Tu'jomøjtä cupcä Pablo jim yhiyty Corinto. Jue'e ja'a Pablo hänajty jaduñ ñä'ägädä tuunghajpy, ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xyiibä.

¹² Pero coo ja'a craa Galiön jim tiägøøyy tuumbä gobernador maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Acaya, mänitä judíos ja'a Pablo hajxy tiägøøyy mädsibøøbiä. Mänit hajxy jim yajnøcxy haguyc maa ja'a Galiön hänajty tiuñän. ¹³ Mänitä judíos ja'a Galiön hajxy ñämaayy:

—Jue'e hädaa craa jiatcø'øy, jiojcapxøøby hädaa craa ja'a cu'ug coo højts nguhdujt hajxy xquia'a yajtuunät neby højtsä Dios nwiingudsähgø'øyän. Wiingwiinmahñdy jaduñ yajñähixøøby coo højtsä Dios wiing nwiingudsähgø'øwät —nømä Pablo ñähwaambejtä.

¹⁴ Coo ja'a Pablo hänajty yhadsowa'añ, mänitä Galiön yaghadsowøøyy:

—Coo hädaa craa häxøpy tøø quiädieey, mänitøch mijtsä mmädia'agy häxøpy nmädowaanä. ¹⁵ Pero ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy jaduñ myajtsibøøby. Ja'a mhamdsoo mädia'agy hajxy jaduñ myajcapxiøøby pøn jaduñ xøhajt ja'a Mesías. Hamdsoo mijts myajtødiägø'øwät. Cábøch jaduñmä nmädowa'añ —nømä judiøshajxy yhojjä.

¹⁶ Mänitä Galiön ja'a judíos yhøxquejxy maa ja'a hagujtøjcän. ¹⁷ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Sóstenes. Copc-hajt hänajty je'e maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänitä cu'ugä Sóstenes hajxy miajch. Mänit hajxy jim yajnøcxy haguyc. Mänit hajxy jim quioxho'cy. Pero cabä Galiön jaduñ miøjpädaacy.

¹⁸ Y ja'a Pablo, maxiøø je'e jim jiaag hijty Corinto. Mänitä Pablo ja'a mäbøjpädøjc ñämaayy coo hänajty jim choonaanä. Jim hänajty ñøcxa'añ Siria barcojooty näguipxy møødä Priscila møødä Aquila. Cahnä hajxy hänajty jim biarcotägø'øy Cencrea, mänitä Pablo cuhdøø'x yajcuhme'xy. Paady jaduñ yajcuhme'xy coo ja'a Dios hänajty cøxiä wiinä tøø miäyujwa'añ. Mänitä Pablohajxy tiu'ubøjñä barcojooty. ¹⁹ Mänit hajxy mejyhawiimb ñajxy. Mänit hajxy jim miehch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Efeso. Jimä Pablohajxy ñibiuhyohdiúutänä møødä Priscila møødä Aquila. Mänitä Pablo jim ñøcxy nidiuhm maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänitä Pablo ja'a judíos tiägøøyy møødmädiaacpä. ²⁰ Mänitä judiøshajxy jia mänaañ coo ja'a Pablo jim jeycy yhidät. Pero cabä Pablo jaduñ miänaañ. ²¹ Mänit miänaañ: “Nøcxáambøch cham Jerusalem xøøhajtä. Pero coo ja'a Dios jaduñ miäná'anät, mänitøch yaa nmiindägätsät maa mijtsän.”

Coo ja'a Pablo jaduñ quiapxpädøøyy, mänit jadähooc biarcotägøøguiumbä. Mänit jim choññ Efeso. ²² Mänit jim ñøcxy barcojooty maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Cesarea. Coo jim miehch, mänit biarcopädsøømy. Mänit ñøcxy Jerusalem. Coo jim quioo'ty, mänitä mäbøjpädøjc-hajxy hoy quihixyii. Mänitä Pablo jim ñøcxy Antioquia.

23 Maxiøø jim̄ yhiyty. Mänit jim̄ tiu'ubójcumbä. Mänit jim̄ ñøcxy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Galacia møød jim̄ Frigia. Majatiä Pablo hänajty wiädity, jim̄ mäbøjpädøjc-hajxy hänajty quiapxmøcpøgyii nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduñ hoy yajnøcxät.

24 Mänitä judios jim̄ tu'ug miejch Efeso. Apolos hänajty xiøhaty. Jue'e hänajty chooñ Alejandría maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Egipto. Jøjwidsø'ø hänajty quiapxy miädia'agy. Ca'xiä Diosmädia'agy hänajty jiaanč tehñ jiaty. 25 Tøø ja'a Diostu'u hänajty jaduñ hoy yhabøcy. Hamuumdu'joot hänajty yajnähixø'øy ja'a Jesuscøxpä, neby hänajty tøø jiaty tøø yhabetiän. Najuøøbiä Apolos hänajty jaduñ coo ja'a Juan hänajty tøø miäyajnäbety. Pero cahnä Apolos hänajty miädoyhatyñä coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hänajty ñäbejnä ja'a Jesucristocøxpä. 26 Mänitä Apolos jim̄ ñøcxy maa ja'a judios chajtøjc-hajxiän. Mänitä Apolos ja'a Diosmädia'agy tiägøøyy yajwiingapx yajwiinmädiaagøøbiä. Møcjoot hänajty miøød. Jim̄ä Priscilahajxy hänajty yhamädoowhity tsajtøgooty møødä Aquila. Coo ja'a Apolos jaduñ miädiaacpädøøyy, mänitä Priscila ja'a Apolos hajxy hawiing wioonøcxy. Mänitä Apolos hajxy ca'xy yajmøødmädiaacy nebiä Apolos ja'a Diosmädia'agy jaduñ maas hoy yajnøcxät. 27 Mänitä Apolos miänaañ coo hänajty jim̄ ñøcxa'añ Acaya. Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy jaduñ piamänaañ coo ja'a Apolos jim̄ ñøcxät. Mänitä mäbøjpädøjc nocy hajxy yhädiuñ coo ja'a Apolos jim̄ piuhbedøøjat Acaya. Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hänajty jim̄ hijpä Acaya, je'edsä Apolos hajxy puhbéäp. Mänitä Apolos jim̄ choññ Efeso. Mänit jim̄ ñøcxy Acaya. Coo jim̄ miejch, mänitä mäbøjpädøjcä Apolos hajxy piuhbejty nägø'ø nädecypiä. Paady hajxy hänajty tøø miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hojioot jiaanč tehñ miøødä. 28 Majatiä Apolos ja'a judios ja'a Diosmädia'agy hänajty miøødyajcapxiø'øy cu'ughagujc, cabä judioshajxy hänajty yajmäjäda'agyii. Jaduñä Apolos yajnähixø'øy coogä Jesús hänajty je'e Miesiasä, ja'a Dios hänajty jecy tøø yajnähdíjjiäbä coo hänajty yaa quiexa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaduñä Apolos hänajty yajnähixøøbiä coo jaduñ jim̄ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a Dios jaduñ jecy tøø miäna'añ coogä Mesias hänajty yaa quiexa'añ.

19

1 Jim̄ä Apolos hänajty yhityñä Corinto, mänitä Pablo jim̄ choññ Antioquia. Mänit jim̄ ñaxøøyy tunjoot. Mänit jim̄ miejch Efeso. Jim̄ä Pablo ja'a mäbøjpädøjc may piaaty. 2 Mänitä Pablo miänaañ:

—Mänaa mijtsä Diosmädia'agy mmäbøquiän, nej, mänitiä ja'a Dioshespíritu hajxy xquiorazóngtägøøyyä —nømä mäbøjpädøjc-hajxy miäyajtøøwä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Tii jaduñ mnänøømby ja'a Dioshespíritu. Cahnä højts jaduñ nmädoyhatyñä.

3 Mänitä Pablo miänáangumbä:

—Mänaa mijts mnäbetiän, pønä quiuhdujt hajxy myajtuunä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Juan quiuhdujt højts nyajtuunä.

4 Mänitä Pablo jiaac mänáangumbä:

—Jue'e ja'a Juan hänajty yajnäbejpy, pønjetiä yhaxøøgwiinmahñdy hänajty tøø ñajtshixø'øy. Jaduñä Juan hänajty yajnähixøøbiä coo ja'a Jesús

ja'a miädia'agy miäböjcäxät, ja'a hänajty jaac medsaambä —nömä Pablo ja'a mabøjpädøjc ñämaayy.

⁵ Coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy hoy ñäbety ja'a Jesu-cristocøxpä. ⁶ Mänitä Pablo ja'a mabøjpädøjc tiägøøyy cø'øguhaxjäpä hanidiuhmjaty. Mänitä Dioshespíritu hajxy ñähgädaacä. Mänit hajxy tiägøøyy capxpä wiinghayuuc-haamby. Mänitä Dios ja'a miädia'agy hajxy tiägøøyyä najtscapxøøyyäbä. ⁷ Nämajmetscä mabøjpädøjc-hajxy hänajty.

⁸⁻⁹ Mänitä Pablo tiägøøyy nøcxpä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän jim Efeso. Sábadohaam hänajty ñøcxy. Mänitä Pablo ja'a judíos ja'a Diosmädia'agy tiägøøyy yajwiingapx yajwiinmädiaagøøbiä nebiatiä Dios yhane'emiän. Møcjootä Pablo miøødhajt. Jia wi'i yajmäbögaambiä Pablo ja'a judíos hänajty. Jia mabøjc hajxy jaduhñ näje'e. Pero cab hajxy nägøxiä miäböjcy. Ja'a hajxy hänajty ca'a mabøjpä, mänit hajxy haxøøgjaty ñä'ägä mänaannä jäya'ayhagujc. Haxøøgä Diostu'u hajxy piädaacnä. Mänitä Pablo wyiinmaayy coo hänajty jim quia'a nøcxaannä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Tägøøgpø'o hänajty tøø yhabety coo ja'a Pablo jim tiägøøyy nøcxpä. Coo ja'a Pablo jim chohñ, mänitä Pablo ja'a mabøjpädøjc jiaac møødnøcxy. Mänit hajxy tiägøøyy hamugøøbiä maa ja'a Tirano tiøjcän. Hamøj ja'a Tirano tiøjc hänajty. Jabom-jabomä Pablohajxy hänajty jim ñøcxy capxpä mädiaacpä. ¹⁰ Mejtsjomøjtä Pablo jim jiaac yajnähixøøyy. Nämayyä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ jim miädooyy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Asia, wiinduhmyhagajpt, møødä judíoshajxy, møød hajxy hänajty ca'a judíospä. ¹¹ Madiu'ujä Pablo pa'am jim yajnajxy ja'a Dios miäjaahaam. Hoy-yagjuøøñäjätiä Pablo jaduhñ tiuunñ. ¹² Coo ja'a Pablo wyit hänajty ñähdooñäxä, høxtä najxpä pia'amhajxy hänajty, høxtä nähwäatsäp ja'a haxøøgpøj hajxy hänajty.

¹³ Jimä judíoshajxy hänajty näje'e wiädity. Jäya'ay hajxy hänajty yajnähwaachp, ja'a hajxy hänajty haxøøgpøjmøødpä. Coo ja'a judíoshajxy jaduhñ miädooyy cooc ja'a Pablo jäya'ay haxøøgpøj hänajty yajnähwa'açh ja'a Jesús miäjaagøxpä, mänit hajxy wyiinmaadiaacy coo ja'a Pablo hajxy hänajty jaduhñ piahixaambä. Mänitä haxøøgpøj hajxy tiägøøyy nämaabiä:

—Ja'a Jesús miäjaagøxpä, ja'a Pablo naxxy miädiaacypiä, jaduhñ miich nhane'emy coo miich jiiby mjøwá'adsät.

¹⁴⁻¹⁵ Jaduhñä Esceva yhuunghajxy hänajty jiatcøøbiä, ja'a hajxy hänajty näjuxtupä. Teedywiindsønä Esceva hänajty tiuumby maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänitä jäya'ay hajxy tu'ug piaaty. Haxøøgpøj hänajty miøød. Mänitä haxøøgpøj hajxy ñämaayy:

—Ja'a Jesús miäjaagøxpä miich nhane'emy coo miich jiiby mjøwá'adsät.

Mänitä haxøøgpøj yhadsooyy:

—Nhíxyhøçhä Jesús. Nnajuøøbiøch pøñ je'e ja'a Pablo. Pero mijts, caj mijts nhixiä —jaduhñä Esceva yhuunghajxy yhadsoowä.

¹⁶ Mänit hajxy hoyhoy quioxho'cä. Ja'a craa jaduhñ jatcøøyy, ja'a haxøøgpøj hänajty møødpä. Hoyhoy hajxy jaduhñ chaachøøyy. Nähwa'ads høxwa'ads hajxy jaduhñ piädaacä. Mänit hajxy jiiby yhøxpäbooyy maa craa tiøjcän. ¹⁷ Mänitä mädia'agy jim wiädiyty Efeso nebiä Esceva yhuunghajxy jiajty yhabejty. Nägøxiä jäya'ayhajxy jaduhñ miädoyhajty, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä. Jaançh tehñ chähgøøyy ja'a cu'ughajxy jaduhñ. Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy wiingudsähgøøbiä nägøø nädecypiä, ja'a hajxy nWiindsønähjätämbä.

¹⁸ Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy nämay hoy ñägäpxy cu'ughagujc nebiaty hajxy hänajty haxøøg tøø jiäya'ayhaty. ¹⁹ Ja'a jäya'ayhajxy hänajty tøø tiüñäbä magiahaam, mänitä magianocy hajxy quiøxy yajmejch. Mänit hajxy quiøxy no'cy hijxwiinduüm. Jue'egä noquiäda'a hänajty tøø choobaady juxychägui'xmajcmil. ²⁰ Coö ja'a ñocy hajxy jaduñ ño'cy, jaduñä hijxtahñd hajxy yejcy coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty hoy tøø miäböcy. Tehñgajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy jim jiaac yajwa'xy wiinduhmyhagajpt.

²¹ Mänitä Pablo wyiinmaadiaacy coö hänajty jim nõcxy wiädita'añ Macedonia møød jim Acaya. Coö hänajty jim tøø quiøxy wädity, mänit hänajty jim ñöcxa'añ Jerusalén. Mänit miänaañ:

—Cooch hänajty tøø nhoy Jerusalén, mänitoch jim nnöcxa'añ Roma.

²² Jimä Pablo jiamiøød hänajty miøødä nämetsc, ja'a Timoteo møødä Erasto. Mänit ja'a Pablo ja'a jiamiøød jim quiejxø'cy Macedonia. Haa ja'a Pablo, maxiøø jim jiaag hijty Asia.

²³ Mänitä jäya'ayä tsip hajxy näje'e jim yajpädø'cy Efeso. Paady hajxy jaduñ yajpädø'cy je'eguiøxpä coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty quia'a tsocy. ²⁴ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Demetrio. Saandätøjc-hahädiuunxäxiä Demetrio hänajty yhädiuunby poobhoro-haam maa ja'a saandä hänajty yhitiän, ja'a xøhajpä Artemisa. Mayyä Demetrio moonsä hänajty miøødä. Jaanç tehñ quianarhajp hajxy hänajty jaduñ coö ja'a saandätøjc-hahädiuunxäxiä hajxy hänajty tioogy. ²⁵ Mänitä Demetrio ja'a mioonsä miøødhamugøøyy nägøxiä møød pønjaty hänajty hawiing saandähädiuumbä. Mänitä Demetrio miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, coö hädaaduhmbä tuung hajxy ndúunäm, paady hajxy njaanç tehñ quianarhätäm. Tøyhajt jaduñ. ²⁶ Tøø hajxy mhixy, tøø hajxy mmädoy coö ja'a Pablo jii wiädity, coö jii quiapxy coö jii miädia'agy cooc tyijy højtsä nsaandä quia'a jújquiam. Tøø jäya'ayhajxy may miäböcy; ca'a yaayyä Efeso, pero cøxiä wiinduhmyhagajpt yaa Asianaaxooty. ²⁷ Coö jäya'ayhajxy maas may jiaac mäbögat, cab hajxy majiaty nganarhätänät. Y cabä jäya'ayä nsaandähajxy xwyiingudsähgø'øwáanänä, ni ja'a saandätøjc maa yhitiän. Jiahdiägoyyaamby hajxy jaduñän. Wiinduhmyhagajptä saandä Artemisa wyiingudsähgø'øyii yaa Asianaaxooty møød jäguembäady.

²⁸ Coö ja'a jäya'ayhajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy jiootma'ty. Mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä.

—¡Viva Artemisa, viva! Højtsä Artemisa yaa nsaandähätäm yaa Efeso.

²⁹ Coö ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy coö ja'a Demetrio mioonsähajxy hänajty jaduñ wyl'i ya'axy wyl'i jiocy cajptooty, mänitä cu'ughajxy tiägøøyy haamhajpä. Jimä Pablohajxy hänajty wiädity cajptooty. Jue'e ja'a jiamiøødhajxy hänajty xiøhaty, Gayo møød Aristarco. Macedonia hajxy hänajty nämetsc chooñ. Mänitä Gayohajxy miajtsä møødä Aristarco. Ja'a cu'ughajxy jaduñ mämajts. Mänitä Gayohajxy piawijtsä piäjägujcä maa ja'a hamugøødiaactän. Mänit hajxy jim ñäxø'øwøøyyä. ³⁰ Haa ja'a Pablo, coö jaduñ miädoyhajty coö ja'a jiamiøød jaduñ miäjtsäxä, mänit jii by jia wil'i tiägø'øwaañ jäya'ayhagujc. Ja'a jiamiøød hänajty jia wil'i ñähgapxtu'udaamby. Pero cabä mäbøjpädøjcä Pablo hajxy jaduñ quiejxy. ³¹ Jimä Pablo ja'a miägu'ughajpähajxy näje'e miøjhaty Asia. Mänitä Pablo noc yajnäguejxä coö jii by quia'a tägø'øwät jäya'ayhagujc. ³² Jaanç tehñ yaaxp jaanç tehñ jiojpä cu'ughajxy hänajty jim maa

hajxy hánajty tøø yhamugø'oyän. Wiingjaty hajxy hánajty ya'axy. Cab hajxy hánajty tu'cuhdujt ya'axy. Ni quia'a najuø'oy hajxy hánajty tii hajxy hánajty jaduñ tøø ñāhamugø'oy. ³³ Jimä judíos hánajty tu'ug xiøhaty Alejandro. Mänitā Alejandro jaduñ piajahmä jäya'ayhagujc. Ja'a miägunaaxhajxy jaduñ näje'e jatcøøyy. Mänitā Alejandro yhawāāñäxä tiiguiøxpä yø'ø jäya'ayhajxy hánajty jaduñ coo wyi'i yhaamhaty. Mänitā Alejandro ja'a judíos jia nähgapxtu'udaañ jäya'ayhagujc. ³⁴ Coo ja'a cu'ugä Alejandro hajxy jaduñ yhøxcajpy coo hánajty je'e jjudíospä, mänit hajxy tiägøøguiumbä yaaxpä jojpä.

—¡Viva Artemisa, viva! Højtsä Artemisa yaa nsaandähájtäm yaa Efeso. Mejtshora hajxy jaduñ jiaac yaaxy jiaac jojcy.

³⁵ Hobiä nejpiä ja'a secretario ja'a cu'ug yaghamooñ. Mänit miānaañ:

—Mägu'ughajpádøjc, mijts yaa tsānaabiä Efeso, jéquiänä tsaa tu'ug quiahya tsajtwiing. Artemisa hajxy nyajxøhájttäm. Je'e hajxy yaa nwiingudsähgøøyyäm yaa Efeso. Tøø ja'a tiøjc hajxy jaduñ nhädiuunäm coo jaduñ jiiby yhidät jiiby tiøgooty. Højtsä cuhdujt jaduñ nmøød'ájtäm coo højtsä Artemisa ngüeendähájtäm. ³⁶ Tøyhajt jaduñ. Hopiøñä jaduñ miāna'añ. Hoorä, huuc tunä mayhajt hajxy. Huuc hamón hajxy. Hoy hajxy jaduñ mhuuc tehñ tiaj mhuuc tehñ miáyät jayøjp tii hajxy mdunaamby. ³⁷ Hädaa mähdiøjc hajxy tøø mmáchäbä, cabä tii jojpä tii cádieey hajxy hädaa tøø tiuñ. Cabä Artemisa hajxy tøø miägapxtägoy, ni cab hajxy tii tøø mieeçh maa ja'a Artemisa tiøgootiän. ³⁸ Pø tøø hädaa mähdiøjc-hajxy jaduñ jiaançh cádieey nebiä Demetriohajxy ñäxø'øwø'oyän, weenä Demetriohajxy jim nøcxy ñäxø'øwø'oy maa ja'a hagujtøjcän. Jaduñä cuhdujt ñä'ägä miñ. Paadiä cuduung yhuuc jimäbä. ³⁹ Pø jimä tsip wiingpä hajxy jaduñ mjaac møødä, mänit hajxy mnägápxät coo junta hánajty jiaac jada'añii. ⁴⁰ Cab jaduñ yhahixø'oy coo hajxy jaduñ nwi'i yhaamhájtäm nä'a nägoobä, coo tsip hajxy jaduñ nä'a nägoobä nyajpádø'cäm. Coo ja'a gobiernä Rómabä jaduñ miädoyhädät neby hajxy jäda'a tøø njatcøøyyäm, wehñdä häyaa xñäxø'øwø'oyyämät. Neby hajxy häyaa nnä'a hadsóowämät.

⁴¹ Mänitā secretario quiapxpádøøñä. Mänit miānaañ coo ja'a jäya'ayhajxy wyiimbijnät.

20

¹ Coo ja'a jäya'ayhajxy hánajty tøø mioon tøø tiujnä, mänitā Pablo ja'a mäbøjpádøjc miøjyaaxy. Mänitā Pablo miägapxy yhanehmy. Mänit miānaañ coo hánajty jim wyiimbidaannä, møød coo hánajty jim ñøcxaannä Macedonia. ² Coo jim miejch, mänit jim tiägøøyy wädijpä cajpt-cajpt. Majaty hánajty wiädity, jimä mäbøjpádøjc hánajty miägapxy yhane'emy. Mänitā Pablo jim chóhngumbä Macedonia. Mänit jim nøcxy Grecia. ³ Coo jim miejch, mänit jim yhiyty tægøøgpø'o. Coo hánajty jim choonāangumbä, mänit hánajty jim ñøcxa'añ Siria barcojooty. Cahnä Pablo hánajty biarcotägø'oyñä, mänit miädoyhajty coogä judiøshajxy hánajty tøø quiojyquiapxytiuñ coogä Pablo hajxy hánajty miadsa'añ, nägóoyyäsä Pablo jiiby tiägø'øwät barcojooty. Mänitā Pablo wyiim-mahñdyhajty coo hánajty quia'a tu'ubøgaannä barcojooty. Jaduñ wyiim-mahñdyhajtä coo jim ñøcxø'øwät Macedonia tery-yo'oyhaam. ⁴ Nämoyyä Pablo mägu'ughajpähajxy jim miødnøcxy Asia, møødä Timoteo, møødä Sópater, ja'a hánajty jim tsohmä Berea, ja'a Pirro yhuung, møødä Gayo,

ja'a hänajty jim̄ tsohm̄bä Derbe, m̄oöda Aristarco, m̄oöda Segundo, m̄oöda Tíquico, m̄oöda Tróximo. Tesalónica ja'a Aristarcohajxy hänajty choon̄ m̄oöda Segundo. Asia ja'a Tíquicohajxy hänajty choon̄ m̄oöda Tróximo. ⁵ Coo ja'a Pablohajxy jim̄ miejch Filipos m̄oöda jiamioödhajxy, mänithöchä Pablo jim̄ nbaattägajch, h̄oöch Lucas. H̄oöch hädaa nocy jaduhñ nhädiuum̄by. Mänitä Pablo jiamioödhajxy jim̄ ñöcxö'cy Troas. Jim̄ h̄ojts hänajty xyhahixa'añ, h̄oöch m̄oöda Pablo. ⁶ Paady h̄ojts jim̄ nmähm̄oöy Filipos, coo ja'a judíos ja'a xiöshajxy hänajty jiada'añii mänaa ja'a judíos ja'a tsajcaagy hajxy quiayyän, ja'a ca'a levadura m̄oödpä. Coo ja'a xöo jaduhñ miaaay, mänit h̄ojts jim̄ nbarcotägöoyy. Mänit h̄ojts jim̄ ndsohñnä Filipos barcojooty. Mägooxxöo h̄ojts mejjiooty nyohy. Mänit h̄ojts jim̄ nmejch Troas. Mänit h̄ojtsä Pablo ja'a jiamioöd jim̄ nbaattägajch, ja'a h̄ojts hänajty jim̄ xyhahixpä. Jim̄ h̄ojts njaac hijty juxtuxöo nägöxiä. ⁷ Coo näxöo jaduhñ yhabaaty, mänit h̄ojts nhamugöoyy, h̄ojts mäböjpädöjc. Mänit h̄ojtsä Santa Cena nyagajtä. Mänit h̄ojtsä Pablo xtiägöoyy yajnahixöobiä. Jejcy jaduhñ miädiaacy je'eguiöxpä coo hänajty cujaboom tiu'ubögaannä. Cuptsuhmdä hänajty töo jiaty, jim̄nä ja'a Pablo hänajty miädia'agyñä. ⁸ Maa h̄ojts hänajty töo nhamugö'öyän, nähbettöjtöogooty hänajty jaduhñ jim̄. Jiibiä jöön hänajty may tiöy. ⁹ Jim̄ä h̄öxcujc-häna'c hänajty tu'ug yhäña'ay ventanahaguuy nähbettöjnähgöxp ja'a miädägöögpisobä. Eutico ja'a craa hänajty xiöhaty. Jim̄ Eutico ja'a Pablo hänajty yhamädoowhity. Töo ja'a Pablo hänajty jejcy miädiaacnä. Mänitä Eutico jim̄ miaaho'cy maa hänajty yhäña'ayän ventanahaguuy. Mänit jim̄ quiuhgahnajxy. Ho'ogy hoy wyidsö'cänä. ¹⁰ Coo ja'a Pablo jaduhñ yhiixy, mänit jiihy yhädaacy naaxyp maa ja'a Eutico hänajty töo quia'ayän. Mänitä Pablo ja'a Eutico miäneenö'cy. Mänit h̄ojtsä Pablo xñämaayy:

—Ca'a hajxy mdsähgö'öy. Jujcyñä hädaa craa jaduhñ.

¹¹⁻¹² Jujcy ja'a craa jiaančh yajnöcxä maa ja'a tiöjcän. Mänitä mäböjpädöjc-hajxy jiaančh tehñ xioondaacy. Mänitä Pablo jim̄ ñöcxtagajch cöxp maa hänajty yajnahixö'öyän. Mänitä Pablo ja'a tsajcaagy yajwa'xy. Mänit h̄ojts ngaayy nhuucy nägöxiä. Mänitä Pablo jiaac tagöoyy yajnahixöobiä. Jim̄ h̄ojts jaduhñ ngujoböoyy. Mänitä Pablo miädiaacpädöñä. Mänit jim̄ chohñnä Troas.

¹³⁻¹⁴ Töo h̄ojtsä Pablo hänajty xñäma'ay cooc hänajty tecy-yo'oyhaam ñöcxa'añ jim̄ maa ja'a cajpt hänajty xiöhatiän Aso. Pero h̄ojts, barcojooty h̄ojts jim̄ nnöcxxy, h̄oöch Lucas m̄oöda Pablo jiamioödhajxy. Coo h̄ojts jim̄ nmejch Aso, mänitä Pablo jim̄ tiägöobiä barcojooty. Mänit h̄ojts jim̄ ndu'uböjcumbä Aso näguipxy m̄oöda Pablo. Mänit h̄ojts jim̄ nägöxiä nnöcxxy maa ja'a cajpt hänajty xiöhatiän Mitilene. ¹⁵ Coo h̄ojts jim̄ ndsöhñgumbä, mänit h̄ojts cujaboom nnaxöoyy jim̄ mädöyyä maa ja'a naax hänajty xiöhatiän Quío. Mänit h̄ojts jim̄ cujaboom nmejch maa ja'a cajpt hänajty xiöhatiän Samos. Coo h̄ojts jim̄ ndsöhñgumbä, cujaboom h̄ojts jim̄ nméjtscumbä maa ja'a cajpt hänajty xiöhatiän Mileto. ¹⁶ Töo ja'a Pablo hänajty wyiinmay coo hänajty jim̄ quia'a näxö'owáangumbä Efeso. Hix, cabä Pablo hänajty jim̄ jejcy wiädita'añ Asianaaxooty. Paady hänajty jim̄ quia'a wädita'añ Asia coo hänajty jim̄ ñöcxa'añ Jerusalén. Möbädajpä ja'a Pentecostésxöo hänajty jim̄ jiada'añii. Paadiä Pablo hänajty yhadö'öch, jaduhñä Pentecostés-xöo mädöyyä piäadät.

17 Jimná hõjts hãnajty nhityñã Mileto, mãnitã Pablo capxy jim quiejxy Efeso coo ja'a tsajtõjwiindsõnhajxy jim ñõcxãt Mileto, ja'a hajxy hãnajty jim tuumbã Efeso. 18 Coo hajxy jim miejch Mileto, mãnit hajxy ñãmaayã:

—Mãnãajõch jim nhitiãn maa mijsãn jim Asianaaxooty, jaançh tehñ yhõyhõch jim nduunã mãdúhñtiõch jim nhijty. Mnajuõõby hajxy jaduhñ cooçh jaduhñ nga'a hõhnda'agy. 19 Jaançh tehñ yhõyhõçhã Jesús ja'a tiuung hãnajty nduunã, ja'a hajxy nWiindsõnhãjtãmbã. Mee'xxiéemyhõch hãnajty nduñ. Náxyhõch hãnajty njootmayhaty cooçhã nmãgunaaxã Jesús ja'a miãdia'agy hajxy hãnajty quia'a mãbõgaanã. Mayhooc hajxy jaduhñ quiojyquiapxytiuunã cooçh hajxy hãnajty xjia wi'i yagho'oga'añ. 20 Cõxyhõch mijs hãnajty nyajwiinxiic nyajwiingapxõ'õy neby hajxy hoy mhidãt. Homiãnãajõch mijs hãnajty nyajnãhixõ'õy, mõõd jim jãya'ayhagujc, mõõd jim maa ja'a mdõjc-hajxiãn. 21 Jadúhñhõch mijs hãnajty nmãgapxy nhane'emy coo ja'a mhaxõõgcuuhujt hajxy jaduhñ mnajtshixõ'õwãt, mõõd coo ja'a Diosmãdia'agy hajxy mmãbõgãt ja'a Jesúscõxpã, ja'a hajxy nWiindsõnhãjtãmbã. Nãgõxiõch mijs hãnajty jaduhñ nmõõdmãdia'agy, mõõd mijs judiõshajxy, mõõd mijs cajpã judiõspã. 22 Hoorã, tõõçhã Dioshẽspõritu xñãma'ay cooçh jim nnõcxãt Jerusalãn. Pero cãbõch nnajuõ'õy nẽbyhõch jim njada'añ nhãbeta'añ. 23 Jagõoyyõch jaduhñ nnajuõ'õy cooçh jim nyajtsuma'añ, cooçhã tsaachpã peenã jim nbaada'añ. Majãtyhõch jaduhñ tõõ nwãdity, jadúhñhõçhã Dioshẽspõritu tõõ xyhawaanã cooçh jaduhñ njada'añ nhãbeta'añ. 24 Pero cãbõch tii ndajy nmay. Cãbã cueentã jaduhñ cooçh nnã'ã hõ'ogãt. Je'eyyãhãjtõch nbõcjuõõby cooçhã nduung nyajmayaannã, ja'a Jesúshõch xmiõoyyãbã, ja'a hajxy nWiindsõnhãjtãmbã. Jadúhñhõch xtiuungmooyy cooçhã mãdia'agy jaduhñ nyajwã'xãt coo ja'a Dios hojioot jiaançh tehñ miõõdã.

25 'Tõõçh mijs nyajwiinxiic nyajwiingapxõ'õy coo ja'a Dios yhane'ema'añ ja'a miõcmãjaahaam. Hoorã, cãbõch mijs mãnaa xyhijxtãgãtsaannã. Tõyhajt jaduhñ. 26 Coo mijsã Diosmãdia'agy mga'a mãbõgãt nẽbyhõch tõõ nja mãdia'aguiãn, ca'a yhõõçhã pojpa jaduhñ nmõõd. 27 Hix, pedyijõch mijs tõõ nyajmõõdmãdia'agy nebiatiã Dios tõõ yhane'emiãn. 28 Mniyajcopcõ'õwõõjãp hajxy. Mgüendãhãdãbã mãbõjpãdõjc hajxy nãgõxiã. Ja'a Dioshẽspõritu hajxy jaduhñ xpiaãaac coo hajxy jaduhñ mgüendãhãdãt. Coo ja'a Jesucristo hajxy tõõ xñãhho'tuutãm, paadiã Dios hajxy jaduhñ xyhuunghãjtãm, coo ja'a miãdia'agy hajxy nmãbõjcãm. 29 Cooçh mijs jaduhñ nbuhwa'adsaannã, mãnitã wiinghãna'c-hajxy yaa miedsa'añ maa mijsãn. Mãwiinhõhmbã hajxy jaduhñ miedsa'añ. Xjia wi'i jiojcapxõ'õwaamb mijs jaduhñ coo ja'a Diosmãdia'agy hajxy mnajtshixõ'õwãt. Jaduhñ mãwĩnãts hajxy jiatcõ'õwa'añ nebiã pahucã meeg hajxy chu'uçhãn. Tõyhajt jaduhñ. 30 Hõxtã mijsã mjamiõõd nãje'e tiãgõ'õwaambã hõhndaacpã. Nãje'e ja'a mãbõjpãdõjc-hajxy jaduhñ yajtãgoyyãanãbã nebiã hõhndaacpãhajxy tiãgoyyã'añã. 31 Naxy hajxy jaduhñ mdehñ ñiyajcopcõ'õwõõjãt. Tãgõõgjomõjthõch mijs jaduhñ nmãgapxy nhanehmy xõõmdsuhñ. Jaançh tehñ chaaçhpõjõch hãnajty. Naxy hajxy jaduhñ mdehñ jiahmiẽdsãt.

32 'Hoorã, mãbõjpãdõjc, mijsã Dios nyajcõ'õwaanõõby ween hajxy jaduhñ xcwieendãhaty. Jaduhñã Diosmãdia'agy miãna'añ cooc ja'a Dios hojioot jiaançh tehñ miõõdã. Coo ja'a Diosmãdia'agy hajxy hamuumdu'joot mmãbõgãt, jaduhñã Dios hajxy xjiaac tehñ piuhbẽdãt

ja'a miäjaahaam. Møød hodiium hajxy jaduñ xpiädá'agät näguipxy møød pønjaty ja'a Dios yhuunghajpy. ³³ Cáböch pønä wyitä xiäd'øñ tøø nhadsoj-cä. ³⁴ Ja'a nhamdsoo cø'øháamhøch jaduñ tøø nniyhixyii. Jadúñhøchä nmägu'ughajpá tøø nbuhbejpá. Tøyhajt jaduñ. ³⁵ Homiänáajøch mi-jts tøø nmägapxy tøø nhane'emy coo hajxy mniguiuduñäxät, møød coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy jaduñ mbuhbédät møødä häyoobäjäya'ay. Mjahmiédsäp hajxy jaduñ coo ja'a Jesús jaduñ jecy miänääñ: "Coo wiinghána'c mbuhbédät, jaduñds jootcujc mhídät. Pø mnä'ä jajpuhbe-daamb jaduñ, cab jaduñ jootcujc mhídät."

³⁶ Coo ja'a Pablo jaduñ quiapxpädøøyy miädiaacpädøøyy, mänit hajxy nägøxiä jyjcädaacy näguipxy møødä Pablo. Mänit hajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä. ³⁷ Mänit hajxy tiägøøyy jøøbiä xuu'tspä coo ja'a Pablo hajxy hánajty piuhwa'adsáanänä. Mänitä Pablo hajxy miajch miäneeñ. Mänitä Pablo hajxy chu'xy. ³⁸ Jaanç tehñ jootmayhajp hajxy hánajty je'eguiøxpä coo ja'a Pablo hánajty tøø miäna'añ cooc ja'a Pablo hajxy hánajty quia'a hijxtägatsaannä. Mänitä Pablo hajxy hoy ñajtshixøøñä maa ja'a Pablo hánajty biarcotägø'øwa'añän.

21

¹ Mänit højtsä mabøjpädøjc nbuhwaatsnä. Mänit højts nbarcotägøøyy. Mänit højts jim ndsohnä Mileto. Mänit højts jim tu'uda'aquiä nøøcxy maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Cos. Cujaboom højts njaac nøcxy maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Rodas. Coo højts jim ndsøhngumbä, mänit højts jim njaac nøcxy maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Pátara. ² Jim højtsä barco wiingpä hoy nbaady. Jim hánajty ñøcxa'añ maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Fenicia. Mänit højts ndu'ubøjcumbä wiingbarcojooty. ³ Mänit højtsä naax nnäheebøøyy, ja'a hánajty xøhajpá Chipre. Hahooyhaamby højts jim nwiinnajxy jäguemjuøøby. Jim højts hánajty nnøcxø'øyy maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Siria. Coo højts jim nmejch, mänit højts jim nbarcopädsøømy maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Tiro. Paadiä barco jim miedsøøyy Tiro coo tsømy hajxy hánajty jim ñähdsøømdu'uda'añ. ⁴ Jim højtsä mabøjpädøjc näje'e nbaaty. Mänit højts jim nhijty Tiro juxtujxøø maa ja'a mabøjpädøjc-hajxiän. Mänitä Pablo hajxy jia nāmaayy coo jim quia'a jaac nøcxät Jerusalén. Jadúñäc hajxy hánajty tøø ñajtsapxø'øyyii ja'a Dioshespíritäm. Pero cabä Pablo jaduñ nā'ä møjpdädaacy. ⁵ Coo juxtujxøø yhabejty, mänit højts jim ndu'ubøjcumbä. Mänit højtsä mabøjpädøjc nägøxiä hoy xñajtshixø'øyy cajtpa'a møødä yhuung møødä tio'oxy. Mänit højts jim njjcädaacy pu'uwiing. Mänit højts nDiospa'yaaxy. ⁶ Mänit højtsä mabøjpädøjc xpiuhwaatsnä. Mänit hajxy wyiimbijnä maa ja'a tiøjc-hajxiän. Mänit højts ndägøødiägajch barcojooty.

⁷ Mänit højts jim ndsøhngumbä Tiro. Mänit højts jim njaac nøcxy maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Tolemaida. Coo højts jim nmejch, mänit højtsä mabøjpädøjc hoy nguhixy. Tu'tsuhñ højts jim nhijty maa ja'a mabøjpädøjc-hajxiän. ⁸ Cujaboom højts jim ndu'ubøjcumbä. Mänit højts jim nnoøcxy maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Cesarea. Coo højts jim nmejch, mänit højts jim nnøcxøøyy maa ja'a Felipe tiøjcän. Mänit højtsä Felipe xñāmaayy coo højts jim nmejtstá'agät maa ja'a tiøjcän. Jue'e ja'a Felipe hánajty tiuunghajpy, ja'a Diosmädia'agy hánajty yajwa'xyp. Tøø hánajty jaduñ wyiinguexyii coo ja'a mabøjpädøjc piuhbédät. Näjxutujc hajxy hánajty jaduñ wyiinguejxä coo hajxy jaduñ miäbuhbédät. ⁹ Mädaaxcä

Felipe yhuung hānajtj Haagä cāxyii. Nāmādaaxcā Diosmādia'agy hajxy hānajtj űajtsapxø'oy. ¹⁰Maxiøø højts hānajtj jim tøø nhity maa ja'a Felipe tiøjcān, mānitā jāya'ay tu'ug miejch. Agabo hānajtj xiøhaty. Jim hānajtj chooñ Judea. űajtsapxøøbiā Diosmādia'agy hānajtj je'ebā. ¹¹Coo ja'a Agabo jim miejch maa højts hānajtj nmejtsta'aguian, mānitā Pablo ja'a wiøøon wiāhājtāxā. Mānitā Agabo hamdsoo űiguiø'øxojts űidiecyxiojtsā ja'a Pablo ja'a wiøøonhaam. Mānitā Agabo ja'a Pablo űāmaayy:

—Jadúhñhøchā Dioshespīritu tøø xñāma'ay cooçh miich nna-jtsapxøøyyāt. Jadúhñāc miichā judíos xquiø'øxots xtiecyxiōdsambā jim Jerusalén nébyhøch cham tøø nhamayyān. Mānitāc miich xyajcø'ødāgø'owa'añ ja'a soldadohajxy Rómabā.

¹²Coo højts jaduhñ nmādooyy, møødā mabøjpādøjc-hajxy, mānit højtsā Pablo nja nāmaayy coo jim quia'a nōcxāt Jerusalén. ¹³Mānitā Pablo yhadsooyy:

—Tii hajxy coo mjø'oy coo mxuuch. Tiiçh hajxy coo xyagjootmayhaty. Cabā cueentā jaduhñ cooçhā hāna'c jaduhñ jim xquiø'øxots xtiecyxiōdsāt Jerusalén. Cabā cueentā jaduhñ cooçh hāna'c jim xyaghø'ogāt ja'a Jesúsøxpā, ja'a hajxy nWiindsønñājtāmbā —nōmā Pablo miānaañ.

¹⁴Coo højts jaduhñ nhijxy coo ja'a Pablo hānajtj quia'a mabøga'añ, mānit højts nmānaañnā:

—Ween jaduhñ jiadyii nebiā Dios tøø miāna'añān.

Mānit højts nhamoønā.

¹⁵Mānit højts nhadsøømbøjcy, høøch møødā Pablo. Mānit højts jim nnøcxy Jerusalén. ¹⁶Nāje'e højtsā mabøjpādøjc jim xpianøcxy, ja'a hajxy hānajtj jim tsohmā Cesarea. Coo højts jim nmejch Jerusalén, mānit højts hoy xñajtswowø'oy maa ja'a Mnasón ja'a tiøjcān. Jimā Mnasón hānajtj jecy tøø choñda'agy Chipre. Tøø hānajtj jiegø'oy coo ja'a Mnasón ja'a Diosmādia'agy hānajtj tøø miābøcy. Jim højts nmejtstaacy maa ja'a Mnasón ja'a tiøjcān.

¹⁷Coo højts jim nmejch maa ja'a mabøjpādøjc-hajxiān, mānit højts xquiøñdymooyy xoonāacāp. ¹⁸Cujaboom højtsā Pablo jim xmiødhajty maa ja'a tsajtøjcān. Jimā Santiago hānajtj møødā tsajtøjwiindsønñhajxy nāgøxiā. ¹⁹Mānitā Santiagohajxy miøødniyajpoo'xā ja'a Pablo. Mānitā Pablo tiāgøoyy mādiaacpā nebiatā Diosmādia'agy hānajtj tøø yajwa'xiān maa ja'a cajpa judiøshajxiān, cooc jaduhñ quiapxy miādiaacy ja'a Dios miājaahaam. ²⁰Coo ja'a Santiagohajxy jaduhñ miādooyy, mānitā Dios hajxy wyiingudsāhgøoyy. Mānitā Pablo hajxy űāmaayy:

—Māgu'ughajpā Pablo, mnajuøøby miich jaduhñ coo ja'a judíos ja'a Jesús ja'a miādia'agy hajxy nāmay tøø miābøjcā. Jaduhñ hajxy nāgøxiā miāna'añ coo ja'a cuhdujt hajxy tsipcøxp ngudiūñāmāt, ja'a Moisés jecy yhanéhmābā. ²¹Tøø hajxy jaduhñ miādoyhaty cooc tyijy miichā judíos wiingcuhdujt tøø myajñāhixø'oy, ja'a hajxy jāguembaady hadsānaabiā. Jadúhñāc tyijy tøø myajñāhixø'oy coo cuhdujt hajxy űajtsxiø'øwāt, ja'a Moisés jecy yhanéhmābā. Jadúhñāc tyijy tøø myajñāhixøøbiā coo højts ja'a nguhtdujt nga'a cudiūñānāt, højts judíos, møød coo højts nhuung nga'a circuncidarhājtānāt. ²²Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miādoyhādāt coo miich yaa tøø mgooody Jerusalén, mānitā tøyhajt hajxy choga'añ pø tøyhajt jaduhñ coo miichā judíos jaduhñ tøø mjaançh yajñāhixø'oy, ja'a hajxy jāguembaady hadsānaabiā. ²³Tøø højts ja'a wiinmahñdy tu'ug nbaady nej miich myajniyhoyø'øwøøjāt. Jii højtsā nmāgu'ughajpā nāmādaaxcā. Tøø

xøø hajxy yhagapxtucy coo meeg hajxy hānajt yoxa'añ nebiā Moisés jecy yhanehmiān coo hajxy jaduhñ nguhdujthájtāmāt. ²⁴ Mmødhádäp miich yø'ø hāna'c yø'ø nāmādaaxpā. Jaduhñ miich mnāmājuyø'øwāt coo meeg hajxy hānajt yoxa'añ. Jaanā jaduhñ miichā meeg tu'ug myójxpāt. Coo miich jaduhñ mnāmājuyø'øwāt, jaduhñ hajxy hoy yajcuhmé'xāt. Coo miich jaduhñ nguhdujthádāt, jaduhñ miichā cu'ug xyhíxāt coo miichā cuhdujt jaduhñ mgudiuumbā, ja'a Moisés jecy yhanéhmbā. Jaduhñā cu'ugā tøyhajt hajxy miøødhada'añ coo miich wiingcuhdujt tøyhajt mga'a yajnāhixø'øy. ²⁵ Pero ja'a jāya'ayhajxy ca'a judíospä, ja'a hajxy mǎbøjppā, tøø højtsā nocy nyajnājaayø'øy. Jaduhñ højts tøø nmāgapxy tøø nhane'emy coo hajxy quia'a tsú'udsāt mādyiibā hāna'c tøø yoxy quepychechwiinduun, møød coo hajxy quia'a tsú'tspāt ja'a tøø quia'a nø'xiéé'xiäbā, møød coo wiingto'oxiøjc hajxy quia'a møødmá'awāt —nømä Pablo ñāmaayyā.

²⁶ Mānitā Pablo ja'a hāna'c miødhajt ja'a nāmādaaxpā. Mānit hajxy cujaboom hoy quiudiuñ nebiā judíos quiuhdujthajxy hānajt myiññān. Mānit hajxy tiøjtägøøyy tsajtøgooty. Mānit hajxy ñāgapxy cooc juxtujxøø hānajt quia'a habetyñā neby hajxy hānajt tøø yhagapxtuquiān coo meeg hajxy hānajt yoxa'añ.

²⁷⁻³⁰ Ja weenjaty hānajt quia'a habety ja'a juxtujxøøbā. Mānitā jāya'ayhajxy nāje'e tiägøøyy tsajtøgooty. Jim hajxy hānajt chooñ Asia. Coo ja'a Pablo hajxy jiiby yhiijxy tsajtøgooty, mānit hajxy tiägøøyy yaaxpā cooc ja'a Pablo hānajt jiiby wiädity:

—Judíostøjc, højts puhbéjtäc. Xiids yø'ø craa Pablo wiädity. Yø'ødsā wiingcuhdujt homiajaty nøcxy yajwiinhixø'øy. Jaduhñ yø'ø craa ja'a cu'ug jiøjcaxpø'øy coo højtsā nguhdujt hajxy xquia'a cudiúunāmāt, nebiā Moisés jecy jia hanéhmiān. Jaduhñ yø'ø craa yajwiinhixøøbiā cooc tyijy hädaa tsajtøjc jaduhñ quia'a tsoobaady. Maas hanaxiā haxøøg tøø jiatcø'øy coo jāya'ay yaa tøø miøødtägø'øy tsajtøgooty, ja'a hajxy ca'a judíospä. Hix, cabā cuhdujt jaduhñ ñā'ägā miñ coo hajxy yaa tiägø'øwāt tsajtøgooty, pønjaty ca'a judíos.

Paady hajxy jaduhñ miānaañ, je'eguiøxpā coo ja'a Pablo hānajt tøø yhixyii cajptooty coo ja'a Tróximo hānajt miøødā. Jaduhñā Asi-abājāya'ayhajxy hānajt miāna'añ cooc tyijy ja'a Pablo ja'a Tróximo hānajt tøø miøødtägøøyy tsajtøgooty. Efeso ja'a Tróximo hānajt chooñ. Ca'a jiidíosā hānajt je'e. Hoorā, coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy cooc ja'a Pablo hānajt jiiby wiädity tsajtøgooty, mānit hajxy tiägøøyy haamhappā. Mānitā Pablo hajxy miajch. Mānit hajxy piawijch piājäduty jim tsajtøghaguuy. Mānitiā tsajtøjc hajxy yhagøøyy.

³¹ Jimā cu'ugā Pablo hajxy hānajt ñā'ägā yagho'ogaannā, mānitā soldado-wiindsønā mādia'agy ñāmejtsā coogā cu'ughajxy hānajt jim wyi'i yaamhaty Jerusalén. Roma ja'a soldadohajxy hānajt chooñ.

³² Tuunā ja'a soldado-wiindsøn jaduhñ ñā'ā mādooyy, mānitā soldadohajxy yhamugøøyy. Mānit hajxy päyø'øguiā yhädaacy maa ja'a cu'ughajxy hānajt yaamhatiān. Coo ja'a cu'ugā soldado hajxy jaduhñ jiøjcuheebøøyy coo ja'a soldadohajxy hānajt miānacy maa ja'a Pablo hānajt wiobho'ogyiijān, mānitā Pablo yhøxmajtsā. ³³ Coo ja'a soldado-wiindsøn jiiby quiädaacy, mānitā Pablo chuumā. Hamejtscadena quiø'øxojs tiecyxiojtsā. Mānitā soldado-wiindsønā cu'ug miāyajtøøyy pønā Pablo, møød tii hānajt coo tøø wiobho'ogyii. ³⁴ Mānitā jāya'ayhajxy may yhadsooyy haagā wiingjaty. Cab hajxy hānajt tiu'ugmādia'aguiā.

Coo ja'a cu'ughajxy hānajtj jaduñ wyi'i ya'axy, cabā soldado-wiindsōñā tøyhajt hānajtj hoy piaada'añ. Mānit miānaañ coo ja'a Pablo jim̄ ya-jnōcxōjāt maa ja'a cuartelān. ³⁵ Coo ja'a soldado ja'a Pablo hajxy jim̄ miōdcoo'ty maa ja'a escalera jaduñ choñda'aguiān, mānitā Pablo hajxy quiōyō'cy. Paady hajxy jaduñ quiōyō'cy coo ja'a cu'ugā Pablo hajxy hānajtj jia wi'i yagho'oga'añ. ³⁶ Hōxhaamā cu'ugā soldado hajxy hānajtj pianōcxy yáaxāp coo ja'a Pablo yagho'ogōjāt.

³⁷ Jim̄ soldado ja'a Pablo hajxy hānajtj miōdtāgō'ōwa'añ cuarteltōgooty, mānitā Pablo ja'a soldado-wiindsōñ nāmaayy:

—Huuc miñ, nhuuc mōōdmādiā'agyhōch miich paquiā.

Hagriego haamā Pablo jaduñ miānaañ. Mānitā soldado-wiindsōñ yhadsooyy:

—Mjājpytiāmā hagriego jaduñā. ³⁸ Cājtām miich jim̄ mdsōñ Egipto-naaxootiā. Tōō jiegō'ōy coo hāna'c tsip jim̄ tōō yajpādō'ōgy Egipto. Nāmādaaxmilā jiamioōd hānajtj, haagā cahwiindōyhāna'c. Mānit hajxy piāyō'cy. Mānit hajxy jim̄ ñōcxōoyy pactuum maa pōñ quia'a tsāna'ayān.

³⁹ Mānitā Pablo miānāngumbā:

—Cábōch jim̄ ndsōñ Egipto. Judío jāyā'ayhōch hōōch. Jímhōch ndsōñ maa ja'a cajpt jaduñ xiōhatiān Tarso jim̄ Ciliciānaaxooty. Mōjjuōōy hōch ngajpt. Huuc tuñā mayhajt, nhuuc cōxy mōōdmādiā'agyhōch yō'ō cu'ug.

⁴⁰ Mānitā soldado-wiindsōñā Pablo cuhdujt miooyy coo quiāpxāt. Mānitā Pablo piejty escaleracōxp. Mānitā quiō'ō chajxajy. Mānitā cu'ughajxy cōjx yhamōñ. Mānit tiāgōoyy xiicpā mādiaacpā hebreo-hayuuc-haamby:

22

¹ —Māgu'ughajpādōjc, huuc hamādoowhit hajxy hoy; mijts nmōōdmādiā'agaamby.

² Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miādooyy coo ja'a Pablo hānajtj quiapxy miādiā'agy hebreohayuuc-haamby, tehngajñā hajxy hānajtj hoy yhamādoowhity. Mānitā Pablo jiaac mādiaacy:

³ —Judío jāyā'ayhōch hōōch. Jímhōch nnaaxque'exā Tarso, jim̄ Ciliciānaaxooty. Múutsnōch yaa ngoo'ty Jerusalén. Ja'a teedyhap Gamaliélhōch yaa xyajcapxtaac. Jaanč tehñ yhōyhōch xyajñāhixōoyy ja'a jecyquihdujt. Jaanč tehñ yhōyhōchā Dioscuhdujt hijty nbaduñ hamuumdu'joot nej mijts jāda'ahaty mbaduñān. ⁴ Nyajtsaächpōjpiōchā jāya'ay hijty, ja'a Diosmādiā'agy hajxy mābōjpā ja'a Jesúscōxpā, to'oxiōjcā, ya'adiōjcā. Hōxtā nyaghó'piōch hijty tāhoocjaty. Pawíchhōch hijty pujxtōgooty nyajñōcxy cō'ōxoch tecyxioch. ⁵ Ja'a teedywiindsōñ yaa tuumbā Jerusalén, coo hajxy jaduñ mmāyajtōwāt pō tøyhājthōch jaduñ tōō njatcō'oy, xmió'owābā tøyhajt hajxy jaduñ. Jaanā jaduñā majtōjcā tøyhajt hajxy yéjāt coo hajxy jaduñ mmāyajtōwāt. Yō'ōchā nocy hajxy tōō xyajmāguexy coo hōjts nmāgunaax jim̄ nmó'owāt maa ja'a cajpt jaduñ xiōhatiān Damasco. Jímhōchā jāya'ay hānajtj nōcxy nhōxta'awa'añ Damasco pōnjatiā Diosmādiā'agy mābōjp ja'a Jesúscōxpā. Je'ečh hānajtj nōcxy nmadsa'añ. Yaačh hānajtj nyajmānaca'añ Jerusalén. Yaačh hānajtj miñ ndsaačhtiuna'añ.

⁶ Jim̄ tu'haamncōxpā, ja weenjātyhōch hānajtj jim̄ nga'a coody Damasco, mānitā jōōn quiuhajcādaacy jaanč tehñ miōc, mādúhñtiōch hānajtj nyo'oy. Cujyxioōhō'ogy hānajtj jaduñ. ⁷ Túunōchā jōōn jaduñ

nnä'ä hijxy, mänítøch jaduhñ ngädaayy. Mänítøch nmädooyy cooçh häna'c hänajty xxiøøguya'axy: “Saulo, Saulo, tiich jaduhñ coo xwyi'i miädsibø'øy.”⁸ Mänítøch nmäyajtøøyy: “Wiindsón, pøn miich.” Mänítøch xyhadsooyy: “Jesúshøch høøch. Nazaréthøch hijty ndsooñ. Høøch miich jaduhñ xmiädsibøøby.”⁹ Pønjátyhøch hänajty nmøødnøcxyp, yhiç ja'a jøøn hajxy. Pero cab hajxy miädooyy cooçhä Jesús jaduhñ xmiägapxy.¹⁰ Mänítøchhä Jesús nmäyajtøøgumbä: “Wiindsón, tiich jaduhñ ndünäp.” Mänítøch xyhadsóogumbä: “Tänaayyø'øg. Jaac nøcx jim Damasco. Co miich jim mgóodät, mänit miich häna'c jim xyhawaanaañä tijaty miichhä Dios jaduhñ xyajtunaamb.”¹¹ Hoorä, cooçhä jøøn nhijxy, wiinxóo'tshøch jaduhñ. Cábøch hänajty hoy nhijxnä. Ja'a njamiøødhøch hajxy jim xjiaac witscoo't Damasco.

¹² Jimä jäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay. Ananías hänajty xiøhaty. Jaanç tehñ yhooyä Ananías ja'a cuhdujt hänajty piaduñ nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Jimä judíosahajxy hänajty näje'e chänaabiä Damasco. Jiaanç tehñ quiumaabiä judíos ja'a Ananías hajxy hänajty jaduhñ.¹³ Hoorä, cooçh jim ngoo'ty Damasco, mänítøchhä Ananías hoy xquiuhixy. Mänítøch xñämaayy: “Puhya'ay Saulo, hijxø'øg jadähooc cham jaduhñajtä.” Tu- unä ja'a Ananías jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänítøch jaduhñ njaanç hijxø'cy.¹⁴ Mänítøchhä Ananías xñämáaguiumbä: “Ja'a nhaphájtämhajxy ja'a ndeedyhájtämhajxy ja'a jecypiä haampiä, ja'a Dios hajxy hijty wyi- ingudsähgøøby jegyhajty. Jaaya'ay miich jaduhñ tøø xyajnáhdijy coo jaduhñ mdünät neby je'e jioot choquiän, møød coo ja'a Jesús mhamdsoo híxät coo mhamdsoo mädówät nebiaty je'e miädia'agy.”¹⁵ Nøcxaamb miich mmädia'aga'añ wiinduhmyhagajpt ja'a Jesúscøxpä, nebiaty tøø mhixy nebiaty tøø mmädoy.¹⁶ Hoorä, tsógänämäts, nøcx näbejnä. Jaduhñä Jesús mmänuu'xtä'agät coo weenä mbojpa mgädieey xyajnáhwaats xya- jcuhwáatsät”, nómhøçhä Ananías xñämaayy.

¹⁷⁻¹⁸ Mänítøch yaa nwiimbijtagajch Jerusalén. Mänítøch nnøcxy tsajtøgooty Diospa'yaaxpä. Mänítøchhä Jesús nwiinhijxy, ja'a hajxy nWi- indsønhájtämbä. Mänítøchhä Jesús xñämaayy: “Tsógänämäts, mdsóonäp yaa. Caj miichä cu'ugä mmädia'agy yaa xmiäbøgaanä cooçh miich yaa xjia wi'i miädia'aga'añ.”¹⁹ Mänítøch nhadsooyy: “Wiindsón, ñajuøøbiä cu'ughajxy cooçh hijty nwädity wiinduhmyhagajpt maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän, cooçhä jäya'ay hijty nyajnøcxy pujxtøgooty pønjiatiä mmädia'agy xmiäbøjcäp. Naxyhøch hijty nyajwobyii.”²⁰ Y coo ja'a Esteban yagho'cä, jimhøch hänajty nbadsóonäbä. Møødhøch hänajty nbamänaambä coo yagho'ogøøjät. Ja'a häna'cä Esteban hajxy yaghó'cäbä, høøçhä wyit ngüeendähajtä. Paadiä Esteban jaduhñ yagho'cä je'eguiøxpä coo miichä mmädia'agy hänajty xyajwa'xä.”²¹ Mänítøchhä Jesús xñämáaguiumbä: “Cabä cueentä jaduhñ. Nøcxañä. Jäguémhøch miich nguexa'añ maa ja'a jäya'ayhajxy chäna'ayän, ja'a hajxy ca'a judíospä.”

²² Mäduhñjatiä Pablo hänajty miädia'agy, hamädoowhíjtäxäbä miädia'agy hänajty jaduhñ. Pero coo jaduhñ miänaañ cooc hänajty jäguem quixea'añii maa ja'a jäya'ayhajxy chäna'ayän, ja'a hajxy ca'a judíospä, cabä cu'ugä Pablo ja'a miädia'agy hajxy hänajty yhamädoowhidäanänä. Mänitä cu'ughajxy tiägøøyy yaaxpä jojpa:

—Ween yø'ø craa yho'ogy. Yagho'og yø'ø craa hajxy.

²³ Tehngajnä hajxy hänajty jaduhñ wyi'i ya'axy wyi'i jiocy. Yamä wyit hajxy hänajty wyi'i chajyemy. Yamä naaxoc hajxy hänajty wyi'i chajwøjy.

Paady hajxy hánajty jaduħn wyi'i jiatcø'øy coo ja'a Pablo hajxy hánajty jiaanč tehñ miädsiphaty. ²⁴ Mänitä soldado-wiindsøn miänaañ coo ja'a Pablo jiihy yajtojtägø'øwøøjtät cuarteltøgooty. Mänit jiaac mänaañ coo ja'a Pablo wiobho'ogøøjtät, ween jaduħn quiøxy nägapxy tiiguiøxpä cu'ugä Pablo hajxy hánajty coo tøø wyi'i ñäya'axy. ²⁵ Mänitä soldado ja'a Pablo hajxy quiø'øxoich. Wiobho'ogaambiä Pablo hajxy hánajty. Mänitä Pablo ja'a capitán miägäpaxy, ja'a hánajty jim tanaabiä wiinduum:

—Caj mijts cuħdujt mmøødä cooħ mijts xwióbät nä'ä nägoobä. Cab hajxy mnajuø'øy pø tøøch ngädieey. Høøch, jadúħñhøchä cuħdujt nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän —nømä Pablo ja'a capitán ñämaayy.

²⁶ Coo ja'a capitán jaduħn miädooyy, mänitä wyiindsøn ñämaayy:

—Ca'a hajxy jaduħn mwopy. Jadúħñäc yø'ø craa cuħdujt miøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän.

²⁷ Mänitä soldado-wiindsønñä Pablo hoy miäyajtøy:

—Nej, tøyhajt jaduħn coo miichä cuħdujt jaduħn mmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødänä.

Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduħn.

²⁸ Mänitä soldado-wiindsøn miänaañ:

—Jadúħñhøchä cuħdujt nmøødäbä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän. Pero jaanč tehñ chówhøch jaduħn tøø xyhabädsøømä cooħhä cuħdujt jaduħn tøø njuy.

Mänitä Pablo miänaañ:

—Cooħ jim nnaaxque'exä Tarso, páadyhøchä cuħdujt jaduħn nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän.

²⁹ Ja'a soldadohajxy hánajty mäwobaambä, coo hajxy jaduħn miädooyy coogä Pablo cuħdujt hánajty jaduħn miøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy hánajty miøødän, mänitä Pablo hajxy piuhwaach. Y ja'a soldado-wiindsøn, coo je'e jaduħn miädooyy, tsähgøøyy je'eduhñ je'leguiøxpä coo ja'a Pablo hánajty tøø quiø'øxočhii tøø tiecyxiočhii.

³⁰ Cujaboomä soldado-wiindsøn jaduħn miänaañ coo ja'a Pablo quiø'øguejøøjtät. Mänit miänaañ coo ja'a teedywiindsønñhajxy yhamugø'øwät møødä majtøjc-hajxy. Mänitä Pablo jim yajnøcxä maa ja'a teedywiindsønñhajxy hánajty tøø yhamugø'øyän. Mänitä Pablo jim yajtänaaguiädaacä cu'ugwiinduum. Miädowaambiä soldado-wiindsøn hánajty jaduħn tiiguiøxpä judíos ja'a Pablo hajxy hánajty coo tøø ñäxø'øwø'øy.

23

¹ Mänitä teedywiindsønñhajxy wyiinhee'ppejtä ja'a Pábläm. Mänitä Pablo miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, Dióshøch jaduħn xyhijxp cooħ homiänaajä nho-jjäya'ayhaty.

² Coo ja'a Pablo jaduħn miänaañ, mänitä häna'c-hajxy ñämaayyä coo ja'a Pablo hajxy yhapo'xø'øgät, ja'a häna'c-hajxy hánajty jim tanaabiä Pablo wyiinduum. Ja'a Ananías jaduħn mänaañ coo hajxy jaduħn jiatcø'øwät. Møjhjäpä Ananías hánajty jim maa ja'a teedywiindsønñhajxiän. ³ Mänitä Pablo ja'a Ananías ñämaayy:

—Dios miich jaduħn xyajcumädowaamb. Caj miich hoy mduñ. Jaduħn miich mduuñgmøødä cooħ miich xyajtøyhajtyégät hoy yajxón nebiä

cuhdujt myiñän. Pero coo miich jaduñ tøø mmäna'añ cooçh häna'c xquióxät, myajcähxø'py miich jaduñ coo miichä cuhdujt hoy mga'a yajtuñ.

⁴Ja'a häna'c-hajxy hänajty jim tänaabiä, mänitä Pablo hajxy ñämaayy:

—Tøø miich jaduñ ngapxtägoy coo yø'ø møjteedywiindsøn jaduñ tøø mwiingapxety. Haa ca'a, Dios yø'øduñ tøø yhuuc pädaacpä.

⁵Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Mägu'ughajpädøjc, huuc mee'x hajxy, cábøch hijty nnajuø'øy coo yø'ø jaduñ tiuñ møjteedywiindsøn. Jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo hajxy nga'a nänómät haxøøg, pønjataiä tuung møød maa ja'a tsaan maa ja'a cu'ugän.

⁶Mänitä Pablo jaduñ yhijxy coo häna'c-hajxy hänajty mejtstu'u tøø yhamugø'øy, møødä saduceoshajxy, møødä fariseoshajxy. Mänitä Pablo møc quiapxy:

—Mägu'ughajpädøjc, høøch, jue'eçh høøch, fariséoshøch høøch. Haagä fariseos højts jaduñ. Cooçh jaduñ nmäbøcy coo ja'a ho'oguiäya'ayhajxy jaduñ jiuypiojtägatsa'añ, páadyhøçh häna'c jaduñ tøø xñäxø'øwø'øy.

⁷Coo ja'a Pablo jaduñ miänaañ, mänitä fariseoshajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä møødä saduceoshajxy. Cabä miädia'agyhajxy hänajty ñibiaadyii. ⁸Hix, jaduñhä fariseoshajxy hänajty miäbøcy cooc ja'a ho'oguiäya'ayhajxy jiuypiojtägatsa'añ. Jaduñ hajxy hänajty miäbøjpä cooc ja'a Dios ja'a mioonsä jim miøødä tsajpootyp, møød cooc ja'a nhaañmäähájtämhajxy quia'a hó'cäm. Pero cabä saduceoshajxy hänajty miäbøcy nebiä fariseoshajxy hänajty miäbøquiän. ⁹Tehngajnä hajxy hänajty miaas nämayø'øy haamhajpä. Tehngajnä hajxy hänajty yhambøcy. Mänitä fariseoshajxy näje'e tiänaayyø'cy, ja'a hajxy hänajty yajnahixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. Mänit hajxy miänaañ:

—Yø'ø craa, cap tii pojpä cädieey miøødä. Jímbädä Diosmoonsä tøø miägapxyii, o háañämä.

¹⁰Maas hanaxiä hajxy hänajty yhambøcy. Tsähgøøbiä soldado-wiindsøn hänajty coo ja'a Pablo hänajty yagho'oga'añii. Mänitä soldado-wiindsønä soldado miøjyaaxy coo ja'a soldado ja'a Pablo hajxy jii by wyitstsóonät, møød coo hajxy jim yajnøcxät maa ja'a cuartelän.

¹¹Mänitcoodsä Jesús jii by ñäguehxtøø'xy maa ja'a Pablo wyiinduuman. Mänitä Jesús ja'a Pablo ñämaayy: “Ca'a mdsähgø'øy. Nébyhøch miich yaa tøø xmiädia'aguiän Jerusalén, jaanä jadúhnhøch miich jim nøcxy xmiädia'agáangumbä Roma.”

¹²Cujaboomä judíoshajxy näje'e hoy quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yaghó'ogät. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Mäduhñtiä Pablo jiaac jugyhaty, cab hajxy nnä'ägä caayy nnä'ägä hüucämät.

¹³Näjuxychägui'xnaxy hajxy hänajty je'eduhñ, ja'a hajxy hänajty jaduñ tøø quiojyquiapxyhátiiäbä. ¹⁴Mänit hajxy hoy ñägäpxy maa ja'a matjøjc-hajxiän:

—Tøø højts jaduñ ngojyquiapxyhaty coo højtsä Pablo nyaghó'ogät. Høxtä mänit højts ngaya'añ nhu'uga'aññä. ¹⁵Hoorä, mijts, nøcxä soldado-wiindsøn hajxy jaduñ näma'aw coo weenä Pablo yaa yajmeçhii mijts mwiinduun. Jaduñhä hajxy mwiinhøønät coo tyiyy ja'a Pablo hajxy mjaac tehñ miäyajtøwa'añ. Cahnä Pablo hänajty yaa quioody maa

mijts mwiinduumän, jim højts nyaghó'ogät tu'haam —nømä teedywi-indsøn ñämaayä.

¹⁶ Mänitä Pablo chojmajc jaduñ miädoyhajty coogä Pablo hänajty yagho'oga'añii. Mänitä Pablo hoy yhawáañäxä maa hänajty chumñän. ¹⁷ Mänitä Pablo ja'a capitán tu'ug miøjyaaxy. Mänit ñämaayy:

—Huuc tuñä mayhajt, huuc woonøcx hädaa craa jim maa ja'a mwi-indsønän. Jim jaduñ miøødmädia'aga'añ.

¹⁸ Mänitä Pablo chojmajc wioonøcxäxä maa ja'a soldado-wiindsønän. Mänitä capitán ja'a soldado-wiindsøn ñämaayy:

—Ja'a Pábløch jaduñ tøø xñäma'ay cooç hädaa craa yaa nwoomínät maa miichän. Miichäc jaduñ xmiøødmädia'agaam̄b.

¹⁹ Mänitä Pablo chojmajc wiingtuum wyitsnøcxäxä. Mänitä soldado-wiindsøn miänaañ:

—Tiich jaduñ xyhawaañáañäp —nømä Pablo chojmajc miäyajtøwäxä.

²⁰ Mänitä Pablo chojmajc yhadsooyy:

—Tøø ja'a judíos näje'e quiojyquiapxytiuñ cooc miich xñäma'awa'añ coo miichä Pablo jaboom ween mguexy maa ja'a teedywiindsønä wyiinduumhajxiän. Jadúñäc miich xwyiinhøøna'añ cooc tyjy ja'a Pablo hajxy cøxiä wiinä jiaac tehñ miäyajtøwa'añ. ²¹ Caj miich jaduñ mmäböğät. Näjuxychägui'xnaxiä jäya'ayhajty jaduñ tøø quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yaghó'ogät tu'haamnøcxpä. Cábäc hajxy jaduñ ñä'ägä caya'añ ñä'ägä hu'uga'añ. Høxtä coogä Pablo hajxy yaghó'ogät, mänitäc hajxy quiaya'añ yhu'uga'aññä. Miichäc hajxy xyhuuc jaac hahijxp cooc miich jaduñ mmäná'anät pø mgudiunaam̄by jaduñ —nømä soldado-wiindsøn ñämaayyä.

²² Mänitä Pablo chojmajc ñämáayyäxä coo quia'a nägápxät wiingtuum waam̄baty hänajty jaduñ tøø miädia'agy. Mänitä soldado-wiindsøn jaduñ miänaañ coo ja'a Pablo chojmajc wyiimbijnät.

²³⁻²⁴ Mänitä soldado-wiindsønä capitán metsc miøjyaaxy. Mänit hajxy wyiinguejxä coo ja'a Pablo hajxy coods jim yajnøcxät Cesarea. Nämäyvä soldadohajxy hänajty pianøcxa'añ. Námejtsmägo'x hajxy hänajty ñøcxa'añ tecd-yo'oyhaam; møød nädägøøghii'xcumajc hajxy hänajty ñøcxa'añ cuaañähgøxp; møød nämejtsmägo'x hajxy hänajty ñøcxaam̄bä cuhm̄dcap. Jaduhñä capitánhajxy ñämáayyäbä coo ja'a Pablo cuaañähgøxp ñøcxät, møød coo hoy cwieendähadøøjät, jaduñ nejy quia'a jat quia'a habétät. Jaduhñä soldado-wiindsøn yhanem̄bä coo ja'a Pablo ja'a gobernador Félix yajcø'ødägø'øwøøjät. ²⁵ Mänitä soldado-wiindsønä nocy yhädiuuñ. Ja'a gobernador Félix hänajty yajnäguexaam̄by. Jaduhñ soldado-wiindsøn quijahy:

²⁶ “Høøçh hädaa nocy nhädiuum̄by, høøçh Claudio Lisias. Wiindsøn Félix, miich jaduñ cham̄ nyajpoo'xyp. ²⁷ Hädaa jäyá'ayhøch miich nyajnäguejxyp. Pablo jaduñ xiøhaty. Hæxøøyy maaxtøjquiä Pablo yaa miajtsä Jerusalén. Ja'a judíos jaduñ mämajts. Yagho'ogáañäbä Pablo hänajty. Pero cooç jaduñ nmädoyhajty coo ja'a Pablo cuhdujt jaduñ miøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän, mänitøçhä soldado ja'a Pablo hoy nmøødyajnähwa'açh. ²⁸ Je'eçh hänajty nmədowaam̄by tiiguiøxpä Pablo hänajty coo tøø miächii, páadyhøch jiiby nmøødhädaacy maa ja'a judíos ja'a junta hajxy hänajty yagjadyiijän. ²⁹ Mänitøch

nmädooy coogä Pablo tii pojpä tii cädieey quia'a mөөдä. Je'eduhñ yajcumadsөөyyä coo ja'a judíos ja'a quiuhdujthajxy wyiingjatiä. Páadyhөch jaduhñ nga'añ mänaañ coo ja'a Pablo yagho'ogөjät, ni coo chumөjät.³⁰ Cooch jaduhñ nmädooyhajxy coo ja'a judíoshajxy hánajty näje'e tөө quiogyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy hánajty yagho'oga'añ, mänítөch jaduhñ nwiinmaayy cooch miich jaduhñ nyajnäguéxät. Ja'a häna'cä Pablo hajxy ja wi'i yagho'ogaambä, tөөch nnäma'ay coo ja'a Pablo jim nөcxy ñäxө'өwө'өyii miich mwiinduum.”

³¹ Mänitä soldadohajxy jiaanч cudiuuñ nebiä wyiindsөñ hajxy hánajty tөө ñäma'ayijän. Mänitä Pablo hajxy jim coods yajnөcxy maa ja'a cajpt hánajty xiөhatiän Antípatris. ³² Cujaboomä soldadohajxy wyiimbijty, ja'a hajxy hánajty tөө ñөcxy tecy-yo'oyhaam. Ja'a hajxy hánajty cuaañhgөxpä, je'edsä Pablo hajxy jaac mөөdnөcxnä. ³³ Mänit hajxy jim quioo'ty Cesarea. Mänitä Pablo ja'a Félix hoy yajcө'өdägө'өyii mөөдä nocy, ja'a soldado-wiindsөñ hánajty tөө quiéxiäbä. ³⁴ Mänitä Félix ja'a nocy quiapxy. Mänitä Félix ja'a Pablo miäyajtөөyy maa je'e chooñ. Mänitä Pablo yhadsooyy coo hánajty jim chooñ Cilicianaxooty. ³⁵ Coo ja'a Félix jaduhñ miädooyy, mänitä Pablo ñämaayy:

—Weenä jäya'ayhajxy yhuuc mech, ja'a miich hajxy jaduhñ xñäxө'өwө'өwaambä, mänítөchä tөyhajt nmädowa'añ ja'a miichcөxpä.

Mänitä Félix ja'a soldado ñämaayy coo ja'a Pablo piäda'agөjät mөjtөгooty, ja'a hánajty xөhjäpä Palacio de Herodes. Jaanä jaduhñä Félix miänaambä coo ja'a Pablo hoy cwieendähädөjät.

24

¹ Cumägooxөө ja'a Ananíashajxy jim quioo'ty Cesarea. Mөjtөedywiindsөñä Ananías hánajty tiuumby jim Jerusalén. Näguipxiä majtөjc-hajxy näje'e piagoo'pä mөөдä licenciadä tu'ug, ja'a hánajty xөhjäpä Tértulo. Mänit hajxy jim ñөcxy maa ja'a gobernador Félix hánajty tiuñän. Mänitä Félix hajxy ñämaayy coo ja'a Pablo hajxy hánajty ñäxө'өwө'өwa'añ. ²⁻³ Mänitä Félix miänaañ coo ja'a Pablo yajmedsөjät maa ja'a Félix wyiinduumän. Coo Pablo jaduhñ yajmejtsä, mänitä Tértulo ja'a Pablo tiägөgy ñäxө'өwө'өbiä:

—Wiindsөñ Félix, hoy hөjts njaanч tehñ ñijäwө'өyii maa miichcөxpän, coo miich hoy mjaanч tehñ tiuñ. Tөө hөjts miichä nnaaxä ngajpt xjiaanч tehñ yaghooyөyyä. Cabä tsip cabä pleetä jaduhñ maa yajpaady. Coo miich jaduhñ hoy mjaanч tehñ tiuñ, paady hөjts Dioscujú'uyäbä njaanч tehñ yecy maa miichcөxpän. ⁴ Cábөch miich jejcy nhadsiba'añ. Huuc tunä mayhajt, hөjtsä nmädia'agy hamädoowhítäc. Paquiä hөjts jaduhñ nmädia'aga'añ. ⁵ Yө'ө craa Pablohajpä, nmөdhajpy hөjtsä tөyhajt jaduhñ coo yө'ө hөjts xjiaanч tehñ miädsibө'өy majaty hөjts nhity, hөjts judíoshajpä. Jaduhñ hөjts xjia wi'i jiojcapxө'өy coo hөjtsä nguhdujt nnajtshixө'өwät. Jaduhñä tsip homiaajä yajpädө'өgy. Ja'a jäya'ayä Jesús Nazaretpä miädia'agy hajxy panөcxäbä, je'e ja'a Pablo hajxy wiindsөñhajp. ⁶ Mänitä Pablo jäya'ay nämädaaxc miөөdtөjtägөgy maa hөjtsä nmөjtsajtөгootiän. Ja'a hajxy nämädaaxpä, ca'a hajxy je'e jiudíosä. Cab hөjtsä nguhdujt jaduhñ myiñ coo wiingjäya'ay jilby tiägө'өwät. Mänit hөjtsä Pablo nyajmajtsä. Nyajcumädowaamby hөjts hánajty, tii hánajty jilby tiuumby tsajtөгooty. Jaduhñ hөjtsä nguhdujt myiñ coo jaduhñ quiumädöwät. ⁷ Mänitä

soldado-wiindsón piayajcahw piayajpogoooy, ja'a xohajpä Lisias. Mänit hõjtsä Pablo mädsibø'øbä xpiøjcä. ⁸ Mänit hõjtsä Lisias xñämaay coo hõjts yaa nmínät maa miichä mwiinduumän, coo hõjtsä Pablo yaa nnäxø'øwø'øwät. Hoorä, hamdsoo miichä Pablo mmäyajtøwät pø tøyhajt jaduhñ neby hõjts chamñ nnäxø'øwø'øyän —nømä Tértulo ja'a Félix ñämaayy.

⁹ Jaduhñä judíoshajxy piamänaambä. ¹⁰ Mänitä gobernador Félix ja'a Pablo miäwø'xy coo ja'a Pablo miädiä'agät. Mänitä Pablo miänaañ:

—Wiindsón Félix, jaanèh tehñ jiootcújc-høch chamñ nnijiäwø'yii cooch yaa nniguiugapxa'añii miichä mwiinduum. Hix, nnajuøøbiøch jaduhñ coo miich mõjtuung jejcy yaa tøø mmøødhaty maa hõjtsä nnaax maa hõjtsä ngajptän. ¹¹ Chanaä miajmetsxøøhaty cooch jimñ ngoo'ty Jerusalén. Jimhøchä Dios hänäjty nwiingudsähgø'øwa'añ tsajtøgooty. Tøyhajt jaduhñ. Hoy piønä jaduhñ miäna'añ. ¹² Pero cábøchä tsip jimñ nhøxtaayy. Cábøchä tsip ni maa nhøxtaayy, majátyhøch tøø nwädity, ni jilby muutstajtgooty, ni jilby muutstajtgooty, ni jimñ cajptooty. Cáboch pøn jimñ nmøødyajcapxiøoyy. ¹³ Hoorä, yø'ø häna'c-hajxy ximñ xwyiingapxpéjppøchä, hønndaacp hajxy yø'ø. Cab hajxy tøyyä ñä'a mädia'agy. ¹⁴ Pero jaduhñ mäbøcypä, nwiingudsähgøøbiøchä Dios. Nebiä jecyjiäya'ayä Dios hajxy wyiingudsähgøøyyän, jadúhñhøch nwiingudsähgøøbiä. Coochä Dios jaduhñ nwiingudsähgø'øy, páadyhøchä yHuung Jesús ja'a miädia'agy jaduhñ nbanøcxä. Yø'ø häna'c-hajxy ximbä, cabä Jesús ja'a miädia'agy hajxy wyiinjuøoyy. Cábac tyijy jaduhñ tiøyyä. Pero nmäbøjpiøchä jecymiädia'agy, ja'a Moiséshajxy jecy quiujáhyyäbä møødä profetadøjc-hajxy. ¹⁵ Yø'ø häna'c-hajxy, jaduhñ hajxy miäbøcy cooc ja'a ho'oguiäya'ayhajxy nägøxiä jiuypijøjtägatsa'añ, hoyhäna'cä, haxøøghäna'cä. Jaanä jadúhñhøch nmäbøjpä. Coo ja'a Dios jaduhñ miänaañ cooc hajxy nägøxiä xyagjuypijøjtägatsaanäm, tøy jaduhñ. ¹⁶ Cooch jaduhñ nmäbøcy, páadyhøchä njoot homiänaajä nbäda'agy coochä Diosmädia'agy hoy tehngajnä nbadúnät. Jadúhñhøchä Dios xquiumáyät. Jaanä jadúhñhøchä cu'ug xquiumáabiät.

¹⁷ Mänäajøch hoy nwäditiän jäguembaady mejtsjomøjt tågøøjomøjt, mänitøch jimñ nmejstägajch Jerusalén. Xädø'øñhøch jaduhñ nmämejts. Ja'a nmägunäaxhøch hänäjty nmo'owaamby. Møødhøchä meeg hänäjty nyoxa'añ ja'a Diosøxpä. ¹⁸ Jadúhñhøch hänäjty jilby nguhdujthaty mõjtsajtgooty, mänithøchä judíoshajxy näje'e xyhijxy, ja'a hajxy jimñ tsohmäbä Asia. Tøøch hänäjty ngudiunñ neby hõjtsä nguhdujt myiñän. Cábochä häna'c hänäjty nämay nmøødä. Cab hõjts hänäjty nhaamhaty. ¹⁹ Ja'a jäya'ay hõjts jaduhñ xyhíxäbä mõjtsajtgooty, je'eds jaduhñ hahixøøby xñäxø'øwø'øwäbøch yaa miichä mwiinduum, pø tøøch hajxy jaduhñ xyhixy cooch ngädiehy. ²⁰ Yø'ø häna'c-hajxy ximñ tänaabiä, ween yø'øhajxy jaduhñ ñägapy pø tøøch hänäjty ngädieey mänaachä häna'c jimñ xyajmechän maa ja'a teedywiindsønä wyiinduumhajxiän jimñ Jerusalén. ²¹ Wéhñdøch mänit ngapxtägooyy cooch nmänaañ cooch nmäbøcy coo ja'a ho'oguiäya'ayhajxy jiuypijøga'añ. Møc-høch jaduhñ nmänaañ.

Mänitä Pablo quiapxpädøøñä.

²² Coo ja'a Félix jaduhñ miädooyy, mänit jaduhñ wyiinmahñdyhajty coo ja'a tsip hänäjty quia'a tsoj yajtødiägø'øwa'añ ja'a Pablocøxpä. Hix,

ñajuuðbiä Félix hánajty jaduñ coo ja'a jáya'ayhajxy hánajty hoy quiuhdujthaty, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy hánajty panócxbä. Mänitä Félix ja'a judíos ñämaayy:

—Mhahixäbä Lisias hajxy. Coo je'e yaa quiädá'agät, mänitöçhä md-siphajxy nyajtödiägöøyyät —nömä Félix miänaañ.

²³ Mänitä Félix ja'a capitán ñämaayy coo ja'a Pablo jiaac yaghidöøjät tsumy, mөөd coo quia'a tsaachtuunöøjät ni weeñtiä. Jaduhnä Félix miänaambä coo ja'a Pablo quiuhixöøjät ja'a miägu'ughajpädöjc, mөөd coo hoy tyijä ween yajnämeçhi.

²⁴ Cumejtsxөө cudägөөgxөө ja'a Félix ja'a tio'oxiöc miөөdmejch maa haguçän. Drusila hánajty xiøhaty. Judía hánajty je'e. Mänitä Félix miänaañ coo ja'a Pablo yajmedsöøjät maa ja'a Félix wyinduumhaxiän. Miädowaambiä Félixhajxy hánajty tiiguiöxpä Pablo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hánajty coo pianöcxä. ²⁵ Mänitä Pablo tiägöøyy mädiaacpä coo hajxy hoy njäya'ayhajtämät, mөөd coo hajxy hoy nguuhdujthajtämät, mөөd coo ja'a Dios hajxy cöxiä xyajnägapxäänäm nebiaty hajxy hánajty tөө njäya'ayhajtäm. Coo ja'a Félix jaduñ miädooyy, mänit chähgöøbiöjcy. Mänitä Félix ja'a Pablo ñämaayy:

—Ween tiuhnä. Tөө ja'a mmädia'agy nmädöwäm. Nöcxnä. Coo jadähöoc ñäbaadó'öwät, mänit miich jadähöoc nyajmöjya'axöøjät —nömä Félix ja'a Pablo ñämaayy.

²⁶ Jaduhnä Félix hánajty miäna'añ cooc tyijy xädö'öñ mio'owa'añii Pábläm, cooc tyijy ja'a Pablo jaduñ yajpäsömmöøjät pujxtögooty. Paadiä Félix ja'a Pablo hánajty ja naañhöoc yajmöjya'axyii coo hánajty miөөdmädia'aga'añii. ²⁷ Mejtsjomöjtä Pablo hánajty jim tөө chumyçhänä'ay Cesarea, mänitä gobernadorhajxy ñiguiuwijtsä. Coo ja'a Félix piädsöomy, mänit wiinghänä'c tiägöøguiumbä. Porcio Festo hánajty xiøhaty. Cabä Félix ja'a judíos hánajty yagjootma'ada'añ, paadiä Félix miänaañ coo ja'a Pablo jaduñ jiaac hidät tsumy.

25

¹ Mänitä Festo tiägöøyy tuumbä gobernador jim Cesarea. Cudägөөgxөө jim ñöçxy Jerusalén. ² Coo jim quioo'ty, mänitä teedywiindsönhajxy jim miehch maa ja'a Festo wyinduumän, mөөdä möjhajpä judiøshajxy. Mänitä Pablo hajxy tiägöøyy näxö'öwöøbiä. ³ Mänitä Festo hajxy miänuu'xtaacy coo mayhajt cu tiuñ, coo cu yhanehmy coo ja'a Pablo jim cu quiejxä Jerusalén. Hix, tөө ja'a judiøshajxy hánajty quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yaghó'ogät tu'haamnöcxpä. ⁴ Pero cabä Festo jaduñ ñähadsooyy. Mänit miänaañ coo ja'a Pablo hánajty jiiby chumyçhänä'ay Cesarea. Jaduhnä Festo miänaambä coo hánajty paquiä jim yhida'añ Jerusalén, mөөd coo hánajty jiiby yhäda'agäängumbä Cesarea.

⁵ —Pöñ cuhdujt mөөd maa mijtsän, wéenhöch hajxy jiiby xpiahäda'agy Cesarea. Y pö tөөdsä Pablo jaduñ jiaanç cädieey, jiiby jaduñ ñäxö'öwö'öwöøjät —nömä Festo ja'a judíos ñämaayy.

⁶ Tuctujxөө ja'a Festo jim jiaac hijty Jerusalén. Mänit jiiby yhädaactägajch Cesarea. Coo jiiby quiädaacy, mänit jim tiägöøyy tuumbä haguç. Mänit miänaañ coo ja'a Pablo jim yajmedsöøjät. ⁷ Coo ja'a Pablo jim miehch haguç, mänitä judíos ja'a Pablo hajxy piquiä piädaacy, ja'a hajxy hánajty tөө choñdá'aguiäbä Jerusalén. Mänitä Pablo hajxy cöxypänejpy ñähwaambejty. ⁸ Mänitä Pablo ñijögäpçä:

—Cábøchä cädieey jaduñ maa nmøødä, ni jim maa ja'a judíos quiuhdujthajxiän, ni jim maa ja'a chajtøjc-hajxiän, ni jim Roma maa ja'a gobiernä yhane'emiän.

⁹ Mänitä Festo ja'a Pablo ñämaayy:

—Nej, mmänaamb miich jaduñä coo højts jim nñøcxämät Jerusalén, coo miich jim mdøyhajtyégät maačhä nwiinduumän.

Paadiä Pablo jaduñ ñämaayy, je'eguiøxpä coo ja'a Festo ja'a judíos hänajty quia'a yagjootma'ada'añ. ¹⁰ Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Cab jaduñ yhawiinmatsä cooçh jim ndøyhajtyégät Jerusalén. Hix, cábøch tii cädieey nmøødä maa yø'ø judíoshajxiän. Mnajuøøby miich jaduñ. Jaduñ mäbøcypä yhawiinmatsä cooçh yaa ndøyhajtyégät maa ja'a gobiernä yhane'emiän, ja'a jim tuumbä Roma. ¹¹ Cooçh häxøpy tøø ngädieey, hahixøøby hijty jaduñ cooçh nhó'ogät. Pero cábøch tøø ngädieey, hoy yø'ø judíoshajxy jaduñ tøø xjia nähwaambety. Cab jaduñ yhahixø'øy cooçh pøn xyégät maa yø'ø judíoshajxiän. Jadúñhøch nja mäna'añ cooçh jim ndøyhajtyégät maa ja'a gobiernä wyiinduumän jim Roma —nømä Pablo miänaañ.

¹² Mänitä Festo ja'a jiamioød miäyajtøøyy neby jaduñ wyiinmahñdyhädät ja'a Pablocøxpä. Mänitä Festo ja'a Pablo ñämaayy:

—Miich jaduñ tøø mmäna'añ coo miich jim nøcxy mdøyhajtyega'añ jim Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Pues jimhøch miich njaançh quexa'añ Roma tøyhajtyejpä.

¹³ Cumejtspo'o cudägøøgp'o, mänitä Agripahajxy jim miejch Cesarea møødä tio'oxiøjc Berenice. Gobiernä ja'a Agripa hänajty tiuumby wingtuum. Mänitä Agripa ja'a Festo hajxy yajpoo'xy. ¹⁴ Maxiøø ja'a Agripahajxy hänajty jim yhida'añ maa ja'a Festo tiøjcän. Mänitä Festo ja'a Agripa ñämaayy:

—Jimä jäya'ay tu'ug chumyčhäna'ay. Pablo jaduñ xiøhaty. Coo ja'a Félix yaa piädsøømy tuumbä, jimä Pablo jaduñ jiaac mähmøøyy tsuñy. ¹⁵ Mänáajøch jim nhoyyän Jerusalén, mänitøchä judíoshajxy xñähooyy, ja'a hajxy hänajty møjhjäpä, møødä teedywiindsønhaajxy. Mänitä judíos ja'a Pablo hajxy ñäxø'øwøøyy maačh nwiinduumän. Mänitä judíoshajxy miänaañ coo ja'a Pablo cu yagho'cä. ¹⁶ Mänitøch nhadsooyy: “Jaduñ hajxy jim quiuhdujthaty Roma, cab jaduñ pøn yagho'ogyii, pø cahnä hänajty ñijigapxyii maa ja'a jäya'ayä wyiinduumhajxiän, ja'a hajxy hänajty mänäxø'øwøøbiä”, nømhøchä judíos nnämaayy. ¹⁷ Hoorä, cooçh yaa ngädaactägajch Cesarea, mänitøchä judíos xpiamänajcy. Cujabóomhøch ndägøøyy tuumbä. Mänitøchä Pablo nya-jmøjyaaxä. ¹⁸ Coo ja'a judíoshajxy jim miejch maačh nwiinduumän, mänitä Pablo hajxy tiägøøyy näxø'øwøøbiä. Haxøøgaty ndijy ja'a Pablo hänajty ñäxø'øwø'øwa'añii. Pero cabä Pablo jaduñ haxøøgaty ñä'ä nänøømä. ¹⁹ Jue'e ja'a judíoshajxy hänajty yajcapxiøøby, nebiatiä quiuhdujt hajxy yaghity, møød coogä Pablo hoy quia'a cudiuñ. Møød hajxy hänajty yajtsibøøbiä pø tøø ja'a Jesús jiaançh jujyipiøjtägach, ja'a hänajty tøø yhó'oguiäbä. Jaduñä Pablo yhajodhaty coogä Jesús tøyhajt tøø jiujyipiøcy. ²⁰ Høøch, cábøch hänajty nnajuø'øy nébiøchä capxy mädia'agy jaduñ nyajtødiägø'øwät. Mänitøchä Pablo nmäyajtøøyy pø nøcxaamb hänajty jim Jerusalén coo jim cu tøyhajtyejcy. ²¹ Mänitä Pablo yhadsooyy cooc hänajty jim quia'a nøcxa'añ Jerusalén. Mänit miänaañ cooc hänajty jim nøcxy yajtøyhajtyega'añii Roma maa ja'a gobiernä tiuñän. Coo jaduñ

yhadsooyy, páadyhøch jaduhñ nmánaañ coo yaa jiaac hídät tsumy. Coo jaduhñ ñäbaadø'øwät, mänítøch jim̄ nguexa'añ Roma, ween jim̄ nõcxy tiøyhajtyecy maa ja'a gobiernä wyiinduumän —nømä Festo quiapxy miädiacy.

²² Mänitä Agripa ja'a Festo ñämaayy:

—Nmädowäämbiøch høøchpä waambä craa jaduhñ miädia'aga'añ.

Mänitä Festo yhadsooyy:

—Jaboom mmädówät —nømä Agripa ñämaayyä.

²³ Cujaboomä Agripahajxy jim̄ miejch hagujc møødä Berenice. Wiinxu'uxy wiinwopy hajxy jim̄ miejch. Mänit hajxy jiiby tiøjtägøøyy maa ja'a Festo hänajty tiuñän, näguipxy møødä soldado-wiindsøn̄hajxy, møødä møjtøjc-hajxy. Mänitä Festo ja'a Pablo yajmøjyaaxä. ²⁴ Coo ja'a Pablo jiiby tiägøøyy, mänitä Festo miänaañ:

—Wiindsøn̄ Agripa, møød pøn̄jaty yaa tøø miech maa højts nwiinduumän, mijsäts jaduhñ nmägapxyp. Yø'ø craa xii tänaabiä, yø'øds jaduhñ xøhajp Pablo. Yø'ødsä judíoshajxy tøø wyi'i ñäxø'øwø'øy yaa Cesarea møød jim̄ Jerusalén. Jaduhñ hajxy tøø wyi'i ya'axy tøø wyi'i jiocy coo yø'ø Pablo ween yho'ogy. ²⁵ Pero høøch, cábøch jaduhñ nmána'añ coo tøø quiädieey. Páadyhøch jaduhñ nmána'añ coo quia'a hó'ogät. Pero hamdsoo yø'øduhñ tøø miäna'añ coo jim̄ ñöcxät Roma, coo jim̄ nõcxy yajtøyhajtyega'añii maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Páadyhøch jaduhñ jim̄ nguexa'añ. ²⁶⁻²⁷ Cábøch nnajuø'øy waambátyhøchä gobiernä Rómabä nnocyñäjaayø'øwät ja'a Pablocøxpä. Cab jaduhñ yhawiinmatsä coochä Pablo jim̄ nguexät Roma tsumy, pø cábøch tøyhajt nmøødä pø tøø jiaanč cädieey. Hoorä, páadyhøchä Pablo yaa tøø nyajmech coo mijts jaduhñ ween myajtøyhajtyecy. Miičh, Wiindsøn̄ Agripa, miičh mjaanč tehñ jiajpy mjaanč tehñ ñajuøøby. Coo mijts hänajty tøø myajtøyhajtyecy nebiaty jaduhñ tøø jiaanč cädieey, mänítøch määbøcy nnajuø'øwät nébiøch njäayät —nømä Festo miänaañ.

26

¹ Mänitä Agripa ja'a Pablo ñämaayy:

—Hahixøøby jaduhñ coo miičh hamdsoo mnijigapxøøjät.

Mänitä Pablo ja'a quiø'ø chajxajy. Mänit tiägøøyy määdiacpä:

² —Wiindsøn̄ Agripa, chámhøch nnijigapxa'añii nebiátyhøchä judíoshajxy tøø xñähwaambety. Jootcújc-høch jaduhñ nnijiäwø'øyii cooch yaa nmädia'aga'añ miičh mwiinduum. ³ Páadyhøch jootcujc nnijiäwø'øyii je'eguiøxpä coo miičh mjaanč tehñ jiaty mjaanč tehñ ñajuø'øy nebiatiä judíoshajxy quiuhdujthaty, møød tijaty hajxy naxy yajtsibøøby. Høøch huuc méé'xác. Høøchä nmädia'agy huuc hamädoowhijtác.

⁴ Ñajuøøbiä judíoshajxy jaduhñ nägøxiä coochä quiuhdujthajxy hoy ngudiuunä homiänaajä, møød jim̄ maačhä nhamdsoo cajptän, møød jim̄ Jerusalén. Múutsnøch hänajty jaduhñ coochä quiuhdujthajxy jaduhñ nbadu'ubøjca. ⁵ Jaaná jaduhñä judíoshajxy ñajuøøbiä coochä fariseos quiuhdujthajxy hoy nyajtúunäbä. Múutsnøch hänajty jaduhñbä cooch ndägøøyy habøjpä. Miøødä judíos ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy jaduhñ ñägápxät. Ja'a fariseoshajxy, ca'xiä cuhdajt hajxy yajnøcxy nebiä judíoshajxy yajnähixø'øyän. ⁶⁻⁷ Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ coogä ho'ogyiäya'ay yagjujyipiøga'añ. Højts judíos, jaduhñ højtsä nhapä ndeedyhajxy jecy xyajwiinwaanøøyyä ja'a Díósäm. Nägøxiä højts

jaduhñ njøbhixy coo ja'a Dios jaduhñ yajtøjiada'añ neby jecy miänaañän, højts ja'a majmetsc-hagajtpä. Paady højtsä Dios xøømdsuhñ nwiingudsähgø'ø. Hoorä, Wiindsøn Agripa, cooçh jaduhñ nmäböcy coo ja'a Dios ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujypiøga'añ, páadyhøch yø'ø judíoshajxy cham xñäxø'øwø'øy miiech mwiinduum —nømä Pablo ja'a Agripa ñämaayy.

⁸ Mänitä Pablo ja'a judíos ñämaayy:

—Tii hajxy jaduhñ coo mnga'a mabøga'añ coo ja'a Dios ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujypiøga'añ.

⁹ Mänitä Pablo jiaac mänaañ:

—Bueno, jadúhñhøch hijty nmäna'añ coo hijty yhahixø'ø y cooçhä jäya'ayhajxy ndsaaçhtiünät, ja'a Jesús Nazaretpä ja'a miädia'agy hajxy hänäjty panócxäbä. ¹⁰ Jadúhñhøch jim njaançh jatcøøyy Jerusalén. Ja'a teedywiindsønñhøchä cuhdujt hajxy jim xmiooyy cooçhä jäya'ayhajxy nyajtsuumøød, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hänäjty panócxäbä. Nämäyhøch hajxy jaduhñ njaançh yajtsuumä. Y coo hajxy yagho'cä, jadúhñhøch hänäjty nbamänaambä coo hajxy yagho'ogøøjat. ¹¹ Ja naañhøc-høch hajxy tøø nyajtsaaçhtiüni coo hajxy ñijøgapxøøjat ja'a Jesúsøxpä. Wiinduhmyçhajtøjc-høch hijty ndsaaçhtiüñ. Hanáxiøch hajxy hijty nmäjøotma'ady, páadyhøch hajxy hijty jäguembaady ndsaaçhtiüñ.

¹² Mänithøchä teedywiindsønñhajxy jim xwyiinguejxy Damasco cooçhä mabøjpädøjc jim nyajtsaaçhtiünøøjat. ¹³ Tu'haamnøcxpä, mänit højtsä jøøn xquihjajcädaacy jaançh tehñ miøc. Cujyxiøøho'ogy hänäjty je'e. Cabä xøø hänäjty miäbaady nebiä jøøn hänäjty jiajjiän. Høxtä xquih-jajwädijt højts jaduhñ. ¹⁴ Coo højtsä jøøn jaduhñ nhijxy, mänit højts nägøxiä ngädaayy. Mänitøch nidiuhñ nmädooyy cooçhä häna'c xmiägapy hahebreohaam. Mänitøch xñämaayy: “Saulo, Saulo, tiiech miiech jaduhñ coo xwyi'i miädsibø'ø. Cooçh miiech jaduhñ xwyi'i miädsibø'ø, hamdsoo miiech jaduhñ mniçhaaçhtiüni.” ¹⁵ Mänitøch nmänaañ: “Wiindsøn, pøn miiech.” Mänitøch xyhadsooyy: “Jesúshøch høøch. Høøch miiech jaduhñ xmiädsibøøby. ¹⁶ Tänaayyø'øg. Páadyhøch jaduhñ tøø nnäguehxtøøxy ja'a miiechøxpä, miiechhøch nwiinguexaamby coo ja'a mädia'agy jaduhñ myajwä'xät nebiätyhøch tøø xyhixy, møød nebiätyhøch miiech njaac yajñähixø'øwa'añ. ¹⁷ Nnäwa'anäämbiøch miiech majaty miiech mwädita'añ, jim maa ja'a judíoshajxiän, jim møød maa ja'a wiingjäya'ayhajxiän, ja'a hajxy ca'a judíospä. Jimhøch miiech jaduhñ nguexa'añ maa ja'a wiingjäya'ayhajxiän. ¹⁸ Páadyhøch miiech jim nguexa'añ, jaduhñ miiechä Diosmädia'agy myajwiingapxø'øwät, jaduhñä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät. Cabä møjcu'ugong ja'a miädia'agy jaduhñ miäböjçäxät. Ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ miäböjçäp. Y cooçhä nmädia'agy hajxy jaduhñ xmiäböjçäbät, jadúhñhøch nyajñähwä'adsät ja'a piojpä quiädieyhajxy, jaduhñ hajxy miähmø'øwät hawa'adstuum”, nómhøchä Jesús xñämaayy.

¹⁹ Wiindsøn Agripa, cooçhä Jesús jaduhñ jim xmiägapy tsajpootyp, páadyhøchä miädia'agy jaduhñ ngudiüñä. ²⁰ Mänitøchä Diosmädia'agy ndägøøyy yajwa'xpä coo jäya'ayä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy piadu'ubögät. Coo hajxy jaduhñ yhojiäya'ayhädät, jaduhñ hajxy yajcähxø'øgät coo yhaxøøgcuhdujt hajxy tøø jiaançh najtshixø'ø. Jimhøchä Diosmädia'agy nyajwa'xtsohñ Damasco. Mänitøch jim njaac yajwa'xy Jerusalén, møød jim

Judeanaaxooty wiinduhmyhagajpt. Mänitöchä jäya'ayhajxy njaac yajnäihixöoy, ja'a hajxy ca'a judiöspä. ²¹ Coochä jäya'ayhajxy jaduñ nyajnäihixöoy, ja'a hajxy ca'a judiöspä, páadyhöchä judiöshajxy näje'e jim xjia majch mõjtsajtöogooty, jim Jerusalén. Cooch hajxy jaduñ xmiäjch, mänitöch hajxy xjia yagho'ogaañ. ²²⁻²³ Pero Diöshöch xpiuhbejp. Tehngájnöchä Diosmädia'agy nyajwa'xy höxtä jäda'anäbaady, ja'a Jesúscöxpä. Nägöxiöchä jäya'ayhajxy jaduñ nyajnäihixöoy, mõjtöjc, häyoobädöjc. Jaduhñhöch nnä'ägä mädia'agyhaty neby jim cujaay myiñän nocyjooty, ja'a profetadöjc-hajxy jecy yhädiuunäbä, ja'a Moisés jecy yhädiuunäbä. Jaduhñ hajxy jecy quiujahy coogä Dios ja'a wyiingueypä hänäjty quiexa'añ, ja'a xöhajpä Cristo. Jaduhñ hajxy jecy quiujahbiä coogä Cristo hänäjty yho'oga'añ. Jaayä'ayäc hänäjty jayöjp juyypioogaamb. Jaduhñägä jäya'ayhajxy hänäjty yajnähw'a'adsa'añii, mõöä judiöshajxy, mõöä wiingjäya'ayhajxy. Hoorä, coo ja'a Jesús yaa yhooy hädaa yaabä naaxwiin, Dios jaduñ wiinguejx. Jaduhñ tiöjiajty nebiä profetadöjc-hajxy jecy quiujahyyän, nebiä Moisés jecy quiujahyyän —nömä Pablo ñijiogapxä.

²⁴ Mänitä Festo yaaxy:

—Pablo, tөө miich jaduñ mguhhiñ. Coo hanaxiä tөө mgapxta'agy, je'le tөө xyajcuhhiñ.

²⁵ Mänitä Pablo yhadsooy:

—Wiindsón Festo, cáböch nguhhiñ. Ja'a tøyhajt, je'ečh nmädiaacpy. Homiäböjnöch jaduñ nmädia'agy.

²⁶ Mänitä Pablo ja'a Agripa ñämaayy:

—Wiindsón Agripa, cóxiöch cham nmädia'agy maa miich mwiinduumän. Nmöödhöchä tøyhajt jaduñ coo miich jaduñ mgöxy najuöobiä nebiätühöch cham nmädia'agy. Hijxwiinduum jaduñ tөө jiadyii tөө tiuñii, ca'a yhayu'uch ca'a yhamee'chä. ²⁷ Wiindsón Agripa, nna-juöobiöch jaduñ coo miichä mädia'agy mmäböcy, ja'a profetadöjc-hajxy jecy yhädiuunäbä.

²⁸ Mänitä Agripa yhadsooy:

—Ja weenjätühöch miich xquia'a yajniñähdujca cooch jaduñ nmäbögat ja'a Jesúscöxpä.

²⁹ Mänitä Pablo miänaañ:

—Hoy jia weenjaty hoy jia mõjjaty hajxy mga'a mäböcyñä, chojpiä Dios ja'a joot jaduñ coo ja'a miädia'agy hajxy nägöxiä mmäböjcät ja'a Jesúscöxpä nébiöch nmäböquiän, mäduhñtiä hajxy yaa mhamädoowhity, mõöd miich Wiindsón Agripa. Pero cáböch jaduñ nmäna'añ coo hajxy tsumy mhídät nébiöch hööchän.

³⁰ Mänitä Agripahajxy tiänaayyö'cy, mõöä Festo, mõöä Berenice, mõöä jäya'ayhajxy nägöxiä. ³¹ Mänitä hajxy tiöjpadsoomy. Mänitä Agripahajxy hawiing ñiñämaayyä mõöä Festohajxy:

—Caj yö'ö craa tii cädieey miööä. Cab jaduñ yhähixöoy coo tsumy jiaac hidät ni coo yagho'ogöjät.

³² Mänitä Agripa ja'a Festo ñämaayy:

—Coo yö'ö craa häxöpy tөө quia'a mäna'añ coo jim nöcxxy yajtyhajtýega'añii Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän, tөө häxöpy yhöxmachii.

27

¹ Mänitä Festo wyiinmahñdyhajty coo ja'a Pablohajxy jim̄ quie^xó^jät Italia barcojooty mөөd jiamioөdhajxy, ja'a hajxy hänäjty tsumybiä. Mänitä Julio ja'a tsumyhäna'c yajcө'ödägөөyyä. Capitán ja'a Julio hänäjty tiuumby maa ja'a Augusto biatallongän. Hөөч Lucas, hөөчhä Pablo hänäjty nbanөcxaamby. ² Mänit hөjts hoy nbarcotägө'oy. Jimä barco hänäjty tөө chohnda'agy maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Adramitio. Tänaayhaambiä barco hänäjty ñөcxa'añ majatiä cajpt hänäjty miejypia'ajän jim̄ Asianaaxooty. Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug piadsoonä. Aristarco hänäjty xiөhaty. Jim̄ hänäjty quiunaaxä Tesalónica, jim̄ Macedonia-naaxooty. Mänit hөjts ndu'ubөjnä barcojooty. ³ Cujaboom hөjts nmejch maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Sidón. Jaanč tehм yhojootä Julio hänäjty miөөd ja'a Pablocөxpä. Paadiä Julio ja'a Pablo cuhdujt miooy coo ja'a Pablo ja'a miägu'ughajpä nөcxy quiuhixy cajptooty, weenä Pablo jaduhñ piuhbedyii. ⁴ Mänit hөjts jim̄ jadähooc ndu'ubөjcumbä Sidón barcojooty. Mөc hөjts hänäjty xjiөjcubojө'oy. Paady hөjts Chiprenaaxooty hahooyhaamby nwiinnajxy maa hänäjty mөc quia'a jaty pojjiän. ⁵ Mänit hөjts jim̄ nnaaxөөyy Cilicia-naaxooty mөөd Panfilia-naaxooty. Mänit hөjts jim̄ nmejch maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Mira, jim̄ Licea-naaxooty.

⁶ Jimä Julio wiingbarco hoy piaady, ja'a hänäjty nөcxaambä Italia. Alejandría ja'a barco hänäjty tөө chohnda'agy. Mänit hөjts barcojooty hoy ndägөөdiägach. Mänit hөjts ndägөөyy tu'uyohbiä jadähooc. ⁷ Je'enä hөjts hänäjty mөc xjiөjcubojө'oy, paady hөjts hänäjty hodiägaamby ndu'uyo'oy. Mädaaxxөө mägoөxxөө hөjts hänäjty tөө njaac nөcxy coo hөjts jim̄ nmejch mäwiingón maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Gnido. Hobiänejpä hөjts jim̄ nmejch. Cab hөjts hänäjty hoy ndu'uyo'oyaannä. Je'enä hөjts hänäjty mөc xjiөjcubojө'oy. Mänit hөjts wiingtuum nнөcxөөyy maa ja'a naax hänäjty xiөhatiän Creta. Coo hөjts jim̄ nnaaxөөyy mäwiingón maa hänäjty xiөhatiän Cabo Salmón, mänit hөjts Creta hanajtyhaamby nнөcxөөyy maa hänäjty mөc quia'a jaty pojjiän. ⁸ Hamäjaa hөjts jim̄ nmejypia'ayohy. Mänit hөjts jim̄ nmejch maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Buenos Puertos, jim̄ mäwiingón maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Lasea.

⁹ Maxioө hөjts jim̄ nhijty. Tөө hөjts hänäjty hanaxiä nhөxhaamө'oy. Mäjahñ ja'a tu'uyo'oyiibä hänäjty tөө jiajnä je'eguiөxpä coo tөөchpoj hänäjty tөө piädsөөmnä. Mänitä Pablo miänaañ:

¹⁰ —Wiindsөndөjc, mäjahñdiägөbiiөchä tu'uyo'oyiibä jaduhñ nhixxnä coo tөөchpoj tөө piädsөөmnä. Wehnda barco jaduhñ miä'adät möөdä tsөmydiajy cөxiä. Wehnda hөjts jaduhñ nhó'cämät.

¹¹ Pero cabä Julio ja'a Pablo ja'a miädia'agy ñä'ä yajtuunä. Jue'e ja'a miädia'agyhajxy yajtuunäxä, ja'a barcoyayohbiä möөdä cubarco. Jaduhñ hajxy hänäjty tөө miäna'añ cooc tyijy hänäjty quia'a mäjahñä. ¹² Cab hänäjty yhahixө'oy coo hөjts tөөchpoj jim̄ nyajnáxät Buenos Puertos. Mänit hajxy nämay miänaañ coo hөjts jadähooc ndu'ubөjcumbät barcojooty. Jim̄ hajxy hänäjty ñaxa'añ maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Fenice. Creta-naaxooty hänäjty je'e mejypia'a. Cab hänäjty jim̄ jiaty mäjahñä je'eguiөxpä coo jim̄ mөc quia'a pojy. Paadiä tөөchpoj hajxy hänäjty jim̄ yajnaxa'añ.

¹³ Mänitä jөөmboj yuung piädsөөmy. Mänit hajxy miänaañ cooc hajxy hoy jiaac tu'uyo'oya'añ barcojooty. Mänit hөjts njaanč tu'ubөjcumbä.

Jim hõjts njaac mejypia'ayohy Creta. ¹⁴ Weeñtiä hõjts hänajty tõõ njaac tu'uyo'oy, mänitã tsuxpoj mõc piädsõõmy. ¹⁵ Mõc hõjts hänajty xjiõcubojõ'oy. Coõ ja'a barcoyajyohbiã jaduñ yhiõxy coõ hänajty quia'a mãjãda'aga'añ, mänit hajxy ñiñãmaayyã coõ ja'a barco ween piaboy. ¹⁶ Mänit hõjts jim nmejch maa ja'a naax mejyquiuõc chuucpã, ja'a hänajty xõhajpã Cauda. Mänit hõjts jim nnaxõõyy hanajtyhaamby maa hänajty mõc quia'a pojjiã. Jim hõjtsã barcohuung hänajty nbawich. Hõbiãnejpiã hõjtsã barcohuung jiiby nyuugjädujty mõjbarcojooty. ¹⁷ Coõ hajxy yajwiimbejty, mänitã barco hajxy yagjuhmãguijwãdijty laansãhaam, jaduñã barco quia'a mã'adãt. Coõ ja'a mejy hänajty jim quia'a jaty hãgomã, paadiã barcoyajyohbiãhajxy hänajty chãhgõ'õy coõ ja'a barco jiiby jié'xãt tsãbiu'ujooty nõõba'c. Mänitã wit pojyohbiã hajxy yajmãnajcy, ja'a barco hänajty quiuhdõyhajpiã. Mänit hajxy miãnaañ coõ ja'a barco ween jaduhyã piaboy. ¹⁸ Cujaboom, je'enã hänajty mõc piojy. Mõcã barco hänajty miõjpojpedy. Ja'a tsõmydiajy ja'a barco hänajty yajnõcxypã, mänit hajxy ñõõjuip ñõõpõgõõyy mejjiooty. ¹⁹ Cujaboom hõjtsã tuumbejt njaac nõõjuip njaac nõõpõgõõyy, mõõdã wit pojyohbiã, ja'a barco hänajty quiuhdõyhajpiã, mõõdã wittõõbiejt. ²⁰ Maxiõõ hõjts jaduñ nmãnajxy nyajnajxy. Tehngajnã hänajty mõc piojy. Jaanç tehñ wyiimbõcy hänajty. Cabã xõõ cabã madsa'a hänajty quiahxõ'õgy ni weeñtiã. Cab hõjts hänajty nnajuõ'õy maa hõjtsã poj hänajty xchõmnõcxy. Jaanç tehñ chãhgõõby hõjts hänajty coõ hõjts nhó'ogãt.

²¹ Tõõ hõjts hänajty maxiõõ nhity jaguiay. Mänitã Pablo tiãnaayyõ'cy jäya'ayhãgujõc. Mänit miãnaañ:

—Wiindsõndõjõc, coõchã nmãdia'agy hajxy häxõpy tõõ xyajtuunã, cab hajxy häxõpy jim tõõ mdsoõñ Creta, y cabã tsõ'ty cabã häyohn hajxy häxõpy tõõ nbãatãm. ²² Pero, ca'a hajxy mdsãhgõ'õy. Caj põñ yho'oga'añ, hoyyã barco cu jia mã'ad. ²³ Hix, haamyquiodshõchã Diosmoonsã tu'ug nwiinhijxy. Jim choõñ Dioswiinduum. Nwiingudsãhgõõbiõchã Dios. Je'eçh jaduñ xwyiinguejx. ²⁴ Mänithõchã Diosmoonsã xñãmaayy: “Pablo, ca'a mdsãhgõ'õy. Tsipcõxp yahixõ'õy coõ miich jim mmédãt Roma maa ja'a gobiernã wyiinduumãn. Miichcõxpã ja'a Dios tõõ miãna'añ coõ põñ quia'a ho'oga'añ mãduhñtiã hajxy jiby jiby mnõcxy barcojooty”, nõmhõchã Diosmoonsã xñãmaayy. ²⁵ Paady, ca'a hajxy mdsãhgõ'õy. Nmãbõjõcãbõchã Dios ja'a miãdia'agy jaduñ coõ hajxy xyajnahwa'adsãañãm, nebiãtyhõchã Diosmoonsã tõõ xyajmõõdmãdia'agy. ²⁶ Jim mejyquiuõc, jimã naaxhuung tu'ug. Jim hõjts nõcxy nmõjpojpedãañãm. Tõyhajt jaduñ —nõmã Pablo miãnaañ.

²⁷ Majmactsxõõ hõjts hänajty tõõ nbaboy barcojooty jim maa ja'a mejy hänajty xiõhatiã Adriãtica. Cuptsuhñ hänajty jaduñ, mänitã barcoyajyohbiãhajxy ñajuõõyy coõ hõjts hänajty naaxpa'a tõõ nmãwiingõñ. ²⁸ Mänitã nõõ hajxy qyipy mãduhñtiã quiõõcã. Jue'e hänajty quiõõcã, hii'xmajmõcxmetro. Coõ hajxy weeñtiã jiaac nõcxy, mänit hajxy qyípcumbã. Jue'e hänajty quiõõcã, hii'xjxutujmetro. ²⁹ Tsãhgõõby hajxy hänajty coõ ja'a barco tsaa nõõba'c miõjpojmbédãt, paadiã pujxthajo'c hajxy mãdaaxc ñõõjuipõõyy barcohõxhaam. Cuxodsõ'õyã pujxthajo'c hänajty. Paady hajxy jaduñ ñõõjuipõõyy coõ ja'a barco jaduñ jiiby wiohñmãhmõ'õwõõjãt. Jaanç tehñ jiootmayhajp hajxy hänajty. Jaduñ hajxy hänajty miãna'añ coõ paquiã cu jioõõyy. ³⁰ Mänitã barcoyajyohbiã ja'a barcohuung hajxy quiuhdõõñajxy nõõjooty. Jaduñ hajxy

hänajty yajnänøma'añ cooc tyijy ja'a pujxthajo'c hänajty ñøøjuipø'øwa'añ barcojøbhaam. Ja wi'li piäyø'øgaambä barcoyajyohbiähajxy hänajty jaduhñ ja'a barcohuungooty. ³¹ Pero cabä Pablo yajwiinhøhñ. Mänitä Juliohajxy ñämaayyä møødä soldadohajxy:

—Coo yø'ø yajyohbiädøjc-hajxy häyaa piäyø'øgät, mhó'ogäp hajxy jaduhñ —nømä Pablo miänaañ.

³² Mänitä soldado ja'a barcohuung hajxy miäbuxøøyy. Mänitä barcohuung chømnøcxä nähgapjooty. ³³⁻³⁴ Jobø'øwaamb hänajty jaduhñ, mänitä Pablo jäya'ay ñämaayy:

—Joom, huuc wiingaañäxäts hajxy hii. Majmactsxøø hajxy tøø mhity jaguiay jamia'ay. Cab jaduhñ yhooyyä coo hajxy jaguiay mjaac hídät, coo hajxy jaduhñ mnä'ä päma'ayø'øwät. Hix, cab hajxy nej mjada'añ.

³⁵ Coo ja'a Pablo jaduhñ quiapxpädøøyy, mänitä tsajcaagy quionø'cy. Mänitä Dios ñämaayy “Dioscujú'uyäp” jiamiøødwiinduum. Mänitä tsajcaagy yhaguidøøyy. Mänit tiägøøyy caabiä. ³⁶ Coo ja'a Pablo jaduhñ yhiixä coo hänajty quiay, mänitä jiamiøødhajxy jiootcugøøyy. Mänit hajxy piadägøøbiä caabiä. ³⁷ Jue'e højts hänajty nhity barcojooty nämejtsmägo'xcudägøøghii'x cu majmocxtu'ug. ³⁸ Coo hajxy jaduhñ quiaabiädøøyy, mänitä trigo hajxy miejjwyipøøyy, jaduhñä barco ween pie'tiø'øy.

³⁹ Coo jioobøøyy, cabä barcoyajyohbiädøjc-hajxy hänajty yhajuø'oyii. Mänitä laguun hajxy yhiixy mejypia'a. Pa'adsäbiu'u hänajty je'e. Mänit hajxy miänaañ coo ja'a barco hajxy jim yajnøcxät pu'uwiing, coo hajxy jim yajmøjyädsujtspädät. ⁴⁰ Mänitä pujxthajo'c hajxy miäbuxøøyy. Jiiby jaduhñ miähmøøyy mejjiooty. Mänitä barcocaa'pt hajxy yajyuungøøyy, jaduhñä barco hoy yó'oyät. Mänitä wit hajxy yujxojch barcojøbhaam, ja'a barco hänajty quiuhdøyhajpiä. Mänitä barco tiägøøyy yohbiä. Jim ñøcxøøyy pu'uwiing. ⁴¹ Mänitä barco jie'xy nøøba'c tsäbiu'ujooty maa nøø hänajty quia'a comän. Ja'a barcojøbhaam jaduhñ je'x. Mänitä barcohøxhaam tiägøøyyä møjcupéjtäbä. Mänit tiägøøyy ma'pä tsaybiig.

⁴² Coo ja'a soldadohajxy jaduhñ yhiixy coo ja'a barco hänajty mia'ada'añ, mänitä tsumyhäna'c-hajxy jia yagho'ogaañä, jaduhñ hajxy cu quia'a päyø'cy yáhwäp. ⁴³ Pero cabä Julio jaduhñ miänaañ coo ja'a tsumyhäna'c-hajxy yagho'ogøøjät. Paady jaduhñ miänaañ je'eguiøxpä coo ja'a Julio ja'a Pablo hänajty yajnähwa'adsa'añ. Mänitä Julio miänaañ coo hajxy ñøøga'awø'øwät, pønjaty yaaw hänajty jajp, jaduhñ hajxy ñøcxät tø'ødstuum yáhwäp. ⁴⁴ Pønjaty hänajty ca'a yaawjajp, wéenac hajxy ñøcxy pu'uñähøøxp, møødä barcohadøjcøxp. Jaduhñ højts nägøxiä ndsoocy tø'ødstuum.

28

¹ Coo højts jaduhñ nägøxiä ndø'ødspädsøømy, mänit højts nmädooyy coo ja'a naax hänajty xiøhaty Malta. ² Mänit højtsä jäya'ay xñäxuu'ch, ja'a hajxy hänajty jim nä'ägä tsänaabiä. Tuub hänajty; tøøchc hänajty jaduhñ. Mänitä jøøn hajxy yajmøjjøøyy. Mänit højts xñämaayy coo højts njøømba'axämät. ³ Mänitä Pablo ja'axy tø'ødspä miämejch tu'tso'oy. Jiibiä Pablo ja'axy hänajty piäda'agy jøønhaajiooty. Mänitä hawa'andsahñdy tu'ug piädsøømy jøønhaajiooty. Mänitä Pablo quio'ømäwødsøøyyä. ⁴ Coo ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ yhiixy coo ja'a Pablo tsahñdy hänajty miøødä quio'øgøøxp, mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Tøø yø'ø craada'a miäjäya'ay-yagho'ogy. Coø jaduhñ tøø quiädieey, paady jaduhñ tsipcøxp yho'oga'añ, hoy jaduhñ tøø jia tso'ogy mejjiooty.

⁵ Mänitä Pablo ja'a quiø'ø xiädiyty. Mänitä tsahñdy hoy quia'ay jøønhaajiooty. Cabä Pablo nej jiajty. ⁶ Nømä jäya'ayhajxy hänäjty miäna'añ coog ja'a Pablo quiø'ø cu qyixta'ch, o cooc cu yho'cy. Pero coø hajxy yhiixy coø ja'a Pablo nej quia'a jajty, mänit hajxy miänaañnä cooc tyijy ja'a Pablo Dyiosä.

⁷ Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug chäna'ay mäwiingón maa højts hänäjty njøømba'axamiän. Publio hänäjty xiøhaty. Gobernador ja'a Publio hänäjty jim tiuumby Malta. Coø højts jim nmejch maa ja'a tiøjcän, mänit højts jim xyajmejtstaacy tägøøgxøø. ⁸ Jimä Publio tieedy hänäjty pia'amgo'na'ay. Tóoyyap hänäjty jaduhñ møødä nø'tiø'ønøø hänäjty miøødä. Mänitä Pablo jilby tiøjtägøøyy maa ja'a Publio tieedy hänäjty pia'amgo'na'ayän. Mänitä Pablo ja'a Dios pia'yaaxy. Mänitä Pablo ja'a pa'amjäya'ay ñähdoñ. Mänit pia'amyajnajä. ⁹ Coø ja'a pa'amjäya'ayhajxy jaduhñ jim miädoyhajty Malta, mänit hajxy hoy yajmøcpójcäbä nägøxiä. ¹⁰⁻¹¹ Mänit højts madiu'u xñä'a mooyy cøxiä wiinä. Jimä barco hänäjty tu'ug tiøøchpojnaxy. Jue'e ja'a barco hänäjty xiøhaty: “Ja'a Hametsc-huung.” Alejandria ja'a barco hänäjty tøø choñda'agy. Coø højts hänäjty jim tøø nhity Malta tägøøgpø'o, mänit højts nbejty barcojooty, ja'a hänäjty xøhajpä: “Ja'a Ametsc-huung.” Mänit højtsä jäya'ay xjiaac mooyy tijaty højts hänäjty nmänøcxaamby barcojooty. Ja'a jäya'ayhajxy hänäjty tøø miøcpójquiäbä, je'e hajxy jaduhñ xmiooyy. Mänit højts jim ndu'ubøjnä Malta.

¹² Mänit højts nmejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Siracusa. Jim højts njaac hijty tägøøgxøø. ¹³ Coø højts jim ndu'ubøjcumbä, mänit højts njaac mejypia'ayohy. Mänit højts jim nmejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Regio. Cujaboomä jøømboj piädsøømy. Mänit højts jadähooc ndu'ubøjcumbä. Cumaaxc højts jim nmejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Puteoli. Jim højtsä barco nnähmänajtuutnä. ¹⁴ Mänit højtsä jäya'ay näje'e nbaaty. Ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty miäbøjpy. Mänit højts xñämaayy coø højts jim nmejtstä'agät maa ja'a tiøjc-hajxiän. Juxtuxøø højts jim nhijty. Mänit højts jim ndu'ubøjcy tecy-yo'oyhaam. Jaduhñ højts hänäjty jim njaac nøcxa'añ Roma. ¹⁵ Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy Römabä miädoyhajty coø højts hänäjty jim nnøcxy Roma. Mänit højts näje'e hoy xjiøjcubaadø'øy jim maa hänäjty xiøhatiän Foro de Apio. Näje'e højts hoy xjiøjcubadøøbiä maa hänäjty xiøhatiän Tres Tabernas. Coø ja'a Pablo jaduhñ yhiixy, mänitä Dioscuju'uyäp yejcy. Mänit jiootcugøøyy. ¹⁶ Coø højts jim ngoo'nä Roma, mänitä Pablo cuhdujt miooyyä coø ja'a yhamdsoo tøjc yhøxtä'awät maa jaduhñ yhidät. Mänitä soldado tu'ug yajcø'øwaanøøyyä coø ja'a Pablo cwieendähadøøjät, coø ja'a Pablo jaduhñ ñä'a päyø'ogät. Mänitä tsumyhäna'c-hajxy jiaac yajcø'ødägøøyyäbä ja'a soldado-wiindsøn, ja'a copc-hajpä.

¹⁷ Cudägøøgxøø ja'a Pablo ja'a judíos yajmøjyaaxä, ja'a hajxy hänäjty møjhajpä maa ja'a chajtøjc-hajxiän. Coø hajxy hänäjty tøø yhamugø'øy, mänit hajxy ñämaayyä:

—Mägu'ughajpädøjc, mänääjoch jim nhitiän Jerusalén, jimhøch häna'c näje'e xmiajch, hóyhøch hänäjty tøø nga'a jagä cädieey, hóyhøchä cuhdujt hänäjty pedyii tøø nja cudiuñ nebiä nhaphajtämä ndeedyhajtämhajxy jecy yajtsohñdaaqiän. Ja'a nmägunaaxhajtämhajxy jaduhñ xmiajts. Mänitøch hajxy xquiø'øyejcy maa ja'a soldadohajxiän, ja'a hajxy yaa

tsohm̄bä Roma. ¹⁸ Coočhä soldadoshajxy hänäjty t̄oø xyajt̄oyhajtyecy, mänit hajxy jaduħn ñajuøøyy cooçh hänäjty t̄oø nga'a cádieey. Mänit hajxy jia mänaañ cooçh hajxy jaduħn xyhøxmádsät. ¹⁹ Pero cabä judíoshajxy jaduħn miänaambä cooçh nyaghøxmádsät. Mänit̄och nwiinmahñdyhajty coo jaduħn yhahixø'oy cooçh yaa ndøyhajtyégät Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Pero cáboçh hänäjty nmäna'añ cooçhä nmägunaaxhajxy nnäxø'owó'owät. ²⁰ Hoorä, cooçh jaduħn t̄oø njaty t̄oø nhabety, páadyhøch mijts jaduħn nmøødmädia'aga'añ. Páadyhøch cham ndsumyhäñ'a'y coo højts judíos nmäbøjcäm coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypjøga'añ —nømä Pablo miänaañ.

²¹ Mänitä judíos ja'a Pablo hajxy ñämaayy:

—Cab højts tii capxy tii mädia'agy t̄oø nmädoyhaty maa miichcøxpän. Caj miich pøn waamb t̄oø xñänømy, ja'a hajxy jim̄ tsohm̄bä Judea. ²² Jaduħn højts t̄oø nmädoyhaty coo jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt miädsiphadyii, ja'a hajxy jaduħn mäbøjpä coo ja'a Jesús Dyiosquexiä. Paady højts nhamädoowhida'añ nej miich mwiinmayyän —nømä judíoshajxy miänaañ.

²³ Mänitä judíos ja'a Pablo hajxy miøødcøjyquiapxytiuuñ mänaa hajxy jadähooc ñócxät maa ja'a Pablo hänäjty yhitian. Coø yhabaaty, mänitä jäya'ayä Pablo hajxy nämay jiaançh nämejch. Tu'xøø ja'a Pablo jäya'ayä Diosmädia'agy yajwiingapxøøyy ja'a Jesúscøxpä, coo ja'a Dios ja'a Jesús hänäjty t̄oø quiexy, nebiä Moisés jecy quiujahyyän, nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiujahyyän. Jia w'i'ajajniñähdugäänäbä Pablo ja'a jäya'ay hänäjty coo hänäjty tøyhajt miädia'agy ja'a Jesúscøxpä. ²⁴ Näje'e hajxy miäbøjcy nebiatä Pablo hänäjty t̄oø miädia'aguiän. Näje'e hajxy quia'a mäbøjcy. ²⁵ Mänitä mädia'agy hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä nebiä Pablo hänäjty t̄oø miädia'aguiän. Coø ja'a miädia'agy hajxy quia'a yajnib-iaatä, mänit hajxy tiägøøyy wiimbijpä. Mänitä Pablo miänaañ:

—Jéquiänä Dioshespíritu ja'a profeta Isaías miägapxy. Mänit højtsä nhaphájtämä ndeedyhájtämhajxy miägapxtägajtsä:

²⁶ Nøcx yø'ø jäya'ay näma'aw:

Hoy hajxy mja mädowna'añ, cab hajxy mwiinjuø'owa'añ.

Hoy hajxy mja hixa'añ, cab hajxy mmäbøga'añ.

²⁷ T̄oø hajxy mguhxexy. Jaduħn hajxy mnibiäda'agyii nebiä wiindspän nebiä cuhnatpän.

Coo hajxy häxøpy t̄oø mga'a cuhxexy, cu mwiinjuøøyy hajxy.

Jaduħnä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy cu mnajtshixøøyy.

Jaduħn hajxy cu nyajñahwaach,

nømä Dioshespíritu jecy miänaañ. Tøyhajt jaduħn miänaañ.

²⁸ Mänitä Pablo jaduħn jiaac mänaañ:

—Huuc mädown hajxy, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøspä, yajwiingapxø'owäänäbä Diosmädia'agy hajxy je'e coo hajxy yajñähwa'adsäänäbä. Je'e hajxy mäbøcypiä mäbøgaamb.

²⁹ Coo ja'a Pablo jaduħn quiapxpäðøøyy, mänitä judiøshajxy quiøxy wiimbijnä.

³⁰ Mejtsjomøjtä Pablo jim̄ jiaag hijty maa ja'a tøjc hänäjty yhajoodi-ujuiän. Pønjaty hänäjty jim̄ mejtsp tøyhayohbiä, mioobiä Pablo häñaabiejt hänäjty. ³¹ Haguç jootcuçä Pablo ja'a Diosmädia'agy hänäjty yajwiin-gapxø'oy ja'a Jesúscøxpä coo ja'a Dios ja'a Jesús hänäjty yaa t̄oø quiexy hädaa yaabä naaxwiin. Cabä Pablo hänäjty yhagapxtugyii ni pøn.

Romanos

¹ Høøch hädaa nocy njahby, høøch Pablohajpä. Høøchä Jesucristo xyajtuumb nebiä moonsän. Hamuumdu'jóothøchä miädia'agy jaduhñ nyajtuunä. Diøshøch jaduhñ xpiädaac cooçh ndúnät apóstol. Cooçh jaduhñ nduñ apóstol, je'eduhñ ñänøømby cooçhä Dios xwyiinguejxy cooçhä miädia'agy nmäwädjätät ja'a yHuungcøxpä, coo hajxy yaa hoy xñähho'túutäm.

² Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ cooc ja'a yHuung hänäjty yaa quiexa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä, jaaya'ayahajxy jaduhñ jecy cujahy. ³ Ja'a Jesucristo ja'a Dios jaduhñ yHuunghajpy, ja'a hajxy nWiindsøñhajtäm. Jäya'ayahajt je'e hädaa yaabä naaxwiin neby højtshajtäm. Ja'a rey David yhap yhoc hänäjty je'e. ⁴ Y coo ja'a Jesucristo yho'cy, mänit jiuypjøjtägajch ja'a yHespírituhaam. Coo jaduhñ jiuypjøjtägajch, jaduhñ yajnajuø'oy coo je'e ja'a Dios yHuunghadyii, coo møcmäjaa jiaançh tehñ miøødä, coo ja'a Dioshépíritu jiaançh tehñ miøødä.

⁵ Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, coo jiuypjøjtägajch, páadyhøchä Dios tøø xquiexy wiinduhmyhagajpt mädia'agy-yajwa'xpä ja'a Jesucristocøxpä, weenä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäböcy, ween hajxy hoy yajtuñ, weenä Jesucristo hajxy jaduhñ wyiingudsähgø'oy. Cooçhä Dios jaduhñ tøø xquiexy, yajcähxø'py je'eduhñ cooçh jaduhñ xquiumay. ⁶ Møød mijtsä Dios xyajnähdiipä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mbanøcxäbät, mijts jim hijpä maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Roma. ⁷ Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby, pønjetiä Dios yaghijpy quiø'jooty jim Roma. Jaaya'ay mijts jaduhñ xyajnähdiij coo ja'a miädia'agy hajxy mmäböjcät. Xjiaançh tehñ chojpt mijts jaaya'ay jaduhñ. Ween mijtsä hoyhajtä weenhajt xmio'oy møødä yHuung Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsøñhajtäm. Ja'a Dios hajxy nDeedyhajtäm.

⁸ Jayøjphøchä Dios Dioscujú'uyäp nmo'oy. Coo ja'a Dioscujú'uyäp hajxy jaduhñ nyéjcäm, mäniät Jesucristo hajxy jaduhñ xñähgäpxtúutäm. Wiinduhmyhagajptä mädia'agy wiädity cooc mijtsä Diosmädia'agy hoy mjaançh tehñ miäböcy nägøxiä. Páadyhøchä Dioscujú'uyäp nyecy.

⁹ Najuøøbiä Dios cooçh tøy nmädia'agy cooçh nmäna'añ coo mijts homiänaajä njahmiech cooçhä Dios naxy nba'ya'axy. Hamuumdu'jóothøchä Dios nmøøduñ cooçhä miädia'agy nyajwa'xä ja'a yHuungcøxpä. ¹⁰ Mayhóoc-høch jim tøø nja nøcxa'añ maa mijtsän. Jadúñhøchä Dios nja wi'i ñäma'ay cooçh jim xyajnøcxät. Wehñdä jaduhñ miänáanät. ¹¹ Páadyhøch jim nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän, jaduhñ mijts hoy nbuhbédät ja'a Dioshespíritucøxpä, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy mmäböcgät. ¹² Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäböjcäm, páadyhøch jim nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän, jaduhñ hajxy hoy hamiñ haxøpy nnijiootcapxmøcpøjcämät.

¹³ Mägu'ughajpädøjc, jadúñhøch nja wi'i miäna'añ cooçh jim nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän, cáböch jaduhñ nnä'ä yajnäbaadø'oy. Páadyhøch jim nja wi'i ñøcxa'añ, chøjpiøchä njoot jaduhñ coo hajxy mjaoc mayø'owät maa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäböquiän, nebiä mäböjpädøjc-hajxy tøø miayø'öyän wiingtuumjaty, majátyhøchä Diosmädia'agy tøø

nyajwa'xiän. ¹⁴ Jadúhñhøchä Dios xwyiinguejxy coochä miädia'agy nyajwá'xät ja'a yHuungcøxpä wiinduhmyhagajpt majatiä jäya'ayhajxy griegohaam miädia'aguiän, møød majatiä jäya'ayhajxy griegohaam quia'a mädia'aguiän. Jadúhñhøch tøø xwyiinguejxpä coochä jäya'ay jaduhñ nägøxiä nyajwiingapxø'øwät, hoy hajxy jia høxpøquiä, hoy hajxy quia'a jagä høxpøquiä. ¹⁵ Páadyhøch jim nja wi'i ñøcxaambä Roma maa mijtsän, jimhøchä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwaambä.

¹⁶ Hix, cábøchä Diosmädia'agy nmädsähdiuñ ja'a Jesucristocøxpä, je'eguiøxpä coo jäya'ayhajxy nägøxiä piäda'aga'añii hawa'adstuum ja'a Dios miäjaahaam, pønjetiä Diosmädia'agy mæbøjp ja'a Jesucristocøxpä. Højts judíos, højts ja'a Diosmädia'agy jayøjp nmædoodsohn. Høxhaamä jäya'ayhajxy jiaac mädooyy, ja'a hajxy ca'a judiøspä. ¹⁷ Ja'a miädia'agyhaamä Dios hajxy xyajwiinjuøøyyäm coo piäda'aga'añ hawa'adstuum pønjetiä jaduhñ mæbøgaamb coo ja'a Dios yajtøjiada'añ waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy. Pøn jaduhñ ca'a mæbøgaamb, cab je'e piäda'aga'añii hawa'adstuum. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Pønjetiä jaduhñ mæbøgaamb coo ja'a Dios yajtøjiada'añ waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, je'e ja'a Dios jaduhñ piäda'agaamb by hawa'adstuum. Je'e jaduhñ nøcxaamb Dioswiinduum."

¹⁸ Hoy piønä jaduhñ ñajuø'øy coo ja'a Dios tsajpootypä yajcumädowa'añ pønjetiä Dios ca'a wiingudsähgøøby, møød pønjetiä jioot ca'a tsojp coo ja'a Dios wyiingudsähgø'øwøøjät wiinghänä'c. Paadiä jioothajxy jaduhñ quia'a tsoy je'eguiøxpä coo hajxy haxøøg jiaac jatcø'owa'añ. ¹⁹ Cabä tøyhajtpä hajxy chocy, hoyyä Dios hajxy tøø jia yajwiinjuø'øyii nebiatiä Dios jaduhñ wyiinmahñdyhaty. ²⁰ Jéquiänä Dios cøxiä yhädiuñ, møød yø'ø tsajt, møød hädaa yaabä naaxwiin, cøxiä. Coo hajxy jaduhñ nhixäm tijaty ja'a Dios jaduhñ tøø yhädiuñ, paadiä tøyhajtpä hajxy nmøødhajtäm coo ja'a Dios møcmäjäa miøødä homiänaajä, møød coo cøxiä wiinä yhane'emy, hoyyä Dios hajxy nga'a jagä hixäm. Jaduhñä tøyhajtpä hajxy nmøødhajtäm coo ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Cab jaduhñ pøn hawiinmats miäna'anät cooc tyijy hajxy quia'a najuø'øy coo ja'a Dios jyijä. ²¹ Ja'a häna'c-hajxy jaduhñ haxøøg jatcøøbiä, cabä Dios hajxy wyiingudsähgø'øy, hoy hajxy jaduhñ jia najuø'øy coo ja'a Dios jyijä. Ni cabä Dios Dioscujú'uyäp hajxy mio'oy. Paadiä wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaada'añ. Y paady hajxy tehngajnä wyiinmahñdyhada'añ haxøøg. Cabä howyiinmahñdy hajxy hoy miøødhadaañä. ²² Hoy hajxy jia nibiäda'agyii nebiä jaanč tehñ jiajpän, cab hajxy tii ñä'ägädä jaty. ²³ Ja'a Dios, møj jaanč je'e. Hoy miänaajä yhyty. Cab jaduhñ mänaa yho'ogy. Pero cabä haxøøghäna'cä Dios hajxy wyiingudsähgø'øwa'añ. Jäya'ayhahädiuunxaxy hajxy wyiingudsähgøøby, hoyyä jäya'ayhajxy jia ho'ogy; møødä muuxyhahädiuunxaxy hajxy wyiingudsähgøøbiä, møødä tsañdyhahädiuunxaxy, møødä animalhahädiuunxaxy ja'a hamädaaxtecyiä.

²⁴ Paady, cabä Dios waamb miäna'anaañä, weenä jäya'ayhajxy haxøøg wyiinmahñdyhaty nebiä jioot hajxy choquiän, coo hajxy cøxypänejpiä ween ñidiuñii høchähdiuunä, ²⁵ je'eguiøxpä coo ja'a tøyhajtpä hajxy tøø quia'a mæböcy ja'a Diosøxpä. Ja'a høhnda'agymiädia'agy hajxy jaduhñ miæbøjpy. Cabä Dios hajxy wyiingudsähgø'øy. Jue'e hajxy wyiingudsähgøøby, tijatiä Dios yaa tøø

quiunuuxy hädaa yaabä naaxwiin. Pero, hahixøøby coo ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät homiänaajä. Tøyhajt jaduñ.

²⁶ Coo häna'cä Dios hajxy quia'a wiingudsähgøøwa'añ, paadiä Dios waamb quia'a mäna'ana'añ, ween hajxy hoçhähdiiuunnä ñidiuñänä. Høxtä to'oxiøjpaadyhajxy jaduñ jiatcøøy. Cabä ñihyap hajxy näje'e miøødtsäna'awaanä; quipxyjatiä to'oxiøjc-hajxy cøxypänejpiä ñidiuñii hoçhähdiiuunnä. ²⁷ Jaanä jaduñnä ya'adiøjc-hajxy näje'ebä, cabä tio'oxiøjc hajxy miøødtsäna'awaanä. Quipxyjatiä ya'adiøjc-hajxy ñimiøødtsäna'awa'añii. Hoçhähdiiuunnä hajxy jaduñ ñidiuñii cøxypänejpiä. Coo hajxy jaduñ jiatcøøy, paady hajxy quia'a niyaghoyøøyii maa ja'a ñi'xcøxp maa ja'a quiopcøxphajxiän, møød maa ja'a wiinmahñdycøxphajxiän.

²⁸ Coo ja'a haxøøghäna'cä Dios hajxy jaduñ quia'a wiingudsähgøøwa'añ, paady hajxy ñajtshixøøyii ja'a Diøsäm. Ja'a Dios, cab jaduñ waamb miäna'anaanä, weenä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy tiuñ, ween hajxy jaduñ jiaac jatcøøy haxøøg. ²⁹ Madiu'u hajxy haxøøg jiatcøøy cøxypänejpiä. Miøødtsänaabiä cuhhiñdo'oxiøjc hajxy. Møødä jäya'ajie'e hajxy yhadsoy. Cab hajxy hojiäwøøy pø jimä miägu'ughajpähajxy cøxiä wiinä miøødä. Høxtä niyaghó'cäp hajxy. Nimiäsihájitáp hajxy. Høñdaacp hajxy. Niñähøønøøyyäp hajxy. ³⁰ Niwyiingapxéptáp hajxy. Møødä Dios hajxy miähanhaty. Nibiéjáp hajxy. Yajcumayaamb hajxy. Hawiinjemybiä haxøøgwiinmahñdy hajxy yajcojpy. Cabä tiaj, cabä tieediä miädia'agy hajxy miäbøjcä. ³¹ Jaanç tehñ quiuhxex hajxy. Ni ja'a yhamdsoo mädia'agy hajxy quia'a cudiuna'añ. Cab hajxy pøn chocy miee'xy. Ni cab hajxy pøn miee'xa'añ. Cabä hojiot hajxy ñä'ägädä møødä. ³² Najuøøby hajxy jaduñ coo ja'a Dios tøø yhane'emy coo hajxy haxøøgjaty quia'a jatcøøwät nébiøch naamnä tøø nmädia'aguiän. Jaanä jaduñ hajxy ñajuøøbiä, pøn jaduñ haxøøg jatcøøby, quiumädowaamb by hajxy je'e tehngajnä. Pero nägøø nädecypiä hajxy jaduñ jiatcøøy, hoy hajxy jaduñ jia najuøøy. Høxtä xoondaacp hajxy jaduñ coo wiinghäna'c-hajxy jaduñ haxøøg pijaatcøøbiä.

2

¹⁻³ Nnajuøøyyäm hajxy jaduñ coo jaduñ yhahixøøy coo ja'a Dios hajxy nägøøxiä xyajcumädóowämät je'eguiøxpä coo hajxy nägøøxiä haxøøg njatcøøyyäm. Cab jaduñ yhahixøøy coo højtsä jäya'ay nnänøømämät coo hajxy hoy quia'a hity, coo hajxy ween quiumädoy. Caj pues, haa ca'a, jaduñ højts haxøøg nbajatcøøyyämbä. Hix, ni pøn jaduñ hahixøøby quia'a mäná'anät cooc tyijy hoy tiehñ yhity. Paady jaduñ yhahixøøy coo ja'a Dios hajxy nägøøxiä xyajcumädóowämät, je'eguiøxpä coo hajxy hoy nga'a hoyhidáañäm. ⁴ Pero hojiotä Dios jiaanç tehñ miøød, paady hajxy xquia'a tsoj tsaächtiiuñäm. Chojpä jioot jaduñ coo howyiinmahñdy hajxy nbadu'ubøjcänät, coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy nna-jtshixøøyyänät. ⁵ Pero jii jäya'ayahajxy näje'e, jaanç tehñ xiexä quiopcä tiaatsc-hajxy. Cabä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixøøwa'añ. Y coo hajxy jaduñ tehngajnä quia'a mäbøgät, mänit hajxy hänäjty hanaxiä chaächpøga'añ coo yhabáadät coo ja'a Dios ja'a cahwiindøyhäna'c hänäjty chaächtiiuna'añ. ⁶⁻¹⁰ Pønä jioot nägøø nädecypiä tsojp coo hoy yhidät, pønä jioot pädaacp coo jim ñøcxät Dioswiinduum, coo ja'a hoyhajtä

weenhajt jim piáadät, coo jim quiumayøøjät ja'a Diósäm, pues je'edsä Dios jim yajnøcxaamby. Mio'owaambiä Dios je'e ja'a hoyhajtä weenhajt. Quiumayaambiä Dios jaduñ. Yaghidaambiä Dios je'e jootcujc homiänaajä, hopiønä, hoy jia judíosä, hoy quia'a jagä judíosä. Pero hoyhoyyä Dios chaächtiuna'añ pøn haxøøg jatcøøby, pønä Diosmädia'agy ca'a cudiunaamb, pøn ca'a yajmägäpax ca'a yaghane'emaamb waambatiä Dios hajxy jaduñ xjia hanéhmäm. Hopiønä jaduñ chaächpøga'añ, pøn jaty jaduñ haxøøg jatcøøby, hoy hajxy jia judiøspä, hoy hajxy quia'a jagä judiøspä.

¹¹ Hix, cabä Dios miøjpäda'agy pø mjudío miich, pø caj. Je'e jay-copcøøby pø mhoyhäna'c, pø caj. ¹²⁻¹⁵ Højts judiøshajpä, jequiän højtsä Dios xyhanehmy neby højts hoy nguhdujthädät. Mänitä Moisés ja'a mädia'agy jaduñ quiujahy nebiaty højts hoy nguhdujthädät. Hoorä, ja'a häna'c-hajxy ca'a judiøspä, cabä mädia'agy hajxy miädooyyä nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero hoy hajxy quia'a jagä mädooyyä, coo hajxy hamdsoojoot hoy quiudiünät nebiä Dios jioot jia tsoquiän, cähxø'øgäp jaduñ coo hajxy yhawáañäxä ja'a Diósäm ja'a wyiinmahñdyhaamhajxy. Jaduñ hajxy hamdsoo ñajuø'øy pø hoy hajxy quiudiuñ, pø caj. Jaduñ hajxy yajtuungpaady néjjiäm hajxy häxøpy tøø miädooy ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujahyyäbä. Y coo hajxy hoy quia'a cudiünät neby hajxy ñajuø'øy ja'a wyiinmahñdyhaamhajxy, mänit hajxy quiumädowa'añ. Jaanä jaduñ højtspä, højts judiøspä, coo højts nga'a cudiünät neby højtsä Dios jecy xyhanehmiän, nebiä Moisés ja'a mädia'agy jecy quiujahyyän, jaduñ højts ngumädowaambä. Hix, pøn jaduñ cudiuumb nebiä Dios yhane'emiän, je'e ja'a Dios piäda'agaamby hawa'adstuum, hoyyä mädia'agy tøø quia'a jagä mädooy nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero pøn jaduñ ca'a cudiuumb, hoyyä mädia'agy tøø jia mädooy nebiä Moisés jecy quiujahyyän, cab je'eduhñ hawa'adstuum piäda'aga'añii ja'a Diósäm. Jaduñds je'e, nägøxiä ja'a cahwiindøyhäna'c-hajxy quiumädowa'añ, hoy hajxy jia judiøspä, hoy hajxy quia'a jagä judiøspä. ¹⁶ Mänit hajxy jaduñ quiumädowa'añ coo ja'a Dios ja'a Jesucristo hänajty yaa quiejxtägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Mänitä jäya'ayhajxy yixya'añii ja'a Jesucristäm nebiaty hajxy hänajty yaa tøø jiatcø'øy. Mänit hajxy yagjahmiejtsta'aga'añii nebiaty hajxy hänajty tøø wyiinmahñdyhaty hamee'ch. Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ ja'a Jesucristocøxpä, ja'açh nyajwa'xypä.

¹⁷ Højts judiøshajpä, naxy højts nniguiumayii coo højts njudiøshaty, coo højtsä mädia'agy nmäböcy ja'a Moisés jecy quiujahyyäbä. Jaduñ højts nniguiumäyyäbä coo højtsä Dios tøyhajt xquiu'ughaty, højtsyähajtiä, højts judiøshajpä. ¹⁸ Nnajuøøby højts jaduñ nebiatiä Dios jioot chocy coo højts nhoyhäna'c-hädät. Y ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujahyyäbä, je'e højts jaduñ yhawáañäp neby højts nwiimbwät tii hoy tii mäbaad. ¹⁹⁻²⁰ Niyhajuøøyyäp højts coo højts häna'c hoy nyajnähiø'øwa'añ, ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a jajpä ca'a najuøøbiä. Jim højtsä tøyhajt nbaady maa ja'a mädia'aguiän, ja'a Moisés jecy quiujahyyäbä. ²¹ Hoorä, coo højts häna'c jaduñ nyajnähiø'øy ja'a Diosmädia'agy, hahixøøby jaduñ coo højtsä Diosmädia'agy hoy ngudiünät. Cábøçhä nmägunaaxhajxy näje'e hoy quiudiuñ. Y coo højts häna'c nmägäpax nhane'emy coo hajxy quia'a méedsät, hahixøøby jaduñ coo højts nga'a mée'tspät. Jaduñhøçhä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'øy. ²² Y coo højts

häna'c nmägapxy nhane'emy coo wiinghäna'cä tio'oxiøjc hajxy quia'a møødtsänáayyät, cab jaduñ yhahixø'oy coo højts jaduñ njatcø'obiät. Jadúñhø'echä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'oy. Cab højts quepychech naaxpoch nwiingudsähgø'oy. Pero cab jaduñ yhahixø'oy coo højts xädø'øñ nméedsät tsajtøgooty maa ja'a quepychech naaxpoch yhitiän. Jadúñhø'echä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'oy. ²³ Niguiumáayyap højts jaduñ coo højtsä mädia'agy nmäbøcy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero näje'e'echä nmägunaaxhajxy, cab hajxy hoy quiudiuñ. Jaduhñ hajxy yajcähxø'ogy coo ja'a Dios hajxy tøyhajt quia'a wiingudsähgø'oy. ²⁴ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "mijts judíoshajpä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mga'a cudiuñ, paadiä Dios haxøøgaty ñahojyii ja'a häna'c-hajxy ca'a judíospä." Tøyhajt jaduñ.

²⁵ Højts, judíos højts nmäminø'oy nmäga'awø'oy. Mänit højtsä Dios xquiumáyät coo højtsä mädia'agy hoy ngudiünät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero coo højts jaduñ hoy nga'a cudiünät, cab højtsä Dios jaduñ xquiumaya'añ. ²⁶ Hoorä, ja'a häna'c-hajxy ca'a judíospä, coo hajxy hoy quiudiünät nebiä Dios yhane'emiän, mänit hajxy quiumaya'añii ja'a Diósäm. ²⁷ Näje'e'echä nmägunaaxhajxy, cab hajxy hoy quiudiuñ nebiä Dios yhane'emiän, hoy hajxy judíos jia mäminø'oy jia mäga'awø'oy, hoyyä mädia'agy hajxy jia mädooyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Je'ehajxy mäbøcypii ca'a cumayáanäp ja'a Diósäm. ²⁸ Pønjaty hoy cudiuumb nebiä Dios yhane'emiän, je'edsä Dios quiu'ughajpy, hoy hajxy judíos quia'a jagä mäminø'oy quia'a jagä mäga'awø'oy, hoyyä hijxtahnd hajxy quia'a jagä møødä maa ja'a ñi'xcøxpahajxiän neby højts judíos nmøødän. ²⁹ Hiç, coo pøn hoy quiudiünät hamuumdu'joot nebiä Dios choquiän, mänit hajxy quiu'ughada'añii ja'a Diósäm, hoyyä judíoshajxy näje'e quia'a ja mäna'añ cooc tyijy hajxy jaduñ quia'a cu'ughadyii ja'a Diósäm. Hiç, quiumaabiä Dios jaduñ pøn jaduñ cudiuumb hamuumdu'joot.

3

¹⁻² Xchoobáatäp højts jaduñ madiu'u coo højts judíos nmäminø'oy nmäga'awø'oy, coo højtsä hijxtahnd nyajpäda'agy maa højts nni'xcøxpän, ja'a jaduñ yajcähxø'pä coo højtsä Dios xquiu'ughaty. Tøyhajt jaduñ. Haa ca'a, Dios højts nhap ndeedy jecy xyajcø'ødägøøyyä ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Mänit hajxy ñamaayyä ja'a Diósäm coog hajxy hänajty quiu'ughada'añii. ³⁻⁴ Y je'enä højtsä Dios xquiu'ughatyña neby højts jecy xyajwiinwaanøøyyän, hoy højts nhap ndeedy nämay hoy quia'a jagä cudiuñ neby hajxy hänajty tøø yhane'emyijän ja'a Diósäm. Tøyhajt jaduñ coo ja'a Dios tiømiädia'agy. Cabä Dios mänaa yhøhnda'agy, hoy hajxy nägøxiä cu nja mänáanäm cooc tyijy ja'a Dios quia'a yajtøjiaty waambaty hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Diosteedy, hopiønä jaduñ ñajuø'oy coo miich myajtøjiaty waambaty højts miich tøø xyajwiinwaanø'oy.

Coo miich pøn xñäxø'øwø'øwät cooc tyijy miich jaduñ mga'a yajtøjiaty waambaty miich tøø mmädia'agy,

cähxø'øgaamb jaduñ coo je'e yhøhnda'agy, ja'a miich jaduñ xñäxø'øwøøbiä.

⁵ Jaanč tehñ yhooyä Dios yhity. Pero højts, cab højts hoy nnä'ägä hjtäm. Tøyhajt jaduñ. Paadiä, cähxø'p jaduñ coo ja'a Dios jiaanč

tehm̄ hoyyā. Hix, coo hōjts häxøpy nhj̄tām hoy, cab jaduñ häxøpy quiāhxø'øgy coo ja'a Dios jaduñ hoy jiaanč tehm̄ yhity. Pero jaduñä jäya'ayhajxy näje'e miāna'añ cooc tyijy ja'a Dios howyiinmahñdy quia'a mōødä, je'eguiøxpä coo hajxy xyajcumädowāanām. ⁶ Pero hahixøøby jaduñ coo ja'a Dios hajxy xyajcumädowāmāt. Haa ca'a, coo ja'a Dios häxøpy hoy quia'a hity, cabä cuhdujt häxøpy miøødä coo hajxy jaduñ xyajcumädowāmāt.

⁷ Hoyyā jäya'ayhajxy näje'e jia mäna'añ cooc tyijy ja'a Dios quia'a yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, yajnajuøøby jaduñ coo ja'a Dios tøyhajt mänaa quia'a hōhnda'agy. Jaduñä jäya'ayhajxy nägøxiä ñajuø'owa'añ coo jaduñ yhahixø'øy coo ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøyyämāt. Pero coo pønä Dios jaduñ ñänómāt cooc tyijy quia'a yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, hahixøøby jaduñ coo je'e quiumädowāt. ⁸ Näje'echä jäya'ayhajxy xñähøønø'øy cóogoch tyijy nmäna'añ cooc tyijy jaduñ yhahixø'øy coo hajxy haxøøg njatcøøyyämāt, jaduhñac tyijy maas hoy quiāhxø'øga'añ coo ja'a Dios jiaanč tehm̄ yhooyā. Ja'a hänäc-høch hajxy jaduñ xñähøønøøbiä, hōhndaacp hajxy jaduñ. Hahixøøby jaduñ coo hajxy quiumädowāt.

⁹ Jaanä jaduñ hōjts judiøspä, cab hōjtsä Diosmädia'agy maas hoy ngudiuñ quejee ja'a häna'c-hajxy ca'a judiøspä. Haa ca'a, tøøch nhuuc mänaambä coo hajxy jaduñ hoy nga'a nä'ägä hojiäya'ayhajtām, coo ni pønä Diosmädia'agy hoy quia'a nä'ägä cudiuñ, ni hōjts judiø, ni ja'a häna'c-hajxy ca'a judiøspä. Hamdsoojoot hajxy jaduñ hoy nga'a jäya'ayhajtām. ¹⁰ Jaduñ jim̄ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Ni pøn̄ hoy quia'a wädity.

¹¹ Ni pøn̄ jaduñ quia'a wiinjuø'owa'añ nebiä Dios wyiinmahñdyhatiän.

Ni pønä jioot quia'a päda'agy maa ja'a Diosän.

¹² Tøø ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy nägøxiä ñajtshixøøñä.

Cøjnøø cøjtu'u hajxy tøø piadu'ubøjnä.

Haxøøg hajxy jäya'ayhajnä nägøxiä.

¹³ Jaanč tehm̄ yhaxøøg hajxy quiapxy miädia'agy.

Jaduñä yhaawhajxy tiocxuugy nebiä ho'oguiäya'ajjut tiocxuuguiän, ja'a tøø yhawä'achäbä.

Jaanč tehm̄ yhōhndaacp hajxy. Jaduñä haxøøgpä hajxy yaghity yhaawjooty nebiä haxøøgtsahñdyhaawän.

Jaanč tehm̄ miägapxpoj hajxy.

¹⁴ Jaanč tehm̄ quiapxtägooby hajxy hoñejiä nebiä jioot hajxy yajmädsoquiän. Jaanč tehm̄ yhaxøøg hajxy ñiñänømyii.

¹⁵ Jaanč tehm̄ piaquiä jootma'ad hajxy piaadyii, mänitä miäya'adiøjc hajxy nøcxy yagho'oga'añ.

¹⁶ Jaanč tehm̄ chipyajpädø'p hajxy majaty hajxy wiädity. Chaaçhtiumbiä cu'ug hajxy jaduñ.

¹⁷ Jaanč tehm̄ chiptsojp hajxy.

¹⁸ Cab hajxy tiajy miay pø yajcumädowāanäbä Dios hajxy.

¹⁹ Jaduñds je'e, yajcumädowaambä Dios ja'a jäya'ay nägøxiä, pønä miädia'agy hoy ca'a cudiuñäp, mōød hōjts judiø, mōødä häna'c-hajxy ca'a judiøspä. Hōjts judiø, hōjtsä pojpa nmaas mōød, je'eguiøxpä coo hōjtsä Dios ja'a nhap needy jecy xjia hanehmä coo hajxy haxøøgjaty quia'a jatcø'owät nebiøch naamnä tøø ngujaayän. Pero cab hōjts jaduñ nnä'ägädä cudiuna'añ. ²⁰ Jéquiänä Dios ja'a Moisés yhanehmy coo ja'a

miädia'agy quiujáhyyäxät. Jaduhñ hajxy nnajuóøyyäm coo hajxy nägøxiä hoy nga'a jäya'ayhájítäm. Ni pøn jaduhñ hoy quia'a cudiuna'añ ja'a Diosmädia'agy. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túútäm, paadiä Dios hajxy xpiäda'agáañäm hawa'adstuum, caj jie'eguiøxpä cooc tyijy ja'a mädia'agy hajxy hoy ngudiúunäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä.

21-26 Hoorä, nnajuóøyyäm hajxy jaduhñ coo hajxy nägøxiä haxøøg njatcøøyyäm, mäduhñtiä hajxy yaa ndsänäayyäm hädaa yaabä naaxwiin, møød højts judíos, møødä häna'c-hajxy ca'a judióspä. Cabä Dios pøn ñä'ägädä cumay. Jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy hajxy piäda'aga'añii hawa'adstuum coogä jecymiädia'agy hajxy hoy quiudiúnät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero tøø hajxy nhíxäm coo ni pøn jaduhñ quia'a päda'aga'añii hawa'adstuum. Hoorä, jéquiänä Dios wyiinmaayy coo ja'a yHuung hänajty yaa quiexa'añ maa højtshájítäm. Mayhajtä Dios hänajty tiunaamby maa højtshájítäm. Jaduhñ hajxy hänajty xpiäda'agáañäm hawa'adstuum. Jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a jecymiädia'aguiän, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero cabä jecyiäya'ayhajxy hänajty wyiinjuø'ø. Hojiootä Dios miøød coo ja'a jecyiäya'ayhajxy quia'a pädaacä haxøøgtuum, hoy hänajty jia hawiinmatsä coo hajxy jim cu piädaacä, je'eguiøxpä coo hajxy hänajty haxøøg jiatcø'ø. Paadiä Dios ja'a yHuung ñähdujcy, jaduhñä jäya'ayä piojpä quiädieey hajxy ñähwá'adsät. Jaduhñ quiähxø'øgy coo ja'a Jesucristo ja'a jecyiäya'ay yajñähwaach ja'a piojpä quiädieeyhajxy. Høxtä jäda'anäbaadyñä ja'a Dios hajxy xyajwiinjuøøyyäm neby hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum. Jaanä jaduhñ hajxy xyajwiinjuøøyyämbä coo hajxy piäda'aga'añii haxøøgtuum pønjaty haxøøg jatcøøby jäda'ahaty. Paadiä Dios ja'a yHuung ñähdujcy, ja'a Jesucristo, neby hajxy jaduhñ xñähho'túútämät. Y coo hajxy jaduhñ nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xjiaançh nähho'túútäm, jaduhñä Dios ja'a nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwáatsäm, jaduhñ hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum, hopiønä, møød højts judíos, näguipxy møødä häna'c-hajxy ca'a judióspä. Mayhajtä Dios jaduhñ tiuun maa højtshájítäm coo hajxy jaduhñ xpiädaacäm hawa'adstuum.

27-28 Cab jaduhñ yhawiinmatsä coo hajxy hamdsoo nniguiumáayyämät. Hix, coo hajxy nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túútäm, paadiä Dios hajxy xpiäda'agáañäm hawa'adstuum, hoy hajxy nga'a jagä panøcxäm nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Coo ja'a Dios hajxy häxøpy xpiädaacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a jecymiädia'agy hajxy ngudiúunäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, mänit hajxy mäbøcy cu nniguiumáayyäm hamdsoo. Pero caj pøn jaduhñ piäda'aga'añii hawa'adstuum hamdsoohaam.

29-30 Tu'uquä Dios jaduhñ. Tu'cuhdujtä Dios hajxy xyhíxäm nägøxiä, møød højts judíos, møødä häna'c-hajxy ca'a judióspä. Tøyhajt jaduhñ. Coo hajxy nägøxiä nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túútäm, paadiä Dios hajxy jim xpiädaacämät hawa'adstuum nägøxiä. ³¹ Pero cábøch nmäna'ana'añ coo ja'a jecymiädia'agy quia'a tøyyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, hoy hajxy nja wiinjuøøyyänä coo ja'a Jesucristo hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum mänaa hajxy tøø xñähho'túútäm. Hix, maas hoy hajxy jaduhñ nwiinjuøøyyänä coo ja'a jecymiädia'agy jaduhñ jiaançh tøyyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Coo hajxy nmäbøjcäm coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túútäm, paady hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum, caj jie'eguiøxpä cooc tyijy ja'a jecymiädia'agy hajxy

jaduhñ hoy ngudiúunäm. Tøø hajxy jaduñ nwiinjuøyyänä coo jaduñ tiøyhajtä.

4

¹ Højts judíos, højtsä Abraham jecy nhaphajt ndeedyhajt. ² Hoyyä Abraham hijty jäya'ayhaty jegyhajty. Hoorä, coo ja'a Dios ja'a Abraham häxøpy tøø piäda'agy hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Abraham hoy jia jäya'ayhajty, mänitä Abraham cu ñiguiumaayyä. ³ Hix, paadiä Dios ja'a Abraham piädaacy hawa'adstuum, coo ja'a Abraham ja'a Dios miädia'agy miäbøjcä cooc ja'a Dios yajtøjaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a Abraham hoy jäya'ayhajty. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. ⁴ Hoorä, ja'a cuduumbädøjc, paady hajxy miäjuyii coo hajxy quiuduñ, cab jaduñ ñä'ä mayhajtä. Jaduhñ miäbaady nebiä jäya'ayhajxy näje'e wyiinmahñdyhatiän. Yajcumayaamb hajxy ja'a Diósäm, paady hajxy jia wi'i yhojiäya'ayhada'añ. ⁵ Pero pønjaty tøø miäbøcy coo ja'a Dios yajtøjaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, je'edshajxy jaduñ hawa'adstuum päda'agäänäp. Paady hajxy jim piäda'aga'añii coo hajxy jaduñ miäbøcy, ca'a jie'eguiøxpä coo hajxy hoy jia jäya'ayhaty. Jim hajxy jaduñ piäda'aga'añii, hoy hajxy haxøøg tøø jia jatcø'øy. Tiuumbiä Dios mayhajt jaduñ. Coo ja'a Dios hajxy häxøpy xpiädäacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy njäya'ayhajtäm, cab hajxy häxøpy nmänäänäm cooc ja'a Dios mayhajt tiuñ. ⁶ Jaduhñä David jecy miänaañ cooc hajxy jootcujc yhida'añ, pønjaty jaduñ najuøøby coo ja'a Dios hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum ja'a miayhajthaam, hoy hajxy hänajty haxøøg tøø jia jatcø'øy. Hix, cabä Dios miøjpäda'agy pø cabä häna'c hänajty hoy tøø jäya'ayhaty.

⁷⁻⁸ Coo jaduñ yhabáatnät coo Dios ja'a jäya'ay yajtøyhajtyega'añ nebiaty hajxy hänajty tøø quiädieeyän, mänit hajxy jootcujc yhida'añ pønjatiä Dios piädaacy py hawa'adstuum, pønjatiä Dios miee'xyp, pønjatiä piojhajpiä ja'a quiädieeyhajpiä hajxy yajnähwáatsäxä, nõmä David jecy miänaañ.

⁹ Jue'e ja'a David jecy ñänøøm cooc hajxy jootcujc yhida'añ, pønjatiä Dios piädaacy py hawa'adstuum, hopiønä, møødä judiøshajxy, ja'a Dios quiu'ughajpiä, møødä cajpä judiøshajxy. Je'edshajxy ca'a cu'ughajtäp ja'a Dios. Hix, jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Coo ja'a Abraham ja'a Dios miädia'agy miäbøjcä cooc ja'a Dios mänaa quia'a høhnda'agy, paady piädaacä hawa'adstuum."

¹⁰ Hoorä, jaduñä judiøshajxy quiuhdujthaty, yajcircuncidarhajpä ya'adiøjc-hajxy. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo hijxtahñd hajxy piädäacäxä maa ja'a ñi'xcøxpahxiän. Hoorä ja'a Abraham, tøøyyäm hänajty je'e piädäacänä hawa'adstuum, cajnä hijxtahñd hänajty jaduñ piädäacäxä maa ja'a ñi'xcøxpän. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo häna'c-hajxy piäda'agyii hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädia'agy hajxy miäbøjcä cooc ja'a Dios yajtøjaty waambaty je'e tøø quiapxy tøø miädia'agy, hoyyä hijxtahñd hajxy quia'a jagä møødä maa ja'a ñi'xcøxpahxiän. ¹¹ Paadiä Abraham hijxtahñd jaduñ piädäacäxä maa ja'a ñi'xcøxpän, jaduñ yajnajuø'øy coo ja'a Abraham hänajty tøø piäda'agyii hawa'adstuum. Paady jim piädaacä coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hänajty tøø miäbøjcäxä. Jaduhñä Abraham piädaactsohñä

hawa'adstuum, hoyyá hijxtahnd hánajty jaduhñ quia'a jagá pädáacáxänä maa ja'a ñi'xcøxpän. Pønjaty jaduhñ mábøjp nebiá Abraham jecy miábøjquiän, jaaná jaduhñ hajxy yhixáañäbá ja'a Dios nebiá Dios ja'a Abraham jecy yhiñxiän, hoy hajxy quia'a jagá judiøspä. Coø hajxy jaduhñ nmábøjcäm nebiá Abraham jecy miábøjquiän, jaduhñ quiähxø'øgy coø ja'a Abraham hajxy nhøjxhájtäm ndecyhájtäm. ¹² Højts judiøshajxy, højtsá Abraham jecy nhaphajt ndeedyhajt. Jaaya'ay jaduhñ pädaactsohnä hawa'adstuum je'eguiøxpä coø jaduhñ miábøjcy coø ja'a Dios yajtøjiaty waambaty hánajty tøø quiapxy tøø miädia'agy. Tøyhajt jaduhñ. Højts judiø, jaduhñ højts nyajcircuncidarhaty nebiá Abraham jecy yajcircuncidarhajtän. Pero tøøyyämä Abraham ja'a Dios ja'a miädia'agy hánajty miábøjcä, cahnä hánajty yajcircuncidarhaty. Højts judiø, højts jaduhñ mábøjpä, jaaná jaduhñ højts nmábøjpä nebiá Abraham jecy miábøjquiän. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coø højtsá Abraham jecy nhøjxhajty ndecyhajty, coø højts jaduhñ nmábøcy, højts judiø.

¹³ Jéquiänä Dios ja'a Abraham ñämaayy cooc hánajty yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin näguipxy møødä yhap møødä yhoc. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ. Paadiä Abraham jaduhñ ñämaayyä je'eguiøxpä coø ja'a Abraham ja'a Dios miädia'agy hajxy miábøjcä, ca'a jie'eguiøxpä cooc tyijy ja'a Abraham jia cudiuuñ nebiaty hánajty tøø yhane'emyii. Pero coø ja'a Abraham jaduhñ miábøjcy coø ja'a Dios yajtøjiaty waambaty hánajty tøø quiapxy tøø miädia'agy, paadiä Abraham jaduhñ ñämaayyä coø ja'a Abrahamhajxy hánajty yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin, møødä yhaphajxy, møødä yhoc-hajxy. ¹⁴ Haa ca'a, jaduhñä Dios miänaañ cooc hajxy yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin pønjaty jaduhñ mábøjp coø ja'a Dios yajtøjiaty waambaty hánajty tøø miäna'añ. Jaduhñ miädia'agytiägø'øgy coø ja'a Dios ja'a hoybä weenbä hajxy xmio'owáañäm je'eguiøxpä coø hajxy jaduhñ nmábøjcäm. Pero coø ja'a hoybä weenbä hajxy häxøpy nbáatäm je'eguiøxpä coø ja'a jecymiädia'agy hajxy hoy ngudiúunäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, cab jaduhñ cu choobaaty coø ja'a Dios hajxy jaduhñ tøø xñämäayyäm coogä mayhajt hánajty tiuna'añ coø ja'a hoybä weenbä hajxy xmio'owáañäm. Ni jaduhñ cu quia'a tsoobaaty coø højts cu nmábøjcäm coø ja'a Dios jaduhñ yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy. ¹⁵ Hix, cabä jecymiädia'agy hajxy hoy ngudiúunäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Coø hajxy jaduhñ nga'a cudiúunäm, paady hajxy ngädiéhyyäm. Y paady jaduhñ yhäxø'øgy coø hajxy ngumädóowämät. Pero pønjaty ja'a jecymiädia'agy tøø quia'a mädoy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, cab hajxy jaduhñ quiumädowa'añ, hoy hajxy tøø quia'a jagá tuñ nebiá Moisés jecy yhanehmiän.

¹⁶ Coø ja'a Abraham jaduhñ jecy miábøjcä ja'a Dios miädia'agy coø ñämaayyä coogä Abrahamhajxy hánajty yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin, møødä yhap møødä yhoc-hajxy, paadiä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coø ja'a Dios ja'a hoybä weenbä hajxy nägøxiä xmio'owáañäm nä'a mayhajt, coø ja'a Abraham hajxy nbamábøjcämät coø ja'a Dios yajtøjiaty waambaty tøø miäna'añ, møød højts judiø, møød mijts ca'a judiøspä. Coø ja'a Abraham hajxy jaduhñ nbamábøjcämät, jaduhñ mäwiin hajxy nägøxiä xyajmäbáatäm nebiá Abraham hajxy xyhaphájtäm xyhoc-hájtäm. Jaduhñ quiähxø'øgy coø ja'a Abraham ha-

jxy nhøjxhajtäm ndecyhajtäm. ¹⁷ Hix, jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän cooc ja'a Dios ja'a Abraham piädaacy coo ja'a jäya'ayhajxy mayhagajptpä yhaphat yhoc-hadóøjät ja'a Abraham. Y miäböjc ja'a Abraham jaduñ coo jaduñ ñämaayyä coogä tio'oxiöjc hänajty quio'na'awa'añ, hoy hajxy hänajty tøø jia miäjaanä. Paadiä Abraham jaduñ miäböjcy, ñajuøøby hänajty jaduñ coo ja'a Dios mäjaa miøødä coo ja'a ho'oguiäya'ay yagjuypiojtägätsät, y coo mäjaa miøødäbä coo ja'a jäya'ay quiunúu'xät ja'a hajxy hänajty ca'a miimb ca'a cahbnä. Y coo ja'a Abraham hajxy jaduñ nbamäböjcäm, jaduñ mäwiin hajxy nmäbaatäm nebiä Abraham hajxy xyhaphajtäm xyhoc-hajtäm. Jaduñ quiähxø'ogy coo ja'a Abraham hajxy nhøjxhajtäm ndecyhajtäm.

¹⁸⁻²¹ Coo ja'a Dios ja'a Abraham jaduñ jecy ñämaayy coogä mayhagajptpä-jäya'ayhajxy hänajty yhaphada'añ tieedyhada'añ ja'a Abraham, tøø ja'a Abrahamhajxy hänajty miäjaanä møødä tio'oxiöjc. Mägo'x-jomøjtä Abraham hänajty miøødä. Y ja'a tio'oxiöjc, ja'a Sarahajpä, cahnä hänajty ñä'ägädä huungpaadyñä, hoyyä jomøjt hänajty tøø jia nøcxnä coo yhuungpaadät. Pero cabä Abraham jaduñ ñä'ägädä möjpädaacy coo hajxy hänajty tøø miäjaanä. Hamuumdu'jootä Abraham jaduñ miäböjcy nägø'ø nädecypiä neby hänajty tøø ñäma'ayiiän ja'a Diósäm coog hänajty jäya'ay may yhaphat yhoc-hada'añii. Paady jaduñ tiøjiajty. Jaduñ jim myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän cooc ja'a Abraham yhap yhoc-hajxy hänajty jiaanč tehñ miayø'owa'añ. Paadiä Abraham jaduñ miäböjcy, ñajuøøby hänajty jaduñ coo ja'a Dios mäjaa miøødä coo jaduñ yajtøjiädät waambaty hänajty tøø quiapxy tøø miädia'agy. Mänitä Abraham ja'a Dios jaduñ miøjpädaacy jiaančpädaacy. ²² Coo ja'a Abraham jaduñ miäböjcy, paady hawa'adstuum piädaacä.

²³ Jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a Abraham piädaacä hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädia'agy miäböjcäxä coogä Dios yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy. ²⁴ Jaanä jaduñ højtsä Diosmädia'agy xñänøømämbä. Coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy jaduñ nmäböjcämbät, jaduñnä Dios hajxy xpiädäacämbät hawa'adstuum, je'eguiøxpä coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjuypiojtägajch. Ja'a Jesucristo, je'e hajxy nWiindsønhajtäm. ²⁵ Jaaya'ay jaduñ nähdujcä coo hajxy xñähho'túutäm. Jaduñnä nbojphajtäm ja'a ngädieyhajtäm hajxy xyajnähwäatsäm. Y coo ja'a Jesucristo jaduñ yagjuypiojtägajtsä, jaduñ hajxy nmähmøöyänä hawa'adstuum.

5

¹ Hoorä, coo hajxy nmäböjcäm coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy tøø xyajnähwäatsäm ja'a nbojphajtäm ja'a ngädieyhajtäm. Paady hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum. Jootucjä Dios hajxy jaduñ xmiøødhajtäm. ² Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduñ tøø xñähho'túutäm, coo je'e jiuypiojtägajch, paadiä Dios hajxy xquiumáayyänä. Paady hajxy nxoonäacäm. Y coo jaa tøyhajt hajxy jaduñ nmøødhajtäm coo ja'a Dios hajxy jim xyajnäcxäänäm maa ja'a wyiinduumän, paady hajxy jootucj nhijtäm. ³⁻⁴ Jaanä jaduñduhmbä, xoonäacäm hajxy hädaa yaabä naaxwiin, hoy hajxy yaa nja tsaächpøjcäm. Coo hajxy nmee'xtüjcämät, jaduñnä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiünämät. Y coo hajxy jaduñ hoy ngudiünämät, jaduñnä tøyhajt hajxy nmøødhadäänäm coo ja'a Dios hajxy jim

xyajñøcxáañäm maa ja'a wyiinduuman. Coo hajxy jaduhñ nnajuóøyyäm coo hajxy jim xyajñøcxáañäm, paady hajxy yaa nxoondáacäm, hoy hajxy yaa nja tsaachpójcäm. ⁵ Coo ja'a Dios jaduhñ miäna'añ coog hajxy jim xyajñøcxáañäm maa ja'a wyiinduuman, yejpiä Dios ja'a tøyhajt jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ xwyiinhóhnäm. Hix, tøø ja'a Dioshespíritu hajxy xyhadägøøyy xjioottägøøyyäm. Jaduhñ hajxy xyajñajuóøyyäm coo hajxy xjiaanč tehñ chójcäm hamuumdu'joot.

⁶ Coo ja'a Dios yajñähdiy coo hñajty tøø yhabaatnä, mänitå Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm. Jaduhñä nbojhájtämä ngädieeyhájtäm hajxy xyajñähwáatsäm. Cab hajxy hñajty hoy nnähwa'adsáañäm hamdsoo je'eguiøxpä coo hajxy hñajty ngahwiindøyhájtäm. ⁷ Hix, caj miich pøn xchoj nähho'tú'udät, hoy miich hñajty mja hojiäya'ayhaty. ⁸ Pero ja'a Dios hajxy xjiaanč tehñ chójcäm, paadiå Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, hoy hajxy hñajty nja cuboj nja cugädieeyhájtäm. ⁹ Hoorå, coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, coo ja'a Dios hajxy tøø xpiädåacäm hawa'adstuum, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xquia'a yajcumådowáañäm. ¹⁰ Coo hajxy hijty cøxypånejpiä njäya'ayhájtäm, jaduhñ mäwiin hijty piaady néjjiäm coo ja'a Dios hajxy hijty nmådsiphájtäm. Pero coo ja'a yHuung Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsønähájtämä, paady cabå Dios hajxy nmådsiphájtänå. Hoyyå Dios hajxy xyhuunghájtänå. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiå Dios hajxy nmøødhájtänå. Y coo ja'a Jesucristo jiuypiojtågajch, coo jim ñøcxtågajch maa ja'a Tieediän, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy jim xyajñøcxáañämbå. ¹¹ Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtämä coo ja'a Dios hajxy xquiumåayyänå. Paady hajxy jaduhñ xquiumåayyänå coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpå ngädieey hajxy tøø xyajñähwáatsäm. Tsøcxå hajxy jaduhñ xoondáacäm.

¹² Hoorå, tu'jäya'ay jecy quia'a cudiuunðsohñ neby hñajty tøø yhane'emyiijän ja'a Diósäm. Ja'a Adánhøch jaduhñ nnånøømby, ja'a hajxy jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm. Jaduhñä pojpä cådieey yaa chohndaacy hädaa yaabå naaxwiin. Y coo ja'a Adán jaduhñ jecy quiådiehy, paady jaduhñ yhuuc ho'tsohmå. Y coo ja'a Adán hajxy jaduhñ jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm nägøxiå, paady hajxy nbagådiehyyäm, paady hajxy nbahó'cäm. ¹³⁻¹⁴ Høxtå jecyjiäya'abiaady hajxy haxøøg jiäya'ayhajty, paady hajxy nägøxiå yho'cy, hoyyå Moisés hñajty quia'a jagå miññå, quia'a jagå ca'ayñå, hoyyå Dios hñajty quia'a jagå hane'emyñå coo ja'a jäya'ayhajxy hoy jiäya'ayhadät nebiå Moisés jecy quiujahyyän, hoy hajxy hñajty quia'a jagå pagådiehbiå nebiå Adán hñajty tøø quiådieeyän. Hoyyå Dios hñajty quia'a jagå hane'emyñå coo ja'a jäya'ayhajxy hoy jiäya'ayhadät, nägøxiå jäya'ayå pojpä cådieey hajxy hñajty miøødå. Y ja'a Adán, jaduhñ je'e jecy ñåmaayyå cooc hñajty yho'oga'añ, pø cab hñajty jaduhñ quiudiuna'añ nebiå Dios hñajty tøø yhane'emiän. Y coo ja'a Moisés jaduhñ cujecy quiujahy nebiatiå Dios hñajty tøø yhane'emiän, jaduhñä jäya'ayhajxy nägøxiå ñåmåayyåbå coogå Adán hajxy hñajty nägøxiå piaho'ogaambå, pø cab hajxy hñajty quiudiuna'añ nebiå Dios hñajty tøø yhane'emiän. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy hñajty jiiibå, cahnå Moisés hñajty quiujaayñå nebiatiå Dios hñajty tøø yhane'emy, cab hajxy hñajty jaduhñ nämay ñajuø'øy coo hajxy hñajty yho'oga'añ, pø haxøøg hajxy hñajty jiäya'ayhaty.

¹⁵ Coo ja'a Adán ja'a Dios miådia'agy jaduhñ jecy quia'a cudiuunå,

paady hajxy nägøxiä nhó'cäm. Pero coo ja'a Jesucristo ja'a Tieediä miädia'agy jaduñ quiudiuunä, paady hajxy nnähwaats nguhwáatsäm. Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduñ hoy xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Møjmayhajtä Dios jaduñ tiuun maa hõjtshájtäm, pønjatä miädia'agy tøø miäbøjcä ja'a Jesucristocøxpä. Paady hajxy jim xyajñøcxáanäm maa ja'a wyiinduumän. ¹⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm, jaduñnä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a nbojpä ngädieey hajxy jaduñ xyajñähwáatsäm nägøxiä, pønjaty tøø miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Paadiä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Paady hajxy jim xyajñøcxáanäm maa ja'a wyiinduumän. ¹⁷ Jaduhñds je'e, coo ja'a Adán ja'a Dios miädia'agy jecy quia'a cudiuunä, paady hijty yhawiinmatsä coo ja'a Dios hajxy xpiädáacämät haxøøgtuum. Pero tøø ja'a Jesucristo hajxy xyajñähwaats xyajcuhwáatsäm. Møjmayhajtä Dios jaduñ tiuun. Paadiä Dios hajxy xquia'a päda'agáanäm haxøøgtuum, pønjaty hawa'adstuum. Y paady hõjtsä hoyhajtä weenhajt yaa nbaadáanäm hádaa yaabä naaxwiin je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajñähwaats tøø xyajcuhwáatsäm.

¹⁸⁻¹⁹ Mänaa ja'a Jesucristo yaa yhitiän hádaa yaabä naaxwiin, ca'xiä Tieediä miädia'agy quiudiuunä mäduhñtiä yaa yhiyty. Y coo hajxy jaduñ xñähho'túutäm, ja'a Tieediä miädia'agy jaduñ quiudiuunä. Jaduhñ hajxy xyajñähwáatsäm. Coo hajxy jaduñ nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xjiaanč nähho'túutäm, mänitä Dios hajxy xpiädáacämät hawa'adstuum. Hoorä, ja'a Adán, haxøøg je'e jecy jiäya'ayhajty. Cabä Adán ja'a Dios miädia'agy jecy ñä'ägädä cudiuunä. Y coo ja'a Adán hajxy jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm, paadiä Dios miädia'agy hajxy nga'a nä'ägädä cudiuunáanämbä. Coo hajxy jaduñ nga'a cudiuunáanäm, paady hijty yhawiinmatsä coo ja'a Dios hajxy jii by cu xpiädáacäm haxøøgtuum. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim xyajñøcxáanäm Dioswiinduum. Jaduhñnä Dios mayhajt mõj jiaanč tehñ tiuun maa hõjtshájtäm.

²⁰⁻²¹ Coo ja'a Dios jecy yhanehmy coo ja'a jäya'ayhajxy hoy jiäya'ayhádät, mänitä Moisés jaduñ quiujahy. Y coo ja'a nocy hajxy ngápämät, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä, jaduñ hajxy nnajuøøyyämät coo hajxy njaanč cädiéhyäm. Hoy hajxy jaduñ nja najuøøyyäm, cab hajxy nmäbøjcäm. Pero xjiaanč tehñ ñäxúu'tsämä Dios. Paadiä mõjmayhajt jiaanč tehñ tiuun maa hõjtshájtäm. Jaduhñds je'e, coo hajxy ngädiéhyäm, paady hajxy nhó'cäm. Pero coo ja'a Dios hajxy xñäxúu'tsäm, paadiä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsøñhájtämbä. Jaduhñnä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Mänit hajxy xyagjugyhadáanäm cøjxta'axiøø nebiä Dios jiu gyhatiän.

6

¹ Cab jaduñ ñä'ägädä hahixø'øy coo hajxy nmänáanämät: "Tsøg hajxy cädiéhyäm tehngajnä. Haa ca'a, tehngajnä Dios hajxy xñäxuudsáanäm." ² Caj pues, cab jaduñ yhahixø'øy coo hajxy tehngajnä ngädiéhyämät. Haa ca'a, tøø ja'a pojpä cädieey hajxy nnajtshixøøyyänä coo ja'a Diosmiädia'agy hajxy tøø nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä. ³⁻⁵ Tøgä cab hajxy mnajuø'øyä coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhájtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy coo hajxy tøø nnäbëjtäm ja'a

Jesucristocøxpä. Y coo hajxy jaduhñ tøø nnäbéjtäm ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñ mäwiin piaady néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødhó'cäm. Jaanä jaduhñ mäwiin piaatpä néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødnaaxtägóoyyäm. Coo ja'a pojpä cädieey hajxy tøø nnajtshixóoyyänä, jaduhñ miädia'agytiägø'oy coo hajxy jaduhñ ween nga'a jatcøoyyänä haxøøg. Y coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjuypiojtägajch ja'a miäjaahaam, mäniä Jesucristo jugyhajt hawiinjemybiä miøødhajty. Jaanä jaduhñ højtshájtämbä, coo hajxy nnäbéjtäm, jaduhñ mäwiin piaady néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødjuypiojtägájsäm. Paadiä jugyhajt hajxy hawiinjemybiä nmøødhájtämbä. Tøyhajt jaduhñ. Jaduhñä hojiootä howyiinmahñdy hajxy nmøødhájtämät. Jaduhñ miädia'agytiägø'oy coo ja'a Dios hajxy xyagjugyhadaánäm cøjxta'axiøø neby je'e jiu gyhatiän. ⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp, mäniä nhaxøøgwiinmahndyhajxy quiuhdägóoyyänä nebiä haxøøgwiinmahñdy hajxy nägøxiä hijty nmøødhájtäm. Coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhajxy jaduhñ quiuhdägóoyyänä, paadiä Jesucristo hajxy nmøødhájtänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Paady hajxy jaduhñ tøø xñähho'túutäm, jaduhñä nhaxøøgwiinmahñdyhajxy jaduhñ quiuhdägóoyyänä. Jaduhñä njoot hajxy nga'a pädáacänät maa ja'a haxøøgpän. ⁷ Pøñä Jesucristo hänäjty møødhijp tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa ja'a Jesucristo yho'oguiän, cabä jioot piädaacnä maa ja'a haxøøgpän. ⁸ Coo hajxy nmäbøjcäm coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ tøø xñähho'túutäm møød coo jadähooc jiuypiojcy, jaduhñ mäwiin miäbaady néjjiäm coo ja'a Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødjuypiojçäm. Paady hajxy jaduhñ njugyhadaánäm cøjxta'axiøø neby je'e jiu gyhatiän. ⁹ Coo ja'a Jesucristo jiuypiojtägajch, cab jaduhñ mänaa yho'tägatsaannä. Homiänaaxøøjä homiänaadsuujä jiu gyhada'añ. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁰ Hix, tähoocnäho'tu'utiä ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy tøø xyajnáhwáatsäm. Y coo ja'a Jesucristo tøø jiuypiojtägajtsnä, paady homiänaaxøøjä homiänaadsuujä ja'a Dios miøødhidaannä. ¹¹ Jaanä jaduhñ højtshájtämbä, coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhájtänä tu'ugmädia'agy, tsøg hajxy jahmiejtstáacäm coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhajxy tøø quiuhdägóoyyänä. Jaduhñ hajxy tsøc jahmiejtstáacämbä coo hawiinjemybiä jugyhajt hajxy nmøødhájtänä nebiä Jesucristo hänäjty miøødhatiän mänaa jiuypiojtägachän. Paadiä Dios hajxy nmøødhájtämbä tu'ugmädia'agy.

¹² Cab hajxy cøxypänejpiä tsøc jatcøoyyänä. Cabä njootä ngøpc hajxy nbädáacänät maa ja'a haxøøgpän. ¹³ Cabä ngøø ndecy hajxy nyaghanájxänät, ni ja'a nhaawhájtäm. Tsøgä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot cudiüünäm. Coo ja'a Jesucristo hajxy hänäjty nmøødhájtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa yho'oguiän, møød mänaa jiuypiojtägachän, paadiä Dios hajxy nmøødhájtänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. ¹⁴⁻¹⁵ Paadiä Dios hajxy xquiümáayyäm coo mayhajt tøø tiuñ maa højtshájtäm, ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a mädia'agy hajxy nja wi'i quidiunáanäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Coo ja'a Dios mayhajt jaduhñ tiuñ maa højtshájtäm, je'eçh jaduhñ nnänøømby coo hajxy xyajnáhwáats, coo hajxy xyajcuhwáatsäm. Hoyyä Dios mayhajt jaduhñ tiuñ maa højtshájtäm, cab jaduhñ ñä'ägä hahixø'oy coo hajxy haxøøg njatcøoyyämät tehñgajnä. ¹⁶ Tsøg hajxy paquiä mädiáacäm

neby hajxy yaa nguhdujthájtám hádaa yaabá naaxwiin. Jaduhnä cuhdujt hajxy nmøødhájtám coo hajxy nwiimbíiwámät pøn jaduhnä nmäduanáanäm. Y jaduhnä hajxy ngudiúunäm nebiatiä nwiindsønhájtám hajxy xyhanéhäm. Jaaná jaduhnä cuhdujt hajxy nmøødhájtámä coo hajxy nwiimbíiwámät mädyii hajxy nyajtunáanäm, ja'a Diosmädia'agy, o ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhájtám. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajtuúnämät, mänitá Dios hajxy jaduhnä xquiumáayyámät. Pero coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy nyajtuúnämät, cabä Dios hajxy jaduhnä nmøødhájtámät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Mänitá Dios hajxy xpiädáacámät haxøøgtuum. Tøyhajt jaduhnä. ¹⁷ Dioscujú'uyáp ja'a Dios coo mijtsä Diosmädia'agy hamuumdu'joot myajtuunnä neby hajxy tøø mmäbøquiän. Cahnä Diosmädia'agy hajxy mmädoyñä, haxøøg hajxy hijty mjäya'ayhaty. ¹⁸ Coo mijts tøø mmäbøcy coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutám, paadiä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø mnajtshixøøñä. Tøø ja'a mjoot hajxy mbäda'agy coo hajxy hamuumdu'joot mhojiäya'ayhájñät. ¹⁹ (Páadyhøch jaduhnä nmädia'agy neby hajxy yaa nguhdujthájtám hádaa yaabá naaxwiin, jaduhnä hajxy hoy mwiinjuó'øwät. Cab hajxy jaduhyyä hoy mwiinjuó'owa'añ.) Hijty, jaanñ tehñ yhaxøøgiaty hajxy hijty mjäya'ayhaty. Cøxypänejpä hajxy hijty mjaanñ tehñ jiatcø'oy. Maas hanaxiä hajxy hñajty mjatcø'owa'añ tehngajñä. Pero tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøjnä ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Diosmädia'agy hajxy myajtuunnät nägøø nädécypä.

²⁰ Coo ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hijty myajtuñ, cabä mjoothajxy hijty chocy coo hajxy hoy mjäya'ayhádät. Coo hajxy häxøpy tøø mhojiäya'ayhaty, tøø ja'a Dios hajxy häxøpy xquiumay. ²¹ Hoçhähdiuunnä hajxy hijty mjatcø'oy. Cabä tii hoybä hajxy hijty mbaady. Haxøøgtuum hajxy hijty mnä'ägädä háda'aga'añ. ²² Paadiä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutám, coo ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduhnä mnajtshixø'øwät. Tøyhajt jaduhnä. Paadiä Jesucristo hajxy mmøødhijnä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Coo ja'a mjoot hajxy hamuumdu'joot tøø mbäda'agy coo ja'a Dios hajxy mmøødtuna'añ, paadiä hoyhajtä weenhajt hajxy mbaada'añ. Jaduhnä miädia'agytiägø'oy, coo mijtsä Dios hoyhána'c xyagjada'añ nebiä Jesucristo yhoyhána'c-hatiän, paadiä Dios hajxy xyagjyghada'añ cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. ²³ Coo hajxy cøxypänejpä njatcøøyyámät, cabä Dios hajxy jaduhnä nmøødhájtámät tu'ugmädia'agy, møød haxøøgtuum hajxy nhädáacámät. Pero tøø ja'a Dios mayhajt tiuñ coo ja'a yHuung hajxy yaa tøø xyajnäguéjxäm, ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsønhájtámä. Hoyyä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutám. Jaduhnä Dios hajxy xpiädáacám hawa'adstuum. Coo hajxy jaduhnä nmäbøjcámät, mänitá Dios hajxy xyagjyghájtámät cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän.

7

¹ Mägu'ughajpädøjc, mnajuøøby hajxy jaduhnä nebiä cuhdujt yaa myiñ hádaa yaabá naaxwiin. Ja'a häna'c-hajxy møjcuhdujtmøødpä, ja'a häna'c hajxy jaduhnä xyhanéhäm mäduhñtiä hajxy yaa njugyhájtám, túhmäts. Pero coo hajxy nhó'cänä, cab hajxy jaduhnä xyhanéhämänä. ²⁻³ Høxtahmäsä to'oxiøjc ja'a ya'adiøjcmøødpä, jaduhnä cuhdujt myiñ coo hajxy ñimiøødtsána'awøøjät mäduhñtiä hajxy nämetsc jiugyhaty. Hoorä,

coo ja'a to'oxiøjc wiingya'adiøjc miøødtsänä'awät, y je'enä ñihyhap jiuğyhatyñä, haxøøgä to'oxiøjc jaduñ jiatcø'owät. Hix, cabä cuhdujt jaduñ myiñ coo jaduñ jiatcø'owät. Pero coodsä ñihyhap yho'ogät, mänitä quixy cuhdujt miøødanä coo piøjtägätsät, y cab jaduñ ñeippiä.

⁴ Hoorä, mägu'ughajpädøjc, coo mijtsä Jesucristo hänajty mmøødhity tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa yho'oguiän, paadiä jecymiädia'agy hajxy xquia'a hanehmnä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaanä jaduñduhmbä, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä Jesucristo hajxy hänajty mmøødhjätbä mänaa jiujyppiøjtägachän. Tøø ja'a mjoot hajxy mbäda'agy coo jaaya'ay hajxy mmøødtúnät. Jaduñnä Dios hajxy mmøødtúbät.

⁵ Cahnä hajxy hänajty nmäbøjcäm coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduñnä njoot hajxy hänajty nnä'ägädä pädaacäm coo hajxy hänajty jaduñ njatcø'owäänäm hoñeippiä. Paady hajxy hijty nhäda'agäänäm jiiby møjcu'uhaam. Jaanč tehñ yhaxøøg hajxy hänajty nwiinmahñdyhjtäm. Hoyyä mädia'agy hajxy hänajty nja mädoowäm, ja'a Dios ja'a Moisés jecy ñajtscapxøøyyäbä, cab hajxy hänajty nyajtunäänäm. ⁶ Cahnä Diosmädia'agy hajxy hänajty nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, tehngajnä ja'a jecymiädia'agy hajxy hänajty nja wi'i quiudiunäänäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaduñnac tyijy hajxy hänajty nnähwa'adsäänäm. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä jecymiädia'agy jaduñmbä xquia'a hanehmnä. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnähwäätsäm, jaduñ hajxy xyagjyghadaäänäm cøjxta'axiøø neby jaaya'ay jiuğyhatiän. Y xpiuhbéjtämä Dioshspíritu hajxy nebiä Dios hajxy hoy nmøødtúunämät.

⁷⁻⁹ Cahnøchä jecymiädia'agy hänajty nmädoyñä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, cáboch hänajty nnajuø'øy cooçh hänajty hoy nga'a jäya'ayhaty. Pero cooçh jecymiädia'agy jaduñ nwiinjuøñä, páadyhøch nnajuøñä cooçh cøxypäneippiä njatcø'øy hoñeippiä. Cooçhä haxøøgwiinmahñdy jaduñ njaanč tehñ miøødä, páadyhøchä njoot hijty chocy cooçh cøxypäneippiä njatcø'owät hoñeippiä nebiatiä jecymiädia'agy hajxy xjia hanéhmäm coo hajxy nga'a jatcøøyyämät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Y cooçhä jecymiädia'agy jaduñ nmädoy, maas hanáxiøch cøxypäneippiä njaac jatcø'øy tehngajnä. Páadyhøchä tøyhajt nmøødä cooçh hijty nga'awa'añ haxøøgtuum. ¹⁰ Hóyhøch ndijy jaduñ ngudiuna'añ ja'a jecymiädia'agy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Y cooçh häxøpy hoy ngudiuñ, hawa'adstúumhøchä Dios cu xpiädaacy. Pero cáboçhä jecymiädia'agy jaduñ hoy nnä'ägädä cudiuna'añ, páadyhøch hawiinmats nhäda'agät haxøøgtuum. ¹¹ Hoy ndíyhøchä jecymiädia'agy hänajty nyajtuna'añ, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaduñ ndíyhøchä Dios ja'a hoyhajt weenhajt xmio'owa'añ. Pero cáboçhä tøyhajt hänajty nnä'ägä møødä. Cooçhä haxøøgwiinmahñdy hänajty nmøødä, páadyhøchä jecymiädia'agy hänajty hoy nga'a yajtuñ, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Páadyhøch hänajty nga'awa'añ haxøøgtuum.

¹² Ja'a jecymiädia'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, je'e hajxy xyhanéhmäm coo hajxy hoy njäya'ayhjtämät. Jaduñ miädia'agy neby hajxy hoy njäya'ayhjtämät. Xyajnajuøøyyäm hajxy jaduñ coo ja'a Dios howyiinmahñdy jiaanč tehñ miøødä. ¹³ Paadiä jecymiädia'agy jaduñ yhooyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero hóyhøch hänajty tøø nja mädooy, tehngajnøch hänajty haxøøg nwi'i jäya'ayhatyñä. Páadyhøch hijty jiiby nga'awa'añ haxøøgtuum. Hix, cáboçhä nwiinmahñdy hänajty

yhoyyá. Y cooçhä jecymiädia'agy jaduñ nmädooyy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, maas hanáxiøch hánajty haxøøg njatcø'øwa'añ.

¹⁴ Jaduñnä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a jecymiädia'agy hajxy xyhawáañäm coo ja'a Dios howyiinmahñdy jiaançh tehñ miøødä. Jaaná jaduñ hajxy xyhawáañämbä coo Dios ja'a jioot chocy coo hajxy hoy njäya'ayhájtämät. Pero højts, cab højts hoy nnä'ägädä jäya'ayhájtäm, je'leguiøxpä coo højts hädaa yaabä naaxwiimbä wiinmahñdy nmøødhájtäm. Hamdsoojoot hajxy jaduñ haxøøg njatcøøyyäm. ¹⁵ Jaduñnä njoothajxy jia wi'i chójcäm coo hajxy hoy njäya'ayhájtämät, pero cab hajxy nnä'ägädä jadáañäm hojiäya'ayhat. Pätiidä hajxy jaduñ coo nga'a jadáañäm. Cøxypänejpä hajxy nwi'i jiatcøøyyäm, hoy hajxy nja najuøøyyäm coo jaduñ yhaxøøgä. ¹⁶ Nnajuøøyyäm hajxy jaduñ coo ja'a jecymiädia'agy yhoyyá, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaduñnä njoothajxy jia tsójcäm coo hajxy ngudiunämät nebiatiä jecymiädia'agy hajxy xyhanéhmäm. Pero cab hajxy hoy nnä'ägädä cudiunáañäm. ¹⁷ Pero, ca'a yhamdsoojoot hajxy jaduñ haxøøg njatcøøyyäm. Ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduñ xyagjatcøøyyäm haxøøg. ¹⁸⁻¹⁹ Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiunáañäm hamdsoojoot, hoyyá njoothajxy jia tsójcäm coo hajxy ngudiunämät. Haxøøg hajxy njatcøøyyäm, hoyyá njoothajxy jaduñ quia'a jagä tsójcäm coo hajxy jaduñ njatcøøyyämät.

²⁰⁻²¹ Hix, ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy haxøøg xyagjatcøøyyäm, ca'a yhamdsoojootä. ²² Jaduñnä Diosmädia'agy hajxy xyhanéhmäm nebiaty hajxy hoy njäya'ayhájtämät. Njoodóotyhøch ngopcóotyhøch jaduñ njuø'øy coo ja'a Diosmädia'agy jiaançh tehñ yhoyyá. ²³ Nnajuøøbiøch jaduñ cooçhä haxøøgwiinmahñdy njaançh tehñ miøødä. Páadyhøçhä howyiinmahñdy hoy nga'a nä'ägädä yajtuna'añ. Hix, ja'a nhaxøøgwiinmähñdyhøch haxøøg xyagjäya'ayhajp. Y cábøch hoy nnä'ägädä najtshixø'øwa'añ.

²⁴ Cooçh häxøpy pøn hoy xquia'a yajnähwa'adsa'añ ja'a nhaxøøgwiinmähñdyhøch, cábøçhä Dios häxøpy hoy nmøødhida'añ tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jíbyhøch häxøpy nhäda'aga'añ møjcu'uhaam. Jaançh tehñ yhoñäxúu'tsnøch häxøpy nhity. ²⁵ Pero nmóobiøçhä Dios Dioscujú'uyäp cooçhä Jesucristo tøø xyajnähwa'açh, ja'a hajxy nWiindsønähájtämbä. Páadyhøçhä Diosmädia'agy hoy nyajtuna'añ ja'a nhowyiinmahñdyháamhøch, hóyhøçhä haxøøgwiinmahñdy nja møødnä. Je'eçh tähoocjaty haxøøg xyagjatcøøby.

8

¹ Hoorä, hawa'adstuum hajxy nmähmøøyyänä coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhájtäm tu'ugmädia'agy. Jaduñ hajxy ngudiunäm nebiä Diosmädia'agy hajxy xyhanéhmäm. Cab hajxy cøxypänejpä njatcøøyyänä. ² Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy xmiøødhájtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Paadiä Dioshespíritu hajxy xyagjyhadáañäm cøjxta'axiøø nebiä Dios jiygyhatiän. Paadiä Dios hajxy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy xmiøødhidáañäm homiänaajä. Coo ja'a Jesucristo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø xyajnähwáatsäm, paady hajxy jiiby nga'a häda'agáañänä haxøøgtuum. ³⁻⁴ Coo ja'a Dios ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, jaduñ yaa jiäya'ayhajty neby højtshájtäm. Jesucristo je'e. Pero cabä Jesucristo haxøøg

jiäya'ayhajty neby højtshájtäm. Mänitá Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Hoyyá Jesucristo ja'a jecymiädia'agy quiudiuuñ, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero højtshájtäm, cab hajxy jaduhñ ngudiúunäm. Paady jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy ngumädóowämät. Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, quiumädoow je'e ja'a højtscøxphájtäm jaduhñ. Paadiä jecymiädia'agy hajxy xquia'a hanéhmanä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Ja'a Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtänä coo ja'a Dios hajxy xmiøødhíjtämät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduhñ hajxy xpiuhbéjtämbä coo hajxy haxøøg nga'a jäya'ayhájtänät.

⁵ Y coo ja'a Dioshespíritu hajxy jaduhñ xpiuhbéjtäm, paady hajxy nxiictaac nmädiaactaacäm nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nya-túunämät. Pero ja'a jäya'ay ja'a Dioshespíritu ja'a miädia'agy hajxy ca'a cudiunáañäbä, jaduhñ hajxy xyiicta'agy miädiaacta'agy nebiä yhamdsoo wiinmahñdy hajxy yajtuñ. ⁶ Pøñ jaduhñ xiictaacp mädiaactaacp nebiä Dioshespíritu ja'a miädia'agy maas hoy miäbójcät, je'e ja'a Dios jaduhñ miøødhijpy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Je'eduhñ nøcxaamb Dioswiinduum. Jootcujc je'e jim yhida'añ møødä Dios. Pero pønä yhamdsoo wiinmahñdy wi'li yajtunaamb, ja'a Dios ja'a miädsip je'eduhñ. Haxøøgtuum je'eduhñ ñä'ägä häda'aga'añ, ⁷⁻⁸ je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädsiphaty. Cabä Diosmädia'agy hoy yajtuna'añ, ni ja'a jioot jaduhñ quia'a tsoy coo yajtúnät. Y cab jaduhñ quiumayii ja'a Diósäm.

⁹ Pønä Dioshespíritu ca'a møødhijp tu'ugmädia'agy, cabä Diosmädia'agy miäböcy ja'a Jesucristocøxpä. Coo mijts jaduhñ mjaançh mäböcy, paady mijtsä Dioshespíritu mmøødhity tu'ugmädia'agy. Y coo ja'a Dioshespíritu hajxy jaduhñ mmøødhity, paadiä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø mhøxhijxnä. ¹⁰ Tøyhajt jaduhñ coo hajxy nho'ogáañäm, je'eguiøxpä coo ja'a Adán jecy quiädiehy, ja'a hajxy jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm. Pero coo mijtsä Dios tøø xpiäda'agy hawa'adstuum, y coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy, paady mijtsä Dioshespíritu xyagjugyhada'añ homiánaajä nebiä Dios jügyhatiän. Jim hajxy xyajnøcxa'añ Dioswiinduum. ¹¹ Coo ja'a Dioshespíritu hajxy xmiøødhíjtäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xyagjuypiøjtägatsáañäm ja'a yhEspirituhaam coo hajxy hánajty tøø nhó'cäm. Jaduhñ hajxy xyagjuypiøjtägatsáañäm nebiä Jesucristo yagjuypiøjtägajtsän.

¹² Mägu'ughajpädøjc, jaduhñds je'e, hahixøøby jaduhñ coo ja'a Dioshespíritu miädia'agy hajxy nyajtúunämät. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a nhamdsoo wiinmahñdy hajxy nyajtúunänät tehngahnä. ¹³ Hix, coo hajxy tehngahnä haxøøg njatcøøyyänät, cabä Dios hajxy hoy nmøødhíjtämät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Mänit hajxy jiiby nhädaacämät haxøøgtuum. Pero coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy nnajtshixøøyyämät ja'a Dioshespirituhaam, jaduhñä Dios hajxy hoy nmøødhíjtänät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy.

¹⁴ Hix, pønajaty jaduhñ puhbéjtäp ja'a Dioshespíritu nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy yajtúnät, Dios yhuung hajxy je'e. ¹⁵ Haa ca'a, ja'a yhEspirituhaamä Dios hajxy xyhuunghájtäm, paady hajxy nnämäayyäm: "Diostedy." Y coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm, paadiä Dios hajxy nga'a tsähgøøyyänä neby hajxy hijty ndsähgøøyyäm coo hajxy hijty xquia'a pädaacämnä hawa'adstuum. ¹⁶ Y coo ja'a Dioshespíritu hajxy jaduhñ xmiøødhíjtäm, jaduhñä tøyhajt hajxy xmióoyyäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtänä. ¹⁷ Coo ja'a Dios

hajxy xyhuunghájtäm näguipxy mөөдä Jesucristo, paadiä Jesucristo hajxy jim xyajncxáanäm Dioswiinduum. Paadiä Dios hajxy madiu'u xquiunuu'xáanäm näguipxy mөөдä Jesucristo, nebiä Dios jecy miánaañän cooc hajxy xquiunuu'xáanäm. Y coo hajxy ndsaachpójcämät ja'a Dioscөxpä nebiä Jesucristo chaachpøjquiän, mänitä Dios hajxy mөj jaanch xpiädäacämät näguipxy mөөдä Jesucristo.

¹⁸ Hөөч jaduhñ mänaamb coo hajxy yaa weeñtiä ndsaachpójcäm hädaa yaabä naaxwiin. Pero cab jaduhñ ñä'ägädä mäbaady ni weeñtiä nebiä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy jim xmio'owáanäm maa je'e wyiinduumän. ¹⁹ Tijatiä Dios yaa tөө quiunuu'xy hädaa yaabä naaxwiin, jia wi'i jibbhixyp hajxy jaduhñ coo yhabáadät coo ja'a Dios ja'a hoyhajtä weenhajt mio'owa'añ pөnjaty jaduhñ yhuunghajpy. Mänitä Dios jaduhñ miána'ana'añ coo hajxy nga'a tsaachpөгáanänä. ²⁰⁻²¹ Coo ja'a Adán jaduhñ jecy jawyiinhajt quiädiehchohñ, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhájtämbä, paadiä Dios ja'a tsө'ty ja'a häyohn yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Mäduhñtiä Dios yaa tөө quiunuu'xy cөxiä hädaa yaabä naaxwiin, cөxaamb jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Pero cabä pojpä hajxy tii miөөдä. Ca'a jie'eguiөxpä ja'a Dios ja'a tsө'ty ja'a häyohn yaa quiejxy. Hix, jagooyyä jäya'ay pojpä cädieey hajxy miөөдä, paadiä Dios tsө'ty häyohn yaa quiejxy. Jéquiänä Dios jaduhñ wyiinmaayy coo cөxiä wiinä chaachpөгät näguipxy mөөдä jäya'ayhajxy, tijatiä Dios yaa tөө quiunuu'xy, hөxtä coonä yhabáadät coo ja'a Dios hajxy xquia'a yajtsaachtiunáanänä. Mänitä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy nägөxiä xmio'owáanäm, hөjts Dioshuung, näguipxy mөөд tijaty ja'a Dios yaa tөө quiunuu'xy. ²² Hix, tijatiä Dios yaa tөө quiunuu'xy hädaa yaabä naaxwiin, jia wi'i jibbhixyp hajxy jaduhñ coo yhabáadät coo ja'a Dioshuung ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy mio'owa'añii. Tөyhajt jaduhñ. Pero cahnä yhabaady, jaanch tehñ chaachpөjp hajxy jaduhñ. ²³ Jaanä jaduhñ hөjtshájtämbä, jaduhñ hөjts ndsaachpójcämbä, jaduhñ hөjts nja wi'i jibbhixämbä coo yhabáadät coo ja'a Dios hajxy pedyii xmio'owáanäm ja'a hoyhajtä weenhajt. Coo Dios hajxy xyhuunghájtäm, paady hajxy jaduhñ xmio'owáanäm. Mänitä Dios ja'a hawiinjemybiä ni'xcopc xmio'owáanäm, ja'a mänaa ca'a ma'p ca'a tägoobiä. Coo ja'a Dios ja'a yhEspíritu hajxy tөө xyajnäguéjxäm, jaduhñä tөyhajt hajxy nmөөdhájtäm coo ja'a Dios hajxy xjiaanч huunghájtäm. Jaanä jaduhñä tөyhajt hajxy nmөөdhájtämbä coo ja'a Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy pedyii xmio'owáanäm. ²⁴ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tөө nmäböjcäm ja'a Jesucristocөxpä, paady hajxy nnähwaats nguhwáatsäm, paadiä Dios hajxy xmioөdhájtänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Y paady hajxy nja wi'i jibbhixäm coo yhabáadät coo ja'a Dios hajxy xmio'owáanäm ja'a hoyhajtä weenhajt cөxiä. Cahnä yhabaady, paady hajxy nja wi'i jibbhixämnä. Coo häxөpy tөө yhabaatnä, cab hajxy häxөpy njөbhixänä. ²⁵ Coo hajxy hamuumdu'joot nmäböjcäm coo ja'a Dios hajxy tөyhajt xmio'owáanäm tijaty hajxy xyajmädsöjcäm, paady hajxy tsөc mee'xtújcäm mäduhñtiä hajxy yaa njaac jөbhixäm, hoy hajxy nej nja jajt nja habéjtäm.

²⁶ Y xpiuhbéjtämä Dioshөpíritu hajxy nebiaty hajxy hamdsoo nga'a jadaanäm. Hix, coo ja'a Dios hajxy naxy nja wi'i pia'ya'axáanäm, cab hajxy naxy nnajuөyyäm tijatiä Dios hajxy nmäyujwáanämb, waambatiä Dios hajxy nmänuu'xtáacämät. Naxy hajxy jaduhñ njájtäm coo ja'a capxy ja'a mädia'agy hajxy hoy xquia'a habädsөmäanäm. Nä'ä mөcxéjjäm nä'ä

ho'ogyxiéjjäm hajxy jaduñ. Pero coo hajxy nga'a najuøøyyämät nebiä Dios hajxy nmänuu'xtáacämät, mänitá Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtämät. ²⁷ Piuhejpiä Dioshespíritu pønjetiä Diosmädia'agy tøø miäbøcy. Hoorä, ñajuøøbiä Dioshespíritu jaduñ waambatiä Dios jioot chocy coo ja'a Dios hajxy nmänuu'xtáacämät. Jaduñä Dioshespíritu hajxy xyajxiic xya-jmädiáacäm ja'a ngopcootyhájtäm. Y ñajuøøbiä Dios jaduñ waambaty hajxy nxiic nmädiáacäm ja'a ngopcootyhájtäm.

²⁸ Hoorä, cab hajxy njootmayhájtämät coo Dios ja'a tsaachpä peenä hajxy xmióøyyämät. Haa ca'a, nnajuøøyyäm hajxy jaduñ coo Dios quiøxy najuø'øy nebiaty hajxy njajt nhabéjtäm, pønjetiä Dios tsojp. Nnajuøøyyäm hajxy jaduñ coo Dios wyiinmay coo hajxy ween xyhoyøøyyäm cøxiä wiinä. Tøø hajxy xyajnáhdíjjäm coo hajxy njäya'ayhájtämät nebiä jioot choquiän. Jaaná jaduñ hajxy xyhawaanämbä cooc hajxy xyhuunghadäänäm. ²⁹ Hix, jéquiänä Dios yhuuc najuøøbiä pønjetiä miädia'agy hánajty mäbøgäänäxäp. Je'ehajxy jaduñ yajnáhdíjjä coo hajxy yhojiäya'ayhadät nebiä Jesucristo yhojiäya'ayhatiän, ja'a Dios yHuong. Jaduñä Dios hajxy nägøxiä xyhixäänänä nebiä Jesucristo yhuchän. Højts jaduñ xñänóømäm coo Jesucristo hajxy nbuhya'ayhadäänäm, je'eguiøxpä coo Dios hajxy xyhuunghájtäm. ³⁰ Coo Dios hajxy jecy xyajnáhdíjjäm coo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät, paady hajxy tøø xyhawaanäm cooc hajxy xyhuunghadäänäm. Y coo miädia'agy hajxy jaduñ tøø njaančh mäbøjcäm, mänit hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Jaduñ tøø miänaambä coogä cuhdujt hajxy nmøødhadäänäm nebiä Jesucristo miøødän.

³¹ Homiädoonä hädaa mädia'agy, túhmäts. Coo Dios hajxy jecy xyajnáhdíjjäm coo hajxy xyhuunghájtäm, ni pøn jaduñ xquia'a yajtu'udägøøyyämät. Tøyhajt jaduñ coo Dios yajtøjiada'añ tijaty tøø wyiinmay ja'a højtscøxphájtäm. ³² Xjiaančh tehñ chójcämä Dios jaduñ. Høxtä ñähdujc ja'a yhamdsoo Uung coo hajxy hoy xñähho'túutäm nägøxiä. Jaančh tehñ miøjjä Dios mayhajt jaduñ tiuunñ ja'a højtscøxphájtäm. Jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a mayhajt jaduñ tehngajnä jiaac tuna'añ. ³³ Coo Dios hajxy tøø xyajnáhdíjjäm coo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät, paady hajxy pøn hoy xquia'a näxø'owø'owáanäm maa Dioswiinduumän. Haa ca'a, tøø Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum.

³⁴ Ni pøn hajxy jaduñ hoy xquia'a päda'agäänäm haxøøgtuum. Haa ca'a, jimä Jesucristo hajxy xñähgapxtúutäm Dioswiinduum. Ja'a Dios yhahooyhaambiä Jesucristo yhäña'ay. Møj jaančh jim yhity. Paady hajxy jim xñähgapxtúutäm, coo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm, møød coo hoy tøø jiuypiojtägach. Jaduñ hajxy tøø xyajnáhwaats tøø xyajcuhwáatsäm.

³⁵ Xjiaančh tehñ chójcämä Jesucristo hajxy jaduñ nägø'ø nädecypiä. Nnä'ägädä møødhájtämä tøyhajt hajxy jaduñ coo hajxy mänaa xquia'a nähgue'egäänäm, hoyyä tsaachpä peenä hajxy cu nja páatäm, hoy hajxy pøn cu xjia tsaachtíuunäm ja'a Diosmädia'agyquiøxpä, hoyyä yuu hajxy cu xjia páatäm, hoyyä wit tucxy hajxy cu nja yajmaajiájtäm, hoy hajxy májahñdium cu nja wädíjtäm, hoyyä cahwiindøyhána'c hajxy cu xjia yaghó'cäm. ³⁶ Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Xøømdsuhm højtsä cahwiindøyhána'c xjia wi'l'i yagho'oga'añ ja'a miich nmädia'agyquiøxpä;

ho'cøøc højts xñä'ägädä wa'ana'añ,
nømä Dios ñämaayyä.

³⁷ Hoy hajxy jaduhñ cu nja jajt, hoy hajxy jaduhñ cu nja habéjtäm, nnä'ägädä mee'xtugáanäm hajxy jaduhñ. Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xñä'ägädä puhbéjtäm, je'eguiøxpä coo hajxy xjiaanč tehñ chójcäm. Naamgahnä hajxy tii xjiájtäm xyhabéjtäm, jaduhñä Jesucristo hajxy maas hoy nbanøcxämät hamuumdu'joot. ³⁸⁻³⁹ Coo Dios hajxy xjiaanč tehñ chójcäm, jaduhñä tøyhajt hajxy njaanč tehñ miøødhájtäm coo Jesucristo hajxy tehngajnä xñä'ägädä puhbedáanäm, hoy ñejpiä hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm, hoy yhädaa yaabä naaxwiinä, hoy hajxy cu nja hó'cäm, hoy hajxy cu nja tågóoyyäm, hoy hajxy cu nja jaac jugyhájtäm, hoy hajxy cu nja jaac tsuxc-hájtäm, hoyyá møjcuहुdujtmøødpädøjc hajxy cu xjia mädsiphájtäm, ja'a pojhajpä täxa'ahajpä, hoyyá møjcu'ugong hajxy cu xjia mädsiphájtäm, hoy miaajä hajxy jia hity, hoy yhädaa yaabä naaxwiinä, hoy jyim tsajpootypä, hoy jyiiby møjcu'uhaamä. Pero cabä cuहुdujt hajxy ñä'ägädä møødá maa Jesucristocøxpän, ja'a hajxy nWiindsønähájtämbä. Paadiä Jesucristo hajxy homiänaajä xchójcäm; paady hajxy homiänaajä xcwieendähájtäm.

9

¹⁻³ Jaanč tehñ jiootmayhájpøčhä judíosøxpähajxy je'eguiøxpä coo hajxy quia'a mabøga'añ coo ja'a Jesucristo hajxy tøø ñähho'tu'udyii. Høøč nmägunaaxhajxy je'e. Jaanč tehñ chaachøøbiøch njoot jaduhñ coo hajxy quia'a mabøga'añ. Tøyhøch jaduhñ nmädia'agy. Coočhä Jesucristo nmøødhity tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhádät coočh nga'a hønñda'agy. Ja'a nhamdsoo juøññdyháamhøch jaduhñ nnajuø'øy coočh nga'a hønñda'agy, møød coo Dioshespíritu jaduhñ miänaambä. Jaanč tehñ chaachøøbiøch njoot jaduhñ coočhä nmägunaaxhajxy quia'a mabøga'añ; høxtä cu nja nähhádaactu'udáanñhøch hajxy jiiiby haxøøgtuum coo Dios jaduhñ cu miänaañ. Jaduhñhøch nmäna'ana'añ coočhä Jesucristo cu xquia'a yajnähwaach, pero coočhä nmägunaaxhajxy cu yajnähwaatsä. Hoorä, ja'a Israel, højts nhap ndeedy hijty je'e jegyhajty. ⁴ Jéquiänä Dios ja'a Israel miøødyajcuहुdujcy coo Israel yhap yhoc-hajxy hänäjty piuhbedáanäxä. Jaanč huunghajtä hajxy je'eduhñ ja'a Diósäm. Je'eduhñ ñänøømby coo hajxy jaduhñ quiu'ughajtä ja'a Diósäm. Yhijx hajxy jaduhñ coo Dios ja'a miäjaa yajcähxø'cy jim mäðøyyä maa Diostøjcän. Jaduhñ hänäjty quiahxø'øgy nebiä jocän. Mänitä Dios hajxy yhanemä madiu'u. Mänitä Moisés quiujahy nebiatiä Dios hänäjty tøø yhane'emiän. Mänitä Dios cuहुdujt yejcy nebiatiä Dios hajxy jaduhñ jim wyiingudsähgø'øwät. Mänitä Dios tøyhajt yejcy coo ja'a yajnähwaatspä hajxy hänäjty yajnäguexa'añii. Coočh jaduhñ nnänømy coo hajxy yhaphaty yhoc-hadyii ja'a Israel, højts jaduhñ niñänøømäp, højts judíosahajxy. ⁵ Højtsä jecyjiäya'ay nhaphajt ndeedyhajt, ja'a Abraham møødá Isaac møødá Jacobo. Cumaayyä ja'a jecyjiäya'ayhajxy jaduhñ ja'a Diósäm. Y coo Cristo yaa hoy jiäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin neby højtshájtäm, jaanä jaduhñ je'e yhaphájtäbä yhoc-hájtäbä ja'a Israel. Dioshajpä Cristo. Cøxiä wiinä je'eduhñ yhane'emy homiaajä. Tsøc hajxy wiingudsähgøøyyäm homiänaaxøøjä coo miøjjä coo jiaančhä. Tøyhajt jaduhñ.

⁶ Coočh nmäna'añ coočhä nmägunaaxhajxy quia'a mabøga'añ coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, cábøch jaduhñ nmäna'ana'añ cooc tyijy ja'a Dios ja'a miädia'agy tøø quia'a yajtøjiaty coo jecy

miänaaŋ coogä Israel yhap yhoc-hajxy hänäjty yajnähwa'adsa'añii. Hix, coo Dios ja'a Israel jecy ñämaayy coo yhap yhoc-hajxy hänäjty yajnähwa'ads yajcuhwa'adsáañäxä, cabä Dios hänäjty miäna'ana'añ cooc tyijy hajxy hänäjty nägøxiä ñähwa'ads quiuhwa'adsa'añ. Jue'e hänäjty ñänøømby pønjaty mäßøjp coo Dios yajtøjaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy. Hix, cabä Israel yhap yhoc-hajxy nämay miäßøcy coo hajxy tøø ñähho'tu'udyii ja'a Jesucristäm. Pønjaty jaduhñ mäßøjp, je'eds hajxy jaduhñ tøyhajt haphájtäp hoc-hájtäp ja'a Israel. Pønjaty jaduhñ ca'a mäßøjp, cab hajxy tøyhajt yhaphaty yhoc-hadyii ja'a Israeläm. ⁷ Jaaná jaduhñä Abraham ja'a yhuunghajxy je'ebä. Tu'uquiiä jaduhñ ñänøømä ja'a Diósäm coo hoyhajt weenhajt hänäjty mio'owáañäbä nebiä Abraham hänäjty mio'owa'añiiñän. Ja'a Abraham ja'a yhuung tu'ugpä, cab je'e jaduhñ ñänøømä coo tii mio'owa'añii. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Ja'a miich mhuung Isaac, je'e yhap yhoc-høch jaduhñ nhixáañäp nej miich mhap nej miich mhocän", nømä Dios ja'a Abraham jecy ñämaayy. ⁸ Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo Isaac yhap yhoc-hajxy quiu'ughájtäxä ja'a Diósäm. Paadiä Isaac yhap yhoc-hajxy jaduhñ quiu'ughájtäxä ja'a Diósäm coo Abraham jecy yhawaanä coo tio'oxiøjc hänäjty yhuungpaada'añ. Coo ja'a Abraham jaduhñ yhawaanäxä, tøø ja'a Sara hänäjty miäjay, y cabä yhuung hänäjty ni tu'ugtä. ⁹ Hix, cahnä Sara hänäjty yhuungpaadyñä, tøygyämä Dios ja'a Abraham hänäjty jaduhñ ñäma'ay: "Coo jaduhñ yhabáadät, mänit miich mhixa'añ coöchä nmädia'agy nyajtøjiada'añ. Co'na'awaambä md'oxiøjc Sara. Ya'ayhänä'c jaduhñ minaamb ca'awaamb", nømä Dios ja'a Abraham jecy ñämáaguiumbä. Ja'a Isaac jaduhñ nänøømä coo hänäjty myina'añ quia'awa'añ.

¹⁰ Jaaná jaduhñä Rebécabä, ja'a Isaac tio'oxiøjc, coo je'e quio'naabiä, mänitä pigäna'c-hajxy myiññguiahy tähoocmechpä. ¹¹⁻¹² Cahnä Rebeca hänäjty quio'na'ayñä, tøygyäm hänäjty ñäma'ayii ja'a Diósäm coo ja'a Jacobo ja'a Esau hänäjty yhane'ema'añ, hoyyä Esau jayøjp jia mejch, hoyyä Jacobo jia jaac tehñ miejch høxhaam. Paadiä Dios jaduhñ miänaaŋ, tøygyäm hänäjty wyiinmahñdyhaty coo Jacobo yhap yhoc-hajxy hänäjty quiu'ughadáañäxä ja'a Diósäm, møød coo Esau yhap yhoc-hajxy hänäjty jaduhñ quia'a cu'ughadáañäxä, hoy hänäjty quia'a jagä cähxø'øgyñä pø hoyhäna'c-hadaambä Rebeca yhuunghajxy hänäjty, pø caj. Hix, hamd-soojootä Dios jaduhñ wyiinmahñdyhajty nebiä Jacobo hänäjty yhixa'añ, nebiä Esau hänäjty yhixa'añ. ¹³ Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Ndsójc-høchä Jacobo møødä yhap møødä yhoc-hajxy, páadyhøch hajxy nnäxuuds'añ. Pero ja'a Jacobo yhajch, ja'a Esau, cábøch je'e nnäxuuds'añ. Ni cábøchä yhap yhoc-hajxy jaduhñ nnäxuudsáañäbä", nømä Dios cujecy miänaaŋ.

¹⁴ Pero cab hajxy hawiinmats waamb nmänáañämät cooc tyijy Dios hoy quia'a wiinmahñdyhajty coo miänaaŋ coogä Jacobo yhap yhoc-hajxy hänäjty piuhbedáañäxä, møød coogä Esau yhap yhoc-hajxy hänäjty quia'a puhbedáañäxä. Caj pues. Haa ca'a, hoyyä Dios jaduhñ wyiinmahñdyhaty homiänaaxøøjä. ¹⁵ Hix, jaduhñä Dios ja'a Moisés jecy ñämaayy: "Nnäxú'chpøch nba'häyóobiøch pønjátyhøch njoot chojpy coöch jaduhñ nnäxuudsät, coöch jaduhñ nba'häyówät. Cábøch nnäxuuds'añ pønñøch njoot quia'a tsojpy coöch nnäxúudsät." ¹⁶ Coo Dios jaduhñ miänäxuuch, jaduhñ hajxy nyajnajyøøyyäm coo hojioot jiaanch

tehm̄ miøødä. Hamdsoo ñägaxy pøn ñäxuudsaa**mb**y. Hamdsoojoot jaduhñ miänäxuuch, caj jie'eguiøxpä coo hajxy cu nja nämáayyäm coo hajxy ween xñäxúu'tsäm, coo hajxy ween xpia'häyóowäm. Ni quia'a je'eguiøxpä coo njoot hajxy nbádaacäm coo hajxy hoy njäya'ayhájätäm. ¹⁷⁻¹⁸ Hix, ñäxuu'chpä Dios pøn ñäxuudsaa**mb**y. Jaaná jaduhñduhmbä, yajnáhdijpiä Dios coo quiopc-hajxy xiéxät pønä Dios jaduhñ yajmädsøjy coo quiopc-hajxy jaduhñ xiéxät. Jaduhñä Dios ja'a gobiernä ja'a quiopc jecy yajxejxä, ja'a hánajty jim̄ hanehmbä Egiptonaaxooty. Tøyhajt jaduhñ. Haa ca'a, jaduhñ jim̄ myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän coo Dios ja'a gobiernä jaduhñ ñämaayy: “Páadyhöch miich tøø nyajmøjtäg'øy, tøøch hánajty nwiinmay cooçhã nmäjaa hánajty nyajcähxø'øga'añ maa mijts mnaax maa mijts mgajptän. Cooçh ngu'ug jim̄ nhøxwoobädsómät maa mijts mnaax maa mijts mgajptän, jaduhñhöch nmäjaa njaançh tehm̄ yajcähxø'øga'añ. Jaduhñä mädia'agy wiädita'añ wiinduhmyhagajpt ja'a høøchcøxpä cooçh njaançh tehm̄ miøjjä cooçh njaançh tehm̄ jiaançh”, nømä gobiernä jecy ñämaayyä.

¹⁹ Jii häna'c-hajxiäda'a näje'e miäna'ana'añ: “Cabä Dios wyiinmahñdy yhooyä je'eguiøxpä coo hajxy xñäxø'øwóøyyäm cooc højts pojpä cädieey nmøødhájätäm. Haa ca'a, hamdsoo højts ngopc tøø xyajxejxäm. Paady højts pojpä cädieey nmøødhájätäm.” ²⁰ Pero cab jaduhñ yhahixø'øy coo pøn jaduhñ miäná'anät. Tøyhajt jaduhñ. Caj pues. Haa ca'a, yaa hajxy njäya'ayhájätäm. Cabä cuhdujt hajxy nnälägädä møødhájätäm ni weeñtiä coo Dios hajxy nhadsóowämät. Hix, jaduhñ mäwínäts højts Dios xyajnáhdijjäm nebiä tu'tspojtspädøjc-hajxy piochän nebiä jioot hajxy yajmädsøquiän. Coo tu'ts quiapxø'øgät, cabä pojtpä hawiinmats ñámá'awät: “Tiich yajxón coo xquia'a pojch.” Caj pues, cab jaduhñ yhahixø'øy coo tu'ts jaduhñ miäná'anät. ²¹ Haa ca'a, miøødä tu'tspojtspädøjc cuhdujt hajxy jaduhñ coo tu'tsnaax hajxy yajtúnät nebiä jioot hajxy yajmädsøquiän. Pø chojpiä jioothajxy jaduhñ coo tsowdu'ts hajxy piódsät, pues miøødä cuhdujt hajxy jaduhñ coo hajxy jaduhñ piódsät. Y pø chojpiä jioothajxy jaduhñ coo cuhga'aybä hajxy piódsät, jaduhñä cuhdujt hajxy miøødäbä coo hajxy jaduhñ piódsät. Jaduhñ mäwínädsä Dios cuhdujt miøødäbä coo hajxy xyajnáhdijjämät nebiä jioot choquiän. Coo jioot jaduhñ chógät coo hajxy xpiädáacämät hawa'adstuum, pues miøødä cuhdujt jaduhñ coo hajxy jim̄ xpiädáacämät. Y coo jioot jaduhñ chógät coo hajxy xpiädáacämät haxøøgtuum, jaduhñä cuhdujt miøødäbä coo hajxy jaduhñ jim̄ xpiädáacämät.

²² Y jaaná jaduhñä Dios cuhdujt miøødäbä coo jaduhñ miee'xtujcy ja'a cahwiindøjiäya'aguiøxpä. Miøødä Dios cuhdujt jaduhñ coo ja'a cahwiindøjiäya'ayhajxy yajcumädowóøjät. Pero cab hajxy choj cumädowa'añ, hoy hajxy tøø jia cädieey hanaxiä. Hawiinmats hit jaduhñ coo hajxy paquiä quiumädówät. Y coo Dios hánajty yajcumädowa'añ ja'a quiädieeguiøxpähajxy, hijxtahñdä Dios jaduhñ yajcähxø'øgaamby coo mäjaa møc miøødä. Jaduhñ yajcähxø'øgaambä coo haxøøghäna'c-hajxy tehngajnä quia'a mee'xtuga'añii. ²³⁻²⁴ Coo Dios jaduhñ jecy wyiinmahñdyhajty coo haxøøghäna'c yajcumädowa'añ, paady jaduhñ wyiinmahñdyhajty neby højts jaduhñ hoy nwiinjuøøyyämät coo jaduhñ yhawiinmatsä coo haxøøghäna'cä quiädieey hajxy quiumädówät. Jaaná jaduhñduhmbä, paadiä Dios jäya'ay näje'e quia'a yajcumädoy, je'eguiøxpä

coo hajxy ñäxuučhii ja'a Diósäm, hoy hajxy hänäjty tøø jia cädieey. Jequiän hajxy jaduñ yajnáhdijä coo hajxy jim ñócxät Dioswiinduüm. Højts jaduñ xñänøømäm coo Dios hajxy tøø xyajnáhdijäm coo hajxy jim xyajnöcxäänäm wyiinduüm, põnjaty hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy xyhuunghadäänäm, møødä judíoshajxy, møødä cajpä judíoshajxy. Jaduñ hajxy nwiinjuøøyyäm coo Dios møjmayhajt tøø tiuñ maa højtscøxphájtäm, møød coo hojiot jiaanč tehñ miøødä. ²⁵ Maa Oseas nocy jecy quiujahyyän, jaduñ jim myiñ cujaay coo Dios jaduñ miänaañ:

Yø'ø jäya'ayhajxy cajpä judíos, cábøch hijty ngu'ughaty.

Cábøch hijty ndsocy. Pero tøøch nyajnáhdijnä coo ch ngu'ughadäänä. Ndsójnábøch jaduñ.

²⁶ Wiingtuüm miänáangumbä: “Cábøch mijts hijty ngu'ughaty.”

Pero jaduñ hájtøch mijts nhuunghadaannä, homiaajä hajxy mhity, nømä Dios miänaañ. Homiänaajä Dios yhity. ²⁷ Y ja'a Isaías, jaduñ je'e jecy quiujahy: “Yø'ø judíoshajxy, hoy hajxy jaduñ jia nämayyä nebiä tsäbiu'ujän, näweeñtiä hajxy jaduñ cho'oga'añ. ²⁸ Ja'a jäya'ayhajxy yaa cädiehbiä hädaa yaabä naaxwiin, mobädajpä hajxy yajcumädowa'añii ja'a Diósäm. Tähooc-yajcumädoybä hajxy yajcumädowa'añii hoyhoy.” ²⁹ Jaanä jaduñä Isaías jecy miädiáaccumbä ja'a judíosøxpähajxy:

Cøxiä wiinä Dios yhane'emy homiaajä. Coo højtsä Dios häxøpy tøø xquia'a näxúu'tsäm,

tøø højts häxøpy ngøxy cuhdägóoyäm, nebiä jäya'ayhajxy jecy quiuhdägooyän,

ja'a hajxy hijty jegyhajty tsánaabiä maa cajpt hijty xiøhatiän Sodoma møød Gomorra.

³⁰ Nébiøch cham tøø ngujaayän, jequiän højtsä Dios xyajnáhdijy coo højts hänäjty xquiu'ughada'añ, højts judíoshajpä. Pero, ja'a jäya'ayhajxy cajpä judíos, cabä Dios hijty je'e ñäxuuč. Ni ja'a jäya'ayhajxy hijty quia'a näxúu'tsábä, ja'a hajxy hänäjty ca'a tajp ca'a maabiä maa ñähwaatstaact hajxy piáadät. Pero cahnä jiegøøy coo mädia'agy hajxy tøø miädoonä coogä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy, cooc ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm. Coo hajxy jaduñ miädooy, näje'e hajxy miäbøjcy; paady hajxy tøø ñähwa'ačh, paady hajxy tøø quiuhwa'ačh. ³¹⁻³² Pero yø'ø judíoshajxy, jaduñäc tyijy hajxy hijty ñähwa'adsa'añ je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy quiudiuñ nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero cab hajxy jaduñ ñä'a nähwaach je'eguiøxpä coo tøyhajt hajxy quia'a møødä coo Dios miäyajnähwa'ačh je'eguiøxpä coo hojiot miøødä, ca'a jie'eguiøxpä coo jäya'ayhajxy hoy jia wi'i jiäya'ayhada'añ. Paadiä judíoshajxy quia'a nähwaach je'eguiøxpä coo hajxy quia'a mäbøjcy coo højtsä Jesucristo xñähho'túutäm. Jaduñ mäwiin hajxy jiaty nebiä häna'c quiuhnepiän tsaanähgøxp päyø'cuyc. Cab hajxy ñä'ägä mech maa hajxy hänäjty jia wi'i ñöcx'a'añän. ³³ Tøøyyämä Dios hänäjty ñajuøøy coo judíoshajxy hänäjty quia'a mäbøga'añ coo Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Jimä cajpt tu'ug xiøhaty Sión. Jimä judíoshajxy chäna'ay, ja'a Dios quiu'ughajpiä. Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Jímhøch ngu'ug chäna'ay maa cajpt jaduñ xiøhatiän Sión.

Jímhøchä tsaa tu'ug nbäda'aga'añ, weenä jäya'ayhajxy jim quiuhnepy maa tsaaajän, ween hajxy jim quiäday.

Ja'a Jesucristo jaduñ mābaat neby yø'ø tsaajän. Hiḅ, pøn jaduñ ca'a mǎbøjp coo højtsǎ Jesucristo hoy xñähho'túutäm, jaduñ je'e miäbaady nebiä häna'c cuhnejpän. Quiumädowaamby je'e. Pero pøn jaduñ jaančh mǎbøjp ja'a Jesucristocøxpä, je'eds hodiium päda'agäaḅäp.

10

¹ Mägu'ughajpǎdøjc, jia tsójpjoch njoot jaduñ coo judíoshajxy ñähwá'adsät. Jadúñhøčhä Dios nja pa'ya'axy jaaya'aguiøxpä. Haa ca'a, judíohájpoch høøčhpä. ² Jia wi'i quiudiunaambiä Diosmädia'agy hajxy. Tøyhajt jaduñ. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy hoy wyiinjuø'øy. ³ Hamdsoo hajxy jia wi'i yajniñhwa'adsa'añii yhamdsoo cuhdujtcøxpä. Hiḅ, cab hajxy jaduñ wyiinjuø'øy tiiguiøxpä Dios ja'a jäya'ay piäda'agy hawa'adstuum. Paady hajxy jim piäda'agyii coo Dios ja'a miädia'agy hajxy miäbøjcä coo hajxy jaduñ ñähwa'adsa'añii. ⁴ Pønjaty mǎbøjp coo hajxy tøø ñähho'tu'udyii ja'a Jesucristäm, je'edsä Dios ñäxuu'chp. Coe Jesucristo hajxy cu xquia'a nähho'túutäm, ngumädowaanäm hajxy hijty, je'eguiøxpä coo jecymiädia'agy hajxy tøø nga'a cudíuunäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Ja'a Jesucristo mǎbøcypä, ca'xiä jecymiädia'agy quiudiuuñ, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, nebiä Dios hänajty tøø yhane'emiän. Jaančh tehñ yhooyä Jesucristo jaduñ yhäna'c-hajty. Cabä pojpa cǎdieey hänajty ñä'ägädä møødä ni weeñtiä. Paady hijty jaduñ quia'a hahixø'øy coo jaduñ cu yho'cy. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, paady yø'ø jecymiädia'agy hajxy jaduñ xquia'a hanéhmanä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä.

⁵ Jaduñä Moisés jecy quiujahy coo judíoshajxy pedyii quiudiúnät nebiaty hänajty tøø quiujaay. Jadúñägä hoyhajtä weenhajt hajxy piäadät. ⁶ Coe hajxy nmǎbøjcämät maa Jesucristocøxpän, jaduñä hoyhajtä weenhajt hajxy nbáatämät. Ja'a Diosmädia'agy jaduñ mänaamb. Pero cab hajxy ndaj nmáayyämät: "Pøn jim nõcxäp tsajpootyp coo yajñähwaatspä wioomänácät." ⁷ Ni jaduñ hajxy nga'a taj nga'a máayyämät: "Pøn jii by hädá'agäp møjcu'uhaam coo ja'a yajñähwaatspä wioobédät, jii by maa ho'ogyjiäya'ay yháañmähajxy yhitiän." Paady hajxy jaduñ nga'a taj nga'a máayyämät je'eguiøxpä coe Jesucristo yaa tøø yhoonä hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy tøø xñähho'túutänä, møød coo jadähooc jiuypjijtagajch. Hiḅ, jaduñ hajxy tøø xyajñähwaats tøø xyajcuhwáatsäm. ⁸ Nägooyä hajxy jaduñ nmǎbøjcämät coe Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduñ hajxy nnähwáatsämät. Cab hajxy jaduñ pøn xñämáayyämät coe nähwaatstaact hajxy wiingtuum nhøxtáayyämät. Cab hädaa mädia'agy jaduñ ñä'ägä tsipä. Howyiinjuøøñä hädaa mädia'agy jaduñ. Jaduñ højts nnä'ägä yajñähixø'øyhaty. ⁹ Coe hajxy mejtstu'u ngudiuunämät, mänit hajxy nnähwáatsämät. Je'ečh jaduñ nnänøømby mejtstu'u, coo hajxy nnägápxämät cu'ughagujc coe Jesucristo hajxy nWiindsønähjätäm, møød coo hajxy nmǎbøjcämät hamuumdu'joot coe Dios ja'a Jesucristo yagjuypjijtagajch mänaabä hänajty tøø yho'oguiän. Coe Dios ja'a Jesucristo jaduñ yagjuypjijtagajch, jaduñ hajxy nnajuøøyyäm coe Dios ja'a Jesucristo quiumay, møød pønjaty ja'a Diosmädia'agy mǎbøjp ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁰ Coe hajxy jaduñ nnä'ägä mǎbøjcämät hamuumdu'joot, jaduñä Dios hajxy xquiumáayyämät. Y coe Jesucristo

hajxy nmädiácámät cu'ughagujc coo hajxy nWiindsøn^hájtäm, mänt hajxy nnähwáatsámät.

¹¹ Jaduhnä Diosmädia'agy miäna'añ: “Pøn jaduhn jaančh mábøjp ja'a Jesucristocøxpä, je'eds jaduhn päda'agáañp hodium ja'a Diósäm.”
¹² Hix, tu'cuhdajt højtsä Jesucristo xyhíjxäm, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä. Tu'cuhdajt højtsä Jesucristo jaduhn xyhuunghájtäm. Coø højtsä Jesucristo nba'yáaxämät coo nbojpa ngädieey hajxy xyajnähwáatsámät, tsipcøxp højts jaduhn xñäxúu'tsámät, tsipcøxpä mayhajt jaduhn tiúnät maa højtscøxphájtäm. ¹³ Jaduhnä Diosmädia'agy miänáangumbä: “Pønä Jesucristo pa'yaaxp, hodium je'eduhn piäda'aga'añii ja'a Diósäm.” ¹⁴ Pønjaty ca'a mädoobnä ja'a Jesucristocøxpä, cabä Jesucristo hajxy jaduhn hoy miänuu'xta'aga'añ. Tøyhajt jaduhn. Pø cahnä hajxy jaduhn miädoyhaty coogä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, cab hajxy hoy miäbøga'añ. Pø cahnä hajxy jajwiingapxø'øyii ja'a Jesucristocøxpä, cab hajxy hoy miädowa'añ. ¹⁵ Ja'a Diósädsä cugapxy quejx coo ja'a miädia'agy jajwä'xäxät maa jäya'ayhajxiän, ja'a cahnä hajxy hánajty miädoybä. Jaduhn jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Pøn^jatiä Diosmädia'agy tøø miädoy coogä Dios jajnähwa'ačh pøn^jatiä Dios pa'yaaxp, paady hajxy xioonda'agy coo hajxy jaduhn tøø miädoonä. Jaančh tehñ yhoy jaduhn coo Diosmädia'agy jaduhn wia'xy.”

¹⁶ Pero cabä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy nägøxiä tøø miäböcy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhnä Isaías jecy quiujahy: “Dios, tøø miich nmädia'agy nja jajwa'xä, pero cab pøn tøø miäböcy.” ¹⁷ Mayhagajptä Diosmädia'agy tøø wia'xy ja'a Jesucristocøxpä. Tøø jäya'ayhajxy may miädoonä. Näje'e hajxy hoy tøø wyiinjuø'ø. Je'eds hajxy jaduhn tøø miäböcy. Coø hajxy quia'a mädo^wät, cab hajxy jaduhn miäbö^gät.

¹⁸ Hoorä, ja'a judíoshajxy, tøyhajt jaduhn coo hajxy je'e miädóyyäbä. Haa ca'a, jaduhn jim myiñ cujaay maa Diosmädiä'aguiänä: “Wiin^duhmyhagajptä mädia'agy tøø wia'xy ja'a Dioscøxpä.” ¹⁹ Y jia wiinjuøøyy ja'a judíos ja'a mädia'agy hajxy jaduhn ja'a Jesucristocøxpä. Pero cab hajxy miäböjcy. Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, je'eds hajxy jaduhn mábøjc. Jaduhnä Moisés jecy quiujahy coogä judíoshajxy ñämaayyä ja'a Diósäm:

Mbejxyp mijts pønjaty ca'a judíoshajpä cóogøch tyjy nga'a cu'ughaty.

Pero ngu'ughadáambiøch hajxy je'e. Jaduhn mijts mnänømy cooc tyjy hajxy tii quia'a jaty quia'a najuø'øy.

Pero nnäxuudsáambiøch hajxy je'e, paady mijts mjootma'ada'añ, nømä judíoshajxy jecy ñämaayyä. ²⁰ Mänitä Isaías høxhaam jiaac cujahy coogä Dios miänaañ:

Pøn^jatiä nähwaatstaact hijty ca'a høxtaaby, tøøchä nmädia'agy hajxy xmiäböjcänä.

Cábøch hajxy hijty xyajtø, pero tøøch hajxy nyajwiinjuøøñä cooch ho^jioot njaančh tehñ miøødä.

²¹ Jaduhnägä Dios miänáangumbä: “Yø'ø judíoshajxy, tøøch hajxy jaduhn nja wi'l miänuu'xta'agy cooch nmädia'agy hajxy xmiäböjcät. Pero cab hajxy jaduhn ñä'ägä mábøga'añ. Jaančh tehñ xiexä quiopcä tiaatsc-hajxy jaduhn”, nømä Dios jecy miänaañ.

11

1 Pero cábøch nmäna'ana'añ coo judíoshajxy tøø ñajtshixø'øyii ja'a Diósäm. Caj pues, caj tiähoocnajtshixø'öyyä; paquiä hajxy ñajtshixø'öyyä. Haa ca'a, judíoshájpxøch høøçhpä. Abrahámhøch nhaphajt ndeedyhajt. Y ja'a Benjamínhajpä, møød je'eçh nhaphajty ndeedyhajt. Ja'a Abraham yhap yhoc je'ebä, ja'a Benjamínhajpä. 2 Cab højtsä Dios tøø xñajtshixø'øy, højts judíoshajpä. Hix, jequiän højtsä Dios xyajnáhdijy coo højts hánajty xquiu'ughada'añ. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän coogä Elías ja'a miägunaax jecy ñäxø'øwøøyy, ja'a judíoshajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty quia'a mäbøgaambiä. Ja'a Elías, jequiän je'e quiuguexyhajtä Diósäm. Pia'yaaxypä Elías ja'a Dios hánajty coo jaduhñ miänäxø'øwøøyy: 3 “Dios, yøø judíoshajxy, haxøøg hajxy tøø jiatcø'øy. Tøø miich mguguexyhajxy xyagho'cä. Tøø tsaamaa'xy hajxy yajma'ady maa animalho'ogy hajxy hijty ñ'oguiän coo miich hajxy hijty xwyiingudsähgø'øy. Nägøxiä jäya'ayhajxy tøø yagho'ogyii, ja'a miich hajxy hijty xwyiingudsähgøøbiä. Nidiúhmhøch tøø nmähmø'øy jujcy. Høøçhpaady hajxy xjia wi'i yagho'ogaambä”, nømä Elías ja'a Dios jecy ñämaayy. 4 Mänitä Dios yhadsooyy: “Caj tiøyyä cooçh miich nidiuhm xjiaac wiingudsähgø'øyñä. Je'enøçhä jäya'ayhajxy xwyiingudsähgø'øyñä ja'a hajxy näjuxtujmilpä. Cabä Baal hajxy wyiingudsähgø'øy. Quepychech je'e ja'a Baalhajpä”, nømä Dios jecy miänaañ. 5 Ja'a judíoshajxy, jequiän hajxy jaduhñ yajnáhdijjä ja'a Diósäm coo hajxy hánajty quiu'ughada'añii. Paady hajxy jaduhñ quiu'ughadyii coo Dios hojiot jiaançh tehñ miøødä. Pero näweeñtiä judíos ja'a Dios miädia'agy hajxy miäbøjcä, caj ñämayyä. Jäda'anäbaadyñä, jünä judíos ja'a Dios miädia'agy hajxy näje'e miäbøjcä. Je'enä hajxy quiu'ughadyiinä ja'a Diósäm. Coo hajxy jaduhñ ñäxuuçhii, paady hajxy je'enä wiowwhidyii, jaduhñä Dios miädia'agy tehngajnä miäbøjcäxät. 6 Jaduhñä judíoshajxy yajnáhdijjä coo ja'a Dios miädia'agy hajxy miäbøjcät ja'a Jesucristocøxpä. Paady hajxy jaduhñ yajnáhdijjä je'leguiøxpä coo Dios hojiot miøødä, ca'a jie'eguiøxpä coo hajxy hoy jiäya'ayhaty. Coo jäya'ayhajxy häxøpy ñäxuuçhii ja'a Diósäm je'leguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy jiäya'ayhaty, cab hajxy jaduhñ cu nmänáañäm coo Dios hojiot miøødä.

7 Hix, näje'e judíoshajxy yajnáhdijjä coo hajxy ñähwá'adsät näweeñtiä. Jaduhñä Dios miädia'agy hajxy miäbøjcä ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a judíoshajxy nämaybä, cab hajxy jaduhñ yajnáhdijjä, hoy hajxy hánajty jaduhñ jia wi'i ñähwa'adsa'añ. Hix, xejx ja'a quiopcä tiaatsc-hajxy jaduhñ. Cabä Dios miädia'agy hajxy miäbøjcä ja'a Jesucristocøxpä. 8 Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Tøø quiopcä tiaatsc-hajxy yajxéjxä ja'a Diósäm. Jaduhñ hajxy yhity nebiä wiindspän nebiä cuhnatpän høxtä jäda'anäbaadyñä.” 9 Jaduhñä David jecy quiujahbiä:

Xøødsuu ja'a judíoshajxy naxy yagjáltäp. Jaduhñäc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiuhñ.

Jaduhñäc tyijy hajxy quiumayii ja'a Diósäm. Pero ween hajxy hoy quiumädoy. Hix, cab hajxy tøyhajt miäbøga'añ.

10 Ween hajxy jaduhñ jiaty nebiä wiindspän nebiä xoodspän.

Ween hajxy ni mänaa quia'a wiinjuø'øy nebiä piojpä quiädieehajxy ñähwá'adsät.

Jaduhñä David jecy quiujahy.

¹¹ Hoorä, nämayyá judíoshajxy tøø quia'a mábøcy ja'a Jesucristocøxpä. Pero cab hajxy nägøxiä ñajtshixø'øwa'añii ja'a Diósäm. Cab hajxy nägøxiä quiumädowa'añ. Pero jaduñä Dios wyiinmaayy coo jäya'ayhajxy ween miábøcy ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy ca'a judíospä. Coo ja'a ca'a judíoshajxy ñähwaatsnä, paadiä judíoshajxy näje'e jia mänaambä coo hajxy ween ñähwáatspät. ¹² Coo judíoshajxy quia'a mábøjcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy paquiä ñajtshixøøyyä ja'a Diósäm. Pero mänitä Dios wyiinmaayy coo jäya'ayhajxy ween ñähwa'açh wiinduhmyhagajpt, ja'a hajxy cajpä judíos. Paadiä judíos ja'a quiopcä tiaatsc-hajxy yajxéjxäxä ja'a Diósäm. Paadiä hoyhajtä weenhajt hajxy quia'a mooyyä ja'a Diósäm. Cu miooyyä hajxy jaduñ coo hajxy cu miábøjcy ja'a Jesucristocøxpä. Pero ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, ja'a hajxy jim tsänaabiä wiinduhmyhagajpt, je'edsä hoyhajtä weenhajt mábøcypii mooyyä. Hoorä, habaadaamb jaduñ coo judíoshajxy miábøgaambä ja'a Jesucristocøxpä. Mänit hajxy je'e ñähwa'adsaambä. Jaançh tehñ jiootcuyc hajxy jaduñ yhidáañnä. Mänitä jäya'ayä hoyhajtä weenhajt hajxy maas may jiaac mo'owa'añii wiinduhmyhagajpt.

¹³ Mijts jaduñ ca'a judíoshajpä, mijts nyajwiinmädiaagøøñäp. Dióshøch jaduñ tøø xwyiingexy cooçhä miädia'agy jim nyajwá'xät maa mijtsän. Xtiuungmøoyhøçhä Dios jaduñ. Nägø'ø nädécypiøçhä nduung jaduñ nnä'ägä tuñ, ¹⁴ ween mijts nämay mmábøcy ja'a Jesucristocøxpä, ween mijtsä judíos jaduñ xpiahixy. Coo mijtsä judíos jaduñ xyhixät coo mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt tøø xmio'oy, mänitä judíoshajxy miábøgaambä ja'a Jesucristocøxpä. Høøch nmägunaaxhajxy je'e ja'a judíoshajxy. Ween hajxy jaduñ ñähwáatspät neby mijts tøø mnähwa'açhän. ¹⁵ Coo judíoshajxy quia'a mábøjcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy ñajtshixøøyyä ja'a Diósäm. Paadiä Dios hänajty tøø wyiinmay coo mijtsä miädia'agy mmábøjcänät, pønjaty jaduñ ca'a judíospä. Y coo judíoshajxy jaduñ miábøjpät ja'a Jesucristocøxpä, mänit hajxy quiuhbøgáañägumbä ja'a Diósäm. Mänit hajxy yagjyghada'añii homiánaajä ja'a Diósäm neby jaaya'ay jjugyhatiän. ¹⁶ Ja'a judíoshajxy, ja'a Abraham hajxy jecy yphajht tieedyhajt. Yhaadshajt tyictshajt ja'a Abraham hajxy jaduñ. Jéquiänä Dios ja'a Abraham quiu'ughajty. Paadiä judíoshajxy jäda'ahaty quiu'ughajtäbä ja'a Diósäm. Jaduñ mäwiinä Abraham miäbaady nebiä quepytyictsän. Y ja'a judíoshajxy, jaduñ mäwiin hajxy miäbaatpä nebiä quepyhaa'xän.

¹⁷ Hoorä, nämayyá judíoshajxy tøø quia'a mábøcy ja'a Jesucristocøxpä. Paady hajxy tøø ñajtshixø'øyii ja'a Diósäm. Jaduñ mäwiin hajxy miäbaady nebiä olivohaa'x tøø piuhdøjjiän. Jaduñ miädia'agytiägø'øy coo judíos ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy quia'a mo'owáañänä ja'a Diósäm. Y mijts ca'a judíospä, jaduñ mäwiin hajxy mmäbaatpä nebiä yuuc-holivohaa'xän coo tøø yagjøjheedsø'øy maa olivohaa'x tøø piuhdøjjiän. Coo hajxy tøø mmábøjnä, paadiä Dios hajxy xmiooñä ja'a hoyhajtä weenhajt. ¹⁸ Pero caj mijtsä judíos hawiinmats mbéxät. Ca'a hajxy mniguiumayii. Cab hajxy mmäná'anät: "Cabä judíoshajxy quiu'ughajtänä ja'a Diósäm. Højtsä Dios xquiu'ughajtänäp, højts ca'a judíospä." Hix, Dios mijts jaduñ tøø xquiunuu'xy je'eguiøxpä coo Abraham jecy quiunuu'xä møødä yhap møødä yhoc, ja'a judíoshajxy. Coo Dios ja'a Abraham jecy cu quia'a cunuu'xy, ni mijts hijty xquia'a cunuu'xaambä.

19 Wehndä pøn miäná'anät: "Yø'ø judíoshajxy tøø quia'a mábóquiäbä ja'a Jesucristocøxpä, høøchcøxpä hajxy tøø ñajtshixø'øyii ja'a Diósäm. Hix, páadyhøchä Dios xchocy cooçh nga'a judíosä. Cabä judíoshajxy chójcänä ja'a Diósäm." 20 Tøyhajt jaduñ. Paadiä judíoshajxy tøø ñajtshixø'øyii ja'a Diósäm coo hajxy tøø quia'a mábøcy ja'a Jesucristocøxpä. Y mijts, coo hajxy tøø mmábøcy, paady mijtsä Dios tøø xquiunuu'xy. Pero ca'a hajxy mniguiumayii coo Dios hajxy jaduñ xñä'a najtshixø'øbiät. Hix, caj mijts hijty hoy mjäya'ayhaty. Coo Dios hojioot miøødä, paady hajxy xquiunuu'xy. 21 Jaançh tehñ yajcumayaambä judíoshajxy jaduñ. Paady hajxy jaduñ ñiguiumayii coo hajxy tøø quia'a mábøcy coo hajxy tsipcøxp ñäxuudsø'øjät ja'a Diósäm. Paady hajxy ñajtshixø'øyyä ja'a Diósäm, hoyyä Abraham hajxy jecy jia haphajty jia teedyhajty. Jaanä jaduñ mijtspä, mijts ca'a judíospä, coo mijts jaduñ mniguiumáayyäbät, mänitä Dios hajxy jaduñ xñajtshixø'øbiät. 22 Hix, jiaançh tehñ quiunuu'xypä Dios ja'a quiu'ug. Pero pønjetiä Dios tøø ñajtshixø'øy, je'eds hajxy jaduñ jaançh tehñ yajcumädowaanäp ja'a Diósäm. Paady mijtsä Dios xjiaançh tehñ quiunuu'xy, coo hajxy mmábøcy. Pero pø cab hajxy jaduñ mmábøgaannä, mänitä Dios hajxy xyajcumädowaambä. 23 Hoorä, ja'a judíoshajxy tøø quia'a mábóquiäbä, coo hajxy jaduñ miäbøjpät, mänit hajxy jadähooc quiu'ughájtägumbät ja'a Diósäm. Haa ca'a, miøødä Dios mäjaa jaduñ coo hajxy jaduñ quiu'ughájtägumbät. 24 Hix, ja'a judíoshajxy, Abraham hajxy jecy yhaphajt tieedyhajt. Jéquiänä Abrahamhajxy yajnähdiijä ja'a Diósäm coog hajxy jaduñ quiu'ughadø'øjät ja'a Diósäm, møødä Abraham yhap yhoc-hajxy, ja'a judíoshajxy. Tøyhajt jaduñ, paadiä Abrahamhajxy paquiä hoy quiu'ughadäänägumbä Diósäm. Y mijts, jaanä jaduñ mijtsä Dios xquiu'ughájñäbä, hoy mijts hijty jegyhajty xquia'a cu'ughaty. Paady, ca'a hajxy mmäna'añ cooc tyijy ja'a judíoshajxy quia'a cu'ughajtgatsa'añii ja'a Diósäm.

25-26 Mägu'ughajpädøjc, nébiøch chamñ nmädia'aga'añän, náamñøchä Dios tøø xñajtscapxø'øyyä. Cahnä jäya'ay hädaa mädia'agy hajxy nämay miädoyñä. Paady mijts jaduñ nhawáañäm, jaduñ hajxy mga'a niguiumayø'øjät, hoyyä Dios hajxy tøø xjia cu'ughaty. Tøyhajt jaduñ coo judíoshajxy nämay tøø quia'a mábøcy ja'a Jesucristocøxpä. Pero habaadaamb jaduñ coo hajxy nägøxiä miäbøgaannä. Mänit hajxy jaduñ miäbøga'añ coo mijts hñajty tøø mmábøcy, ja'a mijts ca'a judíospä, mäduhñtiä hajxy hñajty mmábøga'añ. Jaduñ jim myiñ maa Diosmädia'aguiän:

Mänitä yajnähwaatspä jim choona'añ maa cajpt jaduñ xiøhatiän Sión, maa judíoshajxy chäna'ayän.

Cøxaambä judíoshajxy jaduñ miäbøga'añ ja'a yajnähwaatspäcøxpä. Cøxaambä piojpä quiädieeybä hajxy ñähwa'adsa'añ.

27 Cooch hajxy jaduñ nyajnähwá'adsät, mänit jaduñ tiøjiada'añ nébiøch hajxy hijty tøø nyajwiinwaanø'øyän mänäajøch hajxy nmøødyajcuhduquiän hawiinjemy, nømä Dios miänaañ.

28 Coo judíoshajxy tøø quia'a mábøcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy tøø ñajtshixø'øyii ja'a Diósäm. Y coo hajxy jaduñ tøø ñajtshixø'øyii, paady mijtsä Dios tøø xyajnähdiijy coo hajxy mmábøgät ja'a Jesucristocøxpä, mijts ca'a judíospä. Pero, hoyyä judíoshajxy tøø quia'a

jagä mǎbøcy, tsójcǎpnǎ hajxy jaduhñ ja'a Diósám je'eguiøxpǎ coo yhapǎ tieedyhajxy jecy yajnǎhdíjǎxǎ ja'a Diósám coo hajxy quiu'ughadøjǎt. ²⁹ Hix, cabǎ Dios mǎnaa yhøhnda'agy. Homiánaajǎ yajtøjiaty waambaty quiapxy miǎdia'agy. Y coo Dios jaduhñ jecy miánaañ coogǎ judiøshajxy homiánaajǎ quiu'ughada'añii, yejǎ Dios ja'a tøyhajt jaduhñ. Hix, cabǎ Dios ja'a miǎdia'agy mǎnaa yajtǎgach. Jaduhñǎ tøyhajt hajxy nmøødhǎjtǎm coo Dios jiaanč yajtøjiada'añ waambaty tøø miána'añ ja'a judiøscøxpǎhajxy. ³⁰ Mijts ja'a ca'a judiøspǎ, cabǎ Diosmiǎdia'agy hajxy hijty mmǎdooyǎ. Cabǎ Dios hajxy hijty mwiingudsǎhgø'øy. Y coo judiøshajxy tøø quia'a mǎbøcy ja'a Jesucristocøxpǎ, paadiǎ Dios hojiot miøødǎ ja'a mijtsøxpǎ. ³¹ Jǎda'anǎbaadyñǎ, cabǎ judiø ja'a Dios miǎdia'agy jǎda'ahaty miǎbøgaanǎ ja'a Jesucristocøxpǎ. Coø hajxy jaduhñ quia'a mǎbøga'añ, paady mijtsǎ Dios xñǎxuu'tsnǎ, mijts ca'a judiøspǎ. Hoorǎ, coø mijtsǎ judiø xyhǎxǎt coø mijtsǎ Dios xñǎxuuč, mǎnit hajxy jaduhñ miǎbøgaambǎ ja'a Jesucristocøxpǎ. Mǎnit hajxy ñǎxuuðsǎanǎbǎ ja'a Diósám. ³² Jéquiǎnǎ Dios jǎya'ay yhawaanǎ nǎgøxiǎ coø pojǎ cǎdieey hajxy miøødǎ, møødǎ judiøshajxy, møødǎ ca'a judiøshajxypǎ. Jaduhñ hajxy jecy yhawǎanǎxǎ coø hajxy hawiinmats quiumǎdøwǎt. Hix, paadiǎ Dios jaduhñ miánaañ, je'eguiøxpǎ coø jǎya'ayhajxy hǎnajty nǎgøxiǎ ñǎxuuðsǎa'ñii tu'cuħdujt, møødǎ judiøshajxy, møødǎ ca'a judiøshajxypǎ. Coø Dios hajxy hǎxøpy tøø xquia'a nǎxuu'tsǎm, nǎgøxiǎ hajxy hijty ngumǎdowǎanǎm.

³³ Jaanč tehñ jiajp, jaanč tehñ ñajuøøbiǎ Dios. Cab hajxy hoy nnǎ'ǎgǎ wiinjuø'øwǎanǎm nebiatiǎ Dios wyiinmay. Hix, hojiotǎ Dios jiaanč tehñ miøød coø hajxy nǎgøxiǎ tøø xñǎxuu'tsǎm, møødǎ judiøshajxy, møød cǎjpǎ judiøshajxy. Nǎgøxiǎ ja'a hoyhajtǎ weenhajt hajxy xmio'owǎanǎm tu'cuħdujt. ³⁴ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmiǎdia'aguiǎn: "Cabǎ Dios ja'a wyiinmahñdy pøñ ñajuøøyyǎxǎ. Cabǎ Dios pøñ miǎyajtøy nebiǎ wyiinmahñdyhǎdǎt. ³⁵ Cabǎ Dios pøñ miǎnuu'xyhaty." ³⁶ Hamdsoojotǎ Dios ja'a naaxwiimbǎ jecy yhǎdiuuñ møødǎ jǎya'ay nǎgøxiǎ. Tijaty yaa jǎjtǎp tũunǎp hǎdaa yaabǎ naaxwiin, ja'a Dios jaduhñ haneħmb coø jaduhñ jiadøjǎt, coø jaduhñ tiunøjǎt. Y tijaty jaduhñ jǎdǎanǎpnǎ tunǎanǎpnǎ, ja'a Dios jaduhñ yajtøjiadaamb nebiaty hǎnajty tøø wyiinmay. Tsøgǎ Dios hajxy møj jaanč pǎdǎacǎm homiánaajǎ. Tsøg hajxy homiánaajǎ wiingudsǎhgøøyyǎm. Amén.

12

¹ Mǎgu'ughajpǎdøjc, miøødǎ Dios hojiot maa højtscøxpǎhǎjtǎm. Chamč mijts nhane'emy coø hajxy hamuumdu'joot mniyegøøjǎt Dios quiø'øjooty tiecyjioty. Jaduhñǎ Diosmiǎdia'agy hajxy hoy mgudiunǎt hamuumdu'joot. Jaduhñǎ Dios hajxy hoy mwiingudsǎhgø'øwǎt nebiǎ Dios hajxy xyajmǎdsoquiǎn. ² Ca'a hǎdaa wiinmahñdy hajxy myajtuñ nebiǎ jǎya'ay wyiinmahñdyhajxy yaajǎn. Pøñjatiǎ Dios quia'a cu'ughajpy, je'eds hǎdaa yaabǎ wiinmahñdy hajxy yajtuumb. Cabǎ yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'øwa'añ. Ca'a hajxy mbahixy. Hawiinjemybiǎ wiinmahñdy hajxy jaduhñ mmøødhǎjnǎp, je'eguiøxpǎ coø Jesucristo hajxy mmøødhijnǎ tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduhñǎ tøyhajt hajxy mmøødhǎdǎt tijatiǎ Dios hajxy xyajmǎdsojp coø hajxy mdũnǎt. Homiánaajǎ Dios hajxy xyajmǎdsójcǎm coø hajxy hoy njǎya'ayhǎjtǎmǎt, coø hajxy hoy ndũunǎmǎt. Coø hawiinjemybiǎ

wiinmahñdy hajxy jaduhñ nmøødhájtämät, jaduhñä tøyhajt hajxy jaduhñ nmøødhájtämät tijatiä Dios hajxy xyajmädsójcäm coo hajxy ndúunämät.

³ Mayhajtä Dios jaduhñ ñä'ä tuun ja'a høøçhcøxpä cooçhä cuhdujt jaduhñ xmiiooyy cooçhä mjijs nmägäp xhanéemät. Ca'a hajxy mniguiumayii cooc tiyij hajxy cøxiä wiinä mjaançh tehñ jiaty. Tijatiä tuungä Dios hajxy tøø xmi'o'oy, je'eds hajxy mmøjpädá'agäp. Ca'a wiingtuung hajxy mmøjpäda'agy. Hoy hajxy mdúnät nebiatiä Dios hajxy tøø xyajnähdijy. ⁴ Hix, nägøxiä ni'xcopc hajxy nmøødhájtäm møødä cø'ødecy, møødä wiinjøjp, møødä copctaatsc. Cab hajxy tiu'ugtuungä; haagä hawiingjaty hajxy tiuñ. Pero haagä tuungpaatp hajxy jaduhñ. ⁵ Jaduhñ mäwiin højts nmäbáatäm nebiä tu'ugni'x tu'ugcøpcän coo hajxy tu'cuhdujt nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, hoy hajxy nja nämayhájtäm. Jaduhñ hajxy hawiingjaty ndúunäm. Jaduhñ hajxy nnibiuhbéjtäm hamiñ haxøpy.

⁶ Tsøg hädaa tuung hajxy hoy yajnøcxäm nebiatiä Dios hajxy tøø xyhanéhäm. Mayhajtä Dios jaduhñ tiuun coo wiinmahñdy hajxy cøjwiinduum xmiiooyyäm nebiaty hajxy ndúunämät. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo Dios ja'a miädia'agy hajxy yajwá'xät nebiaty hajxy hånajty tøø ñajtsapxøøyyäxä, ween hajxy jaduhñ yajwa'xy nebiaty hajxy hånajty piuhbedyü. ⁷ Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miäbuhbédat, ween hajxy hamuumdu'joot tiuñ. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo Diosmiädia'agy hajxy yajwá'xät, ween hajxy hoy yajwa'xy. ⁸ Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miäjootcapxmøpcøgät, ween hajxy hoy tiuñ. Pønjaty mäyøø, weenä häyoobä hajxy piuhbety hamuumdu'joot. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miähané'emät maa tsajtøjcän, ween hajxy hoy miähané'emy. Hix, Dios ja'a cuhdujt jaduhñ yejc coo hajxy jaduhñ miähané'emät. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo mayhajt hajxy tiúnät maa häyoobädøjcän, møød maa yaamgtø'oxyhajxiän, ween hajxy hamuumdu'joot piuhbety. Møød weenä pa'amjäya'ay hajxy quiuhixy.

⁹ Tsøg hajxy hamuumdu'joot niçhøjcäm nibia'häyóowäm. Tsøgä haxøøgpä hajxy najtshixøøyyäm. Tehngajnä howyiinmahñdy hajxy tsøc tsójcäm. ¹⁰ Hamiñ haxøpy hajxy mnichogøøjät mnibia'häyowøøjät neby tu'ugpuhya'ay neby tu'ugpuhdo'oxypän. Hamiñ haxøpy hajxy mniwyiingudsähgø'owøøjät. Cab hajxy mnibixøøjät.

¹¹ Hamuumdu'jootä Wiindsøn Jesucristo hajxy mmädúnät. Jootcujc hajxy jaduhñ mdúnät. Cab hajxy jaduhñ mänaa mnänuuxø'øwät.

¹² Coo hajxy pøn xchaächtiúnät, cab hajxy mmøjpädá'agät; mmeex'tügäp hajxy jaduhñ. Mnajuøøby hajxy jaduhñ coo hajxy jim mnøcxa'añ maa Dioswiinduumän. Paady hajxy jaduhñ mxoondá'agät. Homiänaajä Dios hajxy mba'yá'axät.

¹³ Coo pøn tii yajmaajiadät, naxy hajxy mdehm piuhbédat. Je'eçh jaduhñ nnänøømby pøn jaduhñ mäbøjp ja'a Jesucristocøxpä. Pønjaty jaduhñ mejtsp maa mdøjc-hajxiän, myajtøjtägø'øwäp hajxy je'e. Myajcäyap myaghú'ugäp hajxy jaduhñ.

¹⁴ Coo hajxy pøn xchaächtiúnät, cab hajxy mmähanhädät. Pero mmänuu'xtá'agäp ja'a Dios hajxy coo hajxy ween ñähwa'açh.

¹⁵ Pønjaty xoonäacp, mmøødxoondá'agäp hajxy je'e. Pønjaty jøøby xuu'tsp, mmøødjø'ow mmøødxúudsäp hajxy je'ebä.

¹⁶ Tu'ugcøpc Jotcujc wiinmahñdy hajxy mnimiøødhidøøjät. Cab hajxy pøn mbéxät. Jotcujc hajxy mhídät, hoyyä møjtuumg hajxy mga'a jagä møødä. Cab hajxy mänaa mniguiumayøøjät.

17 Coo häna'c hajxy xyhäyoowhíxät, cab hajxy myaghawiimbi-jtägátsät. Hoy hajxy mjäya'ayhádät, jaduñä Dios hajxy jaduñ xquiumáyät; jaduñ mijsä cu'ug waamb xquia'a nänómät. Pero xwyiingudsähgø'owäbä cu'ug hajxy jaduñ. 18 Coo mijsä cu'ug xjia wi'l jiojcapxø'owät coo hajxy jaduñ mbahíxät nebiaty hajxy haxøøg jiatcø'øyän, cab hajxy jaduñ mbahíxät. Pero coo hajxy waamb xquia'a nämá'awät, mänit hajxy hoy yajxón mmøødmädiá'agät. Cab hajxy pøn mmädsiphádät. 19 Mägu'ughajpädøjc, coo hajxy pøn xyhäyoowhíxät, cab hajxy myaghawiimbi-jtägátsät. Dios jaduñ yaghawiimbídäp. Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädiá'aguiän coogä Dios jaduñ miänaañ: "Høøch jaduñ nyaghawiimbídäp." 20 Coo hajxy pøn xmiädsiphádät, cab hajxy mmädsiphajtägátsät. Jaduñä Diosmädiá'agy miäna'añ: "Pø yähó'cäbä häna'c ja'a miich hänäjty jaduñ xmiädsiphajpä, myajcáyäp myaghú'ugäp jaduñ. Pø tødsøyyäp, mmó'owäbä nøø. Coo jaduñ mgudiúnät, hoyhoyä häna'c chähdiúnät, ja'a miich hänäjty jaduñ xmiädsiphajpä." 21 Nägüentä hajxy mhídät, cabä haxøøgpä hajxy myaghawiimbi-jtägátsät. Coo hajxy jaduñ mjatcø'owät, myajcähxø'øgäp hajxy jaduñ coo mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hänäjty tøø mbadu'ubøjcumbä. Pero coo häna'c hoy yajxón mmägápxät, ja'a mijts hänäjty xmiädsiphajpä, jaduñ hajxy myajcähxø'øgät coo hawiinjemybiä wiinmahñdy hajxy hänäjty mmøødhajnä. Mänitä Dios jaduñ xquiumáyät.

13

1 Tsøg hajxy nägøxiä cudiúunäm nebiatiä cuduunḡ hajxy xyhanéhäm. Hix, Dios ja'a cuhdujt møc møød. Je'e ja'a cuhdujt yejp jadähooc. Pønä cuhdujt møød, paady jaduñ miøødä coo tøø mio'oyii ja'a Diósäm. 2 Pøn jaduñ ca'a cudiunaamb nebiatiä cuduunḡ jia hane'emiän, quiumädowaamb hajxy je'e. Hix, ja'a Dios ja'a cuduunḡ pädaac coo yhané'emät. Jaduñds je'e, pø cab hajxy jaduñ mgudiuna'añ nebiatiä cuduunḡ yhane'emiän, jaduñ miäbaady coo Dios miädiá'agy hajxy mga'a cudiunaañä. 3 Pønjaty hoy wädiip, cabä cuduunḡ hajxy chähgø'øy. Pero pønjaty hoy ca'a wädiip, je'eds mäbøcypii tsähgøøby. Coo hajxy hoy mwädítät, mänitä cuduunḡ hajxy xquiumáyät. Cab hajxy jaduñ xchaaçhtiúnät. 4 Hix, ja'a cuduunḡhajxy, moonsähájtäp hajxy je'e ja'a Diósäm. Paady hajxy jaduñ tiuñ, coo mijts hajxy jaduñ xwioowhídät. Jaduñä cuhdujt hajxy tøø miøoyyabä coo mijts hajxy xyajcumädówät coo mijts hänäjty tøø mgädieey. Paady hajxy jaduñ mdsähgø'owät. 5 Naxy hajxy mdehm quidiúnät nebiatiä cuduunḡ hajxy xyhane'emiän, coo Dios hajxy jaduñ xñä'a yajcumädówät. Jaanä jaduñduhmbä, coo hajxy hamdsoo mnajuø'øy coo jaduñ yhahixø'øy coo hajxy hoy mwädítät, paady hajxy jaduñ mgudiúnät waambatiä cuduunḡ hajxy xyhane'emiän. Coo hajxy jaduñ mga'a cudiúnät, cab hajxy jootcujc mhídät, je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty mnajuø'øy hamdsoo coo hajxy hänäjty tøø mgädieey. 6 Jaanä jaduñduhmbä, tsipcøxp hajxy mnähjuudiú'udät tijaty häna'c hajxy xyajnämaaby coo hajxy mnähjuudiú'udät. Hix, ja'a Dios ja'a cuhdujt jaduñ yejc coo mijtsä häna'c jaduñ xyagjúyät.

7 Hahixøøby jaduñ coo cuduunḡ hajxy mmäjúyät nebiaty hajxy

xyajnáma'ay. Jaaná jaduhñ yhahixøøbiä coo cuduung hajxy mwiingudsähgø'øwät, miøjjä miuutscä.

⁸ Naxiä mnuu'xy hajxy mdehmñ jahmiédsät. Naxy hajxy mniçhogóøjät nebiä tu'ugpuhya'aybän, nebiä tu'ugpuhdo'oxypän. Hix, pøn wiinghäna'c tsojp, hoy jaduhñ quiudiuñ nebiatiä Dios hajxy xyhanéhäm. ⁹ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Pø jim miich mdo'oxiøjc, cabä wiingpä mmøødhidät. Cab mmäyaghó'ogät. Cab mméedsät. Cabä mmädøjcä jie'e mhadsójcät." Hoorä, coo wiinghäna'c mdsógät hamuumdu'joot, hoy jaduhñ mgudiúnät nébiøch naamnä tøø nmädia'aguiän. ¹⁰ Hix, pøn wiinghäna'c jaançh tsojp hamuumdu'joot, cab jaduhñ mänaa yhäyoowhixa'añ. Hoorä, coo wiinghäna'c mjaançh tsógät hamuumdu'joot, hoy ca'xy mgudiúnät nebiä Dios yhane'emiän.

¹¹ Naxy hajxy jaduhñ mdehmñ ñiçhogóøjät. Hix, mnajuøøby hajxy jaduhñ coo tøø jiecý mänaa hajxy tøø mmäbøquiän. Habáatnäp jaduhñ coo Jesucristo hajxy min xyajpádø'ogáanäm, coo hajxy jim xyajnxáanäm tsajpootyp. Nägüentä hajxy jaduhñ mwädítät. Hix, cab hajxy nnajuøøyyäm mänaa Jesucristo yaa quiadaactägatsa'añ, coo hajxy jaduhñ xnä'ä nähgädaacpéjtämät. Hix, coo jaduhñ quiadaactägátsät, mänit hajxy xyajtøyhajtyegáanäm. ¹² Habáatnäp jaduhñ coo hajxy yaa ndsoonáanäm, coo hajxy jim nnøcxáanäm tsajpootyp. Tsøcxä ja'a haxøøgpä hajxy najtshixøøyyäm neby hajxy yaa tøø njäya'ayhájtäm, cahnä Dios hajxy hánajty nwiingudsähgøøyyäm. ¹³ Tøø Dios hajxy xyajnáhdíjjäm coo hajxy homiänaajä njugyhájtämät neby je'e jjugyhatiän. Paadiä Diosmädia'agy hajxy hoy nbanøcxáanäm. Tsøcxä hajxy hoy wädíjtäm, ca'a jiaduhñä nebiä häna'c-hajxy hagoonstuum wädíjpän. Cab hajxy mhaxøøghu'ug mhaxøøgiøø'xät. Cab hajxy comjaty mhú'ugät. Cab hajxy jim mnøcxät maa cuhhiñdo'oxiøjc-hajxiän. Tsøgä to'oxiøjc hajxy wiingudsähgøøyyäm. Hix, ja'a cu'ug hajxy xyhiñxäm neby hajxy njäya'ayhájtäm, pø hoy, pø caj. Cab hajxy haxøøg mnä'ägä jatcø'øwät. Cab hajxy pøn mmähänhádät, hoy hajxy jia mäyøøjä que mijts. Cab hajxy tii mmädsibø'øwät. ¹⁴ Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønhájtäm. Je'e hajxy xyhanéhäm. Jaançh tehñ yhoy je'e wyiinmahñdyhaty. Naxy hajxy jaduhñ mdehmñ miøødhidät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduhñä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hoy mhøxhixät. Jaduhñ hajxy hoy mhäna'c-hádät.

14

¹ Jii jäya'ayhajxy näje'e, cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy yhabøcyñä, hoy hajxy tøø jia mäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy mmägu'ughádät. Pero cab jaduhñ yhahixø'øy coo mädia'agy hajxy mmøødyajyónät ja'a cuhdujtcøxpä. ² Pønjatiä Diosmädia'agy hoy tøø yhabøcy, ñajuøøby hajxy je'eduhñ coo jaduhñ yhawiinmatsä coo hotyiijä mgáyät. Pero pønjatý hoy tøø quia'a habøcy, cábac tyijy yhooyä coo tsu'uçh ndsú'tsämät. Páadiäc tyijy quia'a hoyä coo tsu'uçh ndsú'tsämät, yajnajjuøøby jaduhñ coo häna'c ja'a tsu'uçh hajxy hánajty tøø quiunuu'xy maa haboijtsnaxy wyiinduumän. Jaduhñäc tyijy miäbaady néjjiamä haboijtsnaxy jaduhñ mwiingudsähgøøbiän. ³ Hoorä, pø mdsu'chp miichä tsu'uçh, cab jaduhñ mbéxät ja'a häna'cä tsu'uçh ca'a tsu'tspä. Jaaná jaduhñduhmbä, pønä tsu'uçh ca'a tsu'tsp, cab jaduhñ waambñämá'awät ja'a häna'cä tsu'uçh tsu'tspä cooc tyijy jaduhñ quiädieey. Haa ca'a,

ja'a Dios yhuung je'ebä. ⁴ Cabä cuhdujt jaduñ myiñ coo waamb mnämä'awät pønä Diosmädia'agy panøcxp. Haa ca'a, ja'a Dios ja'a mioonsä je'ebä. Jagooyä Dios cuhdujt jaduñ miøødä coo miänä'anät pø hoyyä mioonsä quiudiuñ, pø caj. Hamdsoojä Dios jaduñ ñämä'awät neby hoy wiädítät. Haa ca'a, ja'a Dios je'e hanehmb.

⁵ Näje'ejä jäya'ayhajxy miäna'añ coo poo'xxiøø jyijjä mädyii hajxy yhamajtsc-hádäp. Näje'e hajxy miänaambä coo Dios hajxy homiänaajä nwiingudsähgøøyyämät. Pero mijts, jaduñ hajxy mgudiünät nebiä Dios hajxy hamdsoo tøø xyajwiinjuø'øyän. ⁶ Hix, pønjaty jaduñ mänaamb coogä poo'xxiøø jyijjä, nägüeentä hajxy jaduñ wiädity ja'a poo'xxiøøjooty. Jaduñä Dios hajxy wyiingudsähgøøy. Jaanä jaduñduhmbä, pønjaty jaduñ mänaamb cooc jaduñ quia'a cädieeyä coo tsu'uçh ndsú'tsämät, hoy hänäjty tøø jia cunuu'xyii maa habojtsnaxy wyiinduumän, mioobiä Dios Dioscuju'uyäp jaduñ coo jaduñ yajcayii. Jaanä jaduñduhmbä, pøn jaduñ mänaamb cooc jaduñ quia'a hoyyä coo tsu'uçh ndsú'tsämät, jaanä jaduñä Dios Dioscuju'uyäp mioobiä coo jaduñ yajcayii.

⁷ Coo Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy xmioonsähjätäm. Paady jaduñ quia'a hahixøøy coo hajxy njäya'ayhájtämät nebiä nhamdsoojoot hajxy chójcäm. Ni ja'a cuhdujt hajxy nga'a møødhjätäm coo hajxy hamdsoo nniyajñähdíjämät mänaa hajxy nho'ogáañäm ndägoyyáañäm. ⁸ Ja'a Jesucristo hajxy xmioonsähjätäm mäduhñtiä hajxy yaa njugyhjätäm, hoy ñejpiä hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm. Y coo hajxy nho'c coo hajxy ndägøoyyämät, je'enä hajxy hänäjty xmioonsähadaañäm homiänaajä. ⁹ Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, mänit jadähooc jiuypijøjtägajch. Jaduñ hajxy xquiu'ughjätäm, pønjaty jaduñ mäbøjp, møød hajxy tøø yhö'oguiäbä, møød hajxy jaac jujcypiaä jaac tsuxpä. Jaanä jaduñ hajxy xyhanéhmbämbä.

¹⁰ Cabä mmägu'ughajpä hajxy hawiinmats mbéxät, hoyyä Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a jagä habøcyñä. Cab hajxy pøn mnämä'awät cooc tyijy hajxy hoy quia'a cudiuñ, hoyyä wiinguhdujt hajxy jia panøcxy. Hix, coo Jesucristo yaa quidaactägätsät, mänit hajxy nägøxiä jim nnaxø'øwáañäm ja'a Jesucristo wyiinduum tøyhajtyejpä.

¹¹ Jaduñ jim myiñ maa Diosmädia'aguiän:

Nägøxiøçhä jäya'ayhajxy nøcxy xwyiinjinna'awa'añ.

Xwyiingudsähgøøwáambøch hajxy jaduñ. Jaduhñhøch hajxy xquiapxpaadaambä cooçh nidiuhm nDioshaty. Tøyhajt jaduñ, nømä Dios miänaañ. ¹² Jaduñ hajxy nyajnajuøøyyäm coo hajxy nägøxiä jim nøcxy ndøyhajtyegáañäm Dioswiinduum.

¹³ Cab hajxy tsøc niñänøømänä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nga'a panøcxäm. Pero jaduñ tsøc cudiuunäm nebiatiä mäbøjpädøjc-hajxy quiudiuñän, jaduñ hajxy waamb xquia'a nänøømämät. Pøn jaduñ mänaamb cooc tyijy quia'a hawiinmatsä coo tsu'uçh ndsú'tsämät, pues, hahixøøby jaduñ coo mga'a tsú'udsät coo hänäjty mmøødhity. Hix, wehndä miiçh jaduñ xpiadsú'udsät. Coo miiçh jaduñ xjiaançh padsú'udsät, cädieeyäp je'eduhñ. ¹⁴ Cab jaduñ quiädieeyä coo tsu'uçh ndsú'tsämät, hoy hänäjty tøø jia cunuu'xyii maa habojtsnaxy wyiinduumän. Nmøødhøçhä tøyhajt jaduñ. Hix, tu'ugmädiá'agyhøçhä Jesucristo nmøødhity, ja'a nWiindsønähjätämbä.

Pero jii jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy quia'a hoyyã coo tsu'uçh ndsú'tsämät. Cooc hajxy jaduhñ jiaançh tsú'udsät, ja'a hajxy jaduhñ mänaambã, pues, cãdiéeyãp hajxy jaduhñ. ¹⁵ Hoorã, coo miichã tsu'uçh jaduhñ mdsú'udsät, y coo jaaya'ay jaduhñ xpiahíxät, ja'a jaduhñ mänaambã cooc tyijy quia'a hoyyã coogã tsu'uçh mdsú'udsät, myajcãdiéeyãp miich je'eduhñ. Pø jaançh tøý mdsocy, cab jaduhñ myajcãdiéeyät, je'eguiøxpã coo Diosmädia'agy miäbøcy. Hiç, ja'a Jesucristo jaaya'ay tøø ñãhho'tu'udy. Pero coo myajcãdiéeyät, wehñdã Jesucristo miädia'agy ñajtshixøyyäxät. ¹⁶ Y coo jaaya'ay jaduhñ myajcãdiéeyät, wehñdã miich myajnãnómät. Y wehñdã jaaya'ay yajnãnøømbät, ja'a Jesucristo miädia'agy tøø ñajtshixøyyäbã. Jaduhñds je'e, maas hoy hit jaduhñ coo tsu'uçh mga'a nä'ägã tsú'udsät, hoy jaduhñ mja najuø'øý coo jaduhñ quia'a cãdieeyã coo mdsú'udsät. ¹⁷ Cooc hajxy tøø nmäbøjcãm ja'a Jesucristocøxpã, paadiã Dios hajxy xyhanéhmänã. Hiç, cabã Dios waamb miäna'añ coo hajxy hotyijã ngaayy nhúucãm; ni jaduhñ quia'a mänaambã coo hajxy tii nga'a caayy nga'a húucãmät. Cooc Dios hajxy tøø xpíädáacãm hawa'adstum, paady hajxy hoy njäya'ayhájtãm, paady hajxy jootcujc nnimiøødhíjtãm, paadiã Dioshespíritu hajxy xyajxoonðáacãm. ¹⁸ Hoorã, pønã Jesucristo miädia'agy jaduhñ cudiunáanãp, cumayáanãp je'e ja'a Diósãm møødã cú'ugãm. Tsøcxã hajxy jaduhñ cudiunãm nebiã mäbøjpädøjc-hajxy quiudiuñã.

¹⁹ Mägu'ughajpãdøjc, tsøgã hoybã hajxy tehngajnã høxtáayyãm, jaduhñ hajxy jootcujc nnimiøødhíjtãmät, jaduhñ hajxy hoy nniguiapxmøcpøjcãmät, jaduhñã Jesucristo miädia'agy hajxy hoy ngudiunãmät hamuumdu'joot. ²⁰⁻²¹ Cab jaduhñ quiãdieeyã coo hajxy hotyijã ngaayy nhúucãmät. Pero pø jii mäbøjpãdøjc-hajxy jaduhñ näje'e miäna'añ cooc tyijy ja'a tsu'uçh hajxy nga'a tsú'tsämät, cooc tyijy ja'a vino hajxy nga'a húucãmät, pues, maas hoy jaduhñ coo mga'a tsú'udsät, coo mga'a hú'ugät. Hiç, coo hajxy jaduhñ xyhíxät coo hãnajty jaduhñ mgay mhu'ugy, wehñdã hajxy jaduhñ xpiahíxät. Y coo hajxy jaduhñ xpiahíxät, cãdiéeyãp hajxy jaduhñ. Jaduhñ quiãhxø'øgät coo miich hãnajty tøø myajcãdieey. Y cab jaduhñ yhooyã coo mäbøjpãdøjc myajcãdiéeyät hoy ñã'ã tiiguiøxpã. Hiç, jia wi'i pianøcxãanãbã Jesucristo miädia'agy hajxy jaduhñ, y coo hajxy jaduhñ quiãdieeyät, cab hajxy jaduhñ hoy pianøcxät. ²² Hoy miich mja najuø'øý coo quia'a cãdieeyã coo hotyijã mgay mhú'ugät, cab jaduhñ yhooyã coo wiinghãna'c mmøødyajtsibø'øwät. Ja'a Dios miich jaduhñ xyhijxp coo hoy mgudiunã. Pøn jaduhñ najuøøby coo quiumayii ja'a Diósãm nebiã quiuhdujthaty, jootcujc je'eduhñ yhity. ²³ Pero pøn jaduhñ ca'a najuøøby pø yejpiã Dios cuhdujt jaduhñ coo tsu'uçh ndsú'tsämät, pø caj, coo je'e jiaançh tsú'udsät, cãdiéeyãp je'eduhñ, hoy hamdsoo jaduhñ jia mäna'añ cooc tyijy ja'a Dios tøø miäna'añ coo hajxy nga'a tsú'tsämät. Paady jaduhñ miäna'añ, wehñdã tsu'uçh hãnajty tøø quiunuu'xyii maa habojsnaxiã wyiinduumãn. Jaanã jaduhñduhmbã, hoy ñã'ã tiiguiøxpã, pøn jaduhñ ca'a najuøøby pø tøø Dios cuhdujt yecy je'eguiøxpã, o pø caj, coo jaduhñ jiaançh jatcø'øwät, cãdiéeyãp jaduhmbã.

15

¹⁻² Nnajuøøyyãm højts jaduhñ coo quia'a cãdieeyã coo hajxy hotyijã

ngaayy nhúucámät. Pero tsögä nmägu'ughajpädøjc ja'a Diosmädia'agy jaac yajmábøjcäm, ja'a hajxy naamdägø'øy habøjpä, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä cooc tuyjy quia'a hawiinmatsä coogä tsu'u'ch ndsú'tsämät, coogä vino nhúucámät. Cabä nhamdsoo cuhdujthajtiä hajxy nyaghíjtämät; møødä Dioscuhdujt hajxy nyaghíjtämät. ³Hix, mänaa Jesucristo yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, cabä yhamdsoo cuhdujt hánajty yaghity. Ja'a Tieediä miädia'agy jaduhñ quiudiuunä, paady jaduhñ chaachpøjcy. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Pønjaty miich haxøøg xñänøømb, jaduhñ mäwiin miäbaady néjjiäm høøch xñänøømbän", nømä Jesucristo ja'a Tieedy ñämaayy. ⁴Ja'a højtscøxpä Dios ja'a miädia'agy jecy yajcujahyyä, jaduhñ hajxy hoy ngapxtäacámät. Jaduhñ højtsä tøyhajt nmøødhájtäm coo Dios yajtøjiada'añ neby jecy yajcujahyyän coo højts jim xyajnøcxáanäm maa wyiinduumän. Coö hajxy jaduhñ nnajuøøyyäm coo hajxy jim nnøcxáanäm, paady hajxy hotyijä nmee'xtújcámät. Cab hajxy tsøc jootmayhájtäm, hoy hajxy cøxypanejpiä cu nja jajt cu nja habéjtäm. ⁵Ja'a Dios hajxy jaduhñ xpiuhbéjtäm coo hajxy jaduhñ nmee'xtújcámät, coo hajxy jaduhñ nga'a jootmayhájtämät. Ween mijtsä Dios xpiuhbety coo hajxy jaduhñ mbahíxät nebiä Jesucristo hoy yhitiän. Jootcujc hajxy jaduhñ mnimiøødhidøøjät tu'ugmädia'agy. ⁶Jaduhñ hajxy tu'ugmädia'agy mhídät coo Dios hajxy mgapxpäadät møj jaançh. Ja'a Dios, ja'a Jesucristo Tieedy je'e. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsøñhájtäm.

⁷Hoorä, nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm, jaanä jaduhñ hajxy hamuumdu'joot nniçhójcämbät. Coö cu'ug hajxy jaduhñ xyhíxämät coo hajxy hánajty nniçhójcäm, jaduhñä cu'ughajxy ñajuø'øwaambä coo Dios miøjjä jjaançhä. ⁸Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ coogä yajnähwaats yajcuhwaatspä quiexa'añ maa judíoshajxiän. Ja'a judíos ja'a yhapä tieedy hajxy, je'eds hajxy jaduhñ jecy hawáanäxä, møødä Abraham, møødä Isaac, møødä Jacob. Coö Jesucristo yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin, hoyyä judíoshajxy piuhbedyii. Tøjjajt jaduhñ nebiä Dios jecy miänaañän coo yajnähwaats yajcuhwaatspä hánajty quiexa'añ. Hix, tømiädiaacpä Dios. Caj mänaa yhøhnda'agy. Tøyhajt jaduhñ. ⁹Jaanä jaduhnduhmbä, paadiä Jesucristo yaa quiejxä, hoyyä jäya'ayhajxy piuhbéjtäbä, ja'a hajxy ca'a judíospä. Coö hajxy jaduhñ ñäxúu'tsäbä ja'a Diósäm, paadiä Dios hajxy møj jaançh quiapxpaady. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Miich ngapxpaadaamby møj jaançh näguipxy møød hajxy ca'a judíospä.

Høyháamhøch miich nwiingudsähgø'øwa'añ,

nømä Dios ñämaayy. ¹⁰Wiingtuumä Diosmädia'agy myíngumbä cujaay:

Mijts ca'a judíospä, xoonða'ag hajxy møødä Dios quiu'ughajxy näguipxy.

¹¹Jaduhñ cujaay myíngumbä wiingtuum:

Mijts ca'a judíospä, weenä Dios hajxy møj jaançh mgapxpaady wiin-duhmyhagajpt.

¹²Wiingtuumä Isaías jecy quiujáhguiumbä:

Ja'a Isai yhapä yhoc, minaamb je'e miähane'ema'añ.

Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, je'eds hajxy jaduhñ hane'emáanäp.

Jaaya'ay hajxy jaduhñ jiøbhijxyp coo hajxy miñ yajnähwa'ads ya-jcuhwa'adsa'añii,

nømä Jesucristo jecy ñänøømä, møødä jäya'ayhajxy ca'a judíospä.

13 Hoorä mijts, coo Diosmädia'agy hajxy tøø mmäbøcy, weenä Dios hajxy hoyhoy xyajxoonda'agy, ween hajxy xyaghity jootcujc. Hiḡ, tøø Dios hajxy xyhawáanäm coogä hoyhajtä weenhajt hajxy xmió'owáanäm ca'xy pedyii. Hamuumdu'joot hajxy jaduhḡ mjøbhíxät. Xpiuhbédäbä Dioshespíritu hajxy jaduhḡ ja'a miäjaahaam.

14 Mägu'ughajpädøjc, nmøødhøchä tøyhajt jaduhḡ coo hajxy hamuumdu'joot mničhocy mnibia'häyoyii, møød coo hojiot hajxy mmøødä, møød coo Diosmädia'agy hajxy hoy mwiinjuø'øy, møød coo hajxy mjaty mägäpḡ hane'em. ¹⁵⁻¹⁶ Nébiøch hädaa nocy chamḡ ngujaayän, hamøc hadsaäch mijts tøø nmägäpḡ tøø nhane'emy. Nyagjahmiejchp mijts jaduhḡ jadähoc. Nmøødhøchä cuhdujt jaduhḡ cooçh mijts nyagjahmiédsät. Hiḡ, ja'a Dióshøch jaduhḡ tøø xtiuungmo'oy cooçhä miädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocøxpä jimḡ maa mijtsän, mäduhñtiä hajxy mga'a judíoshaty. Coo jäya'ayhajxy nämay miäbøgät hamuumdu'joot ja'a Dioshespíritu miäjaahaam, mänit hajxy quiumaya'añii ja'a Diósäm.

17 Jootcújc-høch jaduhḡ nnijwiø'øyii cooçhä nduung tøø yhoyø'øy, ja'a Dióshøch tøø xmió'oyäbä. Ja'a Jesucristøch jaduhḡ xpiuhbejp, páadyhøch nduung tøø yhoyø'øy. ¹⁸ Jayóoyyøch chamḡ nmädia'aga'añ nebiätihøchä Jesucristo xpiuhbejty mänábøçhä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy nyajmäbøquiän, ja'a hajxy ca'a judíospä. Cábøch nmädia'aga'añ nebiatiä wiinghäna'c-hajxy tøø tiuñ. Mädia'agyháamhøchä jaaya'ay nyajmäbøjcy, møød cooçhä hoy-yagjuøøñäbä hänäjty nyajcähxø'øgy. ¹⁹ Ja'a Dios, ja'a miäjaahaamä hijxtahḡnd tøø yajcähxø'øgy hoy-yagjuøøñä. Ja'a yhEspírituhaamä jäya'ay tøø yajmäbøcy. Wiinduhmyhagájphøchä Diosmädia'agy hoy nyajwa'xy ja'a Jesucristocøxpä, coo jaaya'ay hajxy hoy xñähho'túütäm. Jímhøch ndägøøyy wädijpä Jerusälén. Jäguémhøch hoy nwädity. Høxtä jímhøch hoy nwädity maa naaxḡ xiøhatiän Iliria. ²⁰ Jayóoyyøch jimḡ tøø nwädity majatiä Jesucristo hänäjty tøø quia'a mädoyhadyijän. Jaduhḡhøch nnä'ägä wädityhaty. Hiḡ, cábøchä Dios xtiuungmooyy cooçh nwädítät maa wiinghäna'cä Diosmädia'agy hänäjty tøø yajwa'xiän. ²¹ Pønjetiä Diosmädia'agy tøø quia'a mädoy, je'eçh tøø nyajwiingäpḡxø'øy. Jaduhḡ jimḡ myiñ cujaay jaaya'aguixpä maa Diosmädia'aguian, ja'a hänäjty cahnä miädoybä:

Pønjaty ca'a mädoobnä coo Dios ja'a yajnähwaatpä tøø quiexy, je'edshajxy jaduhḡ mädoyhadaamb.

Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hijty ca'a mädoobnä, jaduhḡ hajxy yajmøødmädia'aga'añii coo hajxy ñäxuuchii ja'a Diósäm.

²² Tøøçh jimḡ mayhooc nja nøcxa'añ maa mijtsän jimḡ Roma. Pero cábøch hijty xñäbaadøøyyä cooçh jimḡ nnócxät. Hiḡ, ja'a Diosmädiá'agyhøch hijty nyajwa'xyp wiinduhmyhagajpt. ²³ Pero tøøçh nwädijpädøøñä wiinduhmyhagajpt. Mobädájpnøch jimḡ nnøcxaanä maa mijtsän. Tøø jaduhḡ majiomøjt yhijnä cooçh jimḡ tøø nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän. ²⁴ Cooçh mäbøcy hänäjty jimḡ nnøcxa'añ España, mänítøch mäbøcy jimḡ ndu'unaxø'øwät maa mijtsän. Jootcújc-høch jaduhḡ nnijwiø'øwøøjät cooçh mijts jaduhḡ nguhíxät. Mänítøch njaac tu'uyó'oyät cooçh hänäjty jimḡ nnøcxa'añ España. Mänítäts mijts hii xpiuhbédät. ²⁵⁻²⁶ Pero cab jaduhḡ choj näbaadø'owa'añ cooçh jimḡ nnøcxät maa mijtsän. Hiḡ, Jerusälénhøch jayøjp nnøcxa'añ. Xädó'øñhøch jimḡ nøcxy nyega'añ. Ja'a häyoobädøjç-høch nøcxy nmo'owa'añ, ja'a hajxy mäbøjpä. Ja'a

mäbøjpädøjc-hajxy jim tsänaabiä Macedonia møød jim Acaya, jaaya'ayä xädø'øn hajxy yajmujc. Høøchä xädø'øn hajxy xyajmäguexaamb cooçh hänajty jim nnøcxa'añ Jerusalén. ²⁷ Hamdsoojot hajxy yajmujcy, ca'a yhøøchä nnämaayy coo hajxy yajmúgät. Hawiinmats jaduhñ coo mäbøjpädøjc-hajxy piuhbedøøjat, ja'a hajxy jim tsänaabiä Jerusalén. Hix, judiøshajp hajxy je'e. Jaaya'ayä Diosmädia'agy hajxy jim mäbøjtsohñ Jerusalén mänaabä Diosmädia'agy tiägø'øyän wädijpä ja'a Jesucristocøxpä. Mänitä jäya'ayhajxy høxhaam jiaac mädoyhajty, ja'a hajxy ca'a judiøspä. Miäbøjc hajxy je'ebä. Paady jaduhñ yhawiinmatsä coo ja'a judiøshajxy piuhbedøøjat ja'a jäya'ayháxiäm, ja'a hajxy ca'a judiøspä. ²⁸ Hoorä, cooçhä xädø'øn hänajty jim hoy tøø nyecy Jerusalén, mänitøch mäbøcy jim nnøcxa'añ España. Mänitøch jim ndu'unaxó'øwät maa mijtsän jim Roma. ²⁹ Y cooçh jim nmédsät maa mijtsän, nägø'ø nädécypiøchä Jesucristo xpiuhbeda'añ cooçh mijtsä Diosmädia'agy nyajnáhixó'øwät, jaduhñ hajxy tu'ugmucy nhíjtämät jootcujc. Nmøødhøchä tøyhajt jaduhñ.

³⁰ Mägu'ughajpädøjc, tu'ugmädia'aguä Jesucristo hajxy nmøødhíjtämbä, ja'a hajxy nWiindsøn hájtäm. Ja'a Dioshespíritu hajxy xyajniçhójcäm. Huuc tunä mayhajt hajxy maaçh høøchcøxpän. Tsøgä Dios hajxy hamuumdu'joot mänuu'xtáacäm maaçh høøchcøxpän ³¹ cooçhä Dios jim xñäwá'anät Judeanaaxooty maa jäya'ayhajxy ca'a mäbøjpän. Jaduhñä Dios hajxy nmänuu'xtáacämbät cooçhä mäbøjpädøjc-hajxy jim jootcujc xtiøjmó'owät jim Jerusalén cooçh jim nmédsät xädø'øn yejpä. ³² Y coo Dios jaduhñ miäná'anät, mänitøch jim nwiimbídät, mänitøch jim jootcujc nnøcxät maa mijtsän. Jootcújc-høch jaduhñ jim nbóo'xät. Hamiñ haxøpy hajxy mänit nnijjootcapxmøpøjcämät. ³³ Xmióoyämä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy. Wéenäts mijts nägøxiä xpiuhbety.

16

¹ Jimhøchä nmägu'ughajpä tu'ug chäna'ay maa cajpt xiøhatiän Cencrea. Febe xiøhaty. Diosmädia'agymiäbøjp je'ebä. To'oxiøjc je'eduhñ. Mäbuhbejp jaduhñ maa tsajtøjcän. ² Coo Febe jim miédsät maa mijtsän, näxy hajxy jootcujc mdehm mägu'ugpøgät ja'a Jesucristocøxpä. Hawiinmats coo hajxy jaduhñ mmägu'ugpøgät pønjatia Diosmädia'agy mäbøjp. Mmó'owäbä Febe hajxy jaduhñ tujaty yajmaajiajpy. Hix, náxyhøch jaduhñ xpiuhbety. Nämay hajxy jaduhñ tøø piuhbedyii.

³ Nyajpoo'xypøchä Prisca møødä Aquila. Tøøch hajxy jaduhñ xmiøødtuñ ja'a Jesucristocøxpä. ⁴ Tøøch hajxy jaduhñ jim xñäwá'añ mähahñdiuum. Páadyhøchä Dioscujú'uyäp nmo'oy. Jaduhñä mäbøjpädøjcä Dioscujú'uyäp hajxy yejpä, ja'a hajxy ca'a judiøspä, wiinduhmyhagajpt. ⁵ Møødhøchä jäya'ay jaduhñ nyajpoo'xpä, pønjaty jaduhñ hamugøøby Dioswiingudsähgøøbiä maa Prisca tiøjc-hajxiän. Møødhøchä Epeneto nyajpoo'xpä. Jaançh tehñ yhóyhøch je'eduhñ xmiägu'ughaty. Jaayá'ayäts jim mäbøjtsohñ ja'a Jesucristocøxpä maa naax jaduhñ xiøhatiän Asia. ⁶ Nyajpoo'xypøchä Mariábä. Jaançh tehñ yhoy jim tiuñ maa mijtsän. ⁷ Nyajpoo'xypøchä Andrónico møødä Junias. Høøch nmägunaaxhajxy je'e. Näguípxyhøch hajxy hijty xmiøødtsumyçhänä'ay. Hoy piønä jaduhñ ñajuø'øy coo hajxy Dyiosquexiä. Paady hajxy jaduhñ quiejxä, coo Diosmädia'agy hajxy jaduhñ jaduhñ yajwá'xät. Jayøjp hajxy miäbøjcy ja'a Jesucristocøxpä. Høøch høxhaam njaac mäbøjc.

⁸ Nyajpoo'xypöchä Ampliato. Hóyhöch je'e xmiöødnijiootpaadyii ja'a Jesucristocöxpä, ja'a hajxy nWiindsönhájtäm. ⁹ Nyajpoo'xypöchä Urbano. Näguipxy hajxy je'e xmiöødtuunäm ja'a Jesucristocöxpä. Nyajpoo'xypöchä Estaquis. Hóyhöch je'eduhñ xmiägu'ughaty. ¹⁰ Nyajpoo'xypöchä Apeles. Tøø jiaanč tehñ miee'xtucy ja'a Jesucristocöxpä. Nyajpoo'xypöch pönjaty jaduhñ jim tsänaaby maa Aristóbulo tiöjcän, ja'a hajxy mäböjpä. ¹¹ Nyajpoo'xypöchä Herodiön. Høøch nmägunaax je'ebä. Nyajpoo'xypöch pönjaty jaduhñ jim tsänaaby maa Narciso tiöjcän, ja'a hajxy mäböjpä. ¹² Nyajpoo'xypöchä Trifena møødä Trifosa. Tuumb hajxy jaduhñ ja'a Jesucristocöxpä, ja'a hajxy nWiindsönhájtämbä. Nyajpoo'xypöchä Pérsida. Jaanč tehñ chójcäp je'e. Hoy jiaanč tehñ tiuumbä maa Jesucristocöxpän. ¹³ Nyajpoo'xypöchä Rufo møødä tiaj. Jaanč tehñ yhooyä Rufo ja'a Jesucristo miädia'agy pianöcxä. Jaduhñhöchä tiaj njuøoyyä nébiöch nhamdsoo tajjän. ¹⁴ Nyajpoo'xypöchä Asíncrito, møødä Flegonte, møødä Hermas, møødä Patrobas, møødä Hermes, møødä mäböjpädöjc jaac jimä. ¹⁵ Nyajpoo'xypöchä Filólogo, møødä Julia, møødä Nereo møødä piuhdo'oxy, møødä Olimpas, møødä Diosmädia'agymiäböjöpähajxy jaac jimä.

¹⁶ Xi'ig xon hajxy mniyajpoo'xöøjät ja'a Jesucristocöxpä. Xyajpoo'xp mijtspä, ja'a hajxy mäböjpä ja'a Jesucristocöxpä wiinduhmyhagajpt.

¹⁷ Mägu'ughajpädöjc, jii jäya'ayhajxy näje'e wiädity, wiing hajxy yajnähixö'öy; cab hajxy yajnähixö'öy nej mijts tøø mhaböquiän ja'a Jesucristocöxpä. Cabä jioot hajxy xyajmädsocy coo mijts tu'ugmädia'agy mhídät maa Diosmädia'agyquiöxpän. Jaduhñ hajxy yajnähixö'öy coo wiingmädia'agy hajxy mbadu'ubögät. Naxy hajxy mdehñ ñigwieendähadöøjät maa jaaya'ayhajxy jaduhmbän. Cab hajxy jim mnöcxö'öwät maa jaaya'ayhajxy jaduhmbän. ¹⁸ Hix, cabä Diosmädia'agy hajxy yajnähixö'öy ja'a Jesucristocöxpä. Jaduhñ hajxy yajnähixö'öy nebiä cu'ughajxy jia mädown'añän. Paady hajxy jaduhñ yajnähixö'öy, yajmäjuyaamb hajxy jaduhñ; jaduhñ hajxy hoy jiatcö'owa'añ nebiä jioot hajxy choquiän. Hoy yajxon hajxy jia capxy jia mädia'agy. Pero xjia wil'i yajtägoyyaamb mijts jaduhñ. ¹⁹ Hopionä tøø miädoyhaty coo mijtsä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmäböcy ja'a Jesucristocöxpä; páadyhöch jootcuje mnijiäwö'öyii ja'a mijtscöxpä. Jaduhñ mijts nyajmädsocy coo hajxy mniyajcopcö'öwöøjät, jaduhñ hajxy hoy mwädítät, jaduhñ hajxy haxöög mga'a jäya'ayhadät. ²⁰ Ja'a Dios hajxy xyaghidaamb jootcuje. Coö hajxy mga'a möjpädä'agät waambatiä höhndaacpä hajxy xjia wil'i yajnähixö'öwa'añ, jaduhñä Dios ja'a möjcu'ugong quia'a yajmäjadä'agät. Y cabä möjcu'ugong hajxy nej xtiüunnät. Ween mijtsä Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt tehngajnä xmiö'oy, ja'a hajxy nWiindsönhájtämbä.

²¹ Xyajpoo'xp mijtsä Timoteo. Høøch jaduhñ xmiöødtuumb. Jaanä xyajpoo'xp mijts jaduhñ ja'a Lúciobä, møødä Jasón, møødä Sosípater. Haagä høøch nmägunaaxhajxy je'e.

²² Høøch Tercio, høøch hädaa nocy ngujahby. Jaanä høøch mijts nyajpoo'xpä ja'a Jesucristocöxpä.

²³ Xyajpoo'xp mijtsä Gayo. Yaach jaduhñ nhity ja'a Gayo tiögooty. Yejpiä tiöje jaduhñ coö mäböjpädöjc-hajxy yaa yhamugö'öwät Dioswiingudsähgøöbiä. Xyajpoo'xp mijtsä Erasto. Jim je'e tiuñ hagujc. Xädö'öñgwieendähajp jim. Møødä hermano Cuarto hajxy xyajpoo'xpä.

²⁴ Ween mijtsä Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt xmi'ooy nägøxiä. Amén.

²⁵ Hoorä, tsögä Dios hajxy møj jaančh capxpáatäm. Jaaya'ay mijts hamuumdu'joot xjiaac yajmäbögäp ja'a Jesucristocøxpä. Jadúhñhøch nnä'ägä yajnähixø'yhaty coo Dios ja'a Jesucristo quiejxy. Jaduhñä Jesucristo hajxy hoy xyajnähwáatsäm nägøxiä, mөөdä judíoshajxy, näguipxy mөөdä ca'a judíoshajxypä. Tøyhajt jaduhñ. Jéquiänä Dios jaduhñ wyiinmaayy, pero cab jaduhñ choj yajtøjiajty. Paady hajxy nga'a tsoj wiinjuøyyäm. ²⁶ Pero jim jaduhñ myiñ cujaay maa Diosquexyhajxy jecy quiujahyyän. Jim jaduhñ cøxiä quiapxtøy. Naamñä hajxy jaduhñ tøø nwiinjuøyyäm. Paadiä Dios jaduhñ yhanehmñä coo mädia'agy ja'a Jesucristocøxpä wiá'xät wiinduhmyhagajpt, jaduhñä jäya'ayhajxy nägøxiä miäbögät, jaduhñ hajxy quiudiúumbät. Homiänaajä Dios yhity.

²⁷ Jagooyä Dios tøø wyiinmay coo hajxy xyajnähwáatsäm, coo hoyhajtä weenhajt hajxy xmióoyäm. Ja'a Jesucristocøxpä Dios møj jaančh quiapxpaadyii cøjxta'axiøø. Amén.

1 Corintios

1-2 Høøch Pablo hädaa nocy cham njahby. Dióshøch xwyiinguejx coochä Jesucristo xquiuguexyhádät. Mijts hädaa nocy cham nyajnjahby, pønjaty ja'a Diosmädia'agy mäbøjp maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Corinto. Dios ja'a Jesucristo jaduhñ quejx coo hajxy hoy xñähho'túutäm, pønjaty ja'a Jesucristo miädia'agy mäbøjcäp wiinduhmyhagajpt. Jaaya'ay hajxy nWiindsønhtëjtäm. Dios hajxy xyajnähdijjäm coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämät. Ja'a hermano Sóstenes, xyajpoo'xp mijts je'ebä. ³ Weenä Dios hoyhajt weenhajt hajxy xmio'oy møødä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhtëjtäm.

⁴ Homiänájøch ja'a Dios nnäma'ay Dioscujú'uyäp je'eguiøxpä coo Dios mayhajt tiuñ maa mijtsøxpän. Paadiä Dios mayhajt jaduhñ tiuñ, coo Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy mmøødhity. ⁵ Coo hajxy jaduhñ mmøødhity, paadiä Dios hajxy tøø xpiuhbety møj may, jaduhñ hajxy hoy mgápxät, jaduhñ hajxy hoy mwiinjuó'øwät cøxiä. ⁶ Coo højts mijts ja'a mädia'agy tøø nyajwiingapxø'øy coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, paadiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjnä. ⁷ Coo hajxy jaduhñ mmäbøjnä hamuumdu'joot, paadiä Dios mäjaa hajxy xji-aanç tehñ mio'oy coo hajxy mgudiuñ waambaty hajxy xyhane'emy. Mjøbhijxyp mhajuøøbiä Jesucristo hajxy jaduhñ coo quiädaactägatsa'añ. ⁸ Dios hajxy xpiuhbedaamb coo miädia'agy hajxy hoy mgudiúunät. Paady mijts Dios hänajty xpiäda'aga'añ hawa'adstuum coo ja'a Jesucristo ja'a haxøøgjäya'ay hänajty yajcumädowaannä. ⁹ Tøyhajt ja'a Dios miädia'agy jaduhñ. Cabä Dios mänaa yhøhñda'agy. Jaaya'ay hajxy tøø xyajnähdijy coo yHuung hajxy mmøødhijtät tu'ugmädia'agy. Ja'a Jesucristo je'e.

¹⁰ Hermanodøjc, ja'a Jesucristo miädiä'agyhøch mijts cham nyajmøødcapx nyajmøødmädiaactägatsaamby coo hajxy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mhídät maa tsajtøjcän. Cab hajxy tii myajtsibø'øwät. ¹¹ Páadyhøch jaduhñ nmäna'añ, tøøchä hermanohajxy xyajmädoxyhaty coog hajxy mnimiädsibø'øyii. Jim hajxy chooñ maa Cloé tiøjcän. ¹² Wiingátiägä mädia'agy hajxy mbanøcxy. Näje'e hajxy miäna'añ cóogøch høøch nmädia'agy hajxy xpianøcxä. Näje'e hajxy miänaambä coogä Apolos miädia'agy hajxy pianøcxä. Näje'e hajxy miänaambä coogä Pedro miädia'agy hajxy pianøcxä. Y näje'e hajxy miänáangombä coogä Jesucristo miädia'agy hajxy pianøcxä. ¹³ Pero cabä Jesucristo miädia'agy hajxy madiu'u xyajnähixøøyyäm. Hix, jaaya'ay mijts jaduhñ xñähho'tuut cruzcøxp, ca'a yhøøch mijts nnähho'tuut. Paady hajxy mnäbejty coo Jesucristo miädia'agy hajxy mbanøcxä, ca'a jie'eguiøxpä cooch høøch nmädia'agy hajxy xpianøcxä. ¹⁴⁻¹⁵ Jagóoyyøch ja'a craa Crispo nyajnäbejty maa mijtsän møødä craa Gayo. Cábøchä wiinghäna'c jim nnä'ä yajnäbejty. Cab hajxy jaduhñ mmäná'anät cooc xtyijy nyajnäbejty. Páadyhøchä Dios jaduhñ nnäma'ay Dioscujú'uyäp. ¹⁶ (Jexioo, chamñch njahmiejtstäaccombä coochä Estéfanaahajxy nyajnäbejpä, møødä yhuung møødä tio'oxy. Cab ndijy wiinghäna'c njaac yajnäbejty.) ¹⁷ Ca'a jäya'ay-yajnäbéjppøch Jesucristo xquiejxy. Diosmädia'agy-yajwä'xpøch xquiejxy coo hajxy xñähho'túutäm cruzcøxp. Cooch jaduhñ nwädity

Diosmädia'agy-yajwa'xpä, howyiinjuoñoch hänäjty ngapxy nmädia'agy. Páadyhøch jaduhñ ngapxy nmädia'agy howyiinjuoñä, chójpíoch njoot jaduhñ coo hajxy hoy mwiiinjuo'owät ja'a Jesucristocøxpä. Cábøch njoot chocy cooçh nmädia'agy hajxy xquiumáayyät je'eguiøxpä cóogøch tyjyy yajxøn ngapxy nmädia'agy.

¹⁸ Nmábøjcäm ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm cruzcøxp. Pønjaty häda'agaamb møjcu'uhaam, coo hajxy miädoy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp, ñäxiicypy hajxy jaduhñ je'eguiøxpä cooc tyjyy jagooyyä cädieeyhäna'c-hajxy yagho'ogyii cruzcøxp. ¹⁹ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian:

Ja'a häna'c-hajxy cuwiinmahñdypä, ja'a tyjyy hajxy howyiinmahñdymøødpä, cábøçhä wyiinmahñdyhajxy nyajtsoobaadaañä, nõmä Dios miänaañ. ²⁰ Hoorä, yajcähxø'piä Dios coo jäya'ay wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaada'añ, ja'a hajxy niñänøømäbä cuwiinmahñdy, ja'a tyjyy hajxy howyiinmahñdymøødpä. Ñäxiicypiä Dios jaduhñ. ²¹ Jaançh tehñ quiuwiinmahñdiä Dios tu'uquiiä. Je'e jaduhñ mänaañ coo højts ja'a miädia'agy nyajwá'xämät coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Pønjaty jaduhñ mäbøjp, Dios jaduhñ wiinmahñdyhajt coo hajxy jaduhñ yajnähwa'adsøøjät ja'a piojpä quädieeyhajxy, hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia näxi'igy. Ca'a yhjøts nhamdsoo wiinmahñdyhaam ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy xyajwiinjuøyyäm. Jaduhñä Dios miänaañ.

²² Ja'a judíoshajxy, coogä hoy-yagjuoñäbä hajxy yhíxät, mänítac tyjyy hajxy jaduhñ miäbøga'añ. Y ja'a griegohajxy, mänítac tyjyy hajxy jaduhñ miäbøga'añ coogä jäya'ay miädia'agy hajxy miädóowät, ja'a hajxy niñänøømäbä cuwiinmahñdy, ja'a tyjyy hajxy howyiinmahñdymøødpä. ²³ Pero højtshájtäm, jaduhñ højts nmädiäacäm coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm cruzcøxp. Cabä judíoshajxy jaduhñ miäbøcy. Cab hajxy jaduhñ miäna'añ cooc tyjyy Jesucristo quia'a Dioshuungä. Hix, nõm hajxy miäna'añ cooc tyjyy ja'a Dioshuung quia'a ho'oga'añ cruzcøxp. Hoorä, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, ni je'e hajxy quia'a mäbøjpä. Hoñäxiicnä Diosmädia'agy hajxy miädoy. ²⁴ Pero coo Dios hajxy tøø xwyiimbíiwäm, paady hajxy nmábøjcäm coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, hoy hajxy nja judíosäm. Coo hajxy jaduhñ xñähho'túutäm, jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo mäjaa miøødä, coo quiuwiinmahñdiä. ²⁵ Coo Dios ja'a yHuung ñähdujcy coo yagho'ogøøjät, paadiä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyjyy Dios quia'a cuwiinmahñdiä, cooc tyjyy mäjaa quia'a møødä. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäbøcy, paady hajxy jaduhñ miäna'añ. Hoyyä Dios ja'a wiinmahñdy häxøpy weeñtiä jia møødä, ni jaduhñä jäya'ay wyiinmahñdyhajxy häxøpy quia'a najtspaadøøyyä. Jaanä jaduhñduhmbä, hoyyä Dios ja'a mäjaa häxøpy weeñtiä jia møødä, ni jaduhñä jäya'ay miäjaahajxy häxøpy quia'a najtspaadøøyyä.

²⁶ Hermanodøjc, huuc mädown hajxy, mänaa mijts Dios xwyiimbiiyyän, cab hajxy hänäjty nämay mhøxpøquiä, näje'eyyäm; cab hajxy hänäjty nämay mmäyøøjä, näje'eyyäm; cabä møjcuहुjt hajxy hänäjty nämay mmøødä, näje'eyyäm. ²⁷⁻²⁸ Nmábøjcäm ja'a Diosmädia'agy hajxy. Xpiéjxäm jäya'ay hajxy hijty coo hajxy hijty nga'a høxpøquiäm, coo hajxy hijty nga'a mäyøøjam, coo møjcuहुjt hajxy hijty nga'a møødhájtäm. Xxiøøghájtäm ja'a jäya'ay hajxy hijty jaduhñ. Pero coo Dios hajxy xwyiimbíiwäm, jaduhñä Dios ja'a jäya'ay yajtsähdiuundägajch, ja'a hajxy hijty xpiéjxämbä. Jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo hajxy hänäjty tøyhajt quia'a

høxpøquiä, coo hajxy hänajty tøyhajt quia'a mäyøøjä, coo møjcuhdajt hajxy hänajty tøyhajt quia'a møøä. ²⁹ Hix, cab jaduhñ pøn jim ñiguiumayáanänä Dioswiinduum. ³⁰ Dios hajxy jaduhñ xpiädáacäm tu'ugmädia'agy møøä Jesucristo. Jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo quiuwiinmahñdiä coo Jesucristo yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túutäm. Jaduhñ hajxy xyajnahwáatsäm ja'a nbojpa ngädieeyhájtäm. Jaduhñ hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. ³¹ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Cab hajxy hamdsoo nniguiumáayyämät. Tsögä Dios hajxy møj jaançh pädáacäm."

2

¹ Hermanodøjc, mänájøch mijts nnähooçhoönän, mänájøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxøøçhoönän, cab mijts yajxón nmøødmädiaacy. ² Cooçh hänajty jim nnøcxa'añ maa mijtsän, tøøçh hänajty nwiinmahñdyhaty coo Jesucristo hajxy hänajty nyajmøødmädia'aga'añ, coo hajxy hänajty je'e tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. Cábøch wiingmädia'agy hänajty nmädia'aga'añ. ³ Nnajuøøbiøch hänajty cooçh hänajty hoy nga'a capxa'añ ja'a nhamdsoo copc-háamhøch. Høxtä tsähgøøbiøch hänajty; høxtä tsäyúubiøch hänajty. ⁴ Hóyhøch hänajty yajxón nga'a jagä mädia'agy, xpiuhbéjpa ja'a Dioshespíritu hänajty ja'a miäjaahaam neby hajxy jaduhñ ca'xy mwiiinjuø'owät. ⁵ Hix, chojpiä Dios ja'a jioot jaduhñ coo miädia'agy hajxy mmäbøjçät. Ja'a miäjaahaamä Dios hajxy xyajmäbøcy, ca'a quiuwiinmahñdyhäna'c hajxy jaduhñ xyajmäbøjp.

⁶⁻⁷ Ja'a häna'c-hajxy cuwiinmahñdypä hädaa yaabä naaxwiimbä, cábøch hajxy jaduhñ xñänømy cooçh nguwiinmahñdiä. Jaduhñhøch häna'c-hajxy xñänømbä cooçh nga'a cuwiinmahñdiä, ja'a møjcuhdajtmøødpähajxy ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpa. Mänitä miäjaahajxy piøgáanäxä møøä wyiinmahñdyhajxy coo hädaa yaabä naaxwiimbä hänajty quiuhdägoyya'añ. Pønjätiä Diosmädia'agy ca'xy cudiuumb, ñajuøøby hajxy jaduhñ coo Dios tøyhajt quiuwiinmahñdiä. Paady hajxy jaduhñ ñajuøøy cooçh jaduhñ tøø nyajmøødmädia'agy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coo hajxy jim nnøcxa'anäm Dioswiinduum. Jequiän ja'a Dios jaduhñ wyiinmaayy. Cahnä naaxwiimbä hänajty yhawijy tiøø'xta'agy. Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy choj yajwiingähxø'cy. Cahnä hajxy xyajwiinjuøøyyäm høxtä jäda'anäbaadyñä. ⁸ Pero cabä møjcuhdajtmøødpähajxy jaduhñ wyiinjuø'owa'añ. Coo hajxy cu wyiinjuøøyy, cabä Jesucristo hajxy cu miøjpahbejty cruzcøxp. Piädaac ja'a Dios ja'a yHuung jaduhñ coo yaa wyiingudsähgø'owøøjät hädaa yaabä naaxwiin. ⁹ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ:

Ni pøn quia'a hixyñä, ni quia'a mädoynä,
ni quia'a wiinmayñä nebiatiä Dios hoyhajt weenhajt mio'owa'añ pøn jaduhñ chojpy.

¹⁰ Ja'a højtshájtäm, tøø Dios hajxy xyajwiinjuøøyyäm ja'a yhEspirituhaam nebiaty jaduhñ wyiinmahñdyhajty. Yhøxtaabä yhEspiritu jaduhñ neby hajxy hoy xyajwiinjuøøyyämät.

¹¹ Cabä wiinghäna'c jaduhñ xñajuøøyyät nebiaty hänajty mwiiinmay. Jagooyyä miich mhamdsoo juøhñdy jaduhñ ñajuø'owät. Jaanä jaduhñä Diospä, cab jaduhñ pøn ñajuøøbiä nebiatiä Dios wyiinmay. Jagooyyä

Dios yhamdsoo Espíritu jaduñ ñajuø'oy. ¹² Tøø Dios ja'a yhEspíritu hajxy xmióoyyäm coo højts ja'a miädia'agy jaduñ nmäbøjcäm. Ja'a yaabä juøhñdy, cab jaduñ miäbaady nebiä Dios ja'a yhEspíritän. Paady hajxy jaduñ xmióoyyäm, jaduñ hajxy xyajnajuøoyyäm coo hoyhajt weenhajt hajxy xñä'ä móoyyäm. ¹³ Jaduñä jäya'ay hajxy nhawaandägájtsäm coo hajxy jaduñ xñä'ä móoyyäm. Jaduñ hajxy nhawaañäm nebiatiä Diosh-espíritu hajxy xyajwiinjuøoyyäm. Jaduñ hajxy nyajwiinjuøødiägájtsäm je'eguiøxpä coo Dioshespíritu hajxy miøødhajpä. Ja'a häna'c-hajxy tyijy cuwiinmahñdypä, cabä wiinmahñdy hajxy ca'xy miøødä coo tijaty mädia'agy hajxy hñajty xyajmøødmädia'aga'añ. Paadiä wiinmahñdy hajxy ca'xy quia'a møødä coo Dioshespíritu hajxy quia'a møødä. Pero højts, cab højts nmädiácäm ja'a nhamdsoo wiinmahñdyhaam.

¹⁴ Pønjetiä Dioshespíritu ca'a møød, cab hajxy wyiinjuø'oy nebiatiä Dioshespíritu hajxy jia wi'i yajmøødmädia'aga'añii. Cábäc tyijy jaduñ choobaady. Hix, coo Dioshespíritu hñajty mga'a møødä, cab jaduñ mnä'ägädä wiinjuø'owät nebiä Dioswiinmahñdy. ¹⁵ Pønjetiä Diosh-espíritu møød, quiøxy wiinjuøøby hajxy jaduñ. Pønä Dioshespíritu ca'a møød, cabä cuhdujt hajxy miøødä coo hajxy miäná'anät cooc tyijy jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a yajñähixø'oy, ja'a jäya'ay ja'a Diosh-espíritu hajxy møødpä. ¹⁶ Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Cabä Dios wyiinmahñdy pøn ñajuøoyyä. Cabä Dios pøn yajñähixø'oyii.” Pero nmøødhajtäm ja'a Jesucristo wyiinmahñdy hajxy jaduñ.

3

¹⁻² Hermanodøjc, cooçh jim nhooçhohñ maa mijtsän, cáboçh mi-jts tsipjaty nyajñähixøoyy. Ja'a ca'a tsipjátypøch mijts jaduñ nya-jñähixøoyy. Hix, je'enä hajxy hñajty mhityñä nebiä naamdägø'oybän maa Jesucristocøxpän. Jaduñ hajxy hñajty mhity nebiä Diosmädia'agy ca'a mäbøjpän. Cahnä hajxy hñajty may mwiinjuø'oyñä maa Diosh-espíritucøxpän. Y høxtä jäda'anäbaadyñä, cahnä hajxy jaduñ may mwi-injuø'oyñä. ³ Je'enä hajxy mniwyiinhecy mniwyiindoyiinä coo hajxy mga'a hity tu'ugmädia'agy. Cab hajxy jaduñ mniçhocy mnimiee'xyii. Je'enä hajxy jaduñ mjäya'ayhaty nebiä Diosmädia'agy ca'a mäbøjpän. ⁴ Näje'e hajxy mmäna'añ: “Høøçh ja'a Pablo miädia'agy nbanøcxäp.” Näje'e hajxy mmänaambä: “Høøçh ja'a Apolos miädia'agy nbanøcxäp.” Coo hajxy jaduñ mga'a hity tu'ugmädia'agy, cähxø'p jaduñ coo hajxy jaduñ mjäya'ayhatyñä nebiä Diosmädia'agy ca'a mäbøjpän.

⁵ Høøçh Pablo, cáboçh møjcuhdujt nmøødä. Ni ja'a Apolos jaduñ quiaa møødäbä. Cab jaduñ yahixø'oy coo højts nmädia'agy hajxy jaduñ xyajtsibøoyyät. Jue'e højts, Dios højts jaduñ xñä'ä moonsähajp. Dios højts jaduñ xquiejx coo mijts jaduñ nyajñähixø'owät. Jaduñ hajxy nmäbøjcy ja'a Dioscøxpä. Cøjwiinduum højts ja'a Dios ja'a tuuñg xmiøoyy. ⁶ Høøçh mijts ja'a Diosmädia'agy nyajñähixøøçhohñ. Mänitä Apolos hajxy jaduñ xjiaac yajñähixøoyy. Pero Dios, je'e mijts jaduñ xyajmäbøjc. Y tehngahnä hajxy xjiaac yajmäbøga'añ. Tehngahnä hajxy xjiaac yajmayø'owa'añ. ⁷ Høøçh Pablo, cáboçh møjcuhdujt nmøødä. Ni ja'a Apolos jaduñ quia'a møødäbä. Jagooyyä Dios møjcuhdujt miøødä. Je'eduñ tu'ug xyajmäbøgäp. Je'eduñ tu'ug xyajmayø'owäp. ⁸ Tu'ugmädiä'agyhøch ja'a Apolos nmøødhity, hoy højts cøjwiingtuuñg nja møødä. Coo højts hoy ndúnät, mänitä Dios møjmayhajt tiúnät maa

højtscøxpän. Pero coo højts hamuumdu'joot nga'a túnät, mänitå Dios mayhajt hånajty weeñtiå tiunaambå maa højtscøxpän. ⁹ Højts ja'a Dios nmøødtuumby. Y coo mijts hoy mjåya'ayhaty, jaduññå jäya'ay tøyhajt hajxy miøødå coo Dios hajxy hoy xyagjäya'ayhaty. Mijts ja'a Dios ja'a mwiinmahñdy xyajtågájtåp neby hajxy jaduññ mhídåt nebiatiå jiøot chocy.

¹⁰⁻¹¹ Tøøchå Dios xwyiinguexy coo mijts ja'a miådia'agy nyajñähixøyyåt ja'a Jesucristocøxpå. Xmióoyyhøchå wiinmahñdy jaduññ nébiøch mijts jaduññ hoy nyajñähixø'ød. Cabå cuhdujt jaduññ myiñ coo pøn ja'a Dios miådia'agy yajtågájtåt ja'a Jesucristocøxpå. Ween hajxy jaduññ yajñähixøøbiå nébiøch tøø nyajñähixø'øyån. ¹² Pønjetiå Diosmiådia'agy mábøjp, jaduññ hajxy tiuunghaty nebiå jäya'ayhajxy jaduññ miådoyhådåt ja'a Jesucristocøxpå. Nåje'e hermanodøjc-hajxy hoy tiuñ. Paady hajxy jiaanç tehñ quiumayii. Jiiby hajxy nåje'e, cab hajxy hoy tiuñ. Paady hajxy jaduññ quia'a cumayii. ¹³⁻¹⁴ Coo Jesucristo hånajty yaa quiådaactågatsa'añ, mänit jaduññ quiåhxø'øga'añ pønjaty hånajty hoy tøø tiuñ. Cøjxta'axiøø ja'a Dios jiahmiedsa'añ neby hajxy hånajty hoy tøø tiuñåbå. Møjmayhajt ja'a Dios tiunaambå maa häna'c hoy tøø tiuñån. Jaduññ je'e quiåhxø'øgaambå pønjaty hånajty hoy tøø quia'a tuñ. Cabå Dios mayhajt tiuna'añ maa häna'c hoy tøø quia'a tññåbån. ¹⁵ Hawa'adstuum hajxy yaghida'añii, pero hobiå nejpiå.

¹⁶ Jaduññ hajxy nmåbåatåm hädaa hajxy njoothåjtåmbå nebiå Diostøjcån coo Dioshespíritu hajxy nmøødhåjtåm maa hädaa njoodootyhajxiån. Mnajuøøby hajxy jaduññ, túhmåts. ¹⁷ Pønjaty haxøøg nå'ågådå jäya'ayhajp, hoyyå Dioshespíritu hajxy jia møødå jiøodooty, päda'agåånåp hajxy hajøøxc. Hix, coo ja'a Dioshespíritu hajxy mmøødå ja'a mjoodooty, päadiåts mjøot hajxy wa'ads myaghidåt. Hix, cabå Dioshespíritu hoñå'å maajå yhida'añ majaty hånajty quia'a wa'adså.

¹⁸⁻¹⁹ Nåje'eg tyijy mijts madiu'u mnajuø'øy neby hädaa yaabå naaxwiimbå wiinmahñdy myiñ. Cab hajxy hamdsoo mniguiumayøød coo hajxy mjaty coo hajxy mnajuø'øy. Nømå Dios miåna'añ cooc hädaa yaabå naaxwiimbå wiinmahñdy quia'a tsoobaady. Hahixøøby jaduññ coo mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mnajtshixøøñåt, coo hajxy jaduññ mnibiåda'agøøjåt nebiå ca'a wiinjuøøbiån. Jaduññ ja'a Dioswiinmahñdy hajxy hoy mwiinjuø'øwåt nebiå tiøyyån. Jaduññ jim myiñ cujaay maa Diosmiådia'aguiån: "Dios yajcumådowaamb ja'a häna'c jaanç tehñ jiajpå mäwiinhøøn." ²⁰ Jaduññ jim myiimbå cujaay maa Diosmiådia'aguiån: "Ñajuøøbiå Dios coo jäya'ay wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaady, ja'a hajxy tyijpiå cuwiinmahñdy." ²¹⁻²² Nåje'e jäya'ayhajxy ñiguiumayii je'eguiøxpå coo jäya'ay miådia'agy hajxy pianøcxå ja'a tyijy tøyhajtmøødpå. Cab hajxy jaduññ mbahíxåt. Mijtsøxpå Dios cøxiå yhädiuunñ tijaty yaa hijp hädaa yaabå naaxwiin. Møød højts ja'a Dios jaduññ xyhädiuumbå ja'a mijtsøxpå, højts yajñähixøøbiådøjc, møød høøch, møødå Apolos, møødå Pedro. Paadiå Dios jugyhajt hajxy xmióoyyåm neby hajxy jaduññ hoy nyajtuungpåatåmåt. Hoy hajxy cu nja hó'cåm, hoy hajxy nyajtuungpåadåånåm tijaty jäda'ahaty jåjtåp tñunåp, chaads tijaty jädaånåp tunåånåp, je'eguiøxpå coo Diosmiådia'agy hajxy nbanøcxåm. ²³ Hix, coo Jesucristo hajxy mWiindsønhaty, paadiå miådia'agy hajxy myajtuunå. Y jaduññå Jesucristobå, yajtuunåbå Tieedy miådia'agy je'ebå.

4

¹ Cab hõjts mõjcuhdujt jaduhñ nmøødä, ni høøch ni Apolos; xñä'ä moonsähajp hõjts ja'a Jesucristo jaduhñ. Dios hõjts jaduhñ tøø xwyi-inguexy coo hõjts ja'a Diosmädia'agy ca'xy ngapxtøwät, mädyiiijaty ja'a jäya'ayhajxy hijty jegyhajty quia'a wiinjuøby. ² Mäduhñtiä jäya'ay mioonsähadyii, tsipcøxp hajxy quiudiúnät neby hajxy yhane'emyii. Paady hõjts jaduhñ ngudiunaambä neby hõjts ja'a Dios tøø xwyiinguexy. ³⁻⁴ Pero høøch, cábøch jaduhñ tii nmøjpäda'agy cooçh pøn waambaty xñänómät pø hõyhøch nyajñähixø'oy, pø caj. Hõyhøch cu nja mäna'an cooçh hoy nyajñähixø'oy, cab jaduhñ choobaada'añ. Tu'uquiiä Jesucristo jaduhñ ñajuø'oy pø hõyhøch njaançh yajñähixø'oy. Y høøch, cooçh hamd-soo nniñänømmøøjät pø hõyhøch nyajñähixø'oy, pø caj, cábøch nmädia'agy jaduhñ choobáadät. Cábøch nnajuø'oy pø hõyhøch tøø nyajñähixø'oy, pø caj. Pero, cab jaduhñ ñejpiä pø nnajuø'obioch, pø cábøch nnajuø'oy. Ja'a Jesucristo tu'uquiiä nägapxaamb pø hõyhøch tøø nyajñähixø'oy, pø caj. ⁵ Caj pøn nä'ä nägoobä mnä'ä nänómät coo tøø quidiiey pø cabä tøyhajt hñajty mnä'ä møødä. Coo Jesucristo yaa quidaactägätsät, mänit hñajty jaduhñ yajcähxø'oga'añ neby hajxy nwiinmahñdyhajtäm, nebiaty hajxy hñajty hamee'ch tøø njäya'ayhajtäm. Mänitä Dios hajxy xquiumayáañäm coo hajxy hñajty hoy tøø ngudiúuñäm.

⁶ Páadyhøch cham tøø nmädia'agy ja'a høøchcøxpä møødä Apoloscøxpä neby hõjts nyajñähixø'oy, cábøch njoot jaduhñ chocy coo hajxy jaduhñ mnänómät coo tu'jäya'ay jiaty, coo tu'jäya'ay quia'a jaty. Pønjiatiä Diosmädia'agy yajñähixøøby, je'eçh jaduhñ nnänøømby coo hajxy jaduhñ mga'a nänómät. ⁷ Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mniguiumayøøjät. Hiç, Dios mäjaa hajxy jaduhñ xmiooby neby hajxy jaduhñ hoy mmädúnät. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mmäná'anät coo hajxy hamdsoohaamby mbaady. Caj mijts pøn xñänømy cooc tyijy mijts mjaançh tehñ miøj mjaançh tehñ jiaançh.

⁸ Nøm mijtsäda'a hamdsoo mniñänømyii cooc tyijy Jesucristo mmäbaatnä nej yhojiäya'ayhatiän, y cooc tyijy ja'a Diosmäjaa hajxy mjaançh tehñ miøødä. Jaduhñ mäwiin mijts mnibiädáacänä nebiä jäya'ayhajxy hanehmbän, cooc tyijy mijts cuhdujt mmaas møødä que hõjts. Pero ngapxtägooby hajxy jaduhñ. Hoy hijty jaduhñ coo hajxy cu mhanehmy. Näguipxy hajxy jaduhñ cu nhanéhäm. ⁹ Pero hõjts Diosquexypä, jaduhñ mäwínhøch ndijy hõjts Dios xpiädaacy nebiä cuhdujtmøød ca'a hidaambän. Jaduhñ mäwiin hõjts xpiädaacpä nebiä cädieeyhána'c yagho'oga'añiiän. Hijxwiinduum hõjts jaduhñ njaançh tehñ chaachpøcy. Ja'a Diosmoonsähajxy tsajpootypä, je'e hõjts jaduhñ xyhijxp, møødä jäya'ayhajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. ¹⁰ Nømä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy hõjts tii nga'a jaty nga'a najuø'oy. Paady hõjts jaduhñ xñänømy coo hõjts ja'a Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä. Pero mijts, mjaançh tehñ ñiguiumáayyap hajxy jaduhñ cooc tyijy mijts ja'a Dios xjiaançh tehñ yajwiinjuø'oy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñ hõjts jäya'ayhajxy xñänøombä cooc tyijy hõjts Diosmäjaa nga'a møødä. Pero mijts, mjaançh tehñ miøød ja'a Diosmäjaa tyijy. Mijts ja'a jäya'ayhajxy xñä'ägä wiingudsähgøøby. Pero hõjts jäya'ay xjiaançh tehñ piejxp xjiaançh tehñ tiehmb cooc tyijy hõjts tii nga'a jaty nga'a najuø'oy. ¹¹ Jaguiay jayhu'ugy hõjts naxxy nhity homiänaxøøjä. Hagøødsø'oy hõjts nwit nducxy naxxy nmäwädity. Xjiaançh tehñ chaachtiumb

højts jäya'ayhajxy yaa homiänaaxøøjä. Cab højts tsänaadiaact maa tøø nmøødhaty ni mänaa. ¹² Hamdsoo cø'øhaam hamdsoo tecyhaam højts nduñ nxagy. Jaduhñ højts nnägaayyøøc nbaady. Coø højts jäya'ay naxy xñänømy haxøøgiaty, cab højts ndsippäda'agy nma'adpäda'agy. Yajxón højts nhadsoy. Coø højts jäya'ay naxy xyajtsaaçhpøcy, nmee'xtujpy højts jaduhñ. Cab højts waamb jaduhñ nnä'ägädä mäna'añ. ¹³ Coø højts jäya'ay naxy xñähwaambety nä'ä nägoobä, mee'xxieemy højts jaduhñ njaanç tehñ yhadsoy. Høxtä jäda'anäbaadyñä højts jäya'ay xyhixy nebiä hujts nebiä haayän.

¹⁴ Hermanodøjc, jaduhñhøch mijts njuøøñä nebiä hamdsoo huungän. Páadyhøch mijts jaduhñ nmägapy nhane'emy. Cábøch mijts jaduhñ nyajtsähdiuna'añ. ¹⁵ Hoy mijts häna'c xjia yajnähiø'øyy nämay ja'a Jesucristocøxpä, høøch mijts jaduhñ tu'uquä xtieedyhajp ja'a Jesucristocøxpä, je'eguiøxpä coøch mijts jayøbajt nyajnähiøøyy coø Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, y coø jadähooc jiuypjøjtägajch. ¹⁶ Jaduhñhøch mijts nja näma'ay coøch hajxy jaduhñ xpiahixät.

¹⁷ Y ja'a Timoteo, jaduhñhøch je'le ndsocy nébiøch nhamdsoo huungän ja'a Jesucristocøxpä. Pedyii jaduhñ jiaanç tehñ quidiuñ ja'a Diosmädia'agy. Páadyhøch jim tøø nguexy maa mijtsän nébiøch mijts jaduhñ xjiahmiejtstä'agät coøchä Jesucristo nbanøcxy. Wi-induhmyhagájphøchä Jesucristo miädia'agy nyajwiingapxøøyyä maa tsajtøjcän. ¹⁸⁻¹⁹ Høøch, mobädäjpøch jim nnøcxaambä maa mijtsän coø Dios jaduhñ miäná'anät. Cabä jäya'ayhajxy näje'e miäbøcy cooc tyijy jaduhñ jim nga'a nøcxa'añ, je'eguiøxpä cooc tyijy njaanç tehñ chähgø'øyy. Paady hajxy jiaanç tehñ ñiguiumayii. Howiaambaty hajxy jiaanç tehñ miäna'añ. Pero coøch jim jaduhñ njaanç nøcxät maa mijtsän, mänitøch jaduhñ jim nhixa'añ pø jaanç tøyhajt ja'a Diosmäjaa hajxy jiaanç møødä, ja'a hajxy jaduhñ niguiumäyyäbä. Paady hajxy ñiguiumayii cooc tyijy ja'a Diosmäjaa hajxy jiaanç tehñ miøødä. ²⁰ Je'le jaduhñ jaanç tehñ choobaatp coø Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiünät. Cab jaduhñ choobaady coø hajxy nä'ä nägoobä mnä'ä xil'ig mnä'ä mädiá'agät. ²¹ Nøcxáambøch jim maa mijtsän. Coø mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'owät, mänitøch hajxy hoy yajxón nmøødmädiá'agät. Pero pø cabä mhaxøøgcuhdujt hajxy nnajtshixø'owa'añ, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ coø hajxy nyajcumädöwät.

5

¹ Tøøch nmädoyhaty coø tu'jäya'ay haxøøg jiaanç tehñ jiatcø'øyy maa mijtsän, hoyyä Diosmädia'agy hajxy mja mäbøcy. Yhamdsoo huudájjac jaduhñ miøødtsänaaby. Ni pøn jaduhñ quia'a jatcø'øyy, ni ja'a cajpä jiu-diøshajxy. ² Hahixøøby jaduhñ coø yø'øya'ay hajxy mga'a mägu'ughájñät. Cu mhojy hajxy jaduhñ. Jaduhñ hajxy cu mjootmayhajty. Pero cab hajxiäda'a waamb tøø mnä'ägädä näma'ay. Høchähdiuunä jaduhñ coø hajxy mga'a hojy. Cab jaduhñ yhooyä coø hajxy mniguiumayii. ³⁻⁴ Hóyhøch jim nga'a jagä hity maa mijtsän, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ coøch mijts nhané'emät ja'a Jesucristocøxpä coø jaaya'ay hajxy mga'a mägu'ughájñät, ja'a yhamdsoo huudaj jaduhñ miøødtsänaabiä. Mänit hajxy myajpädsømat coø hajxy hänajty mhamugø'øyy. Diøshøch ja'a cuhdujt jaduhñ xmiooyy coøch mijts jaduhñ nhané'emät. ⁵ Cab hajxy jim myajmójtsnät maa tsajtøjcän. Ween jaduhñ chaächtiuñii ja'a møjcu'ugóngäm.

Wehndä jaduhñ yhuuc tehñ wyiinmahñmédsät coo haxøøg jiatcø'øy. Mänit jaduhñ ñähwá'adsät ja'a piojpä quiädieey. Mänit jaduhñ jim ñøcxpät tsajpootyp coo Jesucristo yaa quiädaactägátsät, ja'a nWiindsønähjätämbä.

⁶ Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy myajcumáyät. Huuc mäadow hajxy, coo jäya'ay tsajcaagy hajxy yajcojy, mänitä chooy hajxy piädaacä harinajooty. Mänit hajxy yajmätijwäditø'øy. Mänitä harina chooy yajtägø'oyii. ⁷ Paadiä craa hajxy mga'a yajméjtsnät maa tsajtøjcän coo mijts jaduhñ mnä'ä pahíjxpät ja'a haxøøgpä. Jaduhñ mijts jaduhñ mga'a padu'udägóobiät. Hix, tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Jaduhñ nbojhjätäm ngädieeyhjätäm hajxy xyajñähwáatsäm. ⁸ Jaduhñds je'e, tsøgå haxøøgpä hajxy najtshixøoyyäm. Tsøgå tøyhajtpä hajxy hamuumdu'joot hoy yajtu'uyóhyyäm.

⁹ Tøøch mijts ja'a nocy tu'ug nyajñäjaayø'øy coo hajxy mga'a mägu'ughádät ja'a jäya'ayhajxy haxøøgwädijpä. ¹⁰⁻¹³ Je'eçh jaduhñ nnänøømby pønða'a tyijy tuumb hermano. Cab hajxy jaduhñ mmägu'ughádät ja'a hajxy wiingto'oxiøjc pawädijpä, møød hajxy jäya'ajie'e hadsojpä, møød ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøøbiä, møød hajxy jäya'añähwaambejpä, møød hajxy jaduhñ müucäp wädijpä, møødä jäya'ayhajxy mee'tspä. Ni jäya'ay jaduhmbä hajxy mga'a møødcáyät, pøn tyijy jaduhñ tuumb hermano. Tsipecøxp hajxy jaduhñ jim mhøxquejxpädsømät maa tsajtøjcän, pønjaty jaduhñ haxøøgwädijp. Pero cab højts cuhdujñ nmøødhjätäm maa jäya'aguixøpähajxiän, ja'a hajxy ca'a tuumbä hermano, hoy hajxy jaduhñ jia wädijpä haxøøg. Dios jaduhñ najuøøby nebiä tsaächpä hajxy mio'owa'añii. Homiajatiä jäya'ay hajxy nbátäm ja'a hajxy haxøøgwädijpä, møød ja'a jäya'ajie'e hajxy hadsojpä, møød ja'a mee'tspähajxy, møød ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøøbiä.

6

¹ Hermanodøjc, coo mijts hñajty mniñäxø'øwø'øwa'añii, jim hajxy mnøcxät maa Dios quiu'ugän; cab hajxy jim mnøcxät maa cuduunghajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mæbøjpä. Jaduhñä hermanohajxy näje'e jiatcø'øy. ² Tøgå cab hajxy mnajuø'øyä coo højts jäya'ayhajxy nägøxiä nyajtøyhajtyegáañäm ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, coo Jesucristo quiädaactägátsät. Paady hajxy hñajty jaduhñ ndunáañäm coo Dios hajxy xquiu'ughjätäm. Hoorä, pø myajtøyhajtyegaamby hajxy hñajty jaduhñä, tii hajxy coo mga'a jajpä yajtøyhajtyec mädyiibä ca'a tsipjaty. ³ Tøgå cab hajxy mnajuø'øyä coo Diosmoonsäbaady hajxy nyajtøyhajtyegáañämbä, ja'a hajxy jim hijpä Dioswiinduum. Jaduhñds je'e, hoy hajxy jaduhñ nyajtøyhajtyécämät mädyiijaty hädaa yaabä naaxwiimbä. ⁴ Pø jii hajxy tijaty myajtsibø'øy ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, tii hajxy jim coo nøcxy myajtødiägø'øy maa hajxy ca'a mæbøjpän. ⁵ Hoçhähdiuunnä hajxy jaduhñ mjatcø'øy. Jii jajpähänä'cäda'aduhñ maa mijtsän tu'ug metsc. Je'eduhñ xyajtødiägøøyyäp ja'a mdsiphajxy, hermanodøjc. ⁶ Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy hamiñ haxøøpy mniñäxø'øwø'øwøøjät maa cuduunñän, ja'a Diosmädia'agy ca'a mæbøjpä.

⁷ Coo hajxy hñajty tijaty myajtsibø'øy, myajcähxø'py hajxy hñajty jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy hoy mga'a cudiuñ. Maas hoy hit jaduhñ coo pøn xmiägädiéyät, coo pøn xmiäméedsät, cab hajxy mnäxø'øwø'øwät.

8 Pero cab jaduñ yhooyä coo hajxy mnimiägädieeyóójtät, coo hajxy mnimiämeedsóójtät, haagä hermanodójc.

9 Tögä cab hajxy mnajuó'öyä coo haxóóghána'c-hajxy jim quia'a tägó'owa'añ maa Dioswiinduumän. Tøyhajt jaduñ. Jue'eçh jaduñ nnänóómbby ja'a haxóógjäya'ayhajxy, ja'a hajxy nimioódsänäayyabä jabiócy, móód hajxy quepychech naaxpoch wiingudsähgóóbiä, móód hajxy wiingjäya'ay tio'oxiójc móódsánaabiä, móóda jäya'ay miäya'adiójc móódsánaabiä, ¹⁰ móóda mee'tspähajxy, móód hajxy jäya'ajie'e hadsojpä, móód hajxy múucäp wädijpä, móód hajxy wi'i quiapxpä, móód hajxy mee'tspä höhnda'agyhaam. Pönjaty jaduñ jatcööby, cab hajxy jim tiägó'owa'añ maa Dioswiinduumän. ¹¹ Jaduñ hajxy hijty näje'e mba-jatcööbiä. Pero tóó Dios ja'a mbojpä ngädieeyhajxy xyajnáhwa'açh ja'a yHEspírituhaam maa Jesucristocóxpän, ja'a hajxy nWiindsóñhajtämbä. Jaduñä Dios hajxy tóó xpiädáacäm coo hajxy hoy nwädíjtämät, coo hajxy hoy njäya'ayhajtämät nebiä jioot jaduñ chocy.

¹² Jaduñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ coogä cuhdujt jaduñ myiñ cooc hajxy hotyjatiä ndúunämät nnáxämät. Tøyhajt jaduñ. Pero cab jaduñ xyhahixóóyyämät coo hajxy cöxiä wiinä ndúunämät nnáxämät. Y cab hajxy ndehm yaghanájxämät nebiä nwiinmahñdy hajxy hoy nhóxhíjxämät. ¹³ Paadiä Dios jóó'xytiójc caadiójc hajxy xmióoyyäm coo hajxy jaduñ ngáayyämät coo hajxy jaduñ nhúucämät. Pero nä'ä mädooyä hajxy ngáayyämät nhúucämät, cab hajxy ngaayyhanájxämät. Pero cab jaduñ ñejpiä pø cáayyäm pø ca'a ngáayyäm; hix, ñä'ägädä yajcuhdägoyyaambiä Dios je'e. Paadiä Dios hajxy xpiädáacäm coo miädia'agy hajxy ngudiúunämät. Pero cabä jioot jaduñ chocy coo hajxy haxóóg nwädíjtämät. ¹⁴ Nebiä Dios ja'a yHuung yagujyipiójqüian, jaanä jaduñ hójts xyagujyipiógáañambä ja'a miäjaahaam.

¹⁵ Huuc mädown hajxy, coo Jesucristo hajxy nWiindsóñhajtäm, paady jaduñ quia'a nä'ägädä hoyyä coo cuhhindo'oxiójc hajxy nmóódmáawämät. ¹⁶ Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ, coo jäya'ayhajxy ñimioódma'awóójtät, jaduñä Dios yhixy nebiä tu'ugpä jäya'ayän. Jaduñds je'e, coo cuhhindo'oxiójc hajxy nmóódmáawämät, jaduñä Dios hajxy xyhíjxäm nebiä tu'ugpä jäya'ayän. ¹⁷ Pero coo Jesucristo miädia'agy hajxy nbanócxämät, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy ja'a Jesucristo hajxy jaduñ nmóódhíjtämät.

¹⁸ Cabä cuhhindo'oxiójc hajxy mmóódmá'awät; haxóóg jaduñ. Hoy hajxy nej cu mja jatcó'ow, cabä mni'x cabä mgopc nej jiaty jádat. Pero coo cuhhindo'oxiójc hajxy mmóódmá'awät, mnä'ägädä mägädiehbiä mhamdsoo ni'x ja'a mhamdsoo copc hajxy jaduñ. ¹⁹ Nej, cab hajxy mnajuó'öyä coo Dioshéspíritu jüby yhity mjuóhñdiootyhajxiä. Dios hajxy jaduñ xmióoyy. Jaaya'ay hajxy jaduñ xyhuunghajp, paadiä miädia'agy hajxy myajtúunät; cabä mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtúnät. ²⁰ Paady hajxy xyhuunghaty coo yHuung hajxy xñähho'tuuty. Paady hajxy hoy mwädítät, jaduñ hajxy myajcähxó'ógät coo Dios mióójjä jiaanähä.

7

¹ Hoorä, tsög hajxy mädiáacäm waambátyhöch mijts xmiäyajtóoyy nocyhaam. Hoy hit jaduñ coo ya'adiójc ja'a to'oxiójc quia'a móódsänä'awät. ² Pero coo hajxy hánajty mga'a mee'xtuga'añ, maas hoy hit jaduñ coo to'oxiójc hajxy mnä'ägädä pógät, y weenä to'oxiójc

ja'a ñihyhap miøðdhájpät. ³⁻⁴ Ja'a pøcyjiäya'ayhajxy, hamiñ haxøpy hajxy ñimiøðdma'awóøjät. Cabä cuhdujt hajxy mmøødä maa mhamdsoo ni'xhaxjiän. Hiḡ, pø xmiøðdma'awaambä mjamiøød jaduhñ, naxy mdehñ miøðdmá'awät, cab jaduhñ mnimiøjjø'øgøøjät. ⁵ Jaduhñ hajxy mnä'ägädä cuhdujthádät coo møjcu'ugong hajxy xñä'a yajtu'udägóyyät. Coö hajxy jaduhñ nämetsc mmäná'anät coö Dios hajxy mba'ya'axät, mänit jaduhñ yhooyä coö hajxy mga'a nimiøðdma'awóøjät hamiñ haxøpy. Hoorä, coö Dios hajxy hänäjty tøø mba'ya'axy, mänit hajxy mnimiøðdmáawägombät. Mänitä møjcu'ugong hajxy jaduhñ xquia'a yajtu'udägóyyät.

⁶ Cábøch jaduhñ nmäna'añ coö hajxy mädsibø'øbä mbógät. Nnä'a móobiøchä cuhdujt jaduhñ. ⁷ Maas hoy hit jaduhñ coö hajxy jaduhñ mnä'ägädä hídät nidiuhñ nébiøch høøch jaduhñ nhitiän. Pero cøjhaminø'øy ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm. Naje'e hajxy tøø xpiädáacäm coö hajxy nidiuhñ nhíjtämät, naje'e caj.

⁸ Jaduhñds je'e, pøn jaduhñ nidiuhñhajpnä, jaduhñ ñä'ägädä mähmø'øwät nidiuhñ nébiøch høøch nhitiän. Y jaanä jaduhñduhmbä, ja'a yaamgtø'oxyhajxy, cab hajxy piøjtägätsät. ⁹ Pero pø cab hajxy mmee'xtuga'añ, maas hoy hit jaduhñ coö hajxy mbógät, coö cuhhiñdo'oxiøjc hajxy xñä'a yajcuhhínät.

¹⁰ Pero pønjaty jaduhñ tøø piøjnä, cham hajxy nmägapxy nhane'emy. Ca'a yhøøch nhamdsoo mädia'agy hädaa; Diosmädia'agy hädaa. Cab jaduhñ yhooyä coö to'oxiøjc ja'a ñihyhap piuhwá'adsät. ¹¹ Pero coods jaduhñ piuhwá'adsät, cabä wiingya'adiøjc wyiingpógät. Maas hoy coö ñihyhap ñä'ägädä nämejtstägätsät. Y ja'a ya'adiøjc, jaanä jaduhñ je'ebä, cabä tio'oxiøjc yhøxmädsät.

¹² Chámhøch njaac mädia'aga'añ. Ja'a nhamdsoo mädiá'agyhøch hädaa; cab jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pø jii ya'adiøjc tu'ug mäbøjpä, pø cabä tio'oxiøjc miäböcy, cabä tio'oxiøjc yhøxmädsät pø jaac møødtsäna'awáanäp ja'a tio'oxiøjcäm. ¹³ Jaanä jaduhñduhmbä, pø jii to'oxiøjc mäbøjpä, pø cabä ñihyhap miäböcy, cabä ñihyhap ñähgué'egät pø jaac møødtsäna'awáanäp ja'a ñihyhápäm. ¹⁴ Coö ya'adiøjc ja'a Diosmädia'agy hänäjty quia'a mäböcy, yaghoyøøyyäp je'e ja'a tio'oxiøjcäm je'eguiøxpä coö tio'oxiøjc miäböcy. Jaanä jaduhñduhmbä, coö to'oxiøjc ja'a Diosmädia'agy hänäjty quia'a mäböcy, yaghoyøøyyäp je'ebä ja'a ñihyhápäm je'eguiøxpä coö ñihyhap miäböcy. Coö hajxy jaduhñ yhodiuumä, paadiä yhuunghajxy jaduhñ yhodiúumäbä. Pø cabä tiaj tieedy häxøpy nidu'jäya'adiä quia'a mäböcy, cab hajxy häxøpy yhodiúumäbä. ¹⁵ Pøn jaduhñ mäbøjpä, coö jiamiøød ja'a ca'a mäbøjpä hadsip miäná'anät coö hajxy ñiyhøxmadsoøjät, ween hajxy jaduhñ ñiyhøxmächii. Jaduhñ jiájcombät nebiä tøø quia'a pøquiäbä. Hiḡ, chojpiä Dios jioot jaduhñ coö hajxy hoy nhíjtämät. ¹⁶ Pøn jaduhñ mäbøjpä, cab jaduhñ yajnajuø'øy pø yajmäbøgaambytiä ja'a jiamiøød ja'a ca'a mäbøjpä.

¹⁷ Cøjhaminø'øy ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm. Jaduhñ hajxy jootcuyc njaac híjtämät neby hajxy hänäjty nhíjtäm mänaa Dios hajxy xyajnáhdíjjäm coö hajxy nmädúunämät. Hädaa mädiá'agyhøch homiaajä nyajnáhixøøby majatiä hermanodøjc-hajxy yhamugø'øyän Dioswiingudsähgøøbiä. ¹⁸ Højts judíos, coö Jesucristo miädia'agy hajxy nbanøcxäm, cab hajxy ndsähdiuunämät, hoy hajxy nja judiøshájtäm. Y ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøspä, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy panøcxpä,

ni je'ehajxy quia'a tsähdiúnät, hoy hajxy quia'a ja judíoshaty. ¹⁹ Cab jaduhñ ñejpiä pø mjudíoshájþ, pø caj. Je'e nä'ägädä tsoobaatp coo Dios miädia'agy mgudiúunät. ²⁰ Jaduhñ hajxy mjaac hídät neby hajxy hánajty mhitiän mänaa Dios hajxy xyajnáhdijjiän coo miädia'agy hajxy mmábójcät. ²¹ Naje'e mijts jáya'ay xjie'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän, hoyyá Diosmädia'agy hajxy mja panøcxy. Cab hajxy jaduhñ mmøjpdá'agät. Pero pø cabä mwiindsøñ hajxy xyajtunaannä, ween hajxy xyhøxmajtsnä. ²² Tøø mijts ja'a Dios xyajnáhdijy coo miädia'agy hajxy mmábójcät, hoyyá jáya'ay hajxy hánajty xjia je'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän. Hix, tøø Jesucristo hajxy xyajnáhwáatsäm ja'a nbojpdáhjtäm ja'a ngädieehjtäm. Hoorä, pønjaty hánajty ca'a je'ehájtþ jaduhñ nebiä waj nebiä cuaayän mänaa hajxy yajnáhdijyijän ja'a Diósäm coo miädia'agy hajxy miábójcät, moonsä hajxy je'e tiúnþ ja'a Jesucristocøxpä. ²³ Tøø Jesucristo hajxy xñähhø'túutäm, paadiä Dios miädia'agy hajxy nmábójcänä. Cabä jáya'ay miädia'agy hajxy nmábójcänät. ²⁴ Jaduhñds je'e, hermanodøjc, jaduhñ hajxy mjaac hídät neby hajxy hánajty mhitiän mänaa Dios hajxy xyajnáhdijjiän coo miädia'agy hajxy mmábójcät. Jaduhñä Dios hajxy hoy mmädúnät.

²⁵ Myajtøøw hajxy jaduhñ pø hahixøøby jaduhñ coo cäxyihána'c-hajxy piógät. Høøch nhamdsoo mädia'agy hädaa; cab jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pero hahixøøby jaduhñ cooch mijts nmädia'agy xmiábójcät; hix, Dióshøch jaduhñ tøø xyajnáhdijy cooch nmädúnät. ²⁶ Pues høøch jaduhñ mänaamb coo jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy mga'a pógät, je'eguiøxpä coo tsø'ty häyohn wiädijnä jada'ahaty. ²⁷ Pø jii mdo'oxiøjc, caj mhøxmádsät. Y pø cabä to'oxiøjc mmøødá, ca'a mhøxta'ay. ²⁸ Cab jaduhñ yhaxøøgå coo mbógät; y coo cäxyihána'c jaduhñ piógät, ni jaduhñ quia'a haxøøgå. Pero coo hajxy jaduhñ piógät, maas hamájaa jjugyhajt hajxy miänaxa'añ. Páadyhøch jaduhñ nja mäna'añ coo hajxy quia'a pógät.

²⁹ Hermanodøjc, jue'eçh jaduhñ nja mäna'ana'añ, ja ween quia'a habaady coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Cab hajxy yaa jejcy njaac tunäänäm. Jaduhñds je'e, pønjaty to'oxiøjmøød, jaduhñ hajxy xyiicta'ag miädiaactá'agät nebiä Dios hajxy hoy miädúnät. Cabä yhuung tio'oxy hajxy ñädaj ñämäañät. ³⁰ Pønjaty jaduhñ jootmayhajp, ween hajxy jaduhñ quia'a jootmayhajnä. Pønjaty jaduhñ xoonðaacp, ween hajxy jaduhñ quia'a xoonðaacnä. Y ja'a hajuubiädøjc-hajxy, ween hajxy jaduhñ yhity nebiä toogy hajxy ca'a møødpän. ³¹ Pønjaty jaduhñ yaa tsánaaby häyoob hädaa yaabä naaxwiin, ween hajxy jaduhñ yhity neby hajxy tii ca'a møødpän. Hix, hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy chamñ nhíxäm, cøxaamb hädaaduhñ quiuhdägoyya'añ.

³² Jaduhñhøch njoot chocy coo hajxy tii mga'a nädaj mga'a nämáyät. Ja'a ya'adiøjc nidiuhmhajpä, caj tii ñädajy ñämáy. Jagoo tiajy miay nebiä Dios hoy miädúnät. ³³ Pero ja'a craa to'oxiøjmøødpä, je'e tiajpy miaaby nebiä yhuung nebiä tio'oxy hoy miøødhídät. ³⁴ Y cabä Dios hoy miäduna'añ. Jaaná jaduhñä cäxyihána'c-hajxypä, cab hajxy tii tiajy miay. Jagoo hajxy tiajy miay nebiä Dios hajxy hoy miädúnät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Pero ja'a to'oxiøjc ja'a ya'adiøjmøødpä, nebiä ñihyhap hoy miøødhídät, je'eyyá ñä'a tajpy ñä'a maaby.

³⁵ Páadyhøch jaduħn nmána'añ, mijts jaduħn nja puhbadaan. Caj mijts jaduħn nhane'ema'añ. Pero chójpiøch njoot jaduħn coo hajxy hoy yajxón mwáditát, coo Diosmádia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnát.

³⁶ Pø jii mhuunghajxy tøø quiáxyijø'ø, ween hajxy piøcy, pø chojpy mjoothajxy jaduħn. Cab jaduħn yhaxøøgå coo hajxy jaduħn piógát. ³⁷ Pero pø cabä mjoothajxy chocy coo hajxy piógát, ween hajxy jaduħn quia'a pøcy. Hix, cabä cuhdujt pøn miøødä coo miich xyhané'emät maa mhuungcøxpän. ³⁸ Hoy jaduħn coo mhuung myajpógát. Jaaná hoy jaduħmbä coo mga'a yajpógát; cab jaduħn ñejpiä.

³⁹ Ja'a to'oxiøjc ya'adiøjmøødpä, cabä cuhdujt miøødä coo wiingpä miøødsáná'awät. Pero coo ñihyhap yhó'ogát, mänit mäbøcy wyiingpógát pøn jaduħn chojpy. Pero tsipcøxpä hermano wyiingpógát. ⁴⁰ Pero maas jootcujc yhidät coo quia'a nä'ägädä pøjtägätsät. Høøch jaduħn mänaamb. Ja'a Dioshespíritøch ndijy jaduħn xñajtsapxøøyyäp.

8

¹ Näje'ečh hajxy tøø xmiäyajtø y pø hoy jaduħn coo animalho'ogy hajxy ndsú'tsämät ja'a häna'c-hajxy quepychechwiinduum yojxypä. Tøyhajt jaduħn coo hajxy nägøxiä tøø nmädoyhájtäm hädaagøxpä. Cab jaduħn yhooyä coo hajxy nmánaañämät cooc tyijy hajxy cøxiä nwiñjuøøyyäm. Jaduħnä häna'c-hajxy näje'e miänaambä, ja'a hajxy yajcumayaambä. Pero coo hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nnimiéé'xämät, mänitä Diosmádia'agy hajxy maas hoy nmäbøjcämät. ² Pøn jaduħn mänaamb cooc tyijy hotyijä jiaty, hønndaacp jaduħn. Cab jaduħn tiøyyä coo hotyijä jiaty. Ween jaduħn jiaac habøcy. ³ Pønä Dios jaduħn wiingudsähgøøby, ñajuøøbiä Dios jaduħn pøn je'e.

⁴ Tsøg hajxy jadähooc jaac mädiácäm pø hoy jaduħn coo animalho'ogy hajxy ndsú'tsämät, ja'a häna'c-hajxy quepychechwiinduum yojxypä. Bueno, nnajuøøyyäm hajxy coo quepychech naaxpoch quia'a jujyquiä. Y nnajuøøyyäm hajxy coo Dios tiu'ugä. ⁵ Mayyä jäya'ayhajxy jaduħn miäna'añ cooc tyijy ja'a Dioshajxy miayyä jim tsajpootyp chaads yaa hädaa yaabä naaxwiin. Je'eg hajxy jaduħn jiaančh wiingudsähgøøby. ⁶ Pero højts jaduħn mänánañäm coo Dios tiu'ugä, ja'a nDeedyhájtäm. Je'e jaduħn hädiuun cøxiä någuipxy møødä yHuung. Paady hajxy jaduħn xquiunú'xäm xpiädácäm coo hajxy jaduħn ween nwiingudsähgøøyyäm. Jaduħn hajxy nmánaañäm coo Jesucristo hajxy nWiindsøn'hájtäm. Cabä wiingpä hajxy nwiindsøn'hájtäm. Møød je'e cøxiä yhädiuumbä. Høxtä højtspaadyhájtäm hajxy xquiunú'xäm.

⁷ Pero cabä jäya'ayhajxy nägøxiä miäbøcy coo quepychech quia'a jujyquiä, coo naaxpoch quia'a jujyquiä. Näje'e jäya'ay quepychech naaxpoch hajxy wyiingudsähgøøyñä. Y coo hajxy jaduħn chú'udsät tijaty jäya'ayhajxy yojxyp quepychechwiinduum, jootmayhajp hajxy jaduħn cooc tyijy jaduħn quia'a hoyyä coo hajxy chú'udsät. Hix, je'enä hajxy jaduħn miäbøcyñä cooc tyijy quepychech jiujyquiä. ⁸ Nnajuøøyyäm hajxy coo Dios quia'a møjpäda'agy pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm. Cab jaduħn ñejpiä pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm. ⁹ Pero hoy hajxy nja najuøøyyäm jaduħn coo quia'a nejpiä pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm, maas hoy hit jaduħn coo nga'a tsú'tsämät, pø jii hermanohajxy näje'e quia'a najuøøbiä coo jaduħn quia'a nejpiä coo hajxy ndsú'tsämät. ¹⁰ Tsøc mädiácäm coo miich mnajuø'ø y coo

jaduhñ quia'a nejpiä coo yø'øduhmbä tsu'učh mdsú'udsät. Hoorä, tsøc mänäänäm coo miich yø'øduhmbä tsu'učh hänäjty mdsu'učh maa quepychechwiinduumän. Hoorä, coo hermano jaduhñ tu'ug xyhixät, ja'a ca'a najuøøbiä coo jaduhñ quia'a nejpiä coo miich jaduhñ mdsú'udsät, wehndä je'e xpiadsú'tspät. Wehndä miäná'anät cooc tyijy jaduhñ tøø quiädieey coo jaduhñ tøø xpiadsu'učh. ¹¹ Y coo jaduhñ quiädieeyät, miichä pojpä hänäjty mmøød je'eguiøxpä coo miich hänäjty jim mgay. Hix, tøø mähdiøjc ñähho'tu'udyii ja'a Jesucristäm. ¹² Y coo miichä mähdiøjc jaduhñ myajcädieeyät, jaduhñ hänäjty tøø piaady nejpä miichä Jesucristo hänäjty tøø mmägadieeyän. ¹³ Hoorä, pø cädieeyaambä hermano tu'ug je'eguiøxpä cooch høøch yø'øduhmbä tsu'učh ndsu'učh, cábøch jaduhñ nnä'ägädä tsú'udsät mänaa, coo hermano ñä'a cädieeyät.

9

¹ Cábøch pøn xyhane'emy, túhmäts. Dióshøch xwyiinguejx, túhmäts. Hamdsoochä Jesucristo nhijxy, túhmäts, ja'a hajxy nWiindsønähjätämbä. Mijts ja'a Diosmädia'agy nyajmäbøjc, túhmäts. ² Näje'e jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy høøchä Dios tøø xquia'a wiinguexy. Pero mmøødä tøyhajt hajxy jaduhñ coochä Dios tøø xwyiinguexy, je'eguiøxpä cooch mijts nyajmäbøjcy ja'a Diosmädia'agy.

³ Cooch pøn mänaa xñäma'ay cooc tyijy høøchä Dios tøø xquia'a wiinguexy, jaduhñhøch naxy nhadsoy: ⁴ Nmøødhøch ndijy cuhdujt jaduhñ cooch mijts cay hu'ugy nmäyujwá'anät je'eguiøxpä coochä Diostuung nduñ. ⁵ Ja'a Jesucristo yhuchhajxy, miøødä cuhdujt hajxy je'e coo hajxy wiädítät to'oxiøjmøød. Jaduhñä Pedro miøødäbä, møødä Dioswiinguexyypähajxy. Jaduhñhøch cuhdujt nmøødäbä, hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia mäna'añ cooc tyijy høøch nga'a møødä. ⁶ Tøgä mmänaamb mijts jaduhñä coo højts cuhdujt nga'a møødä coo højts nduung nna-jtshixø'øwät, coo højts ja'a Diosmädia'agy nyajwá'xät, høøch møødä Bernabé. Ja'a Diosquexyhajxy nägøxiä, tøø tiuung hajxy ñajtshixø'øy coo Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. ⁷ Yajmäjuuby hajxy je'e, y jaduhñ højts nyajmäjuyaambä. Hix, yajmäjuubiä soldadohajxy. Y jaanä jaduhñduhmbä, ja'a cudsaaatypcamhajxy, jiø'xypä tsaatytsa'am hajxy. Y jaanä jaduhñduhmbä, ja'a meegcueendähajpähajxy, yhuucyipiä meegtsi'tsnøø hajxy. ⁸ Ca'a yhøøch nhamdsoo mädia'agy hädaa; jaduhñä mädia'agy miänaambä ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. ⁹⁻¹⁰ Jaduhñ jim myiñ cujaay: "Cabä waj mhaxuu'tsø'øgät coo trigopajc hänäjty tiehñjo'och." Coo Dios jaduhñ jecy miänaañ, jaduhñ miänaañ coo højts nyajmäjuyät. Hix, ja'a häna'c naaxpuhbähajxy møødä tsijpädøjc-hajxy, ñajuøøby hajxy jaduhñ coo hajxy yajmäjuya'añ. Jaanä jaduhñ højtspä, jaduhñ højts nyajmäjubiät. ¹¹ Coo højts mijtsä Diosmädia'agy tøø nyajnähxixø'øy, paady hajxy xmiäjuyät. ¹² Mmäjuubiä Diosquexy hajxy, túhmäts; maas may højts cuhdujt nmøødä coo højts mijts xmiäjubiät.

Pero cahnä højts mänaa nmäna'aññä coo højts nyajmäjuyät. Chojpy højts njoot jaduhñ coo Diosmädia'agy wiá'xät, ja'a Jesucristocøxpä, paady højts nhity jamiäjuy. ¹³ Pero nmøød højts cuhdujt jaduhñ coo højts nyajmäjuyät. Hix, ja'a häna'c-hajxy jim tuumbä tsajtøgooty, miøødä cuhdujt hajxy je'e coo hajxy quiáyät tijatiä cu'ughajxy jim quiuy-oxøøby maa altarän. ¹⁴ Jaanä jaduhñduhmbä, tøø Dios yhane'emy coo Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy yajmäjuyät. Ja'a jäya'ayhajxy mädoobä,

je'eds hajxy jaduhñ mäjäyüp. ¹⁵ Pero høøch, cábøch mänaa tøø nmäna'añ cooçh mijts xmiäjäyät. Jadúhñhøch njoot chocy cooçh jamiäjuy ndúnät. Y cooçh häyaa nnä'ä yuuhó'ogät, cab jaduhñ ñejpiä, nägooçh hänäjty tøø nduñ jamiäjuy.

¹⁶ Näje'e jäya'ayhajxy yajcumaya'añ je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. Pero Dióshøch xwyiinguejx cooçh nyajwá'xät høøch; cábøch hamdsoojoot nyajwa'xy. Paady, cábøch nyajcumaya'añ. Y cooçhä Diosmädia'agy jaduhñ nga'a yajwá'xät, xyajcumädówábøçhä Dios jaduhñ. ¹⁷ Cábøch hamdsoojoot ndägøøyy Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Dióshøch jaduhñ xwyiinguejx cooçh miädia'agy nyajwá'xät. Cooçh häxøpy tøø ndägø'øyy hamdsoojoot, mänitøch cu nyajmäjuuy. ¹⁸ Jaançh tehñ xioonðáacpøch jaduhñ cooçhä Diosmädia'agy nyajwa'xy jamiäjuy, hóyhøçhä cuhdujt nja møødä cooçh cu nyajmäjuuy.

¹⁹ Hix, cooçh jaduhñ nduñ jamiäjuy, cábøch pøñ xyhane'emy. Pero chójpiøch njoot jaduhñ cooçh hoy piønä xyhané'emät, nägoo Diosmädia'agy hajxy miäbøgät. ²⁰ Cooçh jimñ nhijty maa judíoshajxiän, jadúhñhøch nguhdujthajpä nebiä judíoshajxy quiuhdujthatiän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miäbøjcy. Y cooçh jimñ nhijty maa jäya'ayhajxy hänäjty yhane'emyiijän ja'a Diosmädia'agy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, jadúhñhøch nyaghanehmbä neby hajxy hänäjty yaghanehmbän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miäbøjcy, hóyhøçhä cuhdujt nja nmøødä cooçh nga'a yaghané'emät. ²¹ Y cooçh jimñ nhijty maa jäya'ayhajxiän, ja'a cajpä judíospä, ja'a mädia'agy hajxy ca'a cudiuumbä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, jadúhñhøch nguhdujthajpä neby hajxy hänäjty quiuhdujthatiän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miäbøjpä. Cábøch nmäna'ana'añ cooçhä Dios ja'a miädia'agy hänäjty nga'a mäbøjcä. Hix, nmäbøjccábøçhä Jesucristo miädia'agy jaduhñ. ²² Y cooçh jimñ nhijty maa hermanohajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'xy ca'a wiinjuøøbiä, jadúhñhøch nbaguhdujthajpä neby hajxy hänäjty quiuhdujthatiän, je'eguiøxpä cooçh hänäjty nyajnahixø'øwa'añ nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy wyiinjuø'øwät. Majátyhøch jaduhñ nwädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä, cábøçhä jäya'ayhajxy jaduhñ nyagjootma'ady, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ miäbøcy. ²³ Páadyhøch jaduhñ nguhdujthaty, jadúhñhøçhä Diosmädia'agy hoy nyajwá'xät. Y cooçhä jäya'ayhajxy may nyajmäbøgät, mänitøch jaduhñ nxoondá'agät.

²⁴ Coo jäya'ayhajxy naxy ñiyhøxpäyø'øgyii, tu'jäya'ay jaduhñ nøcxy quiuhäyø'øgy, ca'a ñägøxiä. Tøyhajt jaduhñ. Jaduhñ mäwiin højtshájtäm, coo Diosmädia'agy hajxy nbanøcxäm, naxy hajxy hoy ndehñ quiudiüünämät, jaduhñ hajxy jimñ nnøcxämät Dioswiinduum. ²⁵ Høxtahmðsä häyø'pädøjc-hajxy, tu'jøjpiä jioot ja'a wyiinmahñdy hajxy naxy piäda'agy coo hajxy jaduhñ quiuhäyø'øgät, túhmäts. Paadiä haxøøgpä hajxy jaduhñ quia'a nä'ägä nähdoñ. Premio hajxy jaduhñ móoyyüp, y cab jaduhñ ñä'ä jecy. Pero højtshájtäm, coo Diosmädia'agy hajxy hoy njaançh tehñ quiudiüünämät, mänit hajxy jaduhñ jimñ nnøcxämät Dioswiinduum. Jimñds hajxy jaduhñ nhíjtämät çøjxta'axiøø. ²⁶ Ja'a häna'c cuhäyø'pädøjc-hajxy, tøyyä hajxy jaduhñ ñä'ä päyø'øgy, cab hajxy jaduhñ yhimybiäyø'øgy miaamybiäyø'øgy. Ja'a boxeadorhajxy jajpä mägox mädeç, cab hajxy jaduhñ ñä'ä yemy ñä'ä wopy. Jaduhñ mäwínäts høøch, tu'jøjpiøçhä Diosmädia'agy nbanøcxy.

27 Cábøchä haxøøgpä jaduhñ nnä'ägä nähdoñ. Ngudiúumbiøchä Diosmädia'agy jaančh tehñ yhoy. Páadyhøchä Dios jim xyajñøcxa'añ maa wyiinduumän. Y cooçh jaduhñ hoy nga'a cudiuñät, cáboch jim xyajñøcxät, hóyhøchä jäya'ayhajxy hñajty tøø nja yajwiinhixø'øy.

10

¹ Hermanodøjc, huuc mäadow hajxy jaduhñ. Jéquiänä Dios ja'a joc ja'a näma'a jaduhñ quiejxy maa nhaphájtäm maa ndeedyhájtämhajxy hñajtiän, møødä Moisés. Mänit hajxy jaduhñ jecy piadu'ubøjcy nägøxiä näwiinä. Mänit hajxy nägøxiä ñøønajxy coo Tsaptsmejy paquiä tiøøch. ² Ja'a Moisés hajxy hñajty näguipxy miøødwädiipxy nägøxiä maa joc hajxy hñajty piawädiitiän, maa hajxy ñøønajxiän Tsaptsmejjiooty. ³ Mänitä Dios hajxy miooyyá ja'a cay ja'a hu'ugy. Mänit hajxy quiaaayy nägøxiä. ⁴ Mänitä Dios ja'a tsa tu'ug yajtsäbijty. Mänitä nøø tiägøøyy xee'xpä. Mänit hajxy nägøxiä ñøøhuucy. Jaduhñ mäwiinäts ja'a Cristo neby yø'ø tsaajän. Hix, puhbéjtäp hajxy hñajty ja'a Crístäm majaty hajxy hñajty wiädity. Ja'a Cristo, Dios yHuung je'e. ⁵ Pero cabä Diosmädia'agy hajxy hoy nämay quidiuuñ. Cabä Dios hajxy jaduhñ quiumaayyá. Paady hajxy jim tiu'uhø'cy pactuum.

⁶⁻⁷ Paady hajxy jaduhñ jiajty yhabejty coo haxøøgpä hajxy yhadsojcy, coo quepychech ja'a naaxpoch hajxy wyiingudsáhøøyy. Hijxtahñd jaduhñ coo hajxy nga'a pahijx nga'a paduünämät. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Mänit hajxy quiaaayy yhuucy quepychechwiinduum; mänit hajxy yhejch piujty quepychechwiinduum.” ⁸ Näje'e hajxy haxøøg jiatcøøyy. Paady hajxy nähii'xtägøøg mil yho'cy tu'xøøbä. Paady hajxy jaduhñ nga'a pahijx nga'a paduünämät. ⁹ Näje'e Dios hajxy yhiixmajch pø tøyhajt hajxy hñajty yajcumäadowa'añíjäm ja'a Dios. Mänit hajxy चाहंचु'utsä. Cøjx hajxy je'e yho'ogy. Paady hajxy jaduhñ nga'a pahijx nga'a paduünämät. ¹⁰ Näje'e hajxy hñajty jootcujc quia'a hity, je'eguiøxpä coo hajxy hñajty quia'a mäbøcy. Paadiä Dios ja'a mioonsä quiejxy, hoy hajxy yagho'ogyii.

¹¹ Paady hajxy jaduhñ jiajty yhabejty, hijxtahñd jaduhñ coo hajxy nga'a pahijx nga'a paduünämät. Paady cujaay yhity. Hix, habáatnäp jaduhñ coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. ¹² Pøñ jaduhñ niñänøømäp coo hamuundu'joot miäbøcy, naxy tiehm ñiyajcopcø'øwøøjät coo ñä'ä tu'udägóyyät. ¹³ Mijts ja'a møjcu'ugong xjia wi'i yajtu'udägóyyaamb. Hoy piønä jaduhñ jia yagjatcø'øwa'añii haxøøg. Pero jaduhñä Dios miäna'añ cooc hajxy xpiuhbedáañäm, neby hajxy jaduhñ nga'a tu'udägóoyyämät. Tøyhajt jaduhñ coo hajxy xpiuhbedáañäm. Hix, cabä møjcu'ugongä miäjaa jaduhñ miäbaady nebiä Dios mäjaa miøødän.

¹⁴ Jaduhñds je'e, hermanodøjc, cabä quepychech, cabä naaxpoch hajxy mwiingudsáhøøwät. ¹⁵ Mnajuøøby hajxy jaduhñ cooçh tøyhajt nmädia'agy. Hix, mwiinjuøøby hajxy hädaaduhñ. ¹⁶ Coo tsugay nyagjájtäm mänaa vino hajxy nhúucäm, mänitä Dioscujú'uyäp hajxy nyéjcäm. Je'e jaduhñ ñänøømby coo hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhíjtäm, je'eguiøxpä coo Jesucristo ñø'ty jiaančh tehñ yaghäyooyy mänaa hajxy je'e xñähho'túútäm maa hädaa yaabä naaxwiinän. Y coo tsajcaagy hajxy nyajniñäguidøøyyäm, je'e jaduhñ ñänøømgumbä coo hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhíjtäm, je'eguiøxpä coo Jesucristo ja'a ñi'x ja quiopc ñähdujcy mänaa hajxy je'e xñähho'túútäm. ¹⁷ Coo tu'ugpä

tsajcaagy hajxy ngaamiújcám, paady hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhíjtám, hoy hajxy nja nämáyyám.

¹⁸ Jaduhñä judíoshajxy yhiypä tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy mөөдä Dios mänaa animal hajxy chu'uchän, ja'a jäya'ayhajxy yojxypä altarwiinduum. ¹⁹ Jadúhñhөch nmäna'añ coo quepychech naaxpoch quia'a jujyquia. Jadúhñhөch nmänaambä coo animal quia'a cunuu'xiä ja'a jäya'ayhajxy yojxypä quepychechwiinduum. ²⁰ Caj pues. Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbөjpä, coo animal hajxy yoxy quepychechwiinduum, ja'a möjcu'ugong hajxy jaduñ wyiingudsähgөөby, ca'a Dyiosä. Cábөch njoot chocy coo jäya'ay hajxy mmөөdhídät tu'ugwiinmahñdy, ja'a möjcu'ugong hajxy wyiingudsähgөөbiä. ²¹ Pө mh'uugaambiä vino hajxy ja'a Dioscөxpä, cab hajxy hoy mhú'ugät ja'a möjcu'ugongcөxpä. Pө mgayaambiä tsajcaagy hajxy ja'a Dioscөxpä, cab hajxy hoy mgáyät ja'a möjcu'ugongcөxpä. ²² Cab jaduñ yhoyyä coo Dios hajxy nyagjootmä'tämät. Hix, maas mäjaamөөдä Dios que höjtshájtám.

²³ Jaduhñä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc cuhdujt hajxy nmөөdhájtám hoy ñejpiä. Tөyhajt jaduñ. Pero cab jaduñ yhawiinmatsä coo hajxy hoy ñejpiä njatcөөyyämät. Hix, coo hajxy hoy ñejpiä njatcөөyyämät, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy nyajtu'uyóhyyämät. ²⁴ Näje'e jäya'ayhajxy yhöxta'ay coo hajxy chänä'awät coo hajxy yhäyówät. Pero maas hoy jaduñ coo nmädөjc hajxy nbuhbéjtämät.

²⁵ Tsu'udsä tsu'uch hajxy jaduñ mädyijaty jim too'cäp halaplazpa'c. Pero cab hajxy myajtówät pө tөө jäya'ay animal hajxy yoxy quepychechwiinduum. Cab hajxy je'eduhñ mnä'ä taj mnä'ä máyät ja'a tsu'uchcөxpä. ²⁶ Hix, jaduñä Diosmädia'agy miädia'agy: “Dios jie'e hädaa cөxiä maa hädaa yaabä naaxwiimbän.”

²⁷ Coo pөñ hajxy jaduñ xwiówät mägaabiä, hoy jaduñ coo hajxy mnөcxät, hoyyä craa ja'a Diosmädia'agy hänäjty quia'a jagä mäbөcy. Y cab hajxy myajtówät pө tөө animal hänäjty quepychechwiinduum yoxyii. Cab hajxy mdaj cab hajxy mmáyät ja'a tsu'uchcөxpä. ²⁸ Pero coo pөñ hajxy jaduñ xyhawáanät coo häna'c yө'ө animal hänäjty tөө yoxy quepychechwiinduum, cab hajxy jaduñ mdsú'udsät, weenä craa jaduñ quia'a jootma'ady ja'a hajxy tөө xyhawáanäbä. Jaduhñä craada'ä tiajy miay coo jaduñ quia'a hoyyä coo yө'өduhmbä tsu'uch hajxy ndsú'tsamät, ja'a häna'c yojxypä quepychechwiinduum. ²⁹ Ja'a craa tөө xyhawáanäbä, je'ech jaduñ nnänөөmby coo wehñdä jiootma'ada'añ. Cábөch jaduñ nmäna'ana'añ coo mijts mjootma'ada'añ.

Näje'e jäya'ayhajxiäda'a miäna'ana'añ: “Ween yө'ө craa jaduñ ñä'ä jootma'ady, nmөөdhөch cuhdujt jaduñ coöchä animal ndsú'udsät, hoy häna'c tөө jia yoxy quepychechwiinduum. ³⁰ Haa ca'a, nnämäabiөchä Dios Dioscujú'uyäp coöchä tsu'uch hänäjty tөө ndsu'uch. Tiich yө'ө craa jaduñ coo xñä'ä nämä'ay coöch nga'a tsú'udsät.” ³¹ Jaduhñds je'e, tsögä mädia'agy hajxy hoy yajxón yajtuun yaghíjtám homiädyiibä coo hajxy ngaayy coo hajxy nhúucám. Coo jäya'ay hajxy jaduñ xyhíxämät coo mädia'agy hajxy hänäjty hoy yajxón nyajtuun nyaghíjtám homiädyiibä, mänitä Dios hajxy miөjpäda'aga'añ jiaanчpäda'aga'añ. ³² Hix, coo mädia'agy hajxy hoy yajxón nyajtuun nyaghíjtämät homiädyiibä, ni pөñ jaduñ quia'a jootmä'adät, ni ja'a judíoshajxy, ni ja'a jäya'ayhajxy cajpä judíoshajpä, ni ja'a jäya'ayhajxy ja'a Diosmädia'agy mäbөjpä. ³³ Jadúhñhөch hөөчpä, hoy yajxónhөchä nyajtuñ nyaghity homiädyiibä

nébiøchä jäya'ayhajxy jaduhñ xquiumáyät. Cábøch pøñ jaduhñ nyagjootma'ady. Hix, chójpiøch njoot jaduhñ coo jäya'ayhajxy nägøxiä ñähwá'adsät ja'a piojpä ja'a quiädieeyhajxy. Cábøch njoot chocy cooñ niduihñ nbáadät ja'a hoybä ja'a weenbä.

11

¹ Nébiøchä Jesucristo nbahixiän, jaduhñhøch mijts xpiahíjxpät.

² Hermanodøjc, xoondáacpøch jaduhñ cooñ mijts xjiahmiejtsta'agy homiánaajä, y coo Diosmädia'agy hajxy homiánaajä myajtuñ nebiátyhøch hajxy tøø nnajtscapxøøyyäm. ³ Chójpiøch njoot jaduhñ coo hajxy mwijnjuø'øwät coo Jesucristo ja'a Dios Wyiindsønhaty y coo højtsä Jesucristo nWiindsønhájtämbä, højts ya'adiøjc-hájtäm. Jaanä jaduhñä ndo'oxiøjc-hájtäm hajxy xwyiindsønhájtämbä, højts ya'adiøjc-hájtäm. ⁴ Maa hermanodøjc-hajxy yhamugø'øyän tsajtøgooty, coo ya'adiøjc jim tu'ug Dyiospa'yá'axät cuhjupmøød, cabä Jesucristo hamuumdu'joot wyiingudsähgø'øy; ni jaduhñ coo Diosmädia'agy cuhjupmøød yajwiinhixø'øwät. ⁵ Jaanä jaduhñduhmbä, coo to'oxiøjc-hajxy jiiby Dyiospa'yá'axät cuhwa'ads tsajtøgooty, o coo Diosmädia'agy hajxy jiiby yajwiinhixø'øwät cuhwa'ads, høchähdiuunä hajxy je'eduhñ. Jaduhñ je'eduhñ piaady nejpiän yø'ø to'oxiøjc quiuhwaay hajxy yhøxme'xypän. ⁶ Jaduhñds je'e, pø cabä to'oxiøjc-hajxy tiägø'øwa'añ tsajtøgooty cuhjuuxy, ween hajxy jaduhñ ñä'ägä yajcuhme'xy. Y pø tsähdiuumb hajxy jaduhñ cuhme'xy, ween hajxy ñiguiuhjuuxy. ⁷ Pero ja'a ya'adiøjc-hajxy, cab hajxy je'e ween tsajtøgooty cuhjupmøød tiägøøbiä. Hix, jaduhñä Dios ja'a ya'adiøjc yhädiuunä nebiä Diosän. Ja'a ya'adiøjc-cøxpä jaduhñ quiähxø'øgy coo Dios mäjaa jiaanç tehñ miøødä. Pero ja'a to'oxiøjc-cøxpä quiähxø'øgy coo ya'adiøjc mäjaa miøødäbä. ⁸ Coo Dios ja'a to'oxiøjc jecy yhädiuunä, jayøjpä ya'adiøjc ja'a quiaač tu'ug piøjcäxä. Mänitä to'oxiøjc yajwa'añguiojjä caačhhaam. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pero cab jaduhñ miäna'añ coo ya'adiøjc yajwa'añguiojjä ja'a to'oxiøjc quiaačhhaam. ⁹ Ja'a ya'adiøjc-cøxpä ja'a to'oxiøjc yhädiuunäbä. Cab hajxy nmänaänämät coo ya'adiøjc yhädiuunä ja'a to'oxiøjc-cøxpä. ¹⁰ Páadiädsä to'oxiøjc-hajxy wiädität cuhjuuxy, jaduhñ hajxy yajcähxø'øgät coo hajxy yhane'emyii ya'adiøjcäm. Jaduhñä Diosmoonsähajxy quiumay, ja'a hajxy jim tsajpootypä. ¹¹ Pero jaduhñä Dios hajxy jecy xquiunúu'xäm ya'adio'oxy. ¹² Hix, jéquiänä to'oxiøjc yajwa'añguiojjä ja'a ya'adiøjc quiaačhhaam. Jaanä jaduhñduhmbä, ja'a to'oxiøjc-cøxpä ja'a ya'adiøjc myiñguia'ay.

¹³ Huuc mäna'an mijts pø hawiinmats jaduhñ coo to'oxiøjc-hajxy cuhwa'ads Dyiospa'yá'axät tsajtøgooty. ¹⁴ Høchähdiuunä jaduhñ coo ya'adiøjc quiuhwaayhajxy yoñ yajyéegät. Hoy piønä jaduhñ miäna'añ. ¹⁵ Pero hahixøøyyäp ja'a to'oxiøjc-hajxy jaduhñ coo quiuhwaay hajxy yajyéegät yoñ; jaduhñ je'eduhñ miäbaady nebiä cuhmochpän. ¹⁶ Jaduhñ højts nnä'ägädä yajnähixø'øy coo to'oxiøjc-hajxy cuhmoch Dyiospa'yá'axät tsajtøgooty. Y jaduhñä hermanohajxy nägøxiä yajnähixøøbiä tsajtøgooty wiinduhmyhagajpt. Hoorä, pønjaty jaduhñ mänaamb cooc tyijy jaduhñ quia'a nejpiä coo to'oxiøjc-hajxy jaguiuh-moch tsajtøgooty Dyiospa'yá'axät, cabä tøyhajt hajxy ñä'ägädä møødä.

¹⁷⁻¹⁹ Tøøch nmädoyhaty coo hajxy näje'e haxøøgtøjiämuum mniñäma'ayii maa hajxy tsajtøgooty mhamugø'øyän. Tøyhajtäda'a

jaduhñ. Cab jaduññ yhooyä y cábøch jaduññ ngumay, hóyhøch jaduññ nja najuø'oy coo jáya'ayhajy yhixa'añ pønjaty tøyhajt hoy wädijp.²⁰ Coo Jesucristo hánajty yagho'oga'añii, mänitä jiamiøød ñämaayy coo hajy chuugaamiügät ja'a Jesucristocøxpä. Pero mijts, coo hajy naxy tsajtøgooty mhamugø'oy, coo hajy naxy mdsuugaamiucy, cabä Jesucristo hajy naxy njahmiech.²¹ Haniduihmjaty hajy naxy mgay. Cab hajy naxy mdajy mmay pø jii mmägu'ughajpä caayyøøc hajy miøødä quia'a møødä. Näje'e hajy naxy mmu'ugyii.²² Jim hajy hawiinmats mgay mhú'ugät maa mhamdsoo tøjc-hajxiän. Cab jaduññ yhooyä coo hajy jaduññ mjatcø'oy maa Diostøjcän. Myajtsähdiuumbiä häyoobäya'ay hajy jaduññ. Cáboch mijts jaduññ nnä'ägädä cumay coo hajy jaduññ mjatcø'oy.

²³ Hamdsoöchä Jesucristo xyajñähixøøyy nébiøch mijts tøø nnajtscapxøøyyäm: Hoorä, mänittsuu, coo Jesucristo hánajty tioga'añii, mänitä Jesucristohajy tiägøøyy tsuugaabiä møødä jiamiøødhajy. Mänitä Jesucristo tsajcaagy quionø'cy.²⁴ Mänit Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitä tsajcaagy yhaguidøøyy. Mänit miänaañ: "Huuc cay hajy. Høøch nni'x høøch ngopc hädaa. Mijtsøøxpøöchä häna'c xtiooga'añ. Cooch mijts mänaa xjiahmiejtstä'agät, jaduññä tsajcaagy hajy mgáyät."²⁵ Y coo hajy hánajty tøø chuugaabiäðøñä, mänitä Jesús vino quionø'cy copajooty. Mänit miänáangombä: "Cooch mijts nnähho'tu'udaanñä, cooch nnø'ty nyaghäyowaanñä, hawiinjemybiä Dios hajy xmiøødyajcuhduga'añ. Hoorä, hädaa vino, hijxtahñd jaduññ miähmø'owa'añ nébiøch nnø'tiän. Y naaghooc hädaa vino hajy mhu'ugy, mänitøch hajy xjiahmiejtstä'agät."²⁶ Homiänaajä hädaa tsajcaagy hajy hánajty mgaya'añ, homiänaajä hädaa vino hajy hánajty mhu'uga'añ, myajcøhxø'py hajy hánajty coo Jesucristo hajy tøø xñähho'túutäm. Hix, wiimbijtagatsaambä Jesucristo. Yaa jadähooç quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin.

²⁷ Nebiä Jesucristo jiamiøødhajy miøødcaayy miøødhuuquiän, jadúhñäc hajy ngaayy, jadúhñäc hajy nhúucämbät. Pønjatia howyiinmahñdy hánajty ca'a møød coo hánajty jaduññ quiaya'añ, coo hánajty jaduññ yhu'uga'añ, haxøøg hajy jaduññ jiatcø'oy ja'a Jesucristo ñi'xcøxpä ñø'tycøxpä.²⁸ Jaduññds je'e, coo hajy hánajty mgaya'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajy hánajty mhu'uga'añ ja'a Jesucristocøxpä, naxy hajy jayøjpiä mdehm ñiñajuø'owøøjät pø howyiinmahñdy hajy hánajty mjaanç møød.²⁹ Pønjaty jaduññ caaby huucp ja'a Jesucristocøxpä, coo hajy jaduññ quia'a møjpdá'agät coo Jesucristo hajy xñähho'túutäm, yajcumädowáanp hajy jaduññ.³⁰ Näje'e hajy mba'ambety; näje'e hajy mga'a majaamøødä. Høxtä näje'ejaty hajy jaduññ tøø yho'ogy. Paady hajy jaduññ mjaty mhabety coo hajy mga'a møjpdá'agy coo Jesucristo hajy tøø xñähho'túutäm.³¹ Pero cabä Dios hajy xyajcumädóowämät coo howyiinmahñdy hajy hánajty nmøødhajtäm coo hajy hánajty ngayáanäm ja'a Jesucristocøxpä, coo hajy hánajty nhu'ugáanäm ja'a Jesucristocøxpä.³² Paadia Dios hajy tähoogaty xyajcumädóowäm, jaduññ hajy xyajñajuøøyyäm coo miädia'agy hajy hánajty hoy nga'a yajtúunäm. Y coo miädia'agy hajy hoy nyajtúunämät, cab hajy jiiby nnä'ä hädáacämät møjcu'uhaam maa jáya'ayhajy yhäda'aga'añän, ja'a hajy ca'a mábøjpä.

³³ Jaduññds je'e, hermanodøjc, coo hajy hánajty mänaa mgaamiuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajy hánajty mänaa mhuucmuga'añ ja'a

Jesucristocøxpä, naxy hajxy tu'cuhdujt mdehm quiaaáčhóonät. Mniyhahixø'øwóøjáp hajxy jaduñ. ³⁴ Pø myähó'cäp hajxy hánajty, jayøjp hajxy mnä'ägä cáyät maa mdøjc-hajxiän. Jaduhnä Dios hajxy xquia'a yajcumädówät coo hajxy hánajty mgaamiuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hánajty mhuucmuga'añ ja'a Jesucristocøxpä. Madiu'uçh hajxy tøø xjiaac mäyajtøy. Cooçh jim nnócxät maa mijtsän, mänítøch jim nyajtødiägó'øwät.

12

¹ Hermanodøjc, tsøg hajxy mädiáacäm nebiatiä Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtäm, coo hawiingatiä tuuñg hajxy xmióoyyäm. Naxy hajxy jaduñ mdehm wyiinjuó'øwät.

² Mnajuøøby hajxy jaduñ, coo Diosmädia'agy hajxy hánajty mga'a panøcxyñä, je'enä quepychech naaxpoch hajxy hánajty mwiingudsähgø'øyñä. Cabä quepychech naaxpoch quiapxy miädia'agy. Jaduhñ hajxy hánajty mwädity nebiä tu'udägoybän. ³ Huuc wiinjuø'øw hädaa mädia'agy hajxy. Pønjetiä Dioshespíritu jaduñ najtscapxóøyyäp, cabä Jesús hajxy je'e haxøøg ñänømy. Y pønjetiä Dioshespíritu jaduñ ca'a najtscapxóøyyäp, cab hajxy hoy miäna'ana'añ coo Jesús hajxy nWiindsøn'hájtäm.

⁴ Coø Diostuung hajxy jaduñ ndúunäm, hawiingatiä Diostuung hajxy jaduñ xpiáatäm. Pero ja'a Dios ja'a yhEspírituhajtiä hajxy jaduñ xtiuungmóoyyäm. ⁵ Madiu'u ja'a Diostuung hajxy jaduñ njaançh túunäm, pero tu'jäya'ayyä hajxy jaduñ nWiindsøn'hájtäm. Ja'a Jesucristo je'e. ⁶ Ja'a Dios hajxy xpiuhbéjtäm coo tiuung hajxy ndúunämät, nebiatiä tiuung hajxy xpiáatäm. ⁷ Paadiä Dioshespíritu hajxy hawiingaty xtiuungmóoyyäm, jaduñ hajxy hoy nnibiuhbéjtämät hamiñ haxøpy. ⁸ Hix, näje'e hermanohajxy tiuungmo'oyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy quiapx coo hajxy miädiá'agät nebiä jajpä häna'cän. ⁹ Näje'e hermanohajxy piuhbedyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy hoy jiaançh tehñ miäböçgät ja'a Diosmädia'agy. Näje'e hajxy miäjaamo'oyii nebiä jäya'ay hajxy yajmøcpógät, ja'a pøjc ja'a híxábä. ¹⁰ Näje'e hermanohajxy piuhbedyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy hoy-yagjuøøñä tiuñ ja'a Diosmäjaagøxpä. Näje'e hajxy tiuungmo'oyii coo Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät. Näje'e hajxy tiuungmóoyyäbä coo hajxy yhøxcábät pøn najtscapxóøyyäp ja'a Dioshespíritäm, pøn najtscapxóøyyäp ja'a møjcu'ugóngäm. Näje'e hajxy piaadyii coo hajxy quiápxät wiinghayuucjaty. Näje'e hajxy piáatäbä coo hajxy quiapxhoyó'øwät waambatiä hermanohajxy tøø quiapxy wiinghayuucjaty. ¹¹ Hanidiuhmjatiä Dioshespíritu hajxy xtiuungmóoyyäm, nebiä jioot chocy. Tu'uquía ja'a Dioshespíritu jaduñ.

¹² Ja'a tu'ugpä ni'x, ja'a tu'ugpä copc, madiu'u pajc miøødä. Pero tu'ugpä ni'x tu'ugpä copc hajxy jaduñ nmøødhájtäm. Jaduhñ mäwiin højtshájtäm, tu'ugmädia'agy hajxy nhájtäm coo Jesucristo hajxy nWiindsøn'hájtäm, hoy hajxy nja nämayhájtäm. ¹³ Coø hajxy nnábéjtäm, jaduñnä Dioshespíritu hajxy xpiädáacäm tu'ugmädia'agy nägøxiä, møødä judíoshajxy, møødä cajpä judíoshajxy, møødä jäya'ayhajxy je'ehájtäbä wiinghänä'cäm, møødä jäya'ayhajxy hijpä hawa'adstuum. Nägøxiä ja'a Dioshespíritu hajxy nmøødhájtäm.

¹⁴ Ja'a tu'ugpä ni'x ja'a tu'ugpä copc, madiu'u pajc hajxy nmøødhájtäm.
¹⁵ Coods yøø tecy jaduñ ñä'ä mäná'anät: "Cábøch tii nmach cábøch tii

nnähdoñ nej yø'ø cø'øjän, páadyhöch miich jaduñ xquia'a yajtuna'añ", cab jaduñ ñä'ä tóyyäbä; haa ca'a, nyajyohy nyajnájxäm ja'a tecy jaduñbä. ¹⁶ Jaanä jaduñduhmbä, coo yø'ø taatsc jaduñ miánaambät: "Cábøch jaduñ nhixy nej yø'ø wiinän, páadyhöch miich jaduñ xquia'a yajtuna'añ", cab jaduñ ñä'ä tóyyäbä; haa ca'a, nyajmädoowäm ja'a taatsc jaduñbä. ¹⁷ Coo hajxy häxøpy nhaagä wiinhájtäm, cab hajxy häxøpy nmädóowäm. Y coo hajxy häxøpy nhaagä mädohndhájtäm, cab hajxy häxøpy tii xjijøxuugøøyyäm. ¹⁸ Jaduñä Dios hajxy xquiunú'xäm nebiaty hajxy xyajmädsójcäm. Paadiä ni'x ja'a copc hajxy nmøødhájtäm, paadiä cø'ø ja'a tecy hajxy nmøødhájtäm. ¹⁹ Coo hajxy häxøpy nhaagä pajc-hájtäm, cabä nni'x ja'a ngopc-hajxy häxøpy yhíjtäm. ²⁰ Madiu'u ja'a pajc hajxy nmøødhájtäm ja'a tu'ugpä jáya'ay. Tu'ugni'x tu'ugcopc hajxy jaduñ nmøødhájtäm.

²¹ Coo wiin häxøpy quiapxy, cabä cø'ø jaduñ ñämä'awät: "Cábøch miich nyajmaajiaty." Jaanä jaduñä copcpä, coo häxøpy quiapxy, cabä tecy jaduñ ñämäabiät: "Cábøch miich nyajmaajiaty." ²² Pero nhaagä yajtuungpáatäm ja'a ni'x ja'a copc cøxiä, hoyyá pajc näje'e quia'a jagä mōcä. ²³ Cabä ni'x ja'a copc hajxy teeñmuum nyajcähxø'ogáanäm, paadiä wit hajxy nmøødhájtäm. ²⁴ Pero ja'a nwiin ja'a njøjphajtämhajxy, cab jaduñ ñeipiä coo hajxy nyajcähxø'cämät. Jadúñhöch cham tøø nmädia'agy nebiä Dios ja'a nni'x ja'a ngopc-hajtämhajxy xquiunú'xäm tu'ughamuum. Hoorä, jaduñ mäwiin højtshájtäm, tu'ugmädia'agy hajxy nnimiøødhájtäm coo Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäbøjcäm, coo Jesucristo hajxy näguipxy nWiindsøn'hájtäm. Jaduñä Dios hajxy xquiunú'xäm coo hermanodøjc hajxy nwiingudsähgøøyyämät, hoy hajxy jia xoñ jia häyoy. ²⁵ Jaduñä Dios quiumay coo hajxy nhíjtämät tu'ugjoot tu'ugcopc, coo hajxy nniçhojc coo hajxy nnimié'e'xämät hamiñ haxøpy. ²⁶ Coo tu'jáya'ay chaachpøgät, mänit hajxy nägøxiä njootmayhájtämät. Jaanä jaduñduhmbä, coo tu'jáya'ay wyiingudsähgø'owøøjät, mänit hajxy nägøxiä nxoondáacämät.

²⁷ Nwiindsøn'hájtämä Jesucristo hajxy nägøxiä pønjatä Diosmädia'agy mäbøjp. Hawiingatiä Dios hajxy tøø xquiunú'xäm. ²⁸ Näje'e hermanohajxy tøø tiuungmo'oyii ja'a Diósäm. Ja'a Dios quiuguexyhájtäbä, je'e hajxy jayøjp tuungpaat. Mänit hajxy je'e tiuungpaatpä, ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy, møødä Diosmädia'agy-yajwiinhixøøbiähajxy. Näje'e hermanohajxy hoy-yagjuøøñä tiuñ ja'a Diosmäjaagøxpä. Näje'e hermanohajxy yajmøcpøcy ja'a jáya'ayhajxy nähba'amguhba'ambä. Näje'e hermanohajxy miäbuhbety. Näje'e hajxy jaduñ miägapy yhane'emy. Näje'e hajxy piaadyii coo wiinghayuucjaty hajxy quiápxät. ²⁹ Hoorä, cabä Dios hajxy nägøxiä xquiuguexyhájtäm. Cabä Diosmädia'agy hajxy nägøxiä nyajwá'xäm. Cab hajxy nägøxiä nyajnähixøøyyäm. Cab hajxy nägøxiä ndúunäm hoy-yagjuøøñä ja'a Diosmäjaagøxpä. ³⁰ Cab hajxy nägøxiä nba'amyajnájxäm. Cab hajxy nägøxiä tøø xpiáatäm coo ngápxämät wiinghayuucjaty. Y cab hajxy nägøxiä tøø xpiáatäm coo hajxy ngapxhoyøøyyämät waambatiä hermano tøø quiapxy wiinghayuucjaty. ³¹ Tsøgä njoot hajxy pádáacäm hamuumdu'joot coo Dios tuung hajxy ween xmiøoyäm ja'a maas tsoobaatpä. Chámhöchä mädia'agy hajxy nyajnähixø'øwa'añ nebiä Dios miädia'agy hajxy hoy nmaas yajtu'uyó'oyät.

13

¹ Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a mée'xämät, cabä Diosmädia'agy hajxy hänäjty hoy ngudiüünäm, hoy hajxy cu nja capx cu nja mädiácäm madiu'u nebiä jäya'ayhajxy yaa jia capxiän hädaa yaabä naaxwiin, nebiä Diosmoonsähajxy jim jia capxiän tsajpootyp. ² Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a mée'xämät, cab hajxy nnä'ägädä tsoobáatämät, hoy hajxy cu nja najuøøyyäm tii jadaañäp tii tunáañäp, hoy hajxy cøxiä wiinä cu nja najuøøyy cu nja jahmiéjtsäm, hoyyä møcmäjaa hajxy cu nja jaanč tehñ miøødhájtäm hoy ñä'a tiigøxpä. ³ Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a mée'xämät, cab hajxy nnä'ägädä tsoobáatämät, hoyyä häyoobäjäya'ay hajxy cøxiä wiinä cu nja móøyyäm mäduhñtiä hajxy nmøødhájtäm, hoyyä jäya'ay hajxy cu nja nähho'túutäm.

⁴ Pønä miädøjc tsojp mee'xp, mee'xxieemy hajxy jaduñ yhyty. Hoy hajxy jaduñ miädøjc-haty. Cabä hadsocywyiinmahñdy hajxy miøødá. Cab hajxy yajcumaya'añ. ⁵ Pønä miädøjc tsojp mee'xp, cab hajxy chähdiuhñdägoyyä. Cab hajxy wyiinducä. Cab hajxy jiootma'ady, hoy hajxy cøxypänejpiä cu jia tunøø. ⁶ Cabä haxøøgpä hajxy chocy; ja'a tøyhajtpä hajxy jaduñ chojpy. ⁷ Pønä miädøjc tsojp mee'xp, miee'xtujpy hajxy. Coo hajxy cøxypänejpiä tiunøøjät ja'a miädøjcäm, cab hajxy jiootma'ady. Cab hajxy ñäxø'øwø'øy, cab hajxy ñähøøñø'øy. Hoy hajxy miäxi'igy, hoy hajxy miägäpxy, weenä craa ja'a tøø quiädiéeyäbä jaduñ yhuuc wiinmahñmech coo jaduñ tøø quiädieey.

⁸ Habaadaamñb jaduñ coo jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänäjty quia'a yajwa'xaanñä. Habaadaamñb jaduñ coo jäya'ayhajxy hänäjty quia'a capx quia'a mädia'agaanñä wiinghayuucjaty. Habaadaamñb jaduñ coo quia'a tsoobaadaanñä tijatiä jäya'ayhajxy yaa ñajuøøby hädaa yaabä naaxwiin. Pero cøjxta'axiøø hajxy nničhoc nnimiee'xáanäm. ⁹ Cahnä hajxy hoy nwiinjuøøyyäm je'eguiøxpä coo hajxy yaa nhítämñä hädaa yaabä naaxwiin. Cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy nhabøjcäm coo hajxy nyajwá'xämät. ¹⁰ Habaadaamñb jaduñ coo Diosmädia'agy hajxy maas ca'xy nwiinjuø'owáanäm, paady hänäjty pøn quia'a wäditaanñä Diosmädia'agy-yajwa'xpä.

¹¹ Coo hajxy nmuutsc-hájtämñä, cahnä hajxy hänäjty nwiinmahñméisäm. Pero coo hajxy nmøjjøøyyänä, mänit hajxy nnajuøøyyänä. Tøø hajxy nwiinmahñméisänä; cab hajxy nwiinmahñdyhájtänä neby hajxy tøø nmuutsc-hájtäm. ¹² Jaduñ mäwínäts je'e, coo hajxy yaa nhítäm hädaa yaabä naaxwiin, cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy nwiinjuøøyyämñä. Cahnä Dios hajxy nhixyhájtäm. Pero coo hajxy jim nnøcxáanäm tsajpootyp, mänitä Dios hajxy nhixyhadáanäm neby hajxy je'e xyhixyhájtäm. Mänitä miädia'agy hajxy ca'xy nwiinjuø'owáanäm. ¹³ Tägøøgtu'u ja'a Dios hajxy xyhanéhmäm; coo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät coo tiøyhájtä, chaads coo Jesucristo hajxy njøbhíjxämät coo yaa quiädaactägatsa'añ, chaads coo nmädøjc hajxy ndsojc nmée'xämät. Hädaa høxhaambä jaduñ maas tsoobaadaamñb coo nmädøjc hajxy ndsojc nmée'xämät.

14

¹ Naxy hajxy ndehm ñiçhojc ndehm ñimié'e'xämät hoy miänaajä. Je'e maas tsoobaatp. Jaaná jaduñduhmbä, tsøgä Dios hajxy nämáayyäm coo mäjaa hajxy ween xmióøyyäm coo tiuung hajxy jaduñ ndúunämät.

Je'e tsoobaatp coo hermano ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. ² Näje'e hermanohajxy, coo hajxy hänäjty quiapxa'añ tsajtøgooty, cab hajxy howyiinjuøøñä miädia'agy. Hix, ja'a Dios hajxy jaduhñ miøødmädiaacy, ca'a yhøjtshäjtäm, je'eguiøxpä coo Dioshajtä wiinjuøøy. Cab højts jaduhñ nnä'ägädä wiinjuøøyyäm. Najtscapxøøyyäp hajxy jaduhñ ja'a Dioshespíritäm. Jagooyä Dios jaduhñ ñajuøøy waambaty hajxy jaduhñ miädia'agy. ³ Pero coo Diosmädia'agy hajxy ngäpxämät nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ wyiinjuøøwät, mänitä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nya-jwiingapxøøyyämät, hoy hajxy jaduhñ nmägapx nhané'emät, hoy hajxy jaduhñ ngapxmøcpøjcämät. ⁴ Pøn Dioshajtä nä'ä møødmädiaacy, je'e mäjaa nidihm móoyyap nebiä Diosmädia'agy maas hoy jiaac wiinjuøøwät. Hix, cabä jäya'ayhajxy jaduhñ wyiinjuøøy waambaty jaduhñ miädia'agy. Pero coo hermanodøjc ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajwiingapxøøyyämät howyiinjuøøñä, mänit hajxy miäjaamo'owøøjät nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy jiaac wiinjuøøwät.

⁵ Maas tsoobaatp jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy ngäpxämät howyiinjuøøñä; jaduhñä hermanohajxy nägøxiä wyiinjuøøwät, ja'a hajxy mädoobä. Hoy hit jaduhñ coo Dioshajtä hajxy nägøxiä mmøødmädiä'agät. Mänit mäbøcy yhoyøøwät coo hajxy ngapxhoyøøwät, jaduhñä hermanohajxy nägøxiä wyiinjuøøwät. ⁶ Hermanodøjc, coochä Dioshajtä nnä'ä møødmädiä'agät maa mijtsän, cab hajxy jaduhñ hoy mwiinjuøøwät. Pero mänit hajxy jaduhñ mwiinjuøøwät cooch mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiinhixøøwät nebiätyhøchä Dios ja'a miädia'agy hänäjty xñajtscapxøøyyä.

⁷ Høxtáhmädsä xuuxpädøjc-hajxy, coo hajxy hoy quia'a xú'uxät, nägoodä hajxy nøcxy ñä'ä yajxu'uxy ñä'ä yajpøgøøy, y cab hoy yajmädoy. ⁸ Jaaná jaduhñduhmbä maa jäya'ayhajxy chiptuñän, coo soldado ja'a corneta hoy quia'a yajxú'uxät, cabä jiamøødhajxy jaduhñ hoy chiptúnät. Nä'ä himybiäyøøg nøø maamybiäyøøgäp hajxy jaduhñ. ⁹ Jaduhñ mäwínäts højtshäjtäm, coo Dioshajtä hajxy nmøødmädiäcämät, cabä nmädia'agy hajxy jaduhñ nniwyiinjuøøyyämät hamiñ haxøpy. Xiøøbä hajxy jaduhñ nnä'ä capx nnä'ä mädiäcämät. ¹⁰ Madiu'u hayuuc hajxy yaa ngäpxäm hädaa yaabä naaxwiin. Hawiingaty hayuuc hajxy nniwyiinjuøøyyämät hawiingjaty, cab hajxy jaduhñ hoy nnimiøødmädiäcämät. ¹² Jaduhñ mäwínäts mijts, mjaanç tehñ miänaamb mijts jaduhñ coo Dioshespíritu hajxy xtiuungmö'owät. Y myujwá'anäp ja'a tuung hajxy mädyii maas tsoobaatp. Jaduhñä hermanodøjc hajxy maas hoy myajwiingapxøøwät nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy wyiinjuøøwät.

¹³ Jaduhñds je'e, pøn jaduhñ howyiinjuøøñä ca'a capxp ca'a mädiacy, weenä Dios jaduhñ ñäma'ay coo miäjaamo'owøøjät nebiä miädia'agy quiapxhoyøøwät. ¹⁴ Coo Dios hajxy nba'yáaxämät ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtä wyiinjuøøbiä, cab hajxy nwiinjuøøyyämät, hoy hajxy cu nja mädiäcäm wiinmahñdyhaam. Y cab hajxy jaduhñ nnä'ägädä wiinjuøøyyäm. ¹⁵ Jaduhñds je'e, tsøcxä Dios hajxy pa'yáaxäm juøhñdyhaam, pero howyiinjuøøñä. Tsøcxä Diosøy hajxy høøwäm juøhñdyhaam, pero howyiinjuøøñä. ¹⁶ Coo Dios hajxy nnämäayyämät “Dioscujú'uyäp”, ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtä wyiinjuøøby, cab hajxy hamdsoo nwiinjuøøyyämät. Y ja'a jäya'ayhajxy jii mädoobä, ni je'e ha-

jxy jaduñ quia'a wiinjuó'owät. Y cab hajxy hoy piamáná'anät "Dioscujú'uyäp." ¹⁷ Hoyyá Dios hajxy yajxon cu nja nämáayyäm "Dioscujú'uyäp", ja'a jäya'ayhajxy jii mádoobä, cab hajxy wyiinjuó'owät. Y cabä Diosmädia'agy hajxy jaduñ jiaac wiinjuó'owät. ¹⁸ Høøch, nnämáabiøchä Dios "Dioscujú'uyäp" je'eguiøxpä cooch pøn jaduñ xquia'a najtspaadø'oy nébiøch hayuuc-haamby ngapxiän, ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä. ¹⁹ Pero maa hajxy nhamugøøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, tsoobaatp jaduñ cooch howyiinjuøøñä ngápxät, hoy jia weeñtiä. Cab jaduñ jiaty tsoobáadät cooch hayuuc-haamby ngápxät ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, hóyhøch yoñ cu nja capx. Hix, cooch howyiinjuøøñä ngápxät, wyiinjuó'owäp ja'a hermanohajxy jaduñ, jadúñhøchä Diosmädia'agy hajxy hoy nyajwiingapxó'owät.

²⁰ Hermanodøjc, tsøg hädaa mädia'agy hajxy hoy wiinjuøøyyäm nebiä møjhána'c-hajxy hoy wyiinjuø'oyän. Yøø pigána'c-hajxy, cahnä hajxy wyiinmahñmechñä. Pero cahnä haxøøgpä hajxy yhixy yhabaadyñä. ²¹ Jaduñä Diosmädia'agy jecy miánaañ: "Ja'a judiøshajxy, cábøchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä. Nguexáambiøchä jäguembä jäya'ay jim maa judiøshajxiän. Mänit hajxy miøødmädia'aga'añii wiinghayuuc-haamby. Pero ni jadúñhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøgaanä, nømä Dios miána'añ." ²² Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, je'eguiøxpä højts hayuuc-haamby ngápxäm, ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, ca'a jie'eguiøxpä ja'a jäya'ayhajxy ja'a Diosmädia'agy mäbøjpä. Coø hajxy naxy ngápxäm ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby, jaduñä Dios hijxtahnd xii yecy coø jäya'ay tsaachpä peenä hajxy piaada'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä. Pero coø Diosmädia'agy hajxy naxy ngápxäm howyiinjuøøñä, jaduñä Dios hijxtahnd xii yecy coø jäya'ay hoybä weenbä hajxy piaada'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. ²³ Hix, coø hajxy nägøxiä ngápxämät ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby maa hajxy hánajty nhamugøøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, y coø jäya'ayhajxy jim tiägø'owät, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, jaduñda'a hajxy miána'anät cooc tyijy hajxy nguhhiñäm. ²⁴⁻²⁵ Pero coø Diosmädia'agy hajxy nägøxiä ngápxämät howyiinjuøøñä, mänitä jäya'ayhajxy wyiinjuó'owät, ja'a hajxy ca'a mäbøjpä. Mänit hajxy yhuuc tehñ wyiinmahñmédsät. Mänit hajxy hamdsooyyä ñiñajuø'owóøjät coø hajxy hánajty hoy tøø quia'a jäya'ayhaty. Mänit hajxy jaduñ jyjicadá'agät. Mänitä Dios hajxy yhuuc tehñ wyiingudsähgø'owät. Mänit hajxy yhuuc tehñ miána'anät coø Dios hajxy hánajty tøy xjiaanøch tehñ miøødhjítäm.

²⁶ Hermanodøjc, maa hajxy nhamugøøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, tsøg hajxy yajxon yagíajtäm nägøxiä, jaduñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nmaas mäbøjcämät. Naje'e Diosøy hajxy yhøwa'añ. Naje'e hajxy yajnähixø'øwa'añ. Naje'e hajxy miädia'aga'añ waambatiä Diosmädia'agy hajxy hánajty tøø ñajtsapxø'oyii ja'a Diøsam. Naje'e hermanohajxy quiapxa'añ hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby. Y naje'e hermanohajxy quiapxhoyø'øwa'añ waambatiä hermanohajxy hánajty tøø quiapxy ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä. ²⁷ Coø hajxy mänaa ngápxämät ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä maa hajxy hánajty nhamugøøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, nämetsyä nädagøøquiä hajxy ngápxämät

hanidiuhmjaty. Mänitá hermano tu'jäya'ay xquiapxhoyøøyyämät. ²⁸ Pero pø cabä hermanohajxy jim näje'e jiaty capxhoyø'ow, mejor ween hajxy jim nga'a nä'ägädä cápxämät tsajtøgooty ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby. Wiingtuum hajxy nøcxy nnä'ägädä cápxäm jaduhñ hanidiuhmjaty. Xmiädóowämäp ja'a Dios hajxy jaduhñ. ²⁹ Jaanä jaduhñduhmbä, coo hermanohajxy hánajty quiapxa'añ waambaty hajxy hánajty ñajtsapxø'oyii ja'a Diósäm, ween hajxy nämetsyä nádägøøquiä quiapxy. Y ja'a hermanohajxy jaac jiihä, mänit hajxy jaduhñ miäná'anät pø tøø hajxy hoy miädoy, pø caj. ³⁰ Y coo wiinghermano hánajty quiapxa'añ waambaty hánajty ñajtsapxø'oyii ja'a Diósäm, weenä hermano yhuuc hamoñ, ja'a hánajty capxpä. ³¹ Hanidiuhmjaty hajxy ngápxämät nägøxiä waambatiä Dios hajxy hánajty xñajtsapxøøyyäm. Jaduhñ hajxy nägøxiä maas hoy nhabójcämät; jaduhñ hajxy nägøxiä nniguiapxwíjjämät. ³² Hix, coo miich hánajty mgapxa'añ waambaty miichä Dios hánajty xñajtsapxø'owaanä, mänit mgápxät coo hánajty tøø xyhabaatä. ³³⁻³⁴ Jaduhñä Dios quiumay coo hajxy hanidiuhmjaty ngápxämät. Cab jaduhñ quiumay coo hajxy nägøxiä nxiicmujc nmädiaacmújcämät tsajtøgooty.

Cab jaduhñ yhooyä coo to'oxiøjc-hajxy jiihy quiápxät tsajtøgooty maa Dios hajxy hánajty nwiingudsähgøøyyämän. Cabä Dios jaduhñ miäna'añ coo hajxy jiihy quiápxät. Jaduhñä hermanohajxy nägøxiä quiuhdujthaty wiinduhmyhagajpt. Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ coo to'oxiøjc-hajxy miädia'agymiäbögät. ³⁵ Hoçhähdiiuunnä jaduhñ coo to'oxiøjc-hajxy jiihy quiápxät tsajtøgooty. Pø cabä Diosmädia'agy hajxy hánajty tøø wyiinjuø'oy tsajtøgooty, jimä ñihyhap hajxy miäyajtówät maa yhamdsoo tøgootyhajxiän.

³⁶ Jaduhñä hermanodøjc-hajxy nägøxiä miäna'añ wiinduhmyhagajpt coo to'oxiøjc-hajxy jiihy quia'a capx quia'a mädiá'agät tsajtøgooty nebiä Diosmädia'agy miäna'añ. Y mijts jim hijpä Corintos, jaduhñ mijts mbaguhdujthájpät. Caj mijts mhamdsoo cuhdujt myajtúnät. ³⁷ Nébiøch chamñ ngujaay, Diosmädia'agy hädaaduhñ. Naxy hajxy jaduhñ mdehmñ miäbögät, pønjaty jaduhñ niñänøømäp coo Dios hajxy ñajtsapxøøyyäxä, coo Dioshèspíritu piuhbedyii. ³⁸ Pønjaty hajxy jaduhñ ca'a mäbøgaamb, cabä Dios hajxy jaduhñ quiumaya'añii.

³⁹ Jaduhñds je'e, hermanodøjc, tsøgä Dios hajxy nämáayyäm coo hajxy tehngajnä ween xpiuhbéjtämät, coo miädia'agy hajxy xñajtsapxøøyyämät. Jaduhñä miädia'agy hajxy hoy nyajwá'xämät. Pøn jaduhñ capxaamb mädia'agaamb ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, ween hajxy jaduhñ quiapxy, ween hajxy jaduhñ miädia'agy. ⁴⁰ Pero tsøgä Diosmädia'agy hajxy hoy yajxón yagjáltäm tsajtøgooty.

15

¹⁻² Hermanodøjc, tsøg hajxy jahmiejtstáacäm coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñhøch mijts tøø nyajwiingapxø'oy. Tøø hajxy jaduhñ nmäbøjcäm. Coo hajxy tehngajnä nmäbøjcämät hamuumdu'joot, mänit hajxy jim nnøcxämät Dioswiinduum. Pero coo hajxy jaduhñ nga'a mäbøjcämät, cab hajxy jim nnä'ägädä nøcxämät.

³ Jaduhñhøch mijts tøø nyajwiingapxø'oy nebiátyhøchä Dios tøø xñajtsapxøøyyä. Jaanç tehñ choobaatp hädaa Diosmädia'agy jaduhñ. Tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm; jaduhñä nbojpa

ngädieeyháltäm hajxy tøø xyajnáhwáatsám. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. ⁴ Coø Jesucristo hánajty tøø yho'ogy, mänit hoy ñaaxtägø'ø. Mänit hoy jiuypiojtägach cumaaxc. Jaduhñ jim myiñgombä cujaay maa Diosmädia'aguiän. ⁵ Mänitä Pedro ja'a Jesucristo hoy wyiinguhixø'ø. Mänitä Jesucristo hoy wyiinguhixø'øyyägombä ja'a jiamiøødhajxy, ja'a nämajmetspäjäya'ayhajxy. ⁶ Mänit hoy wyiinguhixø'øyyägombä ja'a miägu'ughajpähajxy nämägooxmägo'xnaxiä. Näje'eyä hajxy tøø yho'nä, caj ñamayyá. ⁷ Mänitä Jacobo ja'a Jesucristo jadähooc wyiinguhixø'øguiombä. Mänitä Jesucristo hoy wyiinguhixø'øyyägombä ja'a jiamiøødhajxy nägøxiä.

⁸ Høøch, høxháamhøchä Jesucristo njaac tehñ yhiixy. Pero cábøch mähdiøjc jaduññ nnälägädä tsoobaady. ⁹ Cábøch cuhdujt møc nmøødä nej yø'ø Dioscugueypä cuhdujt hajxy møc jiaanç tehñ miøødän. Cábøch mähdiøjc nhawiinmatsä cooçh mähdiøjc jaduññ nniñänømøøjtät cooçh Dios xquiuguexyhajpä. Hiç, haxøøghøch hijty njäya'ayhaty. Nyajtsaaçhpøjpiøchä jäya'ayhajxy hijty, ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty panøcxpä. ¹⁰ Pero cooçhä Dios xjiaanç cuguexyhaty, páadyhøch jaduññ xpiuhbety. Hóyhøch nduñ. Maas máyhøchä Diosmädia'agy tøø nyajwa'xy ja'a nmädia'agyháamhøch que ja'a Dios quiugueypähajxy tøø yajwa'xy, ja'a hajxy jaac jimbä. Ca'a yhøøch jaduññ tøø nnälä piy ngopcóotyhøch; Diøshøchä wiinmahñdy tøø xmio'oy. Jaduhñhøchä Dios xpiuhbety ja'a miäjaahaam. ¹¹ Pero cab jaduññ ñejpiä pønajaty mijtsä Diosmädia'agy tøø xyajwiingapxø'ø, pø høøch, pø wiinghána'c. Tu'ugmädia'agy højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xy. Y tøø mijtsä Diosmädia'agy mmäbøcy.

¹² Jaduhñ højtsä mädia'agy nyajwa'xy coo Jesucristo jiuypiojtägajch coo hánajty tøø yho'ogy. Mayyá jäya'ayhajxy jaduññ quia'a mäbøcy cooc tyijy ja'a ho'oguiäya'ayhajxy quia'a juypioğa'añ. Cabä tøyhajt hajxy jaduññ ñälä møødä. ¹³ Pø cab häxøpy jaduññ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, cabä Jesucristo cu jiuypiojcy. ¹⁴ Y coo Jesucristo häxøpy tøø quia'a juypiojcy, cajxä hädaa mädia'agy häxøpy choobaady neby højts jaduññ nja yajwa'xy. Y nej mijtsä mädia'agy hajxy mja mäbøcy, ni je'e häxøpy quia'a tsoobaady. ¹⁵ Jaduhñ højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xy coo Dios ja'a Jesucristo yagjuypiojcy. Pø cab häxøpy jaduññ tiøyyä, høhñdaacp højts häxøpy ja'a Dioscøxpä. Hiç, pø cab häxøpy jaduññ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, cabä Dios ja'a Jesucristo cu yagjuypiojcy. ¹⁶ Pø cab häxøpy jaduññ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, cabä Jesucristo cu jiuypiojcy. ¹⁷ Y coo Jesucristo cu quia'a juypiojcy, cabä mädia'agy häxøpy choobaady neby hajxy nmäbøjcäm. Y cabä nbojpä ngädieeyhajxy häxøpy ñähwáatsám. ¹⁸ Y tøø ho'oguiäya'ayhajxy häxøpy yhäda'agy møjcu'uhaam, hoy hajxy cu jia mäbøc ja'a Jesucristo miädia'agy. ¹⁹ Coø Jesucristo cu quia'a juypiojcy, cab hajxy häxøpy jim nnøcxáañäm tsajpootyp. Tøø hajxy häxøpy nniwyi-inhøhñäm hamiñ haxøpy. Hoñäxuu'tsnä jäya'ay hajxy häxøpy xyhíjxäm.

²⁰ Pero tøyhajt jaduññ coo Jesucristo jiuypiojtägajch. Jayøjp je'e jiuypiojtsohñ. Høxhaam hajxy njaac juypioğáañäm. ²¹ Tu'ljäya'ay jecy yho'tsohñ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a craa Adánhájtäbä. Paadiä Adán jecy yho'cy, coo Dios ja'a miädia'agy quia'a cudiuuñä. Y jaanä jaduññduhmbä, tu'ljäya'ay jiuypiojtsohñ; ja'a Jesucristo je'e. ²² Ja'a Adán, højts nhaphajt needyháltäm je'e, paady hajxy nägøxiä nbaho'ogáañäm.

Y jaanä jaduhñduhmbä, nägøxiä hajxy njujyppiøgáañämbä, pønjatiä Jesucristo miädia'agy mäbójcäp. ²³ Coo Jesucristo hñajty tøø jiujyppiøjtägach, mänit jim ñøcxcombä maa Tieediän. Coo jim quioo'ty, mänit tiägøøyy hanehmbä. Y coo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänitä ho'oguiäya'ayhajxy jiujyppiøjtägatsa'añ, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hñajty tøø miäbójcäbä. ²⁴⁻²⁶ Mänitä Jesucristo miäjäda'aga'añ. Mänitä Dios ja'a miädsip ja'a quiuhdujthajxy piøgáañäxä nägøxiä. Mänitä jäya'ayhajxy quia'a ho'ogaannä ni mänaa. Mänitä Jesucristo ja'a Dios cuhdujt yajcø'ødägø'øwa'añ neby jäda'ahaty yhane'emiän. Mänitä naaxwiimbä wyiimbidaañä: ²⁷ "Tøø Dios ja'a Jesucristo cuhdujt mio'oy coo jäya'ay cøxiä yhané'emät." Nømä Diosmädia'agy jecy miänaañ. Mänit jaduhñ tiøjijty mänaa Jesucristo tiägø'øyän jäya'ayhanehmbä. Pero cabä Diosmädia'agy jecy miänaañ coo Dios yaghane'emy. Hix, jaaya'ayä cuhdujt yejc coo Jesucristo jäya'ay cøxiä yhané'emät. ²⁸ Coo Jesucristo ja'a miädsip hñajty tøø quia'a cøxy yajmäjäda'agy, mänitä Tieedy cuhdujt quioøxy yajcø'ødägø'øwa'añ mäduhñtiä cuhdujt hñajty tøø mio'oyii. Jaduhñä Jesucristo yhane'ema'añii ja'a Tiéediäm. Jaduhñä Dios cøxiä yhane'ema'añ.

²⁹ Näje'e jäya'ayhajxy ñäbety ho'oguiäya'aguiøxpä. Pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiujyppiøga'añ, tiiguiøxpä jäya'ayhajxy jaduhñ coo ñäbety ho'oguiäya'aguiøxpä.

³⁰ Nmäbøjpy højts jaduhñ coo hajxy njujyppiøgáañäm, paady højts nga'a møjpäda'agy, hoy højts nja wädity mäjahñdium homiänaajä. ³¹ Cooch nmäna'añ cooch jaduhñ nwädity mäjahñdium, je'eçh jaduhñ nnänøømby coochä ca'awiindøyhäna'c-hajxy xjia wi'i yagho'oga'añ homiänaajä. Hermanodøjc, tehñ tiøyhajt jaduhñ cooch nxooñda'agy mijtscøxpä, je'eguiøxpä coo Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbøjcä, ja'a hajxy nWiindsøñhajtämbä. Hoorä, jaanä tøyhajt je'eduhmbä cooch nwädity mäjahñdium homiänaajä. ³² Tøøchä ca'awiindøyhäna'c-hajxy mayhooc xjia wi'i yagho'oga'añ yaa Efeso ja'a Diosmädia'agyquiuøxpä. Cooch häxøpy nga'a mäbøcy coo ho'oguiäya'ayhajxy jiujyppiøga'añ, cábøchä Diosmädia'agy häxøpy nyajwa'xy. Coo häxøpy jaduhñ quia'a tøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiujyppiøga'añ, cu nmänáañäm hajxy jaduhñ: "Tsøg hajxy jaac cáayyäm, tsøg hajxy jaac húcäm, coo hajxy jaboom nho'ogáañäm."

³³ Cab hajxy myajwiinhøønät. Cab hajxy mmøødwädiymúgät ja'a häna'c-hajxy mänaambä cooc tyijy ho'oguiäya'ayhajxy quia'a jujyppiøga'añ coo hajxy jaduhñ xyajtu'udägóyyät. ³⁴ Najtshixø'ow yø'ø mhaxøøgcuhdujt hajxy. Hoy hajxy myohy, hoy hajxy mnájxnät. Näje'e yø'ø mjamiøødhajxy quia'a mäbøcyñä ja'a Diosmädia'agy. Hoçhähdiuunñä je'eduhñ.

³⁵ Näje'e jäya'ayhajxy yajtøwa'añ: "Nebiä ho'oguiäya'ayhajxy jiujyppiøga'añ. Tii ni'x tii copc hajxy miøødhadaamby." ³⁶ Hoy piønä jaduhñ ñajuø'øy. Coo mädyii tømmd mni'ibät, hoy trigo, tsipcøxp jaduhñ piu'udy; pø caj, cab jaduhñ ñä'a muxy. ³⁷ Y ja'a tømmd jaduhmbä, coo mni'ibät, wiing jaduhñ jiajnä coo miuxy. ³⁸ Dios jaduhñ tøø wyiinmay nebiatiä tømmd jiädät. Wiingatiä tømmd quiunuu'xy. ³⁹ Jaanä wiingatiä Dios ja'a nni'x ja'a ngopc-hajxy xquiunú'xämbä. Y wiingatiä animal ñi'x quiopc-hajxy quiunú'xäxäbä, møødä animalhajxy ja'a tø'ødstuum tsänaabiä, møødä muuxyhajxy, møødä hacxhajxy. ⁴⁰ Ja'a hajxy jim hijpä tsajtcøxp, wiing

hajxy jaduhñ quiähxø'ogy. Cab hajxy jaduhñ quiähxø'ogy neby hajxy yaa quiähxø'oguiän, ja'a hajxy yaa hijpä hädaa yaabä naaxwiin. ⁴¹ Haagä hajajp ja'a xøø møødä po'o møødä madsa'a, pero haagä wiingaty yhajajy. Jaanä jaduhñ ja'a madsa'abä, haagä wiingaty yhajajp. ⁴²⁻⁴⁴ Jaduhñ mäwiinäts højtshtëm, coo hajxy nho'c coo hajxy ndägóoyäm, cabä mäjaa hajxy nmøødhájtänä. Mänit hajxy nøcxy nnaaxtägóoyänä. Ja'a naaxni'x ja'a naaxcøpc jaduhñ naaxtägøøby. Mänit hajxy ngøxy yajxee'xtúutänä jutjooty. Mänit hajxy njájtänä hoxiøøghajnä. Pero coo Jesucristo yaa quiädaactägatsáangombä hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy njujyipiøjtägatsáanägombä, coo hajxy hánajty tøø nho'c coo hajxy hánajty tøø ndägóoyäm. Wiing hajxy jaduhñ njadäänänä coo hajxy jim nncxáanänä Dioswiinduum. Hoy yajxon hajxy hánajty njadäänäm haagä mäjaamøød. Y cab hajxy hánajty mänaa nho'tägatsáanänä. Wiing hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin; wiing hajxy hánajty jim nhidäänänä Dioswiinduum.

⁴⁵ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Coo Adán jaduhñ quiunuu'xtsohnä, mänitá jugyhajt miooyä.” Pero coo Jesucristo jiujyipiøjtägajch, paadiä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nbajuyyipiøjtägatsáanämbä. ⁴⁶ Jawyiin hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin. Coo hajxy njujyipiøjtägatsáanäm, mänit hajxy jim nncxáanäm Dioswiinduum. ⁴⁷⁻⁴⁹ Ja'a craa Adánhájtäbä, jecy je'eduhñ quiunuu'xtsohnä naaxoc-haam. Yaa jaduhñ jecy chánaabiä hädaa yaabä naaxwiin. Jaanä jaduhñ højtshtëm, naaxoc hajxy nni'xhájtäm ngøpc-hájtäm nebiä Adángän. Hiñ, je'e højts nhaphajt ndeedyhájtäm. Haa ja'a Jesucristo, jim je'eduhñ choñ tsajpootyp. Coo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy njujyipiøgáanäm, pønjetiä miädia'agy hánajty tøø miäbøjcä. Jaduhñ hajxy jim nhidäänäm tsajpootyp nebiä Jesucristo jim yhitiän.

⁵⁰ Hermanodøjc, huuc mädown hajxy, cab hajxy jim hoy nncxämät Dioswiinduum ni'xcøpcmøød nebiä nni'xä ngøpc hajxy yaa nmøødhájtäm hädaa yaabä naaxwiin, je'eguiøxpä coo hajxy nho'og coo hajxy ndägoyáanäm. Coo hajxy ndägájsämät nebiä Jesucristo yhitiän, mänit mäbøcy hajxy jim nncxämät tsajpootyp. ⁵¹ Huuc mädown hajxy nébiøchä Dios jaduhñ xñajtsapxøøyyä. Coo Jesucristo quiädaactägatsa'añ, cahnä hajxy hánajty nägøxiä nho'c ndägóoyäm. Naje'e hajxy hánajty njújqüiämnä. Pero nägøxiä hajxy ndägatsáanäm, møødä jujcypiä møødä ho'ogyä. ⁵² Nägooyä Diosmoonsä ja'a corneta hánajty høxhaam jiaac yajxuuxmaya'añ, ja'a tsajpootypä, mänitá ho'oguiäya'ayhajxy jiujyipiøjtägatsa'añ. Cab hajxy hánajty mänaa yho'tägatsaannä. Mänitiä hajxy nägøxiä ndägatsáanäm, møød hajxy hánajty yaabä jujcypiä, møød hajxy hánajty tøø yho'oguiäbä. ⁵³ Hädaa naaxni'x hajxy nmøødhájtämbä, nä'ägädä ho'og nä'ägädä tågoyáanäm hajxy jaduhñ. Tsipcøxp hädaa nni'x hädaa ngøpc-hajxy tiägatsáanäm, mänit hajxy jim nncxáanäm Dioswiinduum. Y cab hajxy hánajty nho'tägatsáanänä ni mänaa. ⁵⁴ Y coo hajxy jaduhñ njadäänäm, mänitá Diosmädia'agy tiøjiada'añ coo jaduhñ miäna'añ: “Cabä jäya'ayhajxy hánajty mänaa yho'og tiägoyaanä.” Coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jiiby nga'a häda'agáanäm møjcu'uhaam. ⁵⁵ Y coo hajxy jiiby nga'a häda'agáanäm, paady hajxy nga'a tsähgøøyyänä coo hajxy hánajty nho'ogáanäm. ⁵⁶ Hoorä, coo Diosmädia'agy hajxy hoy nga'a cudiünäm, paady hajxy

ngädiéhyä, paady hajxy nhó'cäm. ⁵⁷ Tsögä Dios hajxy nämáayäm “Dioscujú'uyäp”, je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsøn hájtämbä. Coo hajxy xñähho'túutäm, paady hajxy jiiby nga'a häda'agáañäm møjcu'uhaam.

⁵⁸ Jaduhnds je'e, hermanodøjc, tsøg hajxy hoy túunäm hamuumdu'joot ja'a Diosøxpä. Cabä miädia'agy hajxy mänaa nnajtshixøyyämät, howyiaamñbatiä jäya'ay hajxy cu xjia nämáayäm. Nnajuøyyäm hajxy jaduhñ coo Dios hajxy xpíuhbedáañäm.

16

¹ Mguexaamñbiä xädø'øn hajxy jim Judeanaaxooty maa hermanodøjc-hajxiän. Jaduhñ hajxy myajmújpät nébiøchä hermanodøjc-hajxy nhanehmy jim Galacianaaxooty. ² Näxøøbaadiä xädø'øn hajxy mbuhgónät mäduhñtiä hajxy hñajty tøø mguduñ. Hawiing hajxy jaduhñ myaghídat. Mänítøch hajxy xmió'owät cooñ jim nmédsät maa mijtsän neby hajxy jaduhñ mänit møc hadø'øchä mga'a wädíjtá'agät. ³ Mänitá hermano hajxy mwiimbíwät pønjátyhøchä xädø'øn hñajty nyajmägüexaamby jim Jerusalén maa hermanodøjc-hajxiän. Nocymiøød hajxy ñøcxät nebiä hermanohajxy jim ñajuó'owät cooñ hñajty tøø nguexy. ⁴ Pø hahixøøby hñajty cooñ jim nnøcxät, mänítøch hajxy xpianøcxät.

⁵ Cooñ hñajty jim nnøcxa'añ Corintos, tu'unaxáambøch jim Macedonia. ⁶⁻⁷ Coo Dios jaduhñ miáná'anät, jégäbøch jim maa mijtsän. Wéhndøch jim nga'a tsoj wiimbídat høxtä coo tøøchpoj hñajty tøø ñaxy. Jadúhñhøch mijts jejcy nguñixät. Jadúhñhøch hajxy xpíuhbedät majátyhøch hñajty njaac wädita'añ. ⁸ Pero cábøch yaa ndsoj tu'ubøga'añ yaa Efeso. Coo Pentecostésxøø hñajty tøø yhabaady, mänítøch ndu'ubøga'añ. ⁹ Hiñ, jaanç tehñ miäbøgaamñbiä jäya'ayhajxy yaa, hóyhøch nmädsiphajxy jia nämayä.

¹⁰ Coo Timoteo jim miédsät maa mijtsän, hoy yajxón hajxy myajmédsät. Hiñ, jaduhñä Diostuung tiuumbä nébiøch nduñän. ¹¹ Cab hajxy jaduhñ mbéxät. Mbuhbedäp hajxy jaduhñ nebiaduhñ jootcuyc jiaac mínät yaa maaçh høøchän. Nja wi'l jìøbhixyp højts yaa møødä hermanodøjc-hajxy.

¹² Y ja'a hermano Apolos, nja mänuu'xtáac-høch je'e coo hermanodøjc cu miøødnøcxy maa mijtsän, pero cab jäda'a tiehñ ñøcxa'añ. Cooñ ñäbaadø'owáañäxä, mänítnäc hñajty ñøcxa'añ.

¹³ Mniyajcopcø'owøøjöp hajxy. Hoyyä Diosmädia'agy hajxy myajtu'uyó'oyät. Cab hajxy pøn mdsähgø'owät. Mmee'xtúgäp hajxy.

¹⁴ Mniçhoc mnimíee'xøøjöp hajxy hamuumdu'joot.

¹⁵ Hermanodøjc, mnajuøøby hajxy coo Estéfanas ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøjp miäbøjtsohñ jim Acayanaaxooty, møødä yhuung møødä tio'oxy. Jimä hermanodøjc hajxy piuhbety. ¹⁶ Jadúhñhøchä njoot chocy coo hajxy mbahix mbadúnät nebiä Estéfanashajxy tiuñän. ¹⁷ Xoonðáacpøch jaduhñ coo Estéfanashajxy tøø miech møødä Fortunato møødä Acaico. Nñajootmayhájpøch mijts coo hajxy mjäguemä. Pero coo Estéfanashajxy tøø miech, paady cábøch njootmayhajnä. ¹⁸ Tøøchä njoot hajxy xyajmøcpøjcä. Jadúhñhøchä mjoothajxy nyajmøcpøgåañäbä. Mnajuó'owäp hajxy jaduhñ coo Estéfanashajxy hoy tiuñ.

¹⁹ Mijtsä hermanodøjc-hajxy xyajpoo'xp ja'a hajxy jim tsánaabiä Asianaaxooty. Xyajpoo'xp mijtsä Aquilahajxypä ja'a Diosøxpä,

møødä Priscila, møødä hermanodøjc-hajxy jim hamugøøbiä Dioswiingudsähgøøbiä maa tiøjc-hajxiän. ²⁰ Xyajpoo'xp mijtsä hermanodøjc-hajxy nägøxiä. Hoy yajxon hajxy mniyajpoo'xøøjat.

²¹ Nhamdsoo cø'øháamhøch hädaa nocy njahmiay, høøch Pablo.

²² Pønä Jesucristo ca'a tsojp, ja'a hajxy nWiindsøn_hájtämbä, ween haxøøgtuum ñøcxy. Wiindsøn, min hadø'øchä.

²³ Weenä Jesucristo hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt, ja'a hajxy nWiindsøn_hájtämbä. ²⁴ Ndsójpíøch mijts nägøxiä ja'a Jesucristocøxpä. Amén.

2 Corintios

¹ Høøch Pablo hädaa nocy njahby. Jesucristøch tøø xwyiinguexy cooch ja'a miädia'agy nyajwá'xät. Ja'a Dios jaduñ mänaamb cooch nya-jwá'xät. Ja'a hermano Timoteo, tu'ugwiinmáhñdyhøch je'e xmiøødhity cooch hädaa nocy njaay. Mijts hädaa nocy nyajnäguexaamby pønjaty Diosmädia'agymiäbøjp maa ja'a cajpt xiøhatiän Corinto, møød maa ja'a naax xiøhatiän Acaya wiinduhmyhagajpt. ² Ween mijts ja'a Dios hoyhajt weenhajt xmiø'oy møødä Jesucristo. Dios hajxy nDeedyhajtäm. Jesucristo hajxy nWiindsønajtäm.

³ Tsögä Dios hajxy tehngajnä wiingudsähgøøyyäm. Tsøc hajxy tehngajnä nämáayyäm Dioscujú'uyäp. Ja'a Jesucristo Tieedy je'e. Jaanç tehñ yhojioot ja'a Dios miøød. Xjiootcapxmøcpøjcäm hajxy homiänaajä, ⁴ hoy ñebiaty hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm. Paady hajxy jaduñ xjiootcapxmøcpøjcäm, jaduñ hajxy hoy njootcapxmøcpøjtägäjtämsämd pønjaty häyohmbaatp. ⁵ Hix, nebiä Jesucristo chaaçhpøjquiän, jaanä jaduñ hajxy ndsaaçhpøjcämbä. Y coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhijtäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xjiaanç tehñ jiootcapxmøcpøjcäm. ⁶ Coo højts ndsaaçhpøcy, mänit højts Dios xjiootcapxmøcpøcy. Y jaduñ mijts njootcapxmøcpøjtägajtspä. Y jaduñ mijts Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät neby hajxy jaduñ mnähwá'adsät. Coo mijts mdsaaçhpøjpät neby højts ndsaaçhpøquiän, mänit mijts njootcapxmøcpøgät neby hajxy jaduñ hoy mmee'xtúgät. ⁷ Nnajuøøby højts coo mijts mmee'xtuga'añ, coo mijts Dios xjiootcapxmøcpøga'añ, hoy miäduhñtiä mijts cu mja tsaachpøc neby højts ndsaaçhpøquiän. Nmøød højts ja'a tøyhajt jaduñ.

⁸ Mägu'ughajpädøjc, chojpy højts njoot coo hajxy mnajuø'owät nebiaty højts jim ndsaaçhpøjcy maa ja'a naax jaduñ xiøhatiän Asia. Hanaçiä højts jim njajty nhabejty. Jaanç tehñ jiootmayhajp højts hänajty. Høxtä mänaan højts jaduñ coo ndijy højts hänajty jim nho'oga'añ, ⁹ coo ndijy häna'c hänajty tøø quiojyquiapxytiuñ coo højts hänajty xyagho'oga'añ. Paady højts jaduñ njajty nhabejty, jaduñ højts nnajuø'owät coo ja-gooyyä Dios xñäwá'anät, cab højts hamdsoo hoy nniäwá'anøøjät. Haa ca'a, Dios jaduñ yagjujyipiøjtägajtsp ja'a tøø yhö'oguiäbä. ¹⁰ Xñäwaan højts ja'a Dios coo højts häna'c hänajty jim xjia yagho'oga'añ. Homiänaajä højts jaduñ xñäwá'ana'añ. Nmøød højts ja'a tøyhajt jaduñ. ¹¹ Naxy mijts ja'a Dios mdehñ pia'yá'axät maa højtscøxpän. Jaduñ højts mijts hoy xpiuhbédät. Coo jäya'ayhajxy nämay Dyiospa'yá'axät maa højtscøxpän, mänit højts ja'a Dios xñäwá'ana'añ, mänitä jäya'ay ja'a Dios hajxy nämay ñäma'awa'añ "Dioscujú'uyäp", je'eguiøxpä coo højts Dios hoyhajt weenhajt xmiø'oy.

¹² Jootcujc højts nnijäwø'øyii coo højts hoy tøø njäya'ayhaty maa mitsän hädaa yaabä naaxwiin. Dios højts jaduñ xpiädaac coo højts hoy njäya'ayhädät. Jaaya'ay højts xyhijxp coo højts hoy njaanç jäya'ayhaty. Xpiuhbejp højts jaduñ neby højts hoy njaac jäya'ayhädät. Cab højts hamdsoo hoy nhojiäya'ayhädät. ¹³⁻¹⁴ Hix, howyiinjuøøñä mijts tøø nnäjaayø'øy, caj chipjatiä. Caj mijts mänaa tøø nwiinhøøñ. Tøø højts nmädia'agy hajxy siëmpräñ xwyiinjuøøyyä. Chojpy højts njoot coo hajxy ca'xy mwiinjuø'owät, jaduñ hajxy mxoondá'agät maa højtscøxpän coo

ja'a Jesucristo hänajty quiädaactägatsa'añ. Je'e hajxy nWiindsønhájtäm. Mänit højts nxoonda'agaambä maa mijtscøxpän.

¹⁵ Nmødhøch tøyhajt jaduhñ coo højts nmädia'agy hajxy ca'xy xwyi-injuø'øwaanä, páadyhøch hijty tøø nja wiinmay coo mijts jadähooc nøcxy cu nguhijxy. Jaduhñ hajxy jadähooc cu nxoondäacäm nägøxiä. ¹⁶ Hix, nøcxäambøch hijty jim maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Macedonia, y jim mijts hijty ndu'uguhixa'añ Corinto. Y cooçh hijty nwiimbidaannä Macedonia, mänit mijts hijty jadähooc ndu'uguhixäängombä cooçh hijty jim nnøcxa'añ maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Judea. Jim mijts jaduhñ cu xpiuhbejty. ¹⁷ Pero cabä Dios jaduhñ miänaañ cooçh jim cu nminøyy maa mijtsän. Ca'a yhamdsoojóotøch jim tøø nga'a naxø'øy. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mmäná'anät cóogøch tyjy jaduhñ ndu'ugcapxy nmetscapxy, cooçh jim tøø nga'a naxø'øy. Ja'a häna'c-hajxy ca'a mabøjpä, je'eds hajxy tu'ugcapxp metscapxp, ca'a yhøøchä. ¹⁸ Dios højts xyhijxp coo højts nga'a hønnda'agy. Cab højts mijts mänaa tøø nmøødu'ugcapxy tøø nmøødmetscapxy. ¹⁹ Hix, ja'a Jesucristo, ja'a Dioshuung, cab je'eduhñ mänaa tiu'ugcapxy mietscapxy. Homiänaajä tiømiädia'agy. Y coo højts mijts nyajwiingapxøyy ja'a Jesucristocøxpä, paady højts nga'a tu'ugcapxy nga'a metscapxy, ni høøch Pablo, ni hermano Silvano, ni hermano Timoteo. ²⁰ Waambatiä Dios jecy miänaañ coo hänajty yajtøjiada'añ, cøjx jaduhñ tiøjiaty ja'a Jesucristocøxpä. Y coo højts ja'a mädia'agy nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñä Dios møj jaançh nbädäacäm. ²¹ Pero ja'a Dios hajxy xpiuhbéjtäm nebiä Jesucristo hajxy jaduhñ nmøødhjätämdu'ugmädia'agy tehngajnä, møød højts møød mijts nägøxiä. Jaanä Dios højts jaduhñ xwiinguejxpä coo højts ja'a miädia'agy nyajwá'xät. ²² Xyaghijp højts ja'a Dios quiø'øjooty ja'a yhEspírituhaam. Xyhuunghajp højts jaduhñ. Xmióoyäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ coo hajxy homiänaajä xcwieendähadääñäm.

²³ Dios ja'a tøyhajt møød cooçh nga'a hønnda'agy. Páadyhøch jim tøø nga'a naxø'øy Corinto maa mijtsän, cábøch njoot hänajty chocy coo mijts nhójät. ²⁴ Pero cab højts mijts nhane'ema'añ nebiatiä Diosmädia'agy hajxy mmäbøgät. Hix, nnajuøøby højts jaduhñ coo hajxy hamuumdu'joot mmäbøcy. Nja wi'i piuhbedaamby højts mijts jaduhñ nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy mbanøcxät. Jaduhñ hajxy maas jootcuje mhídät.

2

¹ Mänáajøch jim nhuug hoobiän maa mijtsän, mänitøch mijts nhojy je'eguiøxpä coo hajxy hänajty hoy mga'a tuñ. Jootmayhájtäbøch jim nwiimbijty. Hoorä, tøøch nmädoyhájcombä coo hajxy hoy mga'a túungombä. Tøøch nwiinmahñdyhaty cooçh jim nga'a tsoj nøcxtägatsa'añ maa mijtsän, coo mijts jim nnä'ä hojtägätsät. ² Hix, coo mijts nhojtägätsät, mänitøch jadähooc njootmayhada'añ. Pero chójpiøch njoot jaduhñ coo hajxy hoy mdúnät. Jaduhñhøch jootcuje nhídät. ³⁻⁴ Mänáajøch mijts jayøbajt nhuuc näjaayøøbiän, mänit mijts nmägapxy nhanehmy coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwät. Jaançh tehñ jootmayhájpøch hänajty coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty hoy mga'a panøcxy. Høxtä jøøyyhøch jaduhñ. Paady mijts jaduhñ nmägapxy nhane'emy nocyhaam, njaançh tehñ chojpy mijts jaduhñ. Cábøch njoot chocy coo hajxy mjootmayhädät. Coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwät nébiøch chamñ nmägapxy

nhane'emiän nocyhaam, mänítøch jim̄ jootcujc nnøcxa'añ maa mijtsän. Coö mijts ja'a Diosmädia'agy hoy cu mbanøcxy, cábøch jaduhñ mänaa cu njootmayhajty. Nnajuøðbiøch jaduhñ coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mja wi'i pianøcxa'añ. Y coö hajxy jaduhñ hoy mbanøcxät, jaduhñ hajxy nägøxiä jootcujc nhítämd, møød høøch møød mijts.

⁵ Ja'a mijts mmägu'ughajpä ja'a tøø quiädieyäbä, nägøxiä hajxy jaduhñ tøø xñägädieeyøøyyäm, ca'a yhøøchähajtiä nidiuhñ. Pero cábøch nmäna'añ coö hanaxiä tøø quiädieey. Hix, cábøch hanaxiä nyajtsähdiuna'añ. ⁶ Hoorä, tøø ja'a mmägu'ughajpähajxy chaaçhpøcy. Tu'ugwiinmahñdy hajxy mnibiaatä, paadiä mmägu'ughajpä hajxy myajcumädooyy. Hoorä, tøø jaduhñ chaaçhpøjnä. ⁷ Hahixøøby hajxy jaduhñ mmämée'xnät. Jaduhñ hoy jiootcugøøguiumbät, y cab jaduhñ hanaxiä jiootmayhädät. ⁸ Coö hajxy jaduhñ mmämée'xnät, myajcøxøøgaamby hajxy jaduhñ coö hajxy mjaançh tehñ chocy. ⁹ Paady mijts jayøbajt nnäjaayøøyy, nhijxmajts mijts jaduhñ pø tøyhájthøch nmädia'agy hajxy hänäjty xmiäbøgaanä hamuumdu'joot. ¹⁰ Pønjaty mijts mmämée'xyp, jaanä jaduhñhøch nmämée'xaambä. Haa ca'a, pø tøøch hänä'c nmämée'xy, páadyhøch tøø nmämée'xy, jaduhñ mijts jootcujc mhídät. Jesucrístøch jaduhñ xyhijxp coøch nga'a høhnda'agy. ¹¹ Coö hajxy jaduhñ nnimiämée'xämd, cabä møjcu'ugong miäjädä'agät maa højtsøxphájtäm. Nnajuøøyyäm hajxy coö ja'a møjcu'ugong jiaançh tehñ miäwiinhøøñ.

¹² Coøch jim̄ nmejch maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Troas Diosmädia'agy-yajwa'xpä ja'a Jesucristocøxpä, nbáathøch hawa'adspä coøch jim̄ ndägø'øwät Diosmädia'agy-yajwa'xpä. ¹³ Pero coøchä hermano Tito jim̄ nga'a paaty maa ja'a hermanodøjc-hajxiän, mänítøch ndägøøyy jootmayhajpä. Mänítøch nwiimbijnä. Mänítøch nnøcxy maa ja'a naax̄ jaduhñ xiøhatiän Macedonia.

¹⁴ Dioscujú'uyäp ja'a Dios coö højts xpiuhbety, coö højts xyaghighy tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Jaduhñ højts ja'a Dios xpiuhbety coö højts ja'a møjcu'ugong nga'a yajmäjäda'agy majaty højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy ja'a Jesucristocøxpä. Homiädoonä ja'a jäya'ayhajxy miädoy nebiaty højts nyajwiingapxø'øy. ¹⁵⁻¹⁶ Xquiiumaaby højts ja'a Dios coö højts ja'a miädia'agy nyajwa'xä ja'a Jesucristocøxpä. Pønjaty hoy mädoob, pønjaty mäbøjp, je'eds nähwa'adsaamb. Jughadaamb hajxy je'eduhñ cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. Pero pønjaty hoy ca'a mädoob, pønjaty ca'a mäbøjp, cab hajxy jaduhñ ñähwa'adsa'añ. Je'eds hajxy haxøøgtuum nøcxy miähmø'øwa'añ. Caj pøn yhamdsoo jada'añ Diosmädia'agy-yajwa'x. ¹⁷ Højts mäbøcypä njajpy je'eguiøxpä coö højts ja'a Dios xwyiinguejxy. Hamuumdu'joot højts nduñ je'eguiøxpä coö højts ja'a Jesucristo tu'ugmädia'agy nmøødhity. Xyhijxp højts ja'a Dios jaduhñ coö højts hoy nduñ. Jii hänä'c näje'e, cab hajxy hoy tiuñ. Ja'a Diosmädia'agy tyijy hajxy yajwa'xyp. Pero yhamdsoo mädia'agy hajxy wyi'i miädiaacy, je'eguiøxpä coö hajxy jia wi'i quiänaarhada'añ. Højts, cab højts jaduhñ nbahixy.

3

¹ Cab hajxy mmäná'anät coö tyijy højts nniguiumayii nebiä hänä'c ñiguiumayijän, ja'a yhamdsoo mädia'agy hajxy miäwädiipiä. Coö hajxy hänäjty maa ñøcxa'añ, mänitä hermanodøjc hajxy ñäma'ay coö nocyhajxy

jaduhñ ween yhädiuñäxä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy tøø yajwa'xy. Pero højts, cab højts jaduhñbä nocy nyajmaajiaty, ni coo mijts nyaghíxät, ni coo mijts xmió'owät. ² Hoy piønä ñajuø'oy coo højts ja'a Diosmädia'agy hoy nyajwa'xy. Haa ca'a, tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäböcy mänaa højts jim hoy nyajnahixø'oyän. Hix, njaançh tehñ chojpy højts mijts hamuumdu'joot. Homiänaajä højts mijts njahmiejtsta'agy. ³ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø mmäböcy, jaduhñä cu'ug ja'a tøyhajt hajxy miøødä coo højts ja'a Jesucristo jaduhñ xwyiinguejxy maa mi-jtscøxpän, coo højts mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät. Jujcy ja'a Dios. YhEspirituhaam ja'a Dios hajxy xyajmäbøjcy. Jaduhñ miäbaady coo ja'a Jesucristo tøø yuugjaay maa ja'a jäya'ay quiorazoncøxphajxiän. Cab jaduhñ tøø yuugjaay tsaagøxp tintahaam nebiä Dios jecy yuug-jahyyän tsaagøxp maa ja'a tun xiøhatiän Sinaí.

⁴ Paady højts jaduhñ nmäna'añ, nmøød højts ja'a tøyhajt coo højts ja'a Jesucristo xwyiinguejxy. ⁵ Pero cab højts tii njada'añ hamdsoo. Dios højts jaduhñ xpiuhbejp coo højts njádät. ⁶ Jaaya'ay højts jaduhñ tøø xyajnähdijy coo højts ja'a hawiinjemybiä mädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocøxpä. Hädaa hawiinjemybiä mädia'agy, yhEspirituhaam højts ja'a Dios tøø xmiø'oy. Cabä Dios tøø jiahñä tsaagøxp nebiä jecyquihdujt jecy jiahyyän tsaagøxp. Yø'ø jecyquihdujt, cab jaduhñ pøn hoy quiudiuna'añ, paady hijty pøn quia'a pädsøma'añ haxøøgtuum. Pero coo ja'a hawiinjemyiädia'agy hajxy mmäbögat, mänitä Dios hajxy xyagju-gyhädät cøjxta'axiøø yhEspirituhaam neby je'e jiugyhatiän.

⁷ Hoorä, coo ja'a Dios ja'a jecyquihdujt jiahy tsaagøxp, høxtä haamb høxtä tsämaamb ja'a Moisés ja'a wyiin jiojy hänajty, høxtä cabä israelita ja'a Moisés ja'a wyiin jiojy hajxy hänajty hoy yheebaanä. Pero paquiä ja'a Moisés ja'a wyiin jiojy jaduhñ ñä'a haañ ñä'a tsämaamy. Paadiä Moisés ja'a wyiin jiojy hänajty yhañ chämaamy, tøø ja'a Moisés hänajty yhoy jim Dioswiinduum maa ja'a Dios hänajty tøø quiäda'aguiän jim tungøxp. Y møcmäjaa ja'a Dios jiaançh tehñ miøød. Hoorä, yø'ø jecyquihdujt, cab jaduhñ pøn hoy quiudiuna'añ, paady hijty pøn quia'a pädsøma'añ haxøøgtuum. ⁸⁻⁹ Hoorä, coo ja'a Dios ja'a Moisés ja'a wyiin jiojy jecy yaghaanä yajtsämaamä, jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo møcmäjaa miøødä. Y coo ja'a Dios ja'a hawiinjemyiädia'agy tøø yejnä coo hajxy tøø xpiädäcäm hawa'adstuum, ja'a yhEspirituhaam ja'a Dios ja'a hawiinjemyiädia'agy tøø yecy. Jaduhñä Dios maas hoy tøø yajcähxø'ogy coo møcmäjaa miøødä. Hix, hoy-yagjuøøñä ja'a Moisés ja'a wyiin jiojy jecy yhaañ chämaamy. Maas hanaxiä ja'a hawiinjemyiädia'agy yhoy-yagjuøøñä, ja'a højts nyajwa'xypä. ¹⁰⁻¹¹ Jaduhñ quiähxø'ogy coo ja'a jecyquihdujt jaduhñ quia'a jaty tsoobaatnä. Ja'a hawiinjemyiädia'agy ja'a Jesucristocøxpä, je'eds jaduhñ tsoobáatnäp. Y cab jaduhñ mänaa tiägoyya'añ.

¹² Tøyhajt jaduhñ, paady højts nga'a tsähdiuñ mänaa højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xiän, ni nga'a mädsähdiuñii højts jaduhñ. ¹³ Hix, haamb tsämaambä Moisés ja'a wyiin jiojy hänajty coo ja'a Dios ja'a Moisés ja'a miädia'agy miooyy. Mänitä Moisés ja'a cu'ug ja'a Diosmädia'agy yajwiingapxøøyy. Coo ja'a Moisés miädiaacpädøøyy, mänitä wit ñiyajwiinguwidsoøyyä, je'eguiøxpä coo ja'a wyiin jiojy hänajty jecy quia'a hanaamñä quia'a tsämamaanñä. Paady jaduhñ mädsähdiuñä. Hix, yhixaambiä israelita ja'a Moisés hajxy hänajty coo ja'a Moisés

ja'a wyiin jioj̄p hānajt̄y quia'a haannā quia'a tsāmaamnā. ¹⁴⁻¹⁶ Pero ja'a israelitahajxy, jaanč̄h teh̄m quiuhx̄ej̄ hajxy hānajt̄y, cab hajxy hānajt̄y miādia'agywyiinjuo'oy. Hōxtā chamnābaadyñā hajxy jaduh̄n quiuhx̄ej̄. Coo ja'a jecyquiuhd̄ujt̄ hajxy mānaa miādoj, cab hajxy jaduh̄n wyiinjuo'oy, ja'a Moisés jecy miādiāacābā. Mānit hajxy jaduh̄n wyiinjuo'owāt̄ coo hajxy hānajt̄y tōō miābōcy hamuumdu'joot̄ ja'a Jesucristocōxpā. Je'e hajxy nWiindsōnhāj̄tām. ¹⁷ Hoorā, tu'ugjuo'h̄ñdy ja'a Jesucristo yhity mōōdā Tieediā yhEspīritu. Y coo hajxy nmābōjcam ja'a Jesucristocōxpā, jaduh̄nā cuhd̄ujt̄ hajxy xmiōoyyām coo Dios hajxy nba'yáaxāmd. ¹⁸ Hoorā, pōnjaty jaduh̄n hamuumdu'joot̄ mābōj̄p ja'a Jesucristocōxpā, tōō hajxy ngōxy wiinjuo'oyyām coo ja'a Jesucristo miōj̄jā jiaanč̄hā. Tehngajnā ja'a Jesucristo hajxy xyaghaguipxyjatiōoyyām neby je'e yhitiān. Hix, tu'ugjuo'h̄ñdy je'e yhity mōōdā Tieediā yhEspīritu.

4

¹ Hojioot̄ ja'a Dios jiaanč̄h teh̄m miōōd, paady hōjts tōō xwyiinguex̄y coo hōjts ja'a miādia'agy nyajwá'xāt̄ ja'a Jesucristocōxpā. Paady hōjts nga'a jootmayhaty ni mānaa. ² Nyejpy hōjts ja'a tōyhajt̄ coo hōjts ja'a Diosmiādia'agy nyajwa'xy. Cab hōjts jaduh̄n mānaa nhōhnda'agy. Najuōōbiā cu'ughajxy jaduh̄n coo hōjts mānaa nga'a nhōhnda'agy. Xy-hijxp̄ hōjts ja'a Dios jaduh̄n. Ja'a hāna'c-hajxy hōhnda'acpā, cabā Diosmiādia'agy hajxy ca'xy yajwa'xy. Yhamdsoo mādia'agy hajxy jaduh̄n yajmāmādiaagōōby magāmaa. Hōč̄hāhdiuunnā hajxy jaduh̄n jiatcō'oy. Pero hōjts, ja'a tōyhajt̄ hōjts nmādiaacy. ³ Cabā jāya'ay ja'a mādia'agy hajxy nāgōxiā wyiinjuo'oy, ja'a hōjts jaduh̄n nyajwá'xypā ja'a Jesucristocōxpā. Paady hajxy jaduh̄n quia'a wiinjuo'oy coo hajxy haxōōgtuum wiādity. ⁴ Paadiā Diosmiādia'agy hajxy quia'a mābōga'añ, tōō ja'a wyiinmah̄ñdyhajxy piādāacāxā haxōōgtuum ja'a mōjcu'ugōngām, ja'a yaa hanehmbā hādaa yaabā naaxwiin. Coo ja'a wyiinmah̄ñdyhajxy tōō piādāacāxā haxōōgtuum, paadiā Diosmiādia'agy hajxy hoy quia'a wiinjuo'owa'añ maa jaduh̄n myiñān cujaay coo ja'a Jesucristo mōcmājaa miōōdā. Tu'ugmādia'agy ja'a Jesucristo yhity mōōdā Tieedy. ⁵ Coo hōjts ja'a Diosmiādia'agy nyajwa'xy, ja'a Jesucristo hōjts nmādiaacy coo hajxy nāgōxiā nWiindsōnhāj̄tām. Cab hōjts jaduh̄n nyajcumaya'añ. Jaduh̄n hōjts njoot̄ chocy coo hōjts mijts nbuhbédāt̄, je'eguiōxpā coo hōjts ja'a Jesucristo nWiindsōnhaty. ⁶ Dios jecy mānaan coo jōōn jiājāt̄ hagoonstuum. Cahnā ja'a naaxwiimbā hānajt̄y yhoyō'oy. Jaaya'ay hōjts ja'a miādia'agy jaduh̄n tōō xyajwiinjuo'oy coo je'e mōcmājaa miōōdā. Coo ja'a Jesucristo hajxy tōō xyajnahwaats tōō xyajcuhwáatsām, jaduh̄n hajxy nyajnajuōōyyām coo ja'a Dios mōcmājaa miōōdā.

⁷ Jaaya'ay hōjts tōō xwyiinguex̄y coo hōjts ja'a miādia'agy nyajwá'xāt̄ ja'a Jesucristocōxpā. Jaanč̄h teh̄m choobaatp̄ ja'a miādia'agy jaduh̄n. Hōjts, cab hōjts mōcmājaa nhamdsoo mōōdā. Dios hōjts jaduh̄n xpiuhbety, jaduh̄n yajnajuo'oy coo ja'a Dios mōcmājaa jiaanč̄h teh̄m miōōdā. ⁸ Tōō hōjts hāyohn may nmānaxy nyajnaxy, pero cab jaduh̄n tieh̄m yhanaxiā. Naxy hōjts nga'a najuō'oy neby hōjts njatcō'owāt̄, pero cab hōjts hanaxiā njootmayhaty. ⁹ Tōō hōjts hāna'c mayhooc xjia wi'li chaachtuina'añ, pero cab hōjts ja'a Dios mānaa xñajtshixō'oy. Hoy hōjts hāna'c mayhooc tōō xjia hāyoowhixy, cab hōjts nmōj̄pāda'agy. Hix,

homiänaajä hõjts ja'a Dios jaduñ xcwieendähaty. ¹⁰⁻¹¹ Nebiä Jesucristo hijty mähähndiuum wiäditiän jabom-jabom, jaanä jaduñ hõjts mähähndiuum nwädijpä homiänaajä. Ja'a Jesucristocõxpä hõjts häna'c xjia wil'i yagho'oga'añ. Pero cab hõjts Jesucristo xñä'ägä nähducy. Hix, coo ja'a Jesucristo yho'cy, mänit jiuypiojtägajch. Mänit jim ñõcxy maa ja'a Tieediä wyiinduumän. Jimä mõcmäjaa jäda'ahaty miõödänä. Paady hõjts jaduñ homiänaajä xcwieendähaty. ¹² Paady hõjts mähähndiuum nwädity coo hõjts Diosmädia'agy nyajwa'xy. Coo ja'a Jesucristo jiuqyhaty, paady hajxy xcwieendähäjtäm homiänaajä.

¹³ Jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo tu'jäya'ay jecy miänaañ: “Nmäbõjpiõch ja'a Diosmädia'agy, päadyhöch ja'a Dios ngapxpaady”; jaanä jaduñ hõjts ja'a Diosmädia'agy nmäbõjpä, paady hõjts ja'a Dios ngapxpaatpä. ¹⁴ Coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjujyiojtägajch, ja'a nWiindsõnhäjtäm, jaduñ hõjts ja'a tõyhajt nmõödä coo hõjts xyagjujyiojtägatsaambä näguipxy mõöd mijts. Paadiä Dios hajxy xyagjujyiojtägatsaanäm coo hajxy nhäjtäm tu'ugmädia'agy mõödä Jesucristo. Mänitä Dios hajxy nägõxiä xyajncxäänäm jim maa ja'a wyiinduumän näguipxy mõöd mijts. ¹⁵ Paady hõjts häyohn nmänaxy nyajnaxy, chojpy hõjts njoot jaduñ coo mijts ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmäbõgät coo ja'a Jesucristo hajxy tõõ xñähho'túutäm. Jaanä jaduñ hõjts njoot chojpä coo ja'a jäya'ayhajxy maas nämay jiaac mäbõgät, weenä Dios hajxy nämay ñäma'ay: “Dioscujú'uyäp”, je'eguiõxpä coo ja'a Dios hojioot jiaanç tehñ miõödä. Y weenä Dios hajxy nämay ñämaabiä coo mõcmäjaa jiaanç tehñ miõödä.

¹⁶ Nnajuõõby hõjts jaduñ coo ja'a Dios hajxy xyagjujyiojgäänäm, paady hõjts nga'a jootmayhaty. Tehngajnä hõjts ja'a Dios mõcmäjaa xjiaac mo'oy maa hõjts njuõhñdycõxpän, hoy hõjts nni'x ngopc tehngajnä jia mäjay. ¹⁷ Neby hõjts häyohn yaa nmänaxy nyajnaxiän, cab hõjts jecy nmänax nyajnaxa'añ. Y cab hõjts jaduñ njaty tsaaçhpõcy. Coo hõjts jaduñ tõõ njaty tõõ nhabety, paadiä Dios ja'a mayhajt mõj may tiuna'añ maa hõjtscõxpän cõjxta'axiõõ.

¹⁸ Pero cab hõjts jaduñ nmõjpdä'agy coo hõjts jaduñ yaa njaty nhabety hädaa yaabä naaxwiin. Hix, paquiä hõjts nnä'ä jaty nnä'ä habety. Jim hõjts njoot nbäda'agy maa ja'a Dios ja'a wyiinduumän. Cõjxta'axiõõ hajxy jim xyaghidäänäm.

5

¹ Tsipcõxp hajxy nho'ogäänäm ndägoyyäänäm. Pero nmõõdhäjtäm ja'a tõyhajt hajxy jaduñ coo ja'a Dios hajxy tõõ xyajnähdijjäm coo hajxy jim xyaghidäänäm maa ja'a wyiinduumän cõjxta'axiõõ. Diósäts hajxy jim xyaghidäänäm, ca'a wyiingjäya'ayä hajxy jim xyaghidäänäm. ² Coo hajxy yaa ndsaaçhpõjcäm hädaa yaabä naaxwiin, paadiä njoot hajxy jaduñ tõõ nbädáacäm coo hajxy jim nnõcxäänäm tsajpootyp. ³ Coo hajxy jim ngóo'täm, jaanç tehñ jiootcujc hajxy jim nni-jäwõ'õwäänäm jim Dioswiinduum. ⁴ Mäduhñtiä hajxy yaa njaac häjtäm hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy jiootcujc nhäjtäm je'eguiõxpä coo hajxy yaa ndsaaçhpõjcäm. Pero cab hajxy ndsõjcäm coo hajxy paquiä nho'c ndägõoyyäm. Je'e hajxy ndsõjcäm coo njugyhäjtäm cõjxta'axiõõ nebiä Dios jiuqyhaty. ⁵ Ja'a Diósäts hajxy jaduñ xyajnähdijjäm coo hajxy jim xyajncxäänäm maa ja'a wyiinduumän. Tõõ ja'a yhEspíritu hajxy jaduñ

xyajnáguéjxám coo hajxy jaduhñ xmiøødhjýtämd tu'ugmucy. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhjýtäm coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xjiaančh yagjugyhadáañäm cøjxta'axiøø neby je'e jjugyhatiän.

⁶ Paady hõjts jootcujc nhity jabom-jabom. Mäduhñtiä hõjts yaa njaac jugyhaty hädaa yaabä naaxwiin, cab hõjts jim ndsoj nõcxa'añ maa ja'a Jesucristo wyiinduuman. Tøyhajt jaduhñ. ⁷ Hoy hõjts ja'a Jesucristo yaa nga'a ja hixy hajujcy, nmäbójcäp hõjts ja'a miädia'agy jaduhñ. ⁸ Cab hõjts nnä'ägä jootmayhaty ni weeñtiä. Chojpy hõjts ja'a njoot coo hõjts nhó'ogät, coo hõjts jim nnócxät maa ja'a Jesucristo wyiinduuman. ⁹ Cab hõjts nmøjpäda'agy pø ho'ogaamb hõjts, ó pø cab hõjts ndsoj ho'oga'añ. Pero chojpy hõjts njoot jaduhñ coo hõjts ja'a Jesucristo miädia'agy hoy ngudiúunät. Jaduhñ hõjts ja'a Jesucristo xquiumáyät. ¹⁰ Hix, nägøxiä ja'a Jesucristo hajxy nõcxy nwiindána'awáañäm. Mänit jaaya'ay nägapxa'añ pøn hånajty hoy tøø quiudiuñ, pøn hånajty hoy tøø quia'a cudiuñ. Pønjaty hånajty hoy tøø quiudiuñ, je'eds ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy paadaamb. Pero pønjaty hånajty hoy tøø quia'a cudiuñ, quiumädowaamb by hajxy je'e.

¹¹ Nwiingudsähgøøby hõjts ja'a Jesucristo. Jia wi'i chojpy hõjts ja'a njoot jaduhñ coo hõjts xquiumáyät. Nja wi'i yajmæbøgaamb by hõjts ja'a cu'ughajxy coo hõjts ja'a Jesucristo tøyhajt tøø xwyiinguexy. Näjuøøbiä Dios coo hõjts ja'a miädia'agy hamuumdu'joot ngudiúunät. Chójpjøčhä njoot jaduhñ coo mijts mnajuøøbiät coo hõjts ja'a Diosmiädia'agy hamuumdu'joot ngudiúunät. ¹² Cab hõjts nyajcumaya'añ, hoy hõjts jaduhñ nja niñänømyii coo hõjts ja'a Jesucristo tøø xwyiinguexy. Paady hõjts mijts jaduhñ nhawáañäm, jaduhñ mijts mnajuøøwät neby hõjts mijts xpiuhgapxø'owät coo hõjts häna'c hånajty jaduhñ tøø xñähwaambety. Ja'a häna'c-hajxy jaduhñbä, je'e hajxy yajcopcøøby pø hoy yhamdsoo cuhdujt hajxy quiudiuñ. Cab hajxy nä'ägädä wiinjuøøy coo ja'a wyiinmahñdyhajxy quia'a nä'ägädä hoyyä. ¹³ Jaduhñ hõjts häna'c xñänømy cooc tyjy hõjts nguhmäñøøy coo hõjts ja'a Dios ndsocy. Diósäts hõjts xñajuøøby coo hõjts nga'a cuhhiñ coo hõjts nga'a cuhmäñøøy. Hix, chojpy hõjts ja'a njoot jaduhñ coo mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt xmió'owät. ¹⁴ Coo hõjts ja'a Jesucristo xjiaančh tehñ chójcäm, paady hõjts ja'a miädia'agy ngudiúunäm hamuumdu'joot. Nmøødhjýtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ coo jaaya'ay hajxy hoy xñähho'túutäm nägøxiä. Xyajnähwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhajtämhajxy. ¹⁵ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, paadiä nhamdsoo cuhdujt hajxy nga'a yajtúunänä. Tsøgä miädia'agy hajxy jaduhñ cudiúunäm mäduhñtiä hajxy yaa njaac jugyhjýtäm. Y coo ja'a Jesucristo jiuypjøjtägajch, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhjýtäm coo hajxy xyagjugyhadáañäm cøjxta'axiøø nebiä Tieedy jjugyhatiän. ¹⁶ Cab hõjts pøn nyajcopcøøñä pø mäyøøhajxy, pø häyoobhajxy. Ja'a Jesucristo, jaduhñ hõjts hijty nhixy nebiä pajäya'ayän. Pero cab hõjts jaduhñ nhixnä nebiä pajäya'ayän. ¹⁷ Hoorä, pønjaty ja'a Jesucristo tu'ugjoot tu'ugjuøhñdy møødhjynäp, hawiinjembä wiinmahñdy hajxy jaduhñ miøødhjynäp. Tøø ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduhñ yhøxhixnä.

¹⁸⁻¹⁹ Ja'a Dios jaduhñ mänaän coo hawiinjembä wiinmahñdy hajxy nmøødhjýtäm. Y coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñä Dios ja'a nbojpä ngädieey hajxy xyajnähwáatsäm. Jaduhñ hajxy xmiøødnijootpátäm. Y hõjts jaduhñ tøø xwyiinguexy coo

højts ja'a miädia'agy jaduhñ nyajwá'xät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, y coo ja'a Dios hajxy xyajnáhwáatsäm, y coo ja'a Dios hajxy jaduhñ xmiøødnijootpaadäänäm. ²⁰ Ja'a Dios højts tøø xwyi-inguexy coo højts ja'a Jesucristo miädia'agy nyajwá'xät. Jaduhñ højts tøø xñäma'ay coo højts mijts nmänuu'xtá'agät coo miädia'agy hajxy mmábójcät. Jaduhñä Dios hajxy xyajnáhwá'adsät. Jaduhñ hajxy ween xmiøødnijootpaadøøjät. ²¹ Cabä Jesucristo ja'a Dios mänaa miägädiehy. Pero coo Dios hajxy xjiaanç tehñ chójcäm, paady miänaañ coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieeyhajxy xchømö'cämd. Y coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, jaduhñä Dios hajxy xyajnáhwáatsäm. Jaduhñ hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum.

6

¹ Tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mmábøcy, paadiä Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy tøø xmio'oy. Højts mijts nmänuu'xtaacyy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiúnät. Paady mijts jaduhñ nmänuu'xta'agy, coo højts ja'a Dios nmøøduñ. ² Hix, jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Tøøch nyajnáhdijy mänájøch miích ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hawiinmats nmó'owät.

Cooch miích mänit xpia'yá'axät, mänitøch miích nmädówät. Mänit nbuhbédät. Mänit nyajnáhwa'ads nyajcuhwá'adsät,

nømä Diosmädia'agy miäna'añ. Hoorä, tøø yhabaatnä coo ja'a Dios hajxy nba'yáaxämd. Jaduhñä Dios hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsämd.

³ Maa højts ja'a Diostuung nduñän, hoy højts njäya'ayhaty. Hix, cab højts ndsocy coo højts pøn xñähwaambédät. ⁴ Hoy højts ja'a Diostuung njaanç tuñ. Nmee'xtujpy højts hoy tyiijä, hoy ñeipiä højts nja jaty nja habety. Hanaxiä højts tøø ndsaächpøcy. Tøø højts häyohn mayhooc nmänaxy nyajnaxy. ⁵ Tøø højts mayhooc nyajwobho'ogy. Tøø højts mayhooc nyajtsuny. Tøø højts ja'a cu'ug mayhooc xñäbädø'ogy. Tøø højts mayhooc nhanuu'xø'oy ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Tøø højts jamia'ay nhity mayhooc ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Tøø højts mayhooc jaguiay jayhu'ugy nhijpä. ⁶ Coo højts ja'a Diostuung nduñ, cab højts haxøøgwiinmahñdy nnä'ägä møødä. Nwiinjuøøby højts ja'a Diosmädia'agy. Mee'xxieemy højts nhity, cab højts tii nmøjpäda'agy. Hojiøot højts nmøød. Hix, ja'a Dioshespíritu højts nmøød. Hamuumdu'joot højts jäya'ay jaduhñ ndsocy nba'häyoy. ⁷ Nyajwa'xyp højts ja'a tøyhajt. Ja'a Diosmäjaa højts nmøød. Jaanç tehñ yhoy højts njäya'ayhaty nebiä Dios choquiän. Jaduhñ højts ja'a haxøøgpä nga'a yajmäjäda'agy. ⁸ Naje'eyyä højts jäya'ay jaduhñ xwyi-ingudsähgø'oy. Naje'e højts xquia'a tsocy xquia'a mee'xy. Naje'e højts xquiumay, naje'e højts xñähojy. Tømiädiaacp højts, hoy højts jäya'ay naje'e xjia nänømy cooc tyijy højts nhøhnda'agy. ⁹ Hoy højts ja'a tsaangu'ug xjia hixyhaty, cab højts häna'c naje'e xmiämøj xmiämayø'oy. Mäjähñdium højts njaanç tehñ wiädity, høxtä xyagho'ogaamb højts jäya'ay. Pero ja'a Dios højts jaduhñ xcwieendhajt. Tøø højts ja'a Dios xyajcumädoy, pero cabä Dios jaduhñ miäna'añ coo højts nhó'ogät. ¹⁰ Jootcuyc højts nnä'ägä hity homiänaajä, hoy højts wiingumänaajaty nja mänaxy nja yajnaxy. Hoy højts nja häyoy, nyajnáhixøøby højts ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy nämay, jaduhñä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy piädät. Hoy højts tii nga'a ja møødä, Dios højts xmiøøby tijaty højts nyajmaajiajpy.

11 Mägu'ughajpädøjc, ja'a mijts jim hijpä Corintos, mijts jaduñ nmägapxyp. Tøø mijts ngøxy hawáañäm nebiaty højts ja'a mädia'agy nmøødä. Njaanč tehñ chojpy højts mijts jaduñ. 12 Nja wi'i miøødnijootpaadäänäp højts mijts. Cab højts nnajuø'øy pø jaduñ mijts xjiäwøöbiä. 13 Tunä mayhajt hajxy, tsøc hajxy nijootpáatäm. Jaduhñ mijts nmägapxy nebiä huungän.

14 Cab hajxy mmøødwädijmügät pøn ja'a Diosmädia'agy ca'a mæbøjp, coo hajxy jaduñ mnä'a pahíxpät neby hajxy yhaxøøgwäditiän. Hiñ, pønjaty ja'a Diosmädia'agy mæbøjp, hoy hajxy quiudiuñ. Hawa'adstuum hajxy je'e. Pero pønjaty ca'a mæbøjp, cab hajxy quiudiuñ. Wiing ja'a wyiinmahñdyhajxy. Haxøøgtuum hajxy je'ebä. 15 Hiñ, cabä Jesu-cristo tu'ugmädia'agy yhity møødä møjcu'ugong. Jaanä jäduñduhmbä, pøn ja'a Diosmädia'agy mæbøjp, cab hajxy tu'ugmädia'agy yhiipä møødä ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mæbøjpä. 16 Cabä cuhdujt jaduñ myiñ coo häna'c quepychech naaxpoch hajxy wyiingudsähgø'øwät maa ja'a Diostøjcän. Cabä quepychech naaxpoch jiujuquiä. Ja'a Diósäts mæbøcy jujcy. Y coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmæbøjcäm, jaduñ mäwiin hajxy nmábáatäm nebiä Diostøjcän, je'eguiøxpä coo ja'a Dioshespíritu hajxy nmøødhájtäm. Jaduhñä Dios jecy miänaañ:

Pønjátyhøchä nmädia'agy xmiøbøjcäp, je'ečhä nhEspíritu nmo'owaamby.
Nwoowhidáambiøch hajxy je'e.

Xwyiingudsähgø'øwáambiøch hajxy je'e. Ngu'ughadáambiøch hajxy je'e, nømä Dios hajxy jecy xmiädiácäm. 17 Jaduhñä Dios jecy miänaambä:
Puhwaatsnä hajxy ja'a häna'c ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøöbiä,
ja'a häna'c ja'a naaxpoch hajxy wiingudsähgøöbiä.

Cab hajxy mmøødwädijmúnät. Høxhiñ ja'a haxøøgpä hajxy. Mänítøch mijts xquiø'ødägøønät.

18 XTieedyhadáambiøch mijts hánajtiän. Nnøøxhadáambiøch nmajc-hadáambiøch mijts hánajtiän,
nømä Dios jecy miänaañ. Møccuhdujt ja'a Dios miøød. Hoy piønä jaduñ yhane'emy.

7

1 Mägu'ughajpädøjc, tøyhajt jaduñ coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. Tsøcxä haxøøgwiinmahñdy hajxy najtshixøøyyäm cøxiä. Yø'ø haxøøgwiinmahñdy, xyajmä'täp ja'a mni'x ja'a mjuøhñdy jaduñ. Tsøgä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm. Tsøgä njoot hajxy pädiácäm maa ja'a Dioscøxpän.

2 Cham højts mijts nnämäaguumbä, tunä mayhajt hajxy, tsøc hajxy nijootpáatäm. Cab højts pøn tøø nhäyoowhixy, cab højts pøn haxøøgwiinmahñdy tøø nyajnähixø'øy, cab højts pøn tøø nwiinhøøñ. 3 Pero cábøch nmäna'añ cooçh pøn tøø xñähøøñø'øy. Njaanč tehñ chojpy højts mijts jaduñ mäduhñtiä hajxy yaa njaac jugyhájtäm hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñ mijts hijty tøø nhuuc nāmaabiä. 4 Nnajuøöbiøch coo mijts ca'xy mgudiuna'añ waambátyhøch mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emy. Ngumáabiøch mijts jaduñ. Jootcüjc-høch njaanč tehñ ñijiäwø'oyii maa mijtscøxpän. Jaanč tehñ xioondáacpøch, hoy højts madiu'u nja tsaächpøcy.

5 Coo højts ja'a hermano Tito jim nga'a paaty maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Troas, paady højts jim nwiimbijty. Y coo højts yaa

nmejch Macedonia-naaxooty, ni yaa hõjts ja'a hermano Tito nga'a paatpä. Coõ hõjts yaa nga'a tsoj paaty, paady hõjts hijty jootcuic nga'a nä'ägädä nijjäwø'oyii. Xmiädsiphajp hõjts jäya'ayhajxy hijty ja'a Diosmädia'agyquixpã. Jootmayhajp hõjts hijty je'eguiøxpã cooc tyijy mijts jaduhñ mga'a mabøga'añ. ⁶ Ja'a Dios, yagjootmøcpøjpy je'e pønjaty jaduhñ jootmayhajp. Y coõ ja'a hermano Tito jiaanč mejch, mänit hõjts ja'a Dios xyagjootmøcpøjcy. ⁷ Xjiaanč tehñ yagjootmøcpøjc hõjts ja'a Dios jaduhñ coõ hõjts ja'a hermano Tito xyhawaanã coõ mijts je'e myagjootmøcpøjcy mänaa jim yhitiän maa mijtsän. Cøjx hõjts xyhawaanã cõogøch mijts xjia wi'i jibbhixy cooč jim nnøcxät maa mijtsän. Jaduhñ hõjts tøø xyhawaanãbã cooc mijts mjootmayhaty je'eguiøxpã cooč mijts hijty tøø xyhuuc yagjootmayhajpã. Y jaduhñ hõjts tøø xyhawaanãbã cõogøch mijts xjiaanč tehñ jiahmiejtsta'agy. Coõ hõjts jaduhñ tøø xquiøxy hawaanã, páadyhøch njaanč tehñ xioonda'agy.

⁸ Mänáajøch mijts ja'a nocy jawyiinhajtpã nyajnãguexiän, nhõjjøch mijts jaduhñ siémprãm. Paady hajxy weeñtiã mjootmayhajty. Jootmayhájtthøch høøch wéeñtiãbã coõ mijts nhojy. ⁹ Coõ mijts nhojy, paadiã mhaxøøgcuhdujt hajxy mhøxhijxy. Xquiumaayy mijts ja'a Dios jaduhñ coõ hajxy jaduhñ mhøxhijxy. Coõ hajxy jaduhñ mhøxhijxy, páadyhøch nxoonda'agy, ca'a jie'eguiøxpã coõ hajxy mjootmayhajty. ¹⁰ Pønjaty yhaxøøgcuhdujt høxhijxp, je'edshajxy hodium mähmø'owãp. Cumay hajxy jaduhñ piädsømat maa ja'a Diosän. Y cab hajxy jaduhñ jiootmayhájnät. Pero pønjaty yhaxøøgcuhdujt ca'a høxhijxp, haxøøgtuum hajxy miähmø'owät. Hoy miänaaxøø hajxy jaduhñ jiootmayhada'añ. ¹¹ Pero mijts, hamuumdu'joot hajxy mgudiuñ nebiaty mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emiän mänáajøch ja'a jayøbajtpã nocy nguexiän. Mjaanč høxhijx ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy nebiã Diosmädia'agy yhane'emiän. Mjootmayhajt hajxy jaduhñ coõ hajxy hijty tøø mgädieey. Y mdsähgøøyy hajxy jaduhñ weeñtiã. Chøjpy ja'a mjoothajxy coõ mijts ngumáyät, paadiã craa hajxy mhøxquejxpädsøømy, ja'a haxøøgjatcøøyyãbã. Tøø hajxy myajcähxø'nø coõ hajxy tii pojpä tii cãdieey mga'a møødän. ¹² Paady hõjts ja'a nocy jim nguexy maa mijtsän, coõ hãna'c-hajxy haxøøg tøø ñidiuñii. Ca'a jie'eguiøxphajtiã hõjts yø'ø nocy nguexy. Paady hõjts nguexpã, chojpy hõjts ja'a njoot hãnajty coõ hajxy myajcähxø'øgät coõ hõjts mijts xchocyñã. Xyhijxp hõjts ja'a Dios jaduhñ coõ hõjts nga'a hønnda'agy. ¹³ Coõ hõjts mijts jaduhñ xchocyñã, paady hõjts nxoonda'agy.

¹⁴ Xoondaacp hõjts jaduhmbã coõ ja'a hermano Tito xioondaacpã. Paady xioonda'agy coõ ja'a Diosmädia'agy hajxy hãnajty hoy mbanøcxyñã nägøxiã mänaa jim yhitiän maa mijtsän. Tøøchã hermano Tito hijty nnãma'ay coõ mijts ja'a Diosmädia'agy hoy mgudiuñ. Y tøyhajt hajxy mjaanč cudiuñ. ¹⁵ Hamuumdu'joot mijts ja'a hermano Tito xjiaanč tehñ chocy, je'eguiøxpã coõ mijts ja'a miãdia'agy mmäbøjcã hamuumdu'joot nebiaty mijts xyhanehmiän. ¹⁶ Nnajuøøbiøch coõ mijts ja'a Diosmädia'agy hoy mbanøcxaanã; páadyhøch nxoonda'agy.

8

¹ Hoorã, mägu'ughajpãdøjc, cham hõjts mijts nyajmøødmãdia'aga'añ nebiaty ja'a Dios mayhajt tøø tiuñ ja'a mabøjpãdøjcøxpãhajxy, ja'a hajxy jim tsánaabiã Macedonia-naaxooty. ² Jaanč tehñ xioondaacp hajxy, hoy hajxy jaduhñ tøø jia tsaächpøcy hoyhoy, hoy hajxy jaduhñ jia häyoy

hanaxiä. Coo hajxy jaduhñ jiaanč tehñ xioonda'agy, paadiä xädø'õñ hajxy may tøø yajmucy. Hojioot hajxy jiaanč tehñ miøød, paady hajxy may tøø yajmucy. Tøø ja'a häyoobäjäya'ay xädø'õñ hajxy mio'oyii; ja'a hermanodøjc-hajxy jaduhñ tøø yecy. ³ Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ tøø yecy, ca'a yhadsipä, ca'a yhajootma'adä. Tøøč nhamsoo hixy coo hojioot hajxy jaduhñ jiaanč tehñ miøødä. Høxtä yejnajxypä xiädø'õñ hajxy jaduhñ näjootpä. ⁴ Coo hajxy miädoyhajty coo højts ja'a häyoobäjäya'ay hñajty nbuhbeda'añ xädø'õñhaam, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäßøjpä, mänit højts xñämaayy coogä xädø'õñ hajxy jaduhñ quix-aambä, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia. Hamuumdu'jootäc hajxy jaduhñ quixea'añ. ⁵ Xoondaac højts jaduhñ coo ja'a hermanodøjc xädø'õñ hajxy may yecy, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia. Y coo hajxy miänaañ coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot quiudiunaanä, paady højts maas hanaxiä nxoondaacy. Dios jaduhñ mänaañ coo hajxy jaduhñ quiudiunät. Jaduhñ hajxy miänaambä cooc højts ja'a nmädia'agy hajxy xquiudiunáañäbä. ⁶ Mänaa ja'a hermano Tito jim jayøbajt yhooyän maa mijtsän, mänit hajxy xñämaayy coo xädø'õñ hajxy myajmügät. Hoorä, jim højts ja'a hermano Tito nguejxtägatsaambä maa mijtsän, weenä xädø'õñ hajxy mgøxy yajmucy. Mänit hajxy jim mguéxät maa ja'a häyoobäjäya'ayhajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäßøjpä. ⁷ Jaanč tehñ yhoy ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäßøcy. Jaanč tehñ yhoy hajxy myajwiingapxø'øy. Jaanč tehñ yhoy hajxy mwiinjuø'øy. Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ mmäßøcy. Xjiaanč tehñ chojpy højts mijts. Hoorä, chojpy højts ja'a njoot coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay mjaanč tehñ piuhbedät hamuumdu'joot xädø'õñhaam.

⁸ Cábøch mijts ndehm yhane'emy coo hajxy mbuhbedät. Paady mijts jaduhñ nyajmøødmädia'agy nebiatiä wiingjäya'ayhajxy tøø miäbuhbetiän, ween hajxy jaduhñ mbahixpät. Jaduhñ hajxy myajcähxø'øgät coo hajxy tøyhajt mjaanč mädsøjpä. ⁹ Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Jesucristo hojioot jiaanč tehñ miøødä, ja'a nWiindsøñhajtämhajxy. Cahnä hñajty yaa quiäda'agyñä hädaa yaabä naaxwiin nebiä pajäya'ayän, jim hijty møc yhane'emy maa ja'a Tiedy ja'a wyiinduumän. Pero coo yaa quiädaacy, mänit jaduhñ jiajty nebiä hädaa yaabä jäya'ayhajxiän, neby hajxy yaa nhäyóowäm. Jaduhñ hajxy hoy xñähho'túutäm. Y coo hajxy jaduhñ tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim xyajncxáañäm maa ja'a Tieddiä wyiinduumän, pønjiatiä miädia'agy jaduhñ mäßøjcäp.

¹⁰⁻¹² Cham mijts nwiingapx njøjcapxø'øwa'añ coo ja'a xädø'õñ hajxy myajpedøød neby hajxy hadojumøjt mwiinmahñdyhajtjän coo hajxy hñajty myajmuga'añ. Mja nähmajts hajxy jaduhñ, pero cahnä hajxy myajpedyii. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy myajpedøød, jaduhñ hajxy myajcähxø'øgät coo hojioot hajxy tøyhajt mjaanč møødä. Mijts jaduhñ mwiinmahñdyhajtsøhñ coo xädø'õñ hajxy hñajty myajmuga'añ. Jaduhñ hajxy myégät neby hajxy mmäjäda'aga'añ. Mädyøyyä jaduhñ. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy hanaxiä myégät. Hix, jaduhñä Dios ja'a jioot chocy coo hajxy myajcähxø'øgät coo hojioot hajxy jaduhñ mjaanč møødä.

¹³ Cábøch nmäna'añ coo hajxy mhäyoodägø'øwät, páadyhøch tøø nmäna'añ coo hajxy hanaxiä mga'a yégät. ¹⁴ Jaduhñhøchä njoot chocy coo pøn tii quia'a yajmaajiädät. Jaduhñds je'e, hahixøøby jaduhñ coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay mbuhbedät, je'eguiøxpä coo mijts nä'ä tægø'øbä

mmøddä jäda'ahaty. Y coo mijts hānajty tøø mhäyoodägø'øy, mānit mijts xpiuhbejtägātsāt, pø jim hajxy hānajty miøødä nā'ä tægø'øbä. ¹⁵ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian: "Pønjaty may yajpādø'c, pihmooyy hajxy je'e pønjaty weeñtiä yajpādø'c. Yaghaguipxyjatiøøyy hajxy jaduhñ tu'cuhtujt."

¹⁶ Dios ja'a hermano Tito jaduhñ tøø yajnāhdijy coo hojioot miøødhādāt maa mijtscøxpä, neby hōjts hojioot nmøødän maa mijtscøxpän. Dioscujú'uyäp ja'a Dios jaduhñ. ¹⁷ Coø hōjts ja'a hermano Tito nnāmaayy coo jim ñócxāt maa mijtsän, jootcugøøyy je'e coo hōjts jaduhñ nnāmaayy coo jim ñócxāt. Hix, hamdsoojoot hijty jaduhñ ñā'ägä nøcxa'añ.

¹⁸ Nyajmäguexø'øwaamby hōjts ja'a hermano Tito ja'a mägu'ughajpä wiingpä. Wiinduhmçhajtøjc tøø yajmädoyhaty coo ja'a Diosmädia'agy hoy yajwa'xy ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁹ Jaduhñä mæbøjpädøjc-hajxy tøø miānaambä coo hōjts nmødhādāt majaty hōjts ja'a xādø'øñ nyajmucy mānaa hōjts ja'a häyoobäjäya'ayhajxy hānajty nøcxy nmo'owa'añän. Cāhxø'øgaamb jaduhñ coo ja'a Dios miøjjä jiaançhä. Jaduhñ quiähxø'øgaambä coo hōjts hojioot nmøødä. ²⁰ Paady hōjts nāmetsc nādägøøg nwädity xādø'øñyajmujpä, cab hōjts ndsocy coo hōjts pøn xñänómāt coo tyijy hōjts nje'ehada'añ. Hix, majiaty hōjts xādø'øñ nyajmucy. ²¹ Chojpy hōjts ja'a njoot jaduhñ coo hōjts ja'a jäya'ayhajxy xquiumáyāt neby hōjts ja'a Dios xquiumáyyän.

²² Chaads hōjts ja'a mägu'ughajpä mäwiingpä nguexáangumbä møøddä hermano Titohajxy. Mayhooc hōjts hoy tøø xmiøødtuñ hoy ñā'ä mädyii tuungä. Hamuumdu'joot jim ñócxā'añ maa mijtsän. Hix, ñajuøøby jaduhñ coo mijts hoy myajtøjtägø'øwa'añ. ²³ Naxiä hermano Tito hajxy hoy mdehm yajtøjtägø'øwāt coo hajxy jim miédsāt. Haa ja'a hermano Tito, hoy miānāajøch jaduhñ xñā'ägä møødtuñ, páadyhøch jim nguexa'añ maa mijtsän. Y ja'a jiamiøødhajxy nāmetspä, ja'a mæbøjpädøjc-hajxy yaabä, jaduhñ hajxy tøø miānaambä coo hajxy jim ñócxāt. Hoyyā Jesucristo hajxy wyiingudsähgø'øy. ²⁴ Coø mijts ja'a hermano Tito hoy myajtøjtägø'øwāt møøddä jiamiøødhajxy, jaduhñ mijts ja'a mæbøjpädøjc hajxy xyhixāt coo hajxy tøyhajt mjaançh mädsoy. Tøjjiādäp jaduhñ neby hōjts mijts tøø nmädia'aguian coo mijts hojioot mjaançh tehñ miøødä.

9

¹ Høøch mijts jaduhñ nnä'ä jaac najaayøøby. Nnajuøøbiøch jaduhñ coo mijts ja'a häyoobäjäya'ayhajxy mbuhbeda'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy mæbøjpä. ² Hix, nnajuøøbiøch coo hajxy hamuumdu'joot mbuhbeda'añ. Jaduhñhøchä mæbøjpädøjc-hajxy tøø nhawaanä, ja'a hajxy jim tsānaabiä Macedonia-naaxooty. Jaduhñhøch hajxy tøø nhawaanä coo mijts hadojumøjt mdägøøyy xādø'øñyajmujpä, pønjatia Diosmädia'agy jim mæbøjp Acaya-naaxooty. Y coo mijts jayøjp mnāhmajch, paadia Macedoniabä jäya'ayhajxy nāmāy xpiahixaambä. Jaduhñ hajxy hamuumdu'joot miābuhbedaambä nej mijts mmābuhbeda'añän hamuumdu'joot. ³ Pāadyhøchä hermano Titohajxy jim nguejxø'øga'añ maa mijtsän, weenä xādø'øñ hajxy paquiä myajmujpādø'øy. Jaduhñds je'e, coøch jim nnócxāt, tøø ja'a xādø'øñ hajxy hānajty mgøxy yajmujnä. Haa ca'a, tøøchä Macedoniabāhajxy nhawaanä coo mijts ja'a xādø'øñ myajmuga'añ. ⁴ Hix, wéhnøchä Macedoniabä jäya'ayhajxy näje'e nmødhādāt jim maa mijtsän. Y coo hajxy jaduhñ xyhixāt coo ja'a xādø'øñ

hajxy hánajty mga'a cøxy yajmucyñä, mdsähdiunaamb hajxy jaduhñ. Jaduhñhøch ndsähdiúumbät je'eguiøxpä cooçh mijts tøø nmädia'agy coo ja'a xädø'øn hajxy hánajty myajmuga'añ. ⁵ Páadyhøch jaduhñ nwiinmaayy coo hijty yhahixø'oy cooçhä hermano Titohajxy jawyiin nguejxø'øgät maa mijtsän, jaduhñ mijts jim xpiuhbédät maa ja'a xädø'øn hajxy myajmuquiän. Jaduhñä xädø'øn hajxy myaghídät nähix hahixø'ø cooçh jim nmédsät, neby hajxy jaduhñ tøø mmána'añän coo hajxy myaghida'añ. Jaduhñ hajxy myajcähxø'øgät coo ja'a xädø'øn hajxy myega'añ hojiootcøxpä. Cab pøn jaduhñ miáná'anät cooc tyijy mijts hadsip tøø nhane'emy coo hajxy myégät.

⁶ Jaduhñds je'e, pønjaty jaduhñ wiinduc wiindsaäch, cabä hoyhajt hajxy piaada'añ. Pero pønjataiä häyoobäjäya'ay näxuu'tsp, je'edsä hoyhajt hajxy jaduhñ paadaamb. Tøyhajt jaduhñ. ⁷ Jootcujc hajxy myégät hamuumdu'joot neby hajxy hánajty myega'añän, ca'a yhadsipä ca'a yhajootma'adá, ca'a hajxy tii mnajtshäyowø'oy. Hix, je'e ja'a Dios chojpy pønjaty jaduhñ jootcujc yejp. ⁸ Møj jaançhä Dios. Xmió'owäp mijts ja'a hoyhajt ja'a weenhajt møj may, jaduhñ hajxy tii mga'a yajmaajíädät ni mänaa. Nä'ä tægø'øbä hajxy jaduhñ xmió'owät, jaduhñä wiingjäya'ay hajxy hoy mbuhbejtägätsät hoy ñejpiä. ⁹ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Pøn hojiäya'ay, møj mayyä häyoobäjäya'ay piuhbety.

Hoy miänaaxøø ja'a Dios jaduhñ piuhbejtägatsa'añ.

¹⁰ Ja'a Dios, yejpy je'e ja'a tøømd mädyii mní'ibäp, mädyii mdúnäp. Yajmayøøby jaduhñ nebiä mgáyät nebiä mhú'ugät. Jaaná jäduhñduhmbä, xmió'owäp mijts ja'a Dios nä'ä tægø'øbä tijaty hajxy hánajty myajmaajiajpy, jaduhñ mijts ja'a häyoobäjäya'ay mmoodiägätsät. ¹¹ Y coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ hamuumdu'joot mbuhbédät, mänit mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt møj may xmió'owät. Y coo højts ja'a häyoobäjäya'ay xädø'øn nøcxy nmo'oy, ja'a mijts hánajty tøø myéquiäbä, mänitä häyoobäjäya'ay ja'a Dios hajxy ñäma'awa'añ: “Dioscujú'uyäp.”

¹² Hix, coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ mbuhbédät, mejtstu'u ja'a hoybä hajxy jaduhñ mduna'añ. Piaadaambiä häyoobäjäya'ayhajxy tijaty hajxy hánajty yajmaajiajpy, y tehngajnä ja'a Dios hajxy jaduhñ ñäma'awa'añ: “Dioscujú'uyäp.” ¹³ Coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ mbuhbédät jootcujc hoy miädyii cajptä, myajcähxø'øgaambby hajxy jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy mgudiuunä ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä häyoobäjäya'ay ja'a Dios hajxy møj jaançhä ñäma'awa'añ, je'eguiøxpä coo mijts ja'a Dios ja'a miädia'agy mgudiuunä, møød coo hojioot hajxy mjaançh tehñ miøødä ja'a häyoobäjäya'aguiøxpähajxy. ¹⁴ Coo mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt møj may tøø xmió'oy, paady mijts ja'a häyoobäjäya'ay xchoga'añ xpia'häyowa'añ, møødä Dios hajxy pia'ya'axa'añ ja'a mijtsøxpä. ¹⁵ Tsøcxä ja'a Dios hajxy nägøxiä nämáayyäm: “Dioscujú'uyäp”, je'eguiøxpä coo ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túütäm. Møjmayhajt ja'a Dios jaduhñ tiuun hoy-yagjuøøñä.

10

¹ Høøch mijts chamñ nmägäpaxaambby nhane'emaambby, høøch Pablohajpä. Mänaa ja'a Jesucristo yaa wiäditiän hädaa yaabä naaxwiin,

jaanč tehñ miøødä hojioot hänäjty. Mee'xxieemy hänäjty jiaanč tehñ wiädity. Jadúhñhøch je'e nja pahixaañ cooçh jaduhñ nmägapxa'añ nhane'ema'añ. Ja'a nmädsiphøchhajxy, jadúhñhøch hajxy xñänømy cooc tyjy mijts hänäjty tsähgø'ø tsähgø'ø nmägapxy nhane'emy mänáajøç jim nhitiän maa mijtsän, pero cooc tyjy høøçh nga'a tsähgøøñä coo mijts nmägapxy nhane'emy nocyhaam. Cab jaduhñ tiøyyä, nä'ä hønñdaacp hajxy jaduhñ. ² Mägu'ughajpædøjc, huuc tuñä mayhajt hajxy, høxhix ja'a haxøøgpä ja'a ca'a hoybä hajxy. Coo hajxy jaduhñ mhøxhixät, cab mijts jim waamb nnämä'awät cooçh jim nnøcxät maa mijtsän. Pero pøn jaduhñ mänaamb cooc tyjy højts hoy nga'a wädity nebiä hädaa jäya'ayhajxy hoy quia'a wäditiän hädaa yaabä naaxwiin, je'eçh mæbøcy hajxy nhójpä hajäya'ayhaam. Nyajcähxø'ogäbøch jaduhñ cooçh hänäjty tøyhajt nga'a tsähgø'øy. ³⁻⁴ Hoy højts yaa nja tsäna'ay hädaa yaabä naaxwiin, cab højts ja'a nhamdsoo wiinmahñdy nyajtuñ nebiä yaabä jäya'ayhajxy yajtuñän. Ja'a Dios højts xpiuhbejp ja'a miäjaahaam, cab højts ja'a Dios ja'a miädsip jaduhñ nyajmäjädaacä. ⁵ Jii jäya'ayhajxy näje'e wiädity, yajcumayaamb hajxy, hønñdaacp hajxy. Cabä jioothajxy yajmädsocy coo wiinghäna'c ja'a Dios hajxy pia'häyöwät. Nyajcähxø'py højts jaduhñ coo yø'ø häna'c-hajxy jaduhñ yhøhnda'agy. Y coo højts hänäjty tøø nga'a yajmäjäda'agy, mänit højts nyajmäbøga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo ja'a miädia'agy hajxy ween quiudiuunä. ⁶ Y coo mijts hänäjty hoy tøø mgudiuñ, cab højts mijts hänäjty waamb nnäma'awaannä. Pero pønjaty jaduhñ ca'a nä'ägädä cudiunaamb, je'eds højts hahoy nhøxquexaamby maa ja'a tsajtøjcän.

⁷ Pønjaty jaduhñ najuøøby coo hajxy tøø wyiinguexyii ja'a Jesucristäm, ween hajxy ñajuøøbiä cooçh ja'a Jesucristo tøø xwyiinguexpä. Tøyhajt jaduhñ. Hoy piønä jaduhñ ñajuø'øy. ⁸ Ja'a Jesucristo højts ja'a cuhdajt jaduhñ tøø xmio'oy coo højts mijts nmägapx nhané'emät. Cho-ppiä jioot jaduhñ coo mijts ja'a miädia'agy mjaac mæbøçät. Cabä jioot chocy coo hajxy mdu'udägóyyät. Tøyhajt jaduhñ cooçhä Jesucristo ja'a cuhdajt jaduhñbä tøø xmio'oy. Cooçh jaduhñ nniñänømyii, cábøch ndsähdiuna'añ, høyhøch häna'c jaduhñ xjia nänømy cøogøç tyjy nyajcumaya'añ hanaxiä. ⁹ Cábøch mijts nhadsähgø'øwa'añ, hoy mijts nocy naxy nja yajnäguexy. ¹⁰ Ja'a nmädsiphøchhajxy, jaduhñ hajxy miäna'añ cooc tyjy mijts møc nhane'emy nocyhaam. Pero jaduhñ hajxy miänaambä cooc tyjy hänäjty møc nga'a hane'emy mänáagøç jim nhitiän maa mijtsän, cooc tyjy hänäjty weenjaty ndsähgø'øy. ¹¹ Pero pønjaty jaduhñ mänaamb, cabä tøyhajt hajxy miøødä. Jaduhñdsä tøyhajtpä, neby højts mijts møc nhane'emiän nocyhaam, jaanä jaduhñ mijts møc nhane'emaambä coo højts jim nnøcxtägätsät maa mijtsän.

¹² Jii häna'c-hajxy näje'e, jaanč tehñ yajcumayaamb hajxy cooc tyjy hajxy jiaanč tehñ jiaty jiaanč tehñ ñajuø'øy. Hamiñ haxøpy hajxy jaduhñ ñiguumayii. Y cabä wiinghäna'c hajxy quiumay. Pero cabä tøyhajt hajxy miøødä. Højts, cab højts jaduhñ nhäna'c-haty. Cab højts jaduhñ niguumayii. ¹³ Caj pues, cab højts nyajcumaya'añ. Jaduhñ højts nduna'añ neby højts ja'a Dios tøø xyajnähdijjään coo højts ndúnät. Jaduhñ højts tøø xyajnähdijy coo højts jim ndúnät høxtä jimbaady maa mijtsän. ¹⁴ Coo højts jim nduñ maa mijtsän, ngudiumby højts jaduhñ neby højts ja'a Dios tøø xñäma'ayän. Hix, højts ja'a Diosmädia'agy jim nyajwa'xtsohn maa mijtsän, ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁵ Majaty wiinghäna'c jaduhñ tøø

tiuundsooñän, cab højts jaduñ nmäna'añ coo højts jim̄ tøø nduñ. Cab højts jaduñ nguħdujthaty. Pero chojpy højts ja'a njoot coo mijts ja'a Diosmädia'agy maas hoy mmäbögät, jaduñ højts maas hoy njaac tehñ tiúnät maa mijtsän. ¹⁶ Y jaduñ højts ja'a Diosmädia'agy quia'a mädoynän. Hiç, cab højts nduna'añ maa wiinghäna'c jaduñ tøø tiuundsooñän. Hiç, cab højts jaduñ nyajcumaya'añ.

¹⁷ Jaduñ jim̄ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Cab jaduñ yhahixø'oy coo hamdsoo mniguiumayøjät. Pero jaduñ yhahixø'oy coo ja'a Dios hajxy mõj jaançh mnänømat.” ¹⁸ Je'eduñ tsoobaatp coo ja'a Dios jaduñ xquiumáyät. Cab jaduñ choobaady coo hamdsoo mniguiumayøjät.

11

¹ Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc mee'x hajxy weeñtiä. Chámhøch weeñtiä nhuuc mädia'aga'añ nebiä jäya'ayhajxy yajcumayaambän. Cooch jaduñ weeñtiä nniguiumayii, jaduñ yajmädoyn nebiä cuhhiimbähajxy miädia'aguiän. ² Nej mijts ja'a Dios xchoquiän, jaduhñhøch mijts ndsojpä, je'eguiøxpä cooch mijts ja'a Diosmädia'agy tøø nyajmäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Chójpjøhä njoot jaduñ coo ja'a mjoot hajxy mbädá'agät hamuumdu'joot maa ja'a Jesucristocøxpän. Cabä mjoot hajxy wiingtuum mbädá'agät. ³ Mnigwieendähadøjöp hajxy, jaduñ hajxy pøn xquia'a jøjcaxø'øwät, coo hajxy xyagjahdiägóyyät ja'a Jesucristo. Jii häna'c-hajxy näje'e wiädity mäwiinhøhmbä. Cab mijts xyajmädsocy coo ja'a Jesucristo hajxy hamuumdu'joot mbanøcxnät. Paquiä hajxy jaduñ xwyiinhøønät. Haa ca'a, jaduñä Eva jecy yhuuc wiinhøhñäbä ja'a mõjcu'ugongäm mänaa ja'a mõjcu'ugong ñibiäda'agyiiän nebiä tsahñdiän. Siémprämä mõjcu'ugong quiuwiinmahñdiä. Paquiä ja'a Eva yajwiinhøhñ. ⁴ Paquiä mijts ja'a miädia'agyhajxy jaduñ mmäbøjcø'cä pønjaty mijts jaduñ wiing xyajnähiøøby ja'a Jesucristocøxpä. Cab hajxy jaduñ yajnähiøø'oy neby højts ja'a Diosmädia'agy yajnähiøø'oyän ja'a Jesucristocøxpä. Cab hajxy jaduñ yajnähiøø'oy ja'a Dioshespiritucøxpä neby højts yajnähiøø'oyän. Paquiä mijts ja'a miädia'agyhajxy jaduñ mbadu'ubøjcä. ⁵ Yøø häna'c-hajxy jaduñ wiing yajnähiøøbiä ja'a Jesucristocøxpä, jaduñ hajxy ñiñänømyii nebiä Dioswiinguexypan, neby jaançh tehñ jiajpan. Cab jaduñ yhooyä coo hajxy mmäná'anät cooc tyijy hajxy miaas jaty queeçh høøch njaty. ⁶ Wehñdäda'a jaduñ tiøyyä cooch hoy yajxon nga'a xi'igy nga'a mädia'agy; cab jaduñ ñejpiä. Pero tøyhajt jaduñ cooch madiu'u njaty nnajuø'oy ja'a Diosmädia'agyquixpä. Homiänaajä højts mijts ja'a tøyhajt nmo'oy hoy ñä'ä tiiguiøxpä.

⁷ Mänájøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxø'oyän, cábøch mijts jaduñ mänaa nnämaayy cooch mijts xmiäjúyät. Niguiuduñäbøch hñajty hamdsoo, je'eguiøxpä coochä njoot hñajty chocy coo mijts ja'a Diosmädia'agy maas hoy mmäbögät. Y cooch hñajty hamdsoo nniguiuduñäxä, páadyhøchä jäya'ayhajxy näje'e xñänømy cóogøch tyijy hñajty hoy nga'a cudiuñ. Pero cab jaduñ tiøyyä. ⁸ Wiingjäya'ayhøchhajxy hñajty xpiuhbejp, ja'a Diosmädia'agy hajxy hñajty mabøjpä wiingtuumjaty. Páadyhøch hajxy hñajty xpiuhbety cooch mijts ja'a Diosmädia'agy hñajty nyajwiingapx

nyajwiinmädiaagø'øy. ⁹ Mänáajøch jim nhitiän maa mijtsän, cábøch hánajty pøn nnäma'ay cooch hajxy xpiuhbédät xädø'øñhaam, hóyhøch hánajty tii nja yajmaajiaty táhoocjaty. Hix, xpiuhbéjþøchä jäya'ayhajxy hánajty, ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty mábøjþä, ja'a hajxy hánajty jim tsohmþä Macedonia-naaxooty. Xmióobiøch hajxy hánajty tijátyhøch hánajty nyajmaajiajpy. Y cábøch mijts mänaa nnäma'awa'añ cooch mijts xpiuhbédät xädø'øñhaam. ¹⁰ Tømiädiáacpøch jaduhñ nebiä Jesucristo tiømiädia'aguiän. Cábøchä xädø'øñ pøn nmäyujwa'añ jim maa mijts mdsána'ayän Acaya-naaxooty. ¹¹ Coø pøn jaduhñ miäná'anät cóogøch tyijy mijts nga'a tsoçy, høhñdaacp hajxy jaduhñ. Ja'a Dios jaduhñ najuøøby cooch mijts njaanç tehñ chocy njaanç tehñ pia'häyoy.

¹²⁻¹³ Jii häna'c-hajxy näje'e wiädity mäwiinhøhmþä. Ja'a Jesucristäc tyijy hajxy tøø wyiinguexyii coø ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät maa ja'a mábøjþädøjc-hajxiän, neby højts ja'a Jesucristo tøø xwyiinguexiän coø højts ja'a Diosmädia'agy nyajwá'xät. Pero høhñdaacp hajxy; cab hajxy tøyhajt tøø wyiinguexyii ja'a Jesucristäm. Paady hajxy jaduhñ yhøhñda'agy coø hajxy yajcumaya'añ. ¹⁴⁻¹⁵ Yøø häna'c-hajxy, ja'a møjcu'ugong hajxy wyiindsønþajpy. Jaaya'ay hajxy jaduhñ piahijxyp. Nnajuøøyyäm hajxy coø ja'a møjcu'ugong ñibiäda'agyii nebiä jaanç tehñ yhojbän, nebiä Diosmoosän. Hoorä, cab jaduhñ yhojy-yagjuøøñä coø ja'a møjcu'ugongä mioonsähajxy piajatcø'øy, coø hajxy yhøhñda'agy cooc tyijy hajxy tøø wyiinguexyii ja'a Jesucristäm. Y coø hajxy jaduhñ haxøøg jiäya'ayhaty, je'e hajxy jaduhñ quiumädowaamþy.

¹⁶ Hoorä, chámhøch mijts nmägápþcombä. Cab hajxy jaduhñ mmäná'anät cóogøch tyijy tøø nguhhiñ, hóyhøch weeñtiä nja niguiumayii. Pero, pø mjaanç mänaamb hajxy jaduhñ cóogøch tyijy tøø nguhhiñ, huuc tunä mayhajt hajxy, høøchä nmädia'agy hajxy weeñtiä huuc hamädoowhíjtäc. Nhuuc nimiädia'agyijøch weeñtiä. Nhuuc niguiumayijøch weeñtiä. ¹⁷ Cábøch nmäna'añ coochä Dios ja'a cuhdajt tøø xmiø'oy cooch jaduhñ nniguiumayøøjät. Jadúhñhøch nniguiumayii nebiä cuhhiimþän. ¹⁸ Hix, ja'a jäya'ayhajxy nämayþä, miäniguiumáayþ hajxy tijaty hajxy yaa miøød hädaa yaabä naaxwiin, møød tijaty hajxy jaduhñ tøø tiuñ. Jaduhñch høøchþä, weeñtiøch cham nmäniguiumayáañäbä tijátyhøch tøø nduumbä. ¹⁹ Jaduhñ mijts mjaanç tehñ ñibiäda'agyii nebiä jaanç tehñ jiajþän nebiä jaanç tehñ ñajuøøbiän. Paady mijts ja'a cuhhiimþähäna'cä miädia'agyhajxy mhamädoowhidaañä. Pero cab hajxy tøyhajt mjaanç jaty mjaanç najuøøby. ²⁰ Hix, mmeexþujpy hajxy hoy ñä'a tijatiä, hoy mijts yøø häna'c-hajxy hoy ñebiatiä xjia häyoowhixy, yøø häna'c-hajxy høhñdaacþä, yøø miädia'agy hajxy mjaanç tehñ yhamädoowhidáañäbä. Xyhanehmþ mijts jaduhñ nebiä moonsän. Y xñägáayþ xñähúucþ mijts ja'a mxädø'øñ. Xwyiinhøhmþ mijts yøø häna'c. Xpiejxp mijts yøø häna'c. Høxtä xquiojxp mijts yøø häna'c, y cab hajxy waañþ mmäna'añ. Cab mijts yøø häna'c xyhixy nebiä jäya'ayän. ²¹ Pero højts, cab mijts jaduhñ mänaa nhäyoowhixy neby mijts yøø häna'c xyhäyoowhixiän, yøø häna'c-hajxy høhñdaacþä. Cab højts jaduhñ njootmøjþä.

Chámhøch weeñtiä nhuuc mädia'agáangumbä nebiä cuhhiimþän. Tijaty yøø häna'c-hajxy miäniguiumáayþ, nmøødhøchä cuhdajt høøchþä cooch jaduhñ nmäniguiumáayþät. ²² Niguiumáayþ hajxy je'eguiøþä coø hajxy yhebroyäya'ayä, coø ja'a Abraham hajxy

jecy yhaphajty tieedyhajty mөөдä Israel. Pues jaanä jaduhñch hөөчпä, jaduhñch nniñänөөмäbä coochä Abraham tөө nhaphajpä tөө ndeedyhajpä. ²³ Jaduhñ hajxy ñiguiumáayyábä je'eguiөxpä cooc tyijy hajxy mioonsähadyii ja'a Jesucristөm. Pues xmioonsähäjpөчhä Jesucristo hөөчпä. Y maas hөyhөch nduñ que yө'ө häna'c-hajxy tiuñ. Cooch jaduhñ weeñtiä nniguiumayii, jaduhñ yajmädoy nebiä cuhhiimбähajxy miädia'aguiän. Maas möc-hөch tөө nduñ que yө'ө häna'c-hajxy tөө tiuñ. Mayhöoc-hөch tөө nyajtsumy tөө nyajmach. Ni pөñ jaduhñ quia'a yajtsumy quia'a yajmachñä nébiөch tөө nyajtsumiän. Mayhöoc-hөchä häna'c tөө xjiaanч tehñ wiobho'ogy. Mayhöoc-hөchä häna'c ja'a weenjaty tөө xquia'a yagho'ogy. ²⁴ Mägooөc-hөoc-hөchä judiöshajxy tөө xjiu'xy hii'xmajmocxmädaaxcө'ө. ²⁵ Tägөөghөoc-hөchä häna'c tөө xwiopy paxyhaam. Tähöoc-hөchä häna'c xjia ca'ch; xquiuhga'adsáambөch hajxy hñajty. Tägөөghөoc-hөchä barco tөө xmiäma'adө'өy mejjiooty. Xjia mөөdnөөguguñhөch jaduhñ. Mänájөчhä barco tähöoc xmiäguiñän, tu'xөөч jiiby nhijty mejywyiing mөөд tu'tsuhñ. ²⁶ Mayhöoc-hөchä yoñdiu'u tөө ndu'uyo'oy. Mayhöoc-hөch ja weenjaty tөө nga'a nööh'ogө'өy möjnөөguc. Tөөчhä mee'tspädөjc mayhooc nyohbiaady. Tөөчhä nhamdsoo mägunax mayhooc xjia yagho'oga'añ. Tөөчhä wiinghäna'c xjia yagho'ogaambä; ca'a yhөөчhä nmägunaaxhajxy je'e. Tөөч nwädity mäjahñdium jim cajptooty, mөөд jim pactuum, mөөд jim mejjiooty. Tөөчhä häna'c mayhooc xchaachtuñ, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijy hajxy miäböcy. ²⁷ Tөөчhä tuung mayhooc xyaghanuu'xө'өy; hөxtä xyajtsaächpөjc-hөch jaduhñ. Mayhöoc-hөch tөө ndsunaxy jamia'ay jayhity. Tөөчhä yuu mayhooc nmänaxy nyajnaxy mөөдä tödsө'ө. Tөөч mayhooc nhity jaguiay jayhu'ugy. Tөөчhä tөөчпä mayhooc nmänaxy nyajnaxy. Nja yajmaajiäjpiөчhä wit tucxy hñajty.

²⁸ Tөөч madiu'u ndsaächpөcy, pero cábөch jaduhñajtä ngөxy mädia'aga'añ. Je'eч nmädia'agaamby coochä mäböjpädөjc jabom-jabom nnädajy nnämay wiinduhmөchajtөc, pө hoy pө ween hajxy yhity. Hix, hөөчhä ngө'өjooty hajxy jaduhñ yhity. ²⁹ Pөñä Diosmädia'agy hoy ca'a cudiunaamb, hoy hajxy jia mäböcy, nnäjootmayhäjpiөч hajxy jaduhñ. Pөñ jaduhñ cädiehby je'eguiөxpä coo tөө wyiinhөөñii, nmäjootma'adhäjpiөчhä häna'c ja'a tөө miäwiinhөөñäbä. ³⁰ Hөөч, cábөch nyajcumaya'añ. Pero cooch häxөpy nyajcumaya'añ, je'eч häxөpy nyajniguiumayáanäp coochä häyohn mayhooc tөө nmänaxy tөө nyajnaxy. ³¹ Ja'a Diöshөch jaduhñ xñajuөөby cooch nga'a hөhñda'agy. Ja'a Jesucristo ja'a Tieedy je'e. Tsөгä Dios hajxy cөjxta'axiөө wiingudsähgөөyyäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsөñhajtäm. ³² Mänaa ja'a Aretas hñajty tiuñän gobiernä, mänitөчhä mioonsä xjia yajmadsaañ jim maa ja'a cajpt jaduhñ xiөhatiän Damasco. Juhmuu'tswäditiä cajpt hñajty jaduhñ. Jia pädaac ja'a hadänaabiä hajxy majatiä tägө'өwөөdiaact nébiөch jaduhñ nga'a pädsөmät. ³³ Pero päyө'c-hөch. Ja'a nmägu'ughajpөchhajxy hoy xquiuhdөөñaxy cachjooty maa ja'a muuch hñajty jiütän.

12

¹ Cab jaduhñ yhahixө'өy cooch nyajcumáyät. Pero nébiөch cham nmädia'aga'añän, jaduhñ yajmädowa'añ nébiөch nyajcumaya'añän. Je'eч cham nmädia'agaamby nebiätyhөчhä Jesucristo hijxtahñd tөө

xyajwiinhixiän. ²⁻³ Nmøødhjpiøchä Jesucristo tu'ugmädia'agy. Tøø yhiñä majmactsjumøjt coochä Dios jim tøø xyaghoy tsajpootyp maa ja'a wyiinduumän. Cábøch nnajuø'ø y pø ni'xhaam pø copc-háamhøch jim nhooy, o pø juøhñdyhaam. Ja'a Dios jaduñ nidiuhm najuøøby. ⁴ Madiú'ujøchä hoy-yagjuøøñjaty pã jim nmädooy tsajpootyp. Cábøchä cuhdujt nmøødä cooch nmädiaactägätsät. ⁵ Coø wiinghäna'c häxøpy jim tøø yhoy tsajpootyp, mänítøch häxøpy nmøjpäda'aga'añ. Pero høøch, cábøch hamdsoo nniguiumaya'añii. Jagóoyøch nmädia'aga'añ nebiátyhøchä häyohn tøø nmänaxy tøø nyajnaxy. ⁶ Nmøødhøchä cuhdujt jaduñ cooch nmädia'agät nebiátyhøchä Dios tøø nmøøduñ. Hix, tøyhájthøchä Dios jaduñ tøø nmøøduñ. Cábøch nmädia'aga'añ cooch jim nhooy tsajpootyp, je'eguiøxpä coochä njoot quia'a tsoy cooch pøn xmiøjpädä'agät. Coochä jäya'ayhajxy xyhíxät cooch hoy njäya'ayhaty, cooch hajxy xmiädówät cooch hoy ngapxy nmädia'agy, mänítøch hajxy xquiumáyät.

⁷ Jaanç tehñ yhoy-yagjuøøñjátyhøch jim nwiinhixy tsajpootyp. Pero cabä Dios ja'a jioot chocy cooch nniguiumayøøjät. Paadiä Dios miänaañ coochä møjcu'ugong ja'a tsaachpä xyajpädät, jadúñhøch hamdsoo nga'a niguiumayøøjät. ⁸ Tägøøghóoc-høchä Jesucristo nja mänuu'xtaacy cooch cu xyajñahwaach. ⁹ Mänítøch xyhadsooy: "Njaanç tehñ chojpy njaanç tehñ pia'häyóobiøch miich. Páadyhøch miichä mdsaaçhpä nga'a yajñahwa'adsa'añ, nyajcähxø'ogáambiøch jaduñ coo miich mduñ ja'a høøchä nmäjaagøxpä", nómhøchä Jesucristo xñämaay. Xoondáacpøch jaduñ coochä ndsaaçhpä xquia'a yajñahwa'adsaannä, je'eguiøxpä cooch tøø xñäma'ay cóogøch xyajtuna'añ ja'a miäjaagøxpä. ¹⁰ Xoondáacpøch jaduñ coochä Jesucristo xyajtuñ, hóyhøchä tsaachpä nja paady madiu'u. Náxyhøchä häna'c xyhäyoowhixy. Náxyhøch cøxiä wiinä nyajmaajiaty. Náxyhøchä häna'c xchaachtuñ ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Náxyhøchä häyohn nmänaxy nyajnaxy. Pero cábøch nnä'ägä møjpäda'agy cooch jaduñ njaty nhabety. Hix, cooch jaduñ njaty nhabety, cähxø'p jaduñ cooch tii nga'a tuñ ja'a nhamdsoo mäjaaháamhøch; ja'a Jesucristo miäjaaháamhøch jaduñ nduñ.

¹¹ Hoorä, hóyhøch tii nga'a ja jada'añ hamdsoo, nmaas jájpiøch høøch quejee yø'ø häna'c-hajxy, yø'ø hajxy jaduñ niñänøømäbä cooc tyijy hajxy Dyioswiinguexiä. Cábäc tyijy pøn jaduñ jiaty nébiäc hajxy jiatian. Y cooch yø'ø häna'c-hajxy jaduñ tøø xñähwaambety, tiich mijts jaduñ coo tøø xquia'a nähgapxtu'udy. Cooch mijts tøø xquia'a nähgapxtu'udy, páadyhøch cham hamdsoo nniñähgapxtu'udyii. Jaduñ weenjaty yajmädo y nebiä yajcumayaambän. ¹² Mänájøch jim nhitiän maa mijtsän, mäníthøchä hijxtahnd madiu'u nyajcähxø'cy hoy-yagjuøøñjaty pã. Ja'a Diosmäjaaháamhøch jaduñ nyajcähxø'cy. Nyajcähxø'c-høch jaduñ coochä Dios jaduñ tøyhajt tøø xwyiinguexy. Mee'xtújpøch hñajty. ¹³ Jaanç tehñ yhóyhøch nduñ hoy miädyii tsajtøgootiä. Jaanä jadúñhøch jim hoy nduumbä maa mijtsä mdsajtøcän. Pero je'e mijts mga'a hojiäwøøby cooch mijtsä xädø'øñ tøø nga'a mäyujwa'añ nébiøc wiingtuumjaty nyujwa'añän. Jaanç tehñ wyiingä wiinmahñdy hajxy mmøødä. Pø tøøch mijts nyagjootma'ady, høøch hajxy huuc mée'xäc.

¹⁴ Metsc-hóoc-høch jim tøø nhoonä maa mijtsän. Miädägøøghóocpøch cham nnøcxáangumbä. Cábøch mijts tii nmäyujwa'ana'añ. Cábøchä

njoot chocy coo hajxy tii xmió'owät. Jaduhñ mijts ndsocy nebiä hamdsoo huungpän, paady mijts jaduhñ nbuhbeda'añ. Pero cábøch nmäna'añ cooch mijts xpiuhbejtägsät xädø'øñhaam. ¹⁵ Tøøchä njoot hamuumdu'joot nbäda'agy maa mijtsän coo mijts nbuhbedät hoy ñeipiä, hóyhøch cøxypäneipiä cu nja jat cu nja habet maa mijtscøxpän. Njaanč tehñ chojpy mijts jaduhñ; pätiidä mijts jaduhñ coo xquia'a tsojtägach.

¹⁶ Mänáajøch jimñ nhoyyän maa mijtsän, cab mijtsä xädø'øñ nmäyujwaañ. Mnajuøøby hajxy jaduhñ, tuhmds. Pero näje'e mijts jaduhñ mmäna'añ cóogøch tyijy mijts tøø nwiinhøøñ ¹⁷ mänáajøchä nmägu'ughajpähajxy jimñ nguexiän maa mijtsän xädø'øñyajmujpä. Jaduhñägäts tyijy mijts tøø nmämeech. Pero cab jaduhñ tiøyyä. ¹⁸ Mänáajøchä hermano Titohajxy jimñ nguexiän maa mijtsän møødä mägu'ughajpä tu'ugpä, ni je'e mijts xquia'a mäme'e'tspä. Hix, jaduhñä hermano Tito howyiinmahñdy hajxy mióødäbä nébiøch nmøødän. Hoguiuhdujt hajxy mióødäbä nébiøch nmøødän.

¹⁹ Jaduhñ mijtsäda'a mmäna'añhaty cooc tyijy højts nja wi'i ñiñähgapxtu'uda'añii maa mijtscøxpän. Pero cab jaduhñ tiøyyä. Ja'a Dios højts xyhijxp coo højts ja'a Jesucristo tu'ugmädia'agy nmøødhity. Mägu'ughajpädøjc, paady højts mijts ja'a Diosmädia'agy jaduhñ nyajwiingapxø'øy, chojpy højtsä njoot jaduhñ coo mijts hamuumdu'joot mjaac mabøgät. ²⁰ Cooch jimñ nnøcxtägätsät maa mijtsän, mänitøch jootcuje nhidät pø hoy hajxy hänäjty mwädity. Jaduhñ hajxy jootcuje mhijpät ja'a høøhcøxpä. Pero pø cab hajxy hänäjty hoy mwädity, jootmayhädäbøch jaduhñ. Jaanä jaduhñ mijts mjootmayhájpat. Je'ečh jaduhñ chamñ nnädaj nnämaaby. Je'ečh jaduhñ nnänøømby ja'a ca'a howiädit, pø mnimiädsibøøyyäp hajxy hänäjty, pø cab hajxy hänäjty myajniyajmädsogyii, pø mnimiäjootmä'täp hajxy hänäjty, pø mnimiädsiphajtäp hajxy hänäjty, pø mniwiyiingapxpéjtäp hajxy hänäjty, pø mniñänøømäp hajxy hänäjty cøxypä waamb, pø mniguiumáayyap hajxy hänäjty, pø mdsipyagjätäp hajxy hänäjty. ²¹ Pø jaduhñ hajxy hänäjty mjaanč jootcø'øy cooch jimñ nnøcxtägätsät maa mijtsän, wéhñdøchä Dios weenjaty xyajtsähdiünät maa mijtscøxpän. Je'ečh chamñ nnädaj nnämaaby. Nñäjootmayhädäbøch hajxy je'e, pønjataä yhaxøøgcuhdujt hajxy hänäjty tøø quia'a najtshixø'øy. Je'ečh jaduhñ nnänøømby coo wiingto'oxiøjc hajxy piawädity tehngajnä.

13

¹ Miädägøøghóocpøch jimñ nnøcxa'añ maa mijtsän. Jaduhñä cuhdajt myiñ, coo hajxy hänäjty pønñ mnäxø'øwø'øwa'añ, tsipcøxpä testigo hajxy myajcähxø'øgät mejtstägøøg. ² Mänáajøch jimñ nhuug hoobiän maa mijtsän ja'a miämetsc-hoocpä, mänitøch hajxy nyajcuhojøøyy coo hajxy haxøøg quia'a jootcøøñät, pønjata hänäjty haxøøgwädiip. Y chámhøch mijts jadähooc nnäma'awäängumbä nägøxiä coo hajxy mga'a haxøøgwädität. Y pø je'enä hajxy hänäjty mhaxøøgwädity cooch jimñ nnøcxtägätsät maa mijtsän, tsipcøxpøch mijts nøcxy nyajcumädowa'añ. ³ Jaduhñhøch nyajcähxø'øga'añ coochä Jesucristo miädia'agy tøyhajt nyaj-najxä. Haa ca'a, jaduhñhøch mijts tøø xyhuuc nämaabiä cooch jaduhñ nyajcähxø'øgät. Hix, møcmäjaahaamä Jesucristo hajxy nyajcumädowät coo hajxy hoy mga'a wädität. ⁴ Coo ja'a Jesucristo miøj pahbejtä cruzøxp, cabä miøcmäjaa hänäjty yajcähxø'øgy. Pero coo jiuypijøjtägach, coo

jim̄ ñøcxtägajch maa ja'a Tieediän, jim̄äts jaduñ yhiñä ja'a Tieediä miøcmäjaahaam. Nebiä Jesucristo ja'a miøcmäjaa hijty quia'a yajcähxø'øguiän, jaduñ højts mäjaa nga'a møødäbä hamdsoo. Pero coo højtsä Jesucristo nmøødhity tu'ugmädia'agy, paady højts mijts hoy nhane'ema'añ ja'a Dios ja'a miøcmäjaahaam.

⁵ Huuc niñajuø'øwøø hajxy hamdsoo. Coo ja'a Jesucristo ja'a miädia'agy hajxy hoy mbanøcxät, jaduñ hajxy myajnajuø'øwät coo ja'a Jesucristo hajxy tøyhajt mjaanč møødhity tu'ugmädia'agy. Pero coo hajxy hoy mga'a panøcxät, cabä Jesucristo hajxy tøyhajt mmøødhidät tu'ugmädia'agy. ⁶ Choippy højtsä njoot coo hajxy mnajuø'øwät coo højtsä Jesucristo tøyhajt nmøødhity tu'ugmädia'agy. Cab højts jaduñ nhøhnda'agy. ⁷ Nmänuu'xtaacypy højtsä Dios coo hajxy hoy mwädität, coo hajxy haxøøg mga'a jäya'ayhadät. Pø mwädijp hajxy hänajty hoy coo højts jim̄ nnøcxtägätsät maa mijtsän, cab højts hänajty nyajcähxø'øga'añ coo højtsä Jesucristo ja'a cuhdujt tøø xmio'oy coo højts mijts nyajcumädowät. Y coo højts jaduñ nga'a yajcähxø'øgät coo højtsä Jesucristo ja'a cuhdujt jaduñ tøø xmio'oy, cab jaduñ ñeipiä. Je'e højtsä njoot choippy coo hajxy hoy mwädität. ⁸ Pø mjaanč wädijp hajxy hänajty hoy coo højts jim̄ nnøcxät, cab højts mijts hänajty waamb nnäma'awa'añ. Choippy højtsä njoot coo hajxy tøyhajt hoy mwädität. Pero pø cab hajxy hänajty tøyhajt hoy mwädity, mänit højts mijts mæbøcy nhoja'añ. ⁹ Coo hajxy hoy mwädität, xoondá'agäp højts jaduñ. Cab højts jaduñ nyajcähxø'øgät coo højtsä Jesucristo ja'a cuhdujt hänajty tøø xmio'oy coo højts mijts jaduñ nyajcumädowät. Nmänuu'xtaacypy højtsä Dios jaduñ coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mgøxy najtshixø'øwät, coo ja'a hoguiuhdujt hajxy hamuumdu'joot mjaac panøcxät tehngajnä. ¹⁰ Páadyhøch mijts cham̄ weenjaty nhojy nocyhaam, jaduhñhøchä njoot chocy coo hajxy hoy mwädität. Ja'a Jesucristøchä cuhdujt jaduñ tøø xmio'oy maa mijtsæxpän, weenä miädia'agy hajxy maas hoy mjaac mæbøjcä. Cabä Jesucristo jioot chocy coo hajxy mdu'udägóyyät. Y pø mjaanč wädijp hajxy hänajty hoy cooçh jim̄ nnøcxtägätsät maa mijtsän, cábøch mijts hänajty waamb nnäma'awa'añ. Pø caj, mänit højts mijts mæbøcy nyajcumädowät.

¹¹ Hoorä, mägu'ughajpædøjc, chámhøch jaduñ nyajmayaannä maa hajxy cham̄ nmägapxy nhane'emiän. Huuc cudiún hajxy jaduñ nébiøch cham̄ nnäma'ayän. Yaghoyø'øw ja'a mdu'u hajxy. Ca'a haxøøgtu'u hajxy mbanøcxnä. Tsøc hajxy jaduñ nimiøødhjätäm tu'ugmädia'agy. Cab hajxy tii myajtsip myajma'adøøñät. Jaduñä Dios hajxy xmiøødhjät. Xchøjcäm ja'a Dios hajxy. Choippiä jioot jaduñ coo hajxy jootcujc nhjätämät. ¹² Mniyajpoo'xøøjäp hajxy hamuumdu'joot, ween jaduñ quiähxø'øgy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmæbøcy. ¹³ Xyajpoo'xp mijtsä hermanodøjc-hajxy yaabä, ja'a Diosmädia'agy hajxy yaa mæbøjpä.

¹⁴ Weenä Jesucristo hajxy nägøxiä xmiø'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt. Je'e hajxy nWiindsønähjätäm. Weenä Dios hajxy xchøjcäm homiänaajä. Weenä Dioshøpiritu hajxy xmiøødhjätäm nägøxiä. Amén.

Gálatas

1-2 Høøch Pablo, hädaa nócyhøch nhädiuumby møødä hermanohajxy yaabä nägøxiä. Mijts hädaa nocy nyajnäguejxyp, mijts hermanodøjc jim tsänaabiä Galacia. Cab hajxy mmäná'anät cooçh jäya'ay tøø xwyiinguexy. Jesucristøch xwyiinguexy møødä Dios ja'a nDeedyhajtäm. Jaayá'ayädsä Jesucristo yagjujypiøjc. ³ Weenä Dios ja'a nDeedyhajtäm hajxy xmiø'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt møødä Jesucristo ja'a nWiindsønhtäm. ⁴ Jaaya'ay hajxy xñähho'túutäm ja'a nbojpa ngädieyhajtäm nebiä Dios ja'a nDeedyhajtäm tøø miäna'añän. Paadiä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm nebiä haxøøgpä hajxy yaa xñähwáatsämät hädaa yaabä naaxwiin. ⁵ Tsøgä Dios hajxy møj jaançh pädáacäm cøjxta'axiøø. Amén.

⁶ Hermanodøjc, Dios hajxy xmiøjyáaxäm je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy xchójcäm. Pero tøøch nmädoyhaty coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a panøcxnä je'eguiøxpä coo ja'a wiingmädia'agy hajxy tøø mbadu'ubøjnä. Nyagjuøøbiøch jaduhñ coo ja'a Dios hajxy paquiä tøø mnajtshixøøñä. ⁷ Pero cabä wiingmädia'agy jii neby hajxy mnähwá'adsät. Jaduhñä häna'c-hajxy näje'e wiädity yajnähixøøbiä. Xjia jøjcapxø'øwaamb mijts jaduhñ. Ja'a hønñda'agymiädia'agy mijts hajxy xyajnähixøøby ja'a Jesucristocøxpä. ⁸⁻⁹ Tøøch mijts jaduhñ nhuuc nämaabiä, y chaach jadähooc nmänáangumbä, tøøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajnähixøøby neby hajxy jaduhñ mnähwá'adsät. Pero coo mijts pøn wiingmädia'agy xyajnähixøøwät, jii by nøcxy quia'awa'añ haxøøgtuum, hoy piønä, hoy yhøøchä, hoy jim jia tsoon tsajpootyp.

¹⁰ Ndsøjpiøch cooçhä Dios xquiumáyät. Cábøch ndsocy cooçhä cu'ughajxy xquiumáyät. Cooçh häxøpy jaduhñ ndsocy, cábøchä Jesucristo häxøpy hoy nbanøcxnä.

¹¹⁻¹² Hermanodøjc, huuc wiinjuø'ow hajxy jaduhñ, hädaa mädiä'agyhøch mijts nyajwiingapxøøbiä, ja'a Jesucristøch xmiooy; ca'a jäya'ayä xmiooy hädaa yaabä naaxwiimbä.

¹³ Tøø hajxy nmädoyhaty nébyhøch hijty nwädity, mänáajøchä judíos miädia'agy hajxy hänäjty nbanøcxänä. Mnajuøøby hajxy nébyhøchä jäya'ayhajxy hijty ndsaächtiunñ nägø'ø nädecypiä, ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcxpä. Páadyhøch hijty ndsaächtiunñ nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ ñajtshixøøwät. ¹⁴ Maa yø'ø judíos miädia'agyhajxy myiñän, maas høyhøch hijty nbanøcxy. Cábøch nmägunaax pøn hijty xyhabexy, ja'a høøch nmädu'ugyee'taact. Hix, maas pedyiijøch hijty ngudiunñ ja'a nhap ndeedy quihdujthajxy ja'a jecypiä. ¹⁵ Pero tøøchä Dios hijty xwyiimbiy, cáhnøch hänäjty nmiñ nga'ayñä. Páadyhøch tøø xmiøjya'axy cooçh xjiaançh tehñ chocy. ¹⁶ Mänitä Dios miänaañ cooçhä yHuung nhixyhajtät, nébiøchä miädia'agy jaduhñ nyajwiingapxøøyyät ja'a hajxy ca'a judiøspä, neby hajxy jaduhñ ñähwá'adsät. Cooçh jaduhñ njajty, cábøch hoy pøn tøø nyajmøødmädia'agy, ¹⁷ ni ja'a hermanodøjc-hajxy jim hijpä Jerusalén, ja'a hajxy hijty tøø wyiinguexyijäbä ja'a Dios. Pero jimhøch nnøcxtøøyy Arabianaaxooty. Mänitøch nwiimbijty, nmejtstägajch maa ja'a cajpt xiøhatiän Damasco.

¹⁸ Coo tægøøgiomøjt hänäjty tøø ñajxnä, mänitøch jim nnøcxy Jerusalén. Jimhøchä Pedro hoy nhixyhaty. Mänitøch nmøødhijty majmocxøø. ¹⁹ Jimhøchä Jacobo nhixyhajpä ja'a nWiindsønhtämä piuhya'ay. Pero

cábøchá hermano wiingpä nhijxy, ja'a wiingüexypä. ²⁰ Tehm tiøyhajt jaduñ nébiøch cham njaayän. Cábøch nhøhnda'agy. Diøshøch jaduñ xyhijxp coøch nga'a høhnda'agy.

²¹ Mänitøch hoy nwädity Sirianaaxooty møødä Cilicanaaxooty. ²² Ja'a hermanodøjc-hajxy jim hijpä Judeanaaxooty, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hänajty panøcxäbä, cahnøch hajxy hänajty nhixyhatyñä. ²³ Jagooyyä hajxy hänajty miädoyyä coøhä Diosmädia'agy hänajty nyajwa'xnä. Tøø hajxy hijty miädoyhaty coøhä hermanohajxy hijty ndsaachtuñ, nebiä Diosmädia'agy hajxy ñajtshixø'øwät. Pero coøhä Diosmädia'agy hänajty nyajwa'xnä høøchpä, ²⁴ paadiä Dios hajxy miooyy Dioscujú'uyäp ja'a høøchcøxpä.

2

¹ Coo majmactsjomøjt hänajty tøø ñajxnä, mänitøch hoy ngoo'nä Jerusalén møødä Bernabé møødä Tito. ² Diøshøch jim xquiejx. Jímhøchá Jacobo nmøødhamugøøyy hamee'ch møødä Pedro møødä Juan. Jim hajxy hänajty quiopc-haty maa ja'a hermanodøjc-hajxiän. Mänitøch hajxy nyajmøødmäiaacy nebiätyhøchá jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajwiingapxø'øy, ja'a hajxy ca'a judiøspä, neby hajxy hoy ñähwá'adsät. Páadyhøchá copc-hajpädøjc jawyiin nyajmøødmäiaacy, nébiøch hajxy jaduñ xquia'a jøjcaxø'øwät. ³⁻⁵ Xjiøjpøgøøyy højts jaduñ; cab højts waamb xñämaayy. Tøø häna'c-hajxy näje'e yajtägø'øy maa ja'a hermanodøjc-hajxiän; nøm hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy hajxy pianøcxpä; pero cab hajxy hänajty tøyhajt pianøcxy. Højts hajxy xjia jøjcaxø'øwaaan. Coo højtsä Jesucristo miädia'agy hänajty nbanøcxänä, cab højtsä judiøspä cuhdujt hänajty nbanøcxnä. Pero cab højts nmøjpädaacy, neby højts mijts hoy njaac yajwiingapxø'øwät ja'a tøyhajt, nej mijts jaduñ hoy mnähwá'adsät. Jaduñ hajxy hänajty jia mänaambä coo ja'a Tito ween yajcircuncidarhaty nebiä judiøshajxy quiuhdujthatiän, hoyyä Tito hänajty quia'a ja judiøspä. Cabä copc-hajpähajxy miänaañ coo ja'a Tito yajcircuncidarhädät.

⁶⁻⁹ Cábøchá Jacobohajxy hänajty nmøjpäda'agy, hoy hajxy hänajty tøø jia päda'agyii copc-hajpä. Hix, cabä Dios hajxy xmiøjpädaacäm, hoyyä møjtuung hajxy nja møødhajtäm. Mänitøch hajxy nyhixyhajty coøhä Dios hänajty tøø xwyiinguexy, coøhä miädia'agy nyajwiingapxø'øyyät ja'a ca'a judiøspähajxy, nebiä Pedro hänajty tøø wyiinguexyijän coo ja'a judiøshajxy yajwiingapxø'øwät. Mänit højts ja'a copc-hajpähajxy xjiøjpøgøøyy møødä Bernabé. Mänit højts tu'ugmädia'agy nmähmøøyy coo højts nwädität maa ja'a ca'a judiøspän, chaads häna'c-hajxy jaduñ wiädität maa ja'a judiøspän. Y cábøch hajxy nej xyhanehmy. ¹⁰ Jagooyyä højts xñämaayy coo højtsä häyoobäya'ayhajxy nbuhbedät. Jaduñch nnä'ägä cuhdujthaty.

¹¹⁻¹⁴ Mänitøchá Bernabé nmøødhädaacy maa ja'a cajpt xiøhatiän Antioquia. Cujecy højtsä Pedro xpiagädaacy. Mänitä Pedro tiägøøyy caamiupä møødä hermanodøjc ja'a ca'a judiøspä. Mänitä Jacobo miägu'ughajpähajxy näje'e quiädaacpä. Mänitä Pedro quia'a møødcaamiüjcänä ja'a hajxy ca'a judiøspä. Hix, chähgøøbiä Pedro hänajty coo ja'a hermanodøjc-hajxy miädoyhädät jim Jerusalén, ja'a hajxy hänajty jaac panøcxpä ja'a judiøscuhdujt. Mänitä Bernabé piajatcøøbiä møødä hermanodøjc-hajxy nägøxiä ja'a judiøc, coo hajxy

quia'a mōōdcaamiugaan̄nā ja'a hajxy ca'a judíospä. Hix, mejtstu'u ja'a wyiinmahñdyhajxy hānajt. Y coōch nhixy neby hajxy hānajt jiatcō'oyān, coodsā tōyhajt hajxy quia'a panōcxnā, ja'a Diosmädia'agy, mānitōčhā Pedro n̄jōjcuhōjōy ja'a hermanodōjc wyiinduumhajxy. "Jue'e miich, Pedro judíos miich, y caj miich hijty nbanōcxy ja'a judíoscuhdajt. Caj miichā cuhdajt mnā'ägā mōōdā coo miichā wiinghana'c mädsibō'ōbā mnāmá'awāt coo hajxy pianōcxāt ja'a judíoscuhdajt." Páadyhōčhā Pedro jaduhñ nhojy coo je'e ja'a pojpa hānajt miōōdā.

¹⁵ Jue'e hōjtshájtām, judíos hōjts nmiin ngáhwm. Caj tyijy hōjts ngahwiindōyyā nebiā wiingjäya'ayhajxiān. ¹⁶ Pero, paadiā Dios hajxy xpiādācām hawa'adstuum je'eguiōxpā coo ja'a Jesucristo miādia'agy hajxy hamuumdu'joot nmābōjcām, ca'a jie'eguiōxpā coo hajxy ngudiūunām nebiā jecyquihdujt myiñān. Coo ja'a Jesucristo miādia'agy mga'a mābōjcāt, cabā Dios xpiādā'agāt hawa'adstuum, hoy mja cudiuñ nebiā jecyquihdujt myiñān.

¹⁷ Pero tsōc mānāanām, coo jaduhñ quiāhxō'ōgāt coo hōjts ngahwiindōyyābā, hoyyā Jesucristo miādia'agy nja mābōjcām, cab hajxy nmānāanāmāt cooc tyijy ja'a Jesucristo tōō xyajtu'udāgōoyām. ¹⁸ Coo hōjtsā jecyquihdujt nnajtshixōoyāmāt, cab jaduhñ hoyyā coo hajxy jadāhooc nbadu'ubōjcāmāt. Hix, cāhxō'ōgāp jaduhñ coo hōjts ja'a pojpa cādieey nmōōdhájtām. ¹⁹ Pero hōōch, cábōchā jecyquihdujt nbanōcxnā. Tōōch nnajtshixōōñā, nébiōčhā Dios hamuumdu'joot jaduhñ nbanōcxnāt. ²⁰ Coo ja'a Jesucristo hajxy tōō xñāhho'túutām cruzcōxp, páadyhōch je'e hamuumdu'joot nbanōcxy; cábōch nhamdsoo wiinmahñdy nyajtunaan̄nā. Tu'ugmädiā'agyhōčhā Jesucristo xmiōōdhijnā. Xchōjpōch je'eduhñ, páadyhōch tōō xñāhho'tu'udy. ²¹ Paadiā Dios hajxy xpiādācām hawa'adstuum je'eguiōxpā coo ja'a Jesucristo miādia'agy hajxy nmābōjcām; ca'a jie'eguiōxpā coo ja'a jecyquihdujt hajxy ngudiūunām. Coo hāxōpy quia'a jaduhñā, xiōōbā ja'a Cristo hāxōpy tōō ñā'a ho'ogy. Paady, cábōchā hoyhajt nnajtshixō'ōwa'añ mādylijōčhā Dios tōō xmiō'oy.

3

¹⁻⁵ Mijts hermanodōjc, nej, mguhmañōōby hajxy jaduhñā coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a panōcxaan̄nā. Nej, mbanōcxtāgatsaambiā jecyquihdujt hajxy jadāhoocā. Mnajuōōby hajxy coo ja'a Jesucristo hajxy tōō xñāhho'túutām. Coo mijtsā Jesucristo miādia'agy tōō mmābōjcā, paadiā Dios ja'a yhEspíritu hajxy tōō xmiō'oy, paadiā hoy-yagjuōōñājatypā tōō yajnaxy maa mijtsān. Ca'a jie'eguiōxpā coo ja'a jecyquihdujt hajxy hijty mgudiūñ. Pero cabā ndijy ja'a Diosmädia'agy hajxy tōyhajt mnajtshixō'ōwa'añ.

⁶ Ja'a Abraham, ja'a hajxy nhaphájtām ja'a hajxy ndeedyhájtāmbā, miābōjc je'e ja'a Diosmädia'agy. Paadiā piādaacā hawa'adstuum. ⁷ Y coo hōjtsā Diosmädia'agy nbamābōjcāmāt, mānitā Dios hajxy xpiādācāmāt nebiā Abraham yhap yhocān. Mānit hōjts xpiādācānāt hawa'adstuum. ⁸ Jéquiānā Dios ja'a Abraham ñāmaayy: "Miichcōxpōčhā jäya'ayhajxy nbuhbeda'añ nāgōxiā ja'a wiinduhmyhagajtpā je'eguiōxpā coo miich tōō mmābōcy." Jiiby jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiān. Jaduhñ hajxy nyajnajuōoyām coo ja'a Dios hajxy xpiāda'agāanām hawa'adstuum pōnjaty mābōjp, hoy hajxy quia'a ja judíosā. ⁹ Entonces,

ja'a hajxy mǎbǝjpǎ, jaduhñ hajxy piuhbedyii nebiǎ Abraham jecy piuhbejtǎn.

¹⁰ Ja'a hajxy jaduhñ mǎnaambǎ cooc tyijy hajxy ñǎhwa'adsa'añ je'eguiǝxpǎ coo ja'a jecyquihdujt hajxy quiudiuñ, haxǝǝgtuum hajxy je'le piǎda'aga'añii. Jaduhñ jii by myiñ cujaay maa ja'a jecyquihdujtǎn, "Haxǝǝgtuum piǎda'aga'añii pǝnjaty hoy ca'a cudiuumb nebiaty hǎdaa libro xyhanéhǎmǎm." ¹¹ Jaduhñ jii by myiñbǎ cujaay maa ja'a Diosmǎdia'aguiǎn: "Coo ja'a Diosmǎdia'agy hajxy nmǎbǝjcamǎt, mǎnitǎ Dios hajxy xyajñǎhwǎatsǎmǎt." Ca'a jie'eguiǝxpǎ cooc tyijy hajxy ngudiúuñǎm ja'a jecyquihdujt. ¹² Pero jaduhñǎ jecyquihdujt miǎna'añ: "Pǝñǎ jecyquihdujt cudiuumb, hawa'adstuum piǎda'aga'añii."

¹³ Coodsǎ jecyquihdujt hajxy hijty hoy nga'a cudiuñǎñǎm, haxǝǝgtuumǎ Dios hajxy hijty xpiǎda'agǎñǎm. Pero xñǎxúu'tsǎmǎ Dios hajxy jaduhñ; paadiǎ Jesucristo hajxy xñǎhho'túutǎm; paadiǎ Dios hajxy xpiǎdaacǎm hawa'adstuum. Jaduhñǎ jii by myiñ cujaay maa ja'a Diosmǎdia'aguiǎn: "Pǝñ mǝjpahbéjtǎp quepyquiǝxp, tǝǝ hǎnajty piǎda'agyii haxǝǝgtuum." ¹⁴ Paadiǎ Jesucristo hajxy tǝǝ xñǎhho'túutǎm, nebiǎ jǎya'ayhajxy jaduhñ piuhbéjtǎbǎt, ja'a hajxy ca'a judiǝspǎ, nebiǎ Abraham jecy piuhbejtǎn. Y coo hajxy nmǎbǝjcamǎt, mǎnitǎ Dios ja'a yhEspírity hajxy xmio'owǎñǎm nǎǝǝxiǎ neby hajxy jecy xyajwiinwaanǝǝyyǎm cooc hajxy xmio'owǎñǎm.

¹⁵ Hermanodǝjc, tsǝg hajxy mǎdiǎacǎm neby hajxy yaa nguhdudjtǎjtǎm hǎdaa yaabǎ naaxwiin. Coo pǝñ tii yajcuhdúgǎt maa ja'a hagu-jtǝjcan, coo fyirmarhadǎt, ni pǝñ jaduhñ quia'a yajtǎgǎtsǎt, ni quia'a mǎnǎ'anǎt coo quia'a hoyyǎ. ¹⁶ Bueno, coo ja'a Dios ja'a Abraham miǝǝdyajcuhdujcy cooc hoy miǎnaajǎ piuhbeda'añ, jaduhñ miǎnaambǎ cooc ja'a Abraham yhap yhoc miǝǝdyajcuhdújcǎbǎ. Jaduhñ jii by myiñ cujaay maa ja'a Diosmǎdia'aguiǎn. (Cab jaduhñ myiñ cooc hajxy nǎmay miǝǝdyajcuhdujca.) Coo jaduhñ miǎna'añ: "Abraham yhap yhoc", ja'a Jesucristo jaduhñ nǎnǝǝmǎp. ¹⁷ Y coo mǎdaaxmǎgo'xcuhii'xmajcjomǝjt hǎnajty tǝǝ ñǎxy, mǎnitǎ jecyquihdujt piǎdaacǎ. Pero cab jaduhñ yajtǎgajch nebiǎ Dios ja'a Abraham hǎnajty tǝǝ miǝǝdyajcuhduquiǎn. ¹⁸ Coo hǎxǝpy quia'a tǝyhajtǎ jaduhñ, cab hǎxǝpy tiuñ nebiǎ Dios jecy yajcuhdujquiǎn.

¹⁹ Paadiǎ Dios ja'a jecyquihdujt yejcy neby jaduhñ quiǎhxǝ'ǝgǎt coo ja'a pojǎ cǎdieey hajxy nmǝǝdhǎjtǎm. Pero coo ja'a Jesucristo yaa tǝǝ yhoy hǎdaa yaabǎ naaxwiin, ja'a hǎnajty tǝǝ miǝǝdyajcuhdugyíjǎbǎ, cabǎ jecyquihdujt jaduhñ tiunaññǎ. Bueno, coo ja'a Dios ja'a jecyquihdujt piǎdaacy, mǎnitǎ mioonsǎ tsajpootypǎ ja'a Moisés hoy mio'oy. Mǎnitǎ Moisés jiiǝynejxy. ²⁰ Pero hamdsoo ja'a Dios ja'a Abraham miǝǝdyajcuhdujcy; cabǎ jiiǝynejxǎpǎ jaduhñ ñǎ'a yajtuuñ.

²¹ Cab hajxy nmǎnǎñǎmǎt coo ja'a jecyquihdujt yajtǎgajch nebiǎ Dios hǎnajty tǝǝ yajcuhduquiǎn. Coo ja'a Dios hǎxǝpy tǝǝ miǎna'añ coo hajxy cu nnǎhwǎatsǎm maa ja'a jecyquihdujtǎn, pues tǝǝ ja'a jecyquihdujt hajxy hǎxǝpy xyajñǎhwǎatsǎm ja'a nbojpǎ ngǎdieeyhǎjtǎm. ²² Ja'a Diosmǎdia'agy jaduhñ mǎnaamb coo hajxy nǎǝǝxiǎ nhíjtǎm haxǝǝgtuum je'eguiǝxpǎ coo ja'a pojǎ cǎdieey hajxy nmǝǝdhǎjtǎm. Pero coo ja'a Jesucristo miǎdia'agy hajxy nmǎbǝjcamǎt, mǎnitǎ Dios hajxy jaduhñ xyhuunghǎjtǎmǎt nebiǎ jecy yajcuhdujquiǎn.

23-25 Tuungpaatpä jecyquihdujt hijty. Tsipcøxp højts hijty ngudiúunäm. Pero coo ja'a Jesucristo tøø yhoj, cab højtsä jecyquihdujt nbanøcxänä. Coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcamät, jaduñä Dios hajxy xyhuunghajtämät.

26 Y xjiaančh huunghajp mijts ja'a Dios je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbøjcä, coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy. 27 Y coo hajxy jaduñ mmøødhidät, coo hajxy jaduñ mnäbétät, mänitä Dios hajxy xyhuunghadät, nebiä Dios ja'a Jesucristo yHuunghatiän. 28 Tu'ugmädia'agy hajxy mhijnä møødä Jesucristo. Cabä Dios tiehm yajtøy pø mjudíos, pø caj, pø mmäyøø, pø caj mmäyøøjä. Cabä Dios yajtøy ja'a haagä tehñ ya'adiøjcpä, ja'a haagä tehñ tio'oxiøjcpä. Jøjwa'achä yajtøy. Jaduñä Dios hajxy xyhijxnä nebiä yhamdsoo huungän. 29 Y coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xyhuunghaty, nebiä Dios ja'a Abraham jecy yhuunghajtiän.

4

1-2 Jaduñds je'e, coo jäya'ayhajxy hänäjty näje'e yho'ogaannä, mänit hajxy miäna'añ coo yhuunghajxy yhijxäxät ja'a miägu'ughajpähajxy. Coo ja'a yhuunghajxy miøjjøøñät, mänit nädeedy hajxy miämähmøøñät. Pero coo hajxy hänäjty miuutsnä, jaduñ hajxy yhane'emyii nebiä moonsän, høxtä coonä hajxy hänäjty tøø miøjjøøñä. 3 Y højtshajtäm, coo ja'a Jesús hajxy hänäjty nga'a hixyhajtämñä, jaduñ mäwiiñäts hajxy hijty nhijtäm nebiä hane'emybiän coo ja'a jecyquihdujt hajxy hijty tehngajnä nbanøcxäm. 4 Pero coo yhabaaty, mänitä Dios ja'a yHuung quiejxy; Jesucristo je'e. Hoy je'e miñguia'ay neby højtshajtämän yaa judíosnaaxooty, maa ja'a jecyquihdujt tiuñän. 5 Paadiä Jesús quiejxä neby højts jaduñ xñähho'túutämät, je'eguiøxpä coo højts ja'a jecyquihdujt hijty nbanøcxäm tehngajnä. Coo hajxy xñähho'túutäm, xyhuunghajtäm ja'a Dios hajxy jaduñ.

6-7 Xmio'owáañäm hajxy jaduñ nebiaty ñägäpxy. Cab hajxy nhijtänä nebiä hane'emybiän. Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm, paadiä yHespíritu hajxy xyajnäguéjxäm. Paady hajxy je'e nnämáayyäm: "Teedy" hamuundujoot.

8 Jue'e mijts hijty mwil'i wyiingudsähgøøby, quepychech naaxpoch. Cahnä ja'a Dios hajxy hänäjty mhixyhatyñä. 9 Pero coo ja'a Dios hajxy tøø xwyiimbiy, paady hajxy mhixyhajnä. Cab jaduñ yhahixø'øy coo ja'a jecyquihdujt hajxy jadähooc mbadu'ubøjcombät. Cab hajxy nyaghanéhmänät maa ja'a jecyquihdujtän. 10 Pero mijts, je'enä xøø hajxy mwil'i yagjadyii. Jaduñ tyjy hajxy mnähwa'adsa'añ. 11 Nej, xiøøbøch mijts ja'a Diosmädia'agy tøø nja yajwiinhixø'øyä. Pø tøyhajt jaduñ, njaančh tehñ yagjuøøbiøch jaduñ.

12-14 Hermanodøjc, nnämá'awäbøch mijts coøch mijts xpiahixät. Najtshixø'øw ja'a jecyquihdujt hajxy nébiøch tøø nnajtshixø'øyän. Mänájøch mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxøøchooñän, hóyhøch mijts xmiägu'ugpøjcy. Jadúhnhøch hajxy xjiøjpøgøøyy nebiä Diosquexiän, nebiä Jesucristän. Cábøch hajxy xxiøøghajty, hóyhøchä pa'am hänäjty nja møødä, hóyhøch mijts hoxiøøghajnä hänäjty xjia hixy. Coochä pa'am hänäjty nmøødä, páadyhøch jim nmähmøøyy maa mijtsän. 15 Pero mijts, cab hajxy jootcujc mhijnä. Pänebiä hajxy tøø mjaty. Mänájøch jim nhitiän maa mijtsän, høøchcøxpä mijts hänäjty mduñ hoy miädyyi

mayhajtä. Xmióobiøch mijts hánajty hoy tyiijä. ¹⁶ Páadyhøch mijtsäda'a xquia'a mägu'ughadaannä cooçh mijts tøø nhawáañäm ja'a tøyhajt.

¹⁷ Y häna'c-hajxy høhndaacpä, paady mijts hajxy xmiägu'ughada'añ nébiøch mijts jaduñ xquia'a panøcxnät. Pero caj mijts hajxy hamuumdu'joot xmiägu'ughada'añ. Xñä'ä wiinhøønaamb mijts hajxy jaduñ. ¹⁸ Hoy hit jaduñ coo mijts pøn hamuumdu'joot xmiägu'ughádät hoy miánaajä, hóyhøch hánajty jim nga'a ja hity maa mijtsän. ¹⁹ Mägu'ughajpä, jaanç tehñ jiootmayhájpøch jadähooc ja'a mijtsøxpä. Jiaanç tehñ chójpíøch njoot coo mijts ja'a Jesucristo mmøødhídät tu'ugmädia'agy. ²⁰ Cu nnócxyhøch jim maa mijtsän. Cu nmøødmädiáacyhøch mijts jaduñ yajxón. Cooçh mijts hoy nga'a møødmädia'aga'añ hajäya'ayhaam, cábøch nnajuøøy nébiøch ndaj nmáyät ja'a mijtsøxpä.

²¹ Hoorä, pø chojpiä mjoothajxy tehngajnä coo ja'a jecyquihdujt hajxy mbanøcxa'añ, huuc mäadow hajxy neby jiiby myiñän maa ja'a jecyquihdujtän. ²²⁻²³ Metscä Abraham yhuung hánajty. Tu'ug hánajty xiøhajty Isaac. Tøø Dios Abraham hánajty jaduñ yajwiinwaanøøy coo ja'a Isaac hánajty myina'añ quia'awa'añ. Abraham yhamdsoo huunghajxy je'eduhñ møødä tio'oxiøjc. Jatu'ugpä, Ismael je'e xiøhajpä. Jaduhyyä je'e ñä'ä miññ ää'ä cahy. Moonsä je'e tiajhajt. ²⁴⁻²⁵ Hädaa mädia'agy, nebiä hijxtahndän hädaa jaduñ. Ja'a Ismael tiaj, ja'a Agarhajpä, moonsähajp hánajty je'e. Cabä yhamdsoo cuhdujt hánajty yaghity. Hoorä, coo ja'a Dios ja'a cuhdujt yejcy maa ja'a tuñ hánajty xiøhatiän Sinaí, jim Arabianaaxooty, jaduñ mäwiinäts hajxy nhíjtäm nebiä Agar hánajty mioonsähatiän. Cabä nhamdsoo cuhdujt hajxy nyaghíjtäm. Mejtstu'u ja'a tuñ hánajty xiøhaty. Xøhajp hánajty Sinaí, møødä hánajty xiøhaty Agar. Ja'a cajpt jaduñ xøhajpä Jerusalén, ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, jaduñ mäwiinäts je'e nebiä Agarän. Hix, cabä Jerusalénpä-jäya'ay yhamdsoo cuhdujt hajxy yaghity. ²⁶ Jaduhñ ja'a cajpt jim xiøhajpä tsajpootyp Jerusalén. Jim hajxy nxøønájxäm. Cabä jecyquihdujt jim tiuunnä nebiä Dios yejquiän Sinaí. Jemyguiuhdujtäts jim tiuunnäp. ²⁷ Jaduhñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Huuc xoonäda'ag, hoyyä huung mga'a ja paadyñä, Maas may miich huung mbaada'añ.

Cabä mmoonsä may jiaty paada'añ.

²⁸ Hoorä, hermanodøjc, tøø ja'a Dios hajxy xyajnähdíjjäm coo hajxy xyhuunghadaañäm, nebiä Isaac yajnähdíjjän. ²⁹ Dios ja'a yhEspíritu ja'a Isaac yajmägunuu'xøøyy coo myinät. Cabä Ismael yajmädsøjcy coo ja'a Abraham ja'a Isaac yhuunghádät. Jaduhñ mäwiinäts højtsä jäya'ayhajxy xquia'a yajmädsójcäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtämät. ³⁰ Jaduhñ jiiby myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Høxquejxpädsøm yøø to'oxymoonsä møødä yhuung." Cabä moonsä yhuung ñä'ägädä puhmo'owa'añii ñädeedy. Pero yhamdsoo to'oxiøjc yhuung, je'eds jaduñ mio'owaamby. ³¹ Hermanodøjc, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot ndsójcäm, jaduñ mäwiinäts hajxy nhíjtäm nebiä Isaac jecy yhiitiän. Pero ja'a hajxy ca'a tsojpä, jaduñ mäwiinäts hajxy je'e nebiä Ismaelän, ja'a moonsä yhuung.

5

¹ Coo ja'a Dioscuhdujt hajxy nyaghíjtäm, mädyii ja'a Moisés jecy

miähooy, jaduñ mäwlinäts hajxy hijty nhjttäm neby hajxy hadsip yajtuñijábän. Coo ja'a Jesucristo quiädaacy, mäniit hajxy xñämáayäm coo ja'a jecyquihdujt hajxy nga'a mõjpädaacánät. Xyhawáañäm hajxy jaduñ neby hajxy nnähwáatsämät. Hamuumdu'jootä Jesucristo miädia'agy hajxy mbanócxät. Cabä Moisés jecyquihdujt hajxy mbadu'ubójcät jadähooc.

² Huuc hamädoowhit hajxy. Coo hajxy nyajcircuncidarhajtämät cooc tyijy hajxy jaduñ nnähwa'adsaanäm, xiøøbä ja'a Jesucristo hajxy häxøpy tøø xñä'ä nähho'túutäm. Høøch jaduñ mänaamb, Pablo. Diosquéxyhøch høøch. ³ Jadúñhøch jadähooc nmánáangombä, pønjaty mänaamb coo hajxy yajcircuncidarhädät, tsipcøxp hajxy quiudiünät nebiatiä Moisés jecyquihdujt yajnähdiyy coo hajxy quiudiünät. ⁴ Jii häna'c-hajxy näje'e miäna'añ: "Päadyhøch nnähwa'adsa'añ coochä Moisés jecyquihdujt hoy ngudiuunä." Pero cab jaduñ tiøyyä coo hajxy ñähwa'adsa'añ. Hiç, cabä Jesucristo hajxy miøødhijnä tu'ugmädia'agy. ⁵ Pero nmäbójcäm højts coo hajxy nnähwa'adsaanäm ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a Diosh-espíritu hajxy xpuihbedäänäm. ⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhjttämät, cab jaduñ ñeipiä pø tøø hajxy nyajcircuncidarhajtäm, o pø caj. Je'eduhñ tsoobaatp coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbójcämät y coo hajxy hamiñ häxøpy nniçhójcämät nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm.

⁷ Hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty mbanøcxy. Pätiidä hajxy coo tøø mnajtshixø'øy. Pábøndä hajxy tøø xwyiinhøøñ. ⁸ Ca'a Dyiosä hajxy xyajnajtshixøøyy. Jaaya'ay hajxy xyajnähdijjäm coo ja'a miädia'agy hajxy nbanócxämät. ⁹ Jaduhñä jäya'ayhajxy miäna'añ: "Coo tsajcaagyooy weeñtiä nbädáacämät, cøxiä harina yajtagø'øyii." Jaduhñ mäwlinäts højttähjtäm coo häna'c høhñda'agymiädia'agy hajxy xyajnahixøøyyämät; nägøxiä hajxy jaduñ nmá'ttämät. ¹⁰ Nbädáacypiøchä njuøhñdy ja'a Dioscøxpä coo wiingmädia'agy hajxy mga'a mabógät. Dios jaduñ yajcumädowaamb pøn mijts høhñda'agymiädia'agy xyajnahixøøby.

¹¹ Tehngájñøchä Diosmädia'agy nyajwa'xy coo ja'a jäya'ayhajxy ween miäbøcy; je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. Päadyhøchä jäya'ayhajxy xmiähanhaty. Näje'e hajxy miäna'añ cooc tyijy høøchä mädia'agy nyajwa'xy coo hajxy ween ñiseñapäda'agyii. Pero cab jaduñ ñä'ä tøyyä. Coochä mädia'agy häxøpy nyajwa'xy coo hajxy yajcircuncidarhädät, cábøchä jäya'ayhajxy häxøpy xmiähanhaty. ¹² Yøø häna'c mijts xjia wi'i ñämaabiä coo hajxy myajcircuncidarhädät, ween hajxy jaduñ xpuihwaatsnä.

¹³ Tøø mijts ja'a Dios xyajnähdijy coo ja'a Moisés jecyquihdujt hajxy mnajtshixøøyyät. Pero cabä Dios jaduñ miäna'añ coo hajxy cøxypänejpiä mjäya'ayhädät. Jaduhñ miäna'añ coo hajxy yajxon mniçhogøøjtät, coo hajxy yajxon mnibiuhbedøøjtät. ¹⁴ Jaduhñä Dios jecyquihdujt miäna'añ coo hajxy hoy piønä mdsoc mba'häyowät hädaa yaabä naaxwiin nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo copc hajxy mdsøquiän. ¹⁵ Cab jaduñ yhooyä coo hajxy mnimiähanhadøøjtät tu'ugpä tsajtøjc, jaduñ hajxy mga'a niyajtagoyyøøjtät.

¹⁶ Hoy hajxy mwädittät ja'a Diosmäjaagøxpä. Cabä mhamdsoo wiinmahñdy hajxy myaghjñät, hoyyä mjoothajxy hänäjty tii jia tsoey. ¹⁷ Ja'a Diosmäjaa, cabä tu'ugjuøhñdy yhity møødä haxøøgcuhdujt. Coo hänäjty haxøøg mjatcø'øwa'añ, Dios xyhadujp mga'a jatcø'øy jaduñ

cøxpánejpiä. Hoorä, coo ja'a mjoot hánajty chocy coo hánajty hoy mwädita'añ, ja'a mhaxøøgwiinmahñdy jaduhñ xyhadujp. ¹⁸ Pø chojpiä mjoot jaduhñ coo ja'a Diosmäjaagøxpä mwädítät, cabä Moisés jiecycuiuhdujt mbanøcxänät.

¹⁹ Madiu'u ja'a jäya'ayhajxy yhaxøøgcuhdujthaty: jabiøcy hajxy ñimiøødtsána'ayii; cøxpánejpiä hajxy jiäya'ayhaty; haxøøg hajxy wiädity, hoy hajxy jia to'oxiøjcmøødä; ²⁰ wyiingudsähgøøbiä quepychech naaxpoch hajxy; mähijxp mähäxujp hajxy; nimiädsiphájtäp hajxy; yhadsojpy hajxy mädyijatiä miägu'ughajpähajxy miøød; paquiä hajxy ñimiäjootma'adyii; wiinduc-ho'p hajxy; nibiuhyohdiúutäp hajxy; cab hajxy tiu'ugmädia'aguiä; ²¹ hadsojt hajxy wyl'i miøød; jäya'ay-yagho'p hajxy; haxøøghuucp hajxy, haxøøgjøø'xp hajxy; madiu'u hajxy jaduhñ jiatcø'øy. Tøøds mijts nja yagjahmiech, chaads jadähoc nhawáañäm: pøn haxøøgcuhdujt møød, cab jim ñøcxa'añ tsajpootyp.

²² Pero coo ja'a Diosmäjaagøxpä hajxy nwädíjtämät, Dios hajxy jaduhñ xpiuhbéjtäm coo ja'a jäya'ay hajxy hoy nmägu'ughájtämät, coo hajxy nxoondáacämät, coo hajxy jootcujc nhíjtämät, coo hajxy nmee'xtújcämät, coo ja'a nmäjøøñ coo ja'a nmädøjc hajxy yajxón nmägu'ughájtämät, coo ja'a hojiot hajxy nmøødhájtämät, coo hajxy nga'a hønhdáacämät, ²³ coo hajxy mee'xxieemy nhíjtämät, coo hajxy jootxeemy nhíjtämät. Coo hajxy jaduhñ njäya'ayhájtämät, cab hajxy pøn waamb xñámáayämät. ²⁴ Pønä Jesucristo miädia'agy panøcxäp hamuumdu'joot, tøø ja'a yhaxøøgcuhdujt yhøxhixy, y cab jaduhñ jiahmiejtsnä. ²⁵ Pø mänáañäm hajxy jaduhñ coo ja'a Diosmäjaagøxpä hajxy nhíjtäm, tsøg hajxy hamuumdu'joot pawädíjtäm.

²⁶ Cab hajxy nyajcumáayämät; cab hajxy nniyagjootmä'tämät hamiñ haxøpy; cab hajxy cøxiä wiinä nniyhadsójcämät.

6

¹ Hermanodøjc, coo pøn tiu'udägóyyät, mee'xxieemy hajxy mmägäp mhané'emät, nej mijtsä Diosmäjaa mmøødän, weenä yhaxøøgpä yhøxhixxnä. Pero mnigwieendähadøøjöp hajxy coo mijts jaduhñ mnä'ä tu'udägóobiät. ² Nibiuhbedøø hajxy neby hajxy jaduhñ mmäjädá'agät, neby hajxy jaduhñ mga'a tu'udägóyyät. Jaduhñdsä Jesucristo miädia'agy hajxy mgudiúunät.

³ Pøn yajcumayaamb je'eguiøxpä cooc tyijy miøjjä, caj ñä'ä tøyyä coo miøjjä. Nä'ä niwyiinhøñäp jaduhñ. ⁴ Cøjwiinduum hajxy mniyhixøøjät pø hoy hajxy tøø mgudiúñ. Y pø tøø hajxy hoy mgudiúñ, mänit hajxy mxoondá'agät. Pø tøø ja'a mmägu'ughajpähajxy mbexy, cab hajxy nøcxy mniguiumayii. ⁵ Cøjwiinduum hajxy mniyajcopcø'øwøøjät pø hoy hajxy mgudiúñ.

⁶ Pøn jaduhñ yajnahixøøyyäp ja'a Diosmädia'agy, tsipcøxpä ofrenda hajxy yégät, mio'owøøjät ja'a yajnahixøøbiä.

⁷ Ca'a hajxy myajwiinhøñ; ñajuøøbiä Dios neby hajxy nwiinmahñdyhájtäm. Nej tøø mjäya'ayhatiän, høxtä jaduhñ mguhbédat. ⁸ Pønä Dioshèspiritu panøcxp, je'e cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiu gyhatiän; pero pøn yhamdsoo cuhdujt yajtuumb, cab jaduhñ jiu gyhada'añ nebiä Dios jiu gyhatiän. ⁹ Tsøgä njoot hajxy møc pädáacäm; coo hajxy tehngajnä hoy nwädíjtämät, mänit hajxy jim nnøcxämät

tsajpootyp coo yhabáatnät. ¹⁰ Hoy miánaajä ja'a jäya'ay hajxy mbuhbédät nägøxiä. Tsipcøxpädsä hermanodøjc hajxy mnä'ägädä puhbédät.

¹¹ Hamdsóojøch hádaa letra nhädiuñ, paady miøjjatiä. ¹² Pønjaty mijts xjia wi'i ñämaaby coo hajxy myajcircuncidarhádät, paady hajxy jaduhñ miána'añ coo hajxy wyi'i yajcumaya'añ cu'ughagujc. Hix, tsähgøøby hajxy jaduhñ coo hajxy miädsibø'øwóøjät ja'a homiädia'agyquiøxpä, coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. ¹³ Hoy hajxy näje'le tøø jia yajcircuncidarhaty, cabä Moisés jiecyquiuhdujt hajxy yajtuunä. Paady mijts hajxy xjia wi'i ñäma'ay coo hajxy myajcircuncidarhájpät, yajcumayaamb hajxy jaduhñ ja'a mijtsøxpä. ¹⁴ Pero høøch, cábøch nmána'añ coo mädyii miøjjä jiaančhä. Jagóoyyøch nmána'añ coo miøjjä jiaančhä coočhä Jesucristo tøø xñähho'tu'udy cruzcøxp. Cábøchä njoot yaa nbádaacnä hádaa yaabä naaxwiin. Hoyyä jäya'ay hajxy waambaty jia mäná'anät, cábøch tii nmøjpádaacnä. Cábøch tii hadsojt nmøødän hádaa yaabä naaxwiin. ¹⁵ Cab jaduhñ ñejpiä pø tøø myajcircuncidarhaty o pø caj. Je'eduhñ tsoobáatnáp coo ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm hawiinjemy. ¹⁶ Pønä Diosmädia'agy hoy cudiuumb, je'eds hoyhajt weenhajt mo'owáañáp.

¹⁷ Páadyhøch chaä nnähxäguuuch nguhxäguučhä coočhä Jesucristo miädia'agy tøø nmädiaacä. Y cooč jaduhñ tøø ngudiuñ, páadyhøchä cuhdujt nmøødän. Páadyhøch hajxy tii xquia'a yajnámáañät.

¹⁸ Hermanodøjc, weenä Jesucristo hajxy xcwieendähaty. Amén.

Efesios

¹ Høøch xøhajp Pablo. Høøch hädaa nocy njahby. Ja'a Dios jaduñ mänaañ coochä Jesucristo xwyiinguéxät. Mijs hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønhatiä Diosmädia'agy mäbøjp jim maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Efeso, pønhatiä Jesucristo miädia'agy jim hoy yajtúunäp. ²Weenä Dios hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt, møødá Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhajtäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønñhajtäm.

³ Tsögä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm. Ja'a Jesucristo, Dyioshajpiä Dios je'eduhmbä; y jaduñ je'e Tieedyhajpä. Coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhajtäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios tsajpootypä ja'a mayhajt madiu'u tiuñ ja'a højtscøxphajtäm. ⁴ Cahnä hädaa yaabä naaxwiin hänajty chohnda'agy, tøøyyämä Dios hajxy hänajty xwyiimbliwäm coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhajtämät tu'ugmädia'agy. Jaanä jaduñ hajxy xwyiimbliwämbä coö hajxy hoy njäya'ayhajtämät, coö hajxy nga'a cädiéhyämät, jaduñ hajxy wa'ads hoy nhajtämät maa ja'a Dioswiindumän. ⁵ Coö ja'a Dios hajxy xchójcäm, paadiä Jesucristo yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin ja'a højtscøxphajtäm. Paadiä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy coö ja'a Dios hänajty tøø wyiinmay coö hajxy xyhuunghadaänäm. Hamdsoojootä Dios jaduñ miänaañ coö hajxy xyhuunghajtämät. ⁶ Tsöcxä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm coö hajxy xjiaanç tehñ chójcäm, coö ja'a Jesucristo yaa quiejxä maa højtshajtäm. Jaduñnä Dios ja'a mayhajt mõj tiuñ ja'a højtscøxphajtäm. Paady hajxy xchójcäm coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhajtäm tu'ugmädia'agy. Hiç, jaanç tehñ chójcäbä Jesucristo ja'a Tiédiäm. ⁷ Coö ja'a Dios hajxy jaduñ xjiaanç tehñ chójcäm, paadiä Jesucristo hajxy yaa hoy tøø xñähho'túutäm, jaduñnä nbojpa ngädieey hajxy xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm. Jaduñnä Dios hajxy xmié'e'xäm. ⁸ Coö hajxy jaduñ xjiaanç tehñ chójcäm, paady hajxy hoy tøø xyajwiinjuøøyyäm nebiaty jaduñ tøø wyiinmay ja'a højtscøxpä. ⁹ Tøø ja'a wyiinmahñdy hajxy xyhawáanäm ja'a hijty jaduñ quiuyu'chpä. Hamdsoojootä Dios jaduñ tøø wyiinmahñdyhaty. Chojpiä jioot hänajty jaduñ coö ja'a mayhajt hänajty tiuna'añ ja'a højtscøxphajtäm. ¹⁰ Jaduñnä Dios tøø wyiinmahñdyhaty coö ja'a Jesucristo Wyiindsønñhadóøjät cøxiä tijaty jim tsajpootyp, møødá tijaty yaa hädaa yaabä naaxwiin. Coö ja'a Dios jaduñ yaghabáadät, mänit hänajty tiøjiada'añ coö ja'a Jesucristo jaduñ Wyiindsønñhada'añii.

¹¹ Ja'a Dios, yajtøjiajpy je'eduhñ nebiaty je'e wyiinmay. Hoorä, jéquiänä Dios wyiinmaayy coö højts ja'a yHuung xyajnähwa'ads xyajcuhwá'adsät, højts judióspä, coö højts jaduñ nmøødhidät tu'ugmädia'agy. ¹² Jéquiän højts ja'a nhap ja'a ndeedy ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy tiägøøyyä mäbójcäbä coö højts xyajnähwa'ads xyajcuhwá'adsät. Hoorä, paadiä Dios jaduñ jecy wyiinmaayy coö højts ja'a yHuung xyajnähwa'ads xyajcuhwá'adsät, jaduñnä jäya'ayä Dios hajxy nägøxiä wyiingudsähgø'owät coö jiaanç tehñ miøjjä coö jiaanç tehñ jiaançhä. ¹³ Y mijs ja'a ca'a judióspä, jaanä jaduñnä Dios tøø wyiinmaabiä coö mijs ja'a yHuung xyajnähwaats xyajcuhwáatspä. Y jaduñ hajxy tøø mmäbøjpä coö ja'a yHuung hajxy tøø xyajnähwaats tøø xyajcuhwaatspä. Jaanç tehñ tiømiädiaacpä Dios jaduñ. Coö hajxy jaduñ nmäbójcäm, paadiä Dios

ja'a yhEspíritu yaa tøø quiexy maa højtshájtäm, jaduñnä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xjiaanč yajnáhwaats tøø xjiaanč yajcuhwáatsäm. Hix, jéquiänä Dios jaduñ miänaañ cooc ja'a yh-Espíritu hánajty quiexa'añ maa ja'a jäya'ayhajxiän, ja'a miädia'agy hajxy hánajty mäbøjçäbä coo hajxy hánajty yajnáhwa'ads yajcuhwa'adsa'añii. Jaduñnä Dios ja'a tøyhajt hajxy xmióoyyäm coo hajxy hoy miänaajä xcwieendáhadaänäm. ¹⁴ Y coo ja'a Dios ja'a yhEspíritu tøø jiaanč quejxnä maa højtshájtäm, jaduñnä tøyhajt hajxy nmøødhájtämbä coo hajxy jim xyajnöcxáanäm maa ja'a wyiinduumän. Jaduñnä DioshEspíritu hajxy xmiøødhidáanäm høxtä coonä yhabáadät coo ja'a Dios hajxy jim xyajnöcxämät maa ja'a wyiinduumän, y coo ja'a Dios ja'a mayhajt jaduñ tiuñ ja'a højtscøphájtäm, páadiäts hajxy nwiingudsähgøøyyämät coo jiaanč tehñ miøjjä coo jiaanč tehñ jiaančhä.

¹⁵ Nmädóyhøch jaduñ coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy tøø nmäbøjçä, ja'a hajxy nWiindsønähájtämbä. Jaduñnhøch nmädóyyäbä coo hajxy mdsocy mba'häyoy pønjetiä Diosmädia'agy panøcxp. ¹⁶ Cooč jaduñ nmädoyyä, páadyhøch Dios Dioscujú'uyäp nmo'oy ja'a mi-jtscøxpä hoy miänaajä, cooč hánajty nDiospa'ya'axy ja'a mijscøxpä. ¹⁷ Nmänuu'xtáacypiøčhä Dios coo ja'a wyiinmahñdy hajxy jaduñ ween xmiø'oy ja'a yhEspirituhaam, y coo ja'a wyiinmahñdy hajxy jaduñ ween xyajwiinjuø'oy. Dioshájtäbä Dios ja'a Jesucristäm, ja'a hajxy nWiindsønähájtämbä. NDioshájtämä Dios hajxy. Møj jaanč je'e. Hawi-inmats hajxy jaduñ nwiingudsähgøøyyämät. ¹⁸ Jaduñnhøchä Dios nmänuu'xtaacpä coo hajxy ween xyajwiinjuø'oy coo je'e tøø wyiinmay coo hajxy jim xyajnöcxáanäm maa ja'a wyiinduumän. Paady hajxy jim xyajnöcxáanäm coo hajxy xyhuunghájtäm. Jaanč tehñ yhoy jaanč tehñ yajxon hajxy jim nhidáanäm. ¹⁹ Weenä Dios hajxy xyajwiinjuøøbiä coo møcmäjaa jiaanč tehñ miøødä, coo ja'a miäjaahaam hajxy xpi-uhbéjtäm coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjçäm coo tiømiädia'agy. ²⁰ Jaanä miäjaahaamä yHuung jaduñ yagjujyipiøjtägajtspä. Mänit jim yajnöcxxy maa ja'a wyiinduumän. Mänit ñämaayy coo yhøxtá'agät maa ja'a quiø'ø hahooyhaampiän. Jimä Jesucristo ja'a Tieedy miøødhanehmñä. ²¹ Ni pønä cuhdajt jaduñ quia'a nä'ägädä møødä nebiä Jesucristo møjcuhdujt miøødän, ni jim tsajpootyp, ni hädaa yaabä naaxwiin. Ni pønä cuhdajt mänaa quia'a møødhada'añ nebiä Jesucristo møjcuhdujt miøødän. ²² Jaduñnä Jesucristo piädaacä coo cøxiä wiinä yhané'emät hoy miaajä. Jaduñ je'e piädáacäbä coo højts nWiindsønähájtämät coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjçäm coo tiømiädia'agy. ²³ Hoyyä Jesucristo cøxiä wiinä jia hane'emy hoy miaajä, coo hajxy jaduñ nmäbøjçäm, xjiøotcädáacäm hajxy jaduñ coo hajxy xmiøødhájtämät tu'ugmädia'agy. Ni ti jaduñ quia'a jøotcädaacy neby højts xjiøotcädáacäm.

2

¹ Jue'e mijs hijty, cabä Dios hajxy hijty mwiingudsähgø'ø, je'eguiøxpä coo ja'a pojpä cädieey hajxy hijty mmøødä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty mga'a cudiuñ. ² Jaanč tehñ yhaxøøgtuum hajxy hijty mnä'ägädä hity. Jaduñdsä jäya'ayhajxy yhy ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä. Ja'a møjcu'ugong ja'a miädia'agy hajxy hijty nmäbøjçäp. Jaayá'ayäts møjtuungmøød tsajtcøxp. Yhanehmby jaduñ pønjetiä Diosmädia'agy ca'a mäbøjp. ³ Jaduñ hajxy hijty nägøxiä

njatcøoyyãmbã. Haxøøg hajxy hijty nwädíjtãm nebiã njootã ngopc-hajxy hijty chójcãm. Paadiã Dios hajxy hijty xyajcumãdowãaanã nãgøxiã nãguipxy møødã haxøøgiãya'ayhajxy. ⁴ Pero hojiootã Dios jiaančh tehñ miøød. Xjiaančh tehñ chójcãm hajxy. ⁵ Hoyyã Dios ja'a miãdia'agy hajxy hijty nga'a ja' cudíuunãm, ja'a miãjaahaamã Dios ja'a nwiinmahñdyhajxy tøø xyajtãgãjtsãm, nebiã miãdia'agy hajxy jaduhñ hoy ngudiúunãmät, nebiã Jesucristo yagjujypiøjtã ja'a Tieediã miãjaahaam. Coø ja'a Dios hajxy xjiaančh tehñ chójcãm, paady hajxy tøø xpiãdáacãm hawa'adstuum. ⁶ Nebiã Dios ja'a Jesucristo yagjujypiøjtãgajchãn, jaanã jaduhñ højts xyagjujypiøjtãgatsãaanãmbã. Tøø hajxy xpiãdáacãm coø ja'a Jesucristo hajxy nmøødhíjtãmät tu'ugmãdia'agy. Y nebiã Dios ja'a Jesucristo ja'a cuhdujt miooyyãn coø jim miãhané'emät tsajpootyp, jaanã jaduhñ højtsã cuhdujt xmio'owãanãmbã. ⁷ Paadiã Dios ja'a cuhdujt hajxy jaduhñ xmióoyyãm, jaduhñ yajcãhxø'øga'añ coø hojioot jiaančh tehñ miøødã maa højtscøxpãn, coø hajxy xjiaančh tehñ chójcãm. Paadiã Jesucristo yaa quiejxã hädaa yaabã naaxwiin; paady hajxy hoy xñãhho'túutãm. Jimã Dios hajxy hoy miãnaajã xyaghidãaanãm maa ja'a wyiinduumãn. ⁸ Cab hajxy hamdsoo tøø nhawa'adspãdsøømãm. Ja'a Dios hajxy tøø xpiãdáacãm hawa'adstuum. Paady hajxy xyaghawa'adspãdsøømãm coø hojioot jiaančh tehñ miøødã, coø hajxy nmãbøjcãm coø hojioot miøødã. ⁹ Coø ja'a nbojpa ngãdieey hajxy hamdsoo tøø nga'a yajniñãhwãatsãm, paady hajxy hamdsoo nga'a niguiumãayyãmät, hoy hajxy tøø nja hojia'ayhãjtãm. ¹⁰ Hix, tøø ja'a Dios ja'a nwiinmahñdyhajxy xyajtãgãjtsãm coø ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhíjtãm tu'ugmãdia'agy. Tøø ja'a Dios ja'a mãjaa hajxy xmióoyyãm neby hajxy hoy nhíjtãmät. Jéquiãnä Dios jaduhñ wyiinmaayy coø hajxy jaduhñ hoy nhíjtãmät.

¹¹ Hoorã, højts judíospã, yajcumaaby højts jaduhñ coø højts nyajcircuncidarhaty. Jaduhñ højts tyijy nyajcãhxø'øgy coø højtsã Dios xquiu'ughaty. Coø højts jaduhñ nyajcircuncidarhaty, je'eduhñ ñãnøømby coø højtsã seña nbãda'agy maa højtsã nni'xcøxpãn. Paady højts mijts nxøøghaty, mijts ca'a judíospã, coø hajxy mga'a yajcircuncidarhajpã. Tøyhajt jaduhñ. ¹² Hix, højts judíospã, ja'a Dios højts jecy xquiu'ughajt. Jaduhñ højtsã Dios xmiøødyajcuhdujcy coø højts hãnajty xyajnahwa'ads xyajcuhwa'adsa'añ. Pero mijts ca'a judíospã, caj mijtsã Dios xñãmaayy coø mijts xquiu'ughada'añ, coø mijts xyajnahwa'ads xyajcuhwa'adsa'añ. Hix, cahñã Diosmãdia'agy hajxy hãnajty mmãdoyñã ja'a Cristocøxpã. Paady hajxy hijty mga'a najuø'øy coø mijts ja'a Dios xyajnahwa'ads xyajcuhwa'adsaamãbã. ¹³ Caj mijtsã Dios hijty xquiu'ughaty. Cabã Diosmãdia'agy hajxy hijty mmãdooyyã. Pero coø ja'a Jesucristo hajxy tøø xñãhho'tu'udy, paadiã Dios hajxy xquiu'ughajnã. ¹⁴ Coø ja'a Jesucristo hajxy tøø xñãhho'túutãm, jaduhñ hajxy tøø xpiãdáacãm tu'ugmãdia'agy nãgøxiã, møød højts judíospã nãguipxy møød mijts ca'a judíospã. Hamiñ haxøpy hajxy hijty nnimiãdsiphãjtãm. Pero tøø hajxy nnimiãgapxø'cãnã je'leguiøxpã coø ja'a Jesucristo hajxy tøø xñãhho'túutãm. ¹⁵ Højts judíospã, mijts hijty nmøødnimiãdsiphãjtãp, mijts ca'a judíospã. Hix, højtsã Dios jecy xyhanehm madiu'u, ca'a myijtsã. Mãnitã Moisés quiujahy nebiaty højtsã Dios xyhanehmy, y coø ja'a Jesucristo hajxy hoy xñãhho'túutãm, paadiã Dios ja'a mãdia'agy yaghamaadiujnã nebiã Moisés hãnajty jecy tøø quiujaayãn. Jaduhñã Jesucristo hajxy tøø xpiãdáacãm tu'ugmãdia'agy møød je'e, møød højts judíospã nãguipxy møød mijts ca'a judíospã. Paady

hajxy nga'a nimiädsiphájtänä hamiñ haxøpy neby hijtiän, højts judíospä møød mijts ca'a judíospä. ¹⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp, paadiä Dios hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhíjtänä, møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä. Cabä Dios hajxy jaduñ nmädsiphájtänä.

¹⁷ Hoyyä Jesucristo hajxy xyhawáañäm coogä Dios ja'a jioot quia'a tsoy coo ja'a Dios hajxy nga'a mädsiphájtänät. Jadúñgä jioot chocy coo hajxy nmøødhíjtänät tu'ugmädia'agy nägøxiä, møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä. ¹⁸ Hix, coo ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy nägøxiä nmøødhíjtänä tu'ugmädia'agy, møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä. Ja'a yhEspírituhaam hajxy jaduñ xyajmøødhíjtäm tu'ugmädia'agy nägøxiä. ¹⁹ Xquiu'ughájnäp mijtsä Dios møødä jäya'ayhajxy nägøxiä, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä, hoy hajxy mga'a jagä judíospä. Xyhuunghájnäbä Dios hajxy jaduñ. Cabä Dios hajxy hijty xquiu'ughaty xyhuunghaty, coo ja'a miädia'agy hajxy hijty mga'a mäbøjcä. ²⁰ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm, mänit je'e hoy jiuypiojtägach. Mänitä Diosquexy ja'a Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy yajwa'xpä. Mänitä Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm. ²¹⁻²² Paadiä Jesucristo hajxy xmiøødhíjtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäbøjcäm, møød højts judíospä, møød mijts ca'a judíospä. Hix, tøø ja'a Dios hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpa ngädieyhájtäm. Ja'a yhEspírituhaam hajxy jaduñ xyajmøødhíjtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy.

3

¹ Høøch Pablo, páadyhøch chaa ndsumyčhána'ay coočhä Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä maa mijtsän, mijts ca'a judíospä. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xpiädáacäm tu'ugmädia'agy nägøxiä, páadyhøchä Dios nba'ya'axy ja'a mijtscøxpä. ² Tøø hajxiäda'a mmädoyhaty coočhä Dios tøø xwyiinguexy coo mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät, coo ja'a Dios ja'a hojioot miøødä ja'a mijtscøxpä. ³ Jéquiänä Dios wyiinmaayy coo højtsä nbojpa ngädieey xyajnáhwaats xyajcuhwáatsät, højts judíospä. Nnajuøby højts hijty jaduñ. Pero cuyu'uchä Dios hijty yaghty coo hánajty tøø wyiinmaabiä coo mijts xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsaambä, mijts ca'a judíospä. Hoorä, tøøchä Dios hädaa mädia'agy xyajwiinjuøøñä nébiøch hädaa mädia'agy weenjaty cham njaayän. ⁴ Coo hädaa mädia'agy hajxy mgápaxät, jaduñ hajxy mnajuø'øwa'añ coočhä Dios ja'a mädia'agy tøø xyajwiinjuø'øy, ja'a Jesucristocøxpä, ja'a cuyu'uch tøø yhítiäbä. ⁵ Cab hädaa mädia'agy hijty pøn miädoyyä. Pero tøø ja'a Dios ja'a wyiinguexyhajxy yajwiinjuøøñä. Ja'a yhEspírituhaam jaduñ yajwiinjuøøyy. ⁶ Jaduñ hajxy nnajuøøyyäm coo ja'a Dios jecy wyiinmaayy coo ja'a Jesucristo hajxy hánajty xñähho'tu'udáañäm, coo hánajty jiuypiojtägats'añ. Y coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm, paadiä Jesucristo hajxy nägøxiä nmøødhíjtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä. Jaduñä Dios hajxy nägøxiä xyhuunghájtäm. Tu'ugmädia'aguiä Dios hajxy jaduñ xyaghíjtäm ja'a Jesucristocøxpä. Paadiä Dios hajxy jaduñ xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm. Jéquiänä Dios jaduñ wyiinmaayy.

7-8 Ja'a miøcmäjaaháamhøchä Dios tøø xtiuungmo'oy cooçh ja'a miädia'agy nyajwá'xät maa ja'a ca'a judíoshajxypän. Xtiuungmøoyhøchä Dios jaduhñ cooçhä judíoshajxy nyajwiingapxø'owät coo Dios ja'a mayhajt møj may tiuna'añ ja'a højtscøxphájtäm, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tøø xñäho'túutäm. Hojiootä Dios miøød, páadyhøch jaduhñ xtiuungmooyy, hýyhøch nga'a jagä mäna'añ cooçh nga'a tsoobaady cooçh jaduhñ ndúnät, hýyhøch nja mäna'añ coo ja'a Dioshuunghajxy miaas tsoobáadät, coo hajxy jaduhñ tiúnät. ⁹ Jaaná jadúhñhøchä Dios tøø xtiuungmoobiä cooçhä jäya'ayhajxy nägøxiä nyajwiinjuø'owät coo ja'a Dios jecy wyiinmaayy coo mijtsä Jesucristo hánajty xyajnähwa'ads xyajcuhwa'adsaambä, mijts ca'a judíospä. Mänitä Dios jaduhñ wyiinmaayy mänaa cøxiä wiinä yhädiuñän. Cab hajxy xchoj yajwiinjuøyyäm. Jecy jaduhñ yaghijty cuyu'uçh. ¹⁰ Hoorä, coo ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä tøø xyajnähwaats tøø xyajcuhwáatsäm, møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäbøjcäm coo tiømiädia'agy, jaduhñä Diosmoonsä hajxy jim ñajuøøñä tsajpootyp coo ja'a Dios jiaançh tehñ quiuwiinmahñdiä madiu'u. Haa ca'a, xyhíjxämä Diosmoonsä hajxy coo hajxy tu'ugmädia'agy jaduhñ nhíjtänä. ¹¹ Jaduhñä Dios ñä'ägädä wiinmaayy jecuiän, jajty hädaa naaxwiin yhädiuñ. Jaduhñ yajtøjiajty coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñäho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsønphájtämbä. ¹² Coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhájtäm tu'ugmädia'agy, coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a cuhdujt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy nba'yáaxämät. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtämbä coo hajxy xmiädóowäm. ¹³ Mijts nmänuu'xtaacyy coo hajxy mga'a jootmayhädät, hýyhøch yaa nja tsaathpøcy. Páadyhøch chaa ndsaathpøcy cooçhä Diosmädia'agy nyajwa'xy maa mijtsän. Páadiäts hajxy jaduhñ mxooñdá'agät.

¹⁴⁻¹⁶ Ja'a nWiindsønphájtäm Jesucristo, Dios je'e Tieedyhajpy. Tieedyhajpiä Dios hajxy je'ebä pønjaty jim tsánaaby tsajtcøxp møød pønjaty yaa tsánaaby hädaa yaabä naaxwiin. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xpiädáacäm tu'ugmädia'agy møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä, páadyhøchä Dios hamuumdu'joot nmänuu'xta'agy coo mijtsä mäjaa ween xmio'oy ja'a yhEspírituhaam, neby hajxy jaduhñä mjuøhñdyhaam mmee'xtúgät. Xpiuhbédbä Dios hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo je'e miøjjä jiaançhä. ¹⁷ Jadúhñhøchä Dios nmänuu'xtaacyy coo ja'a Jesucristo yh-Espíritu hajxy ween mjaac møødhájtä, je'eguiøxpä coo ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcä. Jaduhñ hajxy hoy yajxøn mniçhoc mnimiee'xøøjät hoy miánaaxøøjä. ¹⁸⁻¹⁹ Y jaduhñ hajxy mwiinjuøøbiät coo ja'a Jesucristo hajxy xjiaançh tehñ chójcäm møj may. Hanaxiä hajxy jaduhñ xjiaançh tehñ chójcäm. Cab hajxy ca'xy nwiinjuøøyyäm nebiaty hajxy jaduhñ xjia tsójcäm. Cab hajxy pedyii nwiinjuøøyyäm. Coo hajxy hoy nwiinjuøøyyämät, hoyyä nwiinmahñdyhajxy jiadäänäm nebiä Dios ja'a wyiinmahñdiän.

²⁰ Jaançh tehñ miäjaamøødä Dios. Ja'a miäjaahaamä nwiinmahñdyhajxy xyajtgájtsäm. Jaaná miäjaahaamä mayhajt møj may tiuumbä ja'a højtscøxphájtäm. Høxtä cab hajxy hoy nwiinjuøøwäänäm nebiatiä mayhajt jaduhñ tiuunñ. Møj mayyä mayhajt jaduhñ tiuunñ, hoy hajxy nga'a jagä mäyujwäänäm. ²¹ Tsøgä Dios hajxy hoy miánaajä wiin-

gudsähgöøyyäm, coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbójcäm, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutäm. Tøyhajt jaduñ.

4

¹ Coothä Jesucristocøxpä nduñ, páadyhøch chaa ndsumyčhänä'ay. Coo mijtsä Dios tøø xyajnáhdijy coo hajxy hoy mwädítät, paady hajxy jaduñ mgudiúnät. ² Cab hajxy myajcumáyät. Mee'xxieemy hajxy mhídät. Mmee'xtúgäp hajxy jaduñ. Hamiñ haxøpy hajxy mničhoc mnimiee'xóøját. ³ Naxy hajxy tu'ugcøpc tu'ugwiinmahñdy mdehm yhidät. Ja'a Dioshespíritu hajxy jaduñ xyaghídäp tu'ugmädia'agy. ⁴ Tu'ugmuquiä Jesucristo miädia'agy hajxy nbanøcxäm, møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä. Tu'ugmuquiä Diosh-espíritu hajxy nmøødhjätäm. Nägøxiä Dios hajxy xyajnáhdijäm coo hajxy jim xyajnöcxäanäm maa ja'a wyiinduumän. Tu'ugmucy hajxy jaduñ njøbhíjxäm. ⁵ Tu'ugmuquiä Jesucristo hajxy nWiindsønhjätäm. Tu'ugmuquiä miädia'agy hajxy nmäbójcäm coo tiømiädia'agy. Ja'a Jesucristocøxpä hajxy nägøxiä nnábéjtäm. ⁶ Tu'ugmuquiä Dios hajxy nDeedyhjtäm nägøxiä. Jaaya'ay hajxy xyhanéhäm nägøxiä. Ja'a højtsøxphjtäm jaaya'ayä mayhajt tiuñ nägøxiä. Jaaya'ay hajxy hoy xmiøødhjtäm nägøxiä.

⁷ Cøjhawiingatiä Jesucristo hajxy tøø xyajnáhdijäm nebiaty hajxy ndúunämät. ⁸ Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ:

Coo jim ñøcxy tsajpootyp, tsumiä miädsip yajnøcxy, ja'a hajxy hänäjty tøø quia'a mäjädá'aguiäbä.

Mänitä jiamiøød madiu'u miooyy cøxiä wiinä.

⁹⁻¹⁰ Coo jaduñ miäna'añ coo ja'a Jesucristo ñøcxy tsajpootyp, jaduñ miäna'ana'añ coo hänäjty yaa tøø yhoy hädaa yaabä naaxwiin. Jim hänäjty tøø yhuuc tshøndaacpä tsajpootyp. Y coo jim ñøcxtägajch Dioswiinduum, jim møj jaanč yhiñä. Jim jaduñ yhanehmñä tsajpootyp møød hädaa yaabä naaxwiin. ¹¹ Ja'a Jesucristo højts xpíadaac coo højts madiu'u ndúnät jaaya'aguiøxpä. Näje'e højts xyajnáhdijy coo højts ndúnät apóstol. Je'eč jaduñ nnänøømby coo højtsä Jesucristo xquiejtsohñ Diosmädia'agy-yajwa'xpä wiinduhmyhagajpt. Näje'e hajxy yajnähdíjábä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jiaac yajwá'xät. Näje'e hajxy yajnähdíjábä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxó'øwät. Näje'e hajxy yajnähdíjábä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajnähixó'øwät. Näje'e hajxy yajnähdíjábä coo hajxy quiopc-hädät maa ja'a hermanodøjc-hajxy yhamugø'øyän Dioswiingudsähgøøbiä. ¹² Paady hajxy jaduñ tiuñ, jaduñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy quiudiúnät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøcy. Jaanä jaduñ hajxy tiúumbät ja'a Dioscøxpä. Jaduñ hajxy maas hoy wiädítät nägøxiä coo ja'a Jesucristo hajxy pianøcxy. ¹³ Jaduñä Dios ja'a miädia'agy hajxy tu'ugmucy hoy nmäbójcämät nägøxiä coo tiømiädia'agy ja'a Jesucristocøxpä. Y jaduñä Jesucristo hajxy hoy nmøødhjtämät tu'ugmädia'agy, ja'a Dioshuung. Jaduñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nwiinjuøøyyämät. Jaduñ hajxy maas hoy nyajtúunämät. Mänit hajxy hoy nwiinmäayämät nebiä Jesucristo wyiinmayyän. Y jaduñ hajxy hoy nwädíjtämät nebiä Jesucristo hoy wiäditiän. ¹⁴ Pønatiä Diosmädia'agy hoy ca'a wiinjuøøbyñä, jaanč tehñ piaquiä hajxy yajwiinhøøñ. Hoy tyii mädia'aguiä hajxy miäbøga'añ. Hix, ja'a häna'c-hajxy mäwinhøhmbä, jiaanč tehñ jiajpy

hajxy mäwiinhøøn. Jaanč tehñ piaquiä hajxy jaduhñ xwyiinhøønät. Pero højtshájtäm, cab højts jaduhñ nyajwiinhøñhämät. ¹⁵ Pero, tsøg hajxy tøgüiapxäm, tsøg hajxy tømíadiáacäm. Tsøg hajxy tsójcäm, tsøg hajxy méé'xäm pønjaty hajxy nmøødmádiáacäm. Jaduhñ hajxy hoy nwädíjtämät nebiä Jesucristo hoy wiäditiän, ja'a hajxy nWiindsønñhájttämbä. ¹⁶ Coö hajxy nhíjtämät tu'ugmädia'agy, coö hajxy nnibiuhbéjtämät hamiñ haxøpy nebiatiä Dios hajxy tøø xtiuungmóoyäm, jaduhñä Jesucristo hajxy xpiuhbéjtämät, neby hajxy jaduhñ maas hoy nničhojc nnimiéé'xämät hamiñ haxøpy, nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy nwiinjuøøyyämät, neby hajxy jaduhñ maas hoy ngudiúunämät.

¹⁷⁻¹⁹ Pønjetiä Diosmädia'agy ca'a panøcxp, cab hajxy miøjpäda'agy tijaty jaduhñ tsoobaatp. Cab hajxy tii wyiinjuø'øy. Jaanč tehñ xiexä jiootä quiopc-hajxy; paady hajxy quia'a wiinjuø'øy coö ja'a Dios ja'a mõjmayhajt tøø tiuñ ja'a højtscøxphájtäm, paady hajxy quia'a cumayii ja'a Diósäm. Tsähdiuhndägoy hajxy jaduhñ. Hanaxiä hajxy yhaxøøgiatø'øy cøxypänejpä. Paady mijts jaduhñ nmägapxy nhane'emy ja'a Jesucristocøxpä coö hajxy jaduhñ mga'a pajatcøøbiät. ²⁰ Coö hajxy tøø mhabøcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy mnajuø'øy coö jaduhñ quia'a hoyyä coö hajxy jaduhñ mga'a haxøøgwädíjnät, neby hajxy naamnä tøø nmägapxy tøø nhane'emiän. ²¹ Tøyhajt jaduhñ coö hajxy tøø mhabøcy ja'a Jesucristocøxpä. Jaaya'ay hajxy xyajñähixøøyy ja'a yhEspírituhaam. Hix, tøgüiapxp tømíadiaacp je'e. ²² Jaduhñ hajxy xyajñähixøøyy coö ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixó'øwät neby hajxy hijty mhaxøøgjäya'ayhatiän. Mdu'udägoyyaamb hajxy hijty je'egüiøxpä coö hajxy hijty cøxiä wiinä mhadsocy, cooc tyijy hajxy hijty jaduhñ mbaada'añ ja'a hoyhajtä weenhajt. Pero myajwiinhøñmb hajxy hijty. Hix, cabä hoyhajtä weenhajt hajxy jaduhñ mbáadät. ²³ Pero, yajtägatsä mjootä mwiinmahñdy hajxy. ²⁴ Tøø ja'a Dios hajxy xmióoyäm ja'a hawinjembiä howyiinmahñdy nebiä Dios hajxy jaduhñ hoy nbahíjxämät. Jaduhñ hajxy tøyhajt hoy mjäya'ayhádät. Jaduhñ hajxy tøyhajt haxøøg mga'a wädíjnät.

²⁵ Jaduhñds je'e, cab hajxy mhøñndáacnät. Tøyhajt hajxy mmädiáacnät. Hix, tu'ugmädia'agy hajxy nhíjtäm.

²⁶⁻²⁷ Coö hajxy tähoocjaty mnimiäjootma'adøøjtät, paquiä hajxy jadähooc mnimiägäpaxó'cägumbät, coö ja'a mõjcu'ugong hajxy jaduhñ paquiä xñä'ä yajcädiéeyät.

²⁸ Pønjaty mee'tsp, cab hajxy miéé'tsnät. Ween hajxy tiuunnä, jaduhñä wiingjäya'ay hajxy piuhbédat pøn jaduhñ yajmaajiajp.

²⁹ Cab hajxy mhaxøøgcápxät. Coö hajxy hoy mgapx mmädiá'agät, jiaac wiinjuø'øwaambiä jäya'ayhajxy, ja'a homiädia'agy hajxy hoy mädoobä. Jaduhñä Dios ja'a mayhajt tiúnät jaaya'agüiøxpähajxy, ja'a hajxy jaduhñ mädoobä. ³⁰ Cabä Dioshespíritu hajxy myagjootmadiägó'øwät. Hix, jaaya'ay hajxy jaduhñ xcwieendähadáanäm høxtä coonä ja'a Jesucristo hänajty yaa quiädaactägatsa'añ. Mänit jaduhñ quiäxø'øga'añ coö hajxy hänajty tøø xyajñähwaats tøø xyajcuhwáatsäm, møød coö hajxy hänajty tøø xyajpádsóømäm haxøøgtuum.

³¹ Cab hajxy mnixiøøghájtänät. Cab hajxy mnimiädsiphájtänät. Cab hajxy mnimiäjootmä'tänät. Cab hajxy mniyhójjänät. Cab hajxy

mniñähójjänät. Cab hajxy mnimiähanháltänät. ³² Pero, mničhoc mnimiee'xóøjáp hajxy hamiñ haxopy. Mniñäxuudsóøjáp hajxy jaduñ. Mnimiee'xóøjáp hajxy jaduñ. Hix, jaduñä Dios hajxy tøø xmiée'xám ja'a Jesucristocøxpä.

5

¹ Xyhuungháltämä Dios hajxy; xchójcäm hajxy jaduñ. Naxiä Dios hajxy ndehm piahíxämät. ² Mničhoc mnimiee'xóøjáp hajxy nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm. Coø hajxy jaduñ xchójcäm, paady hajxy tøø xñähho'túutäm. Quiumaayy ja'a Dios jaduñ.

³ Coø ja'a Dios hajxy xyhuungháltäm, paady hajxy haxøøg mga'a nä'ägädä jatcø'øwät. Ni mga'a hadsógät jäya'adio'oxiøjc hajxy. Jaaná jaduñ mijts to'oxiøjc-hajxypä, caj mijts wiingya'adiøjc mmøødmáabät. Ni mga'a hadsójcät hajxy ja'a mmädo'oxiøjcä ñihyhap. Ni cab hajxy mhaxøøgcápxät. ⁴ Cabä haxøøghaaw hajxy mmøødhädät. Cab hajxy mguhhiñmädiá'agät. Cab hajxy mhanähädät. Cab jaduñ yhawiinmätsä coø hajxy jaduñ mjatcø'øwät. Pero ja'a Dios hajxy mnämä'awäp: "Dioscujú'uyäp." ⁵ Tøyhajt jaduñ, pøn haxøøg jatcøøby, pøn jäya'ajie'e jaanç tehñ yhadsojp, cab jim tiägø'øwa'añ maa ja'a Jesucristo wyiindu-umän, maa ja'a Dios ja'a wyiinduuman. Hix, pøn jäya'ajie'e hadsojp, cabä Dios hoy wyiingudsähgø'øy. ⁶ Cab hajxy nyajwiinhóhñämät coø jäya'ay hajxy hñajty xjia nämáayyämät cooc tyijy yhooyä coø hajxy haxøøg njatcøøyyämät, nébiäts naamñä tøø nmägapxy tøø nhane'emiän. Ja'a hñana'c-hajxy ca'a mäbøjpä, ja'a hñana'c-hajxy jaduñ haxøøg jatcøøbiä, nébiäts naamñä tøø nmägapxy tøø nhane'emiän, yajcumädowáañäp hajxy je'eduhñ ja'a Diósäm. ⁷ Paady jaduñ, tsøc ca'a møødjatcøøyyäm näguipxy.

⁸ Mijts, cabä Diosmädia'agy hajxy hijty mmädooyä. Mhaxøøgwädijp hajxy hijty, møød hajxy hijty haxøøgjaty mjatcø'øy. Pero coø ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy tøø mmäbøjcänä, paadiä mwiinmahñdy hajxy mmøødän hawa'adstuum. Jaduñä mwiinmahñdy hajxy mjaac yaghidät. ⁹ Pønñatiä wyiinmahñdy hawa'adstuum, hojiot hajxy miøød. Hoy hajxy jñäya'ayhaty. Tøguiapxp tømädiaacp hajxy je'e. ¹⁰ Mjaac habøgäp hajxy jaduñ nebiatiä Dios hajxy xyajñähixø'øy neby hajxy jaduñ maas hoy mjäya'ayhädät. Jaduñä Jesucristo hajxy xmiaas cumáyät. ¹¹ Ja'a hñana'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, cab hajxy hoy jñäya'ayhaty. Cab hajxy jaduñ cøxypänejpä mmøødjatcø'øwät; pero mwiinguhojø'øwäp hajxy jaduñ. ¹² Jaanç tehñ yhoçhähdiuunnä hajxy hamee'ch jiatcø'øy; páadyhøch nga'a nägapxa'añ nebiaty hajxy jaduñ jiatcø'øy. ¹³ Coø jäya'ay hajxy nwiinguhojøøyyämät coø hajxy yhaxøøgwädity, nebiä Diosmädia'agy miäna'añän, mänit hajxy jaduñ yhooc tehñ ñajuø'øwät coø hajxy tøyhajt yhaxøøgwädity. ¹⁴ Jaduñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ:

Pøn jaduñ maab, ma'abiädø'øg hajxy;

pøn jaduñ tøø yho'ogy, mjujypiøjtägätsäp hajxy.

Ja'a Jesucristo mijts xquiujajaamb xquiudøø'xaamb.

Jaduñ miädia'agytiägø'øy, pønä Diosmädia'agy ca'a mäbøjp, ween hajxy miäbøcy. Jaduñä Jesucristo hajxy xyajwiinjuø'øwät coø je'eyyä jaduñ tu'uquiä ja'a mbojpä mgädieey hajxy xyajñähwäatsät.

¹⁵ Jaduñds je'e, nägüentä hajxy mwädität. Cab hajxy mnibiäda'agøøjät nebiä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy ca'a wiinjuøøbiän.

Paady hajxy hoy mwädítät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mwiinjuø'oy. ¹⁶ Naxy hajxy hoy mdehm wiädítät. Hix, jiaanç tehñ miäwädiippiä jäya'ayä haxøøgwiinmahñdy hajxy jäda'ahaty. ¹⁷ Hoorä, cab hajxy mnibiäda'agøøjät nebiä jäya'ayhajxy ca'a jajpän. Naxiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mdehm wyiinjuøøyyät mdehm wyiinmädoowät nebiatiä jioot chocy coo hajxy mgudiüünät. ¹⁸ Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mmu'ugøøjät; yajtägoobiä jocnøø jaduhñ. Pero weenä Dioshespíritu hajxy xjiaac puhbéjtäm coo ja'a miädia'agy hajxy jaduhñ njaac cudiüünäm. ¹⁹ Coo ja'a Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtäm, jaduhñ hajxy nnijiootcapxmøcpøjcäm ja'a Dioshøyhaam. Jaduhñä Dios hajxy hamuumdu'joot mwiinhøw mwiinyá'axät. ²⁰ Hoy miäduhñjätä Dios hajxy mnämä'awät: "Dioscujú'uyäp", ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Paadiä Dios hajxy jaduhñ mnämä'awät: "Dioscujú'uyäp", coo ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy je'e xmiøoyyäm. Hix, je'e hajxy nDeedyhájtäm.

²¹ Hoorä, coo ja'a mmähermano waamb xyhané'emät, hamuumdu'jootä miädia'agy mgudiüünät, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy hoy nwiingudsähgøøyyäm.

²² Mijts to'oxiøjc-hajxy, mgudiüünäbä mnihyhapä miädia'agy hajxy. Jaduhñä Jesucristo hajxy xyhane'emy, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. ²³ Coo ja'a mnihyhaphajxy quiopc-haty maa mijtsän, jaduhñ mäwiin miäbaady coo ja'a Jesucristo hajxy nWiindsøn'hájtäm coo ja'a miädia'agy hajxy hoy nmäbøjcäm. Jaaya'ay hajxy xyajñähwáatsäm. ²⁴ Coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy ngudiüünäm, jaduhñ mijtsä mnihyhapä miädia'agy mgudiüünäbät, waambaty hajxy jaduhñ xyhane'emy.

²⁵ Hoorä, mijts ya'adiøjc-hajxy, mdsögäp mmée'xäbä mdo'oxiøjc hajxy nebiä Jesucristo hajxy xchøjcäm. Hix, tøø hajxy xñähho'túutäm. ²⁶ Paady hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy tøø xyajñähwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. Paady hajxy jaduhñ tøø xyajñähwáatsäm coo ja'a miädia'agy hajxy tøø nmäbøjcäm. Y coo hajxy nnäbéjtäm, jaduhñ hajxy nmänáañäm coo ja'a nbojpä ngädieey hajxy tøø xñähwáatsäm. ²⁷ Paadiä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy hoy yajxón xyhíxämät nebiä puji nebiä je'eçhpän coo hñajty yaa quiädaactägatsa'añ. Hix, tøø ja'a nbojpä ngädieey hajxy hñajty xyajñähwáatsäm. ²⁸ Jaduhñds je'e, mijts ya'adiøjc-hajxy, mdsögäp mmée'xäbä mdo'oxiøjc hajxy nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo copc hajxy mjuø'oyän. Pønä tio'oxiøjc tsojp mee'xp, jaduhñ miäbaady nebiä yhamdsoo ni'x nebiä yhamdsoo copc choquiän. Hix, tu'ugni'x tu'ugcøpc hajxy jiaty coo to'oxiøjc hajxy wyiingpøcy. ²⁹ Hix, cap pønä yhamdsoo ni'x yhamdsoo copc xiøøghaty. Pero ngüeendähájtämä nni'x ja'a ngopc-hájtäm hajxy; jaduhñ mäwíinäts miäbaady nebiä Jesucristo hajxy xcwieendähájtäm. ³⁰ Hix, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä Jesucristo hajxy xmiøødhíjtäm coo hajxy nWiindsøn'hájtäm. ³¹ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Jaduhñds je'e, coo ja'a ya'adiøjc to'oxiøjc piaady, mänitä tiaj tieedy piuhyohdiuutnä. Jaduhñ mäwíinädsä ya'adiøjc-hajxy jiaty møødä tio'oxiøjc nebiä tu'ugni'x nebiä tu'ugcøpcän." ³² Jaanç tehñ yajxón hädaa mädia'agy jaduhñ. Cabä Dios hajxy hijty xchoj yajwiinjuøøyyäm. Jaduhñch nwiinjuø'oy, coo ja'a ya'adiøjcä tio'oxiøjc miøødhity tu'ugmädia'agy, coo jaduhñ miøødhity tu'ugni'x tu'ugcøpc, jaduhñ mäwíinäts miäbaady coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhíjtämbä tu'ugmädia'agy coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm.

³³ Jaduhñds je'e, jaduhñä mdo'oxiøjc hajxy mdsoc mmée'xät nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo copc hajxy mdsoquiän. Y mijts to'oxiøjc-hajxy, jaanä jaduhñä mnihyhap hajxy mwiingudsähgøöbiät.

6

¹ Mijts pigäna'tøjc-hajxy, mgudiúunäbä mdajjä mdeediä miädia'agy hajxy ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy jaduhñ mgudiúnät. ²⁻³ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Pønjatiä tiaj tieedy wiingudsähgøøby, je'ečh hajxy hoy nya-jtsäna'awaamby nyaghäyowaamby hädaa yaabä naaxwiin; je'ečh hajxy jejcy nyagjugyhadaamby", nõmä Diosmädia'agy miäna'añ. Coo ja'a Dios hajxy jaduhñ jecy xyhanéhäm, mänit jaduhñ miänaandsohñ coo ja'a mayhajt hänajty tiuna'añ ja'a højtsøxphájtäm.

⁴ Mijts taj teedyhajxy, cabä mnøøx cabä mmajc hajxy hanaxiä mhójtät coo hajxy xmiähanhádät. Jaduhñä mhuung hajxy mmägäp mhané'emät coo hajxy hoy wiädítät. Jaduhñ hajxy quiumayóøjtät ja'a Jesucristäm, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä.

⁵ Näje'e mijtsä jäya'ayhajxy xjie'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän. Mgudiúunäbä mwiindsønä miädia'agy hajxy hamuumdu'joot, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. Mwiingudsähgøøwäp hajxy jaduhñ nebiä Jesucristo hajxy nwiingudsähgøøyyäm. ⁶⁻⁷ Høyyä jäya'ayhajxy tiuñ coo ja'a wyiindsøn hajxy hänajty wyiindäna'ayii neby hajxy jaduhñ quiu-mayóøjtät ja'a wyiindsønäm. Pero näje'e jäya'ayhajxy hoy quia'a tuñ coo ja'a wyiindsøn'hajxy hänajty quia'a jimä. Mijts, cab hajxy jaduhñ mbahixät. Hamuumdu'jootä mwiindsøn hajxy mmädúnät. Jaduhñ hajxy hoy myajcähxø'øgät coo ja'a Jesucristo hajxy hoy mjaančh mäduñ. Jaaya'ay hajxy nmaas Wiindsøn'hájtäm. Jaduhñä Dios chojpä. Ja'a Jesucristocøxpä hajxy jaduhñ mdúnät. Ca'a jäya'aguiøxpähajtiä hajxy mdúnät. ⁸ Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ, coo ja'a nwiindsøn hajxy hoy nmädúunämät, hoy hajxy xjia je'ehájtäm nebiä waj nebiä cuaayän, mänitä Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmióoyämät.

⁹ Jaduhñ mijtspä, cumoonsädøjc, mnäxúudsäbä mmoonsä hajxy jaduhñ. Cab hajxy mhadsähgøøwät. Haa ca'a, jaduhñ mijtsä Dios hajxy xyhanéhmbä nebiä mmoonsä hajxy xyhanéhmbän ja'a Diósäm, ja'a jim tsajpootypä. Haa ca'a, cabä Dios hajxy wiing xyhíxäm. Haa ca'a, tu'ugjäya'ayhájtäm hajxy nägøxiä.

¹⁰⁻¹¹ Hoorä, mänuu'xta'agä Dios hajxy coo hajxy ween xpiuhbety ja'a miäjaahaam; jaduhñä miädia'agy hajxy maas hoy mjaac mäböjcat. Hix, jaančh tehñ miäwiinhøhmbä mõjcu'ugong. Pero jiaančh tehñ miøødä Dios mäjaa. Y coo hajxy jaduhñ xpiuhbédät, cabä mõjcu'ugong hajxy jaduhñ myajmäjädá'agät. ¹² Hix, ja'a mõjcu'ugong hajxy yaa xmiädsibøøyyäm møødä mioonsä hajxy, ca'a jäya'ayhajxiä ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä. Haxøögä mõjcu'uhajxy jäya'ayhaty. Pojhaam hajxy wiädity. Cabä ni'x copc hajxy tiehñ miøødä neby højtshájtäm. Møcä mäjaa hajxy jiaančh tehñ miøødä. Ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä haxøøgiäya'ayhajxy hanéhmbä mõjcu'ugongäm. Hoy chajtcøxpä ja'a mõjcu'uhajxy wiädity. ¹³ Paadiä Dios hajxy mmänuu'xtá'agät coo hajxy ween xpiuhbety ja'a miäjaahaam. Jaduhñä mõjcu'ugong hajxy hoy mjøjtänä'awät. Jaduhñ hajxy mga'a yajmäjädá'agät. ¹⁴ Jøjtäna'awxä ja'a mõjcu'ugong hajxy. Naxy hajxy hoy miänaaxøøjä mdehñ tiømiädiá'agät.

Jaduhñ hajxy hoy mmee'xtúgát. Jaduhñ māvīnāts miābaady nebiā soldadohajxy mōc ñiwīōhñta'ačhiijān coo hajxy hānajtý chiptuna'añ. Naxý hajxy hoy yajxón mdehm wiādítát. Jaduhñā Dios hajxy xñāwá'anāt. Jaduhñ māvīnāts miābaady nebiā soldado latapujxt hajxy yajniguiāčhjubø'øyijān. Jaduhñ hajxy hoy miājāda'aga'añ. ¹⁵ Niyhahixø'øwøø hajxy nebiā Diosmādia'agy hajxy jaduhñ hoy mmāwādítát. Coo jāya'ayā Diosmādia'agy hajxy miābōgāt, jaduhñ hajxy jootcujc yhidāt. Jaduhñ māvīnāts miābaady nebiā soldadohajxy ñiyhahixø'øyijān coo ja'a quiø'øg hajxy piägø'øy. ¹⁶ Naxiā Dios ja'a miādia'agy hajxy mdehm miābōjcāt coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajñāhwāatsām. Jaduhñā mōjcu'ugong hajxy mga'a yajmājāda'agāt. Jaduhñ māvīnāts miābaady nebiā soldado escudo hajxy yajñiyhawāhajtugyijān neby hajxy jaduhñ quia'a tōpxøjāt ja'a tōpxquepty tōoyyāp queecpā. ¹⁷ Naxiā Diosmādia'agy hajxy mdehm miābōgāt coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñāhho'túutām. Jaduhñ māvīnāts miābaady nebiā soldado pujxcuhjup hajxy miøødān. Naxiā Diosmādia'agy hajxy mdehm yhabōgāt nebiā Dioshēpīritu hajxy xyañhixø'oyyām. Jaduhñ māvīnāts miābaady nebiā soldadohajxy espadacap chiptuñān. ¹⁸ Coo ja'a Dios hajxy mba'ya'axāt, mmāyujwá'anāp hajxy tijaty hajxy hānajtý myajmaajijapy. Mmāyajtōwābā Dios hajxy ja'a yhEspīrituhaam tijaty hajxy mmāyujwá'anāp. Mmānuu'xtá'agābā Dios hajxy ja'a jāya'aguixpā, ja'a Diosmādia'agy hajxy panøcxpā. Cab hajxy mnānuuxø'owāt coo ja'a Dios hajxy hānajtý mba'ya'axa'añ. ¹⁹⁻²⁰ Møød høøchcøxpøchā Dios hajxy xpia'yāaxābāt coo chā Dios xñajtscapxø'oyyāt waambátyhøch ngapx nmādiā'agāt coo chā miādia'agy hānajtý nyajwā'xā, ja'a hijty yaghijpiā cuyu'učh. Ja'a Dióshøch jaduhñ xwyiinguejx coo chā miādia'agy jaduhñ nyajwā'xāt. Pāadyhøch chaa ndsumyčhāna'ay ja'a Diosmādia'agy quiøxpā. Jaduhñhøchā Dios hajxy xpia'yāaxābāt coo chā nga'a tsāhgø'owāt coo chā miādia'agy hānajtý nyajwā'xā, nébiøch jaduhñ hoy ngudiúnāt.

²¹⁻²² Nguexāambiøchā hermano Tíquico jim maa mijtsān. Coo jim miédsāt, jim hajxy jaduhñ xyhawāanāt nebiaty hōjts chaa ngudiuñ nguñaxy, coo hōjts hoy ween nhity, neby hajxy jaduhñ mga'a jootmayhājñāt ja'a hōjtscøxpā. Hóyhøchā hermano Tíquico nmøødnijootpaadyi. Hóyhøch jaduhñ xmiøøduñ ja'a Jesucristocøxpā.

²³ Ween mijtsā Diosteedy hajxy xmio'oy ja'a hoyhajtā weenhajt møødā Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsøn hājñāmbā. Weenā Dios hajxy xpiuhbety nebiā miādia'agy hajxy maas hoy mjaac mābōjcāt, neby hajxy jaduhñ maas hoy mničhoc mnimiee'xøjāt. ²⁴ Weenā Dios ja'a mayhajt tiuñ ja'a hōjtscøxp hājñām nāgøxiā coo ja'a Jesucristo hajxy nwiingudsāhgø'oyyām hamuumdu'joot, ja'a hajxy nWiindsøn hājñāmbā. Tøyhajt jaduhñ. Amén.

Filipenses

¹ Jesucristo hõjts xmiionsähajp, hõõch Pablo mõõdä Timoteo. Hõjts mijts hädaa nocy nyajnäjaayõõby mäduhñtiä mijts ja'a Diosmädia'agy hajxy jim mbanõcxy maa ja'a cajpt xiõhatiän Filipos, nägõxiä mõõdä mwiindsõnhajpä jiiy tsajtgootypä, mõõd hajxy jiiy puhbejpä. ² Weenä Dios hajxy xmi'o'oy hoyhajt weenhajt, ja'a nDeedyhajtäm hajxy jim tsajpootypä mõõdä Jesucristo hajxy nWiindsõnhajtämbä.

³ Naaghóoc-hõch mijts njahmiejtsta'agy, nnämäabiõch ja'a Dios "Dioscujú'uyäp" maa ja'a mijtscõxpän. ⁴ Naaghóoc-hõch ja'a Dios nba'ya'axy, nmäyujwáambiõch hoyhajt weenhajt ja'a mijtscõxpä. Coochä Dios hänajty nba'ya'axy ja'a mijtscõxpä, jootcújc-hõch hänajty nnijiäwõõyii, ⁵ je'eguiõxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy tõõ nyajwá'xäm, mänaa hajxy tõõ mmädoodsooñän hõxtä je'enä jäda'anäbaadyñä. ⁶ Ja'a Dios ja'a hodiung yajtsõhndaac ja'a mijtscõxpä. Nmõõdhõchä tõyhajt jaduhñ coo ja'a Dios ja'a tiuung hoy yajtu'uyo'oya'añ hõxtä coonä Jesucristo hänajty quiädaactägatsa'añ. ⁷ Páadyhõchä tõyhajt nmõõdä cooch mijts njaanõch tehñ chocy njaanõch tehñ pia'häyoy, coo ja'a Dios hajxy xpiuhbéjtäm näguipxy, homiáajõch nhity, hoy piujxtgootiä, hoy yhagujcä, cooch hänajty nmädia'agy coo ja'a Diosmädia'agy tiõyyä. ⁸ Ñajuõõbiä Dios cooch mijts njaanõch tehñ chocy njaanõch tehñ pia'häyoy nägõxiä, nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm. ⁹ Nmänuu'xtáacypiõchä Dios coo hajxy hamuumdu'joot mjaac niõhoc mjaac nibia'häyowõõjät, coo hajxy hoy mguhwijyhädät, ¹⁰ neby hajxy jaduhñ mnajuõ'õwät mwiimbíwät ja'a hojiatypä hajxy. Jaduhñ hajxy mhídät hawa'adstuum nebiä Dios hajxy xyajmädsójcäm, hõxtä coonä Jesucristo hänajty quiädaactägatsa'añ. ¹¹ Xpiuhbédpä ja'a Jesucristo hajxy neby hajxy jaduhñ hoy mwädítät. Jaduhñdsä Dios hoy quiähxõ'õgät coo miõjjä coo jiaanõchä.

¹² Hermanodõjc, huuc wiinjuõ'õw hajxy jaduhñ; cooch yaa ndsumyõchána'ay, maas hõyhõchä Diosmädia'agy jaduhñ yaa nyajwa'xy. ¹³ Nägõxiä cu'ughajxy tõõ miädoyhaty coochä Jesucristo miädia'agy ngudsumyõchána'awõõyyä, nägõxiä, mõõdä soldadohajxy jim hadánaabiä maa ja'a gobernador tiõjcän. ¹⁴ Ja'a Jesucristo miädiä'agyhõch ngudsumyõchána'awõõby. Cábõch ndajy nmay. Cooch nga'a tajy nga'a may, paadiä hermanodõjc-hajxy nāmāy quia'a nā'ägädä taj quia'a nā'ägädä maabiä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy, hoy hajxy cu jia tsúumábä. Cab hajxy ñä'ägädä tsähgõ'õy ni weeñtiä. Hix, hõõch hajxy jaduhñ xpiähijxp.

¹⁵⁻¹⁷ Paadiä Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy cooch hajxy xchocy xpia'häyoy. Hojiot hajxy jiaanõch tehñ miõõd. Ñajuõõby hajxy jaduhñ coochä Diosmädia'agy ngudsumyõchána'awõõy. Pero jii hajxy näje'ebä, paadiä Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy, cooch hajxy xmiädsiphaty. Tõyhajt jaduhñ. Je'eõch hajxy xyajmädsõp cooch yaa ndsaaõhpõgät puujxtgooty. Cabä hojiot hajxy ñä'ägädä mõõdä ja'a hõõchcõxpä. ¹⁸ Pero cábõch jaduhñ nmõõpõda'agy, hõyhõch hajxy jaduhñ xjia mädsiphaty.

Xoõndaacpõch jaduhñ coo ja'a Jesucristo hajxy miädia'agy, hoy hojiot hajxy quia'a ja mõõdä ja'a hõõchcõxpä. ¹⁹ Y jaac xoõnda'agáambõch

jaduhñ. Nnajuóobiöch coöch hodium nmähmø'owa'añ. Hix, mijts ja'a Dios hoyhajt weenhajt mmäyujwaamby ja'a høøchcøxpä. Y xpiuhbéjþøchä Dioshëspíritu ja'a Jesucristocøxpä. ²⁰ Cábøchä njoot ñä'ägädä tsoy coöch ndsähgø'owät mänájøchä Jesucristo hánajty nmädia'aguiän. Cábøch mänaa ndsähgø'oy ndsähdiuñ. Chóþiøch njoot jaduhñ coöchä Jesucristo nyajcähxø'ogät coo miøjjä coo jiaančhä, hóyhøch njadehm quiuho'ogø'owät. ²¹ Madúhñtiøch yaa njaac jugyhaty, nyajcähxø'ogäbøchä Jesucristo coo miøjjä coo jiaančhä. Y coöch nhó'nät, maas hoy hánajty quiähxø'ogaañnä coo miøjjä coo jiaančhä. Mänítøch jim nnøcxaanä maa je'e wyiinduumän. ²²⁻²³ Mejtstú'ujøchä njoot nyajmøødmädia'agy. Cooch nhó'ogät, mänítøch cu nnøcxiän maa ja'a Jesucristän. Maas jootcújc-høch jim nnijäwøyyänät. Pero coöch yaa njaac jugyhät, maas hóyhøchä Jesucristo jaduhñ njaac mädúnät. Cábøch ndehm yhoñajuø'oy pø maas hoy coöch nhó'nät, o pø caj. ²⁴ Høøch jaduhñ mänaamb coöch hit nga'a tsoj hó'ogät; jadúhñhøch mijts ja'a Diosmädia'agy tehngajnä njaac yajnähixø'owät. ²⁵ Nmøødhøchä tøyhajt jaduhñ coöch mijts njaac møødhida'añ. Njaac yajnähixø'owämbiøch mijts tehngajnä, neby hajxy jaduhñ maas hoy mmäbøgät, neby hajxy jaduhñ mjaac xoonäacpøgät. ²⁶ Coochä Jesucristo jim xyajñøcxtägätsät maa mijtsän, mänit hajxy mmäna'ana'añ coo tiøyyä coo Jesucristo miøjjä jiaančhä.

²⁷ Naxiä Jesucristo miädia'agy hajxy mdehm yajtúunät. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy näguipxy myajwá'xät tehngajnä, hóyhøch jim nga'a ja nócxät maa mijtsän. ²⁸ Cabä mmädsip hajxy mnä'ägädä tsähgø'owät. Jaduhñ hajxy ñajuø'owa'añ coo hajxy haxøøgtuum yajca'awa'añijäm ja'a Diósäm, møød coo mijts ja'a Dios xpiäda'aga'añ hodium. ²⁹⁻³⁰ Tiuumbiä Dios ja'a mayhajt coo hajxy xyajnähdiij coo ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät ja'a Jesucristocøxpä, nébiøch cham ndsaachpøquiän. Tøøch hajxy hamdsoo xyhixy xmiädoy coöch yaa ndsaachpøcy ja'a Jesucristocøxpä.

2

¹ Coo mijts ja'a Jesucristo xchocy, paady hajxy xjiootcapxmøcpøcy. Coo mijts ja'a Dioshëspíritu tu'ugmädia'agy mmøødhity, paady hajxy hamiñ haxøpy mniçocy mnibia'häyoyii. ² Jadúhñhøch njoot jiaanč tehñ chocy coo hajxy tu'ugmädia'agy mhídat. Coo hajxy mniçoc mnibia'häyowøøjät, maas hóyhøch nnijäwø'owøøjät. ³ Ca'a mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mwi'i yajtuñ. Ca'a hajxy mniguiumayii. Jaduhñ hajxy mmäná'anät coo ja'a mmägu'ughajpä miaas jaty quejee miich. ⁴ Hamiñ haxøpy hajxy mnigwieendähadøøjät.

⁵ Mbahíäp ja'a Jesucristo hajxy neby je'e jecy wiädiitiän. ⁶ Hoyyä Jesucristo jia Dioshuungä, caj jiootma'ty coo ñämaayyä coo yaa jiäya'ayhädät hädaa yaabä naaxwiin. ⁷ Coo yaa jiäya'ayhajty, yhøxhiix yhamdsoo cuhdujt jaduhñän. Jaduhñ ñibiädácänä nebiä moonsän. Cab hánajty hamdsooyyä miøjhada'añ. ⁸ Mänitä Dios miädia'agy quiudiuunä coo yhó'ogät. Höchähdiuunä jim cruzcøxp miøjpahbejtä. ⁹ Coo ja'a Jesucristo quiudiuunä neby ñämaayyän, paadiä yajmøjhajtä ja'a Diósäm. Ni pøn jaduhñ quia'a mäbaady nebiä Jesucristän. ¹⁰ Weenä Jesucristo hajxy nägøxiä wyiingudsähgø'oy, jim tsajpootyp, møød hädaa yaabä naaxwiin,

homiaajä. ¹¹ Weenä Jesucristo hajxy nägøxiä quiapxpaady coo haxy wyiindsønhaty. Jaduhnä Dios jim quiähxó'ögät møj jaančh, ja'a nDeedyhajtäm.

¹² Mägu'ughajpädøjc, mänáajøch jim nhitiän maa miytshajxiän, xmiäbøjcäbøchä nmädia'agy hajxy hänäjty. Hoorä, cooçh yaa jäguem nhijnä, miaas tsøjpiøch njoot cooçh nmädia'agy hajxy tehngajnä xmiäbøjcät. Naxiä Diosmädia'agy hajxy mdehm miäbøgät, neby hajxy jaduñ hodiium mmähmó'owät. Naxiä Dios hajxy mdehm wyiingudsähgó'owät. Cab hajxy nä'ä nägoodä mnä'ä niguuumayøjät. ¹³ Jaduhnä Dios jioot chocy coo hajxy hoy mwädítät. Xpiuhbédäp ja'a Dios hajxy jaduñ.

¹⁴ Hoy hajxy mwädítät. Cab hajxy tii mwi'i chippadá'agät. Cab hajxy tijaty myajniuguuhøjø'owøjät. ¹⁵⁻¹⁶ Jaduhn hajxy hoy mwädítät nebiä Dioshuungän maa ja'a ca'awiindøyhäna'c-hagujcän. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy myajnähixó'owät, jaduñ hajxy mwädítät nebiä jøøn yhajjiiän hagoonstuum; coo jäya'ayhajxy jaduñ miäbøgät, mänit hajxy hodiium piäda'agøjät. Coo hajxy mgudiünät neby hajxy chaa nnäma'ayän, mänitøch nxoondá'agät, mänaa ja'a Jesucristo hänäjty jadähooc quiädaactägatsa'añän. Cähxø'øgaamb jaduñ cooçh hänäjty hoy tøø nduñ maa miytscøxpän. ¹⁷ Coo Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøcy, páadyhøch nxoondá'agy, hóyhøch cu nja ho'og. Chøjpiøch njoot coo hajxy nmøødxoondá'agät. ¹⁸ Tsøgxä hajxy jaduñ xoondáacäm.

¹⁹ Coo ja'a Jesucristo ja'a nWiindsønajtäm jaduñ miäná'anät, mobädájpcøch mijts ja'a Timoteo nyajnäguexa'añ. Cooçhä Timoteo min jadähooc xyhawaanä coo mijts hoy mhity, hóyhøch hänäjty nnijjiawø'owa'añii. ²⁰ Páadyhøchä Timoteo jim nguexa'añ cooçh je'e nidiuhm xmiøødhity tu'ugmädia'agy maa miytscøxpän. Xpiuhbedaamb mijts jaduñ hamuumdu'joot. ²¹ Ja'a häna'c-hajxy jaac yaabä, yhamdsoo tuung hajxy tiuumby. Cabä Jesucristo tiuung hajxy hamuumdu'joot tiunaanä. ²² Mnajuøøby hajxy jaduñ cooçhä Timoteo hoy xmiøøduñ maa ja'a Diosmädia'agy myiñän, nébiøch nhamdsoo huungän. ²³ Mänitøchä Timoteo nguexät cooçh hänäjty tøø nnajuø'øcy pø pädsømämbøch. ²⁴ Coo ja'a Dios jaduñ miäná'anät, mobädájpcøch jim nnøcxa'añ maa mijtsän.

²⁵ Tøøch mijts ja'a hermano Epafrodito hijty xyajnäguexy cooçh jaduñ xpiuhbédät. Hóyhøch jaduñ xjiaančh møøduñ cooçhä Diosmädia'agy nyajwa'xy. Hahixøøby cooçh mijts nyajnäguejxtägätsät, ²⁶ je'eguiøxpä coo mijts xjia wi'i quihijxtägatsa'añ. Jaančh tehñ tiajp jaančh tehñ miäabiäc je'eduhñ coo mijts tøø mmädoyhaty coo hijty piøgyii. ²⁷ Tøyhajt hijty piøgyii. Ja weenjaty jaduñ quia'a ho'cy. Miøødhajt ja'a Dios hojiot ja'a Epafroditoøxpä møød høøhcøxpä. Coo häxøpy tøø yho'ogy, maas hanäxiøch häxøpy njootmayhaty. ²⁸ Páadyhøch mijts ja'a Epafrodito nyajnäguejxtägatsa'añ, neby hajxy jaduñ mxoondá'agät coo mijts jadähooc xñämejtstägatsa'añ. Coo hajxy jaduñ mxoondá'agät, mänitøch jaduñ hoy nnijjiawøøyyäbät. ²⁹ Coo jim miédsät maa mijtsän, xi'ig xon hajxy myajpóo'xät nebiä hermanän. Homianaajä hajxy mwiingudsähgó'owät pønjiatiä Diosmädia'agy pawädijp nebiä Epafrodito piawäditiän. ³⁰ Paadyje'e ja weenjaty quia'a ho'cy cooçh jaduñ xmiøøduñ maa ja'a Diosmädia'agy myiñän. Pero cabä miøjpdä'agy coo ja weenjaty

tøø quia'a ho'ogy. Coočh yaa xpiuhbety, mijts yaa xñähduunđuutp. Hix, cábøch mijts hoy yaa xpiuhbeda'añ; jäguem mijts jaduhñ xpiaatä.

3

¹ Hermanodøjc, tsøg hajxy xooñdáacäm ja'a Dioscøxpä. Chaa hajxy jadähooc nhawaanädägátsänäm neby hajxy tøø nhuuc nämaabiän. Coo hädaa mädia'agy hajxy jaduhñ myajtúnät, cab hajxy myajwiinhóønät. Ni mänáajøch jaduhñ nga'a nänuuxø'oy, hoñaaghoočä hajxy jaduhñ nhawáañamät. ² Mnigwieendähadøøjöp hajxy maa häna'c-hajxy jaančh tehñ quia'awiindøybän, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä coo hajxy tsipcøxp nyajcircuncidarhajtämät. ³ Tøyhajtä Dios hajxy xjiaančh circuncidarhajtäm coo hajxy nwiingudsähgøøyyäm. YhEspirituhaam hajxy nwiingudsähgøøyyäm. Jootcuyc hajxy jaduhñ nniijiäwøøyyäm ja'a Jesucristocøxpä. Cab hajxy nmänáañäm coo ja'a jecyquihdujht hajxy xyajnáhwáatsäm. ⁴ Høøch, jadúhñhøch hijty nmánaambä cooc tyijy ja'a jecyquihdujht hajxy xyajnáhwáatsäm. Pedyíijøch hijty ngudiunñ nej yhane'emiän. Cab jaduhñ pøn ñä'ägä cudiuñ nébiøch hijty ngudiunñ. ⁵ Judíøshøch høøch. Judíospøch hijty ndajhajpy ndeedyhajpy. Benjamínhøch hijty nhaphajpy ndeedyhajpy. Mänáajøch nmiñ nga'ayän, cuductujxøøjøch hoy nyajcircuncidarhaty, nebiä judíøshajxy quihdujhtatiän. Ja'a fariseos miädiá'agyhøch hijty nbanøcxäp. ⁶ Nägøø nädécypíøch hijty ngudiunñ, høxtä ja'a hermanobáadyhøch hijty nyajtsaačhpøcy. Jaančh tehñ piedyíijøchä ley hijty ngudiunñ; cábøch hijty pøn waamb xñäma'ay. ⁷ Jaančh tehñ ñiguiumáayäbøch hijty cooçh hijty jaduhñ hoy ngudiunñ. Pero cábøch nniguiumayáañänä, je'leguiøxpä cooçhä Jesucristo miädia'agy tøø nbadu'ubøjcänä. ⁸ Cójxhøch nna-jtshixøøñä mädyíijátyhøch hijty nyajtuumb. Páadyhøch tøø nna-jtshixøøñä, nébiøchä Jesucristo miädia'agy jaduhñ hoy nbanøcxät. Maas tsoobáatnäp hädaa cooçhä Jesucristo tu'ugmädia'agy nmøødhijnä ja'a nWiindsønñhajpiä. ⁹ Cooçhä Jesucristo miädia'agy nmäbøjcä, páadyhøchä Dios tøø xyajnáhwa'ačh. Cáboch nmánaañä cøogøch tyijy ja'a jecyquihdujht xyajnáhwá'adsät. ¹⁰ Chójpiøch njoot cooçhä Jesucristo tu'ugmädia'agy nmøødhijnät. Coo ja'a Jesucristo jadähooc jiuypijøjcy, paadiä mäjaa jaduhñ miooyä cooçh jaduhñ xpiuhbedät. Chogáambiøch njoot cooçh ndsaačhpøgät ja'a Jesucristocøxpä. Høxtä ho'ogáambiøch jaduhñ neby je'e yho'quian. ¹¹ Páadyhøch njoot jaduhñ chocy coo ja'a Dios jaduhñ ween miäna'añ cooçh xyagjuypijøjtägätsät.

¹²⁻¹⁴ Hermanodøjc, cáboch jaduhñ nmána'añ cooçh tøø nyajpedyíi. Cáboch njahmiejtsnä nébiøch hijty nwädity. Cooçhä Jesucristo xmioonsähaty, páadyhøch miädia'agy nyajcopcøøyyänä, nébiøch jaduhñ ca'xy ngudiunñänät. Nñ'ägädä tsójpiøch njoot nägøø nädécypíä cooçh ca'xy ngudiunñät. Jadúhñhøchä Dios jim xmiøjyá'axät tsajpootyp, je'leguiøxpä cooçhä Jesucristo tøø xyajnáhwa'ačh.

¹⁵ Tsøg hajxy tu'ugcopc hjtäm nébiøch jaduhñ naamñä ngujaayän, pønjaty ca'xy cudiuumb. Pønjaty xquia'a møødhjätäm tu'ugcopc, weenä tøyhajt hajxy mio'oyíijäm ja'a Diósäm. ¹⁶ Tsøg hajxy tehngajnä yajtu'uyóhyäm nebiä Dios hajxy xyajnáhixøøyyäm.

¹⁷ Hermanodøjc, xpiahíxäbøch hajxy jaduhñ nébiøch hoy nwäditiän. Xpiahíxpøch hajxy jaduhñ nämay. Mbahíxäp hajxy je'eduhmbä. ¹⁸ Tøøch mijts mayhooc nnäma'ay coo ja'a hønñdaacpähajxy may wiädity.

Cábác tyijy jaduñ tiõyyä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. Cháajäts jadähooc nnämäaguumbä. Jaanč tehñ hoñäjøøñä jaduñ. ¹⁹ Haxøøgtuum hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø. Hix, cabä Dios hajxy wyiingudsähgø'øy. Yhamdsoo cuhdujt hajxy yajtuumby. Tijaty maas hočhähdiuunnä, je'e hajxy ñä'ägä cumaaby. Je'e hajxy jaduñ wyi'i chojpy coo hoyhajt weenhajt hajxy cu piaaty hädaa yaabä naaxwiin. ²⁰ Pero højtshájtäm, jim højts njoot hamuumdu'joot nbädáacäm tsajpootyp. Ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä, je'e hajxy xyajnáhwáatsäm. Je'e hajxy nahíjxäm coo jim choona'añ tsajpootyp, coo yaa miänaca'añ hädaa yaabä naaxwiin. ²¹ Mänitä nnaaxni'xhajxy xyhädiuundägatsáañänä. Jaduhñ hajxy yajxón ngähxø'øgáañäm nebiä Jesucristo yhamdsoo ni'x yhamdsoo copcän. Miøødä Jesucristo cuhdujt jim cøxp møød hädaa yaabä naaxwiin homiaajä. Paadiä nnaaxni'xhajxy xyhädiuundägatsáañäm coo cuhdujt jaduñ miøødä.

4

¹ Hermanodøjc, njaanč tehñ chojpy njaanč tehñ pia'häyóobiøch mijts jaduñ. Páadyhøch nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän. Jaanč tehñ xioondáacpøch jaduñ ja'a mijtscøxpä, je'eguiøxpä coo mijts ja'a Diosmädia'agy jaanč tehñ yhoy mgudiunñ, coo hajxy jim mnøcxa'añ tsajpootyp. Tehngajnä ja'a Dios hajxy mmøødhídät tu'ugmädia'agy.

² Evodia møødä Síntique, mijts nmänuu'xtaacypy coo hajxy mhídät tu'ugmädia'agy. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hoy myajtuunmúgät.

³ Chaads miich mägu'ughajpä, hóyhøch miich xjiaanč tehñ jiamioødhaty, tunä mayhajt, mmägápxäp mhané'emäp ja'a Evodia møødä Síntique coo hajxy tu'ugmädia'agy yhíjnät. Näguípxyhøchä Diosmädia'agy hajxy hoy nmøødyajwa'xy, møødä Clemente møødä hermanodøjc-hajxy may. Jim hajxy nøcxy yhidaannä tsajpootyp cøjxta'axiøø.

⁴ Tehngajnä hajxy homiänaajä mxoondá'agät ja'a Dioscøxpä. ⁵ Hoy hajxy mjaanč tehñ jiäya'ayhádät cu'ughagujc. Mäwiingoomb jaduñ coo ja'a Jesucristo quiädaactägatsa'añ. ⁶ Cab hajxy tii mdaj mmáyät. Dios hajxy mmäyujwá'anäp coo hajxy xpiuhbédät. Mnämä'awäp ja'a Dios hajxy jaduñ "Dioscujú'uyäp." ⁷ Mänitä Dios hajxy xmió'owät hoyhajt weenhajt. Jaduhñ hajxy tii mga'a taj mga'a máañät. Jagoo hajxy jaduñ mjaac taj mjaac máyät ja'a Jesucristocøxpä. Ni pøn jaduñ xquia'a puhbédät nebiä Dios hajxy xpiuhbetiän.

⁸ Hermanodøjc, chaačhä nocyhädiunñ nyajmayaannä. Je'e hajxy myajcopcø'owäp mädyijaty jaduñ tøyhajt, mädyijaty jaduñ howyiingudsähgøøñä, mädyijaty jaduñ hoy, mädyijaty jaduñ yajxón, mädyijaty jaduñ hoguiumaañä.

⁹ Tehngajnä hajxy hoy mgudiunät neby hajxy tøø nyajnáhixø'øyän. Jaduhñhøch hajxy xpiahíxät nébiøch hoy ngudiunñän. Jaduhñä Dios hajxy xmiøødhídät tu'ugmädia'agy. Jaduhñ hoyhajt weenhajt hajxy xmió'owät.

¹⁰ Xoondáacpøch je'eguiøxpä cooçh mijts jadähooc xpiuhbéjcumbä xädø'øñhaam. Páadyhøchä Dios jaduñ nnäma'ay "Dioscujú'uyäp." Jia tsojc ja'a mjoothajxy cooçh hajxy cu xpiuhbejty, pero cab hajxy xñä'ä nabaadøyyä. ¹¹ Cábøch hänäjty ndsippáda'agy, hóyhøch hänäjty tii nja yajmaajaty. Tøøch nhabønä nébiøch jootcuç nhíjnät, hóyhøch hänäjty tijaty nja yajmaajaty. ¹² Cábøch nmøjpádaacnä mädyijátyhøch nyajmaajajpy. Cábøch nøcxy nniguiumayii cooçhä Dios xpiuhbety. ¹³ Hotyíjøch

njada'añ. Ja'a Jesucristoch homiänaajä xpiuhbejp. ¹⁴Hoyøøyy cooçh mijts xpiuhbejty xädø'øñhaam.

¹⁵Pero jadúhñhøch mijts naxy xñä'ägädä puhbetyhaty. Cooçh hñajty jim ndsoona'añ Macedonianaaxooty, mänitøçhã xädø'øñ hajxy hoy xmio'oy. Páadyhøch hajxy hoy xmio'oy cooçhã Diosmädia'agy jim hoy njaançh tehñ yajwa'xy jim maa mijtsän jim Filiposcajptooty. Cábøch wiinghäna'c-hajxy hñajty tii xñä'ägädä mo'owa'añ. ¹⁶Mánáajøch hñajty jim nhityñä maa ja'a cajpt xiøhatiän Tesalónica, coo hajxy mmädoyhajty cooçh hñajty nyajmaajiaty, metsc-hooc tægøøghóoc-høch xädø'øñ hajxy jim xyajnäguejxy. ¹⁷Cab hajxy mmáná'anät cóogøch tyijy xädø'øñ nwi'i quiuhbøcjuø'øy. Cooçh mijts xpiuhbety, paadiä Dios hajxy xmio'owa'añ hoyhajt weenhajt. Høøch, páadyhøch nxoonda'agy. ¹⁸Cábøch tii nyajmaajiajnä. Nä'ä tægø'øbøch mijts xyajnäguejxy, ja'a Epafrodito miäméjtsäbä. Xjiaançh tehñ quiumaabiä Dios hajxy jaduñ cooçh hajxy xjiaançh tehñ piuhbety. ¹⁹Coo hajxy hñajty tii myajmaajiaty, xmió'owäp ja'a Dios hajxy ja'a Jesucristocøxpä. Jim cøxiä miøødä tsajpootyp. ²⁰Tsøgä Dios hajxy nämáayyäm cøjxta'axiøø coo miøjjä coo jiaançhã; je'e hajxy nDeedyhajtäm. Amén.

²¹Ja'a hermanodøjc-hajxy yaabä, højts mijts nyajpoo'xyp pønatiä Diosmädia'agy jim mäbøjp Filipos. ²²Pønatiä Diosmädia'agy yaa mäbøjp, je'eds mijts xyajpoo'xp, møød hajxy yaa tuum_bä maa ja'a gobiernä tiøjcän.

²³Weenä Jesucristo hajxy xmio'oy hoyhajt weenhajt. Je'e hajxy nWindsøñhajtäm. Amén.

Colosenses

¹⁻² Høøch jaduhñ xøhajt Pablo. Jesucristøch xquiuguexyhajt. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coöch jaduhñ xquiuguexyhädät. Højts hädaa nocy nhädiuumby mөөдä mägu'ughajpä Timoteo. Mijts jaduhñ nno-cyñäjaayøøby, pønjatiä Diosmädia'agy jim mæbøjp maa ja'a cajpt xiøhatiän Colosas. Tu'ugmädia'agy mijtsä Jesucristo mmөөdhity. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy. Hiç, jaaya'ay hajxy jaduhñ nDeedyhajtäm.

³ Naaghooc højtsä Dios jaduhñ mba'ya'axy ja'a mijtscøxpä, nnämaaby højtsä Dios "Dioscujú'uyäp." Haa ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsønähajtämbä, ja'a Dioshuung je'e. ⁴ Tøø højts jaduhñ nmädoyhaty coo mijtsä Jesucristo miädia'agy mmæbøjcä, mөөд coo mijtsä mæbøjpädøjc nägøxiä mdsocy, ja'a Diosmädia'agy hajxy mæbøjpä. ⁵ Tøø ja'a mjoot hajxy jim mbäda'agy tsajpootyp coo hajxy jim nøcxy mhida'añ cøjxta'axiøø. Mänitä mjoot hajxy jim mdehm piädaacy mänaa ja'a Diosmädia'agy hajxy nmädoodsöönän, ja'a jaanč tehñ tiøyhajtpä. ⁶ Wiinduhmyhagajptä Diosmädia'agy wia'xnä. Jaduhñä jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt miæbøjnäbä. Jaduhñ mijts tøø mmæbøjpä coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xchójcäm. ⁷ Højts nmägu'ughajpä Epafraç, jaaya'ayä Diosmädia'agy hoy yajwa'xtsoön maa mijtsän. Jaanä Jesucristo quiuguexy je'ebä. Hoy højts jaduhñ xmiøødtuñ. ⁸ Je'e højts hoy xyhawaanä cooc mijtsä mæbøjpädøjc mjaanč tehñ chocy mjaanč tehñ pia'häyoy ja'a Dioshespíritucøxpä.

⁹ Jajty højts jaduhñ nmädoyhajty cooc hajxy hoy mjaanč tehñ miæbøcy, jabom-jabom højtsä Dios nba'ya'axy ja'a mijtscøxpä, ween hajxy jaduhñ mnajuø'øy tii ja'a Dios hajxy xyajmädsøjp, mөөд weenä Dios ja'a miädia'agy hajxy cøxiä xyajwiinjuø'øy. ¹⁰ Jaduhñ højtsä Dios nba'yaaxpä coo hajxy hoy mwädítät. Jaduhñä Jesucristo hajxy xquiümáyät. Jaduhñä hoybä hajxy madiu'u mgudiúnät. Maas hoyyä Dios hajxy jaduhñ mmөөdhidät tu'ugmädia'agy, mөөд jaduhñ hajxy xquiümáabiät. ¹¹ Jaduhñ højtsä Dios nba'yaaxpä coo ja'a Dios hajxy ween xpiuhbety ja'a miäjaagøxpä ja'a jim miøødpä tsajpootyp. Jaduhñ hajxy hoy mmee'xtúgät, hoy häna'c hajxy nebiaty cu xjia tuñ. Tehngajnä hajxy jaduhñ mxoondá'agät, hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. ¹² Tehngajnä ja'a nDeedyhajtäm hajxy jaduhñ mnämä'awät "Dioscujú'uyäp." Hiç, jaaya'ay hajxy hawa'adstuum xpiädaacäm mөөдä jäya'ayhajxy nägøxiä, ja'a miädia'agy hajxy mæbøjcäbä. ¹³ Tøø ja'a Dios hajxy xyajpädsøømäm hagoonstuum. Hodium hajxy hoy nmähmøøyyäm maa ja'a yHuung yhane'emiän. Jiaanč tehñ chojpiä Dios ja'a yHuung jaduhñ. ¹⁴ Jaaya'ayäts hajxy jaduhñ xñähho'túutäm; jaduhñä nbojpa ngädieey hajxy xyajnhwáatsäm.

¹⁵ Haa ja'a Jesucristo, jiiyyäm hänäjty je'e mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Tu'uquüä Jesucristo jaduhñ mөөдä Dios. Mänitä Jesucristo hoy yaa jäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin. Nhíjxäm hajxy jaduhñ. Haa ja'a Dios, cab hajxy mänaa nhíjxäm. ¹⁶ Cøxiä Jesucristo yhädiuñ jim tsajpootyp mөөд yaa hädaa yaabä naaxwiin, tijaty hajxy yaa nhíjxäm, mөөд tijaty hajxy yaa nga'a híjxäm, mөөдä poj mөөдä täxa'a, ja'a jim mähanehmbä tsajtcøxp, mөөд pønjaty yaa mähanehmb hädaa

yaabä naaxwiin, møød pønjaty jim jaac mähanehmb tsajpootyp. Paadiä Jesucristo jaduñ cøxiä yhädiuun coo hänajty jaduñ tøø yhane'emyii ja'a Tieedy. Madiu'u ja'a tuung jim tsajpootyp maa ja'a Jesucristo ja'a Diosmoonsä hoy piäda'aguiän. Hamdsoo ja'a Jesucristo jaduñ cøxiä ñiyhädiuunäxä. ¹⁷ Jiiyyäm hänajty je'e mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Je'enä yaghityñä tijaty yhädiuun. ¹⁸ Jaayá'ayäts jaduñ copc-hajp maa ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbójcäm. Coo hajxy hoy xñähho'túutäm, coo jadähooc jiuuypiøjtägajch, paady møj jaanč yhiñä. Hiç, jayøjp je'e jiuuypiøjcy. Y coo jaduñ jiuuypiøjtsohñ, paady møjcuhtujt miøødän. ¹⁹ Nebiä Dios jim yhitiän tsajpootyp, jaanä jaduñä Jesucristo jim yhiñäbä. Jaduñä Dios ja'a yHuung Jesucristo yajmädsojcy coo ja'a Jesucristo pedyii Dyioshadät nebiä Tieedy Dyioshatiän. ²⁰ Jaduñä Dios ja'a jioot jia tsojpä coo hoy piønä miøødhädät, møød coo ja'a Dios hajxy jaduñ nga'a mädsiphájtänät. Paadiä Dios ja'a yHuung yaa quiejxy coo hajxy jaduñ xñähho'túutämät cruzcøxp.

²¹ Mijts, cabä Dios hajxy hijty mmøødhity tu'ugmädia'agy. Mmädsiphajpiä Dios hajxy hijty jaduñ. Haxøøg hajxy hijty mwädity. ²² Coo ja'a Jesucristo hoy yaa jäya'ayhity hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túutäm, tu'ugmädia'agy hajxy jaduñ xmiøødhíjtänä. Jaduñä nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwáatsäm. Jaduñä Tieedy tøø yhawaanä coo hajxy tøø nnähwáatsäm. ²³ Hoyyá Jesucristo hajxy tøø xjia yajñähwáatsäm, pø cabä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiunáanäm, cabä Dios hajxy jaduñ xquiumáayyämät. Paadiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät nebiä Epafraç hajxy xyajñähixøøyyän. Cab hajxy mnajtshixó'øwät. Jaduñ hajxy jim mnøcxät tsajpootyp. Wiinduhmyhagajptä Diosmädia'agy jäda'ahaty wia'xnä. Høøch jaduñ nyajwa'xyp, høøch Pablo.

²⁴ Xoondáacpøch je'eguiøxp cooçh jaduñ ndsaachpøcy ja'a mijtscøxpä pønjataiä Jesucristo miädia'agy mäbójcäp. Jaduñä Jesucristo hajxy maas hoy mmøødhídät tu'ugmädia'agy. Jaduñch ndsaachpøjpä nebiä Jesucristo chaaçhpøjquiän. ²⁵ Jaayá'ayhöch jaduñ xpiädaac coods mijtsä Diosmädia'agy ca'xiä ngøxy yajñähixó'øwät. Jaduñch xpiädaacpä cooçhä jäya'ay nägøxiä nbuhbedät, ja'a miädia'agy hajxy jaduñ mäbójcäbä. ²⁶ Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy choj yajwiingähxø'cy. Cujecy hajxy jaduñ tøø xyajmädoyhájtäm pønjataiä miädia'agy mäbójcäp. ²⁷ Jaduñä Dios wyiinmahñdyhajty coo ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä nmøødhíjtämät tu'ugmädia'agy møød mijts ca'a judiøspä. Mänit hajxy nägøxiä jim mnøcxaanä tsajpootyp. Hoy-yagjuøøñä ja'a Dios jaduñ wyiinmahñdyhajty.

²⁸ Hoy miaajä højts Jesucristocøxpä nwädity yajñähixøøbiä coo jäya'ayä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixó'øwät, møød coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy cøxiä ween yajtuunpaaatä. Ja'a Dios højtsä wiinmahñdy xmiøoby nebiaty højts nyajñähixó'øwät. Jaduñ højtsä Jesucristo nhawaanä coo ja'a jäya'ayä Jesucristo miädia'agy hajxy hoy yajtúunänä. Cumayáanäp hajxy jaduñ ja'a Jesucristo. ²⁹ Hamuumdu'jóothøch jaduñ nduunghaty nägø'ø nädecypiä. Ja'a Jesucristøch xpiuhbejp. Je'eçhä mäjaa xmiøoby pedyii.

2

¹ Jabom-jabómhøçhä Dios møc-møc nmänuu'xta'agy ja'a mijtscøxpä

møødá mábøjpädøjcøxpähajxy, ja'a hajxy jim tsánaabiä Laodicea, møødá mábøjpädøjc-hajxy nägøxiä pønjátyhøch xquia'a hixyhajpnä. ² Ween mijtsä Dios xquiapxmøcpøcy. Jaduhnä Jesucristo hajxy maas hoy nmøødhidät. Ween hajxy hamiñ haxøpy mníchocy mnibia'häyoyii. Mmøødhájnäbä tøyhajt hajxy jaduhn coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhijnä tu'ugmädia'agy. Ween hajxy jaduhn tehngajnä mjaac habøcy. ³ Y coo ja'a Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhijnä, jaduhn hajxy mnajuøøñä nebiatiä Dios wyiinmahñdyhaty, coo cøxiä wiinä jiaanč tehñ ñajuø'øy, coo cøxiä wiinä jiaanč tehñ jiaty. ⁴ Paady mijts jaduhn nhawáañäm, jaduhn hajxy mga'a yajwiinhóønät, hoy häna'c hajxy yajxøn cu xjia møødmädia'ag. ⁵ Hóyhøch jim nga'a ja hity maa mijtsän hajäya'ayhaam, njahmiejchp mijts jaduhn. Xoonäacpøch jaduhn coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjcä, møød coo hajxy tu'ugmädia'agy mhity.

⁶ Tøø ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbøjcä, ja'a hajxy nWiindsønähjätämbä. Paady hajxy mmøødhijnät tu'ugmädia'agy. Paadiä miädia'agy hajxy pedyii mgudiúunänät. ⁷ Ca'xy hajxy jaduhn mgudiünät nebiä Epafraas hajxy xyajñähixøøyyän. Mijts, mmäbøjcäbä Jesucristo miädia'agy hajxy. Tsipcøxpä Dios hajxy jabom-jabom mnámá'awät "Dioscujú'uyäp." Hix, coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajñähwa'ačh, paady hajxy jaduhn mmäbøgät.

⁸ Mnigwieendähadøøjöp hajxy. Cabä häna'cä miädia'agy hajxy mmäbøjcät, ja'a häna'cä Jesucristo hajxy ca'a capxpaatpä. Høhndaacpä hajxy jaduhn wiädity. Cab tii tøyhajt hajxy ñä'ägädä yecy.

⁹ Nebiä Dios jim yhitiän cøxp, jaanä jaduhnä Jesucristo jim yhijpä. Hix, pedyii ja'a Jesucristo Dyioshaty nebiä Tieedy Dyioshatiän. ¹⁰ Coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhijnä tu'ugmädia'agy, jaduhnä Dios hajxy xmiøødhijpä. Haa ja'a Jesucristo, nägøxiä ja'a Diosmoonsähajxy jim yhanéhmanä tsajpootyp ja'a Jesucristo. ¹¹ Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhn xmiøødhjätäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, jaduhn hajxy xyhíjxäm nejjiän coo hajxy häxøpy tøø nyajcircuncidarhjäjtäm, je'eguiøxp coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø nhøxhíjxäm. Jaduhnä jäya'ayhajxy näje'e jia wi'i miäna'añ coo hajxy nyajcircuncidarhjäjtämät, højts ya'adiøjc-hjäjtäm. Coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy häxøpy tøø xquia'a yajñähwáatsäm, cabä circuncisión häxøpy tiuungpaady. ¹² Coo hajxy nnäbéjtäm, jaduhn hajxy ngähxø'cäm coo ja'a nhaxøøgcuhdujt hajxy tøø nnajtshixøøyyänä, møød coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcänä coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, møød coo yagjuyjpiøjtägajtsä ja'a Dios. ¹³⁻¹⁴ Jaduhn mäwínäts hajxy hijty nhjätäm nebiä ho'ogypiän coo ja'a pojpa cädieey hajxy hijty njaanč tehñ miøødhjäjtäm coo hajxy hijty haxøøg njaanč tehñ jiäya'ayhäjtäm. Jéquiänä Moisés hajxy xyhanéhmanä nebiä hoguiuhdujt hajxy ngudiúunämät. Pero cab hajxy hoy ngudiunäänäm. Paadiä Moisés jecy miänaañ coo hajxy cu ngumädóowäm. Mänitä Dios miänaañ coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämät cruzcøxp. Jaduhnä nbojpä ngädieey hajxy cøjx xyajñähwáatsäm. Jaduhnä Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhjätänä. ¹⁵ Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhn xñähho'túutäm cruzcøxp, mänitä mõjcu'ugongä quiuhdujt hajxy quiøxy pøjcäxä ja'a højtscøxpä. Tøø ja'a Dios jaduhn yajcähxø'øgy coo ja'a Jesucristo ja'a mõjcu'ugong hoyhoy tøø quia'a yajmäjäda'agy.

16 Coo mijts pøñ xjia wi'i yhane'emá'anät coo ja'a quiuhdujt hajxy myajtuúnät, cab hajxy mnä'ägädä møjpadá'agät. Madiu'u cuhdujt hajxy miøødä, coo hajxy tijaty mga'a hu'ug mga'a cáyät, møød coo ja'a xøø hajxy myagjadøøját, ja'a jomøjthaambä, ja'a pu'ohaambä, ja'a poo'xxiøøhaambä. Cabä cuhdujt jaduhmbä hajxy mgudiúnät. 17 Hix, cab jaduhñ tiuunnä, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin. Jaayá'ayädsä quiuhdujt jaduhñ tíuunnäp. 18 Näje'e jäya'ayä Diosmoonsä hajxy wyiingudsähgø'øy. Páadiäc hajxy jaduhñ wyiingudsähgø'øy je'eguiøxp cooc tyijy hajxy quia'a jada'añ nebiä Dios hajxy wyiingudsähgø'øwät. Haxøøg hajxy jiaanč tehñ wyiinmahñdyhaty. Jaanč tehñ ñiguiumáayyap hajxy je'eguiøxp cooc tyijy hajxy naxy cøxiä wiinä wyiinhixy. Coo mijts xjia wi'i yhane'emá'anät coo hajxy mbahíxät, cab hajxy mnä'ägädä yajwiinhøønät. 19 Yhøxhijxypä Jesucristo hajxy jaduhñ. Haa ca'a, je'e hajxy ngopc-hájtäm nägøxiä, mäduhñtiä Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm. Tu'ugmädia'agy hajxy xmiøødhíjtäm. Je'e ja'a mäjaa hajxy xmiøoyyäm nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy ngudiúunämät, neby hajxy jaduhñ tu'ugmädia'agy nnimiøødhíjtämät hamñ haxøpy. Chojpiä Dios ja'a jioot jaduhñ.

20 Tøø ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Paadiä mhamdsoo wiinmahñdy hajxy tøø mnajtshixø'øy. Tii hajxy coo mw'i quiuhdujthatyñä nebiä häna'c-hajxy yhuuc cuhdujthatiän, ja'a hajxy ca'a mäbøjpä. 21 Madiu'u hajxy jaduhñ jiaanč tehñ quiuhdujthaty. Jaduhñ hajxy miäna'añ coo hajxy tijaty mga'a nä'ä jøø'xät, møød coo hajxy tijaty mga'a nä'ä nähdonät, je'eguiøxp cooc tyijy quia'a hoyyá. 22 Yhamdsoo cuhdujt hajxy jaduhñ yaghijpy coo hajxy jaduhñ miäna'añ coo hajxy tijaty nga'a jøø'xämät, coo hajxy tijaty nga'a nähdonämät. Hix, cab tii jaduhñ ñä'ägädä jecy. Paadiä cuhdujt jaduhmbä quia'a jegaambä. 23 Coo hajxy jaduhñ quiuhdujthaty, hamuumdu'joot hajxy jaduhñ quiudiuñ nägø'ø nädecypiä. Jaduhñ hajxy jia nibiäda'agyii nebiä jaanč tehñ jiootxeemybiän. Hamdsoo hajxy jia nichaačhtiuñii, cooc tyijy yhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduhñ hoy yhøxhixa'añ. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a cuhdujt jaduhmbä hoy jia cähxø'øgy; pero cab jaduhñ ñä'ägädä tuunpaaady.

3

1-2 Coo ja'a Jesucristo jiuypiojcy, paady hajxy jim nnøcxäänäm maa yhäña'ayän, jim hahooyhaamby maa ja'a Dios yhäña'ayän. Tsøcxä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mäbøjcäm. Cab hajxy nyaj-copcøoyyämät ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä. 3 Tøø hajxy jaduhmbä nna-jtshixøoyyänä je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Coo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhíjtäm, paadiä Dios hajxy jim xyaghidäänäm maa je'e yhtiän. Tøø ja'a hawiinjemywyiinmahñdy hajxy xmiøoyyäm. 4 Y coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ, mänit hajxy min xya-jpadø'øgäänäm. Mänit hajxy jim xyajnøcxäänäm tsajpootyp. Hoy miänaajä hajxy jim xyaghidäänäm.

5 Paadiä mguhdujt hajxy naxy mdehmññajtshixø'øwät, ja'a hajxy yaa myajtuumbiä hädaa yaabä naaxwiin. Cabä to'oxiøjc hajxy nä'ä nägoobä mnä'ä møødsänä'awät jabiøcy. Cab hajxy haxøøg mjäya'ayhädät. Cabä mjoot hajxy mbädá'agät maa haxøøg ca'a hoybän. Cabä mmäjøønä mmädøjc hajxy tijaty mhadsójcät. Jaanč tehñ yhaxøøg jaduhñ.

Jaduhñ miäbaady nej coo jäya'ayä quepychehä naaxpoch hajxy wyi-
ingudsähgø'ø. ⁶ Coo hajxy jaduhñ jiatcø'ø, ja'a hajxy ca'a mäßøjpä,
paady hajxy yajcumädowa'añii ja'a Dios. ⁷ Jaduhñ hajxy hijty mba-
jatcøøbiä haxøøg. ⁸ Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, hahixøøby
jaduhñ coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwät. Cab hajxy
mnimiäjootma'adøøjät. Cab hajxy mnihøjø'øjät. Cab hajxy haxøøg
mniñänømøøjät. Cab hajxy mhaxøøgcapx mhaxøøgmädiä'agät. ⁹ Cab
hajxy hamiñ haxøpy mniwyiin�øønøøjät. Jaduhñ hajxy hijty mjatcø'ø.
Cab hajxy jaduhñ mjatcøñät. ¹⁰ Ja'a hawiinjemywyiinmahñdy hajxy
mhabøjñäp, jaduhñä Dios hajxy hoy mbahijx mbadúunnät, je'eguiøxp
coo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhjätäm. Paadiä Jesucristo ja'a hawi-
injemywyiinmahñdy hajxy xmióoyäm tehñgajnä, jaduhñ hajxy maas
hoy nbahjxämät. ¹¹ Je'eduhñ tsoobaatp coo ja'a Jesucristo hajxy
nmøødhjätäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, je'eguiøxp coo hajxy nägøxiä
xñähho'túutäm wiinduhmyhagajpt, hoy piønä. Cabä Jesucristo ha-
jxy wiingaty xquiunú'xäm. Tu'cuhdujt hajxy xquiunú'xäm haagä
hawa'adstum. Cab jaduhñ miøjpäda'agy pø judiøshjätäm hajxy, pø caj.
Cab jaduhñ ñejiä pø høxpøchjätäm hajxy, pø caj. Cab jaduhñ ñejiä pø
cudoogø'øyhjätäm hajxy, pø caj.

¹² Mijtsä Dios tøø xyajñähijy coo ja'a tiuung hajxy jaduhñ mdúunät.
Paady hajxy xjiaanç tehñ chocy. Nañiä hojioot hajxy mdehñ
miøødhädät. Naxy hajxy jaduhñ mhidät mee'xxieemy. Mmee'xtúgäp
hajxy jaduhñ. ¹³ Cab hajxy tii mdsippädä'agät, cab hajxy tii
mma'adpädä'agät. Coo hajxy mniñägädieeyø'øwøøjät, mnimiämee'xøøjöp
hajxy jaduhñ, nebiä Jesucristo hajxy xmié'e'xäm. Coo hajxy jaduhñ
xmié'e'xäm, paady hajxy mmämée'xät pøn xñägädieeyøøby. ¹⁴ Hamiñ
haxøpy hajxy mniçhogøøjät. Jaduhñ hajxy hoy mjaanç tehñ yhidät
tu'ugmädia'agy. ¹⁵ Weenä Jesucristo hajxy jaduhñ jootcuyc xyaghjätäm
tu'ugmädia'agy neby hajxy yaa tøø xpiädäacäm. Jabom-jabom hajxy tsøc
hjtäm jootcuyc. Tsøgä Dios hajxy nämáayäm “Dioscujú'uyäp.”

¹⁶⁻¹⁷ Mhabøjçäbä Jesucristo miädia'agy hajxy cøxiä. Myajtuungpäädäp
hajxy jaduhñ. Ja'a Dioswiinmahñdyhaam hajxy myajniñähixø'øwøøjät.
Jaanä jaduhñ hajxy mnijiootcapxmøcpøjçäbät. Hamuumdu'jootä
Dioshøy hajxy mhøwät. Nañiä Diosteedy hajxy mdehñ ñämá'awät
“Dioscujú'uyäp”, je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Je'e
hajxy nWiindsøn'hjätäm. Ja'a Jesucristocøxpä hajxy tijaty mdúnät.

¹⁸ Mijts to'oxiøjc hajxy, tsipcøxpä mnihyhapä miädia'agy hajxy
mmäßøjçät. Cähxø'øgaamb hñajty jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy
hajxy mmäßøcy. Chøjpiä Dios ja'a jioot jaduhñ coo hajxy jaduhñ
mgudiúnät. ¹⁹ Mijts, ya'adiøjc-hajxy, yajxonä mdo'oxiøjc hajxy jaduhñ
mdsoc mba'häyøwät. Cab hajxy mnä'ägä hójät. ²⁰ Pønjaty høxcujc-hajp,
mmäßøjçäbä mdajjä mdeediä miädia'agy hajxy jaduhñ cøxiä.
Xquiumáyäbä Dios hajxy jaduhñ. ²¹ Jaanä jaduhñ mijts teedyhajpä, cabä
mnøøxä mmajc hajxy nä'ä nägoobä mnä'ä yagjootmä'adät, coo hajxy
jaduhñ ñä'ä jootmayhädät. ²² Jaanä jaduhñ mijtspä, mijts moonsähajpä,
hamuumdu'jootä mwiindsønä miädia'agy hajxy mgudiunñ mguñájçät,
nebiaty hajxy xyhane'emy. Jaduhñä häna'c-hajxy näje'e jiatcø'ø,
coo ja'a wyiindsøn hajxy hñajty jim tiäna'ay, mänit hajxy hñajty
jøjwidsøø tiägø'øy tuumbä. Yajcumayaamb hajxy hñajty coo hajxy
hñajty jiaanç tehñ tiuñ. Caj mijts jaduhñ mjatcøøbiät. Coo hajxy hoy

mdúnät, cähxó'ogáp jaduhñ coo ja'a Dios hajxy hoy mwiingudsähgó'oy. ²³ Hamuumdu'joot hajxy mdúnät hoy tiehñ miädyii tuungä, jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. Cab hajxy mnä'ä yajcumayá'anät co'ughagujc. ²⁴ Paady hajxy jaduhñ hoy mdúnät, tøø hajxy mnajuó'oy coo ja'a Dios hajxy jim xyajñøcxa'añ tsajpootyp, je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy mmäduñ. Hix, tøyhajt hajxy jaduhñ mnä'ägädä Wiindsønhaty. ²⁵ Pøn hoy ca'a jäya'ayhajp, tsipcøxp jaduhñ nøcxy quiumädowna'añ. Hoy jia mäyøjä, cabä Dios miøjpäda'agy.

4

¹ Hoorä, pønjaty moonsämøød, hoyyä moonsä hajxy myajtúnät. Cab hajxy mdsaaçhtíunät nä'ä nägoobä. Naxy hajxy mdehñ jiahmiédsät coo mijtsä mWiindsøn jyíjábä, ja'a jim hijpä tsajpootyp.

² Tehngajnä Dios hajxy mba'yá'axät hamuumdu'joot. Ca'a Diosmädia'agy hajxy mmäniyhøxmaaho'ogyii. Mnämä'awäbä Dios hajxy “Dioscujú'uyäp.” ³ Mba'yá'axäbä Dios hajxy ja'a højtsøxpä coo højts ween xyajyajnäbaadø'oy coo højtsä miädia'agy njaac mädiäacät ja'a Jesucristocøxpä, ja'a naam yajmädoyhátiäbä. Cooçh jaduhñ tøø nmädia'agy, päadyhøch yaa ndsumyhäña'ay. ⁴ Pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høøchcøxpä, jaduhñchä Diosmädia'agy howyijnjuøøñä nyajñähixó'øwät. Jaduhñä Dios jiaanç tehñ quiumay.

⁵⁻⁶ Ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, hoy yajxón hajxy mmøødmädiá'agät hoy miänaajä. Cab hajxy mmädsip, cab hajxy mmäma'adø'øwät. Coo ja'a Dios jaduhñ miäná'anät, naxy hajxy mdehñ quiudiúnät. Jaduhñ hajxy paquiä mnajuó'øwät neby hajxy hoy mhadsówät hoy tiehñ piønä.

⁷ Haa ja'a mägu'ughajpä Tíquico, jaanç tehñ yhóyhøch je'e xmiøødtuñ ja'a Dioscøxpä. Coo jim miédsät maa mijtsän, mänit hajxy xyhawaañaanä cøxiä ja'a høøchcøxpä. ⁸ Mänit hajxy xjiootcapxmøcpøga'añ. ⁹ Quipxiä Onésimo miødhada'añii. Hóyhøch je'e xmiøødtuumbä. Jim je'e chohmbä maa mijtsän. Xyhawaañaanäp mijts jaduhñ nebiaty yaa jiadyii.

¹⁰ Haa ja'a Aristarco, yaaçh je'e xmiøødtumçhänäabiä. Xyajpoo'xp mijts je'ebä. Møødä Marcos hajxy xyajpoo'xpä. Ja'a Bernabé jiuju miägu'ug je'eduhñ. Tøø mijts nnocyñäjaayø'oy ja'a Marcoscøxpä. Coo jim miédsät maa mijtsän, mänit hajxy hoy yajxón mwiingudsähgó'øwät.

¹¹ Jaduhñä Jesús Justo hajxy xyajpoo'xpä. Haa ja'a judiøshajxy yaabä, ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø miäbøquiäbä, cábøchä Diosmädia'agy hajxy xmiøødyajwa'xa'añ. Jagóoyyøchä Aristarcohajxy xmiøødtuñ, møødä Marcos, møødä Jesús Justo. Hóyhøch hajxy jaduhñ xpiuhbety.

¹²⁻¹³ Xyajpoo'xp mijtsä Epafras jaduhmbä. Ja'a Jesucristo tiuung je'e tiuunäbä. Jim je'e chohmbä maa mijtsän. Høøchä tøyhajt nmøød coo ja'a Epafras ja'a Dios jiaanç tehñ miänuu'xta'agy ja'a mijtsøxpä, møødä mäbøjpädøjcøxpähajxy, ja'a hajxy jim tsänaabiä Laodicea, møød jim Hierápolis. Jaduhñä Epafras ja'a Dios miänuu'xta'agy coo mijtsä Diosmädia'agy pedyii myajtúnät hamuumdu'joot. Jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. ¹⁴ Jaduhñ mijts ja'a Demas xyajpoo'xpä, møødä Lucas ja'a mädsøoyøbiä.

¹⁵ Huuc yajpoo'xä mäbøjpädøjc hajxy, ja'a hajxy jim hijpä Laodicea. Jaduhñä hermana Ninfa hajxy myajpoo'xpät, møødä mäbøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy jim nøcøxpä Dioswiingudsähgøøbiä maa ja'a Ninfas tiøjcän.

¹⁶ Coo hädaa nocy hajxy hänäjty tøø mgapxy, mänit hajxy jim mgue-jxtägätsät Laodicea, weenä mäbøjpädøjc-hajxy jim quiápxpät. Mänitä nocy hajxy mgápxpät, ja'ačh jim tøø nguéxiäbä Laodicea. ¹⁷ Huuc näma'awä Arquipo hajxy jadahñ coo naxy hoy tiehm quiudiúnät nebiaty tøø yhane'emyii ja'a Dios.

¹⁸ Hamdsoo cø'øjaayháambyhøch hädaa nocy nyajmaya'añ. Huuc pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høø'hcøxpä cooçh ween xpiuhbety maach yaa ndsumyčhäna'ayän. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy. Amén.

1 Tesalonicenses

¹ Chaa hõjts hädaa nocy nhädiuunmuga'añ, hõõch Pablo, mõødä Silvano, mõødä Timoteo. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayõõby, põnjatiä Diosmädia'agy jim mäbõjp Tesalónica. Mwiingudsähgõõbiä Diosteedy hajxy mõødä Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsõnhájtämbä. Tu'ugmädia'agy hajxy mmõõdhity. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy mõødä Jesucristo.

²⁻³ Tehngajnä hõjtsä Dios nnäma'ay “Dioscujú'uyäp” ja'a mijtscõxpä nägõxiä. Jaanä mijtscõxpä hõjtsä Diosteedy nmänuu'xta'agy tehngajnä. Jaduhñ hõjtsä Dios nnäma'ay coo mijtsä miädia'agy hamuumdu'joot mmäbõjcä, paady hajxy hoy mjaanç tehñ quiudiuunä. Paady hajxy jaduhñ mgudiuhñ, coo ja'a Dios hajxy mjaanç tehñ chocy. Coö ja'a Jesucristo hajxy hamuumdu'joot mjõbhixy, paady hajxy nägõ'õ nädecypä mnee'xtucy. ⁴ Mägu'ughajpädõjc, xchojpä Dios hajxy jaduhñ. Nna-juõõby hõjts jaduhñ coo ja'a Dios hajxy tõõ xwyiimbiy. ⁵ Hix, coo hõjts mijts nyajwiingapxõõy coo ja'a Jesucristo hajxy tõõ xñähho'túutäm, ja'a Dioshespiritu hõjtsä mäjaa hänäjty xmiooby. Cab hõjts hänäjty nä'a nägoobä nnä'a capxy nnä'a mädia'agy. Coö hõjtsä mäjaa jaduhñ xmioooy, paady hõjts hänäjty nnajuõ'õy cooçhä tõyhajt hänäjty nyecy. Mänaa hõjts jim nhitiän maa mijtsän, hoy hõjts jim nhijty. Paady hõjts jaduhñ hoy nhijty coo hõjts mijts hänäjty jaduhñ hoy ween xpiahity. Mjahniejchp hajxy jaduhñ, túhmäts.

⁶ Jaduhñ hõjts mijts hoy xjiaanç pahity. Jaduhñä Wiindsõñ Jesucristo hajxy hoy tõõ mbahixpä. Yajxonä mädia'agy hajxy jaduhñ mmädooy, ja'a hõjts mijts nyajwiingapxõõyyäbä ja'a Jesucristocõxpä, ja'a hõjtsä Dios xñajtsapxõõyyäbä. Mxoonäac hajxy jaduhñ coo hajxy jaduhñ mmädooy, hoy hajxy hänäjty jaduhñ hanaxiä mja tsaachpõcy. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xyajxoonäac. ⁷ Coö ja'a Diosmädia'agy hajxy tõõ mmäbõcy, hoy hajxy hänäjty mja tsaachpõcy, paadiä mäbõjpädõjc-hajxy hoy miäbõjpä nägõxiä, ja'a hajxy jim tsänaabiä maa ja'a naax xiõhatiän Macedonia mõød Acaya. ⁸ Ca'a jyimiähajtiä ja'a Diosmädia'agy jaduhñ tõõ wia'xy ja'a Jesucristocõxpä. Wiinduhmyhagajpt jaduhñ wia'xnä. Jaanä jaduhñä mädia'agy wia'xpä wiinduhmyhagajpt coo mijtsä Diosmädia'agy mmäbõjtsõhñ. Coö ja'a mäbõjpädõjc-hajxy jaduhñ tõõ miädoyhajnä, paady hõjts jaduhñ nga'a nägapxy. ⁹ Hix, majaty hõjts nwädity, jaduhñ hõjtsä mäbõjpädõjc xñäma'ay coog hõjts mijts hoy yajxõñ xyajtõjtägõõy mänaa hõjts jim nhoyän maa mijtsän, mõød coogä quepychechä naaxpoch hajxy tõõ mnajtshixõõñä. Páadiäc hajxy tõõ mnajtshixõ'õy coogä Dios hajxy mwiingudsähgõõñä, mõød coogä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot myajtuunnä. Tõyhajtä Dios jiujuiä. Cabä quepychechä naaxpoch jiujuiä. ¹⁰ Mõød jaduhñ hajxy miänaambä cooc mijtsä Dioshuung Jesucristo hajxy mjõbhixy coo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Tsajpootyp chõhnda'aga'añ coo hänäjty yaa miänaca'añ. Coö ja'a Jesucristo hänäjty tõõ yho'ogy, mänit yagjujypõjcä ja'a Tieedy. Mänit jim ñõcxy tsajpootyp. Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajnäwha'adsäänäm coo ja'a haxõõgjäya'ayhajxy hänäjty yajcumädowa'añii ja'a Dios.

2

1-2 Mägu'ughajpädøjc, coo hõjts jim nhooy Filipos Diosmädia'agy-yajwa'xpä, mänit hõjtsä jäya'ay jim xxiøøghajty. Høxtä xchaächtiuuñ hõjts jaduñ. Pero coo hõjts mänitiä nnøcxy maa mijtsän, mänit hõjtsä Dios xjiotcapxmøcpøjcy, hoy hõjtsä jäya'ay hånajty xjiaanč tehñ miädsiphaty. Y coo hõjts mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxøøyy, mänit hajxy mmäbøjcy hamuumdu'joot. Tøyhajt jaduñ, túhmäts. Coe hõjtsä Dios xpiuhbety, paady hõjtsä miädia'agy hamøj jootmøj nyajwa'xä. ³ Tøyhajtä Diosmädia'agy jaduñ. Hamuumdu'joot hõjts nyajwa'xy. Cab hõjts nhøhnda'agy. ⁴ Haa ca'a, ja'a Dios hõjts xwyiinguejx Diosmädia'agy-yajwa'xpä, paady hõjts hamuumdu'joot nyajwa'xy ca'xy pedyii. Cab hõjts nyajtägach ni weeñtiä. Ja'a Dios hõjts xquiumaayy. Jaduñ hõjtsä njoot chocy coo hõjts xquiumáyät. Cab hõjts nmøjpäda'agy pø cab hõjtsä cu'ug xquiumay. Hix, jaduñä Dios hajxy xñajuøøyyäm neby hajxy nwiinmahñdhajtäm. ⁵ Mänaa hõjts jim nhoyän maa mijtsän, cab hõjts mijts hånajty nwiinhøøna'añ. Jii jäya'ayhajxy näje'e, yajxón hajxy miäwiinhøøñ je'eguiøxp coo hajxy yajcumaya'añ. Pero hõjts, cab hõjts jaduñ mänaa njatcøøy. Ni cab hõjtsä xädø'øñ mänaa nhadsocy. Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, yajxón hajxy miäwiinhøøñ, weenä xädø'øñ hajxy jaduñ mio'oyii. Pero hõjts, cab hõjts jaduñ njatcøøy. Tøyhajt jaduñ. Xñajuøøbičhä Dios jaduñ cooč nga'a høhnda'agy. ⁶ Cab hõjts jaduñ nmäna'añ coo hõjts pøn xwyiingudsähgø'owät, ni mijts ni pøn, hoy jaduñ jia hawiinmatsä coo hõjts cu xwyiingudsähgøøyy, je'eguiøxpä coo hõjtsä Jesucristo tøø xwyiinguexy. ⁷ Pero nnäxuu'chp hõjts mijts. Mijtsøxpä hõjtsä hojiot nmøødhaty. Høxtahmdsä tajjäya'ay ja'a yhuung hajxy cwieendähaty, jaduñ hõjts mijts ngüeendähajpä. ⁸ Njaanč tehñ chojpy hõjts mijts, paady hõjts mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxøøy. Høxtä cu nnähho'tuuty hõjts mijts coo ja'a Dios jaduñ cu miänaañ. Hix, hoyhoy hõjts mijts ndsocy nba'häyoy nägø'ø nädecypiä. ⁹ Mägu'ughajpädøjc, mänaa hõjts mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxøøyän, nnajuøøby hõjts hånajty coo mijtsä xädø'øñ hånajty may mga'a møødä. Paady hõjts hånajty møc nduñ nxajy xøømdsuhñ. Mjahmiejch hajxy jaduñ, túhmäts. Ja'a nhamdsoo caayyøøc hõjts hånajty nguduumbby nguxajpy. Cab hõjts hånajty nmäna'añ coo hõjts mijtsä caayyøøc xñä'ä mó'owät.

¹⁰ Mägu'ughajpädøjc, hoy hõjts jim nwädipty maa mijtsän. Cab hõjts jim nme'e'ch nbojty. Cab hõjts jim nduundägooyy nnajxtägooyy. Ni weeñtiä hõjts jim nga'a cädiehy. Tøyhajt jaduñ, túhmäts. Jaduñ hõjtsä Dios xñajuøøbiä coo tiøyyä. ¹¹ Høxtahmdsä teedyjäya'ayä yhuung hajxy jiotcapxmøcpøcy, jaanä jaduñ hõjts mijts njootcapxmøcpøjpä. Tøyhajt jaduñ, túhmäts. Jaduñ mijts nmägäpñ nahanhñbä coo hajxy hoy yajxón mjäya'ayhädät. ¹² Jaduñä Dios jioot chocy. Coe hajxy jaduñ hoy yajxón njäya'ayhajtämät, paadiä Dios hajxy jim xyajncxáañäm tsajpootyp maa miähane'emiän, maa wyiingudsähgø'øyiiän.

¹³ Paady hõjtsä Dios tehngajnä nnäma'ay “Dioscujú'uyäp.” Hix, coo hõjts mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxøøy, mänit hajxy hamuumdu'joot mguhbøjcy. Jaduñ hajxy mmäbøjcy coo jiaanč Diosmädia'aguäi. Cab hajxy mmänaañ cooc tyijy jäya'ay tøø yhädiuñ. Tøyhajt jaduñ coo ja'a Dios tøø yhädiuñ. Y coo hajxy jaduñ mmäbøcy, paady hajxy hoy mjäya'ayhajnä. ¹⁴ Mägu'ughajpädøjc, coo

ja'a mhamdsoo mägunaax hajxy xchaaçhtiuuñ, ja'a judíoshajxy, jaduñ hajxy mjajt mhabejpä nebiä mäbøjpädøjc-hajxy jim chaaçhpøquiän Judea-naaxooty, ja'a hajxy mäbøjpä ja'a Diosmädia'agy møødä Jesucristo miädia'agy. Jaduhñ hajxy chaaçhtiuunäbä ja'a yhamdsoo mägunaaxhajxy, ja'a judíoshajxy. ¹⁵ Coö ja'a Wiindsøn Jesucristo yagho'cä, ja'a judíoshajxy jaduhñ jatcøøyy. Jaduhñä judíos ja'a profetadøjc hajxy jecy yagho'pä. Højtspaadiä judíos xjiaac hadsaaçhtiuunajxpä. Coö ja'a judíoshajxy jaduhñ haxøøg yhäna'c-haty, paady hajxy quia'a cumayii ja'a Dios. Hoy piønä hajxy jaduhñ miädsiphaty. ¹⁶ Hix, coö højtsä jäya'ayä Diosmädia'agy hänajty nyajmøødmädia'agy, ja'a hajxy ca'a judíospä, ween hajxy jaduhñ ñähwaats quiuhwaatspä, mänit højtsä judíos hänajty xjia wi'i yhaduga'añ. Coö ja'a judíoshajxy jaduhñ jiatcø'øy, tehngajnä hajxy hanaxiä haxøøg jiaac tehñ jiatcø'øy. Pero mobädajpä hajxy hoyhoy yajcumädowa'añii ja'a Dios.

¹⁷⁻¹⁸ Hoorä, mägu'ughajpädøjc, coö højts jim nuooy maa mijtsän, mänit højts jim nwiimbjicumbä. Mänit højts yaa nmänajcy. Pero cab højts hijty yaa njega'añ. Ja wi'i ñøcxtägatsaamb højts jim jadähooç maa mijtsän. Hix, jaduhñ højts mijts njuø'øy nebiä hamdsoo huungpän. Hoy miänaajä mijts njahmiejtsta'agy, hoy hajxy nga'a ja nyihijxäm hajujcy. Høøch Pablo, mayhöoc-høch jim tøø nja wi'i ñøcxtägatsa'añ, pero cab højtsä møjcu'ugong tøø xyajnäbaadøøyyä coö højts jim nnøcxtägätsät. ¹⁹⁻²⁰ Haa ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsøñhajtämbä, coö je'e yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy hänajty mgähxø'øga'añ maa wyiinduumän coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty hamuumdu'joot tøø mmäböcy. Paady højts njøbhixy coö ja'a Jesucristo yaa quiädaactägätsa'añ. Mänit højts jaduhñ nxoonda'aga'añ nägø'ø nädecypiä ja'a mijtsøxpä. Mänit højtsä Dios xquiumaya'añ je'eguiøxp coö ja'a miädia'agy hajxy hoy mgudiuunä mänaabä højts mijts hoy nyajwiingapxø'øyan.

3

¹⁻³ Coö højts jaduhñ nmädoyhajty coog hajxy hijty mjaanç tehñ chaaçhpøcy, mänitøch njaanç tehñ jiootmayhajpøjcy je'eguiøxp cooç hänajty nga'a najuø'øy pø mjøjtänaabiä møjcu'ugong hajxy hänajty. Pädyyhøçhä njoot hänajty jiaanç tehñ chocy cooç jim nnøcxät maa mijtsän, nmäyajtøwäambiøch mijts hänajty pø hoy hajxy hänajty mmeexy. Pero cab hänajty ñäbaadø'øwa'añ cooç jim nnøcxät. Mänitøch jaduhñ nwiinmahñdyhajty cooçhä hermano Timoteo jim nguéxät nidiuhñ, y cooç jiiby nidiuhñ nmähmø'øwät Atenas. Näguipxy højtsä hermano Timoteo xmiøøduñ Diosmoonsä maa højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xiän ja'a Jesucristocøxpä. Pädyyhøçhä hermano Timoteo jim nguejxy maa mijtsän coö mijts jaduhñ xjiootcapxmøcpøgät maa hajxy hänajty mdsaaçhpøquiän, weenä Diosmädia'agy hajxy hänajty jaduhñ maas hoy mmäböcy hamuumdu'joot, møød ween hajxy hänajty jaduhñ mga'a jootmayhaty. Hix, ja'a Dios hajxy jaduhñ tøø xyajnähdíjäm coö hajxy jaduhñ ndsaaçhpøjcamät ja'a Jesucristocøxpä. Tøyhajt jaduhñ, túhmäts. ⁴ Haa ca'a, mänaa højts jim nhoyän maa mijtsän, mänit hajxy nhawáanäm coö hajxy hänajty tsipcøxp ndsaaçhpøgáanäm. Jaduhñ hajxy tøø njaanç jajt tøø njaanç habéjtäm, túhmäts. ⁵ Hoorä, cooç hänajty nga'a najuø'øy pø hoyyä møjcu'ugong hänajty mjøjtäna'ay maa hajxy hänajty xjia wi'i

jiöjcapxø'öyän, mänitøch jaduhñ nja mänaañ cooçh jim nnøcxät maa mijtsän. Pero coo hänajty quia'a näbaadø'øwa'añ cooçh jim nnøcxät høøch, páadyhøçhã hermano Timoteo jim nguejty, ween mijts jaduhñ xmiäyajtø pø hoyyã møjcu'ugong hajxy hänajty tøø mjøjtãna'ay, pø hoyyã Diosmädia'agy hajxy hänajty mbanøcxyñã. Hiç, ndsähgøøbiøch hänajty coo ja'a møjcu'ugong hajxy hänajty tøø xjiöjcapxø'öy. Coo hajxy häxøpy tøø mga'a mee'xtucy, xiøøbã højts mijtsã Diosmädia'agy häxøpy hoy tøø nyajwiingapxø'öy.

⁶ Coo ja'a Timoteo jim jiaançh hooyy maa mijtsän, mänit wyi-imbíjcumbã. Hoy yaa miejtstägach maa højtsän. Mänit højts xyhawaanã coogã Diosmädia'agy hajxy tehngajnã mmäbøcy hamuumdu'joot, møød coog hajxy hamiñ haxøpy mniçhogyii. Hoxioondaacnã jaduhñ. Jaduhñã Timoteo miänaambã cóogøch mijts hoy miänaajã xjahmiejtsta'agy, møød cóogøch mijts xchocy xpia'häyoy. Jadúhñägøch mijts xjia wi'i yhixa'añ nébiøch mijts nja wi'i yhixa'añã.

⁷ Mägu'ughajpådøjc, coo højts jaduhñ nmädoyhajty coogã Diosmädia'agy hajxy hänajty tehngajnã mmäbøcy hamuumdu'joot, mänit højts njootcugøøyy, hoy højts hänajty hanaxiã nja tsaächpøcy, hoy højts hänajty møj may nyajmaajiaty. ⁸ Paady højts jootcujc nniñiäwøøyyänã coo mijtsã Diosmädia'agy tehngajnã mbanøcxy hamuumdu'joot ja'a Jesucristocøxpã. ⁹ Coo mijts jaduhñ mmäbøcy tehngajnã, paady højts njaançh tehñ xioonda'agy Dioswiinduum, paady højtsã Dios hoy miänaajã nnãma'ay "Dioscujú'uyäp."

¹⁰⁻¹¹ Xøømdsuhñ højtsã Diosteedy mba'ya'axy møødã Wiindsón Jesucristo. Jaduhñ højts nmänuu'xta'agy hamuumdu'joot coo hajxy ween yajnãbaadø'öy coo højts jim nnøcxtägätsät maa mijtsän, jaduhñ højts mijtsã Diosmädia'agy njaac yajnähixø'øwät nebiaty hajxy pedyii mga'a mäbøcyñã, ¹² møød weenã Jesucristo hajxy xjiaac puhbety coo hajxy hamuumdu'joot mjaac niçhogøøjät hamiñ haxøpy neby højts mijts ndsoquiän, møød coo jäya'ay hajxy jaduhñ nägøxiã mdsoc mba'häyöwät, ¹³ møød weenã Jesucristo hajxy xjiaac puhbety coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mbanøcxät, møød coo hajxy mga'a najtshixø'øwät, møød coo hajxy mga'a wädität haxøøg, jaduhñ hajxy mhídät hawa'adstuum, jaduhñ hajxy pøn xquia'a nähwaambédät maa ja'a Diosteedy wyiinduumän coo ja'a Wiindsón Jesucristo hänajty yaa tøø quiädaactägach hädaa yaabã naaxwiin. Näguipxiã Jesucristo ja'a mioonsã hänajty nägøxiã miøødcäda'aga'añ møød pønjatia Diosmädia'agy hänajty tøø miäbøcy.

4

¹ Hoorã mägu'ughajpådøjc, ja'a Jesucristocøxpã højts mijts cham nmägapxy nhane'emy coo hajxy hoy mjaac tehñ jäya'ayhädät, jaduhñã Dios hajxy xquiumáyät. Jaduhñ højts mijts jayøbajt nyajnähixøøyy. Y jaduhñ hajxy hoy mjaançh jäya'ayhaty.

² Jaduhñ højtsã Wiindsón Jesucristo tøø xñajtsapxø'öy coo højts mijts nyajwiingapxø'øwät, túhmäts. ³ Jaduhñã Dios hajxy xyajmädsóçãm coo hajxy hoy ngudiüünämät nebiaty hajxy tøø xyhanéhãm coo hajxy hoy nwädíjtämät, møød coo ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy ngøxy najtshixøøyyämät. ⁴ Jaanã jaduhñã Dios hajxy tøø xyhanéhãmã coo ja'a ndo'oxiøjc hajxy hoy yajxón nmøødtsänáayämät, møød coo hajxy

nwiingudsähgöoyyämät. ⁵ Haa ja'a jäya'ayä Dios hajxy ca'a hixyhajpnä, cabä miädia'agy hajxy jaduñ quiuidiuunä. Hix, wiingto'oxiöjc hajxy wyl'i yhadsojpy. Pero mijts, ca'a hajxy jaduñ mbajato'öy. ⁶ Ca'a mmäjöön mmädöjcä tio'oxiöjc hajxy jaduñ mmägapxtägooyä. Pönjaty jaduñ jatcöby, tsipcöxp hajxy hoyhoy yajcumädowa'añii ja'a Jesucristo. Haa ca'a, jaduñ hõjts mijts tõe nhuuc hanehmbä. ⁷ Hix, jaduñä Dios hajxy tõe xyajnähdijäm coo hajxy hoy yajxón njäya'ayhãjtämät. Cab hajxy jaduñ xyajmädsöjcäm coo hajxy haxöög nwädijämät. ⁸ Jaduñds je'e, paadiä Dios ja'a yhEspiritu tõe xmiöoyyäm, jaduñ hajxy hoy njäya'ayhãjtämät. Pönjaty jaduñ ca'a cudiunaamb nebiöch cham nmädia'aguiän, ja'a Dios hajxy jaduñ nägädieeyöby, ca'a jäya'ayä.

⁹ Mägu'ughajpädöjc, ja'a Dios hajxy jaduñ tõe xyajnähixöoyyäm coo hajxy hamiñ haxöpy nnihöjcämät, pönjatiä Diosmädia'agy mäböjp. Hoorä, coo ja'a Dios hajxy jaduñ tõe xyajnähixöoyyäm, cab yhad-sipä coöch mijts jaduñ njaac yajnäaayö'öwät coo hajxy jaduñ nnihöjcämät. ¹⁰ Tøyhajt jaduñ coo ja'a mäböjpädöjc hajxy nägöxiä md-socy yaa Macedonia-naaxooty wiinduhmyhagajpt. Jaduñ hõjts mijts mäböcy nmänuu'xta'agy coo hajxy maas hamuumdu'joot mmädsögät. ¹¹ Jaduñ hõjts mijts tõe nhuuc hanehmbä coo hajxy hamoñ haducy mhídät, coo hajxy mga'a yajtägö'öwät maa cueendä hajxy mga'a mөөdän, mööd coo hajxy mniiyhix mnimiähäyowöjät hamdsoohaamby. Jaduñä mjoot hajxy mbädá'agät coo hajxy jaduñ mgudiúnät, ¹² jaduñä cu'ug hajxy xquiumáyät, mööd jaduñ hajxy tii mga'a yajmaajiädät.

¹³ Mägu'ughajpädöjc, ja'a jäya'ayhajxy ca'a mäböjpä, coo ja'a jiuju ja'a miägu'ug hajxy yho'ogy tiägoy, mänit hajxy jiaanch tehñ jiootmay-haty. Paady hajxy jaduñ jiootmayhaty coo hajxy quia'a najuo'öy coo ja'a Dios ja'a ho'oguiäya'ay yagjujyipiöjtägatsa'añ, ja'a hajxy hãnajty tõe miäböquiäbä. Paady hõjts mijts cham nhawáanäm, cab hõjtsä njoot chocy coo hajxy mjootmayhãjpat. ¹⁴ Hoorä, coo hajxy jaduñ nmäböjcäm coo ja'a Jesucristo jiujyipiöjtägach mänaabä hãnajty tõe yho'oguiän, paady hajxy jaduñ nmäböjcämbä coo ja'a Dios ja'a ho'oguiäya'ay yagju-jyipiöjtägatsa'añ, ja'a hajxy hãnajty tõe miäböquiäbä ja'a Jesucristocöxpä, ja'a Jesucristo hajxy möödhijpä tu'ugmädia'agy.

¹⁵⁻¹⁷ Hädaa mädia'agy jaduñbä, ja'a Jesucristöch jaduñ xñajtsapxöoyyä. Hoorä, coo ja'a Jesucristo hãnajty yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit jim choona'añ tsajpootyp. Mänit möc ya'axa'añ nebiä soldadowiindsöñhajxy möc ya'axiän coo hajxy hãnajty chiptuna'añ. Mänitä Diosmoonsä möc ya'axaambä, ja'a möjtuung jim möödpä tsajpootyp. Mänitä Dios ja'a xiuxt yajxu'uxa'añii möc. Mänitä ho'oguiäya'ayhajxy jiujyipiöga'añ, ja'a hajxy hãnajty tõe miäböquiäbä ja'a Jesucristocöxpä. Mänitä mäböjpädöjc-hajxy nägöxiä chajpeda'añ, pönjaty hãnajty jujyñä tsuxnä, näguipxy mööd pönjaty hãnajty tõe yho'ogy, ja'a hajxy hãnajty tõe jiujyipiöjtägächäbä. Mänitä Jesucristo hajxy nägöxiä nöcxny njöjcubaadö'öwáanäm jim jocjooty, mööd pönjaty hãnajty tõe jiujyipiöjtägach, mööd pönjaty hãnajty jujyñä tsuxnä. Hoy miänaajä ja'a Jesucristo hajxy nägöxiä xmiöödhidáanäm. Cab hajxy mänaa xpiuhwa'adsáanäm. ¹⁸ Tøyhajt hädaa mädia'agy jaduñ. Coo hajxy jaduñ mmäböcy, jaduñ hajxy hamiñ haxöpy mnijiootcapxmöcpöögöjät.

5

1-2 Mägu'ughajpädöjc, mnajuøøby hajxy jaduhñ coo jaduhñ quia'a yajnajuøøy mänaa xøø tiempo yhabaada'añ coo ja'a Jesucristo yaa quiaädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Paady, cab yhadspä cooch mijts njaac yajnäjaayó'owät mänaa jaduhñ jiada'añii. Pero jaduhñ maböcy, mnajuøøby hajxy jaduhñ coo ja'a Jesucristo hajxy xyajcädaacpedáañäm jaguiapxy jamiädia'agy. ³ Jaduhñä cu'ughajxy hänäjty miäna'ana'añ: "Jootcuyc hajxy nhíjtäm; cab hajxy nej njadaañäm, cab hajxy nej nhabetaañäm", nöm. Mänitä tsø'ty häyohn jaguiapxy jamiädia'agy yhabaada'añ. Paquiä cu'ughajxy jaduhñ jiada'añii tiuna'añii jaduhñ mäwiin nebiä to'oxiöjc-hajxy jiaty yhabetiän coo ja'a yhuunghajxy hänäjty myina'añ quia'awa'añ. Cabä cu'ughajxy hänäjty hoy piäyø'oga'añ. ⁴ Pero mijts, mägu'ughajpädöjc, mwiinjuøøby hajxy jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ myagjuøøwa'añ coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajcädaacpéjtämät jaguiapxy jamiädia'agy. ⁵ Hix, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäböjcäm ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy jaduhñ mäwiin nmäbaatäm nebiä jäya'ayhajxy xøøm wädiipän. Hoy hajxy yhixy. Cab hajxy nhíjtäm hagogdstuum. ⁶⁻⁸ Coo hajxy jaduhñ nmäböjcäm ja'a Jesucristocøxpä, tsøcxä hajxy híjtäm nähix hahixø'ø. Tsøc hajxy híjtäm wijy quejy. Jaduhñ hajxy nga'a híjtämät nebiä jäya'ay maabän, nebiä jäya'ay müucäbän. Jaduhñä haxøøgpä hajxy hoy njøjtänäayämät nebiä soldadohajxy chiptuñän nähbujxt cuhbujxt. Tsøcxä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot maböjcäm. Tsøgä jäya'ay hajxy nägøxiä tsojc pa'häyóowäm. Tsøgä Jesucristo hajxy jøbhíjxäm coo hajxy xyajnahwa'ads xyajcuhwa'adsañäm. ⁹ Hix, cabä Dios hajxy xyajmädsójcäm coo hajxy ndsaachpójcämät. Caj pues. Jaduhñ hajxy tøø xyajnähdíjjäm coo ja'a Wiindsøn Jesucristo hajxy xyajnahwaats xyajcuhwáatsämät. ¹⁰ Paady hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy hoy xmiøødhidáañäm cøjxta'axiøø. Coo yaa quiaädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy nägøxiä xwiowø'ögáañäm, møød pønjaty hänäjty jujyñä tsuxnä, møød pønjaty hänäjty tøø yho'ogy tøø tiägoy. ¹¹ Hoorä, jaac nijiootcapxmøcpøgøø hajxy hamiñ haxopy. Jaac niyajnähixø'owøø ja'a Diosmädia'agy hajxy. Jaduhñ hajxy jäda'ahaty mjaançh cudiuñ.

¹² Mägu'ughajpädöjc, mijts nmänuu'xtaacypy coo ja'a wiindsøndöjc hajxy mwiingudsähgø'owät, ja'a hajxy jim tuumbä maa ja'a Diostöjcän, ja'a mijts xwyiingapx xjiojcapxøøbiä. ¹³ Coo hajxy jaduhñ tiuñ, paady hajxy hamuumdu'joot mdsoc mba'häyóowät. Jootcuyc hajxy mnimiøødhidøøjät. Cab hajxy mnimiäjootma'ad mnimiädsiphadøøjät.

¹⁴ Mägu'ughajpädöjc, jaduhñ mijts njaac yajwiinxiic njaac yajwiingapxøøy coo häna'c hajxy mhójat, ja'a hajxy naxy nuuxho'pä, coo hajxy ween tiuñ; møød coo häna'c hajxy mjootcapxmøcpøgät, ja'a hajxy jootmayhajpä; møød coo häna'c hajxy mwiingapx mjøjcapxø'owät, ja'a hajxy hoy ca'a mabøgaambä. Mee'xxieemy hajxy jaduhñ nägøxiä mmägäpax mhané'emät.

¹⁵ Mniyajcopcø'owøøjap hajxy. Coo pøn ñägädieeyø'owøøjät, cab yaghawiimbidät. Jaduhñä mjoot hajxy hoy miänaajä mbädá'agät coo mayhajt hajxy mduñhájat hoy ñä'a pønä, møødä mabøjpädöjc-hajxy, møødä cu'ughajxy nägøxiä.

¹⁶ Hoy ñä'ä mänaajä hajxy mxoondá'agät. ¹⁷ Tehngajnä Dios hajxy mba'yá'axät. ¹⁸ Mnämä'awäbä Dios hajxy "Dioscujú'uyäp", hoy hajxy

nej cu mja jat cu mja habet. Chojpiä Dios jioot jaduñ coo hajxy jaduñ ngudiúunämät, je'eguiøxp coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm ja'a Wiindsón Jesucristocøxpä.

¹⁹ Cabä Dioshespíritu hajxy mänaa mhadúgät. ²⁰ Cab hajxy mbéxät pønjataiä Diosmädia'agy najtscapxøøby. ²¹ Pero cøxäbä mädia'agy hajxy mmädoomach mädyii hoy mädyii mäbaad. Je'eds hajxy mguhbógäp hamuumdu'joot. ²² Møødä haxøøgjootä haxøøgwiinmahñdy hajxy mgøxy najtshixó'øwät.

²³ Ja'a Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmióoyyäm. Ween hajxy xquiøxy yajnáhwa'açh xquiøxy yajcuhwa'açh. Ween hajxy xyaghity hawa'adstuum, møødä mjuøhñdyhajxy, møødä mni'xä mgopc-hajxy, høxtä coonä ja'a Wiindsón Jesucristo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin. ²⁴ Ja'a Dios hajxy tøø xwyiimbíiwäm. Jaaya'ay hajxy tsipcøxp xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsáañäm neby hajxy tøø xyajwiin-waanøoyyäm. Tøyhajt jaduñ. Hix, cabä Dios mänaa yhøhnda'agy.

²⁵ Mägu'ughajpädøjc, huuc Diospa'ya'ax hajxy tehngajnä ja'a højtscøxpä.

²⁶ Huuc näma'aw ja'a mäbøjpädøjc hajxy jaduñ nägøxiä coo højts hamuumdu'joot ndsocy nba'häyoy.

²⁷ Naxiä mäbøjpädøjc hädaa nocy hajxy mdehm yajwiingapxó'øwät nägøxiä. Ja'a Jesucristo jaduñ hanehmb.

²⁸ Ween mijtsä Wiindsón Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt møj may xmio'oy. Amén.

2 Tesalonicenses

¹ Chaa hõjts hädaa nocy nhädiuunmuga'añ, hõõch Pablo, mõõdä Silvano, mõõdä Timoteo. Mijts hädaa nyajnájaayõõby, pønjaty jim hamugõõby Dioswiingudsähgõõbiä Tesalónica. Ja'a Dios hajxy nDeedyhãjtãm, mõõdä Jesucristo hajxy nWiindsõnhãjtãm. ² Ween mijtsä Dios ja'a tsooctä mayhajt xtiuuñä, ween mijtsä hoyhajtä weenhajt xmio'oy.

³ Mägu'ughajpãdõjc, ja'a mijtscõxpä hõjtsä Dios hoy miänaajä nnäma'ay "Dioscujú'uyäp." Hawiinmats jaduñ. Hix, tehngajnä Diosmädia'agy hajxy mjaac mäbõcy, mõõd hajxy tehngajnä mjaac niçhogyii hamiñ haxõpy. ⁴ Hoy mijatiä hõjts nwädity maa ja'a Diostõjcän, jaduñ hõjts nmädia'agy ja'a mijtscõxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mjaanç tehñ miäbõcy, mõõd coo hajxy hoy mjaanç tehñ miee'xtucy, hoy hajxy hanaxiä mja tsaaçhpõcy ja'a Dioscõxpä. ⁵ Coo hajxy jaduñ mmee'xtucy, paadiä Dios hajxy jim xpiäda'aga'añ hawa'adstuum coo hänajty miähane'ema'añ. Xyhijxpä Dios hajxy coo hajxy je'e myajcudsaaçhpõgõ'õy. Hoy jaduñ coo hajxy jim xpiäda'agät.

⁶ Pønjaty mijts jaduñ xhaaçhtiuumb, yaghawiimbidaambä Dios jaduñ. Jaduñä Dios jioot chocy. ⁷ Coo ja'a Wiindsõñ Jesucristo yaa miänajtägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, jim choona'añ tsajpootyp. Ja'a mioonsä miõõdmänacaamby, ja'a hajxy mäjaamõõdpä. Hajãjãbä Jesucristo quiäda'aga'añ. Mänitä Dios hajxy nägõxiä xya-jpoo'xãanãm, mõõd hõjts mõõd mijts nägõxiä. Cab hajxy jaduñ xya-jtsaaçhtiunãanã. ⁸ Coo ja'a Jesucristo hänajty yaa tõõ quiäda'agy, mänitä jäya'ayhajxy quiumädowa'añ pønjatä Dios hänajty tõõ quia'a mõjpädä'aguiäbä, pønjatä miädia'agy hänajty tõõ quia'a mäbõjcäbä ja'a Wiindsõñ Jesucristocõxpä. ⁹ Cõjxta'axiõõ hajxy jiiiby chaachpõga'añ haxõõgtuum. Cab hajxy jim mänaa yajtägõ'õwa'añii Dioswiinduum, maa ja'a Dios mõj jaanç yhäña'ayän, maa mõcmäjaa miõõdän. ¹⁰ Coo ja'a Jesucristo hänajty yaa tõõ quiäda'agy, mänitä jäya'ayhajxy jiaanç tehñ yagju'õwa'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty tõõ miäbõquiäbä, ja'a hajxy hänajty tõõ ñähwa'açh tõõ quiuhwá'açhäbä. Mänitä Jesucristo hajxy wyiingudsähgõ'õwa'añ. Jim mijts hänajty mbahidaambä je'eguiõxp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty tõõ mmäbõjpä neby hõjts mijts tõõ nyajnáhixõ'õyän.

¹¹ Ja'a mijtscõxpä hõjtsä Dios hoy miänaajä nba'ya'axy coo ja'a miädia'agy hajxy hoy mgudiüñät, ween hajxy jaduñ xquiumay. Paady hajxy tõõ xyajnáhdijy coo hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät. Ween hajxy xpiuhbety ja'a miäjaahaam coo ja'a miädia'agy hajxy hoy mmäbõjcät, jaduñä hojiot hajxy mmõõdhädät. ¹² Coo ja'a hoybä weenbä hajxy jaduñ mgudiüñät, jaduñä cu'ugä Wiindsõñ Jesucristo hajxy wyiingudsähgõ'õwät, mõõd jaduñ mijtsä cu'ug xwyiingudsähgõõbiät. Ja'a nDioshãjtãm mõõdä Wiindsõñ Jesucristo, jaaya'ay mijtsä tsooctä mayhajt xtiuuñäp.

2

¹⁻² Mägu'ughajpãdõjc, chãmhõch nmädia'aga'añ coo ja'a Wiindsõñ Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mõõd coo hajxy xmiõjya'axãanãm coo hajxy jim nhamugõõyyãmät maa je'ejän.

Hoorä, coo hajxy mmädoyhädät cooc tyjy tøø yhabaatnä coo ja'a Jesucristo quiädaactägatsaannä, cab hajxy mdsoj määbögät. Cab hajxy mjootmayhädät. Cab hajxy mdsähgø'øwät. Hix, jaduñnä häna'c-hajxy näje'e tøø yhöñda'agy cooc tyjy ja'a Dios jaduñ tøø miäna'añ, møød cooc tyjy højts jaduñ tøø nmäna'añ, capxyhaam, nocyhaam. Pero cab jaduñ ñä'a tøyyä. Paady højts mijts cham nmänuu'xta'agy ³ coo hajxy mga'a yajwiinhøønät ni weeñtiä. Hix, cab jaduñ choj habaada'añ. Jayøjpä jaya'ayä Diosmädia'agy hajxy nämay ñajtshixø'øwa'añ. Mänitä haxøøgjäya'ay wyiingähxø'øga'añ, ja'a hänajty jiiiby ca'awaambä haxøøgtuum. ⁴ Mänitä haxøøgjäya'ayä Dios miädsibø'øwa'añ møødä jäya'ayhajxy yaa wyiingudsähgøøbiä øxiä. Jaanç tehñ yajcumayaamb hänajty jaduñ. Mänitä yhanehmädaact jiiiby piäda'aga'añ maa Diostøjcän. Jaduñ hänajty ñibiäda'aga'añii nebiä Diosän. Yajwiingudsähgø'øwaamb hänajty jaduñ nebiä Diosän.

⁵ Mänájøch jim nhitiän maa mijtsän, mänitøch jaduñ nhuuc hawaanäm coo jaduñ jiada'añ. Mjähmiejchp hajxy jaduñ, túhmäts. ⁶ Cabä haxøøgjäya'ay jaduñ choj wiingähxø'øga'añ je'eguiøxp coo yhadugyii høxtä coonä Dios yaghabaadät coo jaduñ wyiingähxø'øgät. Mnajuøby hajxy jaduñ pøn mähadujp. ⁷ Tøø ja'a haxøøgwinnmahñdy tiägøøñä wädijpä. Hamee'ch jaduñ wiädity. Jaanä jaduñ je'e yhadújcäbä. Coo yhabaadät coo quia'a hadújcänät, mänitä mähadujpä jiwä'adsa'añ. ⁸ Mänitä haxøøgjäya'ay jaduñ jiaanç wiingähxø'øga'añ. Mänitnä Wiindsøn Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ mäjaamøød. Mänitä Jesucristo ja'a haxøøgjäya'ay yajcuhdägoyya'añ. Piäxujyhaam jaduñ yagho'øga'añ. ⁹ Coo ja'a haxøøgjäya'ay jaduñ wyiingähxø'øga'añ, ja'a møjcu'ugong puhbedaaamb. Møcmäjaa miøødhadaamby. Mänitä hijxtahñd yajcähxø'øga'añ hoy-yagjuøøñä. Jaduñnä cu'ug hänajty wyiinhøøna'añ. ¹⁰ Haxøøgwinnmahñdyhaam hänajty miäwiinhøøna'añ. Ja'a jäya'ayhajxy hänajty tu'udägoyyaambä, je'edshajxy jaduñ yajwiinhøønaamb. Paady hajxy hänajty tiu'udägoyya'añ coo ja'a tøyhajt hajxy hänajty tøø quia'a tsoy. Paady hajxy hänajty quia'a nähwa'ads quia'a cuhwa'adsa'añ. ¹¹⁻¹² Pønatiä tøyhajt jaduñ ca'a tsojp, ja'a haxøøgpä hajxy wyiinxoondaacyy. Jaduñnä Dios miäna'añ coo hajxy ween yajwiinhøøñ, møød coo ja'a höñda'agymiädia'agy hajxy ween miäböcy, jaduñ hajxy jiiiby quiä'awät haxøøgtuum.

¹³ Mägu'ughajpädøjc, xjiaanç tehñ chojpy mijtsä Dios. Ja'a mitscøxpä højtsä Dios hoy miänaajä nnäma'ay "Dioscuj'uyäp." Hawiinmats jaduñ. Paady højts jaduñ nnäma'ay je'eguiøxp coo ja'a Dios hajxy jecy xyajñähdijy coo hajxy mnähwa'ads mguhwä'adsät. Cahnä hädaa yaabä naaxwiin hänajty yhawijy tiø'xta'agy coo hajxy jaduñ xyajñähdijy. Coo ja'a tøyhajt hajxy tøø mmäböcy, paadiä Dios hajxy xyajñähwa'açh xyajcuhwa'açh ja'a yhEspirituhaam. ¹⁴ Coo ja'a Dios hajxy jaduñ xyajñähdijy, paadiä tøyhajt hajxy tøø mmäböcy mänaa højts mijts hoy nyajwiingapxø'øyän. Jaduñ hajxy tøø xyajñähdijpä coo ja'a Wiindsøn Jesucristo hajxy xmiøødhidät øjxta'axiøø.

¹⁵ Mägu'ughajpädøjc, tøø højts mijtsä cuhdujt madiu'u nyajñähixø'øy capxyhaam møød nocyhaam. Hamuumdu'joot hajxy jaduñ mmäbögät tehñajnä. Cab hajxy nnajtshixø'øwät. ¹⁶ Xjiaanç tehñ højçäm ja'a Wiindsøn Jesucristo hajxy møødä Diosteedy. Tøø mayhajt hajxy xtiüünäm coo hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm cooc hajxy hoy miänaajä

xmiøødhidáanäm. ¹⁷ Weenä Dios hajxy xpiuhbety coo hajxy hoy mgudiúnät, møød coo hajxy hoy mgápxät.

3

¹ Hoorä, mägu'ughajpádøjc, huuc pa'ya'axä Dios hajxy ja'a højtsøxpä, ween højtsä mädia'agy ja'a Jesucristocøxpä paquiä nøcxy nyajwa'xy, weenä cu'ughajxy miäböcy nej mijts tøø mmäbøquiän, ² møød ween højtsä Dios xñäwa'añ maa ja'a haxøøghäna'c-hajxiän, maa ja'a cahwi-indøyhäna'c-hajxiän. Hix, cabä jäya'ayhajxy nägøxiä miäböcy. ³ Pero tømiädiaacpä Dios. Xpiuhbedaamb hajxy jaduñ. Xñäwa'anaamb hajxy jaduñ maa ja'a haxøøgpän. ⁴ Jaanä jaduñduhmbä, nmäböjcäp højtsä Dios ja'a miädia'agy ja'a mijtsøxpä. Nnajuøøby højts coo mijtsä cuhdujt mgudiuna'añ, ja'a højts mijts cham nyajwiingapxø'øwaambiä. ⁵ Weenä Dios hajxy xjiaac yajwiinjuø'øy tiiguiøxpä hajxy jaduñ coo xchójcäm, møød tiiguiøxpä Jesucristo coo miee'xtujcy mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin.

⁶ Mägu'ughajpádøjc, tøø højts nmädoyhaty cooc mijts näje'e mwil'i ñuuxho'ogy, møød cooc hajxy näje'e mga'a nä'ägädä tuna'añ. Hoorä, jaduñ højts mijts nmägäpxy nhane'emy ja'a Wiindsøn Jesucristocøxpä coo hajxy mbuhwá'adsät pønjaty jaduñ wil'i ñuuxho'p, ja'a cuhdujt hajxy ca'a cudiunaambä, ja'a højts mijts tøø nyajwiingapxø'øyäbä. ⁷ Mnajuøøby hajxy coo højts hawiinmats xpiahixät neby højts hoy nwäditian. Hix, mänaa højts jim nhitiän maa mijtsän, cab højts hänajty jim nnuuxho'ogy. ⁸ Caj pues. Xøømdsuhm højts hänajty nduñ nxajy. Paady højts hänajty jaduñ nguhdujthaty, cab højts hänajty ndsocy coo højts mijts cu xpiuhbejty. Ngujuuby højts hänajty tijaty højts hänajty ngaaby. ⁹ Paady højts hänajty jaduñ nguhdujthaty, jaduñ højts hänajty ndsocy coo højts mijts jaduñ xpiahixät, hoy højtsä cuhdujt hänajty nja møødä coo højts mijts cu xpiuhbejty. ¹⁰ Mänaa højts jim nhitiän maa mijtsän, jaduñ højts hänajty nmägäpxy nhane'emy coo hajxy nägøxiä mdun mxájät. Pøn jaduñ ca'a tunaamb, cabä caayyøøc hajxy mmó'owät. ¹¹ Coø højts jaduñ tøø nmädoyhaty cooc hajxy jaduñ näje'e mwil'i ñuuxho'ogy, møød cooc hajxy näje'e mga'a nä'ägädä tuna'añ, møød cooc hajxy näje'e mwil'i yajtägø'øy maa cueendä hajxy mga'a møødän, ¹² pønjaty jaduñ jatcøøby, jaduñ højts nmägäpxy nhane'emy ja'a Wiindsøn Jesucristocøxpä coo hajxy jootcujc ween tiuñ xiajy, jaduñä quiaayyøøc hajxy ñiguiudúñäxät.

¹³ Mijts, mägu'ughajpádøjc, cab hajxy mnänuuxø'owät coo ja'a hoybä weenbä hajxy mdúnät. ¹⁴ Pøn jaduñ ca'a cudiunaamb neby højts cham ngujaayän maa hädaa noquiän, myajcopcø'owäp hajxy jaduñ. Cab hajxy mmøødwädiymúnät. Ween jaduñ chähdiuñ. ¹⁵ Pero cab hajxy mmädsiphädät. Jaduñ hajxy mhoj mmägápxät nebiä huch nebiä puhya'ayän.

¹⁶ Yejpiä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt. Ween mijtsä hoyhajtä weenhajt møj may xmiø'oy hoy miänaajä. Ween hajxy nägøxiä xmiøødhity.

¹⁷ Høøch Pablo, hamdsoo cø'øháamhøch cham njahmiaya'añ. Jaduhñhøch nxøø ngujaay hoy ñä'ä mädyii nocyjiootiä: Pablo. ¹⁸ Ween mijtsä Wiindsøn Jesucristo ja'a tsooctä mayhajt xtiuunä nägøxiä. Amén.

1 Timoteo

¹ Pablohájpoch hөөч. Ja'a Jesucristoch xquiuguexyhajp. Ja'a Diosteedy mөөдä Wiindsón Jesucristo, mänítöch hajxy tөө xyhane'emy cooch jaduhñ ndúnät cuguexy. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. Ja'a Jesucristo hajxy njöbhíxäm coo hajxy hawa'adstuum xpiäda'agáañäm. ² Timoteo, miíchhöch hádaa nocy nyajnájaayөөby. Jadúhñhöch miích njuö'öy nebiä hamdsoo huungpän coo ja'a Diosmädia'agy nmäböjcäm. Tøyhajt jaduhñ. Ja'a Diosteedy mөөдä Wiindsón Jesucristo, ween miíchä tsootä mayhajt hajxy xtiuuñä, ween xñäxuučh, weenä hoyhajtä weenhajt xmio'oy.

³ Hoorä, mänaa höjts jim tөө nhítäm Efeso, mänítöch nwiinmahñdyhajty cooch jim nnöcxät Macedonia-naaxooty. Mänítöch miích nmänuu'xtaacy coo jim nmähmó'öwät Efeso nidiuhñ, coo jaduhñ jim ween mduñ wiindsón maa ja'a Diostöjcän. Jadúhñhöch miích cham nnämäaguumbä coo jim mjaac túnät. Hix, jii jäya'ayhajxy näje'e, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy yajnáhixö'öy neby höjts nyajnáhixö'öyyäm. Wiingaty hajxy yajnáhixö'öy. Mhójäp jaduhñ coo hajxy jaduhñ wiing quia'a yajnáhixö'öñät. ⁴ Jaaná jaduhñduhmbä, mhójäp je'ebä pönjatiä nähap hajxy wi'i miädiaacp, mөөд pönjaty yajcopcөөby tijatiä jecyjäya'ayhajxy hijty xiöhaty. Cab jaduhñ choobaady coo jaduhmbä capxy coo jaduhmbä mädia'agy hajxy tehngajnä yajcapxiö'öy. Jue'e tsoobaatp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäböjcäm coo ja'a Dios hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum.

⁵ Pero jaduhñä Dios jioot chocy coo hajxy hamuumdu'joot nničhojc nnibia'häyóowämät hamiñ haxöpy. Pönjaty howyiinmahñdy mөөд, je'ehajxy jaduhñ hamuumdu'joot ničhojc nibia'häyóowäp, mөөд pönjaty haxöpgwiinmahñdy ca'a mөөд, mөөд pönjatiä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mäböjp. ⁶ Tөө jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy ñajtshixö'öñä näje'e. Tөө hajxy jaduhñ tiu'udägoonä. Xiöbä hajxy yajcapxiö'öy mädyii ca'a tsoobaatp. ⁷ Jaduhñä jioot hajxy jia wi'i piäda'agy coo ja'a jecyquihdujt hajxy yajnáhixö'öwät, ja'a Moisés jecy quuijáhyyabä. Pero cab hajxy wyiinjuö'öy neby hajxy jia wi'i yajnáhixö'öwa'añ cooc tyijy tiöyyä.

⁸ Coo ja'a jecyquihdujt hajxy jaduhñ hoy nyajtúuñämät, mänit jaduhñ tiuungpaady. Tøyhajt jaduhñ, túhmäts. ⁹ Paadiä Dios ja'a jecyquihdujt piädaacy coo ja'a haxöögjäya'ayhajxy jaduhñ quiumädöwät, ca'a jie'eguiöxpä ja'a hojiäya'ayhajxy. Tøyhajt jaduhñ, túhmäts. Jue'ečh jaduhñ nnänöömby ja'a haxöögjäya'ayhajxy, pönjatiä Diosmädia'agy ca'a mäböjp, mөөд pönjatiä Dios ca'a wiingudsähgөөby, mөөдä cuböjpä cugädieebiähajxy, mөөд pönjatiä haxöpgwiinmahñdy mөөд, mөөд pönjatiä Dios mägapxtägooby, mөөд pönjatiä tiaj tieedy yagho'p, mөөдä jäya'ay-yagho'pähajxy, ¹⁰ mөөд pönjatiä wiingto'oxiöjc mөөдtsänaaby, mөөд pönjatiä miäya'adiöjc mөөdmaab, mөөдä jäya'amiee'tspähajxy, mөөдä höhndaacpähajxy, mөөдä mänähöönööbiähajxy, mөөд pönjatiä hoguiapxiä homiädia'agy hajxy ca'a cudiumb. ¹¹ Hádaa hoguiapxy hádaa homiädia'agy hádaaduhmbä, jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian coo ja'a Dios hajxy tөө xpiädäacäm hawa'adstuum.

Dióshøch jaduħn tøø xyajñahdijy coo ja'a miädia'agy nyajwá'xät. Jaančh tehñ jiootcujcä Dios jaduħn.

¹² Haa ja'a Wiindsøn Jesucristo, je'ečhä mäjaa tøø xmio'oy. Páadyhøch jaduħn nnäma'ay “Dioscujú'uyäp” cooçh tøø xwyiinguexy cooçhä miädia'agy jaduħn nyajwá'xät. Xyaghijxnájhøch jaduħn cooçh hänäjty hoy nduna'añ, ¹³ hóyhøch hijty haxøøg nja wiingapxpety. Nmädsibóobiøch hijty. Nhøxpäbóobiøch hijty pønjaty mähøjp ja'a Jesucristocøxpä. Pero cábøçhä Dios xyajcumädooyy. Xñäxúu'tshøch jaduħn je'eguiøxp cooçh hänäjty nga'a nnajuø'øynä cooçh hänäjty haxøøg njatcø'øy. ¹⁴ Mänítøçhä Dios ja'a tsooctä mayhajt møj may xtiuunä. Mänítøch xpiädaacy tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Páadyhøçhä Diosmädia'agy nmähøjnä. Páadyhøçhä jäya'ay nägøxiä ndsojc nba'häyoonä.

¹⁵ Paadiä Jesucristo yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a cubojpä ja'a cugädieebiähajxy hoy yajñahwa'ačh yajcuhwa'ačhi. Tehñ tiøyhajt jaduħn. Tsøc hajxy hamuumdu'joot mähøjcäm. Høøçh, hanáxiøçhä pojpä cädieey hijty nmøødä may. Cab ndijy pøn hijty xmiäbaady nébiøçhä pojpä cädieey hijty nmøødä. ¹⁶ Hóyhøçhä pojpä cädieey hijty may nja møødä hanaxiä, mänítøçhä Dios xñäxuu'ch, jaduħnä Jesucristo yajcähxø'cy cooçh hänäjty xjiaančh tehñ miee'xtucy, weenä cubojpä cugädieebiähajxy jaduħn wyiinjuø'øy coo hajxy hawiinmats miähøgät ja'a Diosmädia'agy ja'a Jesucristocøxpä, møød ween hajxy jaduħn wyiinjuø'øbiä coo hajxy hoy jiugyhada'añ cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. ¹⁷ Tsøgä Dios hajxy hoy miänaajä wiingudsähgøøyyäm. Nidiuhñ jaduħn miähane'emy cøjxta'axiøø. Cab jaduħn mänaa yho'oga'añ tiägoyya'añ. Cab hajxy jaduħn mänaa nhíxäm. Tehñ tiøyhajt jaduħn.

¹⁸⁻¹⁹ Huung Timoteo, chámhøch miičh nwiingapx njøjcaxø'øy coo ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmämøjtänä'awät, møød coo tehngajnä mmähøgät, møød coo hojioot howyiinmahñdy mjaac panøcxät. Jaduħn miičhä Dioscugapxyhajxy jecy tøø xyhuuc mädiaacpä coo miičh jaduħn mgudiuna'añ. Najtscapxøøyyä hajxy jaduħn ja'a Dioshespíritu. Jii jäya'ayhajxy näje'e, coo ja'a yhojiootä yhowyiinmahñdy hajxy tøø ñajtshixø'øy, paady hajxy tøø tiu'udägooñä. Cabä Diosmädia'agy hajxy miähøjnä. ²⁰ Jaduħnä Himeneohajxy tøø jiaty møødä Alejandro. Tøøçhä møjcu'ugong hajxy nyajcø'ødägø'øy, weenä Dios hajxy jaduħn miänuu'xta'agy coo hajxy miämee'xøøjät, møød coo hajxy ween wyiinjuø'øy coo jaduħn yhaxøøgä coo ja'a Dios hajxy ñähøjy.

2

¹ Hoorä, chámhøch nyajwiinxiic nyajwiingapxø'øwa'añ nebiatiä Dios hajxy nba'yaaxmújcämät. Tsøgä Dios hajxy mänuu'xtáacäm ja'a jäya'aguixpähajxy nägøxiä mäduhñtiä hajxy yaa chána'ay hädaa yaabä naaxwiin. Tsøgä Dios hajxy nämáayyäm “Dioscujú'uyäp.” ² Pønjaty hajxy xyhanéhäm, je'eguiøxpä Dios hajxy tsøc mänuu'xtáacäm, møødä gobiernähajxy, møødä gobernadorhajxy, møødä cuduunghajxy. Jaduħn hajxy haguyc jootcujc nhíjtämät. Jaduħnä cu'ug hajxy xquia'a hadsíjpämät. Jaduħnä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiúunämät. Jaduħnä Dios hajxy hoy nwiingudsähgøøyyämät. ³ Hahixøøby jaduħn coo ja'a Dios hajxy jaduħn mänuu'xtáacämät ja'a gobiernäcøxpähajxy. Jaduħnä Dios hajxy xquiümáayyämät. Jaaya'ay hajxy jaduħn xyajñahwaats

xyajcuhwáatsäm. ⁴ Jaduhñä Dios jioot chocy coo hajxy nägøxiä nnähwaats nguhwáatsämät mäduhñtia hajxy yaa ndsánáayyäm hädaa yaabä naaxwiin, møød coo ja'a tøyhajt hajxy nwiinjuøøyyämät ja'a Jesucristocøxpä. ⁵⁻⁶ Hix, tu'uquiä Dios hajxy nDeedyhajtäm. Jaanä jaduhñduhmbä, tu'jäya'ay hajxy jim xñähgapxtúutäm Dioswiinduum. Ja'a Jesucristo je'e. Mänitä Dios miänaañ coo ja'a Jesucristo yaa jiäya'ayhädät hädaa yaabä naaxwiin. Mänitä Jesucristo hamdsoojoot ñiñähdujčä. Mänit hajxy nägøxiä hoy xñähho'túutäm. Jaduhñ nbojpa ngädieey hajxy nägøxiä xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. ⁷ Páadyhøchä Dios xpiädaacy cooch xquiuguexyhädät coochä mädia'agy jaduhñ nyajwá'xät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coochä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät, ja'a hajxy ca'a judiøspä, ween hajxy jaduhñ miäböcy, møød weenä tøyhajt hajxy jaduhñ wyiinjuø'oy. Tømiädiäcøpøch jaduhñ, cábøch nhøhnda'agy.

⁸ Jaduhñds je'e, jaduhñhøchä njoot chocy coochä nmäya'adiøjčä Dios hajxy pia'yá'axät, hoy ñä'ä majatiä hajxy mhamugø'oy Dioswiingudsähgøøbiä. Hojioot howyiinmahñdymøød hajxy jaduhñ mba'yá'axät, ca'a yhadsip ca'a yhajootma'adä, ca'a yhaxøøgwiinmahñdymøødä. ⁹ Jaanä jaduhñduhmbä, cábøchä njoot chocy coo ja'a to'oxiøjc-hajxy hoçähdiuunnä ñibiäda'agøøjät. Cabä quiuhwaay hajxy hanaxiä yajcopcø'owät. Cabä oro hajxy piädá'agät ni perlas. Cabä wit tsojwatypä hajxy miäwädítät. ¹⁰ Jaduhñä jioot hajxy piädá'agät coo ja'a mayhajt hajxy tehngajnä tiúnät, jaduhñ hajxy yajcähxø'ogät coo ja'a Dios hajxy tøyhajt wyiingudsähgøøy hamuumdu'joot. ¹¹ Hamoñ haducy ja'a to'oxiøjc-hajxy jim yhamädoowhídät maa hajxy naxy mhamugø'oyän. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hoy yhabøgät. Møød mee'xxieemy hajxy jim yhidät. ¹² Jaduhñhøch nmägäpøx nhanehmbä coo ja'a to'oxiøjčä Diosmädia'agy hajxy jim quia'a yajnáhixø'owät maa hajxy naxy mhamugø'oyän. Hamoñ haducy hajxy jim ñä'ägä hídät. Cabä to'oxiøjc cuhdujt hajxy miøødä coo ja'a ya'adiøjc hajxy yhoj yá'axät. ¹³ Hix, ja'a Adán, jawyiin je'e yhädiuunnä; høxhaamä Eva jiaac hädiuunnä. ¹⁴ Jaanä jaduhñduhmbä, ja'a Eva jaduhñ wiinhøhñä ja'a møjcu'ugong, ca'a yhAdángä. Jaduhñä Eva quiädiehçohñ. ¹⁵ Paadiä to'oxiøjc-hajxy jiaanç tehñ chaachpøcy coo yhuunghajxy myiñ miech. Pero coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy tehngajnä miäböjčät, jaduhñä piojpa quiädieey hajxy yajnáhwa'ads yajcuhwa'adsaanäxä. Jaduhñä Dios chojpa coo ja'a to'oxiøjčä mabøjpädøjc hajxy hamuumdu'joot choc pia'häyowät, møød coo hojioot howyiinmahñdy hajxy miøødhädät, møød coo hajxy mee'xxieemy yhidät.

3

¹ Hahixøøby jaduhñ coo ja'a mjoot hajxy mbädá'agät coo hajxy mdúnät wiindsøn maa ja'a mabøjpädøjc-hajxiän. Hodiunng jaduhñ. Tehñ tiøyhajt jaduhñ. ² Pøn jaduhñ tuumb wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxpä howyiinmahñdy miøødhädät. Jagooyä to'oxiøjc tu'ug yaghídät, ca'a mietsc ca'a tiägøøgä. Cabä vino comjaty yhú'ugät. Cabä haxøøgwiinmahñdy miøødhädät. Hoy ywidítät. Coo pøn miédsät tøyhayohbiä maa ja'a tiøjcän, piu'umiø'owäp quioñdymó'owäp jaduhñ. Jiädäp yajnáhixø'ow jaduhñ. ³ Cab yhu'ug cab jiøø'xät. Cab chiptúnät. Mee'xxieemy jaduhñ quiapx miädiä'agät. Cab tii yajtsiptá'agät. Cabä xädø'øñ yhadsógät. ⁴ Pøn

jaduhñ tuumb wiindsón maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxpä yhuungä tio'oxy hoy miägäpax yhané'emät, weenä yhuunghajxy miädia'agymiäböcy, ween wyiingudsähgø'øyii ja'a yhuung. ⁵ Hix, pønä yhamdsoo huungä yhamdsoo to'oxy hoy ca'a hane'emaamb, cab hoy miähane'ema'añ maa ja'a Diostøjcän. ⁶ Cab jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a naamdägø'øbä tiünät wiindsón maa ja'a Diostøjcän, coo jaduhñ ñä'a niguiumayø'øjät. Wehñdä jaduhñ quiumädówät nebiä møjcu'ugong quiumädooyän. ⁷ Pøn jaduhñ tuumb wiindsón maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxp jaduhñ hoy wiädítät maa jäya'ayhagujcän, ja'a hajxy ca'a Diosmädia'agymiäböjpä. Jaduhñ quia'a nähojø'øjät, jaduhñ quia'a yajtu'udägoyyø'øjät ja'a møjcu'ugong.

⁸ Jaanä jaduhñduhmbä, ja'a ya'adiøjc-hajxy jim mäbuhbejpä maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxp hajxy hoy jäya'ayhädät. Cab hajxy ñä'a metscapx ñä'a tägøøgcápxät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Cabä jäya'axiädø'øn hajxy yhadsógät. ⁹ Tsipcøxpä tøyhajt hajxy miäbö'gät ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hijty cuyu'učhpä. Howyiinmahñdymøød hajxy jaduhñ miäbö'gät. ¹⁰ Pønatiä jioot tsojp coo hajxy miäbuhbédät maa ja'a Diostøjcän, cab hajxy mdsoj pädá'agät. Ween hajxy jayøjp mhuuc hijx-mach pø hoy hajxy hänäjty tiuna'añ. Coo hajxy hänäjty tøø mhijxmach coo howyiinmahñdy hajxy jiaančh møødä, mänit hajxy mbädä'agät coo hajxy jaduhñ miäbuhbédät. ¹¹ Jaanä jaduhñä to'oxiøjc-hajxypä, ja'a hajxy jim mäbuhbejpä maa ja'a tsajtøjcän. tsipcøxp hajxy hoy jäya'ayhájpat. Cab hajxy pøn ñähøønø'øwät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Hamuumdu'jootä hoybä weenbä hajxy quiudiünät cøxiä. ¹² Hoorä, ja'a mäbuhbejpädøjc-hajxy, ja'a ya'adiøjc-hajxypä, jagooyä to'oxiøjc hajxy tu'ug yaghidät. Hoy ja'a yhuungä tio'oxy hajxy miägäpax yhané'emät. ¹³ Ja'a mäbuhbejpädøjc-hajxy jaduhñ hoy tuumbä, cumayáanap hajxy jaduhñ ja'a mähøjpädøjc, møød jaduhñä møjjuøhñdy hajxy miøødhädät coo hajxy hänäjty miädia'aga'añ coog hajxy miäböcy ja'a Jesucristocøxpä.

¹⁴⁻¹⁵ Jaduhñhøčhä njoot jia tsoy cooč jim mobädajpä nnøcxät maa mičhän. Pero cooč jaduhñ jim nga'a nä'a tsoj nøcxät, päadyhøch hädaa nocy nyajnäyaayø'øy, jaduhñ mnajuø'øwät nebiä mähøjpädøjc-hajxy jim hoy yhidät maa ja'a Diostøjcän. Hoy miänaajä Dios yhity. Hoy miänaajä Dios ja'a mähøjpädøjcä tøyhajt yajnähixø'øy ja'a Jesucristocøxpä. Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ ñäwa'añii. ¹⁶ Jaančh tehñ miøj jaančh tehñ jiaančh hädaa mädia'agy jaduhñ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hoy xyajnähwaats xyajcuhwäatsäm. Tehñ tiøyhajt jaduhñ. Cuyu'učhä Dios hädaa mädia'agy hijty yaghity. Mänit hajxy jaduhñ tøø xyajwi-injuøoyyäm. Hoorä, coo ja'a Dios jaduhñ miänaañ, mänitä yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a Jesucristo je'e. Jaduhñ je'e jäya'ayhajty neby højtshájtäm. Mänitä Dioshespíritu jaduhñ yajcähxø'cy coo ja'a Jesucristo yhity hawa'adstuum. Mänitä Jesucristo yhiixä ja'a Diosmoonsä, ja'a hajxy jim tsohmä tsajpootyp. Mänitä Jesucristo jim ñøcxy tsajpootyp. Mänitä mädia'agy wia'xy ja'a Jesucristocøxpä maa ja'a jäya'ayhajxy chäna'ayän, ja'a ca'a judiøshajxypä. Mänitä jäya'ayhajxy yaa may miäböjcy ja'a Jesucristocøxpä hädaa yaabä naaxwiin.

4

¹⁻² Hoorä, howyiinjuøønä ja'a Dioshespíritu tøø miäna'añ coogä mäwiinhøhmbähajxy piädø'øga'añ. Jaduhñäc hajxy ñibiäda'aga'añii nebiä hoyhäna'cän. Pero yhamdsoo cuhdújtäc hajxy yajtunaamby.

Haxoogcuhdújtác hajxy miøødhadaamby møødä haxoogjuøhñdy. Jadúhñägä mäwiinhøhmbähajxy yajtägø'owa'añii ja'a møjcu'u. Jadúhñác hajxy ñajtsapxø'owáañaxä nébiägä høhnda'agymiädia'agy hajxy yajnáhixø'owät. Mänítägä mabøjpädøjcä høhnda'agymiädia'agy hajxy nämay yhamädoowhida'añ. Mänítác hajxy jaduhñ miábøga'añ. Mänítägä tømiädia'agy ja'a Jesucristocøxpä hajxy ñajtshixø'owa'añ. ³⁻⁴ Jadúhñägä mäwiinhøhmbähajxy hánajty yhøhnda'aga'añ cooc tyijy yhaxøøgä coo hajxy nbøjcämät, møød cooc tyijy quia'a hahixø'oy coo hajxy cøxiä wiinä njøø'xämät, hoy ja'a Dios cøxiä wiinä tøø jia päda'agy. Hix, tijatiä Dios tøø piäda'agy, haagä hoy je'e. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy nguhbøjcämät, pøñjatiä tøyhajt mabøjp ja'a Jesucristocøxpä. Cooc hajxy jaduhñ nguhbøjcäm, jaduhñä Dios hajxy nnämáayyämät "Dioscujú'uyäp." Y cab jaduhñ yhahixø'oy coo hajxy nwiingápçämät. ⁵ Cooc ja'a Dios jaduhñ tøø miäna'añ, møød cooc ja'a Dios hajxy nba'yáaxäm, jaduhñä Dios cøxiä wiinä quiunuu'xy.

⁶ Naxy miichä mabøjpädøjc jaduhñ mdehm ñajtsapxø'owät nébiøch chamñ nmädia'aguian, jaduhñä Jesucristo hoy mbuhbédät, jaduhñä homiädia'agy hoy mjaac habøgät ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nmábøjcämbä. Je'e miich mnä'ägä panøcxyhajpy. ⁷ Cabä nähapmädia'agy myajcopcø'owät nebiä teedyhaphajxy wyi'i miädia'aguian. Høhnda'agymiädia'agy je'e jaduhñ. Jimä mjoot mnä'ägä pädá'agät nebiä Diosmädia'agy maas hoy mjaac panøcxät. ⁸ Tsoobaatp jaduhñ siémpräm coo nni'xä ngopc hajxy møc nyaghjítämät. Pero maas nä'ägädä tsoobaatp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä nbanøcxämät. Hix, coo hajxy jaduhñ hoy ngudiúunämät, jaduhñä Dios hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy hodiium xyaghidáañäm hoy miänaajä, møød jäda'ahaty, møød miimñä mejtsnä. Jaduhñ hajxy xyagjugyhadaañäm cøjxta'axiøø neby je'e jiuqyhatiän. ⁹ Tehm tiøyhajt hädaa mädia'agy jaduhñ. Tsøg hajxy hamuumdu'joot mabøjcäm. ¹⁰ Cooc ja'a Dios hajxy jaduhñ xyaghidáañäm hodiium hoy miänaajä, paady hajxy møc nduun nxájjäm. Jujquiä Dios. Cooc ja'a miädia'agy hajxy nmábøjcäm coo ja'a Jesucristo ja'a jäya'ay nägøxiä tøø ñähho'tu'udy, paady hajxy xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsáañäm.

¹¹ Jaduhñä mabøjpädøjc mwiingapx mjøjcaxø'owät nébiøch naamñä tøø nmädia'aguian. ¹² Tehngajnä hoguiuhdujt myaghídät, jaduhñ pøñ xquia'a péxät, hoy jomøjt may mga'a ja møødä; møød jaduhñä mabøjpädøjc xpiahíxät. Hoy yajxón mgapx mmädiá'agät. Caj mänaa mgapxtägóyyät. Hoy piønä mdsoc mba'häyówät. Hoy ja'a Diosmädia'agy mmábøgät. Mmøødhádäbä howyiinmahñdy. ¹³ Mäduhñtiøch jim nga'a tsoj nøcxy maa miichän, tehngajnä Diosmädia'agy mgapx mmädiá'agät coo hajxy jim naxy mhamugø'oy maa ja'a Diostøjcän. Jaduhñä mabøjpädøjc myajwiinxiic myajwiingapxø'owät. ¹⁴ Mänaa miichä majjäya'adiøjc jim xquiø'onähgapiän maa ja'a Diostøjcän, mänit miichä Dioshespíritu xñägapxy cooc miichä Diosmädia'agy myajwa'xa'añ. Mänit miich häna'c jaduhñ xñajtsapxøøyyä. Mänit miichä Dios mäjaa xmioooy coo ja'a miädia'agy jaduhñ myajwá'xät. Naxy mdehm jiahmiejtstá'agät coo ja'a mäjaa jaduhñ xmioooy. Caj mnajtshixø'owät.

¹⁵ Jaduhñä mjoot mbädá'agät coo ja'a Diosmädia'agy jaduhñ hamuumdu'joot myajwá'xät hoy miänaajä. Cooc jaduhñ mgudiún mguñáxät, jaduhñä cu'uy xyhíxät coo jaduhñ hoy myajtu'uyo'oy.

¹⁶ Niyajcopcø'øwøø nej mwädity, nej myajnä'hixø'øy. Tehngajnä jaduhñ mgudiún mguñáxät, jaduhñ mnähwa'ads mguhwá'adsät näguipxy møødá jäya'ayhajxy hamädoowhijpä.

5

¹ Cabä majjäya'adiøjc mhoj myá'axät. Mee'xxieemy mwiingapx mjøjcaxpø'øwät nebiä mhamdsoo teediän. Møødá muutsc-häna'c-hajxypä, jaduhñ mmägäp mhané'emät nebiä mhamdsoo puhya'ayän. ² Jaanä jaduhñä tsø'ødaj mmägäp mhanéhmbät nebiä mhamdsoo tajjän. Møødá to'oxiøjc-hajxy muutspä, jaduhñ mmägäp mhanéhmbät nebiä mhamdsoo puhdo'oxiän. Caj mmägäpxtägöyyät.

³ Jii yaamgto'oxyhajxy näje'e, cab hajxy pøn ñä'ägädä møødá. Tøyhajt hajxy ñidiuhmhaty. Je'eds hajxy mbuhbédäp. ⁴ Pero ja'a yaamgto'oxyhajxy jaac jimä, pø jimä yhuunghajxy, pø jimä yhoc-huunghajxy, ween hajxy jaduhñ piuhbedyii nägø'ø nädecypä ja'a yhamdsoo huunghajxy, ja'a yhamdsoo hoc-huunghajxy. Jaduhñä mäbøjpädøjc-hajxy quiumayøøjät ja'a Dios coo tija tiedy hajxy jaduhñ piuhbejtägätsät. Jaduhñ hajxy yajcähxø'øgät coo ja'a tija tiedy hajxy jiaanč wiingudsähgø'øy. ⁵ Hix, ja'a yaamgto'oxyhajxy tehñ tiøyhajt nidiuhmhajpä, ja'a Dios hajxy yhajodhajpy. Xøømdsuhñ hajxy miänuu'xta'agy. ⁶ Pero ja'a yaamgto'oxy ja'a Dios hajxy ca'a hajodhajpä, coo ja'a jioot hajxy chögät coo hajxy xyl'ig xioonda'aga'añ, jaduhñä Dios yhixy nebiä ho'ogypiän, hoy hajxy jia jujyñä, hoy hajxy jia tsuxnä. ⁷ Jaduhñä mäbøjpädøjc mwiingapx mjøjcaxpø'øwät coo ja'a homiädia'agy hajxy pedyii ween quiudiuñ, jaduhñ hajxy quiumayøøjät ja'a cu'ug. ⁸ Pønjataiä jiuji miägu'ug ca'a hijxp ca'a mähäyoob møødá yhuung møødá tio'oxy, tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy ñajtshixøøñä neby hajxy hijty miäbøquiän ja'a Jesucristocøxpä. Maas haxøøg hajxy jiatcø'øy quejee häna'c-hajxy ca'a nä'ägä mäbøjpä.

⁹ Mgujáhyäbä yaamgto'oxiä xiøø hajxy pønjatai hajxy mbuhbedaañby. Je'e xiøøhajxy pädäp pønjatai tagøøghii'x jomøjt tøø yhabéjtäxä, møød pønjatai ya'adiøjc tu'uquiä tøø miøødtsäna'ay, ¹⁰ møød pønjataiä cu'ughajxy ñänøømby coo ja'a mayhajt hajxy tøø tiuunäxä, møød pønjataiä ñøøxä miäjc hoy yajxón tøø yajtso'ogy tøø yajyeegy, møød pønjatai pu'umiooby coñdymooby ja'a jäya'ayhajxy jim miimb mejtspä maa ja'a tiøjcän, møød pønjataiä mäbøjpädøjc cø'øbujp tecypiujp, møød pønjatai puhbejp ja'a jäya'ayhajxy häyohmbaatpä, møød pønjataiä jioot tøø piäda'agy coo ja'a hoybä weenbä hajxy quiudiuñ quiuñáxät hoy ñä'a tiijä. Ja'a yaamgto'oxy hädaa hoguiuhdujt jaduhmbä hajxy yajtuumbä, je'eds hajxy mbuhbédäp.

¹¹⁻¹² Pero ja'a yaamgto'oxy tsaanbä muutspähajxy, cabä xiøøhajxy quiujähyyäxät, cab hajxy mbuhbédät. Hoy hajxy tøø jia mäna'añ coogä Jesucristo hajxy hamuumdu'joot miäduna'añ maa ja'a tsajtøjcän, mäñitä jioot hajxy näje'e piäda'agy coo hajxy piøjtägatsa'añ coo hajxy yhuuctägatsa'añ. Cabä Jesucristo hajxy jaduhñ hoy miädunaannä. Y tu'udägöyyäp hajxy jaduhñ. ¹³ Jaanä jaduhñä yaamgto'oxy tsaanbä muutspä hajxy näje'e jiajpä, wi'i ñuuxho'p hajxy, tøjc-tøjc hajxy wiädity. Wi'i miädia'agy-yajnajxp hajxy. Ñä'a yaghadsow ñä'a yajpøø'øy hajxy cøxiä tøø jiaty. Cøxiä hajxy ñä'a pamädia'agy mädyijaty ca'a jagä

hawiinmats. ¹⁴ Jaduhñhøchä njoot jia tsoy coo ja'a yaamgto'oxyhajxy piøjtägätsät, ja'a hajxy tsaanbä muutspä, weenä ñøøxä miajc hajxy jaduññ jiaac yajtso'ogy, weenä jiøønä tiøjc hajxy hoy yajxøn cwieendähaty, jaduññ hajxy quia'a hoj quia'a ya'axøøjat ja'a miädsiphajxy. ¹⁵ Hix, tøø hajxy näje'e tiu'udägoonä. Tøø ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hajxy jiøjpøgøøyyänä.

¹⁶ Mijts, puhdo'oxytiøjc, pø jim mijtsä yaamgto'oxy mmøødä maa ja'a mjujy maa ja'a mmägu'ughajxiän, ween hajxy jaduññ mbuhbety, jaduññä mæbøjpädøjc-hajxy quia'a taj quia'a máyät neby hajxy jaduññ piuhbédät. Hix, jaduññä mæbøjpädøjcä yaamgto'oxy hajxy hoy piuhbédät, ja'a hajxy pøn ca'a jaançh møødpä.

¹⁷ Ja'a majjäya'adiøjc-hajxy, ja'a hajxy jim hoy tuumbä wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, ween hajxy hoy miäjuyii, møødä Diosmädia'agy hajxy yajnähiøøbiä. Ween hajxy nä'ä tægø'øbä miäjuyii. ¹⁸ Hix, jaduññä Diosmädia'agy miäna'añ: "Maa ja'a weeyä trigo hajxy hänäjty myajtehñdse'ediän, weenä weeyä jaduññ piuhjøø'xy." Jaanä jaduññ miänaambä: "Weenä cuduumbä cubøjpä miäjuyii."

¹⁹ Coo ja'a Diostøgootypä wiindsøn ñäxø'øwø'øwøøjat, mänitä mäxøhbä miädia'agy miäbøjcäxät pø jimä capxtøøbä miøødä mejtstägøøg. Pø cab jaduññ miøødä, cabä miädia'agy jaduññ miäbøjcäxät. ²⁰ Ja'a Diostøgootypä wiindsønñhajxy hoy ca'a wädijsä, mhøjäp myá'axäp jaduññ maa ja'a mæbøjpädøjc-hajxy nägøxiä yhamugø'øyän, weenä miäwiindsønñhajxy jaduññ chähgø'øy. ²¹ Miiçh nwiingapx njøjcaxpøøby coo hädaa cuhdujt jaduññbä tsipcøxp mgudiün mguñáxät. Cabä mmähäna'c nä'ä nägoobä mnä'ä tsaächtiünät, ni caj nä'ä nägoobä mbuhbédät. Tu'cuhdujtä häna'c mnä'ä híxät, hoy jaduññ xjia mägu'ughaty, hoy jaduññ xjia mädsiphaty. Xyhíxäbä Dios jaduññ møødä Jesucristo, møødä Diosmoonsähajxy jim tsajpootypä, ja'a hajxy wiimbiyyäbä. ²² Coo pøn hänäjty tiägø'owa'añ tuumbä tsajtøjwiindsøn, caj mdsoj cø'ønähgábät. Jayøjp mwiinmahñdyhädät hodiägaamby pø hoy hänäjty tiuna'añ, pø caj. Hix, coo jaduññ ñä'ä tu'udägóyyät, wehñdä miichä cu'ug xñänómät cooc tyijy miich tøø mbuhbety. Howyiinmahñdy myaghídäp hoy miänaaja.

²³ Timoteo, naxy miich mjootpädø'ogyii. Hahixøøby coo vino weentiä mhú'ugät. Cabä nøøyyähajtiä mhúucnät.

²⁴ Jii jäya'ayhajxy näje'e, coo hajxy mänaa quiädieey, paquiä jaduññ wyiingähxø'øgy, cahnä hajxy hänäjty miøjya'axyii haguyc. Pero jii wiinghäna'c-hajxy, cabä piojpa quiädieeyhajxy choj wiingähxø'øgy, høxtä coonä hajxy hänäjty tøø miøjya'axyii haguyc. ²⁵ Jaanä jaduññduhmbä, jii jäya'ayhajxy näje'ebä, paquiä jaduññ wyiingähxø'øgy coo hojioot hajxy jiaançh tehñ miøødä. Hoy jaduññ quia'a ja tsoj wiingähxø'øgy, tsipcøxp cujecy wyiingähxø'øga'añ.

6

¹ Mijts mæbøjpädøjc, nämay hajxy mhity cudoogø'øy. Naxiä mwiindsøn hajxy mdehñ wyiingudsähgø'øwät. Naxy hajxy jaduññ mdehñ miädia'agymiäbøgät. Hix, coo hajxy jaduññ hoy mga'a cudiün mga'a cuñáxät, wehñdä mwiindsøn ja'a Dios haxøøg ñänómät møødä Diosmädia'agy. ² Jaanä jaduññduhmbä, pønatiä wyiindsønä Diosmädia'agy mæbøjp, cabä mwiindsønñ hajxy mbéxät. Pero hamuumdu'joot hajxy mwiingudsähgø'øwät. Maas hoy hajxy jaduññ

mmädia'agymiäböğät je'eguiøxp coo ja'a Diosmädia'agy miäböjpä, møød coo hajxy mmøødnichogyii. Naxiä mäböjpadøjc hädaa cuhdujt jaduhmbä mdehm wyiingapx mdehm jiojcapxø'owät.

³ Jii häna'c-hajxy näje'e, wiing hajxy yajnähixø'oy. Cabä hogu-iapxiä homiädia'agy hajxy wyiinjuø'owa'añ neby hajxy nyajnähixø'oyyäm ja'a Wiindsøn Jesucristocøxpä coo ja'a hoybä weenbä hajxy jaduhñ nbäatäm. ⁴ Ja'a häna'c-hajxy jaduhñ wiing yajnähixø'obiä, jaanč tehñ ñiguiumáayyöp hajxy jaduhñ cooc tyijy hajxy jiaanč tehñ jiaty, cooc tyijy hajxy jiaanč tehñ ñajuø'oy. Pero cab hajxy tii ñä'ägädä jaty, cab hajxy tii ñä'ägädä najuø'oy. Hanaxiä mädia'agy hajxy yajtsip yajma'adø'oy, ja'a ca'a tsoobaatpä. Cooc hajxy jaduhñ jiatcø'oy, paady hajxy cøxiä wiinä yajcapxiø'oy, paady hajxy miänähøønø'oy, paady hajxy haxøøgjaty ñiñäma'ayii. ⁵ Cooc hajxy jaduhñ jiaanč tehñ chiptsocy, paady hajxy jiaanč tehñ ñibiamädsibø'oyii. Jaanč tehñ yhaxøøgä wyiinmahñdyhajxy. Tøø ja'a tøyhajt hajxy ñajtshixøøñä. Wi'i yajmäjuyaamb hajxy, paady hajxy ñibiäda'agyii cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböcy, cooc tyijy hajxy yajnähixø'oy. Naxiä häna'c jaduhmbä mdehm piuhwä'adsät. ⁶ Cooc ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nmäböjcamät, jaduhñä hoyhajtä weenhajt hajxy möj may nbäatämät, jaduhñ hajxy jootcujc nhijtämät. ⁷ Haa ca'a, coo hajxy yaa nmiin ngáhwäm hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy tii nmämiin nmägáhwäm. Nähwa'ads hajxy nmaaxhuunghajtäm. Jaanä jaduhñduhmbä, coo hajxy nho'c ndägöoyyäm, mänit hajxy cøjx nhøxhó'cäm tijaty hajxy yaa nmøødhajtäm hädaa yaabä naaxwiin. Cab hajxy tii hoy nmädsoonánäm. Tehñ tiøyhajt jaduhñ. ⁸ Hoorä, coo wit tucxy hajxy nmøødhajtäm, coo cay hu'ugy hajxy nmøødhajtäm, paady hajxy jootcujc tsøc hjítäm. ⁹ Pero jii häna'c-hajxy näje'e, jaduhñ hajxy wyi'i miäna'añ coo hajxy miäyøøjø'owa'añ. Paadiä haxøøgwiinmahñdy hajxy pianøcxa'añ. Jaduhñ hajxy haxøøgtuum nøcxy quia'awa'añ. Je'e hajxy yhøxtaaby mädyii jaduhñ ca'a howyiinmahñdy. Je'e hajxy jaduhñ quiumäadowáannäp. ¹⁰ Jiyyä haxøøgpä ca'a hoybä ñä'ägädä tsonnda'agy coo jäya'ayhajxy wyi'i xiädø'øñhadsocy, møød coo hajxy wyi'i wyiinduc-haty. Paadiä Diosmädia'agy hajxy näje'e tøø ñajtshixø'oy. Paady hajxy jiaanč tehñ jiootmayhajnä.

¹¹ Pero miich, coo miichä Dios xquiuguexyhaty, cabä haxøøgpä ca'a hoybä mädyii mgudiün mguñáxät. Ja'a hoybä weenbä jaduhñ mgudiünäp. Ja'a Dios mwiingudsähgø'owäp. Mmäböjcabä miädia'agy. Mmädsoc mba'häyówäp. Mmee'xtúgäp hoy mja tsaachpøcy. Mee'xxieemy mhäna'c-hädät. ¹² Hahixøøby coo ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmäböğät, jaduhñä Dios xyagjughädät cøjxta'axiøø neby je'e jiu-gyhatiän. Mänit miichä Dios jaduhñ xyajnähdijy coo jaduhñ mju-gyhadät cøjxta'axiøø mänaa miich nnägapxiän cu'ugwiinduum coo ja'a Diosmädia'agy tøø mmäböcy. ¹³⁻¹⁴ Chaads miich nwiingapx njøjcapxø'oy coo ja'a Dioscuhdujt tehngajnä mjaac cudiün mjaac cuñáxät, møød coo mga'a yajtagátsät, jaduhñä Dioscuhdujt quia'a nänømóøjät haxøøg, høxtä coonä yhabaadät coo ja'a Wiindsøn Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xyhíxäm møødä Jesucristo. Ja'a Diósädsä jugyhajt mooby hoy piønä hoy tyiijä. Haa ja'a Jesucristo, coo hánajty jim tøø yajmechii maa ja'a Poncio Pilato wyiinduumän, mänit ñägäpxy coogä Dios tøyhajt yHuunghadyii. ¹⁵ Ja'a Dios jaduhñ yaghabaadaamb mänaa ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ

hādaa yaabā naaxwiin. Jaanč tehṃ jootcuja Dios. Nidiuhṃ tiuñ Wiindsōñ. Nidiuhṃ miāhane'emy. Ni pōñ jaduṃ quia'a mābaady. Nāgōxiā gobiernāhajxy yhane'emyii mōōdā reyhajxy. ¹⁶ Hoy miānaajā Dios yhity. Jim maa ja'a Dios yhiitiān, jaanč tehṃ miōc jim yhajajy. Paady hajxy jim hoy nga'a wiingumedsoyyām. Tsōc hajxy hoy miānaajā Wiindsōñhājtam.

¹⁷ Pōnjaty māyōō hādaa yaabā naaxwiin, jaduṃ miich mwiingapx mjōjcapxō'ōwāt coo hajxy quia'a niguiumayōōjāt, mōōd coo ja'a Dios hajxy yhajodhādāt. Mōj jaančhā Dios. Cōxiā wiinā hajxy xmiōoyyām, jaduṃ hajxy jootcuja nhijtām. Pero cabā māyōōjāya'ayā xādō'ōñ hajxy yhadsōgāt. Hiṃ cōjxp tāgooby ja'a hajxy miāmāyōōhajpiā. ¹⁸ Jaduṃnā māyōōdōjc mwiingapx mjōjcapxō'ōwāt coo hojiot hajxy jiaanč tehṃ miōōdhādāt. Weenā häyoobādōjc hajxy piuhbety. Cab hajxy wyiinduc-hādāt. ¹⁹ Coo hajxy jaduṃ yaa yhojiāya'ayhādāt hādaa yaabā naaxwiin, mānitā hoyhajtā weenhajt hajxy mōj may piādāt Dioswiinduum. Y jaduṃ hajxy cōjxta'axiōō yagjugyhadōōjāt nebiā Dios jiugyhatiān.

²⁰⁻²¹ Timoteo, coo miichā Dios tōō xyajnāhdijy coo ja'a miādia'agy myajwā'xāt, paady hamuumdu'joot mgudiūnāt, paady jaduṃ mnāwā'anāt. Hiṃ, tōō jāya'ayā Diosmādia'agy hajxy nāje'e nājtsixō'ōy. Wiingmādia'agy hajxy tōō piadu'ubōcy cooc tyijy miaas yajxonā. Pero cabā mādia'agy jaduṃbā tiōyyā. Cab jaduṃ choobaady. Nā'ā nāgoobā yhōhnda'agy ja'a Dioscōxpā. Cabā hōhnda'agymiādia'agy jaduṃbā mmōjpadā'agāt.

Ween miichā Dios ja'a tsooctā mayhajt xtiuunā. Amén.

2 Timoteo

¹ Høøch hädaa nocy nhädiuumby, høøch Pablohajpä. Ja'a Jesucristøch jaduhñ xquiuguexyhajp. Ja'a Dios jaduhñ mänaamb cooçh jaduhñ xquiuguexyhädät. Coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhajtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiä Dios hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coö hajxy cøjxta'axiøø xyagjyghadäänäm neby je'e jiugyhatiän. ² Miiçh Timoteo, miichhøch hädaa nocy nyajnajaayøøby. Jaduhñhøch miich ndsocy nébiøch nhamdsoo huungän. Ween miichä Diosteedy mayhajt xtiuunä møødä Wiindsón Jesucristo. Ween xñäxuuch. Weenä hoyhajtä weenhajt xmiø'oy.

³ Hojiot howyiinmahñdymøødhøchä Dios nwiingudsähgø'oy nébiøchä nhap nébiøchä ndeedyhajxy jecy wyiingudsähgøøyyän. Hoy ñaaghøoc-høchä Dios nba'ya'axy, mänitøch miich njahmiejtsta'agy. Mänitøchä Dios jaduhñ nnäma'ay "Dioscujú'uyäp" ja'a miichcøxpä. ⁴ Nja wi'li yhijxtägatsáambiøch miich, jaduhñhøch nxoondaacpøgät. Xøømdsúhñhøch miich njahmiejtsta'agy. Njahmiejchpøch jaduhñ coö miich hänäjty mjaançh tehñ jiootmayhaty mänaa hajxy jim nniwiá'xäm. ⁵ Jaduhñhøch njahmiejtspä coö miichä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmäbøcy. Ja'a mdajhoc Loida møødä mdaj Eunice, jaaya'ayä Diosmädia'agy hajxy jayøjp mäbøjtsohñ. Tøyhajt jaduhñ coö miich jaduhñ mbamäbøjpä.

⁶ Mänäajøch miich jim ngø'ønähgapiän, mänit miichä Dios mayhajt xtiuunä. Jaduhñ miich mäjaa xmiøoy coö ja'a tiuung mdúunät. Cham nnäma'ay coö mga'a najtshixø'øwät ja'a mayhajt ja'a Dios mänit xtiuunäbä, pero ween hamuumdu'joot mjaac yajtuñ. ⁷ Hiç, jaduhñä Dios hajxy xyajmädsøjcäm coö hajxy nga'a tsähgøøyyämät. Jaduhñ hajxy xyajmädsøjcämbä coö hajxy ndúunämät ja'a miäjaahaam, møød coö hajxy hamiñ haxøpy nniçhojc nnibia'häyóowämät, møød coö hojiot howyiinmahñdy hajxy nyajtuunämät. ⁸ Jaduhñds je'e, cab mdsähdiünät ja'a Dioscøxpä coö ja'a miädia'agy hänäjty myajwa'xä. Ni jaduhñ mga'a tsähdiuumbät ja'a høøchcøxpä, høyhøch yaa nja tsumyçhänä'ay. Päädyhøch yaa ndsunyçhänä'ay cooçhä Dios ja'a miädia'agy nyajwá'xäbä. Cab mdsähgø'øwät coö mdsaaçhpøgät ja'a Diosmädia'agyquiøxpä nébiøch ndsaaçhpøquiän høøch. Hiç, xpiuhbédbä Dios jaduhñ ja'a miäjaahaam. ⁹ Ja'a Dios hajxy tøø xyajnähwaats tøø xyajcuhwäatsäm. Jaaya'ay hajxy tøø xpiädaacäm coö ja'a miädia'agy hajxy hoy ngudiünämät. Paadiä Dios hajxy jaduhñ xyajnähwaats xyajcuhwäatsäm coö hajxy xchøjcäm, møød coö mayhajt hajxy jecy xtiuunäm ja'a Jesucristocøxpä; ca'a jie'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy nguhdujhajtäm. Cahnä hädaa yaabä naaxwiin hänäjty yhawijy tiøø'xta'agy, tøøyyämä Dios ja'a mayhajt hajxy hänäjty jaduhñ xtiuunäm. ¹⁰ Coö ja'a Jesucristo hajxy yaa hoy tøø xyajnähwaats tøø xyajcuhwäatsäm, jaduhñä Dios ja'a mayhajt yajwiingähxø'nä, ja'a hajxy jecy xtiuunämbä. Coö ja'a Jesucristo hajxy yaa hoy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ quiähxø'øgy coö hajxy cøjxta'axiøø xyagjyghadäänäm neby je'e jiugyhatiän. Jaduhñ jiiy myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

¹¹ Päädyhøchä Jesucristo jaduhñ xquiuguexyhaty cooçhä Diosmädia'agy jaduhñ nyajwá'xät coö jaaya'ay hajxy jaduhñ tøø

xyajnáhwaats tøø xyajcuhwáatsäm. ¹² Coočh jaduhñ nyajwa'xy, páadyhøch jaduhñ ndsaathpøcy. Pero cábøch ndsähdiuñ. Hix, coočhä Dios ja'a miädia'agy jaduhñ nmäbøjcä coočh jaduhñ xyajnáhwa'adsa'añ, páadyhøchä tøyhajt nmøødä coo jaduhñ hoy cwieendähada'añ pønjätyhøch tøø xyajcø'ødägø'øy. Paady jaduhñ cwieendähada'añ coo ja'a Jesucristo yaa quädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin.

¹³ Jaac panøcx ja'a hoguiuhdujt, ja'ačh miičh tøø nyajnáhixø'øyäbä. Coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjätäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiä miädia'agy hamuumdu'joot nmäbøjcät, paadiä jäya'ay hamuumdu'joot mdsoc mba'häyowät, ja'a miičh myajnáhixøøbiä. ¹⁴ Hamuumdu'jootä tøyhajt myajwá'xät, ja'a Dios tøø xyajcø'ødägø'øyäbä. Caj myajtägätsät. Coo ja'a Dioshëpíritu hajxy nmøødhjätäm, paady miičh jaduhñ xpiuhbeda'añ.

¹⁵ Tøø miičhäda'a mmädoyhaty coočhä mäbøjpädøjc nämay tøø xpiuhwaatsnä, ja'a hajxy jim tsohmä Asia-naaxooty, näguipxy møødä Figelo møødä Hermógenes. ¹⁶⁻¹⁸ Pero cábøchä Onesíforo mäbøcy tøø xmiädsähdiuñ, hóyhøch yaa nja tsumyčhána'ay. Weenä Dios ja'a Onesíforo ja'a yhuungä tio'oxy ñäxuu'tsä. Coo miejch Roma, mänitøch nägø'ø nädecypä xyhøxtaayy. Y coočh yaa xpiaaty, mänitøch mayhooc xpiuhbejty. Y hamuumdu'joot hajxy jim xpiuhbéjtäm Efeso, túhmäts. Coo yhabáadät coo ja'a Dios hajxy hänäjty xyajtøyhajtægáanäm, weenä Dios ja'a Onesíforo mänit ñäxuučh.

2

¹ Huung Timoteo, weenä Jesucristo xpiuhbety, jaduhñ mga'a tsähgø'øwät mänaa. Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ nmøødhjätäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiä mayhajt hajxy jaduhñ xtiúunäm. ² Mänájøch miičhä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øyän, nämayyä jäya'ayhajxy hänäjty miämädoona'ay. Jaduhñ miičh wiinghana'c mnajtsapxøødiägätsät, ja'a hajxy hoy cudiuumbä, ween wiinghána'c hajxy jiaac tehñ ñajtsapxøødiägätsägumbä.

³ Ja'a Jesucristocøxpä mmeex'túgät coo hänäjty mdsaačhpøcy, nebiä soldadohajxy mieex'tuquiän. ⁴ Hix, ja'a soldadohajxiä, jaduhñä jioot hajxy piäda'agy coo hajxy ween quiumayii ja'a wyiindsøn'hajxy. Cab jaduhñ yhähixø'øy coo wiingtuung hajxy yhøxtá'awät. ⁵ Jaaná jaduhñduhmbä, ja'a häyø'pädøjc-hajxiä, coo hajxy jaduhñ hoy yhäyø'ögät nebiä cuhdujt myiñän, mänit hajxy hawiinmats quihäyø'ögät. Pero coo hajxy quia'a häyø'ögät, cab hajxy tii piäadät. ⁶ Jaaná jaduhñduhmbä, ja'a yuubä pujxpähajxy hoy cuduumbä, je'edshajxy jaduhñ jawyiin mäjuuyyap. ⁷ Yajcopcø'øw hoy nébiøch chamñ nmána'añ, weenä Dios jaduhñ xquiøxy yajwiinjuø'øy.

⁸ Ja'a Jesucristo, ja'a David jecy yhaphajt yhoc-hajt. Coo ja'a Jesucristo hänäjty tøø yho'ogy, mänit jiuypiojtägajch. Ja'a Jesucristocøxpøch nnä'ägädä yajwiingapxø'øyhaty. ⁹ Coočhä Jesucristocøxpä jaduhñ nyajnáhixø'øy, páadyhøch yaa ndsaathpøcy. Páadyhøch yaa ndsumyčhána'ay nebiä cahwiindøybän. Pero cabä Diosmädia'agy jaduhñ mänaa yhadugyii. Wiinduhmyhagajpt jaduhñ wia'xy. ¹⁰ Coo jaduhñ hoy miaajä wia'xy, páadyhøch yaa hoy ñejpiä nmeex'tucy, weenä jäya'ayhajxy jaduhñ ñähwaats quihwaatspä, ja'a Dios jaduhñ tøø yajnáhdjiiäbä coo

ja'a Jesucristo hajxy miøødhídät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, møød ween hajxy yagjyghadyii cøjxta'axiøø nebiä Dios jiygyhatiän.

¹¹ Hiḡ, coo hajxy nniñähdüjcämät coo hajxy nhó'cämät nebiä Jesucristo yho'quiän, mäniit hajxy jaduñ njygyhájtmät cøjxta'axiøø nebiä Jesucristo jiygyhatiän. Møød jaduñ hajxy jim nhidáanäm maa je'e yhitiän. Tehñ tiøyhajt jaduñ. ¹² Jaaná jaduñduhmbä, coo hajxy nmee'xtújcämät, mäniit Jesucristo hajxy jim xmiøødhanéhämät. Pero coo hajxy nniijögápxämät cooc tyijy hajxy nga'a hiḡyhájtm, cab hajxy jim xyajtägóøyyämät maa je'e yhitiän. ¹³ Hoy hajxy nja hønhdáacäm, cabä Jesucristo mänaa yhønnda'agy. Hoy miánaajä tiømiädia'agyhaty.

¹⁴ Myagjahmiejtstá'agäbä mäbøjpadøjc jaduñ nébiøch naamnä tøø ngujaayän. Hoorä, jaduñ myajwiingapxó'owät coo ja'a capxiä mädia'agy hajxy quia'a yajtsibó'owät, ja'a ca'a tsoobaatpä. Jaduñnä Dios hajxy xyhanéhäm. Cab jaduñ tiuunḡpaady coo hajxy jaduñ yajtsibó'ø. Ja'a jäya'ayhajxy jaduñ hamädoowhijpä, cabä hoguiapxiä homiädia'agy hajxy jaduñ hoy yhabøga'añ. ¹⁵ Hamuumdu'jootä tøyhajt myajnahixó'owät ja'a Jesucristocøxpä, jaduñnä Dios xquiumáyät, jaduñ mga'a tsähdiúnät. ¹⁶ Cabä capxiä mädia'agy myajcapxió'owät, ja'a ca'a tsoobaatpä. Ja'a jäya'ayhajxy jaduñ tehngajnä yajcapxiøøbiä, tehngajnä hajxy jaduñ nøcxy tiu'udägoyya'añ. ¹⁷ Y maas nämayyä jäya'ayhajxy jaduñ tiu'udägoyya'añ coo ja'a capxiä mädia'agy hajxy jaduñ miädówät, ja'a jaduñ ca'a tsoobaatpä. Tøø ja'a Himeneo jaduñ tiu'udägoonä møødä Fileto. ¹⁸ Tøø ja'a tøyhajt hajxy ñajtshixøøñä. Jaduñ hajxy yhønnda'agy cooc tyijy hajxy nga'a juypijøjtägatsáanäm. Ja'a mäbøjpadøjc-hajxy näje'e, coo hajxy jaduñ wyiinhøøñii, cabä Diosmädia'agy hajxy jaduñ hoy miäbøgaanmä. ¹⁹ Pero tøø ja'a Dios hajxy xpiädáacäm coo ja'a miädia'agy hajxy tehngajnä nbanócxämät. Jaduñnä Dios tøø miána'añ cooc ñajuø'ø pønä miädia'agy hamuumdu'joot mäbøjcäp. Jaduñ tøø miánaambä coo ja'a haxøøgcuhdujt hajxy ween ñajtshixø'ø pønjaty niñänøømäp coogä Diosmädia'agy hajxy miäbøcy.

²⁰ Maa ja'a mäyøøjäya'ay tiøjcän, madiu'u texy jiiby. Jiibiä orotexy, møødä platatexy, møødä quepychehtiexy, møødä pochtiexy. Tsoobaatpä orotexy møødä platatexy. Cabä quepychehtiexy jiaty tsoobaady møødä pochtiexy. ²¹ Jaaná jaduñduhmbä, pønjatia haxøøgwiinmahñdy najtshixøøby, hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduñ pianócxät. Hoy hajxy jaduñ quiudiúnät waambaty hajxy yhane'emyii ja'a Wiindsón Jesucristo. Jaduñ hajxy quiumayóøjät.

²² Pero miich, mnajtshixó'owäbä haxøøgwiinmahñdy nebiä muutsc-hána'c-hajxy naxy yhadsoquiän. Ja'a mäbøjpadøjcä Dios hajxy hamuumdu'joot pa'yaaxpä, howyiinmahñdy hajxy miøød. Miäbøjpiä Diosmädia'agy hajxy. Hamiñ haxøpy hajxy ñiichocy ñibia'häyoyii. Cab hajxy chiptsocy. Jaduñ miich hamuumdu'joot mbahixät. ²³ Caj myajtägó'owät maa häna'cä capxiä mädia'agy hajxy nä'ä nägoobä yajcapxiø'øyan, ja'a ca'a tsoobaatpä, ja'a ca'a tuunḡpaatpä. Ja'a capxiä mädia'agy jaduñmbä, ja'a tsipä pleetä yhøjx tiecy je'eduhñ, túhmäts. ²⁴ Pønjaty yaa moonsähjätäp ja'a Dios hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy tii yajtsiptá'agät. Hojiot hajxy miøødhädäp hoy ñä'ä pønḡøxpä. Hoy yajxón hajxy yajnahixó'owät. Mee'xtúgäp hajxy jaduñ. Cab hajxy jiootmä'adät. ²⁵ Mee'xxieemiä miädsip hajxy yhoj miägápxät. Wehndä Dios jaduñ miáná'anät coo ja'a miädsipä yhaxøøgcuhdujt

hajxy ñajtshixó'owät, weenä tøyhajt hajxy jaduñ wyiinjuó'oy. ²⁶ Ween hajxy jaduñ wyiinmahñmech, hoy hajxy hánajty tøø jia wiinhøøñii ja'a mójcu'ugong. Paadia mójcu'ugong jaduñ jia wi'i miäwiinhøøna'añ; ja wi'i miähane'emaamb jaduñ.

3

¹ Pero huuc wiinjuó'ow miich hädaa. Coø hánajty yhabaada'añ coø ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mäniä tsø'ty häyohn jiada'añii yhabeta'añii. ² Haxøøgjatiä jäya'ayhajxy hánajty jiatcø'owa'añ. Jootmøj hajxy hánajty ñibiäda'aga'añii. Jiaanç tehñ yhadsogaambiä xädø'ñ hajxy. Niguimayaañap hajxy hánajty. Yajcumayaamb hajxy hánajty. Capxtägoyyaamb hajxy hánajty. Cabä tiaj tieedy hajxy hánajty wyiingudsähgø'owa'añ. Cab hajxy hánajty tii yho-jiäwø'owa'añ. Cabä Diosmädia'agy hajxy hánajty miäbøga'añ. ³ Cabä yhu-ungä tio'oxy hajxy hánajty choga'añ. Cab hajxy hánajty pøn miee'xa'añ. Mänähøønø'owaamb hajxy hánajty. Cabä howyiinmahñdy hajxy hánajty miøødhada'añ. Mähäyoowhixaamb hajxy hánajty. Cabä hoybä weenbä hajxy hánajty choga'añ. ⁴ Tioogaambiä miägu'ughajpā hajxy hánajty. Cab hajxy hánajty hodiägaamby wyiinmahñdyhada'añ tii hajxy hánajty tiunaamby. Yhøxta'awaamby hajxy hánajty neby hajxy xioondá'agät. Cabä Dios hajxy hánajty wyiingudsähgø'owa'añ. ⁵ Jaduñ hajxy hánajty ñibiäda'aga'añii nebiä häna'cä Diosmädia'agy mäbøjpän, pero cab hajxy hánajty tøyhajt miäbøga'añ.

Pønajaty jaduñ haxøøg jatcøøby, naxy jaduñ mdehñ piuhwá'adsät. ⁶ Jii cahwiindøyhäna'c-hajxy näje'e, jaanç tehñ yhøhndaacp hajxy. Naxiä to'oxiøjc hajxy wyiinhøøñ, ja'a hajxy tii ca'a jajp ca'a najuøøbiä. Ja'a to'oxiøjc-hajxy jaduñbä, cabä howyiinmahñdy hajxy ñä'ägädä møødä. Hamdsoojoot hajxy jaduñ yajwiinhøøna'añ. ⁷ Hoy ñä'a mädyii mädia'aguiä hajxy jaduñ jia wi'i yhabøga'añ, pero cabä tøyhajt hajxy ñä'ägädä wiinjuó'owa'añ. ⁸ Ja'a häna'c-hajxy jaduñ høhndaacpā, haxøøgä wyiinmahñdy hajxy. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäbøga'añ. Jaduñä tøyhajt hajxy miädsibø'oy nebiä Janes ja'a Moisés hajxy jecy miädsibøøyyän møødä Jambres. ⁹ Cabä Janeshajxy jecy miäjädaacy. Paady hajxy jaduñ quia'a mäjädaacy coø howyiinmahñdy hajxy hánajty quia'a møødä. Ni häna'c-hajxy jaduñ quia'a mäjäda'agaambä, ja'a hajxy jäda'ahaty høhndaacpā.

¹⁰ Hoorä, tøøch miich xyhixy coöchä tøyhajt nyajnahixø'oy, coöch hoy njäya'ayhaty. Howyiinmähñdyhøch nmøød. Nmäbøjpiöchä Diosmädia'agy hamuumdu'joot. Mee'xxiéemyhøchä jäya'ay nmägapxy. Hoy piønøch ndsocy nmee'xy. Cábøchä Diosmädia'agy mänaa nnänuuxø'oy. ¹¹ Jaanä jaduhñhøch miich tøø xyhijxpā coöch hoy miänaajä nmee'xtucy, hoy ñjëjpiöch hánajty nja tsaächpøcy, nébiøch jim tøø njaty tøø nhabetiän Antioquia, møød jim Iconio, møød jim Listra. Madiú'ujøch jim ndsaächpøjcy. Pero cábøchä Dios mänaa xñajtshixø'oy. Hoy miänájøch jaduñ xcwieendähaty. ¹² Haaga jaduñä jäya'ayhajxy chaächpøgaambä pønjiatiä joot pädaacp maa ja'a Jesucriston coø hajxy jaduñ hoy jiäya'ayhadät. ¹³ Pero ja'a cahwiindøybähajxy møødä høhndaacpähajxy, maas haxøøg hajxy tehngajñä jiatcø'owa'añ. Mäwiinhøønaamb hajxy møød hajxy yajwiinhøønaambä.

¹⁴ Pero miich, naxiä Diosmädia'agy tehngajnä mjaac tehñ pianócxät, ja'a miich hamuumdu'joot tøø mmäbóquiäbä. Haa ca'a, høøch miich jaduhñ tøø nyajñähixø'øy, møødä mdaj møødä mdajhoc. Paady miich hoy tøø mhabøcy. ¹⁵ Chuucnä miichä Diosmädia'agy mdägøøyy capxtaacpä. Jiibiä tøyhajt hajxy nbáatäm neby hajxy hoy nnähwaats nguhwáatsämät. Coø hajxy jaduhñ nmäbójcäm ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñ hajxy nnähwaats nguhwáatsäm. ¹⁶ Ja'a Diosmädia'aguiä, cøxiä Dios jaduhñ yagjahyyä. Jaançh tehñ tiuungpaatpä Diosmädia'agy jaduhñ. Hähixøøby jaduhñ coø ja'a jäya'ay hajxy nyajñähixøøyyämät. Jaduhñ hajxy njoj nmägápxämät. Jaduhñ hajxy nyajwiinxiic nyajwiingapxøøyyämät coø ja'a tøyhajt hajxy pianócxät, møød coø hajxy hoy jäya'ayhäädät. ¹⁷ Pønjetiä Dios tøø yajñähdiy coø ja'a miädia'agy yajwá'xäxät, ween hajxy ca'xy pedyii yhabøcy, jaduhñ hajxy hoy yajtuungpáadät hoy ñä'ä maaja.

4

¹ Coø ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit tiägø'øwa'añ mähanehmbä. Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä yajtøyhajtyega'añii, møød hajxy hñajty jujcypiä, møød hajxy hñajty tøø yhó'oguiäbä. Ja'a Dioscøxpä møødä Jesucristocøxpä, jaduhñhøch miich nmägäpxy nhane'emy ² coø ja'a Diosmädia'agy hoy ñä'ä mänaajä myajwá'xät, møød coø ja'a cu'ug myajmäbógät, møød coø mjoj mmägápxät, møød coø myajwiingapxø'øwät coø hajxy jaduhñ miäbógät. Mee'xxieemiä Diosmädia'agy myajñähixø'øwät tehngajnä. ³⁻⁴ Hix, habáatnöp jaduhñ coø ja'a cu'ugä Diosmädia'agy hajxy quia'a tsogaannä. Cabä tøyhajt hajxy jaduhñ miädowaannä. Hoy ñä'ä mädyii mädia'aguiä hajxy hñajty wyi'i miädowa'añ, nägoo hñajty quia'a tøyyä. Mayyä yajñähixøøbiädøjc hajxy jaduhñ yhøxta'awa'añ, ween hajxy hñajty jaduhñ yajñähixø'øyyii nebiatiä jioothajxy hñajty chocy. ⁵ Pero miich, tehngajnä howyiinmahñdy mmøødhädät. Mmee'xtúgäp jaduhñ coø hñajty mdsaaçhpøcy. Myajwá'xäbä Diosmädia'agy. Hamuumdu'joot mgudiünät waambätiä Dios tøø xyhane'emy.

⁶ Høøch, ja weenjaty quia'a habaady cooçh häna'c xyagho'oga'añ ja'a Jesucristocøxpä. Nähjøj tu'ujøjphøch hädaajän. ⁷ Tøøchä haxøøgpä njøjtäna'ay. Tøøch nmäjäda'agy. Tøøch hamuumdu'joot ngudiün waambátyhøchä Dios tøø xyhane'emy. ⁸ Chámhøch njøbhixy cooçhä Wiindsøn Jesucristo jim xpiäda'aga'añ hawa'adstuum. Mänitøch jim xpiäda'aga'añ coø ja'a jäya'ayhajxy hñajty nägøxiä yajtøyhajtyega'añii. Hoguiuhdujthaamä Jesucristo hajxy jaduhñ xyajtøyhajtyegáanäm. Cábøch nidiuhñ jim xpiäda'aga'añ hawa'adstuum. Pønjaty jaduhñ jøbhixp hamuumdu'joot coø ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, nägøxiä hajxy jim piäda'agáanäbä hawa'adstuum.

⁹ Huuc min yaa maach høøchän. Mhadø'ødsäp jaduhñ. ¹⁰ Hix, tøøchä häna'c xpiuhwa'açh nämay. Haa ja'a Demas, tøø je'e ñøcxy Tesalónica. Paady yaa tøø choon coø chána'awa'añ yhäyowa'añ. Haa ja'a Crescente, tøø je'e ñøcxy Galacia. Haa ja'a Tito, tøø je'e ñøcxy Dalmacia. ¹¹ Jagóoyyøchä Lucas yaa xjiaac møødhity. Tunä mayhajt, nøcxä Marcos wowø'øg. Yaa mwoominät. Hóyhøch yaa xpiuhbédät. ¹² Haa ja'a Tíquico, jimhøch tøø nguexy Efeso. ¹³ Coø miich yaa mmínät, mhuuc túnäbä mayhajt. Høøchä nnähgämëm tu'uwíjtsäc. Jimhøch tøø nnähgue'egy

Troas maa ja'a Carpo tiøjcän. Møødhøchä nnocy xpiøcmiñät møødä animalhac-hädiúñäbä.

¹⁴ Haa ja'a Alejandro, ja'a pujxthädiuumbä, tøøch cøxypänejpy xñähøønø'øy. Ja'a Dios jaduñ yaghawiimbidäp. ¹⁵ Cahwiindø y ja'a Alejandro jaduñ. Mniyajcopcø'øwøøjäp. Møj may ja'a Alejandro xmiädsiphájtäm coo ja'a Diosmädia'agy hajxy naxy nyajwá'xäm.

¹⁶ Mänáajøch jayøbajt nyajnäxø'øwø'øyän, cábøch pøn mänit xñähgapxtuuty. Nägøxiøchä häna'c xpiuhwaach. Pero cab jaduñ ñejpiä. Weenä Dios jaduñ miee'xy. ¹⁷ Mäjähñdiúumhøch hänäjty. Mänitøchä Dios xñäwaañ. Mänitøchä mäjaa xmiøoyy, jadúhñhøchä jäya'ayä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxøøyy, ja'a hajxy ca'a judiøspä, ween hajxy jaduñ nägøxiä miäbøcy. ¹⁸ Xcwieendähadäämbøchä Dios maa ja'a haxøøg ca'a hoybän. Xyajñhwa'ads xyajcuhwa'adsäämbøch jaduñ. Jadúhñhøch jim xyajnøcxa'añ tsajpootyp maa je'e yhane'emiän. Tsøgä Dios hajxy hoy miänaajä wiingudsähgøøyyäm. Amén.

¹⁹ Huuc yajpoo'x ja'a Prisca ja'a høøchcøxpä, møødä Aquila, møødä Onesíforo yhuungä tio'oxy. ²⁰ Haa ja'a Erasto, jim je'e miähmøøyy Corinto. Haa ja'a Tróximo, jimhøch nnähgueecy Mileto. Pøjcäp hänäjty je'e. ²¹ Habáatnäp jaduñ coo tøøchc yhida'añ. Naxy mdehñ myíñät. Mhadó'ødsäp jaduñ. Nägøxiä miichä mäbøjpädøjc yaa xyajpoo'xy møødä Eubulo, møødä Pudente, møødä Lino, møødä Claudia.

²² Ween miichä Wiindsón Jesucristo xmiøødhity. Weenä hoyhajtä weenhajtä xmiø'oy. Amén.

Tito

¹ Pablohájpøch høøch. Ja'a Dióshøch xmioonsähajp. Ja'a Jesucristøch xquiuguexyhajp. Jadúhnhøch tøø xwyiinguexy coochä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiinhixó'øwät, pønhatiä Dios tøø wyiimbiy, ween hajxy jaduhñ miäböcy, weenä tøyhajt hajxy jaduhñ miøødhaty, jaduhñä Dios hajxy hoy wyiingudsähgó'øwät. ² Jéquiänä Dios hajxy xyajwiinwaanóøyyäm coo hajxy xyagjyghadäänäm cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. Cabä Dios mänaa yhøhnda'agy, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy jaduhñ xyagjyghadäänäm. ³ Coo yhabaaty, mänitä Dios hajxy jaduhñ xyhawäänäm coo hajxy jaduhñ xyagjyghadäänäm. Tøøchä Dios jaduhñ xyhane'emy coochä miädia'agy jaduhñ nyajwá'xät. Xtiehm wyiinguéjxhøch jaduhñ. Ja'a Dios hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. ⁴ Tito, miíchhøch hädaa nocy nyajnáyaøøby. Tehm tiøyhájtøch miích njuø'øy nébiøch nhamdsoo hungän. Tu'cuhdujt højtsä Diosmädia'agy nmäböjcäm. Ja'a Diosteedy møødä Wiindsøn Jesucristo, ween miíchä mayhajt hajxy xtiuunä, ween miíchä hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy. Ja'a Jesucristo hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm.

⁵ Mänájøch jim nwiimbitiän Creta, páadyhøch miích jim nyajmähmøøyy coo mjaac yaghoyó'øwät tijaty højts hänajty nga'a yajpéjtäpnä. Jadúhnhøch miích nhane'emy coo wiindsøn mbädá'agät maa tsajtøjcän wiinduhmyhagajpt. ⁶ Je'e mbädá'agäp pøn hoy jäya'ayhajp, pøn to'oxiøc tu'ug yaghijp, pøn yhuung mäböjpä Diosmädia'agy, pøn yhuung hoy wädiyp, pøn yhuung mädia'agymiäböjp. ⁷ Ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ tunaambä wiindsøn, ja'a Dios hajxy moonsähadäänäp. Howyiinmahñdy hajxy yaghidäp. Cab hajxy jiootmøjhádät. Cab hajxy yhawa'andá'agät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Cab hajxy chiptsogät. Cabä jäya'axiädø'øn hajxy yhadsógät. ⁸ Yajtøjtägó'øwäp hajxy pønjaty mejtsp maa tiøjc-hajxiän; piu'umió'owäp quioñdymó'owäp hajxy jaduhñ. Chógäp ja'a hoybä hajxy. Cab hajxy choj jootmä'adät. Hoy hajxy jiäya'ayhádät. Hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy quiudiünät. Cabä haxøøgwiinmahñdy hajxy yajtúnät. ⁹ Cabä tømiaädia'agy hajxy ñajtshixó'øwät, ja'a hajxy tøø yajnáhixó'øyiäjäbä, jaduhñä mäböjpädøjcä hoguiuhdujt hajxy yajwiingapxó'øwät. Jaduhñ hajxy yajcähxó'øgät coo häna'c-hajxy yhøhnda'agy, ja'a wiingmädia'agy hajxy yajnáhixøøbiä.

¹⁰ Nämayyä høhndaacpähajxy wiädity. Cabä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Nä'ä nägoodä hajxy jaduhñ ñä'ä capxy ñä'ä mädia'agy. Jaduhñä häna'c-hajxy nämay jiatcøøbiä, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä coo ja'a mäböjpädøjc-hajxy tsipcøxp yajcircuncidarhádät. ¹¹ Tsipcøxp myaghamónät pønjaty jaduhñ wiing yajnáhixøøby. Cabä cuhdujt hajxy miøødä coo hajxy jaduhñ wiing yajnáhixó'øwät. Yajmäjuyaamb hajxy, paady hajxy jaduhñ wiing yajnáhixó'øy. Höchähdiuunnä hajxy jaduhñ jiatcø'øy. Haa ja'a mäböjpädøjcä wiingmädia'agy hajxy jaduhñ yajnáhixøøyyäbä, naxy hajxy jaduhñ yajtu'udägoyyii, ja'a hajxy tu'ljøøn tu'tøjcpä.

12 Jaduhñä Cretabäjäya'ay tu'ug tøø yhuuc mänaambä coogä miägunaaxhajxy jiaanč tehñ yhöñda'agy, møød coog hajxy hanaxiä quiahwiindyä, møød coog hajxy jiaanč tehñ quiaxä, møød coog hajxy jiaanč tehñ ñuuxho'ogy. Jaaya'ay jaduhñ tøø miäná'añbä, profeta hijty tiuumby. 13 Tehñ tiøyhajt jaduhñ coo ja'a Cretabä-jäya'ayhajxy jaduhñ haxøøg jäya'ayhaty. Paady miich møc-haamby mhoj mmägápxät, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy miäböcy. 14 Cabä höñda'agymiädia'agy hajxy miøjpädá'agät, ja'a judiøshajxy naxy yajnähixøöbiä. Møød weenä mädia'agy hajxy quia'a cudiuñ nebiä häna'c-hajxy jia hane'emiän, ja'a tøyhajt hajxy ca'a tsojpa.

15 Ja'a häna'cä howyiinmahñdy hajxy møødpä, cumáayyabä Dios hajxy jaduhñ, hoy hajxy quia'a ja cudiuñ nebiä häna'c höñdaacpähajxy jia hane'emiän. Pero ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mäböjpä, caba Dios hajxy quiumayii je'eguiøxpä coo haxøøgwiinmahñdy hajxy jiaanč tehñ miøødä. Cab hajxy tii hoy ñänømy. 16 Jaduhñ hajxy jia mäna'añ cooc tyijy ja'a Dios hajxy yhixyhaty, pero coo hajxy haxøøgaty wyi'i jiatcø'oy, jaduhñ hajxy yajcähxø'ogy coo hajxy tøyhajt quia'a hixiä. Cabä Diosmädia'agy hajxy quidiuna'añ. Cabä hodiuumg hajxy ñä'ägädä jada'añ. Paady hajxy xiøøghadyii ja'a Dios.

2

1 Pero miich, ja'a hoguiuhdujt myajñähixø'owäp, jaduhñä mäböjpädøjcä Diosmädia'agy hajxy hoy quidiünät. 2 Jaduhñä majjäya'adiøjc myajwiinxiic myajwiingapxø'owät coo hajxy quia'a hu'ug quia'a jøø'xät. Cab hajxy nä'a nägoodä ñä'a xi'ig ñä'a hanähátät. Hoy hajxy jäya'ayhädät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy miäböğät. Hoy ja'a miäjøøn miädøjc hajxy choc pia'häyówät. Miee'xtügäp hajxy coo hajxy hänäjty chaachpøcy. 3 Jaduhñä tajhoctøjc myajwiinxiic myajwiingapxøöbiät coo howyiinmahñdy hajxy miøødhädät, jaduhñ hajxy hoy quihdujthädät. Cab hajxy pøn ñähøønó'owät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Ja'a hoybä weenbä hajxy yajnähixø'owäp. 4 Jaduhñä tajhoctøjcä miädsaan miädo'oxy muutspä hajxy yajwiinxiic yajwiingapxø'owät coo ja'a yhuung coo ja'a ña'ay hajxy chögät, 5 møød coo hajxy hoy jäya'ayhädät. Ja'a howyiinmahñdy hajxy miøødhädäp. Hoy yajxonä jiøøn tiøjc hajxy cwieendähädät. Miøødhädäbä hojiot hajxy. Wyiingudsähgø'owäbä ñihyahap hajxy. Coo hajxy jaduhñ hoy quihdujthädät, jaduhñä cu'ugä Diosmädia'agy hajxy wyiingudsähgø'owät.

6 Jaanä jaduhñduhmbä, jaduhñä muutsc-häna'ctøjc myajwiinxiic myajwiingapxø'owät coo howyiinmahñdy hajxy miøødhädät. 7 Jaanä jaduhñ miichpä, tehngajnä hoy mwädítät, weenä mäböjpädøjc jaduhñ xpi-ahixy. Howyiinmahñdymøød myajñähixø'owät. Caj nä'a nägoodä mnä'a xi'ig mnä'a hanähátät. 8 Ja'a hoguiapxy ja'a homiädia'agy jaduhñ myajñähixø'owäp, jaduhñ pøn xquia'a jøcaxpø'owät. Jaduhñä nmädsiphájtämhajxy chähdiünät, cab hajxy jaduhñ hoy xñänøømämät haxøøg.

9 Hoorä, ja'a häna'c-hajxy hijpä cudoogø'oyä, jaduhñ myajwiinxiic myajwiingapxø'owät coo ja'a wyiindsønä miädia'agy hajxy pedyii quidiuum quiuñájxät, hoy hajxy nä'a waambaty yhane'emyii. Cab hajxy yhadsoowiimbídät. 10 Cab hajxy miéedsät. Hamuumdu'jootä

wyiindsønä miädia'agy hajxy yajtuúnät, ween hajxy jaduhñ quiumayii, wehñdä wyiindsønä Dios miädia'agy hajxy jaduhñ xmiäbójcät. Ja'a Dios hajxy xyajñähwaats xyajcuhwáatsäm.

¹¹ Hix, tøø ja'a Dios jaduhñ yajcähxø'ogy coo ja'a mayhajt tøø tiuñ, coo hajxy nägøxiä xyajñähwaats xyajcuhwáatsäm, mäduhñtiä hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin. ¹² Jaduhñä Dios hajxy xyhanéhäm coo ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy nnajtshixøøyyämät møødä hadsojtwiinmahñdy, møød coo ja'a howyiinmahñdy hajxy nyaghíjtämät møødä hoguiuhdujt, møød coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nwiingudsähgøøyyämät, jaduhñ hajxy hoy nwädíjtämät hädaa yaabä naaxwiin, ¹³ je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ njøbhíjxäm coo yaa quiädaactägatsa'añ neby hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Xi'ig xon hajxy jaduhñ njøbhíjxäm. NDioshíjtäm ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ. Møj jaanç je'e. Je'e hajxy xyajñähwaats xyajcuhwáatsäm. Yajxon jiaanç tehñ quiäda'aga'añ. ¹⁴ Paady hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñä haxøøg ca'a hoybä hajxy xquiøxy yajñähwaats xquiøxy yajcuhwáatsäm. Jaduhñ hajxy xqui'ughíjtäm, weenä hoybä weenbä hajxy jaduhñ hamuumdu'joot ndúunäm.

¹⁵ Jaduhñdsä mæbøjpädøjc myajwiinxiic myajwiingapxø'owät coo hajxy jaduhñ miäbøgät. Mmøød miichä cuhdujt jaduhñ coo mhøj coo nmägápxät pøn ca'a mæbøgaamb, jaduhñ mga'a yajpéxät.

3

¹ Jaduhñä mæbøjpädøjc myagjahmiejtstá'agät coo ja'a gobiernähajxy wyiingudsähgø'owøjät møødä cuduunghajxy, møød coo ja'a miädia'agyhajxy quiudiúunäxät. Cabä mæbøjpädøjc-hajxy ñuuxhó'ogät. Tiünäp ja'a cu'ugtuunghajxy. ² Cab hajxy pøn ñähøønø'owät. Cab hajxy chiptsógät. Mee'xxieemy hajxy jiäya'ayhädät. Hoy piønä hajxy wyiingudsähgø'owät.

³ Hix, hijty, cabä Diosmädia'agy hajxy hijty nwiinjuøøyyäm. Cab hajxy hijty ngudiúunäm. Tu'udägøøyyäm hajxy hijty. Hanaxiä haxøøg ca'a hoybä hajxy hijty nhadsójcäm. Haxøøg hajxy hijty njäya'ayhíjtäm. Hadsojtwiinmahñdy hajxy hijty nyaghíjtäm. Xxiøøghíjtäm ja'a cu'ug hajxy hijty. Hamiñ haxøøp hajxy hijty nnimiähán nnimiägø'owhíjtäm. ⁴⁻⁵ Pero mänitä Dios yajwiingähxø'cy coo hajxy xñäxú'utsäm, møød coo hojioot jiaanç tehñ miøødä. Mänit hajxy xyajñähwaats xyajcuhwáatsäm coo hajxy jaduhñ xñäxú'utsäm, ca'a jie'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy tøø ngudiúunäm. Jaduhñ hajxy xyajñähwaats xyajcuhwáatsäm coo hawinjemyjioot coo hawiinjemywyiinmahñdy hajxy xmiøoyyäm, møød coo ja'a Dioshèspíritu hajxy xyagjeem xyajtägátsäm. ⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñä Dios ja'a yhEspíritu hajxy møj may xmiøoyyäm. ⁷ Paadiä Dios ja'a yhEspíritu hajxy xmiøoyyäm, jaduhñ hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Møjjä mayhajt hajxy jaduhñ xtiúunäm. Møød jaduhñ hajxy xyagjyhadáanäm cøjxta'axiøø nebiä Dios jiygatiän. Jaduhñ hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Paady hajxy jaduhñ njøbhíjxäm.

⁸ Tehñ tiøyhajt jaduhñ. Naxy miichä mæbøjpädøjc jaduhñ mdehñ miägapx mdehñ yhané'emät coo hajxy hamuumdu'joot hoy quiuhdujthädät, ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø miäbøquiäbä. Tehngajnä hoybä weenbä hajxy tiünät. Tsoobaatp jaduhñ.

Jaduhñ hajxy ñiyaghoyó'owósjät. ⁹ Pero caj myajtägó'owät maa ja'a hõhnda'agymiädia'agy hajxy naxy yajcapxió'oyän, maa ja'a jecyquihdujt hajxy naxy yajtsipta'aguiän, maa ja'a jecyjiäya'ay xióó hajxy naxy yajtóow yajtóoxän. Cab jaduhñbä capxy mädia'agy jaduhñ ñä'ägädä tuungpaady.

¹⁰ Jii häna'c-hajxy näje'e maa ja'a tsajtøjcän, wiingjaty hajxy yajñähixó'oy. Y coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jaduhñ näje'e miäböcy, tu'udägooby hajxy jaduhñ. Cabä jiamióod hajxy hoy mióodhijnä tu'ugmädia'agy. Põnjaty jaduhñ wiingjaty yajñähixóoby, mhójp jaduhñ tähooc metsc-hooc, ween hajxy yhuuc hamoñ. Y pø cab hajxy jaduhñ yhamona'añ, mänit mga'a mämøjó'owät mga'a mämayó'owät. ¹¹ Põnjaty jaduhñ jatcøoby, cabä howyiinmahñdy hajxy mióodä. Haxóogä wyiinmahñdyhajxy jaduhñ. Paady hajxy haxóogtuum piäda'aga'añii.

¹² Jimhõchä Artemas nguexa'añ maa miichän. Coo ja'a Artemas jaduhñ quia'a yajñäbaadó'owät coo jim ñócxät, mänitõchä Tíquico mäböcy jim nguexät. Coo jim miédsät, mänitõch miich jim nõcxy xpiaady Nicópolis. Jimhõch nhida'añ hõxtä coo tóochpä ñáxät. Mhuuc hadó'odsäp jaduhñ. ¹³ Jimä Apoloshajxiäda'a wiädity Creta móodä Zenas, ja'a cuhdujtyajñähixóobiä. Coo hajxy hñajty tiu'ubõga'añ, mänit miich cõxiä wiinä mmó'owät tijaty hajxy hñajty yajmaajiadaamby. ¹⁴ Jaduhñä njamióodhajtäm myajwiinxiic myajwiingapxó'owät coo ja'a hoyba weenba hajxy tehngajnä tiúnät, ween hajxy jaduhñ piuhbety pøn hñajty yajmaajiajp. Cab hajxy ñä'ä nuuxhó'ogät.

¹⁵ Ja'a njamióodhõch hajxy yaa xmióodhijpä, xyhaagä yajpoo'xp miich jaduhñ. Huuc tunä mayhajt, huuc yajpoo'x ja'a hõõchcõxpä pønjaty hõjts jim xchojp xpia'häyoob ja'a Diosmädia'agyquixpã. Ween mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt xmió'oy nägõxiä. Amén.

Filemón

¹ Høøch hädaa nocy njahby, høøch Pablohajpä. Tsumyčhänäbiøch cham je'eguiøxpä coochä Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä. Haa ja'a hermano Timoteo, tu'ugwiinmähñdyhøch xmiøødhity cooch hädaa nocy njaay. ² Miičh Filemón, miičh hädaa nocy nyajnäguexaamby. Hoy hajxy nničhojc nnibia'häyóowäm coo hajxy nduunmújcäm ja'a Jesucristocøxpä. Nyajpoo'xyp højts ja'a hermana Apiahajpä. Jaduhñ je'e njuø'oy nebiä hamdsoo puhdo'oxypän. Njaaná yajpoo'xyp højts ja'a hermano Arquipo-hajpä. Quipxy højts je'e xmiøødtuumbä maa højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xiän. Nägøxiä højtsä jäya'ay nyajpoo'xy ja'a hajxy jim mejtspä maa miičhä mdøjcän, ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjpä. ³ Ween mijsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmiø'oy møødä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhajtäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønñhajtäm.

⁴ Naaghóoc-høchä Dios nba'ya'axy, ngapxpáatypøch miičhä mxøø, Filemón. Nnämáabiøchä Dios: “Dioscujú'uyäp”, coo miičh hoy mjaančh tehñ tiuñ. ⁵ Tøøch nmädoyhaty coo miičhä Jesucristo miädia'agy hamuumdu'joot tøø mmabøjcä. Jadúhñhøch tøø nmädoyhajpä coo miičhä jäya'ay mjaančh tehñ chocy mjaančh tehñ pia'häyoy, ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjpä. ⁶ Coo miičhä Diosmädia'agy hamuumdu'joot tøø mmabøcy, paady miičhä hojioot mjaančh tehñ miøødä, weenä jäya'ayhajxy jaduhñ jiaac tehñ wyiinjuø'oy nebiatiä Jesucristo ja'a mayhajt tiuñ ja'a højtscøxphajtäm. ⁷ Mägu'ughajpä, jaančh tehñ jiootcújc-høch jaduhñ nnijiäwø'oyii coo miičhä jäya'ay tøø mjootcapxmøcpøcy, ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjpä. Paady miičh jaduhñ tøø mjootcapxmøcpøcy coo miičh mjaančh tehñ chocy mjaančh tehñ pia'häyoy.

⁸⁻¹⁰ Høøch Pablo, tøøch nmäjaaná. Chámhøch jaduhnajtä ndsumyčhänä'ay ja'a Jesucristo miädia'agyquiøxpä. Huuc møødhatä hojioot ja'a høøchcøxpä. Miičh nmänuu'xtaacyy coo miičhä mayhajt cu mduuñ ja'a Onésimocøxpä. Coo miičhä hojioot mjaančh tehñ miøødä, páadyhøch miičh jaduhñ nmänuu'xta'agy, hóyhøchä Jesucristo cuhdujt tøø xjia mo'oy cooch miičh nhané'emät. Jadúhñhøch ja'a Onésimo njuø'oy nébiøch nhamdsoo huungpän, je'eguiøxpä cooch je'e ja'a Diosmädia'agy jaduhñ tøø nyajmabøcy yaa maach yaa ndsumyčhänä'ayän.

¹¹ Cahnä ja'a Onésimo hänäjty jim piäyø'ogyñä maa miičhän, cab miičh mmädia'agy hänäjty xquiudiuunä. Cab hänäjty tiuna'añ. Pero coo yaa tøø miech maach høøchän, jaančh tehñ yhóyhøch yaa xmiøødtuñ. Jaančh tehñ yhoy miičh xmiøødtunaambä.

¹² Nguejxtägatsáambiøch jim maa miičhän, hóyhøch yaa nja tsoy hamuumdu'joot. ¹³ Jadúhñhøch nja mänaañ cooch cu xmiøødmähmøøyy yaa maach yaa ndsumyčhänä'ayän. Cu xpiuhbétyhøch jaduhñ maa miičhcøxpän. Ja'a Diosmädia'agyquiøxpøch cham ndsumyčhänä'ay.

¹⁴ Páadyhøch ja'a Onésimo jim nguejxtägatsa'añ maa miičhän, cábøch nnajuø'oy pø mmäna'anaamb miičh jaduhñ coo yaa cu miähmøøyy. Pø mdunaambiä mayhajt jaduhñ, ween hamdsoojoot mdúnät; ca'a yhadsipä, ca'a yhajootma'adä; ca'a tii mnajtshäyowø'oy. ¹⁵ Wehñdä Dios jaduhñ tøø miäna'añ coo jim piäyø'ogät maa miičhän, coo yaa yhidät

paquiä maač hөөчhän. Hix, tөө ja'a Diosmädia'agy yaa miäböcy. Y coo jim ñөcxtägätsät maa miichän, cab jaduñ mänaa xpiuhwa'adsaanä. ¹⁶ Moonsä miich Onésimo hijty mwa'añ. Pero coo jim ñөcxtägätsät maa miichän, jaduñ miich mjuø'owa'añ neby hamdsoo huch neby hamdsoo puhya'aybän. Jaduñ miich mdsogaambä nébiөch hөөчh ndsoquiän. Maas hanaxiä miich mdsoga'añ. Hix, maas hoy miich mmädia'agy xquiudiunáanänä. Xímnäts mijts jaduñ tu'ugymädia'agy mhidaanä ja'a Jesucristocөxpä.

¹⁷ Tөyhajt höjts nnijootpäatäm. Tunxä mayhajt jaduñ. Tsөc Onésimo jaduñ mөөdnijootpäatäm neby höjts nnijootpäatäm. ¹⁸ Pө tөө miich xñägädieeyø'y hoy ñejpiä, pө xmiänuu'xyhajt miich jaduñ, hөөчhä ngüentä jaduñ. ¹⁹ Hөөч nyajnäwha'adsaamby mäduhñtiä xmiänuu'xiä. Tөyhajt jaduñ. Hamdsoo cø'øháamhөch hädaa nocy jaduñ njaay; jaduñ miich төyhajt mmөөdhädät coөch nga'a hөhnda'agy. Y jim miich cueentä mmөөdäbä maa hөөчhөxpän. Hix, hөөчh miich jaduñ tөө nyajmäböcy ja'a Diosmädia'agy. ²⁰ Mägu'ughajpä, coo ja'a Onésimo jaduñ mmөөdnijootpaadөөd, jaduñ miich myajcähxø'øga'añ coөch miich төyhajt xjiaančh tsocy. Tunxä mayhajt jaduñ. Hix, näguipxy höjts ja'a Jesucristo jaduñ nmөөdhíjtäm tu'ugmädia'agy.

²¹ Hamdsoo cø'øháamhөch cham njaay. Nnajuøöbiөch jaduñ coөch miich ja'a nmädia'agy xquiudiunaañä nébiөch cham tөө nnäma'ayän. Njaanä najuøöbiөch jaduñbä coo miich hojioot mjaančh tehñ miөөdhada'añ ja'a Onésimocөxpä. ²² Chámhөch mayhajt tu'ug nmäyujwa'anángombä. Hөөчh maadaact hahixөөdiáacäc. Pa'ya'ax ja'a Dios hajxy coөch ween xyajpädsөmy pujxtөгooty. Mänithөch jim nnөcxät maa mijtsän.

²³ Xyajpoo'xp mijts ja'a hermano Epafraashajpä. Yaačh jaduñ xmiөөdtsumyčhänä'ay ja'a Jesucristo miädia'agyquiөxpä. ²⁴ Xyhaagä nä'ä yajpoo'xp mijts ja'a hermano Marcoshajxy, mөөdä hermano Aristarco, mөөdä hermano Demas, mөөdä hermano Lucas. Xyhaagä nä'ä mөөdtüumbөch hajxy yaa ja'a Diosmädia'agyquiөxpä.

²⁵ Weenä Jesucristo hoyhajt weenhajt hajxy xmiø'oy coo jaaya'ay hajxy jaduñ mmөөdhity tu'ugjoot tu'ugjuөhñdy. Amén.

Hebreos

¹ Jecy ja'a Dios quiuguexy quiejxy maa hõjts nhaphájtám maa hõjts ndeedyhájtám. Diosmädia'agy-yajwa'xpä hajxy quiejxä. Mayhooc hajxy quiejxä. Madiu'u hajxy miädiaacy. ² Tõõ ja'a Dios ja'a yHuung hajxy yaa xyajnäguéjxäm hädaa yaabä naaxwiin. Cahnä jegø'øy coo yaa tõõ yhoy. Je'e ja'a Diosmädia'agy hajxy tõõ xjiaac hawáanäm. Jequiän je'eduhñ wyi-inguejxä coo ja'a xõõwiin naaxwiin yhädiünät cõxiä mõødä xõõ, mõødä po'o, mõødä madsa'a. Mänit yajnähdijä coo yhané'emät. ³ Jadhñä Dios yHuung miõjjä jiaançhä nebiä Diosän. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy hajxy yhity. Jim hajxy yhane'emy cõxp chaads hädaa yaabä naaxwiin. Tõõ hõjts hoy xñähho'túutäm. Tõõ ja'a nbojpä ngädieeyhajxy xyajnähwáatsäm. Mänit jim ñõcxtägajch tsajpootyp maa ja'a Diosän. Jim je'eduhñ yhanembä jäda'anäbaadyñä.

⁴ Ja'a Dios yHuung, maas mõj ja'a cuhdujt miõødä quejee ja'a Dios mioonsä ja'a tsajpootypähajxy miõødä, je'eguiõxpä coo je'e Dyios yHuungä. ⁵ Cabä Dios ja'a mioonsä mänaa ñäma'ay:

Miichhõch jäda'a ndehm yHuunghadaamby.

Ni mädyii mioonsä quia'a nänõmy:

Yõ'õjõch jadhñ xTieedyhadaamb;

nHuunghadaambiõch yõ'õduhñ.

⁶ Coo ja'a Dios ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, mäniä Dios miänaañ:

Wéenhõch nHuung xwyiingudsähgõõyyä ja'a nmóonsõchhajxy, ja'a hajxy jim tsajpootypä.

⁷ Paquiä Dios ja'a miädia'agy quiudiüunäxä ja'a mioonsähajxy, nebiä pojtagoy wiäditiän, nebiä padoooy wiäditiän. ⁸ Pero ja'a yHuung, je'eduhñ ñämaay:

MDioshajp miich, homiänaajä miich mhane'emy;

homiänaajä miichä tõyhajt myega'añ.

⁹ Mdsojpy miich ja'a tõyhajtpä;

cabä haxõõgpä mdsocy.

Maas jootcújc-hõch miich nyaghity quejee ja'a nmóonsõchhajxy, ja'a hajxy jim tsajpootypä.

¹⁰ Jadhñä Dios jiaac mänaambä:

Miich jecy mhädiuun ja'a naaxwiimbä mõødä tsajpootypä.

¹¹⁻¹² Cuhdägoyyaambä naaxwiimbä mõødä tsajpootypä;

tägatsaamb jadhñ; jadhñ jiada'añ néjjiämä wit coo tiujnä;

caj tiuungpaadaañä. Pero miich, cõjxta'axiõõ miich mhida'añ;

caj miich mjugyhajt mänaa quiõxa'añ.

¹³ Cabä Dios ja'a mioonsä mänaa ñäma'ay:

Yaaç miich xmiõõdhané'emät. Caj miich mmädsip myajmäjäda'aga'añ.

¹⁴ Ja'a Dios ja'a mioonsähajxy ja'a tsajpootypä, jadhñ mäwínäts hajxy je'e nebiä pojjan. Cab hajxy quiähxõ'õgy. Dios jadhñ quejxp coo hajxy piuhbédät põnjatiä Dios piäda'agaamby hawa'adstuum.

2

¹ Tspicõxpä Diosmädia'agy hajxy nyajcopcõõyyämät, ja'a hajxy tõõ nmädõowämbä; jadhñ hajxy nga'a tu'udägõõyyämät. ² Haa ja'a

Diosmoonsähajxiä, ja'a tsajpootypä, jéquiänä Diosmädia'agy hajxy yaa yajcädaacy hädaa yaabä naaxwiin. Tøyhajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ; pønjayt ca'a cudiuumb, haxøgtuum hajxy miähmø'owa'añ. ³ Møjcuhdujtmøødä Jesucristo. Hamdsoo hajxy je'e hoy xyhawaanäm neby hajxy nnähwáatsämät. Haa ja'a hajxy jayøbajt mädoowäbä, tøjiajt ja'a mädia'agy jaduñ maa hajxy je'ejän. Mänit højts jaduñ xyhawaanägátsäm. Coö ja'a mädia'agy hajxy nga'a yajtúunämät, cab hajxy jaduñ nnähwáatsämät. ⁴ Madiu'u ja'a Dios ja'a hijxtahnd tøø yajcähxø'øgy, ja'a hoy-yagjuøññäjatypä; jaduñ hajxy nmäbøjcämät coö ja'a miädia'agy tiøyhajtä. Tøø ja'a yhEspiritu hajxy xyajnäguéjxäm coö hajxy jaduñ xpiuhbedáanäm mädyijaty tuung hajxy xmiøoyäm. Jaduñnä jioot chocy.

⁵ Haa ja'a Dios mioonsähajxiä, ja'a tsajpootypä, cabä Dios jaduñ tøø miäna'añ coö hajxy yhané'emät mänaa ja'a naaxwiimbä hänäjty wyiimbida'añän. ⁶ Jiiby jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Dios, tiiguiøxpä ja'a jäya'ay coö mjahmiejtsta'agy, coö mbuhbety.

⁷⁻⁸ Maas møc ja'a mmoonsä cuhdujt hijty tøø mmo'oy quejee ja'a jäya'ayhajxy.

Pero mänitä jäya'ay mõjcuhdujt mmooyy coö cøxiä yhané'emät tijaty miich tøø mbäda'agy.

Jaduñnä Dios ja'a jäya'ay piäda'aga'añ mõj jaanč, coö jaduñ ween wyiingudsähgø'oyii. Coö ja'a Dios jaduñ hamdsoo miänaañ, jaduñnä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coö ja'a mõjcuhdujt hajxy tøø xmiøoyäm coö hajxy cøxiä nhanéhämämät. Pero cajnä quiähxø'øgyñä coö hajxy cøxiä nhane'emáanäm. ⁹ Jaduñnä Jesucristo, mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, cabä cuhdujt hijty jiaty møødä nebiä Dios mioonsähajxy miøødän, ja'a hajxy tsajpootypä. Mänitä Dios miänaañ coö ja'a Jesucristo hajxy xñäho'túutämät nägøxiä, je'eguiøxpä coö ja'a Dios hajxy xchójcäm. Coö ja'a Jesucristo yho'cy, paadiä mõj jaanč piädaacä, paadiä mõjcuhdujt miooyy coö yhané'emät.

¹⁰ Paadiä Dios cøxiä wiinä piädaacy, weenä jäya'ayä Dios hajxy jaduñ wyiingudsähgø'oy. Chojiä jioot jaduñ coö ja'a yhuunghajxy jim yhidät nägøxiä maa je'ejän, pønjiatiä miädia'agy mäbøjcäp. Y jaduñnä Dios miänaañ coö ja'a Jesucristo quiumädówät ja'a højtsøxpä. Jiaanč cudiuun je'eduhñ coö hajxy xñäho'túutäm. ¹¹ Ja'a Jesucristo hajxy jaduñ xyajnähwáatsäm. Quipxiä Dios hajxy nDeedyhájtäm møødä Jesucristo. Paadiä Jesucristo hajxy xquia'a mädsähdiúunäm. Hiç, hamdsoo miänaañ coö hajxy tu'ugpuhya'ay xmiøødhájtäm. ¹² Jaduñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Nmøødmädia'agäämbiøch nbuhya'ayhajxy ja'a miichøxpä.

Nguyhøwäämbiøch miich jim tsajtøgooty, jim cu'ughagujc.

¹³ Jaduñ jiiby myiimbä:

Ni mänääjøchä Dios xquia'a wiinhøñ, páadyhøch nga'a tsähgø'oy.

Jaduñ wiingtuum myiingumbä:

Chaač nhity møødhøch nhuunghajxy;

Diøshøch jaduñ xmiøoyy.

¹⁴ Pøn jaduñ tu'que'ex, tu'ugjoot tu'ugnø'ty hajxy jaduñ. Jaduñnä Jesucristo hajxy tøø xmiøødhájtäm tu'ugjoot tu'ugnø'ty mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin. Paady hajxy jaduñ xmiøødhájtäm, jaduñ hajxy hänäjty xñäho'tu'udáanäm. Jaduñnä mõjcu'ugong hoy quia'a

mäjädaacnä. Coo cu miäjädaacy, jaayá'ayädsä mäjaa häxøpy møød coo hajxy cu xyajtu'udägóoyyäm. ¹⁵ Coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät, cabä nho'og hajxy jaduhñ ndsähgøøyyänät. Pøñ jaduhñ ca'a mäsøjp, je'eds ja'a yho'og tsähgøøby mädu'ñtiä jia jugyhaty. ¹⁶ Coo ja'a Jesucristo yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Abraham yhap yhoc-hajxy yajnäguejxä, neby hajxy jaduhñ piuhbedøøjät. Ca'a Dyios-moonsähajxiä yajnäguejxä, ja'a tsajpootypä. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁷ Y paadiä Jesucristo yaa hoy jiäya'ayhaty neby højtshäjtäm; jaduhñ hajxy hoy xñähgapxtúutäm maa ja'a Diosän; jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy hoy xñähho'túutäm. Hojiot ja'a Jesucristo miøødhajpy. Pedyii jaduhñ quiudiuuñ. ¹⁸ Hoyyä Jesucristo jia tsaaçhpøjcy, cabä møjcu'ugongä miädia'agy yajtuunäxä. Y coo ja'a møjcu'ugong hajxy hänäjty xjia wi'i yajtu'udägoyyänäm, xpiuhbéjtäm ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo ja'a møjcu'ugong miädia'agy quia'a mäsøjcäxä ja'a Jesucristäm.

3

¹ Hermanodøjc, tøø ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy xyaj-nähwáatsäm. Tøø ja'a Dios hajxy xyajnáhdíjjäm coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcämät. Tsøgä Jesucristo hajxy jahmiéjtsäm; høxtahmðs højts ja'a Dios yaa xyajnäguéjxäm. Jaduhñ hajxy njahmiéjtsämät coo hajxy jim xñähgapxtúutäm maa ja'a Dioswiinduumän. ² Haa ja'a Moisésä, pedyii je'e jecy quiuduuñ maa ja'a Dios ja'a tiøjcän. (Je'eduhñ ñänøømby ja'a judiøshajxy.) Jaanä jaduhñä Jesucristo pedyii quiudiuumbä coo wyiinguejxä coo højts jaduhñ xñähgapxtúutämät. ³ Maas hoy jaduhñ coo ja'a Jesucristo hajxy nwiingudsähgøøyyämät quejee ja'a Moisés. Høxtahmðsä tøjcojpä, je'eds jaduhñ wiingudsähgøøyyäp; cabä tøjc jaduhñ wyiingudsähgøøyyii. ⁴ Cabä tøjc hamdsoo quiojy; häna'c jaduhñ coj. Pero ja'a Dios, cøxiä je'eduhñ piädaacy tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin møødä jim tsajpootyp. ⁵⁻⁶ Ja'a Moisés, jayøjpä tøyhajt jaduhñ miädiaactsohñ mädyii ja'a Dios hänäjty cujey quiapxtøwaamby. Pedyii ja'a Moisés quiudiuuñ maa ja'a Dios ja'a quiu'ugän. Pero cabä møjcuuhdujt miooyyä nebiä Jesucristo miøødän. Hix, ja'a Jesucristo, ja'a Dios yhamd-soo Uung je'e. Y pedyii jim quiudiuuñ maa ja'a Dios ja'a quiu'ugän. Pero ja'a Moisés, jaduhñ je'e yhiyty nebiä moonsän. Coo hajxy hamuumdu'joot nmäbøjcämät, coo ja'a Jesucristo hajxy jootcujc njøbhíjxämät coo hänäjty miejtsägatsa'añ, mänitä Dios hajxy nägøxiä xquiu'ugnäbøjcämät.

⁷ Jaduhñ jii by myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian:

Cooch nmädia'agy hajxy jäda'anäbaady xmiädóowät,

⁸⁻⁹ hamuumdu'joot hajxy jaduhñ myajtúnät.

Haa ja'a jecyjiäya'ayhajxiä, ja'a mijts mhap mdeedyhajxiä, cábøch nmädia'agy hajxy jecy xyajtuunä, hóyhøch hijxtahnd may nja yajcähxø'cy, mänääjøch hajxy jecy nyajwäditiän pactuum juxy-chägui'xjomøjt.

Cooch nmädia'agy hajxy xquia'a mäsøjcä, páadyhøch hajxy nyajcumädooyy.

¹⁰⁻¹¹ Xyagjootmädiägøøyyhøch hajxy je'e. Mänitøch nmänaañ:

“Tøø hajxy jaduhñ mdü'udägooñä. Cábøch nmädia'agy hajxy xy-habøgaanä.

Tøyhajt jaduhñ, cábøch mijts jim nyajmedsaanä maach mijts hijty nya-jpoo'xa'añän.”

Jaduhñä Dioshespíritu miánaañ maa ja'a Diosmädia'aguiän.

¹² Hermanodøjc, mnigwieendähadøøjär hajxy nebiä Diosmädia'agy hajxy mga'a najtshixø'owät; jaduñ hajxy mga'a tu'udägóyyät. Jujcy ja'a Dios; ca'a jiaduhñä nebiä jäya'ayhajxy yaabä Dyioshajpiän. ¹³ Pero mäduhñtiä hajxy mjogyhaty, mniguiapxmøcpøgøøjär hajxy jabom-jabom, neby hajxy jaduñ mga'a tu'udägóyyät. ¹⁴ Coø hajxy tehngajnä nmäbøjcämät, neby hajxy tøø nmäbøjtsóhñäm, mänitä Jesu-cristo hajxy jim xmiødhájtämät tsajpootyp.

¹⁵ Jaduhñ jiiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Coø ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädówät jáda'anäbaady, hamuumdu'joot hajxy myajtúnät.

Ja'a jecyjiäya'ayhajxy, cabä Diosmädia'agy hajxy jecy miäbøjcy.

¹⁶ Jimä Moisés ja'a jäya'ay hoy wioobädsømy Egiptonaaxooty; je'eds hajxy jecy ca'a mäbøjc ja'a Diosmädia'agy, hoy hajxy hñajty tøø jia mädooy.

¹⁷ Je'eds hajxy hoy tiu'udägooñä. Jim hajxy hoy quiøxy ho'nä pactuum. Je'edsä Dios hoyhoy ñäjootmayhajt juxychägui'xjomøjt. ¹⁸⁻¹⁹ Je'edsä Dios jaduñ ñämaay coø quia'a yajmedsaannä maa hijty jaduñ yajpoo'xa'añän, je'eguiøxpä coø hajxy hñajty quia'a mäbøcy.

4

¹ Tsøg hajxy nigwieendähájtäm; jaduñ hajxy nga'a tu'udägóyyämät. Coø hajxy ndu'udägóyyämät, cabä Dios hajxy jiiiby xyajtägøøyyämät maa hajxy xyajpoo'xañän. Tøø hajxy hijty xyajwiinwaanøøyyäm coø hajxy jiiiby xyajtägø'owáañän. ² Tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy nmädóowäm nebiä jecyjiäya'ayhajxy jia mädooyän. Xiøøbä hajxy jaduñ jia nä'ä mädooy, cab hajxy ñä'ä mäbøjcy. ³ Højts, tøø højts nmäbøjcam, paadiä Dios hajxy jim xyajtägø'owáañän maa hajxy xyajpoo'xañän. Jimä Dios jaduñ ñänøømy:

Cooch hajxy nnäjootmayhajt, páadyhøch hajxy nnämaay:

“Tøyhajt jaduñ, cábøch mijts jim nyajmedsaannä maäch mijts hijty nyajpoo'xa'añän.”

Coo ja'a Dios ja'a naaxwiimbä yhädiuumbädøøyy, mänit jaduñ pioo'xnä.

⁴ Jiiiby jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Mänitä Dios hoy pioo'xnä ja'a miäjuxtujxøøbä, coø ja'a naaxwiimbä hñajty tøø yhädiuumbädøøñä.

⁵ Wiingtuumä Dios miánaangombä:

Cábøch hajxy nyajmedsaannä maa ja'a poo'xtaactän.

⁶ Ja'a jecyjiäya'ayhajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøbajt ja mädoowäbä, cab hajxy ñä'ä yajtuuñ. Paady hajxy jim quia'a mejch maa ja'a poo'xtaactän. Pero näje'ejatiä jäya'ayhajxy miedsa'añ maa ja'a poo'xtaactän. ⁷ Cujequiä Dios ja'a David yajmänaañ:

Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädówät jáda'anäbaady, hamuumdu'joot hajxy mmäbøgät.

Je'eduhñ ñänøømby coø hajxy jáda'anäbaady jim ndägøøyyämät maa ja'a poo'xtaactän. ⁸ Coø ja'a Josué ja'a judíoshajxy jecy wioomejch maa ja'a Palestinanaaxootiän, cabä poo'xtaact hajxy ñä'ä paaty. Paadiä Dios jaduñ miána'añ coø højts jáda'anäbaady ndägøøyyämät maa ja'a poo'xtaactän. ⁹ Jimnä ja'a poo'xtaact yhityñä maa ja'a Dios ja'a quiu'ughajxy tiägø'owa'añän. ¹⁰ Pøñ jim tägøøby maa ja'a Dios ja'a pioo'xtaactän, jim jaduñ pioo'xaannä nebiä Dios pioo'xnän mänaa ja'a

naaxwiimbä hänäjty tøø yhädiuumbädø'øyän. ¹¹ Tsögä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mäbøjcäm; jaduħñ hajxy hoy ndägøøyyämät maa ja'a Dios ja'a pioo'xtaactän. Cabä Diosmädia'agy hajxy nnajtshixøøyyämät nebiä jecyjiäy'ay hajxy jiatcøøyyän. Cab hajxy miäbøjcy, paady hajxy jim quia'a tägøøyy maa ja'a poo'xtaactän.

¹² Ja'a Diosmädia'agy, tuumnä je'eduhñ. Mäjaamøødnä je'eduhñ. Ja'a Dios hajxy xyajcähxø'cäm ja'a miädia'agyaam pø nmøødhajtäm ja'a howyiinmahñdy hajxy, pø caj. ¹³ Caj tii hayu'uçh hamee'ch mnäl'ägädä tünät. Tspicøxpä Dios ja'a nwiinmahñdyhajtäm hajxy nägøxiä xyhixyhajtäm neby hajxy njäya'ayhajtäm pø hoy, pø ca'a hoy. Pø cab hajxy hoy njäya'ayhajtäm, mänitä Dios hajxy haxøøgtuum xpiäda'agáañäm.

¹⁴ Ja'a Jesucristo, ja'a Dioshuung, tøø jim quioody Dioswiinduum. Jim højts xñähgapxtúutäm. Paady, tsögä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot panøcxäm. Cabä wiinghäna'c hajxy pøn xñähgapxtúutäm jim Dioswiinduum. ¹⁵ Najuøøbiä Jesucristo neby hajxy yaa ndsaachpøjcäm hädaa yaabä naaxwiin. Hix, tøø je'e yaa jiäya'ayhaty neby højts yaa njäya'ayhajtäm. Tøø jia yajtägoyya'añii ja'a møjcu'ugongäm, neby højts xjia wi'i yajtägoyyaañäm. Pero cabä Jesucristo mänaa tiu'udägoy. ¹⁶ Tsögä Dios hajxy pa'yáaxäm hamuumdu'joot. Xchøjcäm Dios hajxy. Miøødhajpiä hojiot je'eduhñ maa højtshajtäm. Xpiuhbéjtäm hajxy jaduħñ coo højts tii nyajmaajiájtämät.

5

¹ Ja'a teedywiindsønħajxy, ja'a hajxy jim tuumbä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän, jaduħñ hajxy piäda'agyii coo ja'a cu'ug hajxy ñähgapxtú'udät maa ja'a Diosän, møød coo hajxy cøxiä quiuyoxø'øwät, møød coo animal hajxy yóxät, weenä cu'ug ja'a piojpä quiädieey hajxy jaduħñ ñähwa'açh quiuhwa'açh, ²⁻³ møød weenä yhamdsoo pojpä yhamdsoo cädieey ñähwaatsnä. Hix, jäya'ayhajtäm ja'a teedyhajxy neby højtshajtäm. Jimä piojpä quiädieeyhajxy je'ebä. Paady hajxy mee'xxieemy miägaxy yhane'emy pønjaty ca'a najuøøby, pønjaty tu'udägooby.

⁴ Cabä teedyhajxy hamdsoo nibiäda'agyii. Dios hajxy jaduħñ pädaacp nebiä Aarón jecy piädaacän. ⁵ Ni ja'a Jesucristo hamdsoo quia'a nibiädaacä nebiä teedywiindsønän. Ja'a Dios jaduħñ pädaac. Jaduhñä Dios ja'a Jesucristo ñämaayy:

Miächhöch jäda'a ndehm yHuunghadaamby.

⁶ Wiingtuumä Dios jaduħñ miänaañ:

Cøjxta'axiøø miiçh mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuunän.

⁷ Ja'a Jesucristo, mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, mänitä Dios møc pia'yaaxy. Jøøby hänäjty. Miänuu'xtaac ja'a Dios coo piuhbedøøjtät mänaa hänäjty yho'oga'añän. Wyiingudsähgøøbiä Dios hänäjty je'e, paadiä miädia'agy miädóowäxä. ⁸ Hoyyä Jesucristo jia Dioshuungä, quiudiuunä Tieedy miädia'agy coo chaaçhpøgät. ⁹ Coo miee'xtujcy mänaa chaaçhpøquiän, xyajñähwäatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhajtäm hajxy jaduħñ pønjatä miädia'agy mäbøjcäp. Cøjxta'axiøø hajxy hodium xyaghidääñäm. ¹⁰ Mänitä Dios ja'a Jesucristo piädaacy teedywiindsøn nebiä Melquisedec jecy tiuunän.

¹¹ Madiu'u mijts hädaaduhmbä nja wi'i yajmøødmädia'aga'añ tsipjaty, pero caj mijts mwiinjuø'øwa'añ. ¹²⁻¹³ Tøø jiegeøøñä mänaa ja'a

Diosmädia'agy hajxy mmäbøjtsooñän. Hahixøøby hijty jaduhñ coo wiinghäna'c hajxy myajnäihixøøñät. Pero jaduhñ mijts tøø mjaty nebiä naamädgø'øybän. Caj mijts ja'a Diosmädia'agy ja'a tsipjatypä mjada'añ. Je'enä hajxy mhabøcyñä ja'a cajpä chipjatiä. Cahnä hoguiuhdujt hajxy mhabøcyñä. ¹⁴ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät, mänitä tsipjatypä hajxy jaduhñ mwiiñjuó'øwät; y coo ja'a hoguiuhdujt hajxy tehngajnä mbanøcxät, mänit hajxy mnajuó'øwät mädyii hänäjty hoguiuhdujt, mädyii hänäjty haxøøgcuhdujt.

6

¹ Tøø mijts ja'a mädia'agy mayhooç mmädoy ja'a Jesucristocøxpä, ja'a cajpä chipjatiä. Tøø hajxy mmädoy coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwät, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøgät. ² Mnajuøøby hajxy tii hajxy coo tøø mnäbety, tii hajxy coo tøø mgø'øniñähgabyii. Jaduhñ hajxy tøø mmädoy coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypjøga'añ, coo ja'a Dios ja'a haxøøgjäya'ayhajxy jajtsoaachpøga'añ cøjxta'axiøø, coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ. ³ Pero tsøgä Diosmädia'agy hajxy pedyii jaac habøjcäm, pø chojpiä Dios jioot jaduhñ.

⁴⁻⁶ Pøñä Diosmädia'agy najtshixøøby, hoyyä Diosmädia'agy tøø jia wiinjuøøñä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, hoyyä pi-
oypä quiädieey tøø jia yajnähwáatsäxä ja'a Jesucristäm, hoy tøø jia puhbedyijäm ja'a Dioshespíritu, hoy jia najuø'øy coo ja'a Dios ja'a miäjaa quiexa'añ, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ ñajtshixø'øwät, cab hajxy hoy miäbøgaannä. Jaduhñ hajxy yajcähxø'øgy coo ja'a Dioshuung hajxy yagho'tägach, coo hajxy ñäxi'igy hijxwiinduum. ⁷ Pøñä Diosmädia'agy hoy cudiuumb, quiumaabiä Dios jaduhñ. Jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nebiä hoñaaaxän. Coo tiu'uy, mänit hotyijä jaduhñ tiøømbety, tijaty tøø piäda'agyii, y quiunuu'xypä Dios jaduhñ. ⁸ Pøñ hoy ca'a cudiuumb, haxøøgtuum jaduhñ ñä'a nøcxø'øwaambä. Jaduhñ mäwínäts je'e nebiä naax ca'a hoybän, maa haagä hapy tiøømbetiän. Ño'py hajxy jaduhñ.

⁹ Hermanodøjc, hoy mijts naamnä weenjaty tøø nja hadsähgø'øy, nna-juøøbiøch jaduhñ coo mijts ja'a Dios jaanç tehñ yhoy xpiuhbeda'añ, je'eguiøxpä coo ja'a mbojpä mgädieey hajxy xyajnähwáatsä. ¹⁰ Jaanç tehñ yhojiäya'ay ja'a Dios jaduhñ. Jiahmiejchp jaduhñ coo mijts hoy mgudiunñ, coo mijtsä hermanodøjc tehngajnä mbuhbety, je'eguiøxpä coo mijtsä Dios mjahmiech. ¹¹ Jaduhñhøch njoot chocy coo hajxy hoy mgudiúnät mäduhñtiä hajxy yaa mjogyhaty hädaa yaabä naaxwiin. Mänit hajxy jim mnøcxät tsajpootyp nebiä Dios hajxy tøø xñäma'ayän. ¹² Cab hajxy mnänuuxø'øwät. Jaduhñ hajxy mgudiúnät nebiä jäya'ayhajxy jecy quiudiuunñän, ja'a hajxy jim tøøbä ñøcxäbä tsajpootyp. Ja'a Dios jaduhñ yajwiinwaanøøyy coo hajxy jim ñøcxät, je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty hoy miäbøcy tehngajnä.

¹³⁻¹⁴ Jéquiänä Dios ja'a Abraham yajwiinwaanøøyy: "Tøyhájthøch miich nbuhbeda'añ. Nyajpu'uwäämbiøch nyaghi'igäämbiøch miich." Hamdsoo cuhdujtcøxpä Dios jaduhñ miänaañ. Hix, caj pøñ møjcuhdujt miøødä nebiä Dios miøødän. ¹⁵ Yajtøjjajtä Dios jaduhñ nebiä Abraham yajwiinwaanøøyyän, je'eguiøxpä coo Abraham hänäjty tehngajnä miäbøcy. ¹⁶ Ja'a Dioscøxpä jäya'ayhajxy hamuumdu'joot jaduhñ waambaty miäna'añ; y coo hajxy jaduhñ miäna'añ hamuumdu'joot, cab jaduhñ pøñ waamb miänaannä. Tødiägøøby jaduhñ. ¹⁷ Paadiä Dios jaduhñ miänaañ:

“Tøyhájtøch tøø nyajwiinwaanø'øy cooçh nbuhbeda'añ”, neby hajxy jaduhñ ñajuø'owät coo hajxy tøyhajt piuhbeda'añii, coo ja'a Dios ja'a wyiinmahñdy ni mänaa quia'a yajtägatsa'añ. Hamdsoo ja'a Dios jaduhñ miänaañ. ¹⁸ Jaduhñdsä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios ni mänaa quia'a høhnda'agy. Jaduhñdsä tøyhajt hajxy hoy nmøødhájtäm coo hajxy homiänaajä xpiuhbedaañäm coo ja'a miädia'agy hajxy nmäböjcamät. ¹⁹⁻²⁰ Jimä Jesucristo hajxy xñähgapxtúutäm tsajpootyp. Je'e jim tuumb teedywiindsøn nebiä Melquisedec jecy tiuñän. Cøjxta'axiøø ja'a Jesucristo jim tiuna'añ tsajpootyp. Jaduhñä tøyhajt hajxy hoy nmøødhájtämät coo hajxy jim homiänaajä xyaghidäänäm.

7

¹⁻² Coo ja'a Abraham ja'a reyhajxy hänäjty hoy tøø yagho'ogy, mänaa hajxy hoy chiptuñän, mänitä Melquisedec hoy miøødniijøjcubaadø'oyii. Mänitä Melquisedec miänaañ cooc ja'a Dios ja'a Abraham hänäjty piuhbeda'añ. Mäduhñtiä ja'a Abraham hänäjty tøø piaady maa hänäjty hoy tøø chiptuñän, majc-hit jaduhñ piädaacy tu'cuhdujtjaty. Mänitä Melquisedec piuhmooyy ja'a tu'hitpä. Mejtstu'u ja'a Melquisedec hänäjty tiuñ. Tøø ja'a Dios tsajpootypä hänäjty piäda'agy coo tiünät teedy. Y gobiernä hänäjty jim tiuumby maa ja'a cajpt xiøhatiän Salem. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo hajxy jootucjy yhity. Jaduhñdsä Melquisedec xiøø miädia'agytiägøøbiä coo hoy guiobiernähaty. ³ Cab jaduhñ pøn ñä'ägädä najuø'øy pønä Melquisedec tiajhajt tieedyhajt, pøn yphaphajt tieedyhajt. Cab jaduhñ pøn ñajuø'øy mänaa myiñ mänaa quiahy, mänaa yho'cy mänaa tiägooyy. Coo je'e tiuñ teedywiindsøn cøjxta'axiøø, jaduhñ mäwlinäts je'e tiuñ nebiä Jesucristo tiuñän, ja'a Dios yHuung.

⁴ Cähxø'p jaduhñ coo ja'a Melquisedec møjcuहुdujt hänäjty jiaançh tehñ miøødä, je'eguiøxpä coo piuhmooyyä ja'a tu'hitpä, mäduhñtiä ja'a Abraham hänäjty tøø piaady maa hänäjty hoy tøø chiptuñän. Y ja'a Abrahamä, mijts mhap mijts mdeedy je'eduhñ. ⁵ Y ja'a Leví yhap yhoc-hajxiä, ja'a hajxy tuumbä teediä, jaduhñ jim myiñ maa ja'a jecyquihdujtän coo hajxy piuhmo'owøøjat ja'a tu'hitpä maa ja'a majc-hitcøxpän. Ja'a miägunaaxhajxy jaduhñ yégap, hoyyä Abraham hajxy quipxy jia møødhaphaty jia møødteedyhaty. ⁶ Pero ja'a Melquisedec, cabä Abraham hänäjty jiujuhyaty miägu'ughaty. Hawiing hänäjty tiuñ teedy. Pero puhmooyyä je'e ja'a tu'hitpä. Ja'a Abraham jaduhñ yejc, ja'a Dios hänäjty tøøbä yajwiinwaanø'øyäbä coo hänäjty yajpu'uwa'añ yaghi'iga'añ. Mänitä Melquisedec ja'a Abraham ñämaayy coo ja'a Abraham hänäjty piuhbeda'añijäm ja'a Diósäm. ⁷ Y tøyhajt jaduhñ coo ja'a Melquisedec møjcuहुdujt hänäjty jiaançh tehñ miøødä. Cabä Abraham quihdujt hänäjty miøjjä nebiä Melquisedec quihdujtän. Hiç, ja'a Melquisedec jaduhñ mänaañ coo ja'a Dios ja'a Abraham piuhbedät. ⁸ Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teedy jäda'anäbaadyñä, ho'p hajxy, hoyyä tu'hitpä hajxy jia puhmo'oyii ja'a majc-hitcøxpä. Haa ja'a Melquisedecä, jaanä puhmooyyä je'ebä, pero cabä Diosmädia'agy miäna'añ coo tøø yho'ogy. ⁹⁻¹⁰ Hoyyä Levihajxy hijty jia tuñ teedy, cabä quihdujthajxy hänäjty miäbaady nebiä Melquisedec quihdujtän, je'eguiøxpä coo ja'a Abraham ja'a Melquisedec ja'a tu'hitpä hänäjty tøø piuhmo'oy. Ja'a Abraham, je'edsä Levihajxy hänäjty yphaphajpy tieedyhajpy.

11 Pero ja'a teedyhajxy, ni mänaa hajxy xquia'a yajnáhwáatsämät. Paadiä Dios ja'a Cristo quiejxy coo je'e tiúnät teedy nebiä Melquisedec jecy tiuuñän. Cabä tiuñ nebiä Aarónhajxy tiuuñän. 12 Coo ja'a Dios miänaañ coo ja'a Leví yhap yhoc-hajxy quia'a tüunnät teedy, mänitá jecyquihdujt yajtägajtspä. 13 Coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy, yajtägajts ja'a jecyquihdujt jaduñ, je'eguiøxpä coo ja'a Jesús tiuuñ teedy, hoyyá Leví quia'a ja haphaty quia'a ja teedyhaty. 14 Hiç, ja'a Judá je'e yhaphajt tieedyhajt. Y cabä Moisés waamb miänaañ coo ja'a Judá yhap yhoc-hajxy tiúnät teedy.

15 Y coo ja'a Jesucristo teedy tiuñ nebiä Melquisedec jecy tiuuñän, cähxø'p jaduñ coo ja'a Dios ja'a jecyquihdujt tøø yajtägajtsnä. 16 Paadiä Jesús piädaacä teedy coo çøjxta'axiøø juggyhada'añ. Cab jaduñ yhyty nebiä yaabä teedyhajxiän. 17 Jaduñä Dios ja'a Jesús ñämaayy:

Çøjxta'axiøø miich mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuuñän.

18-19 Coo ja'a Moisés ja'a jecyquihdujt hajxy xquia'a yajnáhwáatsäm, paadiä Dios jaduñ miänaañ coo quia'a tüunnät. Mänitá Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy coo hajxy hoy xyajnáhwáatsämät. Mänitá Jesucristo hajxy jim xwioonøcxáañäm maa ja'a Dioswiinduumän.

20-21 Coo ja'a Dios ja'a Jesús piädaacy teedy, mänit miänaañ coo ja'a miädia'agy jiaanç tehñ tiøyhajtä. Jaduñds jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Ja'a Dios mänaañ coo ja'a miädia'agy jiaanç tehñ tiøyhajtä; cábagä wyiinmahñdy mänaa yajtägatsa'añ:

“Çøjxta'axiøø miich mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuuñän”, nømä Dios ja'a Jesús ñämaayy.

Pero coo ja'a wiingteedy piädaacä, cabä Dios waamb miänaañ. 22 Coo ja'a Jesucristo çøjxta'axiøø yhida'añ, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy maas hoy xyajnáhwa'adsaanäm quejee ja'a Moisés ja'a jecyquihdujt. Cab hajxy je'e xyajnáhwáatsäm. 23 Ja'a teedyhajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, coo hajxy yho'ogy, mänit hajxy ñiguiuwichii. Paady hajxy may tøø tiuunnä. 24 Pero cabä Jesucristo mänaa yho'ogaannä. Çøjxta'axiøø jaduñ tiuna'añ teedy. Cabä wiinghäna'c ja'a tuuñg jaduñ yajmämähmø'owa'añ. 25 Çøjxta'axiøø ja'a Jesucristo yhida'añ. Hoy jiaanç yajnáhwa'adsaanä pønä jioot tsojp coo ñähgapxtu'udøøjät ja'a Jesucristäm maa ja'a Dioswiinduumän homiänaajä.

26 Coo ja'a Jesucristo jaduñ tiuñ teedywiindsøn, jaanç tehñ yhoj hajxy jaduñ xñähgapxtuütäm. Ni mänaa wiinghäna'c hajxy jaduñ xquia'a nähgapxtuütäm nebiä Jesúsän. Cabä Jesús tii pojpä tii cädieey ñä'ägädä møødä. Ni pøn jaduñ quia'a mäbaady nebiä Jesúsän. Nhaagä møødhájtäm pojpä cädieey hajxy. Jimä Jesucristo yhijnä tsajpootyp; møjcuhtuñ jim miøød. 27 Haa ja'a teedywiindsøn hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, jabom-jabomä animal hajxy yoxy. Jaduñäc tyijy ja'a piojpä quiädieey hajxy ñähwa'ads quiuhwá'adsät, møødä cu'ug piojpä quiädieeyhajxy. Jayøjp hajxy yoxy ja'a yhamdsoo pojpä yhamdsoo cädieeguiøxpä. Mänit hajxy jiaac yoxy ja'a cu'ug piojpä quiädieeguiøxpä. Pero cabä Jesucristo animal mänaa yoxy. Hiç, tähooc jaduñ ñiñähdujçä coo yho'cy. 28 Ja'a jecyquihdujt jaduñ mänaamb coo ja'a jäya'ayhajxy tiúnät teedywiindsøn, hoyyá pojpä cädieey hajxy jia møødä. Mänitá Dios cujecy miänaañ coo ja'a Jesucristo tiúnät teedywiindsøn. Ja'a tøyhajtä

Dios jaduhñ yejc coo jaduhñ miänaañ. Ni mänaa ja'a Jesús pojpä cädieey quia'a møødä.

8

¹ Hoorä, jadúhñhøch tøø nmädia'agy coo ja'a Jesucristo hajxy jim xñähgapxtúutäm tsajpootyp. Jim jaduhñ tiuñ teedywiindsøn. Hahooyhaamby jim yhäña'ay maa ja'a Diosän. ² Jim tiuñ tsajpootyp maa ja'a tsajtøjc hoybän, ja'a Dios yhädiuunäbä. Ca'a jïäya'ayä je'e hädiuun. ³ Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teedywiindsøn hädaa yaabä naaxwiinä, jaduhñ hajxy piäda'agyii coo animal hajxy yóxät, coo hajxy cøxiä wiinä quiuyoxø'øwät. Jadúhñäc tyijy ja'a piojpä quiädieey hajxy ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Y coo ja'a Jesucristo jim teedywiindsøn tiuñ tsajpootyp, paady jaduhñ ñiñähdujcä. ⁴ Coo häxøpy yaa yhity hädaa yaabä naaxwiin, cab häxøpy tiuñ teedywiindsøn. Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teediä, je'eds hajxy cuyoxøøby nebiä jecyquiuhdujt yhane'emiän. ⁵ Haa ja'a tsajtøjc yaabä maa hajxy tiuñänä, cab jaduhñ miäbaady nebiä tsajtøjc jim tsajpootypän. Coo ja'a Moisés ja'a wittsajtøjc hänäjty quioja'añ, mänitä Dios ja'a Moisés ñämaayy: "Tspicøxpä wittsajtøjc jaduhñ mgójät nébiøch jim nyaghijxiän tunguhduum coo mnähguipxtú'udät." ⁶ Tøø ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä yajcuhducy coo hajxy jim xyaghidáanäm tsajpootyp cøjxta'axiøø. Haa hädaa hawiinjemybiä ja'a Dios yajcuhdujcäbä, maas hoy je'eduhñ quejee ja'a Moisés jecy yéjcäbä. Paadiä Jesucristo maas hoy tiuñ teedywiindsøn quejee ja'a teedyhajxy, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. Ja'a Moisés jecy yéjcäbä, cab hajxy jaduhñ xjiaty puhbéjtäm nebiä hawiinjemybiän, ja'a jäda'ahatypän.

⁷ Coo hajxy häxøpy xpiuhbéjtäm ja'a Moisés jecy jia yéjcäbä, cabä Dios ja'a hawiinjemybiä häxøpy tøø ñä'ä yajcuhducy. ⁸ Cabä Dios ja'a jecyjïäya'ayhajxy quiumaayy je'eguiøxpä coo hajxy hoy quia'a cudiuuñ. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Ja'a Dios jaduhñ mänaamb:

Abaadaamb jaduhñ cooçhä jäya'ayhajxy nmøødyajcuhduga'añ ja'a hawiinjemybiä,

ja'a hajxy jim tsänaabiä judíos-naaxooty møød Judábä-naaxooty.

⁹ Maas hóyhøch jaduhñ nmøødyajcuhduga'añ quejéjøch ja'a yhap ja'a tieedyhajxy nmøødyajcuhdujcän mänájøch hajxy jim hoy nwoobädsømiän Egiptonaaxooty.

Cab hajxy hoy ñä'ä cudiuuñ nébiøch nja yajcuhdujquiän.

Páadyhøch hajxy jaduhyyä nnä'ä nähgueecnä, nømä Dios miänaañ.

¹⁰ Coo jaduhñ yhabáadät, mänitøchhä jäya'ayhajxy nmøødyajcuhduga'añ ja'a hawiinjemybiä, ja'a hajxy jim tsänaabiä judíos-naaxooty, nømä Dios miänaañ.

Nyajnähixøwáambiøch nmädia'agy hajxy hoy, neby hajxy hamuumdu'joot jaduhñ wyiinjuø'øwät.

Mänitøch hajxy jaançh tehñ yhoy xwyiingudsähgø'øwa'añ.

Høøch hajxy ngu'ughadäänäp.

¹¹ Nägøxiøchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä ñämaj ñäbetiä.

Haagä mabøgaamb hajxy jaduhñ.

¹² Nyajnähwa'adsäänäbøch ja'a piojpä quiädieey hajxy. Cábøchä piojpä quiädieeyhajxy mänaa njahmiedsaanänä.

¹³ Coo ja'a Dios miäna'añ coo ja'a hawiinjemybiä tøø yajcuhducy, jaduñ miänaambä coo ja'a jecypiä quia'a tsoobaatnä, coo quia'a tunaannä.

9

¹ Jaduñä jecyquihdujt myiimbä mädyii ja'a jäya'ayhajxy quiudiünäp maa ja'a chajtøjc-hajxiän. ²⁻³ Jaduñdsä wittsajtøjc hajxy jecy yhädiuunñ. Coo ja'a wit hajxy yaghadøødiujcy, metsä cuarto jaduñ hoy miähmø'øy. Tu'nax hoy møj miähmø'øy; ja'a cujpä muutsc hoy miähmø'øy. Ja'a cuarto møjpä, je'eduñ xøhajt “cunuu'xytiøjc”; jiibiä ceratoyøhñdy hajxy yaghijty møødä meexä maa ja'a cunuu'ychajcaagy hajxy hänäjty yujcoñän. Ja'a cuarto muutspä, je'eduñ xøhajt “cunuu'xytiøjc maa ja'a Dios yhäña'ayän.” ⁴ Ja'a orohaltar jiiby hijt maa ja'a poom hajxy hänäjty jioquiän, møødä cuhdujtcajä; oronähwopy hänäjty je'e. Jiiby cajäjooty ja'a orotu'ts yhijty maa ja'a maná hajxy hänäjty yaghtiän. Ja'a maná, je'edsä tsajcaagy hänäjty xiøhaty ja'a Dios jecy quiéjxäbä. Jiibiä Aarón ja'a quihdujt yhiijpä ja'a jecy wáamäbä. Jiibiä tsa yhiijpä maa ja'a Dios ja'a cuhdujt jecy yuugjahyyän. ⁵ Cajänähgøxpä querubín yhädiuunnaxyhajxy yhiijty “maa ja'a Dios yhäña'ayän.” Jimä quieechhajxy quiäjøjna'ay “maa ja'a Dios pojpä cádieey miee'xiän.” Cábøch ngapxtøwa'añ nebiaty hädaaduhmbä hijty tiuñ.

⁶ Coo ja'a wittsajtøjc hajxy hänäjty tøø quiojnä, mänitä teedyhajxy jiiby tiägøøchohnnä maa ja'a møjcunuu'xytiøjcän. Jiiby hajxy jabom-jabom tiuunnä. ⁷ Pero jiiby maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän maa ja'a Dios hänäjty yhäña'ayän, jagooyä teedywiindsøn hijty jiiby tiägø'øy. Tähooquiä hajxy hijty jiiby tiägø'øy ja'a tu'ugjomøjtpä. Coo hajxy hänäjty jiiby tiägø'øwa'añ, jayøjpä animal hajxy hijty yagho'ogy. Mänitä animalnø'ty hajxy hijty jiiby nøcxy quiuyoxø'øy muutscunuu'xytiøgooty, ja'a piojpä quiädieguiøxpähajxy, møødä cu'ugä piojpä quiädieguiøxpähajxy. ⁸ Jaduñä Dioshespíritu hajxy xyajwiinjuøyyäm coo hajxy hoy nga'a tågøyyämät maa ja'a Dioswiinduumän mäduhñtiä ja'a jecyquihdujt hajxy yajtuññä. ⁹ Jaduñ hajxy jäda'anäbaadyñä nhíjtäm. Je'enä animal hajxy xoxy; je'enä hajxy cøxiä wiinä quiuyoxø'øy. Paady hajxy jaduñ quiuhdujthatyñä, jaduñäc tyijy ja'a Dios jiaanč tehñ quiu-may. Cab hajxy jaduñ ñähwa'ač quiuhwa'ač, hoy hajxy jaduñ jia cuhdujthatyñä. ¹⁰ Jagooyä ja'a quiuhdujthatyñä yhane'emy tijaty hajxy quiáyäp yhä'ugäp, neby hajxy ñibiuj ñijie'edsøøjät, neby hajxy yaa jäya'ayhädat hädaa yaabä naaxwiin. Pero yø'ø cuhdujt jaduñmbä, cab jaduñ tiuunnä. Tøø ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä yajcuhdujnä, mädyii jaduñ tunaamb.

¹¹ Mänitä Jesucristo hajxy hoy xjiaanč tehñ yajnähwäatsäm. Jaaya'ay jaduñ tüuunnäp teedywiindsøn jim tsajpootyp maa ja'a tsajtøjc jaanč tehñ yhoybän. Ca'a jäya'ayä hajxy hädiuun hädaa yaabä naaxwiimbä. ¹² Tøø ja'a Jesucristo jim tiägø'øy maa ja'a Dioswiinduumän ja'a tähooctagø'øyyä. Hamdsoo hänäjty tøø ñiñähdugyii coo højts hänäjty xñähho'tu'udäänäm. Cabä tii nø'ty quiuyoxøøyy maa ja'a yaabä tsajtøjcän nebiä yaabä teedyhajxy quiuhdujthatiän coo chivo hajxy xoxy, coo waj hajxy xoxy. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'tuütäm, paady hajxy jim nhidäänäm Dioswiinduum cøjxta'axiøø. ¹³ Jaduñä jäya'ayhajxy quiuhdujthaty, coo hajxy yho'ogø'øy, mänitä chivonø'ty wajnø'ty hajxy yajniñähxänicxyii. Mänitä wajcujiaam hajxy yajniñähwøjyii, ja'a

hajxy hánajty tøø ñäno'ogó'øyäbä maa ja'a altarän. Jaduhñ hajxy ñiyajñähwa'ačhii. ¹⁴ Hoorä, ja'a chivonøty, ja'a wajnøty, cabä pojpä cädieey mänaa yajñähwa'ačh. Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajñähwáatsäm mänaa hajxy xñähho'túutäm. Cabä Jesucristo tii pojpä cädieey miøødä. Cab jaduhñ mänaa yho'ogaannä. Hamdsoo jim ñiñähdujčä maa ja'a Dioswiinduumän. Jaduhñä nhaxøøgcuhdujt hajxy xyajñähwáatsäm, nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy nmäbøjcämät.

¹⁵ Coo ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä tøø yajcuhducy, paadiä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, pønjatiä Dios jaduhñ wyiimbiiw. Xyajñähwáatsäm ja'a nbojpa ngädieey hajxy nebiaty hajxy tøø njäya'ayhájätäm maa ja'a jecypiä yhijtän. Y jim hajxy xyajñøcxäänäm tsajpootyp nebiä Dios hajxy xyajwiinwaanøøyyäm. ¹⁶⁻¹⁷ Homiädyyi testamentänoquiä, cahnä tiuunpaaäyñä, jugyhajpnä jaaya'ay jaduhñ. Coonä yho'ogät, mänitnä ja'a nocy tiuunpaaäa'än. ¹⁸ Paadiä Dios jaduhñ miänaañ coo animal hajxy yóxät, mänaa ja'a jayøbhajtpä yajcuhduquiän. ¹⁹ Coo ja'a Moisés ja'a cu'ugä jecyquihdujt hánajty tøø quiøxy mo'oy, mänitä wajhuung yojxy møødä chivohuung. Mänitä ñøty hoy ñøødemøøyyä. Mänitä tsaptsmeegpøjt hoy piäda'agy nø'ñøøjooty møødä hisopohaa'x. Mänitä cu'ug ja'a nø'ñøø yajñähxänicxy møødä jecyquihdujttsaa. ²⁰ Mänitä Moisés miänaañ: “Haa hädaa nø'tiä, hijxtahñd hädaaduhñ coo mijtsä Dios xmiøødyajcuhdujcy.” ²¹ Mänitä Moisés ja'a wittsajtøjc ja'a nø'ñøø hoy yajñähxänicxpä møød tijaty hajxy jiiby yajtuumby mänaa ja'a Dios hajxy hánajty wyiingudsähgø'øyän. ²² Jaduhñä jecyquihdujt hijty yhane'emy cooc cøxiä ñähwa'ačhii nø'tyhaam. Coogä animal hajxy quia'a yóxät, cábägä piojpa quiädieey hajxy ñä'ä nähwá'adsät.

²³ Haa ja'a wittsajtøjc hädaa yaabä naaxwiimbä, møød tijaty jiiby hijp tsajtøgootiä, animalnø'tyhaamä Moisés yajñähwaach. Pero højtshájätäm, ni mänaa ja'a animalnø'ty hajxy xquia'a yajñähwáatsämät. Paadiä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy nnähwáatsäm. ²⁴ Tøø ja'a Jesucristo jim tiägø'øy maa ja'a Dioswiinduumän. Jim hajxy xñähgapxtúutäm. Ca'a yhädaa yaabä tsajtøgootiä tiägøøyy. Haa ja'a tsajtøjc yaabä, cab jaduhñ tiehm miäbaady nebiä tsajtøjc jim tsajpootypän. ²⁵⁻²⁶ Haa ja'a teedywiindsøn hädaa yaabä naaxwiimbä, jomøjt-jomøjt jiiby tiägø'øy maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän. Jiibiä animalnø'ty nøcxy quiuyoxø'øy. Pero ja'a Jesucristo, tähooquiä yho'cy. Cabä Dios jaduhñ miänaañ coo mayhooc yho'ogät. Coo yhabaaty, mänitä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm ja'a nbojpa ngädieeyhájätäm. ²⁷ Ja'a Dios hajxy xquiunú'xäm xpiädaacäm coo højts tähooquiä nho'ogäänäm. Mänitä Dios hajxy xyajtøyhajtyegäänäm. ²⁸ Jaanä tähooquiä ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämbä ja'a nbojpa ngädieeyhájätäm. Tähooxyajñähwa'ačhä hajxy xyajñähwaats xyajcuhwáatsäm. Coo jadähooc quiädaactägatsa'än, mänit hajxy jim xyajñøcxäänänä maa ja'a Dioswiinduumän, pønjaty hánajty jaduhñ jii jøbhixp.

10

¹ Haa ja'a jecyquihdujt, hijxtahñd hánajty jaduhñ hijp coo ja'a Jesucristo hajxy hánajty xñähho'tu'udäänäm. Nebiä jecyquihdujt hánajty yhane'emiän, jomøjt-jomøjtä animal hajxy jia yoxy. Pero ni pøn hánajty quia'a nähwa'ačh quia'a cuhwa'ačh, pønjaty hánajty ja wi'i

tiäg'øwáambäp maa ja'a Dioswiinduumän. ² Coo hajxy häxøpy tøø jiaančh nähwa'ačh tøø jiaančh cuhwa'ačh ja'a piojppä quiädieey hajxy, cabä animal hajxy häxøpy yojxnä. Tähooquiä hajxy jaduhñ cu yojxy, mänit jaduhñ cu yhoyøøyy. Hamdsoo hajxy cu ñajuøøyy coo pojppä cädieey hajxy quia'a móøðänä. ³ Pero coo animal hajxy hänäjty jaduhñ yoxyñä jomøjt-jomøjt, ñajuøøby hajxy hänäjty jaduhñ coo pojppä cädieey hajxy miøøðä. ⁴ Hix, ni mänaa ja'a wajnø'ty ja'a chivonø'ty ja'a pojppä cädieey quia'a yajñähwa'ačh quia'a yajcuhwa'ačh.

⁵ Paadiä Cristo ja'a Dios ñämaayy, mänaa hänäjty jaduhñ yaa tøø quiäda'aguiän hädaa yaabä naaxwiin:

Caj miich mjoot jaduhñ chocy coo ja'a animal hajxy tehngajnä yóxät.

Páadyhöch miich yaa xquiejxy hädaa yaabä naaxwiin cooçh yaa njäya'ayhädät, nébiøchä jäya'ayhajxy jaduhñ yaa nnähho'tú'udät.

⁶ Caj miich mjoot jaduhñ chocy coo animal hajxy yóxät, coo hajxy ñó'ogät.

Paadiä animal hajxy yoxy, nähwaatspä piojppä quiädieeyhajxy jaduhñ.

⁷ Mänitøch nmänaañ:

“Dios, páadyhöch jaduhñ yaa tøø ngäda'agy nébiøch jaduhñ yaa ngudiúnät nébiøch miich xñämaayyän,

neby jaduhñ jim myiñän cujaay maa miich mmädia'aguiän ja'a høøchøxpä”,

nømä Cristo ja'a Dios ñämaayy. ⁸ Jayøjppä Cristo miäna'añ cooc ja'a Dios jioot quia'a tsoey coo animal hajxy quia'a yóxät ni quia'a nó'ogät. Ja'a piojppä quiädieey hajxy jaduhñ yajñähwaatsäp yajcuhwaatsäp. Hoyyä jecyquihdujt jia hane'emy coo hajxy tehngajnä yóxät, cabä Dios jaduhñ quiuumay. ⁹ Jaduhñ miänáangombä: “Teedy, páadyhöch yaa tøø ngäda'agy nébiøch jaduhñ yaa ngudiúnät nébiøch miich xñämaayyän.” Jaduhñ miädia'agytiäg'øy coo ja'a Cristo hänäjty jaduhñ yhane'ema'añ coo animal hajxy quia'a yóxnät, nebiä Tieedy miädia'agy jaduhñ quiudiúunät.

¹⁰ Hoyyä Jesucristo ja'a Tieedy miädia'agy jiaančh cudiuunä coo højts jaduhñ tähooquiä xñähho'túutäm; paadiä Dios hajxy xyajñähwaats xyajcuhwaatsäm.

¹¹ Jaduhñä jecyquihdujt hijty yhane'emy coo ja'a teediä animal hajxy jabom-jabom wyl'i yóxät. Hoy hajxy jaduhñ jia cudiuun, cab hajxy jaduhñ ñä'ägädä nähwaach ñä'ägädä cuhwaach. ¹² Coo ja'a Jesucristo ja'a nbojppä ngädieey hajxy hänäjty tøø xñähho'túutäm tähooquiä, mänit hoy yhänaaguiäda'agy maa ja'a Dios yhahooyhaampiän. ¹³ Jim jaduhñ yhahixy coo ja'a miädsiphajxy quia'a mäjäda'aga'añ. ¹⁴ Tähooquiä hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñä nbojppä ngädieey hajxy xyajñähwaats xyajcuhwaatsänä. ¹⁵ Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhäjtäm coo tiøyyä, je'eguiøxpä coo ja'a Dioshøspiritu jaduhñ miänaambä maa jaduhñ cujaay myiñän:

¹⁶ Coo jaduhñ yhabáadät, mänitøch hajxy nmøødyajcuhduga'añ, nømä Dios miäna'añ:

Nyajñähixø'øwáambiøch nmädia'agy hajxy hoy, neby hajxy jaduhñ hamuumdu'joot wyiinjuø'øwät.

¹⁷ Mänit miänáangombä:

Cábøchä piojppä quiädieeyhajxy mänaa njahmiedsáañänä.

18 Jaduhñds je'e, tøø ja'a Jesucristo ja'a nbojpa ngädieey hajxy xyajnahwaats xyajcuhwáatsänä tähooquiä. Hoyyä animal hajxy jia yoxyñä, cab jaduñ choobaatnä.

19-20 Hermanodøjc, maa ja'a jecyquihdujt myiñän, cabä cuhdujt pøn miøødä coo jiiby tiägó'øwät maa ja'a muutscunuu'xytiøgootiän. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim hoy ndägó'øwáanänä maa ja'a Dioswiinduumän. Tøø hajxy xyajnahwaats tøø hajxy xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpa ngädieeyhajtäm. 21 Je'eds hajxy jim xñähgapxtúutäm Dioswiinduum. 22 Entonces, tsøg hajxy jim tægó'øyyäm Dioswiinduum. Tsögä miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mäbøjcäm coo ja'a cuhdujt hajxy nmøødhajtäm coo hajxy jim ndägó'øyyämät, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñä nbojpa ngädieey hajxy tøø xyajnahwaats tøø xyajcuhwáatsäm. 23 Tsögä Diosmädia'agy hajxy tehngajnä mäbøjcäm. Cab hajxy nnajtshixø'øyyämät. Nmøødhajtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduñ coo ja'a Dios hajxy xmio'owáanäm nebiaty hajxy tøø xyajwiinwaanø'øyyäm coo hajxy cøxiä wiinä xmio'owáanäm. 24 Tsøg hajxy niguiapxwíjäm neby hajxy maas hoy nniçhojc nnibia'häyóowämät hamiñ haxøpy, neby ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduñ maas hoy ngudiúunämät. 25 Jaduhñ hajxy nyajnuuø'øyyäm coo miäwiingoonnä coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. Paady, tsøg hajxy nijootcapxmøcpøjcäm. Tehngajnä hajxy nhamugó'øyyämät ja'a Dioscøxpä. Näje'e hajxy, cab hajxy jaduñ ñä'ägädä mejtsnä. Cabä quiuhdujthajxy jaduñ yhooyä.

26 Coo hajxy tehngajnä haxøøg nwädíjtämät, hoyyä tøyhajt hajxy tøø nja wiinjuø'øyyäm, cabä nbojpa ngädieey hajxy jaduñ ñä'ägädä nähwáatsämät. 27 Haxøøgtuumä Dios hajxy jaduñ xpiädáacämät maa ja'a jøøn tioyyän, maa ja'a Dios miädsiphajxy yhiitiän. Hoçhähgøøñä jaduñ jiiby. 28 Pøn jaduñ ca'a cudiumb nebiä Moisés ja'a jieciquihdujt yhane'emiän, pø tøø testigohajxy jaduñ yhixy mejtstägøögä, tsipcøxp jaduñ yagho'oga'añii. 29 Maas hanaxiä hajxy jaduñ quiumädowaanä pønjaty ja'a Dioshespíritu jaduñ haxøøg nänøømb, ja'a mayhajt tuumbä, pønjatiä Dioshuung jaduñ xøøghajp, pønjatiä ñø'ty jaduñ häyoowhíjxäp, hoy hajxy je'eduhñ tøø xjia nähho'túutäm, hoy hajxy je'eduhñ tøø xjia yajnahwaats tøø xjia yajcuhwáatsäm. 30 Tøyhajtä Dios jaduñ miänaañ: "Høøçh jaduñ nyaghawiimbidaamby." Chaadsä Diosmädia'agy miänáangumbä: "Dios quiu'ug jaduñ yajcumädowaambä." 31 Hoçhähgøøñä jaduñ coo ja'a Dios hajxy xyajcumädóowämät; je'eduhñ jugyhajp cøjxta'axiøø.

32 Naxy hajxy mdehm jiahmiédsät nebiä Jesucristo miädia'agy hajxy mmädoodsøñän. Hamuumdu'joot hajxy mbadu'ubøjcy, hoy hajxy hñajty mja tsaachpøcy hoyhoy. 33 Näje'e hajxy myaghäyoowhijxy cu'ughagujc. Y mjootcapxmøcpøjpy hajxy hñajty pønjaty hñajty jaduñ häyoowhíjxäp. 34 Y mnäxuu'chp hajxy hñajty pønjaty hñajty tsumyçhänäaby. Mxoondaacp hajxy hñajty, hoy hajxy cøxiä wiinä xjia pøjcä. Mnajuøøby hajxy hñajty coo hajxy jim mhida'añ tsajpootyp cøjxta'axiøø. 35 Entonces, cab hajxy tii mdájät mmáyät; tehngajnä hajxy mmäbøgät coo ja'a Dios hajxy yxhixyñä. Mjahmiédsäp hajxy jaduñ coo hajxy nõcxy jim mhidaannä tsajpootyp. 36 Naxy hajxy mdehm miee'xtügät, nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduñ hoy mgudiünät. Jaduhñ

hajxy mbáadät tijaty ja'a Dios hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy xmio'owáañäm. ³⁷ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ:

Mobädajpä je'e quiäda'aga'añ pønä Dios jaduhñ quiexaamby.

³⁸ Pønä Diosmädia'agy hoy cudiumb, miäbøjpy je'eduhñ tehngajnä.

Pero coo ñajtshixø'øwät, cabä Dios quiumayaanä.

³⁹ Pero højtshájtäm, cab hajxy mänaa nnajtshixø'øwáañäm. Tehngajnä hajxy nmäbøjcäm. Paadiä Dios hajxy xyhuuc yajnähwa'adsáañämbä. Cab hajxy xyajcumädowáañäm.

11

¹ Coo hajxy nmäbøjcäm, mänitä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nbaadääñäm mädyijaty hajxy njøbhíjxäm, hoy je'eduhñ quia'a ja cähxø'øgyñä. ² Ja'a jecyjäya'ayhajxy, coo hajxy miäbøjcy, paadiä Dios quiumaayy.

³ Coo hajxy nmäbøjcäm, jaduhñ hajxy nyajnajuoøyyäm coo ja'a Dios ja'a naaxwiin yajwa'añguiojy ja'a miädia'agyhaam, møødä madsa'a, møødä po'o, møødä xøø.

⁴ Coo ja'a Abel jecy miäbøjcy, paadiä Dios quiumaayy. Hix, hoyyä Abel quiudiuuñ coo animal yojxy ja'a Dioscøxpä. Ja'a Cain, caj quiumaayyä je'eguiøxpä coo hänäjty quia'a mäbøcy. Hix, cabä animal yojxy. Hoy jaduhñ coo ja'a Abel hajxy nbahíjxämät, hoy jecy jia yagho'cä. Hix, miäbøjc ja'a Abel.

⁵ Coo ja'a Enoc jecy miäbøjcy, paadiä Dios quiumaayy. Cabä Enoc ñä'a ho'cy. Jaduhyyä Dios yajnøcxy tsajpootyp. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. ⁶ Coo hajxy nga'a mäbøjcämät, cabä Dios hajxy xquiumáayyämät. Tsipcøxp hajxy nmäbøjcämät coo ja'a Dios tiømiädia'agy. Y jaduhñ hajxy nmäbøjcämät coo ja'a Dios piuhbeda'añ pønä Dios wiingudsähgø'øwaamb.

⁷ Coo ja'a Dios ja'a Noé jecy ñämaayy coo ja'a nøøgomdägoy ja'a naaxwiin hänäjty quiøxy wiinyeegø'øwa'añ, mänitä Noé ja'a Dios miädia'agy jaduhñ quiudiuuñä, hoyyä nøøgomdägoy hänäjty quia'a ja cähxø'øgyñä. Mänitä barco cruundä yhädiuñ. Jiibiä Noéhajxy choocy møødä yhuung møødä tio'oxy. Coo ja'a Noé jaduhñ miäbøjcy, paadiä Dios jiaanč tehñ quiumaayy. Pero ja'a wiinghäna'c-hajxy, cab hajxy miäbøjcy. Paady hajxy cøjx quiuhdägoy.

⁸ Coo ja'a Dios ja'a Abraham jecy ñämaayy coo jim chónät ñaaxooty, coo jäguemnaax ñøcxät maa ja'a Dios ja'a Abraham yajnähdijjiän coo chánaadiaacpøgät, miäbøjc ja'a Abraham jaduhñ. Mänit jim jiaanč tsohñä ñaaxooty. Nä'a nägoobä ñä'a tu'ubøjnä. Cab hänäjty ñajuø'øy maa ñøcxät. ⁹ Coo ja'a Abrahamhajxy jim miejch maa ja'a Dios hänäjty tøø yajnähdijjiän, cab hajxy tiehñ chánaadiaacpøjcy, je'eguiøxpä coo hänäjty jläya'añaaxootiä. Wittøgooty hajxy hänäjty chäna'ay. Pero miäbøjpiä Abrahamhajxy hänäjty coo ja'a naax hajxy hänäjty mio'owa'añii, neby hajxy hänäjty tøø yajwiinwaanø'øyijän ja'a Diósäm. Jaduhñä Abraham yhuung Isaac ñämäayyabä møødä yhoc-huung Jacob. ¹⁰ Hix, ñajuøøbiä Abrahamhajxy hänäjty coo hajxy hänäjty jim ñøcxa'añ tsajpootyp Dioswiinduum. Cab hajxy hänäjty tiajy miay coo ja'a naax hajxy quia'a tsoj mooyyä.

11 Jaanä jaduñä Sara jecy miäbøjpä. Tøø hñanjy miäjaanä mänaa ja'a Dios hoy piuhbetiän coo maaxhuung piáadät. Y jaanč huung-paat ja'a Sara jaduñ je'eguiøxpä coo miäbøjcjy nebiä Dios hñanjy tøø yajwiinwaanø'øyän. 12 Y ja'a Abrahamä, hoy hñanjy tøø jia mäjaanä, møjjøyy mayøyy je'eduhñ. Tøø ja'a yhap yhoc-hajxy jaduñ jiaanč tehñ miayøøñä. Cab hajxy jaduñ hoy yajmächowa'añ. Jaduñ hajxy miayyä nebiä madsa'ajän, nebiä tsabiu'ujän.

13 Coo ja'a Abrahamhajxy yho'cy, cahnä hajxy hñanjy quiøxy paadyñä mädyijatiä Dios hñanjy tøø yajwiinwaanø'øy. Pero miäbøjc hajxy jaduñ. Ñajuøøby hajxy hñanjy coo hajxy hñanjy jim ñøcxa'añ tsajpootyp. Paady hajxy xioonndaacy. Ñajuøøby hajxy hñanjy coo hajxy hñanjy nä'ä nägoobä wiädityñä. 14 Pønjaty jaduñ wädijp, cahnä tsänaadiaact hajxy piaadyñä. 15 Coo ja'a jioothajxy cu chojcy, cu wyiimbijty hajxy, cu ñøcxtägajch hajxy je'e maa hajxy hñanjy tøø yhuuc tsohmñän. 16 Pero jimä jioot hajxy hñanjy hamuumdu'joot tøø piäda'agy tsajpootyp maa ja'a chänaadiaacthajxy hñanjy tøø yhahixøyyäxän. Ja'a Dios jaduñ hahixøyy. Cabä Dios miädsähdiuñ ja'a Abrahamhajxy.

17-18 Coo ja'a Dios ja'a Abraham yhanehmy coo yhuung yóxät, ja'a Isaac-hajpä, miäbøgaambiä Abraham hñanjy je'eduhñ, hoy ja'a yhuung hñanjy jia tu'uquiä, hoyyä Dios hñanjy tøø jia mäna'añ: "Møjø'øwaamb mayø'øwaamb miičh mhuung ja'a Isaac-hajpä." Ñä'ä joodhijx ja'a Dios ja'a Abraham jaduñ pø jiaanč cudiunaamby hñanjy jaduñ. 19 Miäbøjpiä Abraham hñanjy coo ja'a yhuung hñanjy yagjuypioğáanäxä ja'a Diósäm. Mänitä Dios miänáangombä coo ja'a yhuung quia'a yaghó'ogät. Jaduñ mäwínäts ja'a Isaac hoy jiaty nebiä jadähoc tøø jiuypioquiäbän.

20 Coo ja'a Isaac miäbøjcjy, paadiä Jacob ñämaayy møødä Esau coo ja'a hoybä ja'a weenbä hajxy piaada'añ. 21 Coo ja'a Jacob miäbøjcjy, paadiä yhoc-huunghajxy ñämaayy coo ja'a hoybä weenbä hajxy piaada'añ. Ja'a José yhuunghajxy je'e. Mänitä Jacob ja'a Dios wyiingudsähgøyy. Cuh-dajtcøxp hñanjy ñiguiuhdijyii. Ho'ogáannäp hñanjy je'eduhñ. 22 Coo ja'a José miäbøjcjy, ñajuøøyy jaduñ coo yhap yhoc-hajxy hñanjy jim cujey choona'añ Egiptonaaxooty. Paady jaduñ yhanehmy coo ja'a piäjc miänøcxäxät. Ho'ogáannäp hñanjy je'ebä.

23 Coo ja'a Moisés myiñguiahy jaanč tehñ yajxon, yu'učh hajxy yaghijty tågøøgp'o. Hix, tøø ja'a gobiernä hñanjy hoy yhane'emy coo ja'a pigäna'c-huunghajxy quiøxy yaghó'ogóøjat ja'a ya'ayhäna'cpä. Ja'a Moisés tiaj tieedy, cabä gobiernä hajxy hñanjy chähgø'øy. Miäbøjpiä Diosmädia'agy hajxy hñanjy. 24 Coo ja'a Moisés miøjøøñä, miäbøjc je'ebä. Cabä gobiernä hñanjy tieedyhaphadaannä, ja'a hñanjy jim tuumbä Egiptonaaxooty. 25 Hamdsoo jaduñ miänääñ coo ween yhäyoowhixyii møødä Dios quiu'ughajxy näguipxy. Cab hñanjy jim miähmø'owaannä maa ja'a haxøøgcuhdujt hajxy wyi'i tiuñän. Cab hajxy hñanjy ñajuø'øy coo hajxy hñanjy jecy quia'a xoonda'agaannä. 26 Cabä Moisés ja'a jioot jim piädaacnä maa ja'a xädø'øñän jim Egiptonaaxooty. Maas jootcujc hñanjy ñijiäwøyyänä coo yhäyoowhixøøjat ja'a jäya'aguixpä, ja'a Dios hñanjy quiexaambiä. Ñajuøøby hñanjy jaduñ coo ja'a hoybä weenbä mio'owa'añijäm ja'a Diósäm. 27 Coo ja'a Moisés miäbøjcjy, paady jim chohñnä Egiptonaaxooty. Hoyyä gobiernä hñanjy jia jootma'ady, cabä

Moisés ñä'ägädä tsähgøøyy. Tähoctu'ubøquiä ja'a Moisés tiu'ubøjnä. Ja'a Diosmädia'agy hänajty miäbøjpy, hoyyä Dios mänaa quia'a ja hixyii.

²⁸ Coö ja'a Moisés miäbøjcy, paadiä pascuaxøø yagjajtä. Jaduhñ yhanemy coö ja'a tøghagø'øw nø'ty hajxy yajwiinxänicxø'owät, nebiä judios quioobhuunghajxy quia'a yaghó'cäxät, ja'a ya'ayhäna'cpä. Ja'a Dios ja'a mioonsä tsajpootypä tu'ug quejx coö ja'a quioobhuunghajxy yaghó'cäxät, ja'a ya'ayhäna'cpä, pønjetiä nø'ty hänajty tøø quia'a yajwiinxänicxø'øyy ja'a tøghagø'øw. ²⁹ Coö judíoshajxy jaduhñ miäbøjcy, mänitä Dios ja'a Tsaptsmejy cujy yaghawaach maa hajxy jaduhñ ñaxó'owät tø'ødstuum. Mänitä Egiptobä-jäya'ayhajxy hoy jia panaxaambä. Mänitä Dios ja'a nøø hoy yajtu'ugmújcombä. Cøjxä Egiptobä-jäya'ayhajxy ñøøho'ogø'øyy.

³⁰⁻³¹ Coö ja'a judíoshajxy miäbøjcy, paadiä cajpt hajxy juxtujc-hooc jiuhyohwiädijty ja'a xøhajpä Jericó. Mänitä tsaamuuch piuumnä. Je'e hänajty curaahajp wäditiä maa ja'a cajptän. Cøjxä jäya'ayhajxy jiiiby yho'nä, ja'a hajxy hänajty ca'a mäbøjpä. Coö ja'a quixy Rahab miäbøjcy, hoy hänajty jia tuñ maa ja'a burdelän, paady jaduhñ quia'a ho'cy, je'eguiøxpä coö ja'a judíos hänajty tøø yu'u'uch, ja'a hajxy hänajty wädijpä hixøøbiä woodsøøbiä.

³² Coö cu ñäbaadøøyy, cu nmädiáacyhøch ja'a Gedeón, ja'a Barac, ja'a Sansón, ja'a Jefe'té, ja'a David, ja'a Samuel, møødä Dios ja'a quiuguexyhajxy. ³³ Coö hajxy miäbøjcy, paadiä miädsip ja'a ñaax hajxy hoy miämähmøøyyanä; paady hajxy hoy guiobiernähajty; paadiä Dios hajxy xpiuhbéjtäm nebiaty hajxy hänajty tøø xyajwiinwaanøøyyäm; paady hajxy quia'a leontsu'tsä; ³⁴ paady hajxy quia'a tooyy møjjøønhajjooty; paady hajxy quia'a cuhbujxä. Ja'a häna'c-hajxy ca'a møcpä, mänitä mäjaa hajxy piaaty mänaa hajxy hänajty chiptuna'añän. Cabä miädsip hajxy yajmäjdaacy, hoyyä miädsiphajxy hänajty jia nämayyä. Ñä'ägä yajpáyø'c hajxy je'e. ³⁵ Jii ja'a to'oxiøjc-hajxy hänajty näje'e ja'a yhuung ja'a ya'ay jiuypipøjcy.

Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy yajcudsaaçhtiunøøyyä. Coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty quia'a nä'ägädä najtshixø'owa'añ, mänit hajxy yaghó'cänä. Tøø hajxy hänajty ñajuø'øyy coö hajxy jiuypipøga'añ, coö hajxy jim ñøcxa'añ tsajpootyp. ³⁶ Näje'e hajxy wyiinwohñä wiobho'cä. Høxtä yajcudsumøøyyä hajxy näje'e cø'øxoch. ³⁷⁻³⁸ Näje'e hajxy quiuhga'tsä, näje'e hajxy jioø'wa'xä, näje'e hajxy quiuhbujxä. Jim hajxy hänajty näje'e wiädity pactuum, wiinwa'adstuum, tunjooty. Jim hajxy hänajty näje'e chäna'ay tsaajutjooty. Cabä howyit hajxy hänajty miøødä. Meeghac chivohac hajxy hänajty wyithajpy. Jaguiay hajxy hänajty yhity. Xøøghátäp hajxy hänajty, häyoowhíjxäp hajxy hänajty. Paady hajxy hänajty jaduhñ jiaty yhabety coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty miäbøcy. Jaançh tehñ quiumáyyäp hajxy hänajty ja'a Diosäm. Cabä Dios jaduhñ quiumay pøn ca'a mäbøjp. ³⁹ Hoy hajxy jia cumaayyä, cab hajxy miooyyä mädyiijatiä Dios hänajty tøø yajwiinwaanø'øyy. ⁴⁰ Jäguemiä Dios wyiinmahñdyhajty coö ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmio'owáañäm. Paadiä jecyjiäya'ayhajxy quia'a tsoj mooyyä, näguipxiä Dios hajxy jaduhñ xmio'owáañäm møødä jecyjiäya'ayhajxy.

12

¹ Tsögä jecyjiäya'ay hajxy jaduhñ pahíjxäm nebiä Diosmädia'agy

hajxy miäbøjquiän. Tsøgä haxøøgcuhdujt hajxy najtshixøøyyäm. Tsøgä nhamdsoo cuhdujt hajxy høxhíjxäm. Je'eduhñ wiingtuum xjia wi'i wioonøcxáañäm. Tsøg hajxy tehngajnä cudiúuñäm nebiä Dios hajxy xyhanéhmäm. ² Tsøgä Jesucristo hajxy hamuumdu'joot pahíjxäm. Jaaya'ay hajxy xyajñähixøøyyäm coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nmäbøjcämät. Hochähdiuunnä ja'a Jesús mähdiojc jaduhñ yho'cy cruzcøxp. Pero ñajuøøby hänäjty je'eduhñ coo hänäjty jim nøcxy xioonda'aga'añ tsajpootyp. Jim jaduhñ yhäñañä maa Dios yhaooyaampiän.

³ Tsøgä Jesucristo hajxy jahmiejtstáacäm coo jiaançh tehñ chaachpøjcy. Ja'a cahwiindøyhäna'c-hajxy jaduhñ jatcøøyy. Miee'xtujc ja'a Jesucristo jaduhñ. Tsøg hajxy jaduhñ pahíjxäm; jaduhñ hajxy nga'a jootmayháltämät. ⁴ Hoyyä haxøøgpä hajxy xjia mädsipháltäm, cahnä hajxy jaduhñ xyaghó'cäm. ⁵ Ja'a Dios hajxy jaduhñ xjiootcapxmøcpøjcäm maa ja'a miädia'agy cujaay myiñän:

Huung, ca'a mjootma'ady, hoyyä Dios tøø xjia yajcumädoy.

Hoy xjia hoyj, ca'a mjootmayhaty.

⁶ Miägapxyp yhanehmbiä Dios pønjaty chojpy;

yajcumädooby pønjaty yhuunghajpy.

⁷ Coo ja'a Dios hajxy xyajcumädówät, mmee'xtúgäp hajxy jaduhñ. Hopiønnä yhuung yajcumädoy. ⁸ Yajcumädoobiä Dios ja'a yhuunghajxy nägøxiä; y pø caj mijts jaduhñ xyajcumädoy, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xquia'a huunghaty. ⁹⁻¹⁰ Ja'a hajxy ndeedyháltämbä hädaa yaabä naaxwiimbä, nwiingudsähgøøyyäm hajxy jaduhñ, hoy hajxy hijty xyajcumädóowäm mänaa hajxy tøø nmuutsc-háltäm. Paady hajxy hijty xyajcumädóowäm coo hajxy hijty nga'a mädia'agymiäbøjcäm. Hoorä, tsøgä nDeedyháltäm hajxy mädia'agymiäbøjcäm, ja'a jim tsajpootypä. Mänit hajxy jim xyagháltämät. Paadiä Dios hajxy xyajcumädóowäm, nebiä miädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy nmäbøjcämät, nebiä hawa'adstuum hajxy jaduhñ hoy nhíjtänät nebiä Dios yhitiän. ¹¹ Tøyhajt hajxy ndsaachpøjcäm mänaa ja'a Dios hajxy xyajcumädóowäm. Nbátäm ja'a tsaachpä hajxy jaduhñ. Pøn jaduhñ mäbøgaamb hamuumdu'joot, cab jaduhñ waamb miäná'anät, hoy hänäjty jia tsaachpøcy. Maas hoy jiäya'ayhadaanä. Maas jootcuje yhidaanä.

¹² Naxy hajxy mdehm ñijjootcapxmøcpøgøøjät neby hajxy jaduhñ hoy myo'oy mnáxät. ¹³ Mhøxtá'awäp ja'a hodi'u hajxy, nebiä hermanodøjc hajxy jaduhñ hoy xpiawädítät, neby hajxy jaduhñ quipxy xquia'a padu'udägóyyät.

¹⁴ Naxy hajxy hoy mdehm yhidät tu'ugmädia'agy nägøxiä. Hoy hajxy mjäya'ayhadät. Pøn hoy ca'a wädijp, cab jim ñøcxa'añ Dioswiinduum. ¹⁵ Tehngajnä hajxy mnigwieendähadóøjät, neby hajxy jaduhñ mga'a tu'udägóyyät. Coo pøn jaduhñ tiu'udägóyyät, je'e jioot ca'a tsojp coo piuhbedøøjät ja'a Diósäm. Cab hajxy mnimiäjootma'adóøjät. Coo hajxy haagä jaduhñ mjatcø'owät, pues nägøxiä hajxy jaduhñ mmá'adät. ¹⁶ Cab hajxy mhaxøøgwädítät. Cabä Diosmädia'agy hajxy myaghäyø'ogät. Jaduhñä Esaú jecy jiatcøøyy, coo hänäjty yäho'ogyii; yajwiingubøjc ja'a ñädeedy ja'a cay. Paadiä ñädeedy hänäjty miøødä, coo hänäjty quioobhuungä. Mo'owáañäp hänäjty jaduhñ cøxiä mäduhñtiä ja'a tieedy hänäjty miädsäna'ay. ¹⁷ Y coo ja'a Esaú jioot hänäjty chocy coo cøxiä mio'owøøjät

ja'a tiéediäm, cab tii ñä'a mooyyá, hoy jia jøøyy. Hamdsoo jaduñ quia'a niyaghoyøøyyä.

18-22 Ja'a Moisésajxy, jequiän hoçhähgøøñäbä hajxy jim yhiyx miädooyy maa ja'a tunän ja'a xøhjäpä Sinai. Ja'a pojtaxa'a hajxy yhiyx møødá jøøn jim maa hñajty jiaançh tehñ wyiingoodsän. Mänit hajxy miädooyy nebiä jäya'ay xiu'uxiän. Mänit hajxy miädooyy coo ja'a Dios quiapxy. Hoçhähgøøñä ja'a Dios quiapxy. Jaduhñ Dios yhanehmy coo hajxy hotyijatiä quiuhgá'adsät tijaty jim mejtsp maa ja'a tunän, hoy jia animalä. Pero cab hajxy miee'xtujnä. Mänitä Dios hajxy miänuu'xtaacy coo quia'a cápxnät. Moiséspaady je'e chähgøøñä. "Jaançh tehñ chähgøøbiøch, paady ndsäyuy", nõmä Moisés miänaañ. Pero jim tsajpootyp jim Dioswiinduum, cab jim yhoçhähgøøñän. Siön jim xiøhaty maa ja'a Dios yhäña'ayän. Jaduhñ jim xiøhjäpä, ja'a Jerusalén tsajpootypä. Tøø ja'a Dios cuhdujt hajxy xmiø'oy coo hajxy mwiingudsähgøøwät. Milhaamä Diosmoonsähajxy jim xioonnda'agy Dioswiinduum. ²³ Jimä Dioshuung yhaañämähajxy tiu'ugmucy ja'a xiøøhajxy tøøbä yajcujaayijäbä. Ja'a Diósäm hajxy yajnähwaats yajcuhwaatsä. Nägøxiä ja'a Dios hajxy jim xwyiinmahñdyhixáañäm. ²⁴ Jimä Jesucristo hajxy xñähgapxtúutäm nebiä Dios hajxy tøø xmiøødyajcuhdújcäm hawiinjemy. Coo coo ja'a Abel jecy yagho'cä, mänitä Dios yaghawiimbijty. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm ja'a Dios ja'a nbojpä ngädieey hajxy.

²⁵ Coo ja'a jecyjiäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy yaa quia'a mæbøjcy hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy yajcumädoowä. Hoorä, coo ja'a Dios hajxy xyhamdsoo hanéhäm jim tsajpootyp, maas hanaxiä hajxy jaduñ njájtämät coo ja'a miädia'agy hajxy nga'a mæbøjcämät. Entonces, tsøg hajxy hamuumdu'joot mæbøjcäm. ²⁶ Coo ja'a Dios jecy quiapxy, mänitä naaxwiin yajtsäyuyy. Jaduhñ tøø miänaañnä coo cøxiä yajtsäyuyyaannä jadähooc møødá naaxwiin møødá tsajtcøxp. ²⁷ Jaduhñ miädia'agytiägøø'oy coo ja'a Dios yajcuhdägoyya'añ tijaty tøø yhädiuñ møødá naaxwiin møødá tsajtcøxp. Pero mädyijaty jim tsajpootyp, caj yajcuhdägoyya'añ. ²⁸ Tsøgä Dios hajxy nämáayyäm Dioscujú'uyäp je'eguiøxpä coo hajxy jim xyaghidáañäm tsajpootyp cøjxta'axiøø. Hamuumdu'joot ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Jaduhñ ja'a Dios hajxy xquiumáayyämät. ²⁹ Yajcuhdägoobiä Dios je'e tijaty jaduñ quia'a cumaaby.

13

¹ Tsøg hajxy hamuumdu'joot niçhojc nibia'häyóowäm nebiä tu'ugpuhya'aybän. ² Coo pøn miédsät maa ja'a mdøjcän, hamuumdu'jootä mjøøn mdøjc hajxy mmó'owät. Naje'e hajxy tøø tiøjmo'oy ja'a Diosmoonsä tsajpootyp-tsohmä. Cab hajxy hñajty ñajuø'oy pø Dios mioonsähajxy je'e.

³ Mbuhbéäp hajxy ja'a jäya'ayhajxy hijpä tsumy, møød hajxy häyoowhíxäbä. Hix, quipxy ja'a Diosmädia'agy hajxy mmøødmæbøcy.

⁴ Ja'a Dios jaduñ mänaañ coo jäya'ayhajxy ñimiøødtsäna'awøøjät ya'adio'oxy. Cab jaduñ yhooyä coo ja'a mmägu'ughjäpä tio'oxiøjc jaduñ mnä'a wi'i yhäyoowhíxät, coo ja'a Dios jaduñ xñä'a yajcumädówät.

5 Cabä xädø'øñ hajxy mwi'i piøcjuó'øwät. Jootcujcä xädø'øñ hajxy mmähidät, mäduhñtiä hajxy mmøødä. Tøø ja'a Dios jaduhñ miäna'añ cooc hajxy ni mänaa xquia'a nähgue'egáañäm. 6 Paady hajxy hamuumdu'joot nmänáañämät:

Ja'a Dióshøch jaduhñ xpiuhbejp.

Cábøch jaduhñ pøn ndsähgø'øy, hoñéjpiøch hajxy cu xjia tun.

7 Mbahíxäp jäya'ay hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø xyajnáhixø'øyábä. Hamuumdu'joot ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøjcy. Hoy hajxy jiaanč tehñ jiäya'ayhajty.

8 Cabä Jesucristo ja'a quiuhdujt mänaa yajtägach. 9 Cabä wiingmädia'agy hajxy mbadu'ubøgät. Coø ja'a Dios hajxy xchójcäm, maas hoy jaduhñ coø ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjčämät. Näje'e hajxy ñajtsapxø'øy cooc tyijy yhamajtscä, cábäc tii mdsú'udsät mgáyät. Pero yø'ø cuhdujt jaduhmbä, caj yø'ø xpiuhbédät.

10 Tøø ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, paadiä miädia'agy hajxy jaduhñ nbanøcxäm. Pero pønä jecyquiuhdujt panøcxnä, cabä cuhdujt hajxy miøødä coø ja'a Jesucristo hajxy pianøcxät. 11 Jegyhajty ja'a teedywiindsøn animalnø'ty hajxy hijty quiuyoxø'øy maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän, nebiä piojpä quiädieey hajxy jaduhñ ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Mänitä animalho'ogy hajxy hijty nøcxy ño'ogy cajtpa'a.

12 Jaaná jimä Jesús hoy yho'pä cajtpa'a. Jaduhñ hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. 13 Tsøgä jecyquiuhdujt hajxy najtshixøøyyäm. Tsøgä Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot panøcxäm, hoyyä cu'ug hajxy xjia xøøghájtäm. 14 Haa hädaa yaabä naaxwiinä, caj jiega'añ. Pero jim njoot hajxy nbädáacäm tsajpootyp. 15 Tsøgä Dios hajxy tehngajnä wiingudsähgøøyyäm ja'a Jesucristocøxpä. Tsøg hajxy tehngajnä mänáañäm coø ja'a Dios miøjjä jiaančhä. 16 Naxy hajxy hoy mdehñ jiäya'ayhädät. Mbuhmó'owäp ja'a wiinghäna'c hajxy tijaty hajxy mmøød. Jaduhñä Dios hajxy xjiaanč tehñ quiumáyät.

17 Mmábøjčäp ja'a copc-hajpä miädia'agy hajxy. Xcwieendähajp hajxy jaduhñ neby hajxy mga'a tu'udägóyyät. Najuøøby hajxy coø hajxy wyiinmahñdyhixa'añijäm ja'a Diósäm. Naxy hajxy mdehñ miäbøgät nebiä mgopc-hajpähajxy jaduhñ yhidät jootcujc. Coø hajxy mga'a mäbøgät, cab hajxy hñajty jaduhñ tøø mnnyaghoyø'øyii.

18 Mdúnäbä mayhajt hajxy, pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høøchcøxpä. Hóyhøch nwädity. Chójpíøchä njoot coøch homiänaajä hoy nwädítät. 19 Chójpíøchä njoot jaduhñ coøch jim jadähooc nnøcxtägátsät maa mijsän. Mänuu'xta'agä Dios hajxy coøch jim ween xyajnøcxy.

20 Jootcujcä Dios hajxy xjiaanč tehñ yaghíjtäm. Jaayá'ayädsä Jesucristo yagjujypiøjtägajts, ja'a nWiindsønhájtäm. Jaayá'ayäts hajxy xmiøødyajcuhdújčäm ja'a hawiinjemyguiuhdujt mänaa ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Cabä jemyguiuhdujt mänaa tiägatsaañnä. Homiänaajä ja'a Jesucristo hajxy xñä'ägä cueendähájtäm. 21 Weenä Dios hajxy xpiuhbety, nebiä miädia'agy hajxy jaduhñ hoy myajtúunät, ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. Cøjxta'axiøø tsøg hajxy jaduhñ mänáañäm coø ja'a Jesucristo miøjjä jiaančhä.

22 Hermanodøjc, cab hajxy mdsippadá'agät. Cábøch mijts madiu'u tøø nmägapxy tøø nhane'emy. 23 Tøø ja'a hermano Timoteo yhawa'adspädsøømnä maa ja'a pujtøjcän. Coø yaa paquiä miédsät, mänitøch jim nmødhädät maa mijtsän.

²⁴ Yajpoo'x ja'a copc-hajpähajxy ja'a hөөчхөxpä mөөдä hermanohajxy nägөxiä. Ja'a hermanodөjc-hajxy yaabä Italianaaxooty, xyajpoo'xp mijts jaduһ.

²⁵ Weenä Dios hajxy jaduһ xjiaac mo'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt. Amén.

Santiago

¹ Høøch xøhajt Santiago. Ja'a Diostúunghøch nduumby. Ja'a Jesu-cristo, je'ečh nmäduumby. Hermanodøjc, mijtshajxy nyajpoo'xyp, mijts jäguemnaaxtsohm̄bä.

²⁻³ Coo hajxy mänaa mhäyohmbáadät, cab hajxy mmáná'anät cooc tyijy ja'a Dios hajxy xquia'a hijxnä. Tehngajnä ja'a miädia'agy hajxy mmábójcät coo hajxy xyhixy. Y coo hajxy mjaac häyohmbáadät, maas hoy hajxy mmábógät. Tøyhajt je'eduhñ, paady hajxy mjootcugó'owät. ⁴ Coo hajxy maas hoy mmábógät, pedyii ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ mgudiúnät.

⁵ Coo pøn quia'a najuó'owät nebiä wyiinmahñdyhadät, weenä Dios miänuu'xta'agy, mänitä wiinmahñdy mio'owóøjät. Coo ja'a Dios hajxy tii nmäyujwáañämät, mänit hajxy cøxiä xmióoyyämät, y cab hajxy waamb xñámáayyämät. ⁶ Ween hajxy hamuumdu'joot nmänuu'xtáacäm. Cab hajxy nmánáañämät coo hajxy xquia'a mo'owáañäm. Pøn tu'joot ca'a mábøjp, cabä jiäwøhñdy tu'hityä yaghity. Jaduhñ mäwínäts je'e nebiä mejjiän coo ja'a poj yagja'tsyo'oy. ⁷⁻⁸ Hiñ, mejtstu'u ja'a wiinmahñdy mióødá. Cabä tu'hityä yhity. Cab hoy wiädity. Cab tii wiinmahñdy mio'owóøjät ja'a Diósäm je'eguiøxpä coo wiinmahñdy mejtstu'u mióødá.

⁹ Mädyii hermano häyoob, coo piuhbedóøjät ja'a Diósäm, jootcugó'owäp je'eduhñ. ¹⁰⁻¹¹ Mädyii hermano mäyøø, coo ja'a mäyøøhadyiibä quia'a hajoodháñät, nä'ägä jootcugó'owäp je'ebä. Hiñ, jaduhñ mäwínäts ja'a mäyøøjäya'ayhajxy nebiä pøjjiän. Hoy ja'a pøjy jioðø'oy; pero coo quiu-jyxioðø'oy, mänit ñii'xnä. Mänit ñahgahnä. Jaduhñdsä mäyøøjäya'ayhajxy quiuhdägoyyaambä. Yhøxho'ogaamby hajxy tijaty hajxy miämäyøøhajpy.

¹² Jootcujc hajxy yhity pønjaty mee'xtujp, pønjaty ja'a møjcu'ugongä miädia'agy ca'a mábójcäp. Pønjaty ja'a Dios jahmiejtsp, cøjxta'axioø hajxy yagjuyhada'añii nebiä Dios juyghatian, nebiä Dios hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. ¹³ Coo ja'a mjoothajxy chógät coo hajxy haxøøg mjatcø'owät, cab hajxy mmáná'anät cooc tyijy ja'a Dios hajxy xyag-jatcø'owa'añ. Hiñ, cabä Dios mänaaxøø haxøøg jiatcø'oy. Y caj mänaa miäna'añ coo hajxy haxøøg njatcøøyyämät. ¹⁴ Ja'a mhamdsoo copc xya-jtägóyyäp. ¹⁵ Hiñ, ja'a mhamdsoo copcooty ja'a pojpä cädieey piädsømy. Y coo pønä pojpä cädieey tehngajnä tiúnät, jilby yhäda'aga'añ haxøøgtuum.

¹⁶ Hermanodøjc, ca'a hajxy myajwiinhøøñ. ¹⁷ Ja'a hoybä ja'a mäbaadpä, Dios hajxy pedyii xmióoyyäm, ja'a tsajpootypä. Je'eduhñ cunuu'x ja'a jajpä ja'a tsämaambä. Cabä Dios wyiinmahñdy mänaa tiägach. ¹⁸ Hamdsoojoot ja'a Dios hajxy xpiädáacäm hodiium je'eguiøxpä coo ja'a miädia'agy hajxy mmábójcäm, ja'a tøyhajtpä. Paady hajxy jaduhñ xquiumáayyäm.

¹⁹ Hermanodøjc, homiänaajä ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädowá'anät; pero hodiägaamby hajxy mdaj mmáyät coo hajxy hänäjty mgapxa'añ mmädia'aga'añ. Y cab hajxy mjootmä'adät. ²⁰ Coo hajxy njootmä'tämät, cabä Diosmädia'agy hajxy nyajtuungpáatänä. ²¹ Cøxy najtshixø'ow ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy, neby hajxy madiu'u haxøøg mjatcø'oyän. Mee'xxieemy ja'a Diosmädia'agy hajxy mmábógät, ja'a hajxy tøø

mmädóyyäbä. Y coo hajxy mjaančh mábógät hamuumdu'joot, mänit hajxy jaduñ mnähwá'adsät.

²² Mgøxy cudiünäp ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduñ. Coo hajxy mnähmädoonáxät, cab hajxy jaduñ mnä'ä yajtuungpaady, hoy hajxy mja mäna'añ cooc tyijy hajxy myajtuungpaady. ²³ Pønä Diosmädia'agy nähmädoonajxp, cab hoy quiudiuñ. Jaduñ mäwínäts je'e nebiä jäya'ay ñiyhahijxnaxyijän hijxtjooty. ²⁴ Paquiä jaduñ ñiyhahijxnaxyii. Pero coo wyiimbijnä, cab jiahmiejtsnä nebiä wyiin jiojy quiahxø'ogy. ²⁵ Pønä Diosmädia'agy tehngajnä jahmiejtsp, pøn hoy cudiuumb, jootcuyc jaduñ yhida'añ. Hix, hodium piäda'aga'añii je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädia'agy miäböcy.

²⁶ Pønjaty mänaamb cooc tyijy Dios hajxy wyiingudsähgø'oy, y nä'ä nägoodä hajxy ñä'ä capxtägoy, xiøøbä hajxy ñä'ä mäna'añ cooc tyijy Dios hajxy wyiingudsähgø'oy. ²⁷ Coo ja'a yaamghuung hajxy mbuhbédät møødä yaamgto'oxy, coo hajxy hänäjty tii yajmaajiaty, y coo hajxy haxøøg mga'a wädität, mänit hajxy myajcähxø'ogät coo Dios hajxy mjaančh wiingudsähgø'oy.

2

¹ Hermanodøjc, paadiä Jesucristo miädia'agy hajxy nmäböjcäm coo jim yhity tsajpootyp maa ja'a jappä tsämaambä miøødän. Jaaya'ay hajxy nWiindsøn'hjätäm. Cabä yahixø'oy coo pøn mxøøghädät.

²⁻⁴ Tsøg hajxy mädiäacäm, coo jäya'ayhajxy nämetsc miédsät maa ja'a mdsajtøjc-hajxiän, tu'ug mäyøøbä, tu'ug häyoobä, tu'cuhtuujt hajxy nämetsc mwiingudsähgø'owät, hoyyä mäyøøbä orocø'øjädsøhñdy hänäjty jia møødä, hoyyä howyit hodiucxy hänäjty jia møødä. Cabä häyoobä hajxy mxøøghädät, hoyyä howyit hodiucxy hänäjty quia'a ja møødä. Hoorä, coodsä häyoobä hajxy mnämä'awät: "Jii miich huuc täna'aw", o coo hajxy mnämä'awät: "Jii miich mhäña'awa'añ naaxwiin", y tøø ja'a mäyøøbä hoyhäñaabiejt hajxy hänäjty mmo'oy, myajcähxø'py hajxy jaduñ coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Cähxø'p jaduñ coo ja'a häyoobä hajxy tøø mga'a näxuuch.

⁵ Hermanodøjc, huuc mäadow hädaa mädia'agy hajxy. Pønjaty häyoob hädaa yaabä naaxwiin, Dios tøø yajnähdijy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbögät hamuumdu'joot, coo hajxy jim ñöcxät cøxp tsajpootyp. Jim hajxy ñöcxa'añ nägøxiä. Pønjatiä Dios tøø jiahmiech tøø pia'häyoy, Dios jaduñ tøø yajwiinwaanø'oy coo hajxy jim ñöcxät. ⁶ Pero mijts, mxøøghajpy hajxy ja'a häyoobädøjc. Hoorä, ja'a mäyøødøjc-hajxy, xchaaçhtiuumb mijts jaduñ. Pawich pajäduty mijts xyajnöcxy haguyc. ⁷ Ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mbanöcxäp, y je'e ja'a mäyøødøjc-hajxy wyiinwohmby.

⁸ Dios mänaamb coo ja'a mmäjøøn coo ja'a mmädøjc mdsógät mba'häyowät nebiä mni'x nebiä mgopc mdsoquiän. Ja'a Diosmädia'agy jaduñ miimb. Bueno, pø mjaančh cudiünäp ja'a Dios miädia'agy jaduñ, hoy jaduñ. ⁹ Pero coo ja'a häyoobädøjc hajxy mxøøghädät, haxøøg hajxy jaduñ mjäya'ayhaty. Ja'a Diosmädia'agy jaduñ mänaamb cooc yhaxøögä. ¹⁰ Pønä ley hoy tøø jia yajtuñ, pø weeñtiä tøø tiu'udägoy, jaančh tehñ miøj tøø quiuyo'oyø'oy. ¹¹ Dios jaduñ mänaan, coo ja'a mhamdso to'oxiøjc hänäjty jyimän, cabä wiingto'oxiøjc mmøødhidät. Jaanä jaduñ miänaambä coo mga'a jäya'ay-yaghó'ogät. Tsøg hajxy

mánáanäm, pø tøø mjäya'ay-yagho'ogy, tøø ja'a ley jaduñ mga'a yajtuñ, hoy wiingto'oxiøjc mga'a ja møødhity. ¹² Hoy hajxy ngapx nmädiacämät, hoy hajxy njäya'ayhajtämät nebiä Jesucristo hajxy xyhanéhämäm maa ja'a miädia'agy myiñän cujaay. Hix, xyhixáanäm jaaya'ay njoot ngopc-hajtämhajxy pø hoy hajxy njaančh jäya'ayhajtäm. Xpiuhbedáanämäp hajxy neby hajxy maas hoy njäya'ayhajtämät. ¹³ Pønjatä jäya'ay näxuu'tsp, je'e hajxy päda'agáanäp hodium. Cab hajxy yajcumädowa'añii. Pønjatä jäya'ay ca'a näxuu'tsp, je'eds hajxy yajcumädowaanäp. Cab hajxy ñäxuu'tstägatsa'añii.

¹⁴ Hermanodøjc, näje'e jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy hajxy miäbøcy hamuumdu'joot, y cab hajxy hoy wiädity, nébiäc tyijjiäda'aduñ yhuuc nä'ä nähwá'adsät. ¹⁵⁻¹⁶ Coo mijts hermano nä'ä nägoobä mnämä'awät: "Nøcx hajxy jootcujc wädit; pägø'ow jocxwit hajxy; hoy hajxy mgay mhú'ugät", y cab hajxy hánajty tii tøø mmo'oy, hoy hajxy hánajty tii quia'a ja møødá, ni wit ni tucxy, ni cay ni hu'ugy, caj mijts mguhdujt hánajty yhooyä. ¹⁷ Coo pøn miäná'anät cooc tyijy hoy wyl'i pianøcxy, pero cabä quiuhdujt ñä'ä hóyyäbä, xiøøbä jaduñ ñä'ä mäna'añ cooc tyijy hoy pianøcxy.

¹⁸ Pero coo pøn miäná'anät: "Miič mahñdy hoy mbanøcxyp; høøch, hóyhøch nguhdujt", høøch hijxtahnd yaghíxác pø hoy mjaančh panøcxy, hoy mga'a ja yajcähxø'ogy pø hoy mguhdujt. Høøch, cooçh nguhdujt yhooyä, nyajcähxø'piøch jaduñ cooçh hoy njaančh panøcxy. ¹⁹ Miič mänaamb coo Dios tiu'ugä; hoy hit jaduñ coo jaduñ mmäná'anät. Pero jaduñdsä møjcu'uhajxy miänaambä y chähgøøby hajxy je'e. ²⁰ Nej, caj miič mnä'ägädä wiinjuø'owa'añä, xiøøbä mja nä'ä mäna'añ coo mmäbøcy, pø cabä mguhdujt ñä'ä hoyyä. ²¹⁻²² Abraham højts hijty nhaphajtäm ndeedyhajtäm. Mänitä Dios ja'a Abraham ñämaayy coo ja'a yhuung yóxät, ja'a Isaac-hajpä. Paadiaduñ ñämaayy coo ja'a yhuung yóxät, nebiä Dios jaduñ wyiingudsähgø'owät. Jiaančh cudiunaambä Abraham hánajty jaduñ. Coo jiaančh ja cudiunaañ, paady hodium piädáacänä. Cähxø'p jaduñ coo ja'a Diosmädia'agy hánajty jiaančh mäbøcy. ²³ Tøjijäjtä Diosmädia'agy jaduñ nebiä myiñän cujaay: "Coo ja'a Abraham ja'a Dios ja'a miädia'agy miäbøjcä, paadiä hodium piädáacänä." Y Abraham, hamdsoo Dios miänaañ coo Abraham hánajty miägu'ughadyii.

²⁴ Jaduñds je'e, paadiä Dios hajxy hodium xpiädáacäm coo hajxy hoguiuhdujt nyajtuunäm, coo hajxy hoy nmäbøjcäm. ²⁵ Jaduñnä quixy Rahab yhuuc jajpä. Mänitä jäya'ayhajxy mjejtstaacy maa ja'a Rahab tiøjcän. Hixøøby woodsøöbiä hajxy hánajty wiädity. Mänitä Rahab miäbuhbejty. Mänitä tu'u hajxy wiingpä yajnähixøøyyä. Paadiä Rahab piädáacänä hodium, hoyyä howyiinmahñdy hánajty tøø quia'a ja møødhaty. ²⁶ Entonces, coo hajxy nmánáanämät cooc tyijy hajxy hoy nmäbøjcäm, pero cabä nguhdujthajxy yhoyhajtäm, xiøøbä hajxy nnä'ä mänáanäm coo hajxy hoy nmäbøjcäm. Cab jaduñ choobaady coo hajxy nä'ä nägoobä nmánáanämät cooc tyijy hajxy hoy nmäbøjcäm; høxtáhmäts ja'a ni'x ja'a copc coo yho'nä, cab je'e choobaatnä.

3

¹ Hermanodøjc, ca'a hajxy mwi'i ñiwyiindsønädä'agyii. Hix, pønjaty hoy ca'a yajnähixøøby, cab hajxy quiumaya'añii ja'a Diósäm.

² Madiu'u hajxy ngapxtägóoyäm nägøxiä. Pøn ca'a capxtägooby, ca'xiä Diosmädia'agy jiaanč tehṃ quiudiñ. Ni nej quia'a jatcø'øy. ³ Paadiä cuaay freno hajxy nbädáacäm coo hajxy ween miädia'agymiäbøcy neby hajxy jaduñ hoy yó'oyät. ⁴ Jaaná jaduñduhmbä, ja'a barcotimón, chuucpä hajxy yajmäyohby, hoy ja'a barco jia hamøjjä, hoy møc jia pabojy. ⁵⁻⁶ Y yø'ø haaw, hoy jia muutscä, jaduhyä jäya'ay ñä'ä jaanč tehṃ miägapxtägoobiä møy may. Jaduñ mäwiinäts yø'ø haaw nebiä jøønän. Coo ja'a yuuc tioyø'øgy, tu'lii'ty ja'a padoy chohnda'agy. Yø'ø haaw, jiaanč tehṃ miøødä haxøøgpä yø'ø. Paquiä xyajtu'udägóyyät. Y ja'a møjcu'ugong, je'eds hajxy xwyl'i yajcapxtägóoyäm. ⁷ Hoñä'ä mädyii animalä hajxy hoy nyajmaaxøøyyämät, caa, muuxy, tsahñdy, møødä mejjiooty-tsánaabiä. ⁸ Pero yø'ø haaw, cab hoy miaaxøøwa'añ. Haagä haxøøgpä jaduñ miøød. Je'eduhñ xyajtägóoyäm maa ja'a Dioscøxpän. ⁹⁻¹⁰ Jue'e yø'ø haaw, mejtstu'u myiñ. Je'e hajxy nyajtúnäm coo ja'a Diosteedy hajxy ngapxpátäm. Jaaná je'e hajxy nyajtúnäm coo ja'a jäya'ay hajxy nnähójjäm, ja'a Dios yajmägunuu'xøøyyäbä ja'a yhEspiritu. Hermanodøjc, caj yhooyä coo hajxy mejtstu'u njäya'ayhátämät. ¹¹ Hix, maa tu'ugpä nøøgopcän, cabä nøø wiingä tågach xiee'xy. Tu'tu'uyyät ñä'ägädä xee'xy. ¹² Jaaná jaduñduhmbä, tu'tu'uyyät piids tiøømhaty; cabä aceituna miädøømhado'øy maa ja'a piidsän. Ni ja'a piids quia'a mäðøømhado'øy maa ja'a tsaatypän. Y cabä hoñøø jim mbáadät maa ja'a taamdsnøøgopcän.

¹³ Pøn wiinmahñmech maa mijtsän, ween hoy jiäya'ayhaty neby jaduñ yajcähxø'øgät coo hoguiuhdujt miøødä, coo mee'xxieemy jiäya'ayhaty. ¹⁴ Jii häna'c-hajxy näje'e miäna'añ coo hodiung hajxy mio'owøøjät, coo wiinghäna'c quia'a mo'owøøjät, je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy jiaanč tehṃ jiaty hoyhoy. Caj mniguiumayøøjät cooc tyijy mjaanč tehṃ jiaty. Hix, caj tiøyyä coo mjaanč jaty. ¹⁵ Yø'ø wiinmahñdy jaduñmbä, caj yø'ø jim chooñ maa ja'a Diosän. Hädaa yaabä naaxwiin hajxy yajcojy. Ja'a møjcu'ugongä wyiinmahñdy jaduñ. ¹⁶ Ja'a häna'c-hajxy ca'a niyajmädsøjcäbä coo wiinghäna'c hodiung piáadät, cab hajxy hoy ñimiøødhidyii. Nijiohoj nibiahójjäp hajxy jaduñ. Madiu'u hajxy haxøøg jiäya'ayhaty. ¹⁷ Pero jimä howyiinmahñdy chooñ maa ja'a Diosän. Coo hajxy je'e mmøødhádät, hoy hajxy jaduñ mjäya'ayhádät. Cab hajxy mdsiptsáná'awät, cab hajxy mma'adtsáná'awät. Mee'xxieemy hajxy mhídät. Cabä mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mwi'i yajtúnät. Mmøødhádäp ja'a hojioot hajxy møødä jäya'ay. Cabä mwiinmahñdy hajxy mejtstu'u myajtúnät. Cab hajxy mhøhñdá'agät. ¹⁸ Pønjaty ca'a tsiptsojp, jaanč tehṃ yhoy hajxy jiäya'ayhaty, møød ja'a hajxy nägøxiä capxcuhgádaacpä.

4

¹ Jim mijts ja'a mdsip myajtsohnda'agy maa ja'a mhaxøøgwiinmahñdyhajxiän coo hajxy naxy mnimiädsibø'oyii. ² Coo hajxy tii mja hadsoga'añ, je'eds hajxy myajniguiuyagho'ogøøyyäp, je'eds hajxy myajniguiumädsiphadøøyyäp. Paady hajxy mga'a paady mädyii hajxy mja tsojpy coo ja'a Dios hajxy mga'a mäyujwa'añ. ³ Y coo hajxy tii mja yujwa'añ, cab hajxy mbaady, je'eguiøxpä coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Hix, näjoot hajxy mwi'i yhadún mwi'i yhanäma'awø'øy mädyii hajxy mja yujwaamby. ⁴ Caj mijts Diosmädia'agy

hoy mgudiuñ. Nej, cab hajxy mnajuø'øyä coo jaduñ quia'a hoyyä coo ja'a mjoot ja'a mjuøhñdy hajxy yaa mbädá'agät hädaa yaabä naaxwiin. Coo hajxy jaduñ mbädá'agät hädaa yaabä naaxwiin, Dios hajxy jaduñ mmädsiphájñäp. ⁵ Nej, tøgä xiøøbä ja'a Diosmädia'agy ñä'ä mäna'añä: "Tøø ja'a Dios ja'a yHespiritu piäda'agy maa højtsøxpän. Xjiaanč tehñ chojc xjiaanč tehñ pia'häyóowäm hajxy jaduñ." ⁶ Jaanč tehñ yhooyä Dios hajxy xpiuhbéjtäm neby hajxy jaduñ hoy nmäjädáacämät. Jaduñä Dios miädia'agy myiimbä: "Miädsiphajpiä Dios pøn ja wi'i yajcumayaamb. Pero pøn ca'a yajcumayaamb, piuhbejpiä Dios je'e." ⁷ Mäbøc ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä. Høxhijxä ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hajxy; mänit hajxy jaduñ xñähguéecnät. ⁸ Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy mbanøcxät; mänitä Dios hajxy xpiuhbejtägätsät. Pønjatä haxøøguhdujt møød, mhøxhixäp ja'a mguhdujt hajxy jaduñ. Pønjaty mänaamb coo mejtstu'u pianøcxa'añ, møødä Dios, møødä hädaa yaabä naaxwiin, mnajtshixøøñäp ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy. ⁹ Mjootmayhädäp hajxy jaduñ je'eguiøxpä coo haxøøguhdujt hajxy mmøødä. Cab hajxy mxoondáacnät. ¹⁰ Mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot. Mnägäpxäp hajxy nebiaty hajxy tøø mhaxøøgwädity. Mänitä Dios hajxy xyajmähmø'øwät hodium.

¹¹ Hermanodøjc, ca'a hajxy mniñähöjyii hamiñ haxøpy. Pøn wiinghermano nähojp, jaduñ miäbaatnä nebiä Diosmädia'agy ñähojjiän. Cabä Diosmädia'agy hoy ñä'ä cudiuñ. ¹² Tu'ugä Dios hajxy xyhanéhmäm. Je'e hajxy xyhixäm pø hoy ja'a miädia'agy hajxy ngudiüünäm. Jaayá'ayäts cuhdujtmøød pø xpiädáacäm hajxy hodium, pø xpiädáacäm hajxy haxøøgtuum. Pero miich, caj miichä cuhdujt mmøødä coo wiinghermano mnähójt.

¹³ Huuc mädown hajxy, näje'e hajxy jaduñ miäna'añ: "Jäda'a o jaboom højts nnøcxa'añ wiinghagajpt. Jim højts tu'jumøjt nnyhajada'añii. May højts xädø'øñ jim nbaada'añ." ¹⁴ Ni quia'a najuø'øy hajxy tii jaboom jadäänäp. Ja'a jugyhajt, paquiä quiøxy. Jaduñ miäbaady nebiä nämä'ajän coo paquiä tiägoy. ¹⁵ Jaduñ hajxy mmäná'anät: "Pø mänaambä Dios jaduñ, mänit hajxy njaac jugyhajtämät. Coo ja'a Dios jaduñ miäná'anät, hotyijä hajxy njajtämät. Coo quia'a mäná'anät, cab hajxy tii nnä'ägädä jájtämät." ¹⁶ Pero mijts, tehngajnä mijts mwi'i ñiguiumayii. Haxøøg jaduñ coo hajxy jaduñ mjatcø'owät. ¹⁷ Pøn najuøøby neby hoy quiuhdujthädät, y cab hoy ñä'ä cuhdujthaty, haxøøg jaduñ jiatcø'øy.

5

¹ Ween yø'ø mäyøødøjc-hajxy yhuuc yajcopcø'øy. Jø'øwaamb hajxy, tsaachya'axaamb hajxy, je'eguiøxpä coo ja'a tsaachpä hajxy piaada'añ. ²⁻³ Yø'ø hajxy cøxiä miämäyøøhajpiä, caj yø'ø choobaadaannä, hoy howyit hodiucy hajxy jia møødä. Cøxaamb jaduñ tiägoyya'añ. Coo hajxy miäyøøjä, cähxø'p hajxy coo ja'a häyoobädøjc hajxy quia'a näxuuch. Quiuhäyowø'øwaamb by hajxy jaduñ. Xiøøbä hajxy tøø ñä'ä yajmayø'øy maa hajxy miäyøøhatiän. Hix, mobädajpä naaxwiimbä wyiimbida'añ. ⁴ Cabä mioonsä hajxy ca'xy tøø yhuuc mäjuuñä. Paady hajxy jim ñäxø'owøøyyänä maa ja'a Diosän jim tsajpootyp. Miädoobiä Dios ca'xy. ⁵ Hoy yajxon hajxy tøø jiaanč tehñ chäna'ay hädaa yaabä naaxwiin. Tøø ja'a miäyøøhadyiibä hajxy jia yajmayø'øy. Pero mobädajpä hajxy

quihäyowø'øwa'añ. ⁶ Tøø ja'a hojiäya'abiä hajxy chaachtüñ. Tøø hajxy yagho'ogy. Cabä hojiäya'ayhajxy ñä'ä niñawaanä.

⁷⁻⁸ Hermanodøjc, mmee'xtügäp hajxy jaduñ høxtä Jesucristo cädaactägätsäp. Mobädajpä quiädaactägatsa'añ. Cab hajxy tii mdaj mmáyät. Jaduñ hajxy mmee'xtügät nebiä jäya'ayhajxy miee'xtuquiän coo quia'a tsoj tu'uy. ⁹ Hermanodøjc, cab hajxy mniñahojøøjät coo Jesucristo hajxy xyajcumädówät. Mobädajpä quiäda'aga'añ. ¹⁰ Mjahmiédsäp hajxy nebiä jäya'ayhajxy jecy chaachpøjquiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. Mee'xtujc hajxy je'e jejcy. ¹¹ Pøn mee'xtujp, hoy jia tsaachpøcy, jootcujc hajxy yhity, nebiä Job jecy miee'xtujquiän mänaa chaachpøquiän. Tøyhajt jaduñ. Y ñäxuu'tstägajts ja'a Dios ja'a Job. Hix, hojiot ja'a Dios jiaanč tehñ miøød.

¹² Hoy hädaa mädia'agy hajxy mmädówät. Cabä Dios hajxy nä'ä nägoobä mgapxpäadät. Coo hajxy jaduñ nä'ä nägoobä mgapxpäadät, mgapxtägöyyäp hajxy jaduñ, y xyajcumädówäp ja'a Dios hajxy. Pø mmøødä tøyhajt hajxy, jaduhyä hajxy mmäná'anät coo tiøyhajtä. Pø caj, jaduhyä hajxy mmäná'anät coo quia'a tøyhajtä.

¹³ Pønjaty tsaachpøjp, weenä Dios hajxy pia'ya'axy. Pønjaty jootcujc, weenä Dioshöy hajxy yhöy ya'axy. ¹⁴ Pønjaty pøjcäp, ween hajxy ñäma'ay ja'a tuungmøødpä maa ja'a tsajtøjcän coo oración hajxy tiuunäxät, coo aceite hajxy yajnähaaxøøjät ja'a Dioscøxpä. ¹⁵ Pø jaanč mäbøjp hajxy, ja'a hajxy oracióntuumbä, mänitä Dios ja'a pa'amjäya'ay ja'a pia'am yajnähwáatsät, møødä piojpä møødä quiädieey. ¹⁶ Myajniñägapxøøjöp ja'a mbojpä mgädieeyhajxy hamiñ häxøpy. Mniñähgapxtu'udøøjöp hajxy hamiñ häxøpy nebiä mba'am hajxy jaduñ xñähwá'adsät. Jaanč tehñ tiuungpaatp jaduñ coo ja'a hojiäya'ay hamuumdu'joot yhoracióntúnät. ¹⁷ Høxtahmädsä Elías, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä. Jaduñ je'e jäya'ayhajty neby højtshájtämän. Coo ja'a Elías ja'a Dios miänuu'xtaacy coo quia'a yajtú'uwät, tægøøgjumøjt ja cupc quia'a tuuy hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁸ Mänitä Elías ja'a Dios jadähoc miänuu'xtaactägajch coo yajtú'uwät. Mänit jadähoc tiägøøyy tuubä. Mänitä jäya'ay piäda'agyhajxy yhöyøyyäxä.

¹⁹⁻²⁰ Hermanodøjc, coo pøn ja'a tøyhajt jiojyohdiú'udät maa mijtsän, tu'udägöyyäp hajxy jaduñ. Pero coo hajxy mjootcapxmøcpøgät, mänitä wyiinmahñdyhajxy miédsät. Cøxaambä piojpä quiädieey hajxy jaduñ ñähwa'adsa'añ, y hodium hajxy jaduñ miähmø'øwa'añ. Tøyhajt jaduñ.

1 Pedro

¹ Høøch xøhajt Pedro. Jesucristøch xquiuguexyhajp. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønhatiä Diosmädia'agy mäbøjp. Xii yaa hajxy wiingtuumjaty mhadsäna'ay jim̄ maa naax̄ jaduhñ xiøhatiän Ponto, møød jim̄ Galacia, møød jim̄ Capadocia, møød jim̄ Asia, møød jim̄ Bitinia. ² Jequiän mijtsä Diosteedy xwyiimbiiyy. Tøø Dios hänajty ñajuø'øy coo mijtsä miädia'agy hänajty mmäbøgaanä. Ja'a yhEspirituhaamä Dios hajxy tøø xyaghodiägø'øy, weenä mädia'agy hajxy jaduhñ mmäbøgät ja'a Jesucristocøxpä. Jaaya'ay hajxy tøø xyajnähwäatsäm mänaa hajxy xñähho'túutäm. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy møj may.

³ Tsögä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm. Jaaya'ayä Jesucristo Tieedyhajpy. Højtsä Jesucristo nWiindsønähjtäm. Hojiootä Dios jiaançh tehñ miøød ja'a højtsøxpähjtäm, paady hajxy homiänaajä xyagjugyhadäänäm neby je'e jjugyhatiän. Coö Dios ja'a Jesucristo yagjujypiojtägajch coo hänajty tøø yho'ogy, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coö Dios hajxy jaduhñ xjiaançh yagjugyhadäänäm homiänaajä ⁴ jim̄ tsajpootyp. Jim̄ä hoyhajtä weenhajt hajxy møj may xmio'owäänäm, neby jaduhñ jecy miänaañän cooc hajxy hänajty xmio'owäänäm. Tijaty hajxy yaa nyagjugyhajtäm hädaa yaabä naaxwiin, tsipcøxp jaduhñ quiøxa'añ, tsipcøxp jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Pero mädyijatiä Dios hajxy jim̄ xmio'owäänäm tsajpootyp, cab jaduhñ mänaa quiøxa'añ, cab jaduhñ mänaa mia'ada'añ, cab jaduhñ mänaa quiuhdägoyya'añ. Homiänaajä yajxón yhida'añ. ⁵ Coö mijtsä Dios miädia'agy jaduhñ mmäbøjcä, paadiä Dios hajxy xcwieendähada'añ ja'a miøcmäjaahaam. Cab hajxy jaduhñ mänaa mguhdägoyya'añ. Coö ja'a Dios yHuung yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Jesucristohajpä, mänit hajxy jim̄ xyajñøcxäänäm tsajpootyp Dioswiinduum. Jim̄ä Dios hajxy homiänaajä xyagjugyhadäänäm neby je'e jjugyhatiän.

⁶ Paady mijts jootcujc mhity, hoy hajxy jäda'ahaty madiu'u mja tsaaçhpøcy. Pero cab hajxy jejcy mdsaaçhpøga'añ. ⁷ Høxtahmdsä oro, jøønhaamä jäya'ayä oro hajxy yhiixmach pø hoyhoro jaduhñ. Jaanä jaduhñ mijtsä Dios xyhiixmajtspä pø hamuumdu'jootä miädia'agy hajxy mmäbøjcä, hoy hajxy mja jaançh tehñ chaaçhpøcy. Jaançh tehñ choobaatp jaduhñ coö hajxy jaduhñ mmäbøgät tehngajnä. Cabä oro jaduhñ jiaty tsoobaady neby jaduhñ choobaadiän nej mijts homiänaajä mmäbøquiän. Hix, tsipcøxpä oro jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Y coö Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ, mänit mijts xquiumaya'añ je'eguiøxpä coö hajxy hänajty tøø mmäbøcy, hoy hajxy hänajty tøø mja jaançh tehñ chaaçhpøcy.

⁸⁻⁹ Hoyyä Jesucristo hajxy tøø mga'a jagä hixy, mdsojpy mba'häyooby hajxy jaduhñ, y mmäbøjcäbä miädia'agy hajxy jaduhñ. Hoy hajxy tøø mga'a jagä hixy, coö hajxy jaduhñ mmäbøcy, paady hajxy jaduhñ tøø xyajñähwa'açh. Coö hajxy jaduhñ tøø xyajñähwa'açh, paady hajxy jaduhñ mjaançh tehñ xioonda'agy nägø'ø nädecypiä.

¹⁰ Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä, jia wi'i yajtøøby jia wi'i yajtø'xyp hajxy hänajty neby hajxy piäda'agøøjät hawa'adstuum. Cab hajxy hänajty ñajuø'øy neby hajxy jaduhñ jim̄ piäda'agøøjät. Pero ñägäpx

hajxy jaduhñ coo mijtsä Dios hñajty xpiäda'aga'añ hawa'adstuum, je'leguiøxpä coo hojioot miøødä. ¹¹ Yajtøøby hajxy hñajty pøn mijts hñajty min xpiäda'aga'añ hawa'adstuum. Jaduhñ hajxy hñajty yajtøøbä mänaa hñajty myina'añ. Ja'a Dios jaduhñ hawaanä ja'a yh-Espírituhaam cooc tu'jåya'ay hñajty yaa min chaachpøga'añ. Y cooc hñajty tøø yho'nä, mänítäc hñajty jiuypjøjtägatsa'añ. Mänítäc hñajty jim ñøcxtägatsa'añ tsajpootyp maa Dioswiinduumän. Pero ja'a jecyjiäya'ayhajxy, cab hajxy hñajty jaduhñ ñajuø'øy pønä Dios hñajty tøø ñänømy ja'a yhEspírituhaam. Nñä'ä cujahy hajxy jaduhñ nebiaty hajxy jaduhñ ñajtsapxøøyyä. ¹² Mänit hajxy jecy yhawáanäxä coogä Dios jaaya'ay hñajty quia'a tsoj quexa'añ, ja'a mijts hñajty xpiäda'agaambä hawa'adstuum. Cujéquiägä Dios hñajty quieja'añ. Hoorä, tøø quiejxnä. Jaduhñ tøø yajtøjajnä coo ja'a yajnähwaatspä tøø quiejxnä. Y tøø mijts jaduhñ mjaançh mädohyaty coo ja'a yajnähwaatspä yaa tøø yhoy. Ja'a Jesucristøch jaduhñ nnänøømby coo hajxy hoy xñähho'túutäm. Y jaaya'ay mijts xyajmädoyhájtäbä, ja'a Dios ja'a yhEspírituhaam hajxy jaduhñ ñajtsapxøøyyä nebiatia Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät. Tsajpootypä Dios ja'a yhEspíritu yajtsohñdaacy coo jaduhñ yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Haa ja'a Dios ja'a mioonsähajxiä, ja'a hajxy jaduhñ jim hijpä tsajpootypä, jiaançh tehñ yagjuøøby hajxy jaduhñ coo Dios ja'a yHuung jaduhñ yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo højts hoy xñähho'túutäm.

¹³ Y coo Jesucristo jaduhñ yaa jadähooc quiädaactägatsa'añ, mänit hajxy jaduhñ jim xyajnöcxáanäm tsajpootyp maa Dioswiinduumän, pønjatia Diosmädia'agy hñajty tøø miäbøcy. Mänitä hoyhajtä weenhajtä hajxy jim ca'xy xmio'owáanäm. Coo Dios jaduhñ tøø miäna'añ coogä yHuung yaa quiädaactägatsa'añ, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo jaduhñ tiøjiada'añ. Tsøcxä njoot hajxy pädáacäm maa hoyhajtän, maa weenhajtän, mädyii Dios hajxy hñajty xmio'owáanäm. Tsøcxä hajxy hoy wädíjtäm. Tsøc hajxy jahmiejtstáacäm coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. ¹⁴ Coo Dios hajxy xyhuunghájtäm, paadia miädia'agy hajxy tsøc mäbøjcäm. Cabä haxøøgwiinmahñdy hajxy jadähooc mbadu'ubøjcumbät, neby hajxy hijty mjatcø'øyän coo Diosøcxiä Diosmädia'agy hajxy hijty mga'a mädohyatñä. ¹⁵ Ca'a haxøøgjoot ca'a haxøøgwiinmahñdy hajxy myaghity. Hix, cabä Dios haxøøgjoot haxøøgwiinmahñdy ñä'ägädä møødä. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyajnähdíjjäm coo hajxy xquiu'ughadáanäm. Paadia hojioot hajxy tsøc yaghíjtäm nebiä Dios hojioot miøødän. ¹⁶ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Høøch, cábøchä haxøøgjoot cábøchä haxøøgwiinmahñdy nnä'ägädä møødä. Høøch hajxy pahijx padúunäc", nømä Dios jecy miänaañ.

¹⁷ Ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyäm. NDeedyhájtäm hajxy jaduhñ. Paady hajxy hoy tsøc jäya'ayhájtäm mäduhñtiä hajxy yaa ndsänaayy nhäyóowäm hädaa yaabä naaxwiin. Hix, nnajuøøyyäm hajxy jaduhñ coo Dios hajxy xyajcumädoháanäm nebiaty hajxy hñajty yaa haxøøg tøø njatcøøyyäm hädaa yaabä naaxwiin, hoy hajxy hñajty näje'e tøø nja mäyøødsänáayyäm. ¹⁸⁻¹⁹ Ja'a nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtämhajxy ja'a jegyhajtypä, coo yhamdsoo cuhdujt hajxy hijty hoy quiudiuñ, jaduhñäc tyijy hajxy ñähwa'adsa'añ. Y jaduhñ mijts tøø mbahabøjpä. Pero cab jaduhmbä cuhdujt choobaady. Coo Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, ja'a ñø'tyhaam hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum. Ni ti

hajxy jaduhñ xquia'a pädáacäm hawa'adstuum, ni xädø'øñ. Hix, paquiä xädø'øñ quiøxy. Jagooyä Jesucristo hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum ja'a ñø'tyaam. Hix, cabä Jesucristo ni tii poj ni tii cädieey quia'a møødä. Paady hajxy je'e hoy xpiädáacäm hawa'adstuum. Coe Jesucristo ja'a poj ja'a cädieey häxøpy miøødhaty, cab hajxy häxøpy tøø xpiädáacäm hawa'adstuum. ²⁰ Jéquiänä Dios ja'a yHuung jaduhñ yajñähdiy cooc hänäjty yaa quiexa'añ hädaa yaabä naaxwiin, cáhnac hädaa naaxwiimbä hänäjty yhawijy tiøø'xta'agy. Pero cabä Dios ja'a yHuung choj quejxy. Cujecy jaduhñ quiejxy mänaabä højts hänäjty yaa njugyhájtämbä. Højts hoy xñähho'túutäm. ²¹ Coe Jesucristo hänäjty tøø yho'ogy, mänitä Dios yagjyypjøjtägajch. Mänit jim jadähooc yajnøcxy maa wyiinduumän. Jim jada'ahaty wyiingudsähgø'oyii. Y coe Dios ja'a yHuung jaduhñ yagjyypjøjtägajch, paadiä miädia'agy hajxy tsøc mäsøjcäm coog hajxy xyagjugyhadaänäm hä homiänaajä neby je'e jjugyhatiän.

²² Tøyyä Dios miädia'agy. Y coe mijtsä miädia'agy hoy mgudiuunä, paadiä mjootä mjuøhñdyhajxy nähwa'ads yhyty. Naxxy hajxy jaduhñ mdehm ñičoc mdehm ñimiee'xøøjät hamuumdu'joot. Jaduhñ hajxy mnijäwø'øwøøjät nebiä tu'que'expän nebiä tu'mägu'ugpän. ²³ Tøø haxøøgjoot tøø haxøøgwiinmahñdy hajxy nnajtshixø'oyyäm. Homiänaajä Dios hajxy xyagjugyhadaänäm neby je'e jjugyhatiän. Jaduhñä hojootä howyiinmahñdy hajxy xmiøoyyäm hawiinjemy, je'eguiøxpä coe miädia'agy hajxy nmäsøjcäm. Cabä miädia'agy mänaa quiuhdägoyya'añ. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyagjugyhadaänäm homiänaajä neby je'e jjugyhatiän, ca'a piønä hädaa yaabä naaxwiimbä, ni ja'a ndajhajtäm ni ja'a ndeedyhajtäm. Haa ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä jugyhajtä, tsipcøxp jaduhñ quiøxa'añ. ²⁴ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: Høxtahmäsä øjy, hoy jaduhñ jia yajxonä, tsipcøxp je'e ñä'ägä tø'øch. Jaduhñ mäwiin højtsájtäm, hoy hajxy møj jaančh nja niijäwø'oyyäm, tsipcøxp hajxy nnä'ägä ho'og nnä'ägä tägoyyäänäm.

²⁵ Pero ja'a Diosmädia'agy, cab jaduhñ mänaa quiøxy tiägoy.

Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ mänaamb coogä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm. Tøø mijtsä jäya'ay jaduhñ xyajmädoxyaty, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwä'xäbä.

2

¹ Coe Dios hajxy homiänaajä xyagjugyhadaänäm neby je'e jjugyhatiän, jaduhñä hojootä howyiinmahñdy hajxy tøø xmiøoyyäm hawiinjemy. Paadiä haxøøgjootä haxøøgwiinmahñdy hajxy tsøc najtshixø'oyyäm cøxiä. Cab hajxy mnä'ägä høhñdá'agät ni weeñtiä. Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ tøy mjaančh hojiäya'ayhadät. Jii jäya'ayhajxy näje'e, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiuñ, hoy hajxy jia nidijyii nebiä hojiäya'ayän. Ca'a hajxy jaduhñ mbahixy. Ca'a hajxy pøn cøxiä wiinä myajcuxøøghadø'oy. Cab hajxy mniñähøøñ mniñähøjøøjät. ²⁻³ Tøyhajt jaduhñ coe Jesucristo mayhajt møj may tøø tiuñ maa mijtsøxpän. Mnajuøøby hajxy jaduhñ, túhmäts. Hähixøøbyxiä jaduhñ coe miädia'agy hajxy tehngajnä mbanøcxät. Høxtahmäsä maaxhuunghajxy, coe hajxy hänäjty chilidsa'añ, mänitä tsit'c hajxy ñäjø'oy. Jaduhñ mäwiin mijtspä, mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy coe quiapxiä miädia'agy hajxy ween tehngajnä xjiaac yaghabøcy. Jaduhñ hajxy ca'xy pedyii hoy myajtünät. Y cab hajxy jaduhñ mänaa mdu'udägóyyät.

⁴ Tehngajnä Jesucristo wyiinmahñdy hajxy jaac tehm piahijxä jaac tehm piaduunä. Ja'a Dios jaduñ jecy wiinmaayy coo hõjts hñajty jaduñ xyhuunghadaañäm ja'a Jesucristocõxpä. Ja'a Jesucristo, ja'a Dios yHuung je'e, paadiä cuhdujt jaduñ miõõdä coo hajxy nwiingudsähgõõyyämät. Pero cabä jäya'ayä Jesucristo hajxy näje'e jioõpõgõ'õy. Cab hajxy wyiingudsähgõ'õy. Xiõõghajpy hajxy jaduñ. ⁵⁻⁶ Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Jim maa cajpt jaduñ xiõhatiän Siõn, jimhõchä ndsajtõjc tu'ug ngojy.

Tú'ughõchä tsaa nwiimbiiyy coo jim piäda'agõõjät maa tõjteecän.

Jaanç tehm tiuungpaatp yõ'õ tsaa jaduñ.

Ja'a Dios ja'a Jesucristo jaduñ yajmäbaat nebiä tsaa ja'a jaanç tehm tiuungpaatpän, coo jaduñ yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xyajñhwaatsäm. Jaduhñä Dios miänängumbä cooc tsipcõxp yajtõjiada'añ coo hajxy jim yajnõcxa'añii tsajpootyp maa Dioswiinduumän, põnjaty jaduñ mäbõjp coo Jesucristo hajxy xyajñhwaatsäm, ca'a wyiinghäna'cä. Coe Jesucristo hajxy tõõ xjiaanç yajñhwaatsäm, jaduñä Dios hajxy tõõ xyajñhdjäm coo Jesucristo hajxy nmõõdhjätämät tu'ugmädia'agy. Tehngajnä Diosmädia'agy hajxy tsõõ hoy jaac tehm quidiuunäm. Tsõgä Dios hajxy hoy jaac tehm wyiingudsähgõõyyäm. Jaduhñä Dios hajxy xquiumáayyämät.

⁷ Coe mijts jaduñ mmäbõcy coo Jesucristo hajxy hoy xyajñhwaatsäm, paadiä Jesucristo hajxy mdsocy, paady hajxy mwiingudsähgõ'õy. Hoorä, jaduñ jim myiingumbä cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Jii tsaa tu'ug, cabä tõjmuu'tspädõjc-hajxy hijty hoy yhixy;

cab hajxy hijty yajtuna'añ.

Pero ja'a cudõjc, yajxon yõ'õ tsaa yhixy, paady jim yajpädaacä maa tõjteecän.

⁸ Jaduhñ wiingtuum myiingumbä:

Jii tsaa tu'ug, coo põñ quiuhnepy, cädaab hajxy jaduñ.

Ja'a Jesucristo jaduñ yajmäbaatä neby yõ'õ tsaajän.

⁹ Hõjtsä Dios tõõ xyajñhdjäm coo miädia'agy hajxy nmäbõjcamät, coo hajxy xquiu'ughjätämät. Xyhuunghjätäm hajxy jaduñ coo hajxy ween hoy njäya'ayhjätmät neby je'e hoy jiäya'ayhatiän. Tõõ cuhdujt hajxy xmiõõyyäm coo hajxy nDeedyhjätmät nebiä Jesucristo ja'a Dios Tieedyhatiän. Tõõ Dios hajxy xyajpädsõõmäm haxõõgtuum. Hodium hajxy hoy xpiädaactägäjtsäm. Jaduhñä miädia'agy hajxy nyajwá'xämät coo mõjmayhajt tõõ tiuñ maa hõjtsõõxphjätm. ¹⁰ Coe mijts hijty mga'a mäbõcy, paadiä Dios hajxy hijty xquia'a cu'ughaty. Cabä Dios hajxy hijty xñäxuuçh. Pero coo hajxy jaduñ mmäbõjnä, paadiä Dios hajxy jaduñ xñäxuu'tsnä. Paady hajxy xquiu'ughajnä.

¹¹ Mägu'ughajpädõjc, hoy hajxy yaa nja hjätäm hädaa yaabä naaxwiin, cabä njoot hajxy yaa tõõ nbädäacäm maa hädaa yaabä naaxwiimbän. Jimä njoot hajxy tõõ nbädäacäm maa Dioswiinduumän. Tsõcxä haxõõgwiinmahñdy hajxy hõxhíxäm, jaduñä Dios miädia'agy hajxy hoy ngudiuunämät. ¹² Hoy hajxy mja hity maa jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy quia'a mäbõquiän, hoy hajxy mwädítät. Hoy hajxy jaduñ mjäya'ayhadät, hoyyä jäya'ay hajxy cu xjia nähõõnõ'õw. Coe Dios yaa quiädä'agät tõyhajtyajeypä, mänit mijtsä jäya'ay hñajty xyhixa'añ coo mijtsä Dios miädia'agy hñajty hoy tõõ mjaanç cudiuunä, ja'a Diosmädia'agy hajxy hñajty tõõ quia'a mäbõquiäbä. Mänitä Dios hajxy wyiingudsähgõ'õwa'añ.

13 Mwiingudsähgõöyyäbä tuungmøødpä miädia'agy hajxy. Cabä pøn jaduñ waamb xñänómät. Hix, mbanøcxypä Diosmädia'agy hajxy jaduñ. Y coo ja'a tuungmøødpä miädia'agy hajxy mga'a wiingudsähgõöyyät, mäna'anaambä jäya'ayhajxy jaduñ coogä mädia'agy quia'a hoyyä, ja'a mijts jaduñ mbanøcxypä. Mwiingudsähgõöyyäbä gobiernä miädia'agy hajxypä. Jaaya'ay mõjtuung jaduñ nä'ägä møød. 14 Mwiingudsähgõöyyäbä gobiernä mioonsä miädia'agy hajxypä, ja'a hajxy jaduñ mõjtuungmøødpä. Pønjaty jaduñ cädiehby, je'e hajxy jaduñ yajcumädooby. Pønjaty hoy jäya'ayhajp, je'e hajxy jaduñ quiumaaby. 15 Jaduñä Dios chocy coo hajxy hoy mjäya'ayhädät. Jii jäya'ayhajxy näje'e, cabä Diosmädia'agy hajxy ñä'ägädä wiinjuø'øwa'añ. Jaanch tehñ quiuhxex hajxy jaduñ. Hoy hajxy jaduñ quia'a jagä wiinjuø'øwa'añ, nøm hajxy wyi'i miäna'añ cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy quia'a hoyyä. Hoorä, coo mijts tøyhajt mhojiäya'ayhädät, caj mijtsä jäya'ay hoy xñähøønø'øwät, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a wiinjuø'øwaambä.

16 Näje'ejä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy cuhdujt hajxy miøødä coo hajxy hoñejiä jiatcø'øwät, je'eguiøxpä coogä Jesucristo hajxy tø yajnähwä'ächii. Pero cab jaduñ tiøyyä. Cab jaduñ yhooyä coo hoñejiä njatcøöyyämät. Pero tsögä Dios miädia'agy hajxy cudiúunäm nebiaty hajxy xyhanéhäm. 17 Mwiingudsähgõ'øwäbä jäya'ay hajxy nägøxiä. Mniçhoc mnimiee'xøøjap hajxy pønjiatä Diosmädia'agy mäbøjp. Mwiingudsähgõ'øwäbä Dios hajxy, jaduñä gobiernä hajxy mwiingudsähgõøbiät.

18 Mijtshajxy moonsähajpä, mmäbøjcäbä mwiindsønä miädia'agy hajxy. Mwiingudsähgõ'øwäp hajxy jaduñ, hoy hänäjty yhojiäya'ayä quia'a hojiäya'ayä. 19 Coo mwiindsøn hajxy xchaächtiünät nä'ä nägoobä, hoy hajxy hänäjty tøø mga'a jagä cädieey, mmee'xtügäp hajxy jaduñ. Mna-juøøby hajxy jaduñ coo Dios hajxy jaduñ xquiumáyät. 20 Pero pø tøø hajxy hänäjty mjaanch cädieey, hahixøøby jaduñ coo hajxy mgumädówät. Y cabä Dios hajxy jaduñ xquiumáyät, hoy hajxy cu mja mee'xtuc. Pero pø cab hajxy hänäjty tøø mgädieey, coo mwiindsøn hajxy nä'ä nägoobä xyajcumädówät, y coo jaduñ mmee'xtügät, mänitä Dios hajxy jaduñ xquiumáyät. 21 Jaduñä Dios hajxy tøø xyajnähdijäm coo häna'c hajxy nä'ä nägoobä xchaächtiüunämät nebiä Jesucristo chaächtiuunän. Hix, højts jaaya'ay xñähho'túutäm. Y miee'xtujc jaduñ. Jaduñä Dios chocy coo Jesucristo hajxy nbahíxämät neby je'e miee'xtujquiän. 22 Cabä Jesucristo mänaa ñä'ägä cädieey. Ni mänaa quia'a høhnda'agy. 23 Coo haxøøg jia nämaayyä, cab haxøøg yhadsoodägajch. Coo chaächtiuunä, cab jaduñ waamb miänaañ coo hänäjty yaghawiim-bijtagatsa'añ. Ja'a Dios quiø'øjooty je'e ñibiädaacä. Hix, ñajuøøbiä Jesucristo hänäjty jaduñ coo jäya'ayhajxy hänäjty nägøxiä yajtøyhajtyega'añii ja'a Diósäm. Jaduñä Dios hajxy xyhíxäm neby hajxy njäya'ayhajtäm. 24 Coo Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm cruzcøxp, jaduñä nbojpä ngädieey hajxy xyajnähwäatsäm. Tsøcxä ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy najtshixøöyyäm. Tsøc hajxy jahmiejtstäacäm coo Jesucristo hajxy nmøødhjätäm tu'ugmädia'agy mänaa yho'oguiän, mänaa jiuypjøjtägachän. Paady hajxy njugyhadaañäm homiänaajä nebiä Dios jiuypjatiän. Coo hajxy jaduñ ngudiüunämät nebiä Dios hajxy xyhanéhäm, mänitä Dios hajxy jaduñ xquiumayáañäm. 25 Jaduñ mäwiin hajxy hijty

njāya'ayhājtam nebiā meeghajxy tiāgowiāditiān jāguemduum. Cabā mādia'agy hajxy hijty nmābōjcām ja'a Jesucristocōxpā. Pero tōø hajxy nmābōjcānā. Y xcwieendāhājtamā Jesucristo hajxy jaduħn.

3

1-2 Mijts to'oxiōjtōjc, mwiingudsāhgō'ōwābā mnihyhap hajxy. Coō mnihyhapā miādia'agy hajxy hoy mgudiūunāt, y coō Jesucristo hajxy mwiingudsāhgō'ōwāt, weħndā mnihyhapā Diosmādia'agy hajxy miābōgāt, pō cahnā hajxy hānajty miābōcyñā, hoy hajxy hānajty waamb mga'a jagā nāma'ay coo hajxy ween miābōcy. 3-4 Je'e ja'a Dios jaduħn quiumaaby coo hojioot hajxy mmōødhādāt, coo mnihyhap hajxy mee'xxieemy mmāgāpxāt. Je'eds jaduħn tsoobaatp coo Diosmādia'agy hajxy jaduħn mgudiūnāt hamuumdu'joot. Y cab hajxy jaduħn mānaa mdu'udāgōyyāt. Cab hajxy myajcumāyāt pō jii howyit hodiucxy hajxy hānajty mmōødā, pō jii oronaamdsōm, pō jii orotaatstōy hajxy hānajty mmōødā, pō hoyyā mguħwaay hajxy howyit hoguiuhxotshaam hānajty mgu'udy. Cabā Dios yō'ōduħmbā jiaty mōjpāda'agy, ni jaduħn quia'a jega'añ. 5 Ja'a to'oxiōjcā Diosmādia'agy hajxy hijty jegyhajty panōcxpā, wyiingudsāhgōøbiā ñihyhap hajxy hijty. Mee'xxieemy hajxy hijty. Miābōjpiā Diosmādia'agy hajxy hijty coo hajxy hānajty cwieendāhada'añii ja'a Diósām. 6 Jaduħnā Sara ja'a ñihyhap jecy wyiingudsāhgōøyy, ja'a Abrahamhajpā. Mee'xxieemy hānajty miāgapxy. Quiumaayy ja'a Dios ja'a Sara jaduħn. Y mijts to'oxiōjtōjc, jaduħn mijtsā Dios xquiumāabiāt coo mijtsā Sara wyiinmahñdy mbahijx mbadūunāt. Hoy hajxy mwādītāt ja'a Dioscōxpā. Y cabā mħaa mjoot hajxy myagjādāt cooc tyijy ja'a mnihyhap hajxy hānajty mmāgapxtāgoy.

7 Jaanā jaduħn mijts nmāgapx nħaneħmbā, mijts ya'adiōjtōjc. Mdsoc mmēe'xābā mdo'oxiōjc hajxy. Mmōødhādābā hojioot hajxy jaduħn. Hiħ, cabā to'oxiōjcā miājaahajxy miābaady nebiā ya'adiōjc-hajxy miōcān. Paady hajxy mgüeendāhādāt. Hiħ, xmiōoby mijtsā Dios ja'a hoyhajtā weenhajt nāguipxy mōødā mdo'oxiōjc. Hiħ, nāguipxiā Dios hajxy xyajñħwa'aħ mōødā mdo'oxiōjc-hajxy. Tiuunbiā Dios mayhajt jaduħn. Pero coo mdo'oxiōjc hajxy mga'a tsoc mga'a mēe'xāt, xiōøbā Dios hajxy jaduħn mnā'a pa'yáaxnāt.

8 Māgu'ughajpādōjc, jaduħn hajxy homiānaajā mnā'ägā niħoc mnā'ägā nimiee'xōjāt nebiā tu'ugmāgu'ug nebiā tu'ugpuħya'ayān. Mniñāxuudsōjāp hajxy jaduħn hamiñ haxōpy. Mee'xxieemy hajxy mnimiōødcapx mnimiōødmādia'agōjāt. Jaduħn hajxy mhídāt tu'ugmādia'agy nāgōxiā. Jaduħn hajxy hoy mdsānā'awāt nāgōxiā. 9 Coo mijts pōñ cōxypānejpiā xtiūnāt, cab hajxy myaghawiimbijtagātsāt. Y coo hajxy pōñ xwyiinwōonāt, cab hajxy mħadsoowiimbídāt. Mmānuu'xtā'agābā Dios hajxy jaduħn coo ween piuhbedyii ja'a tōø xwyiinwōoñābā. Jaduħn mijtsā Dios tōø xyajñħdijy coo Dios ja'a hoyhajtā weenhajt hajxy xmió'owāt.

10 Pō mdsojpiā mhoyhāyow ja'a mħoħhāna'a hajxy, cab hajxy mānaa mhōħndā'agāt.

Cab hajxy mānaa mgapxtāgōyyāt.

11 Mnajtshixō'ōwābā mhaxōøgwiinmahñdy hajxy.

Hoy hajxy mjāya'ayhādāt. Cab hajxy mnimiādsip mnimiāma'adōjāt ni mānaa.

12 Hix, cwieendähajpiä Dios pønjatiä miädia'agy mabójcäp.

Y coo Dios hajxy miänuu'xta'agy, mänit hajxy piuhbedyii.

Pero ja'a häna'c-hajxy haxøøg wädijpä, cab hajxy ñäxuučhii ja'a Diósäm, nømä Diosmädia'agy miäna'añ.

13 Hoorä, coo hajxy hamuumdu'joot mhojiäya'ayhädät, cab hajxy jaduhñ pøn cøxypänejniä xtiúnät. 14 Jii jäya'ayhajxy näje'e, mijts xjia wi'i chaačhtiunaamb, hoy mijts mja hojiäya'ayhaty. Pero ca'a hajxy mdsähgø'øy; ca'a hajxy tii mdajy mmay. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xcwieendähadaamb. 15 Hamuumdu'jootä Jesucristo hajxy mw-ingudsähgø'øwät. Hix, jaaya'ay hajxy nWiindsønähjtäm. Y coo hajxy pøn xmiäyajtówät tiiguioxpä Diosmädia'agy hajxy hänajty coo mmäbøcy, cab hajxy mdsähgø'øwät; mnägäpxäp hajxy jaduhñ tiiguioxpä hajxy coo mmäbøcy. Mee'xxieemy hajxy jaduhñ mhadsówät, ca'a yha-jootma'adä. 16 Nägüeentä hajxy tehngajnä mwädítät, coo hajxy jaduhñ mnä'a cädiéeyät. Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhädät coo hajxy hänajty hoy mwädity. Hoy hajxy mwädítät, hoyyä jäya'ay hajxy xjia nähojy xjia näya'axy coo Jesucristo miädia'agy hajxy hoy myajtuunä. Coo hajxy jaduhñ hoy mjaančh wädítät, mänitä häna'c-hajxy jaduhñ chähdiuna'añ coo mijts hänajty jaduhñ tøø xñänømy.

17 Hoy jaduhñ coo hajxy hoy mwädítät, hoy hajxy hänajty mja tsaächpøcy. Hix, ja'a Dios hajxy hänajty tøø xyajnähdijy coo hajxy tähoočjaty mdsaačhpøgät, hoy hajxy hänajty mja howiädity. Pero coo hajxy hänajty haxøøg mjatcø'øy, cab jaduhñ yhooyä; mgumädówäp hajxy jaduhñ. 18 Hoyyä Jesucristo mänaa quia'a jagä cädieey, tsaächpøjc je'ebä. Coo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajnähwáatsäm. Y jaduhñ hajxy jim xyajnøcxáanäm Dioswiinduum. Tähooquiä hajxy xñähho'túutäm. Ja'a ñi'xä quiopc-hajtiä jaduhñ ho'c. Pero ja'a jootä yhEspíritu, cab jaduhñ ñä'a ho'cy; jujyñä hänajty jaduhñ yhity. 19 Ja'a jäwøhñdyhaamä Jesucristo yhooyy maa ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty tsumy yhitiän. Jimä hawiinjemybiä mädia'agy hajxy hoy yajwiingapxø'øyii coogä Dios ja'a Jesucristo hänajty tøø quieyxy mäyajnähwaatspä. 20 Paady hajxy hänajty tsumy yhity je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy hajxy jecy quia'a mabøjcy mänaa Dios jia nägapxiän coo nøøgomdägoy hänajty tiägø'øwa'añ, mänaa Noé ja'a biarco hänajty yhädiuñän. Cabä Dios mänitä yajtagøøyy tuubä. Jia hahijx jecy pø mabøgáanäxäbä miädia'agy hänajty. Coo jaduhñ yhijxy coo hajxy hänajty nämay quia'a mabøga'añ, mänitäts yajtagøøñä tuubä. Mänitä nøøgomdägoy tiägøøñä. Jagooyyä Dios yhijxy coo Noéhajxyhajtä hänajty miäbøga'añ, ja'a hajxy hänajty näductújiäbä. Jagooyyä Noéhajxy jaduhñ miäbøjcy. Je'eds hajxy jaduhñ jiiby tsooc barcojooty, ja'a hajxy hänajty tøø yhädiuñäbä. 21 Nebiä Noéhajxy jecy chooquiän jiiiby barcojooty mänaabä nøøgomdägoy jaduhñ tiägø'øyän, jaduhñ mäwimäts je'e miäbaady néjjiäm coo hajxy nnäbéjtäm nøøjooty, coo Jesucristo hajxy xyajnähwáatsäm mänaa jiuypijøjtägachän. Paady hajxy jaduhñ nnäbéjtäm nøøjooty, hijxtahñd jaduhñ coo hajxy nnähwáatsäm. Ja'a ngorazonghajxy jaduhñ wáatsäm, ca'a ja'a nni'xä ngopc-hájtäm. Coo hajxy jaduhñ nnäbéjtäm, jaduhñä Dios hajxy hamuumdu'joot nhawáanäm coo Jesucristo miädia'agy hajxy nnä'ägädä panøcxáanäm. 22 Coo Jesucristo hänajty tøø jiuypijøjtägach, mänit jim ñøcxy tsajpootyp. Jim yhäñaañä maa Dios quio'ø hahooyyaampiän. Je'e jaduhñ ñänøømy coo cuhdujt jim miøødä møj jaančh. Hix, wiingudsähgøøyyäbä Jesucristo

jim. Ja'a Dios mioonsähajxy, ja'a hajxy jim hijpä tsajpootyp, je'eds hajxy jaduñ mäwiingudsähgøøby, møødä cuhdujtmøødpähajxy. Høxtä møjcu'ubaadyhajxy yhane'emyyii ja'a Jesucristäm.

4

¹ Coo Jesucristo chaačhpøjcy, miee'xtujc ja'a tsaáčhpä jaduñ. Jaanä jaduñ mijspä, coo Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy, paady hajxy jaduñ mmee'xtújpät, coo hajxy hänajty pøn xyajtsaačhpøcy. Coo hajxy jaduñ mjaanč tsaáčhpøjpät nebiä Jesucristo chaačhpøjquiän, jaduñ hajxy myajcähxó'øgät coo mhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø mhøxhijxnä. ² Coo mhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduñ mjaanč høxhixät, hoy hajxy jaduñ mjäya'ayhada'añ mäduhñtiä hajxy yaa mjaac hida'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. ³ Jue'e mijs hijty, haxøøg hajxy hijty mjatcø'øy nebiä häna'c-hajxy jiatcø'øyän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä. Cab jaduñ yhahixø'øy coo hajxy jaduñ mjatcøñät. Hanaxiä hajxy hijty haxøøg mjatcø'øy. Hanaxiä jocnøø hajxy hijty mjaanč tehñ yhu'ugy mjaanč tehñ jiøø'xy coo xøødsuu hijty maa jiadyii. Tsähdiuhndägy hajxy hijty mjatcø'øy, ya'adiøjc møødä to'oxiøjc. Jäya'ayhadsejtsnaxy hajxy hijty naxy mwiingudsähgøøby møødä jäya'ayhabetnsaxy. ⁴ Y ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, ja'a mijs hijty naxy mmägu'ughajpä, yagjuøøby hajxy jaduñ coo mijsä mhaxøøgwiinmahñdy mga'a yaghanajxnä neby hajxy hijty myaghanaxiän. Paadiä mmägu'ughajpä hajxy jäda'ahaty xñähojnä. ⁵ Pero coo Dios jaduñ yajnähdiät coo hänajty tøø yhabaatnä, mänit hajxy hänajty tiøyhajtyega'añ maa Dioswiinduumän. Mänitä hajxy yajcumädowa'añii ja'a Diósäm, hoy hajxy hänajty jia jujyquiä, hoy hajxy hänajty tøø jia ho'ogy. ⁶ Hix, jaduñä Dios jiøøt chocy coo ho'ogyjiäya'ayä miädia'agy hajxy ween miäbøjcäxä, paadiä Dios ja'a yHuung Jesucristo jim quiejxy maa ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty tsumy yhitiän. Jimä Jesucristo ja'a Diosmädia'agy hoy yajnähixø'øy coogä Jesucristo miäyajnähwa'ačh. Jaduhñägä ho'ogyjiäya'ayä jäwøhñdyhajxy homiänaajä jiugyhádät nebiä Dios jiugyhatiän, hoyyä ñi'xä quiopc-hajxy hänajty tøø jia ho'ogy.

⁷ Habáatnäp jaduñ coo naaxwiimbä wyiimbidaannä. Paady hajxy tehngajnä mniyajcopcø'øwøøjät nebiä mjøøt hajxy yaa mga'a pädá'agät maa hädaa yaabä naaxwiimbän. Jaduhñä Dios hajxy hoy mba'yá'axät hamuumdu'joot. ⁸ Je'e jaduñ nä'ägä tsoobaatp coo hajxy hamiñ haxøpy mničhoc mnimiee'xøøjät. Hix, coo hajxy hamiñ haxøpy nničhójcämät, mänit hajxy hoy nmimiämé'e'xämät. Jaduhñ hajxy hoy ndsänáayyämät. ⁹ Coo pøn jim quiuyo'oy quiunaxó'øwät maa mjøøn maa ndøjc-hajxiän, hamuumdu'joot hajxy myajtøjtägó'øwät. Myajcay myaghú'ugäp hajxy jaduñ hahoy haween. ¹⁰ Cøjwiinduumä Dios wiinmahñdy hajxy xmióoyyäm coo tuung hajxy wiingjaty nmøødhájtäm. Jaduhñä jäya'ayhajxy nägøxiä piuhbedøøjät, ja'a hajxy hänajty tøø miäbøquiäbä ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñ hajxy mnibuhbedøøjät nebiatiä Dios tuung hajxy cøjwiinduum tøø xmio'oyän. ¹¹ Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät, hoy hajxy quiapx miädiä'agät nebiä Dios quiapxy miädiä'aguiän. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miäbuhbedät, ween hajxy jaduñ hamuumdu'joot miäbuhbety. Ja'a Dios jaduñ puhbedäp. Coo hajxy hänajty tijaty mduna'añ, hoy hajxy

mdúnät; jaduñä jäya'ayhajxy miäbögät coo Dios miöjja jiaančhä. Wyiingudsähgø'øwaambiä Dios hajxy jaduñ je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy hoy xyajnähwáatsäm. Cøjxta'axiøø ja'a Dios wyiingudsähgø'øwa'añii. Cøjxta'axiøø møjcuħdujt miøødhada'añ. Amén.

¹² Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy myagjuø'øwät coo tsaächpä hajxy naxy xpiaady møc-haampiä. Hix, tsipcøxpä tsaächpä hajxy xñä'ägä paada'añ. ¹³ Jaduñ quiähxø'ögät pø hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy mjaanč mäbøcy ja'a Jesucristocøxpä, pø caj. Hix, maas hanaxiä Jesucristo chaačhpøjcy mänaa hajxy hoy xñähho'túutäm. Hix, coo Jesucristo hajxy jaduñ mmøødhity tu'ugmädia'agy, paady hajxy jaduñ tsipcøxp mbadsaačhpøjpat. Y coo Jesucristo hānajt yaa quiādaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy hānajt mjaanč tehñ xioonda'aga'añ. Paady hajxy jäda'ahaty mxoondáacnät, hoyyā tsaächpä hajxy jaduñ xjia paady. Pero cabä tsaächpä hajxy jaduñ myagjuø'øwät. ¹⁴ Coo hajxy pøn xñähójät ja'a Jesucristocøxpä, cab hajxy myagjuø'øwät. Pero mxoondá'agap hajxy jaduñ. Hix, jaduñä Dios ja'a yhEspirituhaam hajxy xpiuhbedät møødä wyiinmahñdyhaam. Coo mijtsä jäya'ay xyhixät coo hajxy mmeextucy coo hajxy hānajt mdsaačhpøcy, mänitä Dios hajxy wyiingudsähgø'øwa'añ. ¹⁵ Hahixøøby jaduñ coo hajxy mdsaačhpøgät, pø tøø hajxy hānajt mmäjäya'ay-yagho'ogy, pø tøø hajxy hānajt mmämeečh, pø tøø hajxy hānajt myajtägø'øy maa cueendä hajxy hānajt mga'a møødän. Cab jaduñ yhooyä coo hajxy jaduñ mjatcø'øwät. ¹⁶ Pero je'e mäbøcypä caj chähdiuhndmøødä coo hajxy mdsaačhpøgät je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy hānajt mwiingudsähgø'øy. Jootcujc hajxy jaduñ mhídät. Mnämä'awäbä Dios hajxy “Dioscuju'uyäp” ja'a Jesucristocøxpä.

¹⁷ Tøø yhabaatnä coo Dios hajxy xyajtøyhajtyegānām. Coo Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcām, paady hajxy jayøjp xya-jtøyhajtyegānām, paady hajxy jayøjp xyajtsaačhpøjcām. Pero ja'a hāna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, coo hajxy hānajt tiøyhajtyega'añ, maas hanaxiä hajxy hānajt chaačhpøga'añ. ¹⁸ Siémprämä hojiäya'ayhajxy chaačhpøga'añ. Maas hanaxiä ca'awiindøyhāna'c-hajxy chaačhpøga'añ, ja'a Dios hajxy ca'a wiingudsähgøøbiä. ¹⁹ Coo hajxy hānajt pøn xyajtsaačhpøcy nää nägoobä, cab hajxy mmøjpadä'agät. Tehñgajnä hajxy hoy mjaac jäya'ayhädät. Hix, ja'a Dios hajxy hānajt tøø xyajmädsocy coo hajxy mdsaačhpøgät.

5

¹ Mijts majjäya'adiøjc-hajxy, ja'a hajxy jim tuumbä tsajtøgooty, mijts cham nmägäpax nhane'emaamby. Nmøødhøčhä cuħdujt jaduñ coočh mijts jaduñ nmägäpax nhané'emät, je'eguiøxpä coočh tøø nmäjaabä, møød coočh jim nduumbä tsajtøgooty. Nhijxhø'c-høčhä Jesucristo jim cruzcøxp. Y coo Jesucristo yaa quiādaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, näguipxy hajxy hānajt jim xyajnxøcxānām tsajpootyp, høøčh møød mijts. Jimä hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'owānām pedyii. ² Mijts majjäya'adiøjc, hoyyā Diosmädia'agy hajxy myajnähixø'øwät hamuumdu'joot, ca'a yhad-sip ca'a yhajootma'adä. Hamuumdu'jootä cu'ug hajxy mmägäpax mhané'emät. Hix, ja'a Dios hajxy tøø xpiäda'agy coo cu'ug hajxy jaduñ myajnähixø'øwät, møød coo hajxy mmägäpax mhané'emät. Cab hajxy xädø'øñguiøxpä myajnähixø'øwät. ³ Cab hajxy møc mhané'emät.

Mee'xxieemy hajxy myajnáhixó'ówát. Hoyyá Diosmädia'agy hajxy myajtúnát; jadhunä cu'ug hajxy xpiahix xpriadúnát. ⁴ Y coo Jesucristo yaa quiädaactägátsát, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä, mänit hajxy xquiu-maya'añ pø tøø hajxy hánajty hoy myajnáhixó'øy. Mänit hajxy hánajty jim xyajnöcxa'añ tsajpootyp. Cøjxta'axiøø hajxy hánajty jim mhida'añ.

⁵ Møød mijts muutsc-hána'c, jadhun mijtspä, mwiingudsähgó'ówäbä majjäya'ay hajxy. Coo hajxy waamb xmiägäp xyané'emät, mgudiúnäp hajxy jadhun. Hahoy haween hajxy mnibihbedó'jät hamiñ haxøpy, hoy miøjjä hoy miuutscä. Hix, coo hajxy jootmøj mnibiäda'agó'jät, xya-jcumädówäbä Dios hajxy jadhun. Pønjaty capxp mädiaacp mee'xxieemy, je'edsä Dios piuhbejpy. Móoyäbä hoyhajtä weenhajt hajxy jadhun. ⁶ Coo Dios hajxy jadhun mänaa xyajtsaächpógät, cab hajxy mmøjpädá'agät. Jim hajxy mnibiäda'agó'jät maa Dios quió'øba'c tiecipia'cän. Møcmäjaa Dios jiaanč tehñ miøød. Hix, cujequiä Dios ja'a tsaächpä hajxy xyajnáhwá'adsät. Mänit hajxy jootcuje xjiaanč tehñ yaghida'añ. ⁷ Coo hajxy hánajty tii mnädajy mnämay, mmänuu'xtá'agäbä Dios hajxy jadhun coo hajxy ween xyaghoyøøyyä. Hix, homiänaajä Dios hajxy xcwieendähaty.

⁸ Mniyajcopcø'ówó'jöp hajxy; jadhunä Jesucristo miädia'agy hajxy hoy mbanöcxät tehngajnä. Jadhunä møjcu'ugongä wyiinmahñdy quia'a mäjäda'agät. Hix, ja'a møjcu'ugong, homiänaajä hajxy jadhun xmiädsiphájtäm. Xjia wi'l yajtu'udägoyyáanäm hajxy jadhun. ⁹ Cabä møjcu'ugongä miädia'agy hajxy mmäbó'jät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy myajtúnät tehngajnä. Hix, pønjatä Diosmädia'agy mäbøjp wiinduhmyhagajpt, jadhun hajxy chaaächpøjpä nej mijts mdsaaächpøquiän. ¹⁰ Cab hajxy jejcy mdsaaächpøga'añ. Coo Dios ja'a tsaächpä hajxy hánajty tøø xyajnáhwa'ačh, mänitä Dios hajxy hamuumdu'joot xyajmäbøgaanä ja'a Jesucristo miädia'agy. Ca'xy pedyii Dios ja'a wyiinmahñdy hajxy xyajnáhixó'øwa'añ. Ja'a Diósäts hajxy jadhun xcwieendähájtäm, hoy hajxy nej cu nja jajt cu nja habéjtäm. Tiuumbiä Dios mayhajt jadhun maa højtscøxphájtäm. Jaaya'ay hajxy jadhun tøø xyajnáhdijjäm coo Jesucristo hajxy jim xyajnöcxáanäm tsajpootyp. Cøjxta'axiøø hajxy jim nhidáanäm. Hix, cøxiä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy jadhun xmióoyyäm. ¹¹ Cøjxta'axiøø ja'a Dios hajxy tsøc wiingudsähgó'øyyäm. Cøjxta'axiøø ja'a Dios møjcuhdajt miøødhada'añ. Tøyhajt jadhun.

¹² Ja'a mägu'ughajpä Silvano hädaa nocy jahby. Høøch nnajtscapxøøyyäp. Cab hädaa nocy jiaty yoñä. Hoyyá Silvano Diosmädia'agy jiaanč tehñ yajtuñ. Tøyhájtthøch cham tøø ngapxy tøø nmädia'agy nebiä Dios tøyhajt wyiinmayyän. Tøø Dios møjmayhajt tiuñ maa højtscøxphájtäm. Tøø hajxy jadhun xyajmädsó'jäm coo hajxy jim xmiøødhájtämät tsajpootyp.

¹³ Ja'a jäya'ayhajxy yaa tsánaabiä Babilonia, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä ja'a Jesucristocøxpä, xyajpoo'xp mijts jadhun. Nej mijtsä Dios xyajnáhdijjäm coo miädia'agy hajxy mmäbó'jät, jaanä jadhunä jäya'ayhajxy yaabä yajnáhdijjäbä coo hajxy miäbøjpät. Jadhun mijtsä mmägu'ughajpä Marcos xyajpoo'xpä. Nébiøchä nhamdsoo húungänä Marcos njuø'øy. ¹⁴ Coo hajxy hánajty mhamugø'øy Dioswiingudsähgøøbiä, hamiñ haxøpy hajxy mniyajpoo'xó'jät. Jadhun hajxy myajcähxó'ögät coo hajxy tøyhajt mniçhocy mnibia'häyoyii hamuumdu'joot.

Pønjatiä Diosmädia'agy panøcxp ja'a Jesucristocøxpä, weenä hoyhajtä weenhajt hajxy mio'oyii ja'a Diósäm. Amén.

2 Pedro

¹ Høøch xøhajt Simón Pedro. Høøch hädaa nocy njahby. Ja'a Jesucristoch nmøødtuumby. Jaayá'ayhøch tøø xwiinguexy coochä miädia'agy nyajwá'xät. Tøø mijtsä Jesucristo xyajnähdijy coo hajxy hoy mmäbøgät jaduñ mäwiin neby højts xyajnähdijjän. Tu'cuhdajt hajxy jaduñ xquiumáayyäm nägøxiä je'eguiøxpä coo hajxy tu'cuhdajt nmäbøjcäm coo tiøyyä. Jaduñ yajnajuø'oy coo Jesucristo yhojiäya'ayä. Jaaya'ay hajxy nDioshajtäm. Tøø hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum. ² Ween mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt xmio'oy mõj may coo ja'a tøyhajt hajxy nmøødä ja'a Diosøxpä møødä Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsønähjtämbä.

³ Coo ja'a tøyhajt hajxy nmøødhajtäm ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Dios hajxy madiu'u xpiuhbéjtäm ja'a miäjaahaam, jaduñ hajxy hoy njäya'ayhajtämät. Mänitä Dios hajxy jaduñ xquiumáayyämät. Jaanä miäjaahaamä Dios hajxy xyagjyhadäänäm homiänaajä neby je'e jiugyhatiän. Coo Jesucristo miøjjä jiaančhä, coo jiaančh tehñ yhojiäya'ayä, paady hajxy tøø xyajnähdijäm coo hajxy hoy njäya'ayhajtämbät. ⁴ Coo Jesucristo jaduñ miøjjä jiaančhä, paadiä mayhajt mõj may tiuna'añ maa højtscøxphajtäm. Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian coogä Dios mayhajt may tiuna'añ maa højtscøxphajtäm. Homiänaajä hajxy xyagjyhadäänäm neby je'e jiugyhatiän. Y tøø hojiootä howyiinmahñdy hajxy xmiøoyyäm hawiinjemybiä. Jaduñ hajxy hoy nmøødhajtämät tu'ugmädia'agy. Jaduñä haxøøgpä hajxy yaa hoy njøjyohdiúütämät hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a häna'c-hajxy yaa ca'a mäbøjpä, hadsojwiinmahñdy hajxy miøød. Coo yhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduñ quia'a najtshixø'øwa'añ, paady hajxy jiiby quia'awa'añ haxøøgtuum. ⁵⁻⁷ Paadiä Diosmädia'agy hajxy tsøc mäbøjcäm. Tsøc hajxy hojiäya'ayhajtäm hamuumdu'joot. Tsøc hajxy jaac habøjcäm ja'a Diosøxpä. Tsøc hajxy hjjtäm najuø'øyaamby. Tsøc hajxy mee'xtújcäm. Tsøgä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm. Tsøc hajxy ničhøjcäm nebiä tu'ugpuhya'ayän, neby højtsä Jesucristo xchøjcäm. Tsøgä jäya'ay hajxy nägøxiä tsojc mé'e'xäm, hoy hajxy näje'e quia'a jagä mäbøcy.

⁸ Coo hajxy jaduñ hamuumdu'joot ngudiúunämät nébiøch naamnä tøø nmädia'agy, mänit hajxy nhoyøoyyämät. Mänitä Jesucristo tiuung hoy ndúunämät. Nmøødhajtämä tøyhajt hajxy jaduñ ja'a Jesucristocøxpä. ⁹ Hix, pønjaty jaduñ ca'a cudiumb nébiøch naamnä tøø nmädia'agy, jaduñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä wiinds nebiä xoodspän je'eguiøxpä coo hajxy tøø jiahdiağoy coo piojpä quiädieey hajxy tøø ñähwa'achii neby hajxy hijty jegyhaty jiäya'ayhatiän. Jaduñ hajxy tøø jiahdiağooibiä coo Dios jioot chocy coo hajxy hoy jiäya'ayhädät. Paady hajxy jaduñ jia yajnähwaatsä. ¹⁰ Hoorä, mägu'ughajpädøjc, tsøc hajxy hamuumdu'joot cudíúunäm nébiøch naamnä tøø nmädia'agy. Jaduñ yajnajuø'øwa'añ coo Dios hajxy tøø xyajnähdijäm coo hajxy xquiu'ughadäänäm. Coo hajxy jaduñ ngudiúunämät, cab hajxy jaduñ mänaa ndu'udägøoyyämät. ¹¹ Jaduñ hajxy hoy yajxón nnøcxämät Jesucristo wyiinduum maa cøjxta'axiøø yhane'emiän. Jaaya'ay hajxy nWiindsønähjtäm. Tøø hajxy jaduñ xyajnähwáatsäm.

¹² Homiänaajäts mijts jaduñ nyagjahmiejtsta'aga'añ nébiøch naamnä tøø nmädia'aguiän. Tøyhájthøch jaduñ tøø nmädia'agy. Hoy hajxy jaduñ mjaty. Cab hajxy mdsoj jahdiägoyya'añ. ¹³ Hawiinmats jaduñ cooñ mijts jaduñ nyagjahmiejtstá'agät tehngajnä, mäduññtiøch njaac jugyhaty. ¹⁴ Hamdsóojøchä Jesucristo xñämaayy cóogøch mobädajpä nho'ogaannä, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. ¹⁵ Pero cooñ hánajty tøø nho'ogy, hoy hajxy jaduñ mjaac capxtá'agät nébiøch cham nmädia'aguiän. Jaduñ hajxy hoy mjahmiejtstá'agät.

¹⁶ Tøø højts mijts nyajwiingapxø'ø y coo Jesucristo møcmäjaa miøødä, y coo yaa jadähooc quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Tøyhajt højts jaduñ nmädiaacy. Cab højts hamdsoo nyajcojy. Diosmädia'agy hädaa jaduñ. Ca'a ñä'ä cueentä nebiä jäya'ay cueentä hajxy yajcojjiän. Hamdsoo højtsä Jesucristo nhijxy coo møcmäjaa miøødä, coo je'e Dyiosä. ¹⁷⁻¹⁸ Mänaa højtsä Jesucristo hánajty jim nmøødän maa tuñän, mänitä Diosteedy jim quiuhgapxnajxy tsajpootyp: “Høøch nhamdsoo Huung yø'ø. Njaanç tehñ chójpiøch yø'ø. Jaanç tehñ jiootcújc-høch nni-jwiø'owyii maach nHuungcøxpän”, nømä Jesucristo ñänøømä. Njaanç mädoow højts jaduñ. Møcmäjaahaamä Dios jaduñ quiapxy. Jaanç tehñ yajxonä Jesucristo piädaacä ja'a Tiéediäm, nebiä hajajpä. Paady højts yø'ø tuñ nyajxøøbejty: “Ja'a tuñ maa Dios ñägapxiän coogä Jesucristo yHuunghaty.”

¹⁹ Tøyhajt jaduñ jiaanç jajty nébiøch cham nmädia'aguiän. Hamdsoo højts nhijxy nmädooyy. Hahixøøby jaduñ coo højts mijts nmädia'agy xmiäbøjçät. Maas hahixøøby jaduñ coo Diosmädia'agy hajxy mmäbøjçät, ja'a jäya'ayhajxy jecy quiujáhyäbä. Jaduñ mäwínädsä Diosmädia'agy miäbaady nebiä jøøn tioyyän hagoostuum. Hix, xyajwiinjuøøyyäm hajxy jaduñ tijaty hajxy hoy hamdsoo nga'a wiinjuø'øwáanäm. Hahixøøby jaduñ coo hajxy homiänaajä nyajcopcøøyyämät. Coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy cøxiä xyajwiinmädiaagø'øwáanäm. Jaduñ hajxy hoy nwiinjuø'øwáanäm cøxiä. ²⁰⁻²¹ Huuc wiinjuø'øw hajxy jaduñ, coo jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy quiujahy, cab hajxy hamdsoo yajcojy. Naje'e hajxy jaduñ quiujahy tijaty hánajty jadaañäp tunáañäp. Ja'a Dios je'e najtscapxøøyy ja'a yHespírituhaam waamb hajxy quiujáayät.

2

¹ Jii jäya'ayhajxy hijty naje'e jegyhajty miäna'añ cooc tyjy Dios hajxy hánajty ñajtscapxøøyyäbä. Pero høñndaacp hajxy hánajty jaduñ. Ja'a Dioscu'ug hajxy hánajty jia wi'i wyiinhøønaamby. Jaanä jaduñä høñndaacpähajxy jiiby wiäditaambä maa mgajpthajxiän. Cabä cu'ug ñajuø'øwa'añ pø wiinhøñäp hajxy hánajty jaduñ. Høxtä mäna'anaamby høñndaacpähajxy jaduñ cooc tyjy ja'a Jesucristo hajxy tøø xquia'a nähho'tútäm. Paquiä hajxy yajcumädowa'añii. Pøñjatiä høñnda'agy miädia'agy mabøgaamb, tu'udägoyyaamb hajxy jaduñ. Ja'a häna'c-hajxy jaduñ høñndaacpä, niyhamigäháañäp hajxy jaduñ. ² Pahixáañäp hajxy jaduñ nämay. Ja'a häna'c-hajxy mabahixaamb, ja'a tyjy ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjçä. Coo hajxy jaduñ hoy quia'a hida'añ, ni häna'c-hajxy høñndaacpä, ni häna'c-hajxy mabahixpä, paadia cu'ugä tøyhajt hajxy quia'a tsoga'añ ja'a Jesucristocøxpä. ³ Ja'a høñndaacpähajxy, xädø'øñ hajxy piøcjuø'øwaamb.

Hõhnda'agymiädia'agyhaamby mijts xyajnahixø'owa'añ; jaduñnä xädø'õñ hajxy xjia wi'i piõgaanä. Jéquiänä Dios tiägøøyy mänaandaacpä coogä häna'c-hajxy quiumädowa'añ, ja'a hõhnda'agymiädia'agy hajxy yajnahixøøbiä. Jaduhñä Dios jecy miänaandaacpä cooc hajxy quiuhdägoyya'añ.

4 Hix, yajcumädoobiä Dios je'e pønjaty ca'a mabøgaamb. Coo mioonsähajxy näje'e jim jecy quia'a mabøjcy tsajpootyp, paady hajxy jecy quiumädooyy. Haxøøgtuum hajxy hoy quiuhjuipnaxyii maa jiaanč tehñ quiøöcän, maa yhagoodstuumän. Jim hajxy yhida'añ høxtä coonä yhabáadät coo Dios jaduñ miäná'anät nebiaty hajxy jii jiaac tsaächtiuna'añii. 5 Jaanä jaduñnä Dios ja'a jecyjäya'ay yajcumädoobä, ja'a hajxy jecy tøø quia'a mabøquiäbä. Mänitä Dios nøøgomdägoy quiejxy. Jayooyyä Noéhajxy choocy møødä yhuung møødä tio'oxy ja'a näductujcpä. Jaduhñä Noé ja'a cu'ug hånajty tøø jia yajwiingapxø'oy coogä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owät, coogä Dios hajxy wyiingudsähgø'owät. 6 Jaanä jaduñnä jecyjäya'ayhajxy jiajpä, ja'a hajxy hijty jim tsänaabiä maa cajpt hijty jaduñ xiøhatiän Sodoma møødä Gomorra. Cabä Dios hajxy hijty ñä'ägä wiingudsähgø'oy. Paady hajxy jøønhaam yajcuhdägooyyä. Cøjxä haxøøghäna'c-hajxy yho'ogy. Haagä cujaam hajxy jiajnä møødä quiajpthajxy. Hijxtahñd ja'a Dios jaduñ piädaac coo haxøøgiäya'ayhajxy nägøxiä yajcumädowa'añii. 7-8 Mänaa Dios ja'a jecyquiajpt jaduñ yajcuhdägoyyän, jagooyyä tuljäya'ay yajtsoocä, ja'a hånajty xøhajpä Lot. Paadiä Lot yajtsoocä, je'eguiøxpä coo hånajty hoy jläya'ayhaty. Mänitä Dios ja'a Lot yhawaanä coogä quiajpt hånajty quiuhdägoyya'añ. Paadiä Lot jim chohñ. Jaanč tehñ jiootmayhajpä Lot hånajty jaduñ coo cu'ughajxy hånajty haxøøg jiatcø'oy jabom-jabom hijxwiinduum. 9 Nebiä Dios ja'a Lot jecy yajtsooquiän, jaanä jaduñnä Dios ja'a quiu'ug yajtso'ogaambä coo hajxy hånajty chaächpøcy. Tøyhajt jaduñ. Jaanä jaduñ tiøyhájtäbä coo Dios yajcopcø'oy nebiatiä haxøøgiäya'ayhajxy jiatcø'oyän. Jéquiänä Dios jaduñ miänaañ cooc hajxy quiumädowa'añ. Coo jaduñ yhabáadät, mänitä Dios miäna'ana'añ nebiaty hajxy jii chaächtiuna'añii. 10 Nägø'ø nädequiä Dios yajcumädowa'añ pøn yajnahixøøby hõhnda'agymiädia'agyhaam, pønä Diosmäjaa xøøghajp. Jaanč tehñ chähdiuhndägoy hajxy ñibiäda'agyii, ja'a hõhnda'agymiädia'agy hajxy mäwädijpä. Jootmøj hajxy jaduñ ñibiäda'agyii. Cab hajxy pøn wyiingudsähgø'oy. Haa jaaya'ayhajxy mõjtuungmøødpä maa Diosmädia'agy myiñänä, wiingapxpéjtäp hajxy je'ebä. 11 Haa ja'a Diosmoonsähajxy jim hijpä tsajpootypä, maas møcmäjaa hajxy miøødä quejee ja'a hõhnda'agymiädia'agy hajxy mäwädijpä. Pero cabä Diosmoonsä ja'a mõjtuungmøødpä hajxy wyiingapxpety maa Dioswiinduumän; ni cab hajxy ñähojy.

12 Jaduhñä hõhndaacpähajxy ñibiäda'agyii nebiä yuughanimalän coo hajxy tii quia'a wiinjuø'owa'añ ja'a Dioscøxpä. Hix, cabä yuughanimalhajxy tii wyiinjuø'oy ja'a Dioscøxpä. Mädyijiatä hõhndaacpähajxy quia'a wiinjuøøby, je'e hajxy ñäxiicypy. Paquiä hajxy yajcuhdägoyya'añii nebiä animalhajxy paquiä quiuhdägoyyän coo hajxy yagho'ogyii. 13 Tsaächtiunäänäbä hõhndaacpähajxy jaduñ je'eguiøxpä coo hajxy hånajty tøø miädsaaçhtiuñ. Xoondaacp hajxy jaduñ coo hajxy cøxypänejpä jiatcø'oy xøømbaady. Høxtä jii by hajxy yajtägø'oy

maa mijts naxy mgaamiuquiän ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a Jesucristo miädiá'aguiäc tyijy hajxy pianócäp. Pero haxøøgiaty hajxy wyi'i jiatcø'øy mijts mwiinduum maa hajxy hånajty mgaamiuquiän. Høxtä jiiþypiaady hajxy je'e yhøhndaacpä.

¹⁴ Homiädyii to'oxiøjcä hajxy jaduhñ yhixy, yhadsojpy hajxy jaduhñ. Homiänaajä hajxy jaduhñ haxøøg jiatcø'øwa'añ. Wyiinhøhmby hajxy pønjatai Diosmädia'agy hoy ca'a habøjpnä. Hadsojwiinmahñdy hajxy ñä'ägä yajtuumby. Tsipcøxp hajxy jaduhñ ñä'ägä cumädowa'añ. ¹⁵ Tøø tødiu'u hajxy jiojwa'açh. Tøø hajxy jaduhñ tiu'udägoy. Ja'a Balaam hajxy jaduhñ piahijxyp, ja'a Beor yhuung. Jeguiajtiä Balaam hånajty quiudiuna'añ ja'a quia'awiindøguiøxpä møødä xäðø'øñguiøxpä. ¹⁶ Mäniä Balaam wyiinhojnaxä tiic jaduhñ coo jiatcø'øwa'añ. Ja'a møjc burra jaduhñ mähoj. Jaduhñ quiapxy nebiä jäya'ayän. Mäniä Balaam ñajuøøñä coo jaduhñ quia'a hoyyä. Jaduhñä burra miädia'agy miäbøjçäxä.

¹⁷ Yø'ø häna'cä høhnda'agymiädia'agy hajxy mäwädiþpä, jaduhñ mäwiin hajxy miäbaady nebiä nøøjut tøø tiø'øçhpän. Jaduhñ mäwiin hajxy miäbaatpä nebiä joc piojwäditypän coo hånajty quia'a nä'ägä tu'uy. Hiç, cabä tøyhajt hajxy ñä'ä yajnahixø'øy. Cøjxta'axiøø hajxy jiiþy yhida'añ maa haxøøgtuumän. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ cooc hajxy jiiþy yhida'añ. ¹⁸ Yoñ hajxy jia mädia'agy. Ja wi'i yajcumayaamb hajxy jaduhñ. Pero cabä miädia'agy hajxy choobaady. Ja'a høhnda'agymiädia'agyhaam hajxy wyiinhøøñ pønjatai Diosmädia'agy naamðägo'øy habøjp. Jøjcapxøøyyäp hajxy jaduhmbä, ween hajxy haxøøg jiatcøøguiumbä neby hajxy hijty jiatcø'øyän. ¹⁹ Jaduhñä høhndaacpähajxy yajnahixø'øy cooc tyijy quia'a nejpiä coo haxøøg mjäya'ayhädat. Hiç, jaduhñ hajxy yajnahixøøbiä cooc tyijy ja'a Dios hajxy xquia'a hanéhmanä coo jecymiädia'agy hajxy ngudiúñämät, jaduhñ jia mänaambä cooc hajxy hoy njäya'ayhäjtämät. Jaduhñ hajxy yhøhndaacpä cooc tyijy hajxy jaduhyyä nnähwäatsäm. Ni je'e hajxy tøø quia'a nähwa'açh je'eguiøxpä coo yhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø quia'a najtshixø'øy. Paady hajxy nøcxy quiuhdägoyyaannä. Jaanä jaduhñ højtshäjtämbä, coo nhaxøøgwiinmahñdy hajxy nga'a najtshixøøyyämät, jaduhñ højts nøcxy nguhdägoyyaannämbä. ²⁰ Coo Jesucristo hajxy njøjpøgøøyyäm, ja'a hajxy nWiindsøñhäjtämbä, paadiä nhaxøøgwiinmahñdy hajxy xyajnahwäatsäm, neby hajxy yaa nmøødhäjtäm hädaa yaabä naaxwiin. Pero, coo Jesucristo miädia'agy mjahdiägøoyät, y coo mhaxøøgwiinmahñdy jadähooc mbadu'ubøgät, maas haxøøg jadähooc mjada'añ. ²¹ Hiç, pønjatai Diosmädia'agy jaduhñ jahdiägooby, maas hoy haxøpy coo hajxy cu quia'a mäbøjcy. Hiç, coo hajxy jaduhñ yhøxhíxät, maas hanaxiä hajxy jaduhñ quiumädowa'añ. ²² Jaduhñ hajxy jiädät nebiä hädaa mädia'agy miäna'añän: "Ja'a huc-hajxy, coo hajxy yhøøçh, ja'a yhamdsoo høøçh hajxy ñäwiimbijpy, nøcxy hajxy jadähooc jioø'xø'øgy. Jaanä jaduhñä hädsømhajxy jiatcøøbiä, naamñä hajxy hånajty tøø chi'iy, mäniä hajxy jadähooc nøcxy yajtsnä tiøø'pnä mo'ondsooty." Tøyhajt jaduhñ.

3

¹⁻² Mägu'ughajpæðjc, miämetsc-hoocpä mijts chamñ nnäjaayø'øy. Jaduhñ mijts chamñ miämetsc-hoocpä nmägapxy nhane'emy coo mädia'agy hajxy mjahmiejtstä'agät, ja'a Diosquexypähajxy jecy quiujähyyäbä. Jaduhñä howyiinmahñdy hajxy nmøødhädat. Huuc

jahmiets hajxy jaduhmbä nebiatiä Jesucristo hajxy xmiägäpax xyhanehmäm. Jaaya'ay hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy nWiindsøn'hájtäm. Ja'a Jesucristo quiugapxyhajxy, je'e mijts tøø xyhawaanä nebiatiä Jesucristo hajxy tøø xmiägäpax tøø xyhane'emy.

³ Naxy hädaa mädia'agy hajxy mdehm wyiinjuó'owät nébiöch cham nmädia'aguiän. Coö naaxwiimbä hänajty wyiimbida'añ, mänitä jäya'ayhajxy quiähxø'øga'añ coö Dios hajxy ñänøma'añ. Haxøøg hajxy jiatcø'øwa'añ nebiatiä yhamdsoo joot hajxy hänajty chocy, neby hajxy hänajty ñä'ägä cuhdujthatiän. Xñäxi'igaamb mijts jaduhñ. ⁴ Jaduhñ hajxy miäna'ana'añ: “Cab jaduhñ tiehm tiøjiada'añ coö Jesucristo wyiimbijtagatsa'añ neby jaduhñ tøø yhuuc mänaambä. Hiñ, caj tii mänaa tiägach. Je'enä cøxiä wiinä jaduhñ yhityñä mänaa naaxwiimbä jecy yhawijy tiøø'xta'aguiän, mänaa jecyjiäya'ayhajxy yho'oguiän”, nøm hajxy yhöhnda'aga'añ. ⁵ Pero tøyhajt jaduhñ coö naaxwiimbä jiaançh tægach. Pero ja'a höhndaacpähajxy, cabä tøyhajt hajxy wyiinjuó'øwa'añ. Hiñ, haagä nøø hijty jegyhajty. Mänitä Dios ja'a tsajt jecy yhädiuun møødä naaxwiin. Jiibiä naaxwiimbä yajcojy nøøjooty. Mänit hoy piäda'agy nøøhagujc. ⁶ Mänitä Dios nøøgomdägoy cujecy quiejxy. Mänitä naaxwiimbä quiuhdägooy. Cøjxä jäya'ayhajxy yho'ogy. ⁷ Ja'a tsajt møød hädaa yaabä naaxwiin, tøø Dios jaduhñ yajnähdiy coö quiøxy toya'añ. Mänitac jaduhñ tiøya'añ coö Dios ja'a jäya'ay yajcuhdägoyya'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä.

⁸ Mägu'ughajpädøjc, tsøc hajxy jahmiéjtsäm coö Dios tu'xøø jaduhñ ñänømy jadu'miljomøjtpä; y jadu'miljomøjtpä, tu'xøøyyä jaduhñ ñänømy. ⁹ Näje'e jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy ja'a Jesucristo quia'a tsoj yajtøjiada'añ coö yaa quiädaactägatsa'añ, coö haxøøgjäya'ayhajxy yajcumädowa'añii. Pero cab jaduhñ tiøyyä neby hajxy jaduhñ jia wi'i yhöhnda'agy. Hiñ, mee'xtujpä Jesucristo ja'a mijtsøxpä. Cabä jioot chocy coö pøn quiuhdägöyyät. Jaduhñä jioot jia tsoj coö haxøøgcuhdujt hajxy nnajtshixøøyyämät.

¹⁰ Jaguiapxy yhabaada'añ coö Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ, coö haxøøgjäya'ayhajxy yajcumädowa'añii. Cabä pøn jaduhñ ñajuø'øy mänaa jaduhñ jiaançh habaada'añ. Mänitä tsajt quiuhdägoyya'añ. Jaduhñ yajmädowa'añ nebiä hänee møc ya'axiän. Cøxaambä xøø tiøya'añ, møødä po'o, møødä madsa'a, møødä naaxwiimbä, møødä tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin.

¹¹ Coö cøxiä wiinä jaduhñ quiuhdägoyya'añ, paady hajxy tsøc hoy jäya'ayhajtäm. Tsøcxä Dios hajxy hoy wiingudsähgøøyyäm. Tsøcxä Diosmädia'agy hajxy hoy cudiuunäm. ¹² Tsøc hajxy jøbhíxäm coö Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. Mänitä Dios ja'a tsajt yajtoya'añ, møødä xøø, møødä po'o, møødä madsa'a, møødä naaxwiimbä. Tsøgä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy yajmøødmädiácäm nämay, ween hajxy miäbøcy; jaduhñä Dios paquiä yaghabáadät. ¹³ Tøø Dios jaduhñ miäna'añ coogä hawiinjemythajt yhädiuna'añ, møødä hawiinjemyñnaaxwiin. Jimä njoot hajxy nbädácäm coö Dios hajxy jim xyajnoçxäänäm. Cabä haxøøgpä jaduhñ jim mänaa tiägø'øwa'añ maa ja'a hawiinjemybiä tsajtän, ni jim maa hawiinjemybiä naaxwiimbän.

¹⁴ Mägu'ughajpädøjc, tøyhajt jaduhñ coö Dios hajxy jim xpiäda'agäänäm, paadiä haxøøgpä hajxy tsøc najtshixøøyyäm hamuumdu'joot; jaduhñä Jesucristo hajxy xpiäatämät coö pojpä cädieey

hajxy hānajtŷ nga'a mōōdhājtām, coo yaa quiādaactāgātsāt. Tsōc hajxy jootucj nimioōdhājtām nebiā tu'ugpuhya'ay nebiā tu'ugpuhdo'oxypān. Jaduhñā Dios hajxy hoy xyhīxāmāt coo hajxy hānajtŷ hoy ndúunām. ¹⁵ Mjahmiēdsāp hādaa mādia'agy hajxy jaduhñ. Paadiā Jesucristo jaduhñ miee'xtucy, weenā jāya'ayhajxy may miābōcy, ween hajxy jaduhñ may ñāhwa'ačh. Ja'a māgu'ughajpā Pablo, jaduhñ mijts tōō xñājaayōōbiā. Ja'a Dios ja'a tōyhajt najtsapxōōyyā. Ja'a tsipjatypā ja'a Dios ja'a Pablo yajwiinjuōōyy. Jaduhñhōčhā Pablo njuō'ōy nébiōčhā nhamdsoo puhya'ayān. ¹⁶ Naaghooc mijtsā Pablo xñājaayō'ōy, jaduhñ ñā'āgā mādia'agyhaty nébiōch cham njaayān. Tsipjatiā Pablo siēmprām miādia'agy. Ja'a hāna'cā tōyhajt hajxy ca'a tsojpā, wiingā Pablo miādia'agy hajxy yajñāhixōōyyā. Cab hajxy jaduhñ yajñāhixō'ōy nebiā Pablo jia mānaañān. Wiingatiā Diosmādia'agy hajxy yajñāhixō'ōy. Cabā tōyhajtpā hajxy miābōga'añ. Paady hajxy quiuhdāgoyya'añ.

¹⁷ Māgu'ughajpādōjc, mnā'āgā najuōōby hajxy jaduhñ coo hōhñdaacpāhajxy jii wiādita'añ. Cabā tōyhajt hajxy chocy. Haxōōg hajxy jiaañch tehñ jiāya'ayhaty. Mnigwieendāhadōōjāp hajxy; jaduhñā tōyhajt hajxy mga'a najtshixō'ōwāt. Cab hajxy myajwiinhōōnāt coo hajxy jaduhñ mnā'ā tu'udāgōyyāt. ¹⁸ Jaac habōcxā hajxy jaduhñ ja'a Jesucristocōxpā, ja'a hajxy nWiindsōñhājtāmbā. Jaaya'ay hajxy xñāhho'túutām. Tehngajnā miādia'agy hajxy mmābōjcāt; jaduhñā mayhajt mōj may tiúnāt ja'a mijtscōxpā. Tsōc hajxy homiānaajā capxpāatām mōj jaañch. Tsōc hajxy tehngajnā wiingudsāhgōōyyām. Amén.

1 Juan

1-3 Jue'e hõjts mijts nyajnájaayøøby, ja'a Jesucristo. Dioshuung je'e. Jíyyám je'e hánajty møødá Dios mánaa hádaa yaabá naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Jaayá'ayäts hajxy xyhawaánäm nebiä Dios wyiinmay. Jaayá'ayäts hajxy tøø xñähho'túutäm neby hajxy jaduhñ njugyhájtämät nebiä Dios jiugyhatiän cøjxta'axiøø. Tøø hõjts nhamdsoo hixy; tøø hõjts nhamdsoo mädoy. Tøø hõjts nnähdoñ cøøhaam. Tøyhajt jaduhñ. Paady hõjts mijts jaduhñ nhawáanäm neby hajxy jaduhñ nhíjtämät tu'ugmädia'agy, neby hõjts ja'a Dios xmiøødhitiän tu'ugmädia'agy møødá yHuung. ⁴ Paady jaduhñ nhawáanäm neby hajxy jaduhñ jootcuic nhíjtämät tehñgajná.

⁵ Hoyyá Dios ja'a wyiinmahñdy; cabä pojpä cädieey ñä'ägädä møødá. Jaduhñ hõjts ja'a Jesucristo tøø xyhawaanä, y jaduhñ mijts nhawaandägájtsäm. ⁶⁻⁹ Coø hajxy hoy nwädíjtämät nebiä Dios yhitiän, tu'ugmädia'agy hajxy jaduhñ nhíjtämät, je'eguiøxpä coø ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm cøxiä. Xyajnáhwáatsäm hajxy jaduhñ coø ja'a nbojpä ngädieey hajxy nnägápxämät. Tøyhajt jaduhñ. Cabä Dios yhøhñda'agy. Howyíinmahñdy je'eduhñ miøød. Pero coø hajxy nwädíjtämät haxøøgtuum, cabä Dios hajxy nmøødhíjtämät tu'ugmädia'agy. Høhñdáacäm hajxy jaduhñ y cabä tøyhajt hajxy nnä'ägädä møødhájtäm.

Jaaná jaduhñduhmä, coø hajxy nnä'ä mänáanämät cooc tyijy pojpä cädieey hajxy nga'a møødhájtäm, niwyíinhøhñäm hajxy jaduhñ, ¹⁰ y cabä Dios miädia'agy hajxy nmøødhájtäm, ja'a tøyhajt. Coø hajxy jaduhñ nmänáanämät, jaduhñ yajmädowa'añ cooc tyijy ja'a Dios yhøhñda'agy. Hix, je'e jaduhñ mänaamb coø pojpä cädieey hajxy nmøødhájtäm.

2

¹ Mägu'ughajpádøjc, cáboch njoot chocy coø hajxy haxøøg mjatcø'øwät. Páadyhöch mijts hádaa nocy nyajnájaayøøy. Coø pøñ jaduhñ jiatcø'øwät, nähgapxtu'udøøjöp je'e Jesucristäm jinñ maa Diosän. Cabä Jesucristo pojpä cädieey mánaa miøødá. ² Tøø ja'a nbojpä ngädieey hajxy xñähho'túutäm nägøxiä hádaa yaabá naaxwiin.

³ Coø hajxy ngudiíunämät nebiä Dios hajxy xyhanéhñäm, mänitá tøyhajt hajxy nmøødhájtämät coø je'e hajxy nhixyhájtäm. ⁴ Pøñ jaduhñ nä'a mänaamb: "Nhixyhájpøch je'e", hoy quia'a ja cudiuñ, høhñdaacp je'eduhñ. Hix, ja'a Diosmädia'agy je'eduhñ quia'a tsojpy. Tøyhajt je'e. ⁵ Pero pøñ jaduhñ cudiuumb, cähxø'p jaduhñ coø ja'a Dios jiaanç tehñ jiahmiech. Jaduhñ hajxy nyajnajuøøyyämät coø hajxy nmøødhájtäm tu'ugmädia'agy. ⁶ Pøñ jaduhñ mänaamb coø ja'a Dios miøødhity tu'ugmädia'agy, tsipcøxp wiädítät nebiä Jesucristo hijty wiäditiän.

⁷ Hádaa mädia'agyhøch chamñ nyajnáhixøøbiä, tøø hajxy hijty mmädoy mánaa hajxy mmäbøjtsoonän. ⁸ Pero hádaa mädia'agy jaduhñ, jaduhñ mäwíinäts hádaa nebiä hawiinjemybiän. Hix, jaduhñ hajxy mniçocy mnibia'häyoyii nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm. Tøyhajt jaduhñ. Coø ja'a Jesucristo yaa tøø yhoy hádaa yaabá naaxwiin, mänitá homiädia'agy hajxy xyajwiinjuøøyyänä. Cab hajxy jaduhñ nwädíjtänä hagoødstuum.

9-11 Põn ja'a y'hermano tsojp pa'häyoob, hoyyã Diosmädia'agy jaduhñ quiuidiunñ. Coö hajxy jaduhñ ngudiunãmät, cab hajxy ngädiéhyãmät. Pero põn ja'a yhermano mähanhajp, hoy jia mäna'añ cooc tyijy quiuidiunñ ja'a Diosmädia'agy, je'enã wiädity hagoodstuum. Jaduhñ wiädity nebiã wiindspän. Cab jaduhñ ñã'ägã niyaghoyø'oyii.

12-14 Hermanodøjc, mĩjtshøch hädaa nocy nyajnäjaayøøby. Mhixyhajpiã Dios hajxy, ja'a nDeedyhãjtãm. Jaaya'ay ja'a nbojpä ngädieey hajxy tøø xyajnähwáatsãm je'eguiøxpã coö ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutãm. Mijts majjãya'adiøjc, mhixyhajpiã Jesucristo hajxy jaduhñ. Jiiyyãm jaaya'ay hãnjty mänaa hädaa yaabã naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiãn. Y mijts muutsc-hãna'c-hajxy, xmioobiã Dios ja'a mäjaa hajxy coö ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnã mbanøcxy. Cabã møjcu'ugong hajxy tøø myajmäjäda'agy.

15 Cabã mjoot hajxy mbädã'agät hädaa yaabã naaxwiin. Coö põn jaduhñ piädã'agät, cabã Dios hoy jiahmiédsät, ja'a nDeedyhãjtãm. 16 Ja'a møjcu'ugong jaduhñ mänaamb coö hajxy cøxiã wiinä nhadsójcãmät hädaa yaabã naaxwiin, ja'a haxøøgpã. Jaanã jaduhñ miãnaambã coö hajxy nyajcümáayãmät. Pero cabã Dios jaduhñ miãna'añ. 17 Cuhdägoyyaamb hädaa yaabã naaxwiin møødã haxøøgpã yaabã. Pero põn cudiumb nebiã Dios miãna'añän, cab jaduhñ mänaa quiuhdägoyya'añ. Jim yhida'añ maa ja'a Diosãn cøjxta'axiøø.

18 Hoorã, habãatnäp jaduhñ coö ja'a naaxwiimbã wyiimbida'añ. Tøø hajxy mmädoyhaty coö ja'a Cristo miädsip quiähxø'øga'añ. Y tøø ja'a miädsiphajxy may quiähxø'øgy. Jaduhñ hajxy nyajnajuoøyyãm coö yhabaatnä. 19 Xmioødhjãtãm ja'a Cristo miädsiphajxy hijty. Pero coö hajxy tøø xpiuhwáatsãm, cãhxø'p jaduhñ coö hajxy hijty tehñ tiøyhajt xquia'a møødhjãtãm hamuumdu'joot. Coö hajxy häxøpy hijty xmiøødhjãtãm, cab hajxy häxøpy tøø xpiuhwáatsãm.

20-21 Pero mijts, ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnäguexy ja'a Dios yh-Espíritu. Mmøødhajpiã tøyhajt hajxy jaduhñ cøxiã. Paady mijts hädaa nocy nyajnäjaayø'oy. Y mnajuøøby hajxy coö ja'a tøyhajt hajxy quia'a møødã, ja'a hãna'c hønndaacpãhajxy.

22 Je'eduhñ ñãnøømby, põn jaduhñ mänaamb cooc tyijy ja'a Jesús tøø quia'a quexyii ja'a Diósãm. Ja'a Cristo miädsip je'e, põn jaduhñ ca'a capx-paatp ja'a Dios møødã yHuung. 23 Põnä Dios yHuung jaduhñ capxpáatãp, miøødhijpiã Dios je'e. Pero põnä yHuung jaduhñ ca'a capxpáatãp, cabã Dios jaduhñ miøødhity.

24 Mgudiúnãp ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnã neby hajxy mbanøcxtsohñän. Coö hajxy jaduhñ mgudiúnãt, mänitã Dios hajxy tehngajnã mmøødhidãt tu'ugmädia'agy møødã yHuung. 25 Y cøjxta'axiøø hajxy xyagjyhadãããm neby je'e jiugyhatiãn neby hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyãm.

26 Naxy hajxy mdehñ wyiinjuø'øwät coö mijts ja'a Cristo miädsiphajxy xjia wi'i wyiinhøona'añ. 27 Mijts, cabã yajnähixøøbiã hajxy myajmaajaty. Mmøødhajpiã Diosespíritu hajxy. Xyajnähixøøbiã tøyhajt hajxy cøxiã. Cab yhøhnda'agy. Mmøødhidãp hajxy jaduhñ tu'ugmädia'agy neby hajxy tøø xyajnähixø'øyãn.

28 Hoorã, tu'ugmädia'aguiã Jesucristo hajxy mmøødhjãtãm neby hajxy jaduhñ mga'a tsãhdiúnãt coö quiädaactãgãtsät. 29 Mnajuøøby hajxy coö

ja'a Jesucristo pojpä cädieey quia'a mөөдä. Jaduhñ hajxy mnajuөөbiät coo ja'a Dios yhuunghaty pөnjaty hoy wädiyp.

3

¹ Xjiaanč tehñ chójcäm ja'a Dios hajxy. Hamuumdu'joot hajxy xyhuunghájtäm. Tөyhajt jaduhñ. Pero cabä jäya'ay hajxy xñajuөөyyäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. Hix, cabä Dios hajxy yhixyhaty. ² Hoorä, tөө ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. Cahnä yajnajuөөy neby hajxy xyaghidäänäm. Pero coo ja'a Jesucristo quiädaactägätsät, nnajuөөyyäm hajxy coo hajxy jaduhñ nhidäänäm neby je'ejän. Nhixäänäm hajxy jaduhñ neby jaduhñ yhitiän. ³ Pөñ hamuumdu'joot mävөjp, hoy jaduhñ wiädity nebiä Jesucristo hoy yhitiän.

⁴ Pөñ haxөөg jatcөby, cabä Diosmädia'agy quiudiuñ. Je'e jaduhñ xөhajt ja'a haxөөgpä coo ja'a Dios miädia'agy mga'a cudiüünät. ⁵ Paadiä Jesucristo yaa tөө yhoy hädaa yaabä naaxwiin nebiä nbojpä ngädieey hajxy xyajnhwäatsämät. Pero cab jaaya'ay pojpä cädieey ñä'ägädä mөөдä. Tөyhajt jaduhñ. ⁶ Pөñä Jesucristo tu'ugmädia'agy mөөdhijp, cab jaduhñ haxөөg jiatcө'y. Pөñ jaduhñ jatcөby, cabä Jesucristo miädia'agy ñä'ägädä mävөjcä. ⁷ Mägu'ughajpädөjc, cab hajxy myajwiinhöönät. Pөñ hoy wädiyp, cabä pojpä cädieey ñä'ägä mөөдä, nebiä Jesucristo quia'a mөөдän. ⁸ Pөñ hoy ca'a wädiyp, pianөcxäp je'e ja'a mөjcu'ugongä miädia'agy. Homiänaajä ja'a mөjcu'ugong haxөөg jiatcө'y. Mänit jiatcө'chohñ mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiөө'xta'aguiän. Paadiä Dios yHuung yaa tөө yhoy, nebiä mөjcu'ugong jaduhñ quia'a mäjädä'agät. ⁹ Pөñä Dios tehñ tiөyhajt Teedyhajt, cabä jioot chocy coo jaduhñ jiatcө'өwät, je'eguiөxpä coo je'e miөөdhidyijäm ja'a Diösäm. Coo je'e Dyios yhuungä, paady haxөөg quia'a jatcө'y. ¹⁰ Jaduhñ myajnajuөө'өwät pөñ Dioshuung. Entonces, pөñ hoy ca'a wädiyp, pөñä miägu'ughajpä ca'a tsojp ca'a pa'häyoob, ca'a Dyios je'e yhuungä. Pero pianөcxäp ja'a mөjcu'ugongä miädia'agy je'e.

¹¹ Mänaa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmävөjtsooñän, jaduhñ hänäjty miäna'añ coo hajxy nničojc nnibia'häyoöwämät. Hөxtä jäda'anäbaadyñä jaduhñ miäna'aññä. Cab jaduhñ mänaa tiägach. ¹² Cab hajxy njatcөyyämät nebiä Cañ jecy jiatcөyyän coo yhamdsoo puhya'ay yagho'cy. Paady jaduhñ yagho'cy coo howyiinmahñdy hänäjty quia'a mөөдä, nebiä piuhya'ay howyiinmahñdy hänäjty miөөдän. Hix, pianөcxäp ja'a mөjcu'ugongä miädia'agy hänäjty je'e.

¹³ Entonces, hermanodөjc, cab hajxy myagjuөө'өwät coo häna'c hajxy xmiähahñájtäm. ¹⁴ Hөjtshájtäm, cөjxta'axiөө hajxy jim nhidäänäm tsajpootyp. Cab hajxy mänaa jiiby nhäda'agө'өwäänäm haxөөgtuum. Nmөөdhájtäm ja'a tөyhajt hajxy jaduhñ je'eguiөxpä coo hajxy hamiñ haxөpy nničojc nnibia'häyoöwäm. Pөñä miägu'ughajpä ca'a tsojp ca'a pa'häyoob, je'eds jiiby häda'agө'өwaamb haxөөgtuum. ¹⁵ Pөñä miägu'ughajpä mähanhajt, jaduhñä wyiinmahñdy je'e nebiä jäya'ay-yagho'pan. Y cabä jäya'ay-yagho'pähajxy cөjxta'axiөө jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän. Tөyhajt jaduhñ. ¹⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy tөө xñähho'túutäm, jaduhñä tөyhajt hajxy nmөөdhájtäm coo ja'a Dios hajxy xjiaanč tehñ chójcäm. Hawiinmats hit jaduhñ coo hajxy hamiñ haxөpy nniñähho'túutämät. ¹⁷ Coo ja'a mäyөjjäya'ay ja'a häyoobä quia'a näxüudsät, cab jaduhñ quiudiuñ nebiä Dios hajxy

xyhanéh̄mām coo hajxy hamiñ̄ haxøpy nniçhojc nnibia'häyóowāmät. ¹⁸ Mägu'ughajpädøjc, tsøgxä hajxy hamuumdu'joot niñäxúu'tsäm. Jaduhñ hajxy nyajcähxó'cämät coo hajxy hamuumdu'joot nniçhojc nnibia'häyóowäm. Coo hajxy nga'a niñäxúu'tsämät, cab jaduhñ tiuna'añ coo hajxy nja mänánaämät cooc tyijy hajxy nniçhojc nnibia'häyóowäm.

¹⁹ Hermanodøjc, coo hajxy hamuumdu'joot nniçhojc nnibia'häyóowāmät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. ²⁰ Y coo ja'a njoothajxy hamdsoo miánaanamät cooc tyijy hajxy hoy nga'a jäya'ayhájtäm, tsipcøxp ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbójcämät. Cabä nhamdsoo wiinmahñdyhajxy nyajcopcøyyämät. Hix, xjioodhíxäm ja'a Dios hajxy. Cøxiä hajxy xñajuøøyyäm. ²¹ Y coo ja'a njoothajxy waamb quia'a mänánaämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. ²² Xmióoyyäm ja'a Dios hajxy tijaty hajxy nmäyujwáanäm, je'eguiøxpä coo hajxy ngudiúunäm nebiaty hajxy xyhanéh̄mām. Paady hajxy xquiumáayyäm. ²³ Jaduhñä Dios hajxy xyhanéh̄mām coo ja'a yHuung Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbójcämät, coo hajxy hamiñ̄ haxøpy nniçhojc nnibia'häyóowāmät, nebiä Jesucristo hajxy hamdsoo tøø xyajwiingapxøøyyäm. ²⁴ Pønä Dios miädia'agy cudiúunäp, tu'ugmädia'aguiä Dios jaduhñ miøødhity. Y jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhíjtäm, je'eguiøxpä coo ja'a yhEspíritu hajxy tøø xyajnäguéjxäm. Ja'a yhEspirituhaam hajxy xyhawáanäm coo hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhíjtäm.

4

¹ Hermanodøjc, nämayyä hønñdaacpähajxy jii wiädity. Cabä tøyhajt pä hajxy ñä'ägädä yecy. Entonces, cabä hoñä'ä mädyii mädia'aguiä hajxy mmäbógät nä'ä nägoobä. Pero jawyiin hajxy mhuuc mädia'agyhíxät pø Diosmädia'agy jiaançh møød. ² Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhádät pø Diosmädia'agy jiaançh møød. Pø mänaamb jaduhñ cooc ja'a Dios yHuung Jesucristo tøø jiaançh jäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin, pues Diosmädia'agy jaduhñ jiaançh møød. ³ Pero pø cab jaduhñ miäna'añä, cabä Diosmädia'agy miøødä. Ja'a Jesucristo miädsip miädia'agy jaduhñ. Tøø hajxy mmädoyhaty coo ja'a miädsip yaa quiähxø'øga'añ hädaa yaabä naaxwiin. Bueno, yaadsä miädia'agy jaduhñ wiädijnä hädaa yaabä naaxwiin.

⁴ Pero mijts, ja'a Dios hajxy xyhuunghajp. Tøø hajxy mga'a yajmäjäda'agy ja'a häna'c yø'øduhmbä hønñda'agymiädia'agy yajwädiipä. Hix, maas mäjaamøødä Dios quejee ja'a møjcu'ugong miøødä, ja'a yaa hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. ⁵ Yø'ø hønñdaacpähajxy jaduhñbä, ja'a møjcu'ugong miädia'agy hajxy quiudiúunäp; paadiä møjcu'ugongä miädia'agy hajxy miädiaacä. Y paadiä miädia'agyhajxy yaa yajcopcøyyäxä hädaa yaabä naaxwiin. ⁶ Pero højts, ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. Y cab pøn nmädia'agyhajxy xyajcopcø'øwáanäm. Jagooyyä hajxy yajcopcø'øwa'añ pønä Diosmädia'agy mäbøjp. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm pøn tøyhajt Dioshuung. Pønä nmädia'agyhajxy xyajcopcøøyyäm, Dioshuung je'e. Pøn jaduhñ xquia'a mädoowäm, ja'a møjcu'ugongä miädia'agy jaduhñ quiudiúunäp.

⁷ Hermanodøjc, tsøg hajxy tehngajnä niçhojc nibia'häyóowäm hamiñ haxøpy, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy xchójcäm. ⁸ Pero pøn xquia'a tsojc xquia'a pa'häyóowäm, cabä Diosmädia'agy miäbøcy. Xchójcäm ja'a Dios hajxy jaduñ. Jaduhñ miäna'añ coo hajxy nniçhojc nnibia'häyóowämät. ⁹⁻¹⁰ Coo ja'a Dios hajxy xchójcäm, paadiä Dios ja'a yHuung Jesucristo hajxy yaa tøø xyajnäguéjxäm hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy jaduñ xñähho'túutämät ja'a nbojpa ngädieeyhajtäm, neby hajxy jim nhíjtämät tsajpootyp cøjxta'axiøø. Ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy njahmiéjtsäm.

¹¹ Coo ja'a Dios hajxy xjiaançh tehñ chójcäm, paady hajxy hamiñ haxøpy nniçhojc nnibia'häyóowämät. ¹² Tøyhajt jaduñ, cabä Dios mänaa yhixyii. Pero cab jaduñ ñeippiä. Hoyyä Dios hajxy mänaa nga'a híjxäm, coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhojc nnibia'häyóowämät, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo ja'a Dios hajxy homiänaajä xcwieendähajtäm. Y coo ja'a Dios hajxy xchójcäm, maas hoy hajxy nniçhojc nnibia'häyóowäm. ¹³ Bueno, coo ja'a Dios ja'a yhEspíritu hajxy tøø xmióoyyäm, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo hajxy nmøødhajtäm tu'ugmädia'agy. ¹⁴ Y hamdsoo ja'a Jesucristo hajxy tøø nhíjxäm mänaa ja'a Dios yaa tøø quiexiän, mänaa hajxy tøø xñähho'túutäm. Tøyhajt jaduñ. ¹⁵ Pøn jaduñ mänaamb cooc ja'a Jesucristo Dyioshuungä, tu'ugmädia'agy ja'a Dios jaduñ miøødhity.

¹⁶ Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo ja'a Dios hajxy xchójcäm. Nmäbøjcäm hajxy jaduñ. Xchójcäm ja'a Dios hajxy jaduñ, paadiä Dios tu'ugmädia'agy miøødhity pøn homiänaajä jahmiejtsp ja'a Dios. ¹⁷ Coo ja'a Jesucristo hajxy xchójcäm, maas hoy hajxy nniçhojc nnibia'häyóowämät hädaa yaabä naaxwiin. Y coo hajxy jaduñ nniçhojc nnibia'häyóowämät, cab hajxy jaduñ ndsähgøøyyämät mänaa ja'a Jesucristo miñ chaachtuuna'añän ja'a hajxy ca'a mäbøjpa. ¹⁸ Pønä Dios hamuumdu'joot ca'a jahmiejtsp, tsähgøøby je'eduhñ je'eguiøxpä coo yajcumädowa'añii. Pero coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot njahmiéjtsämät, cab hajxy jaduñ nnä'ägä tsähgøøyyämät. Hix, pøn jaduñ tsähgøøby, cähxø'p jaduñ coo ja'a Dios hamuumdu'joot quia'a jahmiech.

¹⁹ Jayøjpa Dios hajxy xchójcäm, paady hajxy jaduñ njahmiejtsägajtsäm. ²⁰ Pøn jaduñ nä'ä mänaamb: "Njahmiejchpøçhä Dios", hoyyä miägu'ughajpa jia mähanhаты, høhndaacp je'eduhñ. Pø cabä yhamdsoo mägu'ughajpa ñä'ä tsoyc ñä'ä pa'häyoy, cabä Dios hoy jiahmiédsät. Haa ca'a, yhiixypä miägu'ughajpa homiänaajä, pero cabä Dios mänaa yhixy. ²¹ Hamdsoo ja'a Dios hajxy xyhanéhmäm coo ja'a nmägu'ughajpa hajxy ndsojc nba'häyóowämät, jaduñ mäwínäts nebiä Dios hajxy njahmiéjtsäm.

5

¹ Pøn jaduñ mäbøjpa coo ja'a Jesucristo Dyiosquexiä, miäbøjpiä Diosmädia'agy je'e. Y pønä Dios jaduñ jahmiejtsp, chojpy pia'häyooby je'e pønatiä Diosmädia'agy mäbøjpa. ² Coo ja'a Dios nDeedyhajtäm hajxy njahmiéjtsäm, coo ja'a miädia'agy hajxy ngudiúunäm, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo hajxy nniçhojc nnibia'häyóowäm, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm. ³ Coo ja'a Dios hajxy njahmiéjtsäm, je'eduhñ ñänøømby coo ja'a miädia'agy hajxy ngudiúunäm. Y cabä Dios

tsipjaty yhane'emy. ⁴⁻⁵ Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm, coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbójcäm, paadiä møjcu'ugong hajxy jaduñ nga'a yajmäjädaacäm, je'eguiøxpä coo hajxy nmäbójcäm coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä.

⁶ Tøyhajt jaduñ coo ja'a Jesucristo ñäbejty. Jaanä tøyhajt jaduñmä coo yho'cy cruzøxp. ⁷ Jaduñä Dioshespíritu miäna'añ cooc ja'a Jesucristo Dyioshuungä, y cabä Dioshespíritu mänaa yhöñda'agy. ⁸ Coo ja'a Jesucristo jaduñ ñäbejty, coo yho'cy cruzøxp, y coo ja'a Dioshespíritu jaduñ miäna'añ, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Jesucristo Dyiosquexiä. ⁹ Maas tsoobaatpä Dios ja'a miädia'agy quejee ja'a jäya'ay ja'a miädia'agyhajxy. Y jaduñä Dios miäna'añ cooc ja'a Jesucristo yHuunghaty. ¹⁰ Pønä Jesucristo miädia'agy mäbójcäp, miøødä tøyhajt jaduñ coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä. Hiç, ja'a Dios jaduñ hawáanäp. Pero pønä Dios ja'a miädia'agy ca'a mäbójcäp, jaduñ je'e miäna'añ cooc tyjy ja'a Dios yhöñda'agy. Hiç, cabä Dios ja'a miädia'agy miäbójcäxä coo ja'a Jesucristo yHuunghaty. ¹¹ Paadiä Dios hajxy tøø xpiädáacäm hawa'adstuum coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Paady hajxy jaduñ njugyhadaañäm nebiä Dios jiugyhatiän cøjxta'axiøø. Tøyhajt jaduñ. Ja'a Dios jaduñ mänaamb. ¹² Pønä Dioshuung ja'a miädia'agy mäbójcäp, hodium je'eduhñ yhity. Cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän. Pero pøn jaduñ ca'a mäbøjç, cab jaduñ jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.

¹³ Mijts, mmäbójcäp ja'a Dioshuungä miädia'agy hajxy. Mijtsøch hädaa nocy nyajnäjaayøøby nebiä tøyhajt hajxy jaduñ mmøødhádät coo hajxy hodium mhity, coo hajxy mjugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän cøjxta'axiøø.

¹⁴ Coo ja'a Dios hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhájtämät, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy xmiädóowämät coo hajxy tijaty nmäyujwáanämät. ¹⁵ Paadiä tøyhajt hajxy jaduñ nmøødhájtäm coo hajxy xmiø'owáanäm.

¹⁶⁻¹⁷ Ja'a häna'c-hajxy haxøøgwädiçpä, haagä haxøøgtuum hajxy ñøcxø'owa'añ. Y pø miøødä mmägu'ughajpä pojpä cädieey, mmänuu'xtá'agäp ja'a Dios coo ween yajñähwa'açhi. Pero coo ja'a mmägu'ughajpä ja'a Diosmädia'agy tehngajñä quia'a mäbögät cøjxta'axiøø, haxøøgtuum jaduñ ñä'ägä hídät; y cabä piojpä quiädieey mänaa ñähwáatsnät. Y cabä Dios mmänuu'xtá'agät coo ja'a mmägu'ughajpä yajñähwa'adsóçjät, je'eguiøxpä coo ja'a yhamdsoo wiinmahñdy jaduñ yajtuñ.

¹⁸ Pønä Dios Teedyhajp, cab jaduñ mänaa yhaxøøghäna'c-haty. Cueendähájtäp je'eduhñ ja'a Jesucristäm, ja'a Dioshuung. Cabä Jesucristo ja'a møjcu'ugong jaduñ mänaa yajmäjäda'agy. Tøyhajt jaduñ.

¹⁹ Jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. Pero pønä Dios ca'a Teedyhajp, tøø quia'a yajmäjäda'agyíjäm ja'a møjcu'ugóngäm.

²⁰ Jaanä nmøødhájtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduñmä coo ja'a Jesucristo ja'a Dioshuung hajxy hoy tøø xyajñähixøøyyäm ja'a Diosmädia'agy, coo hajxy jaduñ nmäbójcämät coo ja'a Dios tiu'ugä. Y tu'ugmädia'aguiä Dios hajxy nmøødhájtäm møødä yHuung Jesucristo. Hodium hajxy tøø xpiädáacäm. Cøjxta'axiøø hajxy njugyhadaañäm nebiä Dios jiugyhatiän. ²¹ Mägu'ughajpädøjç, cab hajxy tii mwiingudsähgø'owät, ni quepychech,

ni naaxpoch, ni tii. Jagoo ja'a Dios hajxy mwiingudsähgó'øwät, ja'a jim
hijpä tsajpootyp. Amén.

2 Juan

¹ Juánhøch nxøhaty. Høøch hädaa nocy nhädiuumby møød hajxy nägøxiä ja'a tøyhajtmøødpä. Mijtsøch hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønjatiä Dios tøø wyiimbiy, pønjatiä Diosmädia'agy mäbøjp. Tøyhájthøch mijts ndsocy nba'häyoy, ² je'eguiøxpä coo ja'a tøyhajt hajxy nmøødhájtäm. Cøjxta'axiøø hajxy jaduñ nmøødháaänäm. ³ Weenä Dios nDeedyhájtäm hoyhajt weenhajt hajxy xmióoyyäm møødá yHuung Jesucristo. Nmøødhájtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduñ. Hamiñ haxøpy hajxy jaduñ nniçhojc nnibia'häyóowäm.

⁴ Jootcújc-høch nnijiäwø'yii coo ja'a tøyhajt hajxy näje'e mjaançh panøcxy nebiä Dios hajxy tøø xyhanéhmäm. ⁵⁻⁶ Hoorä, hermanodøjc, tsøg hajxy niçhojc nibia'häyóowäm nebiä Dios hajxy tøø xyhanéhmäm. Coo hajxy jaduñ ngudiúunämät, cähxø'p jaduñ coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy njaançh mäbøjcäm.

⁷ Nämayyä høhndaacpähajxy yaa wiädity hädaa yaabä naaxwiin. Cab hajxy jaduñ miäna'añ cooc tyijy ja'a Jesucristo hoy tøø jiäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a møjcu'ugongä wyiinmahñdy hajxy miøødhájtäp; ja'a Jesucristo miädsip je'e. ⁸ Mnigwieendähadøøjäp hajxy. Cabä høhndaacpä miädia'agy hajxy mmäbøjcät coo ja'a tøyhajt hajxy mnä'ä najtshixø'øwät, nébiøch mijts tøø nyajnähixø'yän. Coo ja'a høhndaacpä miädia'agy hajxy jaduñ mga'a mäbøjcät, xpiädá'agäp ja'a Dios hajxy hodiuum. Cøjxta'axiøø hajxy jim mhídät tsajpootyp.

⁹ Pønä Jesucristo miädia'agy najtshixøøyyäp, cabä Dios tu'ugmädia'agy miøødhity. Pero pøn jaduñ ca'a najtshixøøby, tu'ugmädia'agy ja'a Dios miøødhity møødá yHuung Jesucristo. ¹⁰ Homiädyii yajnähixøøbiä hajxy myajtøjtägø'øwät coo jim miädsät maa ja'a mjøøn maa ja'a mdøjc-hajxiän. Pero coo miäná'anät cooc tyijy ja'a Jesucristo miädia'agy quia'a tøyyä, cab hajxy myajtøjtägø'øwät, ni mga'a yajpóo'xät hajxy, ¹¹ coo ja'a cu'ug jaduñ ñä'ä mäná'anät cooc tyijy myiich mjamiøød je'eduhnä, cooc tyijy miich jaduñ mbayajnähixøøbiä.

¹² Madiú'ujøch mijts nja hawaanäänäm, pero cábøch njaayaannä. Ja wi'i chøjpiøch njoot jaduñ coøch jim nnøcxät maa mijtsän. Mänit hajxy haawhaam nmädiäacämät; jaduñ hajxy maas jootcujc nhíjtämät.

¹³ Xyajpoo'xp mijts ja'a hermanodøjc-hajxy yaabä. Tøø hajxy je'e wyiimbíiwäbä ja'a Diósäm. Amén.

3 Juan

¹ Juánhøch nxøhaty. Mägu'ughajpä Gayo, miíchhøch hädaa nocy nya-jnäjaayøøby. Tøyhájhøch miích ndsocy nba'häyoy.

² Ween miichä Dios hoyhajt weenhajt xmio'oy. Nnajuøøbiøch jaduhñ coo miich hoy mwädity. ³ Tøøchä hermanohajxy hoy näje'e xyhawaanä coo miichä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mbanøcxy. Páadyhøch jootcujc nnijiäwø'oyii. ⁴ Cooch nmädoyhaty cooch njamiøødä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot pianøcxy, jaançh tehñ xioondáacpøch jaduhñ.

⁵ Hoy miichä Diosmädia'agy mgudiuñ coo ja'a hermanohajxy mbuh-bety, ja'a hajxy jäguemgajpt-tsohm̄bä. ⁶ Tøø hajxy ñägäpxy maa ja'a tsajtøjcän coo miich hajxy mjaançh tehñ chocy mjaançh tehñ pia'häyoy. Y coo hajxy hänajty jiaac tu'ubøgaanä, mmó'owäp hajxy tijaty ha-jxy hänajty yajmaajiajpy. ⁷ Hix, ja'a Jesucristocøxpä hajxy wiädity. Ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xyp. Y cab hajxy tii miäyujwa'añ ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a panøcxpä. ⁸ Paady jaduhñ yhahixø'oy coo ja'a hermano hajxy nbuhbéjtämät; jaduhñ hajxy hoy nmøødtuñämät maa ja'a Diostuung jaduhñ myiñän.

⁹ Tøøchä hermano nocy hajxy tu'ug nja yajnäjaayø'oy, pero cábøchä Diótreres nmädia'agy xquiudiunaanä, je'eguiøxpä coo ja'a yhamdsoo mädia'agy jaduhñ yajtuna'añ maa ja'a hermanohajxiän.

¹⁰ Haxøøgjátyhøch naxxy xñänømy. Y maas haxøøg jaduhñ jiatcø'oy coo ja'a hermano cuhdujt hajxy quia'a mo'oy coo hajxy jiojpoøgø'owät ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xpä. Y coo pøn hänajty jiojpoøgø'owa'añ, mänitä Diótreres miäna'añ coo yajpädsøømänät maa ja'a tsajtøjcän. Cooch jim nnøcxät maa mijtsän, mänitøch ngøxy nägäpxät nebiaty jiatcø'oy.

¹¹ Miich mägu'ughajpä, cab jaduhñ mänaa mbajatcø'owät. Pøn jaduhñ jatcøøby, cabä Diosmädia'agy miäbøcy. Pero pøn hoy wädijp homiänaajä, miäbøjpiä Diosmädia'agy je'e. Jaduhñ miich mbahixät.

¹² Pero ja'a Demetrio, cab jaduhñ jiatcø'oy nebiä Diótreres jiatcø'oyän. Tøyhajtä Demetrio ja'a Diosmädia'agy pianøcxy hamuumdu'joot. Cumäayyöp jaduhñ nägøxiä, y ngumäabiøch høøchpä. Mnajuøøby miich jaduhñ coochä tøyhajt nmøødä.

¹³ Madiú'ujøch miich nja hawaanäänäm. Pero cábøch njaayaanä.

¹⁴ Chójpiøch njoot jaduhñ cooch jim nnøcxät maa miichän. Mänit haawhaam nmädiäacämät.

¹⁵ Ween miich jootcujc mmähmø'oy. Xyajpoo'xp miich ja'a mmägu'ughajpähajxy yaabä. Tunä mayhajt, yajpoo'xäc højts nmägu'ughajpähajxy jim̄bä nägøxiä.

Judas

¹ Høøch xøhajn Judas. Ja'a Jesucristøch ja'a tiuung nduunäp. Høøch nbuhya'ay je'e ja'a Jacobo. Mijtsøch hädaa nocy nyajnäjaayøøby. Tøø højts ja'a Diosteedy xyajnähdijäm coo ja'a miädia'agy nmäböjcamät. Xchójcam hajxy jaduhñ. Tu'ugmädia'agy hajxy xyaghjítäm møødä Jesucristo. ² Ween mijts ja'a Dios hoyhajt weenhajt xmiø'oy tehngajnä. Tsøg hajxy jahmiéjtsäm coo ja'a Dios hajxy xchójcam tehngajnä.

³ Mägu'ughajpädøjc, jadúhñhøch mijts hijty nyajnäjaayø'øwa'añ coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Pero maas hawiinmats jaduhñ cooçh mijts nmänuu'xtá'agät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä mbanøcxät, nebiä Dios hajxy tähoocmo'oyyä tøø xmiøoyyäm. Cab hajxy myajwiinhøønät. ⁴ Hix, ja'a häna'c hønndaacpähajxy, hamee'ch hajxy näje'e tøø yajtägø'øwø'oy. Ja'a Diosmädia'agy jecy mänaañ cooc ja'a hønndaacpähajxy quiumädowa'añ. Jaduhñ hajxy yhønnda'agy, cábäc jaduhñ tyijy ñejpiä coo mhaxøøgwädítät, hoyyä Dios ja'a mbojpa mgädieey tøø xjia yajnähwaatsä. Cabä Jesucristo hajxy quiapxpaatnä, ja'a nWiindsønñajtäm. Tu'uquia Jesucristo hajxy nWiindsønñajtäm.

⁵ Mnajuøøby hajxy jaduhñ, hoy ja'a Dios ja'a judíos jim jia woobädsøømy Egiptonaaxooty, mänit yajcuhdägoonä pønjaty hänajty ca'a mäböjp. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ cøxiä. ⁶ Haa ja'a Diosmoonsähajxiä, coo hajxy jim näje'e chohñ tsajpootyp maa ja'a Dios hänajty tøø piäda'aguiän, paady hajxy jiiby quiejxä tsumyçhänaabiä hagoodstuum ja'a Diósäm, høxtä coo yhabaadät coo hajxy hänajty yajcumädowa'añijäm ja'a Diósäm. ⁷ Høxtähmäts ja'a jecyjiäya'ayhajxy jiajty, ja'a hajxy hijty jim jegyhajty tsänaabiä maa ja'a cajpt hijty xiøhatiän Sodoma møødä Gomorra, møødä jimhä ja'a cajpt mäwiingonbä. Coo hajxy jiaançh tehñ yhaxøøg jiäya'ayhajty, paady hajxy jøønhaam yajcumädoowä ja'a Diósäm. Hix, høxtä ya'adiøjcpaady hajxy hijty yhaxøøgijatcø'oy. Hijxtahñd ja'a Dios hajxy jaduhñ xmiøoyyäm.

⁸ Jaduhñä hønndaacpähajxy jiatcøøbiä. Cabä tøyhajt hajxy miøødä. Haxøøg hajxy wiädity. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäböcy. Haxøøgä Diosmoonsä hajxy ñänømy, ja'a hajxy tsajpootypä. ⁹ Ja'a Diosmoonsä møjhajpä, ja'a xøhajpä Miguel, cabä møjcu'ugong haxøøg ñämaayy mänaa ja'a dijunto Moisés hajxy hänajty yajtsipta'aguiän. Jagooyyä ñämaayy: "Ja'a Dios xyhójäp." ¹⁰ Pero yø'ø hønndaacpähajxy, hotyijatiä hajxy haxøøg ñänømy, hoy hajxy tii quia'a ja najuø'oy. Nä'ä nägoobä hajxy jaduhñ jiatcø'oy nebiä animalhajxiän. Paady hajxy quiumädowaanä.

¹¹ Haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ, je'eguiøxpä coo ja'a Caín hajxy piahixy piaduñ. Jaduhñä Balaam hajxy piahixpä. Tu'udägooyy ja'a Balaam jecy je'eguiøxpä coo xädø'øñ hänajty jiaançh tehñ piøcjuø'oy. Yajcumädowaanäp hajxy je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädia'agy hajxy quia'a cudiunaanä nebiä Coré jecy quia'a cudiuunän. Yhamdsoo cuhdajt hajxy jia wi'i yaghidaamby. ¹² Jaançh tehñ yhoçhähdiuunä ja'a hønndaacpähajxy jiatcø'oy maa mijts ja'a cay ja'a hu'ug myagjadiyijän. Nä'ä pahuuc nä'ä pajøø'xpä hajxy jim miech. Jaançh tehñ jiootmøj hajxy ñibiäda'agyii. Cab hajxy pøn ñä'ägädä wiingudsähgø'oy. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy yajnähixø'oy. ¹³ Jaançh tehñ chähdiuhñdägoy

hajxy jaduhñ. Coo hajxy tøø tiu'udägooñä, paady hajxy yaghidáañäm cøjxta'axiøø hagoonstuum.

¹⁴ Haa ja'a Enocä, ja'a Adán ja'a yhap yhoc je'e ja'a miäjuxtujcpä. Jecy ja'a Dios ja'a Enoc yajmädiaacy ja'a hana'c høhndaacpæcxpä. "Huuc mäadow, milhaamä Dios ja'a mioonsä miøødcäda'aga'añ. ¹⁵ Cøxáañäm ja'a Dios hajxy xquiøxy yajtøyhajtyegáañäm. Mänit yajcumädowa'añ pønjaty haxøøg jäya'ayhajn, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mæbøjpä, ja'a Dios hajxy haxøøg nänøømbä." ¹⁶ Yø'ø høhndaacpähajxy, jaanč tehñ wyiinhec hajxy jaduhñ. Cab hajxy tii quiumay. Ja'a haxøøgpä hajxy jiaanč tehñ yhadsojpy. Jaanč tehñ ñiguiumáayyap hajxy jaduhñ. Nä'a mänaamb hajxy jaduhñ cooc tyijy ja'a jäya'ay hajxy jiaanč tehñ wyiingudsähgø'øy. Paady hajxy jaduhñ miäna'añ, coo hajxy yajcumaya'añ.

¹⁷ Mägu'ughajpædøjc, mjahmiejchp hajxiäda'a coo ja'a nWiindsønhtëm Jesucristo quiuguexyhajxy jäguemiä miänaañ: ¹⁸ "Coo hånajty yhabaadaañnä coo ja'a naaxwiimbä hånajty wyiimbida'añ, mänitä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e wyiinwoona'añ. Ja'a haxøøgpä hajxy hånajty jiaanč tehñ yhadsoagaamb." ¹⁹ Jaanč tehñ chipyajpædøøgaamb hajxy maa ja'a hermanodøjc-hajxiän coo ja'a hermanodøjc hajxy tu'ugmädia'agy quia'a hijnät. Haxøøg hajxy jiaanč tehñ wiädity. Cabä Dioshespíritu hajxy ñä'ägädä møødä. ²⁰ Pero mijts mägu'ughajpædøjc, tehñgajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy maas hoy mjaac panøcxät nebiä Dios hajxy tøø xmióoyyäm. Mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy ja'a yhEspiritucøxpä. ²¹ Hoyyä Diosmädia'agy hajxy mjaanč tehñ yajtúnät; mänitä Dios ja'a mbojpa mgädieey hajxy xyajnáhwa'ads xyajcuhwá'adsät. Xchójcäm hajxy jaduhñ, paady hajxy xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsáañäm. Jimä mjoot hajxy mbädáacnät tsajpootyp coo ja'a Jesucristo hajxy jim xyajnøcxáañäm. Jim hajxy xyaghidáañäm cøjxta'axiøø. Hojiot jiaanč tehñ miøødhajpy møødä højtsøcxpä.

²² Mjootcapxmøcpøgäp hajxy pønjaty hamuumdu'joot ca'a mæbøjpa. ²³ Naxiä jäya'ay Diosmädia'agy hajxy mdehñ yajmäbøgät; jaduhñ hajxy quia'a cá'awät haxøøgtuum. Mnäxúudsäp hajxy pønjaty hånajty haxøøg wädijp. Pero nägueentä hajxy mmøødmädiá'agät, neby hajxy jaduhñ mga'a pahadägooñáxät.

²⁴⁻²⁵ Tu'ugä Dios jaduhñ. Jaaya'ay hajxy xyajnáhwáatsäm ja'a Jesucristocøxpä ja'a nWiindsønhtëm. Je'eds mäjaamøød neby hajxy jaduhñ xcwieendähtëmät. Jaduhñ hajxy nga'a tu'udägóoyyämät. Wa'ads hajxy jim xyajmedsáañäm tsajpootyp. Mänit hajxy jim nxoonða'agáañäm. Tsøg hajxy mänáañäm cøjxta'axiøø coo ja'a Dios miøøjä jiaančhä. Homiänaajä ja'a cuhdujt jiaanč tehñ miøødä. Amén.

Apocalipsis

¹ Hädaa mädia'agy, yu'u'ch hijty jaduhñ yhity. Mänitå Dios ja'a Jesucristo ñajtscapxøøyyå coo ja'a Jesucristo ja'a mioonsåhajxy yhawaandågájtsåt tijaty hånajty mobådajp jadåanåp tunåanåp. Mänitå Jesucristo ja'a quiuguexy jim quiejxtågajch maa ja'a Juangån. Hoy ja'a Juan jaduhñ yhawaandågájtsåxå. ² Jaduhñå Juan yajwiinhijxå. Y yejc ja'a Juan ja'a tøyhajt jaduhñ mäduhñtiå wyiinhijxy, coo ja'a Diosmädia'agy tiøyyå nebiå Jesucristo hånajty tøø ñågapxiån.

³ Jootcujc hajxy yhity pønjaty hädaa nocy capxp, pønjaty jaduhñ mädoob, pønjaty jaduhñ hoy cudiuumb nej myiñån cujaay. Hiç, mobådajp jaduhñ jiada'añii tiuna'añii.

⁴ Høøch Juan hädaa nocy nhådiuumby. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønjatå Diosmädia'agy panøcxp jim Asianaaxooty maa ja'a juxtujcpå cajptootypån. Weenå Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmiø'oy. Homiånaajå ja'a Dios ñå'ågådå hity. Y ja'a juxtujcpå juøhñdy jim hi-jpå Dioswiinduum, jaduhñ ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmiøobiå. ⁵ Y ja'a Jesucristo, jaduhñ ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmiøobiå. Yeipiå Jesucristo ja'a tøyhajt jaduhñ. Jaayå'ayåts jayøjp jujyipiøjc. Jaayå'ayåts rey någøxiå hanehmåb. Xchójcåm hajxy jaduhñ. Tøø hajxy xñåhho'túutåm. Tøø hajxy xyajnähwaats xyajcuhwåatsåm ja'a nbojppå ngådieeyhåjtåm. ⁶ Jaduhñ hajxy tøø xpiådåacåm nebiå reyån, nebiå nåhgaxtuutpån; jaduhñ ja'a Dios hajxy hoy nmådúunåmåt. Tsøg hajxy jaduhñ çøjxta'axiøø møj jaançh pådåacåm. Amén.

⁷ Huuc mäadow hajxy; mobådajppå ja'a Jesucristo miånaca'añ jocjooty. Någøxiå jäya'ayhajxy yhixa'añ, møød hajxy je'e tøøbå miåyaghó'oguiåbå. Coo hajxy jaduhñ yhixa'añ, månitå jäya'ayhajxy någøxiå jiø'øwa'añ xiu-udså'añ wiinduhmyhagajpt. Tøyhajt jaduhñ.

⁸ “Høøch çøxiå nyajtsohndaac. Y høøch çøxiå nyajmayåangombå”, nømå Dios miånaañ. Jaduhñ miådia'agytiågø'øy coo ja'a Dios homiånaajå ñå'ågådå hity. Ja'a Dios møjcuhdajt çøxiå møød.

⁹ Høøch Juan, haguípxyhøch mijts ja'a Diosmädia'agy nmøødpanøcxy; haguípxyhøch mijts tøø nmøødtsaächpøcy. Tøø ja'a Jesucristo måjaa hajxy xmiøoyyåm neby hajxy jaduhñ nmee'xtújcåmåt. Cooçhå Diosmädia'agy-yajwa'xyiibå nga'a najtshixø'øwa'añ, møødå Jesucristo miådia'agy, páadyhøch hånac' yaa mädsibø'øbå tøø xquiexy maa xiøhatiån Patmos. Nebiå tsumybiånøch jaduhñ yaa nhity. ¹⁰ Månitøchå Dioshespíritu xñågådåacy. Nåxøø hånajty jaduhñ. Månitøch nmådooy møc quiapxy njøøxcø'ømåambiøch. Jaduhñhøch nmådooy nebiå xuuxtån.

¹¹ Månitøch je'e xñåmaayy:

—Høøch çøxiå nyajtsohndaac; høøch çøxiå nyajmayaamby. Tijaty miich mwiinhixaamby, jaduhñ mgujåayåt librojooty. Månit jim mguéxåt maa ja'a hermanodøjc-hajxiån jim Asianaaxooty, maa ja'a juxtujcpå cajptootypån. Jaduhñå juxtujcpå cajpt xiøhaty: Efeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, Laodicea.

¹² Månitøch nwa'wiimbijty. Je'eçh hånajty nhixaamby pønñhøch hånajty xmiågaxp. Månitøchå ceratoyøhñdy juxtujc nhijxy, haagå orohådiuñ.

¹³ Jimå Jesucristo hånajty tiåna'ay maa ja'a ceratoyøhñdy ñåhmøjcån. Yoñå

wyit hänajty miøødä. Orowøøonhaam hänajty quiaačhwøøñä. ¹⁴ Jaanč tehñ piobä quiuhwaay hänajty. Jaduhnä wyiin hänajty quiähxø'ogy nebiä jøønyaan. ¹⁵ Jaduhnä tiecy hänajty yhaambä čhäaambä, nejiämä hobiujxt coo mbó'odät. Jaanč tehñ miøc hänajty quiapxy, nebiä mejy jiäditiän. ¹⁶ Juxtujcä madsa'a hänajty quiø'ogonhaty maa ja'a yhahooguiø'øjän. Yhaawjootiä pejyhespada hänajty miøødä, mejtsnaḡä jiojpa. Jaduhnä wyiin jiojpa hänajty quiähxø'ogy nebiä xøø møc yhañän.

¹⁷ Cooč jaduhñ nhijxy, mänitøch nwiingugädawøøyy nebiä ho'ogypiän. Mänitøch xquiø'ønähgajpy ja'a yhahooguiø'ohaam. Mänitøch xñämaayy:

—Ca'a mdsähgø'oy. Høøč ja'a jayøbajtpä, høøč ja'a jaac høxhaambä. ¹⁸ Jújcyhøch hänajty, tøøč hijty nho'ogy. Mänitøch njujypiøjcombä. Cábøch mänaa nho'ogaanä. Høøčhä cuhdujt jaduhñ nmøød maa ja'a ho'ogyiibä myinø'oyän, maa ja'a ho'pähajxy ñähgäda'aguiän. ¹⁹ Mgujáayäp jaduhñ nebiaty mwiinhixa'añ, tijaty jájtäp túunäp jáda'ahaty, møød tijaty jádäänäp tunäänäp. ²⁰ Jaduhñ miädia'agytiägø'oy ja'a tøøbä mhíxiäbä. Ja'a juxtujcpä madsa'ajä, ja'a näjuxtujcpä Diosquexyhajxy je'e, ja'a Dios jim quiejxypä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän, maa ja'a cajpt juxtujcpän. Y ja'a juxtujcpä orotoyøhñdiä, ja'a hermanodøjc-hajxy je'eduhñ, ja'a hajxy jim Diosmädia'agy panøcxpä maa ja'a cajpt juxtujcpän.

2

¹ Jaduhnä Diosquexy myajnäjaayø'owät, ja'a tøø quiexyiijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Efeso: “Ja'a Jesucristo, ja'a juxtujcpä madsa'a quionhijpiä, jim je'e tiäna'ay maa ja'a ceratoyøhñdy ñähmøjcän; je'eds jaduhñ mänaamb: ²⁻³ Nnajuøøbiøch jaduhñ coo hajxy hoy mgudiunñ, coo hajxy møj mmee'xtucy, coo hajxy tøø mdsaačhpøcy ja'a høøčhcøxpä, coo ja'a ca'awiindøybä hajxy mga'a mee'xy. Tøø hajxy mmädia'agyhixy ja'a häna'c-hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijy hajxy tøø quiexyii ja'a Diósäm. Tøø hajxy mnajuø'oy coo hajxy yhøhñda'agy. Hoy hajxy mmee'xtucy. ⁴ Je'ečh nga'a hojwiøøby coo hajxy mga'a nijiootpäatänä neby hajxy jecy mhøxtägøøyyän. ⁵ Tii hajxy hoy coo mga'a nijiootpäatänä. Naxy hajxy mdehñ ñijiootpaadøøjtät neby hajxy myajtsohñdaaquiän. Pø caj, nøcxäambøčhä mceratoyøhñdyhajxy nbøgäänäm. Cähxø'p jaduhñ coočhä nmädia'agy hajxy jaduhñ xquia'a panøcxänä. ⁶ Je'eds hoy coo ja'a nicolaíta miädia'agy hajxy mga'a mee'xä nébiøch jaduhñ nga'a mee'xiän. ⁷ Hamädoowhit hajxy nebiä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mäjädaacp, je'ečhä cuhdujt hajxy nmo'owaamb by coo hajxy jim ñøcxät maa ja'a Dioswiindumän. Jimä tøømdsa'am hajxy jioø'xa'añ ja'a jugyhajtyejpä.”

⁸ Jaduhnä Diosquexy myajnäjaayø'owät ja'a tøø quiexyiijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Esmirna. “Ja'a Jesucristo, ja'a jayøbajtpä je'e møødä høxhaambä. Tøø hijty yho'ogy; tøø jádähooc jujypiøjtägach. Je'eds jaduhñ mänaamb: ⁹ Nnajuøøbiøch jaduhñ coo hajxy mjaanč tehñ chaäčhpøcy, coo hajxy mjaanč tehñ yhäyoy. (Høøčh mijts ja'a hoyhajt ja'a weenhajt nmooby.) Nnajuøøbiøch jaduhñ coo mijtsä judiøshajxy haxøøg xñänømy. Jue'e hajxy jaduhñ, ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hajxy miäböjcap. Ja'a hóybäc tyijy hajxy je'eduhñ wyi'i miäböjpy; cab jaduhñ ñä'ä tóyyäbä. ¹⁰ Cab hajxy mdsähgø'owät hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. Myajtsumaamb hajxy näje'e ja'a møjcu'ugongcøxpä. Xñä'ä hijxmdsaamb hajxy jaduhñ pø tøyhajt hajxy

jaduhñ mjaančh mǎbøcy. Majcxøøyyä hajxy mdsaačhpøga'añ. Coočhä nmǎdia'agy hajxy hamuumdu'joot xquiudiúunät, hoy hajxy cu mja ho'og, høøčh mijts ja'a cuhdujt nmo'owaamby coo hajxy jim mnøcxät Dioswiinduum. ¹¹ Hamädoowhit hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mǎjǎdaacp, cab hajxy ñä'ägädä tsaachtuuna'añii ja'a Diósäm; cab hajxy piäda'aga'añii møjcu'uhaam.”

¹² 'Jaduhñä Diosquexy myajnǎjaayø'owät ja'a jim tøø quiexylíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Pérgamo: “Ja'a Jesucristo yhaawjooty ja'a peyhespada miøødä, mejtsnaxä jìøjpä. Je'eds jaduhñ mänaamb: ¹³ Nnajuøøbiøch cooçh mijts nmǎdia'agy hoy xquiudiunä homiänaajä, hoyyä Satanás jim jia gobiernähaty maa mijts mhitiän, hoyyä Antipas jim tøø jia yagho'ogyii. Paady yagho'cä cooçh nmǎdia'agy hijty xya-jwa'xä. Ni wéñtiøch nmǎdia'agy hajxy xquia'a høxhijxä. ¹⁴ Je'ečh mǎbøcy nga'a hojwiøøby coo häna'c wiingmǎdia'agy hajxy näje'ejaty yajñähixø'oy nebiä Balaam jecy yajñähixøøyyän. Je'edsä Balaam jøjcaxpøøyy coo ja'a judíoshajxy ñäma'awøøjät cooc tyjy jaduhñ yhooyä coo hajxy ñiyhamigähämädoowøøjät, coo hajxy quiay yhú'ugät tijaty hajxy tøø yoxy maa ja'a quepychechwiinduumän. ¹⁵ Jii häna'c-hajxy näje'ebä, cabä nicolaíta miädia'agy hajxy ñajtshixø'owaanä. Cábøch mǎbøjnábä ja'a mädia'agy jaduhmbä nmee'xy. ¹⁶ Weenä mädia'agy jaduhmbä hajxy ñajtshixø'oy. Pø caj, nøcxáambøch nmǎdsibø'owa'añ pønjaty jim haxøøg yajñähixøøby maa mijtsän. Hädaa peyhespada yaaby nmøødpøch nhaawjooty, hädáajøch nmǎdsiptunaamby. ¹⁷ Mhamädoowhidäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mǎjǎdaacp, je'ečh nyajcayaamby ja'a maná jim yu'učhpä. Møødøchä poobtsaa nmo'owa'añ. Jimä jemyxiøø yuugjaayä poobtsaanähgøxp. Ni pøn jaduhñ quia'a høxcapy quia'a najuø'oy. Jagooyyä yhøxcapy ja'a tøøbä mio'oyíjábä.”

¹⁸ 'Jaduhñä Diosquexy myajnǎjaayø'owät ja'a jim tøø quiexylíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Tiatira; “Ja'a Jesucristo, jaduhñä wyiin quiähxø'ogy nebiä jøønhaayän. Jaančh tehñ yaamby jaančh tehñ chämaambä tiecy néjjiämä hobiuixt coo mbó'odät. Jaayä'ayäts jaduhñ mänaamb: ¹⁹ Nnajuøøbiøch jaduhñ coo hajxy hoy mníchogyii, coo hajxy hoy nmǎbøcy, coo hajxy hoy mgudiñ, coo hajxy møj mjaančh tehñ miee'xtucy. Jaduhñhøch nnajuøøbiä coo hajxy jabom-jabom maas hojiaty mgudiñ. ²⁰ Je'ečh mǎbøcy hoy nga'a mänijwiøøyyäp coo ja'a to'oxiøjc jii tu'ug maa mijtsän ja'a xøhajpä Jezabel. Ja'a Dioscøxpäc tyjy miädia'agy. Pero xjijøjcaxpøøyyäbøch nmoonsähajxy. Jaduhñ yhøhñdaacpä cooc tyjy yhooyä coo hajxy ñiyhamigähämädoowøøjät, coo hajxy quiay yhú'ugät tijaty hajxy tøø yoxy maa ja'a quepychechwiinduumän. ²¹ Tøøchä Jezabel mayhooc nja näma'ay coo ja'a mädia'agy jaduhmbä ñajtshixø'owä'añ. Pero cab jaduhñ ñä'ägädä najtshixø'owa'añ. ²² Nyajpa'ambedáambiøch je'eduhñ møødä yhamigohajxy, pø cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owa'añ. Hoyhóyhøch hajxy nyajtsaačhpøga'añ. ²³ Ngøxy pøgáanäbøchä yhuungä jiugyhajthajxy. Jaduhñä hermanodøjc-hajxy nägøxiä ñajuø'owa'añ maa ja'a juxtujcpä cajptän cooçhä wyiinmahñdy hajxy nnajuøøyyä. Coo hajxy hoy mguhdujthädät, nmo'owáambiøchä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jaduhñ. Pø cabä, nyajtsaačhpøgáambiøch hajxy jaduhñ. ²⁴ Pønjaty jim

jaac hijp Tiatira, ja'a haxøøgmädia'agy hajxy ca'a panøcxpä, ja'a Satanäs miädia'agy hajxy ca'a panøcxäbä, cábøch hajxy waamb nhanehmñä. (Tøyhåjtäc tyijy ja'a Satanäs miädia'agy jaduñ.)²⁵ Jagøoyøch hajxy njaac näma'ay coo hajxy hoy mgudiñät neby hajxy naxy mnä'ägädä cuhdujthatiän, høxtä cóonøch yaa ngädaactägätsät.²⁶ Pønjaty mäjädaacp, pønjátyhøchä nmädia'agy hoy xyajtúunäp homiänaajä, je'eçhä cuhdujt hajxy nmo'owaamby coo hajxy guiobiernähädät wiinduhmyhagajpt,²⁷ nébiøch nDeedy xquiuhdujtmooyyän. Møcä cuhdujt hajxy miøødhada'añ. Coo ja'a miädia'agy hajxy quia'a mábøjcäxät, mänit hajxy chaaçhtiuna'añii, ja'a hajxy ca'a mábøjpä. Jaduhñ hajxy chaaçhtiuna'añii néjjiämä tu'ts mwøjpu'uwät varilla haam.²⁸ Nmo'owáambiøchä jaxiøøm hajxypä.²⁹ Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän."

3

¹ 'Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayø'owät ja'a jim tøø quiexylijbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Sardis: "Ja'a Jesucristo, je'edsä Diosh-espíritu møødhajp ja'a juxtujcpä, møødä madsa'a juxtujcpä. Je'eds jaduhñ mänaamb: Nnajuøøbiøch cooçh nmädia'agy hajxy xquia'a yajtuunä, hoy häna'c-hajxy jia mäna'añ cooc tyijy mijts hoy mgudiñ. ² Naxiä mwiinmahñdy hajxy mdehm yajmédsät. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy mjaty cuduiñ. Je'eçh jaduhñ nja tsojpy coo hajxy pedyii mgudiñät, coo hajxy jaduhñ mga'a nä'ägä tu'udägöyyät. ³ Mjahmiédsäp ja'a homiädia'agy hajxy jaduhñ, ja'a hajxy hijty tøø mhabøquiäbä. Je'eds hajxy myajtúnäp tehngajnä. Najtshixøñä ja'a mhamdsoo wiinmahñdy hajxy jaduhñ. Pø cabä, jaguiäpыхøch mijts nyajcumädowät. Cab hajxy hänäjty mnajuø'oy mänaajøch mijts nyajcumädowa'añ. ⁴ Jim häna'c näje'e maa mijtsän jim Sardis, cab hajxy nej jiatcø'oy. Coo hajxy hoy wiädity, páadyhøch hajxy xmiøødwädita'añ poobwitmøød. ⁵ Pønjaty mäjädaacp, poobwit hajxy miøødhadaamby. Cábøchä xiøøhajxy nbo'odaanä maa hajxy myiñän cujaay librojooty. Jim hajxy ñøcxa'añ maaçh nDeediän, maa ja'a Diosmoonsän. Mänitøch hajxy jim ngapxpaada'añ, pønjatiä xiøø hänäjty miimb cujaay librojooty. ⁶ Mhamädoowhídäp hajxy waambä Diosh-espíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän."

⁷ 'Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayø'owät ja'a jim tøø quiexylijbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Filadelfia: "Ja'a Jesucristo, cabä tii pojpä tii cädieey miøødä. Ja'a tøyhåjtäts jaduhñ ñä'ägä møød. Miøødhåjtäbä rey David yhawaatst je'eduhñ. Coo hänäjty tii tøø yaghawa'açh, ni pøn jaduhñ quia'a hagø'owät. Y coo hänäjty tii tøø yhawägüiçh, ni pøn jaduhñ quia'a yaghawá'adsät. ⁸ Jaayá'ayäts jaduhñ mänaamb: Nnajuøøbiøch cooçh nmädia'agy hajxy hoy xyajtuunä, hoyyä møcmäjaa hajxy jaduhñtiäbaady mga'a ja møødä. Jadúhñhøch nnajuøøbiä cooçh mijtsä nxøø xquiapxpáatäbä. Páadyhøch mijts jaduhñ nguhdujtmø'oy coo hajxy jim mnøcxät Dioswiinduum. ⁹ Pønjatiä møjcu'ugong ja'a miädia'agy jaduhñ mábøjcäp, ja'a judiøshajxy, jaduhñ hajxy miänaambä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy pianøcxpä. Cab jaduhñ ñä'ä tøyýäbä. Nä'ä høhñdaacp hajxy jaduhñ. Nyajmedsäambiøch hajxy maa mijts mwiinduumän. Mänitøch hajxy jim nyagijcäda'aga'añ, neby hajxy jaduhñ

ñajuó'owät cooçh mijts jaduhñ ndsocy. ¹⁰ Tøøçh nmädia'agy hajxy xyajtuunä coo hajxy mnee'xtúgät. Páadyhøch mijts ngüendähada'añ mänaa ja'a tsø'ty ja'a häyohn hñajty ñaxa'añän wiinduhmyñaxwiin. Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä chaächpøga'añ. ¹¹ Mobädájpoçh jiiby nhäda'aga'añ. Tehñgajnä hajxy jaduhñ hoy mgudiúnät. Jaduhñä cuhdujt hajxy ni pøñ xquia'a pójcät coo hajxy jim mnøcxät maa ja'a Dioswiinduumän. ¹² Pønjaty mäjädaacp, cøjxta'axiøø hajxy jim yhida'añ Dioswiinduum. Ni mänaa hajxy jim quia'a tsoonaanä. Ja'a nDeedyhøchä xiøø, jimhøch nyugjaayaanä maa ja'a wyiinnähgopçøxphajxiän, møødä Dioscajptä xiøø, møød høøch njemyxiøø. Ja'a Dioscajptä, ja'a Jerusalén jemybiä je'e. Jim je'e choona'añ tsajpootyp maa ja'a Diosän. ¹³ Mhamädoowhidäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän."

¹⁴ 'Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayó'owät ja'a jim tøø quiexyíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Laodicea: "Ja'a Jesucristo, tøyhajtyejp je'e. Ni mänaa quia'a høhnda'agy. Je'e cøxiä yajtsohndaac mäduhñtiä Dios yhädiuun. ¹⁵ Jaayá'ayäts jaduhñ mänaamb: Nnajuóøbiøch jaduhñ cooçh nmädia'agy hajxy hamuumdu'joot xquia'a panøcxä, hoy hajxy mja mäna'añ cooc tyijy hajxy mmäbøcy. Maas hoy coo hajxy cu mnä'ägä mänaañ coo hajxy mga'a mäbøcy. ¹⁶ Entonces, coo hajxy hamuumdu'joot mga'a mäbøcy, páadyhøch mijts jaduhñ nxøøghada'añ. ¹⁷ Jaduhñ hajxy mmäna'añ cooc tyijy hajxy tii mga'a nä'ägädä yajmaajiaty, cooc tyijy hajxy hoy mjaançh tehñ wiädity. Pero cab hajxy jaduhñ mnajuóøy coo hajxy tijaty mga'a møødä. Jaduhñ mäwínäts hajxy mhity nebiä häyoobän, nebiä wiindspän, nebiä nähwa'ads høxwa'adspän. ¹⁸ Nhuuc yajmädøgyhøch mijts oro hoybä, møødä poobwit, møødä wiindsooy. Jaduhñ hajxy hoy mhíxät. Cooçh mijts xmiänuu'xtá'agät, mänitøchä mbojpä mgädieey hajxy nyajnhwáatsämät. Jaduhñ hajxy hoy jim mnøcxät Dioswiinduum; cab hajxy jaduhñ mnä'ägädä tsähdiúnät. ¹⁹ Ndsójpjøch mijts, pero pø cábøch nmädia'agy hajxy xquiudiunaanä, mänit hajxy nyajcumädowa'añ. Nmägapxaamby nhane'emaamby hajxy jaduhñ. Entonces, naxiä mxaxøøgcuhtujt hajxy mdehm ñajtshixó'owät. Hix, coo hajxy jaduhñ mnä'ä cumädówät. Hamuumdu'jootä nmädia'agy hajxy xquiudiúunät. ²⁰ Huuc hamädoowhit hajxy, nja wi'i miänuu'xtáacypiøchä jäya'ayhajxy jaduhñ cooçh hajxy xjiøjpøgó'owät. Mänitøchä piojpä quiädieey hajxy nyajnhwáatsät. Mänitøch hajxy jaduhñ nmøødhíjnät tu'ugmädia'agy. ²¹ Pønjaty mäjädaacp, nmo'owáambiøchä cuhdujt hajxy jaduhñ cooçh hajxy xmiøødgobiernähädät. Jaduhñhøch tøø nmäjädaacpä; páadyhøch nDeedy jaduhñ nmøødgobiernähajpä. ²² Mhamädoowhidäp hajxy waambä Dioshespíritu ja'a hermanodøjc ñäma'ay maa ja'a juxtujcpä tsajtøjcän."

4

¹ Mänitøchä tsajpootyp nwiinhijxy coo yhawa'adsä. Mänitøch jaaya'ay xmiägäpcombä, ja'a jayøbájthøch hñajty tøøbä xyhuuc mägapxpän. Jaduhñä yo't yajmädoooy nebiä xuuxtän. Mänitøch xñämaayy:

—Huuc pet yam; nhuuc yaghíxyhøch miich tii jaduhñ jadaañäp.

² Mänitøchä Dioshespíritu xñägädaacy. Mänitøchä Dios nwiinhijxy; jim hñajty yhäña'ay tsajpootyp. ³ Haamb tsämaambä Dios hñajty nebiä tsaa hoybän, nebiä jaspén, nebiä cornalinan. Yajxonä hi'inçh hñajty

quiäxø'øgy maa ja'a Dios hänajty yhäña'ayän. Nebiä esmeraldatsaajän hänajty yhañ chämamy. ⁴ Jímhøçhä majjäya'ay nhijxy nähii'xmädaaxc. Wäditä ja'a Dios hajxy hänajty juhhäñaawiädity. Poobwitmøød hajxy hänajty. Oro hajxy hänajty quiuhjenhajpy. ⁵ Jimä wädsuc hänajty piädsømy maa ja'a Dios hänajty yhäña'ayän. Jädiypä hänee hänajty jim. Juxtujcä jøøn hänajty jim troy Dioswiinduum. Dioshespíritu je'eduhñ ja'a juxtujcpä. ⁶ Haa jim ja'a Dioswiinduumä, jaduhñä mejy hänajty jim quiäxø'øgy nebiä hijxt jaanç tehñ tiø'xypän.

Mädaaxcä animal ja'a Dios hajxy hänajty jim juhhäñaawiädity. Cøxiä ñi'x quiopc-hajxy hänajty wyiinmøødä, jayøjp jioøxcø'ømhaambiajpy. ⁷ Tu'ug hänajty quiäxø'øgy nebiä leóngän; tu'ug nebiä wajjän; tu'ug nebiä jäya'ayän; tu'ug nebiä jäyøøbiä wiistän. ⁸ Haagä queectmøød hajxy hänajty tädujcyaty. Cøxiä ja'a wiin hajxy hänajty miøødä møød nähgøxp møød joodooty. Xøømdsuhñ hajxy hänajty wyi'i miäna'añ:

Jaanç tehñ wia'adsä Dios;

je'e hajxy nWiindsønñhajtäm. Cøxiä mäjaa miøødä;

homiänaajañ ñä'ägädä hity cøjxta'axiøø.

⁹ Jaanç hijpä Dios cøjxta'axiøø. Naaghoocä animal ja'a Dios hajxy wyiingudsähgø'øy, ¹⁰ mänitä majjäya'ay ja'a Dios hajxy hänajty wyiinji-cäda'agy, ja'a nähii'xmädaaxpä. Mänitä Dios hajxy hänajty jiaanç tehñ wyiingudsähgø'øy. Mänit hajxy hänajty wyi'i ñiguiuhjeendu'udyii. Mänitä quiuhjén hajxy hänajty jim ñajtsconø'øy Dioswiinduum. Mänit hajxy hänajty miäna'añ:

¹¹ Dios, højts miich nWiindsønñhajpy.

Hahixøøby jaduhñ coo højts miich nwiingudsähgø'øwät, coo højts nmäná'anät coo miich ja'a mäjaa mmøødä, coo miich mmøjjä mjaançhä.

Cøxiä wiinä miich mjaanç tehñ quiunuu'xy mjaanç tehñ piäda'agy.

5

¹ Mänitøçhä Dios nhijxy coo nocy hänajty quiø'øbøc-haty haxädsach, ja'a quiø'ø hahooyhaampiä. Mejtsnaxä nocy hänajty jiaayä. Juxtujc-hit hänajty yhahooçhä. ² Mänitøçhä Diosmoonsä tu'ug nhijxy, ja'a mäjaa jaanç tehñ miøødpä. Mänit je'e miänaañ:

—Pøñ cuhdujt møød coo yø'ø nocy yhahoo'tstú'udät.

³ Ni pøñ cuhdujt hänajty quia'a møødä coo ja'a nocy hajxy yha-hoo'tstú'udät, coo hajxy yhéebät, ni ja'a jimhä tsajpootypä, ni ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, ni ja'a jiipiä møjcu'uhaambä. ⁴ Mänitøch njaanç tehñ jioøyy, coo pøñ cuhdujt hänajty quia'a møødä coo ja'a nocy hajxy yhéebät, coo hajxy quiápxät. ⁵ Mänitøçhä majjäya'ay tu'ug xñämaayy:

—Ca'a mjøøñä. Ja'a Jesucristo, je'eds mäjädaac. Je'e cuhdujtmøød coo yø'ø nocy yhahoo'tstú'udät. Ja'a David ja'a yhap yhoc je'e, ja'a jecy jim gobiernähajtäbä Judánaaxooty. Paadiä Jesucristo xiøhaty ja'a León de Judá.

⁶ Mänitøçhä Meeghuung tu'ug nhijxy. Jim hänajty tiäna'ay Dioswiinduum, maa ja'a animal nämädaaxpä, maa ja'a majjäya'ay nähii'xmädaaxpä. Cähxø'p hänajty coo hänajty tøø yagho'ogyii. Juxtujcä quiaa'pt hänajty; juxtujcä wyiin hänajtypä. Haa ja'a wyiin juxtujcpä, ja'a Dioshespírituhajxy hänajty je'eduhñ ja'a juxtujcpä. Jim hajxy hänajty wiädity wiinduhmyhagajpt. ⁷ Mänitä Meeghuungä nocy

hoy piøjtsoy. Ja'a Dios jaduñ yejc; yhaoguiø'øhaamby hñajty tøø quiø'øbc-haty. ⁸ Mänitå Meeghuung wyiinjjicådaacå. Ja'a nämådaaxpå animalhajxy mäwiinjicådaac møødå nähii'xmådaaxpå majjäya'ayhajxy. Cødu'ugå harpa hajxy hñajty miøødå. Jimå poom hajxy hñajty miøødå orojoønebhñdioty. Haa ja'a poom jaduñbå, ja'a Diospa'yaaxøøc je'eduhñ. Ja'a Diosmädia'agy hajxy mæbøjpå, je'edså Dios hajxy hñajty pa'yaaxp. ⁹ Mänitå jemyhøyy hajxy yhøøyy:

Miiç cuhdujtmøød coo yø'ø nocy mhahoo'tstú'udåt.

Miiç højts xñåhho'tuut. Paady højts cuhdujt nmøødå coo højts yaa nhídåt Dioswiinduum.

Wiinduhmyhagajpt højts ndsooñ. Cøjhayuuc højts ngapxy.

¹⁰ Miiç højts cuhdujt xmioooy coo højts jim ngobiernåhådåt naaxwiin.

Diostuung højts ndunaamby nebiå teediån.

¹¹ Mänitøchå Diosmoonså nhijxy jaanç tehñ miay. Ja'a Dios hajxy hñajty jiuhdånaawiådiijpy møødå animalhajxy møødå majjäya'ayhajxy.

¹² Mänitå Diosmoonsåhajxy møc jiaanç tehñ yaaxy:

Yø'ø Meeghuung, yø'ø tøø yagho'ogyii.

Yø'øds cuhdujtmøød coo jiaanç tehñ wyiingudsåhgø'øwøøjåt.

Hahixøøby jaduñ coo højts nmånåñämåt coo cøxiå wiinä miøødå, møødå mäjaa, møød coo quiuhwijjiå, møød coo miøjå jiaançå.

¹³ Mänit hajxy miånaañ någøxiå mädyiijaty ja'a Dios tøø quiunuu'xy, ja'a jimå tsajpootypå, møødå hädaa yaabå naaxwiimbå, møødå jiiipiå møjcu'uhaambå, møødå jiiipiå mejjiootypå:

Tsøgå Dios hajxy wiingudsåhgøøyyäm møødå Meeghuung.

Cøjxta'axiøø hajxy yhida'añ møj jaanç. Møjmäjaa hajxy miøød.

¹⁴ Mänitå nämådaaxpå animalhajxy miånaañ:

—Tsøc.

Mänitå nähii'xmådaaxpå majjäya'ay ja'a Dios hajxy wyiinjjicådaacy. Wyiingudsåhgøøyy hajxy jaduñ.

6

¹ Mänitøchå Meeghuung nhijxy coo ja'a nocy tu'hit yhahoo'tstuuty ja'a hñajty juxtujc-hithahooçpå. Mänitå animal tu'ug miånaañ:

—Min huug hix.

Coo ja'a animal jaduñ miånaañ, jaduñ yajmädooy nebiå hñee jiådiån. ² Mänitøchå craa tu'ug nhijxy coo tøpxt hñajty tu'ug miøødå. Poobcuaañåhgøxp hñajty yhäña'ay. Mänitå cuhjén miooyyå. Mänit tiu'ubøjcy tsiptuumbå. Mäjåda'agaamb hñajty jaduñ.

³ Mänitå Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstuuty ja'a miåmetsc-hithahooçpå. Mänitå miåmetspå animal miånaañ:

—Min huug hix.

⁴ Mänitøchå craa tu'ug nhixcombå. Tsaptscuaañåhgøxp hñajty yhäñaabiå. Mänitå cuhdujt miooyyå coo ja'a jäya'ayhajxy nøcxy yajn-imiådsibø'oyii hädaa yaabå naaxwiin, coo ja'a jäya'ayhajxy nøcxy yajniyagho'ogyii. Mänitå yoñhespada tu'ug miooyyå.

⁵ Mänitå Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombå ja'a miädågøghithahooçpå. Mänitå miädågøgpå animal miånaañ:

—Min huug hix.

Mänitøchå craa tu'ug nhixcombå coo ja'a quipxt hñajty tu'ug miøødå. Jiñgwiaañåhgøxp hñajty yhäñaabiå. ⁶ Mänitøchå mädia'agy nmådooyy maa ja'a mädaaxpå animalhajxy hñajtiån:

—Møjyuu jaduñ jadaánäp. Ja'a trigo tu'kilobä, mägooxmil chowhada'añ. Y ja'a cebada tägøøgkilobä, jaduñ chowhadaambä mägooxmil. Pero cap yø'ø hon myaghäyówät ni yø'ø vino.

⁷ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miämädaaxc-hithahoočhpä. Mänitä miämädaaxpä animal miänaañ:

—Min huug hix.

⁸ Mänitøčhä craa tu'ug njaac híjxcombä, ja'a hánajty xøhjäpä ja'a mäyagho'pä. Cuaañähgøxp hánajty yhäña'ay ja'a poob-lømnäbä. Høxhaamä mõjcu'uhaambä hánajty piamiñ. Mänitä cuhdujt hajxy miooyyä hädaa yaabä naaxwiin coo jäya'ay hajxy yaghó'ogät tu'mädaaxc-hitpä. Hadsip hajxy hánajty miäyagho'oga'añ, yuuhaam, pa'amhaam, caahaam.

⁹ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miämägooxc-hithahoočhpä. Mänitøčhä háañämähajxy jiiby nhijxy altarpa'c, ja'a hajxy hánajty tøø yagho'ogyíjábä ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Paady hajxy yagho'cä coo hajxy hánajty hoy tøø jiaanč tehñ quiudiuñ.

¹⁰ Mänit hajxy mõc yaaxy:

—Dios, miich højts nWiindsønñhajpy. Miičhä tøyhajt mmøød. Mänaa højts nnø'ty xyaghawiimbjätät jiiby naaxwiin.

¹¹ Mänitä poobwit hajxy cødu'ug miooyyä. Mänit hajxy ñämaayyä coo hajxy ween jiaac poo'xy høxtä coonä hánajty pedyii tøø yagho'ogyii ja'a hermano ja'a Jesucristo hajxy mäduumbä.

¹² Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miädädujc-hithahoočhpä. Mänitä hujx mõc ñajxy. Mänitä xøø jyiñøøyy nebiä jiñwitän. Mänitä po'o quiähxø'cy nebiä nø'tiän. ¹³ Mänitä madsa'a tsajtcøxpä quiahy naaxwiin jaanč tehñ miay; jaduñ quiahy nebiä piidstøøm piojca'ayän. ¹⁴ Mänitä tsajt yhadägoyyøøñä nebiä nocy yhaxädsachän. Mänitä tuñ cøxiä wiingtuum ñä'a yajnøcxä møødä naax hánajty hijpä mejyquiujc. ¹⁵ Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiiby ñiguiuyu'tsä tsaajutjooty, møødä jimbä tsaadunjootypä, møødä reyhajxy, møødä jäya'ayhajxy mõjhjäpä, møødä mäyøøjäya'ayhajxy, møødä soldadowiindsønñhajxy, møødä jäya'ayhajxy ja'a mõjcuhdujtmøødpä, møødä nä'a pajäya'ayhajxy. ¹⁶ Mänitä tsaadun hajxy ñämaayy:

—Højts nähgabhéjtäc. Jaduñ højtsä Dios xquia'a híxät ja'a jim häñaabiä tsajpootyp. Jaduñ højtsä Meeghuung xquia'a yajtsaachpøgät.

¹⁷ Tøø yhabaatnä coo højts hajxy xyajtsaachpøgaannä nägøxiä. Cab højts hoy nmee'xtuga'añ.

7

¹ Mänitøčhä Diosmoonsä mädaaxc nhijxy coo hajxy hánajty jim tiäna'ay hanidiuhmjaty mäduñjatiä naaxteec. Mädaaxnaç hajxy hánajty tiäna'ay. Yhadujpiä poj hajxy hánajty, jaduñ quia'a pøjnät naaxwiin ni mejywyiing ni quepyquiøxp. ² Mänitøčhä Diosmoonsä tu'ug jadähooc nhíjxcombä coo hánajty piedøøy xøøbädsømypiä, coo ja'a Diossello hánajty miøødä. Mänit hajxy mõc miøjyaaxä, ja'a nämädaaxpä, ja'a hajxy hánajty tøø quiuhdujtmø'oyíjábä coo hajxy quiädiéyät, coo hajxy cøxypänepiä jiatcø'owät hädaa yaabä naaxwiin møødä jim mejjiooty. Mänit hajxy ñämaayyä:

³ —Cab hajxy mgädiéyät jim naaxwiin ni jim mejjiooty, ni yø'ø quepychaa hajxy nej mga'a tünät, høxtä coonä højtsä jäya'ayhajxy hánajty tøø nseñapäda'agy wyiinnähgocøxp, ja'a hajxy Diosmäduumbä.

⁴ Mänitøchä mächohnd nmädooy coo ja'a Israel yhap yhoc haxy hänajty yajseñapada'aga'añ nämägo'x-cujuxychägui'xmädaaxmilpä. Nämajmetscjaty haxy hänajty yajseñapada'aga'añ. ⁵ Nämajmejtsmil haxy hänajty yajseñapada'aga'añ ja'a Judä yhap yhoc-haxy, mөөдä Rubén yhap yhoc-haxy, mөөдä Gad yhap yhoc-haxy, ⁶ mөөдä Aser yhap yhoc-haxy, mөөдä Neftalí yhap yhoc-haxy, mөөдä Manasés yhap yhoc-haxy, ⁷ mөөдä Simeón yhap yhoc-haxy, mөөдä Leví yhap yhoc-haxy, mөөдä Isacar yhap yhoc-haxy, ⁸ mөөдä Zabulón yhap yhoc-haxy, mөөдä José yhap yhoc-haxy, mөөдä Benjamín yhap yhoc-haxy.

⁹ Mänitøchä majiäya'ay nhijxy. Wiinduhmyhagajpt haxy hänajty chooñ. Cøjhayuucjaty haxy hänajty miädia'agy. Ja'a Dios haxy hänajty jim̄ jiuhdänaawiädijpy maa ja'a Meeghuungwiinduumän. Jaanč teh̄m miay haxy hänajty jaduh̄n; cab haxy hänajty hoy yajmächowa'añ. Poobwitmөөд haxy hänajty. Mөөдä xi'iwhaay haxy hänajty quiø'ogaphaty. ¹⁰ Mänit haxy nägøxiä yaaxy mөc:

Xyajnäwaats højtsä Dios mөөдä Meeghuung. Gobiernähajpä Dios jaduh̄n.

¹¹ Nägøxiä ja'a Diosmoonsä ja'a Dios haxy hänajty jiuhdänaawiädity. Mөөдä majjäya'adiøjc-haxy hänajty jiuhdänaawiädijtäbä mөөдä animal-haxy ja'a nämädaaxpä. Mänitä Dios haxy wyiinjjicädaacy; wyiingudsähgøøyy haxy jaduh̄n. ¹² Mänit haxy miänaañ:

Tsögä Dios haxy jaanč teh̄m wyiingudsähgøøyyäm cøjxta'axiøø.

Tsög haxy mänánaäm coo miøjjä jiaančhä, coo quiuhwijiä, coo miäjaamөөдä.

Tsög haxy nämáayäm: “Dioscujú'uyäp.”

¹³ Mänitøchä majjäya'ay tu'ug xmiäyajtøøyy:

—Pønäda'a yø'øduh̄n poobwitmөөд. Maa hajxiäda'a chooñ.

¹⁴ Mänitøch nhadsooyy:

—Wiindsøn, cábøch nnajuø'øy. Miičhäda'a mnajuøøby.

Mänitøch xñämaayy:

—Yø'ø jäya'ayhaxy, tøø haxy jiaanč teh̄m chaächpøcy. Tøø haxy ñähho'tu'udyii ja'a Meeghúungäm. Jaduh̄n haxy tøø yajnähwäätsäbä.

¹⁵ Paady haxy jim̄ tiäna'ay Dioswiinduum. Xøømdsuh̄mä Diostuung haxy jim̄ tiuñ. Cueendähajtäp haxy ja'a Diósäm. ¹⁶ Cabä yuu haxy mänaa yagjuø'øwaannä, ni cab haxy tiødsø'owáanänä. Cab haxy xiøøno'ogáanänä, ni cab haxy yhañho'ogáanänä. ¹⁷ Ja'a Meeghuung, jim̄ yhity maa ja'a Dios yhäña'ayän. Je'e haxy cweendähadaamb yajxón. Cab haxy jio'øwaannä xiuudsaañnä je'eguiøxpä coo haxy yajxoonda'aga'añii ja'a Diósäm.

8

¹ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miäjuxtujc-hithahoočhpä. Mänit jim̄ yhamooñ tsajpootyp cupc-hora.

² Mänitä Diosmoonsä juxtujc nhijxy coo ja'a Dios haxy hänajty jim̄ wyiindäna'ay. Mänitä xuuxt haxy miooyyä cødu'ug. ³⁻⁴ Mänitä Diosmoonsä wiingpä miejtspä. Jim̄ä orojøønebøhñdy hänajty miøødä.

Mänit hoy tiänaaxiøpy maa ja'a orohaltar mäwiingonän, jim̄ mäðøyyä maa ja'a Dios hänajty yhäña'ayän. Mänitä poom may miooyyä coo jim̄ jioğät ja'a orohaltarnähgøxp. Coo'pä ja'a poomjoc hänajty jim̄ maa ja'a Diosän. Jim̄ä Dios haxy hänajty pia'ya'axy, ja'a Diosmädia'agy haxy hänajty

mäbøjpä. ⁵ Mänitå Diosmoonså ja'a jøønebøhñdy quionø'cy. Mänitå jøømbajc hoy quiuwobø'øy, ja'a hånajty jim hijpä maa ja'a altarån. Mänit quiuhga'tsnajxy naaxwiin. Mänit wiådsujcy møødå hånee yaaxy. Mänitå hujx ñajxy.

⁶ Haa ja'a näjuxtujcpå Diosmoonsåhajxiå, ja'a xuuxtmøødpå cødu'ugå, mänit hajxy ñiyhahixøøyyånå coo hajxy hånajty xiu'uxa'añ.

⁷ Mänit tu'ug xiuuxy. Mänitå caandøøtstuu quiahy hädaa yaabå naaxwiin møødå jøøn møødå nø'ty. Mänitå naaxwiin tioooy ja'a hånajty miädägøøghitpä cøxiå, møødå quepychaa møødå hujtshaay.

⁸ Mänitå Diosmoonså ja'a miämetspä xiuuxy. Mänitådså tuñ crúundåbå hoy quia'ay mejjiooty. Tooby hånajty je'e. ⁹ Mänitå miädøøgpå mejy ñø'tiøøyy. Cøxy ho'c ja'a animalhajxy jaduhñ. Cøjxå barco qyiñ.

¹⁰ Mänitå Diosmoonså miädägøøgpå xiuuxy. Mänitå madsa'a crúundåbå quiahy jim tsajpootyp. Tooby hånajty je'ebå. Mänit hoy quia'ay maa ja'a miädägøøghitpä mõjnøøjån, maa ja'a miädägøøghitpä nøøgopcån. ¹¹ Jaduhñå madsa'a hånajty xiøhaty Tahm. Mänitå nøø miädägøøghitpä tiahmøøbiå. Mänitå jäya'ayhajxy may yho'cy.

¹² Mänitå Diosmoonså miämädaaxpä xiuuxy. Mänitå xøø tu'nax yho'cy maa hånajty yhawijtstuquiån ja'a miädägøøghitpä. Jaduhñå po'o jiajpä møødå madsa'a. Mädaaxc-hora ja'a xøø hånajty quia'a hañ xøøm; mädaaxc-hora ja'a po'o hånajty quia'a hañ coods.

¹³ Mänitøchå wiistå tu'ug nhijxjäyøøyy tsajtcøxp. Mänit møc yaaxy:

—Coo ja'a Diosmoonsåhajxy jiaac xú'uxåt ja'a jaac tågøøgpå, mänitå jäya'ayhajxy jiaançh tehñ chaachpøga'añ, ja'a hajxy jiihy tsånaabiå naaxwiin.

9

¹ Mänitå Diosmoonså miämägøøxpå xiuuxy. Mänitøchå madsa'a tu'ug nhijxcahy, naaxwiin hoy quia'ay. Mänitå madsa'a hawaatst mioooyå coo ja'a jut jaduhñ yhawägüiitstú'udåt ja'a jaançh tehñ quiøøcpå. ² Mänitå jut yhawägüiitstuuty. Mänitå jøønjoj qui'ixc piådsøømy. Mänit cøxp chajpejty. Mänitå xøø cøjx wyiindägø'oyii. Mänitå tsajt cøjx jiaty jøønjojooty. ³ Mänitå mamiu'u jøcjooty piådsøømy. Mänit hajxy yaa tiägøøyy jäyøøbiå hädaa yaabå naaxwiin. Mänitå mu'u jøjpt hajxy mioooyå nebiå caa'ptiøjptån. ⁴ Mänit hajxy yhanemå coo hujtshaay hajxy quia'a jøø'xåt ni quepychaa. Je'e hajxy tiøbåp pønjatå Diosseñå hånajty ca'a møød wyiinnåhgopcøxp. ⁵ Coo pøn jaduhñ tiøbøøjåt, jaduhñå mu'udøjpt jiåwø'owa'añ nebiå caa'ptiøjpt jiåwø'oyån. Mägøøxpø'o ja'a mu'uhajxy hånajty miådøba'añ. Pero cabå cuhdujt hajxy mioooyå coo jäya'ay hajxy yaghó'ogåt. ⁶ Ja wi'i yho'ogaambå jäya'ayhajxy hånajty, pero cab hajxy jaduhñ ñå'å ho'oga'añ.

⁷ Jaduhñ mäwínådså mu'uhajxy hånajty quiåhxø'øgy nebiå tsiptuumbå cuaayån. Jim hajxy hånajty miøødå quiuhduum nebiå orocuhjenbån. Jaduhñå wyiin jiojphajxy hånajty quiåhxø'øgy nebiå ya'adiøjcån. ⁸ Jaduhñå cuhwaay hajxy hånajty miøødå nebiå to'oxiøjcuhwaayån. Jaduhñå tiu'tsthajxy hånajty quiåhxø'øgy nebiå leóntu'tstån. ⁹ Nähbujxt cuhbujxt hajxy hånajty nebiå hacxpøjtån. Coo hajxy hånajty jiåyøy, jaduhñ hajxy hånajty jiådity nebiå tsiptuumbå cuaaguiarretån. ¹⁰ Jaduhñå tøjpt hajxy hånajty miøødå nebiå caa'ptiøjptån. Jaduhñå cuhdujt hajxy hånajty miøødå coo jäya'ay hajxy tiøbåt mägøøxpø'o.

11 Haa ja'a mu'u wyiindsõnhajxiä, jutjooty hänajty chäna'ay, ja'a jaanč tehñ quiõõcpä. Jegyhajty hijty je'e tiuñ Diosmoonsä; tõõ yhxquéjxänä. Abadón hänajty xiõhaty hebreohayuuc-haamby. Apoliõn hänajty xiõhaty griegohayuuc-haamby. Jaduhñ miädia'agytiägõ'õy, ja'a mäyajcuhdägoobiä.

12 Jaduhñä tsõ'ty tu'ug jiajtä. Metscä tsõ'ty hänajty quia'a pedyiinä.

13 Mänitä Diosmoonsä miädädujcpä xiuuxy. Mänitõchä mädia'agy nmädooy coo jäya'ay jim quiapxy maa ja'a orohaltarän, jim Dioswi-induum. Hamädaaxteecä orohaltar hänajty. 14 Mänitä Diosmoonsä miädädujcpä ñämaay, ja'a hänajty tõõbä xiu'uxiä:

—Nõcx ja'a Diosmoonsähajxy mädaaxpä mäguejõ'õw, ja'a jim cuxochpä maa ja'a Eufratesmõjnõõjän.

15 Mänit hajxy hoy miäguejõ'õy. Mänit hajxy wyiinguejxä coo jäya'ay hajxy yaghó'ogät tu'ug tägõõgpuxy. Jäguemiä hajxy hänajty tõõ yajnähdijyi coo hajxy miäyaghó'ogät. Coo ja'a miädädujcpä Diosmoonsä jaduhñ xiuuxy, habaat jaduhñ coo hajxy jiatcõ'õwät. 16 Mänitõch nmädooy coo mejtsmägo'xmillõn soldado hajxy hänajty miõõdä; haagä cuaayhãaaby hajxy hänajty jaduhñ.

17 Haagä caächpuxjtä soldadohajxy hänajty. Jaduhñä pujxt color hänajty miõõdä, mõõdä tsaptspä, mõõdä hucypiä, mõõdä pu'tspä. Jaduhñä cuaay quiõpc-hajxy hänajty nebiä leõncõpcän. Tägõõgtu'u hänajty jii by piädsõmy yhaawjooty, mõõdä jõõn, mõõdä joc, mõõdä azufre. 18 Jaduhñä jäya'ayhajxy yagho'cä ja'a tu'ug tägõõgpuxypä, jõõnhaam, joc-haam, azufrehaam. 19 Jimä cuaay mäjaa hajxy hänajty miõõdä maa yhaawhajxiän mõõd jii by maa tiu'tsthajxiän. Jaduhñä tiu'tsthajxy hänajty quiähxõ'õgy nebiä tsahñdycõpcmõõdpän. Ja'a tiu'tsthaama jäya'ay hajxy hänajty yajtsu'uch.

20 Pero ja'a jäya'ayhajxy ja'a mähmõõyyäbä, cabä haxõõgcuhdujt hajxy ñajtsixõõyy. Mõjcu'ugong hajxy hänajty jiaanč tehñ wyiingudsähgõõñäp, mõõdä oronähwopy, mõõdä platanähwopy, mõõdä hobiujxtnähwopy, mõõdä tsaahädiuñ, mõõdä quepychech. Cab yõõduhmbä ñä'ä hixy, ni quia'a mädoy, ni quia'a yo'oy. 21 Wi'i jäya'ay-yagho'pnä ja'a jäya'ayhajxy hänajty. Wi'i miäbädaacnä hajxy hänajty haxõõgwiinmahñdyhaam. Wiingä tägachä to'oxiõjc hajxy miõõdtsäna'ayñä. Mõõd hajxy hänajty wyi'i mieechñä.

10

1 Mänitõchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy jaanč tehñ miäjaamõõd. Jim hänajty miänacy tsajpootyp. Jocjooty hänajty miänacy. Jimä hi'inč hänajty miõõdä quiuhduum. Jaduhñä wyiin jiojp hänajty jiajy nebiä xõõjän. Jaduhñä tiecy hänajty quiähxõ'pä nebiä toobiän. 2 Jimä nocyhu-ung hänajty quiõ'õbõc-haty ja'a haxädsajtsu'udypä. Mänitä yhahoodiecy piädaacy mejywyiing. Mänitä yhanajytiecy piädaacy tõõdstuum. 3 Mänit mõc yaaxy nebiä leõngän. Mänitä hänee ja'a juxtujcpä yaaxwiimbijty. Capx hajxy jaduhñ. 4 Mänitõch nja tägõ'õwaañ cujahbiä waambä häneehajxy quiapxy. Mänitõchä jäya'ay tu'ug xñämaay jim tsajpootyp:

—Cab jaduhñ mgujäayät nebiä häneehajxy quiapxiän. Ni põñ jaduhñ mga'a yajmõõdmädiä'agät.

5 Haa ja'a Diosmoonsä hänajty jim tänaabiä mejywyiing mõõd jim tõõdstuum, mänit yhahõõguiõ'õ chajxajy. 6 Mänit miänaañ:

—Cøjxta'axiøø ja'a Dios ñä'ägädä hity. Cøxiä quiunuuxy møødä tsajt, møødä naaxwiin, møødä mejy, hotyehm miädyiijatiä. Ja'a Dios jaduñ mänaamb coc tøø yhabaatnä. ⁷ Coo yhabaadät coo ja'a miäjuxtujcpä Diosmoonsä xiu'uxa'añ, tøø ja'a Dios hänajty yajtøjaty nebiä quiuguexyhajxy hänajty jecy tøø yhawaanän. Cabä wiinghäna'c yhawaanä; ja'a quiuguexiähajtiä yhawaanä.

⁸ Mänitøchä jäya'ay jim tu'ug xñämäaguionbä tsajpootyp:

—Nøcx ja'a nocyhuung pøjtsow ja'a haxädsajtsu'udypä, ja'a Diosmoonsä quiø'øbøc-hajpiä.

⁹ Mänitøchä Diosmoonsä ja'a nocyhuung hoy nmäyujwa'añ cooch xmiø'owät. Mänitøch xñämaayy:

—Pøc; pu'uy. Pa'ag mhaawjooty mjuø'øwa'añ nebiä møjtsiinnøøjän. Pero coo jiiy quiäda'aga'añ maa mjøø'xytiøjcän, mänit mjuø'øwa'añ coo tiahmä.

¹⁰ Mänitøchä nocyhuung hoy njaanč pøjtsoy. Mänitøch njaanč puhy. Pá'aghøch jaduñ njaanč juøøyy nhaawjooty nebiä møjtsiinnøøjän. Pero coo jiiy jiaanč cädaacy maač njøø'xytiøjcän, mänitøch njaanč juøøyy coo tiahmä. ¹¹ Mänitøch hajxy xñämaayy:

—Tsipcøxp mnägapxtägätsät nebiä jäya'ayhajxy jiada'añ yhabeta'añän, ja'a hajxy jim tsänaabiä wiinduhmyñaaxwiin, ja'a hajxy wiinduhmyhayuuc mädiaacpä, møødä gobiernahajxy.

11

¹ Mänitøchä paxyquipxt hajxy xmiøoyy. Mänitøch hajxy xñämaayy:

—Nøcx ja'a Diostøjc quipx møødä altar. Mächow ja'a jäya'ayhajxy, nänaagä Dios hajxy wyiingudsähgøøy. ² Pero cab jaduñ jim mguípxät Diostøghaguuy. Ja'a jäguembä-jäya'ay ja'a cuhdujt hajxy tøø mio'oyii coo hajxy jim guiobiernähädät maa ja'a Dioscajptän juxychägui'xmejtspo'o. ³ Nguexáambiøchä nguguexy metscä coo hajxy jim miädiä'agät ja'a høøchcøxpä juxychägui'xmejtspo'o. Jiñwitmøød hajxy wiädita'añ.

⁴ Haa ja'a Diosquexyhajxy nämetspä, ja'a olivoquepy hajxy je'e ja'a metspä, møødä ceratoyøhñdy metspä, ja'a jim tänaabiä Dioswiinduum. Ja'a Dios ja'a naaxwiin cunuu'x. ⁵ Coo ja'a Dioscuguexyhajxy hänajty cøxypänejpiä jia tuna'añii, mänitä jøøn hajxy yhøxpäxujja'añ yhaawjooty. Cøxy toyaambä miädsiphajxy hänajty jaduñ. Jaduñ hajxy yho'oga'añ. ⁶ Cuhdujtmøødä Dioscuguexyhajxy hänajty coo hajxy quia'a yajtú'uwät, naagxøø hajxy hänajty miädia'aga'añ ja'a Dioscøxpä. Jaduñä cuhdujt hajxy hänajty miøødäbä coo nøø hajxy wia'añdiünät, yajnø'tycøjät. Jaduñä cuhdujt hajxy hänajty miøødäbä coo ja'a jäya'ay hajxy yajpa'ambédät hädaa yaabä naaxwiin, coo häyohn hajxy yagjadøøjät, naaghoocä jioothajxy hänajty chocy. ⁷ Coo hajxy hänajty tøø miädiaacpädøøñä, mänitä animal jiiy tu'ug piädsøma'añ maa ja'a jut jaanč tehñ quiøøcpän. Mänitä Dioscuguexyhajxy yagho'oga'añii. ⁸⁻⁹ Tägøøgxøø ja nähguc hajxy jim wyijtsna'awa'añ møjcajptooty maa ja'a Jesús jecy miøjpahbejtän cruzcøxp. Haa ja'a cajptjäya'ayhaxiä, haxøøgä cuhdujt hajxy hänajty miøødä nebiä jecyiäya'ay ja'a cuhdujt hajxy hijty miøødän, ja'a hajxy hijty jim jegyhaty tsänaabiä Sodoma møødä Egipto. Cabä cuhdujt hajxy ñä'ägä yega'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jim yajnaaxtägø'øwøøjät. Minaamb hajxy yheeba'añii. Wiinduhmyhagajpt hajxy choona'añ. Cøjhayuuc hajxy miädia'aga'añ. ¹⁰ Jaanč tehñ xioonda'agaambä jäya'ayhajxy hänajty

coo ja'a Dioscuguexyhajxy hānajt̃y t̃øø yho'ogy. Paady hajxy hānajt̃y jootcujc ñijjāwōōyyānā, cab hajxy hānajt̃y yhadsibāanānā. Paady hajxy hānajt̃y hotyijjā ñā'ā nimio'owa'añii hamiñ haxøpy. ¹¹ Coo tågøøgxøø ja nāhgupc hānajt̃y t̃øø yhabety, mānitā Dios ja'a quiuguexyhajxy hānajt̃y yagjujyp̃ioga'añ jadāhooc. P̃onjaty hānajt̃y hixaamb, mānit hajxy hānajt̃y chāhgøøbioga'añ. ¹² Mānitā Dioscuguexyhajxy miādowa'añ coo hajxy hānajt̃y m̃øc miøjya'axyii jim̃ tsajpootyp:

—Pet hajxy yam̃ cøxp.

Mānit hajxy jocjooty ñøcxa'añ tsajpootyp. Hixāanāp hajxy ja'a miādsipām. ¹³ Mānitā hujx jaanč teh̃m̃ miøc ñaxa'añ. Mānitā t̃øjc may piuma'añ ja'a miāmajc-hitpā jim̃ cajpooty. Juxtujcmilā jāya'ayhajxy yho'oga'añ. Ja'a hajxy hānajt̃y t̃øø jiaac mähm̃ø'øyābā, jaanč teh̃m̃ chāhgøø'øwaamb hajxy jaduh̃ñ. Mānitā Dios tsajpootypā hajxy wyiingudsāhgøø'øwa'añ.

¹⁴ Jaduh̃ñ ja'a tsø'ty ñajxy ja'a miāmetsc-hoocpā. Paquiā yhabaadāngombā coo ja'a miādägøøgpā ñaxāangombā.

¹⁵ Mānitā miājuxtujcpā Diosmoonsā xiuuxy. Mānit hajxy jim̃ m̃øc yaaxy tsajpootyp:

Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsøñhajt̃m.

T̃øø je'e miøjt̃ägøø'y wiinduh̃myñaaẏwiin.

Cøjxta'axiøø guobiernāhadaannā.

¹⁶ Jimā nāhii'xmādaaxpā majjāya'ay ja'a Dios hajxy hānajt̃y jiuuhāñaawiādity. Mānitā Dios hajxy hoy wyiinjiicāda'agy. Wyiingudsāhgøøyy hajxy jaduh̃ñ. ¹⁷ Mānit hajxy miānaañ:

Dios, h̃øjts miič nWiindsøñhajpy.

Cøxiā miič mājaa mmøødā. Cøjxta'axiøø miič mhity.

Dioscuj'uyāp coo miič t̃øø mmøjt̃ägøøñā, coo t̃øø mdägøøñā gobiernāhajāpā.

¹⁸ T̃øø ja'a jāya'ayhajxy nāgøxiā jia jootma'ady. Pero t̃øø yhabaady coo miič myajcumādowaannā.

T̃øø yhabaady coo miičhā ho'ogyjiāya'ayhajxy myajt̃øyhajtyegaannā, coo myajcuhdägoyyaannā p̃onjatiā jāya'ayhajxy yaa yajtu'udāgooby hādaa yaabā naax̃wiin.

Jaduh̃ñ t̃øø yhabaatpā coo miičhā hoyhajt̃ ja'a weenhajt̃ hajxy mmo'owa'añ p̃onjaty miič t̃øø xquiapxpaady, møød p̃onjatiā mmādia'agy hamuumdu'joot t̃øø xyajtuunā,

møød p̃onjaty miič t̃øø xwyiingudsāhgøø'y, hoyyā m̃øjtuuñg hajxy t̃øø quia'a ja m̃øødhaty.

¹⁹ Mānitā Diost̃øjc jim̃ yhawaach tsajpootyp. Mānitā caja jiĩby quiāhxø'cy t̃øgooty m̃øødā contrato, ja'a Dios jecy yajcuhdújcābā. Mānit tiägøøyy wādsujpā. Mānitā hānee m̃øc jīādijty; m̃øødā hujx m̃øc ñajxy. Mānitā caandøtstuu may quiah̃y.

12

¹ Mānitā hijxtah̃nd jim̃ quiāhxø'cy tsajtcøxp jaanč teh̃m̃ hoy-yagjuøøñā. Jimā to'oxiøjc hānajt̃y tu'ug yhajajy nebiā xøøjān. Jimā po'lo hānajt̃y yajteh̃mbety. Majmetscā madsa'a hānajt̃y quiuhjenh̃aty.

² T̃øø hānajt̃y tieh̃m̃ yhabaatnā coo yhuungpaada'añ. Paady hānajt̃y wyi'i ya'axy. ³ Mānitā hijxtah̃nd wiingpā wyiingāhxø'combā. Tu'ugā dragōn hānajt̃y cruundā. Tsaptsā ñi'x hānajt̃y. Juxtujcā quiopc hānajt̃y

haagä cuhjenmøød. Majcä quiaa'pt hänajty. ⁴ Tiu'tsthaamä madsa'a tu'ug tägøøgpuxypä yajcahy naaxwiin ja'a tsajtcøxpä. Mänitä dragón hoy wyyindánaaxiøpy ja'a to'oxiøjc ja'a hänajty huungpaadaambä. Nägooyyä yhuung hänajty myina'añ, mänit hänajty chu'udsa'añ. ⁵ Mänitä ya'ayhäna'c myiin. Je'e hänajty tunaamb gobiernä wiinduhmyñaaxwiin. Møc hänajty jaduñ jiaanč tehñ yhane'ema'añ. Mänit jim yajnøcxä Dioswiinduum. ⁶ Mänitä to'oxiøjc piäyø'cy. Pactuum ñøcxy. Jimä Dios hänajty tøø yajnähdiy coo jim yajcayøøjät mil cumejtsmägo'x cudägøøghii'xxøø.

⁷ Mänitä tsip jim piädø'nä tsajpootyp. Ja'a Miguel hänajty tuumb Diosmoonsäwiindsøn. Je'e ja'a Diosmoonsähajxy miøødpädø'c. Ja'a dragón ja'a mioonsähajxy møødpädø'pä. Mänit hajxy ñiñämejtsä. ⁸ Cabä dragónhajxy ñä'a mäjädaacy. Mänit hajxy quia'a cuhdujtmøoyyänä coo hajxy jim jiaag hídät tsajpootyp. ⁹ Mänitä dragónhajxy jim yhøxquéjxänä; yaa hajxy miänajnä hädaa yaabä naaxwiin. Haa ja'a dragónhajpä, ja'a møjcu'ugong je'e, ja'a jecychahñdy je'e. Jaduhñ je'e xiøhajpä Satanás. Je'e hajxy yaa xwiinhøhñäm hädaa yaabä naaxwiin.

¹⁰ Mänitä jäya'ay jim møc yaaxy tsajpootyp.

—Tøø ja'a Dios miäjäda'agy. Gobiernä je'e tiunaamby møødä Jesucristo. Tøø ja'a møjcu'ugong yhøxquéjxänä. Xøømdsuhñ højts nmägu'ughajpähajxy hijty jim yajnähdsømyii Dioswiinduum. ¹¹ Paady højts nmägu'ughajpähajxy tøø miäjäda'agy, coo ja'a Meeghuung hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coo ja'a Dios hajxy quiaapxpaady. Hoy hajxy hänajty jia ho'oga'añ, cab hajxy hänajty chähgø'øy. Hamdsoo hajxy jaduñ ñiñähdujca coo hajxy yhö'ogät. ¹² Mxoondä'agäp hajxy, pønjaty jim tsänaaby tsajpootyp. Pero pønjaty jiiy tsänaaby naaxwiin, haxøøg hajxy mäbøcy mjada'añ mhabeta'añ, je'eguiøxpä coo ja'a møjcu'ugong hajxy jiiy tøø xñägäda'agy. Hawa'anda'agaambä møjcu'ugong jaduñ. Ñajuøøby jaduñ coo cuhdujt jecy quia'a møødhada'añ coo cøxypänejpiä jiatcø'øwät.

¹³ Coo ja'a dragón yhiyxy coo hänajty tøø quiäda'agy naaxwiin, mänitä to'oxiøjc tiägøøyy päboobiä, ja'a hänajty tøø yhuungpäadiäbä. ¹⁴ Mänitä to'oxiøjc wiistäqueect metsc miooyyä møjjaty, neby jaduñ jäyøy ñøcxät pactuum maa hänajty yajcaya'añijän tägøøgiomøjtä cupc. Jäguemä dragón miähmø'øwät. ¹⁵ Mänitä dragón nøø com yhøxpäxuyj nebiä to'oxiøjc jaduñ ñøøgomdsømøøjät. ¹⁶ Mänitä nøøgom cøjx yhuugø'øy naaxooty. Puhbejtä ja'a to'oxiøjc jaduñ. ¹⁷ Mänitä dragón ja'a to'oxiøjc jiaanč tehñ ñähawa'andaacy. Mänitä dragón tiägøøyy tsiptuumbä møødä to'oxiøjc yhuunghajxy, ja'a hajxy hänajty yaa tsänaabiä hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty mäbøjpä, ja'a Jesucristo hajxy hänajty capxpaatpä.

13

¹ Jimhøch hänajty ndäna'ay mejypia'a. Mänitøchä animal cruundä nhixpädsøømy mejjiooty. Juxtujcä quiopc hänajty haagä xøømøød. Haa ja'a xøø jaduñbä, haagä haxøøgatiä Dios hajxy ñänømy. Majcä quiaa'pt hänajty haagä cuhjenmøød. ² Jaduhñä ñi'x hänajty nebiä cuxiøøbøjtän. Jaduhñä tiecy hänajty nebiä osotequiän. Jaduhñä yhaaw hänajty nebiä leónhaawän. Mänitä animal møjcuhdujt miooyyä møødä møcmäjaa. Ja'a dragón jaduñ yejc; yhamdsoo je'e jaduñ. ³ Tu'ugä animal

quiopc hānajt̃ quiāhxø'ogy nebiā cuhbuxypān. Tøø hānajt̃ chōoccombā. Mānitā jāya'ayhajxy nāgøxiā jiaančh tehṃ yagjuøøyy. Mānitā animal hajxy tiāgøøyy pawādijpā. ⁴ Mānitā dragón hajxy wyiingudsāhgøøyy, je'eguiøxpā coo ja'a animal møjcuħdujt̃ hānajt̃ tøø mio'oy. Jaanā ja'a animal hajxy wyiingudsāhgøøbiā. Jaduhṃ hajxy hānajt̃ miāna'añ:

—Ni pøn mājaa jaduhṃ quia'a møødā nej yø'ø animal mājaa miøødān. Ni pøn jaduhṃ quia'a mājādā'agāt coo yø'ø animal hajxy ñā'ā mädsibø'øwāt.

⁵ Mānitā animal cuħdujt̃ mioøyyā coo ja'a Dios haxøøg ñānømt̃. Jaduhṃ quiuhdujtmøøyyābā coo yhané'emāt juxychāgui'xmajt̃spo'o.

⁶ Jaančh jatcøøyy jaduhṃ. Haxøøgā Dios jiaančh nānøømy, møødā Dios tiøjc, møød hajxy jim̃ hijpā tsajpootyp. ⁷ Jaduhṃ quiuhdujtmøøyyābā coo miädsibø'øwāt ja'a Dioshuunghajxy, coo ja'a Dioshuunghajxy quia'a yajmājādā'agøøjāt. Mānit̃ quiuhdujtmøøyyābā coo ja'a jāya'ayhajxy yhané'emāt nāgøxiā, ja'a hajxy yaa tsānaabiā wiinduhmyñaaxwiin.

⁸ Je'eds hajxy jaduhṃ animalwiingudsāhgøøyy, pønjatīā xiøø hānajt̃ jim̃ ca'a miimb̃ cujaay nocyquiøxp, ja'a Meeghuung miøødpā, ja'a højts xñāhho'tūtāmbā. Pønjaty cøjxta'axiøø jugyhadaamb̃ nebiā Dios jiugyhatiān, je'edsā xiøøhajxy jim̃ miimb̃ cujaay nocyquiøxp. Tøøyyāmā xiøøhajxy hānajt̃ quiujāhyyāxā coo ja'a naaxwiimbā yhawijy tiøø'xtaacy.

⁹ Naxy hajxy hādaa mhuc̃ tehṃ wyiinjuø'owāt. ¹⁰ Pønjaty mädsuumb̃, yajtsuundāgatsaamb̃ hajxy je'ebā. Pønjaty māyagho'p espadahaam, jaanā jaduhṃ hajxy yagho'tāgatsāanābā espadahaam. Hix, pønjaty jaduhṃ Dioshuung, tsipcøxp hajxy miee'xtūgāt; tsipcøxp hajxy miäböggāt.

¹¹ Mānitøchā animal wiingpā nhixnaaxwiimbädsøømy. Jaanā cruundā je'ebā. Metscā quiaa'pt̃ hānajt̃ je'e nebiā meeghuungcaa'ptān.

Wiing hānajt̃ quiapxy miādia'agy nebiā dragóngān. ¹² Jaduhṃdsā møjcuħdujt̃ hānajt̃ miøødābā nebiā jayøbajtpā møjhanimalān. Quipxy hajxy hānajt̃ yhané'emy nāmetscā. Mānitā miämetspā møjhanimal yhanehmy coo ja'a jayøbajtpā wyiingudsāhgø'øwøøjāt, ja'a hānajt̃ cuhbuxypā tøø chō'oguiābā. ¹³ Haa ja'a møjhanimal miämetspā, madiu'u hijxtahṃd̃ yajcāhxø'cy Haagā hoy-yagjuøøñājaty. Hijxwiinduumā jøøn yajcahy naaxwiin.

¹⁴ Coo ja'a jāya'ayā hijxtahṃd̃ hajxy yhiixy, yaghixmañøøyyā hajxy jaduhṃ. Mānit̃ hajxy ñāmaayyā coo ja'a animal hajxy yhahādiuunnāxāt, ja'a hānajt̃ tøø quiuhbuxylijābā. ¹⁵ Mānitā miämetspā animal quiuhdujtmøøyyā coo ja'a animal yhahādiuunnaxy yagjujypiøggāt, yajcapxø'øggāt. Jaduhṃ je'e quiuhdujtmøøyyābā coo yajyagho'ogøøjāt pønjatīā animalhahādiuunnaxy ca'a wiingudsāhgø'øwaamb̃.

¹⁶ Mānitā tsaangu'ughajxy nāgøxiā yajseñapādaacy maa yhahooguiø'hajxiān, o maa wyiinnāhgopcøxphajxiān, miøjjā miuutscā, miäyøø quia'a māyøøjā.

¹⁷ Pøn hānajt̃ ca'a señamøød, pønā animal xiøø hānajt̃ ca'a møødhajt̃p, o ja'a ñúmero, cabā cuħdujt̃ hajxy hānajt̃ mio'oyii coo hajxy jiüyāt, coo hajxy tiøogāt. ¹⁸ Pøn cuħwijy, pøn wiinjuøøby, ween yhuuc najuø'oy nebiā animal ñúmero miādia'agytiāgø'oy. Jaduhṃ je'e nebiā jāya'ay ñumeron. Jue'e ñúmero jaduhṃ, tādumägo'x cudägøøghii'xtādujc.

14

¹ Mānitøchā Meeghuung nhijxy coo jim̃ tiāna'ay Siøntunnāhgøxp. Jimā jāya'ayhajxy hānajt̃ piādānaabiā nāmägo'x cujuxychāgui'xmādaaxc̃ mil. Yhaagā møød hajxy hānajt̃ cujaay wyiinnāhgopcøxphajxy ja'a Meeghuung xiøø møødā Tiedy xiøø. ² Mānitøch̃ jim̃ nmädoøyy tsajpootyp

nebiä møjnøø may jäditiän, nebiä hänee møc ya'axiän. Jaduhñ hänäjty yajmädoobä nebiä harpa may miäna'añän. ³ Ja'a nämägo'x cujuxy-chägui'xmädaaxc milpä jäya'ay, ja'a hajxy hänäjty tøø yajnähwä'achijäbä hädaa yaabä naaxwiin, jemyhöy hajxy hänäjty jim yhöøby Dioswiinduum. Haa ja'a nämädaaxpä animalhajxiä, jim hajxy hänäjty pi-ahäña'ay møødä majjäya'adiøjc-hajxy. Cabä wiinghäna'c-hajxy jiada'añ ja'a jemyhöy jaduñbä. ⁴ Haa ja'a nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc milpä jäya'ayhajxiä, cabä wiingto'oxiøjc hajxy hänäjty tøø miøødtsäna'ay. Jaanč tehñ yhoy hajxy hänäjty jäya'ayhaty. Majatiä Meeghuung hänäjty ñøcxøøy, pianøcxyp hajxy hänäjty jaduñ. Jayøbajt hajxy yajnähdijä coo hajxy yajnähwä'adsøøjät, coo hajxy yhuunghadøøjät ja'a Diösäm møødä Meeghuungäm. ⁵ Ni mänaa hajxy quia'a hønnda'agy. Cab hajxy tii poj tii cädieey miøødä jim Dioswiinduum.

⁶ Mänitøchä Diosmoonsä wiingpä nhijxy; jim hänäjty jäyøøwiädity tsajtcøxp. Ja'a Diosmädia'agy hänäjty yegaamby ja'a ni mänaa ca'a tægajtpä. Nägøxiä ja'a jäya'ayhajxy hänäjty mio'owa'añii, ja'a hajxy yaa tsänaabiä wiinduhmyhagajpt, hoy hajxy wiinghayuucjaty jia møødä. ⁷ Mänitä Diosmoonsä møc miänaañ:

—Wiingudsähgøøw ja'a Dios hajxy. Nämä'aw hajxy jaduñ coo miøjjä jiaančhä. Tøø yhabaady coo ja'a Dios jäya'ay yajtyyhajtyega'añ. Je'eds cøjx yhädiuñ tsajpootyp møødä naaxwiin, møødä mejy, møødä nøøgopc.

⁸ Mänitä Diosmoonsä tu'ug jiaac mänaañ:

—Tøø ja'a møjcajpt Babilonia quiuhdägoy, je'eguiøxpä coo ja'a quiuhdujt jiaanč tehñ yhaxøögä. Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä piajatcøøy ja'a Babilonia quiuhdujt.

⁹ Mänitä miädägøøgpä Diosmoonsä møc miänaañ:

—Pønä animal wiingudsähgøøby møødä yhähädiuunnaxy, pøn yajseñapädaacp wyiinnähgopcøxp o quiø'øgøxp, ¹⁰ hoyhoyyä Dios jiaanč tehñ yajcumädowa'añ. Jøønjooty, azufrejooty hajxy chaächpøga'añ Diosmoonsäwiinduum møødä Meeghuungwiinduum. ¹¹ Cøjxta'axiøø hajxy chaächpøga'añ xøømdsuhñ, pønjatiä animal wiingudsähgøøby møødä yhähädiuunnaxy, pønjatiä señä jim møødhajtäp. ¹² Pønjatiä Diosmädia'agy mäbøjp møødä Jesucristo miädia'agy, ween hajxy tehngajnä miee'xtucy.

¹³ Mänitøchä jäya'ay jim tsajpootyp xñämaayy:

—Cujaay jaduñ: “Pønjatiä Diosmädia'agy mäbøjp, coo hajxy yhö'ogät, jootcujc hajxy yhida'añ.” Tøyhajt jaduñ. Poo'xáannäp hajxy jaduñ. Jiahmiedsaambiä Dios jaduñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy tøø yajtuñ. Nømä Dioshespíritu miäna'añ.

¹⁴ Mänitøchä jäya'ay tu'ug nyuughijxy. Poobjocøxp hänäjty yhäña'ay. Orocuñjñ hänäjty quiuhjenhajpy. Arroztujt hänäjty quiø'øgaphajpy jaanč tehñ jjøjp. ¹⁵ Mänitä Diosmoonsä tu'ug piädsøømy maa ja'a Diostsajtøcän. Mänitä jäya'ay miøjyaaxä møc, ja'a hänäjty häñaabiä jocøxp:

—Tøø yhabaady coo ja'a päda'agy myajpädø'ogät jüby naaxwiin. Tøø ja'a tiøøm miäjay. Nøcx yajpädø'og.

¹⁶ Mänitä päda'agy hoy jiaanč yajpädøøgy arroztujthaam hädaa yaabä naaxwiin. Jaduñ miädia'agytiägøøy coo ja'a jäya'ayhajxy yajcumädowa'añii, ja'a hajxy haxøøgcuhdujtmøødpä.

¹⁷ Mänitä Diosmoonsä wiingpä piädsøømgombä maa ja'a Diostsajtøcän. Jimä arroztujt hänäjty quiø'øgaphajpä jaanč tehñ jjøjp. ¹⁸ Mänitä wiing Diosmoonsä piädsøømyy maa ja'a altarän. Je'e

cuhdujtmøød maa ja'a jøøngøxpän. Mänitå Diosmoonså møc miøjyaaxå ja'a arrotzujt cabhijpå:

—Tøø ja'a tsaatyp jii by cha'amy naaxwiin; nøcx yajpådø'øg arrotzujthaam.

¹⁹ Mänitå tsaatyp hoy jiaančh yajpådø'øgy arrotzujthaam hädaa yaabå naaxwiin. Mänit hoy piäda'agy maa ñähhädiunø'øyän maa hajxy tiehndse'ediän. Jaduhñ mäwiinädså Dios yajtsaačhpøga'añ ja'a hajxy tøø quia'a mäbøquiäbå. ²⁰ Cajtpa'a ja'a tsaatyp hajxy hoy tiehndse'edy. Comå nø'ty piädsøømy maa ñähhädiunø'øyän. Møjwiinä nø'tymejy quiojy tägøøgmägo'x kilómetro. Coo'pä nø'ty hänajty maa ja'a cuaay frenon.

15

¹ Mänitøchå wiinghijxtahnd jim nhijxy tsajpootyp jaančh tehñ yhamøj, hoy-yagiuøñå. Juxtujc-høchå Diosmoonså nhijxy haagå häyohnmøød. Je'eduhñ ñänøømy coo ja'a Dios juxtujc-hooquiå jiaac yajtsaačhpøga'añ ja'a hajxy yaa ca'a mäbøjpå hädaa yaabå naaxwiin.

² Mänitøchå hijxt nhijxy. Jim hänajty hamøj quioonna'ay. Nebiå mejjiän hänajty quiähxø'øgy. Jaduhñ hänajty quiähxø'pä nebiå toobiän. Jimå jäya'ayå hijxt hajxy hänajty wyiindåna'ay, ja'a animal hajxy hänajty tøø quia'a yajmäjäda'aguüäbå møødå señå, møødå xiøø, møødå ñümero. Jimå harpa hajxy hänajty miøødäbå. Ja'a Dios jaduhñ yejcy. ³ Jaduhñ hajxy hänajty yhøy nebiå Moisés jecy yhøøyyän. Je'e ja'a Dios jecy mäduun. Jaduhñ hajxy hänajty yhøøbå nebiå Meeghuung yhøøyyän:

Wiindsøn Dios, cøxiå miich cuhdujt mjaančh tehñ miøødå. Møj jaančh miich mjaančh tehñ tiuñ.

Jaančh tehñ yhøy miich mguhdujt jaduhñ. Miich mhanehmby wiinduhmyhagajpt.

⁴ Caj miich tii pojpä tii cädieey mmøødå. Nägøxiå miichå jäya'ayhajxy xwyiingudsähgø'øy.

Nägøxiå hajxy miäna'añ cooc mmøjgå cooc mjaančhå. Minaamb miich jäya'ayhajxy nägøxiå xwyiingudsähgø'øwa'añ,

ja'a hajxy wiinduhmyhagajptpä, je'eguiøxpå coo hajxy tøø yhixy tøø miädoy coo miich mguhdujt jiaančh tehñ yhøyyä.

⁵ Mänitøchå Diostsajtøjc nhijxhawaach jim tsajpootyp maa ja'a Dios yhäña'ayän. ⁶ Mänitå Diosmoonsähajxy jii by piädsøømy, ja'a häyohnmøødpähajxy ja'a näjuxtujcpå. Poobwit hajxy hänajty miøød jaančh tehñ wia'ads. Jimå orowøøn hajxy hänajty miøødå chi'tsnähgøxp.

⁷ Mänitå orotsim hajxy cødu'ugjaty miooyyå. Tu'ugå animal jaduhñ yejcy ja'a nämädaaxpähajxy hänajty jim häñaabiå Dioswiinduum. Hujtsjatiå orotsim hänajty. Je'eduhñ ñänøømy coo ja'a Dios ja'a jäya'ayhajxy jiaančh tehñ yajcumådowa'añ, ja'a hajxy ca'a mäbøjpå. Cøjxta'axiøø ja'a Dios ñå'ägädå hity. ⁸ Jii by Diostsajtøgooty, haagå joc jii by pu'xwådijp. Jimå joc choon maa ja'a Dios møj jaančh yhitiän. Caj pøn jii by hoy ñå'ägädå tägø'øwa'añ tsajtøgooty høxtå coonå ja'a Dios hänajty juxtujc-hooc tøø yajtsaačhpøcy ja'a jäya'ayhajxy ca'a mäbøjpå.

16

¹ Mänitøch nmädooyy coo jäya'ay møc quiapxy Diostsajtøgooty. Mänitå Diosmoonså näjuxtujcpå ñåmaayyå:

—Nøcx hajxy cuhmānactem̄ jiīby naaxwiin ja'a orotsim̄jootypä. Je'eduhñ ñānøømy coo ja'a Dios jiaanč tehñ yajcumādowa'añ ja'a hajxy ca'a mǎbøjpä.

² Mānitä Diosmoonsä tu'ug hoy quiuhmānactemy hädaa yaabä naaxwiin ja'a yhorotsim̄jootypä. Pøn̄jatiä animalseñä hānajt̄y mōød ja'a hamøjpä, pøn̄jatiä yhähädiuunax̄y hānajt̄y wiingudsähgøøyyäp, nägøxiä haxøøgpu'uds hajxy piaatä ja'a jaanč tehñ piahmbä.

³ Mānitä Diosmoonsä miämetspā hoy quiudemøøy mejjiooty ja'a yhorotsim̄jootypä. Mānitä mejyñøø jiajty nebiä ho'ogyjiäya'añø'tiän. Cøjx yho'ogy mädyijaty jiīby tsānaaby mejjiooty.

⁴ Mānitä miädägøøgpä hoy møjnøøjooty quiudemøøy ja'a yhorotsim̄jootypä mōød jim̄ nøøgopcjooty. Mānitä nøø jiajty nebiä nø'tiän. ⁵⁻⁶ Mānitä Diosmoonsä ja'a nøøgüendähajpä miānaañ:

—Wiindsøn̄ Dios, caj miich̄ tiī pojpä tiī cädieey mmøødä. Cøjxta'axiøø miich̄ mhity. Hoy jaduhñ coo miich̄ä jäya'ayhajxy tøø myajtsaačhpøcy, coo nø'ty hajxy tøø myaghu'ugy, je'eguiøxpä coo miich̄ mgu'ug xya-jpuhho'cä mōødä miich̄ mmādia'agy hajxy tøø xyajwá'xäbä.

⁷ Mānitä tu'jäya'ay miānaañ̄ maa ja'a altarān:

—Tøyhajt̄ jaduhñ. Wiindsøn̄ Dios, hoy jaduhñ coo miich̄ä jäya'ayhajxy tøø myajtsaačhpøcy. Miich̄ cuhdujt̄ cøxiä mmøød.

⁸ Mānitä Diosmoonsä ja'a miämādaax̄pä ja'a xøø yajwiingutemøøyy ja'a yhorotsim̄jootypä. Mānitä xøø quiuhdujt̄mooyy coo ja'a jäya'ay ñó'ogät.

⁹ Hoyhoyyä jäya'ayhajxy cøxiä tiooyy. Pero cabä yhäxøøgcuhdujt̄ hajxy hānajt̄y jia najtshixø'owa'añ. Haxøøgatiä Dios hajxy ñānøømy ja'a jim̄ tsajpootypä. Cabä Dios hajxy piādaacy møj jaanč, hoyyä Dios cuhdujt̄ jia mōødä maa ja'a häyohngøxpān.

¹⁰ Mānitä Diosmoonsä miämāgoøxpä quiudemøøyy maa ja'a animal hānajt̄y yhäñā'ayān, ja'a yhorotsim̄jootypä. Mānit̄ cøjx wyiingoodsøøy majatiä animal hānajt̄y yhanē'emiän. Mānitä jäya'ay tioots hajxy ya-jtsu'udsøøyy je'eguiøxpä coo hajxy hānajt̄y jiaanč tehñ chaāčhpøcy.

¹¹ Paadiä Dios hajxy haxøøgjaty ñānøømy. Cabä yhäxøøgcuhdujt̄ hajxy hānajt̄y jia najtshixø'owa'añ.

¹² Mānitä Diosmoonsä ja'a miädädujcpä jiīby quiudemøøyy Eufratesmøjnøøjooty, ja'a yhorotsim̄jootypä. Mānitä nøø tiøøch. Jaduhñä reyhajxy hānajt̄y hoy ñaxø'owa'añ, ja'a hajxy hānajt̄y jim̄ tsohnda'agaambä maa ja'a xøø piädsømiän.

¹³ Mānitøchä haxøøgjuøhñdy tægøøg nhijxpädsøømy. Jiīby hajxy piädsømmøøyy maa ja'a dragón yhaawjootiän, mōød maa ja'a animal yhaawjootiän, mōød maa ja'a miämetspā animal yhaawjootiän, ja'a møjcu'ugongä miādia'agy hānajt̄y yajwá'xäbä. Jaduhñä haxøøgjuøhñdy hajxy hānajt̄y quiähxøøgy nebiä yocchän. ¹⁴ Hix̄, møjcu'uhajxy je'e. Hoy-yagjuøøñajaty hajxy hānajt̄y yajcähxøøgy. Mānitä reyhajxy hoy nägøxiä wioyii, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, coo hajxy nøocy chiptuna'añ mōødä Dioscøxpä, mānaa ja'a Dios yajnähdijjiän coo chiptuna'añ. Mäjaamøødä Dios jaduhñ. ¹⁵ Jaaya'ay jaduhñ mānaamb: “Cab jaduhñ pøn̄ ñä'ägädä najuøøy mānāajøch hānajt̄y ngāda'aga'añ. Jootcujc je'e pøn̄ä Diosmādia'agy hānajt̄y hamuumdu'joot mǎbøjp. Jaduhñ mäwimāts hānajt̄y yhida'añ nebiä jujcypiän. Cabä hānajt̄y chähdiunaañä.” ¹⁶ Mānitä reyhajxy yhamugøøyy maa xiøhatiän Armagedón ja'a hebreohayuuc-haamby.

17 Mänitā Diosmoonsä ja'a miäjuxtujcpä cøxp quiuhdeemnajxy ja'a yhorotsimjootypä. Tu'ugä jäya'ay møc quiapxy maa ja'a Dios yhäñaadiaactän jim tsajpootyp:

—Tøø jaduhñ miaañä.

18 Mänit wiädsujcy møöä hänee yaaxy. Mänitā hujx møc ñajxy. Cabä hujx jaduhñ mänaaxøø ñaxy neby jaduhñ tøø ñaxiän. 19 Mänitā møjcajpt ñiwia'xä. Tägøøghit jaduhñ hoy miähmøøñä. Mänitā tøjc cøjx piumpy wiinduhmyhagajpt. Mänitā Dios jäya'ayhajxy chaachtuuñ hoyhoy, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Babilonia-cajptooty. 20 Mänitā tun cøjx yhadägoyyø'øy møöä naax ja'a hänajty jim hijpä mejyquijc. 21 Mänitā jäya'ayhajxy quiuhga'awøøyyä caandøøtstuu hamøjjaty. Juxychägui'x kilo hänajty näje'e jiemchä. Coo hajxy jiaanč tehñ chaächpøjcy, paadiä Dios hajxy haxøøgjaty ñämaay.

17

1 Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug xñämejch, ja'a hajxy hänajty näjuxtujcpä, ja'a orotsim hajxy hänajty miøöäbä. Mänitøch xñämaay:

—Jam nyajñahixø'øy coo ja'a cuhhiñdo'oxiøjc ja'a møjpä yajtsaächpøga'añii, ja'a jim häñaabiä mejywyiing. 2 Tøø ja'a rey ja'a to'oxiøjc hajxy yaa miøödsäna'ay hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a to'oxiøjcxpä ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä yaa yhaxøøgwädity hädaa yaabä naaxwiin.

3 Mänitøchä Dioshespíritu xyajwiinhijxy. Mänitøchä Diosmoonsä jim xyajñøcxy maa pøn quia'a tsäna'ayän. Mänitøchä to'oxiøjc tu'ug nhijxy. Animalnähgøxp hänajty yhäña'ay. Tsaptsä animal ñi'x. Jimä mädia'agy hänajty miøöä cujaay ja'a ñi'xcøxp. Haxøøgjatiä Dios hänajty ñänømy. Juxtujcä quiopc hänajty je'e y majcä quiaa'pt. 4 Ja hucy ja tsaptsä to'oxiøjc wyit hänajty je'e. Oro hänajty ñaandsømhajpy møöä hočhaa møöd perlas. Orotsim hänajty quiø'ogø'øwhajpy. Madiu'u haxøøgpä hänajty jiiby yhity orotsimjooty. 5 Jim hänajty miøöä wyiinnähgøpcøxp cujaay: “Ja'a møjcajpt Babilonia hädaa. Ja'a cuhhiñdo'oxiøjc tiajhajxy hädaa. Ja'a haxøøgpä yhøjxä tiecy hädaaduhñ ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä.” Cab jaduhñ yhowyiinjuøñjä. 6 Mänitøch nnajuøyy coo ja'a to'oxiøjc hänajty miu'ugyii. Ja'a Dioshuung ñø'tyhajxy hänajty tøø yhuucäxä møöd hajxy tøø yagho'ogyijäbä je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy miäbøjcä. Cooch jaduhñ nhijxy, njaanč tehñ yagjuøyyhøch jaduhñ. 7 Mänitøchä Diosmoonsä xñämaay:

—Tii jaduhñ coo mwi'i yagjuø'øy. Nhawaanāanäbøch miich ja'a to'oxiøjcxpä møöä animalcøxpä, ja'a to'oxiøjc yaghäñaabiejpiä, ja'a juxtujcpä quiopc, ja'a majcpä quiaa'pt. 8 Yø'ø animal tøø mwiinhixiäbä, jugyhajp hijty yø'øduhñ. Hoy tøø jia cuhdägoy, jutpädsømaamb jadähooc. Mänit nøcxy yho'ogaannä. Pønjetiä xiøø jim ca'a miimb cujaay librojooty, coo ja'a animal hajxy yhixät coo tøø jutpädsømy, mänit hajxy hoyhoy yagjuø'øwa'añ. Pero pønjetiä xiøø jim miimb cujaay librojooty, je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jjugyhatiän, je'eguiøxpä coo ja'a xiøøhajxy jim quiujähyyäxä mänaa ja'a naaxwiimbä yhawjy tiø'xta'aguiän.

9 Pøn jaduhñ wiinjuøby, ween hädaaduhñ hoy yhuuc wiinjuø'øy: Yø'ø quiopc juxtujcpä, jaduhñ mäwínäts hajxy yø'ø nebiä juxtujcpä tunän. Jimä to'oxiøjc yhäña'ay. 10 Jaanä jaduhñduhmbä, jaduhñ mäwínäts hajxy

yø'ø nebiä juxtujcpä reyän. Nämägooxc hajxy jaduhñ tøø quiuhdägoonä. Tu'ug jada'ahaty guobiernähajnä. Jatu'ug, cahnä je'e tiägø'øyñä. Coö hänajty tøø tiägøøñä, cab jaduhñ jiega'añ. ¹¹ Haa ja'a animal tøø quiuhdägöyyäbä, tu'ugä näjuxtujcpä rey jaduhñ. Miämetsc-hoocpä jaduhñ tøø piädsøømgombä. Mänit nõcxy yho'ogaannä.

¹² 'Haa ja'a majcpä quiaa'pt tøø mwiinhixiäbä, nämajcä reyhajxy jaduhmbä. Cahnä hajxy tiägø'øy gobiernähajpä. Jaduhñä møjcuhdujt hajxy mio'owa'añii tu'hora quipxy møødä animal. ¹³ Tu'ugmädia'aguüä reyhajxy yhity ja'a nämajcpä. Mänitä animal cuhdujt hajxy mio'owa'añ møødä mäjaa. ¹⁴ Mänit hajxy tiägø'owa'añ tsiptuumbä maa ja'a Meeghuungcøxpän. Mäjäda'agaambä Meeghuung jaduhñ. Hix, je'e ja'a møjcuhdujt nä'ägä møød. Pønjaty je'e jiamiøødhajpy, Dioshuunghajxy je'eduhñ. Pedyii hajxy miäböcy.

¹⁵ Mänitøchä Diosmoonsä xñämáaguionbä:

—Yø'ø mejy tøø mwiinhixiäbä maa ja'a to'oxiøjc hijty yhäña'ayän, jaduhñ mäwíinäts yø'ø nebiä wiinduhmyhagajpt-tsohmän. Madiu'u hayuuc hajxy quiapxy. ¹⁶ Y yø'ø animal quiaa'pt tøø mwiinhixiäbä ja'a majcpä, mänitä to'oxiøjc hajxy miähanhada'añ. Nähwa'ads høxwa'ads hajxy jaduhñ ñähgue'egaannä. Chu'udsaañby hajxy jaduhñ; mänit hajxy ño'oga'añ. ¹⁷ Ja'a Dios jaduhñ tøø wyiinmahñdymo'oy coö hajxy jaduhñ quiudiünät nebiä Dios tøø yajnähdijjiän, coö hajxy tu'ugmädia'agy yhidät, coö ja'a animal hajxy quiuhdujtmó'owät, høxtä coonä hänajty tøø yhabaady nebiä Dios yajnähdijjiän. ¹⁸ Haa yø'ø to'oxiøjc tøø mwiinhixiäbä, jaduhñ mäwíinäts yø'ø nebiä møjcajptän maa ja'a reyhajxy nägøxiä xiøønaxiän.

18

¹ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug njaag hijxy coö hänajty miänacy tsajpootyp. Mayyä cuhdujt hänajty miøødä. Haamb tsämaamb hänajty jaduhñ. Hajaj jaduhñ hädaa yaabä naaxwiin. ² Mänit møc yaaxy:

—Tøø ja'a møjcajpt Babilonia quiøxy pumy. Jimä møjcu'uhajxy chänaañä, møødä haxøøgjuøhñdy madiu'ubä, møødä haxøøghanimalhajxy jäyøøbiä. ³ Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä quiøxy pahijxpä nebiä Babilonia haxøøgcuhdujt miøødän. Tøø ja'a reyhajxy miøødtsäna'ay. Tøø ja'a hajuubiädøjc-hajxy miäyøøjøøñä je'eguiøxpä coö ja'a Babilonia hijty cøxiä wiinä yaghøxhäyoy.

⁴ Mänitøchä jäya'ay nmädooy coö hänajty jim quiapxy tsajpootyp:

—Pønjätyhøch nhuunghajpy, mdsóonäp hajxy jim maa yø'ø cajptän, neby hajxy jaduhñ mga'a pajatcø'owät, neby hajxy jaduhñ mga'a pad-saächpøgät. ⁵ Haa ja'a jäya'ayhajxy jim tsänaabiä Babilonia, tøø hajxy møj may jiaanç tehñ quiädieey. Hoyhoyyä Dios jiaanç tehñ yajtsaächpøga'añ. ⁶ Jaduhñä Babiloniatsohmbä hajxy mduundägätsät nebiä wiinghäna'c hajxy tøø tiuñän. Mejtsjäduhñtiä hajxy myajtsaächpøgät. ⁷ Tøø hajxy hanaxiä jiaanç tehñ ñiguiumayii. Cøxiä wiinä hajxy tøø jiaanç tehñ yaghøxhäyoy. Paady hajxy mjaanç tehñ yajtsaächpøgät. Jaduhñ quiopcooty jia wi'i miäna'añ: “Jadúhñhøch chaa nhäña'ay nebiä møjcuhdujtmøødpän. Nä'ä jäjtäbøchä nnihyhap jim. Cábøch jaduhñ mänaa nnä'ägä jootmayhada'añ.” ⁸ Coö jaduhñ miäna'añ, paquiä chaächpøga'añ. Piaadaambiä yuu møødä häyohn møødä ho'og

tägoy. Toyáannäp je'eduhñ. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coo jaduhñ chaachtuonóojät. Jaayá'ayäts möjcuहुdujtmøød.

⁹ Haa ja'a reyhajxy, ja'a to'oxiøjc hajxy hänäjty tøø miøødtsänä'ayäbä, coo hajxy jaduhñ yhiät coo hänäjty tiooñä, mänit hajxy ñäjø'ow ñäxuudsä'añ. ¹⁰ Tsähgø'ø-tsähgø'ø hajxy hänäjty jäguem tiäna'awa'añ. Mänit hajxy miäna'ana'añ:

—Miič Babiloniacajpt, may miič cuहुdujt hijty mjaanč tehñ miøødä. Pero paquiä mjaanč tehñ quiuhdägooy.

¹¹ Mänitä hajuubiädøjc-hajxy ñäjø'ow ñäxuudsäambä, je'eguiøxpä coo ja'a tiogyhajxy quia'a nä'ägädä juyáanäxä. ¹² Madiu'u toogy hajxy hänäjty miøødä: oro, møødä plata, møødä hočhaa, møødä perlas, møødä howyit, møødä linowit, møødä sedawit, ja hucy ja tsapts. Jaduhñä quepy hajxy hänäjty madiu'u miøødäbä ja'a pa'agxuu'pä, ja'a tsowjatypä, møødä tijatiä elephantetøødshadeeñdiuc-hädiuñäbä, møødä hobiujxt, møødä pujxt, møødä mármoltsaa. ¹³ Jaduhñä canela hajxy hänäjty miøødäbä, møødä jøø'xychooy ja'a jaanč tehñ pia'agxuu'pä, møødä poom, møødä mirra, møødä perfume, møødä vino, møødä hon, møødä harina hoybä, møødä trigo, møødä jäyujc, møødä waj, møødä meeg, møødä cuaay, møødä carreta, møødä moonsädøjc jamiäjuyäbä. ¹⁴ Mänitä hajuubiädøjc-hajxy miäna'ana'añ:

—Tøø miič xquiøxy pøjcä tijaty miič mhadsojpy møødä mmäyøøhadyijäbä.

¹⁵ Ñäjø'ow ñäxuudsäambiä hajuubiädøjc-hajxy, ja'a hajxy hänäjty tøø miäyøøj'oyäbä maa yø'ø cajptän. Tsähgø'ø-tsähgø'ø hajxy hänäjty tiäna'ay jäguem. ¹⁶ Mänit hajxy miäna'ana'añ:

—Tøø yø'ø möjcajpt jiaanč tehñ chaächpøcy. Jaduhñ hijty je'e nebiä to'oxiøjc howyitmøødpän ja hucy ja tsapts, møødä oromøødpä, møødä hočhaamøødpä, møødä perlasmøødpä. ¹⁷ Paquiä ja'a miäyøøhadyijäbä tøø quiøxy pøjcäxä.

Haa ja'a jäya'ayhajxy hänäjty wädijpä barcojooty, jäguem hajxy hänäjty tiäna'awaambä, møødä wyiindsøñhajxy, møødä hajxy nä'ä wädijpä. ¹⁸ Coo hajxy yhiijxy coo ja'a cajpt hänäjty tiooñä, mänit hajxy yaaxy:

—Cab mädyii cajpt nä'ägädä mäbaady nej yø'ø möjcajpt hijtiän.

¹⁹ Mänit hajxy tiägøøyy jøøbiä xuu'tspä. Mänit hajxy yáaxcombä:

—Tøø yø'ø möjcajpt jiaanč tehñ chaächpøcy. Haa ja'a cubarcohajxiä, tøø hajxy jia mäyøøj'øñä coo yø'ø cajpt hijty jiaanč tehñ miäyøøjä. Paquiä tøø quiuhdägooñä.

²⁰ Pønjaty jim tsänaaby tsajpootyp, ween hajxy nägøxiä mxoonda'agy, møødä Diosquexy møødä Dioshuung, je'eguiøxpä coo ja'a Dios yø'ø cajpt tøø yajcumädoy.

²¹ Jaanč tehñ miøcä Diosmoonsä tu'ug. Mänitä cruundätsaa yajpädø'cy. Mänit miejyquia'adsøøyy. Mänit miänaañ:

—Jaduhñsä Babiloniacajpt jiadaambä yhabetaambä. Cab jaduhñ mänaa nä'ägädä cähxø'ogaannä. ²² Cab jaduhñ jim pøn xiu'uxaannä. Caj pøn jim tiunaannä. Cab hajxy jim jidssaannä. ²³ Ni jøøn jim quia'a toyaannä. Cab hajxy jim piøgaannä yhu'ugaannä. Paadiä Babiloniacajpt jaduhñ jiadaañ yhabetaañ je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug jiaanč tehñ miäyøøjä. Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä piahixy ja'a Babilonia yhaxøøgcuhdujt.

24 Haa ja'a Diosquexy mөөдä Dioshuunghajxiä, ja'a hajxy yaghó'cäbä, jimä ñø'tyhajxy tөө miähmø'øy maa yø'ø cajptootiän. Hix, cu'ug jaduñ jatcөөy.

19

1 Mänitøch nmädooyy majiäya'ay hänajty jim ya'axy tsajpootyp: Møj jaančhä Dios jaduñ. Jaaya'ay hajxy xyajwaats xyajtséjcam. Tsög hajxy wiingudsähgөөyyäm coo mөcmäjaa miөөдä.

2 Hoyyä Dios quiudiuuñ coo ja'a cuhhiñdo'oxiøjc hoy piäda'agy haducytium, je'eguiøxpä coo ja'a yhaxөөgcuहुdujt piahixäxä ja'a jäya'ayhajxy nägөxiä, y coo tөө yagho'ogy ja'a Diosquexypä mөөдä Dioshuung.

Coo ja'a Dios ja'a ca'awiindøybä yajcumädowa'añ, yejpiä tøyhajt jaduñ; cab nä'ä nägoobä yajcumädoy.

3 Mänitä majiäya'ayhajxy miänáangombä: Møj jaančhä Dios. Cөjxta'axiøø yø'ø cuhhiñdo'oxiøjc yhatoy yhapөгø'owa'añ.

4 Mänitä majjäya'ay ja'a Dios hajxy wyiinjjicädaacy, ja'a hajxy nähii'xmädaaxpä mөөдä animalhajxy ja'a nämädaaxpä. Mänit hajxy miänaañ:

—Tøyhajt jaduñ, møj jaančhä Dios.

5 Mänitä jäya'ay jim tu'ug quiapxy maa ja'a Dios hänajty yhäña'ayän: Nämä'aw ja'a Dios hajxy coo miøjjä coo jiaančhä, pөnjaty Diosquexy, pөnjatiä Dios wiingudsähgөөby, miøjjä miuutscä.

6 Mänitøch nmädooyy coo majiäya'ay hänajty quiapxy. Jaduñ yajmädooyy nebiä mejy mөc yhahөөчhän, nebiä hänee mөc ya'axiän:

Møj jaančhä Dios jaduñ. Tөө tiägөөñä gobiernähajpä.

Jimä mөjcuhdujt miөөдä.

7 Tsög hajxy jootcugөөyyäm, tsög hajxy xoonäacäm. Tsögä Dios hajxy møj jaanč pädaacäm.

Tөө yhabaatnä coo ja'a Meeghuung piøgaannä. Tөө ja'a jaxie'eb ñiyhahixөөyyänä.

8 Howyit jaduñ jaanč tehñ yajpөгø'owáanäp, wa'adspä, haambä tsämaambä,

nөmä majiäya'ayhajxy miänaañ. Haa ja'a howyitä, je'eduhñ ñänөөmby coo ja'a Dioshuunghajxy hänajty hoy tөө wiädity hädaa yaabä naaxwiin.

9 Mänitøchhä Diosmoonsä xñämaayy:

—Cujaay jaduñ: “Jootcujc hajxy yhity pөnjaty tөө yajwoy tөө yajwich maa ja'a Meeghuung piøga'añän.”

Mänitøch xñämáaguiombä:

—Tøyhajtä Diosmädia'agy jaduñ.

10 Mänitøchhä Diosmoonsä nja wiinjjicädaacy. Nja wiingudsähgөө'owáanhøch jaduñ. Mänitøch xñämaayy:

—Ca'ačh xwyiingudsähgөө'øy. Hөөчhä Dios xmioonsähajp nej mijts xmioonsähajpä, coo mijtsä Jesucristo miädia'agy hoy myajtuunä. Ja'a Dios mäböcy mwiingudsähgөө'owäp.

Tøyhajtä Jesucristo miädia'agy. Tu'ugmädia'agy hajxy yhity, pөnjatiä Jesucristo miädia'agy yajwá'xäp, pөnjatiä Jesucristo capxpaatp.

11 Mänitøch tsajpootyp nhijxy coo tөө yhawa'ačh. Mänitøchhä jäya'ay tu'ug nhijxy coo ja'a ca'awiindøybä hoy yajcumädowa'añ,

coo hoy chiptuna'añ. Paady xiøhaty ja'a hoguuiuuumbä, ja'a tøyhajtyejpä. Poobcuaañähgøxp hånajty yhäña'ay. ¹² Jaduhnä wyiin hånajty quiähxø'ogy nebiä jøøn tioyyän. Mayyä cuhjén hånajty miøødä cuhduum. Jimä xøø hånajty miøødä cujaay. Ni pøn hånajty quia'a najuø'øy tii xøø je'e. Je'eduhn nidiuhm najuøøby. ¹³ Nø'tiä wyit hånajty tøø yaghucy. Ja'a Diosmädia'agy hånajty xiøhaty. ¹⁴ Jaanč tehñ miajiäya'ay hånajty panøcxp haagä poobcuaañähgøxp. Poobwit hoybä hajxy hånajty miøød, jaanč tehñ pioob jaanč tehñ wia'ads. ¹⁵ Jim yø'øya'ay espada jaanč tehñ jiøjp hånajty miøødä yhaawjooty. Je'e ja'a jäya'ay hånajty yajpuxaamby. Jaanč tehñ miøc guiobiernähada'añ. Hoyhoyyä jäya'ay chaächtiuna'añ nebiä Dios ja'a jäya'ay yajcumädoyyän. ¹⁶ Jimä xiøø hånajty miøødä cujaay wyitcøxp møødä piuuguiøxp: “Hädaa møjcuhdujtmøød; ni pøn møjcuhdujt jaduñ quia'a møødä.”

¹⁷ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy coo hånajty jim tiäna'ay maa ja'a xøøjän. Mänit jaanč tehñ miøc yaaxy. Ja'a luudhajxy møjyaaä, ja'a hajxy cøxp jäyøøwiädijpä:

—Min hajxy tsu'uds. Ja'a Dios hajxy jaduñ xmio'owaamb. ¹⁸ Jäya'ay hajxy nägøxiä mdsu'udsaamby, miøjjä miuutscä, hapiønä, møødä rediøjc-hajxy, møød hajxy tuumbä soldaduwindsøn, møød hajxy møcmäjaamøødpä, møødä cuaay, møød hajxy cuaayhäñaabiä.

¹⁹ Mänitøchä animal nhijxy. Møødä reyhajxy hånajty jim choonä møødä quiu'ughajxy. Tsiptunaamb hajxy hånajty jaduñ møødä jaaya'aguiøxpä ja'a cuaañähgøxp wädijpä møødä quiu'ug. ²⁰ Mänitä animal miajtsä møødä craa ja'a jaanč tehñ jiäya'awyiinhøhmbä. Tøø ja'a craa hånajty yajcähxø'ogy hoy-yagjuøøñäjäty maa ja'a animal wyiinduuman. Jaduhnä craa hånajty tøø wyiinhøøñ pønjäty yø'ø animal seña hånajty møødhäjtäp, pønjäty yø'ø animal yhädiuuunnaxy hånajty tøø wyiingudsähgøøyyä. Mänit hajxy nämetsc jiøønjuipøøyyä maa azufre hånajty tioyyän. ²¹ Mänitä quiu'ughajxy yaghó'cäxä. Jaaya'ay jaduñ mäyagho'c, ja'a hånajty cuaayhäñaabiä. Espadahaam miäyagho'cy, ja'a jaanč tehñ jiøjpä, ja'a hånajty jim miøødpä yhaawjooty. Mänitä ho'ogyjiäya'ayhajxy chu'tsä. Ja'a luudhajxy jaduñ mädsu'ts jaanč tehñ quiu'uxiä.

20

¹ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy. Jim tsajpootyp hånajty miänacy. Jimä juthawaatst hånajty quiø'ogonhaty, ja'a hånajty jaanč tehñ quiøøcpä. Jimä cadena hånajty quiø'owitshajpä. ² Mänitä møjcu'ugong miajtsä, ja'a xøhajpä Satanás. Ja'a dragón je'e møødä jecychahñdy. Mänit quiø'øxojtä tiecyxiojtä cadenahaam. ³ Mänit quiujuipøøyyä jutjooty. Mänit yhawäguii'tsä. Mänitä Diosmoonsä yhäho'ch maa ja'a juthaawän. Mil jomøjtä møjcu'ugong hånajty jiiby yhida'añ, nebiä jäya'ay jaduñ quia'a wiinhøhñät. Coo hånajty mil jomøjt tøø yhabejnä, mänit yhöxmdsa'añii. Pero cab hånajty jejcy yajwädita'añii coo hånajty tøø yhöxmächii.

⁴ Mänitøch nhijxy coo cu'ughajxy hånajty yhäña'ay. Haagä møjcuhdujtmøød hajxy hånajty coo hajxy nägøxiä yajtøyhajtyégät. Mänitøchä jäya'ayä yhäañämähajxy nhixä, pønjäty hånajty tøø yo'puxyii. Paady hajxy yo'puxjä coo hajxy hånajty tøø Dyiosmädia'agy-yajwa'xy coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä. Cabä animal hajxy hånajty tøø wyiingudsähgø'øy, ni ja'a yhädiuuunnaxy. Ni cab hajxy hånajty tøø

piädäacäxä ja'a animal seña, ni wyiinnähgopcøxp ni quiø'ogøxp. Mänitøch nhixy coo hajxy jiuypiojnä. Mänitä Jesucristo hajxy miøødtägøøyy gobiernähajpä. Mil jomøjt hajxy hänäjy tiuna'añ. ⁵⁻⁶ Jayøjp hajxy jiuypiojtsohñ. Jootcujc hajxy yhity. Nebiä teediän ja'a Dios hajxy miøødtuñ. Cab hajxy chaaçhtiuna'añii. Coø mil jomøjt hänäjy tøø yhabety, mänitä jäya'ay yháañmähajxy jiaac juypiøgaambä nägøxiä, ja'a hajxy hänäjy hoy tøø quia'a wäditiäbä. Mänit hajxy yajcumädowa'añii.

⁷ Coø mil jomøjt hänäjy tøø yhabejnä, mänitä Satanás yhoøxmdsa'añii. ⁸ Mänit tiägø'owa'añ jäya'awyiinhøhmbä wiinduhmyhagajpt. Yajwiinhøønaambä Gog møødä Magog. Mänit hajxy yhamugø'owa'añ møødä quiu'ughajxy coo hajxy hänäjy chiptuna'añ. Jaanç tehñ miay hajxy hänäjy jaduhñ. ⁹ Wiinduhmyhagajpt hajxy choona'añ. Mänitä Dioshuunghajxy jiuhibic jiuhgødø'owa'añii. Mänitä Dios jøøñ yajca'awa'añ. Cøxy toyaambä Magoghajxy jaduhñ. ¹⁰ Mänitä møjcu'ugong jioønjuipøøyyä maa ja'a azufre hänäjy tioyyän, maa ja'a animalhajxy hänäjy tøø jioønjuipøøyijän, møødä craa hänäjy tøø jiäya'awyiinhøøñäbä. Cøjxta'axiøø hajxy jii by chaaçhpøga'añ xøømdsuhñ.

¹¹ Mänitøchä Dios nhixy coo hänäjy yháña'ay. Poobä yháñaabiejt hänäjy cruundä. Mänitä naaxwiimbä yhadägoyyøøyyä maa ja'a Dioswiinduumän møød tsajtcøxp. ¹² Mänitøchä háañmähajxy nhixy miøjjiä miuutscä. Jim hajxy hänäjy tiäna'ay Dioswiinduum. Mänitä Dios ja'a libro yaghawaach møødä libro wiingpä. Jiibiä xiøøhajxy hänäjy myiñ cujaay ja'a hajxy jugyhadaambä cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. Mänitä Dios ja'a libro quiapxy pø hoyyä háañmähajxy hänäjy tøø jiäya'ayhaty, pø caj. ¹³ Mänitä háañmähajxy jii by piädsøømy mejjiooty, ja'a hajxy hänäjy jii by tøø yho'oguiäbä. Jaduhñ hajxy jii by piädsøømbä naaxpa'c. Ja'a hajxy hänäjy hoy tøø jiäya'ayhátiaäbä, hawa'adstuum hajxy hoy miähmøøñä. Ja'a hajxy hänäjy hoy tøø quia'a jäya'ayhátiaäbä, haducytium hajxy hoy miähmø'øy. ¹⁴⁻¹⁵ Mänitä møjcu'ugong jøønjooty piädaacä. Mänitä háañmähajxy jøønjooty quiujuipøøyyä, pønjataä xiøø hänäjy ca'a miimb cujaay librojooty. Cab hajxy cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.

21

¹ Mänitøchä tsajpootyp jembyiä nhixy møødä naaxwiin jembyiä. Tøø ja'a tuctsajpootyp hänäjy tiägøøñä møødä tucnaaxwiimbä. Møødä mejy hänäjy tøø tiägøøbiä. ² Mänitøchä Dioscajpt nhixy, ja'a Jerusalén jembyiä. Jim hänäjy miänacy tsajpootyp. Jim hänäjy tøø chooñ maa ja'a Diosän. Yajxøn hänäjy quiähxø'øgy nebiä jaxie'eb ñiyhahixø'yijän coo hänäjy piøga'añ. ³ Mänitä jäya'ay møc jiaanç tehñ quiapxy jim tsajpootyp:

—Huug hix, jimä Dios tøø chánaadiaacpøcy maa ja'a jäya'ayhajxiän. Quiu'ughadaambiä Dios ja'a jäya'ayhajxy. Wiingudsähgø'owáanap ja'a Dios jaduhñ. ⁴ Jaduhñä Dios miäna'ana'añ coo ja'a jäya'ayhajxy quia'a jøøñät. Cab hajxy pia'ambedaannä, yho'ogaannä. Cab hajxy jiø'owaannä xiuudsaañä. Tøø yø'øduhmbä hänäjy quiøxy cuhdägøøñä.

⁵ Mänitä Dios miänaañ:

—Tøøch cøxiä wiinä nhädiuundägach.

Mänit miänáangombä:

—Cujaay jaduħn. Tøyhájthøch nmädia'agy jaduħn. Cábøch nhøħnda'agy.

⁶ Mänítøch xñämaayy:

—Tøø jaduħn miaañä. Høøch nyajtsøħndaac; jaanä høøch nyajmaabiä. Pønä joot hamuumdu'joot tøø piäda'agy coo jiugyhada'añ cøjxta'axiøø nébiøch njugyhatiän, nguħdujtmó'owäbøch jaduħn coo jaduħn jiugyhädät. ⁷ Pøn mäjädaacp, je'e jugyhadaamb cøjxta'axiøø nébiøch njugyhatiän. Høøch cøjxta'axiøø xTieedyhadaamb. Nhuunghadäämbiøch jaduħn. ⁸ Haa ja'a hajxy jaduħn ca'a mäjädaacpä, jøønjooty hajxy nõcxy quia'awa'añ maa ja'a azufre tioyyän. Jiiby hajxy cøjxta'axiøø chaačhpøga'añ, møød hajxy ca'a mäbøjpä, møød hajxy ca'awiindøybä, møød hajxy jäya'ay-yagho'pä, møød hajxy amigähamädoobä, møød hajxy mäwijts mäbäxujpä, møød hajxy quepychechwiingudsähgøøbiä, møød hajxy høħndaacpä.

⁹ Mänítøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy, ja'a hajxy näjuxtjcpä, ja'a orotsim hajxy miøødpä cødu'ug. Jimä tsø'ty häyohn hänäjty miøødä ja'a juxtjcpä orotsim. Mänítøch xñämaayy:

—Jamä jaxie'eb nyajnähixø'øy ja'a Meeghuung tio'oxiøjc-hadaambiä.

¹⁰ Nwiinhjxypøch hänäjty; ja'a Dioshespiritøch hänäjty xyajwiinhjxp. Mänítøchä Diosmoonsä xwioonøcxy maa ja'a cøxptungħduumän. Mänítøchä Dioscajt xyajnähixø'øyy. Jerusalén xiøhaty. Jim hänäjty miänacy tsajpootyp maa ja'a Diosän. ¹¹ Jaanč tehñ yhaamb jaanč tehñ chämaambä cajpt hänäjty nebiä Diosän. Jaduħn hänäjty yhaambä chämaambä nebiä høčhaa jaanč tehñ chowbän, nebiä jaspetsaajan. Jaduħn hänäjty tiø'xiä nebiä hijxtän. ¹² Piquiä ja'a cajpt quiuraa hänäjty yhamuu'dsø'øguiä. Jaanč tehñ quiøxp hänäjty yhamuu'dsø'øguiä. Majmetscä curaahaaw hänäjty miøødä. Majmetscä Diosmoonsähajxy hänäjty jim yhadäna'ay. Cødu'ugjaty hajxy hänäjty yhadäna'ay maa ja'a curaahaawän. Tu'ugjatiä curaahaaw hänäjty miøødä cujaay nebiatiä judiøshajxy xiøhaty ja'a nämajmetscjatypä. ¹³ Tägøøgä curaahaaw hänäjty xøøbädsøømypiä; tägøøg hänäjty tsuxpojpejpä; tägøøg hänäjty jøøbojmanäjpä; tägøøg hänäjty xøøguhñajxpä. ¹⁴ Majmetscä tsaä hänäjty jiiby maa hänäjty miuu'dsø'tsooñän. Jim tsaagøxp hänäjty quiujaayä nebiatiä Meeghuungä quiuguexyhajxy hänäjty xiøhaty, ja'a nämajmetspä.

¹⁵ Haa ja'a Diosmóonsøch hänäjty xmiøødmädiaacpä, jimä oropaxyquipxt hänäjty miøødä. Je'e ja'a cajpt hänäjty yajquipxaamby møødä curaahaaw møødä yhamuu'dsø'øgy.

¹⁶ Haa ja'a cajpt, hamädaaxteec hänäjty je'e. Jaduħñtiä yoñä nebiä yhoocän. Mänitä Diosmoonsä ja'a cajpt qyipyx ja'a oropaxyquipxthaam. Mejtsmil cumejtsmägo'x kilómetro hänäjty yoñä; jaduħn hänäjty quiøxpä; jaanä jaduħn yhooc hänäjtypä. ¹⁷ Haa ja'a yhamuu'dsø'øguiä, tägøøghii'x cumädaaxc metro hänäjty quiøxpä.

¹⁸ Haagä jaspetsaahädiuñ ja'a hamuu'dsø'øgy hänäjty. Haagä oro ja'a cajpt hänäjty. Jaduħn hänäjty quiähxø'øgy nebiä hijxt jaanč tehñ tiø'xypän. ¹⁹ Haa ja'a majmetspä tsaä hänäjty jiiby hijpä maa ja'a yhamuu'dsø'øgy miuu'dsø'tsooñän, haagä høčhaa hänäjty miøød. Haa ja'a jayøjpä tsaajä, jasje hänäjty miøød; ja'a miämetspä, zafiro hänäjty miøød; ja'a miädägøøgpä, ägata hänäjty miøød; ja'a miämädaaxpä, esmeralda hänäjty miøød; ²⁰ ja'a miämägøøxpä, ónice hänäjty miøød; ja'a miädädujcpä, cornalina hänäjty miøød; ja'a miäjuxtjcpä, crisólito hänäjty

miøød; ja'a miäductujcpä, berilo hänajty miøød; ja'a miädaaxtujcpä, topacio hänajty miøød; ja'a miämajcpä, crisoprasa hänajty miøød; ja'a miämajtu'ugpä, jacinto hänajty miøød; ja'a miämajmetspä, amatista hänajty miøød. ²¹ Ja'a majmetspä curaahagø'ow, haagä perlahädiuñ hänajty cødu'ugjaty. Haa ja'a mõjtu'u, orohädiuñ je'e. Jadhuhñ hänajty quiahxø'ogy nebiä hijxt tiø'xiän.

²² Cábøch tsajtøjc jim nnä'ägädä hijxy maa yø'ø cajptän, je'eguiøxpä coo ja'a Dios jim chäna'ay mõødä Meeghuung. Møjcuhdujtä Dios miøød. ²³ Haamb tsämaambä Dios jim yhity mõødä Meeghuung. Paadiä xøø jim quia'a hañ ni ja'a po'ò. ²⁴ Coo ja'a Dioshajxy jim yhañ chämamy, paadiä jäya'ayhajxy jiiby wiädita'añ, ja'a hajxy hänajty tøø ñähwä'açhäbä. Møødä reyhajxy jiiby wiäditaambä. Yajmedsaamby hajxy mädyijaty hoy yajxon. ²⁵ Cabä curaahaaw mänaa yhaduga'añ. Cab jadhuhñ mänaa wyiingoodsø'owa'añ maa yø'ø cajptän. ²⁶ Medsaambä jäya'ayhajxy jim Dioswiingudsähgøöbiä. ²⁷ Cabä haxøøgpä jiiby mänaa tiägø'owa'añ cajp-tooty, ni ja'a jäya'ayhajxy ca'awiindøybä ni ja'a høhndaacpä. Jagooyyä jäya'ayhajxy jiiby tiägø'owa'añ pønjatiä xiøø jiiby miimb cujaay librojooty ja'a Meeghuung miøødpä. Jaaya'ayädshajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiuhyatiän.

22

¹ Mänitøchä Diosmoonsä mõjnøø tu'ug xyajnähiøøyy jaanç tehñ tiø'xy nebiä hijxtän. Jim hänajty piädsømø'oy maa ja'a Dios ja'a Meeghuung hänajty miøødhäña'ayän. Ja'a mõjnøø jadhuhmbä, yejpiä jugyhajt jadhuhñ. ² Møjtu'ugujcä mõjnøø hänajty piäyø'ogy. Mejtsnøøba'a ja'a quepychaa hänajty tu'ug tiäna'ay, ja'a jugyhajtyejpä. Majmetshoocä quepychaa hänajty tiøømbety tu'jomøjtpä. Wiindu'ugäpo'ojaty hänajty tiøømhaty. Ja'a yhaayhaamä jäya'ayhajxy ñähwa'aç wiinduhmyhagajpt. ³ Cabä haxøøgpä jim yajpaada'añ. Hix, jimä Dioshajxy yhäña'awa'añ mõødä Meeghuung. Jimä mióonsäm wyiingudsähgø'owa'añiijäm. ⁴ Jadhuhñä wyiin jiojphajxy yhixáañäxä. Haa ja'a Dios xiøøhajxiä, jim cujaay miøødhadaañäxä maa ja'a mioonsä wyiinnähgopcøxpän. ⁵ Cab jadhuhñ mänaaxøø wyiingoodsø'owaannä. Cabä xøø jim yhanaannä, ni jøøn jim quia'a hajajaannä. Ja'a Dios jim hajajaamb cudøø'xaamb. Haa ja'a hajxy jim tsänaabiä, cøjxta'axiøø hajxy jim guiobiernähada'añ.

⁶ Mänitøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Tehñ tiøyhajt hädaa mädia'agy jadhuhñ. Haa ja'a Diosä, quiejx ja'a quiuguexy jadhuhñ coo ja'a mioonsä nøcxy yhawáañäxä coo miäbodhaty tijaty jadaañäp tunáañäp. Ja'a Dios jadhuhñ najtscapxøøyy —nømhøchä Diosmoonsä xñämaayy.

⁷ —Mobädájpøch jiiby nhäda'aga'añ —nømä Dios miänaañ.

Jootcujc yhity pønjatiä Diosmädia'agy hoy cudiuumb nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty.

⁸ Høøch jadhuhñ tøø nhixy tøø nmädoy, høøch Juanhajpä. Cooch nwi-inhixpædøøyy, mänitøchä Diosmoonsä nwiinjicädaacy, ja'açh hänajty tøø xyajwiinhixiäbä; nja wiingudsähgø'owáanhøch jadhuhñ. ⁹ Mänitøch je'e xñämaayy:

—Ca'açh xwyiingudsähgø'oy. Høøchä Dios xmioonsähajp nej mijts jadhuhñ xmioonsähajpän coo ja'a Diosmädia'agy hajxy myajwa'xy. Pønjaty

hoy cudiuumb nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty, moonsähjätäp hajxy je'ebä ja'a Diósäm. Ja'a Dios mäbøcy hajxy mwiingudsähgø'øwäp.

¹⁰ Mänitøch xñämäaguimbä:

—Tøø miäbodhaty coo ja'a Diosmädia'agy tiøjiada'añ nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty. Paady, cabä Diosmädia'agy yu'uèh myaghidät. Naxy mdehm yajwá'xät. ¹¹ Weenä ca'awiindøyhäna'c-hajxy jiaac jatcø'øy haxøøg. Weenä hoyhäna'c-hajxy jiaac cudiuñ hoy nebiä Dios yhane'emiän. Dioshuung hajxy je'eduhñ —nømhøchä Diosmoonsä xñämaayy.

¹² —Tøyhajt jaduñ. Mobädäjpøch jii by nhäda'aga'añ. Nøcxáambøchä jäya'ayhajxy nbäda'aga'añ hodium, ja'a hajxy hoy tøø quiudiúñäbä. Haa ja'a jäya'ayhajxy tøø quia'a cudiúñäbä, haxøøgtuumhøch hajxy nøcxy nbäda'aga'añ. ¹³ Høøch cøxiä nyajtsohndaac. Høøch jadähooc cøxiä nyajmayáangombä —nømä Dios miänaañ.

¹⁴ Jootcujc hajxy yhity pønjaty nähwaatsp. Je'edshajxy jii by tægø'øwaamb Dioscajptooty. Je'edsä cuhdujt hajxy mo'owáanäp coo ja'a tøømdsa'am hajxy jiøø'xät ja'a jugyhajtyepä. ¹⁵ Pero cabä ca'awiindøyhäna'c-hajxy jii by tiægø'øwa'añ, ni ja'a mäwijtspä ni ja'a mäbäxujpähajxy, ni ja'a amigähämädoobähajxy, ni ja'a jäya'ay-yagho'pähajxy, ni ja'a quepychech-wiingudsähgøøbiähajxy, ni ja'a hønndaacpähajxy.

¹⁶ —Høøch Jesucristo, tøøchä nguguexy nguexy coo ja'a hermanohajxy cøxiä yhawáanäxät. Høøchä rey David nhaphajpy nhoc-hajpy. Y xyhaphajp xyhoc-häjpøch je'ebä. Høøch, jaxiøømhäjpøch høøch —nømä Jesucristo miänaañ.

¹⁷ Jaduhnä Dioshespíritu miänaambä:

—Min —jaduhnä Meeghuung tio'oxiøjc miänaambä.

Pøn jaduhñ mädoob, ween jaduhñ miänáambät:

—Min.

Pønä jioot pädaacp hamuumdu'joot coo cøjxta'axiøø jii gyhada'añ nebiä Dios jii gyhatiän, yagjyhadáanäp jaduhñ nebiä jii gyhatiän. Cab jaduhñ yagjuya'añii.

¹⁸ Pønjatiä Diosmädia'agy hamädoowhiip nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty, nnämäabiøch jaduhñ coo ja'a mhamdsoo mädia'agy hajxy mga'a yajmäjaayø'øwät. Coo hajxy jaduhñ mjatcø'øwät, mäniä Dios hajxy xjiaanç tehñ yajtsaaçhpøgät nej yaa jaduhñ myiñän cujaay hädaa librojooty. ¹⁹ Y coo hajxy näje'ejaty mbuhgónät, cabä Dios hajxy xyagjyhadät cøjxta'axiøø neby je'e jii gyhatiän, nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty. Cab hajxy jii by xyajtægø'øwät Dioscajptooty.

²⁰ Jaaya'ay jaduhñ mädiaacpä, je'eduhñ mänaamb:

—Tøyhajt jaduhñ. Mobädäjpøch jii by nhäda'aga'añ —nømä Dios miänaañ.

Amén. Min paquiä Jesucristo. Miiç højts nWiindsøn hajpy.

²¹ Ween mijtsä Jesucristo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt nägøxiä xmio'oy. Amén.